

II. L. 24.

Seminario Aurelianensi
Legavit
D. DE FOURCROY
Decanus Aurelianensis

ab t - b
L b a
p a
b a
p
a

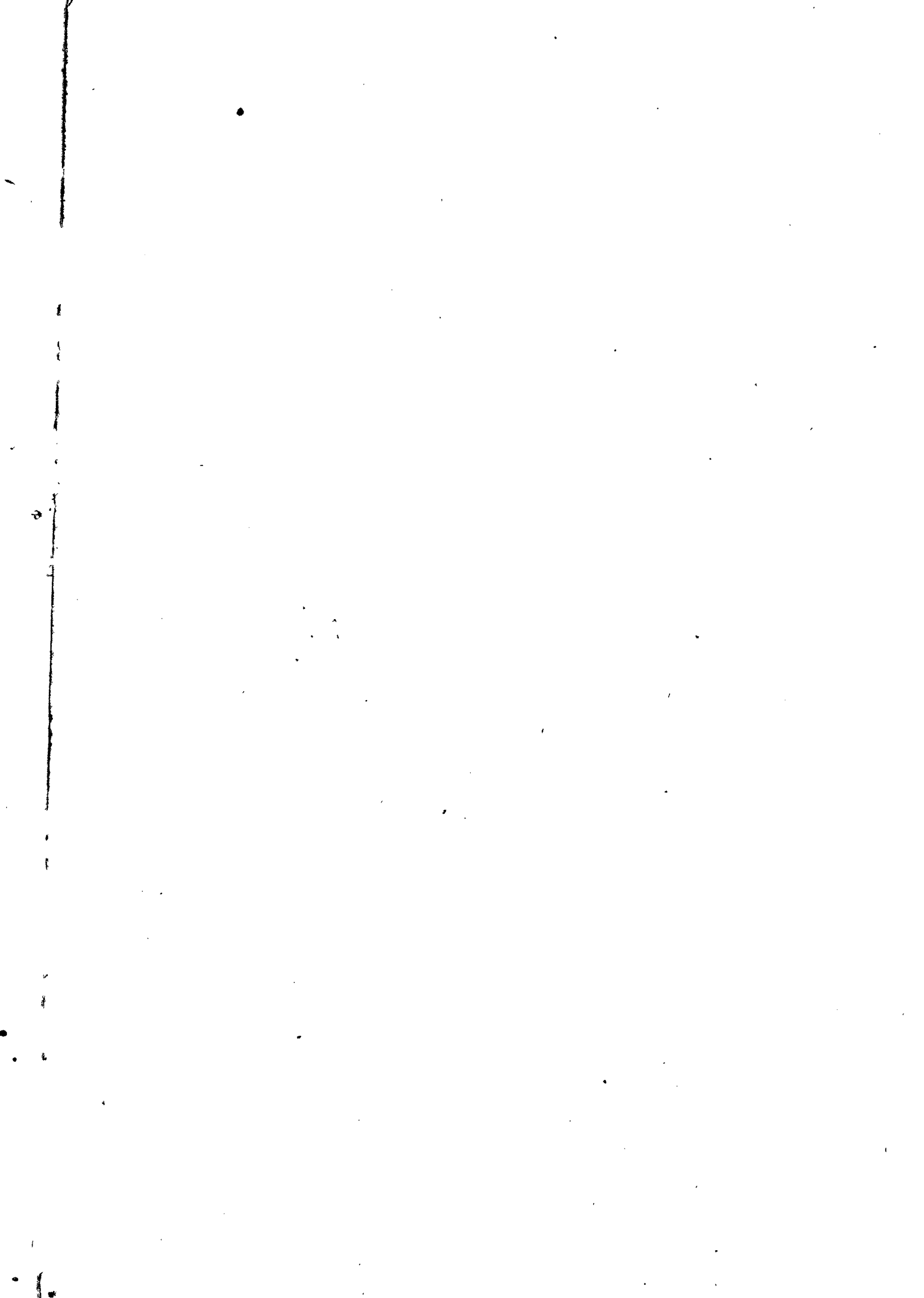
Re

11. A 11

1

11

R

Quadrupartii Ptolomei.

Que in hoc volumine continentur hec sunt.

- Liber quadrupartii Ptolomei.
- Centiloquium eiusdem.
- Centiloquium Hermetis.
- Eiusdem de stellis beibenjs.
- Centiloquium Bethem. ⁊ de horis planetar.
- Eiusdem de significatione triplicitatū ortus.
- Centum quinquaginta ppōnes Almanforis.
- Tabul de interrogationibus.
- Eiusdem de electionibus.
- Eiusdem de tēporū significationibus in iudicijs.
- Abessaballach de receptionibus planetarum.
- Eiusdem de interrogationibus.
- Epistola eiusdem cū duodecim capitulis.
- Eiusdem de reuolutionibus annorum mundi.

165

Venetii 1528

Tabula

Huius aut presentis voluminis ac tractatus & capla tabularis index si legeris pfecte tibi ostendet. p̄ nanqz tibi occurrit liber q̄dripartit. Ptol. in quatuor tractat. distinctus. Post ipm eiusdem Lẽtiloquiũ. Dehinc Permeris Lẽtiloquiũ. ac de stellis beibenys tractatius subsequẽter appet. Verbẽ q̄s Lẽtiloquiũ & de horis planetaz ac de orus triplicitatũ signatiõẽ post ipsum adesse videbis: post ipsum videbis Almasorẽ cũ. 150. p̄positionibus. Zabel deinceps interrogaciones ostendit: ac electiones: & tẽporũ significaciones in iudicijs. Ultimo v̄o loco Messaballach receptiones planetaz: & etiam interrogaciones declarat. Epistolam duodecim capitulorũ p̄ponit. Et annos mundi reuoluendo indicat. Minusius v̄o eorũ que diximus distinctionẽ ac per numerũ chartarũ notatiõẽ subsequẽter si voles legere poteris.

Capitulorũ primi tractatus q̄ sũt. z. 4.
Capitulum primum probemiale in collectione intellectus scientie iudiciorũ astrozum. char. 1.

z^m Quatr ad p̄nosticabilẽ scientiã iudiciorũ astroz possũm puenire & quãtũ est q̄d ex ea sciri pot. z.

3 Ad demrandũ hui⁹ opis vtilitatẽ. 5.
 4 In fortitudinibus luminarium & erraticarum stellarum. 8.
 5 In fortunis & infortunis. 10.
 6 In masculinitate & femitate. 10.
 7 In diurnis & nocturnis. 11.
 8 In fortitudinibus figurarũ que formantur fm̄ solis positionẽ. 11.
 9 In fortitudinibus stella fixaz. 12.
 10 In fortitudinib⁹ quorũ tẽporũ. 14.
 11 In fortitudinibus quatuor angulorum & quatuor orizontis partium. 15.
 12 In signis fixis mobilib⁹ & cõib⁹. 15.
 13 In masculinis & feminis signis. 16.
 14 In affinitatib⁹ 4^{orũ} signũ & figuris. 17.
 15 In sublimibus in finis que precipiẽtia & obedientia dicuntur. 17.
 16 In signis seinuicem aspicientibus & sibi in fortitudinibus eq̄ticitis. 17.
 17 In signis sibi dicitibus & inter que nulla sit colligatio. 18.
 18 In domibus quinque stellaz erraticarum ac solis & lune. 18.
 19 In triplicitatibus & eaz dñis. 19.
 20 In exaltationibus. 20.
 21 De terminis. 20.
 22 In duodecimis. 23.
 23 In almugea & in alchinara & i bis similibus. 23.
 24 In alicis sal & alnifigref & in alijs fortitudinibus. 24.

Tabula capitulorũ secundũ tractatus quadripartiti & sunt. 13.

p^m In gĩali diuisione hui⁹ scie. char. 25.
 2 In v̄lib⁹ p̄prietatib⁹ climaturũ. 26.
 3 In similitudine regionum cum tri-

plicitatibus & stellis. 27.
 4 Quatr ad p̄nosticabilẽ scientiã futurorũ gĩaliũ pueniatur. 32.
 5 In cognitione regionũ quibus accidentia futura contingent. 33.
 6 In tẽpore futurorũ accidentiũ. 33.
 7 In genere futurorũ accidentiũ. 34.
 8 In qualitatibus futurorum. 36.
 9 In colorib⁹ eclipsis & in caudatis stellis & in similibus. 39.
 10 In anni principio. 40.
 11 In naturis signorũ particularibus quilibet annis puenientibus. 42.
 12 In particulariũ qualitũ uestigatiõẽ. 43.
 13 In significacionibus que ex alijs signis accipiuntur. 44.

Capitulorum tertij tractatus quadripartiti: & sunt. 14. char. 46.

C. Probemium.

p^m In casu signatiõis & exitũ infantis. 47.
 2 In scientia gradus ascendẽtis. 48.
 3 In partiõẽ locutiõis natiuitatis. 49.
 4 In parentibus. 51.
 5 In fratribus & sororibus. 53.
 6 In masculinis & feminis. 54.
 7 In natiuitate geminorum. 54.
 8 In monstruosis signis. 55.
 9 In his qui non creuerunt. 56.
 10 In spatio vite. 57.
 11 In forma & figura corporis nati ac in ipsius complexione. 63.
 12 In impedimentis & infirmitatibus accidentibus corpori nati. 65.
 13 In qualitatibus anime nati. 68.
 14 In impedimentis anime nati. 73.

Capitulorum quarti tractatus quãdripartiti & sunt nouem. char. 76.

C. Prologus.

p^m De prosperitate nati & substãtia. 76.
 2 De prosperitate & valitudine nati. 77.
 3 In magisterio nati & eius opere. 78.
 4 De coniugis. 81.
 5 De filijs. 84.
 6 In amicitijs. & inimicitijs. 85.
 7 In peregrinationibus. 87.
 8 In qualitate de mortis nati. 88.
 9 In diuisione tẽporũ in vita nati. 90.

Tabula verborũ Lẽtiloquij Ptol.

p^m In cognitione eorum que verum iudicium peribent. char. 97.
 2 In incessu v̄o circulozum. 97.
 3 De apparitione effectus stelle cũ fortis fuerit i natiuitate alicui⁹. 97.
 4 In sedis stellaz & in eoz iudicio. 97.
 5 In permutatione & prohibitione v̄turi mali fm̄ stellas. 97.
 6 In quibus electiones multum proficiunt & in quibus parum. 97.
 7 In cognitione virtutis alicui⁹ ex natura ipsius anime. 97.
 8 De dignitate prescine anime. 97.
 9 De imaginibus celestibus vniuscuiusqz creature terrene. 97.
 10 In quibus sunt v̄riles infortune. 97.
 11 Non solũ in rõne verũ etiam in experimentorum memoria. 98.

12 In magnanimo & pusillanimo & in frigiditate ipsius anime. 98.
 13 In secundis stellarũ super affirmatione iudiciorũ astrozum. 98.
 14 In malitia significatoz. 98.
 15 De diuersitatibus ascendentiũ quorum liber. s. ciuitatum edificacionũ & interrogacionum. 98.
 16 In diuerso esse fortune vel ifortune in locis timendis vel fortunis vicissim & eoz significatiõẽ. 98.
 17 In errore iudiciorum vite actuum quoqz & passionum. 98.
 18 De coniunctione luminarium in eodem minuto & essentia fortune in gradu ascendente. 98.
 19 In purgationibus luna cum ioue existente. 98.
 20 In vulneratione luna existente in signo membri illius. 98.
 21 In v̄dandis purgatiuis in signis buimidis & domino ascendẽtis sub terra & contra. 98.
 22 In vitãdis signis fixis in his q̄ mutare & alterare intendimus. 98.
 23 In significacione planetarum ad lunam ex diuersa esse eius ex circulo vel ascendente. 98.
 24 In horendis accidentibus p̄pter eclipsim solis & lune in angulo natiuitatis & reuolutionis. 98.
 25 In direccione significatoz. 99.
 26 In occultatiõis hois vel actiõis. 99.
 27 In signatiõib⁹ v̄neris: in ascendente natiuitatis: in membris diuersis aliozqz planetarum. 99.
 28 In p̄fortatiõẽ nãe cõpositẽ ex naturã duaz stellarũ erraticarum. 99.
 29 In cognitiõẽ dignitatũ nati & ei⁹ mortis vel finis p̄ natiuitatẽ. 99.
 30 De successione propinquorũ regũ in regno. 99.
 31 De esse regis in regno & qd ei accidat in vita & suis familiaribus. 99.
 32 In signatiõẽ duaz natiũ sup̄ cordia & amicitia & inimicitia. 99.
 33 In significacione duarũ natiuitatũ in dilectiõẽ ex dilectione solis & lune & eorum aspectuum. 99.
 34 De differentia natiuitatis hois a natiuitate alterius animalis per gradum almustali. 99.
 35 In frigore tẽperie v̄l caloz byẽis. 99.
 36 In quibus edificacionib⁹ exerceri debet stelle fixe & in quibus erratice. 100.
 37 In p̄tagiõẽ totius esse nati & finis ei⁹ per ascendẽs natiuitatis. 100.
 38 In signatiõib⁹ mercury in domib⁹ maloz in natiuitate nati. 100.
 39 In malo esse ei⁹ in regum in tonicatione. 100.
 40 In significacione fortitudinis malorũ in ascendente natiuitatis sup̄ bis in quibus delectat natura. 100.
 41 In significacione euntium & redeuntium & eorum lucro. 100.

42^m In signatiõẽ

Tabula

- 42^m In signatiōe p̄tarū sup egritudines ex eē suo in ra dice natiuitatis. 100.
- 43 In signatiōe fortunaz vel maloz sup libidie q̄ fit cuz lege vel extra legem. 100.
- 44 In signatiōe ascēdētis ifirmitatis cōrrarie figure natiuitatis. 100.
- 45 In signe sup mores nati p ascēdēs r̄ signatores. 100.
- 46 In signe stellaz fixaz r̄ cā supioz: inferiorz quoqz r̄ lū ne in radice natiuitatis. 100.
- 47 In p̄oficuis ipedimentis r̄ iniurijs inter alios ex ma lo esse vel bono. 100.
- 48 In cōuenientia subiectoz cū dominis. 100.
- 49 In posse subrozum vel fo cioz sup dominos vel fo cios suos. 101.
- 50 In cōiunctionibus p̄tarū r̄ eaz vtilitatib⁹ in cremē to r̄ decremento 101.
- 51 In directo ascēdētis r̄ lū ne in hora natiuitatis ab ho ra casus spermatis ad eun dem locuz in mora media: in maiori v̄o r̄ minori mi nuitur r̄ auget. 101.
- 52 De longitudine r̄ breuita te nati per locum significa toris r̄ ascēdētis. 101.
- 53 In macie r̄ crassitie: leuita te r̄ tarditate motus nati p̄ significatores domini ascē dentis. 101.
- 54 De significatoribus in edī ficationibus. 101.
- 55 In his q̄ accidunt naui ex esse planetarum. 101.
- 56 In accessione humiditātū corporoz r̄ in profundatio ne ipsarum. 102.
- 57 In significatione infirmi: medicū quoqz: infirmitatis r̄ medicīne. 102.
- 58 In signatiōe p̄iunctio nis anni r̄ vni⁹ anni fortitu dine ad maius. 102.
- 59 In errore iudicantium r̄ eozum doctrina. 102.
- 60 In cognitiōe diez cretico rū r̄ d̄iermiabiliū egrī. 102.
- 61 In cōparatiōe lune ad pla netas quēadmodū corpus virtutibus cōparat. 102.
- 62 In mutatione aeris per eē almutaz super angulos lu nares r̄ p̄portione figuraz in reuolutione anni r̄ alia rum figurarum. 102.
- 63 In signe fortitudis eleua tionis p̄te super p̄tas. 102.
- 64 In expōne sūmaz v̄liuz p̄ d̄iffionē r̄ p̄iunctiōes maio res medias r̄ miores. 102.
- 65 Cōsideratiōes ad verū iudiciū p̄ferendū in q̄libet questione. 103.
- 66 In vera signatiōe mor tis sanitatis quoqz vel alte ri⁹ accidētī algebutar. s. p̄ sectione r̄ diuisione. 103.
- 67 De ingstione originis ali cuius nati añ iudicium ad vitandū errozē. 103.
- 68 De ipedimēto membroz officialiū r̄ aliarum egritu dinum. 103.
- 69 In amissione oculoꝝ. 103.
- 70 Sup egritudies corpis lō gas: p̄ malū aspectū p̄tarū ad lunā in natiuitate. 103.
- 71 In moribus masculinis v̄l femininis nati. 103.
- 72 Radicū sniaz in iudicys. 73 In q̄litate mortis nati. 103.
- 74 In signatiōe cicatricis su ture nato. 103.
- 75 In cōbustiōe nati. 103.
- 76 In signe diuersoz piculo rū r̄ mortis nati. 104.
- 77 Sup eē corpis r̄ alteratio ne cōp̄lonis ei⁹ agilitate bi laritate q̄z r̄ amissioe. 104.
- 78 In signe p̄te q̄n puenit ad locū in quo permiserit ali qd in natiuitate. 104.
- 79 In significatione natiuita tis: illius qui destruet sub stantiam regis. 104.
- 80 In signatiōe turpitudis corus nati. 104.
- 81 In signe finis tēporis rez. 82 In q̄bus signatiōibus nō sit iudicādum. 104.
- 83 In significatione eoz que accit per horā adeptionis: et q̄ accit p̄ horā introniga tionis. i. p̄ ascēdēs. 104.
- 84 De eo qd accidit sunt res intronigati in officio vel di gnitate. 104.
- 85 In suba itronigati vel pre lati in q̄litate expensaz ei⁹ vel acq̄sitionis. 104.
- 86 In q̄tuoz p̄tis p̄ quos fit icremētū r̄ destructio r̄ tri bus p̄ quos habent mores indiuiduozum. 104.
- 87 In diuisione mensū r̄ re uolutiōe añi vsqz ad ascen dens. 105.
- 88 In directiōe p̄tis fortune ī annoꝝ reuolutione. 105.
- 89 De iuentiōe dom⁹ patrio rū r̄ filioꝝ r̄ fratrū. 105.
- 90 In cogne sube rei occulte. 91 Egrōtātis super peiozem significationē eius. 105.
- 92 De mutatione ipedimen ti maloz in sup baiz. 105.
- 93 Ut obseruemus p̄mā p̄iū cionē reguz deinde eē cō iunctiōis r̄ p̄ferre simul ne erremus in iudicio. 105.
- 94 In loco q̄ significat qd est in aia itrogantis. 105.
- 95 In signatiōib⁹ figuraz vel fortunaz ī faciebus signo rū cōmorantium. 105.
- 96 In q̄bus terris v̄l locis ca dūr retrogradatio vel pla netaruz directio r̄ effectus eclipsis r̄ in q̄b⁹ natiuitatibus vel reuolutionib⁹ r̄ ī signo super predictis. 105.
- 97 In patefactione rei occul te p̄ d̄m p̄iunctionis vel p̄ uentionis b̄ntē p̄les partes in ascendente. 106.
- 98 In d̄no angulū añi ascētis r̄ q̄rtarū mēsiū r̄ signatio ne sup sementa r̄ fructus r̄ p̄cium eozum. 106.
- 99 In iaculis r̄ scintillationi bus stellarum. 106.
- 100 In mutatione aeris vēto rū pluuiaz fluuioꝝ: r̄ eē cōditionis gentium. 106.
- C Lētiloquiū Vermetis. 106
- C Liber Vermetis de iudi cys stellaz beibeniaruz in natiuitate. 107.
- C Lētiloquiū Betbem. 108.
- De horis p̄tarū r̄ de ortus tri plicitatū signatiōe. 109.
- C Almansozis propositiones que sunt. 150. 109.
- C Tabula caploꝝ libi Zabelis de p̄ncipys iudicioꝝ. De diuisione signoꝝ r̄ de tri plicitatibus. 111.
- Caplm subaz. 12. signoꝝ r̄ qd signat omne signum. 111.
- La. de d̄iffiōe circuli r̄ dignita tibus siue fortitudinib⁹ do morum. 112.
- De aspectib⁹ p̄taruz. 112.
- De effcū r̄ detrimēto p̄tarū. Expositio alichbel. 112
- Scia lūmū v̄l orbū p̄taruz Expō recessiōis vel separa tionis planetarum. 112.
- De trāslatione luminis. 112.
- De p̄iuctiōe lumis p̄tarū. 112.
- De prohibitionē luminis pla netarum. 112.
- De receptiōe p̄tarū. 112.
- De cursu p̄te vacui. 113.
- De expōne redditus. 113.
- De pulsu virtutis. 113.
- De pulsu dispōnis r̄ n̄e. 113.
- De fortitudine p̄tarū. 113.
- De debilitate p̄tarum. 113.
- De vitys lune r̄ ei⁹ malo esse. De planetis obsessis. 114.
- De planeta in lumine suo. 114
- De testimōys planetaz. 114.
- De gaudijs planetaz. 114.
- C Caplm iudicioꝝ p̄cipuoꝝ r̄ sunt. 50. 114.
- C Tabula caploꝝ Zabelis de interrogacionibus. Interrogatiōis ascētis. 115.
- Questio de durabi⁹ rei r̄ me liozatione. 115.
- Qd de instabilitate rei. 115.
- Qd d̄ realiū si fiat v̄l nō. 115.
- Qd si fiat res cum leuitate v̄l cum duritia. 116.
- Qd si rē adipiscetur p̄ petitiō nem vel sine petitiōe. 116.
- Testio⁹ sigz in effcū rei. 116.
- Testionia p̄tarū in effcū rez. Cap. p̄iuctiōis ascēdētis. 116.
- C Interrogatiōes 2^a domus. Qd de suba que sperat v̄ruz inueniat eam vel non. 116.
- Qd de modo lucri. 116.
- C Interrogatiōes 3^a domus. C Interrogatiōes 4^a dom⁹. Qd d̄ terra siue domo siue be reditate petita si habebit ter ram vel non. 116.
- Qd de hereditate q̄ cōparat q̄lis sit r̄ de edificio r̄ de oi eo quod est in eo. 116.
- C Interrogatiōes 5^a domus. Qd si bēbit filius ex illa mu liere vel non. 117.
- Qd si nasceē ei fil⁹ v̄l nō. 117
- Qd si mulier sit p̄gnās vel nō r̄ si pariet vel non. 117.
- Qd si p̄gnatio sit v̄a v̄l n̄. 117.
- Qd si mulier pregnans pariet geminos vel non. 117.
- Qd si pariet maf. vel femi. C Interrogatiōes 6^a domus. Questio si ifirmus sanabitur vel morietur. 117.
- C De diebus criticis. 117.
- Qd si aliqs sit ifirmus v̄l nō. Qd si seruus liberabit a serui tute vel non. 117.
- Qd si seruus liber ab vno ser uiat alteri. 117.
- Qd si domin⁹ presens melioꝝ sit seruo q̄ futurus. 117.
- Qd vniuersalis de mutatione rerum de loco ad locū quis sit melioꝝ an ī quo est an ad quem mutatur. 117.
- Qd de seruo emendo si perficietur emptio vel non. 117.
- Questio si petens ancillaz ha bebūt eam vel non. 117.
- Qd si dominus habebit sub stantia serui mortui. 118.
- Qd si itrogās habebit pos sessionē serui vel non. 118.
- C Interrogatiōes. 7. domus. Qd si piugū pficiet vel non: r̄ q̄lis erit p̄ueniētia iter eos postq̄ p̄fectū fuerit. 118.
- Qd de ipedimēto siue detri Quadri. Prof. a a z

Tabula

- mento q̄li modo erit. 118.
 Q̄o de q̄litate animi eoz. 118.
 Q̄o si mulier q̄ aufugit a viro reuertetur vel non. 118.
 Q̄o si mulier sit virgo vel corrupta. 118.
 Q̄o si ml̄ier h̄z filiū v̄l n̄o. 118.
 Q̄o si p̄gnario sit ex fornicatione vel non. 118.
 Q̄o si mulier h̄z virū quē diligat vel qui eā diligat. 118.
 Q̄o de contentiōe duozuz q̄s eozum vincet. 118.
 Q̄o de emprione ⁊ de venditione quid erit de ea. 118.
 Q̄o de fugitio aut suba vel alia re p̄dita si inueniet. 118.
 Q̄o de loco fugitiui ⁊ rei p̄dite siue latrocinij. 118.
 Q̄o si reuersio fugitiui ad locū v̄n aufugit sit ei melior q̄s ire quo vult. 118.
 Q̄o d̄ latrocinio. v̄z adipiscatur ip̄z iterrogās v̄l n̄o. 119.
 Q̄o si q̄d abyt siue p̄t d̄ suba ablata iueniet vel non. 119.
 Q̄o si latro sit pegrin⁹ vel n̄o. 119.
 Q̄o de loco. i q̄ est latrocinij. 119.
 Q̄o si res furata sit vna vel plures. 119.
 Q̄o an ille de quo habet suspicio sit latro vel non. 119.
 Q̄o d̄ re furata qd̄ ip̄a sit. 119.
 Q̄o de mō rei furate. 119.
 Q̄o de latrone virum sit masculus vel femina. 120.
 Q̄o de societate duozum quis erit eius finis. 120.
 Q̄o volētis ire ad magnū v̄z si eū iueniet vel non. 120.
 Q̄o de duce p̄ficiente ad bellum si rex ⁊ regnū eius stabile fuerit. 120.
 Q̄o si exercitus sit magn⁹ vel paruis. 121.
 Interrogatiōes 8° domus. 121.
 Interrogatiōes 9° domus. 121.
 Q̄o si pegrinatio sit an n̄o ⁊ si p̄fici n̄o p̄t qd̄ eā p̄hibz. 121.
 Q̄o d̄ igressu pegrinātis i ciuitate aliqua qd̄ ei erit i ea. 121.
 Q̄o de esse itineris principuz vel rerum ⁊ eē eoz q̄ succedūt vel remanent. 121.
 Q̄o si terra i q̄ q̄s est: ē melior ei an ea ad quā ē itur⁹. 121.
 Q̄o d̄ victo qd̄ erit de eo. 121.
 Q̄o de aduētū absct̄is. 122.
 Q̄o visionis vel sonij. 122.
 Interrogatiōes. 10. dom⁹. 122.
 Q̄o si adipiscet regnū in quo h̄z fiduciā vel non. 122.
 Q̄o de q̄libet re si adipiscet eā vel non. 122.
 Q̄o in quo exp̄det subaz quā collegit rex. 122.
 Q̄o de eē regis ab eo qui cum constituit. 123.
 Q̄o d̄ q̄ terra ē d̄ns regni. 123.
 Q̄o de igressu ei⁹ in sede. 123.
 Q̄o de stabilitate regis aut de recessione eius. 123.
 Q̄o d̄ rege absct̄e si reuertet. 123.
 Q̄o si p̄uēiet ad regnū v̄l non. 123.
 Interrognes 11° dom⁹. 123.
 Q̄o si adipiscet rez quā sp̄at. 123.
 Q̄o si iūgat q̄ amico suov̄l n̄i. 123.
 Q̄o de spe n̄o exp̄ssa si q̄s fm̄ ipsam sp̄e adipiscet. 124.
 Interrogatiōes 12° dom⁹. 124.
 Q̄o que bestia vincet brauiuz in cursu. 124.
 Q̄o q̄s sit color bestie vincētis. 124.
 Q̄o d̄ etate bestie vicētis. 124.
 Q̄o de vniuersis inimicis qd̄ erit inter eos. 124.
 Q̄o de epla vel legato. 124.
 Q̄o d̄ eē viri ad quē vēlt epla. 124.
 Q̄o v̄trū bonum vel malū sit in epistola. 124.
 Q̄o qd̄ sit in epistola. 124.
 Q̄o v̄trū epla sit p̄fca vel n̄o. 124.
 Q̄o v̄z epla sit sigillata v̄l n̄i. 124.
 Q̄o si epistola egrediatur a rege vel non. 124.
 Q̄o si epla perueniat ad reges vel non. 124.
 Q̄o de rumoribus v̄truz veri an falsi sint. 124.
 Q̄o de re q̄ timef. 124.
 Q̄o si iterfecit vidicet v̄l n̄o. ⁊ si q̄s passus iniurias vindicabit v̄l n̄o restituēdo iniurias q̄s suscepit. 124.
 Q̄o de aliqua re v̄trum sit vera vel falsa. 124.
 Q̄o q̄ ex duab⁹ vel trib⁹ reb⁹ sit dignior ⁊ q̄ acq̄ret. 125.
 Q̄o si interrogatus fuerit de multis rebus. 125.
 Q̄o de inḡst̄io venatiōis ⁊ q̄ liserit adeptio. 125.
 Q̄o v̄trū multū an parū venatores capiant. 125.
 Q̄o de conuiuiō ⁊ qd̄ comedunt conuiue. 125.
 De signationibus horaz plantaz i interrogatiōib⁹. 125.
 Tabula capozū libri Zabelis de electionibus. 125.
 Elones asc̄tes in sc̄ia n̄az signoz q̄z p̄t sit mobilia. 125.
 Elo de iceptiōe alicui⁹ opis ⁊ de ipedimētis lune. 125.
 Elones sc̄de domus. 126.
 Elo in accipiēdo ⁊ accomodādo pecuniam. 126.
 Elo in p̄cipatiōe cuz aliquo in suba vel aliquo ope. 126.
 Elo p̄ suba mittēda v̄t lucratur ex ea. 126.
 Elo p̄ emēdo ⁊ vedēdo. 126.
 Electio i opib⁹ alchimie. 126.
 Electiōes 3° domus. 126.
 Electiones 4° dom⁹. 126.
 Ele. in edificādo domū. 126.
 Electio p̄ destruēdo domuz. 126.
 Ele. i emēdo terrā aut eā locādo v̄t accipiat reddit⁹ ex ea. 126.
 Ele. i deducēdo fontē vel puteū fodiendo. 126.
 Ele. i plātād̄is arborib⁹. 126.
 Ele. in seminādo semē. 126.
 Electiones quinq̄ domus. 126.
 Ele. in ḡiando filiū masculuz vel feminam. 127.
 Ele. in educēdo p̄tū mortuuz de v̄tero. 127.
 Ele. si volueris filiū tradē discipule v̄l mittē ad locū i q̄ doceat aliq̄d magiste^m. 127.
 Elones 6° domus. 127.
 Elo in expellendo diabolos ⁊ p̄hātasmata d̄ aliq̄ loco. 127.
 Elo in accipiēdo medicinā v̄l applicando emplastrum: vel quodcuq̄ aliud medicamē ⁊ cuiūq̄z mēbro. 127.
 Elo in radēdo caput ⁊ medicamine. 127.
 Ele. in em̄p̄t̄e fuoz. 127.
 Ele. de dād̄a igenuitate. 127.
 Electiones 7° domus. 127.
 Electio in coniugio. 127.
 Elo in exitu ad belluz. 127.
 Ele. in emēdo v̄l mutuo accipiēdo aut restituendo inst̄ra belli: ⁊ in d̄struēdo aliq̄e locū vel inst̄m aliq̄d. 127.
 Elones 8° domus. 127.
 Electiones 9° domus. 127.
 Ele. in pegrinatiōibus. 128.
 Ele. p̄ igressu itinerātis regio nem vel ciuitates. 128.
 Electiōes 10° domus. 128.
 Elo in eundo cum rege ad regionem cui p̄est. 128.
 Ele. p̄ sublimatiōe ad regnū. 128.
 Ele. p̄ proponendo regem in sedem imperij. 128.
 Ele. p̄ faciēdo p̄p̄o^m sup reddit⁹. 128.
 Ele. i firmādo p̄ncipatū. 128.
 Ele. p̄ inimicando regi. 128.
 Ele. p̄ mitigādo regē iratū sibi. 128.
 Electiones 11° dom⁹. 128.
 Ele. in faciēdo amicitia. 128.
 Ele. in petēdo ab aliquo viro rem aliquam. 128.
 Electiones 12° dom⁹. 128.
 Ele. in emēdo bestias. 128.
 Ele. i exitu ad venationē. 128.
 Ele. in fugiēdo ⁊ q̄qd̄ volueris occulte faciēdo. 128.
 Ele. in q̄rēdo fugiēte. 128.
 Ele. in scribēdo eplam. 128.
 Tabla capozū lib. Zabel de signē t̄pis ⁊ iudicia. 129.
 Cognitio tēpoz p̄cipua. 129.
 De iuetōe signatiōis t̄pis. 129.
 De vita hois in asc̄te. 129.
 Dom⁹. sube 3° ⁊ 4° domus. 129.
 Domus filiozum. 129.
 Domus infirmitatis. 129.
 Septie dom⁹ ⁊ 8°. 129.
 Caplm̄ none domus. 129.
 De reuersiōe pegrinātis. 130.
 De epistola ⁊ rumorib⁹. 130.
 Decime domus. 130.
 Tabula li. Messaballach de receptione planetaruz siue de interrogationib⁹. 130.
 De receptione ⁊ coniunctione planetarum. 130.
 Q̄ones ascendētis. 131.
 De aliq̄ re v̄trū p̄ficiat v̄l n̄o ⁊ d̄ aliq̄ rumorē v̄z sit v̄l n̄o. 131.
 De morte v̄l vita iterrogātis in anno iterrogatiōis sue. 131.
 Q̄ones sc̄de domus. 132.
 De suba inueniēda vel non ⁊ qualis sit. 132.
 De pecunia accomodatav̄t restitua^t v̄l v̄t deē tibi d̄ sua. 132.
 Utrum habeat subam regis aut non. 132.
 De tpe rei h̄ide q̄s. s. habebitur res illa. 132.
 Q̄ones decime dom⁹. 133.
 De regno si hēbit ip̄m iterrogans aut non ⁊ quādo. 133.
 De bono aut de malo i q̄ fuerit v̄l p̄ ea futurū expectat. 133.
 Q̄n q̄s regnum hēbit aut erit desperatus de eo. 133.
 In sc̄ientia vite nati. 134.
 Cap. i. anis alcohoden. 134.
 De quodā duce q̄ p̄fuit africe ex iussu regis alio d̄dicēte. 134.
 Tabula capozū eptie Messaballach d̄ iudiciōib⁹ p̄taz q̄ continet. 135.
 Tabula capozū lib. Messaballach in reuolutionibus annozum mundi. 137.
 Capitulum p̄hemiale. 137.
 In sc̄ientia domini anni. 137.
 Ca. q̄n d̄ns anni cōmittit dispositionez suā alteri. 137.
 Cap. in signatore regis ⁊ subditozum eius. 137.
 In signib⁹ aspectū ⁊ d̄ni anni ⁊ reliquoz signatoz. 137.
 Ca^m z^m In reuolutione ānoz mūdi de grauitate. 138.
 Cap. in timore super regē. 138.
 Q̄o de bello ⁊ q̄s de duobus vincet. 138.
 Q̄o de mortalitate in quanta parte moriuntur. 138.
 In distione mūdi ⁊ climatum p̄ subas p̄taz ⁊ signoz. 139.
 In signē d̄ni āni ⁊ vniuscuiusq̄ p̄taz q̄n est d̄ns āni. 139.
 In sc̄ia eē regis p̄ significatoz rem suam. 139.
 De signib⁹ duaz isōtiaz. 140.
 Et sic est finis tabule totius voluminis.

C Hieronymus Salius Sauerinus artius et medicine doctor: Dñico marie de Anuaris ferrariensi artiu et medicine doctori astrologoqz excellentissimo de nobilitate astrologie. S.

Leriqz sunt isolētes maledici: multiqz ignaui (Dñice cbarissime) qui hāc nřaz astronomie pte: quā iudicialē vocamus: cui pēdēdā spēdēdāqz tota rē cēsent et q̄tidie pclamāt: bi qdē qm̄ ex eoz intellectū beatitudine: et vt ita dicā maxima grossitie minimā eius pte attingē nō possūt: illi vō qz plurima astronomie iudicia irrita et yana: ac sine veritate: videre se dicūt pñūtiari hanc quā diximus astronomie pte nō sciaz: sed fabulatoziā deceptorziāqz pñūtiare audacter et temerarie psumunt. Nos aut ignauos cū ignauiā sua: et maledicos cū maledictione relinquētes: ipsam nostrā astronomie pte in numero scientiaz speculatiuaz iterferendā esse cōprobamus. Qz qdēz enī scia dici debeat facile patebit si qd sit scia et quō acquirat notū fecerimus. Quid aut aliud est scia q̄ hābitus p̄ demonstratōne acq̄situs: demonstratio aut qd aliud facit nisi notōne passionē de subiecto suo: q̄ scia o3 hie subiectū: de quo: qz est: presupponat: et de quo eius passiones demonstrat p̄ncipia in ipsa scia credita. Clarescet aut oibus talē esse iudiciale nřam: si qd de astronomia dixerimus equo animo intellexerit. Dicimus itaqz qz si astronomia bipartita videat in demonstratiua et iudiciale: est tñ scia vere vna vnitare subiecti: diuisionē capiēs a passionibus diuersis in eadē scia de eodē subiecto demonstratis: sic ex immediate sequētibz facile intelligētī patebit. Dicamus q̄ p̄ subiectū astronomie est corpus celeste ex ea pte qua mouet motibus dñis: et in eo sūt vtutes: qbus vtutibus et motibus est cā gnationis et corruptionis. De h̄ autez subiecto supponit astronomus: qz est tanqz sufficiēter pbatū a phōnāli: pbat nāqz p̄s qz corpora celestia sunt cā gnationis et corruptionis. Et qz si debēt esse cā gnōnis et corruptionis necesse est qz in ipsis sint motus dñi: qm̄ idēz et s̄lr se hñs semp idē inatū est facere. Ideoqz nō p̄ma allatio cā gnationis et corruptionis: sed q̄ circa obliquū circulus. In hac enī et p̄tinuū est et moueri duos motus: p̄bauit itēz p̄s qz necesse ē hūc mūdū iferiorē p̄ superiorē gubernari. Astronomus aut ad vltiorē demonstratōne pcedēs iuestigat motus hos dños: q̄ sint: et quō: et in quāto tpe fiāt: p̄ncipiā geometrica hec q̄ diximus demonstratiue pcludēdo: et h̄ facit astronomia q̄ demonstratiua dī: cuius demonstratōnes oēs sicut mathematice sūt ita et certissime: sicut tu optime calles. Cui qdē succedit immediate hec nřa scia de qua sermo est tanqz pars posterior parti p̄iori totius astronomie: et hec scia 2^a pars aggredit̄ demonstrare de vtutibus corporū celestium que sint: et quō: et quā sint cā gnationis et corruptionis. In hoz aut cognitionē a posteriori deuenit astronomus: quemadmodū et in alijs scientijs p̄tingit: p̄bi nāqz ex admirari p̄hari ceperūt. Astronomus itaqz vidēs ex hoibus hūc qdē gladio perire: illū vō delitiose diē vltimū claudere. Credēs vsqz illud totū a corporibus celestibus puenire: p̄scrutari cepit huius diuerse mortis causas: iuenitqz talē stellam talr dispositā huic delitiosam mortē p̄cessisse: aliā vō stellā illi truculētā tradidisse mortem: ex multis itaqz memorijs in experiētā deuenit astronomus: ex multis vō experiētis sciaz p̄struxit: iuxta illud p̄bi p̄hemio meta⁴: exp̄ientia qdē enī artē fecit: sed in experiētā casum. Sit aut ars cū ex multis experimētālibus p̄ceptionibus fit vna de silibus acceptio: vñ ex qz est: in p̄pter quid veniebat astronomus rediensqz ex p̄pter qd: qz est: demonstrauit. Quare manifestus est qz iudicialis astronomus vtraqz demonstratōne vtitur: a p̄iori qdē cū iudicat

de futuris: tunc eteni a cā sup effectus pcedit: a posteriori vō vtitur demonstratōne: cū de p̄tere: itis iudicium p̄fert ab effectu nāqz super causam tūc syllogizat. Sufficiēter bucufqz demonstratū esse existimo Dñice mi hanc nostrā astronomie partē quā iudicialē dicimus noie scie dignissime ac meritissime vocari debere. Qz vō speculatiua dici debeat facile patebit si diuisionē sciaz posuerimus: et qd speculatiuū qdue actiuū siue practicū impozit̄ declarauerimus. Dicamus itaqz cū Auic. caplo p̄mo sue metaphysice ad p̄ncipiū: qz scie diuidunt̄ in speculatiuas et actiuas. Et speculatiue sunt in qbus querit̄ p̄fici vtus aie. speculatiua p̄ acquisitionē scie in effectu. s. p̄ adeptionez scie imaginatiue et creditiue de rebus que nō sūt nostra opa nec nostre dispōnes: in his q̄ finis ē certitudo sentētie et opionis: sentētia enī et opio nō sūt ex q̄litate nři operis: nec ex q̄litate inity operis nři s̄m qz est inityū operis. practice vō sunt in qbus p̄imū querit̄ p̄fici vtus aie speculatiua p̄ adeptione scie imaginatiue et creditiue de rebus que sunt nřa opa ad h̄ vt secundario pueniat p̄fectio vtutis practice in moribus. Est aut manifestum ex his qz practica et speculatiua ex pte intellectus nō distinguunt̄: qm̄ tam p̄ speculatiuam qz p̄ practicā vtus aie speculatiua p̄fici h̄z: s̄z distinctio eaz est ex pte rei cōsiderate: et ex pte finis: vñ si o3 scia noiari practica opz qz sit de rebus que sunt nřa opera siue nostre dispōnes: ad h̄ vt pueniat p̄fectio vtutis practice in moribus. Quēadmodū morales sūt et ciuiles. Qd enīz morale est apud vnā gentē vitiosum est apud aliā et vituperabile sicut in epicureis manifestū est: statuta s̄lr ciuitatū vni cui uili derogare videmus: et Imperator solus legi derogare pōt: ius quoqz canonicū p̄ cllū nouū p̄mutari possit totū: et solus pōt ifex ipsi derogare pōt: quoqz nihil pōt p̄tinere in his que a speculatiuis sciētis p̄siderant̄. Subintulit postmodū Auic. qz speculatiue ināles doctrinales: et diuinas partiunt̄. Volēs oēs alias scias sub his tribus eomprehendī debere: quare et nostra astronomia de numero istaz erit vt infra latius ostēdemus. Sed postqz etiā medicum sumus et in hūc sermonē p̄rupimus: qd de ipsa nostra medicina sentiamus inserere volumus. Dicimus igit̄ breuiter qd̄ aly sentiant: qz s̄m in intentionē Auic. ipsa in numero speculatiuaz cōputanda est: sicut ex his q̄ nūc dicta sunt patere pōt. Est enī speculatio medicine de his q̄ nřa opa nō sunt: neqz nře dispōnes: neqz p̄ ipsaz puenit p̄fectio vtutis practice in moribus. Hoc idēz intellexit p̄nceps p̄ma p̄mi ad p̄ncipiū cū totā medicinā determinauit esse sciam: q̄uis multi expositores ibi opionē suā extorquere conent̄. Et 3^a p̄mi ad p̄ncipiū dixit. medicina in p̄ diuisione in duas diuidit̄ p̄tes: in p̄te theoreticā: et p̄te practicā: que tñ oēs sunt scie speculandī: s̄z sub quo membro diuisionis p̄tineat̄ si qz q̄rat: n̄ndemus qz est de nālibus: p̄z aut h̄ ex numero sciaz que idem Auic. ponit eodē caplo metaphysice p̄mo. cū ostēdit deū nō esse subiectū alicuius scie: sic neqz metaphysice vbi oēs scias p̄ter metaphysicā numerans dixit: eo qz alie scie sunt vel morales vel ciuiles vel nāles vel doctrinales vel logice: et nulla scia sapientie est extra hāc diuisionem: p̄z igitur discurrenti diuisionem qz medicina de numero nālium erit. Et idem eodē caplo dicit subiectū nālium est corpora s̄m qz mouent̄ et quiescūt: et qd de eis inquiri est accidētalia que accident eis p̄prie s̄m hunc modū. Negari vō nō pōt et subiectū medicine et accidentia de ipso ab ea p̄siderata s̄m hanc rōnem quam dixit procedere. Adde qz ea scientia naturalis est dicenda que rerum ad ipsam pertinentium naturas speculat̄ qualem medicinā esse scimus omnes: igitur et medicina naturalis est et speculatiua. Dis igitur admodum pauculis de medicina infertis: vnde digressi sumus redeamus dī

centes eam astronomiam de qua est sermo noster iter speculatiuas scias computadas esse. Et naqz de his que nostra no sunt opa: neqz nre dispōnes; neqz p ipsam hz puenire pfectio virtutis practice in moribus. Quis etenim hō aut que gens pōt motus celestes variare: aut ipsoz celoz ⁊ stellarū nās pmutare ⁊ influentias pbibere: nihil boz apud homines fieri posse p̄stebunt oēs scio: non ergo sunt ea que astronomus p̄siderat opa nostra neqz dispōnes nre: igit ⁊ speculatiua scia merito dici oꝝ. Sed statiz mathematicus cū nāli p̄tendet volens ipsam astronomiā sub genere suo cōprehēdi debere: qm̄ demonstraciones qbus astronomus motus corpoꝝ celestium ⁊ eozūdem quātitates metiēdo demonstrat oēs geometricē sūt ⁊ mathematice. Nālis autē qd̄ suū est cupiēs manūtere mathematico rīdēs dicit: quin imo ipsa astronomia sub nostri generis dñio collocāda est. Hoc qd̄ tibi statim palā fiet si qd̄ sit subiectum nostrū: in memoriā tibi reduxeris: atqz qd̄ sit tuū subiectum in mediū attuleris. Nosces autē subiectū nostrum si paulo antedicta lectitaueris: ⁊ qd̄ de ipso demonstrare itēdimus ⁊ quomodo. Sed dicas q̄so nōne dixit Auic. loco sepe al legato doctrinaliū. subiectum est quātitas pura vel qd̄ est habēs quātitatē: ⁊ dispōnes eius que in eis inquirunt sunt ea que accidunt quantitati in diffinitione quaz nō iueniēt species materie: nec v̄tus motus. nōne itēz diuulgatū est apud oēs mathematicas abstrahē a m̄a ⁊ motu: ita certe. Igit̄ si meminēris eius qd̄ supra diximus esse subiectum astronomie: statim p̄cedes ipsam nālem: ⁊ nō esse mathematicā. Ipse naqz astronomus motuū celoz ⁊ planetaz: ⁊ oium stellarū subtilis indagator est. q̄so ergo abstrahit a motu. Nās itē stellarū minutim scrutat: earūqz influentias ⁊ impressiones in hec inferiora: tanq̄ in māz recipiēt: eiusdeꝝ quoqz māe ad ipsas impressiones p̄portionatam dispōnem speculans dixit venerem: natum in Italia albū facere: in ethiopia v̄o minus nigrū. Quomodo ḡ nō nālis ⁊ abstrahens a m̄a dici poterit. Qd̄ v̄o dixisti astronomus geometricis v̄ti demonstrationibus fateor: s̄ illd̄ benignitate tua accidere nō dubito: mutuo enīz ppōnes tuas tradidisti ei: sicut ⁊ multis alijs scientificis p̄tingere sepe videmus: alter enīz alterius sepe v̄ritur ppōnibus. Dicit autē fortasse quispiam (Dñice mi) id qd̄ diximus q̄ astronomia nō est de his que sūt opa nra. Iudicat astronomus q̄ mars p̄iunctus capiti algol in natiuitate alicuius faciet natum suspendi: viuet autē natus recte ⁊ nō suspendē. Itē iudicat astronomus q̄ natus habēs mercuriū talr̄ dispositū neqz doctus erit: neqz sapiens. ellaborabit autē natus in sapientia ⁊ doctrina: ⁊ sapiēs efficietur ⁊ doctus. Quare duo p̄tra. Iudicialia sequunt: q̄ ipse mentitus est: ⁊ q̄ est ipsa scia de his que sunt nra opa v̄pote que p̄ voluntates nostrā pmutari ⁊ variari possūt: cui qd̄ rīdentes v̄trūqz negamus. Conclussio enim astronomi iudicialis est hec: q̄ mars capiti algol iūct⁹ talē ip̄imit dispōnē in nato vt aut pp̄ latrocinij: aut pp̄ pditionē: aut pp̄ quā vis aliā causas facile ira iudicis in ipsum puocet ⁊ suspendat: nō enī qui libet latro: nec quilibet pditor suspendit: sed qui ad h̄ nati sunt vt suspendant. Itē mercuriū talr̄ dispositus tales impressiōnē efficit in nato vt sapiētiā difficulter adipiscat ⁊ doctrinā: non enī quilibet in sapiētiā laborās sapiēs euadit: sed qui hoc hz a nā vt sapiēs fieri possit. Impressiones autē has fieri nostruz opus quis dicit esse? Sed q̄ has impressiōnes que sunt effectus stellarū ⁊ cause in nobis non sequant̄ effectus secundarij p̄tingit p̄pter impedimentum eueniens a voluntate eius qui impressiōnē suscepit: quare ⁊ astronomus recte iudicauit. ⁊ eius p̄sideratio fuit de his que nostra non sunt opera: q̄uis effectus impressiōnis de qua iudiciū p̄ulit non euenerit. Dico tñ q̄ cū impressio-

nes dicte fortes fuerit: difficile valde erit boi aliter pro voluntate assuescere. Et Daly cōmētator credidit illud esse impossibile: qm̄ corpa celestia corpoꝝ ⁊ eius partibus cōplexiōnē imp̄imūt: s̄m quā organa ipsi anime seruire debentia tali remanēt dispōne disposita: qua anima ipsis in suis opationibus v̄rit: nō enī aliter opat̄ aia corpoꝝ iuncta nisi s̄m dispōnē organoz sibi deseruiētū. verūti cū impressiōnes refracte fuerint: pōt hō per exercitiū ⁊ voluntatē p̄p̄riā alteri quā elegerit parti adherere ⁊ p̄ficē in ea. Et hinc p̄ in vniuerso exercitiū diuersitas: ⁊ q̄ in eis magis proficit vnus q̄ alius. Et q̄ quqz ab incepto exercitiū desultēs altez aggredit̄. Nos tñ ne p̄dicamus fidei de libero arbitrio credimus q̄ iudicia astronomie in his in quibus homo p̄ voluntatē ipedimētū pōt opponere deficere possunt: q̄qz ⁊ facilius ⁊ difficiliter est homini impedimētū apponere: s̄m q̄ ipressio fortis fuerit aut debilis: neqz p̄pter hoc veritas scientie tollit̄: neqz speculatio: s̄ in his in quibus posse volūtariū hoīs nō extēdit̄ iudicia nequaquā a veritate remoueri possunt: quapropter Ptolomeus n̄ in Cētiloquio ad p̄ncipiū dicit: q̄ iudicia astronomie media sunt inter necessariū ⁊ possibile: ⁊ q̄ astrologus multa mala pbibere poterit disponēdo illū qui ea suscipit oꝝ ad dispōnē h̄iā: que qd̄ dispositio nisi fiat malū illud boiez infallit̄er capiet. Et in reliquis quoqz nature opibus errores multos ⁊ mōstra p̄tingē videmus ex aliquo occurrēti ipedimētō: neqz tñ p̄pter hoc nālis phie veritas tollit̄: neqz speculatio. Et in medicine etiā operibus errores nō paucos euenire palam est: ipsius similiter iudicia multo: tiens irrita ⁊ sine veritate prolata: ⁊ femine ⁊ pueri q̄ pluries viderunt: neqz tamē p̄pter hoc medicina vilipendit̄: quinimo ipsi medici in sūma veneratione habentur adeo vt veriti non sint antiqui medicos appellare deos. Adde: si liber: q̄ tā in medicina q̄ in astronomia iudicia multa irrita p̄ferunt ab his q̄ ipsi sint irridēdi: cū se iter astrologos ⁊ medicos iserere velint: ⁊ ab his scientias oino sint alieni: habitus multo tiens ignorantie dispōnes in eis habētes. Ut quid ergo o stulti in tam p̄claram ⁊ diuinam sciam tā insolenter ⁊ infane irruitis: si naqz saperetis astronomos: quos vilipēditis: deos vocaret̄ terrenos: e celoqz eos ad nos missos vt p̄phetas crederetis. Qua enī scia: dicit̄ q̄so: hō magis filis deo fieri pōt q̄ astronomia: nonne p̄dicere futura p̄p̄ticū est ⁊ diuinū: nōne auertere a vobis futura mala: bonaqz futura augere: vires excedit̄ humanas: Desistite ergo ab isania vestra ⁊ astronomiā exaltate: astronomosqz vt deos colite. Nos v̄o Dñice mi: vt hec adeo p̄clara ⁊ nobilis scia: hactenus ab inuidis occultata: oibus ipsaz cupientibus in p̄patalo fiat: Ptolomeus p̄hendēsem regē Alexandrinū: ac in astronomia p̄ncipez: Dalyqz Heben Rodan eius fidelissimū ⁊ medullarē interpretē: q̄ magis emēdatos potuimus: ipensa accuratissimū v̄ri Octauiani Scoti Madoctiensis ipressiōni tradidit curauimus. Eis quoqz a tergo qd̄az alioz quozūdā p̄batoz viroz opuscula adiecimus. Et hac etiā itētiōne vt q̄ plurima alia etiā p̄batoz viroz opera impressiōni tradidit curemus: vt ⁊ hec quoqz nobilissima scia: q̄uis in se difficillima: copia tñ libroz ipsaz cupientibus elucefcet. Est autē apud nos h̄ decretū: vt neqz Ptolomeū: neqz ex alijs quemqz laudando tēpus p̄teramus: ne ipsos extollere credentes vilescere faciamus: pluribus naqz valde ⁊ maioribus sunt digni laudibus q̄ nos calamo notare: aut v̄bo promere posse credamus. Sed si quis quātū laudis Ptolomeus mereatur cognoscere velit librum Almagesti: ⁊ hunc Quadrupartiti librum: ac Lentiloquiū suuz optime itelligat. Similr̄ quoqz ⁊ reliquoz opa itelligēdo quātū eos laudare possit perfecte cognoscat. Vale.

Egidij de Tebaldis lombardi de ciuitate Parmensi in
 Quadripartiti Ptolomei Epistola. Dixit Egidius.

Incipit tractatus primus glose Baly Deben
 Rodan: sup prima parte libri Quadripartiti
 Ptolomei pbeludiani. Dixit Baly.

Sciencia et intelligere gloriofus est: quia omnis
 sciencia est a deo. Quia est igitur aia
 gloriofa que itelligit et discernit: et deus illum
 valde diligit et legit in quo posuit superioris
 sciencie intellectum. Sciencia vero superior est
 proculdubio ars astroz: quia oēs alie subiecte sūt sibi: et ipsa
 fundata est super principia certa naturalia cōprehēdētia
 totū mundū. Et necessariuz est vt p alias igressus fiat po-
 tius q̄ pueniri possit ad eam. Ex quo patet: q̄ ipsa sit supe-
 rior et excellentior. Letez dubitatio nō occurrit: qm̄ diuina
 puidētia disponente superiorz corpoz inferiora oia mo-
 ueant: qm̄ ipsa fuit causa oium accidētūz terrenoz. Qui
 ergo se igerit circa itelligentiā sciencie sic sublimis: diligit
 deum cognoscere oium creatorem: quia opus stellaz dei est:
 et ipse tanq̄ vicarie dei operant̄ q̄qd accidit in terrenis.
 Item cū deus sit ipse idem itellectus: quanto q̄s magis in-
 telligit: tanto est deo proximior: cuius nōmen benedictuz
 sit per secula sempiterna. Studeat igitur itelligentie vnus
 quisq̄: quia sicut ait Salomon: itelligens gubernacula possi-
 debit. Ego vero tanq̄ verus amator sciencie et sciencium: in-
 spiciens qualr in vno libro quatuor partiu: quē cōposuit
 Ptolomeus sapiētissimus: tota consistit ars astroz per re-
 gulas et radices s̄m quadriualē scienciā et nāz. Considerās
 etiā q̄ verba sua sic clausa fuerant sicq̄ sentētus pōdero-
 sa: q̄ vix aperiri poterāt per aliquē sapiētū: quinimo po-
 tius quasi oēs errabāt in eo: et diuersis opionibus sentētia
 variabant: pp̄ qd̄ fructus et effectus sciencie sic nobilis p̄-
 debāt: quia nullus in ea recto tramite icēdebat: libzū ipsū:
 vt eius purus studentibus itellectus clarius patefiat: cum
 glossis prudētissimū Deben Rodan p̄fici q̄ a deo habuit
 et sua p̄sideratione mirabilē: vt plenius itelligeret ipsa ver-
 ba: et q̄qd per ea patefacere Ptolomeus: trāsferre puidi
 iussu et beneplacito dñi Alfonsi romanoz et castelle regis
 illustrissimū de Hispanico: in latinū: planū. s. et apertū: qm̄
 ad aliud in hoc opere nō itēdo. Supplicō ergo deo patri:
 vt mihi dignē viā rectitudinis aperire: verūm libzū istū
 de arabico trāsferri mandauit p̄mitus in Hispanicū idio-
 ma idem gloriofissimū Alfonsus romanoz et castelle rex
 excelsus: q̄ sciam diligit: et scientes honozat: qui a finibus
 terre per vniuersa mundi climata cui vsq̄ maneriei oīuz
 gentium et linguaz perquirūt sciencias et acquirūt: qui tāq̄
 scienciarum et virtutum oīum dñs et magister vtilia mul-
 ta propria consideratione renouauit: et libros plurimos or-
 dinari mandauit: de sapientum antiquoz sententis atq̄
 dictis: que hincinde iacebant perdita et diffusa: et illumina-
 bitur proculdubio posteritas futuroz. Et enim rex ille mu-
 nificus: cuius liberalis munificētia inestimabilis est: eius
 valitudo preualet vniuersis: cuius honozificentia transit
 ad quemlibet. et remanet in seipsa nec minuitur sed auge-
 tur: eius itellectus omnia cōprehendit. puidētia eius
 diuina potius q̄ humana videtur. nam hec omnia radi-
 cata sunt et naturata in eo: vt fons est virtutum omnium:
 et ideo Alfonsus vero suo nomine nuncupat. hic aut̄ fons
 altus: fonsq̄ viuus: cuius riuuli roze salutifero rigant: et
 ornant cunctis virtutibus orbē terre. Et vt multa sub bre-
 uiloquio cōprehendam: dico celum et aspectus amica-
 biles planetarum cum receptionibus suisq̄ dignitatibus
 conueniunt ad tantum hominem faciendum: nec credo q̄
 hominem perfectiorem natura potuisset facere. Dis igit̄
 o mi domine contentus existas: quia quando liquecet fa-
 ma regum et principuz alioz: tua fama vigebit cunctis
 temporibus immortalis.

Verba que dixit sapientissimus
 Ptolomeus in
 arte iudicioz astronomie: super his q̄ acci-
 dunt glōsare volētes. dicimus q̄ iudiciuz
 stellaz est ars a p̄ncipis certis pueniēs: q̄
 bus ea que accidūt p̄ri possunt sciri: quoz
 p̄ncipioz certoz alia in scia nāz: et alia in
 scia q̄driuz sūt pbata. Tu vero hec verba in hac determina-
 tione dicta itelliges quādo legeris hunc libzū: si mentē in
 eo apposueris diligentē. verūtamē si bene nō ispereris et
 leuiter p̄ eū trāsueris: assimilaberis circa bonā arborem
 transeunti ipsamq̄ aspicienti: et de fructu suo nō accipit. et
 sic melius fuisset tibi vt nō laborasses in legendo hunc li-
 bzū. et si voluntate magna et cōpleto studio apposueris ibi
 mentē poteris ad altū graduz huius puenire. Expedi-
 tū vt deo supplices q̄ auxiliē tibi ad itelligenduz verba
 boni viri et perfectissimi Ptolomei: de q̄bus itelligendis
 gratiam mihi fecit: quia hucusq̄ non fuit repertus: qui com-
 plete ea possit itelligere bene: nec distinguere que sint in
 eis mirabiles rōnes: in q̄bus s̄m posse nostruz loquimur:
 attendentes similt̄ in eisdem res que verboz suoz cōue-
 niunt rōni: et eoz quodlibet distinguimus vt vnū sit ab alio
 separatū. Supplicamus igit̄ deo vt nos inuēt nosq̄ diri-
 gat in semitam veritatis. **C** P̄mo aut̄ puenit vt p̄pona-
 mus res octo: quas magistrū in suis libris semper p̄po-
 nit. vnam dicendo ante prout puenit rōnē. dicimus enīz
 sciaz fore aliquas: que sunt scie sine opere: et eaz que sunt
 opera. Et ex his que sunt opera sunt que p̄ficiūt id in quo
 natura deficit: sicut est p̄physica et agricultura: et alie sunt q̄
 sequunt̄ res nature: sicut texere et carpentaria. et alie sunt
 que docent ea que futura sunt p̄ nām: sicut astronomie: iu-
 dicia: prophetie: et diuinationes. sed per hanc artem iudi-
 cioz astronomie pōt hō scire v̄p̄m id qd̄ fuit longis ela-
 psis tēporibus: et id qd̄ est: et qd̄ est futuruz. Amplius est scia
 que cū rebus p̄hie pluribus p̄tinet: sicut est scire quot sūt
 s̄phere: et quot maneries sunt: et quot sunt celestes motus:
 q̄bus sciunt p̄hi quot sunt sp̄ales motores: et p̄pter h̄ scien-
 tia ista in duas partes magnas diuidit̄: quaz vna est theo-
 rica: et hec est astrologia q̄driualis: qua nouit homo quot
 s̄phere sunt in celo: et quot maneries motuū: que certa de-
 monstracione verā dei vnitatē demōstrāt: cuius nomē sit
 perpetue exaltatum. Pars vero alia est practica: et hec est su-
 per stellaruz iudiciuz: qua sciri possunt vtutes eaz: et qualr
 opant̄ in rebus oibus q̄ sunt infra s̄pherez lune. he aut̄ res
 sūt q̄tuor elemēta: fumositates terre: minere: vegetabilia:
 aialia. et alia q̄ sequunt̄: sicut salus q̄ aeris tēperie sequit̄: et
 ifirmitas corruptelā. In hac enim pte scda dicta practica
 multos libros cōpilauerūt sapiētes antiqui: eoz tñ oīum
 verior et magis cōpletus: et qui magis rectā p̄hiam sequit̄:
 est liber Ptolomei. hic videlz de quo loquimur: etiā q̄ talis
 sit multū clausus pp̄ breuitatē reuz nobiliū q̄ sunt in eo: et
 rōnū multaz in v̄bis paucis cōprehēfaz: quia Ptolomeus
 sequi voluit morē bonoz p̄hoz qui dicti sūt andatores. et
 isti sūt de secta Platonis et Arist. q̄ rōnes magnas paucis
 cōprehēderūt v̄bis vt eas nō nisi sapiētes itelligerēt scien-
 di aliqd̄ voluntates et studiū habētes magnuz: et nō nescy
 neq̄ pigri. Et pp̄ h̄ puenit vt hūc libzū glōsemus: vt sit le-
 uior addiscere ac scire aliqd̄ cupiētibus. p̄ponemus aut̄
 res octo p̄ncipales vt p̄diximus: que sūt. Rōnes de q̄bus
 loquitur liber. Nomē libri. proficiū qd̄ p̄ in eo. In qua
 ordinaçione existit. Nomē auctoris eius. De qua arte est.

De quot p[ar]tibus est. Quia manerie demonstrat id q[uo]d est in eo. De r[ati]onib[us] v[er]o loquitur. ¶ Dico q[uo]d P[ro]tol[om]e[us] posuit in eo regulas et radices o[mn]es: q[uo]b[us] ars ista c[on]ponit[ur] in iudicijs: ita q[uo]d q[ui]s sciverit et intellexerit eas b[er]n[ard]e dicere poterit o[mn]i t[em]p[or]e ea que accidit o[mn]ib[us] corp[or]ib[us]: q[ui] s[un]t infra spher[am] lune ex his q[ui] p[er]tinet p[er] n[ost]ras: et q[ui] p[er] acc[us]as ea sequunt[ur]. et p[ot] h[ab]ere t[er]m[in]u[m] ide[m] scire quatuor p[ot] humanus attingere intellectu[m]. ¶ De no[m]i[n]e libri dico. q[uo]d q[ui] P[ro]tol[om]e[us] in regulis et r[ati]onib[us] istis insperit: eas diversim[od]o manerie iuvenit: et pp[ri]o b[er]n[ard]e ad suam p[ar]te[m] posuit vna[m] quaque[m]: et vidit q[uo]d erat q[ui]tuor maneries. vna[m] posuit eas in q[ui]tuor tractatib[us] vt q[ui]lib[et] p[er] se e[ss]et: ita q[uo]d vnaqueq[ue] posset suo no[m]i[n]e pp[ri]o n[ost]ro pari. et pp[ri]o b[er]n[ard]e iposuit huic li[bro] no[m]i[n]e libri q[ui]tuor p[ar]t[es] iudicioru[m] astronomie: vt sciam[us] q[uo]d scia ista diuidit[ur] in q[ui]tuor p[ar]tes q[ui]s dicet. ¶ De p[er]ficuo hui[us] libri dico. q[uo]d est res q[ui] b[er]n[ard]e p[ot] intelligi a r[ati]one de qua loquit[ur] et no[m]i[n]e libri. na[m] ex b[er]n[ard]e li[bro] p[ot] h[ab]ere scire tota[m] hac scia[m] in paucis sumis. ¶ De ordinat[i]o[n]e libri dico. q[uo]d p[ri]ncipia et radices s[un]t de astrologia q[ui]driviale acc[us]pta: qua scit h[ab]ere motus et figuras stellaz: s[ic]u[t] et de arte n[ost]ra: q[ui] scit h[ab]ere r[ati]o[n]es: et q[ui] b[er]n[ard]e uenit: vt post has duas scias liber iste legat[ur]: p[er]uenit e[ss]e vt q[ui]driviale astrologia liber iste sequatur: ita q[uo]d scia veniat ordinate. ¶ De no[m]i[n]e c[on]positoris dico. q[uo]d fuit P[ro]tol[om]e[us] p[er]beludian[us] ille q[ui] fecit Almagesti. et b[er]n[ard]e inu[en]imus ita esse: pro eo q[uo]d sensus et intellectus suus sup[er] verbis hui[us] libri assimilat[ur] suo sensui in verbis alijs que in o[mn]ibus alijs libris dixit: quos manifestu[m] est eu[m] fecisse: et est manerie qua loquit[ur] p[er]uenit: q[ui]n o[mn]es libri quos fecit s[un]t vni[us] similitudinis in hab[er]e d[omi]n[u]m. s[ic]u[t] veritate magna de sci[en]do taz bene res n[ost]ras sicut et q[ui]driviales: et in hab[er]e posse comprehend[er]e in v[er]bis paucis r[ati]ones magnas. Amplius q[uo]d inu[en]imus in alijs libris quos fecit q[uo]d nominat et fatetur hac sciam[us]: sicut dixit in libro suo de sumis statu[m] stellaz: q[uo]d pp[ri]o figuras stellaz p[er]tingentes eis pp[ri]o suos motus s[un]t o[mn]es mutationes diverse et h[ab]ere in quantitate et q[ui]tate in b[er]n[ard]e m[un]do de g[en]eratione et corruptione. et pp[ri]o has figuras s[un]t mutationes in rebus subiectis hui[us] m[un]di. ¶ Dixit etiaz in illo libro. q[uo]d corpa celestia dant rebus inferius sub eis ex[ist]entibus v[er]tutes similes rebus ipsis hab[er]entibus ap[er]titudine[m] n[ost]ra[m] ad eas recipiendas: et tale[m] r[ati]o[n]e[m] q[ui]s est ista dixit in multis locis in libro suo Almagesti: sicut rettulit in b[er]n[ard]e libro q[ui] locutus fuit de triplici 4ta sextili opp[os]it[i]o[n]e et p[er]iunct[i]o[n]e: ita q[uo]d q[ui] in istis duobus libris suis insperimus diligenter multu[m] similes in r[ati]onibus eos e[ss]e videbimus. et talia v[er]ba dixit etiaz in libro suo de aspectibus: et v[er]ba q[ui] dixit in libro suo de mappa mundi. assimilant[ur] etiaz eis que dixit in 2° tractatu hui[us] libri q[ui] locutus fuit de partitione populationis terre. et b[er]n[ard]e id[em] affirmat testimoni[u] antiquo[rum] Capidonuz de Alexandria: et alio[rum] illius t[em]poris sapientu[m] p[er]fitenti[u] q[uo]d P[ro]tolomeus fecit h[ui]c libru[m]: ille q[uo]d c[on]posuit Almagesti: et ceteri sapientes q[ui] fueru[n]t post istos: sicut Thebit abencora: Jacob alchindi: Jo[n]n[es] filius Isaac: et Dabraa de abenagald. o[mn]es affirmant et s[un]t certi q[uo]d h[ui]c librum fecit P[ro]tolomeus p[er]beludianus: q[uo]d c[on]posuit Almagesti. et si eu[m] non fecisset q[ui]s fuisset ex sapientibus ille q[ui] tal[em] haberet v[er]tute[m] in sensu et sapientia: pro faci[en]do tal[em] librum q[ui]s est iste: nisi sol[u]m d[omi]n[u]s iste P[ro]tolomeus. Certe ego no[n] existimo q[uo]d alijs e[ss]et ita nescio nec ta[m] audax q[uo]d facere nos vellet credere q[uo]d alius eu[m] fecisset: nisi hic vir bon[us]. T[ame]n Albumasar et alij q[ui] fecerunt chronicas: ipsi q[ui] no[n] intellexerunt nisi textu[m]: et res accipiunt p[er] auditu[m]: q[ui] no[n] exquirunt q[ui] est veritas v[er]o q[ui] no[n] crediderunt q[uo]d hic P[ro]tol[om]e[us] fuerit vnus ex regibus Alexandria: ex his q[ui] post Alexandru[m] fuerunt: q[ui] tali no[m]i[n]e no[m]i[n]abant o[mn]es ipsi reges: et q[ui] fuit inter eos rex vna[m] q[ui] t[er]m[in]u[m] dilexit sapientes: sapias et scias: q[uo]d p[er]quisit[us] fuit et h[ab]uit quot libros potuit: cuiusq[ue] manerie sciaz: et q[ui] potuit sapientes traxit ad terram suam p[er]cib[us] et gratijs magnis q[ui]s faciebat eis d[omi]n[u]s. ita q[uo]d no[m]i[n]at[ur] fuit P[ro]tolome[us] sciaz amator.

tor. et iste P[ro]tol[om]e[us] fuit an[te] logo t[em]p[or]e q[uo]d iste P[ro]tol[om]e[us] q[uo]d c[on]posuit libru[m] istu[m]. na[m] in o[mn]ib[us] chronicis inu[en]imus q[uo]d reges isti de Alexandria: q[uo]d P[ro]tolomei fuerunt no[m]i[n]at[ur]: fuerunt an[te]q[uam] rom[an]o[rum] imperatores. et rep[er]imus q[uo]d iste P[ro]tol[om]e[us] libru[m] c[on]posuit Almagesti: no[m]i[n]at[ur] loca stellaz s[ic]u[t] rectificatione[m] eor[um]: t[em]p[or]e romano[rum] imperato[rum] multu[m] post t[em]p[or]a regu[m] Alexandria. q[ui]re intelligimus q[uo]d P[ro]tol[om]e[us] iste p[er]beludianus no[n] fuit ex regib[us] Alexandria. Ampli[us] nu[m]q[uam] inu[en]imus q[uo]d h[ic] rex P[ro]tol[om]e[us] sciaz amator c[on]posuerit vll[u]m libru[m]: t[ame]n diligebat multu[m] sapientes: et audire scias et maxime libros de abraica. Et Jo[n]nes gram[m]aticus q[ui] fuit vnus ex sapientibus bonis Alexandria affirmat b[er]n[ard]e q[uo]d dicit[ur] m[un]d[us]. vna[m] rep[er]imus p[er] certo q[uo]d P[ro]tol[om]e[us] p[er]beludian[us] ille q[uo]d c[on]posuit libru[m] Almagesti fecit istu[m]. ¶ De qua scia e[ss]et liber iste. dico q[uo]d e[ss]et de scia p[ro]noscitionu[m]: vna[m] p[ot] h[ab]ere scire res q[ui] future s[un]t anteq[uam] sint: sicut p[er]physici sciunt p[er] signalia q[ui] h[ab]ent si eger sanari poterit vel no[n]: aut si san[us] ad egritudine[m] venire p[ot]et vel no[n]: vel ad qua[m] infirmitate[m] venire d[omi]n[u]s: sicut iuvenies in li[bro] p[ro]noscitionu[m] Hipp[ocrati]s. et in li[bro] suo aet[er]n[u]m et aq[ui]ru[m] et regionu[m]. et i[n] li[bro] Sal[omon]is d[omi]n[u]s. et in illo de dieb[us] creticis. s[ic]u[t] laboratores et minerarij v[er]o marinarj h[ab]ent suam arte[m] qua[m] intelligunt pp[ri]o ortu[m] et ascensu[m] stellaz: et eaz occasu[m]. et pp[ri]o v[er]tos q[ui] mouet[ur] et cognoscunt ea q[ui] p[er]tingit debet i[n] arborib[us]: messib[us]: et mineris: et id[em] q[uo]d nauib[us] i[n] mari accidet: et cuiusmodi t[em]p[or]e erit. Et id[em] iuvenit h[ab]ere arte[m] suam: q[ui] sciunt res futuras: inspiciedo in cordib[us]: i[n] spatulis: et p[er]atib[us] bestiaz. S[ic]u[t] augurarij: et illi q[ui] inspicunt ad puerib[us]: et q[ui] multu[m] v[er]o s[un]t re vna[m] et de mysterio vno: h[ab]ent eor[um]. s[ic]u[t] vna[m] q[ui] it[er]u[m] it[er]u[m] suu[m] p[er] sci[en]do res q[ui] future s[un]t anteq[uam] sint. vna[m] scia p[ro]noscitionis e[ss]et manerie[m] mltaz: dicit[ur] q[uo]d h[ic] ars astronomie e[ss]et vna ex illis. et an[te] intelligemus q[uo]d e[ss]et certior o[mn]ibus alijs et verior et g[en]eralior: et in o[mn]ib[us] rebus c[on]pleta. ¶ De maiorib[us] p[ar]tibus libri dico q[uo]d s[un]t q[ui]tuor vt p[er]dictu[m] e[ss]et: q[uo]d P[ro]tol[om]e[us] q[ui] in g[en]eralib[us] manerieb[us] insperit: iuvenit q[uo]d erat q[ui]tuor. In p[ri]ma p[ar]te c[on]pilauit o[mn]es regulas g[en]erales: o[mn]es p[ar]tes alias hui[us] scie p[er]tinetes. In 2^a p[ar]te c[on]pilauit regulas q[ui] p[ot] h[ab]ere scire res grades et g[en]erales q[ui] h[ab]ent accidit g[en]erib[us] mltis v[er]o vni genti: sicut renouatio legu[m]: regna noua: p[ro]p[ri]a magna: bona vicia: vicia: siue mala p[er] magnas terras. et s[ic]u[t] illa magna debetia p[er]tingit in magnis terris. et de his posuit p[re] sc[en]das. In 3^a p[ar]te o[mn]es regulas c[on]pilauit q[ui] p[ot] scire ea q[ui] h[ab]ent accidit cuiq[ue] p[er]sone in se s[ic]u[t] naritate[m] suam. et de b[er]n[ard]e 3^a p[ar]te c[on]posuit. In 4^a p[ar]te o[mn]es regulas c[on]pilauit q[ui] p[ot] h[ab]ere scire ea q[ui] h[ab]ent accidit cuiq[ue] p[er]sone de reb[us] extrisecis: sicut p[er]ingit: ministeriu[m]: et talia. et d[omi]n[u]s his c[on]posuit q[ui]tra p[ar]te[m]. Et postq[uam] sciam ista i[n] q[ui]tuor t[em]p[or]a g[en]erales dicit: p[er]uenit vt q[ui]lib[et] eaz p[er] cap[itu]la beat sp[irit]ualia: sicut h[ic] an[te] inuenies. Et q[ui] electio[n]es et q[ui]ones p[ot] h[ab]ere intelligere p[er] bec q[ui] dea s[un]t noluit in loq[ui]ndo de ipsis se itromittit P[ro]tol[om]e[us]. et eo magis q[ui] s[un]t res debiles mltu[m]. ¶ De manerie dem[on]strationis dico. q[uo]d P[ro]tol[om]e[us] locutus fuit in 6. maneriebus: in c[on]p[os]it[i]o[n]e: in solone: in p[er]titione: in d[omi]n[u]s: et i[n] ductione: et s[ic]u[t] lib[er]us. q[uo]d locutus fuit in c[on]p[os]it[i]o[n]e et solone est: sicut cu[m] dixit q[uo]d talis planeta cu[m] p[er] se fuerit tal[em] re[m] o[mn]idit: q[ui] alia p[er]titione habuerit re[m] tal[em] dem[on]strat: et ita sicut qualib[et] re[m] dem[on]strat p[er] arg[um]ent[u]m v[er]o p[er] experientia[m]. In p[er]titione sicut q[ui] dixit. q[uo]d gradus co[n]iuncti s[un]t c[on]iunctate h[ab]entes in tali et tali figura. In d[omi]n[u]s e[ss]et vt q[ui] locutus fuit i[n] diuisione planetaz et signoz. In i[n]ductione e[ss]et vt q[ui] locutus fuit de c[on]p[os]it[i]o[n]e cuiusq[ue] planete: et sicut de p[er]titione fuit rep[er]tu[m]. In s[ic]u[t] i[n] ductione: vt q[ui] dem[on]strat r[ati]o[n]es suas ad s[ic]u[t] i[n] ductionem alio[rum]. ¶ In his at manerieb[us] o[mn]ib[us] loquit[ur] semp[er] i[n] ductionem p[ot] h[ab]ere n[ost]ras: sicut e[ss]et calor: friditas: siccitas et humiditas: et res tales n[ost]ras. Naz opio sua e[ss]et q[uo]d o[mn]es stelle faciunt res istas in corp[or]ibus q[ui] s[un]t infra spher[am] lune. et sequunt[ur] ea o[mn]es res alie q[ui] in hac scia dea s[un]t: sicut postea an[te] intelliges. ¶ Postq[uam] at c[on]plete diximus res octo p[ri]ncipales: volumus icipere verba P[ro]tolomei glosare posituri sua ab vna parte: et glosam nostram ab alia: ita q[uo]d liber bene diuisus sit.

Cincipit liber quadrupartiti Ptolomei. i. quatuor tractatuū in radicāti discretione p stellas de futuris: et in hoc mūdo pstructionis: et destructio nis p rigētib⁹: cū cōmēto haly lbeben Rodan. Cuius in primo tractatu sunt. XXIII. capitula. **C**aplm primum primi tractatus libri quadrupartiti Ptolomei in collectione intellectus sciētie iudicio rum astrozum. **P**robemium.

Pruis iēsure in quibus est pnosticabilis scien tie stellarum perfectio magnas et precipuas duas esse deprehēdi mus.

CRes qb⁹ pficiunt pnosticationes mis sori: maiores et nobi liozes sunt due.

Ptolomeus ipse in oib⁹ manerib⁹ pnostica tionū. et illas pbicoz dfectuas iue nit. et silr oīuz alioz q d talib⁹ locuti fuerit: et iueit q vnus qsqz i sua scia se iuuabat a stellis: sic Dip. loqndo de ascē su vl dscēsu et occasu stellaz. et sic locur⁹ fuit Hal. d muta tionib⁹ ifirmitatū: q cursū lune sequunt: et sic laboratores q sciūt tps q hnt arbores et vineas plātare: et d bestys ma sculū dare semie. Silr et marinary q p stellas dirigūt na ues suas: hoies et legū i ordinādis suis hoib⁹ hoīs et dieb⁹ festiuis: tñ i bis oib⁹ qd hnt d scia stellaz ē res modica mltū: ita q nō pficit. Et postq ita ē puenit vt solūmō sit astrologi ars pnosticationū cōpleta. naz astrologus nouit id qd scit oēs isti: et vltra id qd dicit cōplemēto toti⁹. Et pp h dixit Ptol. q res qb⁹ ars pnosticationū pfcē pplef: maiores et nobiliores sūt due. he due sūt: astrologia qdri uial: et ars iudicioz astrono. **C** Qd dixit o missori. vultoi cē: o mi dñe. et h dic vt honozē faciat legētib⁹ suū libzuz. et tale vūb curialitat iuenies i pn⁹ li⁹ suoz oīuz: sic in alina gesti et arithmetica. **C** Qd et dixit maiores. vult dicē ma ioris pfectiois: q pfectio cuiusqz scie d3 cē tal vt sit vā: cō pbedēs oēs rōnes q sequūt d ea. **C** Qd at dixit. nobilio res. dixit p eo q mā d q loqf qdriual scia st cōpa celestia et mā d q iudicia astrono loquūt: st oia corpa exntia ifra spherā lūe. et ppea ars ista nobilior ē cūcti alyz: qz mā d q loqf ē tot⁹ mūdus. Dec at vba q dixit Ptol. st argm vnu: cui⁹ subz ē id qd dixit. q res qb⁹ pficiūt pnosticationes mis sori: maiores et nobiliores. et p dicitū ē id qd dixit sūt due.

CQuaz altera q pcedit et est fortior est scia solis et lune: necnō quinqz stellaz erraticaz figuras demon strans: quas suoz motū causa: et vnus ad aliā eo rūqz ad terram collatione ptingere manifestum est.

CUna qru est: q d3 in ordinatione et virtute p ponit: et ē h ars q duoz luminariū et qnqz plane taz figure sciunt fm motū suuz in cōparatione vnus ad aliud: et eozum ad spheram terre.

CAstrologia qdriual ē hec. qz p eā scit hō figuras stellaz h3 mot⁹ suos: et re⁹ vni⁹ ad aliā. et he figure st p iūctiones et aspect⁹ ceteri: i ppatide aspect⁹ eaz ad frā ē qñ st circa frā vl lōge: aut qñ oriūt vl occidūt i eclipsib⁹ duoz lumariū et silib⁹. Et pp h dixit Ptol. figuras stellaz: vt nos itelligē faciat. q scia sciēdi cui⁹ nāe st si st leues aut nō. si pōdero se vl nō. nō ē d scia astrologi: h3 ē de scia nāz. Et qnqz pla

nete d qb⁹ dixit. st Saturn⁹: Juppit⁹: Mars: Ven⁹: et Mer curi⁹. Et q dixit d arte astrologie q d3 i ordinatione pponit fuit: qz si nesciuerim⁹ figuras stellaz: nesciem⁹ h3 q opant i corpb⁹ iferiorib⁹ iudicare. **C** Et q dixit in vtute fuit: qz ille dmfones firmiores et fortiores sūt illis q sūt arte iudicioz: et hoc qz de geometria et arithmetica sunt accepte. **C** Ampli⁹ q mā d q loqf nobilior ē illa d q loqf hec alia: qñ illa celestia ē: h vo terrenal. Letez locur⁹ fuit solū de septe planetis: nec noiauit stellas fixas. et h3 qz planete sūt leuis mot⁹: et de vno statu in aliū cito mutant: h3 qz mutā tur ista corpa iferiora. et maxime qz vtutes stellaz fixarū sequunt in cōparatione eaz ad vtutes septe planetaz. Et semp cū noiat duo luminaria Ptol. dicit pro sole et luna. et qñ alios planetas noiat: dicit talis planeta et talis: vt scire nos faciat vtutes et p rogatiūā magnā quas hnt duo lumi naria magna sup alios planetas. et si ad vba sua ispereris iuenies q tpe noiat eos ita. **C** Res z⁹ q p siderari d3 sunt mutationes et opa q ptingūt et pficiūt p figuratiōē cursuū stellaz q sūt sue nāles et ppe i reb⁹ qz cōprehēdūt. Dec ē scia iudicioz astrono: qz p eā p hō scire mutatōes et opa p rigētia i reb⁹ q vsus nos st. et mutatōes d qb⁹ dixit: st sex maneries mot⁹: q st gñatio: puerisio: corruptio: augm: et de r cremētū: mutatio de vno loco ad aliū. Et opa q dixit sunt res ab istis mutatōib⁹ veniētes in modū seque: sic vtutes aie corpb⁹ cōplonē sequunt. **C** Et q dixit accidunt et cōplent. dixit. vt exceptuet res q sūt et nō cōplent: sic tps qd semp fit et nūqz cōplet: in sciēdo tñ qd est tps: et qre ve nit: nō ē h scie: h3 scie nāz. **C** S3 sigs d h forer dicens: q Ptol. iam locur⁹ est in hac scia de re q fit et nō cōplet: qñ fuit de abortiuo locur⁹. Rndemus ad h3 q abortiuus iaz cōpletus est in oib⁹ suis mēbris: tps tñ sue vite nō fuit cō pletū. **C** Qd aut dixit p figuratiōē cursuū stellaz: dixit pro eo q vnusqzqz planeta h3 ppriū cursuz suū: et pp h se ponit eoz glibet in figura separata ab alteri⁹ figura: qz il le q vna vice oriētalis ē: alia ē occidētaliz. et ille q ē occidē talis sit oriētalis: et ita in alyz figuris. nā ppter figuras ta les accidunt opera et mutatōes in rebus que sūt versus nos: et habēt hoc a nā sicut lapis adamas trahere ad se fer rū: et sicut purgare cholera scamonea: et cetera talia.

C Altera vo ē scia q explanant mutatōes et opa q accidūt et cōplent pp figuras circuit⁹ eaz nāles eis in reb⁹ qz circūdāt. S3 qñ duaz p dicitaz p qdē est scia p se alteriqz incōmixta: opz vt scie pscrutator eā sui cā pquirat et addiscat et hic fructuz accipiat: h3 scdaz nō addiscat sciam. Qm igif hoc ita se hie ma nifestū est iam pime p se scie tibi a nobis pactuz est volumē: in quo p posse nfo rōnabilr processimus.

CPrima duaz sciaz qz diximus: est scia sepa rata et cōpleta p se. et ē talis: qz hō d3 eā addiscē pp pficiūt qd ē in eap seipsaz: siue icromittēdo se d hac alia: qz pōt hāc alia scdaz quā diximus excusare: et q sit pria fuit nri ppositi: et qm ita ē cōposuimus libzū istū a prima scia separū. pces simus. n. in pria via demstrationis h3 posse nrm.

CPostq Ptol. dixit q scia iudicioz astronomie post q driualē astronomiā d3 legi: notificauit mō nobis vtutē q ē in vtraqz eaz vt nullus extrimet q scie qdriualis ppo sit solūmō: vt ad pficiuz iudicioz astronomie pueniat: et pp h dixit: q astrologia qdriualis est res q pōt esse ad fi nē suimet ppositi sine ista iudicioz. Dic eni liber separa tus que dixit se in astrologia cōposuisse ē liber almagesti.

CIn hoc libro scdaz sciaz p se nequa qz explicabilis prout ratio physica postulat explanabimus.

Tractatus

CRes scda quā dīxīm⁹ nō ē cōpleta p se: nos at
p̄m vīā phie de ipsa loquī volumus in b̄ libro.
CScia iudicioꝝ astro^{m̄} nō ē cōpleta p se: qz cōpleri non
p̄t p̄ter sciaz q̄driualis astrologieꝝ nāz i q̄ fit opatio. nā si
alterā duaz rez: q̄liscūqz sit. hō nesciuerit: bñ n̄ poterit d̄
bac scia opari. **C**Qd̄ at̄ dixit. f̄z vīā phie. p̄t itelligi q̄ vult
dicē f̄z sciaz nāz. p̄t et̄ itelligi de toto q̄ d̄ ista scia loquat̄:
q̄ ē arg^{m̄} in mō q̄ loq̄ pueniēs ē in phia p̄ ea certificāda.
COpz aut̄ eius iuestigatoꝝ hāc intētionē exequi: vt
in ea recto tramite viāqz veraci pcedat. **M**oduz tñ
ad hanc pueniēdi sciaz: mō quo ad alterā puenitur:
q̄ semp vni⁹ eiusdēqz modi est assimilare non velit.
hāc etenim postponet ⁊ abnegabit sciam si assimilet.
CEt puenit volēti in b̄ itēdē: vt itēdat vīā hoīs
veritatē q̄rētis. B̄eni sit. p̄positū suū: ne velit eq̄-
re vīā bui⁹ scie scde vie sue prime scie q̄ stabilis
est ⁊ firma semp vni⁹ modi. nā si b̄ faceret statiz
haberet reprobare ac reddē sciaz istā mēdacē.
CAut̄ dicē q̄ p̄t p̄noscationes h⁹ scie scire sic certe
vt illas scie q̄driual̄ errat: qm̄ q̄driualis astrologieꝝ p̄no-
sticationes: sic ē scire qm̄ erūt eclipses ⁊ p̄iuctiōes q̄ sequū-
tur cursus planetaz nūq̄ mutant̄: p̄noscationes tñ h⁹ scie
sūt alteri⁹ modi: qz m̄ae in qb⁹ supiora corpa opant̄ mu-
tant̄ de leui: ⁊ qz nō sūt firme nec de vno mō morant̄.
CBreuis. n. moza accidētū materiel: in qua hec ver-
saf̄ scia: est huius scie scde mutationis occasio. **H**ec
nāqz mā nunq̄ in eodē statu p̄seuerat. ideo p̄fectam
istius scie cognitionem grauit̄ quis attingit.
CRō p̄p̄ quā mutat̄ h̄ scia ē: qz elm̄ in q̄ fit opa-
tio d̄ hac scia n̄ ē stabile: nec morat̄ de vno mō.
⁊ p̄p̄ b̄ est graue itelligere apparatū q̄ est in eo.
CPostq̄ nob̄ assignauit rōnē q̄ certa ē sp̄ astrologia q̄dri-
ual̄ d̄dit nob̄ rōnē in b̄ ocō. q̄re scia iudicioꝝ astro^{m̄} ē al-
teri⁹ maneriel̄ q̄ p̄. d. q̄ be due scie h̄nt diffōnē vnā: tñ er-
ror q̄ cadit in ista iudicioꝝ ē p̄p̄ elm̄ in q̄ fit opatio de hac
scia. vult dicē p̄ q̄tuoz ela ⁊ oīa q̄ cōponunt̄ de ipsa: sic fu-
mositates: minē: vegetabilia ⁊ aialia. nā res iste recipiunt
opa p̄ māeries mltas: ⁊ nulla eaz stabil̄ ē i vno statu: ⁊ p̄p̄
b̄ ē graue scir̄ res p̄tigētes i eis: ex b̄ igr̄ p̄t itelligē q̄ error
cadēs i hac scia n̄ ē p̄p̄ sciaz: f̄z p̄p̄ accūs m̄ae i q̄ opat̄ ea.
COb hoc tñ a nullo pigritie cā postponenda est: qn̄
ex ea sciri qd̄ posse est scire nitat̄. **P**lanuz quidem est
illud qd̄ nos ambit: plurimū accidētū ⁊ mutationū:
in hoc mundo p̄tingentium occasionem existere.
CNō tñ puenit pro toto eo q̄ de b̄ accidat: vt dī-
mittam⁹ ispicē in reb⁹ q̄ de hac scia p̄nt sciri: qz
manifestū ē q̄ pro maiori pte accūtā ⁊ nouita-
tes q̄ iter nos acciderūt: nō veniūt. p̄pter aliam
rem nisi. p̄pter eā que circūdatos nos tenet.
CPostq̄ p̄tol. fecit itelligē q̄ error q̄ cadit in hac scia nō
est nisi p̄p̄ mās q̄ nō est stabil̄: oīc nob̄. q̄q̄ b̄ ita sit nō de-
bem⁹ d̄uare: qn̄ ispiciam⁹ p̄ hāc sciaz i bis q̄ d̄ ea p̄t hō sci-
re: qz mani^{m̄} ē q̄ mutationes ⁊ opa p̄tingētia iter nos acci-
dūt p̄p̄ figuras ⁊ cursus stellaz. **E**t postq̄ ita ē p̄uus error
nō d̄z nos d̄uare a magno p̄ficuo qd̄ possumus h̄e de ea.
CQm̄ at̄ mltōz est ad iuestigādū difficilia vilipen-
dere: qd̄ mētis cecitate animiqz iperitia primaz scie
partē accusantes postponebant: quidam vō scdam.
CEt qz mlti hoies mēdaces faciūt res q̄ sūt ad
itelligendū graues: sunt ex eis q̄ sic ad magnam

veniūt cecitate q̄ primā haz sciaz dicunt men-
dacem ⁊ alij qui scdam vituperantes easdem.
CQuadruiual̄ astrologia ē grauis ad itelligēdū: qz de geo-
metria ⁊ arithmetica fortes rōnes sūt i ea: ⁊ p̄p̄ rectificatio-
nes at̄iq̄rū q̄ sūt diuersaz opionū: p̄p̄ errorē q̄ accit i d̄iūsiōe
istroz cū qb⁹ ispiciebāt: ⁊ p̄p̄ lōgitudinē r̄pis q̄ ē iter vnā
telligēdū p̄p̄ elm̄tū qd̄ n̄ ē stabile sic p̄dixim⁹: ⁊ p̄p̄ difficul-
tate itelligēdi cōponē q̄ sit d̄ vtutib⁹ p̄faz vni⁹. s. cū alio. ⁊
p̄p̄ b̄ sūt aliq̄ ad tāā deueniūt cecitate. vult dicē. s. cecita-
tē itells q̄ dicūt sciaz p̄mā mēdacē. **N**ā vituperāt res ml-
tas ⁊ valde bonas ⁊ magis p̄fectas i phia: qz graue ē eas i-
telligē. **E**t sūt alij q̄ scdas dicūt mēdacē: ⁊ eā vitupant hac
eadē rōne. **P**tol. at̄ adiūrit i suo ocō sūt has duas scias: vt
itelligas q̄ vtraqz eaz ē bñ certa i se. ⁊ q̄ grauitas ⁊ error
q̄ p̄tigit i eis ē p̄p̄ d̄bilitatē itells hoīs: ⁊ p̄p̄ nāz elm̄tū: qd̄ n̄
ē stabile. ⁊ postq̄ ita ē nulla haz sciaz p̄ se vitupari p̄t.
COccasio qd̄ illos ad hec ita d̄strabēs forsitā hec
est. **Q**m̄ vel sunt vt qd̄az q̄ qd̄ p̄e difficultate nimia
scire nequeūt: alios scire posse nequaq̄ extimāt: vel
forlan velut hi q̄ lz scire valeant repudiant: eo q̄ le-
uiter a memoria d̄fluat. **H**is itaqz de causis hāc vī
lipendentes sciētiam pro nihilo reputabant.
CEt rō p̄p̄ quā dicē possumus p̄p̄ qd̄ b̄ eis acci-
dit est: qm̄ aliq̄ sūt q̄ pro eo q̄ nō p̄nt rē itelligē:
credūt q̄ esse non possit aliquo mō ⁊ qd̄ nullus
sit q̄ attingere possit eā. **E**t aliq̄ sunt opionis q̄
bō ispicere nō d̄z in re difficili ad sciēdū: ⁊ de-
dignant eā: ⁊ p̄p̄ hec i p̄posito b⁹ scie nō ispicit-
unt: ⁊ dicūt q̄ est res quā attingere nequit hō.
CP̄tol. loq̄t i b̄ loco assignās rōnē q̄re mlti vitupāt sciaz
iudicioꝝ astro^{m̄}. ⁊ dicē q̄ est rez duaz. vna p̄p̄ quā b̄ fa-
ciūt: aut qz credūt q̄ n̄ sūt hoies q̄ possint itelligē vllō mō
res q̄ sūt graues ad itelligēdū: aut qz vidēt aliq̄s ibi erra-
re: qz nō p̄nt scire totū p̄p̄ rē aliquā q̄ deficit. ide sibi dedi-
gnant̄ totū: ⁊ reputāt q̄ est res quā nullus scire p̄t: sic alij
q̄s dixim⁹. **D**ia vō q̄ est iter vnā opionē ⁊ aliā: est qz p̄mi
quos dixim⁹: reputāt q̄ nō est hō q̄ eaz possit itelligē vllō
mō. **E**t alij reputāt q̄ est res q̄ possit attingi: f̄z est adeo gra-
uis q̄ in ea ispiciedū nō est. ⁊ p̄p̄ b̄ dedignant eandem.
CNos vō prius q̄ huius scie particularia manifeste
mus: breuiter p̄bare nitemur: quid in hac b̄: quidqz
sciri p̄t de p̄noscationis scia: quisue sequatur fru-
ctus: ⁊ ex his duobus icipiemus explanare quātum
sit: ad qd̄ ex hac scientia pertingere possumus.
CNos narrabim⁹ vt breuē faciam⁹ itelligi quā-
tū p̄noscationis hō p̄t attingē de hac scia ⁊ quātū
ē p̄ficuū qd̄ iacet i ea anteq̄ loq̄mur i reb⁹ p̄ricu-
larib⁹ b⁹ scie. **I**ncipiēdo p̄mitit⁹ vt itelligi facia-
mus quātū ē id qd̄ de hac scia p̄t hō attingere.
CPostq̄ narrauit rōnē p̄p̄ quā p̄ error p̄t cadē i hac arte
dicēs q̄ ē p̄p̄ elm̄ qd̄ n̄ ē stabile. ⁊ qz graue ē scir̄ cōponēs
q̄ sūt p̄p̄ cōmixtionē vtutū planetaz: ⁊ p̄p̄ b̄ mlti d̄dignā-
tur eadē. **I**ncipit nūc p̄bare q̄ ē vā ⁊ certa scia. ⁊ vult ostē-
dē quātū ide attingē p̄t hō: ⁊ quātū ē p̄ficuū qd̄ iacet i ea:
vt hoies d̄ ipa maiore hēant volūtate: ⁊ d̄siderēt eā magl.
CQualr̄ ad p̄noscabile sciaz iudicioꝝ astroz possu-
m⁹ puenire. ⁊ quātū ē qd̄ ex ea sciri p̄t. **Cap. 2^m.**

Dixit Paly.

Ptolome⁹ dat in b̄ ca^m d̄m rōnē q̄ in hac arte p̄t
hō attingē quātū est in ea: ⁊ monstrat
quātū

quātū est id qđ pōt attingi. z cū b dem̄at qđ ars vā est. Et postq̄ ista ē quo d3 aliqs opinari qđ nō fuit res expta. nam ars ista vā est: s3 nullus locutus fuit in ea cū rōne: imo si i spēxeris in v̄bis qđ dixerūt: inuenies eos ml̄tū a v̄tate remotos: z repies qđ vba Ptolomei falsificari non possunt.

M In aliquā i mā alathir existē qđ ad terrenas res vsq3 pueniēs eas mutare cōpelat: imo cogat eas dēq3 res: itē nāl̄r mutabilitatē suscipe ex duab⁹ p̄mis materiēb⁹ lunari circulo suppositis qđ s̄ ignis z aer: q̄s mot⁹ alathir circūdat z mutat: ipsiq3 cetera aquā s̄. z terrā: eozūq3 singula vegetabilia circūdat: suisq3 mutationibus mutant: nulli dubium esse credimus.

Uerbū dcm̄ i suba nobili qđ virtutē bz cognitā: z qđ h̄ x̄r⁹ d̄scēdit ad oīa qđ sūt supra frā: mouēs z mutās ea: z qđ bec recipiūt ēt motū z mutationē a duob⁹ el̄ntis qđ sūt sub sp̄bera lune: z bec sūt ignis z aer qđ sūt circūdata z recipiūt motū z mutationē a motib⁹ corp̄is nobil: z ip̄a silr cōprehēdūt z mutat motu suo res alias qđ s̄ i eis: sic ē terra/aq̄: z res oēs qđ s̄ i eis: d̄ vegetabilib⁹ z aialib⁹: x̄bū ē vez z res certa z oib⁹ māifesta.

Dia corpa celestia sūt suba nobil: z ḡnalr sūt oīa vnū in ḡne. z sūt nāe z sube alteri⁹ q̄s res aliē qđ s̄ sub sp̄bera lune: qz illa ē suba firma z durabil sp̄ vni⁹ modi: s3 suba rez qđ s̄ iter nos ē puertibil z ml̄taz mutationū. Et ē manifestū qđ v̄tas ad nos veniēs a corp̄ib⁹ supiorib⁹: opaf z mutationes fac i corp̄ib⁹ supiorib⁹: qz oēs qđ dā mō ispicē voluerit videbūt: qđ nqz aer ifridat⁹ sit calz z siccus z humidus: res oēs ex̄ntes sup terrā: mutant pp h̄: sic aq̄ z vegetabilia z aialia. z Ptol. pbat h̄ añ pbatione certa z recta iudicuz qđ dca ē exp̄iētia i h̄ mō: qđ laboratores sciūt p cursū planetaz tpa pueniētia p plātadis arborib⁹: p semi nādo: p faciēdo vt bestie ḡnent: z qđ sapiētiores s̄ d̄ labori b̄ terre: sic illi qđ li⁹ d̄ agricultura fecerūt sciūt a stell id qđ accidet cui3 arbori p bozā qđ plātā: z id qđ eis accidet qđ fructū portabūt. Marinarj vo sciūt a stell q̄lr h̄eant diri gē naues suas: z qđ sapiētiores sūt itelligūt res qđ accidunt in mari. z illi qđ morāt in ripis marz sciūt a stell quō crescit z d̄rescit mare: v̄l quō mutat: z silr riuu mutātur z fontes.

Phici ēt sciūt a stell z planet qđ aer dat sanitatē z ifirmitatē. z ille qđ plus nouit z magnis reb⁹ ispic̄: p̄t res p̄ticulares scire ad suū misterīū p̄tinētes: sic Dip. qđ dixit. si ifirmitates accites venerit p aliquā rez celestiu: puenit p̄t p̄t sico qđ eas p̄dicat. Doc. n. v̄bū oñdit qđ Dip. sciūt z itellez p̄t ifirmitates pueniētes a corp̄ib⁹ celestib⁹. z pp h̄ dixit qđ h̄ scia nō est ars modica arti phice. Et Hal. ēt studuit z ispexit i misterio suo tān qđ iuēt qđ mutationes ifirmitatū sequūt sp̄ cursū lūe. z qđ si die cretica luna ispeyerit aliū quā fortunā natitat̄ ifirmitatē: ueniet ei sine pena termin⁹ z ex̄t bon⁹. z si die ip̄a ispeyerit aliquā infortunā erit d̄iū. Et res tales dixit ēt Hal. i li⁹ suis d̄ phica. z silr Dip. qđ anteq̄ locut⁹ fuit Hal. i hac rōne i li⁹ suo quē fec̄ d̄ embziōe: qđ dixit d̄ creatura: q̄re viuit d̄ septē mēsb⁹ z n̄ d̄ octo. Et magi dico qđ nō ē hō tā nesci⁹ qđ n̄ nouit qđ pp cursū sol̄ sic caloz z frig⁹: z res aliē qđ vidēt ad oculus. Ptolome⁹ at nō fuit p̄tētus pbare h̄ p̄ iudicia: sed demōstratione recta.

Eo qđ sol z aer in terrenis omnibus operantur.

Quā sol cū aere opaf i reb⁹ oib⁹ ex̄ntib⁹ i terra.

Ptol. vult nob̄ oñdē p h̄ v̄bū qđ sp̄bera ignis z aer qđ mutat p corpa celestia mutat res oēs qđ s̄ iter nos: qm̄ aer qđ mutat i calozē: v̄l adduc̄ i nos d̄ suo ope: z i reb⁹ qđ s̄ iter nos.

Et qđ nō solū terre ex q̄tuor āni t̄pib⁹ alterationes adueniūt: velut i aiantiu p̄ceptōib⁹: arboz fructib⁹: aq̄z excessib⁹: corp̄ozūq3 mutatiōib⁹: s3 et ex diurna volubilitate in qđ quidie p̄tinet. Ob hac etenī volubilitatē terra calescit z ifridat: d̄siccat z bumectat vno eodēq3 mō: pp p̄siles i spē figuras: qđ formāt s3 eoz loca a zenit n̄roz capitū. A luna qđ silr: qz terre pp̄in qoz ē magna nob̄ vis attribuit: qđ ml̄tis aiaz z maia⁹ tis mutationes p̄ferunt. Excessus nāq3 riuoz z d̄cre mēta: s̄m lune diminutionē z augmētū eueniūt. Maria qđ in eius ortu z occasu alterantur. Vegetabilia itē z aiata in toto vel in parte ipsius augmēto vel diminutione: crementū z decrementum incunt.

Et nō ē h̄ solū pp mutationes qđ fiūt p tpa anni: sic ē aialiu ḡnatio: fructificatio arboz: crescētie aq̄z z alioz corp̄oz mutationes: s3 et ē pp reuolutionē quā fac̄ firmamētū vice vna in die: qz calefac̄ z ifridat: bumectat z d̄siccat p regulā z ordinationē qđ seq̄t figuras qđ sūt siles i manerib⁹ illis qđ fiūt s3 loca sua d̄ zenit n̄roz capitū. A luna qđ silr qđ terre pp̄iquior ē magna nob̄ vis attribuit: qz ml̄tis aiatiz z maia⁹ tis mutationes p̄fitēf. excessus maris via z riuoz z d̄cremēta s̄m hac diminutionē z augmētū eueniūt. maria quoq3 in eius ortu z occasu alterant. vegetabilia itē z aiata in toto vel in parte ipsi augmēto vel diminutione cremētū vel decrementum inueniunt.

Postq̄ dixit qđ sol mutat aerē: z aer ēt res q̄s cōphēdit mutat dixit qđ sol nō fac̄ h̄ pp āni tpa: s3 h̄ facit d̄lz die: eo mō qđ fac̄ p āni tpa: qz sic sol qđ ē i directo n̄roz capitū fac̄ aerē ml̄tū calz. z qđ elōgat̄ minuit ml̄tū d̄ caloz suo sic fac̄ die q̄libz: s3 qđ ē circa v̄l lōge a medio celi ex̄nte super terrā. nā i mane fac̄ aerē magi tēparū: sic ē tpe veris respectu maneriet: cui⁹ ē aer ip̄a die. z vult dicē qđ mane est aer magis tēpar⁹ v̄p̄l̄m. silr a medio celi añ calescit aer s3 qđ ē tpe estatis: z ab occasu añ bumectat s̄m qđ ē tpe autūni. Et a me⁹ nocte ip̄sū s3 qđ ē tpe hyemali. dec. n. est res quā hō d̄ leui p̄t itelligē si ispeyerit quō se ponit q̄lz die aer. Et postq̄ ita ē mani⁹ qđ sol ē maior cā i his qđ accidunt p anni tpa: sic ē gnō aialiu z fructificatio arboz: z qđ i ill t̄pib⁹ se h̄ cōp̄sonē aeris: certū ē ēt qđ sol ē maior cā in mutādo die q̄libz res istas qđ sūt iter nos p̄ticularibus mutationib⁹. Et Ptol. ex̄ḡssuit donec dem̄strationē inuenit ex p̄te sensus qđ sol opaf in reb⁹ qđ sūt iter nos z recipiūt ab eo mutationes z opa: res ml̄te viue z nō viue. Nā aquaz recētie crescūt z d̄rescūt sic aug⁹ z d̄cremētū lucis lune: z mutant etiaz mutationes maris s3 ascēluz z d̄scēluz lune. silr vegetabilia z aialia crescūt z minunt in toto v̄l p̄re s3 aug⁹ z d̄cremētuz lune. Et v̄r⁹ de vno ope ad aliū ē quāto lōgi sūt corpa: vnū. s. ab alio: qz tāto sūt d̄bilioza: z quāto viciniora tāto fortiora. Et pp h̄ dixit Ptol. qz luna est circa nos: p̄t̄enit ad nos de ipsa magna v̄tus. Et est manifestuz qđ res viue sic vegetabilia z aialia: z res nō viue sic aque fumo: states z minē: recipiūt oēs opa z mutationes a v̄tute lunari. z h̄ ē res quā videm⁹ ad oculū. nā videm⁹ riuos crescē z minui: s3 qđ lux lune crescit z minuit: z ml̄te arbores mutāt oī die mot⁹ suos pp ascēlū z occasū lūe: aut qđ stat i medio celi. z h̄ to⁹ sciūt certe phici pastozes z laboratores z marinarj qđ totū bñ scire poteris p li⁹ q̄s p̄dicti cōpilaue fūt: qđ vegetabilia: aialia: minē z aque mutant in toto vel in p̄re s3 mutationē lucis lune aut s3 figurā in qđ se ponit.

Tractatus

CErraticarum quoque stellarum atque fixarum circumuolutio: calores et ventos ac niues in aere nos ambiente multis modis efficit. Quapropter secundum illius coplonem rebus terre superpositis alterationes accidunt.

Et cursus planetarum erraticorum et stellarum fixarum operantur in aere qui nos comprehendit multa et diuersa opera caloris et frigoris: ventorum gelatorum et niuium: et per mutationem illam mutantur res omnes que sunt supra terram mutatione eidem simili.

Docuit nos Ptolomeus quod omnes res celestes sunt generantur vniuersaliter. et quod sol et luna operantur res multas viles et periculas in rebus que sunt iter nos. et per se veniunt vniuersaliter quod quilibet planetarum et stelle fixe habeant opera vtilia et pericula: sicut habent sol et luna. Et postquam sunt vniuersaliter generantur venit quod omne genus habeat species que operantur cum sua suba aliquid operantur sicut in eis aliquid videtur. et veniunt quod omnes alie species que sunt illius generis habeant similes virtutes. et quod talia opera operantur sicut in philosophia dicitur. Et postquam ita est: veniunt omnimodo ut ceteri planetae et stelle habeant virtutem cum que operantur in rebus que sunt iter nos. sicut sicut sol et luna operantur id quod operantur per motum suum: et per virtutem figurarum et quod se ponunt: sicut et in alijs planetis et stellis veniunt: quod per motus suos et figuras in quibus se ponunt et faciunt opera in rebus que sunt iter nos. Quod autem dixit planetas erraticos: dixit per eo quod habeant retrogradationem: directionem: alititudinem et depressionem: cursu festinum et tardum. et hi sunt Saturnus: Iovis: Martis: Venus: et Mercurii. Et stelle fixe quod dicitur sunt omnes alie stelle que sunt in celo. et sunt decem fixe: quod sunt vniuersaliter modi: vna. scilicet ab alia elongata. et hi sunt ab egnocrio et zodiaco: et sunt omnes dicitur vno modo mouentur. sicut veniunt: ut sicut sol habet opera spalia alterius maneris que luna. sicut quilibet planeta et stella habeat sua opera spalia et diuersa: vna. scilicet ab alia. Et sicut sol et luna operantur in rebus per mutationem que mutant aere: sicut et ceterae stelle operantur id quod faciunt per mutationem quam faciunt in aere: et per eas et aere fiunt iter nos calor frigus: ventus: gelate niues: et alia multa principia ad natus cuiuslibet eorum.

Et secundum eorum figuras adinuicem: quas ex sua coniunctione suarum fortitudinum coniunctione suscipiunt: varie rerum mutationes contingunt.

Participatio etiam planetarum et stellarum in figuris vniuersaliter. scilicet versus alia: multas et diuersas mutationes faciunt quando coniunguntur et commiscentur virtutes descendentes ab eis vna. scilicet cum alia.

Postquam quilibet stellarum habet virtutem propria cum que opera sua operantur mutationem quam in aere facit manifestum est quod coniunguntur dicitur figura quod eorum virtutes voluunt et commiscuntur coplones sue. scilicet cum alia. et de hac coniunctione fit alia coplone quam habet vnaquodque per se. Et per se veniunt ut faciunt alia opera magis et diuersa que quilibet per se operari non possent: et ita fit habet opera multa et diuersa per quod coniunctionis multae et diuersae fit. Quod autem dixit in hoc loco Ptolomeus dixit quod id quod operantur stelle omnes: operantur per mutationem quam in aere faciunt: dicitur calor: frigus: humiditate et siccitate. et hi sunt finis probationis que dicitur in operibus stellarum. Ptolomeus autem vult exponere id quod veniunt dicitur rebus que dicitur in hac probatione: et postea hi inductiue monstrabit.

Preter quod solis efficacia semper in rebus variationibus ordinatim incedit preualet ceteris. Alie vero illum quilibet iuuat et nonnullae impediunt: quod in luna contingit euis dicitur atque frequenter: velut in coniunctione et dicotomitate ac plenilunio. In alijs vero stellis euenit in temporibus plurius circuitione et occultiore significatione per quod est in horis occultationis et apparitionis earum: atque declinatione sua versus quilibet latitudinem.

Quia virtus solis victrix sit et dicitur in rebus omnibus euntibus per ordinationem: tamen alij planetae adiunantur alij

et alij non: quod potest dicitur: et hi luna est manifestus est et magis et sepius appetit: sicut in coniunctione solis et lune: et quoniam ipsa diminuta est et quoniam completur. de alijs tamen planetis et stellis accidit hi magis a longo tempore et plus coopte ostendit: sicut in tempore quo appareret et quo absconduntur vel quo ad aliquam partem declinant.

Quod dixit vniuersaliter sol est victrix et dicitur in rebus euntibus per ordinationem: est hi quod appetit in 4° partibus anni: et 4° partibus diei: et rebus omnibus que de operibus solis appetit. Et id quod dixit quod alij planetae et stelle adiunantur soli in eo quod operantur in rebus que sunt per ordinationem vniuersaliter dicitur vniuersaliter dicitur dicitur suo: et tamen aliquid quod dixit per hunc locum: dixit ut demonstraret opera stellarum et coniunctiones que fiunt per planetas suas virtutem vniuersaliter. scilicet cum alia. Sicut docet nos per hunc vniuersaliter dicitur omnes motus contingentes in rebus que sunt iter nos accidunt per planetas virtutes stellarum et per coniunctiones suas: et per se videmus in temporibus que die maieres dicitur uersas. postquam alij vniuersaliter dicitur est solis propria crescit et alij minuit.

Et postquam ita est intelligamus quod alij planetae et stelle alij sunt vniuersaliter dicitur et opus solis que sita sunt eis: alij per euentia et alij per accidens. per euentia: quoniam alijs planeta vniuersaliter stella fuerit talis nate quod operantur tale quod illud sol per accidens quoniam in loco fuerit: vbi vniuersaliter sua habeat vniuersaliter maiore. Et eorum est alij dicitur opus solis et minues virtutem sua. Sicut per euentia aut per accidens. per euentia quoniam nate sua fuerit nate solis dicitur: tunc dicitur opus solis: sicut Saturnus. per accidens quoniam in loco fuerit alij quod possit minuire dicitur virtute solis. hi non appetit in luna magis et sepius que in alijs aliorum: quod est multum circa terra: sicut videmus quoniam coniungit cum sole: et quoniam dimidiat et quoniam completur. dicitur alijs tamen planetis et stellis non appetit hi tamen: nec sic sepe: quod hi non accit nisi quoniam appetit vniuersaliter quoniam absconduntur: vniuersaliter quoniam declinat ad aliquam partem se: per tertiis aut meridiis: aut occidit aut orientem. Et quod Ptolomeus dicit per hunc vniuersaliter demstrationem operum planetarum: per hunc eadem ostendit nobis vniuersaliter que scire possumus: cuius coplone est quilibet planeta per se et quilibet stella per experientiam et aspectum. et quoniam experiri voluerimus quod operantur vniuersaliter cuiuslibet eorum per se: experiemur hi rebus solis et lune: quod ita per certo scimus: cuius coplone fit isti duo: quoniam res est que visibiliter appetit. et cum dicitur vna sciuerimus: poterimus scire dicitur alijs. hi modo inspiciedo quoniam secum se aspiciunt vniuersaliter iungit si vniuersaliter sua crescit vniuersaliter minuit studedo in hi non parum habet multum. et quoniam hi sunt qui insperimus iueniemus eorum vniuersaliter certi dicitur eo quod iueniemus: et habemus vniuersaliter ad iueniedum id quod postea subsequetur. vniuersaliter si iueniemus virtutem alicuius planetae quod augeat in calore que facit solis: et quod minuat dicitur humiditate que facit luna: et videbimus quod ipse planeta vniuersaliter stella: minuit de frigore et auget de siccitate: et experiemur hoc multoties in ea: certi erimus quod ipse planeta vel stella operantur calore et siccitate. per hanc vniuersaliter vniuersaliter iuenierunt phici vniuersaliter ois coniunctionis et medicie in coplone caloris hoius nati. Nunc autem dicit Ptolomeus. expositione directe volentibus scire hanc scias: ut si voluerit accipere reglas libere hunc scie: sicut posite sunt in eis per sapientes antiquos: prout eas accipere. et si hi per se experiri voluerit poterit per hanc vniuersaliter. Et postquam ista est demostro quod hi scia est vniuersaliter firmior esse non posset.

Quia igitur ita se stellarum opus habet: necesse est ut quod sunt opera motibus non solum in manifestis appareat. verum etiam in partibus ortus feminis et fructuum ut forme earumque modi secundum aeris qualitates in ipsa hora designentur.

Et est necesse postquam hi appetit dicitur operibus istarum rerum hi modo quod non operantur solum res istas per motus suos in rebus que videmus et sentimus: hi et operantur in omnibus rebus vniuersaliter et dicitur semine et fructum. de modo quod generantur et formantur secundum statum aeris eas comprehendentis qualiscumque manerie sit hoc et quo tempore.

Tam dederat nobis generale dicitur Ptolomeus quod id quod operantur stelle operantur in rebus omnibus que sunt iter nos: per mutationem quam faciunt per in aere: quod per virtutem ipsarum veniunt ab eis in aere operantur tam bene sicut in terra in aqua fumositate mineralis vegetabilibus et animalibus.

aialib⁹: nūc at pp B suū dcm̄ vult facē nos rē alias itelligē spāliozē z magi ppziā: vult. n. m̄fare nob v̄tutē cuiuslz p̄ncipi. Nā p̄ p̄ recipit p̄ cōplonē aliquā ex cōmixtiōe q̄ fit i aere pp mutatiōē z v̄tutē stellaz. z fz B ḡnant z formā tur: z subā d̄ q̄ fit illd̄ at recipit v̄tutē z p̄plonē talē. Et manifestū ē q̄ v̄tutes aie z oia ei⁹ opa sequūt sp̄ cōplonē cor/poris: sic oñdit p̄mit⁹ Ari. z postea P̄tolo. z B idē accidit i oib⁹ alyz p̄ncipys rez oiu⁹ q̄ p̄n^m h̄nt. Et ē et māifestū q̄ cū illa v̄tute quā recipit res p̄n^o suo remanebit donec durabit: vñ postq̄ ita ē itelligim⁹ opa stellaz eē i duob⁹ manerieb⁹. vna id qd̄ p̄n^m rei opat. Alia id qd̄ opat post p̄n^m. z id qd̄ recipit res i p̄n^o remanet secū donec durat. Sz id qd̄ accit ei p̄n^m n̄ durat ei nisi aliq̄ tpe z postea d̄struit. per h. n. v̄ba P̄tol. certitudinē natitatū z ois p̄ncipy pbat.

Cnde ē q̄ p̄ plura exp̄ti sūt agricultozes ac pecoz custodes: in hora costus aialiu⁹: seminu⁹qz p̄iectionis qd̄ ide futurum sit p̄ ventozū flatus deprehendunt.

CEt fm̄ hoc laboratozes z pastozes qui magis q̄ alij ispicit itelligūt hora qua masculus iūgitur cū femina: z hora qua spargit semē qd̄ accidet in hac gnōne p̄ v̄tos hora ipsa currentes.

CP̄tolome⁹ nō tenuit se p̄tēū d̄m̄fando nob p̄ arg^o id qd̄ m̄fauit solūmō. Sz B voluit affirmare z certificare p̄ res q̄s p̄pls nouit vt certi scim⁹ z itelligam⁹ vi magnā quā h̄nt p̄n^m rez: qz laboratozes z pastozes q̄ magis ispicit sic Mo nī⁹ q̄ fec̄ libzū vñ d̄ agricultura. i. z. tractatū mltū bonū mirabilē z valde cōpletū. Et s̄lr sapiētes antiq̄ ḡ fecerūt alios li^o de hac rōne tales q̄lis ē iste. Itelligūt pp v̄tos currētes hora q̄ masculus iūgit cū femina: z qñ plātāt v̄l semināt qd̄ accidet huic gnōni. Qd̄ at d̄ic̄ d̄ v̄tē currētib⁹ d̄ic̄ pp mutatiōē q̄ accit i aere pp v̄tutē stellaz: qz v̄tē n̄ sūt nisi pp fumositates q̄ fiunt in aere z pp motuz aeris. z hec duo nō sūt nisi p̄ v̄tutes stellaz q̄ in aere cōmifcēt.

CS̄nalr̄ et cognoscimus q̄ res v̄les q̄ p̄ solis z lune nec non stellaz figuras declarant: plane sunt z aperte. Dulus etenim artis expertozes eoz p̄noscitatio/nes solis frequenter experimentis agnoscunt.

CEt ḡnalr̄ videmus q̄ res v̄les eas quas itelligimus a p̄icipatiōe solis z lune ac stellaz in si gūz s̄ manifeste mltū: z appēt visibilr̄ ita q̄ eas p̄nt scire z itelligere pp plimas p̄noscitatio/nes mlti q̄ nihil sciūt d̄ scia nec nā solūmō p̄ ispicēdo in rebus z p̄p̄erentiā quā alij habuerūt.

CDicit q̄ radices b̄ scie sunt adeo manifeste q̄ popula/res nihil sciētes de scia sciūt z itelligūt eas inspiciendo z experiendo eas. p̄z ex B igit̄ quāto magis scire debeāt sapientes: qui res nāles scire studēt sicut phi z p̄physici.

CIlli q̄z stellaz effect⁹ q̄ maximis v̄rib⁹ accidūt: z q̄ nāl̄ euēit̄ p̄sueuerit ab ipis: imo et z a qb⁹ aialiu⁹ p̄noscitant. Cēplima nāqz aialia tēpoz anni variatio/nes v̄tozūqz mutatiōes q̄ aulia vocant signare videm⁹.

CEt opa q̄ veniūt a vi maiori z currūt ordina/tiōe p̄petua sciūt anteq̄z accidāt nescij p̄plares. Et dico magis q̄ hec itelligūt aialia multa: qm̄ aialia multa mōstrāt mutatiōē tēpoz anni z diuersitatē ventoz qui aiales sunt d̄icti.

CJā dixerat nob q̄ vnusqz p̄plari q̄liscūqz sit p̄r scif̄ h⁹ arti z scie rōnes aliquātulū ispicēdo i eis. Nō ito igit̄ magis sapiētes q̄ sciūt rez nās. nā stellaz opa quāto fortioza sūt currētia ordiatiōe p̄petua sic v̄t⁹ sol. p̄nt b̄n̄ itelligē nescij p̄plares. Satl̄ ḡ magi illi q̄ exp̄iri volūt z aliquātulū in reb⁹ ispicē. z nō isti solūmō B itelligūt: sz et aialia multa z

ea q̄ mutāt se d̄ vno loco i aliū z morāt̄ q̄libz tpe loco certo sic grues. S̄l̄r aialia q̄ ḡnant tpe scito sic turtures. Et aialia q̄ p̄parant victū suū vno tpe p̄ alio: sicut apes z for/mice: B totū docet nos q̄ aialia mltā itelligūt z cognoscūt mutatiōes tēpoz anni q̄s fac̄ sol. videm⁹ et q̄ nescij p̄plares z mltā aialia muta itelligūt diuersitatē cursuz v̄toz q̄ d̄ci s̄t aiales: qz bi v̄tē sp̄ currūt i estate ex pte septētrio/nis p̄ mediū diez: z ē citi⁹ currēs q̄nz magi z q̄nz min⁹ fm̄ p̄rici^m quā h̄nt stelle cū sole. B. n. itelligūt multa aialia muta. z B mō s̄t alij v̄tē q̄ s̄t p̄p̄y p̄ q̄lz tpe anni: qz vnusqz eoz currit pp v̄z cursuz sol: z aug^m z d̄crem^m cuiuslz eoz n̄ fiūt nisi pp p̄rici^m aliaz stellaz cū sole: vñ n̄ itelligūt B nisi sciētes v̄tutes stellaz h̄ntiū p̄rici^m i fig⁹ cū sole.

CQd̄ qz baz signatiōnū occasio frequēti⁹ ē sol p̄tigē nō dubitam⁹. Ea v̄o q̄ minorib⁹ accidūt v̄rib⁹ nō nisi a frequēti exp̄tis p̄noscitāt: velut a nautis idiuidue mutatiōes byemalis aeris z longioris t̄pis ventus.

CRō pp quā vicit B s̄t⁹ ē sol: t̄n̄ opa veniētia p̄ altā vim minorē ista p̄nt ide p̄noscitatio/nes itelligere q̄ mēte in eis apposuerint z multotiēs exp̄ti fuerint sicut marinarū q̄ sciunt p̄riculares motus accidētes in aere byemali: z v̄tos currentes per cursuz magis a longo tempore.

CP̄tolome⁹ glosat nob p̄ h̄ v̄ba dcm̄ qd̄ an̄ dixit d̄icēs. q̄ rō pp quā nescij p̄pls z aialia muta itelligūt mutatiōes magnas eūtes ordinate est vis magna solis vincēs in cōmixtiōe q̄ fit pp iunctiōē v̄tutū stellaz: z pp B mutatiōes q̄ fiūt p̄ altā vim minorē illa solis nequeūt itelligē nisi q̄ multotiēs ibi ispexerint z exp̄ti fuerint lōgo tpe sic marinarū q̄ sciūt pp cursuz stellaz id qd̄ accidet in aere byemali de aug^o vel d̄cre^o ip̄s⁹. Et simul id qd̄ accidet i v̄tē a lōgo tpe veniētib⁹: B. n. scire poteris a marinarū eūtib⁹ sup̄ mare: z maxie ab illis q̄ h̄nt vitā in mari indie.

CHec autem per lune: fixarūqz stellarū cuz sole figuras euenire manifestum est.

CEt hoc quō eis p̄tingit p̄pter participatiōez quā luna z stelle fixe h̄nt cum sole in figura.

CUt d̄ic̄ q̄ marinarū pp exp̄iētā lōgi t̄pis sciūt q̄ mutatiōes p̄riculares in aere accitēs fiūt oēs pp p̄rici^m lune z stellaz fixaz cū sole i q̄libz fig⁹. Et qz B dcm̄ v̄l v̄bū seq̄ illa v̄ba p̄dcā. Dicim⁹ q̄ s̄l̄r laboratozes faciūt z pastozes.

CAt qz stellaz loca rerūqz p̄dictaz horas z errati/cas stellaz motus qui plurimū p̄fectozū iunāt sciētiam ignorare multotiēs in hac scia decepti sūt.

CEt qz isti n̄ h̄nt vi itells sic magnā q̄ sciāt loca stellaz: z t̄pa rez q̄s d̄ixim⁹ certificare: nec s̄t b̄ exp̄ti p̄plete: nec p̄ s̄sū cursuz: nec p̄ plas errati/cos q̄ ē res q̄ dat mag^m auxiliū i sciēdo res q̄s d̄ixim⁹: accit eis z errat̄ mltotiēs i reb⁹ istis sciēdis.

CUlt d̄icē q̄ laboratozes z pastozes marinarū z ceteri oēs q̄bus expedit experiri res dixit. qz nesciūt cursuz solis z lune z alioz planetaz z stellaz fixarū: nec de figura nec de alyz maneriebus: nec exp̄ti fuerūt B multotiēs vt debebant: nec sciūt v̄tutes z opera planetarū erraticoz: nec eoz cursuz q̄ in operādo h̄nt vim multū maiorem q̄ stelle fixe accidit eos errare mltotiēs i p̄noscitatio/ib⁹ q̄s scire debēt p̄ stellas. Et si B sciuisent cōplete possent scire res p̄riculares debētes accidere in eis que eos scire opz.

CQd̄ cū ita sit. sigs oium stellaz z sol luneqz motus notitiā habuerit: ita vt loca z horas: i qb⁹ eaz figure formāt̄ vaciter agnoscat: suarūqz et nāz q̄s p̄ mltioz exp̄l̄nta tēpoz didicerit nō obliuiscat: lz eaz suba

Tractatus

les nās nesciuerit: s; q̄s opāf effect⁹ agnouerit: vt so-
le calefacē: lunā humectare: z in ceteris silr fueritq; z
fortis ad hoc sciēdū mō nāli: z in hoz cōmīxtione si-
gnificatiōis moduz bona dep̄bēderit extimatiōe.
C Et postq̄ ita ē q̄ res p̄hibebit ei q̄ nouit motū
stellaz oīuz z sol⁹ z lune: ita q̄ nihil sibi d̄ficiat in
sciēdo loca z tpa i q̄b⁹ eis figur⁹ accidūt: z nouit
nāz cuiusq; eoz d̄mīone sapiētū ārtiq̄oz q̄ b̄lō
gis t̄pib⁹ z m̄lōtiēs s̄t expti. vn⁹. s. post aliū q̄q̄
nesciat nāz sube: sciat tñ vtutē lūe cū q̄ opāf: sic
nouit hō q̄ vt⁹ solis ē calor: z vt⁹ lune hz molli-
ciē. z b̄ mō sciat vtutes aliaz stellaz z hēat pos-
se sciēdi res istas s; nāz: z p̄t scire p̄ sēsuz bonū
q̄ hēat pprietates rez q̄ sūt p̄ cōmīxtionē totius
isti⁹: qm̄ oñdat res q̄ hnt p̄tigere quolibet tpe.
C Res q̄ fuerūt expimēate z scite p̄batiōe s̄t q̄s alij expti
fuerūt p̄bauerūt z rectificauerūt: z p̄uenit q̄ eaz expelle-
mus expientā z rectificationē: z q̄s alij nō fuerūt expti p̄
se: p̄uenit nos dicē q̄ eas sciuerūt p̄ alioz doctrinā. Et qz
vita hoīs d̄terminata ē in mō q̄ nō sufficit ad p̄bādū res
oēs p̄ se oportuit eū scire ea q̄ an̄ eū ceteri p̄bauerūt d̄mō
stratiōe illoz q̄ ea expti fuerūt. Pro eo q̄ fruct⁹ z p̄ficiū
q̄d ide pōt h̄i nō tardet. Et qz p̄pō^m h̄s scie ē scir res q̄ fu-
ture sūt p̄ opa stellaz suffic hoīs scire vtutē q̄ opāf q̄libz
eaz: z opa q̄ sūt cōmīxtiōe figuraz suaz. Scire tñ cāz
sube nō ē astrologi: s; p̄his d̄ natura scire volēt. Qd̄ at̄ di-
xit P̄tolome⁹ d̄ illo q̄ hz posse sciēdi res istas s; nāz. vult
dicē q̄ ille q̄ p̄t scire p̄ se v̄l p̄ alios s; vtutes nāles q̄b⁹ stel-
le opa sua faciūt: q̄ vtutes sūt 4.º q̄litates q̄ sūt i aere nos
p̄tinēte. s. calor friditas: humiditas: siccitas: pōt oīa alia q̄
sūt de ista scia scire. Et tñ an̄ itelliges qm̄ glosabim⁹ v̄ba q̄
dicet. postq̄ h̄ ita ē. Et qz dixit q̄ poterit scire p̄ bonū sen-
suz q̄ hēat p̄betates rez q̄ sūt p̄ cōmīxtionē h⁹ totū. vult
dicē q̄ hō q̄ scire poterit p̄ cōplones vtutes stellaz p̄t scir
p̄ cōmīxtionē cōplonū vtutē q̄ venire pōt ab alyz: qz vtu-
tes sue cōmīscēt p̄p figuraz: z q̄ b̄ h̄ sciūt nihil ē qd̄ pos-
set eos disturbare qn̄ sciāt ea q̄ hnt stelle q̄libz tpe opari.
C Quid eū enī p̄hibē poterit: qn̄ ita sp̄ agnoscat futu-
ras aeris mutatiōes: vt eū nūc caliorē: nūc h̄uidiorē
fore p̄dicat. Poterit itē p̄ aeris q̄litates oīuz hoīum
nāz q̄litates dep̄bēdē sicut corpis aieq; q̄litates ita
z ita euenire dignoscat: z futura eaz in certis hoīs
accēda dep̄bēdat. Qui ēt cū aer ābiēs corporūq; nā
sic z sic se h̄serit salutē corporūq; melior actionē p̄ue-
niēs eē p̄noscitabit. Cūq; h̄iū fuerit iudicabit h̄iū.
C Pro d̄mīrādo pprias mutatiōes aeris: z d̄do
q̄ erit calior aut fridior. Et poterit scire cuiusq; p̄-
sone cōplonē ppriā a statu aeris nos p̄tinente.
z p̄p b̄ sciet statū corpis z suoz spiritūū: z sciet
accidētia q̄ sibi accidēt aliq̄bus tēporib⁹. Et qm̄
aer q̄ nos p̄tinet fuerit alicui⁹ maneriei z cōplo
corpis fuerit alicui⁹ alteri⁹ erit tēpat⁹ z adiua-
bit salutē corpis ad ip̄z igrossandū. z si alterius
maneriei fuerit nō erit hōi p̄ueniēs nec tēpat⁹.
C Vult dicē q̄ astrologus ē hō q̄ dicē vtutes figuraz q̄ sūt
p̄p motū stellaz z totū aliū qd̄ de eo dicē: z hz posse sciēdi z
mīrādi mutatiōes p̄ticulares q̄ hnt accidē i aere. Ampli⁹
h̄s exēplū: qz dicet hoc vere futuro erit aer humidior aut
sicior eo qd̄ solet eē. Et idē dicē de q̄libz die q̄ tali die erit
calior aut fridior aer d̄ eo qd̄ p̄uenit eidē t̄p̄i: z p̄p b̄ scire

poterit statū cuiusq; p̄sone de q̄ cōplone fuerit: z q̄rū mo-
rū erit: z q̄ scā faciet. qz qm̄ sciuerit vtutē cōplonis q̄ fiet i
aere p̄ p̄iūctionē vtutū stellaz hora q̄ corp⁹ forma⁹ z fir-
ma⁹ i ip̄o vt⁹ aeris h̄i d̄z scire ea q̄ accidēt ip̄i corp̄i d̄ salu-
te v̄l firmitate: z id qd̄ accidēt vtutib⁹ sp̄iūz ip̄i⁹ corp̄is
ac morib⁹ z scis suis: qz h̄ oīa sequūt cōplonē corp̄is sic ex-
pti s̄t d̄mīrādo recta p̄hi nāles z p̄hysici. Itē scire poterit
id qd̄ accidēt cuiusq; hōi q̄libz tpe: qz qm̄ sciuerit cōplonē
alic⁹ hoīs sep̄ati: z sciuerit res q̄ accidēt h̄i i aerē: z q̄ melia
d̄nabit i cerebro h⁹ hoīs tali tpe: sciet q̄ mores ip̄i⁹ hoīs
erit illo tpe tales q̄les s̄t hoīs melici. Lōnēt. n. re h̄i ip̄icē
i v̄bis P̄tol. q̄ dixit i b̄ loco. dicē ip̄a h̄i itel^l s; qz ea doce-
m⁹ id facies d̄ oīb⁹ v̄bis q̄ dicet d̄ mō q̄ itelligat p̄ te aliqd̄.
C Ex p̄dictis igitur eozūq; similibus ad hoc opus
nos peruenire posse manifestum est.
C Per bec. n. q̄ dixim⁹ z alia talia poterim⁹ sci-
re q̄ bec scia ē res cū mō q̄ eā attigē poterim⁹.
C Valde bonū v̄bū dixit qm̄ dicē q̄ poterim⁹ eū attigē: qm̄
p̄ viā q̄ scim⁹ alias scias q̄ s̄t d̄ nāis extracte sic medicia: p̄
hāc eādē possum⁹ sciaz istā attigē: z bec ē viā quā nos do-
cuit. Doc at̄ v̄bū qd̄ dixit ē r̄sio aliq̄b⁹ dicētib⁹ q̄ bec scia
nō pōt attigi p̄ nāz nec rectificationē: nec expiēdo res nisi
p̄ somnia: aut p̄ visōes seu p̄phias. Et P̄tolome⁹ p̄ h̄ v̄ba
sic r̄idet z dicē. B̄i p̄t eē vez qd̄ dicitis q̄ p̄phiaz seu vi-
sionē pōt attigi bec scia: nos tñ possumus eā attigē p̄ viā
nāz z rectificatiōis z expiēdi res. Et ego dico q̄ si tu vis
h̄i itelligē hāc viā quā dixit P̄tolome⁹ ispicē i li^o Hal. quē
fecit de opionib⁹: z itelligas h̄i id qd̄ dixit de opionib⁹ se-
cte z expiētie. Dic. n. finē quātū locū? fuit P̄tolome⁹ in
bac scia q̄ p̄t attigi. ab hic v̄o in antea loquet̄ in quātitate
quā ide hō pōt attigē p̄ponēdo v̄ba q̄ h̄ic p̄ueniūt rōni.
C Qui banc sciam culpādā z postponēdā esse dixit
re: s; friuolas aliquas tñ occasiones habuerūt.
C Illi enim qui eijciunt hāc sciētiam dicentes q̄
non pōt attigi dant rōnes s; non sunt recte.
C Postq̄ P̄tolomeus mōstrauit q̄ bec scia pōt attigi z
docuit nos viā qua possumus eā attigē. vult mō destrue-
re dicta eoz: q̄ dicūt q̄ nō est res que possit attigi in mō
q̄ nulli sup̄l̄t rō qua possit p̄tradere huic scientie.
C Quarū p̄ria est eoz magna deceptio q̄ hanc aucto-
ritatē nō attendūt sciam: cum eam inspicere grandis
sit industria multis modis. Ideoq; cōplures opina-
ti sunt fortuitu p̄tingere cum bec sciētia vera fuerit.
C Et nos scimus h̄ istis rōnibus quas dicemus.
prima rō qua errauerūt in hoc est q̄ nō inspere-
rūt in bac scia: nec multi studuerunt in ea sicut
debebāt: qm̄ est grādis valde z multaz viāz: z
p̄p hoc crediderūt aliqui q̄ res quas certificant
astrologi de hac arte casu accidant z fortuna.
C Dicē q̄ h̄ rō p̄p quā aliq̄ crediderūt q̄ h̄ ars n̄ possit atti-
gi: qz aliq̄ astrologi nō ispicūt nec studēt in ea sic debe-
rēt: z trāseūt res q̄ sūt in hac arte: qd̄ facē non deberēt: qm̄
ē ars grādis diuersaz z m̄ltaz viāz. q̄re p̄uenit in sciēdo
eā: vt magn⁹ labor z studiū hēat. Et qz aliq̄b⁹ in ea nō stu-
dētibus vt debēt accidit erroribus multis errare: illi q̄ sic
errare vident eos: credunt q̄ res quas certificant aliq̄n̄
accidāt fortuna: z nō recta nec firma bul⁹ artis radice.
C Nec at̄ hoz occasio icōueniēs ē: eo q̄ bec deceptio
nō h̄ artis d̄bilitate: s; ispicētū temeritate p̄tingit.
C Hoc enī q̄ extimāt nō est vez. z error quo er-
rant aliqui in bac scia non est ex artis d̄bilitate:
sed eius qui se intromittit de ea.
C P̄tolome⁹

C Proleme^o destruit rōnē illoꝝ cū h̄ dco dicēs: q̄ error q̄ accidit aliqb^o astrologis n̄ ē ex d̄bilitate art̄: s̄z ex pigritia ⁊ negligētia aliq̄rū q̄ se itromittūt de ea. Et postq̄ est ita manifestū ē q̄ ea q̄ certificant d̄ hac arte nō eueniūt casu: s̄z p̄ radices v̄as ⁊ certas regulas firmas: sic añ mōstrauit.

C Occasio v̄o 2^a ē bec: sūt q̄ plimi q̄ vt multa lucrisa cerēt: alteri^o doctrine p̄noscationē h̄ntes: eā buic ascripsere scie: a q̄b^o mlti decepti ad hāc ipellebant opinionē: vt vi buius scie multa predicerēt: ita vt in opinando eius nature modum excederent.

C Alia x̄o rō ē. qz mlti vt aliqd lucrent: accipiūt p̄noscationē ab alia pte dicētes se scire p̄noscationes ip̄as p̄ hāc sciaz: ⁊ ponūt i sophytica- tionez ppl̄z ⁊ errorē. faciūt eos credē q̄ sciūt res futuras ⁊ mltas ⁊ miraculosas: it̄m q̄ trāseūt ad loq̄ndū d̄ reb^o q̄ n̄ s̄t de nā q̄ hō possit eas scire.

C Dec ē rō q̄ mlti credūt q̄ h̄ scia nō pōt attingi: ita q̄ iue- nim^o a ideas ne dū ciuitates plenas hoib^o q̄ fingūt se scire artē astronomie: ⁊ mltū sūt elōgati ab ea: ⁊ ponūt i sophy- ticationē ppl̄z ⁊ errorē: faciētes eos credē q̄ sciūt res ml- tas miraculosas ex his q̄ futura sūt: ⁊ sūt itātū audaces q̄ loquunt^o d̄ reb^o q̄ nō sūt de nā q̄ eas possit human^o attingē itells. Et volo tibi d̄are ex^m de vno ex istis talib^o quē ego vidī. Uēit ad nos qdā q̄ magnū ph̄z se tenebat: ⁊ dixit no- bis rōnes magnas: miro d̄ vob q̄ estimatis de ore q̄ cor leonis puenit ad .15. gradū leonis: ⁊ nō exiit ignis de leone q̄ torū mūdū cōburat. Ego v̄o tūc cū ip̄z audiui risi de eo. tñ aly q̄ ibi stabāt dixerūt. puenit vt nō cures mltū d̄ odo talia v̄ba. Et qd v̄i tibi qñ d̄scēdit loq̄ndo d̄ natiuitatibus eoz q̄ faciūt chzonicas: qz dixit q̄ Mercuri^o erat i natiui- tatib^o hoz i gradib^o q̄ dci sūt putei. ⁊ pp h̄ dem̄rat q̄ ali- qd dānū erit in itellu. ⁊ h̄ ē maior nescietas q̄ p̄t eē mltis rōnib^o. vna: qz gradus putei sūt res d̄bilioꝝ q̄ eē posset. 2^a. qz sciaz suā pōit i malā famā ⁊ itromittētes de ea. 3^a. si bñ v̄ez eēt id qd dixit posset Mercuri^o illd̄ ifortuniū pdere aspectu alioꝝ plāetaz. ⁊ ego velle scīr vñ h̄ didicit ⁊ acce- pit: aut quō potuit h̄ie de h̄ expiētā sine alyz q̄ añ eū fue- rūt. h̄. n. dciū assilat q̄ sit vñū pbātasma ex his q̄ cognosci mus in alyz dciis suis: qz forte iuenit Mercuriū i natiuita- te sua vt alteri^o gradu puteo iformatū. Scim^o. n. q̄ Albu- masar añq̄ astronomiā legerat erat vn^o ex illis q̄ chzonī- cas faciebāt. talē sic repimus i scripturis: ⁊ pp h̄ credidit q̄ oēs aly q̄ chzonicas faciebāt talē bebāt sensuz q̄lē ipse. Et quō posset h̄ eē v̄ez q̄ faciētes chzonicas h̄ie debeant itells defectū: qz tā iuenim^o mltos eoz boni s̄fus ⁊ itells: ⁊ ab eis accepim^o doctrinas certas eoz q̄ trāsiuerūt. Et vi- di vñū sciētē aliqd de scia astronomie q̄ venit ad me vna die dicēs mibi. q̄ audiuit vñū dicētē q̄ se mltū de hac scia p̄sciebat rē quā nullus d̄ mūdo scire posset. Dixit. n. mibi hō iste: quō pōt q̄s scire qñ Mars itrat domū 2ª natiuita- tis alicui^o q̄ ei furata erūt. p̄pa vestimta ei^o sua ⁊ n̄ aly pā- ni: nec aliū bauē. i. celsus: cui ego dixi q̄ h̄ est res quā hō sic sepate scire nō posset p̄ hāc artē: dixit mibi postea. socy n̄i fingūt se scire talē rē cuz magno mēdacio. vñ p̄ his talib^o aliq̄ crediderūt q̄ h̄ scia attingi nō p̄t: ⁊ eā p̄pea eiecerunt. Et tu itelliges q̄ mlti pp hāc rōnē eiecerūt eā qñ leges fa- bulas libroz q̄s fecerūt tales q̄les isti pp ofanas. i. fastus: ⁊ vt se sapiētes ofidāt. q̄ nos ipedierūt cū v̄bis mltis ⁊ di- sturbauerūt ad v̄itatē sciēdā. Dico. n. q̄ qñ viā multū ⁊ p̄ mltos iuenio ipeditā d̄ illa me exonero nec volo me tra- bere ad ip̄faz: ⁊ oino p̄sulo tibi vt tuā sustineas volūtate: nec velis laborare in illis suis libris: nec intromittere te de ip̄sis: s̄z applices mēre ⁊ studiuz in viā solūm d̄ Prolo-

mei: qñ est viā recta ⁊ certa ⁊ res certificata p̄batione ar- gumētoꝝ ⁊ experientia vera: ita q̄ nullū dubiū est in ea.

C Quapp h̄ eoz op^o: mltoz fuit occasio vt nō loluz qd ex ea nesciri pōt: v̄ez eēt qd scibile ē vilipēderet.

C Et pp bec q̄ faciūt iuenerūt eoz aliq̄ rōnē qua possent itelligē res h^o sciet^o q̄ sūt i nā: q̄ hō possit eas scīr sine studēdo i eis: ⁊ diccerūt eas sic de- iccerūt res ip̄as vanas extimādo q̄ oēs s̄t vane.

C Dic q̄ talia scā q̄lia fecerūt illi q̄s añ dixim^o: fecerūt stu- dētes: q̄ aliqd scire poterāt eycē hāc sciaz. mltū ḡ magi il- los q̄ de studēdo i eo volūtate nō h̄nt extimātib^o ip̄sis: q̄ q̄cqd dciū ē i hac arte sit totū d̄ māerie pbātasma: q̄s il- li dixerūt. Et ego vidī aliq̄s studētes q̄ aliqd scīr poterāt: q̄b^o h̄ ptigit. vidī. n. ex illis q̄ studebāt i libris miliarioꝝ ⁊ cētenarioꝝ ⁊ d̄cenarioꝝ. ⁊ credebāt certuz ⁊ v̄ez eē q̄cqd locut^o fuit ibi Albumasar ⁊ siles. ⁊ voluerūt h̄ expiri i re- b^o p̄teritis: ⁊ ibi nullā certitudinē iuenerūt. ⁊ ego dixi. ma- gnū m̄z ē d̄ vob q̄ dimittit^o ispicē mor^o stellaꝝ ⁊ p̄nes ma- gnas: ⁊ vult scire ea q̄ futura sūt p̄ numez annoꝝ: qz si h̄ v̄ez eēt ars astro^m: ⁊ ea q̄ p̄ stellas scire possum^o de eo qd futurū ē n̄hil eēt. Credo p̄ certo. n. q̄ talia q̄lia sūt ista: sūt eē regulā h^o art̄is q̄ aliq̄ eēxerūt vt ponerēt alios i erro- rē: ⁊ vt sibi laudē attribuerēt d̄ re i q̄ v̄itas nō ē. nā h̄ oia sūt res d̄ q̄b^o volūtate h̄nt q̄ eas audiūt: sic d̄ fabul^o q̄ nūq̄ fuerūt: ⁊ credūt q̄ sit mag^m qd. Et d̄ sophytiscis q̄ d̄nt rō- nes q̄ sic eē apper. ⁊ qñ hō eas exgrit i rectitudie ⁊ v̄itate: mēdaces iuēt eas oēs. ⁊ crediderūt eiūsdē māerie eē q̄- qd dciū ē d̄ hac arte. ⁊ si isti q̄ tales res nouas locuti fue- rūt n̄ eēxerūt eas: s̄z crediderūt q̄ eēt v̄e. nescietas maior ē: q̄ cōpilarūt ide li^o: ⁊ i pleuerūt mēdacys p̄gamenos: cogno- scēdo q̄l̄r in mēdacys ⁊ vanitatib^o expēdebāt tēpus suū.

C Dec itē occasio velut ⁊ p̄ma icōueniēs ē. Ad. n. pp stultoꝝ ignauiam vilipendenda est philosophia.

C Et pp h̄ nō ē rectū eycere pbiaz ⁊ eā dimitte- re pp malitiā aliquoz: qui eam fingunt se scire.

C Dicit q̄ h̄ qd extimāt aliq̄ q̄cqd dciū ē in hac scia est vnus maneriei. nō est rectū nec cōuenit esse: qñ in hac q̄ bñ in ea inspexerit: put d̄z nō iuenit defectū aliq̄e: s̄z est defect^o in illis q̄ se fingūt de ea. ⁊ ponūt res ibi q̄ nō sūt de ip̄a: nec ad ip̄faz p̄tinet: qz sic nō puenit vt pbia sit dep̄cia ta nec eiecta malitiā aliquoz qui se fingunt de ea. s̄l̄r non puenit vt bec deprecietur: nec eyciatur eadem rōne.

C Planū est etiā sciaz scrutatores bonos ⁊ accura- tos qñqz nō p̄pter p̄dictas occasiones decipi: sed p̄- p̄ter eiūsdem rei naturam suāqz debilitatē: quoniaz rem buic scientie debitam attingere nequeunt.

C Qz manifestū ē q̄ hō q̄s̄q̄ studeat i sciētys q̄- driualib^o cū volūtate magna: recte ⁊ toto pos- se suo: accidit sibi error in multis: non pp tales rōnes q̄les d̄rimus: sed pp nāz illius rei in qua studet q̄ est magna in se: ⁊ multū pp debilitatez hominis intellectus: qui oia que sunt in illa scia nequit attingere pro eo q̄ est grandis valde.

C Postq̄ dixit rōnes q̄b^o crediderūt mlti q̄ h̄ scia nō possit attingi: ⁊ d̄struxit opiones illas: qñ m̄fauit q̄ d̄fect^o q̄s iue- niūt i hac scia: n̄ s̄t d̄ scia: s̄z veniūt d̄bilitate itromittētiuz se d̄ ea. Et tā dixerat nob añ h̄: q̄ i hac scia p̄t error accidē pp m̄az recipiētē v̄tutes stellaꝝ: q̄ nō ē firma neqz stabil. ⁊ qz ē graue mltū scire cōplone q̄ fit ex p̄iūctiōe v̄tutū stel- laz: nūc at vult h̄ du^m d̄struere: ⁊ ofidē nobis q̄ error iste nō ē pp d̄fectū q̄ sit i nā scie: s̄z ē p̄ eo q̄ res ē grauis mul-

Tractatus

tū in se. et itell's humanus nō hz vītutē sic magnā q̄ possit itelligē res graues mltū: q̄ q̄ ip̄sa in se sit valde vera: put sūt scie q̄druiuales: qz q̄q̄ sint cūctis alyz artib⁹. Pres: et firmioz demōstratiōnū: qz nullū flm̄ ibi eē pōt. tñ mltū p̄nt in eis errare: nō defectu scie: s; pp grauitatez magnā ip̄si⁹ et debilitate itell's humani. Et postq̄ B accidit in arithmetica: geometria: musica: et astrologia q̄druiuali: non est mirū si in astrologia iudicioz accidat illō idez: et maxime qz mā nō ē firma nec stabil: et pp grauitatē itelligēdi cōplo: nē q̄ sit ex cōmixtione stellaz. Et postq̄ ita ē error q̄ accidet i hac scia nō erit pp defectū ip̄si⁹: s; pp debilitatē itell's humani: q̄ negt attingē vt cōprehēdat oēs res graues mltū.

C Accidit itē gñalr q̄ ad nullā q̄litate istius materiē scientiā veraciter s; opinabilr puenimus. Maxime at ad id qd̄ ex multis dissimilibusqz rebus colligit.

C Et gñalr dico q̄ status hui⁹ māe dirigi nō pōt vt totalr attingat via certa mltū in qua nō sit dubiū aliqd̄: nisi subtilitate itell's aliquoz q̄ possūt res considerare acutius q̄ alij. et maxime in his que composita sunt multaz et diuersaz rez.

C Ptolome⁹ docet nos i B dco manerib⁹ artis. o. q̄ id totū qd̄ scire possum⁹ d̄ statu h⁹ māe supioris: p̄ hāc artē nō dirigit vt sciat nisi subtilitate itell's vni⁹ magis q̄ alteri⁹. et subtili p̄sideratione aliqd̄rū: qz mā ista nō sp̄ in vno statu p̄sistit: nec ē firma. et h̄ idē docuit nos Hipp. in physica q̄ dixit tps eē acutū. voluit dicē: mā ista nō ē lōgo tpe i vno statu: s; cito mutat de vna hora i aliā. **C** Qd̄ at dixit Ptolome⁹ in his q̄ cōposita sūt mltis et diuersis reb⁹: vult dicē pp sciaz q̄ accepta ē pp p̄iūctionē mltaz vītutū et diuersa: tū: et pp B est graue mltū itelligē cōplonē certā q̄ fit p̄ res tales: sicut dixit Hip. iudiciū eē graue. vult dicē: q̄ ois res scita arg^o nisi exp̄iētia approbet: nō est adeo firma: q̄ hō p̄fidē d̄beat opando p̄ eā. In dco at Ptolomei s; vba duo q̄ nos glosare oēs. et hec sūt: p̄siderare et cogitare. s; āt quos logicos ē in trib⁹ manerib⁹. vna ē certa in se q̄ ide aliud eē nō pōt. vel circa B: qz hō negt scire p̄ certo. s; cogitat q̄ est ita. Alia de re q̄ est mltū lōge a vītate et certitudine. alia vō maneries est q̄ est iter ambas has. Vñ dico q̄ cogitare qd̄ hic dixit Ptolome⁹: est illō qd̄ bñ ē circa vītate illā de qua aliud eē nō pōt: qz certitudo sua demfata ē demfatione dca añ. Cōsiderationū vō est alia bñ circa vītate. et h̄ ē ois res hñs regulā q̄ eā ab errore custodit. sic figura quā hō fac p̄ cōpassuz et regulā maderi. nā cōpassū et regulā faciūt figurā certā p̄sideratione: q̄q̄ non sit p̄ demfationē. Et alia ē q̄ ē lōge a vītate mltū. et h̄ ē res accis fortuitū ali q̄ d̄ eo qd̄ hō p̄siderat. Et ē alia q̄ ē iter ambas has. Cū at ad id qd̄ añ dixim⁹ reuertemur: iuenies q̄ p̄side^o h⁹ scie ē illō qd̄ ē bñ circa vītate: qm̄ est res q̄ adiūgit scie ex pre d̄m̄ta^o certa. Et postq̄ ē ita: scia illa custodit ab oī errore: et qm̄ bñ isperet i eo qd̄ dixim⁹: iueniētes q̄ p̄ hāc māerē d̄ cogitare et p̄siderē fit opatio oīuz sciaz et p̄fertī physice.

C Cōtingit et cū B q̄ erraticaz stellaz figure in anti quis formate tpib⁹ sunt ille p̄ quas n̄roz tēpoz figuraz q̄ eis assimilant p̄sideram⁹ et sup eaz effectus. id qd̄ p̄isce auctis viri rez ispectores p̄ suoz tēpoz figuraz dep̄hēderūt iudicamus: q̄ n̄ris forsan figuris multuz vl̄ paz pp lōgas eaz circuitiōes assimilant. Qd̄ at be figure proxius eis assimilent: ita vt q̄ in celis et q̄ in terris sunt: ad id qd̄ tunc fuerāt reuertant: nequa q̄ ē pole: nec ab aliquo dici poterit: nisi q̄ stulte: deridendo perfecte se id scire cōfiteat qd̄ a nullo vnq̄ p̄fecte sciri potuit: vel qui se ad id puenisse dicat: ad cuius puentuz nullius mortalis vita sufficit.

C Et accidit filr in B qd̄ esse pōt: vt p̄titiones q̄s bñt planete p̄ figuras i opib⁹ q̄ exp̄m̄erata fuerūt tpib⁹ antiqz mltuz a lōge: et nos iudicam⁹ s; q̄ dixerūt sapiētes antiq̄ q̄ exp̄ti fuerūt: et iuenerūt sic eē: et assilant figurā n̄ri tpis: vna magis et alia min⁹ pp lōgas reuoluciōes cursuū planetaz q̄ fuerūt ab inde vsqz ad B tps. tñ assilare id qd̄ dixerūt et exp̄ti fuerūt sapiētes antiq̄ illoruz tpoz figuris et opib⁹ h⁹ tpis cōpleta similitudie: in q̄ nō sit diuersitas nec mutatio: ita q̄ id totū qd̄ est in celo cū eo toto qd̄ est in terra: sit reuersuz ad ipsuz statū primū: res est q̄ nō pōt eē: nec pōt aliquis se laudare q̄ attingat: nec sciat rē ex illis que cōplete attingi non p̄nt: nec ex his q̄s negt attingere vita sua: qz vita boīs determinata est.

C Postq̄ nos fecit itelligē q̄ res q̄s attingimus de hac arte attingimus p̄sideratiōe q̄ ē circa d̄m̄fationē. et q̄ nō d̄ficīt mōstrare eā eē: nisi qz mā nō ē stabil. vult nūc maglexplare volētib⁹ d̄dicē huic arti: vt rō nulla remaneat dicēs: ita q̄ ea q̄ iudicam⁹ B tpe p̄ opa stellaz in mā q̄ nūc ē iuēta habem⁹ rectificationib⁹ antiq̄ruz: et nō ab alia pte. et pp B accidit q̄ erit tal p̄stellatio et tal mā q̄ assilabunt illis q̄ fuerūt tpe sapiētū antiq̄rū: vna magl et alia min⁹. et B pp reuoluciōes stellaz a lōgis tpib⁹ veniētes. iuenire tñ talem māz et talē p̄stellationē q̄le ipsaz eadē quā certificauerūt sapiētes antiq̄: ita q̄ nō sit magl nec min⁹: res ē q̄ eē nō p̄t. nec hō tota vita sua p̄t eā attingē: qz vita d̄terminata ē: nec pp doc^o alterā. et B nō pp errores q̄ cadūt in doctris et lōgis tpib⁹ nō puenit hōi vītate perētī laudare se d̄ tali re: nī si ei q̄ vult se ostēdē p̄p̄o q̄ nihil intelligit sapie. Et postq̄ ita est: nō est mirū si aliqz error cadit in volēdo eq̄re res q̄ sūt res in B tpe in celo et terra reb⁹ q̄ fuerūt tpe antiquoz sapiētū a tā lōgis tpib⁹ vsqz nūc. Cū B at dco destruxit op̄niones aliquoz dicētū: q̄ res oēs redeūt ad caput tēpoz cognitioz: cū talib⁹ q̄lia alia vice fuerūt: nec plus nec min⁹: s; eedē vtiqz ip̄e. Et ceciderūt in hūc errore pp lōgos cursus et mltas reuoluciōes stellaz: qz cogitauerūt q̄ sit numerus cōis annoz mūdi et diez cū q̄bus loca planetaz et stellaz certificari p̄nt. Et qm̄ ille cōplect q̄ oēs stelle erunt ad ipsūmet p̄ctū reuerse. et pp B oēs res redibunt: vt sint tales q̄les fuerūt et ip̄emet. In hūc enī errorē multi aliqñ ceciderūt. et astrologi mlti tales: vt Albumasar et alij mult. et tu intelliges si sciueris aliquid de arithmetica q̄ hic est error magnus. Ego vō studui perquirere numez cōez: q̄ hoc numerare numero scito: cum quo possem tabulas ponere vnde exirēt dies sciti. et illum nō potui inuenire.

C His etiā occasionibus per quasdam horas in iudicioz p̄noscatione fallimur. qm̄ exēplaria per q̄ adiscimus: his q̄bus iudicamus non assimilantur.

C Et p̄pter hanc rōnē accidit error aliqñ in alijs que deberēt esse pro eo: q̄ ea de q̄bus dederūt nobis sapiētes antiq̄ exēplū: nō p̄nt ad ipsa eadē redire sine diuersitate aliqua pauca vel multa.

C Dico q̄ hec verba aperta sunt et non indigent glosa. **C** Alia cuz acris accntia in aere p̄scrutamur: ob B nob̄ reptu difficilia sūt. qm̄ occasionū q̄ sūt i aere grauis ē i uētio: et si q̄ p̄ celestia fuerit occasiōes dep̄hēdimus.

C Tñ rō pp quā pro Inquirēdo accntia q̄ in aere p̄tingūt est graue itelligere est. qz nō accidit talis i aere appar⁹ cū tali p̄stellatiōe q̄lis alia vice fuit.

C hic

C Vnde docet nos Ptolomeus quō non est mā stabilis nec firma: et docet nos sicut pbare debem⁹ quō se ponit sp in diuersis modis. Incipio. n. log de eo qd accidit in aere: qz res est gñalior. qm̄ in aere accidūt res multe. p eo q opa cozpoz superiorz nō recipiunt in quolz loco d vna manerie: qz in aliquo loco erūt mētes in gbus vigēt vēti ppter eoz altitudinē: et pp h nō poterit aer ille hie calozē sic magnū: aut pp fumositates q eleuabunt d hūiditatib⁹ alicui⁹ ciuitatis: vñ pp fetozes cozpoz mortuoz. nā he sūt res tēperie aeris corūpētes: et silia q ptingunt. Cōuenit g astrologo: vt īspiciat in statu aeris anteq̄ iudiciū proferat.

C Lūqz sup boiuz natiuitatib⁹ loqmur: fm̄ collectio nes virium rerū multas et nō friuolas in hoc percipimus occasiones q̄ et per se res variare compellūt.

C In dōdo ē in natiuitatib⁹ q̄ sūt fm̄ cōplonē virtutū in qlz re iuenimus in eis rōnes nō paucas: nec minores alijs qbus mutant pprietates eoz.

C Dicit q in natiuitatib⁹ sūr accidūt res mlte disturbātes eas ne recipiāt d leui opa stellaz hz q eis pueniebat scipe

C Semina nanqz dīe: mutationū qlitates multū iuuat: qz cum regio quelibet eiusdemqz regionis aer vnus eiusdemqz sit modi: vnaqz seminum differētia: ad sue spēi cōpetentē formandā imagines vires optiet: velut bois et eq ceterarūqz bestiarum semen.

C Hoc ē qz māerles spmatis dat magnū auxiliū in pprietatib⁹ gnōnis: p eo q aer circūdat villā q bz orizontē determiatā. Si ambo fuerint vni⁹ stat⁹ qlibet maneries spmatis vniciūqz p figurādo formā generalē cōuenientē cuius spēi. sicut est spma bois et equi et oīum alioz aialium.

C Vult dicere q oia q sūt p eēntiā et nāz vincūt. in reb⁹ oibus. qm̄ id qd est p eēntiā nō pōt cābiri nec mutari de sua nā. vbi grā. vñ q est in spmate p eēntiā est vt faciat formā puenientē solūmō spēi de q est: et de spmate bois negt forma fieri nisi bois: et de illo eq negt forma fieri nisi eq: et sic de ceteris aialibus: et sūr de feminib⁹ vegetabiliū: et oibus alijs nālibus q vnūqzqz eoz recipit: als respicit forma eoz nālem que toti eidē tñ accidētia q ptingunt spmatis cuiuslibet cozpozis illi⁹ spēi. nō ptingūt spmatis p eēntiā: s; accidūt et pformant secū vi virtutū stellarū in villa et orizōta: illa vbi fuit: et fm̄ statū aeris et loci illius.

C Ortuum item loca res magna puertunt mutatiōe.

C Et loca generationis mutant res que generantur in illis mutatiōe non parua.

C Vult dicere q i locis i qb⁹ fier gnō. sicut sūt terre nigrorū. oēs q gñabunt in eis habebūt redire ad gñones ipsam paulatiz. s. ad calozē terre nigroz: qz fuerint d albis: et si hō niger valde gñabit in terra multū frida vbi sūt hoies albi hēbit redire ad ipaz gnōnē aliā paulatiz: et ita ptingit in silib⁹ illd idē. Et postqz est ita manifestū ē q caloz paulatiz a spmate remouet: nec in eo remanet nisi id qd bz p essentiā et nām: et hec est vñus gnōnis solūmō. Cōuenit nobis īspicere ad gñationē cui⁹ est nat⁹ et ad spma vñ descēdit: et ad locū in quo nat⁹ fuit: et postea poterim⁹ iudicare. hoc enim magis exponit in eo qd sequitur.

C Cū semina etenī vnus fuerint spēi dīe: velut boiminū semē: et aerū itē qlitates eedē extiterint: multas ac magnas in cozpe et aia qlitates differētes sortiētur nascētes fm̄ regionū in qb⁹ nascunt differētiās.

C Et qñ fuerint maneries spmatis illius gnōnis vnus modi. sicut spma bois: et fuerit stat⁹ ae-

ris circūdati et eiusdē manerie et accidēt natis diuersitates magne in cozpibus et spmatib⁹ fm̄ diuersitatē regionum in quibus nascuntur.

C Verbi grā. ille q nascit in orizēte erit diuersus in cozpe et spū: ab eo q nascit i occidēte: quīs pstellatio ambaz natiuitatū sit vna: et hoc est pp accidentia pertinētia ad qlibet regionē que cū spmate cuiuslibz formant. In alijs autem rebus naturalibus inuenies istud idem.

C Tibi quoqz atqz mores diuersi eozum indiuiduas alterationes futuras vtunqz iuuabunt.

C Amplius cū bec cibaria et mores quibus vtūtur: qlibet q diuersi nō fuerint adiunat vna pre.

C Hoc at videbis visibilr: qñ in morib⁹ boiuz īspexeris: et cibarys qb⁹ vtū: qm̄ i illis q cibarys cholici vtū: fit cholera: et trabunt mores et cōplones eaz: sicut boiuz cholericoz: et in illis q vtū cibarys faciētib⁹ meliaz cōplones et mores trabunt versus illos melicoz: et in ceteris cōplonibus illud idem: et ideo mores cōtingūt: qz illi q morant et vitā hnt cū bonis: quīs malus sit per nām: trabit versus bonū illoz: et ptrarū de cōuerso. hoc enim totū et rōnē pp quā est: inuenies aperte in libris sapientuz antiquoz.

C At cū oia nequaqz occasionib⁹ q in aere se concordauerint l; magna sit vis aeris q in esse haz rerū fm̄ q sunt grādis est magni iuuaminis occasio si ab eis nō iuuant bi qui per superiorum solummodo motus pnosticantur: et qui per eos tm̄: id quod perfecte scire nequeunt inuestigant quandoqz fallenter.

C Et si se nō pcordauerūt qlibet earū rerum venientū per aerē circūdatē: pro eo q virtus aeris est magna valde: quīs aer det vim magnā: et auxiliū mltrū magnū: vt res ipse sint: put sūt: et aerē res iste nō iuuerit accidet dubiū et erroz cuiunqz volēt p modū superiorū cozpozū solummodo iudicare: et eēt hō q vellet res scire que per se complete sciri non possunt.

C Ptolomeus dicit hic: q si hō nō iuuerit opa stellaz que in aere fiūt: operant cū statu pueniēte: generi: regiōi: spēi: cibarys et morib⁹: accidet sibi erroz qñ voluerit iudicare. Et pp hoc dixit: aer q circūdat pro eo qd añ dixit q vtū stellarū pūctio et opa sua p sūt in aere. Et postqz est ita manifestū qd nobis puenit: qñ bñ per hāc sciaz certificare voluerim⁹: vt sp stellaz opera cū reb⁹ gñabilib⁹ adiungam⁹: et q in qalibet eaz aspiciamus bñ de mō q nō dicam⁹ de nigro qui est filius nigri q est alb⁹: p eo q pstellatio natiuitatis demōlrat q debeat eē alb⁹: tñ debem⁹ dicere q est minus niger qz esse deberet: nec debemus dicere q ille qui vñ cū latronib⁹ est hō pacis: p eo q h natiuitas sua demōlrat: sed debem⁹ dicere q erit minus malus ceteris latronibus: donec eoz societate dimittat: et tunc ad nām suā redibit: et ita debemus facere in oibus alijs reb⁹ gñalib⁹ et picularibus: in legib⁹ et moribus gentiū accidentibus.

C Quā igit hoc ita est: nō qz qñqz in ea fallimur: tota vilipēdēda ē et dstruēda bec scia. sicut nautaz sollicitia: q nauigādo frequenter errant: a nobis nec vilipenditur: nec repudiatur: sed in ea magis attēti atqz solliciti manere debemus.

C Postqz aut res iste sūt in hac manerie: nō cōuenit nobis destruere totā hanc artē pp aliquē errozē qui ibi cadit aliquādo. sicut destruere nō debemus magisteriūz marinariorū in nauibus

Tractatus

dirigendis ppter errores qui ibi accidunt: et pro eo qd multotiens accidunt.

C Postq̄ Ptolomeus monstrauit qd hec ars va est: et dicitur sibi opiones destruxit: et docuit nobis loca in qb̄ debemus inspicere qm̄ nos uoluerimus bn̄ custodire ab errore. Dixit in hoc loco in mō p̄nis qd nō debemus destruere totā hanc artē pp̄ aliquē paruū errorē qui ibi aliq̄ p̄tingit: et posuit diuisionē magnā inter hanc artē et magisteriū marinariorū: et qm̄ inspexerimus in hac arte paucis vicib⁹ accidet ibi error: et in magisterio nauū mltis. Et postq̄ ita est: uenit ut sequamur et amemus hanc artē iudiciorū magis q̄ alias ppter magnū pficiū qd iacet in ea: et modicū errorē qui accidit quādo bene inspexerimus in eadem.

C Pollicēt nāqz nob̄ ardua atqz festimabilia: et id ēt quod ex ea attendere possibile est non dubitemus.

C Si uenit ut eā petam⁹ et teneam⁹ p̄ valde nobili: qz in ea sūt pficia mlt̄a bona et miraculosa.

C Hec pficia que dicit Ptolomeus sunt: sicut custodia a nocentis inimicorū ab aere corrupto: et a caristia uicualiu: quoniam anteq̄ accidant scimus res istas.

C Itē nō cōuenit ut per eā oia: sed solū inuestigādo inuestigem⁹. Necessariū quoqz dicim⁹ ut eaz mās deprehēdamus: nec qd nō est idoneū interponam⁹.

C Et psequamur ea que sciri p̄nt p̄ hanc artē. Et nō uenit similr per hanc artē uelle scire oia: preter ea que per boiem possunt attingi: et cōuenit etiā nos uelle id quod est de pertinentia sua: et qd non applicemus ei id quod non est de ea.

C Quod hic dicit glosa non eget.

C Sicut etenim medicos cū infirmitatū occasionē: infirmorum qualitates querunt nō reprehēdimus: sic nobis molestū eē nō debet materias et regiōes: cibosqz et oia que p̄terita sunt accidētia inuestigare.

C Et sicut nō dislaudamus phicos: cū inquirūt qua rōne infirmitas euenit infirmo: et statū p̄tinentē ad euz. Similiter nobis nō uenit in hac arte renuere qm̄ petamus de gn̄atione: regiōe: cibarijs: et oibus alijs accidētibus que p̄tingūt.

C Phici adiuuant se multū in eo qd eis scire uenit: inquirendo de uita qua uisus est infirmus: de loco unde est: et in oib⁹ alijs q̄ i phisica dicta sūt: et d̄ b̄ nullus eos dislaudat: imo laudat illū qui efficacius hoc ingrit. Et postq̄ ita ē in phisica que est p̄sens res: q̄to magis in hac arte que est p̄ sciendo ea que futura sunt: satis p̄. igitur mirandū nō est si de generatiōe inquirat: et de alijs q̄ Ptolomeus dixit.

C Ad demonstrandū hui⁹ opis utilitatē. Capl̄m 3^m.

C Valiter stellaz p̄noscitiōes deprehēdant: et qd ea solūmō accētia q̄ corpi glo- bū terre circūdāt et que hoz occasiōe hominib⁹ accidunt: inotescāt: et qd b̄ hoīuz accidētia corpi et aie eozūqz virib⁹: necnō et

opibus: que a primis vsqz ad extremos opati sūt an- nos: sint p̄tinentia: et q̄ sint q̄ extrinsec⁹ accidunt: q̄ p̄dicē nāliter et inuitabilr adherēt: uult qdā amoris cōne- xio que est inter corpi et substantiā: necnō et eius so- cia: et ut p̄nicio que interest anime eiusqz progeniei: atqz dominiō quātūcunqz ex eis in ceteris cōtinget hozis: generaliter probatum est.

C Generalr dem̄strauim⁹ qua manerie poterim⁹

attingere p̄noscitiōes stellaz. Sūma qdē to- tius qd̄ ide scire possim⁹: sūt accētia q̄ p̄tingūt in corpe qd̄ circūdāt. Et accētia q̄ p̄tingūt boi- bus hac solūmō rōne. Hec accētia q̄ p̄tingūt boi- bus sūt ea q̄ p̄tinet ad spūz et ad corpi et ad ortu- tē et opa donec a principio et id qd̄ subsequetur post opa illi⁹ rei que opabat in eo et in alijs rpt- bus: et res q̄ accidunt extra eas que hnt cū reb⁹ p̄- dictis p̄cipitationē nālem et necessariā: sicut p̄ci- cipatio que est inter corpi et id qd̄ lucrat et so- ciaz. Et p̄cipatio que est iter spūz et genera- mētū et dñiuz et res quas ide pōt bō h̄re s̄z tpa.

Quicqd est in hoc dicto sūt p̄nes eoz q̄ nos ante do- cuit. Nos at̄ exponere uolum⁹ vnūqzqz p̄ se: ut b̄ meli⁹ itelligas id qd̄ dixit: qua manerie poterim⁹ meli⁹ attingere p̄noscitiōis p̄ stellas. uult dicere qd̄ iā docuit nos q̄ manerie poterim⁹ scire p̄ astronomiaz res q̄ future sūt. Et id qd̄ dixit. Sūma totius: qd̄ scire poterim⁹: sūt accētia que p̄tingūt in corpe: qd̄ circūdant. uult dicere qd̄ locus vñ ueniunt sūt accētia q̄ accidunt in aere per opa stellaz. Et accētia que dixit p̄tingere boi hac rōne solūmō. uult dicere qd̄ res q̄ accidunt boibus ppter vim stellaz nō accidunt ppter aliud: nisi ppter opa q̄ stelle opant in aere nos circūdāt: et pp̄ cōmixtiōne uirtutū stellaz q̄ in aere dem̄rant. Et hoc qd̄ dixit qd̄ hec accētia q̄ p̄tingūt boibus sūt ea q̄ p̄tinet ad spūz et ad corpi et ad vtutes et opa donec a p̄n: uult dicere qd̄ accētia q̄ boib⁹ accidunt nō sūt nisi fm̄ mās de q̄ gñant et cōplonē q̄ format in eis pp̄ cōmixtio- nem uirtutū stellaz q̄ fit in aere hozā q̄ gñati sunt: et id qd̄ dixit id qd̄ sequet b̄ p̄ tpa illi⁹ rei q̄ opabit i eo et i rptib⁹. Uult dicere id qd̄ sequet corpi boīs et spūz pp̄ cōplonem quā recipit a p̄n: qz cōplones postea q̄ accidunt nō possunt opari in eo alr nisi in addēdo in ea uel solūmō mouendo res q̄ accidunt extra eas q̄ hnt cū reb⁹ p̄dictis p̄cipitationē nāle et neciāz: uult dicere de reb⁹ q̄ sequunt corpi et spūm ex reb⁹ q̄ sūt extra eos. Et id qd̄ dixit p̄cipatio q̄ est iter corpi et id qd̄ lucrat et sociā: uult dicere ppter hauē vñ cor- pus uiuit et vxores et filios q̄ sūt res qb̄ corpi se adiuuat. Et p̄cipatio q̄ est iter spūz generamētū et dominiū. uult di- cere qd̄ postq̄ spūz est gñator corpi cupit sp̄ qd̄ remane- ret forā illa: et postq̄ hec eadē remanē nō p̄t qd̄ remaneat alia talis sic illa gnōne ipsi⁹. Et spūz amat dñiū p̄ eo qd̄ i- tret in hominē et qd̄ lucret pp̄ hūc honorē res oēs qb̄ i- get. b̄. n. certitudinē itelligas a pietate quā de filijs hēm⁹: qz nāl̄r oēs amam⁹: et qz mlti uita hnt p̄ posse et dñiū postu- lādo. Et id qd̄ dixit id qd̄ ide p̄t h̄re fm̄ tpa. vlt dicē id qd̄ hō p̄t h̄re ex istis reb⁹ q̄s dixit aliq̄ tpe et nō alio sic est mu- lier quā hō h̄re nō pōt donec sit in etate: hec at̄ oia vsqz b̄ docuit nos gnāliter Ptolō. et de hinc in antea omnia par- ticulariter quando ad loca eorum peruenit.

C Hunc autem promissorum residuum indicabimus quod est huius utilitatē operis breuiter inuestigare.

C Nos autem uolumus dicere id breuiter qd̄ re- māsit de rōne quam recipimus: pro demōstrā- do proficiūm quod facit in hac arte.

C Dixit breuiter qd̄ si totū pficiūm qd̄ iacet in hac arte to- tum uellet narrare rō nimium p̄longaretur.

C Sed modū intētionēqz sciēdi quātitates istius sciē- tie fructus prius enotare proposuimus.

C Et icipiūm priō narrare et finē p̄positi. vñ sci- re uolumus ortutem pficiū huius artis.

Uult dicere q̄ monstrabit finem proficui q̄ homo p̄t de hac arte habere.

Dicemus nanq̄ qm̄ si hui⁹ utilitatis quātitatē que ad aiām p̄tinet p̄siderare velimus: de p̄bēdemus n̄ bil esse: a quo eē alacritatesq̄ aie tantā melioratio nē assumant. Alr q̄ dicimus nihil eē in quo tātū lucres aia: sicut in h̄ scie p̄gnosticatōe. Per ip̄az etenī ad diuinarū humanarūq̄ rerum notitiā puenimus.

Dicimus ergo q̄ si inspexerimus in virtutē p̄fici cui qd̄ iacet in ea pp̄ sp̄m̄: iuenim⁹ rez nō esse q̄ tātū p̄ficiat aie: nec eā sic exhibillaret: neq̄ dirigat quantū scire que futura sūt per banc artē: q̄ hō per eā res humanas z diuinas attingit.

Quā sciuerim⁹ p̄ hāc artē mores venietes p̄ vitutes sp̄s. p̄ eo qd̄ sequit̄ cōplonē corpis anteq̄ appeat de illis vlla malitia poterim⁹ eos dirigere z emēdare in mō q̄ in ethicis dixerūt p̄bi: z si intellexerim⁹ p̄ hāc artē q̄ ibi sūt mores boni: augebim⁹ z affirmabim⁹ eos magis: z h̄ to^m in pueritia facē possum⁹ leui⁹ q̄ ietate maiorī qm̄ mores q̄les sūt appēbūt cōpleri: q̄ tūc graue est multū eos mutare. Am̄ plius qm̄ sciuerim⁹ p̄ astronomiā ea ad q̄ recipiēda ē sp̄s magis patus vel elongat⁹: sic sūt magisteria scie aut leges curabim⁹ de re illa in q̄ recipiēda aia est magis pata: z dimittim⁹ illā ad quā recipiēda pata nō est: z ita excusabimus penā z laborē corpis z sp̄s: q̄ frustra laborat q̄s de re ad quā recipiēda nō ē aia pata. nā talia q̄lia h̄ possum⁹ p̄ hanc artē solūmō: z nō per aliā. Et postq̄ est ita: nihil est pp̄ qd̄ meli⁹ erigere z letificare possum⁹ aiaz q̄ p̄ hāc artē: nec mai⁹ p̄ficiū sibi faciat. Et qm̄ ea de qb⁹ sum⁹ pati ad discem⁹ meli⁹ z multū de leui si tromiserim⁹ nos de ip̄is: z be sunt res humane q̄s dixit. Diuine q̄s nos dixit: sūt for ma v̄a: quā p̄t hō h̄ie qui ad eā fuerit p̄paratus: z bec forma v̄a est deus cognoscere: sicut antiq̄ p̄bi docuerūt.

Corpus itē utilitas qm̄ ad ea q̄ cuiq̄ cōplonē cōpe tunt puenire nequimus nisi p̄ hui⁹ op̄is cognitionē.

Et silr p̄fectū corpis que p̄ hāc artē scire pos sum⁹ ea q̄ pueniētia z p̄stabilia sūt cuilz cōplonē.

Corporis p̄ficiū ē p̄uare salutē z leuare ifirmitatē ab eo: z qm̄ a p̄n⁹ astronomiā sciuerim⁹ cui⁹ cōplonē corp⁹ erit z c⁹ modi ifirmitates futur⁹ sp̄s sibi p̄tingēt: sciēm⁹ q̄lr p̄parabim⁹ illō corp⁹ p̄ sua p̄seruāda salutē z p̄ defen dēdo ip̄z ab ifirmitate. Et postq̄ est ita: nihil est qd̄ mag p̄ficiat corp⁹ q̄ scire per hāc artē ea que futura sunt.

In diuitijs at̄ z dignitatib⁹ ac in his silibus id h̄ie possum⁹ q̄ in tota p̄bia cōsideremus. Non est enim p̄bie ex se vt ad p̄dictorūz lucrū aliq̄s quēq̄ addu cat: nec tamē est idoneū vt ab hoib⁹ inculpef. Silr itaq̄ nec p̄pter hāc occasionē iculpāda est bec scia nec ip̄ius magne postponēde sunt utilitates.

Silr at̄ astrologo honores z d̄tias magnas p̄ hāc artē dēm⁹ dicē id qd̄ i p̄bia dicim⁹: qm̄ p̄ p̄bias nō tenet p̄hs lucrari magnas d̄tias z res tales: nō tñ rectū ē pp̄ h̄ q̄ p̄bia d̄bonestef: z si milr hāc artē nō debem⁹ debonestare nec dimittere alia p̄ficiua magna q̄ possumus inde h̄ie.

Uult die q̄ p̄bia nō h̄z p̄nāz q̄ det diuicias sp̄: tñ p̄ eas puenit hō ad sciēdū vias qb⁹ p̄t meli⁹ lucrari. Silr ars ista nō p̄nāz sui p̄ ea sciēda p̄t hō sp̄ ad magnas d̄tias puenir q̄ docet hoiez res facē qb⁹ se mltū adiunat in lucrādo ho norē z p̄ficiua mltā, vñ nō puenit d̄bonestare p̄bias in hac

arte: eo q̄ p̄ se si dat magnas d̄tias statiz: nec q̄ hō diuicitat honores z p̄ficiua mag⁹ q̄ h̄ie p̄t corpi z aie: put dixit.

Silr ēt rōnes hāc iculpātū sciaz: eāq̄ nulli⁹ vti litas eē dicētū: aiaduertētib⁹ patebit eos bec nō ve raciter protulisse. Eoz nāq̄ stulta deliberatio ad h̄ erat p̄cliuoz: vt rez icuitabilr p̄tingētū p̄gnostica tōes supfluas z iutiles eē dicerēt. Ad bec eoz v̄ba sūt dissoluta: aspectu subtili idōeāq̄ cognitōe carētia.

Et generalr dico q̄ tu deleui itelliges q̄ illi q̄ debonestat hāc artē dicētes q̄ in ea sciēda nō est p̄ficiū viā veritatis nō tenēt: z q̄ ceteri q̄ dixerūt z nullū est p̄ficiū in sciēdo res anteq̄ sunt: verba vacua z sine discretione dixerunt.

Uult dicere q̄ illi q̄ dixerūt q̄ in sciēdo futura nō ē p̄ficiū: nō bene inspexerūt in v̄b̄s suis z laxauerūt v̄ba q̄ lia acciderint eis: z nō sunt p̄batione determinata.

Primū nanq̄ scire debemus q̄ res necio cōtingētes cū alicui p̄tingerint nisi p̄timeant mltū ei fortas se nocebūt: z adeo q̄ sensuz z memoriā auferēt aut tātū gaudiū vel tristitiē cōferent q̄ idē eueniet.

Nam oīno conuenit nobis scire res futuras: qm̄ nisi eas añ sciuerim⁹ z p̄parauerim⁹ nos in eis possem⁹ in hora remtalē inuenire q̄ faceret sensuz p̄dere: vel hora supuentret vel tale gau diū vel tristitia que faceret illud idem.

Hoc videm⁹ visibilr oī die. Et nos scim⁹ hoies q̄ thesau rū i hora subita sine p̄scia iuenerūt ex q̄ pdiderūt sensum p̄e nimio gaudio que nunq̄ recupare potuerunt. sed fue rūt hac de causa pdita. Et alios qb⁹ hora supuenit res vñ fuerūt sic territi q̄ sensuz ex metu nimio pdiderūt: n̄ ille qui futura p̄scire p̄t nō amitter sensuz: sed remanebit in memoria sua firmus. hoc eniz p̄ficiū h̄z hō de his vnde liberari aliquo mō nō p̄t p̄pter p̄stellationē hoc demon strantē que valde fortis est. Sed si aliter fuerit q̄ p̄parati one aliq̄ valeat eius proficiū est multum maius.

Prognosticatio v̄o aiām applicat z attrahit ad re rū ad huc lōginquarū frequētēs memoziās ita q̄ eas laz pro cōstātū atq̄ p̄ p̄senti hēat: z plane suauiterq̄ eā ad cuiuscūq̄ rei future receptionē coaptat.

Prognosticatio tamē mutat vsū spiritum pau latim producēdo in mentē ea que futura sunt a longe multū z preparat ea sibi ac si forent p̄sen tia mansuete multū z sine impetu.

Quā hō nouit rē futurā q̄ oī mō desse nō p̄t reducit eā in mētē sepi⁹ z tēperat i ea z nō supuenit ipetuose sic d̄ mor te q̄ se p̄parat oī die. Silr qm̄ aliq̄ p̄sciuerit q̄ iueniet vel lucrabit̄ hauere aliq̄ tpe cognito: cogitabit in eo spatiose quō eū custodiat vel q̄ via illō citi⁹ hēat. vñ qm̄ bñ inspe xerit i talib⁹ p̄ticlarib⁹ iuenies put dixit p̄to. Et postq̄ sic magnū iacet p̄ficiū i sciēdo ea q̄ futura sūt añq̄ sint pro blādiēdo volūtate z sensuz i bis de qb⁹ hō liberari nō p̄t: z eo magis si posset p̄paratiōe aliq̄ liberari dcm̄ eoz q̄ dixerūt in sciēdo p̄noscitatioes nō eē p̄ficiū nō est verum.

Rursus nō est extimādū qd̄ supiora sup sua signi ficata p̄cedant inenitabilr: velut ea que a diuina dis positōe p̄tingunt: z que nullaten⁹ sunt euitāda nec non que veraciter z ex necessitate proueniunt.

Et p̄pter hoc nō cōuenit vt cogitemus q̄ oīa q̄ accidūt hoib⁹ per corpa celestia sint necessa

Tractatus

ria vt diuina que homo remouere nō pōt.

COr dixit p corpa celestia vult die pp cōmixtiones q̄ sūt in aere nos circūdāte ob figuras cursuū stellaz. Dīta vō q̄ est iter rez diuinale z aliā est: qz res de mūdo nō p̄t id qd a deo venit disturbare: z inde nō pōt aliq̄s liberari: sed res aliē nō sūt ita. Pto. aut dicit p hoc dictū q̄ credere non debem⁹ vt oīa opa stellaz sint semp neclayt diuina: tñ eoz sunt q̄ sūt talia z eoz q̄ p̄nt mutari z ide hō liberari p̄t. Et postq̄ est ita: manifestū est q̄ qñ scierim⁹ res q̄ p̄nt mutari qd̄ ide poterimus nos p̄paratiōe aliq̄ custodire: z tūc magnū z multum proficuū erit huius artis.

Immo scire debem⁹ q̄ celestia vires sūt dispōne diuina: que phiberi nequeūt: qñ veraciter eueniant. Et itē q̄ terrestriū variatio nāli calle p̄cedit q̄ variatur z p̄mas rez supioz occasiones accidētālī suscipiunt: z q̄ quedā etiā accētū gñali nocumēto: nō ex alicui⁹ rei p̄p̄tate p̄tingūt hoīb⁹ velut in grādī mutatiōe aeris: a q̄ vix nob̄ p̄cauere possum⁹ multoz eueniūt hoīuz exī⁹: q̄ ex aeris excessu vlt mortalitate aut submersiōe p̄tingūt. Dec aut̄ iccirco p̄tingūt: qm̄ magna z fortis occasio breuē atqz debilē sp̄ occasione supat: z q̄ qdā accētū: s̄m nāles z p̄p̄ias vniuscusiusqz cōplonīs accidūt qualz mutatione sibi p̄traria.

Immo scire nos p̄uenit q̄ mot⁹ celestia corpoz est res diuina quā res d̄ mūdo negt modo aliquo disturbare qm̄ est necessaria z inde aliō eē nō pōt: s̄z mutatiōes rez terrenaz sunt nāles z cōuertibiles recipiētes res p̄rias a celestibus corpib⁹ in mō accētīs z sequētīs eā. Et vna p̄ accētū hoīb⁹ p̄tingentiū p̄uenit pp̄ pestilentias gñales z vltiores: z non accidit ex p̄pria nā quā vnaqz res h̄z p̄ se. sicut p̄tingit qñ aer cor rūpīt corruptela sic magna q̄ vix hoies p̄nt se custodire qñ multi moriant eoz: aut p̄pter calorē eoz magnū aut p̄pter aerē vel putrefactionē siue pp̄ malos v̄tos qui perire faciūt multos in mari: qz semp res maior z fortior debiliores z minorē superat. Accētā h̄o sunt aliq̄ cōtingētīa ex cōplexione nāli z p̄pria cuiuslibet p̄pter aliquā mutatiōne cōtrariarum mutationum.

Totū B̄ ē afo^m vñ z ei⁹ glofa est B̄ mō. Mor⁹ stellaz z v̄tutes q̄ p̄iungūt ex suis motib⁹ iteri⁹ sūt res neclie. Et de fco dei: q̄s nil disturbare p̄t: nec ē res q̄ mutari seu p̄uerti possit aliq̄ manerie seu mō: tñ q̄r res terrene r̄cipiāt opa ipaz v̄tutū ē res nālis z p̄uertibilis: qm̄ be res terrene sūt subē p̄ se z recipiunt opa corpoz celestia in mō ascētīs z mō seq̄le: sicut res dimiuta magis recipit op⁹ a p̄fectiori: z sicut lucē recipit diaphanū q̄ p̄ po^{as} a diaphano qd̄ ē p̄ actū. Dec at̄ v̄ba dem̄rant magnā po^{as}. Pto. in sciēdo diuina z nālia. z oīa v̄ba sua apte dem̄rant magnā sapiāz z posse suū in loq̄ndo i oīb⁹ p̄tib⁹ phie. Et id qd̄ dixit q̄ aliq̄ accētīa p̄tingūt hoīb⁹ pp̄ pestilētias gñaliores z vltiores z non ex nā p̄pria quā h̄z vnaqz res. vult die q̄ q̄libet rez nāliū recipit i p̄n⁹ a v̄tute stellaz rē p̄pria i oīb⁹ suis mutatiōnib⁹. Et qñ p̄tigerit p̄ stellaz res p̄p̄a gñalior z maioris v̄tutis q̄ ea q̄ p̄tinet ad quāz rez p̄riculariū: ipa gñalior z v̄tutis maioris destruit accētīa p̄ricularia: z vix h̄z posse oīa opa mutādī: sic accidit in t̄pib⁹ qb⁹ aer mutat q̄ nos circūdāt mutatiōe tali q̄ vix se p̄t aliq̄ custodire ab eo: qz nimis erit cas: aut fridus vlt putrefactiōe corrup⁹ q̄ in mltis lo-

cis mortalitate fac. aut sic accidit in magnis p̄lys: vbi moriunt gētes mltē: vlt q̄ eueniūt magne inundatiōes aqz q̄ b⁹ mlti p̄tūt. Et p̄to. i talib⁹ q̄lia bec reddit rōnē q̄ ē p̄ eo q̄ res maior vicit minorē: z fortior d̄biliorē. Et dixit q̄ accētīa p̄tinet ad quāz rez: s̄m q̄ ea recipiūt p̄nām boza q̄ gñant a corpib⁹ celestib⁹ mutat̄ et p̄ z̄ia. Et postq̄ est ita: manifestū est q̄ oīa terrena nō recipiunt opa stellaz neclio. d̄ mō q̄ mutari nō possint. Et eis tñ sūt talia: q̄ p̄nt mutari: z i talib⁹ scire p̄nōsticatiōes ē p̄ficuū valde mag^m.

Cqm̄ bec igit̄ buis sunt: p̄batū est in rebus gñalib⁹ z indiuiduis q̄ ea accidētīa quoz p̄ma occasio fortior z maior est oīb⁹ occasiōnib⁹ sibi p̄iis quō neclio p̄tingēt. Sciēdū est itē q̄ ea que sic se nō h̄nt cū p̄iis eque forte receperint: leuiter mutabunt. Que vō bec nō iuenerint p̄imas naturas imitabunt.

Et postq̄ bec sūt sicut p̄dixim⁹ bñ itelligim⁹ reb⁹ oīb⁹ tā bñ vltib⁹ sic z p̄ricularib⁹ qb⁹ accētīa p̄tingūt si res p̄ria fortior z maior fuerit q̄ res aliē p̄rie: sine dubio neclius est vt maior penitus super minorē z q̄ sic nō fuerint: s̄z abē sint idebilitate eq̄les p̄nt de leui cū aliq̄ p̄paratiōe mutari: z si accētīs p̄trariū nō venerit p̄ria nā sequēt.

Vult dicere q̄ opa que operant̄ stelle in terrenis tā bñ vltia sicut z p̄ricularia ea q̄ sunt p̄pria quelibet p̄ se vnius manerie sunt in hoc: qz ea q̄ fortior habuerit p̄iū penitus eē opz. p̄ficuū aut̄ qd̄ in hac p̄nōsticatiōe sciēda h̄z bō est: qz blandit̄ volūtātē ne sibi res ipsa ipetuose p̄tingat. Que vō h̄nt p̄ria equalia virtute: p̄nt mutari de leui: z vñ eoz p̄paratiōe aliqua deuari. Et si in hoc p̄paratiō nō fieret accētīs eueniet q̄ p̄ximū principiū demonstrabit.

Cōd̄ pigritia z insipientia nō neclis v̄ribus euenit. **C**iboc aut̄ erit nescietate z inecessitate magna. **V**ult dicere q̄ opa stellaz que h̄nt magnū p̄iū in v̄tute nō transibūt ad nos nisi nescietate n̄ra: qz nō faciemus p̄paratiōne deuandi ei q̄ nō sunt necessaria vt p̄tingāt. Et in his scire p̄nōsticatiōes magnū ē p̄ficuū qz malū in mō q̄ nō veniet poterim⁹ deuare. v. g. Quā scierim⁹ q̄ v̄tus Martis faciet alicui infirmitatē de chola i capite vni⁹ mē sis huic obuiare poterim⁹ purgādo cholaz z cōplonē suā cū fridus z humidis tēperando: z qñ hoc fecerim⁹ poterimus illū ab hac egritudine liberare. ide si accidat: erit pauca multū in respectu ei⁹ qd̄ fuisset nisi B̄ fecissimus.

Idē ē i oīb⁹ quoz initia nālia sūt euenire videm⁹: vt in naturis q̄rūdā lapidū atqz vegetabiliū: nec nō z vulnerū z apostematū: ac infirmitatū: que necessaria aliqd̄ operant̄: quozū quedam sunt vt id operentur nisi eis ab aliquo cōtrario contradicat.

Hoc idem videm⁹ accidere in oibus alijs habitib⁹ p̄cipia nālia qm̄ ex nā aliquoz lapidū ē z vegetabiliū aialū vulnery z infirmitatū operi rē aliquā neclio sic q̄ aliter nō poterit. Et eoz aliq̄ opant̄ hoc nisi res habuerint p̄iū opantes.

Dicit q̄ hoc qd̄ dixit nō est in opib⁹ stellaz solū mō imo est in opib⁹ rez aliaz nāliū: qz nulla eaz opī suo h̄z rem p̄ria q̄ possit eā disturbare. Sicut de igne magno qñ cadit i herbas siccas aut de toxico forti mltū vlt magnis z p̄fundis vulnerib⁹ qb⁹ hō liberari nō p̄t: aut de forti apparū infirmitatis magne vel de infirmitatib⁹ piculosis z fortibus multū. Nā ex his sūt aliq̄ qb⁹ hō nō p̄t liberari p̄paratiōe aliq̄ quā facit. Et sūt aliq̄ que habent p̄iū vnde hō liberari pōt z illud accētīs disturbare. Ptoleme⁹ aut̄ adiunxit

opa stellarum et opera rerum terrenarum ut melius intelligere nos faciat quod hec ambo sunt res naturales et que possunt mutari: aliquid tamen eorum sunt quodullo modo disturbare non possunt sed expedit ut sint oino. Et eorum sunt que habent primum quod ea perturbare possunt.

C Similiter et venit omnibus in hac scia visantibus que hominibus accidit accipere considerare: ac in ipsis naturaliter pronosticari: et ut falsis non adhibeant opinionibus cum quodammodo ideo eustari nequeant quod occasione a quibus procedunt quodam sunt multe et magne: quodammodo bis contrarie alterationesque suscipiunt: velut medici quibus hominum infirmitates innotescunt: predicant: que eorum sunt curabiles: que vero minime.

C Conuenit enim ut hoc modo intelligat illi qui de hac scia scire volunt que sunt accipere hominibus contingit: et quod primo iudicent secundum naturam non inspicientes ad opiones vacuas in suis iudiciis: quoniam quodammodo sunt quibus homo se nequit modo aliquo custodire. pro eo quod causa quibus veniunt sunt multum fortes et magne: et eorum sunt de manerie quod possunt mutationem recipere: secundum quod per se debent intelligere de infirmitatibus que eorum sunt mortales nequeunt hinc remedium: et que eorum propter medicinam remedium possunt habere.

C Id quod dixit quod iudicet per secundum naturam, vult dicere quod homo iudicauerit quod iudicet sicut in his que mutari possunt sed quod res naturales mutantur: et non dicit de re quod oino modo esse debeat et remanere non possit nisi de his que veniunt propter magnas multas et fortes causas. nam de talibus iudicari dicitur quod oino modo contingit. Et id quod dixit eorum esse manerie quod mutationem possunt recipere. Vult dicere quod eorum sunt quibus possunt aliquid custodia liberari eo quod a debili causa veniunt: et in talibus debemus dicere istud erit nisi adhibeat ibi custodia. Quod autem dixit sicut phici possunt scire de infirmitatibus que sunt mortales et que liberari possunt propter medicinam, vult dicere quod astrologo scire veniunt que ex operibus stellarum sunt necessaria quibus nullus liberari potest: et hoc pro se iudicare a parte vna. et ab alia parte ea quibus liberari potest: sicut faciunt boni phici qui vident infirmitatem que curari non potest non irromittunt se de illa quod nolunt super re inutili laborare: cum autem intelligunt quod liberari potest apponunt ibi mentem suam et curant eam.

C In rebus quoque quibus esse potest alteratio attendere debemus ex iudicio modis: id quod subiugam. Cum in cuiuslibet naturitate dixerit astrologus quod cum talis fuerit eius complexio et sic se aeris habuerit mutatio: alterataque fuerit temperata complexio secundum augmentum vel diminutionem talis prosequitur infirmitas: et velut quoniam dicit medicus quod hec infirmitas vel hec vlcera augmentabuntur et putresciant. Et similiter signa rerum magdania nam agnoscens dicit quod magnes ferrum attrahat: vnumquodque istorum si artificis ignauia eius non aptet primum: necio continget et hoc sue proprie nature vires procedet: et non augmentabuntur: nec putrescent vlcera cum eis obtulerit medicina. Nec iteque lapis magnetis ferrum attrahet si cum alijs vngatur.

C Amplius in his que possunt mutari querit ut iudicet isto modo quo dicam. ubi gratia. Cum aliquis de naturitate aliquid iudicauerit dicitur dicere si complexio fuerit huius manerie et aer proprie mutabitur hac manerie dummodo quod complexio temperata mutetur ad maius vel minus: talis infirmitas accidet put dicit beneficium. hec infirmitas crescet magis vel hoc vulnus habet putrefacere: aut sicut dicit ille qui nouit in mineris quod ada-

mas trahet ferrum si circa illud ponetur. Et quicquid harum rerum dimissa fuerit necietate quod in ea non operetur res contraria que defendat: ipsa oino modo continget: et primam naturam sequetur. Et si cum contrario apponetur ibi custodia: vulnus non augetur nec putrescet. nec lapis adamas si vngatur alio trahet ferrum.

C Vult dicere quod astrologo veniunt res presciri que per opera stellarum mutationem recipere possunt: que videlicet sunt eorum que primum possunt hinc quo disturbentur: et ille qui hoc iudicare apponat ibi custodias et temperet eas cum suo primum: sicut faciunt phici: qui si non medicaret vulnus posset putrefacere: et homo inde mori. Aliud vero quod dixit glossa non eget.

C Hec autem que predicant sunt non prohibent nisi ab his que naturaliter sunt illis contraria: et secundum quod iam indicatum est. Sicut et in illis rebus eveniet quod cum hominibus accidit ignorabuntur accipere: vel cum scientur: sed illis non obijcientur primum: sequitur necio primum ordo nature. Et si prescientur et quod illis morderi sciat inueniat: aut nullatenus via naturali et prius indicata continget: vel si contigerit in modico accident.

C Hec eadem que diximus vitare possumus quod non veniant ad tales statim contrariando ea secundum naturam et per iudicium iteris: ita erunt res ille si homo necscierit accipere que contingit hominibus: vel si ea sciuntur et non presauerint res aliquid que ipse primum accipit modis omnibus secundum quod eveniret ordinatio prima nature. cum autem scita fuerint antequam eveniet aut appuerit aliquis sciens dare remedium non accidet: et si acciderint erit res modica.

C Id quod dixit hinc eadem que diximus que rebus istis defendunt, vult dicere maneries medicamentis quibus mutantur opera rerum naturalium propter contrarium quod est in eis: hoc eodem modo sunt ex operibus celestium corporum que remedium possunt habere: quoniam sicut opera terrena res prescunt: nisi in aliquid opere resistant sic opera celestium corporum opus proprie nature sequitur nisi primum ope aliquo vel medicamentum. tamen si medicabuntur aut destruentur in totum et non erunt vel si fuerint erit eis inde res modica multum.

C Licet in rebus generalibus et individuis est vis eadem: mirum est cur ab hominibus procedit quod generalium prognosticatio possit haberi et quod ab eis prescari possit. Sunt namque plura que tempore anni prognosticationes stellarumque fixarum nubes ac figuras procedunt: et circa ea multum versantur: nec non et ab his que per ea futura sunt: sibi presciant. et que frida sunt in estate: in hyeme vero que cala se reservant. Similiter et eorum complexiones: tempore complexiones nituntur allicere. Item cum ab infortunijs et accipitibus que in mari contingunt sibi prescavere volunt stellarum fixarum nubes attendunt. In bestiarum quoque complexionibus: ac plantarum plantationibus lune figuras que secundum sui luminis quantitate formantur observant: et quod agamus. Flenine vidimus quod hoc vnumque denegaret vel quod diceret ea nec prescicere nec esse posse. Quidam vero sunt que ad individuum prognosticationes in propria complexione nemine posse pervenire iudicant ut in augmento vel diminutione caloris vel frigoris: et sicut in propria cuiusque rei complexione opinantur et esse multa: a quibus nemo sibi prescavere possit. Et si planum est quod cum natura nos infrigidamus corpora ante calorem generalis adventum: minus caloris nobis incubat. Idem nos in rebus individuis facere possumus que calores augmentant: ut eas. scilicet ad intemperie perventimus.

Tractatus

Et postq̄ hec x̄tus vna est z eadē in reb⁹ vli-
bus z p̄ticularib⁹ mirādū est q̄ rōne cōtingit q̄
hoies nesciūt ea q̄ futura sūt in reb⁹ vlib⁹: z nō
p̄stāt p̄pationē z custodiā q̄ expediūt p̄tra ip̄a:
qm̄ p̄pares oēs vtr̄q̄ cognoscūt de vero q̄ p̄-
scire p̄t āni tpa z nubes stellaz fixaz: z figuras
lune z īspiciūt multū in eis z in custodiēdo se
ab eis: accidūt: p̄parāt res frigidās in estate: z i
byeme res calās: z studēt adducē cōplonē t̄pis
tēperate. Ampli⁹ q̄ īspiciūt ad nubes stellaz fi-
faz qm̄ custodire se volūt a reb⁹ q̄ accidūt p̄ ma-
re. S̄ilr de bestijs: p̄cipijs: qm̄ dāt masculū fe-
mine: z in plātādīs arborib⁹ īspiciūt baz figu-
ras lune qm̄ est plena aut minuta aut aucta: nec
vnquā vlluz vidimus q̄ hoc eiecerit nec mēdaz
eē dicerēt: vel q̄ eē nō pōt aut q̄ magnū p̄ficiū
nō adducat. Sūt tñ alīqui dñtes in p̄ticularib⁹
q̄ hō neq̄t scire ea q̄ ibi accidūt ex his q̄ p̄p̄ia sūt
cuilibz cōplonē rez sicut q̄ sit frigus magis vel
min⁹ z s̄ilr calor: z q̄ hō nō se poterit a p̄ticulari-
rib⁹ custodire. Et postq̄ manifestū ē qd̄ eē de-
beat vt calor eueniat: īfridabim⁹ corpa n̄ra ita q̄
nō habebim⁹ calorē sic magnū qm̄ eueniet: s̄ idē
poterim⁹ bñ facere p̄ticularib⁹: z poterim⁹ bñ
augere calorē ita q̄ maior erit hac eadē rōne.

Dec oia verba sunt afo^m vn⁹, vult dicere q̄ postq̄ v̄tus
est vna z eadē ī vlib⁹ z p̄ticularib⁹: sic añ nos docuit in opi-
b⁹ stellaz q̄ mutationes recipiūt. bñ ōz hō mirari q̄ rōne
eueniūt hoies sic ignoti oēs q̄ hō scire nequeat ea q̄ futu-
ra sūt añq̄ sint in reb⁹ vlib⁹ sic sunt āni tpa: z ea q̄ sciūt pa-
stozes laboratozes z marinarū z alia q̄ dixit: z videret q̄ i
his sciēdis añq̄ eueniāt iacet magnū p̄ficiū: p̄ custodiā
q̄ ibi adhibet. Et s̄ilr accidit in p̄ticularib⁹ si adhibeat ibi
custodiā que qd̄ in p̄ticularib⁹ facili⁹ est z ea facere pōt
magis hō. Dec. n. est rō toti⁹ hui⁹ dicti p̄to. verū tñ qz ali-
quātulū clausus est: volo ip̄m melius exponere tibi. Ōz āt
dixit studet tradere cōplonē ad tēperamētū. vult dicē q̄
res facit: q̄bus tēperet oia tpa āni p̄ p̄suanda salute. tu āt
scies virtutē hui⁹ p̄ libros p̄hice q̄ loquunt de guberna-
tione sanoz. Et id qd̄ dixit in p̄ncipijs ponēdi bestias ma-
sculū. s̄. femie: z in plātādīs arborib⁹ q̄ īspiciūt ad figuras
lune. vult dicē id qd̄ faciūt sapiētes laboratoz z pastozuz
cui⁹ certitudinē scies a libris agriculturē: z nubiu⁹ z id qd̄ di-
xit p̄p̄tate cōplonis rez s̄ addēdo ī calorē v̄l frig⁹. vult
dicē de cōmixtione q̄ sūt p̄ p̄iunctionē v̄tuz stellaz q̄
sp̄ augēt in v̄tute solis vel minuūt de ea. z id qd̄ dixit s̄ilr
poterim⁹ addere in calorē hac eadē rōne vult dicere q̄
sic possum⁹ minuere de calore: p̄ ea que faciem⁹ sic possum⁹
in eū addere p̄ ea que fecerim⁹ z in frigore illud idē.

Nisi qz hui⁹ deceptiōis occasio est īdiuiduoz rerū
gravis p̄gnosticatio: z qz p̄pauci eam in vsu habēt.

Cā tñ hui⁹ erroris ē grauitas sciēdi p̄ticularia
añq̄ sint: p̄ eo q̄ hoies vtrūq̄ hoc paruz valde.

Dicit q̄ rō p̄ quā aliq̄ sūt ignoti q̄ p̄ticularia añq̄ sint
nequeat hō scire est p̄pter grauitatē sciēdi p̄gnosticatioes
p̄ticulariū: z qz hoies bis nō tātū quantū vlib⁹ vtrūq̄.

Adeo q̄ fere est occasio: vt alia nullatenus crea-
tur. Res enī vires p̄trarietatis bñtes: absq̄ reb⁹ per
quaz vires p̄gnosticamur nō leuiter īueniunt: iōq̄

in maiori parte nō reperiuntur perfecte.

Ita qz p̄p̄ hūc errorē hoies de p̄ticularib⁹ nihil
credūt: qz id qd̄ h̄z in se v̄z cōtrarietatis neq̄t vt
plm̄ īueniri sicut cuiusuis p̄gnosticatioes cogni-
te sunt. vñ hec est res q̄ cōplete īueniri nō pōt.

Docet nos p̄ hoc dictū q̄ rō grauitatis p̄gnosticatioes
p̄ticulariū est: qz cōmixtio que fit de rebus p̄trarijs intel-
ligi nō pōt de leui p̄pter grauitatē que est in ea: z propter
hoc durū est q̄ hoio sciat ea complete.

Quapropter cū nāe p̄ime sp̄ absq̄ p̄hibentes sint
vincentes putauerūt q̄ ipse facerēt quicq̄ est īueni-
tabilitate: z ita qz prohiberi nequeat.

Et qz nāe p̄ie altiores sūt: z disturbance nō
recipiūt sui mor⁹ crediderūt q̄ oia sūt ī mō rez
q̄ mutari nō pōt nec hō ab illis custodire pōt se:

Et qz stelle sūt altiores multū q̄ mūdus totus: z sue viri-
tutes sic fortes sunt q̄ vincūt oēs alias virtutes z distur-
bationē aliq̄ nō bñt sui mor⁹: crediderūt mlti q̄ eaz opa
s̄ilr p̄uertī nec mutari nō possent: nec hō pōt se custodire
ab eis ī mō q̄ sint neq̄ sui mor⁹. Dec āt credulitas v̄a eēt
si mā recipiēs opus nō recipet opa ab alijs reb⁹ mltis. s̄z
recipiēdo a reb⁹ multis de iure nō recipiet stellaz opa: si
in eis aliq̄ fuerit p̄iū qd̄ stellaz operib⁹ sit equale.

Et vt mibi v̄ idē in ip̄a eadē p̄gnosticatioe putau-
rūt. At lz p̄tingeret q̄ ī maiori pte p̄gnosticatio fal-
leret: eēt tñ p̄ueniēs vt eā subtilr īuestigarem⁹: eo q̄
ei v̄itāq̄ aliq̄d iest: velut ī scia q̄ salutē p̄nuare d̄mfat:
lz nō oīuz hoīuz salutis sit occasio: cū sit tñ quozūdā
q̄ lz sit modicū: est tñ appetēdū atq̄ diligendū: z s̄
in eo magnū fore p̄ficiū existimare debemus.

Aideo ē q̄ de p̄gnosticationib⁹ crediderūt: nā
lz v̄plm̄ erret in eis qd̄ tñ modicū: qd̄ v̄ez re-
perit in illis de iure ōz diligi z p̄quiri: qz rez ī-
uenim⁹ p̄ custodiēda salute: z p̄ si hoc qd̄ faci-
mus: nequeat oēs hoies custodiri nec sit custo-
diā toti⁹ populo: est tñ salutis custodiā aliquozū
eoz: z q̄q̄ modicū sit: cōuenit tamē vt illud ye-
linus p̄quiramus z p̄curemus scire: ac teneā-
mus pro re bona ac nobili valde.

Dicit s̄ilr teneo cōuenire q̄ q̄q̄ isti p̄siderātes ī reb⁹ p̄-
gnosticatioes astronomie errent multū: id tñ modicū cer-
titudinis qd̄ est in eis diligere nos multū cōuenit z p̄cura-
re de illo de mō quo faciem⁹ in custodienda salute. Et lz
in eo qd̄ facim⁹ nō lateat custodiā pro toto populo: qz tñ
ex illo modico sunt aliq̄ custodiri cōuenit vt illud teneā-
mus pro re nobili z bona valde. si bene sit paucus: p̄ hoc
enī dictū docet nos p̄tolo. q̄ nobis cōuenit vt multū sc̄q̄
mur hanc artē: q̄uis ipsius sit modica certitudo. nō p̄ eo
q̄ iā p̄bauit z demonstrauit nobis q̄ si in ea apposerim⁹
bñ mentē: q̄q̄d īueniem⁹ in illa veridicū erit z certū: nisi
forsitan aliq̄n de tardo in tardum p̄ errorē aliq̄e.

Patet etiā q̄ hui⁹ opis vires ideo maxias egyptij
monstrauerūt: qm̄ in oib⁹ libris mendendis sciam stel-
laz p̄gnosticationibus p̄iunxerunt: p̄pterea qz hec
hui⁹ fore cognouere: nec in eadem hora illa in simul
cōiungerent vt incantatioes z medicinas facerēt. ad
delendū ipedimēta p̄sentia siue futura: gñalia seu p̄-
ticularia per cozp⁹ circundās acc̄na: nisi qm̄ opinia-
ti sunt q̄ inde p̄uentura: nec mutent: nec p̄uertant.

CAssimilat. n. q. sapiētes de egypto: qui viz buius artis docuerūt ponebāt p̄bica cū p̄nostica-
tionib⁹ astronomie in oib⁹ suis libris: pro eo q. res
illas in hac manerie fore sciebāt. Et nō ad iū
gerēt hora vna artes virtutis cū hac medicatio-
ne p̄bifice p̄ liberādo a pestilētis venientibus
aperte corporis celestis siue p̄sentib⁹ vel futu-
ris: siue vlibus siue p̄cularib⁹: nisi q. videbāt
q. per illud factū nō damnarentur res nec pesti-
lētias ipsas reciperent.

CIta docuit nos q. opa stellaz v̄lia vel p̄cularia p̄nt p̄pa-
ratioe mutari: p̄ affirmādo b̄ accipit testimoniū ab anti-
qs illis: q. docuerūt hāc artē: et isti sūt antiq. sapiētes de egypto.
nā vlti sic audim⁹ docuerūt hoies scias oēs: et messes: et
b̄ affirmat sic p̄to: et docet nos idē p̄to. p̄ ea q. faciebāt
oū ponebāt p̄bicā: cū p̄nosticaōib⁹ astronomie. p̄ eo q. scie-
bāt res illas de manerie ista fore. vult dicere q. sciebāt q.
opa stellaz mutari poterāt: posuerūt opa p̄bice cū opib⁹
astronomie vt p̄ p̄bicā remoueret oānū qd̄ veniebat per
stellas. **C**Et aut dixit nisi q. tenebāt q. p̄ illd̄ sc̄m nō dā-
narent res. vult dicē q. sapiētes illi possent res terrenas a
celestib⁹ opib⁹ liberare p̄ cōmixtiōes et icantatiōes: et res
virtutes h̄ntes: quas ponebāt ad colla et in rebus.

CQuapropter id qd̄ huic nāe et que eū sequunt̄ p̄tra-
dicēdi viz h̄nt in ordie sc̄do: posuē in v̄tute et posse.

CEt p̄ hoc posuerūt res viz h̄ntes cōrrariam
huic nāe in sc̄do gradu virtutis iudicij incissi.

CVult dicere q. sapiētes de egypto posuerūt opa stellaz
in p̄ gradu virtutis: et ea cū qd̄ d̄iamur posuerūt i 2º gradu.

CEt vires vtilitatis eius operis virib⁹ p̄nostica-
nis p̄iungere: in libris qui ostensores medicie nuncu-
pant: eo. s. vt existētū cōplonū q̄litates p̄ stellas de-
p̄benderēt: necnō et accidētia que p̄ corp⁹ circun-
dans sūt enētura: eozūq. occasiōes et vt fortes etiam
eēt in istarū sc̄ia rerū: ac in doctrina curandi curabi-
lia in maiori pte: eo q. esse neq. q̄ est posse vt oia cor-
pora infirmitatesq. eiusdē modi sint q̄litas intēpe-
rie: et vt per medicinā et per res vnicuiq. corpori cō-
ueniētes et nō cōueniētes in futuraz infirmitatū cus-
todia fortiores existēt: necnō et vt his que iaz eue-
nerūt medicamine in quo nec ip̄fectio nec vlla sit
deceptio mederent̄: et vt ex hoc ad sūmaz perfectio-
nem ad quam aliquis attingere possit attingerēt.

CEt posuerūt antiqui virtutē p̄ficiui hui⁹ artis
in vno gradu cū virtute p̄nosticationū q̄s de
libris suis in p̄bica noiauerūt: vt scirēt per stel-
las status cōplonū tēporū et infirmitates cōtinge-
re debētes in operū celestis corporis et que adue-
nient eis dē infirmitatib⁹: p̄ eo q. ex rebus istis co-
gnoscēt cōmixtiōes quas facere haberēt: vt plu-
rimū: qm̄ oia corpora oēs infirmitates illius sta-
tus esse nō possent et vnius tēperamētī: et vt sci-
rent h̄nt p̄bificā: et ea que cuiuslibet corpori et in-
firmitati cōueniāt s̄m illud mandabāt quēlibet
custodiri custodia cōueniētī eidē: vt nō incurre-
rent infirmitates ipsas venire debētes tali. s. me-
dicina: in qua error vel defectus nō eēt: et de cu-

ra illa ad finem cōgruum peruenirent.

CVult dicere p̄ hoc d̄cū q. sapiētes de egypto q. cognoue-
rūt q. hec ars multū cū p̄bica se tenebat: iuoluerūt vnam
ptē ipsius in libris suis de p̄bica: vt scirēt per astronomiā
cōplonis: que p̄prie sunt cuiuslibet: et ea que accidunt in aere
q̄bus mutant̄ corpora et cuiusmodi accitūa pueniūt a muta-
tionib⁹ ipsis. **C**Et aut dixit pro eo q. sciūt res istas et cōmix-
tiōes q. accidunt v̄t p̄m: et aliō qd̄ dixit. vult dicere q. qm̄
ispeyerūt q. corpora et infirmitates sūt multaz et diuersarū:
māc̄ire: ispeyerūt hac arte p̄ sciēdo accitūa q. p̄tīgūt in aere
et lucrati fuerūt de p̄bica sapias ex cōmixtiōib⁹ pueniē-
tib⁹ cuiuslibet accidentiū: et p̄ has duas artes: magnā ha-
buerūt v̄tutē gubernandi et custodiēdi salutē corporū et me-
dicinādi infirmitates q̄lescūq. p̄tingerēt: in mō q. error ibi
nō accideret: nec defect⁹ in ope suo. hoc enī dictū docet nos
perfectionē et bonitatē magnā sapientū antiquoz de egypto:
et q. erat magni sensus: et bene credo q. Hippocrates
et Gal. et oēs p̄fici greci tenebāt hanc viā: qm̄ inuenimus
in libris suis: qd̄ nobis p̄cipiunt in talib⁹ mētē apponere.

CHoc igit in ḡnālīter dicendo p̄mittendum erat.
CHec autē dicta sunt: que generaliter nos p̄-
ponere conueniebant.

CVult dicere q. quicqd̄ dixit a p̄n⁹ vsq. hic est res quam
hoies intelligere puenit: et in ea inspicere: et sciat q. sūt dicta
ḡnālīa: et p̄pter hoc melius intelligēt p̄cularia hui⁹ artis.

CCōsequēter v̄o d̄da: mō p̄sequemur itroductorio.

CEt tunc volumus in modo itroductoruz di-
cta ponere que dicemus.

CVult dicere q. ea que in hoc libro ab h̄nc in antea nos
docebit: sunt regule et radices hui⁹ artis tales q. quando
eas intelligemus bene q. quācumq. partē huius artis vo-
luerim. ire: poterim⁹ expedire. Et liber iste itroductorio
erit totus: quo huius artis oēs intelligimus rōnes.

CEa q. opera prius manifestabimus: q̄bus rerū ce-
lestium alterationes p̄prie contingunt.

CIncipiētes loqui de operibus que faciūt mu-
tationes p̄prie rerum celestium.

CVult dicere q. incipiet dicere regulas et radices p̄tīnētes
ad qd̄libet corporū celestium. s. ad qd̄libet separatiz per se: et
q. oēs ptes hui⁹ artis de his reb⁹ simplicib⁹ cōponunt̄.

CEt hoc antiquoz experimentis ordine nāli d̄sposi-
tis exsequemur: et ex his primū erraticarū stellarum
atq. luminū opera p̄tractabimus deo volente.

CEt sequemur idē sapientes antiquos illos qui
ordinantur naturali ordinatione locuturi p̄rio
de operib⁹ duoz luminariū: et p̄larū erraticoz.

CDicit q. quicqd̄ vult dicere in hoc lib⁹ est s̄m p̄bationē et
rectificationē sapiētū antiquoz: et sicut exp̄ti fuerūt quō
cōuenit p̄ nām solūmō ea dimittere que nāe nō pueniūt.
Nā p̄mo incipit a duob⁹ luminariib⁹ et 5. p̄tīs erraticis: p̄
eo q. eos inuenit maioris opis in terrenis: q̄ oia alia cor-
pora celestia: q. sui motus p̄prie sic sunt diuersa per nām
et multaz mutationū: sicut terrena sunt et magne p̄uersio-
nis: et q. per hec possum⁹ puenire ad sciendū v̄tutes alioz
celestium corporū. Dic enī finitur ratio quas dixit in b̄ cap.
Et puenit vt oēs rōnes p̄teritas teneas p̄sentes in tua me-
moriam: qm̄ vnāquāq. rez q̄s dixit an̄ leges: et sic itelligē po-
teris quicqd̄ vult dicere: q. manerie illud dicet et hoc itel-
liges si sic feceris. Dic autē cōplere volumus hunc tracta-
tū de glosa: et incipiam⁹ 2º tractatū glose q̄rti capituli p̄ri-
me partis p̄ tolemei: p̄ eo q. vsq. hic erat tot⁹ vnius ra-
tionis: et ab h̄nc in antea de alia loquit̄ ratione.

Tractatus

CSecūs tractatus gloſe. Daly ſuper primo tractatu Pro-
lemei libri.

Dixit Daly.

In primo tractatu gloſauimus ea que
pponi cōueniunt p̄culari-
bus huius artis. ⁊ in hoc alio dicta gloſa in
Prolemei: que dixit in quolibet planetaz p̄-
ſe: ⁊ pbabimus q̄ in hoc eſt opinio ſua maior
oibus alijs. Et ſcias q̄ nunq̄ aliam gloſam inuenim⁹ in B
libro. Credo tamē q̄ ſine gloſa nō dimiſſerunt eum aliqui
ſapientes antiqui: ſed nūq̄ ad nos nec ad terrā noſtraz p̄-
uenit. Cōuenit ergo vt referas grates deo q̄ verba huius
boni viri ſic clauſa dignat⁹ eſt aperire nobis. verū tamē ſi
in iſtis noſtris verbis aliquē errorē inueneris illū tu diri-
gere debeas: nec imponas nobis culpaz: quoniā nō eſt ho-
mo qui omnes errores poſſit euitare.

In fortitudinibus luminarium ⁊ erraticarum stel-
larum. Capitulū 4^m.

Hoc eſt caplm 4^m in quo loquit de virtute duoz lumi-
nariū ⁊ planetariū erraticoz. Ptolomeus ſup eo to-
to qd̄ in ſuis libris loquit tenet viā quā tenuit Ari. in illis
quos fecit. Et bene appet q̄ Ptolomeus erat vnus ex p̄bis
q̄ dicti ſūt andatores. i. circutores B eſt p̄ipatheticus: illi. n.
oci ſc̄ circūētes ſcholas: eo q̄ diſcipulos ſuos eūdo p̄ ſcho-
las docebat. Iſti. n. docebat manifeſtiora p̄us q̄ ea q̄ fue-
rant magis clauſa: ⁊ ſic ſbant faciendo donec pueniebant
ad magis clauſa illius rōnis. vnde q̄ Ptolomeus erat de
ſecta illa: incipit p̄mo a duobus luminarijs: qm̄ eozū ope-
ra ſunt viſibilia ⁊ manifeſtiora: q̄ opa alioz. Poſt mo-
do locutus fuit de .s. planetis erraticis: eo q̄ eozū opa ma-
niſeſtiora ſunt q̄ aliarum ſtellarum.

Manifeſtū eſt q̄de q̄ ſubſtātie ſolis opus
eſt calefacere modicūq̄ deſiccare cuius
operis ſenſus pp̄ie ipſe ceteris opib⁹ ap-
tior eſt: ei⁹ ſc̄ ſc̄ia leuior p̄pter magnam
ſolis quātitatē: ⁊ manifeſtā tēporū āni mu-
tationē: ſol etenim quāto magis loco zenith noſtroz
capitulū propior accedit: tāto magis calefacit.

Cognita res eſt q̄ opus ſube ſolis eſt caleface-
re ⁊ dare aliquātulū ſiccitatis. Et hec opa ma-
gis ſentiunt ⁊ leui⁹ ſc̄ita ſūt oib⁹ alijs pp̄ magni-
tudine ſolis ⁊ propter manifeſtaz mutationem
quā p̄tēpora anni facit. Et quanto magis acce-
dit circa noſtra capita tāto magis calefacit.

Quod dixit: cognita res de ope ſube ſolis. vult dicere.
q̄ manifeſtū eſt cūctis hoib⁹ de mūdo qui ali-
quē ſenſus hnt q̄ opus ſube ſolis eſt calefacere multum: ⁊
aliquātulū deſiccare. hec enī eſt ſuba calozis nālis qui eſt
in mūdo: ⁊ hoc eſt elemētū ignis. Et ſcire potes q̄ quāto
magis circa capita nra venit tāto magis calefacere: ⁊ cale-
faciēdo deſiccāt aliquātulū: eo q̄ exuggat hūiditates tra-
hendo eas a corporib⁹ aialū: ſicut dixerūt p̄fici. Et trabē
do dulces aq̄s de mari ſicut dixerunt p̄bi nāles: ⁊ Dal. p̄-
bavit q̄ oēs nāles virtutes tali caloze qlis eſt cōplo iſta ſo-
lis oia ſua opant opa. Lū autē dixit: hec opa ſūt magis ſen-
tita: ⁊ leui⁹ ſc̄ita. vult dicere q̄ ſenſus ſentiūt opa ſolis ma-
gis q̄ aliarū ſtellarū: ⁊ intelligit hō q̄ eſt ſc̄ ſc̄ ſenſus ſentiūt le-
ui⁹ q̄ intelligāt id qd̄ de alijs planetis iſpicit: q̄ nō expedit
vt iſpiciat ibi multuz: qm̄ res eſt viſibilis ⁊ manifeſta. Et
Ptolomeus reddit rōnē: q̄re B magis in ſole q̄ in alijs stel-
lis apper: dicēs q̄ eſt p̄pter magnitudinē ſolis: ⁊ pp̄ mu-
tationes que p̄ ipm̄ apperēt in q̄tuoz āni t̄pib⁹ grādē quas
dixit magnitudinē: dixit eo qd̄ eſt maius corp⁹ qd̄ ſit in to-
to mūdo qd̄ ſentiūt ſi: ſicut in .s. tractatu almageſti p̄ba-

tum eſt. Et p̄pter hoc p̄uenit q̄ ei⁹ virtus maior ſit cūctis
alijs virtutibus oioz alioz corpoz de mūdo. Nā virtus cu-
iſlibet corpis ſue ſilis eſt magnitudini ſicut probatū eſt
in naturis: ⁊ hoc intelligem⁹ ab eo qd̄ appet de opib⁹ ſolis
in operib⁹ āni. Ptolomeus autē reuertat p̄lies ad loquēduz
de opibus ſolis: ⁊ in ſuba ſua nō loquit: vt intelligere nos
faciat q̄ ſtellarū opa que ad nos pueniūt: ſūt virtute opis ſo-
lūmodo: ⁊ nō p̄pter qlitatē ſubarū eaz que de nā operum
ſunt: qm̄ loqui de hoc nō eſt hui⁹ ſcie ſed nāe. Nāz in hac
ſc̄ia nō habem⁹ inſpicere ſicut p̄pter qlitates nāe: aut pp̄
opus: nihilominus tñ bene apparet rōne verborū Ptolomei
q̄ eius opinio cū illa Ariſto. vna erat vt ſuba oioz cele-
ſtiū corpoz ſit eētie q̄ nō cala: nō humida: nō frida: nō
ſicca. Ptolomeus qd̄ ex verbis q̄ dixit de ſole docet nos regu-
las q̄tuoz. vna eſt ḡnālis ſoli ⁊ alijs ſtellis oibus: ⁊ hoc eſt
q̄ virtus ſtellarū ſequit corpoz ſuoz magnitudinē cuius
demſationē dare leue eſt: ita q̄ poſtq̄ ſtelle ſunt vni⁹ ſub-
ſtātie ḡnātr cōuenit vt res oēs que ſunt de hac ſuba dicte
ſunt ēt de ſpēb⁹ ⁊ p̄ſonis cuiuſq̄. Et iaz p̄batū erat q̄ hec
ſuba opat in terrenis opa que ſūt vni⁹ nāe ḡnātr: ⁊ ſol eſt
vna ex ſpēb⁹ hui⁹ ḡnāis: ⁊ ei⁹ virtus magnitudinē ſuā ſegur:
Poſt mō puenit q̄ virtus aliaz ſpēz h⁹ ḡnāis: ſequat corpō-
rū ſuoz magnitudinē. hec vō ſpēs ſt oēs alie ſtelle. Sc̄da ē
q̄ poſtq̄ virtus ſolis maior eſt virtute aliaz ſtellarū: puenit
vt de reb⁹ que ſunt iter nos hēat eas que p̄tineāt ad talem
virtutē: ſicut eſt regnū: reges nobilitas poſſe hñ apparere
magnitudo cordis ⁊ intellect⁹: ⁊ fm̄ hāc regulā puenit vt
qlibet aliaz ſtellarū hēat res tales qlis p̄tineāt ad ſuā virtu-
tē. Tertia eſt q̄ ſol q̄ multū calefacit ⁊ exuggat modicuz
puenit ſicut diximus in p̄ tractatu q̄ opa q̄ facit in corpo-
rib⁹ ⁊ morib⁹ aialū: ſunt pueniētia huic cōploni: ⁊ pp̄ hoc
puenit vt habeat cor ⁊ ei⁹ venas nāle calozē: vitā: ⁊ etatē
iunētutis: ⁊ d̄ opib⁹ ſpūs vt ſit liber: ⁊ expedit⁹: ⁊ intelligēs
diligere lipiditatē lucē ⁊ oēs rez clarā. Quarta regula eſt:
vt ea que cōpoſita ſunt de his que dicta ſunt in alijs trib⁹
regulis ſicut eſt bona volūtas diligere: ludere: laudare q̄
res eſt que ſequit lipiditatē ⁊ intellectū. Lū autē inſpex-
ris in illis regulis q̄tuoz de oibus rebus alijs: per ea ſc̄ire
poteris res oēs que ſunt in ſole. nā fm̄ hoc puenit q̄ d̄ mi-
neris habeat h̄ acintū preciātū ⁊ aurū ⁊ de aialib⁹ ⁊ plan-
tis nobilitiora q̄ in eis ſunt. Et pro eo q̄ eius virtus maior eſt
⁊ fortior puenit vt ſic maior in reb⁹ oibus operat⁹: ⁊ q̄ oēs
alie ſtelle habeāt p̄ticipationē cum ea in opere.

CDe virtute lune.

Maior autē lune vis eſt humectare. eſt enī terra p̄-
pior a qua vapor humidus ab imo vsqz ad eā ascen-
dit. Quapropter ad hunc modū mutatiōe manifeſta
corpa mutat. Nam q̄ plures eaz rerū ptes infra cor-
pus exiſtūt: maturat ⁊ putrefacit. Ipa itez cūz ſole lz
modicā i caloze ſocietatē hz: qm̄ ab ipō lumē recipit.

C Maior enī virtus lune eſt humectare: pro eo
q̄ eſt multū circa terram: ⁊ p̄pter ſumofitates
humidā que per eā eleuat a terra. Et p̄pter hoc
ad talē ſtatū mutat corpora manifeſta mutatio-
ne que facit mutari ⁊ putrefacere corpa v̄plu-
rimū. Et habet etiaz cū ſole participationē mo-
dica in caloze p̄ eo q̄ recipit lucem ab eo.

C Poſtq̄ docuit nos q̄ virtutes ſtellarum corpoz ſuoz
ſequitur magnitudinē ⁊ corpus lune p̄uim eſt ſicut in al-
mageſti monſtrauit: ⁊ eius opus ſolis in pte vna: dicit hic
q̄ eſt hoc pro eo q̄ eſt multuz circa terram ⁊ peruenit ad
nos eius virtus anteq̄ mutetur: ⁊ p̄pter hoc apparet eius
opus magis q̄ aliaz ſtellarū: ⁊ videmus viſibiliter q̄ tra-
bit humores

bit humores terre: et corporum eam sequentium: et pro eo quod habet lucem a sole operatur in terrenis calorem modicum accidentalem cum quo facit putrefacere et mutari humores existentes in corporibus: sicut ostensum est in physica et natura. Et manifestum est quod lux facit calorem: et potest hoc probari per specula que comburunt et similia. Et quia luna lucem habet a sole: conuenit ut habeat modicum calorem: quoniam facit sicut per accidens. Et hoc est id quod vult dicere Ptolomeus. Et quia hoc non intellexit Albumasar credidit quod erraret in dicto suo, dicens quomodo potest fumositatis humida ad lunam ascendere: cum fumositatis ascendere nequeat ultra. 16. stadia: et luna satis longius est. Ego vero risi de dictis talibus qualia hec sunt: et dixi qualiter intellexit hoc: quod Ptolomeus noluit dicere quod fumositatis humida ascendat hinc ad lunam: sed dixit quod ascensus fumositatis humide qui est versus lunam, docet nos quod trahit humores terre et aliorum corporum eam sequentium sicut adamas trahit ferrum. Et pro eo quod dixit quod homines intelligant hec a motibus riuorum maris et humidorum corporum: sufficit in hac ratione dixisse quod ascendit fumositatis ad partem ubi est luna. Et Ptolomeus dedit etiam nobis regulas tres de luna. Prima est quod virtus que est circa terram habet maius opus: pro eo quod ad terram peruenit antequam habeat permutari. Cum autem regulam istam adiungemus ei que dicta est de magnitudine corporis inuenimus viam sciendi virtutes stellarum, scilicet que fortior vel debilior est: et propter hoc sciemus ea que ad ipsas pertinent secundum virtutem earum. Et cum has duas res coniungimus: conuenit ut luna res habeat: que solem sequuntur: et sunt in secundo gradu ipsius, verbi gratia, si opus solis durauerit annos: opus lune durabit menses: et si sol habuerit aux: luna habebit argentum: et si sol habuerit haerere: luna habebit panem: et si sol habuerit reges: luna habebit hereditarios regna sua: et alia que sequuntur secundarie ad virtutem solis. Secunda est: quod postquam luna facit humiditatem per accidens: conuenit ut luna habeat aquas et omnes alias humiditates: et ea que veniunt per eas sicut est frigus modicum quod propter humiditatem sequitur. Tertia glossa est: quod luna postquam calefacit parum per accidens: conuenit ut faciat mutare et putrefacere: et hoc quod habeat opera et substantias conuenientem tali rei. Et Ptolomeus non nominat regulam acceptam a motibus stellarum: pro eo quod est res manifesta. Nec enim regula est in sole: pro eo quod motus omnium stellarum sequuntur motum suum: conuenit quod sit princeps super omnes stellas: et in luna est pro eo quod in qualibet quarta applicat omnibus stellis: conuenit quod habeat virtutem applicandi virtutes aliarum stellarum cum sua. Et propter hoc conuenit quod virtus solis et lune domineat super virtutes aliarum stellarum. Et quia luna festina est in suo motu: conuenit ut habeat de terrenis ea que pertinent ad rem talem: sicut nuntii et cursores. Nam conuenit ut sic inspiciamus de omnibus pertinentibus ad quemlibet planetarum.

De virtute saturni.

Saturni vero stella secundum operis sui partem maiorem infrigidat: suaque frigiditate maxima: modicum desiccatur: hec autem propter eius elongationem magnam a calore solis: et ab humidis vaporibus qui prope terram sunt euenire videtur.

Et maius ac fortius opus saturni est infrigidare et desiccare modicum pro fortitudine frigoris. Et videtur habere pro eo quod est elongatus multum a calore solis et humidis fumositatibus terre.

Vult dicere quod facit hoc: eo quod opus suum est multum elongatus

ab opere solis: quod est opus caloris: et a luna cuius est opus attrahere humores. Et hoc sicut in alio tractatu diximus: quia quando inspexit ad comparisonem saturni cum sole et luna inspexit quod amboque erat contrarius: et propter hoc dixit: quod conuenit ut frigidus et siccus. Et Ptolomeus metipse glossauit hanc comparisonem in eo quod sequitur.

Huius quidem stelle ceterarumque stellarum virtus scientia: a suarum figurarum experimentis que sunt in earum collatione cum sole et luna procedit. In ordinibus namque mutationum qui secundum augmentum diminutionemque differant: videmus earum quasdam aeris qualitates vno modo: quasdam autem alio variare.

Scire quidem virtutem huius planete: et aliorum erit propter rectificationem figurarum que sunt in respectu solis et lune: quoniam earum aliquas videmus mutantem aerem vna manerie mutationis: et earum aliquas alia manerie in diuersis ordinationibus mutationis augendi et minuendi.

Si memoriam habes eius quod tibi diximus quomodo probare possumus stellarum virtutes: glossa non indiget in hoc dicto: et si hoc oblitus es ausculta: dico quod sol et luna eo quod eorum opera magis apparent quam omnium aliarum stellarum: et sunt nobis magis manifesta: et semper vnam viam sequuntur. et opera reliquarum stellarum abscondita videntur propter manifesta: conuenit ut inspiciant ad stellas habentes communiter cum duobus luminaribus per figuras si augent in suis operibus: vel ab eis minuunt. Et sic ibi inspiciendo ad omnes donec certitudinem scias omnium: non semel sed pluries. Et si inueneris quod semper sequatur vnam maneriem operandi: scies de certo cuiusmodi virtutem habent.

De virtute iouis.

Opus quidem fortitudinis stelle iouis temperate complexionis existit: locus namque sui motus medius est inter saturni frigiditatem martisque feruorem. Quapropter insimul calefacit et humectat: et quoniam eius magis est calefacere: ipseque super alios celos vebit: auctorem ventorum qui res oriri faciunt existit.

Iouis autem virtutis opus est complexionis temperate: et locus sui motus est medianus inter frigiditatem saturni et calorem martis: et propter hoc conuenit ut calefaciat et humectet: quod non calefactio sua magis est: conuenit propter sphaeras que sunt sub eo ut ventos faciant generantes.

Multi crediderunt cum audierunt hoc verbum Ptolomei. quod opera stellarum secundum eius opinionem sequantur loca sphaerarum secundum quod vna existit super aliam: sicut creditur Dica auenquinton: et Alchindus: et alii qui cum talibus rationibus nos impedierunt. Ego vero dico quod si opera stellarum sunt secundum naturam: quomodo possunt sciri per positiones quadrangulares: quoniam radices harum amborum scientiarum diuerse sunt vna scilicet ab alia. Amplius si omnia celestia corpora non sunt alicuius complexionis calide frigide humide neque sicce: sicut probauit Aristoteles quomodo potest iouis complexio temperari: eo quod sphaera sua existat inter illam martis et saturni. Nam si bene ad dictum inspexeris Ptolomei inuenies non esse prout ipsi crediderunt. Et postquam docuit nos viam qua sciemus virtutes stellarum: ponit hoc vice alia in hoc loco dicens

Tractatus

cens. q̄ quando probabimus motum operis q̄d & operabitur in aere nos circūdatē inueniemus q̄ est medianus inter magnam frigiditāē quā facit saturnus: & magnum calorem quem facit mars. & hoc affirmat id quod dixit q̄ calefacit & humectat: quoniam si dixisset q̄ iuppiter facit hoc: eo q̄ sphaera sua existit inter sphaeram vnam & alias: conueniret vt esset temperatus & non calidus nec humidus. Et ego dico q̄ quando Ptolomeus probauit opus iouis in comparatione operis solis & lune: locutus fuit q̄ facit calorem non vltra magnum: & propter hoc dixit q̄ motus sui operis est inter opus martis & illud saturni. Quod autem dixit eo q̄ est calor: suus magis facit ventos generantes propter sphaeras que sunt sub ipso. vult dicere q̄ iuppiter quia inclinatur ad temperiem versus calorem & humiditatem: quando commisceitur cum operibus aliorum planetarum existentium sub eo facit ventos generatiuos: & hi venti sunt illi qui sunt in spermate & seminibus: & ceteri venti tales qui sunt conuenientes vite. Et si inspexeris ad cōmixtionem que fit ex virtutibus planetarum existentium sub eo cum sua virtute: tunc inuenies sic esse debentem.

De virtute martis.

Martis autem stella proprie deficcet. eiusq̄ nature vis comburi: eius namq̄ calor ignis assimilatur: calori & locum iuxta solem obtinet: cuius sphaera ferrens subest illi.

Mars proprie deficcet & per vim sue nature comburitur: eo q̄ igneum habet calorem: & q̄ est circa solem: & quoniam sphaera in qua sol existit posita est sub eo.

Uult dicere q̄ opus virtutis martis quando illud experimur inueniemus siccitatis magne. Ad id quod dixit. q̄ virtus martis comburitur: eo q̄ igneum habet calorem. dicit eo q̄ stelle sunt substantie simplices & non compositae diuersorum elementorum. apparitio sui caloris est recta: q̄ ibi non est aliquid quod mutet calorem puenientē eidem substantie. Ptolomeus autem docet nos per hoc dictam regulā qua sciamus virtutē stellarū: q̄m per nos intelligere non possumus: & possumus eam intelligere per calorem. In hoc enim dico adest dubium q̄d nos soluere op̄s. Nam multi credūt q̄ calor non ostendat rei virtutē: & hec est veritas in terminis ppter cōmixtionē elementorū que in eis est: tñ in celestibus nō est ita: q̄ nō sunt vllō mō cōposita aliquo elemēto. Et ppter hoc rediuit Ptol. ad pbādū hāc virtutē alio mō dicēs. & q̄ existit circa solē: & q̄ sphaera in q̄ est sol est posita sub eo. vult dicere q̄ accidit vt sit veritas res ista: q̄ virtus martis cōburitur: eo q̄ existit circa solē: & q̄ sol est sub eo & cōmisceat virtus sua cū illa solis: & sit calidus multū & siccus de mō q̄ sine tēperamēto comburitur.

De virtute veneris.

Veneris quoq̄ stella propter sue cōplexionis temperiem iouez prozsus in operibus imitatur preter q̄ in ea iouis ordo puerfus est: modicus nāq̄ calefacit q̄ ppe solem est: & humectat quantū luna ppter magnā sui luminis quantitātē: ideoq̄ sibi vapores q̄ ex humoribus terrā circūdantibus ascēdūt attrahit.

Et venus ipsamet opera iouis facit: pter temperamentum sue complexionis excepto q̄ est nature iouis contraria vna: q̄ calefacit parum multuz: eo q̄ existit circa solem: & humectat s̄z lunam: propter magnam lucem quas habet hic

planeta: eo q̄ attrahit ad se fumositates que eleuantur ab humoribus terre.

Uult dicere q̄ eius calor est minor multū illo iouis: & ppter s̄z & ppter humiditātē quas facit dicimus q̄ est quodāmodo frida: & plus humida. Quod autē dixit. eo q̄ existit circa solē. dixit eo q̄ virtus sua voluit cū illa solis. Et id q̄d dixit humectat sicut luna. vult dicē q̄ venus facit humectationē circa eā quā facit luna. Et id q̄d dixit pp magnāz lucē. vult dicē q̄ modicus calor facit humores currere.

De virtute mercurij.

Stelle quidē mercurij opus est in maiori parte deficcare & equaliter humectare. In quibusdam eteniz bonis deficcet humores: eo q̄ nusq̄ a calore solis nimis elongatur. In quibusdam autēz humectat eo q̄ eius locus superest lunari sphaere que terre pprior existit: & in horum quidem vtroq̄ eius alteratio est festina. Ventoz & hic auctor existit: ob hoc q̄ eius motus circa solem citius habetur.

Siccitas v̄o & humiditas mercurij est p vñū equale: q̄m aliquādo deficcet & exuggat humores: eo q̄ nunq̄ elongatur multū a calore solis: & nullo tempore: & aliquando humectat: eo q̄ positus est super sphaeram lune: que est magis circa terram q̄ omnes alie sphaere: & mutat ad hos duos status: & facit vētos ppter sensitivas mutationes eius circunquaq̄ solem.

Uult dicere q̄ opus mercurij non est vna res sola: quoniam aliquando deficcet & aliquando humectat: cum autē ficcet est quando soli applicat: & est tūc opus suum in calefaciendo & siccādo circa illud solis. Humectare nāq̄ suū est propter vim suam que cōmisceatur cum illa lune q̄ posita est sub eo: & est opus suū sicut opus lune. Et Ptolomeus q̄ cōparationē fecit de opere mercurij cū illo solis: puenit q̄ aliquā faciebat opus tale quale sol: & q̄ cōparationē fecit cū eo lune: inuenit q̄ aliquā faciebat opus tale quale luna: & expertus fuit hoc multotiens: & inuenit q̄ semper alterz horz duoz opez faciebat leuiter: & sciuit pro certo q̄ opus suum est s̄m opus aliaz stellarū cum quibus inuoluitur: & opus proprium in se non habet. Et q̄ cursus mercurij est semper circa solem: puenit vt virtus mercurij pmutet opus solis diuersis mutationibus s̄m stellas cum quibus inuoluitur. Et q̄ virtus sua inuoluitur multū cū illa lune. & q̄ operatur in mutatione virtutis solis: puenit q̄ ventos faciat diuersaz maneriaz. **D**ic enim perficitur q̄d locus est Ptolomeus in virtutibus septez planetaz: & manifestū est sicut intelligimus & glosauimus q̄ hoc totum monstrauit s̄m nām & nō s̄m quadriuiuz. Et si isti dicerent q̄ de sphaere posite fuerunt in hac manerie p nām s̄m virtutes suoz opez. dicemus q̄ hec virtus esse pōr: non tñ q̄ per hoc magis possint scire virtutes stellarū. Amplius si intelleximus per dictū Ptolomei q̄ dixit de saturno q̄ est frigus: eo q̄ elongatus est a calore solis: q̄ hoc diceret ppter sphaeram suam que elongata est a sphaera solis: pueniret ppter banc opinionem q̄ oēs stelle fixe frigidiores saturno essent: eo q̄ earum sphaera multo magis elongata est a sphaera solis q̄ ab illa saturni: & hoc non est ita. Quare verum est id quod diximus. Nos autē cum veritate inuenies si bene inspexeris in verbis Ptolomei. **E**t iam docuimus te regulas quas dedit nobis Ptolomeus in sole & luna: & puenit vt tales petas regulas in quinqz planetis erraticis & alijs stellis. Et p id q̄d dixit q̄ saturnus

q̄ saturnus infrigidat multum ⁊ desiccet aliquantulum. dedit nobis regulam: q̄ res que sunt talis complexionis: ⁊ que ad talem complexionē pertinent sunt oēs saturni: sicut est nix aut gelata ⁊ melia: ⁊ omnis res acetosa ⁊ cōplexio frigida ⁊ sicca: ⁊ mores ⁊ opera p̄tinentia ad talem complexionem: sicut est iram tenere longo tempore: ⁊ oē magni celamenti ⁊ abstinētie ⁊ laboratoꝝ terre ⁊ strigas. Et postq̄ sui est nix ⁊ gelata: p̄uenit vt humiditates faciat ⁊ augmētat in aquis p̄ accūs: qm̄ gelate ⁊ n̄sues qm̄ fiūt habent aquas augere: ⁊ gñalr̄ dico qz eius cōplexio est h̄ria duaz luminariuz: p̄uenit vt habeat res omnes contrarias rebus pertinentibus ad luminaria. ¶ Et per id qd̄ dixit. q̄ iuppiter est temperate complexionis. dedit nobis regulam p̄tinentē ad res que p̄oueniūt a tali complexionē: sicut sunt bona facta spatiosa: volūtas: legalitas: ⁊ veritas sapere ⁊ bona credulitas. Et p̄ id qd̄ dixit q̄ calor ⁊ humiditas vincit in eo. dedit nobis regulā q̄ oēs h̄ie res p̄tinentes ad h̄: sicut est sanguis ⁊ sile. Et p̄ id qd̄ dixit q̄ ei⁹ op⁹ est medianū iter opus saturni ⁊ illud martis. dedit nobis regulā q̄ iuppiter h̄z res medianas iter res p̄tinetes ad saturnū: ⁊ p̄tinetes ad martem sicut sunt iudices ⁊ alcaidi ⁊ eūtes pacē ponētes iter hoies. ¶ Et p̄ id qd̄ dixit. q̄ v̄tus martis est ardēs. dedit nobis regulā de rebus xp̄itib⁹ inter nos eas que similes sūt sibi: sicut est ignis stulticia ira ipetuositas occidere: venena iterficiētia boza ipsa. ⁊ fm̄ h̄ p̄uenit vt habeat hoies ⁊ milites armigeros: ⁊ oē bellū ⁊ guerrā: ⁊ oēm armoz maneriē. ¶ Et p̄ id qd̄ dixit. q̄ v̄tus veneris est sicut v̄tus Jouis excepto q̄ minor est aliquantulū: p̄uenit vt h̄eat oēs tales maneries ⁊ ornamentū muliez: gaudia ludos: ⁊ oēs delitiā ⁊ bonos mores. ¶ Et p̄ id qd̄ dixit humectat sicut luna. dedit nobis regulā q̄ h̄z oēs humiditates p̄ueniētes eidē: sicut est vinū ⁊ ois potatio saporosa ⁊ silia. ¶ Et p̄ id qd̄ dixit. q̄ mercurius miscet cū alyz stellis. dedit nobis regulā q̄ h̄z res alias p̄tinetes ad alias planetas in comparatione solis: ⁊ p̄uenit q̄ h̄eat secretarios: rege: scribarios: numeratores: adredatores: ⁊ res alias q̄ noiate sunt ad mercuriū p̄tinetes. Et si ispereris ad dicta n̄ra bene poteris intelligē qua manerie applicāt v̄tutes stellaz ad ea q̄ sunt iuxta nos: qm̄ applicāt p̄ radios in rectis lineis. Et mirari non bene debes q̄ nos sic iuenimus res oēs sentitas q̄ sūt iter nos: qz v̄tutes visus auditus ⁊ odoratus oēs ad nos veniūt aere median te. Ampli⁹ qm̄ voluerimus ponē poleguz pedis mouemus ipsuz cū voluntate n̄ra semp qm̄ volumus: ⁊ sine dābio: qz v̄tus mortis a cerebro venit in vno momēto ad poleguz. Et postq̄ est ita: manifestū est q̄lescūqz due stelle piūgantur p̄ longitudinē ⁊ latitudinē cōmiserit due v̄tutes ⁊ fit vna v̄t̄ tertia ⁊ celestis p̄ueniēs vsqz ad nos: ⁊ sine dubio v̄tutes stellaz mutantur p̄pter coniunctiones.

In fortunis ⁊ in fortunjs. Cap. 5m.

Am̄ igit̄ sint figure predicte. put diximus sintqz naturaz q̄tuor. Due videlz calor ⁊ humor p̄creantes ⁊ efficiētes: nil etenim nisi p̄ illa creamentuz suscipit. Due v̄o. s. frigiditas atqz siccitas destruētes: p̄ eas nāqz res minuuntur esseqz desistunt.

Postq̄z bec ita sūt: ⁊ due ex quatuor naturis q̄ sūt calor ⁊ humiditas sūt gñatrices ⁊ opatrices: qz res oēs p̄ has cōmiserit ⁊ crescūt: ⁊ ceterē due sūt dānatrices ⁊ destructrices q̄ sūt frigiditas ⁊ siccitas: qm̄ per has res duas damnatur ⁊ destruantur omnes res aliē.

Vult dicē postq̄z be regule date sunt h̄ mō: ⁊ nos inuenimus q̄ p̄ calozē ⁊ humiditatem fit ois gñatio ⁊ oē cremētū: ⁊ q̄ p̄ frigiditatem ⁊ siccitatem fit ois corruptio ⁊ ois mutatio: dicimus q̄ h̄ xp̄tū est in scia nāz ⁊ in phyfica: ⁊ p̄pterea h̄ accepit pro re q̄ experta erat. ⁊ vult dicē in isto loco de calozē ⁊ humiditate q̄ magis inclināt ad temperamētū: ⁊ de frigiditate ⁊ siccitate q̄ magis exēūt de tēperamēto. Et tu ante itelliges p̄ v̄ba sua q̄ h̄ v̄ez est. Tu iuenies q̄ Arist. p̄banit in illo li⁹ gñationis ⁊ corruptiōis. q̄ frigiditas ⁊ calor sunt opationes: ⁊ humiditas ⁊ siccitas receptrices opis eoz. ⁊ h̄ est h̄riū eius qd̄ dixit Ptol. ⁊ pp̄ h̄ volo dubiū istud soluere. dicēs q̄ Ptolomeus nō d̄dixit Arist. nisi in h̄ loco fm̄ rōnē de qua loquit̄. nāz iposuit nomē opator ⁊ gñator his p̄ que res gñant ⁊ crescūt: ⁊ posuit nomē dānator: his p̄ que corrupunt res: ⁊ humiditatem posuit cū calozē: eo q̄ his duob⁹ oēs res aliē gñant. ⁊ posuit siccitatem cum frigiditate: eo q̄ per bec duo damnatur ⁊ destruunt oēs res: ⁊ manifestū est q̄ quando due diuerse res piungunt que harum duarum vincit aufert nomē. ⁊ ita fecit Ptolomeus in hoc libro.

¶ Duas stellaz erraticaz iouem. s. ac venerem: lunaz etiam fm̄ p̄isce viros auctoritatis fortunaz esse dixerē: eo q̄ eaz est complexio temperata: ⁊ q̄ eis multum calozis ac humoris inest.

¶ Dixerūt antiqui q̄ tres planetaz erraticoz: q̄ sūt iuppiter ⁊ venus ⁊ luna similr̄ dāt fortunā: eo q̄ sunt temperate complexionis: ⁊ trahūtur magis versus calozem ⁊ humiditatem.

¶ Aperte dixit hic Ptol. q̄ calor ⁊ humiditas de qbus locutus fuit sunt q̄ magis inclināt ad tēperamētū: qz qm̄ accipiemus regulā iouis ⁊ calefacit ⁊ humectat tēperate: cōuenit fm̄ h̄ q̄ opet̄ in gñatione ⁊ cremēto: ⁊ facienti rem talē p̄uenit dare fortunā. ⁊ qm̄ accipiemus regulā veneris q̄ opus est cadit circa illō iouis: eo q̄ magis humectat: ⁊ ei⁹ v̄tus semp cōmiscet cū illa solis: eo q̄ vadit circa eū: ⁊ eius mor⁹ est circūquaqz solez cōponit̄ ex modico calozē quā h̄z venus cū calozē solis ⁊ humiditate veneris cōplo vna oēm gñationē faciēs ⁊ cremētū: ⁊ facienti rem talē cōuenit dare formā. Silr̄ ⁊ de luna. nā eo q̄ est motus festini ⁊ ei⁹ lux a sole: ⁊ ei⁹ v̄tus sequit̄ v̄tutē solis in opando ⁊ semp cōmiscet cū v̄tute solis q̄ dñat sup̄ oēm gñationes: p̄uenit vt opus ⁊ lune sit ois gñatio ⁊ cremētū: qm̄ nā posuit in eā humiditatem magnā: eo q̄ amplificat corpa oīuz rez terrenaz pro tēperando virtutē siccitatis solis.

¶ Opera quidez saturni atqz martis operibus predictaz stellaz naturaliter contraria fore testati sunt: eo q̄ hoz alter per frigiditatem intensam: ⁊ alter p̄ siccitatem intensam operatur.

¶ Et dixerūt q̄ saturni ⁊ martis naturale opus est contrariū ip̄sis planetis: qz vnus frigus alter ficcus vltra medium.

¶ Aperte dixit hic etiā q̄ frigiditas ⁊ siccitas de qbus locutus fuit sūt q̄ nimii exiuerūt de oī tēperamēto. ⁊ ē manifestū q̄ postq̄ saturnus sic infrigidat aufert a reb⁹ oibus humiditatem. ⁊ p̄uenit q̄ opus nāe illi⁹ q̄ talis est: sit opi iouis h̄riū ⁊ veneris atqz lune. ⁊ volo dicē q̄ suuz nāle opus sit corruptionis ⁊ minutionis ac destructionis rez. ⁊ iam dixit nobis apte q̄ mars opat̄ maius siccitatis q̄ calozis: ⁊ modicus calor qm̄ cū siccitate magna cōmiscet cōburit. ⁊ siqs credat q̄ opus nāle martis est magna siccitas: ⁊ qm̄ piungit̄ cū ope solis fit ide cōplo q̄ cōburit. dico q̄ hic voluit dicē Ptol. qm̄ dixit eo q̄ est circa solē: ⁊ sol positus est

Quadri. Ptol. B z

sub eo. nā res est q̄ p̄t esse ⁊ nō est sine mō s̄ dixit p̄te/ rea Ptol. Qd̄ aut̄ dixit. q̄ ei⁹ color assimilaf̄ color igneo: ⁊ p̄pter hoc operatur calorem qui comburit totum: dixit pro affirmando rationem quam dixit de marte.

Solem aut̄ atq; mercurium in nā siccitatē habere subiungere: eo q̄ illi vtriusq; p̄bent effectum: ⁊ s̄ aliaz stellaz mutationē cū q̄bus ictisal habuerit magis q̄ ceteraz stellaz alique res mutare cōpellūt.

Solē tñ ⁊ mercuriū h̄e dixerūt participatio- nē cū naturis alioz planetaz: eo q̄ dant ambo res duas: ⁊ mutant cū mutatione alioz plane- taz: s̄m illos cū q̄bus se aspiciūt magis q̄ alijs.

Uult dicē q̄ sol ⁊ mercurius aliqñ dant fortunā ⁊ aliqñ infortunā. de mercurio qd̄ ante mōstratū fuit q̄ aliqñ fa- cit siccitatē ⁊ aliqñ humiditatē. Et qñ de humiditate ope- rat̄: eius opus est ḡnatio ⁊ cremenū: qz v̄tus sua cū illa so- lis semp cōmiscet̄: tñ sol qz virtus sua semp vincit ⁊ dñaf̄ sup res oēs: ⁊ siccitas quā facit est modica: p̄uenit s̄m rō- nē quā pdiximus q̄ qñ cōmiscet̄ cū aliquibus rebus faciē- tibus humiditatē ⁊ ḡnacionē faciat ⁊ augmētū. ⁊ qñ cōmi- scet̄ cū eo res faciēs siccitatē p̄uenit q̄ opef̄ corruptio- nē ⁊ minutionē. Nūc at̄ habemus certas s̄m regulas ante dictas: q̄ Juppiter ⁊ Venus ⁊ Luna sunt fortunate. S̄itr erit hec regula p̄ eo qd̄ ante dicef̄: qz dicemus q̄ res oēs p̄tinētes ad bonū p̄tinēt: ⁊ ad hos planetas fortunatos s̄z q̄ nature cuiuslibz p̄uenit: ⁊ q̄ saturnus ⁊ mars sūt infor- tunate. Et s̄itr erit regula pro eo q̄ ante dicef̄: qz dicemus q̄ res oēs ad malū ⁊ infortunū p̄tinētes ad hos duos pla- netas p̄tinēt s̄m q̄ p̄uenit in sui nā. ⁊ q̄ ad solē ⁊ mercuriū qñqz p̄tinēt bonū ⁊ fortunū: ⁊ maluz ⁊ infortunū ali- quādo. Et isti antig sui de qb⁹ locutus fuit in B ca⁹ Ptol. sapiēter locuti fuerūt: qz intellexerūt fortunas ⁊ ifortunas stellaz ⁊ opeaz que opant̄ p̄ in 4° elemētis. Nā de quoz q̄litates sunt p̄ instrumēta nature cū q̄bus in rebus oibus opat̄ que sūt ḡnacionis ⁊ corruptionis. Et si inspexeris in scia nostraz inuenies q̄ res oēs sequunt̄ prima quoz ele- mēta: que sūt caliditas: frigiditas: humiditas: ⁊ siccitas.

In masculinitate ⁊ femininitate. Cap. 6^m.

Am partiū itē nature duo sunt prima ḡnā masculinum. s. ⁊ femininum.

Ampli⁹ eo q̄ p̄ncipia nature sunt duo: ⁊ hec s̄ masculinū ⁊ femininū.

Quia qñ nā incipit facere hoīem: ictpit p̄ corpus facē qd̄ p̄uenit vt recipere possit sp̄m: ⁊ mutat post- modū ad statū aliū corpus ip̄m donec sp̄s sit in eo: ⁊ mu- tat illud postea donec sit aīa: ⁊ post mō de statu aīalis ad statū hoīs ip̄m mutat: ⁊ h̄ mō res oēs opat̄ nā: sicut p̄ba- tū est in scia nāz. Et postq̄ ita ē: q̄ illa q̄ facit nā recipiūt oīa opus a corpibus celestibus: manifestū est q̄ v̄tus ma- sculini ⁊ feminini sequit̄ p̄mas. 4. qualitates. Qz at̄ dixit q̄ sunt duo ḡnā: masculinū ⁊ femininū. vult dicere q̄ hec duo sūt filia in tota nā. nā qñ nā icipit facere aliq̄ corpus v̄lr q̄lecūqz sit p̄positi sui est facere vt illud cōpleat ⁊ ip̄z p̄ se extrahat sepatū: ⁊ que maioris p̄fectionis sūt faciunt masculinū ⁊ femininū maneriez ⁊ corpoz diuersoz sicut est vir ⁊ femina. ⁊ in his q̄ sūt modice p̄fectionis fecit ma- sculinū ⁊ femininū cōmixta: qñ in feminibus vegetabi- liū ⁊ fructuū arboz sunt v̄tutes masculini ⁊ feminini cō- mixte: ⁊ p̄uenit vt intelligas in hoc loco de noīe nature q̄ est vis ⁊ virtus quam deus posuit in rebus omnibus pro ipsis gubernandis: ⁊ cōplendis ⁊ conseruandis.

Cūqz ex virib⁹ pdictis p̄prie femina vis sit ex bu-

mida suba: eo q̄ hec q̄litas in feminis ḡnāl̄ iuenif̄.

Et virtus feminina p̄prie baz virtutū quas di- ximus est sube humide: qñ hec qualitas iuncta est generaliter in oibus feminibus.

Uult dicere q̄ v̄tus feminina nunq̄ iuenta est nisi cum suba humida. ⁊ s̄ scimus iductione: qz qñ ispexerimus in oibus p̄ricularibus inuenimus semp q̄ v̄tus feminina cū suba humida est p̄iuncta. Ampli⁹ qz sapiētes antiqui mon- strauerūt q̄ femina ḡnāl̄ oīmō ē humidior q̄ masculus.

Et residua q̄litas in marib⁹ p̄prie semp reperiat̄.

Et alia qualitas que remanet p̄prie in ma- sculis est iuenta.

Qualitas que remanet est siccitas: qz quando virtus fe- minea est cū suba humida: conuenit q̄ suba masculina sit cum suba sicca in comparatione humide.

Ab antiquis p̄cinne dictū est: lunā ⁊ venerē q̄bus multū inest humiditatis feminas esse. Solē aut̄ atq; saturnū: ionem etiam ac martem masculinos.

Et postq̄ h̄ ita est rem certā dixerūt sapiētes antiqui cū dixerūt: ⁊ luna ⁊ venus sunt femine p̄pter multā humiditatē que est in eis: eo q̄ sol: mars: saturnus: ⁊ iuppiter sunt masculini.

Qz aut̄ dixit p̄pter humiditatē que in eis est. vult dicere q̄ humiditatē faciunt in terrenis. Sol tñ ⁊ mars sunt ma- sculini: eo q̄ faciūt calozē ⁊ siccitatez in rebus. Et iuppiter qz facit calozē: ⁊ calozē humiditatē desiccāt. ⁊ saturnus qz multū infrigidat: ⁊ frigus magnū p̄gelat humiditatē.

Mercurius v̄o qñ siccitatem ⁊ humiditatē equalr̄ opat̄: in vtroq; ḡnē societate habere dixerunt.

Et mercuri⁹ h̄z p̄ncipationē cū ambob⁹ ḡnī- bus: eo q̄ facit siccitatē ⁊ humiditatē equalr̄.

A verbo intelligimus Ptolomei q̄ mercurius facit cō- plexionem medianam inter calozem ⁊ frigiditatem: ⁊ fa- cit humiditatem ⁊ siccitatem visibiliter ⁊ qñqz aliā. Nūc aut̄ inspicias quō intellexit Ptol. p̄ regulas antedictas qua rōne facit vnusquisq; planeta p̄prie opus suum.

Aunt etiā planetas vt ita dicā masculinizare ⁊ fe- minizare s̄z figuras q̄ i sui cū sole collatiōe formant̄. Nā cū ip̄i solē p̄cedētes oriētales existūt masculini: cū v̄o solē seq̄ntes occītales fuerit feminini dñr.

Et dixerūt q̄ planete dāt virtutē masculinā ⁊ femininā: p̄p figuras quas h̄nt i respectu solis: qz qñ sūt oriētales ante solē sūt masculini. ⁊ qñ occidentales sequentes solem sunt feminini.

Uult dicere q̄ sapiētes antiqui dixerūt p̄ experiētiā ⁊ rōnē q̄ planete sunt diuersoz opeaz p̄p figuras q̄s h̄nt re- spectu solis diuersas: qz qñ fuerint oriētales q̄ ascēdāt an- te solem extendentes virtutē suā sup terrā: anteq̄ virtus solis ascendat erunt masculini. Et qñ fuerint occidētales erit dñiū. Et p̄pter h̄ p̄uenit vt qñ fuerint orientales habe- ant vim maiorē: ⁊ q̄ opus suū magis appareat q̄ cū fue- rint occidētales. Et qz virtus masculina maior est femini- na v̄tute: p̄uenit rōne ⁊ exp̄ientia: q̄ planete dent vim ma- sculinā qñ fuerint orientales: qz tunc h̄nt vim maiorē. Et qz cū sol ascēdit post eos humiditates quas fecerūt exug- gat. Et q̄ dent vim femininā qñ fuerint occidentales: qz tūc h̄nt vim minorē: ⁊ qz humectant id qd̄ desiccāt sol.

De etiā p̄ figuras quas in oriēte formāt h̄e p̄bā tur. Cū enī in locis fuerint q̄ sunt ab oriēte vsq; ad ce- li mediū:

li mediū: vel ab occidēte vsq; ad oppositū mediū celi sub terra sūt masculini: eo q; cū sūt oriētales ea morant in pte a qua pcedit vētus qui vocat assabe. In duabus at quartis residuis sūt feminini: ob hoc qm partem illam obtinent vnde procedit adabo.

Et erit Betia ppter figuras quas hnt respectu oriōntis: qz qn fuerūt in oriēte qd est ascēdēs vsq; ad mediū celi: z ab occidēte vsq; ad angulū terre: q est mediū celi de subtrus terrā sūt masculini: qz qn sūt in istis locis sūt i directo vēti q dicitur ē solan? z qn sūt in alijs duob? qrtis sūt feminini: eo q; sūt in directo vēti occidētalis.

Postq; Ptolomeus mōstrauit id qd opant planete: nā liter dādo vim masculinā z femininā: mōstrat nūc nobis quō de h eodē p accīs opant: dicēs nobis pmo. id qd opant respectu solis: pmo mō mōstrat id qd opant respectu orientis: vt dat nobis p has regulas. cū pmo sciamus alia opa que p accīs operant: qm firmamētū oī hora diuisus se ponit in qrtā 4^a: qz ipm diuidit circulus oriōntis z circulus meridici: z qdlibet boz qtuor quartoz hz vim ab alio quarto diuisaz: qz qrtū qd est a medio celi vsq; ad occidēs: est locus vñ mouet vētus occidētalis sicut nāles z pbyfici mōstrauerūt: z tenet q; ventus solanus pfectior z sicior sit q; occidētalis. vñ z fm h puenit q; p mū quartū qd est oriētale: sit de nā masculina: z quartū occidētale de nā feminina. Et qz ea q; opposita sūt vim hnt eglē: puenit q; vt qrtū qd est ab occidēte vsq; ad mediū celi de subtr terra hēat vim sic magnā vt oriētale: p eo qd oppositū est eidē. Et q; qrtū qd ē a medio celi de subtrus terra vsq; ad oriēs hēat vim sic magnā vt qrtū occidētale sibi oppo^m. p bec enim vba dedit nobis Ptol. regulā qua poteris alia mltā itelligē. Et ddit tibi viā q; itelligas nāz. 1. z. domoz q; fiūt in firmamēto p accīs: z h exprimet tibi ante.

In diurnis z nocturnis. Cap. 7^m.

Quoniam itē duo sunt spatia ex qbus tēpus efficit. Quoz altez dies est: qui pple masculinizat ppter calozē eius q; vim efficacē atq; mouētē. Altez vō nox est q; feminizat pp illius humiditatē atq; quietē.

Quia stelle opant qlitates primas in terrenis puenit vt diuidāt alia opposita: z fm h eaz ali que hnt diē: alie vō noctē. Et similr qz bec duo sunt ptes qbus sit tps: z dies masculinat ppric ppter virtutē z calozem opatricē que existit in motu est de die: z nox effeminat pp frigiditatē z operatricem que est quies z tranquillitas.

Tēpus fit de rebus p̄tinuis. z oīs res p̄tinua semp diuisione recipit: z pp h diuidit tps in annos: mēses: dies z horas: z ptes horaz: z alias fractiones. Et in die est tps quo sol cōplet reuolutionē vnā a pte qua ascendit donec alia vice ascēdat: z h diuidit in diē z in noctē. z dies nō diuidit ad aliā nāz: qz pars diei est: z silt nox. vñ puenit q; due petie qbus tps manifeste cōponit snt nox z dies. nī dies maioris vtutis est: eo q; vtus solis extēdit su per terrā: cū qua mouet aialia z vegetabilia crescūt. Et generalr in aialibus z rebus oibus se mouētibus hz sol vim maiorē de die q; de nocte: ita q; vñ q; sol sit ille q; oia moueat sine illo medio. nox at obilliois vtutis est: qz vt solis absōdita ē subter terrā: z pp h puenit vt aialia regefcāt. Ampli calor manifestior ē de die q; de nocte. nā de nocte crescūt humiditates: qm hēmus fumositates humidaz q;

de nocte magi i aere piūgūt: z expungūt de die. vñ ex h toto puenit vt nā diurna masculina sit: z nocturna feminina.

Lunam ac venerem nocturnas: solem autem z iouem diurnos esse dixere. Mercurium vō velut pcedi ximus vtrifq; socium fecere.

Dixerūt q; ven? z luna sūt nocturne sequēdo primā rōnē suā z q; sol z iuppiter sūt diurni: z mercuri? hz cū istis p̄ticipationē vt diximus.

Qd dixit sequēdo rōnē suā. vult dicē q; sciuerūt q; erant stelle diurne z q; nocturne rōne masculini z feminini. Et qd sciuerūt p rōnē: postmodū p expiētā certificauerūt.

Et cum in oriente diurnuz: in occidente vō nocturnum esse rettulere.

Quia mercurius cū est in pte oriētali est diurnus: z cū est in pte occidentali nocturnus.

Ptol. significat nob in h qd dixit de mercurio: qrt stelle p accīs opant: qm oriēs cū in eo apparēt stelle: euz ascēdūt: z deinde mouet vētus solanus: puenit vt habeat vim maiorē z manifestiorē q; occidēs: qm in occidēte cadunt stelle: z vētus occidētalis ab inde mouet. z qz mercurius facit medianā cōplonē iter calozē z frigiditaz: puenit q; qn fuerint in oriente ad masculinuz p̄tineat z diurnum. z cum in occidente ad femininum z nocturnum.

In fortunā at vtrāq; sup hos duos modos diuifere: pter q; h nō nāl: sed per p̄trarium fecerunt.

Et p̄ticiparūt etiā ad has duas maneries planete duo qui substātiāz habent corruptionis z destructionis. vnde nō sequunt in hoc naturalē rōnem primam: sed aliam diuersam.

Aperte dixit h nobis Ptol. q; qd dixit vsq; buc ē fm rōnes nāe. z h qd nūc dixit ē alteri? maneries. vult dicē q; h de q; mō loq; ē cū rōne nāz diuersa ab ea q; an dixit.

Nā cū res p̄similes rebus quaz cōplexio idonea est cōmiscetur eaz valitudines meliozantur.

Et h ē qz qn res files cōmiscēt cū rebus bone cōplexionis: eaz proficiū magis crescit.

Et h manifestū est: qz res bone qn cōmiscēt cū alijs sibi silibus sūt maioris pficiū. z de hio illud idem: qm res male qn cū silibus cōmiscēt sunt maioris damni.

Cum aut res dissimiles cōmiscēt rebus destruentibus minuetur eoz nocumentum.

Et qn res que non sunt p̄similes inuoluuntur cū malis minuant multum de suo damno.

Hoc aliud vbu ē p se silt manifestū: qz si res faciētes dā nū cōmiscēt cū pficiētibus minuant mltū de suo dāno. Ptol. at p̄posuit has rōnes dm̄ando id qd sapiētes atiq; p expiētā pbauerūt z iuenerūt certū. z p dādo hāc rōnez alijs talib? in q; cūq; loco fuerit oportunū in nā stellaz.

Ob hoc q; saturnū qui infrigidat calozē diei: martē vō q; desiccāt humozū noctis assimilauerūt. ideo. s. q; vterq; istoz cā elus tēperabilē cōplexio qualitati tēperate complexionis assimilabitur.

Et qz saturnus est fridus multū posuerūt euz cū calozē diei: z qz mars est siccus valde posuerūt ipsuz cū humiditate noctis. z vterq; eoz quando sua complexio temperatur fit conueniens statui complexionis temperate.

Nā est q; oēm rē tēperat. z postq; saturnus fridus est nī miū posuit eū diurnū: vt nā diei eū tēperet suo calozē: qz

Tractatus

si fecisset ipſz nocturnū auxiſſet in ſui dānū nimiū ſine mē ſura. martē ſiſt eo q̄ nimiū ſicc⁹ ē. poſuit nocturnū vt no-
ctis hūiditas minuat aliqd d̄ magna ſiccitate ipſi⁹: qz ſi eū
feciffet diurnū auxiſſet ſine mēſura multū in dānū ſuum.
Et qñ ſapiētes antiq̄ expri fuerūt nāz hoz duoz planeta-
rū iuenerūt ſaturnū eē diurnū: martē vō nocturnū p̄ alias
rōnē diuerſas ab ea quā añ dixerūt p̄mā. nā hāc iuenerūt
rōnē de cōtemperādo nature ⁊ pueniētē vt a v̄bis intelli-
gas p̄rol. q̄ in fortune cōplonem bonā faciunt aliqñ: qñ
de opibus ſuis minuit opa altoz q̄ ſua ſunt eis. Expedi-
etiā vt in h̄ iſpicias quolibz loco qd tibi accidit i hac pre.
CIn fortitudinibus figurarum que formantur ſz ſo-
lis positionem. Cap. 8^m.

Dixit Haly.

Ptolome⁹ at̄ vult i h̄ ca⁹ oñdē quō ſcias v̄tutes:
q̄s hñt ſtelle p̄ accñs: ſic̄ m̄ſauit vſqz
huc q̄r ſcire poteris v̄tutes q̄s hñt p̄ eēntiā.

Hana item ⁊ tres erraticæ ſtelle ſoli ſupra
poſite diminutionem ⁊ augmētum in ſuis
pprijs viribus aſſumūt. ſ. figuras quas
in collatione ſolis effigunt.

Luna ⁊ tres planete erratici q̄ ſz ſupra ſolē re-
cipiūt augmētū ⁊ decremētuz in v̄tutib⁹ ſuis
pprijs ſz figuras q̄s hñt in cōparatione ſolis.

Ault dicere q̄ opus ſuarz ppriaz ⁊ nāliuz auget: ⁊ mi-
nuūt in eoz planetaz figuras in cōparatione ſo-
lis. nā ante docuit nos q̄ planete q̄ ſūt ſup ſolē: ſunt ſatur-
nus iuppiter ⁊ mars. ⁊ p̄pterea dixit eos erraticos: vt ide
extrahas ſtellas foras que ſunt etiam ſuper ſolem.

Luna nāqz a ſua prima cōmunicatiōe vſqz ad ſuā
primā dicothomitātē humectat: ⁊ inde vſqz ad ple-
nilunium calefacit: ⁊ inde vſqz ad dicothomitatem
ſc̄dam deſiccāt: deinde vſquequo occultetur ⁊ in di-
recto ſolis exiſtat infrigidat.

Quia luna ab hora q̄ naſciſ donec ſit i p̄ lumi-
nis medio hūiditatē pprie opat: ⁊ ab hora me-
dijs prime lucis donec ſit plena opat calozē: ⁊ ab
hora q̄ ē plena vſqz ad horā medijs ſc̄di opat ſic-
citatē: ⁊ ab hora medijs ſc̄di vſqz ad horam qua
abſcōdit ⁊ ſeparat a ſole opat frigiditatem.

Opus lune ppriū ē humiditatis. ⁊ qz poſtq̄ icipit in luce
creſcē accidit caloz ei⁹ q̄libet die creſcit: ⁊ caloz ſemp apit
poros: digelat humiditatē ſpiſſaz ⁊ gelatā: ⁊ facit eā decur-
rere: puenit vt luna ab hora q̄ ſepat a ſole donec ſit dimi-
diata in luce: humiditatē ſolūmō v̄plimū opeſ. ⁊ poſtq̄
ſepat a 4.º ſiniſtra ſol ⁊ vadit ad oppōnē ſuā creſcit magi
caloz ei⁹ pp̄ magnā lucē quā hz. ⁊ poſtq̄ ſepat ab oppōne
ſolis ⁊ vadit ad ei⁹ dextrā q̄rtā creſcit magi caloz ei⁹: eo q̄
lux ei⁹ ē mltū ſup terrā: ⁊ pp̄ h̄ exurgat hūiditates: ⁊ pue-
nit q̄ opeſ ſiccitatē. Et poſtq̄ ſepat a dextra q̄rta ſolis: ⁊
vadit vt iugat cū eo: lux ſua mltū minuit oī die: ⁊ puenit
q̄ friditas ſequat humiditatē ipſam donec ſeparet: eo q̄
caloze minuit oī die pp̄ minutionē ſue lucis: ⁊ ſz h̄ ſiūt in
luna q̄tuor ſtatus. p̄mus ē etati pueritiē ſilis ⁊ tpi veris.
2º ē ſilis etati iuētutis ⁊ tpe eſtivali. 3º ē ſilis etati ſene-
ctutis ⁊ tpi autūnali. ⁊ 4º ē ſilis etati decrepitiē ⁊ tpi hye-
malī. Nūc at̄ lucrat⁹ ē alias regulas p̄ bec vocā: q̄b⁹ cū eis
admixtis alyz regulis eēntialib⁹ opōnis p̄pe lune multa
itelligē poteris ad lūnā p̄tinētia. v̄.g. qz qñ fuerit hūmida
demonſtrat feminas: ⁊ mafculos qñ ſicca fuerit. ſiſt qñ ca-
lida demonſtrat h̄ibz mafculos: ⁊ feminas qñ frigida.

Stelle vō matutinales exq̄ apparēt de ſub radijs

ſolis vſqz ad ſuā ſtationē primā magis humectāt: ⁊
a ſtatiōe ſua p̄ma vſqz ad veſprinā aſcēſionē magis
calefaciūt: ⁊ ide vſqz ad ſtationē ſc̄daz plus deſiccāt:
a qua vſqz ad ſuā occultationē magis infrigidant.

Planete erratici dicunt ſolūmō matutinales:
qm̄ ab hora q̄ exeūt de ſub radijs ſolis vſqz ad
ſuā ſtationē primā humectāt magis. Et a ſtatio-
ne prima q̄ prima nocte aſcēdūt calefaciūt ma-
gis: ⁊ deide q̄ prima nocte aſcēdūt vſqz ad ſta-
tionem ſc̄daz deſiccāt magis: ⁊ a ſtatione ſc̄da
donec ſint occidentales infrigidant magis.

Planete erratici q̄ dicunt ſolūmō matutinales ſūt tres
exites ſup ſolē. ſ. Saturnus: Juppiter: ⁊ Mars: qñ iſti ſo-
lūmō apparēt exeutes de ſub radijs ſolis in mane. Et ve-
nus ⁊ mercurius exeudo de ſub radijs ſolis apparēt qñqz
in mane: ⁊ qñqz in nocte. Et lux hoz triū cū fuerit orienti-
ales icipit oī die augeri donec ſe ponūt in ſolis oppoſito
q̄ prima nocte aſcēdūt: ⁊ poſt mō lux eoz icipit minui oī
die donec iungant cū ſole. vñ puenit vt beant pro aug⁹
⁊ decremēto ſue lucis talē ſtatū q̄lē luna: ita q̄ dū ſūt oriē-
tales donec ſint in ſtatione p̄ma opant humiditatē p̄ acci-
dēs: ⁊ a p̄n⁹ ſue retrogradationis q̄ prima nocte aſcēdūt:
opant calozē p̄ accñs. ⁊ dū aſcēdūt p̄ma nocte vſqz ad ſta-
tionē qua icipiūt dirigi opant ſiccitatē. ⁊ duz ſunt directi
donec iungunt cū ſole: opant friditatē in manerie q̄ lu-
ne accidit. Et pueniēs eſt q̄ rō pp̄ quā eſt h̄ ſit id qd volo
dicē. Dico enī q̄ dū exeūt de ſub radijs ſūt ſiles etati pue-
ritie. ⁊ poſtq̄ icipiūt retrogradari donec oppoſiti ſint ſoli:
ſūt ſiles etati iuētutis. Et poſtq̄ ſeparant ab oppōne do-
nec icipiūt dirigi: ſūt ſiles etati ſenectutis. ⁊ poſtq̄ dirigi-
tur donec iugant cū ſole: ſūt ſiles etati decrepitiē. Nūc at̄
ſilitudinis rō ē: qz v̄tus ſtellarz eſt cū virtute ſolis cōmix-
ta: ⁊ ſui motus ſunt nālr ligati cū motu ſuo: ⁊ oēs ſue vir-
tutes ſequunt v̄tutes ſolis ⁊ lune: ⁊ qz notificādo hos ſta-
tus lune ſufficē cognouit: nō oportuit vt in venere ⁊ mer-
curio notificaret eodē. Qd enī in h̄ loco exprimit̄ te itel-
ligere opz: qñ aliquoz eſt opinio q̄ bi planete operant h̄
ſm q̄ ſūt circa terrā vel longe. ⁊ bec eſt falſa rō: qñ eo q̄
ſint circa terrā nō opant rem aliā: niſi q̄ ſūt ſolūmō ma-
ioris v̄tutis. ⁊ qñ ſūt lōge minoris: qz magis elōgati ſunt.
Et aliq̄ vadūt p̄tra Ptolomeū in eo qd dixit ante: qz quā-
to planete ſūt magis circa terrā: tāto magis eoz v̄tus ap-
paret. nā ſicut dixerūt nos iuenim⁹ planetas retrogrados
eſſe debilis opis. ⁊ eſt manifeſtū q̄ ſūt magis circa terrā:
nos aut̄ nō dicimus q̄ ſit ita. ⁊ ſi deus nobis vitā p̄ſtiterit:
⁊ fauozē in gloſando Almageſtū melius h̄ diſtinguemus.
Iſtis tñ r̄ndere volumus ſm q̄ h̄ bz itelligi a v̄bis Pto-
lomet: dico q̄ planete retrogradī ſūt ſicut boies peregrini
q̄ eo q̄ habeāt vim magnā: nō poſſunt ſic bene opa ſua fa-
cere. hui⁹ enī rō nālis: qz opus triuz planetaz ſupioz cum-
ſint retrogradi eſt opi ſolis p̄riū: ⁊ opus ſolis vincit ⁊ ſupe-
rat: eo q̄ eſt cōmixtū cū eoz ope pp̄ oppōnē: ⁊ opus eozū
debilitat p̄pter ſolez q̄ fortificat ſe de illis. Et qñ venus ⁊
mercurius ſūt retrogradi: eo q̄ v̄tus ſua inuoluit cū illa ſo-
lis: nō apparēt opus eoz cōplete ſicut ad eos p̄tinet. Et ſi
dixeris p̄tra h̄ qñ plus cōmiſcent cū ſole: poſſumus itelli-
gere magis qd mutationes faciunt in ope ſolis. R̄ndeo tñ
bi cū h̄ eodē: ⁊ dico q̄ nō hñt in eis v̄tutē cōpletā p̄ ſemiſ-
qz mutant virtutē ſolis. ⁊ virtus ſolis bec eſt que vincit ⁊
que operatur. volo enim res tibi dicere de venere ⁊ mer-
curio ſm eoz figuras quas hñt in reſpectu ſolis. Dico q̄
venus ⁊ mercurius poſtq̄ ſeparantur a ſole q̄ ſunt direc-
cti ⁊ apparent prima nocte donec eozum directio cōplea-
tur ⁊ reuertant̄ ad ſolem ⁊ iungantur cum eo: habēt ſtatus
q̄tuor

quorū fm q̄ sūt lōge a sole vel circa. p̄mus enim q̄ bume-
 stat: donec sūt in medio sue directionis. sc̄ds q̄ calefaciunt
 donec sūt ad stationē p̄mā. tertius q̄ desiccāt donec sūt
 in medio sue retrogradationis. q̄rtus est q̄ ifridāt donec
 sūt cōbusti. ⁊ h̄c s̄c̄ est eis qd̄ est dcm̄ de planetis sup̄iori-
 bus. ⁊ tu ipse itelligē poteris ab eo qd̄ diximus. Et postq̄
 sepant̄ a sole retrogradi exītes: ⁊ apparēt in mane donec
 eoz̄ retrogradatio cōpleat̄ ⁊ sūt directi: h̄nt etiā star̄ q̄
 tuoz̄ siles ipsi q̄tuor: tñ qz̄ sūt directi in eoz̄ exitu de sub
 radys qñ sūt occidētales. ⁊ qz̄ sūt retrogradi in exitu eoz̄
 de sub radys qñ sūt oriētales: ⁊ puenit vt beant vim ma-
 iorē qñ sūt occidētales q̄ qñ sūt oriētales. Et aliq̄ dixerūt
 q̄ humectāt qñ sūt oriētales: eo q̄ vtus eaz̄ extēdit sup̄
 terrā anteq̄ vtus solis: ⁊ q̄ desiccant qñ occidētales.

Planū est etiā q̄ cū he cōmiscentur adinuicē diffe-
 rētes qualitates in aere multis modis operantur fm̄
 vniuscuiusqz̄ pp̄rie fortitudinis victoriam.

Et est manifestū q̄ qñ cōmiscent̄ vnus. s. cuz̄
 alio: opant̄ in aere multas maneries statuū di-
 versoz̄ h̄z̄ q̄ est virtus pp̄ria cuiuslibet vtr̄plimū ⁊
 suus mor̄ h̄z̄ diuersitatē figuraz̄ sit qñ velit.

Vult dicere: q̄ stelle qñ cōmiscent̄ vna. s. cū alia opant̄
 in aere pp̄ essentielles ⁊ accidētales vtutes suas mltas ma-
 neries mutationū ⁊ diuersaz̄ nāz̄ valde fm̄ numez̄ com-
 plexionē diuersaz̄: qbus sue vtutes die ql̄bet cōponunt̄.
 ⁊ est manifestū q̄ vincēs in ql̄bet h̄z̄ cōponuz̄ erit illa
 q̄ habuerit vim maiorē fm̄ loca planetaz̄ ⁊ fm̄ vtutē cu-
 iuslibz̄ in se put̄ ante itelliges. Et q̄ vtutes essentielles stel-
 laz̄ mutant̄ aliquātulū fm̄ diuersitatē suaz̄ figuraz̄ ⁊ lo-
 coz̄ in respectu solis ⁊ oriēntis. Et postq̄ ita est in aere
 nos circundante conuenit vt accidat idem in hominibus
 ⁊ rebus omnibus respicientibus opus a stellis.

In fortitudinibz̄ stellaz̄ fixaz̄. Cap. 9^m.

Am de naturis stellaz̄ fixaz̄ q̄s h̄z̄ suoz̄
 opez̄ pp̄rietatē assumūt tractatus p̄dicta
 sequatur: hec p̄sequenter incipiamus ea-
 rumqz̄ variationes per experimenta re-
 pertas cōmemoramus.

Et postq̄ sequit̄ h̄ qd̄ diximus loḡ de nā stel-
 laz̄ que nō sūt erraticē in his que h̄nt fm̄ op̄ p̄-
 priū suū: volumus in h̄ ope icipere dicturi mu-
 tationes inuētās in eis qñ rectificatē fuerint.

Vult dicere q̄ loḡ de stellis fixis oz̄ seq̄ id qd̄ locutus
 est de stellis erraticis: qñ eaz̄ motus pp̄rius nō
 mutat̄. Qd̄ ar̄ dixit q̄ h̄nt fm̄ pp̄riū opus: vult dicē q̄ eaz̄
 opa de qbus loquet̄ sūt opa q̄ h̄nt solūmō p̄ essentiā: ⁊ nō
 de illis q̄ h̄nt p̄ acc̄s: qñ opa accidētalīa q̄ h̄nt sūt eiusdē
 maneriet̄ quā dixit de tribus planetis sup̄ioribz̄. Et id qd̄
 dixit: q̄ fuerūt eis inuēte qñ rectificatē fuerūt. vult dicē q̄
 eaz̄ opa de qbus loquet̄: sūt q̄ eis inuēte fuerūt p̄pter ex-
 perientiam fm̄ opus earum cuiuslibet in terrenis.

Ex quibus earum similitudines cum stellis erraticis
 indicemus.

Et monstrabimus in hoc similitudinem quā
 habent cum natura stellarum erraticarum.

Postq̄ P̄tol. locutus fuit cōplete de septē planetis mo-
 bilibz̄: ⁊ sol ⁊ luna sūt dñi ⁊ p̄ncipes sup̄ oēs stellas: qz̄ eoz̄
 opa manifestiora ⁊ visibilia sūt illis oīuz̄ alioz̄: ⁊ cetere
 erraticē h̄nt cōplones siles illis solis ⁊ lune. Et apparitio
 suoz̄ opez̄ est mediana iter magnā apparitionē duoz̄ lu-
 minariū: ⁊ modicā apparitionē opez̄ stellaz̄ fixaz̄: habuit
 ponē P̄tol. planetas erraticos: sic regulā p̄ sciēdo vtutem

stellaz̄ fixaz̄ in cōparatōe erraticoz̄: sic posuit duo lumi-
 naria pro sciēdo virtutes stellaz̄ vel planetaz̄ erraticoz̄.
 in aliquibus tamen locis posuit duo luminaria pro sciēdo
 do virtutes aliquarum stellarum fixarum.

Et primū quidē eaz̄ que in ipsius circuli signoz̄ fi-
 guris sunt memoriā premittamus.

Et nominabimus primo barnz̄ illas que sunt
 in figura zodiaci signozum.

Signa sunt loca vñ vadūt stelle ⁊ mutant̄ de signis ad
 alia: ⁊ sūt numero signa. 12. h̄c mō quē tibi dicaz̄. imagina-
 rē nūc quō si eēt p̄tes circuli in quo vadit sol p̄ sup̄ficies
 duodeciz̄ pres eq̄les. ⁊ q̄ eas diuidūt circuli magni i sp̄be
 ra. ⁊ est manifestū q̄ hi circuli se p̄iūgēt in duobus p̄ctis
 oppositis. s. alij q̄ maius sp̄atiū qd̄ ē iter vnū ⁊ aliū est in
 circulo solis solūmō. ⁊ quāto magis elōgant̄ duo circuli a
 circulo solis: tāto magis augmētant̄. cuz̄ ar̄ h̄ imaginauē-
 ris: puenit te scire q̄ sp̄atium qd̄ fit in sp̄bera itersecata a
 duobz̄ dcm̄ signū: zodiac̄ tñ ē circulus de me^o istoz̄: ⁊ iste
 circulus de medio istoz̄: ē locus vbi ē semp̄ circulus solis
 ⁊ lune ⁊ alioz̄ planetaz̄ erraticoz̄. Et qz̄ P̄tol. iuenit stel-
 las fixas q̄ sūt in h̄ zodiac̄o manifestioris opis: eo q̄ mor̄
 suus ē semp̄ in viā mobiliū: ⁊ eaz̄ vtutes cōmiscent̄ ma-
 gis cū vtutibz̄ mobiliū: locus est p̄ de eaz̄ opibz̄ q̄ vires
 aliaz̄: ⁊ nominauit eas vnā ⁊ vnam fm̄ ordinē signoz̄.

Stellaz̄ itaqz̄ res in vertice arietis existentiūz̄ cō-
 mixtis viribus saturni ⁊ martis assimilantur.

Opus illaz̄ stellaz̄ q̄ sunt in capite arietis est
 sile cōmixtōi que fit ex vtute saturni ⁊ martis.

Duodecim signa notata fuerūt a noibz̄ figuraz̄ q̄ sūt in
 zodiac̄o: ita q̄ nomē cuiuslibz̄ eoz̄ accipit nomē figure q̄
 est in eo circa zodiacū: qz̄ figura ex̄ns extra zodiacūz̄ pōt
 eē talis q̄ capiet duo signa. Et manifestū est q̄ cū stelle fi-
 xe moueant̄ lōgo tpe: puenit vt noīa signoz̄ mutent̄ qñ
 figura mutabit de vno signo in aliud. Et P̄tol. qñ iuenit
 stellas fixas multas eē illas eaz̄ q̄ sunt in loco vno p̄iun-
 xit: eo q̄ vtutes eaz̄ cōmiscent̄: ⁊ sūt fm̄ vtutē vnā. ⁊ lo-
 cutus fuit ex̄ eis ac si essent stella vna: put̄ retulit in h̄ lo-
 co: qz̄ stelle q̄ sunt in capite arietis: h̄nt vtutē siles vtuti cō-
 mixte ex saturno ⁊ marte. Et iā patefactū fuit nobis q̄ v-
 tus saturni ē facē friditatē magnā ⁊ aliquātulū siccitatē. ⁊
 illa martis est maxime siccitatis adeo q̄ cōburit. vñ h̄z̄ h̄
 puenit q̄ stelle fixe q̄ sūt in capite arietis sūt siccitatis ma-
 xime ⁊ cōplete. ⁊ q̄ sint tēperate iter calitatē ⁊ friditatē:
 s̄z̄ tēdūt magl̄ vsus friditatē: postmō puenit vt paz̄ ifridi-
 dent ⁊ desiccēt multū. ⁊ postq̄ sūt talis maneriet̄ exp̄dit
 vt operent̄ in terrenis talia opa ql̄ta p̄tinēt ad cōplonem
 talē: ⁊ ql̄ta fm̄ regulas quas ante diximus sequi debēt. cō-
 uenit enim vt h̄ in tua memoriā recondes sup̄ eo toto qd̄
 in hac rōne dixit P̄tolomeus. ⁊ sic nō egebis magna glo-
 sa: nūc aut̄ ausculta id qd̄ docet P̄tolomeus.

Earum vō que in eiusdem ore sunt vires: mercurij
 viribus similes esse peribentur: que etiā lz̄ modicū
 saturni viribus assimilantur.

Et virtus eaz̄ que sunt in ore arietis est simi-
 lis illi mercurij ⁊ parum virtuti saturni.

Vult dicere q̄ modicum infrigidant ⁊ humectant.
 Opus aut̄ eaz̄ que in eiusdem pede posteriori sūt:
 ab operibus martis nō differūt: ⁊ que in ipsius cau-
 da locantur viribus veneris sequuntur.

Et q̄ sūt i pede posteriori h̄nt virtutē: sicut mar-
 tis. ⁊ q̄ sūt in grotta sunt siles virtuti veneris.

Docuit nos q̄ in oibz̄ stellis q̄ sūt in figura arietis vincit
 siccitas: ⁊ tendunt magis ad complexionem martis.

Tractatus

C Stellaz at que in tauro sunt illius cōplexio q̄ eius insilit humero: a veneris complexione non distat: etiam saturni cōplexioni modicum assimilatur.

C Et que sunt in cauda tauri habent complexionem similem complexioni veneris: et assimilantur aliquantulum complexioni saturni.

C Dec est figura secunda signoz: et vult dicere q̄ virtus harum stellarum est frigida et humida.

C A thorace vō complexio martis et lune cōmixte cōplexioni similis fore probatur.

C Et que dicte sunt pleiades habent cōplexionē similem complexioni lune et martis.

C Ptolomeus dedit in B cōparationē lune: et B̄ p̄uenit vt sint pleiades cōplo tēperata iter humiditātē et siccitātē: et q̄ tēdāt vsus calorē: et p̄uenit cū B̄ vt a Ptolomeo intelligas: q̄ si stellaz q̄ sūt duoz planetaz h̄ioz silitudo p̄ vnū equale fuerit: ipse tēperate cōplonis erūt: et opabūtur ambe ad ambos planetas opa prinētes: et si non p̄pter cōplexionē equalē: tendēt ambe ad cōplexionē vnus.

C At stellaz in tauri vertice lucidiorisq̄ clare rube dinis silitudinē gerit: et d̄i aldebaran illi quā cōplo a martis cōplone nō elōgat. Aliaz vō que ibidē sūt cōplexio saturnine cōplexiōe coequatur et martialis complexionis similitudinem gerit aliquantisper.

C Et de his q̄ sūt in capite tauri cōplo lucētis q̄ in eis ē: cui⁹ color tēdit versus vermilionū finū q̄ est aldebaran: cōplo martis assimilāt. Cetero vō que ibi sūt habēt cōplexionem similem complexioni saturni et parum illi mercurij.

C Ad dicit Aldebaran planum est: p̄uenit tñ fm B̄ q̄ alle stelle q̄ sūt in capite habeāt cōplonē multū fridā: et q̄ operent siccitātē magis q̄ humiditātē: et q̄ aliqñ humectēt.

C In eius autem cornuum cacuminibus posite idem quod mars operantur.

C Et que sunt in capitibus suoz cornuū habent complexionē talem qualis est illa martis.

C Stellaz itē que in geminoz signo site sunt: sūt ille q̄ in suis collocant pedibus a mercuriali q̄litate non recedūt: et q̄uis modicū qualitati veneris associant.

C Hec tertia figura et earz q̄ sunt in gemini pedibus habent complexionē vt est illa mercurij: et assimilāt parum complexioni veneris.

C Scōz B̄ p̄uenit vt opent humiditātē magi q̄ siccitātē.

C Lucidiores vō stelle in eoz coris posite saturnine coequant cōploni. Due quoq̄ magne stelle in eoz duobus capitibus impresse sunt: quaz p̄ima mercurio in operibus assimilāt: et vocat auellar. altera vō martis cōplexionem imitatur: et dicit abzacaleus.

C Et stellaz lucētū q̄ sūt in suis coris est cōplo talis sic illa saturni. Et duaz stellaz magnarū q̄ sūt in duob⁹ capitib⁹: virt⁹ anterioris. s. earz ē talis vt illa mercurij. et he stelle vocantur in greco aflalon: hec est pes gemini. Et alia stella haruz duaz hnt cōplonē similez illi martis: et dicit in greco hercides. hoc est manus gemini.

C Itē i cācro duaz stellaz q̄ in ei⁹ pede locū obtinēt: op⁹ vnū ē et idē: et opib⁹ mercurialib⁹ assimilāt et mo

dicū martialib⁹. Earz vō cōplo q̄ sunt in ei⁹ azubene saturni mercurijq̄ cōploni nō repugnat: illi⁹ at op⁹ que in eius locat pectore nubisq̄ gerit silitudinē vocaturq̄ meeles: lune et martis operibus equatur.

C Et ex his q̄ sūt in cācro opus duaz que sūt in suis pedibus est vnū et idē: et habēt talē virtutē sicut stella mercurij: et assimilāt paruz illi martis. Et ille que sūt in grafis anterioribus habēt vim sicut illa saturni et mercurij. Et illa que sūt in suis pectoribus q̄ assimilant nui: et est dicta pesebre: hnt vim sicut est illa martis et lune.

C Dēs Astrologi sunt p̄cordes q̄ stelle que habēt cōplonē martis: et lune abscondūt p̄prie visuz: et hoc esse dico p̄pter magnam contrarietatem que est in hac virtute.

C Duaz vō stellaz vires q̄ sūt ex vtraq̄ pte meeles: et q̄ duo asini dñr a martis et solis virib⁹ nō recedūt: et manifestū est q̄ hec cōplo abscondit et destruit.

C Et due q̄ sūt circa pesebre q̄ dicte sūt duo asini hnt vim similem illi martis et solis. et est manifestū q̄ cōplo talis est abscondēs et damnans.

C Dic dedit Ptolomeus cōparationē solis: et vult dicere q̄ he due stelle faciunt calorē et siccitātē magnā: et monstrauit superationē et posse sapientie et cetera talia.

C At stellaz in leone duaz q̄ ipsi⁹ isite sūt capitū: op⁹ saturninis opib⁹ assimilāt et martialib⁹ etiā modicū.

C Triū vō q̄ in ipsi⁹ collo sūt opa: saturninis opib⁹ parificanti: et lz modicū martialibus opibus assimilant. Stella vō lucida in corde leonis posita: quā vocant regiam: quemadmodum iuppiter et mars operat.

C Et due stelle q̄ sūt in leonis capite hnt vim vt est illa saturni: et assilat paruz illi martis. Et tres q̄ sūt in suo collo hnt vim sic illa saturni: et assimilāt paruz illi mercurij. Et lucēs q̄ ē i corde leonis: q̄ dca ē regal bz vim sic illa martis et iouis.

C Hoc est cor leonis cui sapiētes antiqui nomē posuerunt regale: eo q̄ ē magis circa zodiacū ceteris stellis magnis fixis: et eam p̄pter hoc in p̄ima magnitudine ordinauerunt: q̄q̄ in secunda magnitudine sit pro certo.

C Stella q̄dem in eius dorso posita. Claraq̄ stella in ipsi⁹ cauda locata veneris et saturni virib⁹ coequēt: et lz modicū mercuriū in opib⁹ imitant. Due vō hui⁹ coris isite a veneris mercurijq̄ virib⁹ nō discedūt.

C Et que est in suo spinali: et alia lucens que est in sua cauda habent vim sicut illa saturni et veneris: et assimilatur parum illi mercurij.

C Itē in v̄gine illaz q̄ in ei⁹ v̄tice: earzq̄ q̄ in illi⁹ oculo: necnō in ei⁹ ale meridiane extremo figurant opa: a mercurialib⁹ effectib⁹ nō remouent: et martis opibus: lz paruz assimilant. Alie quoq̄ stelle lucide q̄ in ei⁹ ala septentrionali: necnō q̄ in ei⁹ dorso formantur ab opib⁹ mercurij nō discrepāt: et q̄uis modicū martis gerūt silitudinē. Stella vō lucida in ei⁹ aia septentrionali gesta: quam almucedeme alacaf appellant vt saturnus atq̄ mercurius operatur.

C Et ex his q̄ sunt in virgine. Hec est figura septa cōposita figure mulieris et spice. Ille q̄ sūt in suo capite et ala meridionalis que est in capite

ale sue hñt vim sic illa mercurij z assilant parū illi martis: z alie stelle lucētes q̄ sunt in ala sua septētrionali: z alie q̄ sūt in suo sp̄nali hñt vim sicut illa mercurij: z assilant parū illi martis: z lucēs q̄ ē in ala sua septētrionali q̄ ē dcā ārior in voluēdo se: bz v̄z sicut illa saturni z martis.

C Intelligim⁹ ab hoc dicto q̄ v̄tus mercurij vincit in stellis totius signi virginis.

C Et opus stelle que dī azimech alaazel a veneris virib⁹ nō recedit z mercurialib⁹ aliquāti⁹ per assilant. In ei⁹ autē pedū sūmitate posite: z ex ea pte a q̄ ptra bñt s̄mbrias: Mercurialib⁹ z Mars virib⁹ coeqñt.

C Et stella que dicta est alzimee alaazel z vult dicere summas bz vim sicut illa veneris z parz assilant illi mercurij. Et que sunt in capite peduz suorū virginis in loco vñ falde sue trabunt habent vim sicut illa mercurij z martis in libra.

C De stelle sunt in figura virginis: z tamen sunt in signo libe: cōposita est libra ex vna parte figure virginis z vna parte figure scorpionis.

C Et que in extremo duaz azubene scorpionis apparent insitis operib⁹ saturnū atqz mercuriū imitant: z que earū medietatē obtinēt: saturni virib⁹ assilantur: z lz modicū martis sequunt cōplexionem.

C Et stelle que sūt in duob⁹ graijs anteriorib⁹ scorpions eaz q̄ sūt in capitib⁹ eorū dē hñt v̄z sic illa saturni z mercurij z q̄ eaz sūt i medio eoz hñt vim sic illa saturni z parz assilant illi martis.

C Et ex bis que sunt in isto corpore scorpionis hic incipit octava figura.

C Earū qdem que in scorpione notant illius lucente vires que in illius frōte sibi locū vendicāt a martis virib⁹ nō recedūt. Tris etiā que in eius ore sunt media que lucidissima est: z parum bz rubedinis vocaturqz cor scorpionis: a martis operib⁹ nō separaf: z lz modicū: iouis vires assumit. Que autē in ipsius caude nodis p̄stituunt veneris z saturni virib⁹ assilantur. At i ei⁹ aculeo p̄stitute martis ac mercurij vires imitant. In alatha v̄o locate q̄ nubib⁹ gerit silitudinē: eūqz sublequit: a mars z lune virib⁹ nō recedūt.

C Airus lucentiū que sunt in suo frōte est sicut illa martis z parū vt illa saturni: z ex trib⁹ que sunt in ore suo eaz media est lucēs: habēs colorē tendentē ad vermiliū finū: z est dicta cor scorpionis hñs v̄z sicut illa martis z assilant parz illi iouis. Et q̄ sunt in nodis sue caude hñt vim sicut illa saturni z veneris: z que sūt in mascella z est vna q̄ tenet in capite caude hñt v̄z sicut illa mercurij z martis. Et stelle que assilant nubib⁹ que sequunt istas: z est dictū in arabico Jacba: habent vim sicut illa martis z lune.

C Stellaz itē in sagittario: ea que sagitte cacumē indicat: martis z lune virib⁹ coequat. Eaz autē que ipsius formā arcus exprimūt: z ille que in loco cōtact⁹ man⁹ figurant: vt iuppiter z mars operant. Que at

in alatha vultus ei⁹ sūt: soli z marti opib⁹ cōcordāt. Illaz v̄o que sunt in loco sagitte: cōtactus vires: iouis viribus equant: z lz modicū operib⁹ mercurij cōcordant: in ei⁹ autē crurib⁹ insite: iouis saturniqz vires nō postponūt. Quatuor autē que sunt in ei⁹ cauda virib⁹ veneri z saturni assilantur.

C Et stelle que sunt in sagittario z eaz que sunt in puncto sagitte vim hñt: sicut illa martis z lune. Et que sunt in arcu z presa manus hñt vim sicut illa iouis z martis: z que sunt in nube quā bz in facie hñt vim sicut illa solis z martis. Et que sūt in loco castonamenti: z est asta sagitte: hñt v̄z sic illa iouis z assilant parz illi mercurij. Reperim⁹ in alto libro ita. Ille que sūt in loco adiunctamēti: z hoc est adiunctamento tirantis sagittā habēt v̄z sicut illa iouis z assilant illi mercurij. Et q̄ sūt in brachijs eq z in crurib⁹ hñt vim sic illa iouis z saturni. Et q̄drata q̄ est in cauda eq bz vim sicut illa veneris z saturni.

C Figura sagittarij est cōposita ex equo z homine tirante cum arcu sagittam vnam.

C Stelle quoqz capricorni que eius adherent cornibus: a venerea cōplexione nō descendent: z martialē lz paruz sequunt. Earuz autē opera que in ei⁹ videntur saturninis operibus coequant z modicum etiam veneris z martialib⁹: z ei⁹ in cauda formate a iouis saturniqz viribus non discrepant.

C Et ex bis que sunt in capricorno. s. in cornibus suis hñt opus sicut illud veneris: z modicū sicut illud martis. Et que sunt in pedibus z ventre suo hñt opus vt illud martis z mercurij z que sunt in ore suo habent opus vt illud saturni z parū illis martis z veneris. Ille q̄ sunt in cauda sua habent corp⁹ vt illud saturni z iouis.

C Item in aquario stelle que in eius sunt hauritorio cū bis que in manu sinistra figurant: quēadmodū saturn⁹ ac mercurij operant. At eoz que in coris sunt vires q̄ples a mercurialib⁹ opib⁹ nō dissonāt: ppauce qdem eaz saturninis assilant viribus. In aque v̄o decursu collocate: saturnū in operibus imitant: z ex iouis complexione modicum adipiscuntur.

C Et ex bis q̄ sūt in aqrio. s. q̄ sūt in spatulis suis cum illis que sunt in manu sinistra habēt opus saturni z mercurij. Earum tñ que sunt in suis coris magis sui opis est: vt illud mercurij: z minus vt illud saturni: z que sunt in casu aque habent opus saturni z parum iouis.

C Stellaz v̄o que in piscibus ordinant: ille que meridiani piscis verticē obtinēt a mercurij virib⁹ nō discordant z q̄uis modicum saturni vires sequunt. In eius autē ore vise ad iouis z mercurij similitudinē operari nō cessant: super eius caudā z supra s̄luz meridionale p̄stitute a saturni cōplonibus nō discrepāt: z q̄uis parz mercurij virib⁹ assilant. Eaz itē opa q̄ sunt in ipso corp⁹ piscis septētrionalis in ipsius. s.

Tractatus

Spina iouis opera non refutant : ⁊ aliquantisper venerem imitant. In filo autem septentrionali fixe velut saturnus ⁊ iuppiter opperantur. Stella quidē lucida super eius ligaturam constituta martis gerit similitudinem: ⁊ mercurij modicum.

Et ex his que sunt in duob⁹ piscib⁹ : ⁊ hec est duodecima figura earū. s. que sunt in capite piscis pectorib⁹ meridionalis: habēt opus mercurij ⁊ parū saturni: ⁊ que sūt in ore suo hnt opus iouis ⁊ mercurij: ⁊ que sūt in cauda sua ⁊ filo meridionali habent opus saturni ⁊ parū mercurij: ⁊ que sunt in ipso corpe pectoris ⁊ in spinali: habent opus iouis ⁊ parū veneris: ⁊ que sunt in filo septentrionali habent opus saturni ⁊ iouis. Et lucens que morat in ligamento est os piscis hz opus martis ⁊ parū mercurij.

Hic perficitur de figuris existentib⁹ in zodiaco quicqd locus est: ⁊ de stellis que in eis sunt.

Item de stellis que sunt in figuris a circulo signorum septentrionalibus dicamus.

Et de stellis existentibus in figuris que sunt a parte septentrionis respectu zodiaci.

Monstrauim⁹ aū qd stelle fixe in zodiaco exites sunt maioris virtutis ⁊ opis manifestioris alijs: ⁊ volum⁹ nunc monstrare qd stelle fixe que sūt in figuris septentrionalibus sunt maioris virtutis ⁊ manifestioris operis illis que sūt in figuris meridionalib⁹. Dicim⁹ enī qd virtutes stellarū ⁊ radij sue lucis cadunt sup nos ⁊ sup angulos rectos: aut super angulos maiores qd anguli radioꝝ stellarum fixarū meridionalium: ⁊ propter hanc rōnem peruenit ad nos de virtutibus stellarum septentrionalium magis qd de virtutibus meridionalium. Et ppter hoc ordinauit Ptolomeus figuras septentrionales anteq̄ meridionales.

Stelle quippe lucide in vrsa minorī formate a viribus saturni nō recedūt: ⁊ veneras qualitates hz parū amplectunt. In vrsa vō maiorī locate martis cōcordant cōplexionibus. Stelle quidem assimilatae minorī alatba conformate sub eius cauda a veneris ⁊ lune cōplexionibus non dissonant.

Stelle lucētes que sūt in vrsa minorī hnt vim saturni ⁊ parū veneris: ⁊ que sūt in vrsa maiorī hnt viz martis. ⁊ stella pua que assilat pue nube: que est super eius cauda: hz vim lune ⁊ veneris.

Aliqui astrologi pbauerunt cū stella que sit talis cōplexio: interimūt propter magnā humiditatē que est in eis.

Lucide quoq̄ stelle que draconis locū significant: saturni martisq̄ viribus equantur. Earū vō qlitates que sunt in ficaris a iouis saturniq̄ qualitibus nō discordāt. In sui quoq̄ dorū nucha posite: mercurij saturniq̄ vires nō postponūt: quin etiā iouis ⁊ martis vires quandoq̄ sequuntur.

Stelle lucentes que sūt in dracone: hnt viz sicut saturni ⁊ martis: ⁊ que sūt in figura quinta oportet hē vim sicut saturni ⁊ iouis: ⁊ que sūt in modis spinalis habēt viz sicut saturni ⁊ mercurij: ⁊ aliquando sicut iouis ⁊ martis.

Hec est cōmixtio magna virtutū: ⁊ propter hoc faciūt

opera diuersa.

Stella quidē lucida colorē rubē obtinēs que dicitur azimech. ariamech. iouis martisq̄ similitudines portat. At que sunt in alfelta venerisq̄ mercurioq̄ sites existunt. Que aut in viro sup sua genua sedēte pstituitur a mercurialib⁹ cōplexionib⁹ faciē nō auertūt. Quēdam etiā capz que sunt in assange que vultur cadens appellat: veneris mercurijq̄ vires nō abijciūt. Que aut galline formā exprimūt his predictis assimilant. At que figurā obtinet in q̄ est sedes: saturno venerisq̄ coequant. Stelle vō que dicunt illius q̄ fert catbene caput: saturni venerisq̄ opa nō refutant: ⁊ que tenēt similitudinē alatba que in cultelli manubrio cōtinentur: martiales ⁊ mercuriales cōplexiones imitant. Lucide quoq̄ stelle illius figure in q̄ hora formant a martis mercurijq̄ virib⁹ nō recedūt. Itē stellarū opera que bois serpentē tenētis imaginē representāt saturninis operib⁹ assimilāt ⁊ modicū veneris in ipso qdem serpētis corpe fixe a saturno ⁊ marte in operibus nō differūt. In sagittario vō locate martis similitudinē retinēt venerisq̄ modicū. In vulture volante figurate martis iouisq̄ cōplexionē sequunt. Et q̄ delphini formā indicāt: vt saturn⁹ ⁊ mars opant. Clare vō stelle in equo site: quēadmodū mars atq̄ iuppiter operari nō renuunt. Stelle quidē andromedes vt res veneras habere probantur. Trianguli vō stelle mercurij cōplexiones habere non spernunt.

Et lucens cuius color rēdit ad vermiliū que dicitur azimech colanza hz viz martis ⁊ iouis: ⁊ que sūt in foca hnt vim veneris ⁊ mercurij: ⁊ q̄ sūt in genib⁹ hnt vim mercurij: ⁊ q̄ sūt in arnig qd est instrū musice dicitur in greco loza: vna q̄ rū est vultur cadēs. hec hnt vim veneris ⁊ mercurij: eandē vim hnt que sūt in gallina. Et q̄ sūt in figura ei⁹ que stat in cella hnt vim saturni ⁊ veneris ⁊ que assimilant sicut nix ⁊ sūt in manubrio cultelli hnt vim martis ⁊ mercurij. Et que sunt in tentore habenaz hnt vim martis ⁊ mercurij. Et que sunt in clauē vbi tenet serpens hnt viz saturni ⁊ parū veneris. Et que sūt in colubramet hnt vim saturni ⁊ martis. Et que sūt in sagitta hnt vim martis ⁊ parū veneris. Et q̄ sunt in vulture volāti hnt vim martis ⁊ iouis. Et que sunt in delphino hnt vim saturni ⁊ martis. Et lucētes que sunt in equo habēt viz martis ⁊ mercurij. Et q̄ sunt in asnade ⁊ est mulier que nō habet viuū maritū habent viz veneris: ⁊ ille de triangulo habent vim mercurij.

Hic perficitur id qd locus est de figuris septentrionalib⁹. Item de stellis que in figuris a circulo signorum meridionalibus ordinantur.

Et ex his que sunt in parte meridionali respectu zodiaci.

Conuenit te scire qd stelle fixe meridionales sūt debilis operis in nobis: ⁊ ex his q̄to magis fuerint circa nos tāto

vim maiorē hnt in nobis et in terris meridionalib⁹ habēt vim maiorem q̄ stelle septentrionales:

C Stellā lucidā nēpe in meridiani piscis ore formā tam viribus veneris et mercurij similē eē manifestuz est: et in eiusdē piscis corpore locate saturno in operibus equiperañt. Vires autē stellaz que sūt in figura fortissimi eaz. s. que in eius vtroqz sūt humero a martis mercurijqz viribus nō discrepant. Quia vō ceterarū stellaz lucidaz eiusdez opera ab operib⁹ iouis ac saturni nō recedunt. Ultima quoqz stellaz riuī lucidissima iouem: alie vō saturnū imitant. Que leporis designant effigiez mercurijqz saturniqz virib⁹ nō disconueniūt. Oēs autē stelle in cane site p̄ter illā que in eiusdē ore ponit et idem opanē: et veneri assimilan tur. Lucida vō stella in ipsi⁹ ore formata et dicit ascehere gemā. iouis opa nō postponit: et lz modicū martis opibus associat. Cōplexio q̄dem lucide stelle in p̄ cane cōstitute mercurialib⁹ equat complexionibus et modicū etiā martialibus. Opera vō stellaz lucidarumqz magnanimi formā respiciant operib⁹ saturninis atqz veneris assimilan. at que in calice p̄stiuū tur venereas cōplones nō spernūt: et mercuriales lz parū imitant. In coruī q̄dem cōstitutione posite saturno martiqz sunt similes. Stelle vō lucide nauis imaginē exprimētes saturno iouiqz coequan. In cētauro vō cōstitute ille. s. que eius formā humanā ob tinēt veneris et martis gerūt similitudinē. Clare autē que in ipsi⁹ equina figura site sūt que admodū iuppiter et venus opanē. Lucide quoqz stelle in lupi forma posite saturninas vires hie nō negan: nec etiam martiales. lz modicū. In turribulo vō p̄stitute veneri sunt similes: et aliquatulus mercurio. Et cōplexiones lucidarum stellarum que sunt in corona meridiana: que alfecca meridiana dicitur saturnine complexionis et martialis non obliuiscuntur.

C Et lucens que est in buca piscis meridionalis bz virtutē veneris et mercurij: et que sūt in pectore hnt vim saturni. Et ex his que sūt in gigāte. s. in humeris hnt vim martis et mercurij. In alie lucētes que sūt in eo hnt vim iouis et saturni: et ex his que sūt in numero earū. s. posteriorū. lucēs bz viz iouis et saturni: alietū que sunt in eo hnt vim saturni: et que sūt in lepore habēt vim mercurij et saturni. Et que sūt in cane oēs excepta ea q̄ est in ore suo hnt vim veneris. Lucens vō q̄ est in ore suo: et hec est alhabor babz viz iouis et paz martis: et lucētes que sūt in spina cōtracte hnt vim veneris et paruz mercurij. Et que sunt in coruo hnt viz martis et saturni: et lucētes q̄ sūt in nauī hnt vim saturni et iouis. maiorēni baruz dicta est in arabico Rubayl: et que sūt in taraapoz: et ē figura boie et equo cōposita. s. in figura boie bz viz veneris et martis: et que sunt in figura equi hnt vim veneris et iouis: et lucentes que sunt in lupo hnt vim saturni

et parū martis: et que sunt in galaxia hnt viz veneris et parum mercurij: et lucentes que sūt in corona meridionali: et hec est alfera meridionalis habent vim saturni et mercurij.

C Dixit Daly: hic perficit q̄qd locutus est Ptolome⁹ in figuris stellaz fixaz: et ante docebit quō scies virtutes cui iussibet p̄sone. Lōuenit. n. q̄ inueneris aliquā eaz hntē vim cōpositā magis q̄ de vno planeta: vt scias p̄ certo q̄ operat id idē q̄ operant ipsi planete: ope. s. minoris virtutis: eo q̄ ydēmet planete operant: et semp stellas magnitudinis p̄me in maiori p̄ponas vtute: et post mō illas q̄ sūt magnitudinis scōe: et sic ordinabis vtutes eaz p̄m magnitudinū suaz ordinationē. Similr pones in vi maiori eas q̄ sunt ex eis magis circa zodiacū: et in minori quāto sūt magis lōge. Siml r pones septentrionales in maiori q̄ meridionalē: et q̄ est sup zenitū in vi maiori q̄ illa que nō est ita: et que fuerit cū aliquo planeta vnita in lōgitudine et latitudine aut in lōgitudine sola in vi maiori q̄ illa que sic nō est. Hoc autē scire poteris isto mō: accipe loca stellaz fixaz in almagesto vel alio libro in supficie in vna sphaera vel alia re: et facies circulū meridiē et circulū altitudinis: et alia q̄ docet te Ptolome⁹. in. 4. tractatu almagesti: et scies ascēdēs: et ispicias in sphaera q̄ ex stellis fixis est in oriēta: et q̄ in meridie celi: et q̄ eaz est cū aliquo planeta erratico in lōgitudine: et cōmiscēs virtutē suā cū virtutib⁹ septē planetaz: sic ante scies. Lōuenit enī te scire q̄ be stelle debilitant et fortificant p̄m loca sua respectu ascēdētis: et fz figuras suas respectu solis i mō lune et triū planetaz superiorū. verūtū stelle iste eo q̄ nō redeūt operant humiditate donec separent a sole: et sunt oriētales donec sol se ponit in zōio earū: et operātur calozē a q̄rta sinistra donec sol sit in opposito eaz: et opanē siccitatē ab oppōne vsqz ad dexterā q̄rtaz: et operant frigiditatē a dextera q̄rta donec sol in lōgitudine sit cū eis: et generalr scias q̄ id idē q̄d accidat septē planetis accidit stellis fixis: et potes certificare q̄quid dixit de suis virtutibus Ptolomeus in manerie qua dictū est tibi inspiciendo ad suos colores si hoc volueris per te scire.

C In fortitudinib⁹ quatuor tēpoz. Capl m 10^m.

Duo sunt qbus vtutes ḡiales q̄tuor tēpoz anni nos scire opz. vñ qz q̄n scire voluerimus mutationē aeris per stellaz opera inspiciemus qd stelle demonstrāt iudicabimus in cōparatione generalis cōplonis illius tēporis: et cū hoc sciemus q̄qd est in aere omni die. Aliū est: qz p̄ hec tpa sciemus rōnē qua signa diuisa fuerūt in. 12.

Tellarum itaqz fortitudinum qualitates in semetipsis vt ab antiqz exp̄tū est sē be.

C Virtutes stellaz per suā essentiam sunt be p̄m rectificationem sapientuz antiquozum.

Ult dicere q̄ iaz docuit nos virtutes essentielles ac accidentales stellarū p̄m q̄ antiqū sapientes per experientiam experti sunt.

C Anni vō tpa q̄tuor esse dñr: ver: estas: autūnus: et byems. In veris itaqz tempore fortior est humiditas: byemis nāqz friditate preterita ad humoz distēperatiā qui pp byemis frigiditatē p̄gelati sunt caloz incipit. At in estuali tpe p̄pter solis accessuz zenitū nostroz capitū caloz p̄ualet. In autūnali q̄dē tēpore vincit siccitas. Caloz. n. estatis trāfacte humiditates ericauit. In byemeli vō tēpore pp solis remotionē a loco zenitū nostroz capitū superat frigiditas.

Tractatus

Similr anni tpa sunt q̄tuor: ver: estas: autū-
nus: z hyems. Et vincit in vere humiditas: eo
q̄ post frigus byemis icipit calor liquefacē hu-
miditates q̄ gelate fuerūt pp̄ frigus byemis: z
vincit in estate calor eo q̄ sol est in zenitb n̄roz
capitū z in climatib̄ meridiei. Et vicit siccitas
in autūno: eo q̄ calor estatis q̄ transiuit desicca-
uit humiditates z in byeme vincit frig⁹: eo q̄
sola zenitb n̄roz capitem elongatur.

Uult dicere q̄ in vere vincit humiditas: eo q̄ calor tē-
peratus veris degelat humiditates z trahit eas superius
z inuoluit cū aere ita q̄ humidus: z nos inuenim⁹ q̄ Bal.
videf cōtra hoc ire. vbi dixit q̄ cōplo veris est tēperata.
Nos aut̄ inter hos duos sapiētes p̄uenientia apponere vo-
lumus hac rōne: Ptolome⁹ q̄des tenet q̄ calor veris talis
est q̄lis calor z humiditas iouis que est cū tēperamento: z
hoc dicit ante: tñ in hoc loco voluit seq̄ opiones magis fa-
mosas: qz tēperata cōplo que est vite p̄ueniens z cremēto
tendit magis ad calozē z humiditatē: z p̄pter hoc iter hos
duos sapiētes nō est diuersitas. S̄i s̄t estas calefacit eo q̄
sol q̄to magis accedit circa n̄ra capita tāto magis calefa-
cit: qz magis p̄fuerat die q̄libz sup̄ terrā q̄ sub terra: z qz
radij sui cadunt sup̄ angulos rectos vel circa rectos dupl̄
tant̄ radij per reuerberationē: z calefacit nos magis p̄ cō-
iunctionē radioz: z qz sol durat magis sup̄ terrā: z pp̄ hoc
p̄uenit vt in estate vincat calor. Et qz estas cū maxio calo-
re humiditates exuggat: p̄uenit vt in autūno veniēte post
estate vincat siccitas: z in byeme qz sol maḡ p̄fuerat sub
terra q̄ supra z radij p̄ueniūt ad nos: nō sup̄ angulos acu-
tos. z fit reuerberatio sup̄ eosdē p̄iugit̄ ex radij solis mo-
dica virtus in aere: z pp̄ hoc p̄uenit vt in byeme vincat frī-
gus: z est visibilr manifestū vt frigus byemis humida-
tes cōgelat. Hoc. n̄. itelliges q̄ saturnus eo q̄ multū frigi-
dus cōgelat humiditates z cōiungit: z qñ fit calor degelan-
tur z currūt: z p̄pter hoc facit saturnus augmētū aquaz z
riūoz per accis. Quia vō sol facit has mutationes ḡnales
pp̄rio cursu que h̄z p̄ circū signoz p̄uenit vt circulus si-
gnoz in p̄tes q̄tuor diuidat. p̄ma pars quā sol ambulat in
toto tpe veris. 2ª quā ambulat in toto estatis tpe. 3^a quam
ambulat in toto tpe autūni. 4^a quā ambulat toto byemis
tpe. Et p̄uenit omni mō q̄ be p̄tes s̄nt eq̄les: qz sol semp̄
ascēdit versus septentrionalez p̄tem donec applicet ad tro-
picū estiuale: z deinde descēdit a septentrionale donec appli-
cet ad tropicū egnocyt aurūnalis. postmō descēdit sp̄ ver-
sus meridiē donec ad tropicū byemalem applicet. deinde
ascendit a meridiē donec ad tropicū v̄nalis egnocyt appli-
cet. he qdē p̄tes sunt eq̄les: sicut in almagesti monstrauit.
Et postq̄ ita est z inuenim⁹ q̄ qd̄z q̄tuor tēpoz h̄z p̄n^m z
augmētū z decremētū z abasamētum in q̄litate ad ea
p̄tinetib̄: p̄uenit oib̄ modis: vt q̄libet harū q̄tuor p̄rium
sp̄bere diuidat in tres p̄tes: ita q̄ p̄me p̄tis veris cōplo sit
circa cōplonē vitime p̄tis byemis z mediane cōplo. pp̄ria
sit veris. vltie vō cōplo sit circa cōplonē estatis: z de alijs
tp̄ibus sic dicemus. Et cōuenit s̄m artē q̄driūy q̄ be p̄tes
q̄tuor s̄nt eq̄les nō s̄m artē n̄ae: qñ aliqñ sentimus q̄ cō-
plexio cuiuslibet tp̄is vadit semp̄ crescēdo postmō mora-
tur de vno mō z postmodū diminiuit: z qñqz sentim⁹ eas
equalē: ita q̄ tēpus cremēti cū eo q̄ morat̄ in se z cum ab
axamēto est totū vnius maneriet. Ampli⁹ qz luna pagrat
cursus suū quolz mense p. 12. signa: z attingit solē duode-
cies oī āno: z q̄libz reuolutiōe facit in aere res similes eis
q̄s facit sol oī āno. Et pp̄ hoc p̄uenit vt q̄libet q̄tuor p̄riuz
zodiaci diuidat in tres p̄tes n̄ales: ita q̄ zodiac⁹ sit. 12. p̄-

tes eq̄les: z be p̄tes dicunt̄ signa. Numerus aut̄ q̄ dictus
est gradus p̄uenit p̄ certo q̄ sit s̄m cursuz solis q̄libz die.
nā sol diuersimode vadit: qñ aliqñ vadit citi⁹ z aliqñ tar-
dius. Tēpus totū āni est. 365. diez: z fractiōis diei. z sapiē-
tes antiq̄ p̄quisierūt numerū a multis p̄tib⁹ in quo nō eēt
fractio z eēt circa numerū istū: z inuenerūt q̄ est. 360. z co-
diacū s̄m hoc in tot gradib⁹ diuiserūt: p̄ eo q̄ numer⁹ eēt
leuis: z qz numerus iste nō multū elongat̄ a p̄mo q̄lz die:
qz qñ diuidem⁹ gnqz dies: z q̄rtā partē in. 365. ex hoc cu-
iuslibet diei res sensibilis nō mutat̄. Nūc aut̄ oñsuz est ti-
bi q̄ duodeciz p̄tes s̄nt n̄ales: z. 360. gradus sunt sup̄ stabi-
limētū sapientū: qz si n̄aliter fuissent: p̄ueniret vt eēt ma-
gis. 360. graduū s̄m cursum solis q̄libet die. Et sapientes
antiq̄ diuiserunt quēlibet gradū in. 60. p̄tes q̄bus nomina
ip̄ofuerūt m̄nuta z minuta in. 60. p̄tes: z sic vsqz in ifinituz
vt leuior z certior eēt numerus. Et postq̄ ita est p̄uenit vt
q̄dlibet signū sit. 30. graduū sup̄ stabilimentū: z tñ per n̄az
debet eēt tot graduū quot dieb⁹ peragrat sol v̄nū signū: tñ
si aux eēt mobilis: p̄uenit vt in ipsis eisde locis q̄b⁹ tarda-
tur motus solis vno tpe alio tpe magis vadat: z s̄m b̄ p̄ar-
titio n̄alis per. 360. p̄tes: z non per stabilimentum.

Quapropter cum circulus signozū naturali careat
p̄ncipio: velut z oīs circulus: illius p̄ncipiū signum
vernalis equinoctij quod est aries posuere.

Et qz non habet zodiacus p̄ncipiū naturale:
sicut nullus circulus h̄z p̄ncipiū positū est prin-
cipiuz a toto signo: vnde incipit equinoctiū ve-
ris: z hoc est signum arietis.

Uult dicere q̄ nō h̄z punctū sp̄alem vt sit p̄n^m n̄ale. po-
fuerūt antiq̄ p̄n^m a p̄n^m egnocyt veris: z hoc est signū arie-
tis: z aliqñ crediderūt cū audierūt hoc dictū q̄ zodiac⁹
diuisus nō est in duodeciz p̄tes nisi p̄ duodecim figuras q̄
sūt in zodiaco: z est in alia manerie: qz eo q̄ diuisus fuit p̄
hunc numez nominauerūt quālibet p̄tem nomine figure
cōprehendentis per n̄am in hunc numerum.

Ab illo scilicet inītiū sumpsera a quo cōplexio cre-
scit humida sicut z in aiatis p̄ria ps̄ ānoz vite est tē-
pus in quo eoz complexio existit humidior.

Et posuerūt in firmamēto p̄ncipiū: locū quo
est cōplo tēpozis humidior: sicut p̄rima etas ani-
malū est in tpe quo sua cōplo humidior est.

Uult dicere q̄ antiqui secuti fuerūt in hoc n̄az z inuene-
rūt q̄ humiditas tēperata in aiālib⁹ est in p̄n^m: z p̄pter hoc
dixerūt p̄uenire vt n̄ale p̄n^m firmamenti sit p̄ueniens etas
ti eidem: qd̄ est p̄n^m veris: z hoc qz n̄a facit res terrenas se-
qui corpora celestia: z sic semper sunt ea sequentes.

Eodēqz ordine cetera cōstituerē tēpora. In oīum
eteni aiāntiū cōplexione in primis ānis p̄ualet humi-
ditas sicut z in vere. In illis eteni annis mollis est z
tenera. In secūdis aut̄ ānis vsqz ad calozis stationē
p̄fectā: velut in estate vincit calor. In tertijs quidez
annis in q̄bus est prope suā declinationē: z circa m̄-
nuēdi p̄ncipiū: fortior est siccitas velut z in autūno.
Et in annis extremis in q̄bus ad destructionē perue-
nit in ip̄so sicut z in byeme superat frigiditas.

Et sequunt̄ s̄m hoc alia tria tēpora: qz cōplo
etatis p̄ria est humida: sic veris: z aiālia in hac
etate tenera sunt z blāda: z secūda etas est cala
qñ calor aiāliū est cōpletus: sicut est tēpore esti-
ualis: z tertia etas qñ icipit minui est sicca: sicut

in autūno: et quarta postrema etas que est circa corruptionem est frigida sicut hyems.

Uult dicere q̄ antiqui secuti fuerunt iustū nāe: et post q̄ ita facit res terrenas files celestib⁹ in omni re: qm̄ ille sūt sube: sicut iste sube sunt: et ille durabiles qlibet per se: et durabiles per ḡnationē: et sūt illis vestigia: cōuenit ex hoc: vt qm̄ voluerimus h̄e d̄m̄fationē sup̄ corpora celestia q̄ ea accipiam⁹ ab operib⁹ q̄ sunt inter nos. Et ita sicut est p̄n̄m̄ hoīs humidius: conuenit vt anni p̄n̄m̄ sit ver: qz est humidior: et qz alia tēpora subsequētia postmodū fm̄ ver sunt in alijs etatib⁹ venientib⁹ post pueritiā: et hec est res manifestā: qz ea ne dum itelligere possum⁹ sed sentire. Et p̄tolomeus iam tibi monstrauit viz quā habet anni p̄n̄m̄: si b̄i intellexi qd̄ ante dixit q̄ res oēs que formanē in p̄n̄o firme semp̄ remanēt re illa q̄ generat̄ donec corrupat̄. Et p̄ hec verba dem̄fatū est tibi q̄ p̄m̄ 4^m sodiaci est calidus et humidus puerile sanguineū. Et 2^m 4^m: calz et siccu: est iuale iuuenile cholericū. Et 3^m 4^m frigidū et siccu: melicū: autūnale demonstrās p̄n̄m̄ viuēdi et senescendi. Et 4^m vlti^m est frigidū et humidū: decrepitū: hyemalis: flegmaticū.

In fortitudinib⁹ quatuor anguloz et quatuor orizontis partium. Capitulum 11^m.

Quodem quoq̄ modo in qualitatibus quatuor locorum orizontis et angulorum: a quibus ventorum flatus ad omnem partē inchoant dicendum est.

Similiter status quatuor locoz in orizonte et anguli vnde incipiūt motus ventoz per oēs p̄tes.

Uult dicere q̄ sol qui vincit res oēs operat̄ in istis locis: et sicut in temporibus anni: et q̄ stelle sicut ant̄ docebimus eum iuuant.

In parte nāq̄ que dicit̄ oriens fortior est siccitas: ob hoc q̄ cū per eam partē soli incedit: q̄cqd̄ nox humectauit desiccare nō desinit: et qz venti qui ex illa parte flatus emittūt et ḡnāliter orientales appellant̄: ab oī p̄iuantur humiditate atq̄ desiccant.

Ille q̄ vincit in p̄te oriētis est siccitas eo q̄ sol qm̄ est in hac p̄te incipit desiccare q̄cqd̄ humectauit nox: et venti qui mouent̄ in hac p̄te: qui sunt ḡnāliter dicti solani: sūt sine humib⁹ et desiccāt.

Uult dicere q̄ siccitas vincit in aere oriētis cuiuslib⁹ p̄p̄t̄i resp̄cū aeris sui occidētis: qz sol incipit desiccare aerē oriētis: et donec occidit crescit siccitas multū in p̄tib⁹ oriētis: et qd̄ desiccet in p̄tib⁹ occidētis est modicū: qz multū nō durat ibi: et cū occidit nox id humectat. Probatio v̄o certitudinis hui⁹ est id qd̄ videmus in ventis orientilib⁹: qz oēs desiccant: et nunq̄ de leui veniunt cum aqua.

Pars autem meridiana calidissima est: ob hoc q̄ solis calor multus est cū in celi medio moratur: et qm̄ hec pars quantū ad nostre regionis situs est dextra: venti qui ab ea p̄te p̄cedunt ḡnāliter meridiani nuncupantur: qui calidi sunt et comburentes.

Et pars meridiet est calida multū p̄p̄ magnaz calefactionē solis q̄ est in medio. Et hec pars respectu nostraruz moraz tēdit ad partē meridiet et venti qui mouent̄ ab hac p̄te: q̄ meridionales sunt generaliter dicti: sunt calidi comburentes.

Multū bene dixit p̄tolomeus: cū dixit respectu n̄raruz moraz: qz si posuerimus q̄ aliq̄ p̄latio sit in parte meri-

die: erit septētrion illi qui morant̄ ibi de mō qui nobis ē meridies: qz nobis est meridies respectu n̄raruz moraz: calidus et cōburens: qm̄ sol est toto āno in directo p̄tis illius: et facit multas reuerberationes radioz.

Occidentalis v̄o pars humida est: eo q̄ cū sol in illa parte morat̄: ea que dies excauit mox humectari incipiunt: et qui inde p̄cedūt venti quos ḡnāliter occidentales dicimus mollificāt et humectāt. Pars autē septētrionalis est frigidissima ob hoc q̄ caloris occasiones q̄ nobis incūbūt p̄p̄ solis ex̄ntiaz in celi medio fm̄ nostri situs locū a nobis multū elongant̄. Et qm̄ in oppositiōe solis celi mediū obtinetis ponit̄: et vēt̄ ex hac parte procedētes frigidissimi sūt et cōstrictiui.

Et pars occidētis est humida: qz qm̄ sol est in hac p̄te: res desiccate in die incipiūt humectari: vt venti qui ab hac parte mouent̄: qui ḡnāliter dicti sunt occidentales: humectant. Pars septētrionis est frigida multū: qz res faciētes calores p̄ essentiā solis in medio celi: qm̄ inspiciem⁹ respectu n̄raruz moraz elongant̄ multū ab hac p̄te: qm̄ est sicut in opposita solis cū est in medio celi: et venti qui ab hac parte mouent̄ qui generaliter dicti sunt septētrionales congelant.

Uult dicere q̄ versus partes septētrionis respectu nostraruz moraz accedit sol semp̄ in modo quo nobis facit in hyeme: et propter hoc est frigida.

Hoc itaq̄ notitia valet et p̄ficat ad oīum p̄tium cōplexionū cognitionē in omni ora. Ideo. s. qz planum est et apertū q̄ vis stellaruz efficiens fm̄ tēporum annozum et anguloz qlitates mutantur.

Et in rebus istis est p̄ficium et auxilium magnū pro cognoscēdo cōplones oīum p̄tium quolibet tpe: qz manifestū est q̄ virt⁹ cū qua opant̄ stelle mutat̄ p̄ stat⁹ tēporuz et etatū et anguloz.

Aperte dixit hic p̄tolomeus q̄ hoc scire dat magnū p̄ficium in cognoscēdo virtutes stellaruz: et postq̄ opera stellarum recipiūt mutationē: sicut nobis in 3° caplo demonstrauit: cōuenit vt mutent̄ per cōplexionē esse partium: et etatum: et anguloz: et rerum aliarum.

Nam cū oēs res eis assimilant̄ pure erūt earuz qlitates et absq̄ vllius alteri cōmixtione. Quapropter erunt earz opa fortiora. v̄bi ḡra. Stelle nāliter calefacientes in modis calidis sunt fortiores: et stelle similiter humectātes in modis humidis. Earz v̄o vires in istoz modoz p̄trarietatib⁹ nō sunt pure: sed alijs reb⁹ admixte sunt debiles: velut in stellaz calefacientium virib⁹ in modis frigidis: et in stellaz humectantiū fortitudinib⁹ in modis desiccantib⁹ euenit. Idez quoq̄ in omnibus alijs modis euenire fm̄ qualitātū cōmixtionem non dubitemus.

Et qm̄ status fuerint illis files erit qlitas sua pura et sine cōmixtione vlla: et erit maioris virtutis opus suū: sicut stelle q̄ opant̄ calores nāl̄ in statibus calidis h̄nt v̄im maiorē: et stelle humide in statib⁹ hūidis: et si in statib⁹ fuerit eis h̄ijs nō erūt pure: s̄ cōmixte cū alijs et debiles: sicut

Tractatus

virtus stellarū calidarū in statib⁹ frigidis: z stellarū humidarū in statib⁹ siccis. Et sunt omnes res alie s^m cōmixtionem qualitarum.

C Ptolome⁹ aut docet p hoc dcm̄ quō fortificant v^{ir}utes stellarū z quō debilitant: docēs q^o eaz q^olibet fortificat cū suo simili: z cū suo d^o debilitat: z s^m q^o est cōmixtio est virtus vel debilitas sua: sicut cōmixtio p nām vel accūs.

C In signis fixis mobilib⁹ z cōibus. Caplm̄ 12^m.
Ab hinc in antea docet nos Ptolomeus virtutes signoz: sicut stellarum docuit.

Is itaq³ premissis sequitur vt proprias partium circuli signozum mutationes sicut nobis aduenere adijciamus.

C Et postq³ bec diximus hac manerie cōuenit vt hoc sequat^r loqui in mutationib⁹ nālibus. pprijs partiu⁹ zodiaci signoz: s^m q^o ad nos peruenit per alios sapientes.

Postq³ p loqui pposuit de stellis: ipib⁹: z anglis: intelligimus ex hoc q^o zodiacus signoz diuidit in duodecim ptes. Dixit eni hoc q^o cōuenit vt loquamur pmo de mutationibus nālibus p^rinentib⁹ ad q^olibet signū s^m rectificacionem sapientū antiquozum.

C Que sunt generales vniuscuiusq³ cōplexionis tēporum que per ea sunt assimilata.

C Quia cōplexiones vles quas habet q^olibet eoz assimilantur tēporibus que per ea sunt.

C Ratio hui⁹ dicti est id q^o an dixim⁹ q^o v^{ir}us cuiuslib⁹ signoz pōt intelligi p cōplexionē vlem que similis est opi suo: tpe quo sol est in eo etiā de monstratū est p id q^o est p^ricū q^o virtutes celestiu⁹ corporū intelligimus solūm p cōparacionē solis z lune. Et q^o sol magis p^rinet ad zodiacū signoz: sicut in astrologia quadriviali est monstratū: puenit vt v^{ir}utes signoz sciamus per mutationē operum eius.

C Et quedā etiā suarū pprietatū que solī z lune ceterisq³ stellarū assimilant: quas nos in sequentibus cōmemorabimur post premissas signozum v^{ir}es in semetipsis absq³ vllius alius cōmixtione quas eis tm̄ ex collatione vnius ad aliud assignamus.

C Quā alique pprietates signoz sunt aliq³ ppter pertinentias quas cū duob⁹ luminarib⁹ z alijs stellis hnt q^o ante dicemus postq³ locuti erim⁹ de virtutib⁹ signoz sine alia mixtione: cū per se fuerint iudicate respectu vnius ad aliud.

C Dicit q^o virtutes signozum sunt in trib⁹ manerib⁹ vna est ppter pertinētiam quam hnt cum stellis: z q^o de his loquet^r in antea. postq³ de duob⁹ manerib⁹ erit locutus q^o ruz vna est id q^o est propriū cuiilibet signo per se z alia est pertinētia quā bz vnū. s. in respectu alterius.

C Prima nempe signozum differentia est q^o quedam eorum tropica: quedam equinoctialia: quedā quoq³ fixa: z quedam cōmunia nuncupantur.

C Nam prime diuersitates quas hnt signa sunt q^o aliqua eoz dīcūtur mobilis: aliqua signa equinoctialia: aliqua fixa: z aliqua bicorpora.

C Vult dicere q^o opera aliquozum eorum mutantur de re vna in aliā: z aliqua habent opera temperata: aliqua vō fixa z aliqua duabus rebus cōmixta.

C Tropica nāq³ duo sūt gradus. s. 30. qui estinali solstitij punctū sine interuallo sequunt^r: z sūt cancri gra-

du. Et aliq³ etiā in 30. gradus punctū: hyemalis solstitij ordinati succedēs qui sūt capricorni gradus. bec aut^r his iccirco nominib⁹ designant^r: qm̄ illud in eis euenire manifestū est. Nā cū sol ad istoz duozum signoz initia peruenit: versus motū qui est in latitudine d^o motū quē p^rus habebat tunc p^ruertit. Cūq³ fuerit in cācro estatē. In capricorno vō facit byemē.

C Quia hoz duo signa sunt mobilia: z bec sunt 30. gradus qui sequunt^r punctū tropici estivalis: vsq³ ad finē cācri. Et 30. gradus primi q^o sequunt^r punctū tropici hyemalis z ē finis capricorni. Et eis iposuerunt nomia talia: q^o pueniētia sibi fuerūt: q^o sol cū est in p^ricipio hoz duozū signoz mutat^r ad motū in latitudine diuersus a motu quē ante habebat: z cuz est in cancro facit estatē z cū est in capricorno facit byemē.

C Vult dicere q^o bec noia eis imposta d^riuant a nālī demonstratione quā hnt per se: z illud q^o dixit q^o sol mutat^r in motu latitudinis est in q^odriviali astrologia monstratū.

C Equinoctialia quoq³ duo sunt: signū vide scilz equinoctij vernalis punctū loco p^rimo subsequēs: sūtq³ gradus arietis. Et signum autūnalis equinoctij punctum ordinatum succedēs: q^o est signum lib^re. Hoc quidem nomen sortiant^r ex hoc q^o in eis indubitanter euenit. Cum sol etenim eorum ingreditur initia nocti dies vbiq³ coequantur.

C Et hoz duozū dicunt^r signa tēperantie: z bec sunt p^ria sequētia punctuz equinoctij veris: z est signū arietis. Aliud est punctū q^o sequit^r punctū equinoctij autūnalis: z est signū lib^re: q^obus talia nomina fuerūt iposita: eo q^o cōueniētia sibi fuerunt: q^o cū sol est in eorum p^rincipio: est dies in omnibus partibus equalibus cum nocte.

C Intelligimus ab hoc z ab alijs dictis huic assimilantib⁹ q^o signa non habent in se opus naturale nisi quantum est opus quo virtus solis z aliarum stellarum mutatur cum sint in eis z sic videntur signa esse materie.

C Reliquoz aut^r signoz octo: que iter tropica z equinoctialia signa locant^r q^otuor fixa z q^otuor nominant^r cōia. Fixa vō sunt que duo solstitialia z duo equinoctialia signa sequunt^r: q^o sūt: taurus: leo: scorpi⁹: aq³ riu⁹: eo q^o q^otuor tēporū mutationes: q^o sole ingrediēte solstitialia z equinoctialia psequunt^r signa p^rincipiuz sumūt: z sūt cū aer ad hūiditatē: v^l ad calozē: aut ad frig⁹ siue ad siccitatē mutat^r. Signū: z magis apparēt: q^otiēscūq³ sol i his signis fixis morat^r. Aeris q^oq³ q^olitas tūc nāl^r existit pura. Nā pp longā istozū q^olitas durabilitatem earum vires apertissime recipit.

C Et ex octo signis remanētib⁹ de his. s. que sūt inter signa mobilia z tēperata sunt q^otuor que dicta sūt fixa: z q^otuor que dicta sūt bicorpora. fixa enī sunt ea q^o sequunt^r duo mobilia: z duo tēperata: z bec sūt taurus: leo: z scorpi⁹: z aq³ riu⁹. Et hoc est q^o mutationes quatuor tēporū que incipiunt qm̄ sol est in signis mobilib⁹ z tē-

peratis q̄ aer inclinatur ad humiditatē ⁊ siccitatē: aut calorem aut frigiditatē sunt firmiores: ⁊ affriores cū sol est in his signis fixis ⁊ status aeris naturales tunc sunt puri: ⁊ q̄ multū in statibus istis durant recipiunt vim suā: receptione sic manifesta q̄ hoc sentimus.

Uult dicere q̄ cum sol est in signis istis solūmodo sentimus statum proprium illius operis pure sine cōmixtione: quoniam aer multum in vno statu perdurat.

Signa v̄o cōia sunt: que post signa fixa mox apparent que sunt. gemini. virgo. sagittari⁹. ⁊ pisces. Jōq̄ sic appellant: qm̄ inter mobilia fixa q̄ signa locant: ⁊ cū suis principijs atq̄ extremitatibus nāli fere mutationi cōsimilant: que vnicuiq̄ donarum qualitātū est ppria: qualitātū videlicet mobilium atq̄ fixorū.

Signa v̄o duoz̄ corporoz̄ sunt ea que secunt̄ fixa: ⁊ hec s̄t gemini. virgo. sagittari⁹. ⁊ pisces: q̄ sūt iter mobilia signa ⁊ fixa que b̄nt p̄cipationē cū principijs ⁊ finibus suis in mutatione naturali ppria duoz̄ statuū mobiliū ⁊ fixoz̄um.

Aperte dixit Ptolome⁹ in hoc loco q̄ duo signa tēperatē sunt et mobilia: q̄ qm̄ sol aliqd̄ eoz̄ ingredit̄ tēpus mutat̄. Nā aries mutat̄ de hyeme ad ver: ⁊ libra de estate ad autūnum. Ceterū assignavit rōnes pp̄ quā hec dicta fuerūt duoz̄ corporoz̄: eo q̄ gemini p̄n^m similitudinē h̄z cum aere veris ⁊ finis cū aere estiuāli. Et virgini p̄n^m similitudinē h̄z cū aere estiuāli ⁊ finis cū aere autūnali: ⁊ p̄n^m sagittariū similitudinē h̄z cū autūno: ⁊ finis cū hyeme: ⁊ p̄n^m pisciū similitudinē h̄z cū aere hyemali ⁊ finis cum aere veris. Et postq̄ mutatio naturalis ⁊ ppria solis mutatur per hec signa. hoc modo conuenit vt virtutes habeat cum quibus vnūquodq̄ eoz̄um operetur duo diuersa.

In masculinis ⁊ femininis signis. Capl^m 13^m.

Asciline atq̄ diurne nature sex signa indicauerunt: sex v̄o residua ad naturas femininam atq̄ nocturnam retulere: ⁊ vnū post aliud disposuere: ob hoc q̄ nocti dies adheret ⁊ iuxta eam semper existit: ⁊

quia sex masculini sunt prope femininos: ⁊ eis frequenter adiunguntur.

Similiter posuerunt sex boz̄ signoz̄ de nā masculina ⁊ diurna: ⁊ alia sex de nā feminina ⁊ nocturna: ⁊ ordinauerūt vnū post aliud: eo q̄ nos semp̄ venit post diem ⁊ circa diem. Et q̄ femina semp̄ vadit cū masculo ⁊ circa eum.

Uult dicere q̄ sapiētes antiqui secuti fuerūt in hac p̄tione v̄ndecimā qui hoc expti fuerūt ⁊ miserunt s̄m positionē earum per experientiam ⁊ ordinauerunt ea s̄m nām: eo q̄ femina sequit̄ masculū ⁊ nox diem.

Hui⁹ aut̄ rei principiū ab ariete p̄pter occasiones p̄dictas sumpserunt: ⁊ qm̄ et masculi dominant ⁊ agūt: estq̄ cōuenientius vt sint p̄cedentes: patientibusq̄ honorabiliores. Ob hoc igit̄ a masculino fecere initii. Arietis ⁊ etiā libe signa masculina sūt atq̄ diurna: eo q̄ circulus equinoctialis sup̄ ipsa p̄tendit: a q̄ primus fortisq̄ motus qui firmamētū motus dicitur sumit originem. Ordo v̄o signoz̄ hec duo subsequentiū est velut p̄diximus: femininū. s. post masculinū: ⁊

post femininum masculinum.

Pincipiū huius ab ariete p̄pter rationes q̄s diximus. Nam eo q̄ masculus est princeps operator ⁊ ancianus in virtute maiori quas patēs opus posuerunt primus masculum. Unde signa arietis ⁊ libe sunt masculina ⁊ diurna eo q̄ linea equinoctialis transit per ambo ipsa: ⁊ abinde incipit maior mutatio totius firmamenti. Alia tamen signa sequentia ea ordinata fuerunt s̄m q̄ diximus vnū. s. post aliud.

Ratio quā dixit Ptolomeus postq̄ ab ariete iceperunt est pro eo q̄ sol in t̄pib⁹ āni facit: ⁊ q̄ vtus p̄ncipū est ei q̄ subsequit̄ p̄ponenda. Similr̄ q̄ motus totius est ab oriente ad occidentem sup̄ polos equinocty cōuenit vt arietis ⁊ libe: signa vim habeant ancianā: super illā illoz̄: ⁊ q̄ v̄t arietis qui est p̄n^m vim habeat ancianā sup̄ illā libe: ⁊ q̄ sint alia ordinata s̄m q̄ natura ordinauit noctē post diē ⁊ feminā post masculum: ⁊ q̄ masculus est operator ⁊ p̄positus in virtute ⁊ ordinatione super feminā cōuenit vt sit aries masculin⁹: taurus v̄o femininus: ⁊ libra masculinus ⁊ scorio femininus ⁊ sic d̄ omnibus alyz̄: eo q̄ signa masculina diurna sunt: feminina v̄o nocturna.

Quidā at̄ sub ascēdēte ordinē sexus signoz̄ icepe: **E**t aliqui ordinauerunt signa masculina ⁊ feminina incipiēdo a signo ascendētis.

Ptolomeus facit nos itelligere per hoc dictus q̄ rō pp̄ q̄ sapiētes antiqui scuerunt. ⁊ z. domos est eadem rō q̄ scuerūt duodecim signa qm̄ linea circuli orizontis ⁊ linea meridiē diuidūt hora q̄libet firmamentū per quatuor p̄tes sicut ante diximus: ⁊ sūt dicta loca p̄tius anguli ascendētis: eo q̄ hi quatuor similes sunt punctis quatuor anni tēporū: q̄ postq̄ p̄n^m nāle anni est primus punctus arietis cōuenit q̄ hic punctus ascēdat in ascendēte vt puncti quatuor tēporū anni sint in linea meridiē ⁊ in linea orizonte. Similr̄ pp̄ similitudinē nāe signoz̄ que sunt in istis p̄ctis: q̄ qm̄ vnū fuerit mobile oia. 4. erunt mobilia v̄t̄p̄m: ⁊ qm̄ vnū fixū fuerit oia. 4. erunt fixa: ⁊ qm̄ vnū duoz̄ corporoz̄ sic erūt oia quatuor. Ampli⁹ cū planete in orizonta oriētēs fuerint virtus ab eis pueniēs extendit̄ ad oia: recta linea ad oia que sunt in tota orizonta sicut de radys solis: qui luce re faciūt totā orizontā hora qua sol ascendit ad ascendēs: Idē est de virtute anguli medij celi: q̄ cū planete sunt ibi linee radioz̄ suoz̄: que veniūt ad punctū orizonte sūt eq̄les cū illis que veniunt ad alium punctū suum oppositū: ⁊ oibus modis erūt sic longe ab occidēte sicut ab oriente: ⁊ pp̄ hoc cōuenit. vt. 4. anguli habeant vim magnā: put̄ habent p̄n^m quatuor tēporū āni: ⁊ q̄ res est sicut dixim⁹: puenit vt firmamentū se ponat hora q̄libet in. 12. partes rōnib⁹ aūdictis ⁊ q̄libet ps in. 30. sicut signa diuidūt antiq̄. **S**i militer sapiētes ispererūt ⁊ inuenerūt plus q̄ ascendēs sit p̄ncipū: q̄ exit primitus de subterra: ⁊ posuerūt ips̄ p̄ dño p̄n^m aie ⁊ corporis ⁊ posuerūt angulū sibi oppositū pro domo pariū oppositoz̄ ⁊ s̄rioz̄ muliez̄ p̄ martis ⁊ maritoruz̄ p̄ mulierib⁹: ⁊ inuenerunt angulū 4° domus similem p̄cto t̄pis estiuālis: eo q̄ cū aries fuerit ascēdēs q̄rta erit cancer: ⁊ q̄ virtus solis appet̄ qm̄ est in p̄cto cancri posuerūt eā p̄ domo patrū eius oppositū p̄ domo matruz̄: ⁊ q̄ angulus 4° dom⁹ est punct⁹ de subterra posuerūt eaz̄ pro domo hereditatū terre ⁊ rerum secretarū: eo q̄ saturnus h̄z in eo posse magnū qui est frigidus ⁊ siccus similis nāe terre. Similr̄ q̄ inter solē ⁊ 10° est similitudo magna: q̄ cū est in medio celi virtus ei⁹ ad oēm partē extendit̄ posuerunt 10° pro domo regnoz̄ ⁊ ministerioz̄ q̄bus viuūt

Tractatus

homo. Et qz secūda puenit post ascēsus: r 11° post 10° posuerūt z^{am} p domo aureis r auxiliatoz: eo qz hauerē r auxiliatores sequunt corp^o r oē p^m r posuerūt 11^{am} p^o domo spei r fortune: eo qz virtus eius sequitur virtutem 10°. put v^{us} z^e v^{itute} sequit ascēdentis. r posuerūt opp^m domorū qd est 8° p domo terioz r debitoz r hereditatū moztuoz: eo qz est opp^m z^e que bz similitudinē cū venere: qz z^e ē taurus q est domus veneris. Et pp similitudinē quā bz 8° cū scorpione qui est dom^o martis: r posuerūt opp^m 11° qz ē 5. p domo filioz r gudioz: r qz semp est trina ab ascēdēte posuerūt eā p^o gaudio veneris: qz venus bz cū corpore cōpletā amicitia. Et qz 11° aspicit de sextili ascendens posuerūt eā p^o gaudio alteri^o fortune que est iuppiter. Post modū ad tertiā ispeyerūt r inuenerūt qz erāt cadētes a 4° r similitudie magna qz est dom^o mercury cui^o v^{itute} est super alia cōmixta r bz cursus semp circa solē: posuerūt eaz pro domo fratru p^o p^o p^o r mutationū breuiū. Silt^r qz est in sextili ascendētis: bz similitudinē cū luna in faciēdo mutatiōes festinas posuerūt eā p^o gaudio lune: r posuerūt suuz opp^m. qd est 5 pro domo itinez longoz r fidei r sciarū: qm bnt similitudinē cū sagittario que est dom^o iouis: r aspicit ascēdēs de trino. Et qz v^{itute} lune est opposita v^{itute} ti solis in humectādo posuerūt eā p^o gaudio solis: r qz etiā sol bz posse magnū in triplicitate arietis qm aries est eius exaltatio: r sua triplicitas similis est nōc domui. Silt^r qz inuenerūt qz 12° separāt ab ascēdēte: r est cadēs ab eo posuerūt eā pro domo inimicoz r laboz: r gaudiū saturni q est lubricus frigidus r siccus r posuerūt eius opp^m qd est sexta: qz cadit a septima r separāt ab ea p^o domo infirmitatū r gaudiū martis: qz 5° est saturno. Et qa. 7. est dom^o parū r subri elongant a pib^o tāū q^o 6° r 7° elongat posuerūt eā. f. 6° pro domo subtoz. Et postqz nō est loc^o qui mercury pueniat nisi ascēdēs posuerūt ipsaz pro gaudio suo. C. Postqz at sapiētes antiq extraxerūt demōstraciones 12. domoz p hāc rōnē experti fuerūt r inuenerūt multotiēs q sic erat p expiētā: vt posuerūt: vñ sic stabilituerūt: r qz pro. nō nominauit in libro suo nisi radices stabilitatis nō laborauit in dicendo hoc totū: s3 loc^o fuit de his que sūt sup terrā: eo qz hnt v^{itute} maiorē illis q sūt sub terra r pp hoc posuit 12° domū subtoz loco 6° sicut an mōstrauit.

C Anum. f. masculinū r aliud nominando femininū: r inceperunt ab ascendente.

C Et posuerunt vnum masculinum r alium femininum incipiendo ab ascendente.

C Vult dicere qz sapientes antiq securi fuerūt in domibus ponere vnum masculinum r aliud femininum fm qz fecerunt in. 12. signis: r inceperunt ab ascēdēte r posuerūt ipsum masculinū r secundā femininā hac eadē rōne.

C Velut quidam qui signozum mobilium principia a luna signo posuere: eo qz citius qz aliarum stellarum aliquam variationem recipit.

C Sicut aliqui inceperūt signa mobilia a signo lune: quoniam lune accidit festinus motus magis qz alijs planetis.

C Ptolome^o posuit in hoc loco nobis in mente qz v^{itute} lune sequit illā solis: r sic cōuenit: vt sicut mor^o nālis v^{itute} segit cursus solis: sic mor^o p^oicularis qui fit oī mēse cursus lune sequat: qz luna p^ograt signa oia oī mēse r fit oī mēse. 4. tropici siles illis qz facit sol per oia signa qlibet āno: r pp h^o accēperunt antiq p^o signozum mobile a signo lune: r posuerūt p^oncipium mobile: aliud v^o fixum: r aliud duoz corpoz sicut fecerūt in signis respectu cursu solis.

C Simili nāqz mō sexuz signoz initia ab ascendente

ceperunt: ob hoc qz orienti propius existit: r ordines subsequentem velut predictū est subsecuti sunt.

C Et sic acceperūt p^oncipiū signoz masculinorū ab ascēdēte: eo qz est magis circa oriēs: r ordinauerūt hoc mō quē diximus vñū post aliud.

C Sicut posuerunt signa mobilia r fixa a loco lune in modo quo sunt per solem sic posuerunt domos masculinas r femininas fm signa: r inceperunt ab ascendente qz est circa oriēs: r posuerunt ipm pro p^oncipio signoz.

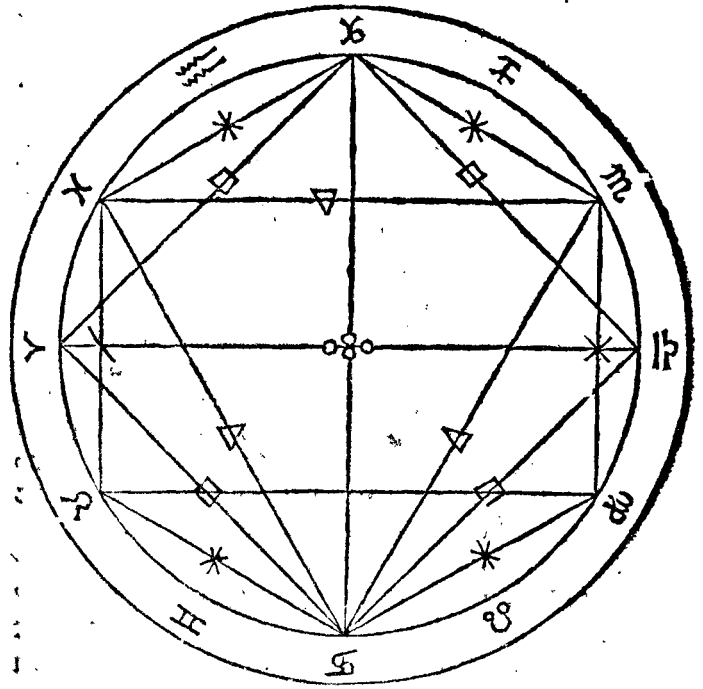
C Quidā etiā in qtuor oia signa p^onti sūt: qui r dixerē qz signa que matutinalia masculinaqz d^ont: s3 ea que ab ascēdēte vsqz ad celi mediū cōstituunt: r que et sunt eis opposita ab occidēte vsqz ad anguluz terre. Duas v^o qrtas residuas feminias r vespertinales appellauere. Imposuereqz signis alia multa p^onomina fm figuras que in eis sūt. Quedā eoz etenī qdrupedia r quedā syluestria. Quedā v^o multoz nomina nere filioz: r his similia: s3 qm eoz nominū est occasio manifesta: r qm hui^o que sūt per has figuras illo in loco noari pnt in quo nobis ad hāc sciaz v^{itute} conferent hoc in loco reticendum fore decreuimus.

C Et aliqui diuiserūt duodecim signa in qtuor ptes r fecerūt qz signa oriētalīa r masculina sūt ab ascendente vsqz ad medium celi: r opposita sua similt^r que sunt ab occidēte vsqz ad angulū terre: r cetera duo opposita posuerūt pro feminis occidētalib^o. Et signis mltā nomina posuerūt fm figuras p^ontinentes ad ea. Qm aliqua eorum dixerūt signa qdrupeduz aliqua eoz signa syluestria r alia multi seminis r talia. Et hoz nominū rationē est hoc bonū ad intelligēdū. nā pōt homo ponere res fm figuras de qbus poterit se iuuare in hac sciētia. timui. n. qz eēt superfluitas declarare bec omnia in hoc loco.

C Vult dicere qz sapientes antiq posuerūt nomina mltā signis s3 figuras stellarū fixaz p^ontinētes ad ea fm figuras suaz operū p d^ontando opa signoz p se r pp v^{itute} stella rū fixaz que sūt in eis: qm ex h^o fit v^{itute} q vna opa res q sūt iter nos: re simili illi figure q est in celo: dicit qz p h^o pōt bō scire de dicto qd ante diximus de stellis r signis. Et qz bec opa mutant pp mutationē haz figuraz de vno signo in aliud lōgis tpib^o tenuit qz eēt supfluitas declarare in h^o loco. Vult dicere qz id qd inde opportunū fuerit dicit ante. Ego v^o te volo docere ea que accidūt hoc nō tpe. Dico enī qz signa rōnalia sunt ea q in qbus est figura similis figure hūane. Et bec sunt gemini: vgo: r libra: r p^oma medietas sagittary r aq^ory. Ampli^o dicunt bone vocis: r dicunt hie v^{itute} maiorē in oriēte pp maiorē v^{itute} hois r qz est bone vocis. Et signa pluuiosa sūt in qb^o est figura aniū sic vultur r gallina. Et signa bntia figuras bestiaz qdrupedū silt^r silt^r aries taurus capricornus r sunt dicta domestica: r leo r v^{itute} nis sagittary r scorpio sūt syluestria. Et signa mltoz filioz sunt cancer scorpio r pisces: eo qz signant aialia aquarū q sunt multi seminis. Silt^r posuerūt nomina mltā signis s3 eoz opa: qm eoz sunt que d^ont manētia: r sūt: gemini: leo r virgo. Et eoz que dicunt paucoz filioz: r sunt aries taurus: libra: sagittarius: capricornus: r aquarius. Et eoz sunt medie vocis r sunt signa habentia figuras bestiarū que habent vocem sicut aries taurus leo: r vltima medietas sagittary

tas sagittary & capricorn. Et eoz st q̄ nō hnt vocē sūc can
 cer scorio & pisces. Multa tibi d signis dixerūt antiq̄: cō
 venit tñ vt d̄ d̄cis eoz accipias id q̄d cū opione Ptol. cō
 cordet: qm̄ ē solūmō ille q̄ rē seq̄t nālē: qz tenet vt q̄dlibz
 signū viz suā beat sepatā pp̄ stellas fixas i signo qlz exp̄i
 tes. Et pp̄ B̄ puenit vt ip̄icias q̄ stelle ad sigm̄ prinēt: & f̄z
 B̄ iudicabis. Et cū B̄ feceris nāl̄r eris bāc arte secur̄: & cō
 cozs eris cū opione Ptol. Cōuenit. n. vt B̄ facias & oia alia
 dicta dimittas nec te pdas sicut ille qui vult accipe vias
 multas & que sit certa ignozat: & sic non ibis errando sicut
 ille qui nescit que sit veritas & que non.

Figura aspectuum.

In affinitatibz quatuor signoz & figuris. Cap. 14^m.

Rima qdē partium circuli signoz inter se
 similitum affinitas est que in figuris ha
 betur: & sicut partes inter quas vnus est
 diametri longitudo: & que duobus rectis
 angulis subtendunt: suntqz sex signa & cē
 tū octuaginta gradus: & partes etiā inter quas est lō
 gitudō trina & que vnum rectum angulum ac eiusdēz
 tertiam continent: & sunt quatuor signa ac cētū uiginti
 ti gradus. Partes quoqz iter quas est lōgitudō terra
 gona que vnū rectū angulū p̄tinent: & sunt tria signa
 atqz gradus nonaginta. Plecno & ptes inter quas est
 exagona lōgitudō q̄ vnus recti anguli bisse circūte
 rent: & sunt duo signa ac gradus sexaginta.

Partes sphaere signoz q̄ hnt similitudinē vnum
 cū alio primo sunt be q̄ hnt participationē in fi
 guris aspectus: & be sūt ille que hnt inter vnā
 diametrū & aliā cōprehēdētē duos angulos
 rectos: & sex signa que sūt centū octuaginta gra
 dus. Et q̄ hnt inter se elōgationē de. 3. & cōpre
 hēdunt vnū angulū rectū & tertiuqz alterius: &
 sunt quatuor signa q̄ sunt cētū uiginti gradus: & q̄
 hnt inter se elongationē q̄rte cōprehēdūt vnūz
 angulum rectum. & 3. signa que sunt nonaginta
 gradus: & que hnt inter se elongationē sexti
 lis comprehendunt duas partes anguli recti: &
 duo signa qua sunt sexaginta gradus.

In hoc nō eget glo. q̄ aliqd̄ intelligit de geometria &
 ab B̄ intelligit corruptio d̄ci aliquoz qui di
 xerūt de p̄iectione radioz siue gradibus equalibus.

Occasiones autez cur has solas lōgitudines & non
 alias obseruare debeamus: ex hoc qd̄ subsequit ad
 discemus. naz occasiones obseruādi lōgitudinē vni
 diametri p se manifestant: eo q̄ in eius oppōne fm̄
 lineam rectā elōgant: cūqz duas maiores ptes p̄side
 rauerimus in qbus erit pueniētia quantitatis p̄tis ac
 quātitatis toti & p̄tis: he residue figure p̄stituent.

Rō pp̄ quā be elōgatiōes sūt solūmō p̄ illis q̄ tu
 dicāt itelliges p̄ id qd̄ nunc dicem. dico q̄ rō q̄
 iudicāt p̄ elōgationē diametri ē rō d̄mōstrata p̄
 se: qm̄ ē oppositū p̄ lineā rectā. Cūqz duas ma
 iores ptes p̄siderauerim⁹ i qb⁹ erit pueniētia q̄n
 titatis p̄tis ac quātitatis toti & p̄tis be residue fi
 gure p̄struent: p̄ pueniētia itaqz p̄tis erit ita q̄n
 accipiem⁹ neumas eas in qb⁹ ad accordamētū
 cadit neumaz q̄ sunt vnū aliud tm̄: & illas q̄ hnt
 de pluri. Et de istis siunt alij aspectus.

Uult dicē q̄ sapiētes atiq̄ nō iudicāt p̄ elōgationē aliā:
 nisi p̄ has p̄dictas: eo q̄ diameter diuidit circulū p̄ mediū
 & p̄ lineā rectā: & fit vnū p̄ctū linee recte opp̄ alterius: qz
 q̄n vnū p̄ctū fuerit i ascēdētē: aliū erit i occidētē: & q̄n vnū
 erit i medio celi: aliū erit i āglo tre: & d̄ic q̄ ex arcu quē fa
 cit diamet q̄n d̄idēt p̄ p̄p̄tiōes maiores musice: eas i qb⁹
 cadit accordamētū fierēt elōgatiōes alie q̄ sūt tria 4^z & sextil.

Per pueniētia itaqz p̄tis erit ita: cū ad duoz recto
 rū anguloz lōgitudinē assignabim⁹ p̄portionē q̄ dia
 metri ē lōgitudō ab ei⁹ medietate: & 3^z erit. s. medietas
 ipsi⁹ lōgitudō tetragōa & ei⁹ 3^z erit lōgitudō ipsi⁹ exa
 gōa. ex hac at lōgi duplicata trina p̄stituet lōgitudō.

De accordamēto ali⁹ tm̄ respectu elōgationis
 q̄ facit duos angulos rectos: hec ē elōgatio dia
 metri accipiem⁹ medietatē & tertiu medietatis
 q̄ facit elōgationē q̄rte: & de tertio fit elongatio
 sextilis & de duplo tanto fit elongatio trini.

Uult dicē q̄ elōgationē diametri: qz res ē māi⁹: qm̄ vtz
 bz p̄icipatiōis trine cū alio acceperūt p̄ regla sapiētes atiq̄
 i aspectibz: qz q̄n ex arcu diametri medietatē accipiem⁹:
 fiet 4^z. & q̄n 3^z fiet sextil: & q̄n due ptes fiet trin⁹: & duplica
 bim⁹ 4^z fiet oppō. & si trin⁹ fiet ali⁹ trin⁹. & si sextilē duplica
 bim⁹ p̄t ide fieri ali⁹ oppō: vtz trin⁹ vtz sextil & erit i q̄drūto:
 māi⁹ q̄ medietas & 3^m sūt maiores ptes & n̄ p̄t cadē p̄p̄tio.

Per toti⁹ d̄o p̄tisqz pueniētia fiet ita: cū a tetragōa
 lōgitudie ad duas alias lōgitudines iter q̄s ip̄a p̄sti
 tuis p̄portionē fecerim⁹: fueritqz vni⁹ p̄portio sexq̄
 latera: alteri⁹ d̄o sexq̄tertia: cū assignauerim⁹ in quā
 p̄portionē ab ea ad id qd̄ min⁹ ea fuerit: & cui⁹ p̄por
 tio ad eā fit sexq̄latera exagōa fiet ide lōgitudō: cūqz
 ad māi⁹ ea p̄portionē assignauerimus: & cui⁹ p̄portio
 fit ei sexq̄tertia: trinā lōgitudinem p̄stituemus.

Ad cordādū vni⁹ p̄tis dupli: & tm̄ q̄n fuerit in
 respectu lōgitudis q̄rte q̄ angulū rectuz fac̄ erit
 Quadri. Ptol. C

sua pportio duab⁹ lōgitudib⁹ pportio tāti z me-
dij: z dī pportio sexq⁹ latera alia pportio tantī z
ēty: z dī sexq⁹ tertia: qm̄ respēū maiorī pportiois
tāti z medij sit lōgatio sextil: z qñ fuerit respēū
maioris pportiois tāti z tertij ē elōgatio trini.

Ult dicē qñ accipiem⁹ accōcordamētū tā i z pte in
re⁹ qre q est medietas medij circuli fiet ide elōgatio sex-
ti z lōgitudō trini: z h̄ mō qz si accipiemus tāū vt sextilē
z medietatē sextil fiet ide 4⁹. z hec ppō 4⁹ ad sextiles est
pportio tāti z medij. Et qñ accipiem⁹ tāū vt qrtū z eius
tertū plus fiet trinus: z h̄ ē pportio tāti z tertij. Et si itelli-
gis aliqd de geometria arithmetica z musica: itelligē po-
teris h̄ de leui. Ptolomēus vō qñ h̄ demōstrauerit fm̄
quadruium nō dimittet qui fm̄ nām demonstrat.

Itaqz affinitatū trinā z exagonā cōueniētes:
appellauerē: eo q ex signis in gñe pueniētibus cōsti-
tuunt: masculina nāqz vel feminina sunt oia. Que at
ex diametro vel ex figura tetragona formatur: discō-
uenientes nominauerē: eo q in cōtrarietate signoz
in gñe conuenientiam semper inueniuntur.

Et picipationes que sūt de trino z sextilī dicti-
mus accordatas: qz de signis sūt cōpositi accor-
datis in natura: qm̄ aut ambo erunt masculina:
aut ambo erunt feminina. Ea tamē que sunt in
diametro: aut sup quartā nō sunt accordata: qz
nō inueniunt signoz accordatorū in natura.

Inspicere ad pfectionē magnā itelligēte Ptol. qz lz elon-
gationes istas p portiones qdruiuales z modos tractauit
voluit eas in op⁹ iudicij ponē donec ide h̄z nāz dderit rō-
nē. Dicēs qz be qdruiuales lōgitudies h̄nt accordamētū z
discordamētū aliō h̄z nāz: qz sig⁹ q sit in figura trini vt sex-
tilis sūt accordamēta vt sint ambo masculina vt ambo fe-
minina. Quarta vō discordata ē: qz si vnū signū fuerit ma-
sculinū aliō erit femininū z eō. Et sig⁹ q sūt supra diame-
tro discordata sūt: qz sol facit tps i vno eaz pūū ei⁹ qd fa-
cit in alia sua opposito. Sitr qñ vnū ascēdit: aliō vō discē-
dit. In 4⁹ ē mutaf tps d vna manerie in aliā. z hac rōne
puenit vt aspect⁹ trin⁹ sit fortuna z amicitia z accordamē-
tū. Sitr z sextilis: z puenit vt aspectus diametri sit diuis
z inimicus: z qz sextilis est mediū tertij dixerūt sapientes
antiqui q est media fortuna z amicitia: z qz 4⁹ est opposi-
tio media dixerūt q est media inimicitia.

In sublimibus z infimis que precipiētia z obediē-
tia dicuntur. Cap. 15^m.

Dixit Daly.

Hec est alia maneries accordamenti qd habent signa
inter se fm̄ naturam.

Artes qdē quaz lōgitudō ab aliquo vno
eodemqz pūcto: pūctoz equinoctialium
est eadē sublimes z ifime nūcupant: z sūt
ille quaz ascēssiones z descēssiones in eoz
tēporib⁹ pūgūt: eo q in eqlibus circūse-
rētis circuloz paraleloz egnocctiali circulo ferunt.
Sitr dicūt pres q elōgate sunt equalr ab vno
pūcto cognito duoz pūctoz egnocctij pres altas
z bassas: z be sūt ille q h̄nt ascēssiones z descē-
ssiones cū tpsibus eqlibus: qz sunt in circulis eq-
libus ex circulis equedistatibus equinoctij.

Ult dicē q ascēssiones vni⁹ eoz sūt tāte sic ascēssōes
alteri⁹: z sitr descēssiones: qm̄ ascēssiones toti⁹ arie-
tis sūt eqls ascēssionib⁹ pisciuz in oi villa: z ille tauri illis

aquary: z ille gemini illis capricorni: z ille cācri illis sagit-
tary: z ille leonis illis scorpiōis: z ille vgis illis libere: z fm̄
h̄ puenit q pimus gradus arietis sit accordatus cum vlti-
mo gradu piscis: z de oibus alijs illud idem.

Itaqz at ptiū ille q in medio estual⁹ circuli formāt:
sublimes dñr: z q sūt in byemalis circuli medio no-
minant ifime: ob h̄ q cū sol p estualis circuli mediū
pgredit: dies noctibus maiores efficit. Cum autem
byemalis circuli medietatem illuminat dies nocti-
bus breuiores esse demonstrat.

Et pres q sit i medietate circuli estual⁹ sit dicte
alte: z q sit i medietate circuli byemal⁹ dicte sūt
basse: qz cū sol fuerit in medio circuli estualis
facit diē maiorē nocte: z qñ fuerit in medietate
circuli byemalis facit diē maiorē nocte.

Postqz dies nobilioz z fortioz ē nocte: qz mor⁹ aialū for-
tiores sūt: z magz apparēt z d nocte ē alteri⁹ maneriei pp
vtutē sol: q appet de die a q pueniunt oius rez vtutes ob
hāc rōne dixerūt sapientes antig. qz pres tps estualis alte
vt ondat h̄ noie: q sol cū ē ibi ē in maiori altitudine: qz cū
est in medio circuli byemal⁹. Sitr dixerūt eas cōmādato-
res z dixerūt alias bassas z obediētes p dñmādo melio-
rationē vtutis quā h̄nt pres alte sup bassas. In h̄ eni cap⁹
lūcratur duo scire magna z bona: vnū ē accordamētū qd
ē iter bas pres. aliud ē: qz qñ iueniemus duas natiuitates
q accordate sūt in vno gradu: sciemus q ille cui⁹ signator
est in gradu basse: erit obediēs oi cui⁹ signator ē in gradu
alto. Astrologi nāqz dñt hos gradus in vtute p cordes.

In signis se inuicem aspicientibus z sibi in fortitu-
dinibus equatis. Cap. 16^m.

Dixit Daly.

Hec est alia maneries accordamēti signoz z graduū z
aspectus vni⁹ ad aliū: z h̄ noiauit Ptol. vt nobis pa-
refaciat q signa h̄nt picipationes multas fm̄ nām.

Dicit itē quādā eē pres q alijs ptibus in
fortitudinibus equant: cū earū lōgitudō
ab vno qlibz pūcto ex duob⁹ pūctis tro-
pici: vna ē z eadē: eo q cū sol p quelibz
istorū duoz pūctorū prererit dies diei:
noctiqz nox equabit: z tēpora horarū erūt eadē.

Sitr tenēt q alique pres sunt eqls cū alijs in
vtute: z h̄ ē qñ fuerint elōgate equalr ab vno
puncto duoz tropicoz estualis vel byemalis:
qz cū sol fuerit in vtraqz baz duaz ptiū est dies
vni⁹ ptiū equalis cū die alterius: z nox equalis
cū nocte: z tpa ambaz horaz erūt equalia.

Hoc ē qz sol erit i vna linea eqdistantiū egnocctio: qñ erit
in istis duab⁹ ptiū q sūt equalr a tropico elōgate.

Aliunt ēt qz be pres pp pdictas occasiones se iuicē
aspiciāt: z qz vnaqueqz earuz ab eisdē orizōtis ptib⁹
ascēdat in oriēte: z i eisdē ptib⁹ i occidēte occūbate.

Et dixerūt qz be pres se aspiciunt vnā. s. aliam
ratione pdicta: z qz vtraqz earuz ascendit de
vnomer puncto orizōnte: z similr occidit.

Ult dicē q duo gradus q sunt equalr elōgati a puncto
qliscūqz sit duoz tropicoz dictoz se aspiciūt vni⁹. s. aliuz:
qz dies z noctes ambaz sunt equalis z ascendunt ambo
ab vno puncto orizōnte. z similiter se ponunt: z ppter hoc
sunt accordati: z eoz vtutes equalis.

In signis sibi contradicentibus z inter que nulla
sit colligatio. Cap. 17^m.

Partes

Artes q̄ppe q̄ dīcētes ⁊ extranee nuncu
panē ille sūt iter quas ex modoz p̄dictoz
affinitatib⁹ nulla p̄tinet affinitas. i. nec sūt
ex p̄cipiētib⁹: nec ex obediētib⁹: nec ex se
iūicē aspiciētib⁹ q̄ sūt in fortitudinib⁹ ad i
uicē eqliā: nec sūt ex bis q̄ p̄ aliquā q̄tuo: figuraz po
sitaz: aliquā habebāt adiuicē affinitatē. i. p̄ diametri
figurā: ⁊ p̄ trigonā tetragonā quoq; ac exagonā.

Et gradus q̄ dicti sūt diuisi ⁊ pegrini sūt q̄ nō
hnt vnus. s. cū alio silitudinē: nec p̄cipitationez
aliq̄ manerie: ex bis quos dixim⁹: ⁊ sunt ex illis
q̄ nō sūt de iperātibus ⁊ obediētibus: nec sūt ex
illis q̄ aspiciūt vnus. s. aliū eqlies in virtute: nec
sunt ex illis q̄ hnt silitudinē in aliquoz quatuoz
aspectuum nec oppositio trino nec quarto.

Ptolomeus docet te p̄ b̄ dcm q̄ signa ⁊ gradus
se aspiciūt vnus aliū aut in mō quo
sūt in duob⁹ lineis eq̄distātib⁹ egnocitio: vel q̄ sint am
bo in eadē linea eq̄distāte egnocitio: aut q̄ sint elōgati vn⁹
ab alio in diametro de trino aut de 4.⁹ vel sextili: ⁊ bi sūt
tres aspectus q̄ sūt sex: qz tres eoz sūt duplices: qz trin⁹
est duaz manerie: ⁊ q̄rta ⁊ sextilis: ⁊ iā dedit tibi rōnē
fm naturā in istis aspectibus p̄ verba preterita.

Partes at̄ q̄s nullaten⁹ p̄ hos modos associari de
p̄hēdimus: sūt iter q̄s vnū vel qnq; signa p̄tinent ob
b̄ q̄ ille p̄tes iter q̄s vnū signū h̄ se non aspiciūt: po
nunt enim sibimet ex obliquo. Ille vō p̄tes iter quas
qnq; signa locant̄ circulū p̄ p̄tes eqlies nō absidūt.

Et pres quas iuenimus p̄cipitationē vlla ma
nerie nō hntes sunt be q̄ hnt inter se vnū signuz
vel qnq;: ⁊ q̄ hnt iter se vnū signū nō se aspiciūt
vna. s. aliā: qm̄ qlibet eaz ē ab aliā inclināta. Ite
m̄ q̄ hnt iter eas qnq; signa: qz circulū non diui
dūt in pres eqlies sicut diuidūt q̄tuo: figure.

Quilibz ps ex hntib⁹ iter se. 30. gradus ē ab aliā iclināta
i ascēdēdo ⁊ dscēdēdo: ⁊ q̄ hnt iter se signa. 5. dum nō p̄nt
circulū diuidē i p̄tes eqlies: nō hnt iter se q̄drinālem nec
nālē elōgationē q̄ possit vīs accōrdantē nec discōrdantē
b̄re: qz quātū caput sexti signi ē icliatū a capite. 7. tātū ē i
clinatū caput. i. z. ab ascēdēte i locis ascēdētib⁹ ⁊ occidēti
bus. Nūc aspect⁹ itelligē potuisti aspect⁹ signoz vnū cum
alio: ⁊ q̄ sūt q̄tuo: aspect⁹ ⁊ nō p̄tes. ⁊ ceteri aspect⁹ q̄ nō
sūt sūt dixit p̄tol. sūt mediani iter applicationē ⁊ diuisionē:
⁊ sūt circa applicationē vlt̄ lōge 33 gradū q̄ sūt iter eos.

Postq̄ locuti sum⁹ d̄ vtutib⁹ stellarū ⁊ signoz volum⁹
glosar̄ id qd̄ dixit p̄to. d̄ p̄cipitacōe quā hnt p̄te cū signis.
⁊ h̄ scita fuerūt expiēdo sp̄ cū alios plā igrediebat̄ aliq̄
signū vlt̄ gradū cuiusmodi vtutē hēbat: ⁊ vbi iueniebam⁹
q̄ mag; d̄mfabar vi suā: itelligebam⁹ q̄ illd̄ signuz ⁊ gra
dus erāt p̄ueniētores eidē planete ⁊ e. h̄. bec enī erit regla
p̄ sciendo p̄cipitationē quā habēt planete cū signis.

In domibus quinq; stellarum erraticaruz ac solis
⁊ lune. Cap. 18^m.

Artes nāq; circuli signoz q̄ dom⁹ tripli
citates exaltatiōes ac termini nominant̄:
bisq; silia: in qbus aliquā silitudinē vlt̄ di
gnitatē hēant septē planetis assimilant̄.

Loca ⁊ partes aliq̄ue zodiaci signoz sūt que
p̄ueniunt septē planetis ⁊ dicunt̄ dom⁹ triplici

tates exaltationes ⁊ termini ⁊ cetera talia cum
quibus habent similitudinem ⁊ partem.

Ptol. tenet p̄ ordinationē baz vtutuz q̄ p̄uenit vt
dom⁹ sūt anq; triplicitas: ⁊ triplicitas anteq̄
exaltatio: ⁊ exaltatio anq; termin⁹. Qd̄ at̄ dixit ⁊ cetera ta
lia dixit p̄ opōnē suā ⁊ p̄cipitationē quā hnt cū sole ⁊ fu
gura sic stādū: sec⁹ i facte ⁊ luce 33 q̄ an̄ dicit. nō. n. ē solus
p̄tol. q̄ posuit an̄ dñz triplicitatē q̄ dñz exaltatiōis. Nā i
uenim⁹ q̄ dorames p̄posuit dñz triplicitatē i ca⁹ forme.

Domoz qdē nā est vt subiūgam: qm̄ igit̄ ex signis
duodeciz duo sūt septētrionalia illa videlz q̄ in loco
zenith nroz capitiū sūt viciniora: q̄ de re calorē gene
rāt: q̄ sūt cācer ⁊ leo duobus maximis digniorib⁹ lu
minarib⁹ p̄ domibus sūt attributa: ⁊ leonis signū qd̄
est masculinū solis domū posuere. Cancrī vō signuz
qd̄ femininū est: lune domū constituerunt.

Nā domoz ē sic dico q̄ duo signa septētrio
nalia duodeci signoz q̄ sūt magis q̄ alia circa ze
nith nroz capitiū ⁊ hac rōne faciūt calorē q̄ sūt cā
cer ⁊ leo: posuerūt ambo p̄ domib⁹ duoz lumi
nariū magnis ⁊ nobilib⁹ leonē qz masculus do
mū solis: cancrum qz femina domū lune.

Duo signa q̄ vere sūt in capite septētrionis sūt gemini ⁊
cācer: s; qz gemini calefac̄ ⁊ humectat: ⁊ ē finis signoz ve
ris ⁊ nā posuit nāl̄r duo luminaria dños aliaz stellarū: ⁊
gemini n̄ p̄cordet cū aliq̄ eoz: qz cū sole nō p̄cordat: qz sol
d̄scicat ⁊ gemini humectat: nec cū luna qz femina est ⁊ no
cturna: ⁊ gemini masculin⁹ ⁊ diurn⁹ nō sūt p̄ueniēs: vt ge
mini eēt dom⁹ alicui⁹ duoz luminariū: s; p̄uenit vt eēt cā
cer ⁊ leo: ⁊ qz leo eēt dom⁹ solis: eo q̄ secū p̄cordat: qz calē
⁊ sicc⁹: ⁊ qz luna seḡ sp̄ solē: p̄ueniēs sūt vt ei⁹ dom⁹ eēt
circa domū solis: ⁊ sig⁹ q̄ sūt circa domū solis sūt cācer ⁊ vgo:
⁊ qz sig⁹ vgis ē siccū nō p̄uenit lune q̄ ē hūida: ⁊ pp̄ h̄ po
suerūt cācrū q̄ ē humidus domū lune. Qd̄ at̄ dixit q̄ sūt ma
gis circa zenith nroz capitiū: ⁊ pp̄ h̄ faciūt calorē. vlt̄ dicē
q̄ 4^m tre p̄platū ē: septētrion p̄uenit vt sig⁹ q̄ sūt i bac pre
sint p̄ueniētia magis ad significādū populaturā q̄ aliq̄
alioz pp̄ calitatē quā faciūt nālē: vñ crescūt res oēs.

Joq; circuli medietatē q̄ est a leone vsq; ad capri
cornū solarē nūcuparūt. Aliā vō medietatē que ē ab
aquario vsq; ad cancrū lunare appellauerē. Ita vt
in vnaqueq; duaz circuli medietatū in solari. s. atq;
lunari: domuz sibi p̄gruentem fm suaz spherarū ac
naturarū ordinē vnusq; qz planetarū haberet.

Et pp̄ h̄ posuerūt medietatē zodiaci q̄ ē a leo
ne vsq; ad capricornū mediū solare. Et aliā me
dietatē q̄ ē ab aq̄rio vsq; ad finē cācri mediū lu
nare: vt qlibet qnq; planetaz erraticoz domuz
hēat i vtraq; medietate duoz luminariū fm qd̄
p̄uenit spheraz suaz ordinationi suisq; naturis.

Vult dicē q̄ sapiētes antiq; iuenerūt q̄ vtutes duoz lu
minariū dñabāt sup̄ oia: ⁊ qlibz. 5. plaz erraticoz seq̄bat̄
ea: ⁊ q̄ sūt minoris vtutuz: ⁊ sine vtutib⁹ lunariū n̄ hēbat pos
se p̄ se sic an̄ sūt nob̄ on̄sus. bac igit̄ rōne p̄uenit vt qlibet
5. planetaz erraticoz hēat in medietate solari signū p̄ue
niēs cōploni q̄ sūt d̄ sua ⁊ solari vtute ⁊ i lūe medietati idē.

Quapp; qz saturnus est nāl̄r fridus caloziq; 31⁹ ⁊
ei⁹ celū alti⁹ ⁊ remoti⁹ est a luminaribus ei duo signa
capricornū ⁊ aq̄riū: q̄ sūt in oppōne cācri atq; leonis
assignarūt: ob h̄. s. q̄ bec duo capricorn⁹ videlz ⁊ aq̄
Quadri. p̄tol. L z

Tractatus

ri⁹ frida sūt z byemalia: z qz itez figuraz affinitas q̄ fit ex oppōne nō est pueniens z infortuna.

Et qz saturnus nālr ē fridus: z ē calori p̄tus z ei⁹ sphaera ē a sphaeris luminariū elōgata magis q̄ aliqua aliaz: dederunt ei p̄ domibus capricornū z aquariū q̄ cācro sūt opposita z leoni: qm̄ hec duo signa capricornus. s. z aquarius frigida z byemalia sunt. Et etiā qz cum forma oppositionalis figure nō p̄cordat p̄cipatio.

Uult dicē q̄ op⁹ p̄p̄uū saturni ē ifridare z facit p̄ accis siccitate p̄ suū magnū frigus: z p̄ p̄ dixit frig⁹ byemale vt exiret d̄ d̄diciōe alicui⁹ p̄iare volēt: d̄do postq̄ saturn⁹ ē fridus z sicc⁹ cū signis byemalib⁹ q̄ st frida z humida nō p̄cordat. Qz at dixit q̄ sphaera saturni ē magl a sphaeris luminariū elōgata. vult dicē q̄ nā posuit sphaerā suā magl elōgata a tra q̄ aliqua aliaz: vt p̄ elōgationē frig⁹ minuat i tra: z qz capricorn⁹ z aqri⁹ st signa byemalia z frida oportuit frig⁹ suū eē valde magni frigoris saturno pueniens. z qz h̄ duo signa domib⁹ duoz luminariū st opp⁹ z luminaria oēs gnōne faciūt z creitū rez oportuit q̄ h̄ duo sig⁹ facerēt corruptionē z diminutionē talē qlis opi saturni puenit. vñ hac rōne d̄derūt saturno p̄ domib⁹ capricornū z aqriū: qz nā sua ē p̄ria nāe luminariū: z qz capricorn⁹ ē byemal⁹ z sol calis z sicc⁹: z saturn⁹ fridus z sicc⁹. sicc⁹: qz p̄ri⁹ ē cācro. z fridus p̄ saturnū: z qz ē byemal⁹. z aqri⁹ qz ē i medietate lunari oportuit eē humidū: z p̄ tēperādo magnā friditātē saturni ē calis. Et p̄ p̄ dixit Dorothe⁹ q̄ sapiētes antig dicebāt q̄ saturn⁹ meli⁹ opat̄ in aqriō q̄ i capricorno z magz gaudet in eo q̄ caloz z humiditas aqriū minuit mlū d̄ magno frigore z siccitate ipsi⁹. Saturnus ē humectat p̄ accis aliqñ sic p̄dixim⁹. silr q̄ saturn⁹ ē masculin⁹ z diurn⁹ magl sibi puenit aqrius: z p̄ p̄ dixerūt q̄ aqrius ē significator aquaz currētū sicut fontes z riuū.

Et qz iuppiter cōplonis est tēperate: z sub saturni sphaera ferē duo signa q̄ capricornū sequunt̄ z aqriū z sūt sagittari⁹ z pisces ei sūt attributa: eo q̄ ventos p̄creāt: z res oziri cōpellūt: sūtqz a domib⁹ luminariū in lōgitudine trina: z que est pueniēs z fortunij.

Et qz iuppiter ē tēperate cōplonis: z est sub sphaera saturni: dederūt ei signa duo q̄ sūt circa capricornū z aquariuz: z hec sūt sagittarius z piscis ad ventos gñatinos p̄tinentes: z sunt in longitudine trini a domibus duoz luminariuz que est longitudo cōcordie z fortune.

Qz dixit q̄ iuppiter ē sub sphaera saturni. vult dicē q̄ nā ordinauit iouē sub saturno vt v̄t ei⁹ minueret de nocumēto v̄tut̄ saturni. Et id qd̄ dixit q̄ sagittari⁹ z piscis p̄tinet ad vētos z gnōne p̄telligi: qz sic ex p̄ti fuerūt sapiētes antig. z p̄t̄ itelligi: qz cū sol ē i sagittario ē finis aurūni: z tūc finit̄ siccitas: z humiditas incipit qua fiūt vēti z gñant̄ res mlte. Piscis ē finis byemis q̄ d̄sistit frig⁹ z incipit caloz vñ vēti z alia mlta fiūt. Et vēti q̄s dic̄ p̄tol. p̄tinet ad iouē z domos suas st fumositates gñatrices sic st fumositates sp̄matis z feminū alioz. Nā videm⁹ aialia z vegetabilia bis duob⁹ t̄pib⁹ v̄p̄lm̄ crescē: qz cū sol ē in sagittario semina p̄ maiozi p̄te incipiūt tūc nasci. Et cū ē i piscib⁹ est adeo mani⁹ q̄ nō hēmus p̄pea ide loq. Et qz trin⁹ ē aspect⁹ cōcordie z fortune: eo q̄ signa i vna nā cū duob⁹ signis luminariū p̄cordāf. Et sphaera iouis seq̄ illā saturni z iuppiter vētos facit q̄b⁹ gñant̄ res. dederūt sapiētes antig hec duo signa ioui: qz p̄cordat tēperācia cū duob⁹ luminariū i oi bono z fortuna. Et p̄z b̄ erit qz sagittari⁹ ē accordat⁹ cū nā

sol q̄ iuppiter hēat i eo p̄cipationē cū sole. z silr qz piscis ē accordat⁹ cū nā lune q̄ hēat i eo iuppiter p̄cipationē cū luna. Et qz iuppiter nō ē p̄ri⁹ rez z res p̄stables qm̄ cōm̄ scēt cū alyz sibi silib⁹ crescūt i bono z p̄ficuo suo magl. Dixit p̄pter h̄ Dorotheus q̄ iuppiter gaudet magis in sagittario q̄ in pisce: qz iuppiter ē masculinus z diurnus tēdens magis ad nām solis. z sagittarius est huius nature.

Post hec at qz mars nālr desiccāt: z ei⁹ sphaera sub iouis sphaera voluit duo signa q̄ post iouis hospitia locāt ei dedē: z sūt aries z scorpi⁹: q̄rū lōgitudō a luminariū domib⁹ ē tetragona sic calitati destructorie z d̄dicatorie puenit: q̄ nature martis assimilatur.

Silr qz mars d̄siccāt nālr z p̄p̄ie z sphaera ei⁹ ē sub sphaera iouis: dederūt ei duo signa se tenētia cum duobus signis iouis que sunt aries z scorpio elongata a domibus luminarium elongatione quarte que puenit corruptioni z dāno. nam talis res pertinet ad martis naturam.

Uult dicē q̄ mars qz mlū d̄siccāt excedit nālr in informio z dāno p̄rio ioui qz luminaria duo faciunt: z nā posuit sphaerā suā sub sphaera iouis vt cū suo calore adiuuet i minuedo de dāno friditatis saturni. Et p̄ p̄ dederūt ei duo signa se tenētia cū duob⁹ iouis. z hec sūt ea q̄ sūt elōgata a domib⁹ luminariū elōgatiōe q̄rte q̄ ē elōgatio corruptionis z inimicitie q̄ p̄tinet ad nām martis. Et qz scorpio est p̄ri⁹ domui solis: puenit vt sit fridus z humidus p̄ minuedo dānū siccitatis marti. Et hac eadē rōne ē mars nocturn⁹. Silr aries qz ē p̄ri⁹ domui lune: puenit q̄ sit calis z sicc⁹. Et p̄ p̄ dixit Dorothe⁹ q̄ mars gaudet magl i scorpione q̄ in ariete: qz ē nocturn⁹ sic ipse z ei⁹ nā tēperat̄ in eo.

Veneris at stelle qz cōplonis ē tēpate z sub martis sphaera circūvoluit: duo signa q̄ martis bitacula se quunt̄ st attributa: eo q̄ res oziri faciūt: z st taur⁹ ac libra: q̄rū lōgitudō a domib⁹ luminariū ē sextil: q̄ est lōgitudō similitudis z pueniētie: z qz venus ēt inuenit̄ duaz partiū plus q̄ duobus signis elōgat̄ a sole.

Et qz venus tēperata est: z ei⁹ sphaera est sub sphaera martis d̄derūt ei duo signa tenētia se cū duobus signis martis z sūt signa gñantia: que sūt libra z taurus q̄ sūt a duobus signis luminariū elōgata elōgatione sextilis que est p̄cordie z amicitie: z qz etiā ven⁹ nunq̄ elōgat̄ a sole vlla duarum partiū magis duobus signis.

Quia ven⁹ tēpata ē puenit vt dom⁹ hēat cū domib⁹ luminariū duoz p̄cordātes. Silr qz libra ē sig⁹ i q̄ dies eq̄t cū nocte cū aialib⁹ vegetabilib⁹ z oi gnōne p̄cordat. Silr qz taurus ē signū in quo t̄ps veris firmat̄ pueniēs ē bis q̄ d̄ximus: z hac rōne puenit vt due dom⁹ veneris sint taur⁹ z libra p̄ p̄cordāfā q̄ ē iter ea z duo lunaria: puenit ēt q̄ libra sit calis z masculin⁹ z diurn⁹ sic ad solē p̄tinet: z qz taurus sit femina nocturna sic p̄tinet ad lunā: z nō sine rōne fecit nā q̄ ven⁹ nūq̄ elōgat̄ a sole itra id qd̄ ē iter domos suas z dom⁹ luminariū hac p̄cordia: z q̄ ad faciēdū bonū adiuuet sp̄ solē p̄ humiditātē suā q̄ minuit d̄ siccitate solis. vñ dixit Dorothe⁹ q̄ venus gaudet in tauro magis q̄ in libra p̄pter p̄cordāciā quā h̄z cum natura lune.

Itē qm̄ ex erraticis stellis mercuri⁹ remāserat q̄ in neutra duaz partiū a sole vñq̄ plus q̄ p̄vnius signi spatium elongat̄: z sub alijs stellis vehitur: data sūt ei duo signa residua: que post luminarium loca locat̄

tur z sunt gemini ac virgo.

CEt qz mercuri⁹ e q remanet ex erraticis z nuq⁹ elogat a sole vlla boza aliq⁹ duaz partiu⁹ magis vno signo: qz iferius est ab alijs planetis dede- rnt ei duo signa remanentia que se tenet in domi bus duoz luminariu⁹: z sut gemini z virgo.

CNa reperat factu mercurij qn fecit q no elogaret a so- le magis vno signo vt vtus ei⁹ comisceret sp cu vtute so- lis: z posuit spbera sua sub spberis alioz planetaz vt eius na puertat ad naz cuiuslz planetaz cui applicat pmutan do vtute solis fz mutatione illi⁹ planete: z pp b⁹ puenit vt dom⁹ mercurij sint mediana iter fortunā z ifortunā z iter. accordatia: qz sig^m geminoz no e ad pcordatia cuz cacro: qm se no aspiciut z pcordat cu leone aspectu sextilis: z vgi nis signu no bz pcordatia cu leone qz se no aspiciut: z con cordat cu cacro: qm se aspiciut d⁹ sextili: z pp b⁹ vgo nae so lis zriu z gemini nae lune. vñ dixit Horothe⁹ q mercuri⁹ gaudet i vgie magi qz in gemini pp zietate vgis cu na so lis: qz sol e sp firm⁹ in statu vno z mercuri⁹ no. Na qdem posuit reperauntū i istis domib⁹ iter pfas: qz duas domos veneris posuerut cu domibus iouis pcordates z duas do mos marti cu saturni domib⁹ discordatas pp eoz nas q⁹ zrie sf: z posuit domos mercurij alteri: maeriet: qz gemini discordat cu sagittario: z pcordat cu ariete z cu libra z cuz aqrio z lede. z vgo discordat cu piscib⁹ z sagittario z pcor dat cu scorpione capu^m z tauro put puenit nae mercurij.

CIn triplicitatibus z eaz dñis. Cap. 19^m
Dixit Daly:

In ordinadis dñis triplicitatus sut astrologi di- uersaz opionu: qz vna secta eozū dicūt qz debent ordinari post domos: sic p⁹tol. facit. z alij sut qz eos ordinat post domos: sic p⁹tol. facit. z alij vo sic dicūt: qz potetia planete in domo sua filis est poten tie hois in sua domo: qz ibit quocūqz voluerit z faciet qd sibi placebit. Et potetia planete in triplicitate sua filis est potetie hois inter vassallos z auxiliatores suos. Et pō plane te in exaltatione sua filis est potetie hois in regno suo. Et pō⁹ planete in suo termino filis est potetie hois in vil la sua: z pō⁹ planete in sua facie filis e potetie hois in ma gisterio suo. Et fm b⁹ dixerūt qz potentia dñi triplicitatis sequit potentia dñi domus. z in b⁹ pcordat Horotheus in caplo forme. Ego eni dicā tibi quo facies z no errabis. in- spice ad signū z ad gradu: z si acciderit qz sit in eo aliqs ex dñis dignitatū vel qz ipsuz aspiciat illū q⁹liscūqz sit. p acci pies p dño illi⁹ loci: z si acciderit qz sint ibi. z. vl. z. aut plu res ispicie hntē vi maiorē z des sibi dñiuz poti⁹ qz debili.

Triplicitatū affinitates cum planetis sunt be. Qm igitur equilateri trianguli figura in semet est equa z conueniens.

CConcordantia triplicitatum cum planetis est: quia figura trianguli latez equaliu est in se concordata z equalis.

Vult dicē qz triagulis latez eqliū est etiā eqliū angu loz. z qñ zodiacus in triagulū diuidez cadet gli- bet angulus triaguli sup signuz talis nature qualis cetera- duoz alioz anguloz. z sic pcordatia duoz signoz equa- liter: qz si vnū eoz masculinū fuerit z diurnū: z alia cetera duo erūt: z si fuerit femininū: alia duo erūt feminina.

CEt qz tres circuli sut terminatiōes zodiaci circuli: eqnoctialis videlz circulus z duo circuli solstitiales.

CEt qz anguli determinātes zodiacū sunt tres: z bi sunt duo circuli tropicoz.

CVult dicere qz maior circulus zodiaci est ille in quo mo uent oēs stelle super duos polos ad oriens ab occidente determinās tres circulos eqdistātes: z maior hoz est cir- culus eqnocty: z alij duo sut eqles: z vnus trāsit per caput tropici estiuālis: z alter p caput tropici byemālis.

CDuodecim zodiaci circuli partes in quatuor trian- gulos equilateros diuisere.

CEt diuidit per duodecim partes firmamentū in quatuor triangulos ex equalibus.

CVult dicere qz. iz. signa diuidunt iter quoslibz duos cir- culos illoz triū signoz eqliū. z p^m illoz cadit sup vnū il loz triū circuloz: z vltimus sup circulū qz eū seqt. z fm b⁹ erit p^m qrti signi sup z^m circulū. z ita puenit vt. iz. signa diuidant in qtuor triagulos latez eqliuz. Et qñ adiunge- mus vba p⁹tol. z bene inspiciemus in eis sciemus rōnem p nām: z bi triaguli hnt progatiuā z vim maiorē qz signa accidentia sup angulos exagoni laterum equalium.

CPrima ergo triplicitas est ex ariete leone z sagit- tario: que sunt signa masculina: suntqz solis z iouis z martis domicilia.

CPrimus triangulus est aries: leo: z sagitta- rius: z prima signa sunt masculina: z domus solis iouis z martis.

CInspice quo p⁹tol. p^mo iccepit a sole fm ordinationem qua p⁹ significatiōe solis semper incipere p⁹suevit.

CQuapp hāc triplicitatem soli z ioui repulso marte dedere: eo qz mars est ex hāz dño hāz solis.

CEt pp b⁹ posuerunt hec tria signa solis iouis z no martis: qz mars est alterius hāz qz sol.

CQñ aries e dom⁹ martis: z cadit i medietate luminari i triplicitate dom⁹ solis z dom⁹ iouis qz e i medietate solari z mars e in diuerso hāz a nā sol z iouis: z h⁹ triplicitas est diurna: z mars e corruptor pueniēs fuit vt p^m gubernator hui⁹ triplicitatis sit sol. postmō iuppiter sine marte.

CHulus at triplicitatis primus dñis est in die sol: in nocte vō iuppiter. Arietis etiā signū circulum eqno- ctialē sequit: z leo vicinior est estiuāli circulo. Sagit tarius at byemali circulo p⁹tol: existit. Est z hec tri- plicitas septétrionalis: eo qz dñium bz ibi iuppiter: arietis etiā signū circulū eqnoctialē z res oziri cōpel lit: necnon ventos septentrionales adducit.

CSubernator huius triplicitatis est de die sol: z de nocte iuppiter: aries nāqz seqt eqnoctiū: z leo est magis circa tropicum estiuālez: z sa- gittarius circa tropicū byemalē: hec at triplici- tas est septétrionalis ppter potentiaz quam bz ibi z facit ventos septentrionales.

CVult dicē qz iuppiter facit vētos septétrionales filles vē tis gñatiuis: posuit hāc triplicitatē septétrionales. z ceteri astrologi tenēt qz h⁹ triplicitas e oriētal p⁹ gubernationez quā bz ibi sol: m⁹ dñctū p⁹tol. e magis directū: eo qz sol fac opa nālia. Et postqz iuppiter bz in hac triplicitate p⁹cipa tionē cū eo trahit ipa opa nālia ad naz plinētē ad eum.

CP⁹ter qd qz in ea e dom⁹ martis: qz ibi societatem hie dñ septétrionali vēto: aliquantulū ex occidentali comiscet. Quapp colligit ide vētos ex septétrionali z occidentali comixtus. Mars enim huiusmodi ven- tos adducit. pars etiam occidentalis est feminina.

CTamē pp domū martis z pp participatiōē Quadri. p⁹tol. C 3

Tractatus

quā hz in hac triplicitate fit inde v̄etus compo-
situs septentrionalis ⁊ occidental̄is: qz mars gene-
rat tales ventos: ⁊ pars occidental̄is ē feminina.

C Rō pp quā mars dñat in pre occidental̄is ē: qz in sua cōple-
xione tēperat pp magnā humilitatē q̄ ē in ea: eo q̄ ibi ap-
paret p̄ luna qm̄ d̄ sub radys solis exit. ⁊ ē mani^m q̄ Ptol.
tenet qz mars est particeps solis ⁊ iouis in gubernādo hāc
triplicitatē. ⁊ alij tenēt qz saturnus est princeps: q̄ credide-
rūt qz hec triplicitas sit oriētal̄is. v̄ba qdē Ptolomei ma-
gis credēda sūt: qz veniūt p̄ exp̄iētiās mltas cū nālib⁹ ar-
gumētis: ⁊ nos vidim⁹ vsqz ad hodiernā diē: qz id qd̄ di-
cit ⁊ concordat p̄ experientā cū eo qd̄ locuti sumus.

C Scōda v̄o triplicitas q̄ est ex trib⁹ signis femininis:
taurus. s. ⁊ virgine ac capricorno collecta lune vene-
riqz assignat: eo qz illa est ex hāz lune. Istius v̄o tri-
plicitatis in diē dñs est luna: ⁊ in nocte venus.

C Scōd̄a triāgulus q̄ fit de tauro virgine ⁊ capri-
cornu trib⁹ signis femininis cōposit⁹ ē dat⁹ lune
⁊ veneri: qz s̄ nocturne: qd̄ ē hāz lune: ⁊ guber-
nator tot⁹ triplicitatē: d̄ nocte lūa ⁊ d̄ diē ven⁹.

C Ap̄ice p̄mo quō locutus est de luna: qm̄ est nocturna.
C Estiuali qdem circulo taurus: equinoctiali virgo:
hyemali v̄o capricornus est propior.

C Taurus est magis circa circulum estiualem:
⁊ virgo magis circa circulum equinoctij: ⁊ ca-
pircornus magis circa circulum hyemalem.

C Nō ē magi taur⁹ circa circulū estiualē q̄ equinoctij. tōcā
s̄l̄r d̄ leone: aq̄rio: ⁊ scorpiō: re⁹ circuli hyemal̄is: n̄ voluit
i mētē nob̄ ponē p̄ d̄ oc̄m nāz medietati solari ⁊ medietati
lunari: ⁊ qz leo ē i medietate solari posuit qz erat magi
circa circulū estiualē. ⁊ qz taur⁹ ē i medietate lūari posuit
eū s̄l̄r magi circa circulū estiualē: qm̄ h̄ tpe opa duoz lu-
minariū magi apparēt: ⁊ i scorpiōe ⁊ aq̄rio fecit h̄ idē: qz
sūt dom⁹ duaz infortunaz: qm̄ duaz ifortunaz nā p̄cor-
dat cū circulo hyemali: qz ipsa pars terre depopulata est.

C Hec at̄ triplicitas meridiei p̄ueniētior est pp vene-
ris in ea dñi: h̄c etenī stella huiusmodi v̄etos ad-
ducit: eo qz ei⁹ vis p̄ calozē ⁊ humiditatē hec efficit.

C Et hec triplicitas p̄tinet magis ad meridiem
pp̄ter posse qd̄ habet in ea venus: quoniam h̄c
planeta ḡnat tales v̄etos: qz virtus sua facit rem-
talem cum calozē ⁊ humiditate sua.

C Si dixit qz venus est tēperate cōplonis: ⁊ cōplexio tem-
perata est illa in qua est caloz ⁊ humiditas nālis.

C Pr̄ter qz pp saturni domū q̄ est capricornus: ⁊ pp
eius in ea societate v̄eti qui p̄ hāc nascen⁹ triplicita-
tē ex meridionali ⁊ orientali coadunabunt⁹ d̄no mō
triplicitati p̄ime: ob hoc qz saturnus v̄etos orienta-
les adducit: eo qz est ex hāz solis.

C Et qz capricornus est domus saturni propter
p̄cipitationē quā hz in hac triplicitate fuerūt v̄e-
ti huius triplicitatis meridionales ⁊ orientales
p̄trarij triplicitati p̄ime: qz saturnus generat v̄e-
tos orientales: eo qz est de hāz solis.

C Quia saturn⁹ fac̄ modicā siccitatē talē q̄lis ē siccitas so-
lis. ⁊ ē d̄urn⁹ s̄c sol: p̄uenit vt sit d̄ hāz solis. ⁊ qz v̄eti oriē-
tales sūt v̄eti s̄c̄ci: p̄uenit qz eos ḡiet sol ⁊ saturn⁹. p̄z. n. qz
sit d̄ alia opione q̄ sint ceteri astrologi in hac triplicitate.
nā tenēt astrologi qz mars sit princeps veneris ⁊ lune in gu-

bernādo hāc triplicitatē: qz ē sua exaltatio capricornus. ⁊
Ptol. tenet qz saturn⁹ ē princeps i hac triplicitate veneris ⁊
lune: qz capricorn⁹ ē dom⁹ sua: ⁊ ei⁹ d̄c̄m magi directū est:
qz v̄tus dñi domus maior ē v̄tute dñi exaltationis.

C Tertia qdē triplicitas q̄ ex trib⁹ signis masculinis
geminis. s. ⁊ libra ac aq̄rio colligitur: saturno ⁊ mer-
curio attribuit: eo qz in illa domus eoz habentur.

C Tertius triangulus qui fit de gemini libra ⁊
aquario tribus signis masculinis compositus
p̄tinet ad saturnū ⁊ mercuriū: qm̄ isti duo plu-
res habent in hac triplicitate domos.

C Cōz venus habeat in hac triplicitate domū: nō p̄uenit
vt habeat in ea gubernationē: qz est feminina ⁊ nocturna.

C Huius autem diurnus dñs est saturnus: qm̄ est ex
hāz diei: nocturnus v̄o dñs est mercurius.

C Et gubernator hui⁹ triplicitatis de diē ē satur-
nus: qz est de hāz diei ⁊ de nocte mercurius.

C Quia mercuri⁹ ē diuersaz nāz ⁊ saturnus diurnus: p̄ue-
nit vt mercurius gubernet hanc triplicitatē de nocte: ⁊ eo
similiter que est virtutis debilioz saturno.

C Signū quoqz geminoz estiuali circulo p̄pius exi-
st̄: ⁊ libra circulū equinoctialē subsequit: aquarius at̄
hyemali circulo vicinior habet. Hec autē triplicitas
oriētal̄i v̄eto magis p̄uenit: pp̄ter saturni dominiuz:
atqz iuppiter saturno in hāz assimilat est eniz diur-
nus: erūt v̄eti qui huius triplicitatis occasione p̄ue-
nient inter septentrionalem ⁊ orientalem.

C Et signū geminoz ē magis circa circulū esti-
ualē: ⁊ signū libze sequit equinoctij: ⁊ signum
aq̄rij ē magis circa circulū hyemalē. v̄n h̄ tripli-
citas p̄uenit magis v̄eto oriētal̄i pp gubernatio-
nē quam hz ibi saturnus: tñ qz iuppiter est talis
hāz qualis saturnus qm̄ est diurnus fiunt v̄eti
hufus triplicitatis inter solanum ⁊ zierzum.

C Quia ven⁹ nō hz in hac triplicitate dñiuz ⁊ mercuri⁹ est
cōplonis cōmixte ⁊ nō remāsit ex planeti masculinis nisi
iuppiter p̄uenit vt i gubernādo hāc triplicitatē sit princeps
saturni ⁊ mercurij: qz sol nō hz nisi vnā triplicitatē: sic nō
hz nisi vnā domū. mani^m qdē ē qz ipse p̄cordat cū ceteris
astrologis i dñis hui⁹ triplicitatis: ⁊ nō p̄cordat in pre qua
dñat: qm̄ ipsi dicūt qz ē occidental̄is: ⁊ Ptol. tenet qz sit oriē-
tal̄is pp dñiuz qd̄ hz ibi saturnus: ⁊ tenet qz mercurius hz
vim maiorē qm̄ est orientalis q̄ qm̄ est occidentalis. In h̄
eniz loco est dubiū vnū: qm̄ aliqui dixerūt quō facit Iup-
piter v̄etos c̄tercos cuz sit calidus ⁊ humidus: cuius r̄sso-
talis est: qz v̄etus c̄tercos est sanior ⁊ p̄uenientior in p̄ser-
uāda salute: sicut dicit p̄bica ⁊ ion̄ p̄uenito post tale.

C Quartā at̄ triplicitatē faciūt cācer scorpi⁹ ⁊ pisces.
Restat igit vt marti dominet⁹ ⁊ vt ipse in ea dñiuz
exerceat: eo qz scorpius est eius domicilium.

C Quartus triāgulus qui fit de cancro: scorpio-
ne: ⁊ piscibus remansit marti vt habeat guber-
nationē in eo: qz scorpio est sua domus.

C Vult dicere qz mars nō hz p̄tāre in alijs triplicitatibus:
⁊ hz in hac triplicitate dignitates: vnam qz scorpio est sua
domus ⁊ gaudet in eo. aliā qz est nocturnus sicut triplici-
tas ista: dederūt ei vt eā gubernet de die ac de nocte.

C Associant ei in dñio: pp̄ter hāz: ⁊ eo qz hec signa
sunt feminina: in nocte qdē luna: in diē v̄o venus.

C Et hz

Et h3 participationē cū eo in gubernando eā propter hāz: 7 qz bec signa sunt feminina: luna de nocte 7 venus de die.

Ptolomeus tenet qz dñs bulus triplicitatis de die 7 de nocte est mars solūmō: 7 qz venus est ei⁹ particeps de die: luna vō de nocte: 7 qz bec triplicitas est occidentalis pp gubernationē quā hnt ibi mars 7 ven⁹ 7 luna. Et est manifestū qz dñm suū in B ē certū. Societas tñ astrologoz tenet qz ven⁹ gubernet hāc triplicitatē de die: mars vō de nocte: 7 qz pteiceps de die 7 de nocte ē luna. s̄str qz bec triplicitas est septētrionalis: quoz opio falsa est: qm̄ aliqua rō nō est ibi. 7 pp B puenit vt opionē Ptolomei sequaris: qm̄ ipse solus est certus: 7 oēs alij vacui 7 mendaces.

Cancer item estiuāli: 7 scorpius byemali: pisces āt equinoctiali circulo propiores existunt.

Et signū cancri est magis circa circulū estiuālem: 7 scorpius byemalem: piscis equinoctij.

Ptolomeus noiauit hos tres circulos in triplicitatibus vt dñmōstret meliorationē quā h3 trinus sup sextilē: qz eo qz bi tres circuli determināt zodiacū: puenit vt trinus habeat magnā meliorationē vtutis super sextilem.

Ista qdē triplicitas v̄tos occidentales efficit pp in ea martis luneqz dñuz: ac qz venus ei associat: erit v̄tus ex occidentali meridionaliqz collectus.

Et bec triplicitas puenit v̄to occidentali pp gubernationē quam hnt ibi mars 7 luna: tñ pp participationē quā h3 venus secū fit v̄tus cōpositus occidentali 7 abrego. i. meridionali.

In exaltationibus. Cap. 20^m.

Dixit Daly.

Ptol. tenet qz virtus dñoz exaltationis sequit̄ virtutem dominoz triplicitatis: 7 hoc itelliges cum inspexeris ad verba sua.

Ignoz quippe modi qui luminariū 7 stelarū erraticaz exaltationes dñr: sūt velut subitigā. Sol eteniz cū in arietis signo fuerit ad altiorē circuli medietatē septētrionalē mutabit. Cūqz libze signū igredit̄ ad inferiorēz circuli medietatē meridionalē ppriū iter aduertit.

Et signa que dicta sunt exaltationes duoz luminariū 7 planetaz erraticoz sunt hac manerie qua dicas. Sol cū est in arietate mutatur ad medietatem zodiaci que est alta 7 septētrionalis: 7 cum est in libra mutatur ad medietatem zodiaci: que est meridionalis 7 bassa.

Altū 7 bassum qz dicit est status cōtingens soli ppter populationē terre: qz caput arietis est nobis s̄m caput draconis: qz qñ sol ibi applicuerit ipm̄qz trāserit: mutabit ad partē septētrionis: 7 caput libze est s̄z caudā: qz qñ sol applicat ei ipam̄qz p̄rāsit mutat̄ ad partes meridiet: 7 vtus solis ac vis sua magis in septētrione appet.

Quapp arietis signū in quo lōgitudō dierum eorumqz caloris naturalis augmentum inchoat: solis exaltationem posuere: libram vō ppter p̄dictaz occasionum p̄trarietates: eiusdem casum fore dixere.

Et ppter hoc posuerunt arietem vñ incipit lōgitudō diei 7 clementum sui naturalis caloris exaltationem solis: 7 libram sui casum: ppter

contrarium rationum quas diximus.

Uult dicere qz sapiētes antiqui: qz inuenerunt qz quādo sol intrat arietē incipit dies longior fieri: 7 in populatione terre calor crescere nālis: 7 vadit ascendendo versus augē suā posuerūt arietē domū exaltatōis sue: 7 libzā casus sui: qz tunc incipit nōx lōgior fieri: calor minuit̄ 7 fortificat̄ frigus in pplatiōe terre: 7 vadit sol versus depopulationē terre 7 versus depressionē suā: qz est opposita sue augi.

Saturnus āt vt eius a sole lōgitudō foret oppositionis: sicut 7 in domib⁹: eo qz vbi calor crescit frigiditas remittit̄: 7 vbi frigiditas intēdit̄ calor remittit̄: libze signū pro exaltationē: arietē vō p casu recepit.

Et vt elōgatio saturni a sole sit oppositōnalis elōgatio: put ē domoz: qz vbi crescit calor minuit̄ frig⁹: 7 vbi crescit frig⁹ minuit̄ calor: posuerūt libzā suā exaltationē: arietem vō casum.

Hoc est qz elōgatio oppositionalis est elongatio corruptionis 7 p̄trarietatis: 7 ppter hoc puenit vbi minuit̄ calor incipiat frig⁹: 7 B ē libza: 7 qz ipa sit casus solis 7 exaltatio saturni: 7 qz aries qz est exaltatio solis sit casus saturni: ita qz tota nā solis sit p̄tia nature saturni: sicut eā posuerūt in rebus: in hoc āt loco sequit̄ suas regulas Ptolomeus: vt omnes nature stellaz oium solis naturam sequantur.

Ite cū luna fuerit in arietis signo cū sole quō est ei⁹ exaltatio: qm̄ post bec prius apparebit in tauro: in qz augmentū sui luminis erit quasi principium: fuit eius exaltatio in tauro: quod est primum sue p̄prie triplicitatis signū. In scorpione vō signo quō in illius oppositione format̄ eius casus designatur.

Sic luna postqz est cū sole in arietate qz est ei⁹ exaltatio: 7 apparet primo in tauro 7 incipit lux sua crescere: 7 est tūc eius principū s̄m natiuitatē posuerūt exaltationē suā in tauro: 7 est primum signum triplicitatis p̄prie. vñ s̄m hoc posuerūt hoc signū exaltationē suā: 7 scorpionem qui est bulus signi oppositum casum suum.

Quia v̄⁹ lune seq̄ vtutē solis 7 ei⁹ domus tenet̄ cū sua: puenit ēt vt ei⁹ exaltatio teneat̄ cū sua. Et qz p̄m̄ appetitionis lucis lune est qñ nascit̄: 7 taurus ē triplicitatē sue p̄m̄: puenit vt taurus sit ei⁹ exaltatio: qz qñ sol fuerit in arietate qz est ei⁹ exaltatio erit p̄m̄ lucis lune 7 ei⁹ vtutis in tauro. Et qz scorpius ē in figura p̄tia tauri: puenit vt sit ei⁹ casus: 7 hac rōne dixerūt qz signū septimū a domo planete est suū infortunū ppter sui contrarietatem que est in eis.

At qz iuppiter ē auctor v̄toz septētrionalis qz res oziri faciūt: 7 qm̄ cū in maiori declinatione septētrionali fuerit que est cācro ipsius vis p̄p̄ia apparebit: ventosqz septētrionales efficiet: ei cancri signū exaltationem: 7 capricornum casum tribuere.

Et qz iuppiter facit v̄tos septētrionales gnantes res: 7 qñ fuerit in septētrione est bene iclinatus versus partē ipaz: 7 fuerit in cācro mōstrat p̄p̄iā virtutē suā 7 facit v̄tos septētrionales: pp hoc posuerunt exaltationē suam cancrum.

Sapiētes antiqui fecerūt hoc: qz viderunt qz vtus iouis magis apparet cū est in cācro: 7 debilitat̄ cū ē in capricorno: qz iuppiter eo qz est tēperate nature est habitationi cōueniēs 7 gnationi 7 ad mouēdos v̄tos septētrionales tēperatos a p̄te septētrionis vsus habitationē. Et qñ iuppiter

ter est et h3 mora in eo: fortificat multū opus et v̄tus sua p̄-
pria in faciēdo nasci et crescē oēs res: nec est in fine septē-
trionis signū aliud nisi gemini et cācer. et gemini nō p̄inet
ad eū: qz est oppositū sue domus que est sagittarius in. 4.
piscis. Et cācer p̄uenit ei magis p̄pter lunā: qz tēperamen-
tus nature lune est p̄ueniēs nature iouis. Et magnus calor
et siccitas leonis sibi nō p̄uenit: vñ his oibus rōnibus p̄ue-
nit oibus modis q̄ exaltatio iouis sit cancer et eius casus
capricornus: quia est eius oppositum.

Mars autē qm̄ nālīter est cōmbūrens et maxime cū
in capricorno fuerit: eo q̄ eius declinatio tunc est in
parte meridionali in capricorno iouis exaltationi cō-
trario sublimatur: cadit autē in cancro.

Et qz mars est ardēs p̄ nās et p̄prie qm̄ fuerit
in capricorno cōburit mltū magis: qz iclīnat ad
p̄tē meridiei: posuerūt suā exaltationē capricor-
nū h̄iū exaltationi iouis et ei⁹ casus cancerum.

Pars meridiei q̄ est cala multū p̄uenit nature martis q̄
est cōbūrens. nā qdem in hoc loco voluit temperare nām
martis: qz hec pars depopulata est: et qz nā martis est h̄ia
nature iouis. vñ his duabus rōnibus cōuenit q̄ exaltatio
martis sit capricornus qui est finis meridiei: et eius casus
sit cancer: vt eius nā sit nāe iouis oibus modis h̄ia.

Rursus qz venus nālīter humectat: maxime at̄ i signoz
pisciu: in quo veris humiditas apparere: eiusqz vis
nālīs icipit crescē: in piscib⁹ exaltat: et in v̄gine. cadit.

Silr qz venus humectat nālīter et p̄prie cuz est
in piscibus: qz in eo apparet p̄ncipiū humidi-
tatis veris: et ibi crescit p̄pria virtus sua: ob h̄
exaltatio sua in piscibus: et casus in v̄gine.

Quā venus igrediē pisces apparet p̄pria v̄tus sua: qz nālī-
ter p̄cordat cū piscibus: qm̄ est femininū et nocturnus: et in eo
incipit temperata veris humiditas apparere. et eius nā cō-
cordat cū ioue: qz est domus sua: et terminus eius exalta-
tionis est domus lune: qui duo planete cū veneris nā con-
cordāt. et hac rōne p̄uenit vt signū pisciu esset exaltatio ve-
neris: et virgo casus q̄ piscibus est h̄ia: qm̄ sicca ē nālīter.

Mercurius at̄ qm̄ desiccet: in h̄iū veneris i signoz
v̄ginis exaltat: in quo autūnus q̄ est siccus icipit ap-
parere: cū eius itez p̄pria vis crescit in veris h̄iū: et
est et eius casus in signo piscium.

Quia mercurius d̄siccat p̄ se: et in h̄ est h̄iū
veneris: cōuenit q̄ eius exaltatio sit in v̄gine q̄
apparere incipit in autūno qui est siccus. nam
crescit in v̄gine sua virtus p̄pria veneris natu-
re p̄traria: et est in piscibus casus eius.

Jā docuit nos p̄tol. q̄ mercuri⁹ opat̄ magl in d̄siccādo
q̄ in humectādo: et q̄ magl cū saturno q̄ cū ioue p̄cordat:
et cū sole magl q̄ cū luna: qz due dom⁹ mercurij sūt bono
aspectu p̄cordes cū duab⁹ domib⁹ saturni: et sūt h̄ie illis
iouis. Et qz cursus ei⁹ ē sp̄ circa solē: et v̄t ei⁹ cōmiscet sp̄
cū sua v̄tute. Silr qm̄ autūnus icipit sp̄ in v̄gine: et siccus
et qm̄ fridus: et qm̄ calis h̄ nās mercurij. Et qz cū forti-
ficat mercuri⁹ et ei⁹ op⁹ p̄p̄e appet̄ i v̄gine. Et qz cū sol fue-
rit in domo sua appet̄ in v̄gine q̄ ē ei⁹ domus:
his rōnib⁹ p̄uenit vt v̄go sit ei⁹ exaltatio pisces casus.

De terminis.

Cap. 21^m.

Dixit Daly.

Per hanc ordinationē itelligimus q̄ v̄tus dñi ter-
mini sequit̄ virtutē dñi exaltationis.

Erminoz qdē modi duo sūt. Quoz alter:
egypti⁹: alter v̄o chaldaic⁹ appellat̄. At q̄
egypti⁹ d̄r maxime a domoz dñis accipit̄.
chaldaicus at̄ a dñis triplicitatū assumit̄.

Termini sūt duabus maneribus. vna est fm̄
egyptiacos accepta: alia fm̄ chaldeos: q̄ v̄o fm̄
egyptiacos est accepta a dñis domoz accipit̄.
chaldaicus autē a dominis triplicitatis accipit̄-
tur fm̄ gubernationes triplicitatum.

Illi de egypto fuerūt sapiētes magistri q̄ fuerunt anti-
quo tpe. nam isti fuerūt study et exercitij magni in
sciētijs et sapiētijs oibus de q̄bus hō iuuari p̄t: et scimus
h̄ p̄ chronicas sapientū antiquoz h̄z q̄ loq̄bant̄ de ip̄s:
et p̄ ea q̄ de suis opib⁹ remāserūt a multis annoz milia-
rys vsqz ad hodiernā diē: n̄ ego dicam id qd̄ vidi de vna.
experiētia quā iueni in loco q̄ dictus est oculus solis: quia
modico tpe miracula magna vidi. Et chaldei sunt illi de
babylonia qui fuerūt sequentes egyptianos in scia astro-
nomie. Dicit enī p̄tolome⁹ q̄ egyptiani acceperūt termi-
nos v̄p̄līmū fm̄ dños domoz. et p̄pter h̄ voluerunt eos
aliqui astrologi anteq̄ illos q̄ sūt fm̄ dños triplicitatū.

Sed egyptius nec in ordinibus semp nec in vniū
cuiusqz quātitatibus id qd̄ pro radice gñālī est posi-
tū in terminoz modis veraciter mutat̄. Nā primos i
ordie domoz dñis et qm̄qz triplicitatū: qm̄qz v̄o exal-
tationū dñis attribuit̄: vt in libra nō a venere sed a
saturno: i ariete quoqz nō a marte s̄z a ioue ceperūt.
Si dños igit̄ triplicitatū et nō alios secuti sūt: cur in
capricorno a mercurio et nō a venere sumpsere exor-
diū: Itē si dños exaltationū et non alios secuti sunt:
cur in cācro a marte et non a ioue instiarunt: Rursus
si in his nō sequebāt nisi planetas: quoz plures sint
p̄dictaz fortitudines: cur in aquario p̄ncipiū sece-
rūt a mercurio q̄ solā h̄z in eo triplicitatē: et non a sa-
turno qui domū ibi atqz triplicitatē possidet: In ca-
picoerno etiā a mercurio qui nullā h̄z auctoritatem
ibi inceperūt. Reliquoz v̄o terminoz ordo ad hunc
modū reperit̄. In quātitatibus quoqz terminoz nul-
lū ordinē obseruare vident̄. nā in hoz oīuz terminoz
rū numero qui vnicuiqz planetaz colligit̄: quē cum
numero annoz planete eiusdē esse quātitatis denun-
ciant: nulla est rō que fm̄ hoc esse vite quantitas pro-
bet̄. At si dixerimus et p̄cesserimus q̄ qui inde collig-
it̄ verus sit numerus: aut ab egyptijs affirmat̄: isdē
numerus fortasse colligent̄: et si terminoz quantita-
tes multis diuersisqz modis variarentur.

Tñ fm̄ op̄intonē illoz de egypto nō sequunt̄
rem gñālī: qm̄ ip̄si nō posuerūt pro radice seq̄-
tam certicatā: nec in ordinatione: nec in quāti-
tate cuiuslibet eoz. Quia primo posuerūt in or-
dinatione sua dños domoz in aliqua eaz: et in
alijs posuerūt dños triplicitatū: et in alijs dños
exaltationū: et fm̄ h̄ posuerūt in libra primo sa-
turno: et nō posuerūt veneri: et posuerūt arietē
primo ioui et nō posuerūt marti. vñ si sequunt̄
modos triplicitatū: q̄re posuerūt in capricorno
primo mercurio: et nō posuerūt primo veneri.

Et si sequuntur duos exaltationis: quare posuerunt primo in caero marti: et non posuerunt ioui. Et si sequuntur in hac planetas breues plures dignitates: quare primo posuerunt in aqrio mercurio qui non habet ibi nisi solas triplicitate: et non posuerunt saturno qui habet domum et triplicitate. Et quare posuerunt in primo capricorno mercurio qui nullam habet dignitatem in gubernando hoc signum. haec enim manerie inuenit homo qualibet ordinatione de terminis quas fecerunt: videtur etiam quod in quantitate terminorum nullam regulam inspererunt: quia in numero qui adiungitur cuilibet planetarum horum terminorum: quam tenent numerum suum esse tantum quot sunt anni sui: et qui per hos diuiditur non est ratio nec demonstratio significans quod vitata esse possit. Et adhuc si dixerimus quod numerus ille tatus est. Et est veritas id quod dicunt illi de egypto: bene potest adiungi tatus numerus sicut numerus iste: mutando quantitate signorum in diuersis maneriebus,

Illi de egypto tenent quod anni maiores planetarum sunt tot quot habet gradibus per terminum in omnibus signis. Et quod quilibet planeta quam diuabitur in vita et fuerit potest dare annos suos maiores in vita. Et propter hoc dicitur quod in hoc numero non est ratio nec demonstratio nullis que signare possit quod tempus vite sit tatum. Et huiusmodi est hic numerus: sicut ipsi dixerunt: bene potest in diuersis maneriebus mutari numerus graduum: et cum hoc eodem numero concordabit: et propter hoc videtur quod illi de egypto non fuerunt secuti terminos vna regula: sicut in ipsis ordinatis non fuerunt secuti. vnde hoc aliud non fuit: nisi quia a parte alia terminos acceperunt.

Quidam autem quod id in hoc affirmare videntur quod eis physica ratione satis videtur sufficere dicunt quod cum tempus ascensionum terminorum vniuscuiusque planete collecta fuerint vna eademque quantitas in omnibus climatibus ex eis nascetur: quod falsum esse manifestum est. Satis etenim in hoc secuti id quod in insipientium libro reperitur: et per ascensionibus equales adiunctiones sumpserunt: hec autem veritati contrarium esse nullus ambigit. Inuentum est enim in hoc libro quod ascensionibus virginis ac librae in linea equinoctiali linee parallelae que per inferiorem egyptie regionis locum habet transitu: sunt vniuscuiusque duorum signorum predictorum 37. tempora et triens: et quod ascensionibus etiam vniuscuiusque duorum signorum leonis ac scorpioidis 35. sint tempora: sed geometrica ratione probatur leonem et scorpioidem plus 35. temporibus virginem autem et libram minus supradictis temporibus ascendere. Item hi qui haec

adduxere rationem: non eas secuti sunt terminorum quantitates quas plures horum affirmarunt. In multis etiam locis metiri necessarium reperitur. At ut eorum sententia firmior appareret gradus in minuta diuiserunt: nec tamen ob hoc eos veraces sed mendacissimos in hec ut praediximus affirmamus. Eorum autem termini quos hic predictis rationibus vituperamus sunt hi velut dixerunt ut inferius.

Et alii fuerunt qui voluerunt in hoc vnam dicere rationem faciente similitudine veritatis. dixerunt. nam quam adiungemus tempora ascensionum terminorum cuilibet planete esse vna eademque quantitas per omnia climata et hoc est mendacium. nam fuerunt in his secuti librorum iperitoy qui secuti fuerunt in ascensionibus additioes equales per omnem locum: et hec est res quam cum veritate aliquid videre non habet aliquo modo: quam in libris suis inueniunt quod ascensionibus virginis et librae in linea equinoctiali equinoctio que transit in maiori parte velut terra egypti sunt viriulqz horum duorum signorum xxxvij. gradus et tertium. et quod ascensionibus et leonis et scorpioidis sunt xxxv. gradus: et est iam demonstratum demonstratioibus geometricae quod leo et scorpioidem ascendunt in maiori parte temporis eo quod dixerunt amplius in his quod voluerunt monstrare non fuerunt secuti quantitate terminorum quos multi dixerunt. Et inuenimus quod ipsi habent multis locis ex necessitate metiri: aut diuidere gradus terminorum in minuta per affirmando dictum suum: et cum hoc ratio non fuerunt sicut ante diximus: veritate secuti.

Illi qui voluerunt expiri terminos egyptianorum non fuerunt secuti quantitate graduum terminorum: quam egyptiani dixerunt et in multis locis habuerunt metiri ex necessitate: et gradus diuisere in minuta: quod quidem in terminis fieri non potest: et cum hoc ratio non fuerunt veritate secuti: sicut propter probauit. Et hec omnia verba que dixit propter dixit demonstrando nobis quod termini egyptianorum non sunt accepti per aliquam regulam. Et termini quos dixerunt sunt quod iuppiter habet sex gradus a principio arietis: et omnes alij secundum hanc manerem sine aliquo ordinatione et regula.

Quod autem ex predictis gradibus vniuscuiusque istorum planetarum colligitur est hoc. Saturno quinquaginta septem: ioui 79. marti 66. veneri 82. mercurio 76. quorum omnium collectio est 360. graduum.

Gradus vero qui adiungitur cuiusque planetarum sunt isti. Saturno lviij. ioui lxxviij. marti lxxvj. veneri lxxij. mercurio lxxvj. omnes isti faciunt ccclx. gradus.

Termini Egyptiaci

In ariete	Iuppiter	6	Venus	6	Mercu.	8	Mars	5	Satur.	5
Lancer	Venus	8	Mercu.	6	Iuppi.	8	Satur.	5	Mars	3
Gemini	Mercu.	6	Iuppi.	6	Venus	5	Mars	7	Satur.	6
Lancer	Mars	7	Venus	6	Mercu.	6	Iuppi.	7	Satur.	4
Leone	Iuppiter	6	Venus	5	Satur.	7	Mercu.	6	Mars	6
Virgine	Mercu.	7	Venus	10	Iuppi.	4	Mars	7	Satur.	2
Libra	Satur.	6	Mercu.	8	Iuppi.	7	Venus	7	Mars	2
Scorpio	Mars	7	Venus	4	Mercu.	8	Iuppi.	5	Satur.	6
Sagitta.	Iuppiter	12	Venus	5	Mercu.	4	Satur.	5	Mars	4
Capricor.	Mercu.	7	Iuppi.	7	Venus	8	Satur.	4	Mars	4
Aquario	Mercu.	7	Venus	6	Iuppi.	7	Mars	5	Satur.	5
Pisces	Venus	12	Iuppi.	4	Mercu.	3	Mars	9	Satur.	2

Tractatus

C Die perficitur octu ptolemei in terminis egyptianoz.
C Alteru vo modū que chaldaicu appellarūt: p tripli-
 citatū dños rōnānt: s; eoz rōnes z aptiores z ma-
 gis sufficientes iueniunt: z tñ nec in ordinib⁹ nec in
 q̄titatib⁹ planetas q̄ triplicitatib⁹ dñant sp̄ imitant.
C Alia maneries est chaldeanoz qui dicūt rōnē
 in ea d̄ dñis triplicitatū: z eoz rō planior est: tñ
 non sequit planetas gubernantes triplicitates
 nec in ordinatione nec in quantitate.

C Vult dicē q̄ tmini chaldeoz maḡ st̄ accepti cū rōne re-
 glē tñ st̄ diuerse ordiatiois: qz eoz st̄ q̄ die st̄ vni⁹ plane-
 te z de nocte alteri⁹. Silr eoz q̄z planeta q̄titatū diuersaz.

C Horuz aut̄ sentētia breuiter z absqz libro memorie
 cōmendari p̄t. Prime nanqz triplicitati q̄ est ex arie
 te leone z sagittario terminoz ap̄d eos dñio in vno
 quoqz signoz eius vna est z eadē. Primū etenī termi-
 nū dant dño triplicitatis q̄ est iuppiter. sc̄d̄ dño tri-
 plicitatis seq̄ntis z est ven⁹. tertiū at̄ z quartū duob⁹
 dñis triplicitatis geminoz qui sūt saturnus ac mer-
 curi⁹. q̄ntū q̄z dño relique triplicitatis z est mars.

C Et pp̄ b̄ vbi istoz p̄t eē scitū p̄ certo liberali-
 z sine libro z p̄cipatio terminoz i q̄z signoz tri-
 plicitatis p̄tē q̄ ē aeries leo z sagittari⁹: versus
 sp̄os ē eadē p̄cipatio: qz ponūt primū terminū
 dño triplicitatē q̄ ē iuppit. postmodū sc̄d̄z termi-
 nū dño triplicitatis q̄ sua seq̄t q̄ ē ven⁹: postea
 tertiū terminū z q̄rtū duob⁹ dñis triplicitatis
 gemini q̄ sūt saturn⁹ z mercuri⁹: postmodū qu-
 tū terminū dño triplicitatis alteri⁹ q̄ est mars.

C Nā adequit iter se planetas septē q̄ st̄ mor⁹ festini i suis
 dignitatib⁹. postmo⁹ d̄dit sol̄ medietatē sp̄bere: z aliā me-
 dietatē lune. Et d̄dit 5° planet̄ loco b⁹ dignitatē terminoz
 sole z luna exceptuatis. Et pp̄ b̄ dixerūt sapiētes antiq̄
 signatō solis cū ē in medietate sua: z lune cū ē in sua. ē eq̄-
 lis signatōi 5° planetaz i eoz teris exñitiū. Et pp̄ b̄ d̄derūt
 chaldei p̄m̄ terminū tripli^o ioui: z n̄bil d̄derūt sol̄: qz nō est
 vt h̄at t̄minū: z d̄derūt 2^m t̄mi^m veneri q̄ ē dñia tripli^o 2^e.
 z 3^m t̄minū d̄d̄ saturno: z d̄ nocte mercu^o: q̄ st̄ dñi 3^e tripli^o.
 z 4^m t̄minū d̄d̄t d̄ die mer^o: z d̄ nocte saturno: z 5^m t̄minū
 d̄derūt marti q̄ ē dñis 4° tripli^o: z d̄ alijs tripli^o b̄z h̄ac rōnē.

C Secūde vo triplicitatis que ex tauro virgine z ca-
 pricorno colligit: vnūq̄d̄qz signoz vna eadēqz diuisi-
 sione p̄tunt: assignātqz primū terminū veneri p̄pter
 eius in ea dominū. secundū vo z tertiū duobus do-
 minis triplicitatis geminoz: qui sunt saturnus z mer-
 curius: post bec at̄ 4^m marti: ioui reliquū assignauē.

C Et secūda triplicitas que est taur⁹ virgo z ca-
 pricorn⁹: dederūt ēt in q̄z boz signoz vna z ea
 dē p̄cipatio: qz ponūt primū terminū veneri:
 qz ē dñia i hac triplicitate: z ponūt sc̄d̄z z tertiū
 t̄minū duob⁹ dñis triplicitatē gemini q̄ st̄ satur-
 n⁹ z mercuri⁹: z ponūt q̄rtū marti: z aliū ioui.

C Si bñ itellexisti dcm̄ qd̄ añ dixit: nō idiges glosa: z si nō
 itellexisti: dico tibi qz 2ª triplicitas qz est veneris z lune z
 luna nō b̄z in terminis p̄tē: puenit vt ven⁹ sit domia p̄mi ter-
 mini b⁹ triplicitatis: z qz 2ª termin⁹ sit termin⁹ saturni de
 die: z mercurij de nocte: z tertiū terminus mercurij de
 die z saturni de nocte: z 4° termin⁹ martis q̄ ē dñis 4° tri-
 plicitatis: z 5° termin⁹ iouis q̄ dñat in triplicitate leonis.

C Dunc quidē ordinē marie secuti sunt in duob⁹ reli-
 qs triplicitatib⁹: p̄ter qz tertiē triplicitatē q̄ duos do-
 minos habere dicūt saturnū. s. z mercuriū: primam in
 die partē saturnus: in nocte vo mercurius assumit.

C Hec ordiatio vadit vtrpl̄z i alijs trib⁹ duab⁹ tri-
 plicitatib⁹: z in tertia triplicitate q̄ b̄z duos do-
 minos q̄ sūt saturn⁹ z mercuri⁹: accipim⁹ primā
 dignitatē d̄ die a saturno z d̄ nocte a mercurio.

C Chaldei fuerūt secuti in ordiatioe terioz triplicitatē can-
 cri h̄ac eadē viā p̄dictā: z qz iuenerūt dñis triplicitatis ge-
 minoz: saturnū de die: z d̄ nocte mercuriū posuerūt: saturn-
 nū d̄ die dñis p̄mi termini signoz b⁹ triplicitatis: z dñm̄ 2^e
 de nocte. Et posuerūt mercuriū d̄ nocte dñis p̄ triplicitatē
 signoz b⁹ triplicitatis: z dñis 2^e triplicitatis d̄ die. Et posue-
 rūt 3^m terminū martē q̄ est dñis q̄rte triplicitatis que est
 cancer. Et posuerūt ionē dñm̄ q̄rte triplicitatis z venerēz
 dñis 5^e. Et posuerūt i 4° tripli^o martē dñis p̄mi terminū: ē
 ionē dñis sc̄d̄: z venerē dñis tertiū z saturnū dñm̄ q̄rti de
 die z q̄nti de nocte: z mercuriū dñis q̄rti de nocte z 5° die.

C Modus aut̄ quātītatis terminoz qui in vnoquoqz
 signo reperit: z qui supradictū obseruat ordinē vnus
 quidē est z manifestus: nec eoz differunt quātitates
 nisi eq̄li diminutiōe. Nā vnusqzqz terminoz in q̄tita-
 te vnus gradus a p̄cedētī minuit. Posuere z eniz p̄m̄
 cuiusqz signi terminū. 8. graduū: secundū. 7. tertiū
 6. quartum. 5. quintū autē. 4. qui est finis. 30. graduū.

C Et quātitas signoz in quolz signoz plane cur-
 rit: z sequit ordinationē primā quā añ dixim⁹.
 z diuersitas sue q̄tītatis est cū minutiōe eq̄li:
 ita qz q̄z terminoz minuit de termino q̄ est añ
 eū vnū graduū: qz posuerūt primū cuiusqz signi
 viij. gradus z sc̄dm̄. vij. z tertiū. vj. z quartū
 v. z quintū. iij. qbus perficiunt. xxx. gradus.

Termini chaldeoz siue babylonie

Aries	Jupiter	8	Venus	7	Saturn⁹	6	Mercur.	5	Mars	4
Taurus	Venus	8	Saturn⁹	7	Mercur.	6	Mars	5	Jupiter	4
Gemini	Saturnus	8	Mercur.	7	Mars	6	Jupiter	5	Venus	4
Cancer	Mars	8	Jupiter	7	Venus	6	Satur.	5	Mercur.	4
Leo	Jupiter	8	Venus	7	Saturn⁹	6	Mercur.	5	Mars	4
Virgo	Venus	8	Satur.	7	Mercur.	6	Mars	5	Jupiter	4
Libra	Saturnus	8	Mercur.	7	Mars	6	Jupiter	5	Venus	4
Scorpio	Mars	8	Jupit	7	Venus	6	Satur.	5	Mercuri⁹	4
Sagittari⁹	Jupiter	8	Venus	7	Saturn⁹	6	Mercur.	5	Mars	4
Capri.	Venus	8	Satur.	7	Mercur.	6	Mars	5	Jupiter	4
Aquarius	Saturnus	8	Venus	7	Mars	6	Jupiter	5	Venus	4
Pisces	Mars	8	Jupiter	7	Venus	6	Satur.	5	Mercur.	4

C Multū bñ fuerūt in β locuti: qz p̄mus termin⁹ triplici-
tatis cuiusqz: qm̄ ē iusdē dñi triplicitati: p̄uenit vt beat̄ ibi
maiorē p̄tē q̄ oēs alij: z qz 2ª triplicitas seq̄t p̄m̄: z 3^a 2^{am}:
z 4^a 3^{am}: z est ibi vna triplicitas bñs duos dños: z 2ª debi-
lior est p̄tē: z nō ē in q̄l3 signo vltra. 30. gradus: p̄uenit vt iter
vñū z aliū sit melioratio vñi⁹ gradus: z qz sit p̄mus octo
graduū z 2^a. 7. sic f3 ordinationē hui⁹ modi. p̄ triplici-
tas aries: leo: sagittari⁹: dñi suoz terminoz 3 die q̄l3 hoz
triū signoz: iuppit. 8. ven⁹. 7. saturn⁹. 6. mercurius. 5. mars.
4. de nocte: iuppiter. 8. ven⁹. 7. mercuri⁹. 6. saturn⁹. 5. mars.
4. Scda tripli^{ta} taurus vgo z capricorn⁹ dñi suoz termi-
noz: de die: ven⁹. 8. saturn⁹. 7. mercuri⁹. 6. mars. 5. iuppiter
4. de nocte ven⁹. 8. mercuri⁹. 7. saturn⁹. 6. mars. 5. iuppiter
4. Tertia triplicitas: gemini: libra: aq̄ri⁹: dñi suoz termi-
noz. de die: saturn⁹. 8. mercuri⁹. 7. mars. 6. iuppiter. 5. ven⁹
4. de nocte mercuri⁹. 8. saturn⁹. 7. mars. 6. iuppiter. 5. ven⁹
4. Quarta triplicitas: cancer: scorpio: piscis: dñi suoz ter-
minoz. de die mars. 8. iuppiter. 7. ven⁹. 6. saturn⁹. 5. mer-
curi⁹. 4. de nocte mars. 8. iuppiter. 7. ven⁹. 6. mercurius. 5. sa-
turn⁹. 4. Hac at manerie sūt ordinati termini chaldeoz:
z sunt qui melius dicūt istos terminos: qz dicunt qz p̄n^o si-
gnoz sunt termini fortunaz: z fines ifortunaz. Et velle-
mus scire cū qua opione antiquoz p̄cordat eoz dictū.

C Ex qb^o oibus in die colligunt̄ saturno. 78. gradus.
In nocte v̄o. 66. z ioui. 72. marti. 60. veneri. 75. mer-
curio autez in die. 66. in nocte v̄o. 78.

C Et d̄ illis adiūgūt saturno 3 die. lxxviij. grad⁹:
z 3 nocte. lxxj. z ioui. lxxij. z marti. lx. z veneri
lxxv. z mercurio. de die. lxxvj. z 3 nocte. lxxviij.

C Vult dicere qz numerus graduū terminoz cuiusqz pla-
nete fm̄ chaldeos est diuersus a numero graduū fm̄ egy-
ptianos: z qm̄ est diuersitas iter sapientes antiquos i nume-
ro annozum maior planetaz: qui sic errant intelligentes
z docti quid erit de nobis intelligendo rem talem.

C At istoz duoz id qd̄ ab egyptijs dictum est magis
veritati cōcordat: eo qz egyptioz libroz auctores ex
hoc qd̄ natiuitatib⁹ inuenerūt esse cōmemoratū eos
collegerūt z i suis libris scripserūt quas exēplari via
graduū terminoz ordinauerāt in his in qb^o op^o b̄ient.

C Tamē certior haz opionū quas diximus est
f3 terminos egyptianoz: qz egyptiani cōpilarūt
libros z posuerūt eos in suis libris: acceperunt
id de eo qd̄ inuenerūt dictū in natiuitatib⁹ q̄s or-
dinauerūt exemplo eozū per gradus termino-
rum in locis quibus eis fuerat opportunū.

C Postq̄ declauit dub^m qd̄ erat in terminis voluit nobis in
β loco mōstrare q̄ opio certior est. Et dixit qz q̄q̄ termi-
ni chaldeoz regulā habeāt certificantē eiusdē experiētia:
tñ nō p̄cordat cū eis: nec sapientes antiqui sic eos experti
fuerunt: inuenimus tamen qz termini egyptianoz: quā-
uis sine regula sint accepti per experiētia qz sunt veri.

C Et qm̄ hi qui libros cōposuerūt terminoz ordinē nō
scripsere: nec in suoz libroz aliquo numerauerunt: nec
cessario dubietates z deceptiones in eis reperiunt.

C Et qz isti cōpilatores libroz nō posuerunt ibi
ordinationē terminoz nec eos noiauerūt i suis
libris oportuit in hoc dubiū z error accidere.

C Vult dicere qz qz cōpilatores egyptianoz nō posuerunt
in libris suis experientias in qbus sciuerūt ordinationes
terminoz: z quot gradus in quolibet signoz habebat acci-
dit ibi dubiū duab⁹ p̄tib⁹: vna qz forsitan aliqui eos post

modū inuenerūt: z nos id nō intelligimus: alia qz q̄q̄ ita
fuit non possumus bene cōfidere in eo: qz inde inuenim⁹:
z hoc est qd̄ dixit de antiquis sapiētibus p̄tolo.

C Flos aut̄ in quodā libro vetustissimo cui⁹ p̄s maior
p̄te vetustate nūta p̄sumpta iuerat z p̄forata termi-
nos inuenim⁹: in quo id qd̄ ex ordine z quāitate ter-
minoz p̄tinebat nāiter rōnabiliterqz fuerat ordia-
tū. Itē in eo p̄dictarū natiuitatū gradus reperimus:
z quot etiā haberet vnusquisqz planetaz: concordā-
batqz cū hoc quod in libris priorum inuenitur.

C Hos autē inuenim⁹ libru de terminis antiquoz
z ipse vetulus erat p̄ maiori p̄te z fract⁹: z qz
qd̄ dicebat ibi de ordinationē z q̄litate sua nāl-
ter regulā sequebat̄: z inuenimus etiā in eo gra-
dus natiuitatū quos ante diximus z sūmā eius
habebat vnusqzqz planeta: z p̄cordabat cū eo
qz libri sapientū antiquoz dicebant.

C Vult dicere qz id qd̄ in libro ipso iuenit erat fm̄ regulā
z rē nālez: z qz β sapientes antiqui experti erāt: z certitudi-
nē huius sciuerunt certificādo z experiendo: z posuerunt
res quas experti fuerunt amplius qz concordabat cū ter-
minis egyptianoz: z concordabat summa graduū cui-
uslibet planete cū annis maioribus illius planete.

C Erat et̄ in eo fimo valde longus in quo ipsi termini
mltis nec̄s p̄babant. f3 pp̄ ei⁹ nimia vetustate z cre-
bā folioz p̄forationē euz p̄scribere nequim⁹: eiusqz
rōnes oēs nobis difficiles z obscure videbant. Par-
tes tñ terminoz q̄ nos ad hec intelligēdū multū iue-
re: circa libri finē integre z absqz lesiōe remāserāt: z
qz illi ex terminis inuenim⁹ in hoc loco subiungit.

C Et erant in hoc libro verba multū lōga z mul-
te supfluitatis demonstratio z eas nequim⁹ app-
hēdere: qz liber fractus erat: z nobis fuit graue
demonstrationē dare in ipsis lōgis rōnib⁹: qz tñ p̄ti-
tio terminoz remansit in fine libri inuenim⁹ qz
dānata nec corrupta nō erat: z β ad itelligendū
rōnem multuz nos iuuat: z qz illi inuenit in libro
ipso de rōne terminoz erat hoc quod dicaz.

C Dec vba demonstrāt magnā bonitatē p̄tolo. q̄l: multuz
diligeat veritatē: qm̄ de v̄bis alienis noluit sibi attribue-
re gloriā: nec verecūdatus fuit palā dicē qz in illis rōnib⁹
lōgis q̄ scripture erāt in li^o ipso z nō poterat reddere rōnē.

C In ordie nāqz p̄siderabat i vnoquoqz signoz dñz
exaltationis triplicitatis ac dom⁹: z qz qz eoz duas
istaz haberet in signo ptates z si foret ifortuna p̄ce-
debat t in ordine. Qz si modus ifortunaz nō sic iue-
nirēt in fine signozū ordinabatur: z itez p̄cedebāt ex-
altatiōis dñi: postea triplicitatū: deide domoz dñi
subsequebant̄ fm̄ signozum ordinem.

C Et ordiatio respiciebat i quol3 signo ad dñm
exaltatiōis triplicitatis z domus: z quē plane-
tā inuentebāt hñtē in signo duas dignitates: haz
ponebāt primā: q̄uis foret ifortuna z si ita nō
foret ifortuna ponebāt eā i fine signi: z p̄pone-
bāt dñz exaltatiōis: postmodū dñz triplicitatis
dñm dom⁹ postea fm̄ ordinationē signozum.

C Ad hoc intelligimus qz isti termini de quibus p̄tolo.

Tractatus

quitur nō fuerunt sui: qz si sui essent nō pponeret dñm ex altationis dño triplicitatis z dño domus. nam oēs astrologi concordant qz dñs domi⁹ que isti postposuerūt est oib⁹ pponēdus: qz inuēti fuerūt per hūc bonū hoies: apposuerūt ipsos ei: qz sciuerūt nomen sapiētis q fecit libzū ipm. Et est manifestū qz multū cum terminis egyptianorū: z sicut liter⁹ p⁹cordat cū terminis chaldeorū. Et qz in summa graduum cuiuslibet planetarū p⁹cordat cū annis maioribus suis: z qz experientia p⁹cordat cum eis.

¶ Quicumqz vō duas haberet in signo ptates habēti vnā ptatem in ordine p⁹ponebat: p⁹ter qz in leone z cancro qui sūt solis z lune domicilia: qbus termini nō assignant: primū vniuscuiusqz signi terminū alteri infortunarum ascripserunt. Nam primū canceri terminū marti: leonisqz primū saturno donarunt. Jtiorūqz duoz planetarū ordo in his duob⁹ signis perhibat: eo qz in alijs oib⁹ ipsi locabantur extremi.

¶ Et p⁹ponūt duas dignitates bñtes i signo ei qz cancerū z leonē bēbat: qz sūt dom⁹ duoz luminariū: z luminariū terminū aliquē nō dederūt: z posuerūt primū terminū cuiuslibet boz signoz vni ex infortunis: z h⁹ b⁹ dederūt primū terminū canceri marti: z primū leonis saturno: z ordinauerunt eos in his duob⁹ signis primitus.

¶ Soli z lune nō dederūt aliq sapiētes p⁹ter in terminis p⁹ dignitate quā bñt in duab⁹ medietatib⁹ zodiaci: z p⁹ueniē bāt h⁹ regulā quā añ dixit qz ē p⁹m⁹ termin⁹ canceri iouis: qz est dñs exaltatiōis: z qz mars ē dñs tripli⁹: z p⁹ oia sig⁹ posuerūt eū in fine: z tenuerūt p⁹ bono dare p⁹m⁹ sibi: p⁹m⁹ terminū canceri: z h⁹ cū opione egyptianorū z chaldeoz p⁹cordat: z qz saturn⁹ sūt p⁹mus dñs termini primi leonis: nō est tō nālis: qm̄ signū istud est nāe sue dñi: z nō p⁹cordat cū opione egyptianorū nec chaldeoz: qm̄ vō p⁹tolō. veritate diligebat z noluit mutare aliqd de eo qd scriptū iuenit p⁹ sapiētes antiquos. P⁹terea posuit eos in libro suo s⁹m qz inuenit p⁹ sapiētes antiquos: z iō s⁹m regulā quā intellexit: tenem⁹ qz p⁹m⁹ termin⁹ leonis est iouis: z qz est dñs tripli⁹ citatis: z in hoc se affirmāt sapiētes cū p⁹tolō. Et p⁹ hanc solā diuersitatē dixerūt qz isti termini sūt p⁹tolō. z hoc cōcordat cū regula quam dederunt egyptiani z chaldei.

¶ Modus itaqz quātūtatē terminoz est ita: cū alicuius planetarū nec in eodē signo: nec in sequētib⁹ vsqz ad quartū signū due potestates inueniebantur si esset aliqua duarum fortunarum: que sunt iuppiter z venus septez ei gradus assignabant. Si vō foret infortunaz altera que sunt saturnus z mars qn⁹ gradus ei donabant. Mercurio autem quonā est cōmixtus sex gradus attribuebant: qui sunt finis. 30. graduum.

¶ Hoc modo posuerūt terminoz quātūtatē qm̄ nō inueniebāt planete duas dignitates in ipso met signo vel in alijs signis euntib⁹ per regulas vsqz ad quartū si erat vnus ex duab⁹ fortunis: que sunt iuppiter cū venus: dabant ei septē gradus: z si foret vn⁹ ex duob⁹ infortunis: que sūt saturnus z mars dabāt ei qnqz gradus mercurio: qz habet participationē cum vno: z alio dabant sex gradus: in. 30. graduum cōplemento.

¶ Quia sequunt se nāliter vno mō: z semp in 4° signo ca

dit manifesta mutatio cuiuslibet eoz posuerūt ex hoc duos terminos s⁹m ordinationē signoz z dederūt fortunis p⁹ maiorē qz infortunis: qz fortunaz nā est circa nām duoz luminariū: quoz qdlibz h⁹ firmamētū medietatē: z qz mercuri⁹ est iter fortunaz eq⁹lis numeri exiēdo z s⁹l⁹r infortunaz z qz sit mercurius inter eas nō inueniētur numerū p⁹ quez diuidant. 30. gradus s⁹ mō nisi. 4. 5. z. 6. ita qz due fortune bēant. 14. z due ifortūe. 10. z mercuri⁹. 6. p⁹ cōplemto. 30.

¶ Et qz qdā eoz duas bñt ptates vt venus q in tauro domū h⁹ z triplicitatē: augmentē ēt in eo ei⁹ potestas: z ideo quia luna nihil h⁹ in terminis vnus ei⁹ gradus sic se bñtib⁹ supaddit: siue in eodē signo siue in sequētib⁹ vsqz ad quartū: bec habuerūt. Inuenimus etiā in predicto libro vnicuiqz istozū sup⁹ pronota punctū vni. Ille ergo gradus qui termino planete duas habenti ptates supaddit a residuis planetarū terminis vnā solā ibi ptatē bñtū auferebat: marti meqz saturno primū: deinde ioui surripiebat: eo qz tardius est eoz mot⁹: bi autē termini sic ordinant.

¶ Et qz eoz est aliq bñt duas dignitates: eo qz luminaria nil bñt in terminis addiderūt cuiuslibet planetarū gradus vnū: si fuerit tali mō siue iste fuerit in vnomet signo siue vsqz ad quartū per ordinationē signoz: z iuenim⁹ in ipso libro sup⁹ qdlibz istoz vni signale cuius vno puncto z gradus ipsos quos addebāt planetis bñtib⁹ duas dignitates intuebāt ab alijs qui nō nisi vnā dignitatē bēbant z vt plm minuebāt a saturno z ioue: eo qz sūt mot⁹ tardioris: scriptū autē horuz terminorum erat hoc modo.

¶ Si bñ itellexisti dictus p⁹tolō. in terminis istis z inspereris ibi scies rōnē additiōis z minutionis z qre p⁹posuerunt z postposuerūt. v. g. Quia saturn⁹ h⁹ i signo libze duas dignitates qz exaltatio z triplicitas: z addiderūt ei gradū vnū z fuerūt sex: z p⁹supposuerūt eū: qz dñs exaltatiōis est p⁹posit⁹ dñs tripli⁹: z dñs tripli⁹ est p⁹posit⁹ dñs dom⁹. Si gnū z⁹ vō ē scorio: z mars h⁹ in eo duas dignitates qz sūt dom⁹ z triplicitas: z p⁹ b⁹ addiderūt ei gradū vnū z fuerūt sex: z postposuerūt eū: qz fortune debēt ifortunis p⁹poi. Et qz eoz nā ē elōgata mltū ab illa saturni z 3° signū a libra ē sagittari⁹ z iuppiter h⁹ ibi duas dignitates qz sūt tripli⁹ z dom⁹ h⁹ regulā suā p⁹uenit qz addāt ei vnū gradū z postposuerūt eū p⁹ tardū motū. Et qz 4° sig⁹ a libra ē capricornus: z ven⁹ h⁹ in eo dignitatē vnā qz est triplicitas z nō remāserūt ex planetis nisi ven⁹ z mercuri⁹: nec d gradib⁹ nisi. 10. z mercuri⁹ ē dñs tripli⁹ libze de nocte: z ven⁹ est dña tripli⁹ qrti signi p⁹ b⁹ diuiserūt iter eos. 10. gradus p⁹ vnū eq⁹le: z p⁹posuerūt venerē qz ē fortuna z dña dom⁹: z posuerūt statiz p⁹ eā mercuriū qz de nocte h⁹ triplicitatē i libra z posuerunt iouez post mercuriū qm̄ h⁹ in libra maiorē dignitatē qz iuppiter. Et qz fortune p⁹ponēde sūt infortunis martē in fine omni posuerunt z s⁹m hanc regulam fecerunt in alijs signis.

¶ Ex qbus in vnū redactis saturno. lvij. assignantur marti. lxxvij. veneri. lxxxij. mercurio. lxxvi. Joui. lxxxix. qui simul collecti: gradus. ccclx. efficiunt.

¶ Scdm hoc summa gradū quos h⁹ satur. lvij. iuppiter. lxxxix. mars. lxxvj. venus. lxxxij. mercuri⁹ lxxvj. summa omnium. ccclx. gradus.

Termini Ptolomei seu auctores ignoti.

Aries	Jupiter	6	Venus	8	Mercu.	5	Mars	5	Saturn ^o	4
Taurus	Venus	8	Mercu.	7	Jupiter	7	Saturn ^o	2	Mars	6
Gemini	Mercu.	7	Jupiter	6	Venus	7	Mars	6	Satur.	4
Cancer	Mars	6	Jupit ^r	7	Mercu.	7	Venus	7	Satur.	3
Leo	Saturnus	6	Mercu.	7	Mars	5	Venus	6	Jupiter	6
Virgo	Mercu.	7	Venus	6	Jupiter	5	Saturn ^o	6	Mars	6
Libra	Saturnus	6	Venus	5	Mercu.	5	Jupiter	8	Mars	6
Scorpio	Mars	6	Venus	7	Jupiter	8	Mercu.	6	Satur.	3
Sagittari ^o	Jupiter	8	Venus	6	Mercu.	5	Satur.	6	Mars	5
Capri.	Venus	6	Mercu.	6	Jupiter	7	Satur.	6	Mars	5
Aquarius	Saturnus	6	Mercu.	6	Venus	8	Jupiter	5	Mars	5
Pisces	Venus	8	Jupiter	6	Mercu.	6	Mars	5	Saturn ^o	5

CDec summa concordat cum summa graduum egyptianorum terminorum et conuenit quod isti termini quos Pto. ponit sint certiores: quia sint in terminis egyptianorum: eo quod inuenimus quod operantur magis per terminos egyptianorum: quam Hermes Dorotheus et Mellius et alii astrologi excollegerunt terminos egyptianorum magis quam alios: et iudicant magis per eos quam per alios: et re quod ipse vult se a magnis partibus circa uenit nos ante accipere: et quod per Pto. fuit ante locum de ipsis quam de alijs. Et ego dico quod tibi facere uenit quibus loco quo tibi accidit talis res. Aspice ad gradus que uolueris: et quis est dominus gradus illius secundum opiniones predictas: et si duo concordauerint se in uno hunc accipies et non alium: et si fuerit secundum unam opinionem sola aspice si in naturam suam et naturam luminaris domini medietatis in qua est gradus ipse est aliqua concordantia vel participatio et hunc accipias maxime si aspexerit eum ibi luminare et fuerit in bono loco potes. Semp tamen uenit quod ante inspicias ad terminos egyptianorum. Postmodum ad terminos Ptolomei. propter rationem quam dixit et subsequenter ad terminos chaldeorum. Et quod dominus termini habet has opiniones quibus scilicet sit habuerit aliam dignitatem in illo signo hunc accipias antequam alius. Res antea est cum modo ut concordat hoc quod diximus cum opinione Pto. non enim habebat pro quod nominare. 3. opiniones: nisi quia tenebat quod est huius veritas: et ita uenit quod faciamus ut dixit.

CIn duodecimis. Cap. 22^m.

Vant etenim quidam qui per partes predictis partibus breuiores demum diuiserunt eas locos et gradus nuncupantes: locos scilicet duodecimam unius signi partem dixerunt que est duorum graduum et semis: posuerunt etiam earum dominos: dominos domorum secundum signorum successionem.

CAliqui diuiserunt dignitates in magis minutis bis quas diximus: et posuerunt eis nomina loca et gradus: et de loco dixerunt unam partem ex .xij. signi partibus: que sunt duo gradus et dimidium: et dabat eis per dominos domorum dominos per ordinationem signorum.

Numerus huius est ita. aspice ad numerum graduum quos scire uolueris cuius duodenarie sunt: et multiplicabis eos in .x. et extrahes triginta gradus per quos signo: incipiendo a signo cui sunt ipsi gradus: et ubi finit numerus dominus domi illius signi est dominus duodenarie quam peris: et suum miscebis iudicium cum illo domini termini.

CQuidam uero per alias partes per .x. scilicet signa diuiserunt secuti que sunt in ordine: id quod chaldei in terminorum ordine sequebantur.

CEt alij diuiserunt ea aliter in .x. partes: et secuti fuerunt in hoc id quod secuti fuerunt chaldei

dei in terminis ordinandis.

CUult dicere quod diuiserunt quibus signum in .x. et .x. gradibus: ita quod signum diuisum sit in tres partes equales: et quod in unaquaque parte dicitur unum planeta. inuenimus .n. quod sapientes antiqui utebantur duobus modis. unum dicitur est facies: alii durug. De facieb^o dabat primus arietis marti que est dominus domi. et secundum soli qui eum sequitur in ordinatione spherarum. et tertium dabant ueneri: quam sequitur sol. Et prima facie tauri dabat mercurio qui sequitur uenerem et tertium dabant lune quam sequitur mercurium. et tertium facie tauri dabat saturno. et prima geminorum dabat ioui. Et per omnia ista modo. Uia autem inueniendi hunc numerum est ita. Aspice ad numerum signorum ab ariete usque ad signum illud ponendo in numero signum illud quod multiplicabis in .3. et diuides per .7. donec remaneant septem vel minus septem. Et incipias a saturno per ordinationem planetarum: et ubi finit numerus: planeta ipse est dominus prime facie illius signi et planeta sequens est dominus alterius facie. Alia uero maneria que dicta est dorong est id quod dixit solummodo Pto. et ita erat qui diuidebat signum ascendens in tres partes equales: et dabant primam partem pres domino ascendens: secundam domino .5. tertiam domino .9. ut .3. una triplicitas essent semper. Et est manifestum quod isti secuti fuerunt in ordinatione partium dominorum triplicitatum: sicut chaldei in ordinatione terminorum. Et alij diuiserunt et signa in tres partes equales alia maneria quam inuenies in libris astrologie. Et alij diuiserunt signum in .9. partes: et posuerunt ei nomen neubabar. Sed Pto. tenet quod opiniones iste non sunt libere nec ulli experientia eas affirmat: propter hoc in iudicijs suis omnibus eicit ipsas.

CSed quam istorum modus inconueniens est: eum postponendum fore putamus: alium uero modum quem imitari debemus: quia conueniens est imitabimur.

CEt postquam hec dicta firmitate non habent: nec opinionem nature sequuntur ab eis deuenire volumus. Et incipiemus loqui aliam quam ratione conuenit.

CAspice quomodo Pto. te docet uerba dimittere que non habent firmitatem nec rem naturalem sequuntur: et quomodo adbereas uerbis firmis sequentibus solummodo uiam nate. In hoc enim lucraberis getem et uitabis laborem et penam rei non profectibilis.

CIn duodecimis igitur et terminis a duobus partibus equinoctialibus et duobus solstitialibus prout librorum auctores explanauere incipiemus: et quam nature vires earumque similitudines proprie deprehendunt: non nisi a duobus punctis equinoctialibus et duobus solstitialibus uelut predictimus inceperunt: nec ullam aliunde incipiente di habuere occasionem. Nam si aliud initium propter hec reperiret oporteret necessario ut in eorum natura in istius scientie perfectione nil proficere procedat: uel ut in aliquo pdesse et procedat et obseruet. Quod si quis concesserit

Tractatus

decipiet: eo q̄ circuli signoz partes per quas be vi res eueniunt non obseruauerit.

Conuenit. n. nos icipere i duodenarijs z termi nis aq̄tuor punctis tropicoz. nā illi q̄ cōpilarūt libros h̄ artīs: ita nos docuerūt. Ampli⁹ q̄ vī dem⁹ q̄ virtutes nature z acōrdamēta sua incī piūt sicut mōstrauim⁹ ab istis q̄tuor punctis z ab alio loco icipe nō est ratio aliqua: qm̄ si pone rem⁹ aliud principiū: nisi istud pueniret nos di cere q̄ nā boz punctoz nō itrauerit cōplemētū huius artīs vel q̄ dicam⁹ q̄ cuz eis completur: z erraremus si inciperemus ab alio loco.

Prolo. docet nos q̄ vtutes ad nos veniētes a stellis mī tātes q̄tuor elementa: mīneras vegetabilia: z aialia hoc to tū operant̄ aere mediāte: z docet nos q̄ scire vtutem cu iustibz eaz est accipe cōparatiōe ei⁹ a sole qui in reb⁹ oī bus dñat̄ z vincit: z postq̄ ita est puenit nos scire virtutes graduū suoz in cōparatiōe eoz ad pūctos q̄tuor tropicoz: qm̄ bi⁹

qm̄ bi pūcti pprie notiores z manifestiores sūt iter nos q̄ ceteri: q̄ sol q̄ est res q̄ scim⁹ oīa q̄ sunt in celo: qm̄ puenit ad vnū boz pūctoz q̄tuor mutat̄ ips de vno itaru i aliū. Et pp h̄ dixit Pro. q̄ accipiēti h̄ ab aliq̄ loco nisi ab istis punctis. 4. puenit vt dicat q̄ nā eoz nō est res q̄ beāt hāc artē itrare: z qui icēpit ab alio loco errabit. Lū. doc. n. loco docet nos quō sciam⁹ virtutē cuiuslibz gradus signoz acci piēdo eos in cōparatiōe boz q̄tuor pūctoz: sic scim⁹ viri tutē stellaz in cōparatiōe solis. Et qm̄ h̄ scuerim⁹ eos po terim⁹ bñ ordinare h̄ numero q̄ ei q̄ fuerit maioris pcor die dabim⁹ vim domus: z postmodū eā subsequēti: dabim⁹ vim triplicitatis z postmodū exaltatiōis: z sic in ter minis duodenarijs z alijs dignitatib⁹. Nā p hoc dedit no bis viā Prolo. q̄ sciam⁹ p certo vtutē cuiuslibz gradus si gnōz: z cuiusmodi pcor dātā h̄z cū quolibet planeta. Dec est opinio Prolo. que pcor dāt cū phis: q̄z semp d̄z h̄o ab r scōditū p manifesti⁹ demōstrare. Nos aut̄ iuenim⁹ alios q̄ diuiserūt signa p gradus masculios z feminios: z boz fuerūt q̄ secuti fuerūt regulā duodenarioz: z posuerūt ou os p̄imos gradus z mediū signi masculini in masculinos z alios duos z mediū feminios: z ita vsqz in finē signi. Et alij dixerūt dictū qd nullā sequebat̄ regulā isto mō.

Aries	Masculi.	8	Semini.	1	Masculi.	6	Semi.	7	Masculi.	8		
Taurus	Semini.	5	Masculi.	6	Semi.	6	Masculi.	4	Semini.	3	Masculi.	6
Gemini	Semini.	6	Masculi.	ii	Semi.	6	Masculi.	4	Semini.	3		
Cancer	Masculi.	5	Semi.	6	Masculi.	2	Semi.	2	Masculi.	ii	Semini.	4
Leo	Masculi.	5	Semi.	3	Masculi.	7	Semi.	8	Masculi.	7		
Virgo	Semini.	8	Masculi.	4	Semi.	8	Masculi.	io				
Libra	Masculi.	5	Semi.	5	Masculi.	ii	Semi.	7	Masculi.	2		
Scorpio	Masculi.	4	Semi.	6	Masculi.	4	Semi.	5	Masculi.	8	Semini.	3
Sagitta.	Masculi.	2	Semi.	3	Masculi.	7	Semi.	12	Masculi.	6		
Capricor.	Masculi.	ii	Semi.	8	Masculi.	ii						
Aquari⁹	Masculi.	5	Semi.	6	Masculi.	9	Semi.	7	Masculi.	5		
Pisces	Masculi.	io	Semi.	io	Masculi.	3	Semi.	5	Masculi.	2		

Et fuerūt aliq̄ q̄ posuerūt in signis gradus augētes z mī nuētes fortunā: qd̄ tibi scribā vt huius itelligas rōnem z alioz que dixit: tñ si p hoc volueris opari z regere: pus te scire puenit qd̄ est res q̄ nō h̄z rōnē nec pbatōnē vñ ispi cias: z si pcor dauerit cū eo qd̄ dixit Prolo. opare p illd̄: z si nō cōcordauerit nō ispicias in eo: excepto si fueris id exp tus: tūc enī cōmiscēbis signatiōe suā cū eo qd̄ dixit Pro. sciēdo semp q̄ hec significatio graduū d̄bilior est q̄ signi ficatio planetaz z radiōz suoz. hi vō sūt gradus augētes fortunaz. Ego tamē sic dico q̄ te scire puenit q̄ gradus au gētes fortunā sūt gradus exaltatiōis solis z planetaz for tunaz: sic. 19. gradus ariet. 3. tauri. 15. cācri. 27. pisciū. s̄lr sūt illi in qb̄ adiūgun̄ termini fortunaz: sic. 13. sagit. z. 13. pisciū. Et sūt et gradus terminoz fortunaz: z gradus in qbus sunt stelle fixe de natura fortunaz: z ecōuerso gra dus in qbus sunt stelle de natura infortunarum.

Aries	19				Libra	3	5	21	
Taur⁹	3				Scor.	7	13	20	
Gemi.	ii				Sagit.	13			
Cācer	3	15			Lapri.	12	13	14	20
Leo	3	5	7	17	Aq̄ri.	7	16	17	20
Virgo	3	13	20		Pisces	13	27		

Astrologi igif̄ ceterz multū locuti fuerūt de gradibus z diuiserūt eos in lucētes lubricos z fumosos: z s̄t ex eis aq̄ mena: z ex eis putei: z locuti fuerunt de alijs multis: sicut

inuenies p libros astronomie. Et si hoc iuenerūt experien tia bonū est qd̄ operis per hoc. Et si forsitan eis accidit q̄ alijs planeta vel stella fuerit in gradu vel ei⁹ radius: z fe cit fortunā: crediderūt q̄ gradus hoc fecerit: z si qd̄ ita cō uenit vt te mutes de vno gradu in aliū. Et hic finem im ponimus modo huic nostre rationi.

In almugea. i. in visioē admūicē facie ad faciē: z in alchimara. i. splēdore: z in bis silib⁹. Caplm. 23^m. Dixit Daly.

Postq̄ docuit nos virtutem stellarum z signoz do cet hic nos quō fortifican̄ z debilitant pla nete. Q̄ autez dixit z alijs rebus talibus: vult dicere pro pter donū virtutis quā vnus planeta dat alij.

Draticaz qd̄ stellaz similitudines signis sunt velut p̄diximus. Itē q̄ planete pro prie babeant almugeā similit̄ ostendit̄ cuz eoz vnusquisqz aliquā in figura cum sole vel luna societate habuerit: mō qui dicat almugea: b̄ est vt sit inter vnūqueqz z solē ac lunā ex lōgitudine: q̄tū est iter ipsius domū z domū solis: aut lune ex lō gitudine: veluti si ven⁹ esset in fertili aspectu alteri⁹ luminaris: ita q̄ a sole occidentalis vel a luna foret orientalis: eēt tunc in almugea. b̄ est ergo modus al mugea vnus cuiusqz planetaz cū luminaribus.

Similit̄ dicūt q̄ planete h̄nt essentiaz de facie

in facie ppriā pp picipationē figure quā hnt cū sole vel luna hoc mō ita q fit inter quēcūqz eoz qualiscūqz sit z solē z lunā tāta lōgītudo quāta est iter domū suā z domū solis vel lune. verbi grā. q ven^o sit in fertili vni^o luminariū. tamē cōuenit q sit occidētalīa a sole z oriētalīa a luna: z hoc mō erit status de facie in facie cuiuslibz planetarum cum duobus luminariis.

Hanc vīs lucranē planete pp picipationē quā hnt domus eoz cū domib^o duoz luminariū: qz qlibet planeta erraticoz bz duos domus pp picipationē quam bz qlz eoz cū nā luminariū: z illi q hnt domos suas cū duabus domibus luminariū: z pp hoc puenit q habeant vim maiorē: qñ. s. erit iter aliquē eoz et aliqd luminariū tanta lōgītudo quāta est iter domū suā z domū luminariū: in medietate cui^o est dom^o ipsa. v. g. q mercuri^o sit in. z. signo a sole z in. x. z. a luna: z ven^o in 3^a a sole z i 11^a a luna: z mars in 4^a a sole z. 10. a luna: z iuppēt in 5^a a sole z 9^a a luna: z saturnus in 6^a a sole z 8^a a luna. Nā cū tali qle hoc est lucrativ^o pla vim sic magnā ac si eēt in domo sua pp picipationem quā habent sue domus cū domibus luminariū.

Hoc aut sequit^r alchimara que fit cum fuerit in sua hāz: z in eius simili ex locis sibi puententibus.

Luminare tñ dicit^r isto modo qñ fuerit in suo hāz aut in loco hñte pcordantiāz cū eodem.

Hāz est qd planeta masculus de die sit sup terrā in signo masculino: z de nocte sub terra: z planeta feminin^o in signo feminino de nocte sup terrā: z de die sub terra. Et id qd est: hāz simile est qd sit planeta masculinus in signo masculino z planeta feminin^o in signo feminino: z planeta diurn^o sit in die sup terrā: z nocturnus de nocte super terrā. hoc enīz est in quo astrologoz cōitas pcordauit. Et pto. dicit eē hāz qñ planeta est in loco pueniēte sibi: z cū quo bz pcordantiā: z dedit q illi qui sūt in angulis vel succedētibz sūt adueniētes: z q in cadentib^o sūt retrocedentes: z hic acceperunt ductoriā planetaz: z hoc est q sit planeta in suo hāz in aliquo angulo solis de die lune vō d nocte: z dicit^r planetā exaltatū sup aliū planetā qñ est Dexter ab eo: ita q sit respectu alterius super terram.

Cūqz duas vel plures auctoritates aliqs eoz habuerit: in loco sui gaudij z honoris esse dī. Eozūqz vires tunc augmētant^r: eo q signis in qbus sūt assimilan^t q vires eoz adiuuant. Dñr ēt gaudere cū signis in qbus fuerint predicto mō nō assimilan^t: s; plane te que fuerint ex eorum hāz ipsorum locis assimilan^{tur}: que similitudo lz remonissīma sit: est tñ aliqna.

Et qñ accidit q aliqs pla hēat in aliquo loco duas dignitates vel plures: dñt q est in loco sui gaudij z honoris: tūc crescit ei^o virt^o in opando pp similitudinē quā bz signū in quo est cū eo: z pp pcordantiā quā bz cuz sui nā z auxilio qd sibi dat: z dñt q planeta gaudet qñ nō cōcordet cū signo in quo existit pp pcordantiā quā dī primus. nā pcordat^r loca cū planetis q sūt de suo hāz: z bec picipatio est a longe: tñ participatio est: z propterea vim lucrantur.

Ptolome^o noiat in B loco status planetaz respēcū vnus ad aliū: z dicit q planete gaudēt z fortifican^t cū habuerit picipationē vni^o. s. cū alio q secū pcordet pcordia nāli vī

accītalī: qñis planeta nō sit p se in signo pueniēti sibi z e^o. nā tūc minuit de statu suo planeta z debilitat qñ picipationē habuerit cū alio planeta sibi p: p accīs vel per nām. bi vō status fm q multi sapiētū dixerūt sūt vndeciz modi cōpleri: qñ oēs alij status ad hos vndeciz referunt: z hnt vnā ad quā reuertunt^r radicē. hoc enīz est q planeta leuis sp vīs suā exhibet pōderoso: excepto si leuis tot habuerit dignitates in signo in quo exiuit: quot in vīte superet pōderosus. **C** 1° daz pimus modus est dare vim. Et B qñ planeta est in aliq suaz dignitatū applicās alij hñt vīs eo maiorē: tūc enī dicit q vim suā dedit. **C** 2° dicit^r dare nās: z hoc est qñ planeta applicat alteri q sit dñs dom^o in q existit aut triplicitatis vel dignitatis. **C** 3° dñt z^o dare nās: z hoc qñ duo planete met applicāt: z est vterqz eoz in aliq dignitate ipsius. **C** 4° dicit^r lucē: z hoc est duobus modis: vn^o qñ planeta separat ab aspectu vnus: applicās aspectui alterius: tūc enī trāffert nām pimi ad z^o. Alius est q vn^o planeta applicet alteri: tūc enī z^o trāffert nām pimi ad alterū 3°: qñ nō applicet ei primus. **C** 5° dicit^r lucē reddere: z est hoc duob^o modis. vn^o est: qz duo planete applicent vni z ipsi nō se videāt inter se: bñ enim receproz dicit^r q lucē vnus reducit ad lucē alteri^o. Ali^o est q vnus planeta applicet duob^o vel plib^o: z isti planeta nō se aspiciāt: vn^o. s. aliū: applicās enī eis reducit lucē vni^o ad aliū. Et si planeta q lucē colligit alioz aliquē locū asperit firmamti: dicit^r q planeta ipse reducit lucē aliaz ad locū ipm. Postmodū cū acciderit: vt planete qui hnt iter se pcordantiā nālem vel accidentalē siue pp aliquā ipsaz pdictaz dignitatū: sicut est domus aut exaltatio: vel triplicitas aut terminus: vel hāz aut gaudiū habeat iter se habē pdictaz: hnt vim z posse maius in ope. **C** 6° dicit^r pbi bere lucē: z B est duob^o modis. vn^o est in punctione: ita q tres planete sint in vno signo i diuersis gradib^o z in plib^o gradib^o pōderosus. nā ille de me^o pbibz ne p m^o applicet pōderoso donec eū trāsuerit: z si ille q fuerit in min^o gradib^o pōderoso fuerit pcordat^r est malū. z si discordatus z ille de me^o accordat^r: est meli^o. Ali^o est: qz duo planete sint in vno signo: z leuior pōderosoz applicet: z alter planeta eidē applicet pōderoso p aspectū. nā ille q est cū pōderoso in vno signo. pbibz ne ille q eū aspiciat sibi applicet si grad^o fuerit eqls: tñ si ille de aspectu in gradib^o fuerit vicinioribus pōderoso applicatio sua erit z nō alterius. **C** 7° est reddere virtutē: z hoc est qd planeta applicet planete retrogrado aut cōbusto. nā ille retrogradus vī cōbustus vīs reddit ei q sibi applicat: tñ si ambo fuerit i angulis vel succedentib^o: vel leuis in angulo fuerit: redditio ipsa erit cū pficuo: sed si planeta leuis cadēs fuerit: z in angulo pōderosus vī ambo sint cadētes: redditio erit cū damno. **C** 8° dicit^r trāsitus: z hoc est qñ planeta vadit vt applicet alij: z anteq^o eū attingit exit de signo illo z trāsit ad aliud: z venit alter planeta paucoz graduū q signū ipm aspiciat z planete applicat pōderoso applicatiōe tali qlis pma. **C** 9° at cespitatio: z hoc est qñ planeta vult applicare alij z anteq^o ei applicet fit retrogradus: z dñruī applicatio ipa. **C** 10° dī dilturbatio: z hoc est qñ planeta leuis est multoz graduū: z alter planeta pōderosoz est paucoz graduū: z alter leuior p vult applicare pōderoso: z anteq^o sibi applicet fit retrogradus pimus leuis graduū multoz z applicat pōderoso: z eū retrogradādo ptransit: z applicat ei qui leuior erat eo. **C** 11° est abscissio luminis: z hoc est qñ planeta vadit vt applicet alteri: z est alter planeta in scōo signo a signo pōderoso: z anteq^o sibi applicet fit retrogradus planeta q est in 2° signo: z iungit cū pōderoso: z abscindit lumē pmi leuis. Sītr qñ planeta vadit vt applicet alteri: z ille alter vadit vt applicet alteri pōderosoz: eo: z anteq^o leuis applicet mediano applicat medianus alteri pōderosoz: eo: z sic

abscindit lumē medij ad leues. per hanc enī regulā scies status planetarum vnus. s. cum alio.

Cūq; in locis extraneis. s. in baiz suis baiz hūis iueniunt: eoz vires pprie valde decrescūt: tūc sūt eoz rū cōplones signoz in qbus fuerint cōplōni p̄trarie. Quapp fiet ex hoc opus ex duab; naturis collectus.

Et si fuerint in locis peregrinis in baiz hūio suo: debilitat multū viri⁹ eoz t fit sua cōplexio hūia cōplōni signoz in qbus morant; t opus cōpositū opant; duab; naturis diuersis.

Virtutes planetaz debilitant; cū in locis fuerint peregrinis cū qbus nō habeāt p̄cordatiā per essentiā nec p̄ accūs: t qñ ita sūt opus suū imitat; nāle: t fit cōpositū fm̄ cōmixtionē v̄tutū: t hoc idē est iter planetas. s. vnū t aliū. nā plānete hñt loca in qbus fortificant; t in qbus debilitant;: t in qb; sūt fortunati. Loca. n. in qb; fortificant;: sūt qñ sūt septētriales: aut ad suos angulos ascēdētes vel exeūtes de sub radys solis: aut qñ separāt; ab ifortuna t applicant; fortunē: vel q; sint in angulis aut in succedētib;: vel q; sint tres superiores orientales a sole: t ven⁹ t mercuri⁹ occidentales: aut q; masculi sint in quartis masculinis: t feminini in q̄rtis femininis: aut q; sint festini motus t acuti lumine aut numero: aut q; sint in aliq; dignitatū suaz vel in suo gaudio: aut in ariete vel in tauro: siue cū capite draconis: aut i duob; gradib; qui dicūt sūt fortune: vel q; se aspiciant cū fortune: aut q; sint in gradib; lucidis: v̄ q; separent; a fortuna t applicent; fortune: aut q; sint in bono aspectu solis vel lune: ea exñte fortunata. loca v̄o in qbus debilitantur sunt p̄traria eis in qbus fortunant;. v̄bi grā. q; sint intrātes sub radys solis vel iuncti cū infortunis: aut in malo statu eaz: vel q; separent; a fortuna t applicēt; infortune: aut q; sint in opposito dignitatū suaz vel q; sint in via cōbusta: t hoc est a. 19. gradu libze: vsq; ad 3^m gradū scorpiōis: aut q; sint cū cauda draconis aut silib;. **V**olumus aut loqui de capite draconis t cauda: bucūq; nō accidit nobis log de hoc. Dico q; planete fortificant; qñ sūt in septētrione: t debilitant; cū sūt in meridie: sapiētes antiq; posuerūt nouē punctis in qbus incidunt; circuli planetaz cū circulo solis caput t cauda: capita sūt p̄cti v̄i discēdūt planete a circulo solis t vadūt vsus septētrionē: t caude sūt p̄cti v̄i discēdūt t vadūt vsus meridiē. Et q; luna est manifestioris opis eteni circulus inclināt; ad punctū in quo scidit; cū circulo solis: q̄libz die mutat;: p̄uenit vt ei⁹ caput t cauda op⁹ habeāt manifesti⁹ q̄ sit illud alioz planetaz: t pp̄ h; dixērūt q; caput h; vim siue nāz augēdi: qñ auget planete viz maiorē: t cauda h; minuēdi nām: q; planete sūt minoris virtutis qñ descendūt vsus meridiē. Et aliq; dixerūt q; caput h; nāz fortune: t cauda infortune: t in alio quidē toto quod diximus scita est ratio propter quam est.

In alicitfal. i. cōtinuatione t alnisigref. i. separatio: ne: t in alijs fortitudinibus. Caplm 24^m.

Huius capli gñale est verbuz q; planete q; precedūt t qui alioz petūt coniunctiones sint in eozum alicitfal: nisi grādis sit inter eos lōgitudō que duab; medietatibus corpoz duoz planetarū maior existat si fuerit alicitfal ex cōiunctione vel ex dictaruz figurarum aliqua.

Ea q; caplo isto cōueniūt nos dicere: sūt: q; cū planete vadūt vt alijs appropinquēt dicūt applicatio eoz: nisi ab eis mltū fuerint elōgati trāscēdō medietatē corpoz duoz plāetarū siue sūt ap-

plicatio corpalis siue per figurā aliaz p̄dictaz.

Planeta leuis est q; applicat; t viz donat;: t p̄derosus ille q; viz recipit;: t applicatio erit quādo erit iter eos min⁹ medietate corpoz suoz leui ad ponderosuz eūte: t cū secū eqlis fuerit in gradib; t minus ap̄plicatio est cōpleta: t cū in plib; gradib; fuerit est separ⁹ ab eo. Dec v̄o sūt planetaz corpa: sol. 15. gradus añ 2. 15. retro. luna. 12. añ 2. 12. retro. saturn⁹ t iuppit⁹. 9. añ 2. 9. retro. mars. 8. ante 2. 8. retro. ven⁹ t mercuri⁹. 7. añ 2. 7. retro. Dec enī est opio vniuersitatis astrologoz: P̄to. sūt tenet q; sit alio mō fm̄ q; in v̄bis suis appet. nā tenet q; toto corp⁹ solis añ t retro sit. 17. gra. t lune. 12. t med⁹: t saturni. 10. t iouis. 12. martis. 7. t med⁹. vene. 8. merc. 7. Et t; q; qñ fuerit iter vnū planetā t aliū siue p̄ corporale p̄iunctionē siue p̄ aspectū q̄tū est medietas sui corpi q; applicet ei: figure nanq; quas dixit sūt q̄tuor aspectus: t q; sint a quatuor punctis tropicoz equaliter elongati.

Propter qd; vtile est in ictisal p̄iunctionis eoz latitudinem cōsiderare. Similr etiam valet in alnisigref cōiunctionis eoz latitudinem considerare.

Et pp̄ hoc magnū est pficū in applicatione cōiunctionali latitudinem aspiciere planetarū t similiter in separatione cōiunctionis.

Cōuenit vt in p̄iunctōe aspiciat; ad planetas se p̄iungētes: t si fuerit in latitudie vni⁹ medietas suoz corpoz erit applicatio: t si magis non erit.

In alicitfal aut ceteraz figurarū b; obseruare sup̄vacaneū est: eo q; oēs eoz radij vsq; ad terre d̄m̄diū semp; extendunt;: ibiq; ex omni pte p̄iunguntur.

In alijs hō applicationib; que sūt per figuras quas diximus inspiciere latitudinē supfluitas est qm̄ oēs sui radij applicant; semper admodū terre: t ab omnibus partibus cōiunguntur.

Inspicē latitudines planetaz: qñ. s. vnus applicat; alijs figuras p̄dictas: res est que nō pficit;: t hoc manifestus est: qm̄ v̄tutes applicāt; per rectas lineas a q̄libet pte terre t ibi p̄iungunt;: t fit vna cōmixtio diuersa per se cuiuslibz eorum. Et P̄tolo. ponit quēlibet punctū terre fm̄ terram totā: quoniā tota terra est fm̄ punctū respectu spherarum planetarum. nā bec est opinio P̄tolomei.

Manifestū est etiā ex p̄missis q; oium planetaruz vires inuestigāde sunt ex eoz naturis pprijs t ex signis: nec nō ex figuris quas hñt in collatiōe solis: an guli quoq; fm̄ hoz oium p̄dictū modū. In hoz autē viriuz quātitate scire debem⁹ q; cū fuerint oriētales t eoz motus pprijs augmētabit;: erunt q̄sortes eē poterunt. Lunq; minuet; eoz motus occidentalesq; fuerint: erunt debiles quātum esse quibunt.

De leui scire possum⁹ p̄ ea q; dixim⁹ in hoc libro q; nos inspiciere cōuenit ad planetaz virtutē nature pprie ac signoz in qbus morant;: ac figurarum q̄s hñt respectu solis: t anguloruz fm̄ q; locuti sumus in oib; reb; istis: t cōuenit vt sciamus quātitate sue virtutis: qñ fuerint oriētales t aucti in motu pprio. nā tūc erūt maioris virtutis q̄s eē possint: t quādo fuerint minuti motu t occidētales erunt debilioris virtutis.

Si ante patefaciū est nobis ven⁹ t mercuri⁹ cū fuerint oriētales

occidentales et aucti motu sunt fortiores quam cum orientales fuerint aucti motu. Ptol. ait tenet quod omnes planete sunt maioris virtutis quam si orientales: quam si occidentales: quam si est super terram appetit aucti virtus solis. Vnde ait dico quod statum planetarum respectu solis sunt isti: saturnus: iuppiter: mars qui exeunt de sub radijs sunt orientales aucti virtute donec elongantur a sole. 30. gradus: et postea sunt orientales virtute completi donec perveniunt ad gradus. 60. postmodum sunt orientales eunt debilitando se donec sunt in statione prima retrogradari volentes: et durabunt orientales debiles donec sint in opposito solis: postmodum redibunt esse orientales retrogradi aucti virtute donec sint directi quod erunt occidentales completi virtute donec erunt in sextili solis: postea durabunt occidentales eunt debilitando se donec erunt circa solem. 30. gradus: postmodum erunt occidentales debilitate completi donec erunt combusti. Venus et mercurius postquam separantur a sole et sunt retrogradi dicuntur orientales debiles donec elongantur a sole. 7. gradus et medius: et postea erunt orientales aucti virtute donec sint directi: postmodum erunt orientales virtute completi donec intrent sub radijs. et quando ingrediuntur sub radijs erunt orientales debiles donec sint in vno puncto cum sole. et quando sunt in vno minuto seu puncto cum sole: vel quod sit iter eos minus. 16. minutis de canum. Et secundum hanc regulam in omnibus alijs est inspectio operum. nam hoc totum est secundum opinionem ne contrariis astrologorum. Et tu habes adiugas ei quod dicit Ptol. et iudica secundum sensum tuum: postmodum erunt occidentales debiles donec elongantur a sole. 7. gradus et dimidium. postea erunt occidentales fortes donec retrogradentur: et tunc erunt occidentales debiles: et de planeta qui exit de sub radijs: et alij non applicentur quod est in luce sua: et de planeta quod sit longinquum ab applicatione quam alij non applicat exitum in illo signo donec transferat duos terminos: et de planeta quod est syluester qui in toto ipso signo alij non applicat: et cum planeta sub radijs ingreditur dicitur combustus donec exeat de sub radijs.

Idem est eis quod tigitur per suorum orientium qualitatem. Nam cum in celi medio fuerit vel cum ad celi medium ascenderit: erunt fortissimi: gradati autem a fortitudine declinant secundum eorum a celi medio remotionem. Cum enim in ipso orientali puncto orientis extiterit non erunt ita fortes: in occidentali vero minus.

Dicemus etiam quomodo sunt valde fortes: hoc est qui sunt in. 10. vel. 11. Et sequitur hoc in virtute qui sunt in ipsa orientia et maxime in orientali.

Vult dicere quod qui sunt in ascendente aut occidente: vel in. 11. qui sequuntur eos qui sunt in. 10. virtute. et magis ille qui est in ascendente quam qui est in occidente: sic ille qui est in. 10. est maioris virtutis quam qui est in. 11.

Et cum sub terra fuerit in opposito medio celi: vel iter occidente et angulum terre: minus adhuc fortes existet.

Sic qui fuerint in opposito medio celi sub terra aut inter occidens et oppositum medio celi.

Vult dicere de 4. et 5. et quod virtus. 4. vim sequitur occidentis: et virtus. 5. sequitur vim. 4.

Sic et fortes esse debent cum non ex hac: sed ex alia figura aliqua habuerint cum ascendente societate. Cum autem istorum nihil fuerit debiles erunt et nulla fortitudine habere putabuntur.

Sic qui habuerint participationem in figura cum ascendente in alia manerie: et qui non fuerint in aliquibus horum statuum sunt debiles et virtutem non habent.

Vult dicere quod qui fuerint in 2. aut in 3. vel elongati a duobus punctis equinoctij tantum quantum est elongatum ascensus habent vim habebunt. et si non fuerint in aliquo predictorum modorum sunt debiles nec vim habent: tu autem inspectas partem quam habet in virtute: et misceas ac iudices per illud. Dic primum per librum Ptolomei: cum 3. tractatu glose Daly habent rodam.

Tractatus primus glose Daly super primo tractatu secundi libri quadripartiti Ptolomei. Dixit Daly.

N primis tractatibus nostris monstravimus per dicta Ptol. quod rationabiliter convenit ut homo in hac arte confidat. et probatio cum ratione concordat. et monstravimus quantum est proficuum quod homo potest de hac arte habere. et quod artius nulla est in qua magis sit proficuum pro parando corpora et animas quam ista. Et quicquid dixit Ptol. de radicibus et regulis de verbo ad verbum glosamus. Et nunc volumus incipere ad glosandum regulas quibus homo potest scire accidere omnia contingencia in hoc mundo: incipientes primum scire noiare regulas quibus homo scire potest accidere magna: putantur regnatus: secte: plura magna: carissima: et res omnes comprehedentes generem unam vel plures. Nam sunt regule quibus Ptol. locutus est in hac parte 2. Et quod maior virtus minorum superat: et generale comprehendit particulare. primum locutus est de magnis accidentibus ante quod de nativitatibus. et per hoc dicitur Vermes in libro accidentium quod qui anno nascitur fortunato magna habet in fortuna partem. et hoc affirmat id quod dixit. quod si luna et mercurius dantati fuerint in revolutione anni: mundani qui nascuntur ipso anno: erunt pro maiori parte nefarii: nisi in eorum nativitatibus virtus sit magna fuerit que vincere possit huius revolutionis significationem. Et postquam Ptol. vir bonus et perfectus: ac Vermes in hoc sunt concordantes: pervenit unicuique volenti loqui de nativitatibus ut de generalibus primo loquatur.

Incipit subsequenter tractatus secundus libri quadripartiti in quo sunt. 13. capitula.

In generali divisione huius scientie. Cap. primum.

Orum itaque in quibus premissa sustentantur et quibus in investigatione pronosticandi particularis uti oportet: ea que generalia a nobis premissa sunt satis sufficiunt.

Bene sufficit nobis id quod vir locuti sumus super his in quibus dicitur inspectum in modo proposito generalis pro particularibus huius artis.

Vult dicere quod ea que dixit in prima parte sunt generalia omnibus partibus huius artis. et dicit pro his que sunt in hac arte res particulares: quod de ipsis partibus ars tota componitur.

Nunc autem velut prius est primo particularium que habent modo pronosticandi deprehendantur: post predicta subiungat in quo directam tramitem rebusque naturalibus pervenietem exequemur.

Et volumus nunc ad iungere in hoc sequendo id quod dicimus loqui de particularibus que pertinent attingi de hac manerie pronosticationis semper imitando viam que pertinet ad rem nature.

Vult dicere quod applicabit particularia huius artis cum vltimis que in prima parte narravit. et id quod dixit hac manerie pronosticationis: est ut dividat pronosticationes huius artis a pronosticationibus philosophice angurys et silibus. Quod autem dixit imitando viam que pertinet ad naturam: dixit eo quod omnia de quibus loquitur in libro sunt per naturam. v. g. postquam copioso martis operat calor: et calor operat rem talem: et tale operat mars: et sic res una aliam continuat subsequitur: ita quod res posterior reuertitur ad opus martis propter calorem: et sic res alie de medio opus martis sequuntur.

Dicemus quod quod stellarum pronosticatio in duo dividitur: que sunt maiores et potiores eius partes: que sunt prima et que est vltima illa pars est que scit quid in regionibus ac terris futurum sit vocaturque pars vltima. Secunda vero pars que predicta minor est vltima est illa que quid unicuique futurum sit deprehendit: noiaturque nativitatum scia: vltima parte premissenda dignum fore putavit: eo quod hec vltima alterat occasionibus: que partem

Tractatus

larium fortiores et maiores esse dicuntur.
Et dicem⁹ ita quod postquam pronosticationes astronomicae didicimus in duas partes maiores et nobiliores. et prima pars generalior est. scilicet ea quae sciri possunt id quod accidit regibus civitatibus et gentibus: et haec est pars decem vltis. scilicet pars quae decem est propria est ea quae sciri possunt id quod accidit cuilibet homini per se: et est ea quae dicitur ars natiuitatum puenire tenemur: ut in parte vltima primo loquimur: eo quod vltima semper contingit a causis maioribus virtutibusque maioribus que sunt ille quibus eueniunt particularia.

Quoniam ex arte iudiciorum astronomicorum accipiuntur ea quae vadunt secundum naturam iuuenimur quod id quod accipimus diuiditur in duas maneris. vna est pronosticatio vltis generalis propheticus generalis magna. alia est pronosticatio quae pertinet ad quoslibet homines per se: quoniam tamen in electionibus sunt res obibiles satis: nec rem naturalem sequuntur: nec multum a longe.

Quappiam quod debiles nature sub fortioribus et particularia sub vltimis in suis omnibus quantitatibus continentur: necesse est ut quod obseruare querunt particularia: ea quae sunt vltiora et maioris occasionis prius obseruare festinent.

Quia naturae obibiles sunt non adeo nobiles sicut fortes nec particularia sicut vltima in rebus omnibus puenit modis omnibus volentibus in particularibus inspicere: ut primo inspicatur ea quae generalia sunt et maiores cause.

Hec est regula quam ante diximus: et est ex duabus rebus composita. vna est quod naturae obibiles a fortioribus superant. alia quod particularia sunt sub vltimis: et haec quoniam obibile iuuenimur virtute: sciamus quod fortius obibile superat et ad se puerit: et quoniam rem vltis iuuenimur: sciamus quod particularia quae sunt sub ea sunt applicata sibi. vnde per haec puenit ut inspiciamus per omnia diuinitas: i legibus: in regibus: et omni re vltima et virtutis magne per quae in his quae sequuntur. v. g. si in seculo alicuius regis inspicere voluerim: per obibem inspicere in lege sua cuius virtutes habet postmodum in regradatioe sua: deinde in eius natiuitate propria. Et coniungendo signationem huiusmodi totius: sciamus per certo id quod erit de eo: et puenit ut sic faciamus in his omnibus de hac arte.

Et quoniam ex his vltimis obseruationibus quaedam generalia regionum indicantur: quaedam vero generalia terrarum: quaedam etiam impedimenta maria et generalia: velut pluuia: mortalitates: fames: tremotus: submersiones: et his similia. quaedam autem minora his predictis impedimenta demonstrantur: quae quibusdam horis contingunt: ut anni temporum mutationes: caloris ac frigoris ac ventorum augmenta eorumque diminutiones: infestationes etiam earum atque remissiones: abundantie pluuiarum ac siccitates: et his similia: et quod ex his duabus partibus procedit: est scia eorum etiam quae generaliter in regionibus futura sunt: magnorumque impedimentorum propter predictas occasiones.

Quoniam per vnam partem horum vltimorum scimus quod in regionibus magnis accidunt: et palam id quod accidit in aliquibus civitatibus. Et per aliquam partem scimus magnas pestilentias generales: put sunt mortalitates magne: fames magne: pluuia magna: tremotus: submersiones in aquis et similia: et earum sunt quae significant pestilentias istis minoribus aliquibus partibus contingentes: sicut mutationes quae in partibus anni accidunt de augmento caloris vel frigoris aut maiorum ventorum: sine de horum decremento: aut de horum fortitudine vel obilitate: aut de vltimalium defectu: siue de horum abundantia: vel in his talibus. Et id quod est primo maioris virtutis est ea scire quae in

regionibus magnis accidunt: et pestilentias magnas venientes a magnis causis put diximus.

Ipsae notificat in his decem quibus cognoscitur pronosticatio magnorum accidentium: dicens quod nobis puenit proponere generalius et quod maior puenit: et adiungere semper particulare vltima ipsius comprehendet: et debile significationem forti comprehendet ea: et haec modo scimus significationem certam: et propter haec ordinauit verba sua in hac parte: secundum quod retulit in hoc dicto.

In quae reze cognitione duobus parte vltima: quoniam alterum est signorum et stellarum in vnoque climate similitudo: alterum vero sunt signa in horis et horis ac in silibus partibus contingetia sunt lune et solis eclipticas coniunctiones atque puenitiones: atque sunt erraticarum stellarum de sub radijs appitiones earumque sunt stationes.

Et quod duo sunt quibus haec totum scire possumus: vnum est accordamentum signorum et stellarum cuilibet climate. Aliud est signalia quae apparerunt in aliquibus partibus: et partibus puenitionibus loco sunt coniunctiones et oppositiones eclipsis solis et lune: et sunt apparitiones planetarum extra radios et stationes eorum.

Hec est maior regula quam oportet te multum in memoria retinere: quod de rebus accidentibus quae narravit: dixit ex eis esse quae comprehendunt regiones magnas: et ex istis sunt pestilentie magne multum: et ex eis sunt pestilentie particulares: et vnaquamque earum scire possumus antequam eueniat rebus duobus. vna est concordantia signorum et stellarum cum regionibus: et haec est res vltis huius vim magnam valde. alia similitudo. nam docuit nos signalia generaliter in his decem quoniam dixit quod haec signalia operantur in regionibus quae sunt puenientes gradibus in quibus sunt: et eorum opera apparerunt sunt accordamentum horarum illarum: et sunt loca stellarum hora illa. Decem signalia quae dixit. vult dicere eclipses: coniunctiones: et talia sicut haec. Vnde quid locum fuit de eclipsis solis parte: quod vult solis et lune fortior est et nobilior: cuius alius stellarum virtutibus: sicut diximus in tractatu. Et ea quae ide pueniunt sunt naturalia: et haec applicat ad diuersas partes sunt quae alie virtutes stellarum reliquarum commiscet cum virtute solis et lune: quoniam quoniam luna iungit soli absque vlla latitudine: et sol eclipsat fuerit commiscet vltima sua cum virtute ipsius: et ide componit vna compositio. Et sicut quoniam luna eclipsabilis: quoniam hora ipsa sunt ambo super vna recta linea. Et quoniam vult solis cum virtute lune iungit: et commiscet cum eis virtutes aliarum stellarum: componit ex his toto vna compositio vnde ligat: puenit iter nos quaedam spiritualia vult huius tale opera et multum maius et generaliter fortius alius virtutibus quae de ceteris commixtionibus componit: et id quod operantur haec vult est magis res a re pueniens naturali sunt quae trahit vult virtutes in hac compositio: et per haec sunt virtutes quae ligat sole ac luna: quoniam quoniam coniungunt cum coniunctionibus planetarum superiorum: sicut coniunctio saturni vel ionis vel martis: aut horum trium: et fuerit coniunctio in loco vltima vim magnam habet: accidit ex his virtutibus opera magna et supra multum: quod te intelligere in antea faciemus: et haec est opio propter illi quae dixerunt quod coniunctiones planetarum solorum habent virtutes operantes opera magna valde: dixerunt deinde vanum: quod vult saturni et martis quoniam coniungunt in cancro: nec vult saturni et ionis cum in aliquo signo coniungunt: neque applicare ut vult habeat operandi rem aliquam nisi liget cum eis vult solis et lune. Et si rem aliquam operabunt erit obibilis et modice durabilitatis: tamen quoniam acciderit cum eis coniunctio vel oppositio eclipsis: sit ex eis et ex virtute solis et lune vna compositio huius vult et virtute magna: super quae similitudine vult talis: dicentes quod vult solis est sicut vult regis: et vult lune sicut vult sui comitis: et vult coniunctio saturni et ionis: sicut vult sui maioris iudicis: et vult coniunctio saturni et martis in cancro: sicut vult ducis exercitus. Et per haec quoniam rex et eius comes et maior iudex concordauerint super vno negotio faciendum: graue est illud destruere et multum durat. Et sicut si rex comes et dux eius non concordauerint in vno negotio faciendum: tunc grauius non est multum illud destruere: et nullus eorum potest factum magnum facere sine rege. Et secundum

Et fm B exēplū debemus hāc itelligē rōnē. z si itellexisti qd tibi dixim⁹: scies q sol z luna oīno hnt vntē sic magna boza q vn⁹ alteri applicat: sicut boza eclipsis: z pp B qd dixim⁹ puenit vt dicit Ptol. sit veridicū solūmodo.

C Flālez sermonē cōmuniū q̄litatū p̄mittimus: super quas oīum gētū qualitates in maiori pte pprias adlungemus que sunt corpis z aie: cū nō lōge sint a modis nālibus q p stellas signaqz similia ptingunt.

C Et loq̄mur primo cū nāli rōne in statib⁹ vlib⁹ z adiūgemus ei status pprios p̄tinētes ad oēs gētes v̄plz tā bñ de statib⁹ corpōz sic de moribus: postq̄ sūt a reb⁹ nālib⁹ elōgati q̄ pueniūt a stellis z signis p̄cordantibus cum eisdem.

C Postq̄ oīa q̄ sūt iter nos veniūt a motu stellarū: z ipe voluit m̄fare stat⁹ i qb⁹ hnt p̄cipitationē oīs gēs z qlz pplis: z q̄ corpa z mores cuiusqz ppli regna siles st: circavn⁹. s. aly ibere cū signis p̄cōdāriā z cū stellis: z pp B d̄m̄fā icipit di.

C In vlibus pprietatibus climatū. Cap. 2^m.
Dixit Paly.

Ptolomeus vult in ca^o isto loq̄ de bis q̄ p̄tinent ad quorū pres habitationis terre: z be sūt meridionale: septētrionale: oriētale: z occidētale.

Ant q̄ppe qdā gētū pprietates q̄ gñalt i lineis paralellis: z angulis terre ptingūt.

C Aliq̄ pprietates gētū accidūt in lineis eq̄distātib⁹ vlib⁹: z i angulū terre.

Linee eq̄distātes sūt climata: z anguli sūt quorū vn⁹ iter abrogū z solanū. alius iter solanū z q̄ierciū. alit⁹ iter q̄ierciū z occidēs. z aliud iter occidēs z abrogū: z dixit v̄le: qz loquit de climate z abrogo toto vniuersalr.

C Propter eoz similitudines cū circulo sigz ac cū sole.

C Propter p̄cordantiā quā habent cū zodiaco signoz z cum sole.

C Res cōprehēdēs gētē toti⁹ climatū z attingit p̄ p̄cordantiā quā hz ipz clima cū sole vt sit circa ipz v̄l elōgati ab eo: z res cōphēdēs oēs rē cuiusqz āguli ex 4° angulis bitatiōis accit ex p̄cōdāriā quā hz ipe āgulus cū vno ex 4. trigōis.

C Flā qz ps illa terre in q̄ sustētatur ē in vna duarū q̄rtay septētrionaliū bis q̄ i ea morāf sub lineis paralellis meridiet primiozib⁹: z sūt linee q̄ p̄tēdūt iter p̄ficiū solstitialē estiuale: z p̄ficiū eq̄noctiale sol p̄ zenitū suoz capitiū currit eozqz cōburit: iōqz nigra sūt eoz corpa: nigriqz crines z crispi cū aspitate: facies eoz sicca: z corpa macilēta: nāe qz eoz sūt calē z aie q̄litas in maiori pte sūt crudeles pp lōgā z assiduā solis morā in eoz regionib⁹: z hī sūt q̄ gñalt ethiopes ab eis vocant: z nō solū in his h calorū q̄litas eis apparet: versetia in aere circūdāte calor itēsus i oibus aialib⁹ z in vegetabilib⁹ q̄ ap̄ eos sūt dep̄hēdit.

C Et h̄ qz terra i q̄ moratur ē i vna duay q̄rtay septētrionaliū: z illi q̄ morant i osuz a lineis eq̄distātib⁹ sūt vsus meridiē: z be sūt linee q̄ sūt iter eq̄noctiū z solstitiū estiuale: z trāsit sol sup zenitū eoz capitiū z eos cōburit: z sunt nigra eoz corpa: z capilli nigri z spissi z crispi: facies costadas: corpa macra: nāe calē: mores v̄plm syluestres: qz calor durat i locis hitationū suay: z est p̄tinu⁹ eis. z be gētes sūt illi q̄ noie cōi ethiopes

noiant: z nō sūt eoz corpa solūmō i B statu calorū: s̄z appet calor magn⁹ i aere ipsos cōprehēdēt: z ēt i aialib⁹ vegetabilib⁹ oib⁹ q̄ sūt vsus eos.

C Ptol. notificat rē nāle puenitēte istis. z Hal. iā dem̄rauit B i d̄stōe li. Dip. i aerib⁹ ags z ciuitatib⁹: q̄ calō ē i B loco reb⁹ duab⁹. vna mag^m adiūctū radiorū sol: sicut i speculis cōburētib⁹. alia ē lōgi^o diei z breuitas nocti: z frig^o p̄ne noctis nō supat calorē diei: z postq̄ res ita se hz: trāsit sol bis i āno sup zenitū capitiū illoz i locis ipis: q̄ sūt iter lineā eq̄noctiale z iter solstitiū estiuale: postmō radū sui pueniūt ad eos p̄ āguliū rectū: z iā pbant i li. speculoz q̄ radū redeūt sup angulos rectos: nec sol elōgat ab eis v̄llo tpe elōgatiōe mag^m. postmō adiūctū vsus istos mltri radū sol: z lōgi^o diei: z fit ex B i v̄e calor magn⁹ q̄ sua corpa cōburit z d̄nigrat: z d̄siccat hūores suoz corpōz: z assat facies eoz: z mēbra macrescit: z vicit i eoz corpib⁹ cōplo cala: z si gura z color suoz capilloz ē f̄z suā nāz z poros v̄n̄ exēūt: z qz cōplo sue nāe ē supme cala expe^o q̄ sūt nigri: z qz sui porū n̄ sūt ductini pp siccitatē corū i q̄ trāseūt: puenit q̄ sūt crispi: z ē mā^m q̄ mores aie corpis cōplonē sequunt: z qz cōplo i^o ē supmi calorū: puenit q̄ mores eoz sūt syluestres absqz tēparitō: z f̄z hūc mo^m sūt res q̄ creat iter eos d̄ aiali b⁹ z plātis: res at i B certior ē: magn⁹ z supmus calor aeris eos cōprehēdētis: z q̄uis h̄ seq̄t oēs i hac pte morātes: id h⁹ qd seq̄t illos i lineā eq̄noctiali ē min⁹: qz dies z nox ē v̄sus illos q̄ morāf i hac lineā sp̄ eq̄lis: z h̄ fac q̄ dies nō sūt v̄llo tpe supmi calorū: z pp h̄ morātes in ipsa lineā sūt crocei coloris: z i toto ē aer cōprehēdēs eos mioris coloris: eo q̄ cōphēdit nigros. Itē qz sp̄ma i p̄n^o sui gñamēti ē cōplo nis illi^o gñari: puenit vt sit niger q̄ nar^o ē i tra frida: tñ niger min⁹ gñatoz suo paz: z q̄ h̄ tal gñet aliū nigrū min⁹ eo z nō cessabit attenuari nigredo donec tota remota sit ad pl. z h̄ ē qd volumus pbare. B at nomē ethiopianū est s̄gnatū sup oēs nigros: sicut ātiges a nube z araganale z siles.

C In illis at q̄ sub lineis paralellis ppiozib⁹ septētrioni morāf. i. q̄ i locis subenemā positis bitāt: qz magna ē eoz remotio a circulo signoz z sol calorē vicit friditas: quapp qz ē magna eoz humiditas mlteqz vegetatiōis: nec ē ap̄ eos calor q̄ eā desiccāt: sūt eoz colores albi: z crines plani: corpa magna atqz carnosā fride sūt ēt eoz nāe: necnō eoz bitudies. Silr sūt feroces pp lōgā z assiduā frigois morā in eoz hitationib⁹: ē ēt fm eaz rez q̄litas: byemalis q̄litas in eoz aere z magnitudo est in herbis: tardeqz coeunt aialia: hī qdē sūt qui fm maiore pte sclani d̄nr.

C Et illi q̄ morāf sub lineis eq̄distātib⁹ q̄ sūt i p̄tib⁹ septētriois: z hī sūt q̄ morāf i locis q̄ sūt d̄ subtus septē stell q̄ d̄cē sūt curr^o: qz mltri elōgati sūt a zodiaco signoz z calore sol: vicit i eis friditas: z qz hūiditas mlta ē i eis z mltri nutrimenti: nec ē ibi calor eruggās pp qd sūt eoz colores albi: z capilli lenes z extēsi: corpa magna grossa: cōplones eoz fride: z mores ēt sūt syluestres: qz frig^o durat mltri i locis qb⁹ bitāt: z ē i p̄tinuo nec ab eis abscedit: z f̄z boz statū ē stat⁹ sui aeris byemal sp̄ plāte trāz t̄plaz sūt magne: z magnitudo ē i herbis: tardeqz coeūt eoz aialia: hī qdē sūt q̄ f̄z maiore pte sclani d̄nr: et eoz aialia pauce puenitēte sūt cū boibus: et isti noiati sūt europiani.

C Postq̄ narrauit ea q̄ accidūt morātib⁹ in terra mltri ca
Quadri. Ptol. D z

Tractatus

Ida pp magnū calozē sol. notificat nō eā q̄ accidūt mozā-
rib⁹ i terra mltū frida: z accitū q̄ p̄tīgūt pp magnū frig⁹:
z isti sūt q̄ mozanē in 7° climāte: z est β in latitudine. 50. gra-
duū vsqz ad. 63. q̄ ē linea meridiē: qm̄ radū sol nō redeūt
in terrā illā: sp̄ sup angulos acutos: z pp β nō p̄iūgūt ma-
gnā radioz quātitatē. Ampli⁹ hac rōne faciūt diē estatis
calozis modici: z diē hyemis magni frigoz pp magnā
acuitatē anguloz: z ex reuerberatione radioz. z pp β to-
rū vicit frig⁹ in aere eos cōprehēdēte: z icludūt fumosita-
tes in suis corpib⁹: z vicit frig⁹ in supficiē suaz. curiū q̄re
fiūt eoꝝ colozes albi: z pp fumositates q̄ in corpib⁹ suis i-
cludunt fiūt eoꝝ capilli flauī lenes z extēsi: z pp nālē colo-
rē q̄ claudīt in eis creāt de fumositate humida humozes
mlti: qb⁹ corpa sua mltū crescūt: z fm̄ β sūt mozes eoꝝ z
vegetabilia z aialia q̄ sūt in eis. Et sigs dixerit quō est: qz
nos videm⁹ q̄ elephas z mltē alie bestie magne gñant in
terris calis. Rñdem⁹ ei q̄ bestie mltū magne nō p̄tīt i ter-
ris valde fridis gñari β nāz: qm̄ maxio caloze idigēt qui
apiat poros suos vn̄ p̄sumūt humozes q̄ i suis corpib⁹ ge-
nerant: qd̄ qd̄ i terra mltū frida eē nō p̄tīt magnū fri-
gus calozē ipedit nālē nec p̄mittit q̄ mēbra sua trabā ad
oēs p̄tē. Qd̄ at dixit Ptol. ē gñale z vplm̄ tñ q̄ raro acci-
dit: ē alia rō nec ē ibi plimū. z aliq̄ dicūt q̄ in ambob⁹ ca-
pitib⁹ bitationis tā bñ in septētrione sic in meridie sūt bo-
mines alios hoīes comedētes: z isti sūt bñtes facies corru-
ptas z turpes. Et egoyidi ex istis hoīes p̄ mudū cūtes: q̄ di-
cebāt se istos vidisse. z Dermes dixit i li° latitudinis: q̄ i si-
ne septētrionis z meridie mozā spūs maligni z diaboli:
z bestie ledētes hoīes: z β pōt eē qz caloz z frig⁹ maximū
z supmū: trabūt z remouēt sp̄ma: z nāz a suo tēpamto ra-
dicē gñatā ipediūt pp nām nō p̄ueniētē sibi. q̄re eoꝝ fa-
cies corrupte z turpes: z β sūt mozes mali mltū: z aialia
fera z dānosa z reliq̄ oīa talia: noiauit. n. ethiociopianos: z
itrās i eos alij tales q̄les ipsi sūt sic turelli cutasmini: z cete-
ri tales ex bis q̄ mozanē sub septē stellis q̄ dicte sūt currus.

Et q̄ mozanē iter p̄ctū solstitialē estiuale z benet-
naz: qz sol ad zenith suoꝝ capitū nō p̄uēt: nec ab eis
i hora meridiē mltū elōgat: z qm̄ ē eoꝝ aeris cōplo
tēperata: z qñqz variant pp qd̄ nō ei grādīs accidit
variatio de caloze ad frig⁹: mediocres hñt colozes:
ē z eoꝝ corpoꝝ magnitudo moderata: nā quoqz bo-
ne cōplonis: z sūt eoꝝ habitationes absqz interual-
lis: anime vō q̄litates domesticē sunt z suaves.

Et illi q̄ bitant iter solstitiū estiuale z has. 7.
stellas: qz sol n̄ p̄uēt ad zenith suoꝝ capitū: nec
mltū sūt elōgat ab eis i meridie: z ē eoꝝ aer cō-
plonis tēpate: z q̄q̄ mutat n̄ capit mltū d̄ ma-
gno caloz ad magm̄ frig⁹ ex β sūt caloz mediocri z
magnitudo suoꝝ corpoꝝ tēpata z eoꝝ nāe p̄plo-
nis bōe sue bitatōes p̄tue sui qz mozes dōestici.

Isti sūt illi q̄ mozanē iter solstitiū estiuale z finē sexti cli-
matis: z in istis vicit vn̄ aliū in caloze z frigore β q̄ sunt
magis circa meridiē v̄ lōgi: h̄ tñ oē cōprehēdit: qz qñ sol
ē in medio celi nō cadūt sui radū sup eos i angulis rectis:
nec in tā acutis sic in illis terris q̄ maioris latitudis sūt: z
postq̄ ita ē v̄bū Ptol. est aptū z nō eget glo. Qz at dixit q̄
eoꝝ bitationes sūt p̄tinue duo demōstrat: vnū q̄ bitatio-
nes ethiopianoz nō sūt p̄tinue pp calozē z frig⁹ maximū:
qz sup mltū fac depopulationē maximā: z pp barenalia.
Silt̄ in terris valde fridis: pp maria niues z vētos. Aliud
est q̄ ab illis q̄ mozanē i terris mediocrib⁹ iter frig⁹ z ca-
lozē remouēt mltū deplationes. i. nō mltū deplationis.

Doꝝ at bi q̄ meridiē sūt p̄pores i maiorē pte melioꝝ

ris sunt igenij z acutioris itells: z in scia rez stellaz
fortiores: pp circuli signoz z stellaz erraticaz loco
zenith capitū eoꝝ p̄puitatē: suaz etiā aiaz motus
stellaz motibus assilant in festinatione iubita p̄-
ueniēdi ad rē: z in hoc qd̄ sunt inuestigatrices z ob-
seruatrices scientiaz que dicunt attabalem.

Et ex istis illi q̄ sūt in p̄tib⁹ meridiē sūt vplm̄
magi itelligētes z maioris igenij z bñt vi maio-
rē sciēdi scā stellaz z qz zodiac⁹ signoz z plane-
te sūt magis circa zenith suoꝝ capitū: z motus
suoꝝ itellectū p̄ueniūt motui stellaz z assilant
eis iueniēdo res cito: sūtqz magni studij i q̄dri-
uiales scias lenit p̄grēdo ad illos q̄ mozā i tris
q̄ tēperate sūt iter frig⁹ z calozē a pte meridiē.

Et si isti illi d̄ 3° z 4° z 5° climāte: z gñalr dico de oib⁹ q̄
mozā iter latitudinē. 34. gra. vsqz ad latitudinē. 42. gra.
p̄uenit vtus. 7. planetaz p̄ angulos rectos v̄ circa rectos:
eodē mō p̄uenit ad eos vtus p̄tius zodiaci signoz: z pp β
opant res istas in eis magis q̄ in alyz: z qz sunt cōplonis
tēperate sūt magi itelligētes in toto: eo q̄ dixit Ptol. qz isti
recipiūt magis opa stellaz z signoz: qz sūt tēpate cōplo-
nis: qm̄ magna siccitas itells ne cito forment res in eo: nō
ē in eis. silt̄ frig⁹ magnū qd̄ facit hoīes negligētes z pigros
i eis nō ē. Et postq̄ ē ita illi q̄ sūt in 6° climāte sūt min⁹ i bis
q̄ dixit Ptol. q̄uis nō noiauerit eos: boꝝ at exē^m ē q̄ Ari.
z Hal. fuerit de 5° climāte: Ptol. z Plini⁹ de 3°. nā sapien-
tiores q̄ reperi sūt: fuerūt d̄ istis climatib⁹: z ei⁹ qd̄ ē iter ea.

Sed q̄ gñalr oriētī sunt p̄tiores: maioris sūt ma-
sculinitatis z fortiores aie: oiumqz suaz rez detecto
res existūt: eo q̄ oriētālē p̄tē ex nā solis atqz diurnā
masculinā itē z dexterā esse dicēdū est: queadmodū
z in aialibus dextre partes p̄uenientiores: z in vigo-
re fortitudineqz validiores inueniuntur.

Et illi q̄ sūt de hac pte oriētis sūt masculiniores
z fortioꝝ cordiū dñantes oēs res suas: eo q̄ ps
oriētāl p̄uenit boī dicētī se eē de nā sol: z q̄ h̄ ps
silt̄ ē diurna masculia: z d̄tra: sic videm⁹ q̄ aia-
lia iuuāt se magis d̄ mēbris d̄tr. qm̄ fortioꝝ sūt.

Postq̄ d̄clarauit statū eoꝝ q̄ bitāt in pte meridiē z se-
ptētrionis z eoꝝ q̄ sūt iter β: vult mō narrare statū eoꝝ q̄
bitāt in pte oriētis z occidētis de mō qd̄ p̄ficiat totā rōnē
suā i q̄moꝝ p̄tib⁹: postmodū loquet de bitationib⁹ i q̄moꝝ
ang. Et qz a pte oriētis ascēdūt oēs stelle poli apparētis
cadit oriēs vsus p̄tē d̄xtrā z occis vbi cadunt stelle vsus
p̄tē sinistrā. dixerūt sapi. antiq. q̄ oriēs ē d̄xtrū firmamētū
z occis ē sinistrū: z qz v̄ stellaz crescit quāto magi ascē-
dūt ab oriēte z d̄bilatāt tāto magi d̄scēdūt i occite: dixerūt
q̄ ab β sūt illi de oriēte fortiores cordiū z masculiniores:
nec q̄q̄ coopiūt d̄ scis eoꝝ. nā res tales p̄uenit nāe solaris:
qm̄ a pte orientali appet lux z v̄t̄ sa: z eā a pte occidēti. z
pp β illi q̄ sūt i pte oriētali bñt posse min⁹ secreta tēnēdi: fa-
ciēdi res miraculosas: z astro^m sciēdi magi q̄ illi q̄ sūt in
p̄te occidēti: z bec ita iuenies in pte 3° demonstratum.

Qui at in occidēti pte mozanē: magis sūt feminil-
ni: aieqz sue molliozes: sua etiā in maioꝝ pte tegūt z
abscōdūt: eo q̄ bec ps lunaris ē: lune vō p̄mus ascē-
sus z p̄ma ei⁹ post p̄iunctionē appetito sp̄ ē in ea pte a
q̄ vētus occidētiā suos flat⁹ emittit: quapp bec ps
femina nocturna sinistra d̄ in d̄tri. s. p̄tis oriētalis.

Et illi q̄ sūt magi vsus occis sūt feminoꝝ coꝝ-
dib⁹

diu⁹ blādiores ⁊ res suas oēs vplm cooptūt ⁊ abscondūt: eo q̄ p̄ ista lunari ē: q̄ luna post p̄u-
ctionē appet p̄ a pte occīnali: ⁊ pp̄ b̄ dca ē pars
ista nocturna feminina sinistra oriētalī p̄ti p̄ta.

C Morātes in hac pte sūt b̄ maneriet: eo q̄ v̄tutes stella-
rū cū sūt in hac pte icipiūt debilitari: ⁊ si b̄ itellexisti qd̄
de oriētalī pte dixim⁹: dcm̄ p̄to. ē aptū ⁊ glosa nō idiger:
expedit vt babeāt respectū q̄ ē iter oriē¹⁰ ⁊ occidētales: i-
spicias in illis q̄ morant̄ sub vna linea ex lineis egdistātī-
bus egnocito. ⁊ si b̄ ispereris ad occidētales: ⁊ in morib⁹
oriētalīū iuenies vplm ita eē vt retulit p̄tol. nā occiden-
tales mltū suos iterficiūt inimicos cū eos superāt: ⁊ b̄ nisi
pp̄ magnū metū: quē h̄nt de ipsīs: ne insurgant vice alia
ī ipsos. **D**oz enī p̄tiones siles sūt p̄tentionib⁹ muliez: ⁊ b̄
oriētalīū morib⁹ p̄uū ē aligs tñ ex occidētalibus pot̄ esse
masculinior ⁊ fortior oriētalib⁹: si b̄ natiuitas sua mōstra-
uit: qm̄ p̄to. nō exprimit b̄ nisi id qd̄ accidit vplm. **N**az
in dicendo q̄ cuilibet accidat non est opio p̄to. ⁊ b̄ dixit
ap̄te cū locutus fuit de occidentalibus ⁊ dixit vplmū.

C In vnaquaq; vō istaz p̄tiū vltūz particulares de-
bēt eē q̄litates ex aīe q̄litanibus ac moribus nālibus.

C Et puenit vt q̄libz haz partiū vltūz habeat in
se particulares status nāliuz ⁊ mox legum.

C Vult dicē q̄ ea q̄ sūt in q̄libz pte p̄p̄ia formāt in volū-
tatib⁹ gētū p̄tis ipsī mores ⁊ leges suas pueniētes naturl.

C Nā sic ambiētis aeris q̄litates in p̄dictis locis fm̄
maiorē pte calidis vel frigidis seu temperatis iter se
differūt: ita se bz eorū dē locoꝝ atq; terraz p̄p̄ietas
ad augmētum vel diminutionē: siue p̄pter ordinem
loci in dispositione: seu p̄pter eius eleuationem vel
depressionem: vel p̄pter hoc q̄ iuxta ipsos est.

C Et b̄ qd̄ ē f̄z statū aeris cōprehēdētis ē diuer-
sis i locis q̄ dixim⁹: q̄ sūt cala vplz aut frida v̄l
vplm tēperata. Et sūt loca ⁊ terre q̄ sūt magis
⁊ min⁹ in b̄ p̄p̄ sitū loci: ⁊ qz ē altior ⁊ bassior:
aut qz existit magis circa vnū locū q̄ alium.

C Ea q̄ pueniūt cuilibz pti sūt trib⁹ manerib⁹ diuersa. p̄
pp̄ sitū ville i pte illa si ē i medio illi⁹ aut capitib⁹: qm̄ si ē i
ei⁹ medio p̄uēt vt ibi appeat ac totū qd̄ ad pte ipaz p̄tier:
⁊ q̄to magi i medio fuerit tāto magi appebit id qd̄ ad pte
ipaz p̄iner: ⁊ si fuerit i capite p̄ti ipsī min⁹ appebit ei. ⁊ ē
q̄ sit villa in alto v̄l in basso: qm̄ p̄ loca alta trāsēūt v̄tū: ⁊
ex b̄ p̄sumunt fumositates q̄ fiūt ibi: ⁊ morātes ibi sūt sa-
niores q̄rū mores sequunt̄ cōplonē eoz: loca vō bassiora
sūt ab istis diuersa. ⁊ ē vicinitas ville cū motib⁹ ⁊ cū aqs
⁊ cū terra plana: qm̄ villa circa mōtes ex̄ns siccor est: ⁊ q̄
circa saporosaz terrā ē tēperatio: q̄ vō circa p̄tanosā ter-
rā ē peior. Et q̄ bz circa se arbores mltas ⁊ aqs mortuas ē
aeris corruptioris. **D**ec at̄ oia exp̄sse Hippocrates i li⁹ suo
de aerib⁹ regionū. Et si b̄ volueris itelligē qd̄ dixit p̄to.
in b̄ aforismo īspicias in li⁹ illo Hippocrati ⁊ itelliges illū
totū: manifestū quidem est q̄ mores boiū ⁊ cōplones ⁊
oēs alie virtutes mutant̄ fm̄ quālibet haz rerum.

C Et vt qdā rursus pp̄ suoz agroꝝ habilitatē p̄p̄e sūt
agricultores. Quidā vō sūt naute pp̄ maris affinita-
te. Quidā at̄ sūt diuites pp̄ sue regiōis fertilitatē. s̄līr
in vnaquaq; regionū p̄pas boīs nās iuenim⁹ f̄z nālē
s̄litudinē q̄ ē iter climata p̄ticlaria ⁊ stellas ac signa.

C Et sic qdā boies qz sūt pp̄rie laboratores terre:
terra sua pueniēs ē buic: ⁊ alij sūt marinarij: qz

mare vicinū ē eis ⁊ alijs distiores: eo q̄ multūz
fructificat terra sua: ita iueniunt̄ nāe pp̄rie cui-
libet terraz ex puenientijs nālibus que sunt iter
climata particulares: ⁊ iter stellas ⁊ signa.

C Per b̄ dcm̄ ostēdit id qd̄ ante dixit. nā dixit postq̄ villa
mutat mores boiūz f̄z cōplonē terre ipsī aut f̄z vicinita-
tē quā bz ipz quātū magis erit id qd̄ mutabit regio i cōplo-
ne boiūz: ⁊ suis morib⁹. nā iuenimus mltos laboratores:
eo q̄ terra ad b̄ pueniēs ē. ⁊ alios marinarios: eo q̄ in ripa
maris morant̄. ⁊ alios diuites: eo q̄ terra eoz ē abūdās. ⁊
ego nō credo q̄ alijs laborator filii hēat in terra labore:
⁊ nutritū q̄ sit alteri⁹ magisterij q̄ laborator: q̄uis ostē-
dat p̄ astronomiā in natiuitate sua q̄ sit alteri⁹ magisterij
nisi vno mō: si se mutauerit d̄ vna villa ad aliā mox alio-
rū pueniētē natiuitati suē: ita in oib⁹ reb⁹ alyz: q̄uis b̄
dcm̄ p̄tol. sit glosa ei⁹ qd̄ ante dixit p̄ se: tñ est regula fm̄
quā nos puenit iudicare. Et qm̄ natiuitatis alicui⁹ p̄stella-
rio demōstrauerit qd̄ erit laborator: ⁊ in terra laboris mo-
rā p̄traxerit erit sapiētior in laborerio alyz: quoz natiui-
tas ita nō mōstrauerit. Similr si eius p̄stellatio monstra-
uit q̄ est p̄physicus erit sapiētior ⁊ melior p̄physic⁹ alyz: q̄rū
natiuitas b̄ nō mōstrauerit: alia vō f̄z b̄ iudicabimus.

C Has vō predictas variationes: nō nisi fm̄ maiores
partem ptulimus: quin aliter ideo: non tñ q̄ vt p̄d̄i-
rimus in rerum singulis euenire possit.

C Et be diuersitates q̄s dixim⁹ sūt in maiorī pte
nō q̄ in q̄libet pte sit modis oib⁹ sic diximus.

C Hoc est dcm̄ cōprehēdēs q̄qd̄ dixit a p̄n⁹ b̄ capli vsq;
ad hūc locū: qz q̄qd̄ dixit accidē p̄p̄o a q̄libz pte ⁊ q̄libz
loco qd̄ accidit vplm non est necius cuilibz p̄sone: ⁊ oēs
res nāles sunt b̄ mō. nā pluuie veniūt in hyeme vplm: ⁊
aliquoties accidit hyemi q̄ nō pluit aut ē modice pluuie:
q̄q̄ nō sit solitū ita esse. bec at̄ regula in oib⁹ nālib⁹ ē ḡnā-
lis: ⁊ b̄ eodē mō sunt q̄cūq; inueniunt̄ in hac parte postq̄
eius opa ⁊ mā in qua operant̄ sunt res naturales.

C Nūc aut̄ necesse est vt noiātim in opportuna quan-
titate particularia generaliter indicemus.

C Et id̄ puenit vt noiemus p̄cipalia rez p̄ticu-
lariū de q̄bus p̄ficere possumus in hac arte.

C Postq̄ narrauit status cuiuslibz p̄tis habitationis: inci-
pit nūc narrare statū cuiuslibz anguli ex q̄tuor angulis q̄
sūt in istis p̄tib⁹: vt a ḡnāliori descēdat ad p̄ticulari⁹ donec
pueniat a ḡnāliori ad p̄ticularius qd̄ esse possit. v. ḡ. acci-
dēs ḡnāle qd̄ accidit est mortalitatis que accidit in tali re-
gione: ⁊ de hac regione erit in tali ciuitate: dicet enī p̄p̄rie
q̄ erit in oibus hui⁹ ciuitatis ⁊ in illis q̄ h̄nt abscessionē vi-
te in suis natiuitatib⁹ in illo anno siue sit in estate siue in
hyeme erit illū accidēs isto mō aligb⁹ p̄p̄riū ⁊ nō alyz.

C In similitudine regionum euz triplicitatibus ⁊ stel-
lis. Cap. 3^m.

Dixit Daly.

Ptolō noiāt in b̄ ca⁹ p̄uintias q̄ sūt in gubernamēto
cuiuslibz trigoni: ⁊ cuiuslibz signi: ⁊ cuiuslibz
planete. Et de ciuitatib⁹ locutus nō fuit: qz ciuitas muta-
t̄ in p̄uintia de vno loco in aliū: ⁊ edificat̄ cū alio ascēdēte
quā fuerit alia ciuitas cuius nomē accepit. v. ḡ. Regalis ci-
uitas de Alyrat erat p̄mitus in Almedin: ⁊ nūc est in Bal-
dach: ⁊ illa de egypto erat p̄mitus in menes: postmō re-
uerfa ē Alexādriā ⁊ nō reuerfa est in Alfozat. Et si p̄tol.
voluisset loqui de q̄libet ciuitate sicut fecerūt aly: ⁊ post-
modum accideret q̄ depopularetur illa ciuitas ⁊ edifica-
retur alia sub eius nomine: dictū eius corruptum fuisset:

Quadri. p̄tol.

D 3

Tractatus

et pp b noluit loqui de ciuitatib⁹: tñ in fine vboꝝ suoꝝ de-
dit ronē ⁊ regulam qua scire possumus sub quo governa-
mēto est q̄libet ciuitas: ⁊ noiauit ea q̄ mutari nō p̄nt: ⁊ bec
sunt p̄uincie: ⁊ ita facit in p̄bia sapiens ⁊ fundatus.

Conā igit figure triplicitatū q̄ formant
in circulo signoz sūt q̄tuor velut ostēluz
est in p̄missis. Et arietis leonis ac sagitta
rij triplicitatē iter septētrionē ⁊ occidētē
esse dixim⁹: cuius p̄mus dñs est iuppiter:
est enī septētrionalis cui⁹ mars in dñio associat⁹: qm̄
est occidentalis. Tauri vō v̄ginis ⁊ capricorni tripli-
citatē iter meridiē ⁊ oriētē: cuius p̄mus dñs venus:
qz est meridiana ei⁹ in dñio saturnus associatur: est
enī oriētalis. Geminoꝝ āt libe ⁊ aq̄rij triplicitatē i-
ter septētrionalē ⁊ oriētē: cui⁹ p̄mus dñs saturnus:
qm̄ est oriētalis: ei⁹ iuppiter in dñio associat⁹: est enī
septētrionalis. Cācri quoqz scorpionis ac pisciū tri-
plicitatem inter meridiem ⁊ occidentē: cuius primus
dominus mars: est enim occidentalis: cui venus in
dominio: qz meridiana est associatur.

Quia figure trigonoz zodiaci sūt q̄tuor sic p̄-
dicimus: ⁊ dicimus qz trigonus arietis leonis
⁊ sagittarij p̄tinet ad āgnlū q̄ ē iter septētrionē ⁊
occis: gubernat ip̄s p̄rio iuppiter: eo qz ē septē-
trional. ⁊ hz p̄ticipatōnē mars cū eo: qz p̄tinet
ad p̄tē occidentales. Et qz trigon⁹ tauri v̄ginis ⁊
capricorni p̄tinet ad angulū q̄ est iter meridiē ⁊
oriēs: gubernat ip̄s p̄rimus ven⁹ q̄ est meridio-
nalis: ⁊ hz p̄ticipatōnē cū ea i suo gubernamēto
saturn⁹: qm̄ ad p̄tē oriētālē p̄tinet. Et qz trigon⁹
gemini libe ⁊ aq̄rij p̄tinet ad angulū q̄ ē iter se-
ptētrionē ⁊ oriēs: gubernat ip̄s p̄rim⁹ saturn⁹
qz p̄tinet ad oriēs: ⁊ hz p̄ticipatōnē i suo guber-
namēto iuppiter: qz ē septētrionalis. Et qz trigo-
nus cācri scorpionis ⁊ pisciū p̄tinet ad anguluz
qui est iter meridiē ⁊ occidēs: gubernat ipsum
p̄rimus mars: qz p̄tinet ad occidēs: ⁊ hz parti-
cipatōnem in suo gubernamento venus.

Ptol. reuertit a capite narrando de trigonis id qd
dixit i p̄te. Et māi⁹ ē qz opio sua i dñis tri-
gonoz nō p̄cordat cū opione alioꝝ astronomoz. qz āt di-
xit ē vitas: qz rē seq̄t nālē ⁊ expiētā b̄ v̄sificat: dca tñ alio-
rū ⁊ expiētā in dñiū affirmat: ⁊ eoz v̄ba expiuerūt de via
nāe. Ptol. n. posuit i b̄ loco p̄ gubernatore trigoni arietis
martē loco sol: qz sol dñat i p̄tē oriētālī: sic i alio ca⁹ pate-
fecit qz ē añ istd. Nā sol si habuissz po⁹ gubernādī p̄uicias
hui⁹ trigoni: ip̄e fuisset dñs in maiorī p̄tē hitationis: tñ qz
mars ē ei⁹ p̄iceps in gubernādo hūc trigonū: ⁊ ē dñs do-
mus exaltationis sol dederūt ei posse ex b̄ cū ioue in gu-
bernādo trigonū arietis: ⁊ b̄ discordat cū opione coi. Jaz
tenēt qz dñi trigoni arietis sūt sol: iuppiter: ⁊ saturn⁹. Silr
Ptol. ddit gubernatōnē trigoni tauri saturno vice luna:
qz luna dñat i p̄tē occitālī: ⁊ saturn⁹ ē p̄iceps veneris i gu-
bernādo hūc trigonū f̄z opionē suā pp capricornū q̄ ē do-
m⁹ saturni: ⁊ pp b̄ ip̄s posuit vice lune cū venerē: ⁊ posuit
iouē gubernatore trigoni gemini vice mercury: qz mercu-
ri⁹ ē gubernator mediane p̄tē hitationis. vñ si eet silr gu-
bernator: p̄uicias trigoni gemini b̄iet dñiuz in tota v̄p̄tē

bitatione: ⁊ qz iuppiter est gubernator in p̄tē septētrionalī
posuit p̄ gubernatore vice ei⁹. Et dca sui in trigonis totū
cū dca alioꝝ astronomoz discordat. Nāqz dicit qz trigon⁹
arietis hz in posse angulū q̄ est iter septētrionē ⁊ occis: ⁊
ip̄s tenēt qz ē oriētāl. Et ip̄e dicit qz trigon⁹ tauri hz in pos-
se angulū q̄ ē iter oriēs ⁊ meridiē. Ip̄s vō dicit qz est me-
ridional. ⁊ ip̄e dicit qz trigon⁹ gemini est iter septētrionē ⁊
oriēs: ⁊ ip̄s tenēt qz ē occidentāl. Et ip̄e dicit qz trigon⁹ cācri
hz in posse āgnlū q̄ ē iter meridiē ⁊ occidēs: ⁊ ip̄s tenēt qz
ē septētrional. Et ip̄e dicit qz planete q̄ sūt dñi trigonoz sūt
aly q̄ illi q̄s ip̄s dicit. ⁊ iā mōstrauim⁹ bic i glo. nra super
v̄bis q̄ dixit d̄ trigonis in p̄te ⁊ in b̄ loco: ⁊ mōstrauim⁹
qz id solū qd dicit ē vitas: ⁊ q̄uis cōes sint multi ceciderūt
in errorem: qz vnus securus fuit alium sine rōne.

Qm̄ hec ita sūt habitationisqz nre locus in q̄tuor
q̄rtes diuidit: q̄ triplicitatib⁹ numero sūt eql̄es: emsqz
latitudo diuidit a linea q̄ trāsit p̄ nrm mare: ⁊ incipit
a loco q̄ vocat trāstus herculis: puenitqz ad flumē
q̄ dicitur citicon: ⁊ ē in dorso mōtano qd ei ex oriētālī p̄tē
subseq̄t: ⁊ p̄ hāc lineā diuidit qd ē iter septētrionē ⁊
meridiē. Logitudo vō ip̄s a linea q̄ trāsit p̄ flumen
occidētale: ⁊ p̄ pelag⁹ qd aggion nabartis nūcupat⁹:
⁊ p̄ stagnū qd mantis appellat⁹: ⁊ hec linea diuidit
quod est inter orientem ⁊ occidentem.

Et postqz hec ita sūt ⁊ locus hitationis nre di-
uidit in q̄tuor q̄rta eql̄ia cū numero trigonoz
ei⁹ latitudo diuidit p̄ lineā q̄ trāsit p̄ nrm mare: ⁊
incipit a loco q̄ dicitur est passagiū herculis: ⁊
vadit vsqz ad brachiū maris qd vocat citaton:
⁊ est in espaldis ferraz q̄ se tenent cū illo de p̄tē
oriētis: ⁊ p̄ hāc lineā diuidit qz est iter septētrio-
nē a p̄tē meridiē: ⁊ ei⁹ de septētrionale qd dicitur lo-
gitudo diuidit p̄ lineā q̄ trāsit p̄ brachiū occidē-
tale: ⁊ p̄ gulfuz q̄ dicit⁹ ē aggyiō: ⁊ fenices: ⁊ p̄
stagnū qd dca est mātis. Et hec linea est q̄ di-
uidit iter p̄tē orientalem ⁊ occidentalem.

Id qd dicit qz ei⁹ latitudo diuidit p̄ lineaz q̄ trāsit p̄ nrm
mare: ⁊ incipit a loco q̄ dicit⁹ ē passagiū herculis. vult dicit
qz h̄ est linea q̄ diuidit hitationē terre p̄ duo media: vnus
septētrionale: ⁊ aliud meridionale. nā h̄ ē linea q̄ incipit a fi-
ne hitationis a p̄tē occidētis: a loco q̄ dicit⁹ ē passagiū her-
culis: ⁊ h̄ ē vñ trāsit in hispaniā: ⁊ ē strictus maris ita qz il-
le q̄ stat in vna rippa pōt vidē illuz q̄ ē in alia. Et circa hūc
locū sūt isule q̄ dca sūt albalidet: vna ē isula quas vidēt in
hispaniā trāseutes p̄ hūc locus: ⁊ illi q̄ trāseūt ab hispania
p̄ terrā occidētis: ⁊ hec isula hz idolā vñā q̄ dca cates: tenēs
in manu sua clauēs: qz dca dca dca dca dca dca dca dca dca dca
tatio: ⁊ he isule sūt. 3. in mari vni⁹ magnitudis: q̄libz eaz ē
idola vna manerē q̄ dixim⁹: q̄rū vna ē ab alia eql̄r elōga-
ta: ⁊ ē finis hitationis ex p̄tē occidētis. Dic hercules ē il-
le q̄ dicit⁹ ē gigātus: ip̄e q̄ in tota terra hitabili regnauit: qz
tpe antiquo has idolas poni fecit: ⁊ hec linea diuidēs vadit
ab h̄ loco vsqz in finē hitationis in terris deryn. Et alby
est mons vni⁹ q̄ trāsit circa lat⁹ vni⁹ maris brachy qd dca di-
taton: ⁊ dca q̄ i b̄ loco sūt ēt idole in d̄populatu tenētes cla-
ues ⁊ mōstrātes p̄ eas qz ab ide in antea v̄sus p̄tē orientis
nō est hitatio aliq̄: logitudo hui⁹ linee est. 180. gradus. Et
est hec linea elōgata a linea egnocry. 36. gradib⁹ v̄l circa: ⁊
est egdistās cū linea egnocry. Et h̄ hūc numez est elōga-
ta linea a fine hitationis in p̄tē septētrionis. 7. gradus v̄l
circa: q̄ hitatio ē elōgata p̄z a linea egnocry. Nā sapiē-
tes antiqui

tes antiqui mēritū fuerūt bitationē fm q̄ eā stabiliuit nā. Et diuiserūt eā p̄ duo media: z inuenerūt duo: mediū meri-
dionale elōgātū a linea eq̄noctiali. 36. gradus a pte septē-
trionis: z aliō mediū septētrionale latitudinis. 30. graduū
vsqz ad latitudinē. 66. graduū. Qz at̄ dixit Pto. ei⁹ lōgītudo
diuidit̄ p̄ lineā q̄ trāsīt p̄ brachiū marī occītalī: z p̄ gulfuz
q̄ dca ē egion z penites: z p̄ stagnū qd̄ dictū est mantis: dix-
it qz B̄ brachiū occītale est brachiū de terra de mecha q̄
dicta est aligez i arabico: z tēdīt vsqz ebla z mare rubzū:
z trāsīt p̄ gulfuz q̄ dicit̄ ē egion: q̄ ē in directo brachy ma-
ris rubzū z maris fr̄e pmissiōis z romāoz: z penites ē ma-
re romanoz a pte septētrionis. Nā mare rubzū extēdit̄ a
pte meridiei z exit de mari idie ad pte septētrioni donec
puenit ad latitudinē. 27. graduū: z est sic̄ brachiū maris
extēs de mari idie ad pte septētrionalē. Silr mare de afri-
ca barcha: egypto: terre pmissiōis: hispanie. z romanozū
exit de mari occīdētali a pte occīdētali circa isulas q̄ dca
sūt albalibz z estadē z vadit ad pte oriētis. Et quāto ma-
gis vadit tāto magis ampliāz donec puenit i directo bra-
chy maris rubzū: z vadit de vna pte ad pte oriētis donec
puenit circa antiochiā. Et vadit d̄ alia pte ad pte septētri-
onis donec sit i directo ex eo maris rubzū vn⁹ magnus gul-
fus. Et latitudo q̄ ē iter mare rubzū z mare terre. pmissio-
nis: est min⁹ pax. 3. gradib⁹. z si bec duo maria voluerent̄
i vno cū mari romanoz: qd̄ vadit ad pte septētrionis: fie-
rēt i bis duob⁹ marib⁹ isule due: in septētriōe a mari roma-
noz cui⁹ nomē lynos lōgītudo qdem hui⁹ linee diuidētis
bitationē p̄ duo media: vnū ad oriēs: aliud ad occīdēs: est
a pte occīdētis i mappa antiq̄. 56. gradus: z bec ē vā i map-
pa noua. 59. gradus: opio mea ē q̄ mappa antiq̄ verior ē.
Exit enī d̄ B̄ numero q̄ medietas oriētalis bitationis ex-
tēdit̄ magis q̄ medietas occītalī. Nā q̄q̄ medietas oriē-
talī extēdat̄ magis: mare tñ capit ex ea pte magnā in q̄ nō
est bitatio vlla: qm̄ mare idie puenit ad hāc medietatem
oriētālē in mltis locis vsqz ad latitudinē. 31. gradus: qre i-
pedit magnā pte bitationis: z si mēsuraret̄ medietas bita-
tionis oriētalis: q̄q̄ lōgior sit: iueniret̄ in eq̄litate bitatio-
nis medietatis occīdētalis: nō sit tā lōga: qm̄ ps ista si bñ
sit modice lōgitudis: ē maioris latitudis: z nā B̄ sine rōne
nō fecit cū mare rubzū fecit ad pte septētriōis extēdi. In
directo qd̄ ē h⁹ maris i pte septētrionis ē aliō mare vñ ve-
nit qd̄ dca flumē qd̄ cadit i mare terre. pmissiōis: z fit ex B̄
toto sic̄ mare diuidēs pte oriētālē a pte occītali. Et qdam
rex ex antiqz voluit facē q̄ mare rubzū pueniret ad ma-
re romāoz: rimēs tñ q̄ tota terra d̄ egypto ppea submer-
geret̄ B̄ nō fecit: bic at̄ vā est opio Ptol. in partitione q̄rti
terre pplati. Et bec eadē ē opio oīuz sapiētū antiquoz. Nā
Hippocrates q̄ valde fuit antiqu⁹: silr Plato. Arist. z Sal-
postmō z oēs phici z phi itellexerūt hāc p̄tionē quā Pto.
posuit in B̄ li⁹: z in alio li⁹ quē fecit de figura bitationis ter-
re. Et ego volo ampli⁹ dicē rē vñā tibi vt meli⁹ B̄ itelligas
scias q̄ mare africe: egypti: z romanoz exit de mari occi-
dētali in mō brachy: in loco cui⁹ lōgītudo est. 3. graduū: z
ei⁹ latitudo. 36. z semp ampliādo se vadit: z extēditur ad
ptes oriētis donec vadit ad antiochiā: z mare occidentale
extēdit̄ post hispaniā z vadit post terras ethioclōpianoz
i septētrione ad ptes oriētis mare q̄ ē dca penites z sta-
gnū demāts in septētrionē de Cōstātinopoli i pte oriētis
ei⁹: z venit de mari penites riuus vn⁹ q̄ cadit in mari ro-
manoz: q̄ dī brachiū de Cōstātinopoli: z B̄ determinat
q̄rtā bitationis q̄ dca est europa. Silr exit de mare indie
brachiū occīdētale z rapit in septētrione donec vadit ad
ciuitatē q̄ dī Alufuz z Alba: z remanet iter ipz z mare se-
ptētrionale vn⁹. 3. graduū: z B̄ d̄terminat q̄rtā bitationis
q̄ dca est lynos: z remanet i oriēte maris rubzū: de brachio
Cōstātinopoli: z in oriēte maris vsqz ad finēz bitationis a

ptib⁹ oriētis ps vna q̄ dca ē assa maior: z in assa maior ē
brachiū pseū: brachiū idicū: brachiū deryn: z mare coras-
usinoz. Et i terris deryn z de idia z turchia ē mltū depo-
pular⁹ z magnū q̄ iter bitationes accidit: z pp B̄ fit id qd̄
de bitatione adiūgit̄ i assa maior i pte oriētali medietate
tātū quātū ē bitatio in 4⁹ qd̄ dca ē europa: z in 4⁹ qd̄ dī-
ctū est lynos. Silr in 4⁹ lynos sūt mlti mōtes z plures q̄
in 4⁹ europa. z nā ddit ei maiorē lōgitudinē quā dederit
europa: vt cū lōgitudie cōpleat̄ quā: sibi de bitatiōe mi-
nuīt pp depopulatū q̄ ē in eo: z cū B̄ fit bitatio q̄ ē in ea eq̄-
lis cū ea q̄ ē in 4⁹ europa: z cū B̄ fit medietas occīdētalis
tota cū bitatione sua eq̄lis cū medietate oriētali in quā-
tate bitationis. Silr assa maior didit̄ i duo 4⁹ eq̄lia istis
duob⁹ q̄rtis. vnū ē meridionale: aliō septētrionale i mane-
rie q̄ medietas occīdētalis diuidit̄: nō tñ diuidit̄ p̄ mare:
nec p̄ brachiū: s̄z diuidit̄ p̄ lineā quaz dixit Ptol. exte de
palagio Perculis vsus oriēs: q̄ oia iuenies d̄mōstrata i li⁹
aeris z aqrū: quē fecit Hipp. z in epistolis Arist. bec enī ē
opio sapiētū antiquoz i pte bitationis terre. Miroz tñ de
illis de p̄sa z de sapiētib⁹ nouis quō nō itellexerūt rē istā:
z quātr diuiserūt bitationē respectu isule de terradib. Nā
diuiserūt lōgitudinē bitationis sz mēsurā q̄driualē: z nō
ispeperūt qd̄ rei puenit nāli: z h̄ est error manifestus: qz rē
diuiserūt nālē: z q̄driualē fecerūt: z pp B̄ inspicere debes
quātū auantagiū est iter grecoz sapiētiam z istoz.

C De q̄tuor q̄rte triplicitatib⁹ in dispōne pueniūt.

C Sed quatuor quarta quatuor trigonis conue-
nientia sunt in situ.

C Jā patefecim⁹ q̄ sūt 4⁹ 4⁹: z qre pueniētia sūt in situ z
numero 4⁹ trigonis: puenit vt qd̄libz 4⁹ p̄cordat cū q̄lz
trigono. 4⁹ enī qd̄ ē iter septētrionē z occīdēs p̄cordat cū
trigono gubernāte hūc locū: z h̄ ē trigon⁹ arictis. Et 4⁹ qd̄
est iter meridie z occīdēs p̄cordat cū trigono gubernante
hāc pte: z h̄ ē trigon⁹ cācri: z 4⁹ qd̄ est iter oriēs z meridie
p̄cordat cū trigono gubernāte hāc pte: z h̄ est trigon⁹ tau-
ri. z 4⁹ qd̄ est iter oriēs z septētrionē p̄cordat cū trigono
gubernāte hanc partē: z h̄ est trigonus geminoz.

C Habitabilis igit̄ loci p̄ma q̄rta q̄ iter septētrionē z
occīdētē ponit̄ ea i pte terraz est q̄ vocant̄ felitoga-
latie: z sunt terre q̄ generalr europa appellant̄.

C Et vnū q̄rtū ex q̄rtis hui⁹ loci qd̄ totū est babi-
tatū est id qd̄ est iter septētrionē z occīdēs z est
in parte p̄uitiaz que dicte sunt calito galacie:
z be sunt terre que gñalr dicte sunt europa.

C Doc 4⁹ ē isula quā cōprehēdit mare occīdētale ex pte
septētrionis z occītis z mare romanoz ex pte meridie z
oriētī sic̄ añ m̄faum⁹: z be puitie st in catidopia romāia:
felliga espania Cōstātinopoli: z haz puitiaz terminū.

C Quarta vō in istius oppōne posita iter meridiez z
oriētē in pte terraz est: q̄ nuncupant̄ itbosie oriēta-
les: z ps meridiana terraz ē: q̄ d̄nr assa maior.

C Et q̄rtū oppositū hūc q̄rto ē id qd̄ ē iter meri-
diē z oriēs z ē i pte puitiaz q̄ dca sūt inoquia d̄
oriēte: z bec ē ps meridional q̄ est assa maior.

C Doc 4⁹ est bitatio q̄ est septētrionalis q̄ est a linea eq̄-
noctialis z ē oriētalis a mari rubzo: z est ei⁹ latitudo. 36. gra-
duū inferius: z q̄ sūt ibi sūt ex gētib⁹ alarabū: z B̄ est albi-
gez: z alymen india cyndia z de albozarez id cuius latitu-
do est minus. 36. gradibus in meridie a terris deryn.

C Tertia q̄dez quarta inter septētrionem z orientem
p̄stituta in parte terraz que vocat̄ sēfume collocat̄:
z est in parte septētrionali maioris assie.

Tractatus

C Et tertiū quartū qđ ē iter septētrionē ⁊ oriēs est in pte puiniāz qđ dicte sūt capbonia: ⁊ hec est pars septētrionalis ab asia maiorī ⁊ minorī.

C Voc 4^m est in habitatione que est in oriente in mari romano: cuius latitudo est magis. 33. gradibus. ⁊ hec ē turchia ⁊ cyncozafumir coria adeylem. ⁊ quarta est de alboracez: cuius latitudo est magis. 36. gradibus.

C Quarta autē que in huius oppōne inter occidentaliū meridionaliūq; ventoz flatus ponitur: in parte terraz que dicunt̄ itbosie occidentales ordinant̄: que generalr nominant̄ lingue.

C Et quartū qđ est huic opposituz qđ est inter occidentēs ⁊ meridiē est in pte puiniāz que dicte sunt inoquia occidentalis: nomen suuz generale dictū est puintie delynoy als libya deserta.

C Voc 4^m ē ifula qđ cōprehēdit mare occidentate ex pte occidentis ⁊ meridiei ⁊ mare africe ex pte septētrionis ⁊ brachiū maris rubri ex pte orientis puinie qđ sūt ibi: sūt egyptū ethiopia nubia: ⁊ oēs alie natiōes nigroz ⁊ barca africa ⁊ tāgea: puenit vt īspicias ad subtilitatē itells. Ptol. quō p̄ īcepit a q̄rto cū trigono arietis ⁊ cordate: eo qđ est signoz p̄n^m fm opionē cōez: tñ f3 opionē suā: eo qđ h̄ trigon^m ē nobilior alijs: ⁊ pp nobilitatē suā fuerūt antiq̄ tpe in b̄ q̄rto quo ipse dñat⁹ mlti reges nobiles qđ i tota bitatiōe regnauerūt aut in maiorī pte sic Percules gigātus Alexander ē ⁊ augustus. nā isti fuerūt de 4° qđ ē iter septētrionē ⁊ occidentēs. Postmodū posuit aliū 4^m opp^m huic z^o: eo qđ oppō est virtus eq̄lis: ⁊ qđ cū trigono tauri ⁊ cordat: ⁊ taurus est signū z^m: ⁊ pp b̄ iuēri sūt d̄ hac gēte boies qđ leges p̄stituūt qđ pueniūt ad maiorē pte gētū bitationis: sic lex chūanoz qđ fuit añ legē mauroz: ⁊ postmodū lex mauroz. Postea posuit 4^m 3^m qđ ⁊ cordat cū gemini: eo qđ ē 3^m signuz: ⁊ qđ ps orientalis ē maioris virtus qđ occidentāl repti sūt ex gētū b^o h̄ q̄rto: qđ magnū regnauerūt regnatū: sic Assueri⁹ ⁊ Dari⁹ añ ipz: qđ fuerūt reges p̄fay: ⁊ posuit q̄rtū 4^m qđ ē opp^m 3°: eo qđ ē oppō eq̄lis virtū vel circa: ⁊ qđ cācer ē 4^m signū.

C Itē i vnaqueq; istaz p̄dictaz q̄rtaz qđ ex suis partibus circa totū habitabilis terre dimidiū p̄tinet illi⁹ ordo respectu illi⁹ q̄rte cui⁹ ps est: dispōnī eiusdē q̄rte respectu totū habitabilis terre p̄tinet. Nā in q̄rta qđ vrukin dī qđ respectu vniuerse terre habitabilis iter septētrionē ⁊ occidentē p̄stituūt: illi⁹ ordo qđ circa terre dimidiū ē angulo qđ ē in oppōne illi⁹ angulū i qđ hec q̄rta p̄format̄ appropinquat: ⁊ ē meridiana⁹ orientalis. Idē ⁊ in alijs q̄rtis idubitatē eueniet: ita qđ vnaq; istaz q̄rtaz duab⁹ triplicitatib⁹ adiucē oppositis asimilet̄. Ipsi⁹ ē ptes qđ circa terre dimidiū sunt ei cui illa pars appropiat: qđ etiā in p̄tibus illi⁹ cui gñalr illa q̄rta appropinquat appropiat. Alie autē ptes ipsius gñali qualitati illius quarte ⁊ cordabūt. Opz etiā vt cū stellis triplicitatis ipsius quarte in similitudine stelle qđ in ceteris triplicitatibus dñiuz h̄nt accipiantur.

C Silr cuiuslibz q̄rtoz qđ dixim⁹ ps qlibet qđ ē in medio habitationis totū terre ē p̄tia illi q̄rto respectu illi⁹ totū q̄rti ad totā habitationē: qđ q̄rti qđ dcm ē europa: ps vna qđ ē in medio bitatiōis: qđ ē circa angulū oppositū angulū. vñ ē illū q̄rtū tēdit magis ad meridiē ⁊ oriēs: ⁊ sic de oibus alijs q̄rtis: ita qđ q̄rtoz qđ libz habeat ⁊ cordatā

cū duob⁹ trigonis oppositis. Et ptes qđ sūt i medio tēdit ad nāz alteri⁹ q̄rti oppositi ei⁹: ⁊ ē alterius nature qđ sit totū q̄rtū p̄ se. Et alie partes p̄tī b̄nt totius quarti nāz. Et puenit vt accipias stellas gubernantes illos alios trigonos: ⁊ eas misceas cū his qđ gubernāt alius illius quarti.

C Due linee qđ diximus qđ diuidūt bitationē in q̄tuor 4° icidūt in p̄cto: cui⁹ latitudo est. 36. graduū: ⁊ lōgītudo f3 mappā antiq̄ā. 59. graduū: ⁊ f3 nonā. 56. ⁊ p̄ hac icisionē f3 q̄tuor angulū: ⁊ puintie qđ sūt circa icisionē boz q̄tuor angulū qđ sūt in medio bitationis: ⁊ ipse qđ sūt circa p̄ctū icisionis cuiuslibz q̄rti ⁊ ē in pte opp^m cuiuslibz q̄rti: ⁊ est in pte opp^m illi⁹ q̄rti respectu totū q̄rti. Et pp b̄ in gubernādo hūc locū h̄nt p̄ticipationē signa ⁊ planete gubernantes q̄rtū opp^m istius cū signo ⁊ planetis gubernantib⁹ illud 4^m: vñ est pars illa: b̄ ar dcm p̄tol. glosa nō idiget in b̄ la co: expedit tñ vt in tua imaginatione illud formes.

C Et necesse est vt in oī habitatiōe sumant̄ stelle que ipsi triplicitati solūmō dñant̄ in vnaqueq; q̄rta: p̄ter in illis partibus qđ sūt vsus medietatē habitationis in qbus stella mercurij cū stellis que triplicitatibus dominant accipiet: qm̄ est ex cōi cōmixtoz genere.

C Et puenit vt in quolibz loco bitato sit virtus ipsoz planetaz p̄ gubernantū trigonū illū solū f3 trigonū qđ dñat̄ in quolibz q̄rto exceptis partibus illoz q̄rtoz qđ sūt circa mediū bitationis. nā istis puenit vt sit virt⁹ mercurij cū virtutib⁹ planetarū gubernantū illos trigonos: eo qđ ē nature cōmixte habens participationē cum oibus.

C In q̄libz 4° q̄rtoz dñant̄ planete q̄les sibi pueniūt: tñ i medio bitatiōis h̄nt p̄ticipationē oēs planete sic añ dixit: ⁊ i eo qđ ē circa mediū cuiuslibz q̄rti dñant̄ planete q̄rti oppositi ei⁹: ⁊ mercurij cū eis: eo qđ ē nāc cōmixte: ⁊ pp b̄ cōuēt vt ps cuiuslibz q̄rti qđ ē circa me⁹ ⁊ cordet cū mercurio.

C Necesse ē igit̄ f3 hūc ordinē vt ptes qđ sūt iter septētrionē ⁊ occidentē habitabilis terre. I illa q̄rta qđ vrbē appellat̄: triplicitati qđ ē iter septētrionē ⁊ occidentē assimilet̄: que triplicitas ex ariete leone ac sagittario colligit̄. Et gñalr erūt dñi isti⁹ triplicitatis iuppiter ⁊ mars cū fuerit vesptini. Dñales at̄ gētes has ptes habitates sūt boies terre britanie: galacie: germanie: bestranie: itale: appulie: ⁊ sicilie: tozomie: calite: necnon ⁊ hispanie. Opz igit̄ vt q̄ plures istaz regionū boies pp isti⁹ triplicitatis dñiuz: ⁊ pp stellas eoz dñatrices nō humiliēt̄: s3 libertatē appellāt ⁊ arma p̄cupiscāt: laborēt ⁊ sint bellicosi: necnō p̄tī regi minis nitidi sint: ac mūdi ⁊ magnanīmi. Atq; iuppiter ⁊ mars in istoꝝ associant̄ dñio cū sint vesptini: ⁊ qm̄ hui⁹ triplicitatis p̄me ptes sūt masculīne: postremē vō feminīne accidit̄ his gētib⁹ circa mulieres nō eē zelotipos: s3 eaz p̄cubitus vilipēdē sodomiticūq; scelus magis appetē: ⁊ circa b̄ plus zelotipos existēt: ⁊ qđ b̄ p̄petrauerit: se turpe quid cōmississe nō extimet. Ille vō in quē b̄ p̄petraf: vt in b̄ effeminet ⁊ mollescat: ⁊ vt postponēdū sit nullatenus putet: aiositates etiā tentare p̄uiscunt ⁊ in bonis operibus ac fidelitate versant̄: ⁊ sanguineitates diligūt ⁊ omne qđ bonū est ⁊ honestū ac laudabile nō postponunt.

C Daz

Charū autē oīum p̄fatarū regionū: britanie re-
giones ⁊ galatie germanie ac saturnie arieti p̄-
prie assimilant⁹ ⁊ marti. Quapp qui eas inhabitant
in maiori pte syluestres sūt ⁊ feroces aia-
rūq; q̄litates ferarū qualitatib⁹ assimilant⁹. Re-
giones autē italie ⁊ appulie atq; gallie: necnon ⁊
sicilie leoni assimilant⁹ ⁊ soli. Qua de re morā-
tes in eis: sunt periti regimis ⁊ bene agūr: oīuz
etiā ac laudabiliū operū sūt imitatores. S; tor-
mie malre hispanieq; regiōes sagittario ⁊ iouli
assimilant⁹: ⁊ ob hoc qui in illis habitant: liber-
tatē appetunt suntq; sani corde ⁊ amant mūdī-
ciem atq; nitiditatē. Partes autē istius q̄rte que
circa medietatē habitabilis regionis ordinant⁹:
sunt taralyi regiones ac macedōie ⁊ abelernie:
voles ⁊ achaye acritis isula: ⁊ terre que ducla-
us appellant⁹: nō litus asie minoris ⁊ carbos in-
sula. He sunt igit partes que ponunt inter me-
ridiē ⁊ orientē istius quarte: ⁊ cū hoc qd̄ dictū
est. assimilant⁹ triplicitati que est inter meridiē
⁊ orientē: que ex tauro virgine ⁊ capricorno cō-
stituit associaturq; ei in domino venus ⁊ mer-
curius. Qua ppter harū regionū habitatores
p̄e oībus alijs hominibus in formis ⁊ figuris
adinuicē assimilant⁹. Eorum quidē anime atq;
corpora sunt tēperate: fortissimi quoq; sunt pe-
ritiq; regiminis nec humiliant⁹ ppter martē: q;
exaltat in capricorno libertatēq; diligūt. At qa
mars ⁊ iuppiter triplicitati istius q̄rte domina-
tur in moribus atq; dominatiōibus sibimet p̄-
p̄ijs ab inuicē segregant⁹. Suntq; leguz inuen-
tores: musicā diligunt: addiscere cupiūt: defen-
siones nō postponunt. In oībus etiā suis operi-
bus causa veneris cū nitiditate mūdiciaq; per-
seuerant: bene agunt: ⁊ extraneos libēter hospī-
tant⁹: iustitiā amant ⁊ obseruāt: scribere cupiūt:
loquelis vtunt⁹ ppter mercuriū: ⁊ qa vesperti-
nis stellis assimilant⁹ sua maxie celāt cōsilia. Itē
cum he regiōes particulariter diuidant⁹ qui mo-
rant⁹ in regionibus cuclus ac in minorib⁹ asie
littozibus ⁊ in carbos insula tauro ⁊ veneri p̄-
prie assimilabunt⁹: ideoq; sūt in maiori pte mol-
les munditiā atq; nitiditatē ꝑcupiscentes ⁊ cor-
porū altitudines ac ornatus inuestigātes. Qui
autē valas achasam ⁊ acritem inhabitant: virgi-
ni assimilant⁹ ⁊ mercurio: vñ p̄prie dialectici do-
ctrine studiū amātes: ⁊ circa spiritalia magis
q̄ circa terrena ꝑuersantes. At qui in macedo-
nia ⁊ taralyi q; bizantiū dī: ac iableuue morant⁹
capricorno ⁊ saturno assimilātur: idq; regnare
desiderāt: ⁊ suoz animoz q̄litates nō sūt mites
ac domesticē nec legū rebus associantur.

Ecunda vō quarta meridiana p̄ est asie
maioris: cuius ptes ꝑtinentes indie regio-
nes ⁊ arbalui caurosie fatbathe nudbie
partbie babylōie isule atq; regiōes assur:
quarū oīum situs respectu toti⁹ habitabilis regionis
est in pte meridiana oriētali triplicitati que est inter
meridiē ⁊ orientē: q; ex tauro virgine ⁊ capricorno cō-
stituit assimilari debēt. Harū quoq; regionū dñi sūt
ven⁹ ⁊ saturn⁹ cū sūt matutinales. Quapp nāe has
habitantiū regiones horū duoz dominoz nās imi-
tant⁹: venerē nanq; venerant⁹ ⁊ vocāt eam asis. Sa-
turnū autē solē lucidū appellant. Quidā etiā horū sūt
qui fortuna ꝑnuntiat custodiūt ⁊ accurate obseruāt
mēbra generātia: ⁊ illa ꝑo diuinātib⁹ hñt: eo q; ꝑdī-
ctis stellis que nāliter sūt eodē mō generatrices assī-
milant⁹: suos etiā parētes venerant⁹. Sunt boies ca-
lidi: qui venerēos actus multū exercent: ⁊ in eis plus
q; oporteat sollicitant⁹: sunt saltatores ⁊ fallētes: in-
strumentozūq; musicoz tactozes: eozū quoq; corpo-
ra sūt apta carnitatis. semetipios pingūt ⁊ adornāt
ppter venerē. mores ēt eozū pleni sunt ppter saturn-
nū: ⁊ manifeste nō occulte ppter matutinalē figurā:
cū mulieribus coeunt: sodomiticū scelus viriliter ab-
horēt: ideoq; q̄ plurimis eoz accidit ex ꝑp̄ijs mu-
lierib⁹ filios ꝑcreate. In hoc ēt cū pectorib⁹ indicāt
assimilant⁹ ppter matutinalē ascensionē: ⁊ q; domi-
natiz corporū virtus que cordibus eozū inest: forti-
tudini solis assimilant⁹: sunt etiā sm maiorē partē in
modis iduendi se: ⁊ inuenustādi ac in oībus que cor-
porū ꝑtinent molles ⁊ effeminati ppter venerēos q̄l-
itates: sūt ⁊ magnanimi fortes bellatores: qa saturn⁹
est oriētalis. Itē cū he regiones diuidunt⁹ qui sunt ex
regionibus sarachie nudbie partbie: tauro ⁊ veneri
assimilabunt⁹. Ideoq; harū regionū habitatores ve-
stimentis venerēos colores hñtib⁹ vtunt⁹: qbus to-
tum corpus tegunt ꝑter pectus: ⁊ gñaliter effemina-
ti sūt ⁊ delicati. At qui et virgini ⁊ mercurio assimi-
lantur sunt babyloni: cultozesq; isule ⁊ regionuz assur.
Quapp hi sūt in doctrinalib⁹ periti ⁊ stellaz motū
obseruatores. Qui autē capricorno ⁊ saturno assimi-
lant⁹ sunt indi arbalui ⁊ taurosi: ideoq; deforme ⁊
sordidi: animaz suarū qualitates sunt ferocissime.

Alie vō hui⁹ quarte ptes que versus habita-
bilis terre dimidiū sūt idaurace regiōes sureq;
ꝑfūde terre iudeoz cunice chaldaice vrbime:
ac habitate arabum regiones. Harū autē oīum
situs respectu istius toti⁹ q̄rte est in parte que
ponit iter septētrionē ⁊ occidētē: assimilaturq;
triplicitati: que est iter septētrionē ⁊ occidentē
que ex ariete ⁊ leone ⁊ sagittario eligit: cui⁹ do-
mini sūt iuppiter mars ⁊ mercuri⁹. Quapp virt
bas regiones habitātes mercatione ⁊ cōmuta-
tionibus vtunt⁹. sunt deceptozes ⁊ ꝑditores ac
vilipendētes. In suaz autē aiarum qualitatibus
vincit pusillanimitas ⁊ gñaliter sūt bifarij: atq;
bilīngues: qa ꝑdictis stellis assimilant⁹. Istozuz

Tractatus

aut hi qui sunt in pte terrarū syrie pfunde ac idu mee regiōes terre qz iudeoz: arieti z marti proprie assimilant. Iōqz in maiori pre istabiles p dutores creatorem ignorantes. At hoies cunice regiōis z chaldei habitatoresqz vitanie soli assi milant: atqz leoni: vnde sani corde sunt: z misericordes: stellarum scientiam diligentes: z solē inter ceteras stellas proprie venerantes: habita te ho arabū regiones sagittario z iouē assimilā tur. Quapp ipsaz terraz fertilitas est eozū no men qd est habitatio fertilitas. Ibi sūt et cibo rū saporamēta. Quaz regionū hoies sūt bene morigerati: audaces: z regnare desiderātes.

Ertia aut quarta est in septētrionali parte terrarū asie maioris cuius partes armenia ptinentes z curucania marichia: bacca tra iam fastuiran zusan romatica: sarmaticas que sunt mulierū regiones: tuscia z terras ascaede: que sunt ptes septētrionalis orientalis totius habita bilis regionis: triplicitati que est inter septētrionez z orientē assimilant: quā geminoz z libze aquarij qz si gnum cōponunt: cui dñi sunt saturnus z iuppiter cū sunt oriētales. Ideoqz harū incole regionū: iouem venerant z solem. Quib⁹ aurū z diuitie multū afflu unt: z eoz actus nitidi sunt z formosi: ac velut opoz tet sunt itē sapiētes z diuina inquirūt z obseruāt anī marū suarū qualitates: a veritate z iustitia nō decli nāt: sunt liberales: intellectusqz boni ac imutabiles: neqtias abhorrētes. Integra est z icorruptibilis eoz ruz amicitia: pro cōsanguineis rebusqz laudandis z honestis mori se leuiter tradunt: sunt casti z abstinē tes: carissimis itendūt vestib⁹: grādia donāt: actusqz sui sunt preclari: hec autem in maiori parte offert sa turni iouisqz societas in hec qz sunt orientales.

Istoz aut qui sunt in pte carfanie: z mathlate necnō armenie signo geminoz z mercurio p prie assimilant. Quapp mobiliores z circa de ceptiones sūt pcliutores. At bi qz sunt in pte ter rarū fastuire: bacatrate z irice: libze assimilant z veneri. Ideoqz sunt harū regionū habitatores multaz pecuniarū musicā atqz quietē diligunt. Qui aut in cōsinibus terrarū sarmatie tusciane z terre ascaede puerant aquario z saturno as similant vnde maioris sūt crudelitatis: aiarūqz suaz qualitates ferocissime. Alie ho ptes istius qre que sūt versus habitabilis terre dimidiuz: sūt regiōes bathiome ferogie: asiaoye: filogice: syrie z cumagine: cacholye: ludye: silye: ma fulte. Quarū omniū situs est versus partes oc cidentalem meridianam huius quarte.

Has itaqz regiones triplicitati que est iter meridiē z occidentez: que ex cancro z scorpione ac piscibus cōstituitur assimilamus: in cuius dominio mars z ve nus ac mercuris associantur.

Has itaqz regiones trigono qui est inter meri diez z occidens: z est trigonus cancri: scorpio nis: z piscis: z in gubernando ipsuz participa tionem hnt venus mars itē z mercurius.

Vult dicere qz in gubernando has prouintias domina tur trigonus heminoz simul cum trigono cancri: z qz do mini boz trigonoz habēt participationē in ipsis guber nandis z mercurius habet partē in vno cum eis: eo qz est gubernator medij habitationis.

Qua de re qspures harum incole regionū venerē venerant z eam multis differentib⁹ earūdem terrarū nominibus appellāt. martē aut idē: z quibusdā alijs vocabulis nominant: qbus multa secreta ascribunt. Sunt hoies laboriozi ac miseriaz: ifelices z circa neqtias pcliues in prelīs z expeditionib⁹ ac in rapinis z viarū abscisionibus cōducunt: inter seruos reputā tur z in prelīs moriunt ppter dominiū martis z ve neris in eis: cū sunt orientales. Item martis exalta tio est in trino veneris aspectu: i capricorno. s. signo. Ven⁹ aut in trino martis aspectu qd est signū pisciū: exaltat. Quapp eoz vroz eos ex toto corde dilē gunt z multū sane cōsiliant: in pprijs domib⁹ assidue morant: sunt magni laboris atqz in seruitutē reda cte gñaliter qdem sūt valde laborioze ac depreste.

Et ppter hoc habitātes in istis prouintijs vt plm magnificāt venerē: z vocāt eā multis no minib⁹ z diuersis sm moras locoz: z appellāt martē odiberis z alijs noibus dicentes ad hos planetas prinere quedā secreta planctus z plo ratus: z sunt laboriozi cordius: trauarosi ducti ad oē malū: z pcciant pro eundo pliatū in exer citu z pro derobādo: z sunt sicut serui z ex eis mlti in plīs moriunt: eo qz mars gubernat eos: z venus in mō quo sunt orientales. Similit ex altatio martis est in vno signo trigoni veneris q est capricornus: z venus habet exaltationem in vno signo trigoni martis: z ē piscis: z ppter hoc sunt mulieres baz terraz multū legales vi ris suis z eos vere diligunt: z sunt suoz custo ditrices domozū laborioze bene seruitentes: z sunt laborioze generaliter ac humiles.

Reuerentia quam vnt veneri z marti cōsueuerat esse antiquo tpe quo gētes habebāt legē sm nām: z harū opi nionū sunt illi de india bodie: z deryn: z p noia ciuitatū s ea que dixit. Vult dicere qz gens cuiuslibz ciuitatis appel labant venerē z martē vno pprio nomine quo nō appella bant aly alteri⁹ ciuitatis. Et qz venus z mars pcordant se cū in manerie q sūt oriētales cū participatiōe quā hnt cū saturno z ioue: z sol ddit eis mozes quales dixit ante: z tenēt qz prinēat ad venerē z ad martē secreta planctus: z qz facit eos laboriosos z accordatos: z totū aliud qd dixit z h est qz qñ ven⁹ est oriētalie vincit vt martis z saturni su per venerē z iouē: z qz mars z venus hnt participatiōes qz vterqz eoz bz participatiōē cū trigono alteri⁹: sūt mu lieres h⁹ terre viris suis legales: z pp participatiōē quā bz saturnus cū marte z cū venere sūt laborioze z fūiētes.

Hoz aut bi qui sūt in regionib⁹ bathiome ferogie

selogice cancro z lune assimlant. Ideoq̄ q̄plures earū habitatores sunt boies timoris z humilitatis: z ppter lune orientale ac eiusde figure masculinitatez in q̄plurimis earum vxozibus est virilitas: dominiū z segregatio: sicut z in mulieribus que dicunt amazones: que a viroz cōnubijs aufugiunt z arma diligunt: sunt etiā suozum patruz memores a cunabulis cum eis dextre mamille expeditionū itinera secant: que mēbra detegunt cum bellare aggrediuntur vt in eis muliebris natura minime fore putatur.

C Illi hoz qui sūt in terra niconie eroquie z caligite hñt p̄cordantiā pprie cū cancro z luna: z ppter hoc sunt viri vrp̄lm humiles z timētes: z eoz mulieres sunt vrp̄lm viriles supbe z pugnatrices: eo q̄ luna gubernat eas qñ est oriēta lis z masculine figure: z sūt sicut mulieres que dicte sūt amazones: z sūt q̄ vitant facere cū viris z amāt arma: z loquunt de illis ab infantia sua semp: z icidit sibi mamilla dextra vt meli⁹ openē de armis: z cū vadūt ad toz neamēta bec mēbra dregūt qñ acies p̄parant ad bellū: vt sui intelligant inimici q̄ nō habent mulierum nāz.

C Timor z humilitas q̄ est in viris haz terraz accidit pp̄ exaltationē iouis q̄ est in cancro: z pp̄ p̄cipitationē quā bz luna cū marte in ipsis gubernandis. Supbia z masculinitas q̄ oca est in mulierib⁹ istis accidit pp̄ figurā lune q̄ est masculina: qñ be terre oriētales z cū orientalib⁹ planetis p̄cordāt. De masculinitate aliaz mulieruz que dicte sunt amazones: dixit p̄ exēplū: qz mulieres haz terraz sūt masculine: sicut be q̄ amaçoes dicte sūt: p̄dicte nāqz mulieres morant in vna isula maris: circa quā est alia isula in q̄ viri habitāt: z qñ sol est in cancro z leone piungunt cā giandī z postmō sepant: z si mulier parit filiū nutrit eū donec creuit z postea dat ipm viro: z si filiā tenet eā secum.

C At qui syrie cumachie canadochie partes inhabitāt scorpionī z marti assimlant. Quapp q̄plures eozuz sunt instabiles deceptores p̄ditores magniqz laboris. Viri aut ludbie fylie macholie piscibus assimilantur z ioui. Ideoqz pprie sunt boies multaruz pecuniarum boneqz societatis atqz mercationis liberalitatis etiam fidelitatis in oibus suis negocijs.

C Et illi de terra surie camocie z cadoquie concordant cum scorpione z marte: z propter hoc sunt vrp̄lm stultī cū deceptionib⁹ z laboratores. Et illi de terra lodie qlique z macholie cōcordant cū piscib⁹ z ioue: z pp̄ hoc sunt magnarū diuitiaz sociabiles mercatores z diligētes libertatē z legalitatē in oibus suis factis.

C Diuitie quas hñt sunt pp̄ iouē qui eos gubernat: in nomine quo est oriētales: societas: legalitas: z mercadātia sūt pp̄ venerē q̄ bz magnā participationē cū ioue in ipsis gubernandis: qñ bz in piscib⁹ triplicitatē z exaltationē.

R Esdua vo quarta est in parte q̄ gñali nomine lynoy nominat: cui⁹ ptes cōtinentes regiones numidie: iarsinodie: africe: cadbanie: loci cemunitis: harmatice: mauritanie: batolie: metegonate: quoz oium situs est in par-

te meridiana occidēta totiq̄ habitabilis regionis. **C** Aliud q̄rtuz remanet in pte q̄ gñaliter oca est lynoy z sūt ptes cōp̄bēdētes yromādiā iartazoniam africam cadinam. Retatemonicas: gri-noticam: mauritaniam: sotaliaz: z matogonicam: z sunt posite inter occidentem z meridiem totius habitationis terre.

Yormādia est in occidēte ab africa: z iartaçodia ē i oriēte ab africa z cadima z lacacemodie z garinotica sūt terre exñtes i occidēte: z romādia: z africa: z mauritania est in fine habitationis a pte occidentis z est ps taugie: z be sūt terre metiodoz. Et matagonica est in oriēte meçinodoz z bec est peragnata. Ego aut narro tibi factū haz terraz: qz scio q̄ tibi demōstrant que sūt: z recorde dare que tibi dixi vt bec oia pquiret in libro mappe mundi p̄to: z cū q̄ signo cōcordant z cū quo planeta.

C Triplicitati q̄ est inter meridiē z occidentē assimilatur: que ex cancro scorpione z piscib⁹ colligit: huius aut dñi sunt mars z ven⁹: cū sunt vespertini. Quapp q̄plurimis istaz regionū ppter hoz duoz planetarū societate regē z reginā eiusdem matris sobolē: in eis pariter regnare: virū. s. viris: mulierē vo mulieribus dñari cōtingit: z semp banc de p̄genie obseruat p̄suetudinē. Eoz nāe sūt calidissime in coesudo superabundant: ita qz eozum cōiugia fiunt vi atqz rapina. Multotiens etiā eoz rex cū alienis sponis prius q̄ earū sponi venereos actus exercet: z quorundā eozum sunt vxores cōes inter ipsos. Ipsi quoqz picturas z ornatūs p̄cupiscunt: z se more feminino adornant ppter venerē: animi tñ eoz sunt viriles: versute: apparitores: diuinatores: proditores ac deceptores: pericula nō metuentes ppter martem.

C Et cōcordāt cū trigono qui est inter meridiē z occidēs: z hic est trigonus cancri scorpionis z piscis: z gubernat eū mars z ven⁹ in mō quo sunt vespertini: z ppter hoc accidit multis terrarū istarū: pp̄ p̄cipitationē hoz duoz planetarū qz regnāt in eis rex z regina nati de vna mfe vt frater z soror z regnat ei vir super viros: z mulier sup mulieres: z obseruat p̄suetudinē istā z be reditariā hñt eā gentes. barū terrarū sunt calidenature multuz z fornicationis magne cum mulierib⁹ lascine multū ita qz viz iferunt mulieribus z eas violenter attingūt: z plurimū accidit qz reges iacent cum nouis anteq̄ sui mariti: z mulieres p̄ maior parte sunt iter eos cōes z diligunt se lymphidare sicut mulieres: z hoc ratione veneris: hñt tñ corda viroz: z sunt deceptuosi z archerij multa predicunt z ponunt se ad mortis periculum causa martis.

C Participatio hoz duoz planetaz ē eo qz exaltatio vtriusqz est in trigono alteri⁹ z sūt p̄iceps in hoc trigono gubernādo. Et at dixit qz in his terris regnāt duo f̄res vir z mulier est bodie reptū in terris gauē: z in multis locis terraz: z b̄ est pp̄ p̄cipitationē martis z veneris in ipsis gubernandis: sūt. n. nāe cale pp̄ calozē martis z magne fornicationis cū mulierib⁹ pp̄ p̄cipitationē quā bz ven⁹ cū marte:

Tractatus

z pp hoc sūt in eis multe mulieres in cōi hñtes: z se limpi-
dātes sic mulieres. B. n. reptū est hodie in illis q coopiūt
suas facies sic mulieres: z mlti ex istis occñtalib⁹ terris vā-
dūt coopri cū lintiaminib⁹ sic mulieres: z tñ hñt corda vi-
roz z B est cā martis: z ob B ēt sūt deceptuosi z pditores
z ponūt se ad mortis piculū: eo q mars eos gubernat i fe-
mina figura: z hoc cū est vesprin⁹ z diuinationē hñt p pre-
iouis z veneris q hñt participationē cū marte: z hoc ē bo-
die reperitū in eis: qz multi eoz inspiciūt in mēbris aīaliū:
z cognoscūt multa in epatib⁹: cordibus z spatulis.

C Hoīz at hī q sūt in ptib⁹ numidiē iarsidoniē z africe
cancro proprie assimilant z lune. Quapp sunt vi-
ri societatis z mercationis: magneq pinguedinis.

Et illi hoīz qui sunt in parte iormandiē iarca-
zodiē z africe cōcordant pprie cū cancro z lu-
na: z propter hoc sunt mercatores z eorum ter-
re fertilis z abundans multum.

Hoc est pp lunā q demōstrat oē nascimentū: z pp exal-
tationē iouis q est in cācro. nā luna hz in hac gēte diuersi-
tates duas. vñā qz est oīa medietatis occñtalis. aliā pp di-
gnitatē quā hz in cācro: z pp B st illi de terris istis de pre-
maiori subtiliores z mag̃ itelligētes q̃ ceteri occñtales.

Illi vō qui sūt in parte terrarū metagonice: mauri-
tanie: bacolie: scorpionū pprie assimilantur z marti.
Ideoqz sunt suarū aīarū q̃litates serales: sunt cō-
tentores: placitatores z multū carniū comestores:
nec picula formidantes: vitaz nihil pendētes: ita q
eorum quidā alios pro nihilo interficere ducunt.

Et illi q sūt in pre metagōice mauritanie italie
hñt p̃cordantiā pprie cū scorpiōe z marte: z isti
hñt manerēs bestiarū z ferarū z sunt rixato-
res: carnes mltas comedūt: ponūt se ad mortis
piculū z ṽdignant vite: ita q vn⁹ occidit alius.

Isti sūt gētes barbaroz illi q morant itus in occñte sic
meçinodis z pagnates: z hñt tales mores q̃ iterficiūt suos
parētes: z multoties occñt est mibi q̃ ipsi ṽplm qñ vidēt
parentes z amicos suos infirmos eos occidūt dicentes q̃
ip̃os adiunāt vt cito moriant sine labore. B. n. faciūt mul-
ti eoz p̃tēndo legē mauroz que defendit ne hoc fiat.

At illi qui sunt in parte terrarū sathanie locicemu-
nitis barmaneboie piscib⁹ assimilant z ioui: quapro-
pter suarū aīarū q̃litates sunt liberales z plane
sunt operum amatores gratiarum redditores viriqz
timoris: nec humiliant q̃ plures eorum p̃pter iouez
quem venerantur z vocant hamon.

Et illi q sunt a pre terre decadina cētimonites
z gazmatica cōcordant pprie cū piscib⁹ z ioue:
z p̃pter hoc bonos z simplices mores hñt: di-
ligunt monasteria: gratis cūnt z laudāt bonū fa-
ctū: deū timentes sunt: z ṽplm humiles p̃pter
iouē: quē reuerent z nominant ip̃m amon.

Im diximus q̃ isti sunt inter terminos africe z paga-
te: qd̃ aut̃ dixit P̃tolo. glofa nō indiget in hac parte.

Alie aut̃ istius quarte ptes q̃ sūt versus dīmidū ba-
bitabilis terre sūt terre curinace: marmarice: egypti
tabneis: auesis: tarage dhytice: dhame arame: iume-
mede: que sunt terre alhabai medie: z sūt be omnes
regiōes vsus septētrionalē partē orientālē istī q̃rte.

Alie partes hui⁹ quarti q̃ se tenēt cum mediā
habitatiōe terre: sūt terre de cornalira: d̃ maru-
nica egypto caes: caris cōcandorica z atama z
terra septētrionalis z oriētales totius hui⁹ q̃rti.

Cornalira est terra de barca: z alibi iuenim⁹ q̃ alcayna-
men z narmarica ripia maris sicut alexandria z araxid z
damiaca: z alcbaidina z pres iserius ab egypto z egyptuz:
z partes demanef: z alfocat: z caes est a pte oriētales in ni-
lo in cabed de egypto coaptis est albasayam versus supe-
rius de cabed ad partē occidentālē a nilo: z azania est ter-
ra de ambia z aynomia de medio ipsa est terra etbiopia:
na z est sicca: z de puintie sūt in angulo se tenēti cū angu-
lo quarti qd̃ est inter occidens z meridiem.

Assimilaturqz triplicitati que est inter septētrionē
z orientē q̃ ex geminoz libze z aquarij signo cōponi-
tur. In cui⁹ dñio saturn⁹ z iuppiter z mercuri⁹ associā-
tur. qm̃ in istaz regionū dñio. s. planete erratici cum
vespertini sunt frequētius associant. Eaz incolē deū
diligūt: veritatē venerant rebus creatoris adberēt:
suoz funera deslent: mortuos sub terra sepeliūt z ab-
scondūt qz sunt vesptini: mores eoz sunt differentes
aīaz q̃litates actus z eoz leges sunt q̃ plures. Cum
qs̃ eis dñat illi obediūt: z humiliant z tūc i eis vincit
pusillanimitas ac verboz humilitas. Cum autem aliq̃
ip̃i dñant eoz aīe sunt pueniētes cogitationeqz ma-
time. Viri multas ducunt vxores: z mulieres quoqz
multis nubūt viris: circa venereos actus multū an-
xiant: cū pprijs coeūt sorozib⁹: z cū hoibus etiā mul-
tos p̃creant filios: z eoz vxores cito p̃gnant sicut in
eoz regionib⁹ multuz crescūt z augmētant oīa. Eo-
rū qd̃ q̃ plurimū viroz aīe sunt molles z feminine.
Quidā ēt eoz mēbra gñantia vilipendūt: pp vene-
ris z infortunaz societate in q̃litate vespertina.

Et recipiūt cōcordantiā cū trigono q̃ est inter
septētrionē z occñs: z est trigonus sex gemini
libze z aquarij: z hñt p̃ticipationē in gubernā-
tione saturnus iuppiter z mercuri⁹: z pro eo q̃
p̃ticipāt ṽplm in gubernamēto habitatoz baz
regionū qnqz planete in manerie q̃ sūt vesprini:
s̃t amatores dei: magnificāt z diligūt veritatē:
se tenēt: z cū re dei diligūt plācē. Sepeliūt mor-
tuos suos sub terra z eos multū abscondūt pp
vespertinam figuram: vtunē diuersis legib⁹ ac
moribus z vsibus manerierum multarū: z cū
aligs eos gubernat humiles z obediētes sūt: z
vicit i eis ēt p̃cordia: loquunt̃ humilr z sustinet
multū laboris cū eis accidit: z qñ gubernāt ali-
os bonas hñtes voluntates z corda magna ṽ-
ri multis mulierib⁹ copulant z mulieres acci-
piunt multos viros. itronittētes sunt multum
in fornicatiōe. iacet cū sorozib⁹ suis viri s̃ gnō-
nis magne: z filr de leui cōcipiunt mulieres s̃m
terre suenām q̃ oīa multuz gñat: z multi ex illis
masculis hñt corda debilia: z femina: z multi
bedignant mēbra verecūdie: z ea nō coopiunt

pp participationē quā habēt planete in fornicatione cū venere in manerie qua sūt vespertini.

C Quia be puintie de medietate bitatiōis occīdalis puenit vt habeāt pucipationē in ipsis gubernādīs. 5. planete ī mō q̄ sūt vespertini z be res demīant oē secretū z oēs rē in coopto z pp hoc sūt gētes baz terraz amatores dei magnificāt vitatē: subterrāt z coopiūt suos mortuos qd multis legibus z diuersis est: qz vnusqz pgrit z vult scire secreta: quoz aliq̄ societas p̄cordat adinnicē z ide fit secta vna: z ab eis sūt habite z extracte subtiles scie sūt geometria z astronomia: arithmetica z alia gbus vtebant̄ antiq̄ tpe egyptianoz. Nā ab eis fuerūt scie sp̄se p̄ totū mūdūz q̄buls greci fuerit q̄ eaz vitates cōpleuerūt z alias odigna runt. Cōcordia vō vincēs in oib⁹ baz terraz: z q̄cqd aliō dixit est p̄pter vespertinā figurā q̄ debiliōr est matutinali. **O** aut accipiūt mulieres multas: z mulieres mltos viros z magna fornicatio q̄ in eis est: accidit p̄pter magnā virtutē veneris q̄ dñatur sup eos z illō suū. 4. vna cū marte gubernat. Similr bz p̄ticipationē in gubernādo trigonū gemini: eo q̄ est dña libze. **O** iaceāt cū sorozibus suis cōsuevit hoc esse antiq̄ legib⁹ z bñ pōt repertū eē in aliquo loco barū terraz. **O** sunt gñatiōis magne z leuiter cōcipiūt mulieres: accidit: qz trigon⁹ gemini z trigon⁹ cācri sūt magne gnōnis. **S**istr qz luna est dña medietatis occītal̄ bñs p̄ticipationē ī ipsis gubernādīs cū. 5. planetis erraticis demīat rē talē dñitas ac femineitas cordiū viroz pp figurā vespertinā q̄ debiliōr est matutinali: z qz venus bz p̄ticipationē cū marte z saturno in ipsis gubernādīs: puenit vt mēbrū gñatiōis dedignē: qm̄ saturn⁹ z mars debilitant z mutāt cōplexionem suā: qm̄ sunt vespertini.

Istoz aut̄ hi sunt qui in pte vespertina que vocantur curmanta z marmarica ppe assumilant̄ signo geminorū z mercurio. **I**oz sunt eozū habitatores viri deliberatiōis z intells acutiqz ingenij in oibus reb⁹ z maxie in scrutatiōe sciētiarū pbie z diuinariū rerū. **S**ūt diuinatores: secretis z occultis vtunt̄: gñaliter etiā sunt in scientijs doctrinalibus fortes z firmi.

E prouintie barū predictaz que sunt in parte cōrnace z marmace cōcordāt pprie cuz gemini z cuz mercurio: z p̄pter hoc sunt be gentes extimatiōis magne z intellect⁹ in oibus reb⁹: z maxie in exgrēdo res pbie: z dei. sunt boies qui multa p̄dicūt: z q̄ secretis z clausis vtunt̄ z generalr bñt vīm magnā in scientijs q̄drinalib⁹.

Dec habēt: eo qz mercurius gubernat eos pprie quoniā est dñs geminoz z est dñs medys totius habitatiōis: z qz sunt circa zodiacū signoz. **O** autem vtuntur secretis est p̄pter vespertinā figuram.

Ari aut̄ balneis auosis: coraze: turice: libze assimilant̄ z veneri: q̄pp earū nāe sūt cale z ipsi sūt iter agētes z mercatores: eozūqz f̄gidos sūt fertiles z copiose.

Et illi de zays de auanzes z erogandotica: z p̄cordāt cū libra z venere: z pp hoc sūt nāe cali de cōburētis z eoz terra est fertills z abundās.

Natura calida quā bñt est pp posse magnū qd venus bz cū marte z ambo sūt dñi totius bulus quarti z gubernāt cū mercario terras istas q̄ calide sūt nālter: eo qz sol vadit circa eas z p̄pter hoc habent nām quā dixit.

At hi qui terras colūt ad hame arame: z terras alabas medie: aquario: z saturno assimilant̄. **I**deoz sunt multū carniū z pisciū comestores a locis ster-

libus ad loca fertilla se transferunt. **E**oz vita fera rū z bestiarum vite assimilatur.

Et illi de azania z agrioma ipsa de medio z ē erbiopia illa d̄ medio p̄cordāt cū aq̄rio z saturno: z pp hoc sūt boies multarū carniū z pisciū comestores z sepius se mutant de terris ficcis ad riperias z bñt vitā bestiaz syluestrium.

Hoc est p̄pter saturnū qz bz magnū posse in ipsis gubernandis: z si nō fuisset pp venerē z iouē qz multū reprimūt de malo saturni z marti ipsi valde peiores eēt: eoz terra est sicca z debilis pp magnū posse quā ifortuna ibi: z pp magnū calorē qz est sub solstitio estiuale z pp hoc mutāt se de locis ficcis ad vitiosa vel venosa z abundantia.

Hucusqz signozū z stellarum similitudinē cū vna quaqz gentiū: earūqz pprietates in maiori pte generaliter annumerauim⁹. **N**ūc aut̄ vnusquisqz istarū gētū cū vno quoz signozū similitudinez fm̄ qz p̄dictis cōuenit particulariter insinuabimus vt leuioz sit istorum consideratio hoc modo.

Hoc. n. qd notificam⁹ est p̄cordantia quā bñt planete z signa cū q̄libz gēte z proprietates q̄ vt plm̄ loquēdo ibi gñaliter: z volumus notificare cōcordatiā cuiuslibet gētis cū quolibet signo distincti⁹ sicut in antea ostendē per dicta que loquemur in eis vt leuius sit inspicere isto modo.

Postqz dedit regulas in diuisione toti⁹ habitatiōis z cōcordantie quā bz qdlibet quartū z qlibet angulus quart⁹ ei⁹ qd ē circa mediū cū quolibet trigono signoz: dixit hic gñaliter qz bec sunt ibi repta vplm̄: sed qz semp̄ ita sit nō pōt esse in mā recipiēte cōuersionē. **E**t postqz fecit nos intelligere reuertitur ad narrandū distincte id totū qd generalr dixit vt declaratū sit z patū hora operationis z pp hoc nominauit hic quot puintie p̄tinet ad qdlibet signū z ad quālibet planetā a sua pte: z nos iam tibi dedimus viā in glo. nra quo scias cui⁹ planetē z cuius signi est tota vna puintia. **E**t qñ diuiseris habitatiōē fm̄ qz p̄to. fecit inuenies qdlibet quartū ex illis bitationis cū vno trigono met cōcordās: z qñ iuenies quatuor partes septētrionalē z meridionalē p̄cordantes cū suis fortunis: eo qz vna ps est frigidā z alia calidā multū: z qz inuenies qz medietas orientalis est solis z saturni: z medietas occīdalis lune z marti z mediū bitationis est mercuri: z totā p̄tē septētrionalē iouis: meridionalē vō veneris. **E**t f̄z B cū vnū cū alio cōposueris iuenies qz quartū qd est iter septētrionē z occīs est iouis z martis: z totū illud qd dixim⁹: z qñ intellexeris hoc inspicere cū quolibet quarto cū quo signo illius trigoni concordat qdlibet prouintia illius quarti z cū B feceris cōuenit vt nō inspicias ad noia puintiaz: sed ad locū in quo sūt si intellexisti qd dicit p̄to. sicut intelligere facimus.

Prefatis itaqz regionibus assimilantur arieti britania: alathia germania z bestrania: ex regionibus aut̄ versus d̄midū habitabilis terre positis assimilant̄ simulant̄ syria profunda: idumea: regionesqz iudeozū.

Et puintie cū ariete p̄cordātes sūt terra de britania: de alathia: de germania: z de nestinuna.

De terre sunt posse in septētrione. 4. qd est inter septētrionē z occidēs: z puintie que concordant cū eo a pte meridiei habitatiōis sūt terre de suryofuz: z tera de andonia z terre iudeozum.

Tractatus

- T** Tauro qdem assimilant regiones sarathie nudbie parthie: z eis q̄ sūt versus habitabilis terre dimidiū: p̄stituantur: fusalas carbos z litus asie minoris.
- E**t p̄intie p̄cordates cū tauro: sunt terre de carina mēdia z persia: z p̄intijs q̄ sunt in medio habitationis p̄cordant cum eo terre de cordad z cabloz z riperys asie minoris.
- D**e p̄ouintie de medio habitationis sunt posite in riperia maris a parte orientis cōstantinopole.
- R**egiones autē que signo geminozū assimilantur sūt vicinia: herminia: matbilia.
- E**t que concordant cum gemini: sunt argana armania z mananena.
- D**e sunt partes de iupergem.
- E**t ex regionibus versus habitabilis terre dimidiū collocatis: curbania z inferiores terre egypti.
- E**t de p̄intijs que sunt in medio habitationis cōcordat cū eo terra de corzanta z in armari ca z id de visano de terra egypti.
- H**ec est terra de barcha vsqz ad aquidina.
- A**t cancro assimilantur regiones numidie sarchidione: africe.
- E**t que concordant cum cancro sunt terre de noradia gargadema: z africa.
- H**ec est a tripoli occidentis vsqz ad finē terminoz afri ce: z est positum in medio occidentis.
- E**x regionibus vō que sunt versus habitabilis terre dimidiū: bathionia: sarogia: sarcha.
- E**t de p̄intijs q̄ sunt in medio habitationis cōcordant cum eo coma troquia: z quingica.
- D**e sunt posite in septentrione anguli se tenentis cū quarto quod est inter occidentem z septentrionem.
- R**egiones autem italie galie: appulie: sicilie: signo lconis assimilantur.
- E**t que concordant cum leone sunt italia: galia: z appulia: z cicilia.
- D**e sunt termini rome.
- E**t ex regionib⁹ versus habitationis terre dimidiū constitutis: cunica chaldeia: yrgunia.
- E**t ex illis que sunt in medio habitationis sunt capita ioldia z orata.
- D**e sunt termini feliste: ex parte egypti z maris rubri z termini de albigez: versus meccam.
- V**irgini quoqz assimilantur babylonia: algizira regioneqz asur:
- E**t que concordat cum virgine: sunt babylonia z algezira z terra de ecor.
- E**cor est almazil: alie vō sunt scite.
- E**x regionibus vō versus habitabilis terre dimidiū positis: alias: achaia z aritis.
- E**t ex eis q̄ sūt in medio bitatōis sūt alaya z cretē.
- D**e sunt posite in septentrione terre promissionis z meridiei cōstantinopole z oriente ipsius: z sunt de q̄rto qd̄ est inter septentrionem z occidentem.
- L**ibie autē assimilantur: bacrania fascira: siriaca.
- E**t que concordant cum libra sunt terra de naquitrona casquedam z ezanca.
- D**e sunt partes de balae: cabuascē: z corozima.
- E**t ex illis que sūt versus habitabilis terre dimidiū bamanis auclis aluntica.
- E**t ex illis que sunt in medio habitationis sūt caes: z auanzes z caladotica.
- D**e sunt egypti z alsaed: de egypto z aluacad.
- S**corpionis vō assimilantur: metagantas mauritania: catholica.
- E**t que concordant cum scorpione sunt matagonicas: marontaia z catholica.
- D**e sunt posite in fine occidentis.
- E**t ex regionibus versus habitabilis terre dimidiū cōstitutis: iyria: cumachina meidbulya.
- E**t ex illis que sūt posite in medio habitationis cōcordat cū eo cornia z cormatra: z cadoquia.
- D**e sunt posite a parte antiochie.
- S**agittario qd̄ assimilantur: curinia: malta: hispania.
- E**t q̄ concordant cum sagittario sunt terre de corza: calciata z hispania.
- D**e sunt posite in occidente a terris christianoz.
- E**t ex his que versus habitabilis terre dimidiū locantur: regiones arabum: albamira.
- E**t ex eis que sunt posite in medio habitationis p̄cordant cū eo terre de arabia populata.
- H**ec ē terra de albyemē z albige: vsqz ad mare rubi.
- C**apricorno autē assilant: idia arbania catrofia.
- E**t que concordant cum capricorno sunt terre de india z orbana: z iadritia.
- H**ec sunt posite in meridie z oriente quarti positi inter orientem z meridiem.
- E**t ex regionibus versus dimidiū habitabilis terre positis bizantium: macedonia: abuluris.
- E**t ex illis q̄ sunt posite in medio habitationis est terra de braga: z magdomia z albabitis.
- D**e sunt posite in riperia maris: z sunt cōstantinopola: z macedonia que terra scita est.
- A**quario assimilantur sarmatica cuciana: asae.
- E**t que cōcordat cū aquario sūt terre de zarmatica: z corana: z terre de acobod.
- D**e sunt posite in septentrione quarti qd̄ est inter septentrionem z orientem: z in oriente eius.
- E**t ex illis q̄ sūt versus habitabilis terre dimidiū: arania: atbania: adaunia: media: que ē terra alabas media.
- E**t ex illis q̄ sūt in medio habitationis sūt q̄ de arama z adōa illa de medio z h̄ est antiochia mediana.
- D**e sūt posite in occidente brachy maris rubei a parte meridiei.
- P**iscibus assimilantur regiones sardamie: natagonie: iessasse munitis armatica.
- E**t que p̄cordant cū piscibus sunt carina z terra de dogosomataco monitas z gazrantica.
- D**e sunt posite in medio p̄intiarū occidentis.
- E**x his autem que versus habitabilis terre dimidiū collocantur: lubdia: silylia.
- E**t ex illis q̄ sūt posite in medio habitationis p̄cordat terre de lodia z galiquia z camoralia.
- D**e sūt pres de cariçec. **H**ic perficit id qd̄ dixit p̄o de p̄intijs separati z distincte. **E**t si recordaueris regulari

oium q̄s tibi diximus & bene imaginare potes in quo loco ē quelibet puincia: de leui scire potes q̄ est gubernator cuiuslibz. Qm̄ aries postq̄ est gubernator habet partē septentrionis puinciaz q̄ sūt eꝛ mediū habitatiōis in q̄rto posito iter septentrionē & occās puenit vt beat̄ d̄ puincius q̄ sūt in medio illas que opposite sūt istis: & be sūt terre promissionis & gubernat eas taur⁹. Et taurus postq̄ bz puincias q̄ sunt in angulo se tenēre cū q̄rto: qd̄ est iter septentrionē & occides & p̄ hāc regulam vadūt oēs alie: qz qd̄libet signoꝝ dñatur in puincius de medio illis q̄ sunt opposite suaz: puinciaz: q̄ sunt in extremitate quarti. Et manifestus est q̄ in gubernandis puincius positis in medio habitatiōis hñt p̄cipationē oia signa: & planete: & pp̄ hoc sūt leges & secte: de extremitatibus habitatiōis accepte a gentib⁹ habitatiōibus in medio: q̄ sūt q̄ dicit̄ p̄n̄m̄ dñy indie fuit ab istis puincius. cōuenit. n. vt multū & multotiens studeas in hoc tractatu glose nostre: qm̄ semper magis intelliges.

Sunt autem omnes be. lxxij.

Harum prouinciarum summa. lxxij.

Uult dicere q̄ terra in qua est gens magna vel gentes multe est huius numeri.

Et qm̄ hec ita sunt: opz vt eis iterū hec que subiungunt attribuant. s. q̄ vnaq̄q̄ stellaz fixarū assimilatur regionibus q̄bus eaz partes circuli signoꝝ assimilant: & in qb⁹ oēs agunt: & sūt p̄tes in quaz directo stelle fixe cōstituunt que super vnum ex circulis per duos polos circuli signoꝝ transseuntibus ordinant.

Postq̄ hec ita sunt conuenit vt addam⁹ ea q̄ ibi dicimus que sunt necessaria: & hoc est: quelibet istarū fixarū concordat cū puincijs accordatis in p̄tib⁹ zodiaci signoꝝ & oia coopant̄ in eis: & he sunt p̄tes que sunt in directo stellaz fixarū: & veniūt sup̄ zenith capiti in vno circulo ex circulis trāseuntib⁹ p̄ polos zodiaci signoꝝ.

Postq̄ dedit nobis regulaz qua manerē gubernāt planete septem puincias oēs dedit nobis in hoc loco silem regulā in stellis fixis dices q̄ quelibet eaz gubernat locū que gubernat gradus in q̄ ipsa est: siue sit stella septentrionalis a zodiaco: siue meridionalis. Et cōuenit vt a verbis suis itelligas q̄ gradus quo icip̄ta est edificari ciuitas est significator ciuitatis ipsius cū oibus stellis fixis exsistentibus in eodē. Silt̄ gradus medij celi: solis & lune: & partis fortune & oia alia loca principalia hñt. s. vnusq̄sq̄ eoz cū hac ciuitate cōcordantiaz magnā & erit semp̄ ciuitas fortunata: cū transuerint per principalia loca fortune cōstellatiōis edificationis ipsius. Similt̄ est in fortunata cum transuerint in fortune p̄ loca principalia constellationis ascendētis sue radicis s̄m̄ q̄ est in natiuitatibus.

His etiaz in significatiōe matrū associant̄ illa loca in quibus sol & luna in istarum matruz edificationis exordio fuerant necnō angulorum loca: & maxime angulus ascendētis sicut & in natiuitatibus.

Gradus concordantes cum matribus ciuitatum in recipiendo opus zodiaci signoꝝ sunt loca in quibus erant sol & luna in principio edificationis eozū: & loca anguloꝝ maxime anguli ascendētis sicut est in natiuitatibus.

Uult dicere q̄ ea vnde sumunt pronosticatiōes in reb⁹ quas cōtinēt matres ciuitatū sūt loca principalia in constellatione ascendētis sue fabricatiōis: & hec loca principalia sūt loca solis & lune anguloꝝ: & p̄tis fortune. Et dixit matres

ciuitatū: eo q̄ velle parue sequunt̄ ciuitatē maiorē in cui⁹ terminis sunt: qm̄ virtus maior vincit minorē. Et postq̄ ita est conuenit vt stelle fixe q̄ sunt in p̄tib⁹ ipsis locorum principaliū habeant concordantiam cū ciuitatibus.

Et in illis ciuitatibus quoz tempus edificationis ignorat: locū medij celi in illi⁹ regis natiuitate in tēpore cui⁹ ipse fundate sunt obseruare debemus.

Et in ciuitatib⁹ quaz fabricatiōnū tēpora non sūt scita puenit īspici ad celi medij natiuitatis sui dñi siue reg⁹ q̄ fuit tpe quo edificare fuerūt.

Uult dicere q̄ ciuitates quarum loca principalia scita nō sūt a p̄n̄o sue fabricatiōis: sumūt significatiōē a. 10. domo natiuitatis ei⁹ qui eā edificari mandauit. Nā hoc est suū ministeriū: qm̄. 10. domus ministeria significat. Ptol. aut̄ nouit per hoc dictū rem qua scire possumus ea q̄ accider̄ in qualz villa pp̄ significatiōē natiuitatum suoz dñoz: & accit̄ia p̄ tps quo ceperūt dñari in eis. Nā accipiemus a 10. significatiōē cuiusq̄ eoz in bis q̄ fuerūt opati in ciuitatib⁹ in qb⁹ dñati fuerūt. nā ille locus est suū ministeriū: & suū ministeriū est in gubernando dñiuz ciuitatis.

Incipit scōs tractat⁹ glose Daly sup̄ z⁹ pte q̄drupartit̄. Dixit Daly.

Postq̄ dedit nob̄ reglas qb⁹ sciam⁹ planetas & signa p̄tinentia ad gubernamentū cuiusq̄ puincie ac ciuitatis. docz nos alias regulas qb⁹ sciamus quodlibet accidentiū vniuersaliū.

Qualiter ad pronosticabilem scientiam futurarum generalium perueniatur. Capl̄m 4^m.

Post hanc predictoz obseruationē qualiter futura vltia gñaliter pronosticari sciamus: vt in dicēdo psequamur opz: & per ea futura: que generalia in terris ac regionibus accidūt: p̄mittemus: quoz hec est narratio p̄ma & fortior istorū accidētū occasio: nō nisi ex eclip̄tica solis & lune coniunctiōe ac p̄uentiōe necnō & ex locis motū planetarū in ipsis horis cōtingit.

Et postq̄ in bis īspicimus tali mō puenit nobis narrādo opiones sequi gñaliter: qualr̄ dicere possumus accidentia vltia anteq̄ sint: & notficabimus p̄mo ea q̄bus contingunt accidentia vniuersalia in puincijs & ciuitatib⁹ cuius rei perquisitio erit hac manerē. Qm̄ res prime maiorisq̄ virtutis horū accidentiū sunt cōiunctiōes & oppositiōes eclipsales scilicet solis & lune & loca vnde planete trāseūt illa hora.

Jam docuit nos in p̄ma parte q̄ sol est dñs & victor sup̄ accit̄ia oia vltia & p̄cularia: & q̄ luna sequit̄ euz in dñio & virtute: & q̄. 5. planete erratici sequunt̄ lunam in posse: &. 5. planetas erraticos stelle fixe. Et dñm̄rauit nobis q̄ opus duoz luminariū est res nālis tendēs versus opus planete habētis p̄cipationē cū sole & luna vel euz amobus. Et postq̄ ita est & accit̄ia vltia cōtingūt pp̄ vim maiorē: puenit oibus modis q̄ accit̄ia vltia p̄tingāt pp̄ virtutē solis & lune quando mutant̄ in virtutem aliam magnā multū. Et manifestū est q̄ qñ sol & luna qñ p̄iungunt̄ in vno p̄cto ambe vtutes sunt cōmixte in vno: & ad nos puenit ab amob⁹ ipsa hora vtus vna cōmixta p̄ rectā lineā. illud idē qñ vnus fuerit in opp̄^o alteri⁹ qm̄ vtus cuiuslibet eoz puenit añ terrā recta linea q̄ trāsit per duo cētra sua & per terrā: & de cōmixtiōe fit vna cōmixtio. vnde vtus spūalis puenit q̄ operat̄ in reb⁹. Et est manifestū q̄

Tractatus

hec spūalis v̄tus tēdit ad v̄tutē planete siue stelle h̄ntis
mai⁹ posse ipsa hora: qm̄ oēs virtutes stellaz hora q̄libet
cōmiscēt vna cū alia in terrenis: accidit tñ̄ cuiusq; q; ali
qua hora erit fortior: aliq̄ v̄o debiliōr cū at sit ipsa magna
virtus duo luminariū est qñ̄ p̄iungunt in vno p̄cto: vel
sint in opp^o vni⁹. s. alteri⁹ in duob⁹ p̄ctis oppositis: et ac
cidūt ipsa hora v̄tutes aliāz stellaz. tūc. n. cōmiscēt oēs:
et fit idē qdā spūalis virt⁹ magna que magis tēdit ad v̄tu
tē stelle habentis mai⁹ posse ipsa hora f̄m cursuz stellarū
et locoz cū qb⁹ sūt hora p̄iunctionis vel oppositionis. Et
postq̄ res ita est bene apper q; p̄iunctio et oppositio qua fit
v̄tus magna multū est illa q̄ est cū eclipsi. Et quāto maior
erit eclipsis: tāto maior erit virtus. In alijs v̄o p̄iunctiōib⁹
et oppōnib⁹ in qb⁹ nō est eclipsis nō sūt lumina sup vna
recta linea. Manifestū est aut q; cuz hora eclipsis fuerint
aliē stelle p̄iuncte cū vno duoz luminariū vel ambobus:
aut in opp^o eoz: v̄t⁹ ipsaz stellaz puenit ipsa hora recta
linea q̄ venit v̄tus duoz luminariū: et pp hoc erit v̄tus val
de maior. Et quāto stelle fuerint maioris opis et v̄tutis: tā
to maius erit accidens et fortius. verbi gratia. Accidit ecli
psis magna multū et accidit secū super vna linea p̄iunctio
saturni et iouis qñ̄ primo mutat cōiunctū de vno ad aliū:
Nā tali eclipsi puenit oibus modis accēs magnū et forte
multū: et hoc est q; opus saturni et iouis est maius q̄ opus
alioz planetaz: et mutatio sue p̄iunctionis est valde maio
ris virtutis q̄ cōiunctiones alioz planetaz que cōtingūt
in ipso trigono: et pp hoc cōponit de v̄tute eclipsi: et de vir
tute cōiunctionis: virtus quedā maior q̄ sit illa cōiun
ctionis per se: et illa eclipsis solius. Ego aut in hoc loco vo
lo declarare tibi factū p̄iunctionū quō eas h̄nt intelligere
poteris. dico enim q; saturnus et iuppiter cōiungunt oib⁹
zo. annis vice vna vel circa et coniungunt in quolibet tri
gono duodecies: et in q̄libet signo trigoni quater: et accidit
aliqñ̄ q; quies cōiūgnit in signo et fiunt p̄iunctiōes. 13.
In ipso trigono: et eis accidit aliqñ̄ q; exeunt et p̄iungunt in
alio trigono: et postea redeūt et p̄iungunt in p̄ in quo erāt: ita
q; cōplent p̄iunctiōē duodecies in illo trigono: anteq̄ ad
aliū trigonū de illo mutent: et pp hoc puenit q; p̄ma vice
qua p̄iungunt in trigono cū de alio se mutant habeat hoc
cōiunctū virtutē maiorē q̄ alie p̄iunctiones. Et postq̄ sa
turnus et iuppiter p̄iungunt vice vna: oibus. zo. annis vel
circa duodecies in quoz trigono in. 240. ānis aut circa q;
nūq; de trigono illo ad aliū mutant vllavice in. 13. cōiun
ctionib⁹: d̄ certo erit p̄ numerū q; p̄iungunt in oib⁹ signis
q̄ter in q̄libet signo in. 960. ānis et eoz p̄iunctio mutat sp̄
de vno trigono ad aliū subsequētē et de signo qd̄ icēpit ad
aliud sequēs signū. vbi gr̄a: qñ̄ mutatio p̄iunctiōis fuerit
in signo arietis erit p̄mit⁹ et mutatiōis ad caput de. 240.
ānis in signo tauri postmō f̄m B puenit vt sit 5⁹ mutatio
post. 960. ānos: qm̄ in tot ānis erūt p̄iuncti in q̄libet signo
q̄ter et redibit mutatio ad 9^m signū ad caput de. 1920. et re
dibit ad p̄^m signū ad caput de. 2880. ānis et in tot ānis erūt
cōiuncti. 14. 4. vicib⁹: et qñ̄ duplicabim⁹ numerū p̄iunctio
nū p̄ numerū signoz: erūt p̄iunctiōes. 1728. et erūt āni cir
ca de. 34000. et hoc est circa numerū ānoz qbus stelle fi
xe cōplent cursuz suū: per totā spherā: et in toto tpe reuer
tūt p̄^m mutatiōis ad qd̄libet signū duodecies tantū: quā
tū est numerus signoz: et pp hec p̄iunctio saturni et iouis h̄z
virtutē magnā valde in regnis et sectis mutantis et babi
tationib⁹ de vno loco ad aliū: q; vterq; planetarū est sup
mus: et virtutis magne. Et antiq; sapientes tenēt p̄iunctio
nē saturni et martis valde magne virtutis: qñ̄ fuerit in si
gno cancri: qm̄ magnū malū et magnā corruptionē oñdīt
in terra: eo q; cancer est domus lune: et exaltatio iouis: et cū
due ifortune cōiungunt in eo: damnāt bonā significatio
nē suā: qm̄ est oppositus domus vni⁹: et casus alteri⁹: et pp

hoc crescit malus suū et fortificat corruptio: ita q; hec cō
iunctio habet significatiōē magnā: corruptionē depopu
landi habitatiōes: robādī plioz et et guerrarū: si eius v̄tus
cū virtute duoz luminariū cōmiscetur: et maxie si ecli
psis magna certificabit cū cōiunctione recta linea. Et ab
solute dico q; quāto magis cōmiscēt virtutes celestes: et
quāto maior cōmixtio ipsa fuerit: tāto maiora significat
accētia: et durabilitates ac renouatiōes rerū grādium. Et
cū annis multis accidētia durant: manifestū est q; opatio
nē faciūt in toto: eo q; nascit post significatiōē: ita q; oia
tendūt et partem habent in ipso vniuersali opere.

¶ Quedā etiā ex bis v̄libus accidentibus pronostica
tiones sūt loci locutiones hoc est id qd̄ ad cognoscē
dum in qua regionū et terrarū significatiōes parti
cularis eclipsis contingent p̄mittendum est.

¶ Restat adhuc de significatiōib⁹ horuz acci
dentiū v̄liuz dicere locū in quo accidet. naz ita
cōuenit q; sciat homo: qua prouintia vel ciuita
te erit id qd̄ significant eclipses particulares.

¶ Vult dicere q; inspicere locū vbi accidet ipm̄ accidens
sequit inspicere: rez significatiōē p̄ accēs. De aut dixit ecli
pses p̄ticulares. vult dicere q; aliq; sūt eclipses cū v̄tute
magna planetaz etiā stellarū: ita q; significat accēs val
de magnū vniuersale q; multas p̄iunctias comprehendit et
durat multis annis: et ois eclipsis cōtingēs p̄ mō i p̄icula
ri ad cōparatiōē maioris significat additiōē vel minu
tiōē ei⁹ qd̄ significauit maior: aut accidet in vna p̄e ma
gis q; in alia. vel in vna secta plus q; in alia: et similia.

¶ Stationes etiā stellarum erraticaruz in vnoquoq;
tempore stationis dico: saturni: iouis: et martis. s. cuz
stant et eoz significatiōes obseruantur.

¶ Et quinq; planete erratici significant res mul
tas p̄pter suas statiōes: et in sua stabilitate quo
libet tēpore. volo dicere q; statio saturni: iouis
et martis: qñ̄ accidit aufert de accidētibus.

¶ Quinq; planete erratici h̄nt similit̄ opera magna multū
pp diuersitatē suoz statuum: vltra opa nātia que h̄nt: et bi
status sunt qñ̄ stant et dirigunt: et oēs alij status qñ̄ adiu
guntur de ipsis stando in hac manerie cū cōiunctione vel
oppositiōē aliq̄ v̄tus spūalis opis magni. Et cū statib⁹ suis
sicut opant. Cōuenit etiā q; qñ̄ p̄iungunt et sūt in opposito
vni⁹. s. alteri⁹: opant opa magna valde f̄m v̄tutes venien
tes in eis. Dixit. n. p̄e in saturno ioue et marte: et nō dixit
de venere et mercurio eo q; qz hoz triū h̄z maiorē v̄tutē:
et op⁹ manifestū venere et mercurio. De saturno: eo q; p̄be
sue dom⁹ sūt opposite domib⁹ duoz luminariū: et v̄tus op
positiōis est p̄ietatis. Et de ioue: eo q; sue dom⁹ sūt in 3⁹
duoz luminariū: et v̄tus saturni aspectus est v̄tus p̄cordā
tie: et pp hoc h̄nt cōcordantiā cū virtute duoz luminariū:
et de marte eo q; due sue dom⁹ sūt in. 4. duoz luminariū:
et virtus. 4. est media virtus oppositiōis: et de venere eo q;
due sue dom⁹ sūt in sextili aspectu domozū duoz lumina
riū: et sextilis est media virtus tertij: mercurius quidē est
mediāni status inter istos. et pp hoc oñdetur q; virtus sa
turni et iouis et martis: est virtutis et operis maioris in mu
tando statu hui⁹ terreni mūdī: q̄ virtus veneris et mercu
ry. Et q̄ ven⁹ et mercuri⁹ habeant magnum opus: est cū
accidit bis tribus planetis q; habeāt opus magnū.

¶ Quedā v̄o sunt loqui de tēpore. i. q; significatiōis
hora: eiusq; spatij quātitas est p̄scienda.

¶ Alia pars est in dicendo tempus: et hoc scri
opz añq; signatiōis hora: et q̄to tpe p̄t durare.

¶ Vult

Uult dicere qd scire tempus accidentis: sequitur scire lo- cum ubi accidet.

Queda aut sunt loqui de genere: B est qd scire de- bemus in quo gñe futura ptingent accidentia.

Alia pars est in dicendo que res continget: cõ uenit sciri in quo gñe continget accidens.

Mos e sapietũ dicẽ qd mã gen: r qz e parata recipe for- mas: assimilaf gñi qd est sz nãz ad spẽs. Et Ptol. dixit ge- nus: qz uoluit redicẽ qd parata e recipe acciõs: huiõ eni pno- sticatio sequit pnostrationẽ ipis quo hz ptingere.

Queda et sũt loq de spẽ futuri: r hec e vltima priuz p quã modũ futuri qualr sit deprehendemus.

Alia pars est in dicendo in qua specie accidet que est pars vltima pronosticationis: r hec est scire que res erit illud accidens.

Uult dicẽ qd sciemus nãz recipiẽtẽ acciõs qñ puenit nos scire formã quã recipiet: qd res erit de bono vl malo: cũ aut hec scierimus ad ppo^m nrm: nos puenisse pueniemus.

In cognitione regionum quibus accidẽtia futura contingẽtia. Cap. 5^m.

Dixit Daly.

Regule que peti pueniunt: hac rone sunt quinqz ma- neriebus. Prima est scire qua rone venit ac- cidens. Secõda est scire in quibus puintys accidet. Tertia est scire quo tẽpore r quãto durabit. Quarta est scire nãz que hz recipere ipsum accidens. Quinta est scire rẽ quam mã ipsa recipiet sicut est bona vel mala. Et postqz docuit nos qua rone venit accidens vniuersale: dicẽs. qd venit pp eclipses r puinctiones r res tales: incipit nunc docere nos alias quatuor maneries: r incipit pmam. 4. demõstrare: r hoc est scire locum ubi ptinget accidens.

Rimũ qdẽ qd narrare pposuimus est p- ma spẽs pgnostice loqui. s. de loco: sz qñ- ter ad eius cognitionẽ puenire possumus hic idicabimus. In eclipsis etenĩ puinctioni- bus ac puinctionibus solis r lune: r maxime in eo qd apertius est locum eclipsis in circulo signozũ ob- seruare debemus.

Rẽ primã quã nos puenit noiare e prima ma- neries pnostrationũ: r B e dicẽ quo loco ptinget accidens: r possumus id scire ex B qd volo dicere: puenit vt inspiciamus in puinctionibus r oppositiõibus eclipsalibus que fuerunt de sole r luna: r eas proprie que visui apparent in quo loco zodiaci signozũ sunt.

Uult dicẽ qd puenit vt eqmus eclipsim: r sciamus in q loco signozũ e: r eiõ ascẽdẽs r ceteros angulos: r si fuerit eclipsis sup terrã qd visui appet erit opis fortioris: qñ vrus sua trãsit p aerẽ vsqz ad terrã: qz nã e aeris leua- re oẽz vtrutẽ sine mutatione aliq: sic leuat odores: colores: r oẽs alias virtutes que possunt transire p aerez: tamen si fuerit sub terra: spissitudo terre phibet qd ad nos pueniat virtus illa in manerie qua stat: sz ante debilitaf multum: r pp B est opus eclipsis que visui apparet vtrutis maioris valde: qz eius que visui est abscondita.

Fecõdõ r regiones q illi triplicitati assimilantur.

Et in puintys cuz quolibet pcordantibus.

Uult dicẽ qd qñ sciẽm locũ eclipsis in zodiaci signozũ: r petem puintias pcordãtes cũ trigono in q est eclipsis acci- piemus illã q pcordat solũ cũ signo in quo est eclipsis.

Terras etiaz que signo eclipsis assimilant sine per ascendẽs hore edificatiõis eaz: r per loca lumina- riuõ in illa hore: seu p medij celi locũ in illius natiui- tate: qui tũc eis dñabaf obseruare nos oportet.

Silr puenit vt petamus ciuitates pcordantes cũ signo eclipsis pro recipiẽdo suũ opus que ci- uitas erit illa: siue per ascendẽs hore fabricatiõ- nis sue: siue per loca luminariũ ipsa hore: siue q loco medij celi natiuitatis dñi q erat tũc tps.

Uult dicẽ qd qñ sciẽmus puintias pcordantes cũ trigono eclipsis accipiemõ ide illã q est ppa signi eclipsis: r adiuge- mus cũ ea ciuitatẽ pcordãtẽ cũ signo eclipsis: siue p ascen- sus sue fabricatiõis: siue a locis luminariũ ipsa hore: vl a loco medij celi natiuitatis dñi: q fuit hore q icipra fuit edi- ficari. Et qñ inueniemus aliquã ciuitatẽ in qua dñef signũ eclipsis p duas pres ex istis pdictis vel p plures: dicemus qd in illa ciuitate erit magis accidens: r in ea quã inuenie- mus pcordantem cum signo eclipsis: per vnam partẽ so- lummodo erit accidens minus sm illud.

Sciẽdũ e et qd in qbuscũqz regionibõ vel terris hac quã pdiximõ similitudinẽ inuenimõ in eis oibõ q future sũt significatiões eueniẽt: maxime in ea q idẽ signo eclipsis assilaf: r in qua sup terrã videt eclipsis.

Et cõuenit nos scire qd in prouintia r ciuitate quibus inueniemus pcordantiã quam predixi- mus accidet in oibus ipsa accidẽtia r in illa p- prie que pertinet ad signuz eclipsis: r in ea qua eclipsis apparet super terram.

Uult dicẽ qd acciõs eclipsis ptingit in puintys r ciuitatibõ pcordantibõ cũ suo signo: r q maiorẽ huerit pcordatiã cũ si- gno eclipsis recipiet magis acciõs eclipsis: cũ at B scieri- mus ipiciẽmõ ibi ubi e eclipsis sup terrã: r dicẽmõ qd ac- cidẽs maiõ r fortiõ erit ibi. Et B e qd vrus duozũ luminariũ q res significat nãles mutat hore eclipsis r tẽdit erga vru- tẽ planetaz r stellaz cõmiscẽtiũ cũ eadẽ: r pp B dat illis puintiaz ipsam met mutationẽ suozũ statuuz: r qñ aliqua prouintia vel ciuitas adiunget que sit maioris cõcordan- tie: r qd ibi magis appareat eclipsis ad visum: illa magis recipiet opus eclipsis qz alie puintie de eclipsi: qz virtus eclipsis est debilis multum qñ est sub terra: r in opando sic magnum posse nõ hz vt quando est super terram.

In tpe futuroz accidẽtiũ. Cap. 6^m.

Dixit Daly.

Ptolomeus dat nobis in hoc capitulo regulas quibus sciamus tempus accidẽtiõ: r quantum durare potest.

Secũda võ spẽm pnostrice p quã signatio- nis hore r spatij quãtitas cognoscit B mõ dephẽdemus: qñ vna. s. r eadẽ eclipsis q in aliquo tpe ptingit: nõ in oibõ regionibõ i eadẽ hore in qñ cernit: nec id qd eclipsaf ex sole: nec etiã spatij tps eclipsis illiõ in oibõ terris est equale: hore eclipticã que erit in vnoquoqz loco- rũ habetiũ ptẽ in futuro: r angulos sm altitudinẽ po- li pariter ponamus sicut facimus in natiuitatibus.

Secũda maneries pnostrationis quam sci- re nos conuenit: est tempus significatiõum r quantuz durabit: quod scire possumus p banc artẽ. Bico enim qd in eclipsibus que sunt vna-

Quadri. Ptol.

E

Tractatus

met hora: postq̄ non sunt in omnibus p̄uitijs
bitatis eq̄r in horis met̄p̄ozalib⁹. Et q̄ nō erit
obscuratū solis ⁊ statio eclipsis eq̄le p̄ oēs p̄ui-
tias: debemus primo ponere horā eclipsis: illi
qui erit in quolibet loco bitato ex locis h̄itibus
pt̄e in ipso accidēt: ⁊ ponemus angulos s̄m al-
titudinē poli sicut facimus in natiuitatibus.

Illi qui sciunt num̄ tabularuz ⁊ equationes sciunt q̄
ascendētia eclipsiuz solis ⁊ lune ⁊ oīum p̄iunctionū
⁊ oppositiōnū sunt diuersa in terris que diuersa sūt in lon-
gitudine vel latitudine. S̄i r̄ quāritas tenebrositatis cor-
poris solaris: ⁊ tēpus stationis eclipsis. Nā bec duo sūt di-
uersa s̄m diuersitatē aspectus in quolibet loco: ⁊ p̄pter B
sunt hore tēp̄ozales p̄terite de die vel nocte hore eclipsis
in quolibet loco: aut ciuitate de alia quantitate q̄ fuerit in
alio loco vel in alia ciuitate. Et postq̄ ita est: ⁊ sciemus ci-
uitates in q̄bus accidētia eclipsis p̄tingēt p̄uenit vt facia-
mus ascendens eclipsiū cuilibet ciuitati ex ipsis: ⁊ sciemus
quot hore eq̄les erūt statio eclipsis. Nā ab horis tēp̄ozali-
bus sciemus q̄n erit accidēs eclipsis. Et ab horis eq̄libus
sciemus quāto tpe durabit: ⁊ ab ascendēte p̄ncipy eclipsis
sciemus q̄n incipiet. Et ab ascendente medy eclipsis scie-
mus q̄n erit maior fortitudo ipsius. Et ab ascendente si-
nis sciemus q̄n cōplebit̄. Et ab ascendente p̄iunctionis vel
oppōnis sciemus planetā qui dñabit in eclipsi: ⁊ inspicie-
mus qui dñabit in quibet h̄az p̄stellationuz. v. g. Si dñā-
bit in p̄n° fortuna: dicemus q̄ p̄n° ascendētis cōmiscet̄ in
bono cū malo. Et si dñabit in p̄n° in fortuna dāuz in p̄n°
erit maius: ⁊ ita dicemus in alijs accidētibus eclipsis. Et
p̄pter hoc dedit nobis P̄tol. vnū sp̄ale ascendēs: manda-
uit t̄n vt faceremus ascendēs in eo q̄ dixit. Ponemus pri-
mo horā eclipsis que est in quolibet loco habitatoz que
partē habēt in ipsis ascendētibus: ⁊ angulos s̄m altitudinē
poli: voluit dicē q̄ oīa ascendētia eclipsis sūt tria vel pla s̄z
q̄ numerus exiuerit: s̄z rectificatiōnē eclipsis q̄n sit p̄ ta-
bulas: q̄ h̄oz diuersitatē in p̄uitijs facit v̄tus imitationis
diuersis modis in qualibet p̄uitia sicut diximus.

C Post bec obseruemus quot horis eq̄libus in vna
quaq̄ terraz tenebre eclipsis extendentur.

C Post bec inspicemus quot horis equalib⁹ du-
rat obscuritas eclipsis in qualibet habitatiōnū.

C Vult dicere q̄ q̄n sciemus ascendens p̄ncipy ⁊ ascendēs
finis sciemus quot horis equalibus durat obscuritas ecli-
psis: hora v̄o equalis est. 15. gradus: ⁊ hora tēp̄ozalis est. 12.
pars diei vel noctis: ⁊ aliquotiens erit magis vl minus de
15. gradibus q̄n dies est maior vel minor nocte. Q̄ autem
sciemus ascendens quādo erit p̄ horas temporales est: q̄
accidens eclipsis solaris non potest elongari vltra. 12. an-
nos: ⁊ accidens eclipsis lunaris vltra. 12. menses: sic intel-
liges ab eo quando ante dicit.

C Quia cū h̄az notitiā h̄uerimus sciem⁹ q̄ futura so-
laris eclipsis tot annis durabit quot eius hore eq̄les
fuerit: lunaris v̄o totidem mensibus.

C Cū aut̄ sciuerimus hoc: sciemus q̄ ascendens
eclipse si fuerit solaris durabit tot annis quot
fuerint hore eq̄les obscuritatis: ⁊ si lunaris tot
durabit mēsis quot fuerint ipse hore.

C Et q̄ sol vno anno circuit firmamentum: p̄uenit vt acci-
dens sui eclipse duret annos: ⁊ q̄ luna circuit vno mense
cōuenit vt duret menses: bec enim est res p̄pria cuiuslibz
eclipse per se. Quādo tamen aliud euz eclipsibus adiu-

getur durabit accidens s̄m illud. v. ḡra. si fuerit cum ecli-
psi p̄iunctio saturni ⁊ iouis: iaz sciemus per id q̄ diximus:
q̄ bec coniunctio si fuerit p̄ncipiū mutatiōnis: illud ac-
cidens mille annis durabit vel circa: sicut in p̄iunctiōi-
bus patefecimus: duplicabimus enim hos annos in men-
ses si fuerit eclipsis lunaris: ⁊ si solaris erunt anni. Et quan-
tum adiungeretur ex hac duplicatione tantū erit tēpus quo
illud accidens durabit. Et si coniunctio p̄ncipiuz muta-
tiōnis non fuerit durabit annis sexaginta: vel magis s̄m
q̄ fuerit numerus quando redibit ad illudmet signum: ⁊
s̄m hoc facies in omnibus coniunctiōibus ⁊ applicatiō-
nibus que fiunt cum eclipse vel in oppositiōnibus earum.
Nam P̄tolomeus cooperuit hoc secretum: ⁊ illud tacuit
cum exemplo q̄ de eclipsibus nobis dedit: nec illum coi-
gnouit ex illis qui hunc librum legerunt qui a verbis P̄to-
lomei intelligeret hoc secretum. Ego v̄o discooperat̄ illud
tibi ⁊ tu bene mentem apponas donec ipsum intelligas.
Nam postq̄ cōmixtio que fit ex cōmixtiōne virtutis so-
laris cum illa lune facit accidens circa annos: si eclipsis fue-
rit solaris ⁊ menses si lunaris s̄m num̄ quo vterq̄ eo-
rum circuit firmamentuz: p̄uenit quādo cōmiscetur cum
virtute que adiūgitur de sole ⁊ luna hora eclipsis alia vir-
tus planetaz vel stellaruz fixaz de modo q̄ de toto fiat
alia cōmixtio q̄ tempus accidentis duret s̄m q̄ fuerit
ipsa cōmixtio: aut decennis vel centenarijs siue milibus
annoz. Et q̄ cōmixtiōnes iste non sunt sic extimande vt
cōmixtiōnes eclipsium solis ⁊ lune: adduxit P̄tolomeus
exemplū vnum de cōmixtiōnibus istis: ⁊ hoc est illud q̄
p̄tinet ad eclipses: ⁊ tenuit sufficere eo q̄ aliud totum po-
test intelligi a vi suoz verboz p̄out faciunt boni p̄fici
in medicinis ⁊ cibis: qui docent cuius complexionis sunt
quelibet h̄az in comparatione hominis temperati: ⁊ p̄hy-
sicis intelligat quomodo habebit operari in cōplexiōnez
que de temperamēto exiuerunt s̄m magis ⁊ minus: ⁊ ita
fecit in eclipsibus P̄tolomeus vt astrologus op̄et p̄ eas
s̄m virtutes augentes vel minuentes virtutem eaz.

C Quapp q̄ p̄ncipiū h̄ozaz istaz rez: ⁊ totuz eē eaz
spatij nō nisi s̄m p̄portionē loci eclipse ad angulos
dephēdit: cū locus eclipse s̄ oriētali pte oriētis fue-
rit futuri p̄ncipiū: in q̄tuor p̄mis mēsis post eclipse
horā fore significabit. Intēsiōnis v̄o status in prima
tertia spatij totius t̄pis in quo erūt significatiōnes il-
li⁹ eclipse apparebit. Si at̄ in pte celi medij fuerit si-
gnificabit q̄ erit in quatuor mensibus sc̄dis ⁊ in ter-
tia media. Q̄ si fuerit in occidentali parte oriētis
in quatuor postremis mensibus illud fore: designa-
bit in tertia ⁊ vltima.

C Et p̄ncipia h̄ozaz h̄oz tēp̄oz: ⁊ ḡnāl̄ h̄ tēpus
pōt sciri a cōparatione loci eclipse ad angulos:
q̄ locus eclipse cū fuerit a pte oriētis ad oriē-
tē demonstrat q̄ p̄ncipiū accidētis erit in primis
q̄tuor mēsis post horā eclipse: ⁊ maior fortitu-
do ipsi⁹ accētis erit i termino prio toti⁹ t̄pis quo
erūt accētia ip̄a eclipse. Et si fuerit i pte medij
celi d̄mōstrat in q̄tuor mēsis sc̄dis: ⁊ maior
fortitudo in termino de medio: ⁊ q̄n fuerit in
parte occidentis ad oriētā: demonstrat q̄ acci-
dens erit in quatuor mēsis postremis: ⁊ ma-
ior fortitudo in termino postremo.

C P̄tol. adiūgit in B loco regulas oēs q̄ scire possumus
q̄n erit accēs ⁊ quāto tpe durabit: ⁊ q̄n erit eius fortitudo
dicēs

dicēs q̄ tps̄ hoz̄ r̄ tēpus quo durabit p̄t̄ sciri a loco eclī-
p̄sis in cōparatione anguloꝝ : q̄m̄ acc̄tis eclīp̄sis elōgatur
tātū quātū est numerus hoz̄az̄ q̄ sūt elōgate ab ascēdente
r̄ be hoz̄e sūt tēporales. Et tu scies hoz̄as elōgationis eclī-
p̄sis ab ascēdente p̄ regulas q̄s dixit in 10° cap° 3° ptis q̄m̄
locus fuit quēdo extrahunt hoz̄e elōgationis significatoꝝ.
Nā q̄m̄ scieris quoz̄ sūt hoz̄e iter eclīp̄sis r̄ d̄cimā domū:
manifestū est q̄ iter 10° domū r̄ ascēdēs sūt sex hoz̄e tē-
porales: r̄ q̄m̄ addideris hoz̄as q̄bus est elongata eclīp̄sis a
decima postq̄ ipsa trāsuerit sup̄ sex hoz̄as q̄ sūt iter 10°
r̄ ascēdēs exibit sūma hoz̄az̄ q̄bus est elōgata eclīp̄sis ab
ascēdēte. r̄ si nō trāsuerit decimā minuas a sex hoz̄is: r̄
manebit elōgatio eclīp̄sis ab ascēdēte p̄ncipij eclīp̄sis: r̄
ita scies q̄m̄ ic̄p̄iet acc̄tis eclīp̄sis s̄m̄ q̄ ante mōstrauim⁹.
S̄ilr̄ q̄m̄ scieris hoz̄as elōgationis eclīp̄sis ab ascēdente
medij: scies q̄m̄ erit mediū acc̄tis. r̄ q̄m̄ hoz̄as scieris elō-
gatiōis ab ascēdēte finis: scies q̄m̄ cōplebit acc̄tis eclīp̄sis.
hec enī hēmus d̄ d̄cō Ptol. Et addidit ibi regulā vnā quā
accepit de pre vbi fuerit eclīp̄sis: dicens. si eclīp̄sis fuerit a
pre oriētis: q̄ fortitudo acc̄tis erit in termino p̄ t̄pis quo
durat. r̄ si fuerit v̄sus pre medij celi: fortitudo erit in sc̄do
medio t̄pis q̄ durat. Et si fuerit v̄sus pre occ̄tis: fortitudo
accidētis erit in vltimo 3° t̄pis quo durat. Hoc enī ē ḡniale
i eclīp̄sis: p̄iūctionib⁹: r̄ in oib⁹ applicationib⁹. S̄z̄ Ptol.
tenuit q̄ nulla aliaz̄ p̄iūctionū nec applicationū p̄t̄ aliqd
opari sine h̄ndo firmitatē laminariū v̄l vni⁹ eoz̄: r̄ ita de
mōstratū appet p̄ v̄ba sua in q̄libz̄ loco: pp̄ B̄ dimisit log
de p̄iūctionib⁹: r̄ locutus fuit de eclīp̄sis eo q̄ sūt radices
in acc̄tis: magnis valde. Lū āt̄ b̄n̄ scierimus factū eclī-
p̄siū sciemus facta oīuz̄ p̄iūctionū. Et vt̄ B̄ meli⁹ itelligas
volo tibi dare exēplū. ponamus q̄ fuit eclīp̄sis lunaris: r̄
p̄iūctionis saturni r̄ iouis gradu p̄ gradu cum eo: r̄ q̄ hec
p̄iūctio sit p̄n̄m̄ grād̄is mutationis: r̄ durer obscuritas eclī-
p̄sis trib⁹ hoz̄is eq̄lib⁹: r̄ hec tres hoz̄e significāt tres mēses
q̄ sūt 4° vni⁹ anni: r̄ cū eas multiplicabimus in mille an-
nos: q̄m̄ in tot annis reuertit̄ p̄iūctio mutationis ad p̄m̄ si-
gnū quo exibit numerus. 250. annoꝝ: r̄ pp̄ B̄ debes īspicē
q̄liter p̄iūctio mutat̄ significatiōē eclīp̄sis lunaris de mē-
sibus ad cētenaria annoꝝ. Et si acciderit cū istis eclīp̄sis r̄
p̄iūctione applicationes alie planetaz̄ cētenaria mutabū-
tur ad magis. Ponamus enī q̄ fuit eclīp̄sis solaris r̄ p̄iū-
ctio saturni r̄ iouis cū eo gradu p̄ gradu i p̄n̄m̄ mutationis
grād̄is: r̄ onret obscuritas solis duob⁹ hoz̄is eq̄lib⁹ q̄ due
hoz̄e significant annos: eo q̄ hoz̄a eclīp̄sis solaris si-
gnificāt annos: r̄ ē manifestū q̄ cū mltiplicabimus duas
hoz̄as p̄ mille annos: exibūt duo millia annoꝝ: t̄n̄ planete
q̄ iungunt̄ cū sole p̄dūt v̄tutes r̄ nihil opant̄. Et manifestū
est q̄ in tā lōgo tpe accidēt eclīp̄ses r̄ p̄iūctiones q̄ signifi-
cabūt h̄iū hui⁹ magni p̄ncipij. S̄ilr̄ p̄nt̄ accidere eclīp̄ses
mlte q̄ affirmabūt significatiōē primā r̄ augebūt in suis
operibus: r̄ pp̄ hoc h̄z̄ accipere iudiciū vnus in compara-
tione alterius iudicare s̄m̄ v̄tutē quā vincētem iuenies:
sicut Ptolomeus nunc tibi monstrabit.

C Particulares āt̄ augmētationes r̄ diminutiones fu-
turoꝝ dephēdunt̄ ex p̄iūctionib⁹ r̄ p̄uētionib⁹ q̄ fiēt
iter hec cū erūt in locis q̄ sūt futuroꝝ occasiōes v̄l in
aliquo loco cū eis societate habētuz̄ in figura.

C Et augmēta r̄ decremēta p̄icularia hoz̄ accidē-
tū p̄nt̄ sciri a p̄iūctionib⁹ q̄ erūt in medio hui⁹
q̄m̄ p̄rigēt̄ i locis h̄ntib⁹ i istis accidētib⁹ rōnē v̄l
i aliqb⁹ locis h̄ntib⁹ cū eis p̄icipationē i figura.

C Quā sciemus aliqd̄ ex accidētibus magnis poterimus sci-
re augmētū r̄ decremētū p̄ p̄iūctiones r̄ oppōnes q̄ acci-
dēt in loco illi⁹ accidētis: vel q̄ bēant̄ p̄cordatiā cū illo lo-

co: q̄m̄ be mouēt opus p̄m̄ r̄ illud iclīnāt ad bonū v̄l malū
s̄m̄ illū q̄ d̄n̄at̄ in eis si fuerit in loco quo sibi d̄n̄at̄: v̄l ille
q̄ d̄n̄at̄ in eis sit d̄n̄us eius q̄ d̄n̄atus fuit in eclīp̄si. p̄ acci-
det q̄ sc̄ds faciet q̄ p̄mus v̄tutē amittet si sc̄ds fortior fue-
rit p̄. Et postq̄ ita est in p̄iūctionibus r̄ oppōnibus mlto
magis erit in eclīp̄sis r̄ p̄iūctionibus magnis: q̄ vn⁹ p̄t̄
facere q̄ alius vim amittet vel augebit in ea. Quā qlibet
eoz̄ ḡnat̄ iter nos sp̄ualē v̄tutē magni opis. Et si acciderit
q̄ sp̄s sc̄ds p̄cordet cū p̄ augebit in v̄tute sua: r̄ opus suuz̄
renouabit. Et si acciderit q̄ sc̄ds sit diuersus a p̄ inueniet
v̄tutē suā r̄ erit s̄m̄ q̄ sp̄s sc̄ds fuerit. hac enim manerie
sūt v̄sus nos opa planetaz̄. Et puenit te scire q̄ sp̄s sc̄ds
habebit posse addēdi v̄l minūēdi in ope p̄mi: si vn⁹ acciderit
q̄ p̄cordet tps̄ accidētis sc̄di cū tpe p̄mi: t̄n̄ si vn⁹ opabit̄
alio tēpore quā addet alter: nec addet nec minuet.

C Et ex locis ēt̄ motū planetaz̄ p̄ q̄s futura p̄tingūt
vt̄ sint. s̄ oriētales vel occidētales seu stationary v̄l
ascēdētes in p̄n̄o noctis: r̄ vt̄ i figura signis q̄ sit occa-
siōes futuroꝝ p̄ aspectū: v̄l alio mō p̄dicto assignet̄.

C Et a locis cursuuz̄ planetaz̄ vn̄ veniūt acc̄tia
si sūt oriētales aut occidentales: aut stantes vel
ascēdētes prima nocte: aut si h̄nt̄ p̄icipationem
in figura cū signis accidentia operantibus.

C Dicit q̄ accidēs citius vel tardi⁹ crescit minuit̄: r̄ durat
magis r̄ minus s̄z̄ rōnē eius quo fuerit status planetaz̄ q̄
d̄n̄at̄ ibi si fuerit oriētales vel occidentales aut directi v̄l
retrogradū: aut stātes v̄l festini siue tardi: r̄ B̄ ē si h̄uerint
p̄icipationē cū signis in qb⁹ fuerit eclīp̄sis: aut ille q̄ d̄n̄at̄
bit̄ in eclīp̄si r̄ absolute cū signo accidētis significante.

C Cū oriētales nāq̄ fuerit v̄l stationary augebūt fu-
tura: cū occidētales aut̄ vel sub radijs extiterint aut
ascēdētes in vespere retrogradū futura minorabūt.

C Et si fuerit oriētales r̄ stātes veniet p̄ eos au-
gmētū accidētū: r̄ si occidētales v̄l sub radijs
solis aut ascēdētes prima nocte retrogradū ve-
niet per eos accidentium decrementum.

C Vult dicē q̄ q̄m̄ sūt oriētales planete sūt fortiores: r̄ pp̄
B̄ opus suū maius erit r̄ magi appetit̄: r̄ q̄m̄ fuerit occidē-
tales vel sub radijs solis sūt debilioris v̄tutis: r̄ suuz̄ opus
magis diminutum erit. Et s̄ilr̄ q̄m̄ fuerit retrogradū: q̄m̄
malo mō existunt mala opa opant̄ alia manerie quā ha-
beāt p̄nām: r̄ opez̄ v̄tutes erūt s̄m̄ vitia sibi p̄rigētia. Nā
videmus q̄ malū saturni r̄ martis multū crescit q̄m̄ stant
male: q̄ bonū q̄d̄ in eis est debilitat̄ r̄ mutat̄: r̄ de alio mō
reuertit̄: q̄ p̄dit̄ bonū q̄d̄ in eis est: r̄ malitia sua remanet.
Et est manifestū q̄ opus planetaz̄ crescit cū h̄nt̄ magnaz̄
v̄tutē r̄ minuit̄ cū sint debiles: r̄ sūt festini venit citius
opus suū: r̄ tardius q̄m̄ tardi. Et q̄m̄ sunt in angulis agent
in v̄tute accidentis: r̄ citius venit: r̄ q̄m̄ in cadētibus mi-
nuūt de accidētē r̄ ipm̄ debilitāt. r̄ q̄m̄ in sequētibus angu-
loꝝ in B̄ mediocrius opant̄. Et est manifestū q̄ tēpus ac-
cidētis r̄ quātū durabit: r̄ eius v̄tus in se plōgabūt̄ r̄ dilā-
tabūt̄: augef̄ r̄ minuet̄ s̄m̄ p̄iūctiones r̄ oppōnes q̄ fuerit
post eclīpsim: que significauit accidēs: r̄ s̄m̄ planetas qui
d̄n̄ati fuerint in accidēte r̄ quantū durabit: r̄ postea īsp̄i-
cies istas res alias: r̄ addas in eo q̄d̄ p̄tingit̄: vel minues si-
cut videris q̄d̄ stant: r̄ id q̄d̄ exibit post B̄ erit. Mōstrauim⁹
enīz̄ tibi in B̄ ca° accidētia durātia miliarib⁹ annoꝝ:
cētenarys: decēnarys r̄ vnitatib⁹: r̄ q̄ durāt dieb⁹ mētib⁹ r̄
hoz̄is si itelleristi regulas q̄s te docuim⁹: r̄ B̄ itelliges illos
q̄ locuti fuerūt in accidētib⁹ miliarū ānoꝝ r̄ in cētenarys
decēnarys r̄ vnitatibus q̄ rectā nō adduxerūt viā. Nā ex

Tractatus

eis fuerūt q̄ solā acceperūt signatōne p̄iūctionuz: z eoz q̄ dederūt cuilibet planete numez scituz annoz: z dixerunt mille annos talis planete z mille annos alterius: z nullam h̄az viāz certitudinē h̄nt: qz p̄iūctiones nō p̄nt opari aliq̄d firmatatis sine duob⁹ luminari⁹: qz luminaria sūt p̄ncipes sup oēs stellas: z nullus p̄t abfz suo dñō aliquam rē firmare z sine suo mandato. z si firmauerit sine eo dñs eā destruet z aliā rē firmabit: B̄ at̄ in mltis locis mōstrauimus: z pp̄ h̄ oꝝ modis oib⁹ vt p̄iūctio z oppō solis z lune q̄ sūt eclipsales b̄ant maiorē v̄tutē q̄ oēs alie applicatōnes: qz sūt semp̄ vna recta linea: z maiores v̄tutes p̄iūctiōnū planetaz sūt q̄ p̄iūgunt̄ in lōgitudine z latitudine. Et postq̄ ita ē oꝝ q̄ eclipses b̄ant maiorē v̄tutem q̄ oēs alie applicatōnes: qz sūt luminaria maioris v̄tutis q̄ oēs alie stelle z manifestioris. Et p̄uenit vt ille q̄ maioris v̄tutis ē sit dñs sup illū q̄ sic magne v̄tutis nō ē: sic demōstratū est in p̄ pte: z pp̄ h̄ p̄uenit oib⁹ modis vt mutationes magnas multū accipiamus a duab⁹ eclipsib⁹ cū secū p̄iūctio magna fuerit sic demōstrauim⁹. Cōiūctiōes nāqz planetaz p se obiles sūt: eo q̄ planete obiliores sūt sole z luna. Diuiliaria qdē annoz planetaz quos illi dicūt: ē numerus qui regulā nullā h̄z: nec rōnē nālē: z pp̄ h̄ oēs q̄ locuti fuerunt in h̄ dixerūt sine rōne z sine sapiētia: z illi q̄ post venerūt fuerūt eos secuti. nos at̄ cū itelligemus v̄ba sapientissimi Protol. sciemus totā veritatē in se: qm̄ hic vir bon⁹ solus dixit veritatē in tota hac arte nālī. Et itā demōstrāim⁹ tibi p̄ glofaz n̄am oia sua p̄posita breuiter. z si voluissē glofare z apte mōstrare: liber multū magn⁹ fuisset z nō stetit in alio tāto ei⁹ quo est. B̄ tñ sufficiebat tibi: qz n̄e volūtatis ē vt itelligas v̄ba huius boni viri: z cū ea b̄nt itellegeris ibis recte p̄ oēs partes huius artis. Et cōuenit vt scias q̄ quāto magis legeris libruz istū z ipsuz reiterabis: tāto magis itelliges quālibet rōnem eaz que ibi sunt.

CIn gñe futuroz accidentium. Cap. 7^m.

Dixit Daly.

Istud caplm̄ ē illd qd sequit̄ id qd locutus fuit de tpe accidētis: qz postq̄ dedit regulas in sciēdo qua rōne veniūt accidētia: z alias regulas pro sciēdo tēpus qñ accidit z quātū durabūt: dedit nobis in caplo isto regulas p̄ sciēdo que res erit illa q̄ accīs illud recipiet: dicens.

Et itā vō spēs p̄gnostice ē p̄ quā in q̄ gñe futuz accidet dephēdimus: qd ex q̄litate b⁹ z figuris q̄ p̄pē sūt signoz in qb⁹ est eclipsis locus idicat̄: z signoz etiā in qb⁹ erraticē z nō erraticē p̄sistūt stelle: q̄ signo eclipsis z signo āguli p̄cedētis eclipsi donādo disponūt.

Tertia maneries p̄gnosticationis est qua sciri p̄uenit i quo gñe accīs illd p̄tiget: z possum⁹ h̄ scire p̄ stat⁹ z figuras p̄tinetes ad signa i qb⁹ sit loca eclipsiū: z i qb⁹ sit planete gubernātes signū i quo ē eclipsis: z signū anguli q̄ ē ante eclipsim.

Ault dicē q̄ recipiēda sūt accētia ipsa q̄ p̄cordāt cū statib⁹ z figuris p̄tinetib⁹ ad signū eclipsis z ad sigm̄ dñi loci eclipsis. Nūc at̄ itelligimus q̄ regula quā p̄ h̄ accipe debemus ē duaz rez. vna ē signū eclipsis. alia signuz planete dñantis in signo eclipsis: z in signo anguli q̄ ē ante eclipsis. Et id ex his q̄ si iter nos qd cū signo eclipsis p̄cordauerit. vel cū signa planete dñantis recipiet accīs. Si r̄ p̄uenit nos ipicē in figuris q̄ sūt i signo eclipsis: aut cū planeta gubernatore z extrahem⁹ signatōne ab oib⁹ istis reb⁹.

Scietur aut̄ aliquid de his ex stellis erraticis istoz duoz locoꝝ sicut hic narrando docemus.

Et sciemus quis planetaz est gubernator bo-

rum duoz locoꝝ hoc modo quem dicam.

Postq̄ dixit q̄ genus recipiēs accidens a signo eclipsis sciri p̄t: z stellis fixis z planetis dñantibus in signo eclipsis: z in angulo q̄ est ante ipsum: incipit nos p̄mo docere quo sciemus planetam dominantem in ipsis locis.

Stella igit̄ q̄ mltas in duob⁹ p̄fatis locis auctoritates h̄berit. i. in eclipsis loco z i alio loco āguli p̄cedētis eclipsim fm̄ alictisal: z fm̄ hoc q̄ illis domibus ac triplicitatibus exaltationibus etiāz atqz terminis dominabitur: illa solūmodo erit aliquid bebir.

Dico q̄ planeta q̄ h̄z mltas dignitates i duob⁹ locis q̄ dixim⁹: z hic ē loc⁹ eclipsis z signū anguli q̄ ē ante eclipsis h̄z q̄ sūt applicationes z p̄tinetie terre: z fm̄ p̄tē p̄titionis signi: z fm̄ dignitatē quā habent: vt sunt domini domoz: aut trigonoꝝ vel exaltationum aut terminoz. Itāz ille solus erit dominus gubernationis.

Multe dignitates statū eēntialiū z accētialiū planetarū sūt iste: eēntiales sūt dom⁹: trigon⁹ z exaltatio ac termin⁹ accētiales sūt applicatio: sepatio oriētalitas aut occētalitas: vt masculinitas vt feminitas: z appetitio: aut h̄z p̄ticipatōne cū sole: aut lūa i figura: vt q̄ sit cū eclipsi sup vno circulo vt sup duob⁹ circulis egdistātib⁹: vt q̄ b̄at sitū talē q̄lē eclipsis: z h̄ est eē cū eclipsi in circulo ex circulis q̄ sūt egdistātes oriēte. v. g. q̄ sit altitudo planete in oriēte orientis septē graduū: z altitudo eclipsis in oriēte occidentis septē graduū: z hac manerie q̄ habeat dignitates in angulo qui ascendit ante eclipsim dignitates eēntiales z accidentales. nam ille erit dominus eclipsis.

O si vnā stellam que loco eclipsis z anguli dominet: nō inuenerimus duas stellas plures in his duob⁹ locis auctoritates vt p̄diximus habētes inuenta mus opz: z tunc p̄ponendus est eclipsis dominus.

Et si nō inuenim⁹ planetā vnū q̄ eclipsis z anguli sit dñs: p̄uenit vt accipiamus ambos planetas habentes magis p̄cordātie cum quolibet duoz locoꝝ sicut diximus: z eligemus p̄mo dominū eclipsis z ipsuz p̄ponemus.

Qñ acciderit q̄ nō sit solus q̄ dñet̄ in signo eclipsis z in signo anguli q̄ ascēdit ante: z acciderit vt qd̄bz boꝝ duoz signoz b̄at suū planetā p̄p̄riū dñantē in eo p̄ mltas dignitates q̄s in ipso b̄at: p̄uenit vt accipiamus significationē de ambob⁹ planetis: z p̄ponem⁹ significationē ei⁹ q̄ dñat̄ i signo eclipsis: z postmodū planetā q̄ dñat̄ in angulo q̄ est añ eclipsim: z p̄uenit vt itelligas q̄ angulus q̄ ē añ eclipsis ē angulus qui h̄z trāsire p̄ locū eclipsis p̄ motū egnocit.

At si plēs q̄ due stelle eqs i his locis duob⁹ auctoritates h̄berint illā in dispōne eligem⁹ z p̄ponem⁹ fortiorē de qua qd̄ sit in angulo p̄ueniētius idicat̄: vel q̄ sit fortioris opis: aut q̄ magis illi⁹ h̄az p̄ueniat.

Et si planete h̄ntes dignitates i istis locis fuerint plures duobus: z quilibet eoz habuerit his duobus locis dignitates equales eligemus p̄mū z p̄ponemus illum qui est magis cit⁹ ca angulū: z fortior est in ope z de illo h̄az.

Qñ dñabit̄ in signo eclipsis z in signo anguli q̄ ē añ ips⁹ magis vno planeta: p̄uenit vt eoz eligam⁹ illū q̄ i angulo fuerit fortiori. z gñat̄ dico vt semp̄ eligamus eoz illuz q̄ fuerit maioris opis z v̄tutis. z si in h̄ eales fuerit: accipiemus

mus eoz illū q fuerit in suo baiz: r B mō faciem. aspiciemus in q̄libz eoz: r numerabimus quot dignitates bz de eēntialibz r accidētalibz: r illū quē iueniem⁹ pluriū dignitatū aut in angulo vl in suo baiz: vl maiorē hie vtutē: accipiēti⁹ significationē si dñabit in signo eclipsis: vel i signo anguli q est añ. r hic est finis regule date in sciēdo planetā dñantē. Et noiauit hie Ptol. sine sole r luna: eo q̄ planete iclināt op⁹ solis r lune: r ipsuz deducūt ad opez suoz nāz: r pp hoc accipiēmus semp accidens eclipsis a planetis.

Et cum hoc iterum stellarum non erraticarum dispositionem sic accipiēmus.

Et a stellis fixis gubernātibz accipiēmus significationem similiter cum planetis.

Uult dicere q̄ adiungamus significationē stellaz fixarū etiā que sunt cū eclipsi sup vno circulo: vel cū angulo q̄ est ante cum significationibus planetaz: r fm hoc cōmifcebimus totam significationem eclipsis.

Ex stellis igit lucidissimis illā q̄ cū loco eclipsis in angulo q̄ p̄cessit eclipsim appuit p̄mit⁹ obseruabim⁹.

Et quod magis accipere nos opz sunt stelle que sūt in loco eclipsis: r in angulo qui est ante eclipsim existentibus stellis lucentibus.

Stelle fixe lucētes sūt ille q̄ sūt p̄ 2^c 3^c 4^c r 5^c magnitudinis: r cū aliq̄ baz fuerit cū gradu eclipsis i circulo orizōte vel in circulo meridiei post eclipsis. r B ē in angulo q̄ ē añ eclipsis: r sp cadit occidētalē ab eclipsi: hēbit viz p̄p̄ea i gubernādo āgulū anteriorē. r B mō erit significatio stellaz fixaz cū fuerit cū eclipsi: qz semp p̄uenit vt cōmifceamus significationē stellaz fixaz cū illa planetaz dñantiū illas. p̄mo que maioris magnitudinis fuerint accepturi.

Quod ex his que in p̄mo nostro libro diximus deprehendetur: in quo nouem modis societatum figuraz que stellis apparent enarrauimus.

Et sciēti⁹ p̄ id qd mōstrauim⁹ i p̄rio libro: cū declarauimus maneries q̄ in planetis apparēt.

Primus liber suus est liber Almagesti: in ei⁹ octauo tractatu mōstrauit p̄ arithmetica r geometriā quō scire possumus p̄ticipationes figuraz que apparēt planetis: vna respectu alteri⁹: r in respectu solis r lune: r in respectu eoz rū ad terrā. r tu certe scies B totū p̄ octauum tractatū.

Alia itēz stellaz q̄ hora eclipsis cū angulo ascēdenti⁹ vel cū angulo mediū celi fuerit cuz illo. s. istoꝝ duoz anguloꝝ q̄ locū eclipsis subsequat⁹ obseruabimus.

Et cū h cōmifcemus signationē planete q̄ erit scda hora eclipsis i āgulo ascēdētis: vl cū āgulo mediū celi q̄liscūqz sit eoz isequat⁹ locū eclipsis.

Uult dicē q̄ oz vt adiugamus cuz significationibz ipsis q̄ dñant in loco eclipsis r in angulo anteriori significationē planete gubernātis angulū q̄ sequit⁹ eclipsis r stellaz q̄ fuerint in angulo isto: qm̄ iste augulus ponet se in loco eclipsis cū motu firmamētī p̄ quē facit diem r noctem.

Post q̄ aut dephēdimus stellas quas ad cognoscēdas futuri occasiones talit⁹ obseruamus forme signi in quo est eclipsis obseruationē: r illi⁹ in quo sūt stelle habētes dispōnē subiungemus cū gñis in quo futuz p̄tinget non possit haberi notitia nisi per qualitatū istoꝝ p̄dictoz locoꝝ proprietates.

Post q̄ d stellis loquimur a qb⁹ hēm⁹ significationē accipe isto mō: volumus B seq̄ inq̄rēdo q̄ erūt figure signoz i qb⁹ erit eclipsis: r i qb⁹ erūt

stelle gubernātes: qz gen⁹ in quo p̄tinget accidēs sciri pōt vt plurimū a pprietatibus boꝝ locoꝝ.

Uult dicē q̄ hēm⁹ ispicē in figuris locoꝝ in qb⁹ ē eclipsis: r locoꝝ in qb⁹ sūt planete gubernatores eclipsis: r gubernatores anguli anterioris: r anguli q̄ post venit ips: qz subiecta in qb⁹ p̄tingit accēs sūt subiecta p̄cordātia cū figuris signoz in qb⁹ sūt planete dñantes ibi: r stelle fixe p̄cordātes cū signo eclipsis: tñ ad figuras āguli āterioris vl ei⁹ q̄ postea seq̄t: ispicē nō debemus: qm̄ Ptol. locut⁹ fuit de figuris signoz gubernatoꝝ: r de alijs locutus non fuit.

Signoz igit figure q̄ formant i āgulo circuli zodiaci: r q̄ sūt s̄z stellas nō erraticas cū in humane figure similitudie figurant id qd futuz eē significat in humāo gñe p̄tinget: r si figurā aialis syluestris representat: vel si q̄drupedib⁹ assimilant in aialib⁹ eis s̄lib⁹ iuenient.

Et si formis reptiliū aiantū assimilant erūt in serpētib⁹ r in eis s̄lib⁹. Itē si feraz similitudinē gerūt i feris syluestrib⁹ q̄ nocēt boib⁹ illō futuz eueniet: r si domesticoz aialū formas representat in domesticis aialib⁹ qb⁹ vtunt boies: r qb⁹ oi tpe vite sue iuuant: illō iueniri nō dubitat: s̄z vniuscuiusqz sp̄i boꝝ aialium formā: id est in eqs r bob⁹ ac pecudib⁹ r in his s̄lib⁹.

Ita q̄ figure signoz q̄ sūt in zodiaco s̄z stellas fixas q̄ ibi s̄ fuerit s̄iles figuris boiuz erit i gñe boiuz accēs: r si fuerit s̄iles figuris bestiaz syluestriū vl q̄drupedū accidēs erit in bestijs sibi s̄lib⁹. Et si fuerit s̄iles reptilib⁹ erit accēs in colubrib⁹ r s̄lib⁹. S̄ilr si fuerint s̄iles figuris bestiaz feraz erit accēs in bestijs feris boib⁹ nocētib⁹. r si fuerit s̄iles bestijs domesticis erit accēs in bestijs vñ seruiūt sibi boies: r de qb⁹ se adiuuāt i vita sua s̄z sp̄ez q̄rūlibz bestiaz vñ fuerit in figura: sic sūt equi vacce pecudes r talia.

Id qd dixit ita figure q̄ sūt in zodiaco: dixit q̄ pp figuraz signoz: qm̄ eaz sūt q̄ sūt in figura boiuz: sic gemini: v. go: libra: r aq̄ri. r p̄ medietas sagittary: r eoz q̄ assilant q̄drupedib⁹ syluestrib⁹ sic leo: r eaz q̄ assilant dome stici: sic aries: taurus: r capricorn⁹: r vltima medietas sagittary. r eaz q̄ assilant reptilib⁹: sic scorpio. r eaz q̄ assilant piscib⁹: sic cācer r piscis. r eaz q̄ assilant volatilib⁹: sic v. go gemini r piscis. r q̄libz baz bz res p̄pas cū qb⁹ p̄cordat: qm̄ aries p̄cordat cū ouib⁹: taurus cū vaccis r bob⁹: leo cū oi sp̄e feraz. Et vltima medietas sagittary cū eqs mulis r asinis. r capricorn⁹ cū capris r capreolis: r q̄ sūt s̄z figuraz stellaz fixaz q̄ sūt extra zodiacū signoz in pte septētrionis vl meridiei significāt q̄libet eaz figura de reb⁹ q̄ sūt iter nos illas q̄ secū p̄cordāt: sicut figura delphini que significat pisces marinos: r sicut nauis que significat oia nauigia: r omnes res tales. nam hac eadem manerie qua est significatio signoz est etiam aialium figuraz.

Itē id qd ex figuris aialū syluestriū versus p̄te septētrionalē ponit subitaneas terre mutationes p̄p̄e significat. Qd aut versus partē meridianā figuratur alterationes aeris nemini timorē inferētes ostēdit.

S̄ilr figure bestiaz syluestriū que sunt a parte septētrionis significāt p̄p̄ie motus terre que sūt sine susceptione. S̄ilr q̄ sūt a parte meridiei significāt cursum aeris sine susceptione.

Cum motus quos dixit sunt terremotus et ruina castrorum et villarum: cursus aeris sine suspectione sunt venti fortes et multe pluuie sine tempore.

Cum loca stellarum que dominando disponunt in figuris alas habentibus: fuerit ut in virgine et sagittario: et gallina ac vulture volante: et in his similibus illud futurum in volantibus contingere manifestum est: et maxime in volantibus que ab hominibus comedunt.

Quia si planetarum loca que dominant in gubernamento fuerint cum figuris volatilibus: sicut est virgo vel aquarius aut gallina seu vultur volans vel alie tales figure: accidens erit in quibus illis maxime qui comedibiles sunt hominibus.

Virgo et aqarius: et si forma habent humana: alas habent: et proprie significat aues: quos boves comedunt: et gallina habet figuram aliarum gallinarum que inter boves nutriunt: figura vulturis est figura asturium falconum et auis fugatiu per se alias aues comestibiles: et proprie hoc veniunt que significant aues comestibiles.

Et si fuerit in figuris animalium natabilium in piscibus et in omnibus animalibus aquaticis illud accidit: Nam si in figuris animalium marina representantibus fuerit ut in cancro ac capricorno atque delphino: illud erit futurum in animalibus marinis et in navibus equozis. At si in figuris animalium fluuiatium fuerit ut in aqurio et piscibus in animalibus fluminum et fontium apparebit.

Et si fuerit in figuris animalium natantium erit accens in piscibus et in omnibus alijs animalibus que sunt in rivis. Et si fuerit in figuris animalium maris sicut cancer et capricornus et delphinus erit accens in animalibus maris et suis nauigijs. Et si fuerit in figura animalium rivorum sicut aqurio et piscis erit accidens in animalibus rivorum et suorum fontium.

Si fuerit significantes in figura animalium natantium erit accens in piscibus et in omnibus alijs rebus euntibus per aquam. et si fuerit ipse figure de animalibus maris: erit accens in animalibus maris et suis nauigijs. Et si fuerit ipse figure de animalibus rivorum et fontium erit accens in animalibus rivorum et fontium: et in animalibus rivorum cancer et capricornus sunt significantes maris: quia figura canceri est in mari: et capricornus est significator maioris partis maris a parte meridiet: quia figura aqurio concordat cum aqua currentibus significat rivos: sicut. z. pisces. has enim figuras scire poteris et cuiusmodi virtutes habent in prima parte huius libri: maxime in 9o capitulo. ubi loquitur de complexionibus stellarum fixarum. Et scies loca figurarum in 7o et 8o Almagesti: et in alijs libris harum figurarum quos sapientes fecerunt.

Et si in figura navis fuerit in utroque genere videbitur.

Et si fuerint in figuris navis erit ascendens in ambobus generibus.

Et quod figura navis est in mari et in rivis: veniunt que res significant que sunt in ambobus. et si fuerit significantes in ea: erit accidens in rebus que sunt in mari et in rivis: et per hanc viam scies significantes aliarum figurarum.

Silicet si fuerit in aliquo signo solstitialium vel egnocctialium: erit significatio generalis in rebus aeris et in temporibus unicuique earum convenientibus.

Silicet si fuerit in duobus signis solstitialibus et in duobus egnocctialibus erit significatio sua generalis in statibus aeris et in proprijs temporibus que habet eorum signorum.

Diximus multoties quod Ptolemaeus dicit nobis solummodo regulas generalis. nam que prefecit log de regulis figurarum: locutus est de figuris statuum signorum tam bene essentialium sicut accidentalium. dicens quod duo

signa solstitialia et duo egnocctialia si fuerit significantes et alij eorum: demonstrat quod accens erit in statibus aeris: sicut de calore aut vetis vel alijs talibus rebus vel alijs: et erit in proprijs temporibus signorum significantum. si fuerit aries erit in vere: et si in cancro et estate: et si in libra in autumno: et si in capricorno in hyeme.

Earum autem significantes proprie in his que ex terra nascuntur apparebunt.

Tamen propria significatio erit in rebus que nascuntur in terra.

Significantes que fuerit in alijs horum quatuor signorum: quis demonstrat quod accens erit in mutationibus aeris et in temporibus: demonstrat etiam proprie in rebus que nascuntur de terra.

Nam cum fuerit in signo egnocctiali vernali in fructibus arborum cum oziri ceperint earum significantes iuventem ut in vineis ac ficulneis et in eis temperaneis. Et si fuerit in signo estivali solstitiali in fructibus cum colligunt et reservant futura contingere significabit propter quod in egypti regionibus in augmento nili proprie significantes ostendunt. Si autem fuerit in signo equinoctiali autumnali: erunt significantes in seminibus cum seminant ac in herbis et in his silibus. Sed si fuerint in signo solstitiali hyemali in oleribus: et in hoc quod ex volucris et piscibus apparet eorum significantes evenient.

Ita quod que fuerit in signo egnocctij vernalis significatio sua erit in fructibus arborum que cito exeunt sicut in nucibus ficibus et alijs que temporibus istis nascuntur: et si fuerit in signo solstitij estivalis demonstrat accens que erunt in fructibus que sunt colligendi et gubernandi: et in terra egypti erit significatio sua proprie in augmento nili: et si fuerit in signo egnocctij autumnalis erit significatio sua in rebus que seminantur in herbis et talibus. Et si fuerit in signo solstitij hyemalis erit significatio sua proprie in oleribus: et eo quod apparet de nam autum et piscium.

Red proprie quod quilibet horum signorum habet suum proprium accidens que significantes fuerit in eo: et eo quod est proprie: et virtus proprie remanet semper in eo quod post venit: et proprie mutantur res omnes que gerunt in quibus tempore: sicut quod proprie est significat: et hac ratione dixit Ptolemaeus de cancri: id tamen quod dixit. quod que fuerit significantes in solstitio estivali: demonstrat augmentum et nilo in terra egypti: maiori glofa glofa idiget. Nilus enim fit de fontibus et pluvijs que sunt in parte meridiet circa motum que dicitur est len. et nam est pluviarum crescit multum in parte ubi vicit humiditas: sicut in fine hyemis. Et manent quod que sol veniet ad parte septentrionis: frigidabit parte septentrionalis: et crescit in eo pluuie et nives: et proprie que significantes fuerit in solstitio estivali et monstraverit humiditatem iungunt cum alia humiditate proprie: et fit huiusmodi multum in parte meridionalis: et proprie viz habet recetia Nili crescit: et si monstraverit significantes siccitatem erit huiusmodi. Silicet si fuerit in parte meridionalis res significans siccitatem in ea: demonstrabit quod recetia Nili erit pauca multum: et proprie veniunt quod magis propria significatio Nili fit signi solstitij estivalis: et sequitur ipse signum egnocctij vernalis. et si hec duo in humiditate concordaverit erit Nili recetia magna valde. et si fuerint diversarum maneriarum erit diversa sicut illud: quis res iste veritate non habeat nisi significantes monstraverint humiditatem que fuerint in cancro. per hoc enim scire statum Nili possumus et eius aliorum rivorum venientium a parte meridiet ad parte septentrionis: de rivis tamen venientibus a parte septentrionis sicut in parte a significantibus que fuerint in solstitio hyemali: in signo libere de conuersio sicut quod est in Nilo.

CItē cū fuerit i aliq̄ signoz egnocctialiu i ecclesijs ⁊ i domib⁹ ad honorē dei p̄lituz futura p̄sigē signabūt.

CSilr qñ fuerit in duob⁹ signis egnocctialibus d̄mōstrāt ea q̄ accidēt i sanctuarijs: i fuitijs dei.

CDec ē alia p̄petas quā hñt duo signa egnocctialia: ita q̄ qñ signationes fuerit in eis: dem̄fabūt q̄ accñs erit i aere sibi p̄nēte: ⁊ plātatura terre: ⁊ i reb⁹ p̄nētib⁹ ad sanctuaria: ⁊ ad feruitiū dei: sic sūt ecclesie ch̄ianoꝝ: moscete sacracenoz: ⁊ synagoge: ⁊ alia loca talia: ⁊ id qd̄ p̄inet ad feruitiū dei est sic leges: qz duo signa egnoccty postq̄ vnū vernale ē p̄n̄m augm̄ti diei: ⁊ allud autūnale p̄n̄m augm̄ti noctis: p̄uenit vt p̄cordet cū legibus: qm̄ leges sunt p̄n̄m p̄iunctiois hoīuz. Et postq̄ leges sunt p̄cordate cū istis duob⁹ signis: p̄uenit q̄ significatio mutatiōis q̄ in eis accidit sit hoz duoz signoz qñ significaciones fuerint in eis.

CSi vō fuerit in aliquo signoz solstitialiū: mutatiōnes moꝝ in ipsa regione manētium indicabunt.

CSz si fuerit in duob⁹ signis solstitioꝝ dem̄fabit mutatiōes q̄ accidēt in moribus ciuūm.

CDec p̄petas accit duob⁹ signis solstitialib⁹: eo q̄ minuit de eo qd̄ fac̄ egnocctiū: qz vnū eoz est calidū multū: ⁊ aliū multū frigidū: ⁊ pp̄ h̄ p̄uenit cū eis mutatio morum.

COz si fuerint in signis fixis in fundamentis ⁊ in edificijs: futura contingere demonstrabunt.

CEt si fuerint in signis fixis significant acciden tia p̄tingentia in zimentis frogis.

CRō pp̄ quā signa fixa significāt frogas ⁊ c̄mēta: est pp̄ p̄cordatiā quā hñt cū eis in stabilitate: ⁊ m̄tortēs. Dico. n. q̄ regula gñalis in reb⁹ p̄nētib⁹ ad quēlibz planetā: ⁊ ad qd̄bz signū: ⁊ q̄ hz significatiōne pp̄ p̄cordatiā quā hz secū in aliq̄ manerie p̄cordātie. v. g. ferrū eo q̄ ē m̄tū siccū: cōuenit eē d̄ nā martis: ⁊ ensis qz iterficit ⁊ ē ferrū: p̄cordat cū marte p̄ duas p̄tes. vna qz ē ferralia. ⁊ qz iterficit. Et postq̄ res ē ita nālis: ē q̄ signa fixa qñ significantes sūt in eis hñt m̄fare q̄ accñs erit i froges ⁊ in c̄mētis: frogē sūt sic edificatio villaz ⁊ castroz ⁊ domoz: ⁊ c̄mēta sūt radi ces oīuz rez istaz: qz radiꝝ cuiuslz ē c̄mētū sup̄ quo stat.

CEt si fuerint in signis cōmunibus in hominibus ⁊ regibus euenire futura p̄signabunt.

CEt si fuerit in signis fixis duoz corpoꝝ mon strabūt ea q̄ accidūt in hoibus ⁊ in regibus.

CRō pp̄ quā p̄cordāt sig⁹ duoz corpoꝝ cū hoib⁹ ⁊ regib⁹ est eo q̄ sūt cōmediāna hñtia p̄cipatiōne cū signo fixo ⁊ cū mobili: ⁊ fit nā in eis cōposita de nā amboꝝ signoz q̄ sūt circa ip̄s: ⁊ ita sūt hoies: qz eoz suba hz p̄cipatiōne cū oib⁹ alyz substātys. Et pp̄ h̄ dixerūt sapiētes atiq̄ q̄ hō ē minor mundus: tñ qz reges hñt oia gubernare: p̄uenit vt babeāt p̄cipatiōne cū signis duaz nāz duabus rōnib⁹. vna qz sunt humane nature q̄ est oibus rebus composita. alia pro parte regni qd̄ hz gubernare res omnes.

CSilr ēt cū fuerit hora eclipsis i locis p̄pe vsus oriētē p̄stitutis: in fructibus ⁊ in his quoz anni sūt iuuentutis ac in sūdāntis euenire futura designabunt.

CSilr si fuerint in locis q̄ sunt a p̄te oriētis hora eclipsis: demōstrāt q̄ accidēs erit in arboribus ⁊ in etate iuuetutis ⁊ in zimentis.

CArbores p̄cordāt cū significantoribus q̄ erūt in oriēte: qz ps oriētalis ē nobilior ⁊ maioris vtutis illa occñtis. silr est p̄n̄m ascētionis stellaz oīuz: ⁊ pp̄ h̄ hñt oēs res sue vim sic cut pueritia ⁊ arbores accōrdate cum hac orientali parte. similr p̄cordant secum oia p̄n̄m sicut cimenta ⁊ talia.

CSi autē in celi medio fuerit qd̄ est super terraz in ecclesijs ac potentibus: ⁊ in his quoz anni sunt mediū significaciones apparebunt.

CEt si i medio celi fuerit sup̄ trā d̄m̄fat q̄ accñs erit in sanctuarijs ⁊ regib⁹: ⁊ i etate medianoz.

CSigna ⁊ stelle q̄ sūt in medio celi sup̄ terrā: magnā hñt nobilitate ⁊ vtutē ⁊ d̄n̄uz: ⁊ pp̄ h̄ p̄cordāt secuz ea q̄ talia sūt: sic sanctuaria q̄ hñt sup̄ hoies posse magnū: ⁊ reges ⁊ illi de mediana etate q̄ hñt vim: sapias: ⁊ exp̄ctiā: ⁊ trāsuerūt ac videēt res mltas: qm̄ vis eoz ē circa vī adolescētū pueroz ⁊ trāsuerūt p̄ pla q̄ ipsi ⁊ sua corpa suiqz sensus sūt saniora illis senū: ⁊ pp̄ h̄ p̄uenit q̄ significantozes cū sint a p̄te rō dom⁹ d̄m̄fent sanctuaria: reges: ⁊ illos medietatē.

COz si in occidente fuerit in moribus ac moruz variatiōibus: ⁊ in his quozum anni sunt senectutis: nec non ⁊ in mortuis significata contingent.

CEt si fuerit i occidēte demōstrāt q̄ accidēs est in mutatiōe legū ⁊ in etate senū ⁊ in mortuis.

CQuia ps occidētalīs significat debilitatē ⁊ finez lucis ⁊ rez oīuz: demōstrāt q̄ accidēs erit in fine rez: ⁊ eaz mutatiōe de vno in aliū. p̄tol. at̄ dedit nobis p̄ has silitudinē oēs regulas q̄ scire possumus subz accidēs recepturū. nā docuit nos ea q̄ p̄nēt ad signa tā bene ex p̄prietatibus accidētalibus sic eēntialib⁹: qz cū signa sūt in aliquibus haz p̄tū quas dixit: hñt p̄prietatē accidētalē: ⁊ q̄ sint fixa vel mobilia aut duaz nāz est sua p̄prietas essentialis: ⁊ conuenit vt incedas hac via quam dedit tibi.

CScia qd̄ q̄titatis p̄tis i q̄ futura subtrī gñis apparēbūt ex q̄titate tenebrāz eclipsis ⁊ ex p̄portioē stellaz q̄ futuri sūt occasiōes ad locū eclipsis de p̄bedef.

CQuātitatē ho p̄tis in q̄ p̄tinget accidēs illi⁹ generis subiecti itelligimus a quātitate obscuritatis eclipsis: ⁊ a cōparatiōe planetaz significantium accidens ad locum eclipsis.

CIpsē dat nob̄ regulas p̄ d̄m̄: q̄ sciam⁹ quātitatē accidēris qd̄ recipiet illū subm: sic ante dedit regulas q̄bus sciamus q̄ erit subm illū recipiēs. Et dic̄ q̄ duab⁹ maneribus possumus scire p̄te. vna quātitate obscuritatis eclipsis: qz si illud luminare totū coop̄tū fuerit ab eclipsi: demōstrāt q̄ accidēs recipiet totū genus: ⁊ si corp̄is luminaris fuerit medietas obscura: demōstrāt q̄ medietas subtrī gñis recipiet accñs: ⁊ in oibus alyz partibus itelligas isto mō. Alia maneries est p̄cepta a cōparatiōe locoꝝ planetaz dominantū ad locū eclipsis: qz si fuerint vtutis magne demōstrāt q̄ accñs erit in maiori p̄te illius gñis: ⁊ si debiles in minori qd̄ nobis ap̄iet p̄tol. p̄ id qd̄ dicet.

CNā si fuerit in figuris vesp̄tinis in eclipsi solari aut i matutinalib⁹: in eclipsi lunari i minori p̄te illi⁹ gñis futura p̄tigēt: cūqz p̄ diametrū i oppōne fuerit ipsi⁹ gñis dimidiū futuz illū āplexabit. Si at̄ i solari eclipsi fuerit i figuris matutinalib⁹: in lunari vō in vesp̄tinis futura in maiori p̄te p̄tingere significabunt.

CIta q̄ si fuerit i figuris vesp̄tinis i eclipsib⁹ solis: aut in matutinalib⁹ in eclipsib⁹ lune: accidēs erit i minori p̄te ipsi⁹ gñis. ⁊ si oppositi fuerint sup̄ diametro: erit accidēs in medietate gñis. ⁊ si fuerint in figuris matutinalib⁹ in eclipsib⁹ solis: vel in figuris vesp̄tinis in eclipsibus lune: erit accidens in maiori parte generis.

Tractatus

Uult dicē q̄ significatores q̄ fuerit vesptini in cōparatione eclipsis sol: v̄l matutinales in cōparatiōe eclipsis lune sūt debiles: 7 pp̄ b̄ erit v̄l eoz in min^o medietate ḡnis. Et si in opp^o eclipsis fuerit erit accidēs in medietate. 7 si in figuris matutinalib⁹ in cōparatione eclipsis sol: aut vesptinis in cōparatiōe eclipsis lune: erūt fortes 7 magne v̄tutē: 7 mōstrabūt q̄ accidēs erit in magi medietate subit̄ ḡnis. Per b̄ eni dcm̄ dedit nob̄ regulā q̄ cū fuerit debiles erūt in min^o medietate: 7 cū fortes in plus. 7 si iter fortitudinē 7 debilitatē fuerit mediant̄: ita q̄ sint in opp^o demōstrāt medietatē. Et man^o est q̄ quāto magis creuerit virtus sua tāto magis crescat in ipso ḡne. 7 quāto debiliores fuerit tāto min^o erit in ipso ḡne: 7 est s̄l̄ manifestus q̄ q̄ fuerint in opp^o medietatē demōstrāt: 7 q̄ in trino tertiat̄: 7 q̄ in q̄rto quartā: 7 q̄ in sextili sextam.

In qualitatibus futuroꝝ. Cap. 8^m.

Quarta q̄dē spēs p̄nostice futuroꝝ q̄litas iquiri. i. v̄trū ea b̄da sint an boni p̄ria: aut q̄ spēs ex istoz duoz spēs⁹ p̄tigat: iue stigare p̄ponit: hec at̄ ex naturis stellarū almudbebir reginaz q̄ futuroꝝ sūt occasiones: 7 ex cōmixtionibus vnus eoz ad alteram 7 ad loca in quibus fuerit deprehendatur.

Quarta māeris p̄nosticatiōis ē q̄ res accidēt si erit b̄da: v̄l p̄riū: 7 q̄ māeris boꝝ duoz erit. Et b̄ sciri p̄t a nā planetaz gubernatoꝝ dominantū qui accidēt factunt: 7 eoz cōmixtione vnus cum alio: 7 a locis quibus sunt.

Ptolodāt nob̄ in b̄ ca^o regulas q̄b⁹ sciamus accidēs si erit bonū: s̄c̄ abūdantia victualiu: tēperies aeris: q̄ erūt corpa sanioza: aut si malū erit: s̄c̄ guerre: plia: fames: 7 minutio victualiu: q̄rū duoz p̄t v̄trūq̄ sciri a tribus p̄rib⁹. vna a nā gubernatiū. alia ex cōmixtione v̄tutis d̄nant̄ cū v̄tute alteri⁹ planete: 7 a situ loci zodiaci in q̄ s̄c̄.

Idest sol 7 luna p̄cipiūt 7 alijs stellis d̄nant̄. Quaz pp̄ totū op̄is 7 stellaz dispōnis: fortitudinūq̄ stellarū almudbebir 7 eaz debilitatiōnū sūt occasiōes.

Quia sol 7 luna s̄c̄ d̄nī alioꝝ plāetaz i eo q̄ ip̄sī abo s̄c̄ cā oīuz op̄ez 7 gubernatiōis: 7 cā virtutis planetaz dominantū vel debilitatis eoz.

In b̄ dco vult exp̄mē rōnē q̄ due eclipses faciūt accidētia grādia: 7 op̄ accidētis ē a. s. planetis sine sole 7 luna. Et q̄ planete sūt fortiores 7 debiliores pp̄ cōparatiōnē quaz b̄nt ad duo luminaria. Et dic̄ ita q̄ sol 7 luna sūt q̄ oēm rē faciūt nālē: 7 q̄ cōmiscēt v̄tutes eoz: 7 sit de ambobus vna v̄l vnusq̄ spūs q̄ ambo openē in vno: 7 cōmiscēbit sibi aliq̄ alia v̄l alioꝝ planetaz inclinat̄ ad v̄tutē ip̄soꝝ planetaz: 7 reduciē op̄ duoz luminariū in p̄cordātia v̄tutis illoꝝ planetaz. 7 hec v̄tus est q̄ inclinat̄ v̄tutē duoz luminariū: 7 p̄pter b̄ possunt sciri accidētia a. s. planetis erraticis: qz opa stellaz fixaz opa erraticoz sequunt̄.

Obitatio v̄o cōmixtionis stellaz almudbebir adin uicē futuroꝝ accidentū qualitates significat.

Tamen respiciendū est in cōmixtione planetaz gubernantium vnus cuz alio: qz hoc significat accidentia que habent contingere.

Quā ispicim⁹ in cōmixtione planetaz gubernatiū vni⁹ cū alio hora eclipsis: sciemus q̄ accidētia p̄tingēt: 7 puenit vt ispiciam⁹ ad p̄mā v̄tutē 7 ad illā q̄ vincit: 7 q̄ eā p̄ponamus: 7 q̄ aliā v̄tutē sequētē in d̄ntio 7 v̄tute postea ordinemus: qm̄ accidētia eclipsiū sunt diuersa p̄ regiones 7 p̄ loca.

ca. 7 postq̄ diuersa sunt: s̄m̄l̄r diuersi sunt planete dominantēs in qualibet regione sicut ante diximus: 7 p̄pter hoc puenit: vt qui vincit in vna regione sit ab eo diuersus qui vincit in alia. Et p̄pter hoc expedit vt nobis demōstrētur opa cuiuslibet planete per se quando ipse locus fuerit gubernator: vel si in cōmixtione vincit virtus sua.

Flos at̄ vnuscuīq̄ stellaz erraticaz p̄rietates opis icipiem⁹ enarrat: s̄z vt n̄ra p̄fectior sit narratio q̄bdā ḡnālē p̄mittēdū fore putam⁹. 7 est q̄ cū aliq̄b⁹ ex q̄nq̄ stellis erraticis cōplones ḡnāl̄r oīdem⁹: scire debem⁹ q̄ ip̄sī op̄ eiusdē nāe assimilabit: siue sit ipsa stella p̄noiate q̄litas in semetipsa v̄l nō p̄noiate: ob b̄ q̄ s̄c̄ q̄dā stellaz nō erraticaz: 7 q̄dā ex locis circuli signoz: q̄rū cōplones ip̄sī stelle cōplonib⁹ as simlant̄. Et si fieri posset q̄ sic nobis stelle carerēt eaz naturas 7 qualitates ostenderemus.

Mos at̄ icipiem⁹ declarare p̄rietatē opis cuiusq̄ q̄nq̄ planetaz erraticoz: 7 vnū ḡnālē dicitur: vt breui⁹ verbū sic p̄ponem⁹. Dicit⁹ eni q̄ q̄nq̄ noiābimus cōplonē alicui⁹ q̄nq̄ planetaz: puenit te scire q̄ op̄ suū ē p̄cordās sue nāe: siue sit ipse planeta noiā⁹ in suo statu i se siue i rōne q̄ aliq̄ stellaz fixaz sibi assimilēt: v̄l q̄ affilat̄ alicui loco zodiaci signoz sic poterim⁹ noiare naturas 7 stat⁹ suos si stelle nomē aliq̄b⁹ nō b̄nt.

Uult dicē q̄ opa planetaz erraticoz sūt ea q̄ cū sua nā p̄cordāt cuilibz eoz: p̄m q̄ dcm̄ ē in 4° ca^o p̄ p̄tis. Et opa cuiusq̄ stellaz fixaz sūt opa planetaz erraticoz q̄ sūt de cōplone sua. Et q̄ opa cuiusq̄ gra. zodiaci signoz sūt opa d̄nī illi⁹ loci: 7 opa stellaz fixaz q̄ sūt in illo terminio. Et mā⁹ ē q̄ q̄nq̄ dicem⁹ opa cuiusq̄ planetaz erraticoz p̄ se erit sic dicerem⁹ oia opa stellaz fixaz 7 oīum graduū zodiaci signoz. Et cū tāto quātū hoc est dedit nobis q̄cqd̄ expedit in sciendo opa corpoz celestium: 7 poterimus scire opus cuiuslibet eaz q̄nq̄ sciemus in quo loco est: siue sciamus v̄l nesciamus nomē suū: qz postq̄ sciuerimus opa p̄tinentis ad quodlibet eoz: nō est necessarium scire nomina.

Et qz nos et̄ cū eaz cōmixtiōes obseruabim⁹ nō solū stellaz erraticaz adiuicē cōmixtiōes obseruare debem⁹: s̄z et̄ eaz nāz cōmixtiōes cū stellis nō erraticis 7 cum locis circuli signoz: p̄m b̄ q̄d̄ ex eaz s̄l̄itudinibus cum stellis non erraticis explanauimus.

Cū at̄ ispicim⁹ in cōmixtiōib⁹ nō puenit solū ispicere in cōplonib⁹ erraticoz vni⁹ cū alio: sed aliō puenit vt ispiciam⁹ in cōmixtione q̄ cōmiscēt cū stellis fixis 7 i locis zodiaci signoz sicut monstrauim⁹ p̄ p̄iunctiōes q̄s b̄nt cū planetis.

Quā ispicim⁹ in cōmixtiōe v̄tutū planetaz dominantū: puenit nos cōmiscere secū v̄tutes planetaz cuz q̄b⁹ se aspiciunt: 7 v̄tutes stellarū fixarū q̄ cū eis sūt: 7 v̄tutes gradū signoz in q̄bus sūt: 7 v̄tutes domoz i q̄b⁹ sūt: 7 semp̄ aspiciem⁹ i eo q̄d̄ adiūgit de cōmixtiōe haz rerū: donec sciam⁹ quā significatiōnē hēbit. nā accidit p̄ cōmixtiōes oīum harū virtutū q̄s dixim⁹ cōmixtio vna p̄ se: 7 cū sciemus istā cōmixtiōnē: scire poterim⁹ q̄ accūs p̄tingēt: 7 cōuenit te scire q̄ ars tota iacet i sciēdo formas cōmixtiōis v̄nī opa veniūt: 7 b̄ scire graue ē m̄strū: qm̄ expedit sibi magna acuitas itells: magna virtus ingeny: magn⁹ vsus: 7 scire nās simplices quālz p̄ se: de mō q̄d̄ hōmet suo ingenio scire valeat v̄tutē. Et quis bec sit via p̄ his sciēdis: sciem⁹ p̄mo

¶ pmo nam planetarum vincunt: et minuentur ide quod est de natura stelle fixe que dicitur significat: aut si concordat secundum addendum. Et ita debes facere in re que composita est multis naturis. Nam ad demus per unam et per aliam minuentur: et inspiciemus postea quod est illud quod remanet: et iudicabimus per illud: et hoc modo scimus ea que accidunt per virtutes corporum celestium.

¶ Saturnus itaque cum solus fuerit disponis dominus: ipse generaliter erit occasio destructionis ex frigore contingetis.

¶ Quia si saturnus fuerit dominus gubernationis solus generaliter causa erit dandi quod accidet propter frigus.

¶ Nam saturnus est frigus magnus valde: quod de temperamento exiit: et propter hoc sunt opera sua: et omnis rei concordantis cum sua natura damnatio que venit propter magnus frigus.

¶ Opus autem eius particulare est quod cum in hominibus futura continget longas generabit infirmitates: et partibus ac nocumeta que perveniunt ex humoribus et ex humorum collectionibus: febres quartanas: fugas: stupores: anxietates: tristitias: timores: et mortem. Maxime autem in his qui iam in annos ingressi sunt.

¶ Et particulare suum opus proprium si accessus fuerit in hominibus erit adveniens infirmitatum logarithmorum et partium et defectus nature et impedimenta pro cursu humorum quartane: palsy: anxietates dolores: metus: et mortalitates in illis maxime qui intraverunt in dies.

¶ Ipse dixit nobis primo opus generale saturni: et dixit quod damnus esset propter magnus frigus. postea divisit nobis hanc summam dicens. quod si dandus fuerit in hominibus: erit ita et ita: et si in bestiis erit ita: et si in aere erit ita et totaliter: significabit prope se rem unam in quolibet subter formam accessus quod sibi perveniat et possit recipere: et ita fecit in quolibet planetarum: quod primo dedit nobis suum generale opus. postmodum divisit formam quod concordat cum aliquo materia. Dec enim glossa est generalis et principalis omnibus planetis et stellis fixis: et omnibus partibus zodiaci signorum: sic demonstravimus. Tamen in hoc loco volumus verba pro glossa: dicentes quod demonstratum est in arte philosophice quod egredientes longe sunt pro frigiditate et siccitate: et propter humores melie et flegmatis. Et partem dicitur quod dixit est plaga pulmonis. Et defectio est sic diabetes: fluxus: et fames canina. Et quod dixit impedimenta cursus humorum est reumaticum frigidum. Et quartane sunt propter meliam quam putrescit: et hec omnia contingunt propter res fridas. Et quod membra radicalia infirmandant: et infirmitas diabetes quam sit propter calefactionem infirmandant membra radicalia pro elongatione infirmitatis et propter magnam defectionem. hoc enim accidet pro nam saturnus dicitur cortex: de dolore ac morte. Quia manifestum est quod quam melia superat in corpore hominis pro fortia habent sibi tales infirmitates contingere quales iste: et sicut virtus melie facit talia qualia hec sunt in humano corpore cum ibi superabundat: sicut virtus saturni cum infirigidat facit talia in mundo. Et postquam facit turdas: facit caristias et victualium minutione: obsidiones villarum et exercitus. Et postquam natura sue est facere fugere et expauescere: facit extirpationes et diversiones arancadas: et desbaratas et talia. Sicut quod etas est vitia nature frigide pervenit quod hec pro maiori parte contingat in hominibus quod vltime sunt etatis: quam illo tempore sunt concordant cum talibus virtutibus: quales sunt iste: et concordantia que pervenit ad nam saturni: et tu formam hec considerabis omnia alia concordantia cum eodem.

¶ Sed cum in animalibus quibus homines nimis videntur: figura contingit: erit impedimentum ex eorum paucitate: et in his que tunc inveniunt egredientes: et corporum detrimenta contingunt. In hominibus et qui eis videntur infirmitates infirmitatibus illorum consilium adveniunt et morientur.

¶ Et si fuerit in bestiis quibus piscium sibi homines erit

damnum in eis sicut vltimum morientur: et quibus fuerit recipiet in corporibus suis pro dandus infirmitates que sibi contingunt: et hac ratione accidet hominibus servientibus sibi de illis tales infirmitates quibus perveniunt.

¶ Bestie quibus vivunt se homines: sunt bestie pro equo: vltimum asini camelli boues vacce et talia: et quam vltimum saturni vincit in rebus hominibus mundis: facit in his bestiis corporibus omne damnus veniens pro frigiditate et humore melicium: et pro siccitate et cursu humorum: et propter hoc tales bestie morientur: et minuentur: et solventur de suis corporibus fumositates: et mali humores: quare simile continget malum hominibus servientibus sibi de ipsis.

¶ Si autem in aeris qualitate acciderint: erit frigus maximum cum glacie et nebulis: eruntque in aere detrimeta: qualitatesque mortifere. infirmandant nubes et obscurabit nives ac veterum flatus iconeniens et destructores erunt: ex quibus quod plures bestie que nocebunt hominibus precreabuntur.

¶ Et si fuerit in statu aeris continget frigora magna in eo et magne gelate ac nubes: et per talen statum si accidet in hominibus mortalitas: et corruptio aeris: nubes spisse lubricura grandines et magne nives male ac damnose generabunt reptilie multe humane nature nocentes.

¶ Manifestum est quod quam nam saturni vincit in aere multum et fortiter infirmandant illud et perveniunt ei omnes partes sue: et nihil resoluit de fumositate illa. Et pro hoc contingit gelata nebula et nubes spisse lubricura et nimis siccata: et hoc totum contingit pro inclusione fumositate eo quod putrescit aer: et quam putrescit ex eo contingit infirmitas et mortalitas corruptionis aeris: et generaliter pro suas supfluitates que perveniunt in terra reptilia multa nocentia: sic colubres: et alatraues: musce: gusanee: formice: mures et talia: generaliter enim dico demonstratum esse vltimum talia contingunt in vltimis Aristoteli. quam locutus fuit in naturis et aliorum sicut philosophorum. Et est manifestum quod cum aer in tali statu fuerit: talia faciet in omnibus que comprehendit formam quod copio sua est. Convenit tamen quod copiosus aerem naturalem in quolibet tempore sibi conveniunt: quod quam saturnus talia monstraverit: et tempus fuerit estivalis: calor estivalis remouebit et destruet multum de damnus istis. Et tempus fuerit autumnale augebit damnus propter frigiditatem et siccitatem temporis et ita iudicabis in aliis temporibus anni.

¶ At in mari ac in fluminibus hyemalis aer et submersiones nauium comiter contingunt. In eis iter agere difficilliter accidet: piscium erunt paucitates atque destructiones.

¶ Et si fuerit in rivis et in mari accidet in his in quibus ambo participatione hnt aer hyemalis: et submersio nauium et piculum eundi per mare ac defectus piscium et eorum corruptio.

¶ Aspice ad Ptol. quomodo rem semper sequitur naturam: et nunquam ide boza aliquid separatur: quod postquam saturnus operatur in aere ea que dixit: manifestum est quod quam commiscet aer cum fumositate que erit d mari et rivis: fiet ex hoc aer hyemalis: et pro tormentum veterum quod fit ex hoc quod accidet submersio nauium: et piculum nauigandi pro mare. Sicut aqua infirmandant multum: que morientur pisces: et pro frigus quod includit humores in suis corporibus: corruptum copiones sue.

¶ In mari vero diminutiones: et augmenta proprie contingunt. In fluminibus autem proprie inundationes maxime et aquarum detrimenta.

¶ Et in mari solus accidet recedente magne. Sicut rivus crescit sume multum et aque erunt corrupte.

¶ Quando includit humiditas que d mari erit: fiet in eo recedente magne: et rivus sicut crescit pro fumositate humidam que pervenit

Tractatus

in aere. Et quoniam coniungitur humiditas per frigus aeris: fiet idem multae pluuie et nives: quare riuus habet multum crescere. Et est manifestum quod aque riuorum corrumpuntur quoniam aer comprehendens eas erit corruptus: et propter hoc erunt aque male.

CIn terrarum quoque fructibus euenient diminutiones: paucitates ac detrimenta: et maxime in his quibus homines operantur habent necessario: erunt autem eorum detrimenta per vermes qui creantur in oleribus vel per locustas aut per submersiones vel per pluuiaz superabundantiam: siue per frigus siue per horum similia: ita quod ex hoc quoniam carissima prouentiet cuius occasione morientur homines.

Et accidet in fructibus terre minutio et dampnum in illis maxime quod necessarium sunt hominibus: et dampnum quod eis contingit erit de gusanis et locustis vel de pulzone siue magnis pluuiis: aut magno frigore et similibus. Et ita quod accidet per hoc grandis tempestas que erit causa et occasio que multum homines morientur.

Fructus terre que sunt hominibus necessarii: sunt triticum: ordeum: uinum: et talia. nam quoniam saturnus ifrigidat aerem: summe debilitat calorem naturalem que est in fructibus: et nam non habet virtutem cum qua eos compleat et ducat ad suum statum: et occidit eos frigus: si fridum fuerit tempus. Et aialia multa: sicut sunt gusanis: locuste et mures que comedunt dampnando et destruendo ipsos. sicut per magnas pluuias: crescet riuus et destruet et auferet de illis magnam partem: et per hoc omnia expectat quod sit minutio magna in fructibus terre: et maxime in his que sunt hominibus opportuna: que sunt magis temperata. Nam hec corrumpunt magis per distemperiam aeris quam ea que non sunt temperata: et quoniam talia dampna sunt sicut ista: contingit per res supradictas ut ueniat magnus defectus victualium: et fames propter quam multi homines moriuntur. nunc autem inspicias quo modo una res aliam sequitur. per hanc. regulam iudicabis in hac arte: et per hoc prouenit ut sis acutus et bene intelligens: et cognoscas quicquid iudicabis: nec iudices in re que non sit in suo tempore. ubi gratia significatio saturni accidet in tempore quo non sunt messes tritici: prouenit ne iudices super triticum cum aliqua harum rerum.

Jupiter autem cum solus fuerit dominus dispositionis: res generaliter augmentabit.

Et si iupiter solus fuerit dominus gubernationis generaliter faciet res omnes crescere.

Hoc est suum opus generale: que compositio sua est calida: humida: et temperata: sicut in prima parte demonstratum est: et natura caloris et humiditatis quoniam fuerit cum temperamento: est facere res omnes crescere naturales.

Cuius opus proprium in hominibus est gradum sublimitatis statumque melioratio: apta carnestas: salutis ac securitatis quietas: augmentum et reus quibus opus habent homines: corporum et animarum habitudo: prouenientis: remuneraciones: et regnum prima: augmenta quoque reus regaliu: fama nominis atque magnanimitas: et generaliter est occasio fortune.

Et opera sua propria si sunt in hominibus erit in eis exaltatio dignitatum: bonus status: abundantia victualium. Salus et pars augmentum et additio rerum que necesse sunt hominibus et sanitas corporum et spirituum et gratia dona regum: et augmentum factorum regum: et eorum nobilitas et bene corda nobilia: et grandia: et generaliter facit omnem bonam fortunam.

Manifestum est quod quoniam vincit virtus iouis et ostendit in gubernatione mundi et faciet meliorari et crescere statum hominum et eorum dignitates extollit et terra fructificabit multum: et bo-

mines pacem et salutem habebunt: et multiplicabunt omnia que sunt hominibus opportuna sicut aialia et fructus terre: et in suis corporibus dabit salutem et fructificabunt eorum corda per magnas diuitias quas habebunt et per hoc erunt magni et dabunt dona multa: et omnia que dixit prolo. dixit propter temperamentum iouis et suorum operum bonitatem.

In bestijs autem quibus homines frequenter utuntur satis augmentabuntur: ille vero que bis sunt contrarie morientur et annihilabuntur.

Et si fuerit in bestijs de quibus se iuuant homines multiplicabuntur et crescent multum: et alie de quibus se non iuuant morientur et corrumpentur.

Bestiarum de quibus se iuuant homines est compositio circa compositorem temperata quoniam est compositio multum circa humanam et per hoc crescit et proficit virtute iouis que facit omnes res crescere: est prouenientis rei cuilibet temperate vel que sit circa temperamentum. Et propter temperamentum quod faciet et ista virtus putrefactio et corruptio remouebit a terra et ab aere: et non erit in eo materia prouenientis malis bestias et nocentes nec alia que reptilia quia temperantia est terra namque talium bestiarum: et propter hanc contrarietatem que in istis accidet morientur et minuentur.

Sed aer temperabilis eritque salutifer ac multorum ventorum humidorum terre fructus augmentabit: salubres erunt maris navigationes et fluminum foundationes temperate: fructus quoque multi et his similia.

Et prouenit quod aer sit temperatus factor salutis humani et multorum ventorum. fructus que nascuntur de terra proficiet. naues maris sane ac secure nauigabunt augmentum riuorum temperamentum erit bone maneriet et fructus terre: et omnes res alie profectibiles erunt huius maneriet.

Temperamentum aeris est quod recipit primum opus a virtute iouis cum ipse gubernator est et donat salutem per temperamentum aeris: et multi venti sunt per naturalem calorem iouis que dissoluit humiditates spissas congregatas in aere limpidas cum: et per hoc sunt profecti veri aerei eo quod saniores sunt. humiditas vero a terris est: quoniam virtus iouis proprie operatur abundantiam: et profectus fructuum prouenit propter temperamentum aeris et iouis virtute dantis omnem abundantiam et diuitias: securitas nauium venit per temperamentum aeris et bonos ventos. Et augmentum riuorum est: que iupiter dissoluit humiditates que coniunguntur in aere temperate et per hoc erunt pluuie de bona manerie temperate: et quales erunt pluuie tales erunt riuus. Quod autem dixit alia talia: vult dicere quod omnes res profectibiles multiplicabuntur et crescent et nocentes minuentur: que quilibet planetarum quoniam vincit facit crescere et multiplicare res omnes cum eo concordantes et destruit suum contrarium. ubi gratia. saturnus facit crescere res omnes impedientes humanam naturam per frigus: et superfluitates humorum sicut ea que habent saporem et odorem malum: et omnes res contrarias sibi dantur sicut ea que habent odorem et saporem bonum. iuppiter est profectibilis facit ea que sunt per temperamentum et dampnat omne contrarium: et est huius maneriet opis cuiuslibet planetarum.

Mars vero cuius solus fuerit dispositionis dominus: erit occasio detrimenti prouenientis ex siccitate generaliter.

Et quoniam mars solus fuerit gubernator causa erit generaliter omnis dampni quod sit propter siccitates. hoc est opus vniuersalis martis.

Et iam demonstrauimus in prima parte quod opus siccitatis martis calorem sequitur forte valde: et sunt propter compositorem suam tales mores quales sunt per cholera quoniam superabundat in corde et cerebro: sicut est ira magna: stultitia et crudelitas.

Eius autem opera particularia in hominibus sunt bellicaciones

z guerre multe iter eiusdē generis viros: deſpdatio-
nes: ſuitutes: ire regū: z turbatiōes hoīum gñaliter.
Quibusdā ēt hoib⁹ ptinget pp h̄ mors repētina: egrī-
tudines cū febrīb⁹: tertiane febres empiffis: ac mors
feſtina. Maxime at̄ bis q̄ circa ānoꝝ iuuetutis extre-
mitatē vīant: ſilr̄ ēt irāſcentē qdā z ab hoib⁹ pūipēdē
tur: illicita cōmittēt: legē trāſgredient: cōbuſtiōes ēt
viroz iterfectōes: rapias: ac viāz abſciſiōes patiēt.

C Si opa ſua p̄ticularia fuerit i hoib⁹ accidēt iter
eos lites p̄lia z guerre mlte iter ſe z p̄rimos ſu-
os: captiuitas z ſuit⁹ iter hoies z irap̄ncipū:
z p̄tinget aliqb⁹ hoib⁹ mors ſubita z iſfirmi-
tes febrīū z tertiana z ſpuere ſanguinē ac mors
ip̄tuoſa cū magno periculo. Et hec accidēt p̄-
p̄rie i medietate finis adoleſcētie z aliq̄ recipiēt
bedec⁹: z violētīā de ſuo ac ſuperbiā: z ep̄ibūt
de ſua lege ad aliā extraneā: ignes ēt erunt: vn⁹
cū alio ſe occidet: robarie z inſidie caminoꝝ.

C Vult dicere q̄ qñ v̄tus martis vicit i mūdo: z fuerit gu-
bernator ſpūs ſuus mouebit vī ire: qz res ē q̄ ſit p̄ ſiccitatē
z calore: z pp h̄ erūt iter hoies p̄lia: iterfectiōes: z cū h̄ ac-
cidet captiuitas z ſuit⁹ aliquoz z ip̄er⁹ in hoib⁹: z ſup hoc
irāſcent p̄ncipes: z ſilr̄ recipiēt aliq̄ d̄dec⁹ z ſupbiā. Qd̄ at̄
dixit q̄ h̄ accidēt iter hoies z ſuos p̄rimos: manifeſto eſt
pp martē q̄ vīz ire itendit. Et ſi applicuerit ſaturno opabi-
tur vterqz eoz i gēte cui⁹ ſignātor eſt vnā mali maneriē:
pp qd̄ erūt lites z p̄tētiōes iter vnū z aliū. Et pp hoc dixit
Dermetis q̄ lites ſiūt pp p̄iunctionē duaz iſfortunaz vnī⁹
cū alia: ſi applicatio ipſa fuerit tpe ſignificatiōis gñalis:
z dicit q̄ illi de terra martis alios ſupabūt: eo q̄ vīz ire z
audacia erūt in eis: qz res ac dolozes erūt magis in hoī-
bus z gētib⁹ terre ſaturni pp vim ſuā q̄ talia facit in eis: h̄
tñ dicitū cōditiōib⁹ idiget. Nā expedit vt aſpiciam⁹ ad ſi-
gnificatozē cuiuſqz ſecte: z illa cui⁹ ſignātor fuerit fortuna-
tus vincet: z illa cui⁹ ſignātor erit debilis z iſfortunat⁹: erit
victa: z ignis quē facit mars vt retulit p̄tol. eſt qz mouet
in hoc mūdo vires ignis: z pp guerras q̄ erunt inter hoies
cōburet. ſ. vn⁹ loca alteri⁹. Qd̄ at̄ p̄tinet ad quēlibz boiem
ex opib⁹ martis: eſt ſicut aduētus martis ſubite ab eo pro-
eo iterficiēdo aut cōburēdo: vel p̄ iſfirmitatib⁹ acutis: ſic
p̄ apoſtematib⁹ aut febrīb⁹ mltū acutis: z hec oīa ſequūt
mortes ſubitas: z talia q̄lia hec ſunt opa martis in hoib⁹:
qñ ſignificatoz fuerit ipſe ſolus. q̄ ſi cū alio planeta p̄tici-
patōnē habuerit: eius ſignatio erit cōpoſita: put dixim⁹
p̄ verba Dermetis: cū locut⁹ fuit de p̄iunctiōe martis cū
ſaturno tempore grandium accidentium.

C In aere v̄o fiet calor maximus z ventus calidus
atqz peremptorius: corporū diſſolutor: fulgura: plu-
uiarumqz paucitates.

C Et ſi fuerit in ſtatu aeris accidēt calor magn⁹
v̄eti cali corrupti z mōtales: tēpeſtates: z radij:
ac radij q̄ dicit⁹ ē chariſto: z paucitas pluuiāz.

C Magn⁹ calor aeris ē iſflamatio v̄tutis martis: z ſi fuerit
tēpore eſtuo accidit calor in aere q̄ nocebit corporib⁹. Et
ſi fuerit tpe byemali frigus pauc⁹ erit: z p̄tinget in aere
vn⁹ calor accidētalis q̄ eū corūpet: z aer corūpet corpa q̄
cōprehēdit. multiplicabunt mortalitates p̄ ambas p̄tes: z
ſi tpe fuerit autūnali accidēt p̄pter ſumoſitates ſiccas res
mlte z ſilr̄ pp v̄turē marti q̄ ſumit z d̄ſiccet ſumoſitates
humidas: z pp h̄ pluuię pauce erit z multiplicabunt vent⁹
calidi meridionales: fortes cadēt coruſcatiōes z coruſcatio

q̄ dicta eſt chariſto: z eſt coruſcatio q̄ cū cadit venit cū v̄io-
lētia magna ita q̄ ſcindit corpa dura q̄ inuenit añ ſe z nō
ſcindit lenia z poroſa. dicit enī q̄ ſcindit aurū z metallūz
in burſa z burſaz nō: pp magnā velocitatē qua venit.

C In mari quoqz ſubſte ſubmerſiones nauīz p̄ ven-
toꝝ cōmixtiōes vel per fulgura aut per bis ſimilia
p̄tingēt: in fluminibus aut accidēt d̄minutiōes aq̄z
ac fontū deſiccatiōes: ac potabilis aque detrimētū.

C Et ſi fuerit in mari accidēt ſubmerſio nauīz
feſtina valde p̄ v̄etos cōtrarios z diuerſos: aut
per coruſcationes z res tales. Et ſi fuerit in ri-
uis accidēt aquarū minutio: ſiccabunt fontes
z corūpet aqua que bibenda eſt.

C Nauīū feſtina ſubmerſio erit p̄pter v̄turē martis q̄ fac̄
v̄etos grādes p̄ioꝝ motū: z apparebūt ēt coruſcatiōes
qñ cadēt in naues q̄ ipas cōburēt: aut p̄cidēt marinarios i
nauib⁹ ſuiētēs. Et p̄uenit q̄ itelligam⁹ a dicto ſuo vbi di-
xit z p̄ res tales q̄ accidēt fractio nauis p̄ inimicos vel eā
cōburēt: aut accidēt iter eos de nauī līs z p̄tentio pp quas
hēbūt eā frāgere. Minutio quoqz aq̄rū p̄tinget pp v̄turē
martis q̄ ſumet ſumoſitates humidas: z pp h̄ pluuię mi-
nuent q̄ ſūt mā riuoz ſiccabunt fontes. Et accidēt in aq̄
bibēdis ex martis v̄tute q̄ bonū z ſubtile corūpet aq̄-
rū z diſſoluet paulatiz z remanebit ſpiſſum z turpe.

C In rebus ēt ad v̄ſuz hoīuz p̄tinentib⁹. ſ. in beſtijs z
vegetabilib⁹ p̄tinget paucitas: erūtqz fructū detri-
mēta ſiue quoniā a calore cōburentur ſiue per locu-
ſtas: aut propter diſſolutiones eis accidentes ex ven-
tis: vel qz in ipſia reſeruatorijs cōburentur.

C Et ſi fuerit in his que neceſſaria ſūt hoib⁹ ſicut
in aialib⁹ z vegetabilib⁹ accidēt in eis damnuz
magñū valde: fruct⁹ terre minuent z corūpē-
tur: aut p̄ ignes q̄ oēs cōburēt eos: aut pp peſti-
lētīā locuſtarū vel q̄ añ cadēt q̄ hoies ſe iuuet
de ipſis pp magnos v̄etos: aut ignis cadet in lo-
cis q̄bus gubernant qui eos comburet.

C Minutio q̄ p̄tinget in aialib⁹ de qb⁹ ſe iuuet hoies pp
corruptionē aeris ſiue pp putrefactionē q̄ erit in eo v̄l pp
calorē magñū deſtructiū. Et ſilr̄ pp v̄turē martis q̄ gñā-
bit in eis iſfirmitates acutas. Et eſt manifeſtū q̄ pp v̄tutes
martis fiet i aere putrefactio q̄ gñabunt aialia multa no-
centia q̄lia gñant pp putrefactiōes acutas ſicut locuſte z
talīa: z fructus terre damnabit ſi accidēt eos calor magn⁹
in p̄n⁹ qñ fuerit: z pp defectū humoris ſiccabunt v̄l cadēt
ſiue pp locuſtas minutas q̄ eos comedēt z d̄ſtruet: aut pp
magnos v̄etos qui eos p̄cutiēt ſiue pp magñū calorē vel
ignē q̄ eos cōburet i ſuis granarijs: qz vn⁹ cū alio caleſiet:
z calor aeris fortificabit v̄nde caleſiet z damnificabunt.
tu aut iſpicias ad p̄tolo. qualr̄ vidit de re v̄na que ſequit̄
aliā: z tu ita facies de his que certificant de hac arte.

C Venus aut̄ cū ſola fuerit diſpoſitiones dñā ipſa ge-
neraliter quēadmodū z iuppiter operabit: z cuz hoc
venereos actus aliquantulum exercebit.

C Et qñ venus ſola fuerit dñā gubernatiōis ge-
neraliter p̄tingēt p̄ eā talia qualia p̄tingūt p̄ iouē
z cū bis occidēt aliā p̄tinentia ad luxuriam.

C Opus veneris v̄le z p̄ticolare p̄cordat cū ope iouis in tē-
peramēto: niſi qz ipa iclinata ē ad femineitatē z op⁹ iouis
ad maſculitatē: qñ in ope veneris vincit humiditas: p̄ue-
nit enī te itelligere qñ dixero talis q̄litas eſt cōplo tal̄ pla-

Tractatus

nete vel talis stelle q̄ B dico eo q̄ v̄t illi⁹ planete ḡnat rē talē in aere q̄ est iter nos aut in aq̄ vel in aialibus. Qd̄ aut̄ dixit q̄ humiditas vincit in ope veneris. vult dicē q̄ virt⁹ veneris ḡnat vsus nos humiditatē magis q̄ siccitatē.

Cui⁹ op⁹ p̄p̄riū p̄ticulare in hoib⁹ est graduū subtilitas: honores: alacritates: meliorationes status: coniugij bonitas: filioꝝ multitudo: cōmoditates omnium rerū cōiugaliū: augmentatiōes substātie: actus nitidi et mundi: bon⁹ anim⁹ in legū obseruatiōe: apta carnetas applicatio ad reges et potētū p̄sāguieitas.

CSi opus suū p̄p̄riū et p̄ticulare fuerit i hoib⁹ accidet eis exaltatio dignitatū et honoꝝ gaudia boni stat⁹: meliorantū p̄iugioꝝ: mltitudo filioꝝ: laus p̄iugioꝝ oiuꝝ augmētū diuitiarū manutementū bonū et limpidiū: et bona voluntas in factis legis: igrossabunt eoz̄ corpa: amicabūtur cū principibus et consecrabunt secum.

CDemōstratū est q̄ nā veneris facit res crescē sic fac̄ nā iouis: mlti q̄z femineitas vicit i ea. Et postq̄ ē ita exaltabūt boies et dignitates hoium et accit̄ cōiugia multa et bona et ḡnatio filioꝝ et augmētū diuitiaz: et pp̄ B manutenebūt se boies pulchro mō et limpide et erit bona volūtas i re legis pp̄ femieitatē q̄ vicit i v̄tute veneris: et pp̄ B erūt boies humiliores et obediētiōres et p̄ boies benignos bñ mādari. igrossabunt eoz̄ corpa pp̄ humiditatē cū tēperatiā quas facit venus: et pp̄ exaltationē dignitatū et femineitatē veneris boies gaudebūt cū p̄ncipib⁹ et consecrabūt secum.

CSed in aeris q̄litate v̄tū cū tēperie et humiditate p̄tingēt comestiones mltē erit aer habilis atq̄ seren⁹.

CEt si fuerit i aere accidēt i eo v̄tū tēpatū et hūi di mlti minuent et erit aer lipidus bon⁹ et clar⁹.

CQuia vincit in aere cōp̄lo tēpata veneris q̄ magis tēdit ad hūiditates: fiet in aere fumositas humida q̄ multū nutrit res oēs pp̄ q̄ habebūt crescere: et fient pp̄ hoc v̄tū tēperatiū humidū nutritiū: et erit aer tēperatus et bonus.

CAque v̄o q̄ res oz̄iri iuuant et pluuie q̄z plures erūt. Flaues etiā in equoze nauigādo saluabunt: i mercimonijs fiet lucrū: flumina angmētabunt et implebunt.

CEt si fuerit in aq̄s ḡnantib⁹ faciet multas pluuias et naues bene et secure nauigabunt et multū in mercimonijs lucrabūt et riuū mltū crescēt.

CManifestū est q̄ q̄n nā veneris dñabit faciet mltas fumositates hūidas cū tēperatiā q̄ iuuat i vitis et nutritiōis: et pp̄ hoc erūt multe pluuie: q̄bus riuū habebūt crescere: et aque faciēt res oēs p̄ficere: et pp̄ tēperatiā aeris cuz̄ fortunā veneris ibūt naues secure mltū et salue p̄ mare et multū in mercimonijs lucrabunt: et maxie i reb⁹ suauib⁹ et mercimonijs et aromaticis: put sūt spēs bone et odorifere: panis preciat: perle: et lapides preciosi: et talia.

CAnimalia quoq̄ q̄bus vtunt̄ boies et terre fructus crescent et meliorabuntur: atq̄ p̄ficient.

CEt si fuerit in aialib⁹ de q̄b⁹ p̄ficiūt sibi boies et in fructib⁹ p̄p̄rie terre hēbunt multitudinē et abundantiam et p̄ficient boies de illis.

CManifestū est q̄ q̄n nā veneris accidit in aialib⁹ p̄fecti bilib⁹ aialia nocētia minuent: et hoc mō dabis cuilibet planete augmentū in rebus cōcordantibus cum eodem: et minutionem in bis que secum discordant.

CMercurius itaq̄ cū solus fuerit dispōnis dñs ipse ḡnat sic ceteraz̄ stellaz̄ p̄miscēbit ipi⁹ nāe assilabit.

CEt si mercurius solus fuerit dñs gubernationis ḡnat si inuoluet cū natura alicui⁹ alioꝝ planetaz̄ p̄cordabit cū natura illius planete.

CVult dicere q̄ q̄n mercurius solus fuerit gubernator q̄ erunt talia q̄lta opa planete seu stelle fixe cui applicat: et si nulli applicauerit assilabit op⁹ suū p̄ri signoz̄ in quo erit: et h̄ est status mercurij ḡnāliter q̄n fuerit gubernator.

CEius aut̄ opus p̄p̄riū est motus rerū plus q̄z altarū stellaz̄: et ei⁹ opus est in futuris accitib⁹ hoibus acutissimum: et forte erūt etiā in hoc q̄ agere voluerint subtilis ingenij. V̄tū abscissiones: latrocinia et depredationes eis accidēt. In itinerib⁹ v̄o maris: cum infortunijs associabitur erit difficultas.

CEt op⁹ suū ē mouere res multū magis q̄z aliū planete. Et op⁹ suū i bis q̄ accidūt hoib⁹ ē acutitas magna: et subtilitas i bis q̄ vult latro facere q̄ vult isidiare i caminis: latrocinia et furta et robarias facere et ponere celatas. Si p̄ mare p̄culū si p̄ticipatiōne h̄uerit cū planeta i fortuna.

CQ̄n mercuri⁹ fuerit gubernator faciet opa ei⁹ cui cōmiscēbit stelle festine mltū et cū magno et forti motu: et pp̄ B erūt opa sua in hoib⁹ mltū acuta et furta: et dabit eis mores subtiles et festinosos: et si p̄ticipatiōne h̄uerit cū aliq̄ p̄ta i fortuna: sic ē saturn⁹ et mars: v̄l stella fixa q̄ sit d̄ tali p̄plo: ne: crescit dānū suū. s̄t̄ si erit in aliq̄ dignitate martis vel accordat⁹ cū eo: res miraculosas faciet i isidijs viaꝝ furti: latrocinijs: interfectiōib⁹: et celatis. mars. n. facit talia palā et discopte v̄l armoz̄: et mercuri⁹ facit ea p̄ mores subtilitates et artes: et si ipi⁹ p̄iugent̄ abo: s̄t̄ id̄ares miraculose.

CEst etiā sicce egritudinis occasio necnon et febrium quotidianarum: tussium: ac vomituum p̄tisis.

CEt accident per eum egritudines sicce: febres quotidiane vomere fortiter et p̄tifica.

CInfirmittates siccas faciet mercuri⁹ eo q̄ est sicce nāe: et faciet infirmittates acutas: q̄z ē festini mot⁹. Et postq̄ p̄to. dixit q̄ mercuri⁹ facit opa stellaz̄ cū q̄b⁹ inuoluit: et p̄rium signoz̄ in q̄b⁹ est: ita q̄ si fuerit in dignitate alicui⁹ planete: cōp̄lo sua reduceēt ad cōplōne illi⁹ planete: siue sit dñs termini: siue dom⁹: aut exaltatiōis vel trigoni. nihilomin⁹ aut nobis dixit q̄ oia opa sua sūt opa ifortunata: et hoc est q̄ due sue dom⁹ sūt in trino duaz̄ domoz̄ martis. Et pp̄ hoc expedit q̄ nā mercurij tēdat ad nāz̄ saturni et martis: et tēdit parū ad nām veneris: et est tria nāe iouis: q̄z dom⁹ sue opposite sūt domib⁹ iouis: tñ q̄z due domus mercurij sūt in trino duaz̄ domoz̄ veneris: nihilomin⁹ casus ei⁹ est in exaltatiōe veneris: p̄uenit q̄ assimilef̄ paz̄ nāe veneri et elōgabif̄ ab ea: q̄tū elōgata est nā sui a nā ei⁹: et q̄tū est elōgata exaltatiō a casu. Postea p̄uenit q̄ oēs res istas q̄z mercuri⁹ solus q̄n fuerit dñs significatiōis faciat ista mala sine eo q̄ sit cū alia cā cōmixt⁹: et si cōmiscēbit cū fortunis faciet facta q̄ ipse faciūt: sed nō adeo cōpleta q̄ cōmiscēbit in fortunis: faciet valde maiora mala et dāna q̄ ipse faciāt: expedit enim vt̄ bec omnia de facto mercurij s̄m q̄ ea p̄to. exp̄ssit in memoria tua ponas.

CDiuinatiōis officij diuini et eoz̄ que futura sunt in hereditatibus domoz̄ oz̄onis: variationis moꝝ et legum q̄n q̄z s̄m ipsius cōmixtiōne cū ceteris stellis.

CDiminutiōes aut̄ seruitiū dei: et ea q̄ p̄tingūt i sanctuarijs: mutatio moꝝ et legū aliq̄b⁹ r̄pibus sunt s̄m cōmixtiōnem suā cum q̄libet stellarū.

CIn accidentib⁹ sanctuarior⁹ z morū: legū: q̄ sūt feruētius dei: z in morib⁹ vltaris cuiuslibet ciuitatis: erit fortitudo mali: z corruptiōis vno tpe magis q̄ alio: qm̄ mercuri⁹ fuerit gubernator: fm̄ q̄ planete cū qb⁹ cōmiscēbūt ifortune fuerint vel fortune. Et si fuerit cum fortunis: damnū erit minus: z si cum infortunis multo magis.

CQuapp qz sicca est ei⁹ cōplo: festiniq; mot⁹ pp solis ppingtatē: z qm̄ ei⁹ frequētes sūt retrogradatiōnes i sua circūuolubilitate turbatoz z repētios festineq; variatiōis i aere vētos excitat: necnō tonitrua: fulgura aptiōes terre: terremotus ac conuscationes: z forsan pp bec q̄ p̄dicta sunt: detrimenta in aialib⁹ z vegetabilibus qbus nimis vtunē boies euenient.

CEt qz est sicce cōplonis z motus festini eo q̄ semp vadit circa solē z retrogradat sepius suo cursu: opaf in aere pprie ventos turbinosos z festinos: z mutant de leni z facit tonitrua: conuscationes: terremotus: z relāpagos p qbus accidet aliquādo magnū damnū in aialibus z in plantis de quibus boies se iuuant.

CIaz demāni in p̄ pte q̄ cōplo mercury desiccet z humectat vna manerie q̄ tātū fecit siccitatis q̄tū humiditatis: z dixit in b̄ loco q̄ est sicco: tñ dedit statiz rōnē z dixit pp qd: q̄uis faciat humiditate in maiori pte tps p̄cipatiōis quā semp bz cū sole z p festinū motū: z qz sepius reuertit ad solē: vincit in eo siccitas z opaf in aere f̄z q̄ operant ifortune qm̄ cōmiscē cū nā solis: qm̄ de hac cōmixtione fiūt fumi sicci: de qb⁹ fiūt vēti trauatiōis: sicut dixit: ita q̄ peunt naues damnāf plāte terre: z fiūt ide tonitrua: relāpagi: z conuscatiōes: sicut fiūt p siccitate martis. Et qz mercuri⁹ gñat fumos siccos: z trahit eos de fūdo terre: expedit q̄ accidāt p eos terre motus: p qb⁹ multa loca submergent: z res istas sequit corruptio planetaz: arborz: z aialiu de qbus pficiūt boies: z augmētū plantaruz z aialium nocentiū hominibus sicut mars facit.

CDiminutiones aq̄rū z fluminū in horis occasus ei⁹ euenient: in horis autē sui ortus augmentabunt.

CEt qm̄ abscondit opatur minutionē magnā in aquis z riuis: z qm̄ apparet auget in illis.

CDoze qb⁹ abscondit sūt qm̄ irrat sub radys sol. nā illo tpe facit siccitate magnā: qz crescūt fumi sicci: z fumostates bumide minuunt: z pp b̄ minuunt aq̄ z riui: z tps qm̄ ascēdit est qm̄ exit d̄ sub radys solis: z hoc tpe solo facit humiditate: qz crescūt fomostas bumida: z minuūt fum⁹ siccos: q̄re hñt crescere aq̄ z riui. bic. n. dabit tibi p̄to. loca in qbus facit mercuri⁹ siccitate: z sūt qm̄ est in dignitatib⁹ planetarū siccoz: z qm̄ aspicit se cum eis: z qm̄ irrat sub radys solis: z loca qbus facit humiditate sūt qm̄ est in dignitatibus planetarū humidiorū: z qm̄ aspicit se cū eis: z qm̄ exit d̄ sub radys solis: expedit enim vt hoc bene intelligas.

CUnusquisq; igitur planetaruz: cum in suo naturali esse sibi proprie fuerit operabitur.

CEt qlibet eoz planetarū qm̄ fuerit i suo statu q̄ est sibi pprius opatur res tales q̄les iste sunt.

CQuilibet planetarū qm̄ significator fuerit z nō cōmiscēbit cū re alia virtus stabit in suo statu cū opib⁹ suis pprijs z sūt bec opa que dixit p̄to. vsq; bic: tñ qm̄ mutabit v̄tus sua pp rē aliā aut p rē q̄ bz secū p̄cipatiōnē in dñio aut i cōplone mutabunt sua opa qm̄qz ad magis qm̄qz ad min⁹ f̄z v̄tutē alioz q̄ cōmiscēnt ei. v. g. qm̄ saturn⁹ z mars dñia: bunt in gubernatiōe mūdi aut q̄ vn⁹ eoz sit gubernator

z aspiciat se cū alio: demōstrat ex b̄ lites z guerras boiuz extraneoz: captiuitates z res fortes magnas valde fm̄ qd̄ aspectus fuerit: ita q̄ si fuerit d̄ trino vel sextili erūt paces ppter magnū metū ensis ita q̄ vnus obediet alij pp metū interfectiōis z captiuitates: z taliū. Et si aspectus fuerit de. 4. significabit fortitudinē magnā litiū z prelioz: z guer rarū q̄ multū durabūt: z multoties redibūt. Et si saturn⁹ z iuppiter fuerint gubernatores: vel q̄ vn⁹ sit gubernator z aspiciat aliū: significat q̄ minuet magnū damnū saturni: vel minuet bonū iouis: z hoc erit fm̄ aspectū q̄ fuerit: z hoc mō dicem⁹ itelligēdū eē de oibus alijs: z tu intelligere poteris qm̄ bene studueris: z intelliges rationes hūi⁹ libi: ppter qd̄ expedit vt apponas bene mentem in eo.

CCū vō adinuicē cōmiscēbunt fm̄ figurarū societatē z signoz differentia eozumq; apparitionē respectu solis: z ante hoc fm̄ operū cōmixtionem erit eoz opus propriū ex differentib⁹ sp̄ibus fm̄ hoc z ex naturis que suis naturis associabunt cōmiscēbūt.

CEt qm̄ planete cōmiscēbunt z stelle vna. s. cuz alia f̄z p̄cipatiōnē figuraz z diuersitatē signorū z fm̄ apparitionē quā habēt in cōparatione sui ad solē z ante hoc cōmixtionē quā habebūt in opibus p talia qualia bec sūt: erūt sua opa diuersaz maneriez fm̄ illud z erit cōmixt⁹ natura que cū sua natura participationē habebit.

CQuā venus planeta fuerit gubernator: z cōmiscēbit cuz sua v̄tute aliq̄ alia v̄tus aliquo aspectu ex. 4. figuris q̄s diximus sine v̄tute graduū signoz aut pp cōparationē quā bz ad solē ex tali cōmixtione cōuenit oib⁹ modis qd̄ sit in ope suo diuersitas magna valde: qz semp hēbit eē fm̄ aliā nāz que cōmiscē cū eo: expedit enim vt v̄ba itelligas p̄to. de v̄bo ad verbū: nā id q̄ dixit fm̄ p̄cipatiōnes ad figurās. vult dicere fm̄ aspectū planetarū. s. vnus cū alio. z id qd̄ dixit fm̄ diuersitates signoz. vult dicere fm̄ q̄ aliqui fuerint in dignitate alioz z fm̄ q̄ fuerint i angulis aut in sequentib⁹ angulos siue in cadētib⁹ ab angulis: z id q̄ dixit fm̄ apparitionē suā que erit in cōparatione solis dixit vt sint oriētales siue occītales siue apparētes siue absconditi: aut directi v̄l retrogradi aut in suis vesp̄tinis figuris. Aliud vō totum qd̄ p̄to. dixit demonstratum est.

CQuapp cū enarratio ppriū opis qd̄ ex vnaquaq; sp̄e cōmixtionis fuerit sit iexplicabilis z eē nō possit: z cū istoz diuz enarratio gñalr in q̄lz figuraz acciētū mltis modis possit d̄p̄bēdi: bec sp̄es auditōib⁹ relinq̄: oz vt q̄ in ea s̄ p̄ticularia ingrant z obseruent.

CEt qa declarare opa cuiuslz maneriei cōmixtionū ifinita res est z ipolis. Et gñalr b̄ totū in qua figura cōtingat res est q̄ pōt itelligi multis modis. Cōuenit p bec que dixim⁹ demōstrare hāc manerē discipulo volēti discere: ita q̄ ipse met p̄gret z exgret has res p̄ticulares q̄ sūt i eo.

CQuia cōmixtiōes planetarū: vni. s. cū alio: z cū gradibus signoz. z ad cōpationē solis sūt res ifinite: z s̄tr exponere mām cuiuslz cōmixtiōis ex istis cōpositis: pp hoc nō poterūt poni in li⁹. Et postq̄ ita est nō puenit vt a p̄to. petam⁹ q̄ nobis dclaret opa cōmixtionū cuiuslz cōposito: qz manifestū est q̄ qm̄ sciem⁹ nās simplices z itelligemus bñ regulas qb⁹ poterimus scire quō vna cū aliā cōponit: bñ poterim⁹ scire cōmixtiōes cōpositas p regulas ip̄tas. Et est manifestū q̄ opa cōmixtiōis cōposite: bec eadē sūt opa cōplonū simpliciū v̄l cōposita sūt cōplo cōposita: z

Tractatus

opa sibi erūt cōposita: vnū cū alio. Et p̄ easdē regulas p̄it fieri opa cōplonis cōposite: et postq̄ ita est et p̄tol. docuit nos oēs has reglās p̄uenit volēti addiscē q̄ p̄grat cōplone cōpositā p̄ regulas ipsas: ita q̄ p̄ eas itelligat opa illius cōplonis in q̄libz re. Et aliq̄ volūt notificare cōplones cōpositas: et viā rectā nō fuerūt secuti. p̄uenit. n. tibi vt bene vtaris regulis oibz q̄s p̄to. exp̄ssit: qm̄ te ponēt i viā sciēdi quāz rē quā petes: et nos tibi exēpla mltā i glosa nra posuim: et tibi scripsim b̄ art. secreta: et nō remāssit res aliq̄ q̄ tibi necia sūt: nisi tu itells. p̄uenit igit̄ vt ad illū redeas: et si p̄uenieris ad id qd̄ petis est bonū valde: et si nō: scias q̄ tuis itells tibi nō sufficit neqz cōplet: et tūc debes teipsuz redarguē: qz p̄ aliō nō remanet nisi p̄ te q̄ vis stare vaga: bundus et nō studere in his: aut q̄ eras alyz multis negocijs occupat: vt qz crebrū tuū nō est cōplonis bone: et itells tu' ē lōge ab eo: et qm̄ sic fuerit r̄moue te a scia b̄ art.

Chas vō similitudines stallaz per q̄s futura cōtingent cū regionibz et terris in qb̄ que futura sūt euenire significāt obseruare debem⁹ hoc mō. Cū igit̄ erūt fortune et locis in qb̄ futura cōtingent assimilabunt et stelle q̄ sūt ex hāz eaz hāz p̄traria sup̄ eas nō eleuabunt erit p̄p̄tū opus nāruz suaz maioris valitudis sicuti cūz ipsis locis nō assilabunt: et stelle que sūt ipsis cōtrarie sup̄ eas eleuabunt: minor erit eaz valitudo. Cū aut̄ earuz cōplexio nociua fuerit et futurū op̄i dñabunt: si locis in qb̄ futura cōtingēt assilant: et stelle que sunt ex hāz p̄traria eaz hāz super eas eleuabunt: earū nocuentū alleuabūt. Quod si nō earū fuerit ipsaz regionū dīsp̄sitiō: nec sup̄ eas eleuabunt stelle q̄ reg. omibz eisdem assilant earū nocue cōplonis opus in ipsis magis eueniet.

CEt cōuenit vt inspicias p̄cordatiā planetaz qb̄ p̄tingit accēs cū regiōibz et ciuitatibz signant id qd̄ accidere debet: ita q̄ si fuerit fortune et p̄cordauerint cū ipsis locis in qb̄ p̄tingit accēs et nō eleuabunt sup̄ eos planete sibi h̄ij: erit op̄ suū p̄fectuosū magis. Sicut si nō p̄cordauerit cū locis ipsis et eleuabunt sup̄ eos planete contrarij erit p̄ficuū suū minus. Et si fuerint de cōplone nociua: et dñi operis accētis. s. p̄cordauerint cū locis accētis et eleuabunt planete h̄ij sup̄ eos damnū paucū erit. Et si nō fuerint gubernatores regionū ipsaz: et nō eleuabūt sup̄ eos p̄te p̄cordates cū regionibz erit opus damni mai⁹.

CDec est regula bona valde: et p̄uenit q̄ sp̄ eā teneas i memoria tua paratā et i tuo itellu: qm̄ accidet q̄ aliq̄ regiōes p̄cordabūt cū aliquo planeta. Et gubernabit opus aliq̄ tpe alter p̄ta: vel erit hic idē op̄is gubernator: tñ eleuabit sup̄ eo alter p̄ta p̄cordās cū ei⁹ cōplone: vel q̄ sit ei⁹ h̄ius. Et p̄to. loq̄ de hac eleuatiōe diuersis maneribz: vna vt planeta sit i aliq̄ dignitate alteri: et qm̄ dñs dignitatē appli cūerit ei q̄ ibi ē dicem⁹ q̄ eleuat⁹ ē sup̄ eū. Alia ē q̄ sit vn⁹ p̄ta d̄bilior alio: et q̄ maioris vtutis est: eleuat⁹ sup̄ eū q̄ d̄bilior ē. Tertia maneries est q̄ sit vn⁹ p̄ta in. i. o. signo ab alio: et dicem⁹ q̄ ē in. i. o. signo sup̄ aliū eleuat⁹. Sicut p̄ta fortuna nūq̄ fac dānū in aliq̄ regiōe p̄cordata cū eo: nec p̄ta ifortuna facit magnū dānū i regiōibz cū qb̄ p̄cordat: et fac mltū magnū dānū in his q̄ secū nō p̄cordat: et si aliq̄ gubernauerit regiōe: scias q̄ in suis regiōibz magnū dānū nō faciet: et si nō p̄cordauerit secū: ibi faciet magnuz.

damnū. Ego. n. declaro tibi obscuritatē et clausurā verborū p̄to. per b̄ dictū: et tu ad verba redeas p̄to. et inspicias diligēter: et bñ in ipsa regula: qz in ea inuenies id qd̄ petes.

CAccidentia vō gñalia frequentius accidūt ho:ibus in quoz natiuitatibz loca necia. i. loca in qb̄ sūt luminaria: et loca anguloz sunt loca rez que sunt occasiones accidentium generalium. i. loca eclipsium vel loca que sunt eis opposita.

CEt p̄tingunt accētia gñaliter vt plurimū habētibz loca necessaria: et hoc est vt sint luminaria et loca anguloz in suis natiuitatibus ipsamet loca eclipsium vel oppositoz suozum.

CDec est alia regula: qz sicut regiones recipiētes accidēs sūt que p̄cordāt cū signo eclipsis et cū signo planete gubernatoris sicut accēs contingerit his quoz aliq̄ byleg ex. s. bylegys fuerit ipsemet locus eclipsis vel eius oppositum siue planeta gubernator eclipsis: et quāto magis de b̄ accidēt: tanto accidens fortior erit in eo.

CHoc aut̄ tunc erit grauius et ad p̄cauendū et difficilimū: cum ipse eedē p̄tes locoz eclipsium erunt partes locoz vnus luminaris in natiuitatibz et post hoc cum be partes erunt eis opposite.

CEt hoc forti⁹ qd̄ eē pōt et de quo minus se pōt aliq̄s custodire ē qm̄ gradus loci eclipsis fuerint ipsimet gradus alic⁹ duoz luminariū i sua natiuitate: et post b̄ q̄ isti grad⁹ sint grad⁹ oppositi.

CQuā accidit q̄ sit termin⁹ graduū locoz p̄ncipaliū natiuitatis alic⁹ ipsemet gradus eclipsis vel gradus oppositi eclipsis et fuerit i⁹ hō in terra vbi fuerit signatio eclipsis ipse ē q̄ euadat vlla manerie ab accēte eclipsis bonū vt malū sit: et tātū si se poterit custodire qm̄ eū attingat. Et hāc eadē tenebis regulā in gradu ei⁹ q̄ dñat in eclipsi et ei⁹ op̄ sito et in signis et gradibz q̄ se aspiciūt in signo eclipsis vel gradu suo: et iudica qd̄libet eozū fm̄ aspectuz et cōcordantiā quā habebit cū signo eclipsis vt ei⁹ gradu. Et bñ apparet a verbis p̄to. q̄ si fuerit gradus p̄ncipalis natiuitatis alicui⁹ ipsemet gradus eclipsis hoc forti⁹ erit omnibus: et post hoc locus oppositi sequitur illud. Similiter et post illud ille qui in quarto fuerit vel in tertio.

CIn coloribus eclipsis et in caudatis stellis et his similibus.

Dixit Daly.

Mos ē astronomicoz nominare res istas secundas stellaz eo q̄ eueniūt ex facto stellaz p̄ et sūt multuz sue pprie eo q̄ sūt circa eas: qz sicut hñt vtutes q̄ opant res q̄ sūt sub eis. Et postq̄ p̄to. locutus fuit de facto stellaruz demōstrauit hic factū istaz aliaz rerū que eas sequunt.

Msi rebz nāqz futuris vlibus colores bonaz eclipsis apparentes. i. ipsorum luminariū colores et eorum que circa ipsa videntur vt sūt ea que vocantur halsisi balela: et his similia nobis obseruare conuenit.

CSicut p̄uenit vt inspicias in facto accētū vlluz q̄ accidūt pp̄ colores accēdētes apparentes bonaz eclipsis. volo dicē colores duoz luminariū: vel colores eoz q̄ accidunt circū ea put est illud qd̄ dicitur alta et rudera et tales colores.

CNaqueqz res ex illis q̄ gñant et corūpūnt p̄cordat cū aliq̄ virtute stellaruz et p̄p̄tū op̄

suū ꝑcordat cū ope stelle cū q̄ ꝑcordat. Et postq̄ ita ē possumus scire signationē accētū ꝑ colores elipsium siue ꝑpter fumositatem que ꝑiungitur circa duo luminaria.

Cum igit̄ niger vel q̄si virides fuerint: ea que saturni naturam imitari diximus significabunt.

Citra ꝑ quando color niger fuerit vel tetigerit aliquantulum ad viridē: significabit ea que diximus que tendunt ad naturam saturni.

Color niger fit ꝑ magnā cōbustionē: et manifestū est ꝑ res q̄ mltū cōburit̄ redit̄ postea ad mām frigidā: aut erit nigredo ꝑ frigus mltū magnū. Et color viridis fit ꝑpter magnū frigus pur̄ est in ꝑhica dem̄atū. Et postq̄ ita ē expedit̄ ꝑ color niger et viridis cōcordet cū nā saturni.

CEt cum albi fuerint: ea que sunt ex natura iouis significare dicuntur.

CEt si fuerit alb⁹ significabit ea q̄ sūt d̄ nā iouis.

Color alb⁹ qui parum tēdit ad croceū nisi alb⁹ fuerit nimium signat̄ tēperantiā: et ꝑ hoc cōcordat cū nā iouis.

Co si ad rubedinē declinauerint d̄signabūt ea: que sunt ex natura martis.

CEt si tēderit versus vermiliū significabit ea que sunt de natura martis.

CEa que tendūt d̄ vermiliū sūt res vermille clare et est in ꝑhica demonstratū ꝑ isti colores significat̄ calorē et siccitatem: et ꝑpter hoc concordat cum natura martis.

CEt si aurci coloris extiterint: ea que veneris naturam sequuntur indicabunt.

CEt si fuerit croceus tēdēs ad colorē aureū significabit ea que sunt de natura veneris.

Chic est color croceus splēdidus: et ꝑ ꝑ dem̄at̄ tēperantiā et ꝑcordat cū nā veneris. colores. n. de qbus dixit ꝑcordat cū planetis ꝑ duas ꝑtes: vna qz color suus ꝑcordat cū colore: alia qz hz talē significationē q̄lē nā ipsius planete.

CAt si diuersorum colorum fuerint significabunt ea que sunt ex natura mercurij.

CEt si colores diuersi fuerint significabunt ea que sunt de natura mercurij.

CUult dicere ꝑ si aliq̄ baz̄ rez̄ q̄ apparēt fuerit diuersorum colorū: glibet color dem̄at̄ rē suā ꝑp̄riā. Et postq̄ ita ē ꝑcordat cū mercurio: qz est statū et signationū diuersaz̄: et sui colores sunt s̄lr̄ diuersi et nō stabiles in vna manerie. Et cōuenit vt hāc eādē rōnē itelligas i oib⁹ signalib⁹ superiorib⁹ q̄ apparēt: qz oia fiūt ꝑ fumositatē hūidā et ꝑ fumo s̄tatē sicca que sursum ascendit: et q̄si d̄nabit̄ v̄tus alicui⁹ ꝑte in gubernatiōe mūdi ꝑuenit fumositates illas ad suā nām cē: et erit color ꝑcordatus signatiōi nāe cōplonis illi⁹ planete q̄ d̄nat̄: et ꝑ hoc accipit̄ a colore signalū signatio nāe planete. ꝑto. aut̄ docuit nos ꝑ hoc dictū quō sciam⁹ nām ei⁹ q̄ dominat̄ q̄si aliq̄ horū signalū videbim⁹ de sup: et est res que multū nos iuuat ꝑ sciēdo q̄ virtus vincit in cōmixtione que fit ex corporib⁹ celestib⁹ vni⁹ cū alio.

CSi autē color ille totū corpus luminaris vel eorum q̄ circa ipm̄ sunt amplexabit̄: in maiori ꝑte regionū futurū accidet: si si glibet vna ꝑtē luminaris vel eorum q̄ circa ipm̄ sūt occupauerit i ea ꝑte solūmō q̄ est idirecto ꝑris illi⁹ in q̄ ille color appuerit futurū eueniet.

CEt si ipse color in toto corpe luminariū fuerit aut i oib⁹ locis q̄ sūt circa ea erit accētis in maiori ꝑte regionū ipsorum. Et si fuerit i vna ꝑte luminariū aut i ꝑte ei⁹ qd̄ ē circū ea accētis erit solū i ꝑte

illa q̄ stat in directo illius ꝑtis vbi fit color.

CUult dicere ꝑ fumositas q̄ ꝑuertit nāz̄ eclipsis: dat talē colorē q̄lis ē color d̄nantis in eo: et si fuerit color ei⁹ tor⁹ in eclipsis q̄lis: aut i locis q̄ sūt circa duo luminaria: sciem⁹ ꝑ v̄tus q̄ talē sibi dedit colorē ē magna valde: et ꝑ ꝑ signifiabit q̄ accētis erit i maiori ꝑte regionū luminariū cū accidet: et si fuerit color i vna ꝑte luminaris eclipsari: aut in loco vno ei⁹ circa ips. dem̄at̄ ꝑ v̄topat̄rix erit i ꝑte illa et opabit̄ i regiōib⁹ ꝑcordatib⁹ cū ipsa ꝑte in q̄ ē color. Et postq̄ v̄tus eclipsis opat̄ illo tpe: et postea manifestū ē ꝑ signalia supiora q̄ accidunt post eclipsis hnt̄ d̄nāz̄ a v̄tute gubernatoris q̄ ē oia ꝑcti cū ipso ope: qm̄ ꝑ ꝑ accidūt i terreno mūdo magni mor⁹ in lōgo tpe: donec cōpleant̄ ipse v̄tutes: et accidunt alie v̄tutes illi⁹ die. Et postq̄ ita ē ꝑuenit vt signalia supiora donec durauerit tps̄ gubernatoris eclipsis hēant̄ opa ꝑ ips: et ꝑ ꝑ hēbit̄ signationē ꝑcordatā cū signatiōe eclipsis: ita ꝑ si saturn⁹ fuerit gubernator ꝑiūget fumositates et faciet eas spissas: de mō ꝑ v̄tus eas nō transibit̄ et appēbūt nigre vel virides: et si mars fuerit gubernator cōburēt fumositates: et exp̄get: et fiet̄ inde come: et radij assimilātes stellis currētib⁹ ꝑ celū: et cōfusiōes et talia: et ita est in quolz̄ signalū supiorū: qm̄ assilant̄ planete gubernatoris.

CItem cōuenit vt caudatas stellas que hora eclipsis vel alterius tēporis apparuerunt obseruem⁹ necnō et alia futura v̄lia: vt sunt illa que vocant̄ aleisi abbo cat balbaueni et his similia. Quarum nature martialis: et mercurialis naturis q̄s̄ ꝑdixim⁹ assimilant̄: q̄ ꝑlia cōbustiones et qualitates que res mouerit̄ faciūt: et accidētia que ꝑpter eas accidunt operant̄.

CConuenit et vt inspiciam⁹ ad cometas appentes hora eclipsis vel alia hora: et ad accidentia v̄lia q̄ ꝑtīgūt sic̄ asta et mebla q̄ appz̄ sur sū nigra spissa et ad id qd̄ assimilāt sicut lacus aq̄ et ad talia.

Et indicabim⁹ nās suas in toto eo qd̄ opabunt̄ fm̄ qd̄ dixim⁹ in naturis martis et mercurij qui opant̄ lites guerras cōbustiones et res magni motus et festini et accētis que ꝑtingunt per eos.

CJā dem̄auit ꝑ accētis eclipsis ꝑtiget tpe eclipsis: et i tpi bus retinēt̄ se cū eo: et aliq̄ ꝑtīgūt tpi b⁹ elōgatis a tpe eclipsis: et ꝑ signalia supiorū q̄ accidunt sursum i medio aeris et fiūt de fumo sicco et fumositatē hūida: et forme et colores ac opa sūt accordata cū ꝑta d̄nante in gubernatiōe mūdi iosus i illa hora q̄ appent: et ꝑuenit ꝑ ꝑ dem̄at̄ q̄ sum⁹ sicco q̄ fit ꝑcordet cū nā marti v̄l mercury: et fumositas hūida cū nā iouis aut veneris si i eo vicinē tēperantiā: tñ si fuerit distēpar⁹ et exiuerit tēpamētū: ꝑuenit vt cū nā saturni ꝑcordet: et si ꝑ ita fuerit ꝑuenit vt qd̄bz̄ signalū supiorū significet ea q̄ accidunt iter nos hoib⁹: ꝑlātis: bestijs: ꝑiscib⁹: nauibus: augmētō et decremētō aq̄z̄: et signatio sua erit fm̄ planetā q̄ ꝑrdat cū eis. Et post hec oia ꝑposuim⁹ auscultā et itelligas id qd̄ voluit dicere ꝑto. dixit. n. vt inspiciam⁹ et ad stellas cometas q̄ fiūt horis eclipsis: v̄l alyz̄ horis: et ḡnāl̄ qd̄ dixit in illo afor⁹. Nā vult dicē q̄ q̄si sciem⁹ signatiōes eclipsis: et tps̄ q̄ erit inspiciem⁹ cū ꝑ toto in accētib⁹ ꝑtīgēt̄: et in reb⁹ supiorib⁹ de cōdiamētō aeris: qm̄ si apparuerint in tpi b⁹ eclipsis: aut in tpi b⁹ qd̄ accidūt sua opa: et si signatiōes sue fuerit accordate illi ꝑte q̄ d̄nat̄: iudicabim⁹ fm̄ illd̄: et pōt̄ eē q̄ signatiōes horū variabūt signationem planete d̄nantis in eclipsis: si alia stella d̄nabit̄ in tpe q̄ ipse appent: siue illa q̄ d̄nat̄ in eclipsis: siue sit ꝑ aliu eclipsis qui veniet: siue ꝑ aliq̄ adiungamētū ꝑtiaz̄: aut ꝑ ꝑiunctiōes vel oppōnes q̄ erūt in illo tpe. Et qz̄ mā stellaz̄ currētūz̄ vel aliaz̄ cometaz̄: astē: nubili nigri spissi: et ei⁹ ꝑ assilant̄

Tractatus

lacui aq: r taliu rez de his oib q fiut p fumū sicū ē fum^o sicc^o: r vicit i quolz eoz sicca nā: puenit vt signatio sua cōcordet cū illa martis r mercurij: in litib^o r guerris: ilidys caminoz: furris: cōbustioib^o: r his q mouēt spūz ad male faciēdū: r i accitib^o veniētib^o res tales: sic d robare r capriuare: q accidūt pp guerras: r moztēs subite: febres acute r alia q dixit Pto. i nā martis r mercurij: r postq̄ ē ita puenit vt signatio pluuiay rēpatay oi rēpamēto i aere cōtingēti p̄cordet cū illa iouis r veneris: sic p̄tiū rez: exaltatio dignitatū: r oia alia opa q dixit Pto. de venere r ioue: similt vt signatio grādū r forziū pluuiay r frigoz ma gni valde: p̄uēt cū illa saturni cū sua opa q Pto. narrauit. Pto. n. dixit de signalib^o supiorib^o q erūt accnā: eo q eoz qd̄lz sūt accnā mltā sic st pluuiē: q si mltē fuerit nocebūt plātis r aialib^o: r si pauce r dimiute nocēt ēr: r tale nocu^m seq̄ defect^o victualiu: caristia: fames: r mortalitas. Et si fuerint rēpate pficiūt plātis r aialib^o: qd̄ qdē seq̄ abūdā tiā victualiu far r aiūro: r salutis: silr arc^o appens i aere: si apparuerit aī pluuiā significat pluuiā: r si post signat serrenū: similt q̄libet haz rez signat opa p̄cularia: r ppter b̄ nominauit ea Pto. accidens vniuersale.

Loca ē in qb^o futura p̄tingēt ex eoz locis in circulo signoz r ex locis q sūt i directo stelle caudate cognoscemus. Spēm quoq̄ significationi futuri r ei^o subz gen^o ex forma illius accntis qd̄ tūc apparebit depre bendem^o. Ex quātitate vō t̄pis illius accntis qd̄ tunc apparet futuri sciem^o spatii. Ex eaz ē affinitate cuz sole quot a hora futurū icipiat indicabit. Nā cū mane magis apparebūt subito futurū eoz eueniet: cum magis in vespere futurū eoz tarde p̄tinget.

Et mōstrabunt loca in qb^o erūt accntia p loca boz signalū in zodiaco signoz r p loca signoz in quo directo stella comata existit r mōstrabit formas signalib^o apparētis de q spē erit accnā r de quo gñe r t̄ps quo signale ipsuz durauerit si gnificabit q̄tū durabit accnā r cōpatio eius ad solem significabit q̄n incipiet. Quoniā vt pluri mū si mane apparuerit matutinali accidēs cito erit: r si mane vespertina: tarde.

Postq̄ Pto. mōstrauit signationē cuiuslz signalū supioz ddit nobis i eo vnā regulā generalē dicēs q q̄n ap paruerit signale supi^o r sciueris q accnā veniet i terrenis p illō r volueris scire in qb^o regioib^o r ciuitatib^o accidet aspice in q̄ loco signoz ē r directo cui^o signi fuerit signale accnā erit in regioib^o r ciuitatib^o q̄ eidē signo fuerint acoz date. Et si volueris scire q̄le erit accnā inspicie ad formā r colorē suū: r cū q̄ p̄ta p̄cordauerit erit accnā d nā illi^o p̄te: r vt accntis erit f̄m vtutē p̄te dñantis ibi. Et si volueris scire q̄n accidet q̄tū durabit: inspicie ad horas q̄ fuerint iter signale r ascēdēs: sic fac̄ in eclipsi r f̄z b̄ iudicabis: r scies q̄tū erit cito vel tarde a cōpatione signalis ad solē: r scies q̄tū durabit accnā a tpe q̄ signale durabit: r gñalr dico: vt facias i istis signalib^o: sic i eclipsib^o fecisti. Ego at volo nar rare tibi d vno sig^o qd̄ vidi q̄n icipiebā addiscē. appuit. n. tale sig^o i sig^o scorpiōis r i oppōne sol: exiite sole i ipa hora 15. gra. tauri: r erat stella ipa alāçadera i. 15. gra. scorpiōis: r erat mltū magne figure rotūde: poterat eē magna ter tātū vt ven^o: r de ipsi^o clar^o tota oriçōta lucebat q̄ lux poterat eē tāta vt 4° ps lune: vt paz pl. r sp̄ mouēdo appebat se i illo sig^o cū motu firmamēti donec se posuit i ei^o sextili d sig^o v̄gis: r t̄c d̄structa fuerit: b̄ torū ego vidi: r mlti aly sapie^o: loca vō p̄ta p̄ appitōis b̄ signal stabāt b̄ sol r lūa p̄iūti in

15. gra. tauri. satur. i leone. 12. gra. 11. m^a. iuppit in cācro. 11. gra. 21. mi. mars i scorpi. 21. gra. 9. mi. ven^o i gemis. 12. gra. 28. mi. mercuri^o i tauro. 5. gra. 2. 5. mi. caput dracōis i sagi. 23. gra. 38. mi. stella ipa alāçadera q̄ appuit erat i scorpi. 15. gra. ascēdēs q̄n appuit sup alfozat ciuitate de egypto erat leo. 4. gra. 2. z. mi. r 10^a. aries. 27. gra. 37. mi. cū toto tauro. Dico q̄ fuit in scorpi. erat signū q̄ legis mauroz r sig^o sue p̄iūctōis: acciderūt iter mauros magna p̄tia: fortes guerre r interfectōes. Et pp b̄ ciuitates r regioēs magne suaz ter raz depplate fuerūt. Et exiuit vn^o magn^o heretic^o r surrexit in regē meche: r yctob: r accit magna sicctitas: r magna caristia victualiu: r magna mortalitas pp aeri corruptelā r pp pestilētiā r ensē: ita q̄ fame gladio r ifirmitatib^o gētes sine numero pierūt supme: r boium milliara r gētiū. b̄ enī malū r p̄ditio cōtinua fuit: postq̄ stella appuit multis ānis. loquamur enī de hoc q̄n in talib^o exēpla ponemus.

Incipit 3° tractatus glose Daly beben rodan sup 2° p̄e quadripartiti Ptolomei.

In anni principio.

Capitū 10^m.

Qd̄ glosare volum^o sup v̄bis Pto. d eo qd̄ locut^o fuit in accntib^o magnis r v̄lb^o iā trāsiuit. Nūc at volum^o glosare id qd̄ dixit de accntib^o addentibus vel minuentib^o. Pto. dat nobis in b̄ ca. regulas qb^o sciam^o id qd̄ accidit in t̄pib^o anni: r q̄n eas cōmiscēbimus alyz regulis q̄nd: c̄tis: sciem^o si addēt vel minuēt ab accntib^o v̄lb^o bus que scimus p̄ eclipses: r p̄iūctōes planetay: r cū hoc sciemus accnā cōplete r q̄le erit quolibet tēpoze

ost premissum vniuersalē modū cognitio nis eorum que futura sunt in regionibus r terris: restat vt particularia. i. ea que in āni tēpozibus acciderint subiungamus.

Postq̄ docuimus opionē gñalē pro sciendo accntia que p̄tingūt in ciuitatib^o r regionibus: restat narrare similt p̄cularia r hec sūt ea que accidunt per tempora anni.

Opio gñalis est: regula quā nobis ddit in eclipsibus r p̄iūctionib^o planetay: r p̄cularia q̄ p̄tingūt in tēpozib^o āni: sūt ea que accidunt per p̄iūctiones r opposi tiones mēsiū āni. Nā cū hec adiungemus cum eclipsibus addent in eis vel minuent.

Et t̄ps qd̄ āni principiū dicit in hoc vt ostēdamus opz q̄ reiterationis igit solis initiū in vna q̄q̄ circūu lutione illud esse debeat fere propter eius vim eiusq̄ nomen planum r apertum est.

In hoc enī cōuenit nobis nominare stationes que dicta est caput anni: r manifestū est q̄ expe dit vt sit hoc p̄icipiū redit sol q̄libet reuolutio ne ad locū suū r hoc est res leuis ad intelligen dū ppter virtutē suā r nomen suū.

Volēti scire p̄ hāc artē accntia q̄ quolibet āno p̄tingunt expedit scire horā q̄ dicta est caput āni: q̄ p̄n^m q̄n ligat est, aliquā ipa solui nō p̄t donec transeāt sua q̄tuoz t̄pa q̄ sūt p̄n^m augmētū status r abassamētū: nisi res alia venierit q̄ fa ciat ipm forti^o in aliq̄ tpe istoz q̄tuoz. Et b̄ est in oib^o re bus nālibus manifestū: maxie in arte phice: r q̄n stelle li gauerint rē aliq̄ in capite āni remanet illud ligamētū fir mū p totū ānū: b̄ excepto si acciderit in illo anno eclipsis: vel p̄iūctio planetay aut aliq̄ applicatio stellay q̄ signū ficēt d̄ illō q̄ stelle ligauerūt in āni p̄n^o r soluet id qd̄ liga tū fuit in p̄n^o āni. Q̄ aut dixit de sua vtute vult dicere q̄ id qd̄ opabit p̄n^m remanebit firmum donec cōpleat^o res illa

illa vñ fuerit pñcipiū: r id qđ dixit de suo noie. vult dicē qđ id qđ signat nomē pñcipij signat vñtus sua: pñm at anni est qđ sol redeat ad pñctū vñ i cepit. Quia sol ē pñctus r dñaf sup oēs planetas r stellas: r pp b̄ puenit qđ annus sit acceptus a cursu suo solūmō: qđ cursus alioz planetaz in cōparatione sui sūt: sic in astrologia demōstratū ē. Sapiētes vō antiq̄ p̄ciabāt multū pñm anni tātū qđ cōpilauerūt multos libros in eo: r noiauerūt hos libros reuolutionū ānoz mūdi: sic liber accētis quē fecit Permes: r pp b̄ crediderūt mlti astrologoz qđ signatio eclipsis aut p̄uictionis vel alterius p̄stellationis q̄liscūqz fuerit qđ p̄tingit in anno nō est accepta nisi a dño anni: r h̄ iuenies in oibus libris suis. Ip̄s enī a veritate recedūt: qm̄ p̄tol. mōstrauit in scō eclī pñū qđ postq̄ maior vñtus vicit minorē: r vñtus duoz luminariū ē maior valde q̄ vñ aliaz stellas: manim est qđ eoꝝ p̄uictio r oppō ē maior r fortior vñturib⁹ reuolutionuz ānoz. r postq̄ ita est nō remanet vñtus pñcipij anni: nisi ad dere vñ minuere in accētibus magnis. r hec ē opio p̄tol.

C At in circulo nullus existimare pñm poterit absolute: in zodiaco vō circulo pñm nisi a pñctis qđ sūt i directo horaz egnoctialū r solstitialū itelligi mime pōt.

C Et nullus pōt in circulo imaginari pñcipiuz: tñ in zodiaco pōt pñcipiū itelligere a punctis determinantibus quatuor tropicos.

C Aliqui dicūt qđ pñm anni est quousqz sol vadit a puncto sue augis donec ad illū redeat. Et dixerūt qđ b̄ est suuz p̄p̄riuz in sphaera sua: tñ qđ opa veniētia p̄ stellas in his que sūt iter nos nō sunt p̄p̄ria sphaere solis: sed sunt fm̄ zodiaca signoz: expedit qđ pñm anni sit cursus solis de vno pñcto zodiaci donec ad illū redeat: r qñ hos pñctos in zodiaco pquiremus inueniemus in eo q̄tuor punctos: quozum quilibz meref esse pñm: r h̄ q̄tuor pñcti sūt q̄tuor tropici.

C Stingit etiā hoib⁹ sup hec loca dubitare: eo qđ qđ eoꝝ q̄tuor ad p̄mittenduz sit puenientioꝝ ignoratur. Nā fm̄ planam naturā circularem: nullus eoꝝ p̄cedit aliū: ita qđ ad initiandum sit magis aptus alio.

C Et accidit hoī dubiū in b̄ loco: q̄l̄r scire possit qđ hoꝝ quatuor rectius p̄poni meref. Qm̄ fm̄ simplicē naturā circūferentie: non est ibi locus qui sit anteq̄ alius quo dicere possumus: qđ habeat matius ius vt sit anni pñcipiū q̄ alter.

C Postq̄ zodiacus signoz 4° h̄z pñctos: quoz q̄z meref eē pñm. Accidit in b̄ dubiuz qđ hō nescit qđ matius ius hēat eēndi pñm. Silr̄ quō pōt esse pñctus qđ sit pñm nāe circūferēte ea exīte simplici r rotūda: hec enī ē qđ itellm̄ nō intrat: tñ ordinat hūc hō positūe fm̄ suā volūtate: s̄z qđ circūferētia illū hēat p̄ nām: hec res ē ip̄olis. Et postq̄ ita est puenit nos īpicere in v̄bis sapiētū antiquoz qđ in his quatuor pñctis locuti fuerunt de mō qđ de suis intellectibus nos inueniemus: r qđ veritas exeat de dictis earum.

C Illi at qđ b̄ in suis libris tractare conati sūt i modis differētib⁹ h̄ q̄tuor tpa posuere: r eoꝝ vñūqđqz loco pñcipij p̄stituerūt: qđ pueniēs eoꝝ rō eoꝝqz nāz effect⁹ ad b̄ adduxit: istoꝝ eteni vnicūqz tēpoz qđdā est p̄p̄riū p̄ qđ ip̄s āni noui fore pñm existimare debemus: ob b̄ eteni egnoctiale vñnale tps̄ initiū posuere: qđ dies in ip̄so supare noctē icipit: r qm̄ ip̄s est humidū: nāqz humida mltā est in oī pñm rei cuz p̄creaf: vt in p̄missis ostēdimus. Tps̄ at estiuale solstitiale loco pñcipij ponit: eo qđ in ip̄so dies p̄ficiť: r est ei⁹ vltima lōgitudō: r qm̄ in ip̄so apud egyptios est augmētum

nili: ascēdit. b̄ in eo ascbere algemenia ac egnoctiale: tps̄ autūnale sumpsit initiuz: ob b̄ qđ in ip̄so ē oīuz fructuū collectio: r qđ futura sūt i eo seminari icipiūt: byemale vō tps̄ solstitiale pp b̄ initium cōstituit: qđ post dieꝝ curtationē i ip̄so icipit eoꝝ dieꝝ elōgatio.

C Et si illi qđ de his locuti fuerūt i suis libris iudicauerūt qđ b̄ q̄tuor pñcti sūt diuersi: r quēlz eorū p̄p̄ricipio posuerūt: r eos ad b̄ argumēta pueniētia adduxerūt: r opa nāz suaz: qđ q̄libz hoꝝ tēpoz h̄z rē suā p̄p̄riaz qđ puenit qđ teneat vt sit pñcipiū āni: egnoctiuz at vernale: qđ dies icipit maior eē nocte: r qđ b̄ tps̄ est humidū: r hec nā humida vicit mltū i oī pñcipio rez qđ gñant sic añ dixim⁹. Et solstitiū estiuale: qđ dies cōpleť i eo: r ē maior dies totū anni: r accidit in eo recētia nili de egypto: r stella ascēdit i ip̄so qđ dca ē albabor: r egnoctiū autūnale: qm̄ oēs fructus b̄ tpe colligunt: r silr̄ b̄ tpe seminant oia semina pro his qđ v̄tura sunt: r solstitiū byemale: eo qđ dies icipit in eo crescē postq̄ diminutus erat.

C Quatuor tpa. vult dicē 4° anni tpa: r signatio cuiuslz ē accepta d̄ suo pñm: dixit. n. qđ sapiētes antiq̄ accipiebāt hos 4° pñctos diuersis manerieb⁹: qm̄ ex eis fuerūt qđ posuerūt āni pñm egnoctiū vñnale: r alij qđ posuerūt iudiciū cuiuslz tps̄ eoꝝ h̄z p̄stellationē sui pñcipij. Et postq̄ ita ē appet p̄ dca sapiētū ātiq̄oz h̄ artis qđ q̄z pñct⁹ hoꝝ h̄z p̄p̄etate suā: r p̄tol. docet nos qđ rōne venerūt i hac opione. r dixit: qđ scuerūt qđ circūferētia nō h̄z pñm: r iueniūt pñā expe riētia mltitōies: qđ hoꝝ pñctoz qđlz fac opa i reb⁹ qđ sūt iter nos: r reb⁹ qđ sequūt nās hoꝝ pñctoz: b̄. n. totū fec eos i hac opione venire: qđ tenēt qđ qđlz eoꝝ ē pñm reb⁹ futurz: r vlt dicē qđ opa hoꝝ pñctoz fec eos credē qđ oia erāt pñm r tps̄ egnocty vñale: qđ dies icipit eē maior nocte: r qñ dies icipit eē maior nocte: icipit calor ascēdē sup frigus: r tps̄ ē mltē humiditatis nālis: vt sit mltā i pñm cuiuslz gnōnis: r qñ adiūgīf mltā humiditas cū aug^o calozis sit ide res cōcordata cū pñm totū gnōnis: sic demōstratū ē in phica r nāli: r pp b̄ ē tps̄ vñnale gñaroz p̄ nāz: r i eo emittūt arbores folia: canūt aues r faciūt filios: r q̄lz res qđ p̄cordāt cū pñm h̄z ius matius vt sit pñm qđ illa qđ nō p̄cordat: r h̄ ē res quā ad duxit oib⁹ astrologis p̄ affirmādo: qđ b̄ tps̄ ē pñm āni noui. Et pñctū solstitij estiuale silr̄ ius h̄z vt sit pñm: eo qđ dies cōpleť in eo: r ibi ē maior dies totū anni: r tūc icipit Nili recētia qđ est pñm r vis laboris terre de egypto: r b̄ pñm h̄z opa talia qbus multi crediderūt qđ venit p̄ ascēsum stelle albabor qđ tpe illo ascēdit: r crediderūt qđ hec opa remaneat p̄ totū annū: r tātū quātū appet de tps̄ huius v̄tute: r pñctus tps̄ egnocty autūnalis silr̄ ius h̄z vt sit pñm: eo qđ oēs fruct⁹ tūc colligunt r gubernant p̄ futuro tpe: r seminaciones etiā sūt r icipiūt b̄ tpe: q̄re oēs aues r oia aialia h̄nt viuē: r pp b̄ accipiūt ab b̄ tpe signationē ei⁹ qđ futurz ē in granarys de saluatiōe v̄l corruptiōe: r qđ accidet aialib⁹ de abūdātia victualū: siue fame qđ p̄iget mortalitas magna r filia: r pñctus solstitij byemalis silr̄ ius h̄z vt sit pñm: qđ in eo icipit dies crescē postq̄ minut⁹ ē: r icipit calor crescē: r qñ calor crescēt gñatio venit cū eo: p̄ hec enī v̄ba qđ dixit p̄tol. itelligimus quā itatē v̄tutis cuiuslz hoꝝ p̄p̄croꝝ q̄tuor. Et qđ maior v̄r⁹ oīuz ē illa pñcti egnocty vñnalis: r qđ a q̄lz hoꝝ accipiūt signatio ei⁹ qđ h̄z p̄rigē tpe suo: puenit. n. qđ accipiam⁹ cōparationē ei⁹ qđ accidit q̄lz hoꝝ tēpoz ad illā qđ p̄tingit in tpe qđ p̄teriuūt. v. g. qñ pñm tcm/

Tractatus

poze estatis significauerit recētia Nilii ppter humiditatē que fuerit tēpoze vernali qđ trāsiuit f̄m illud erit recētia: et si mlt̄a fuerit humiditas vernalis erit recētia magna multū: et si fuerit pauca erit minor: et s̄l̄r de alyis rebus.

C Et qđ magis eē pueniēs nāliq̄ rōni ppius in obseruatione rez anni deprehēdimus est istoꝝ q̄tuor p̄ncipioꝝ obseruatio: necnon p̄iunctionuz et p̄uentionū solis et lune que predicta tēpoza precedētes ppe ipsa fuerint. Maxime at̄ in quibus fuerint eclipses.

C Et id qđ teneo melius et p̄rimus esse op̄inōni nāli in facto anni est operari per bec quatuor p̄ncipia: et inspiciē ad p̄iunctiones et ad oppōnes solis et lune que sūt p̄rimiores istis p̄ncipijs ante bec t̄pa: et in ea p̄p̄ia qua erit eclipsis.

C Ita an̄ dixim⁹ qđ v̄t̄ vicēs mutat v̄tutē debiliorē et reducit eā ad se: et ita facias in oib⁹ v̄tutib⁹ q̄ minores fuerit donec cōpleat̄ factū ipsi⁹ v̄tutis: et veniat alia fortior ipsaz vicēs: et sic dñabit̄ v̄t̄ sc̄da. Et postq̄ ita ē puenit qđ v̄t̄ p̄iunctionis vel oppōnis q̄ fuerit an̄q̄ sol igrediat̄ quelibz horū p̄ctoꝝ sit dñā p̄cti que irrat sol. Postmō f̄m h̄ p̄uenit vt signatio eius qđ accidet q̄lz horū q̄tuor tēpoꝝ sit cōmixtio v̄tutū planetaz hora p̄iunctionis vel oppōnis an̄q̄ sol irret p̄ctū ipsi⁹ t̄pis: bec. n. ē opio p̄tol. Sūt tñ aly diuētēs qđ signatio cuiuslz t̄pis est ab ascēdēte qđ sol igredif p̄ctū illi⁹ t̄pis. Et h̄ opio ē q̄tuor rōnibus defectiua. p̄ qđ cōp̄lo solis et lune ē fortior et maioris pot̄ q̄ v̄tus solis cuius v̄tute illi⁹ p̄cti. Nā toti signo nō ē data v̄t̄ nisi pp̄ soles: et quāto magi in p̄cto signi. 2^a ē: qđ circūferētia nō h̄z p̄n^m. 3^a ē: qđ qñ sol igredif p̄m p̄ctū ariet̄ certificari nō p̄t: qđ cū vna tabula exhibit vni⁹ maneriet: et cū alia alterius: et ita nō sūt p̄iunctiones et oppōnes: qm̄ eoz ascēdētia p̄cordant cū oib⁹ tabulis: p̄ bec enī intelliges qđ v̄tus p̄iunctionis aut oppōnis est maioris pot̄ q̄ qñ sol igredif p̄ctuz illū. Et postq̄ est posse maioris v̄tutē alias ad se trahit: et ipsa erit gubernatrix: et puenit vt itelligas v̄bū p̄tol. p̄pe si fuerit ibi eclipsis. vult dicere qđ qñ accidit eclipsis in p̄iunctione vel oppōne que ante fuerit q̄z igrediat̄ sol aliqđ horū quatuor p̄ctoꝝ q̄liscūqz sit ipsa erit maioris potētie q̄ si fuerit sine eclipsi: et erit operis et mutationis maioris.

C Ita vt p̄ p̄ncipiū qđ ex solis ex̄ntia in ariete deprehendit̄ vernalē qualitātē cognoscimus: et p̄ initū eiusdē ex̄ntia in cācro dephēsus qualitātē estiualez. Per p̄ncipiū at̄ qđ ex ipsius in librā igressu cognoscif̄ q̄litate autūnalē. Initiū v̄o qđ p̄ eiusdē introitū in capricornū accipit̄ byemalē qualitātē demonstrat.

C Ita qđ sciam⁹ a p̄ncipio hore qđ igredif sol arietē qualr̄ erit stat⁹ veris. Et a p̄ncipio qñ cācruz igredif quō erit estas: et a p̄ncipio qñ librā igredif qualr̄ erit autūnus: et a p̄ncipio qñ capricornū igredif quomodo erit byemis.

C Vult dicē qđ sciam⁹ a p̄iuctiōe vel oppōne q̄ fuerit an̄q̄ sol irret arietē statū veris quō fuerit: si erit aer valde cals v̄l humidus siue siccus. Si fuerit mltū cals sciam⁹ qđ arbores emittēt cito folia: et fruct⁹ erūt an̄q̄ cōpleant̄. Et si fuerit mltū fridus signat̄ qđ arbores tardabit̄ emittē folia: et fruct⁹ q̄ leues fuerit erūt mltū leniores. Et si fuerit humidus signat̄ putrefactionē fructū: et erūt leues mltū. Et si fuerit siccus d̄mōstrabit̄ qđ fruct⁹ et alia siccabit̄: et p̄ h̄ scire possum⁹ qđ fruct⁹ terre erūt mlti: et q̄ pauci q̄lz t̄pe: et sciam⁹ p̄ h̄ qđ fruct⁹ mltus fuerit erit vilior: et q̄ modicus erit carus. Sciam⁹ ēt bec p̄ nauigare nauis et securitatis

itineꝝ: qđ qñ sciam⁹ qđ naues et stinera salua fuerit et secura: sciam⁹ qđ ea q̄ trabūt erūt vilia et boni fori. Et p̄ h̄ idē sciam⁹ id qđ accidet i ciuitatib⁹ in his q̄ d̄ferunt̄ illuc: qđ si id qđ deserit̄ modicū fuerit erit ibi carū vbi indiget̄: et ita sciam⁹ res oēs. Ego at̄ volo tibi magis dicē in rōne caristie et abūdātie res bonas de qb⁹ te inuabis: formabis 4° angulos: et stellas et alios planetas hora eclipsis: siue p̄iunctiones et oppōne solis et lune: v̄l aliā magnā cōplonē si fuerit planeta: tūc ispicias ad angulū medij celi et ei⁹ dñz: et ad locū solis et ei⁹ dñz: et si fuerit magne potētie signabit̄ caristiaz monetaz: et erit vile id totū qđ emitt̄ de illis. Et si po⁹ fuerit ascēdētis et ei⁹ dñi: et lune ac dñi loci sui: signabit̄ caristia rez que emunt̄: et tritici et ordei: et vilitatē monetaz: et modica mercadātia denarijs mltis emēt. Et si luna sepa ta fuerit ab ifortuna: et inerit ad fortunā post p̄iunctionē v̄l oppōne: signabit̄ tritici et ordei caristia: qm̄ sol et mediū celi p̄cordāt cū auro ascēdēs: et luna cōcordāt cum anona: qđ filia sūt corpib⁹: et ois res cui⁹ signator i firmamēto fortunat⁹ fuerit erit cara. Et si tu itellexisti qđ d̄m̄raim⁹: d̄bes scire qđ aux p̄cordat cū sole: et moneta aurea cū sole venere et mercurio: cū venere pp̄ formositatē suā: et cus mercurio pp̄ degulationē: anona p̄cordat cū luna: carnes cus marre pp̄ degulationē et coctionē: fruges cū venere pp̄ odorem et dulcorē suū: res amare et acute cōburētes sūt martis: acetose et stiprice cū saturno p̄cordāt: dulces cū ioue: grosse cū venere: et q̄ sūt mltoz sapoz cū mercurio: bumide aquosē cū luna: putrefacte et mali odoris cū saturno: et q̄ sunt boni odoris cū ioue ac venere. S̄l̄r colores poteris itelligē: qđ nigredo ē saturni: et de v̄milio s̄l̄r: et ita scire poteris oēs rē pp̄ p̄cordiam suā: anguli p̄cordāt cū auro: angulos sequentia cū anona: cadētia v̄o cū his q̄ hoib⁹ necessaria nō sūt. Lū at̄ fortune fuerit in angulis: hore locoꝝ cara fiet res cōcordata cū illo loco: et cū sciueris planetā p̄cordatē cū re ispicere ad horā eclipsis: v̄l p̄iunctionis aut oppōnis: quō ibi est sit ipse planeta. et si fuerit fortunatus et potēs: signabit̄ caristia illi⁹ rei et exaltamētū ei⁹: et si ifortunatus signabit̄ vtilitatē: h̄ enī adiugas his qđ diximus de eo qđ opabit̄ aer in oib⁹ fructibus: et saluationē nauū vel eaz submersionē: et f̄m qđ fuerit res illa quā ispicē vis ante t̄ps illud: scies res quō viles fiēt vel care: et scies ea qđ bec sequūt̄. v̄. g. qñ sciam⁹ qđ vn⁹ rex qñ p̄liabit̄ cū alio: sciam⁹ qđ ille cui⁹ terra est abūdās: vincet illū cui⁹ terra est cara et filia: qđ mortalitas et ifirmitas semp caristia sequunt̄: eo qđ hoies opp̄ comedē mala cibaria qb⁹ dñant̄ cōplones eoz: et pp̄ hoc h̄nt ifirmari et mori. Scies etiā factū caristie et abūdātie pp̄ mltitudinē aq̄rū et fortificationē eaz: et a frigore et a calore: qđ qñ stelle signant̄ multas fumositates et humiditas fiūt ide multe pluue: et si fuerit in t̄pe quo necessarie sunt abūdātia v̄ctualium d̄mōstrabit̄: et si in t̄pe quo nō sint necessarie: dñamētū et minutionē eoz mōstrabit̄. Idē facit calor et frigus: qđ si calor fuerit t̄pe quo pueniat: significabit̄ saluamētū ois fructū a putrefactione: et si fuerit i t̄pe quo nō expedit: desiccabit̄ totū fructus terre anteq̄ cōpleat̄ et p̄det. S̄l̄r de locustis guafanis et muribus: qđ si multi creuerit destruet̄ oēs fructus terre: et si pauci fuerit poterūt saluari: qđ oia scire potes p̄ astronomiaz: et scies id qđ futurū ē anteq̄ sit. v̄. g. si astronomia mōstrauerit multas pluuias in pre meridiei: sic est ver et estas: significat̄ qđ Nilus egypti erit recētie magne valde: et si a pte ipsa pauca signauerit pluuias et recētia pauca erit: factū aut̄ Nilii iuductiones ois h̄ie vna eaz qđ ibi sunt: vt pluue p̄seuerate sicut in pre meridiei vno t̄pe anteq̄ veniat: et pp̄ h̄ puenit qđ Nilus sit magne recētie estate itrate cū ven⁹ et mercurio occidētales fuerit ipsa hora pp̄ humiditatē quā in aere faciūt. Et si fuerit mars aut aliq̄ cometaz hora qua incipit ver et estas i pte meridiei: erit Nilii recētia pauca mltū: pp̄ magnā

magnā minutionē pluuiarū q̄ erit in pte illa. Sicut si vētus fieri facit affuerit eū currere nō p̄mitteret. Et si abregus leuiter faciet eū decurrē r nō detinebit. Lū at̄ sciueris p̄ astro nomia id qd̄ accidet in pte meridiei de abūdātia pluuiarū vel eaz̄ mutatione: r sciueris vētos accidētes in terra egypti tpe veris vel estatis: scies totū factū Nili quō esse debeat: r p̄ eū statum egypti si erit abundās victualibus vel minūt̄ ispiciedo semp̄ in bis que p̄diximus. Et per hāc regulā scire poteris factum caristie vel abundantie.

C Propterea q̄ ḡnāles tēporū qualitates: r eoz̄ oēs modi nō sūt nisi p̄ solē. Quaz̄ qualitatū notitiā nō solū doctrinaliū exp̄tores: verū etiā alij anticipant̄.

C Ita q̄ qualitates vniuersales tēporū: r suoz̄ statū erūt p̄pter solē. Et has qualitates possūt prescire illi qui nibil sciunt de arte quadriualis: quātū ergo magis illi qui sciunt: satis patet.

C Per h̄ oēm possumus itelligē q̄ v̄tus solis ē victrix: r q̄ opa p̄tinētia ad. 4. p̄cta sūt eadez̄ opa solis: qm̄ mutat̄ de vno loco i aliu: nō q̄ sint opa q̄ ad p̄cta p̄tineāt: s̄ ad cursum sol̄ r ad planetas h̄ntes p̄cipitationē cū eo. Et possum̄ itelligē q̄ ipse v̄l̄r dicē q̄ mlti boies itellexerūt p̄ aerē cuiusl̄z̄ t̄pis res q̄ accidūt i h̄ mūdo d̄ caristia r abūdātia: r oib̄ alyz̄ q̄ dixim̄: r talia videm̄ sepī accidē. Et postq̄ ita ē p̄uenit astrō vt boz̄ p̄nostricatioez̄ sciat magis q̄ alij.

C Conuenit ēt ad eaz̄ notitiā signoz̄ p̄p̄tates p̄ q̄s vētoz̄ statū significem̄: r ḡnāl̄r oēs eoz̄ obseruare nāz̄.

C Sicut p̄uenit vt ispiciam̄ in p̄p̄tatis signoz̄ vt sciamus p̄ ea cursuz̄ vētoz̄: r sue nature.

C Vult dicē q̄ qm̄ sciemus p̄ planetā d̄nantē accētia q̄ p̄t̄ gūt: p̄uenit vt misceamus nām suā cū nā planetaz̄ secum participatiū: r cū signis in qbus stat̄: qz̄ qd̄libz̄ signū bz̄ p̄ p̄t̄tate suā q̄ ad se p̄tinet. Et qm̄ vnuz̄ cū alio cōmiscēbimur: p̄ cōmixtionē ipsaz̄ sciemus qd̄ erit de oibus accētiis q̄ p̄tingēt: r q̄ vēti currēt: r que accētia p̄ vētos ipsos p̄tingēt in nauibus r in oibus alyz̄ rebus: r p̄tol. docebit nos cito p̄p̄tates signoz̄ in caplo qd̄ sequetur.

C Variationes at̄ augmētū v̄l diminutionis in aliqb̄ horis p̄tingētis ex p̄iunctionibus r p̄uentionibus que post p̄fecta p̄cta fuerūt: r ex stellaz̄ erraticaz̄ societate cuz̄ ipsis in figuris ḡnāl̄ter significabimur.

C Et scire possumus mutationes q̄ augebūt vel minuēt̄ aliq̄n p̄ p̄iunctiones vel oppōnes q̄ dicta puncta sequentur: r propter participationem quam planete habebunt cum eis in figura.

C Vult dicē q̄ signatio cuiusl̄z̄ t̄pis auget r minuit s̄m si gnificationē p̄iunctiōnū r oppōnū q̄ sequūt̄ p̄n̄: r sicut augebit r minuet̄ p̄ applicatiōes planetaz̄ vni cū alio: v̄l alij cui⁹ eoz̄ cū p̄ctis: aut cū loco p̄iunctiōis v̄l oppōnis: aut cū aliquo anguloz̄ suoz̄: r ita signatio cuiusl̄z̄ t̄pis erit accepta a p̄iunctiōe v̄l oppōne q̄ erit añq̄ sol igrediat̄ p̄ctū suū: r ab eo qd̄ seq̄t̄ it̄oitū solis in p̄ctū suū: r locis p̄taz̄ cuiusl̄z̄ baz̄ triū horaz̄ q̄ s̄t añ: r q̄ sequūt̄: r ipsamet̄ hora q̄ sol p̄ctū igredit̄: r nō expedit i hac hora ascēdēs illd̄ ispicē: qm̄ applicatio planetaz̄ cū sole suffic̄: r cū bis locis.

C Rē v̄o p̄ticularē designabim̄ ex p̄iunctiōib̄ ac p̄uētiōib̄ solis r lune q̄ fuerit i vnoq̄z̄ signoz̄ r ex stellaz̄ locis: h̄ ē igit̄ q̄ mēsiū obseruatio nūcupari p̄t.

C Et signabūt res p̄ticularēs p̄iunctiōes solis r lune: r eoz̄ oppōnes q̄ fuerit i quolibet signoz̄: r p̄t̄ bō hāc significationē mēsiuz̄ appellare.

C Vult dicē q̄ qm̄ sciem⁹ signationē v̄lez̄ cuiusl̄z̄ t̄pis: adiugamus eā cuz̄ signatione p̄ticulari q̄ erit p̄ p̄iunctiones r oppōnes cuiusl̄z̄ mēsi: adiugamus eā sicut cū locis planetaz̄ q̄ applicabūt soli r lune: r planetē d̄nantē locis p̄iunctiōis r oppōnū r suis āgulis: r ḡnāl̄r cū locis p̄ncipalib̄. Nā qm̄ h̄ sciem⁹ cognoscemus accētia qd̄ q̄libz̄ die p̄tingēt: vo luerimus scire de statu aeris: adiugemus h̄ cū signationē v̄l aeris q̄ erit illo tpe: aut cū eclipsi r p̄iunctiōib̄ q̄ fuerit circa tps̄ illd̄. Et si voluerimus scire de legib̄: adiugemus cū signatore illi⁹ legis: r si de regno r in quilibet p̄sona cum signatore natiuitatis illi⁹: r de quilibet ciuitate cū signatore ciuitatis illi⁹. v̄. g. Inuenim⁹ vnū luminare eclipsalis signi ficās ex legib̄ legē vnā: r sciemus p̄ eū quāto tpe durabit lex ipsa. Et sciem⁹ p̄ p̄iunctiones r eclipses alias q̄ post fuerit quātitate ad aitionis v̄l minutionis: r oēs mutationes q̄ in lege ipsa p̄tingēt. Postmo⁹ ispicem⁹ statū regni: postmodū statū regis q̄ tpe illo erit: deinde statū t̄pis: postmo⁹ statū mēsi in illo tpe: deinde statū diei in illo mēse. Lū at̄ h̄ oia ispeyerim⁹ sciem⁹ id qd̄ accidet̄ oī die in quibz̄ ciuitate: r in quibz̄ boie: cui natiuitatē sciam⁹. Et h̄as in mēte affixuz̄ qd̄ tibi diximus: q̄ p̄n̄ veris ē v̄tutis maioris: r seq̄t̄ ilico estatis p̄n̄ in v̄tute: r sequit̄ p̄n̄ estatis p̄n̄ autūnale: r h̄ seq̄t̄ p̄n̄ hyemale: ita q̄ p̄m̄ est in mō p̄ncipij rei: r in mō augmētū: r in mō finis. 4. in modo abassamenti.

C In naturis signoz̄ particularibus qualitatibus anni conuenientibus. Cap. II.

Dixit Dally.

Ptol. docet nos in h̄ caplo p̄p̄tates signoz̄ r gra duuz̄ pro cōmiscēdo v̄tutes eoz̄ cū v̄tute planete dominante: r cū sole r cuz̄ luna r alia sup̄radicta pro extrahendo inde nām vincētem: r iudicabimus s̄m illud in aere r omnibus alyz̄ que diximus.

Loz̄ qd̄ ē q̄ huic rei necessaria sūt hec p̄dicta nos enarrasse: r vniuscuiusq̄ signi nāles p̄p̄tates particulares ex h̄ q̄ anni qualitatibus p̄uenit: ac vniuscuiusq̄ stellarum p̄p̄tates ostēdisse p̄ueniēs est.

C Et postq̄ p̄uenit nobis loq̄ in bis qbus idigemus cū alio: qd̄ diximus in p̄p̄tatis v̄libus r p̄ticularib̄ cuiuslibet signoz̄ p̄tinetis ad status sui anni r p̄p̄tatis cuiuslibet planete.

Postq̄ voluit narrare regulas ei⁹ totū qd̄ accidit in anno: p̄uenit vt loquat̄ in p̄p̄tatis nālib̄ signoz̄ r suaz̄ p̄tium pro sciēdo id qd̄ p̄tinet ad quodlibz̄ eoz̄ qm̄ in eo fuerit p̄iunctio vel oppō: aut planeta d̄ns: siue sol vel luna: vel q̄ habeat p̄cipitationē cuz̄ aliquo eoz̄ in gubernatione: r qm̄ hec sciemus r cognoscemus accētia p̄ticularia que fiūt in quolibet mēse r omni die.

C Erraticaz̄ igit̄ stellaz̄ silitudinē: r nō erraticaz̄ q̄ rū cōplones erraticaz̄ cōplonib̄ assimilant̄ cū aere r vētis. s. cū sol in eis fuerit: necnō oīuz̄ signoz̄ cū vētis r tēporibus silitudinē in p̄missis ostēdimus. Restat itaqz̄ particulares eoz̄ naturas assignare.

C Vicinus q̄ añ locuti fuimus de p̄cordia planetaz̄ r stellaz̄ fixaz̄ q̄ sunt de cōplone planetarum cū aere r cuz̄ ventis. Et sicut de p̄cordantia signoz̄ cū ventis r tēporibus: r remāsit nobis doctrinare suas particulares naturas.

C Jā diximus in p̄ pte r eo q̄ de z̄ mā sciuit id qd̄ p̄tinet ad v̄tutē cuiusl̄z̄ planete: r sūt oī planete erratici: eo q̄ alij qm̄ sūt retrogradi: r alij directi: r alij in statidē: r quoz̄ Quadri. p̄tol. § 2

Tractatus

fit festini: quibus vero tardis: et quod se remouet a zodiaco signorum: aliquid versus septentrionem: et aliquid ad meridiem. Et dixit sicut id quod prius ad stellas fixas in 9° cap° p̄me partis: et expresse significatione signorum et trigonorum. Et quibus expressit hec omnia remansit narrare cuiuslibet signi et partium eius proprietates.

Arietis igitur signi nomen generaliter propter equinoctium in ipso attingens tonitrua et conuersiones adducit.

Dico quod nomen totius signi arietis propter equinoctium quod est in eo est factrix tonitruorum et relampagorum.

Quod signum arietis facit tonitrua et relampagos: quia cum sol ipsius ingreditur dissoluitur eius calor humiditate que adiungit in hyeme: et propter hoc congregat in aere multa fumositas humida: et sicut inde nubes: et quoniam una cum alia percutit et mouet fortiter fit tonitruum propter sonum illius motus: et propter percussionem motus fit relampagus.

Sed nomen suum partium in augmento et diminutione ex proprietate stellarum non erraticarum que in eo sunt deprehendit.

Et nomen suum partium in addendo vel minuendo potest sciri per nomen stellarum fixarum que sunt in eo.

Si uero debes intelligere per hoc nomen id quod plures diximus: quoniam signa sunt mansiones que non habent opera: et opera sunt stellarum fixarum que sunt in eis: et quia sol currit per ipsa omnia uno anno notat quodlibet eorum sex quod sol operatur in eo. Et quia quilibet stellarum fixarum manet in parte signi 100. annis sex operatione antiqua et noua. 70. annis: uenit quod sit unum partium operum ipsius stelle donec ibi durauerit: et quoniam remouebitur ad partem aliam ipsius operum partium parte erit seorsum: quia operum stelle fixarum est: et propter hoc pertinet ad partem ipsarum signi: et accipit ide nomen: eo quod stella fixa multum durat ibi. Et si Ptolemaeus uoluisset narrare uirtute et uia in 9° cap° p̄me partis que hoc scias: et diuisit in hoc loco quodlibet signum in tres partes: et extraxit coplonem que sit propter comixtionem uirtutum stellarum fixarum que sunt in quibus 3° trinoz signorum: ut iudices per eam et hanc uiam sequaris: et inspicias accessus stellarum et mutationem suam de loco ad locum: et per hoc mutabis iudicium et facies in eo sicut tibi diximus in glossa: hec enim est maneria et ratio subtilis valde. unum in ea inspicias et ipsammet intelliges.

Unum nomen signi per nomen pluuias et uentos efficiunt eiusque medietas temperate complexionis existit. Extrema uero pars eiusdem comburitur: et mortalitatem generat.

Et principia horum signorum sunt generantia pluuias et uentos: et media temperata fines facientes mortalitatem.

Uult dicere quod stelle fixe que erant in suo tempore in per nomen arietis habent coplonem que non comiscet cum coplone solis: que pertinet ad totum signum arietis: et quod accidit ide quod dicitur uirtus que trahit fumositates humiditas que sit materia pluuiarum et uentorum. Sicut stelle fixe que erant suo tempore in medio signo arietis: habent coplonem non comiscet cum coplone solis que pertinet ad totum signum arietis: et accidit ide quod dicitur uirtus que assimilabit uirtuti iouis et ueneris in tepameto. Sicut stelle fixe que tempore suo erant in fine arietis habent coplonem non comiscet cum solis coplone que pertinet ad totum signum arietis: et accidit ide uirtus una que assimilabit uirtuti martis in sua combustionione: et est generaliter mortalitatem eo quod facit putrescere humiditates in hyeme congregatas: et quoniam res ita fuerit: uenit ut cum aliquid res harum stellarum mutabit ad signum tauri comixtio fiat iter eas: et operum solis quod pertinet ad totum signum tauri. u. g. id est stelle primus quod coplone solis que pertinet ad totum signum arietis est generaliter trix fumositate humiditas que faciunt nubes: tonitrua: et relampagos: et scimus quod quoniam uirtutes stellarum fixarum comiscet cum hac coplone que erat tempore Ptolemaei in per nomen arietis: accidit ide quod dicitur comixtio generaliter pluuiarum uentorum: et declaratum quod hec coplone harum stellarum generaliter sicut fumositates humiditas: et quoniam mutabitur de stelle ad medium arietis: et comiscet sue uirtutes facientes humiditatem cum uirtute solis in signo arietis: accidit nihil

uentorum et in in pluuiarum: et hoc habet regulam uenit te intelligere in alijs signis: quoniam laz dixit opera que propria sunt cuilibet parti eorum. Et potest esse quod addet et minuere hec opera per illud que dicitur in coplone que ante fuerit sine oppone: et eclipsibus et coniunctionibus aliorum planetarum ceterisque applicationibus.

Et ipsarum illa que sunt septentrionalia calefaciunt et destruant: que autem sunt meridiana congelant et infrigidant.

Et que fuerit in septentrionalibus erunt calide damnose: et que meridionales frigide multuz: et magnas generabunt gelatas.

Postquam uisit quodlibet signum in tres partes: et qualis parte in 10. gradibus: posuit cuilibet parti ex operibus stellarum fixarum ea que erant suo tempore in parte illa: et remanserunt in parte septentrionis et meridiem multe stelle fixe in quibus signo: et adiungit sicut opera que operantur in septentrione una adiunctione: et que operantur in meridiem alia: unum capit quodlibet signum adiunctioes. 5. Et appet per suum nomen quod omnes coplones stellarum fixarum que sunt in parte septentrionis arietis sunt de coplone martis: et que in parte meridiem sunt de coplone saturni. Et quoniam accidit in aliquid parte harum duarum pars eclipsis: aut latitudo lune tempore coniunctionis uel opponis siue planete distantis comiscet opus harum coniunctionum cum ope eclipsis: aut cum coniunctione uel oppone siue cum distante planeta. Et hoc habet intelligas in eo quod de stellis remanet in alijs signis.

Tauri uero signum uel utraque coplone significat: sed tamen ad caloris significationem proclius est.

Et totum signum tauri significat duas coplones: et tendit parum ad calorem.

Uult dicere quod quoniam sol fuerit in tauro desiccatur et hucet equis: et siccitas est per magnam calorem: et humiditas propter attractionem fumositate humide que erat ante: et propter hoc facit hic plus caloris que cuius est in arietem: et postquam ita est erit signum tauri recipiens a sole hec opera. Sicut quodlibet signum et sue partes recipiunt a sole et stellis fixis uirtute cuius qua operantur uirtutes solis et ipsarum stellarum fixarum: et hec est res generalis in toto.

Ac suarum initia partium maxime autem que circa pleiades sunt remotus: uentos et nebulas faciunt: eiusdem uero medietas hucet et infrigidat. Quod autem circa aldebaran in eius extremo ponit est ignis: et conuersiones et fulgura gignit: ipsarum uero que septentrionales sunt tepate coplone existunt: et que sunt meridionales instabilitate et motus inordinatos faciunt.

Et prime partes eius ille que sequuntur pleiades sunt factrices terremotus et uentorum ac nubium: et que sunt in medio infrigidat et humectat. Et postremo a parte aldebaran sunt de nomen ignis ignite de relampagis et conuersionibus: et ille de parte septentrionis sunt coplone temperate: et ille de meridiem faciunt motus fortes trabalosos per regulam.

Docet enim Ptolemaeus demonstrat quod pleiades erant suo tempore in 10. gradibus primis tauri: et quod eius nomen erat facit fumos siccos: quod fuerit uenti et terremotus: et propter adiunctionem sui operis cum ope totius tauri fuerit nubes propter attractionem fumositate humide. Tunc autem est in nostro tempore in medio tauri: et parte facit uentos: tamen quia fumositas spargit propter magnam calorem non facit nubes: nec terremotus nisi paucis uicibus. Appet. n. a suis uerbis quod uirtus stellarum fixarum que erant suo tempore in 10. gradibus primis tauri erant de nomen mercury. Et uirtus eorum que erant in medio tauri habebat uirtute ueneris: et que erant in fine eius habebat uirtute martis: et que erant in septentrione eius habebat uirtute iouis: et que in meridiem uirtute mercury quoniam comiscet cum suo. Et quod quibus partium tauri recipiebat uirtutes stellarum fixarum que erant in eo.

Signum autem geminorum uersus facit temperantiam.

Et totum signum geminorum facit temperantiam.

Uerba

Uerba Ptol. q̄ dicit i qlz signo p se p̄nt h̄re glo. duas. vna ē quā añ dixim⁹ q̄ signa recipiūt a sole v̄tute vna q̄ p̄cor- dat cū suo ope q̄n̄ ip̄z igredif. alia ē q̄ signū recipit ab oi- bus alijs stellis fixis q̄ sūt i eo vim vna q̄ p̄cordat cū p̄m- ctioe q̄ fit p̄ cōmixtiōe oīuz: n̄ glo. p̄⁹ ē p̄uenientior v̄bis Ptol. z b̄n̄ appet q̄ v̄tus geminoz est silis v̄tuti iouis.

Quoz p̄ncipia magne sūt humectationis z destru- ctionis. Media v̄o tēpatā demōstrāt cōplonez. Ex- trema q̄dem cōmixte cōplonis z istabilis eē dicunt: eaz ptes septētrionales v̄tos ac terremotus addu- cūt. At meridiane ignee sunt z comburentes.

Et p̄rie ptes ei⁹ sūt h̄m̄iditatis m̄lte q̄ corrūpit: z ille d̄ medio cōplonis tēpate: z ei⁹ postreme sūt d̄ nā cōmixta: z q̄ sūt i septētrione faciūt v̄tos z terremot⁹ z ille de meridie sūt ignee cōburētes.

Stelle fixe q̄ erāt tpe Ptol. in p̄n̄o geminoz hēbāt v̄tu- tē saturni: z q̄ i medio v̄tute iouis: z q̄ in fine v̄tute mercuri cū est directus: z q̄ erāt a meridie hēbāt martis v̄tute.

Signū itē cācri ḡnāl̄r facit serenitatē z calorē: cui⁹ p̄mordia q̄ circa p̄sepe locaf calim ac turbidū aerem reddit: necnō terremot⁹ z obscuritatē afferre p̄banf. Que at sūt i ei⁹ medio tēpatā nutriūt cōplonē: z q̄ in eiusdē extremo ponūt v̄tos p̄creāt: septētrionales v̄o ptes siue meridionales ignee sūt z cōburentes.

Et totū signū cācri facit serenū z ē calz: z p̄rie ptes ei⁹ q̄ sūt circa stellā q̄ dca ē p̄sebre faciunt aerē calim bucornadū: luguburā: z terremot⁹. Et ille d̄ medio cōplonis sūt tēperate: z postre- me faciunt ventos: z septentrionales z meri- dionales sunt ignee comburentes.

Stelle fixe q̄ erāt tpe Ptol. i p̄n̄o cācri hēbāt v̄tute mar- tis in faciēdo magnos calozes z terremotus: z v̄tus satur- ni est faciē luguburā: ac si diceret q̄ ei⁹ cōplo ē sic illa mar- tis: z p̄az sic illa saturni: z q̄ erāt in medio cācri h̄nt v̄tute iouis: z postreme v̄tute mercuri q̄n̄ cōm̄iscef cū ioue: z il- le de septētrione z meridie habent virtutem martis.

Leonis qdē signū calorē z aerē turbidum v̄lr desi- gnat: ei⁹ ptes p̄cedētes aerē calz z turbidū ac morta- litates annūtiāt: ei⁹ v̄o medietas tēperate cōplonis existit: z q̄ ponūt extrema humectāt z destrūit. At q̄ sunt in septētrione ignea sunt z cōburentia: que v̄o meridianam sibi partē vendicant humectant.

Et totū signū leonis facit calorē z t̄ps bicornadū: z prime ptes eius faciūt aerē corruptū z bu- cornadū: z mortalitates: z ille de medio sūt tē-perate cōplonis: z postreme multū humide z faciūt corruptionē z septētrionales sūt cōburē- tes ardentes: z meridionales humectantes.

Aer calis bucornadus p̄cordat cū v̄tute sol: z stelle fixe q̄ erāt tpe Ptol. i p̄n̄o leonis h̄nt n̄az sol z martis: z pp̄ B fit aer calis bucornadus faciēs mortalitates: z q̄ erāt i ei⁹ me- dio signant tēpam̄itū f̄z q̄ p̄rinet ad t̄ps estiuale: z ita p̄ue- nit te itelligē a d̄cis Ptol. in qlz loco vbi dicit tēpam̄itū. s. illd̄ qd̄ p̄rinet ad t̄ps. Quia f̄z q̄ Sal. p̄bauit v̄bo absolu- to tēperātia ē tēperātia v̄a: z ē ibi tēperātia in cōparatiōe alteri⁹ rei: sic dicemus q̄ h̄o tēperatus ē in cōparatiōe cō- plonis leporis z leonis: q̄n̄ cōplo sua est elongata ab istis duab⁹ p̄ v̄nū egle: z sic dicim⁹ q̄ cōplo hui⁹ bois ē tēpata

in cōparatiōe hui⁹ alteri⁹ q̄ ē fridus z hui⁹ q̄ ē calz: bis. n. trib⁹ maneriebus debes itelligē tēperātia quā dicit Ptol. fm̄ q̄ p̄rinet ad quālibet eaz: z bene appet q̄ v̄tus stellaz fixaz q̄ erāt suo tpe in medio leonis est de nā iouis: z po- streme d̄ nā saturni. Et septētrionales de nā martis: z me- ridionales de nā mercuri: q̄n̄ cū venere est cōmixtus.

Signū at virginis v̄lr humectat z tonitrua demon- strat: cui⁹ ptes p̄me maiorē calorē faciūt z destrūit. At medie tēperatā cōplonē obseruāt: vltime v̄o sūt aq̄tice: ei⁹ v̄o ptes septētrionales ventos adducūt: z meridiane temperatā cōplonem obseruant.

Et totū signū v̄gis ē humectās z faciēs toni- trua. Et eius partes prime sunt maioris calozis d̄anose: z ille de medio tēperate cōplonis: z po- streme aquose: z septentrionales facientes ven- tos: z meridionales temperate.

Ult dice q̄ signū v̄gis ē de cōplone mercuri q̄n̄ cū ve- nere cōm̄iscef. Nā B mō humectat z fac tonitrua: z stelle fixe q̄ erāt suo tpe in p̄n̄o v̄gis h̄nt cōplonē martis: z ille d̄ medio p̄iunctionē iouis: postreme cōplonē saturni: z ille de septētrione cōplonē mercuri: z d̄ meridie cōplonē iouis.

Libre signū ḡnāl̄r variat z mutat: cui⁹ ptes p̄cedē- tes ac medie tēpate sūt cōplonis. Q̄ at in ei⁹ extremo locaf ē aq̄ticū. At qd̄ i septētride p̄stituit v̄tos p̄cre- at: z qd̄ i meridie ponit humectat z mortalitatē ḡnat.

Et totū signū libre ē mutās z cābiēs res: z ei⁹ p̄rie ptes: z ille d̄ medio sūt tēpate cōplonis: z po- streme sūt aquose: z septētrionales faciēs v̄tos z meridionales humectātes z faciēs mortalitatē.

Totū signū libre ē cābiēs z mutās: eo q̄ q̄n̄ sol igredif signū istud mutat t̄ps z fit autūnus: z nā autūni est vt aer m̄tef m̄tortēs q̄ aliq̄n̄ fiat calor: aliq̄n̄ frig⁹: aliq̄n̄ sicci- tas: z pp̄ B ē libra cābiēs res z mutās: z stelle fixe q̄ erāt in p̄n̄o z medio ei⁹ sūt d̄ nā iouis z veneris: z q̄ erāt i fine ba- bebāt n̄az lune z saturni. Et septētrionales sūt de nā mer- curi: q̄n̄ cōm̄iscef cū ioue: z meridionales de nā saturni.

Scorpionis signū v̄lr fac tonitrua: z ē igneū: cui⁹ ptes p̄cedētes v̄tinuū faciūt: z q̄ i ei⁹ medio locanf tēperate sūt cōplonis: extreme v̄o terremot⁹ ostēdūt ei⁹ septētrionalia cōburūt: humectāt at meridiana.

Et totū signū scorpionis ē igneū z faciēs toni- trua: z ei⁹ p̄rie ptes faciūt gradū: z eaz p̄inci- piū est sicce cōplonis: z ille de medio sūt tempe- rate: z postreme faciēs terremotus: z septen- trionales cōburētes: z meridionales humectātes.

Nā totius signi scorpionis assimilat martis n̄a. Et ei⁹ p̄me stelle sunt de nā saturni: z ille de medio de nā iouis: z postreme de nā mercuri. Et septētrionales de nā mar- tis: z meridionales de complexione saturni.

Signū sagittarij ḡnāl̄r facit v̄tos: z ei⁹ humectāt initia: ptes v̄o medie tēperatā p̄plonē idicāt: vltima sūt ignea ipsius: septētrionalia v̄tos adducūt: me- diana v̄o fortiter humectant z variant.

Et totū signū sagittarij est faciēs v̄tos: z pri- me ptes ei⁹ sūt humectātes: z ille d̄ medio tēpe- rate: z postreme ignite: z septētrionales faciēs v̄tos: z meridionales m̄ltū h̄m̄ide mutare.

Totū signū sagittarij recipit a sole z a stellis fixis q̄ ibi sūt

Tractatus

tale cōplonē q̄lis ē illa mercury q̄n ē mixt^o cū ioue: r stelle fixe q̄ erāt suo tpe i ei^o p̄n^o hēbāt v̄tutē veneri: r ille d̄ medio sic v̄tutē iouis: r postreme sic marti: r septētriales sic iouis r mercury: r meridionales sic sat^m q̄n ē i loco hūido.

C Et capricorni signū vlr̄ nimis humectat cuius p̄ncipia cōburūt r destruūt: r ei^o media sūt tēperate cōplonis: extrema v̄o pluias oñdūt: ei^o septētrionalia seu meridionalia humectant ac destruunt.

C Et totū signū capricōni ē mltū humidū: r ei^o p̄rie pres sē cōburētes dānose: r illd̄ d̄ medio tēperate: r postreme mouētes: r pluiie septētrionales r meridiales sūt mltū humide r dānose.

C Quā sol igredit̄ capricornū crescit mltū humiditas inter nos: r pp̄ h̄ recipit a sole magnā hūiditatē: r stelle fixe q̄ in suo tpe erāt in ei^o p̄n^o h̄nt v̄tutē marti: r ille d̄ medio iouis: r postreme lune r mercury: q̄n ē cōmixt^o cū lūa: r septētrionales r meridionales h̄nt v̄tutē saturni q̄n ē in loco aquoso.

C Signū aq̄rij ḡnalr̄ ifrigidat r est aquaticum: cuius initia valde sūt humida: r eius media tēperant̄ in cōplone: extrema v̄o faciūt v̄etos: illius septētrionalia comburūt: meridiana v̄o ventiniuium faciunt.

C Et totū signū aq̄rij est fridū aquosuz: r ei^o p̄rime ptes sunt multū humide: r ille de medio tēperate: r postreme faciētes v̄etos: r septētriales cōburētes: r meridiales faciētes grādine.

C Quā sol itrat aq̄rij ifridat tps r mltiplicat̄ pluiie: r pp̄ h̄ recipit h̄ sig^m nāz fridā aquosaz: r stelle fixe p̄ ip̄sius h̄nt cōplonē lune: r ille de medio veneris: r postreme mercury: r septētrionales marti: r meridionales saturni.

C Piscii v̄o postremū signū vlr̄ ifridat r v̄etos ḡnat: cui^o ptes p̄rime tēperate cōplonis existūt: mediet̄ humectāt: vltime v̄o cōburūt: meridiane q̄dem sunt aquatice: r septentrionales ventos efficiunt.

C Et totū signū pisciū ē fridū faciēs v̄etos: r ei^o p̄rime ptes sūt tēperate: r ille de medio in multuz humide: r postreme cōburentes: r meridionales aquose: r septētrionales facientes ventos.

C Quā sol itrat piscesē tps adhuc fridū: r q̄ calō icipit augeri pap̄ fiūt m̄te hūiditates in aere: p̄p̄ea h̄nt v̄eti crescē: r pp̄ h̄ recipit h̄ sig^m nāz fridā faciētē v̄etos. Et stelle fixe q̄ erāt i ei^o p̄n^o h̄nt nāz veneri: r ille d̄ medio cōplonē lune: r postreme cōplonē marti: r meridiales cōplonē lūe cū ē i loco aq̄ro: r septētriales cōplonē iouis r mercury i faciēdo v̄etos.

C Dic̄ p̄ficiē v̄c̄m̄ p̄tol. in signis r suis p̄tib^o: r ē man^m p̄ regulā quā d̄dit nob̄ q̄ sciem^o id q̄d̄ accidet oi die. v̄.g. si ille q̄ d̄nat fuerit humectās: r cōmiscēbit̄ cū stellis fixis humectātib^o: r loc^o p̄iunctionis r oppōnis q̄ p̄cessit fuerit i loco hūido: aut luna v̄l sol: tali loco be res si vna. s. alteri applicuerit aliq̄ aspectu signat q̄ erit illa dies hūida: r m̄te pluiie. Et si saturn^o reb^o istis applicuerit erit pluiia foris r dānosa cuz lugubritura: r si iuppiter erit tēperies: r tps sa porosuz: r oēs alias applicationes intelligas isto modo.

C In particulariū q̄litatū inuestigatione. Cap. 12^m. Dixit Daly.

Isto. docet i h̄ ca^o quo res q̄s p̄dixit diuidūt d̄ mō q̄ eas sciamus certe: q̄m̄ ip̄is hora q̄libz idigemus.

Is itaq̄ p̄missis signationū particulariuz modos subseq̄nter dicam^o. An^o igit̄ isto r̄u modo q̄d̄ obseruatio rei ḡnalr̄ q̄d̄ p̄ obseruationē rei vniuscuiusq̄ 4° dep̄hēdit.

In q̄ p̄p̄iorē p̄iunctionē vel p̄uētionē solis ac lune q̄ solstitialia r equinoctialia p̄cta p̄cesserit vt p̄diximus obseruem^o oz: r vt oz angulos hora p̄iunctōis v̄l p̄uētiōis i vnoq̄z climate p̄ q̄ inuestigare volumus velut aptat̄ i natiuitate aptem^o: postea planetas almudhebir locoz in qb^o p̄iunctio vel p̄uentio fuerit: necnon dispōnis anguli quā bec loca sequent̄: quēadmoduz in rebus eclipsis ostendimus obseruemus.

C Et postq̄z h̄ dixim^o isto mō erunt signationes particularēs hac māerie quā volo dicē ac mōstrare. vna eaz ē ispicē i re v̄li: r ē id q̄d̄ p̄t bō scire d̄ scō cuiusq̄z q̄rti ex q̄rti anī sic i mō quē dixim^o: q̄ oz vt ispicat̄ r mens apponat̄: r in p̄rimioz p̄iunctōis sol r lūe: v̄l oppōne q̄ fuerit anī quoz tropicos: r q̄ rectificem^o angulos tpe p̄iunctōis v̄l oppōnis i quolz climate: cuius eē scire volumus sicut facimus in natiuitatib^o: postmodum accipies planetas gubernātes locoz p̄iunctionū v̄l oppōnū r gubernatores anguloz q̄ bec loca sequunt̄ sic anī numerauimus in facto eclipsiū.

Res p̄^o quā debem^o facē: ē q̄ accēs v̄le sciam^o. s. qd̄ erit r q̄n erit: r in q̄ trar: r q̄n sciem^o h̄: r ispicem^o i q̄ 4° ex 4° anī q̄rtis accēs illd̄ p̄rigit: r accipiem^o p̄p̄ationē ab ascēdēte ad res p̄pas illd̄ q̄rti. Postmō rectificabim^o ascēdēs p̄iunctōis v̄l oppōnis q̄ erit anīq̄ sol igrediat̄ p̄ctū il li^o q̄rti r alios āgulos ac p̄tas r stellas fixas: r ispicemus qd̄ signat̄ torū istd̄ i illo 4°: r cū h̄ b̄ certificabim^o ispicemus totā signationē: r videbimus q̄ vicir: r p̄ ea iudicabimus. h̄ enī est p̄p̄o^m p̄tol. si bene intellexisti verba sua.

C Deinde generalia p̄p̄rietatum quartarum. **C** Postmodum sciemus rem generalem a p̄p̄rietatibus quartorum.

C Vlt̄ dicē q̄ q̄n sciem^o signē v̄lez: r q̄ signat̄ gubernator q̄rti i q̄ erit accēs ispicem^o postmō isto: p̄oam^o q̄ accēs sit friditas: r tps q̄ accit̄ eras: dicem^o q̄ estaz erit modici calor: r si accēs fuerit calō r h̄uerit: p̄tigē i h̄yeme: iudicabim^o q̄ h̄yēs erit cala: r modici frigorl ac pluiie: r oia alia isto.

C Et aug^m ac d̄minutionē fortitudis d̄bilitatisq̄z futurorū ex nāis stellaz almudhebir addiscem^o eoz q̄litates cui^o fuerit: r q̄ q̄litates ēt ab ip̄is mouēt̄ ob̄v̄nādo.

C Et sciem^o minutionē r augmētū fortitudinis ip̄soz accētū q̄ ad rē p̄tinēt ḡnalē v̄l sue mānitudis a nā planetaz gubernatorū: ispicēdo cui^o q̄litas ē: r cuiusmodi status mouent̄ p̄ eos.

C Vlt̄ dicere q̄ sciemus fortitudinē accētis r quale erit a nā gubernatoris: r si p̄cordauerit sua qualitas cū qualitate quarti erit accidēs forte: r si discordauerit minuetur de qualitate accētis tantū quantū erit discordantia.

C Scōs v̄o modus ē rex mēsiū obseruatio. In q̄ p̄iunctiones r p̄uētionēs q̄ sūt in vnoquoq̄z mēse r i vnoquoq̄z signoz fm̄ ip̄m eūdē modū quē p̄diximus.

C Scōz caplz ē ispicē in scō mēsiū: r h̄ est id q̄d̄ p̄uenit ispicē a facto p̄iunctionū r oppōnū q̄ erūt in quolz signoz in illamet māerie quā dixim^o.

C Vlt̄ dicere q̄ q̄n sciemus id q̄d̄ accidet ḡnalr̄ in quolibet. 4. quartoz anni: p̄uenit etiā vt sciamus id q̄d̄ accidit quolibz mēse ex mēsiibus illius quarti. Et poterimus hoc scire a p̄iunctionibus r oppōnibus que erūt quolibet mēse illius

se illius q̄rti ⁊ angulis: ⁊ a planetis gubernatoribus.
C Post eoz q̄ dicem⁹ notitiā obſuare nece ē. Lū igit ꝓiunctio fuerit circa p̄ctū ſolſtitiale v̄l egnociale q̄ ꝓceſſit ꝓiunctiōes v̄l q̄ ad eiudē q̄rte ꝓfectionē obſeruabim⁹: ⁊ cū circa quelz iſtoꝝ ꝓuctoꝝ ꝓuētio fuerit: ꝓuētiōes v̄l ſequo eadē q̄rta ꝓficiat attēdemus.
C Et cōuenit q̄ añ retineamus id q̄d volo dicē. dico q̄ qñ accidit ꝓiunctio circa vnū p̄ctū ex q̄ tuoz tropicis q̄d trāſiuit iſpiciem⁹ ad ꝓiunctiōes dōec ꝓueniam⁹ ad aliū q̄rtū q̄d ſeq̄t ip̄z. Et qñ accidet oppō circa vnū boꝝ ꝓuctoꝝ iſpiciem⁹ ad oppōnes dōec ꝓuētam⁹ ad illū q̄rtū q̄d ſeq̄t ip̄z.
C Poſtq̄ ſignatio ē ſemp accepta a ꝓiunctiōib⁹ ⁊ oppōnibus ꝓuenit q̄ ſit mēſis de vna ꝓiunctiōe ad aliā: ſi q̄rtū ꝓiunctiōnale fuerit aut de oppōne ſi q̄rtū oppōnale fuerit. Ita q̄ ꝓtol. tenet q̄ ꝓn^m certū tꝓis nō ē qñ ſol iſtrat aliq̄d. 4. ꝓuctoꝝ: ſz tenet q̄ ē a ꝓiunctiōe v̄l oppōne q̄ erit circa h. 4. ꝓucta: q̄ v̄l gubernatoꝝ h̄ remanet ⁊ durat donec durauerit illū q̄rtū ſic añ mōſtrauimus. Et poſtq̄ ita ē iſpiciemus ſi 4^m fuerit ꝓiunctiōale: faciemus caput mēſis ꝓmi q̄rti ab illa ꝓiunctiōe: ⁊ ſcda ꝓiunctiō que poſtmodū veniet erit caput mēſis ſcda illius q̄rti: ⁊ tertia ꝓiunctiō caput mēſis terti ⁊ iudicabimus quolibet mēſe ꝓm ſignificatiōē ſue ꝓiunctiōis ⁊ ꝓm ſuā cōparatiōē cū toto q̄rto. Si ſr faciemus in oppōnibus ſi q̄rtū oppōnale fuerit.
C Item angulos ⁊ ſtellas vnuiſcuiuſq̄ ꝓredictoꝝ locoꝝ aliquid obſeruare debemus.
C Cōuenit etiā nos inſpicere in angulis ⁊ planetis gubernātib⁹ ambo loca que diximus.
C Un⁹ loc⁹ ē ꝓiunctio ⁊ oppō q̄ ē circa p̄ctū q̄rti q̄d ſol igre diſ. ali⁹ ē ꝓiunctio ⁊ oppō ꝓncipij mēſis in ip̄o q̄rto. Inſpiciem⁹ enī ip̄z q̄ dñabit i vno ⁊ alio: ⁊ vicer ille q̄ magis cōcoꝝ fuerit cū ꝓꝓrietatib⁹ illius q̄rti: ⁊ cū accidēte v̄l ꝓm q̄ videbimus de poſſe illius virtutis aut debilitate.
C A ꝓꝓin q̄rtū ſtellarū appitiōē: ⁊ erraticarū ſtellarū alicuiſal ⁊ alinſref: earūq̄ ſtellarū ꝓꝓetates atq̄ q̄litate: quos ēt v̄tos ip̄e mouēt: necnō ſignoꝝ in qb⁹ fuerit ꝓtes iueſtigem⁹. Rurſus ad q̄s v̄toꝝ ſtatus latitudo lune declinat cū a zodiaco circulo declinauit obſeruabimus: ita vt in maiori ꝓte qualitātū mēſiū: ꝓ hec oīa qd vincet: ⁊ eoz ſtatus ꝓreſciamus.
C Et q̄ iſpiciam⁹ ꝓꝓrie in appitiōe ſtellarū fixarū q̄ ſūt circa: ⁊ ꝓ appitiōes planetarū: ⁊ applicatiōne aut elōgatiōne vni⁹. ſ. ab alio ⁊ in ſuis ꝓꝓrietatib⁹ ⁊ ſtatib⁹: ⁊ quos v̄tos mouēt be ſtelle: ⁊ ꝓtes ſignoꝝ qb⁹ erūt. Si ſr iſpiciem⁹ a ꝓte cui⁹ v̄tē eſt latitudo lune: ſi remouebit a zodiaco ſignoꝝ: ita q̄ ꝓer hec oīa ſcire poſſumus qui magis vincet de ſuis ventis in ſtatu mēſis.
C Qñ ſciem⁹ de eo q̄ dñat in 4° ⁊ eo q̄ dñat i mēſe: qd accidet in ip̄o 4°: ⁊ in illo mēſe q̄rti a ꝓrib⁹ ambab⁹: ⁊ de appariōe ſtellarū fixarū q̄ appēbūt circa: ⁊ ꝓ applicatiōib⁹ planetarū vni⁹ cū alio: ⁊ elōgatiōe ſua: ⁊ declinatiōe ſuarū latitudinū: ⁊ ꝓꝓetates ſignoꝝ ⁊ ſuarū ꝓriū i qb⁹ ſūt: ⁊ hec oīa cōmiſcebim⁹ vnū. ſ. cū alio: ⁊ ſciem⁹ v̄tū vicēre: ⁊ iudicabim⁹ h̄z h̄z ꝓꝓigēre q̄libz ꝓꝓe: ⁊ q̄libz 4°: ⁊ q̄libz mēſe: hic ē loc⁹ q̄ ſolus iſtelligēti bñ ip̄z ⁊ i eo bñ iſpexerit ſuffic i hac arte: tñ q̄ ſi iſtelligerit erit m̄ſtrū elōgatus ab hac arte: h̄z at mō ꝓꝓ q̄s ip̄z bñ iſtelligē: iſtelligēdo. ſ. q̄cqd docuim⁹ v̄l q̄z h̄

ō v̄bis ꝓtol. ⁊ h̄at id ꝓatū i itellu ſuo h̄ādo ēt itellz ſubtilē ⁊ ſanā ꝓſiderationis v̄tū v̄tēdo m̄tū ⁊ iſpiciēdo in eo.
C Tertio at modus ē vt ſortioꝝ ſignatoꝝ q̄ ſup obilitatē ⁊ ſortitudinē rei ſignat obſeruem⁹. Qz ex ſocietate luminariū in figuris particularibus: nō ſolū in figuris ꝓiunctiōis ⁊ ꝓuētiōis: verū etiam in ip̄is que in dicotomitate lune deprehenditur.
C Tertio ꝓꝓoſitū ē iſpicē i ſubtilioꝝ ſignatiōe q̄ māſuetudinē rei oñdet: aut ſortitudinē: ⁊ hec ē res q̄ ſciri ꝓꝓ a ꝓꝓicipatiōe ſol cū luna i figuris particularib⁹ nō i figuris ꝓiunctiōis ⁊ oppōnis ſolūmō.
Sz i his q̄ fuerit qñ lūa fuerit dimidiata i luce.
C Dedit nob regulas ꝓ 4° tꝓib⁹ anni: ⁊ ꝓ mēſib⁹: ⁊ itellige mus ꝓ eas qd accidet i medietate cuiuſq̄ mēſis: ꝓ oppōne ſi mēſis fuerit ꝓiunctiōnalis: ⁊ ꝓ ꝓiunctiōne ſi fuerit oppōnalis. ponam⁹ enī q̄ aligs mēſis ē ꝓiunctiōnalis. Poterim⁹ at ſcire id qd accidet in medietate ⁊ mēſis ꝓ oppōne q̄ fuerit poſt illā ꝓiunctiōne. Et mō dat nob regulā i h̄ loco qua ſciam⁹ id qd accidet i q̄libz 4° ex. 4. q̄rtis mēſis. dicēs q̄ h̄ ſciri ꝓꝓ a luna cū fuerit dimidiata i luce: ⁊ hac hora erit luna in. 4. ſolis: ⁊ ſic accipimus ſignatiōne medietatis mēſis ꝓ ꝓiunctiōne lune cū ſole: aut ꝓ oppōne eoz: ita accipimus ſignatiōne ei⁹ qd accidet in quolibet 4° mēſis a ſua q̄rta. Et qñ videmus cōparatiōne vni⁹ ad aliud ſciemus ſortitudinē accētis: vel ei⁹ māſuetudinē: ⁊ oīa q̄ diximus alia. Si ſr expedit vt rectifices angulos in. 4. ⁊ iudicabis ꝓ eos ſicut iudicasti ꝓ oppoſitiōes ⁊ ꝓiunctiōes.
C Erūtq̄ frequentius initiū alteratiōis q̄ figurat tribus diebus anteq̄ ſit cū ſole luna: ⁊ forſan erit hoc opus tres dies qui ſup equaliū lōgitudinē accidet.
C Et erit ꝓꝓincipium ſignificatiōis mutatiōis v̄ plurimum: aut ꝓer tres dies anteq̄ luna ſit cū ſole: ⁊ ꝓt accidere poſt ꝓ tres dies: ita q̄ erit in elōgatiōe ꝓartium equalium.
C Luna currit ꝓ torū ſignū duob⁹ dieb⁹ cōpletis: ⁊ vna ꝓꝓe terti. ⁊ h̄ poſuit ꝓtol. diē cōpletū ꝓꝓ breuitatē: ⁊ qz v̄tus corpis lune ē añ v̄l poſt ꝓ. 12. gradus: ꝓ ꝓ h̄ fuit tres dies: h̄ dñm ꝓtol. itelligit duob⁹ modis. ꝓꝓꝓus ē q̄ luna trāſit i ſex dieb⁹ duo ſigna cōpleta: ⁊ trāſēdo ꝓ duo ſigna ꝓuenit ad tot numeros quot ſūt in firmamento. Et poſtq̄ ita eſt ꝓuenit q̄ applicet ad p̄ctū dñi ſignis i trib⁹ dieb⁹ anteriorib⁹: ⁊ i trib⁹ ſeq̄ntib⁹: ⁊ hora q̄ ꝓuenit ad ip̄z mouēt ſignatiō illa. ⁊ ē q̄ v̄l lune voluit cū v̄tute ſol ⁊ trib⁹ dieb⁹ añ applicatiōne: ⁊ ita remanet mixta v̄l qz ad tres dies ꝓ ſuā applicatiōne: qz corp⁹ ſol h̄z. 15. gradus añ ⁊. 15. poſt: ⁊ corp⁹ lune. 12. añ ⁊. 12. poſt: modus tñ ꝓꝓꝓus magis ꝓꝓꝓꝓat cū opione ꝓtol. q̄ ſcōs: nihilominus v̄tꝓꝓ h̄z ſuā rōnē.
C Itē de ꝓꝓꝓꝓ ex ip̄oꝝ duoz ſocietatib⁹ cū ſtellis erraticis i his vel in alijs q̄litate v̄l in trino ⁊ ſextili.
C Similr ſciemus hoc a ꝓꝓicipatiōe qua habebunt cum planetis in figura ⁊ quolibet horū ſtatuum: ⁊ alioꝝ ſicut eſt in ſextili ⁊ trino.
C Inſpice ad v̄ba ꝓtol. quō ꝓꝓꝓꝓ vnū cū alio: ⁊ q̄lꝓ ꝓꝓ ſuit radicē ſignatiōis ſꝓ ab applicatiōe lune ſoli. Nā i h̄ loco dicē voluit q̄ ſciri poſſum⁹ id qd accidet i mēſe ⁊ i medietate mēſis a ꝓꝓicipatiōe planetarū hora ꝓiunctiōis vel oppōnis: poſtmo^m ſecur⁹ fuit h̄: dicēs. q̄ h̄s iſpicē ꝓꝓicipatiōe planetarū ⁊ ſignoꝝ cū luminariū hora. 4. aut. 6. aut trini: tñ radix ē h̄z q̄ i q̄libz applicatiōe qua luna cū ſole h̄at: h̄emus formare aſcēdēs ⁊ āgulos ⁊ iſpicē ad planetas ⁊ ſtellas fixas quō ip̄a hora morant⁹ ⁊ adiūgēdo ſemp

Tractatus

re particularē cū vli d mō q̄ sciam⁹ id qd̄ scire volum⁹ añq̄
accidat. Proh. n. addit in hac d̄mōstratiōe nobis z glosas.

Et q̄ hec naturalem ordinem imitantur.

Quia hec que dico rem nālem sequuntur.

Doc qd̄ dīc̄ ē: q̄ v̄r sol⁹ z lune cōmiscēb̄ erit v̄r v̄i
cēs planete q̄ oñabit p̄ mltas dignitates hora cōmixtiōis
illī planete appebit op⁹ i reb⁹ q̄ s̄ iter nos sic m̄ fatuimus.

Ad variationis aut̄ qlitatez pueniemus cum nāles
similitudines quas habent signa z stelle que obser
uantur: cum aere circūdante z ventis imitabunt.

Et poterimus scire statū mutationis: sequen
do p̄cordātiās nāles planetaz quas accipiūt: z
signoz cū aere nos circūdante ac ventoz.

Uult dicē q̄ q̄n̄ ispicim⁹ angulos z loca planetaz hora
q̄ duo luminaria vnū. s̄. alteri applicat: z sciem⁹ nāz plāete
oñantis q̄ tān̄ mutab̄ res v̄lis accipiēdo cōpationē sui
opis cū ope gubernatozis p̄mi z cū p̄petatibus aeris z v̄e
toz in illo tpe sciemus ex h̄ quātū augeb̄ res z minuet.

Haz v̄o qlitatū p̄ticlariū fortitudo q̄ q̄tidie fuerit:
tūc erit p̄pe cū nō erraticē stelle q̄ maioris claritatis
z fortiozis opis fuerit mane v̄l vesp̄e in oriēte v̄l oc
cidēte s̄z solis affinitatē appebūt: p̄pea q̄ hic i maio
ri pte qlitates p̄ticlares ad suas nās mutāt z alterāt.

Et h̄ v̄o haz statū p̄ticlariū q̄ erūt die qlibet
erūt p̄p̄te a stell̄ fixis q̄ s̄ lumis z opis maioris
cū appuerit vesp̄e siue māe ex pte oriētis v̄l oc
cidētis respectu solis: z h̄ ē q̄ mutāt z reducunt
v̄l plurimū status particulares in nā earum.

Stelle fixe q̄ sūt maioris lucis sūt ille q̄ sūt p̄ magnitu
dis: z eas i v̄tute secunt̄ stelle q̄ sūt z̄ magnitudis: z secūt
eas ille q̄ sūt z̄ magnitudis. Nā cuiuslibz haz crescit v̄r q̄n̄
mane appet sub radys sol̄ aut vesp̄e circa ad itradus sub
radys: q̄ v̄r cōmiscē cū v̄tute solis. Et mani⁹ ē q̄ q̄uis
v̄tus solis sit vicrix tēdit ad v̄tutē q̄ stellaz cōmiscēt cū
eo. S̄. i. r. de luna. Et postq̄ ita ē in stellis fixis magz erit
in planetis: z q̄n̄ cōmiscēbimus res istas s̄m q̄ qlibet die
p̄tingēt: sciemus idē accētia particulari cuiuslibz diei.

Itē nō min⁹ erit h̄ cū luminaria i anguloz aliq̄ fue
rit. Debilitates etenī z fortitudies qlitatū vniuscuius
qz hore p̄tingēt cū i his locis luminaria p̄cesserit. Sic
accēssus z recessus cū i his āgulis luna fuerit euenire
p̄bant: z mutatio dispōnū v̄toz p̄pe: nō ē nisi apud
curfus duoz luminariū ad istos cardines: z est muta
tio eaz ad v̄tū ad quē declinat latitudo lune.

S̄. i. r. erit h̄ nō minus eo qd̄ diximus cū aliq̄
luminariū trāsuerit p̄ angulos: ita q̄ māsuetu
do z fortitudo q̄ erit i statib⁹ cuiuslibz t̄pis acci
dēt q̄n̄ trāsibūt luminaria p̄ hec loca sic recētia:
z minutio sūt p̄ trāsitū lune p̄ hec loca: z muta
tio statū v̄toz erit p̄p̄te q̄n̄ trāsibūt lumina
ria p̄ hos angulos: z mutatio sua erit vento qui
erit a parte vbi declinat latitudo lune.

Uult dicē q̄ q̄n̄ aliq̄ luminariū trāsuerit p̄ aliq̄ an
guloz q̄ fuerit i applicatiōe sua p̄ signabit additionē vel
minutionē accētis applicatiōis: z additio erit q̄n̄ fuerit si
gnificatio sui trāsitus ipsamet signatio radicis: z minutio
erit q̄n̄ fuerit due signez diuerse: z postq̄ ita ē q̄n̄ applicue
rit gubernatozi v̄trūqz luminariū v̄l ipi gradui signis faciet
idē: z puenit vt scias q̄ gradus signis ē gradus luminaris

qd̄ ē sup̄ frā: postmo⁹ gradus sol̄ ē gradus signis. S̄. i. r. s̄z
fortitudinē āguli erit fortitudo rei z māsuetudo: q̄n̄ āgu
lus ascēdētis z. 10. h̄nt v̄i maiorē q̄ 7⁹ z 4⁹. Et p̄. i. r. certi
ficat dcm̄ suū: p̄ id qd̄ appet i recētia z minutioē maris: qz
q̄n̄ luna fuerit i vno gradu signis fac̄ additionē in recētia.
v̄. g. q̄n̄ fuerit ascēdēs gradus p̄iuctiōis v̄l oppōnis p̄cedē
tis i itroitu sol̄ i cācrū v̄l aliō sig⁹ s̄p̄ cū luna trāsuerit p̄ il
lud sig⁹ d̄m̄fabit aug⁹ Nili. S̄. i. r. s̄p̄ cū applicuerit plane
te gubernatozi: z cū trāsuerit p̄ locū p̄iuctiōis v̄l oppōnis q̄
fuit h̄: excepto si p̄tinget alia maior signatio que disturber.
S̄. i. r. v̄tū mouēt de vna pte ad aliā: hora qua trāsit aliq̄
duoz luminariū p̄ aliq̄ angulū ex angulis ascēdētis si
gnificationis s̄m pte ad quā declinabit latitudo lune.

In oi at̄ loco scire debemus q̄ p̄ma ḡnālis occasio
fortioz est. Que v̄o sequunt̄ sūt accidētū p̄ticlariū
occasiones: eo q̄ op⁹ certissime verificat: z corroborat
tur cū stelle q̄ nāz ḡnālium fuerint almudbebit in si
gura naturis particularium associabuntur.

Et puenit q̄ itelligamus quolz loco q̄ pria cā
v̄lis ē anterior: z q̄ seq̄t̄ ē cā p̄ticlariū acciden
tiū. Et q̄n̄ iueniemus stellas gubernatrices nā
rū v̄liuz q̄ p̄cordēt cū naturis p̄ticlariū in figu
ra opus certificabitur z fortificabitur.

Uult dicē q̄ q̄n̄ sciem⁹ accētis v̄le a cā maiorē v̄tutē h̄nt
z sciem⁹ accētis min⁹ eo a cā p̄mā seq̄nt̄: ita d̄ maiorī ad
min⁹ ibim⁹ d̄clinādo: z d̄ v̄li ad id qd̄ ē p̄ticlariū donec p̄
ueniam⁹ ad finē oiuz vnū post aliō ordinādo. Et cū h̄ fece
rim⁹ ispicim⁹ q̄s res iueniem⁹ s̄les z accordatas i vno z
ponem⁹ eas i vno loco z faciem⁹ h̄ totū rē v̄nā. B. n. facie
mus q̄n̄ fuerit duo signatores aut tres v̄l ples in vnamet
hora. Et cū h̄ fecerim⁹ ispicim⁹ cōpationē suā ad nāz illi
t̄pis: z ad cāz signatōz: z id qd̄ fuerit iudicabim⁹ s̄m illi q̄
vicerit: qz cū pte signat̄ rē v̄nā qliscūqz fuerit si acciderit
q̄ alij pte v̄l stelle signent̄ h̄ id qd̄ p̄cedēt cū p̄ stellarōe
ipa signatio fort̄ erit z certa: z si diuersi fuerit nihil certū
erit nisi ab eo q̄ fortioz fuerit: z magz circa nāz t̄pis i q̄ erit
signa: B. n. ē i oib⁹ reg⁹ ḡnāl quā te ob̄suat̄ p̄uēt i oi loco.

In signib⁹ q̄ ex alijs signis accipiunt̄. Cap. 13.
Dixit Naly.

Jam demōstrauimus q̄ signalia sup̄iora accidūt semp
a v̄tutib⁹ stellaz z s̄p̄ h̄ affitaf̄ signale sup̄ior: z est
signatio v̄tuti planete oñanti z signi sue. v̄n̄. Proh. d̄dit no
bis regulas i signalib⁹ sup̄iorib⁹ vt sciamus p̄ eas accētia
p̄ticlaria sic d̄dit nob̄ regulas in signalibus istis: v̄n̄ scia
mus accētia v̄lia: eo mō q̄ fecit in planetis z stellis fixis.

Met qd̄ ē in significatiōnū particularium
prognosticatione signacula que sūt circa
solem z lunam ac stellas obseruare.

Ad agnū tenēt p̄ficuū signiones p̄t
culares p̄noscationū dū ispicit̄ i signalib⁹ ap
parētib⁹ circa solē z lunā ac stellas fixas i suo tpe.

Inspicē in signalib⁹ sup̄ioribus q̄ sūt circa solē z lunā ac
stellas lucētes: magnū adducit p̄ficuū pro sciēdo acciden
tia p̄ticlaria: q̄ cū die p̄tingūt añq̄ s̄nt: q̄n̄ hec signalia in
uant in sciēdo cōplonē vincētē: z id qd̄ in aere fit p̄ ea.

Illō ē qd̄ ex his accidit soli inestigāda notitia diur
naliū qlitatū cū emergit. In cognitiōe v̄o qlitatū no
cturnaliū p̄scrutāda cū occiderit obseruare puenit.

Et puenit q̄ ispiciamus in eo qd̄ accidit ex h̄
ad solē: q̄n̄ ascēdit pro sciēdo ea q̄ erūt de die: z
q̄n̄ occidit pro sciēdo ea q̄ accidunt de nocte.

Cap. 13

Cū sciē⁹ per significatores quarti anni ⁊ q̄rti mensis accidētia q̄ erūt in aere sicut vēti ⁊ pluuie: ⁊ voluerim⁹ sci re de tertio ea que ex his accidūt oī die: inspicimus q̄n sol mane ascendit ⁊ ad fumositatē q̄ adiungit circa ipm. nam id qd̄ accidēt ipō die: p̄cordabit cū fumositatē illa: ⁊ si fuerit fum⁹ sic⁹ sciēmus q̄ accidēt ipsa die venti ⁊ talia: ⁊ si humidus sciē⁹ q̄ erit mollities pluuię: ⁊ res tales: ⁊ accidet in pte qua fumus magis fuerit adiūcta vis.

Cad sciēdas vō qualitates quaz spatia plongan⁹ horas societati luminariū in figura cōsiderabimus: eo q̄ vnaqueq; figuraz q̄litate que fuerit ab ipsa hora vsq; ad horam in qua luna fuerit: in figura que eā sequitur in maiori parte significat.

CEt inspicere p̄ sciēdo ea q̄ mltū durāt i horis q̄b⁹ sol bz p̄ticipationē cū luna d̄ figura: qz q̄lz figura dem̄strat vt plim statū q̄ erit ab ipsa hora vsq; ad horā q̄ se lūa pōit i figura postmodū veniēte.

Cū luna hūerit p̄ticipa⁹ cū sole i aliq̄ figura ligat inde qdam v̄tus que nō soluit nisi per aliā figurā ex bis q̄ soluiunt eā sicut mōstrauim⁹. Et postq̄ ita est: cōuenit vt q̄n apparuerit circa luminare faciēs significatio: aliud ex signalib⁹ superiorib⁹ q̄ doret significatio illa: donec veniat alia figura: ⁊ hoc iam bene docuimus.

Cū sol igit̄ oriē⁹ vel occidet: ⁊ ipse clarus fuerit: ita q̄ nō tegat̄ ab aliquo: liber a nubibus: serenum tempus significabit: ⁊ si eius circulus diuersoz colorum fuerit: vel ad ignē ruborē declinauerit: aut si solis radij qui ab ipso p̄cesserint vel qui circa ipm sunt rubei fuerint: aut si nubes q̄ soles dicunt̄ in vna parte solis apparuerint: ⁊ colorē nubium ad ruborē declinantū habuerint eiusq; radij in longū extēsi fuerint: ⁊ ab inuicem extra circulus separati: ventos fortissimos quoz flatus p̄cedūt ab angulis in q̄bus hec signa que diximus apparebunt: significabunt.

Cū q̄n sol ascendit vel se ponit ex n̄s clar⁹ ⁊ limpidus sine nubib⁹ ⁊ realia ip̄z coopiente: significat serenū: ⁊ si circulus ei⁹ fuerit diuersoz colorū vel trabēs ad vermiliū: sicut ignis aut q̄ sint radij venientes a sole: vel qui sūt circa eū de vermilio: aut q̄ sint nubes q̄ dicte sunt soles ab vna pte eius: ⁊ assimilent̄ colorū nubis tendētis ad vermiliū ⁊ fuerint radij ei⁹ extēsi ⁊ longi: significabūt vētos fortes: ⁊ hi vēti mouebunt a parte qua h̄ signalia apparebunt.

Claritas solis q̄n ascendit ⁊ occidit monstrat q̄ aer est oī fumositatē limpidus: ⁊ pp̄ hoc q̄n ascendit mōstrat ei⁹ claritas q̄ ipsa die fiet serenū. Et si clarus fuerit q̄n se ponit: mōstrat q̄ nox erit serena. Et q̄n circulus solis fuerit diuersoz colorū oñdit fumositatē de nā mercury. Et si rēdit ad vermiliū ignis ⁊ fuerint radij veniētes a sole vel q̄ cir/ ipm fuerint de vermilio monstrat q̄ fumositas est de nā marti. Et si nubes q̄ sūt dicte soles sūt ille q̄ reuerberāt radios solis. Et q̄n tendūt ad vermiliū significāt ē⁹ q̄ fumositas est de nā martis. Sicut si radij solis fuerint extēsi ⁊ longi: dem̄strant fumū siccū ⁊ longū: ⁊ hec oīa vētos fortes dem̄strant. Et q̄ mouebunt a parte ipsoz signalū.

Cū si niger ascenderit vel ad viriditatē declinans aut nubilosus occiderit vel circa ipsum vn⁹ vel duo circuli fuerint: seu circa se nubes q̄ soles appellan⁹

habuerit: eozq; radij declinantes ad viriditatē: vel nigri fuerint: aerē hyemalē ⁊ pluuias indicabūt.

CEt si niger ascenderit: aut q̄ rēdit ad viridē vel occiderit cū nubib⁹: aut habuerit ab ambabus p̄tibus nubes q̄ dicte sunt soles vel radij q̄ de sole exeūt rēdūt ad nigredinē: aut viridem significabit aerez hyemalē ⁊ pluuias.

CSol q̄n ascendit vel occidit si appuerit niger vel viridis: d̄mōstrat q̄ fumositas q̄ ē circa eū ē de nā saturni. Et sicut si nubes q̄ reuerberāt radios fuerint virides vel ad nigredinem rēdūt. Et p̄pter hoc significāt bec q̄n apparent in ascēsu solis q̄ dies erit pluuiosus: ⁊ si apparent cū occidit erit nox pluuiosa: ⁊ tota significatio signalū superiorū p̄r eē certa si p̄cordauerit cū figuris p̄mis luminariū q̄ tales debeant significaciones ⁊ per oīa sic intelliges.

CItem in luna ea die que trib⁹ dieb⁹ ante p̄iunctionē: ⁊ que totidēz ante p̄uentionē ⁊ totidēz ante d̄iob̄t̄omitatē: necnon que tribus post has horas fuerit eiusdem locū obseruare debemus.

CEt p̄uenit ē⁹ vt inspicias ad locū lune die. 3. añ p̄iunctionē vel oppōnē. Et tertia q̄n fit dimidia ta in luce: vel. 3. die post has horas.

CPostq̄ d̄dit nobis signalia solis: dat nūc nobis illa lune ⁊ q̄liter sciē⁹ accētia durātia ⁊ venientia p̄ figuras cum lune: ⁊ p̄cepit nobis asp̄icere ad lunā die tertia añ figuraz: ⁊ tertia post: ⁊ si lunā videbim⁹ cū significatioe tali: iudiciū erit certū: ⁊ si diuerse fuerint tenebim⁹ nos ad fortiorē rōnem q̄ hoz trium dierum iam demonstrauius.

Cū igit̄ apparuerit: si subtilis ⁊ clara nitidaq; videbit̄ ⁊ nihil fuerit a quo circundē⁹ serenū significabit: sed si subtilis fuerit: ⁊ rubea: totumq; qd̄ nō illuminat̄ ex ea claruz apparuerit: ⁊ q̄n moueri videat̄: ventoz flatus ex ea pte versus quā ipsa declinat venturos significabit. Sed si nigra fuerit vel viridis ⁊ spissa hyemalē aerē atq; pluuias nuntiabit.

CEt si clara fuerit: ⁊ circa se nō tēnerit rē aliquā dem̄strat serenū: ⁊ si fuerit subtilis vermilia ⁊ q̄ remanet de suo circulo siue luce sit clarū assimilando qd̄ moueat̄ significat motū ventoz a pte ad quā declinat: ⁊ si fuerit nigra vel viridis spissa significat aerem hyemalē ⁊ pluuias.

Cū luna fuerit subtilis ⁊ clara: ⁊ circa se nō tenuerit circulū aliquē: nec nubē: dem̄strat q̄ aer est fumositas limpidus. Et si fuerit subtilis vermilia signat q̄ fumositas circa eā ē de nā marti i siccitate: ⁊ si ps sui circuli i q̄ nō ē lux clara fuerit assimilās q̄ moueat̄ signat fumositatē siccā q̄ mouet: ⁊ pp̄ h̄ signat cursuz vētoz a pte q̄ est ipsa fumositas: tñ si luna nigra vel viridis fuerit spissa signat q̄ fumositas q̄ adiungit̄ circa ipaz ē de nā saturni: ⁊ pp̄ h̄ signat aerez hyemalē ⁊ pluuias. p̄uēit. n. vt adiugas hec oīa cū signatiōnib⁹ planetaz d̄nantiū i figuris duoz luminariū: ⁊ q̄ totū adiugas cū p̄prietate q̄rti āni: ⁊ mensis: ⁊ ei⁹ qd̄ diximus.

CItem p̄uenit vt circulū q̄ circa eaz format̄ attendamus q̄ si vn⁹ fuerit ⁊ clarus ac pedetentiz abbreviet̄ aerē clarū designabit. Et si duo vel tres fuerint hyemalē aerē demōstrabunt. q̄ si ad clarū ruborē declinauerint ⁊ quasi abscessi fuerint hyemalē aerez qui p̄ validos ventos fiet: annuntiabunt.

CEt p̄uenit ē⁹ vt inspicias ad circulus q̄ fit circa

Tractatus

ed: qz si fuerit vnus z clar⁹ q paulatim destruat significat aeris claritatē: z si fuerint duo vel. 3. significat aerē byemalē: z si tēdit ad vermiliuz circulū: z fuerit intercisus significat aerez byemalem venientem per fortes ventos.

CQuā circulus est vn⁹ dñfat qz fumofitas est pauca in aere: z qñ plures sūt demōstrat qz in fumofitate est grossitudo z spissitudo: qz multū circuli fiūt: qz radij reuerberāt. s. vnus ad aliū. Et vermilitudo circuli demōstrat fumofitatē de nā mar. z qñ est intercisus demōstrat motū fumofitatis: z pp hoc q̄libet hāz rez significat vētos fortes.

CSi autem turbidi z spissi fuerint byemalē aerē qui per venitiuū erit indicabunt.

CEt si fuerit turbidus spissus: significat aerem byemalē cum grandine minuta.

CSpissitudo circuli signat fumofitatē spissaz frigidaz de nā saturat: z pp h̄ fac aerē byemalē cū nubib⁹ z renuitas.

CEt si ad nigrā viriditatem abscisi declinauerint aerē byemalē qui per vtriusqz occasionē accidet significabunt: cunqz plures circuli fuerint: plura erūt fm̄ bec que predictimus.

CEt si tendit ad viridē cū nigro z fuerit intercisus demōstrat aerē byemalē his rebus duab⁹: z quāto plures fuerint circuli fm̄ bec res quas diximus erunt multe.

CNigredo z viriditas circuli demōstrat fumofitatē frigidā z spissaz in aere: z cū est intercisus dñfat motū h⁹ fumofitatis: z cū h̄ duo adiungunt demōstrant aerē byemalē: qui erit cū vētis fridis z nubib⁹: z multū circuli demōstrant fumofitatē multā z spissaz: qz vn⁹ reuerberat radios ad aliū: z pp hoc significant multi rei fortitudinē quā demōstrant.

CCirculus itē qui circa erraticas stellas z ex nō erraticis circa lucidas apparebit: ea q̄ colorib⁹ ipsoz circuloz z eaz q̄ circūdat naturis assilant significabit.

CSifr circulus q̄ fuerit circa plitas z stellas lucentes demōstrat res cōcordantes cū coloribus ipsis circuloz: z cū naturis eos cōprehēdit⁹.

CHoc dicū nō idiget glosa: qz iā demōstrat est. Sifr p̄ itel ligi qz q̄libz stellaz trahit ad p̄tē suā fumofitatē z cōrdantē euz sua nā: z qñ appuerit h̄ fumofitas multa in p̄te aliquid eaz demōstrat qz virtus illius stelle vincit: z sciemus quale erit accidēs per colorem fumofitatis illius.

CStellas et nō erraticas vt plīades alfeca z his similia nobis obseruare puenit: q̄ten⁹ eaz in qb⁹ q̄ plures stelle adinuicē appropinquāt collectiōes ispiciamus: z vt eaz colores absqz q̄titate d̄prehēdamus.

CEt puenit vt aspiciamus ad stellas fixas: z ad illas q̄ multū sūt ad vnitatē vnaz circa aliā: z qz ispiciam⁹ ad eaz magnitudines z colores.

CDe stelle sūt: qz vna stat circa aliā sicut stelle geminoz z scorpionis. vbi autē Pro. glosa hac nō indiget in hoc loco: si glosam intellexisti aliā sup eo toto qd̄ diximus.

CItaqz cū apparuerint z ipse maioris luminis maioris q̄tutatis solito fuerint vētoz flatus ex ea parte in qua ipse constituunt significabunt.

CIta qz qñ apparuerint maioris z maioris lucis q̄ soleāt significat cursuz ventoz a p̄te qua sunt ipse stelle: a quacunqz parte sint.

CHoc est pp q̄litates fumofitatis sicce q̄ fiūt vēti: z qñ h̄

fum⁹ penetrat radios visus sicut pbatū est in 5° tractatu aspectū: appent stelle maioris z minoris lucis q̄ soleant.

CSilli nāqz mō stelle q̄ pprie assilant aladcha velut ille q̄ nat̄bra vocant que z p̄sepe dicunt: z his filia: cū in sereno tpe fuerint quasi nō apparentes vel sp̄s se multas pluias: z aerē byemalē indicabunt. Et si clare fuerint z fulgide ventos validos annuntiabūt.

CSifr stelle nebulose pprie sic stelle q̄ d̄i pesebre z alie tales si assilabunt cooperte et tpe sereno qz vix appeant vel qz sint spisse significat multas aquas z aerē byemalē. Et si clare fuerint res splendētes significant fortes ventos.

CDe stelle sūt q̄ stat vna. s. circa aliā z sit in magnitudie 6⁹ aut ex nebulosis: z qñ ascōdite fuerit qz vix appeat in tpe claro qz sibi illūinare nō hnt dñfant qz ē in aere suosistras būda q̄ ipz ipedit: ne ipas h̄ videas: z tō signant pluias.

CModus et illaz rez q̄ in aliqbus t̄pibus ex habitu dimibus alijs p̄tingūt sifr est. Laudate nāqz stelle q̄ assilant aladcha ventos z aeris siccitatē semp ostendunt: erit et illi⁹ qd̄ ex hoc p̄tinget fortitudo fm̄ illaz rū rez multitudinē z ipsaz spatij lōgitudinem.

CSifr ea q̄ aliqñ appent d̄ signalib⁹ sic stelle comate semp aeris signant siccitatē z ventos: z qz ide accidet erit fm̄ multitudinē harum rerū.

CStelle comate z alba cadere oēs fiūt de fumo sicco. Et si appuerint nebulose dñfant qz spissitudo est pauca i ipa fumofitate: z pp h̄ signant be res vētos mltos z aeris siccitatē: z erūt venti z aeris siccitas fm̄ magnitudinē comate z alba cadere: z durabūt fm̄ tps quo durabunt.

CAc stellaz iaculatio z eaz currere si ab vno anguloz fuerit vētoz flat⁹ illa ex p̄te futuros significabit: z si ex d̄ntib⁹ angulis appuerint: inordinatos vētos anūtiabit qz si a. 4. angulis videbit aerē byemalē: ex multis d̄ntijs iudicabit: ita qz ide tonitrua: coruscationes: z his similia puenire nō dubitabimus.

CEt cursuz stellaz si fuerint de vno angulo significat cursuz vētoz a p̄te illa: z si cucurrerint de angulis diuersis significat vētos q̄ sine ordinatione cucurrēt. Et si cucurrerint de quoz angulis signant diuersuz aerē byemalē: ita qz pueniat ad tonitrua z relampagos z talia.

CIā demōstrauerūt Arist. z Theophrast⁹ qz stelle alba cadē fiūt de fumo sicco: z qz vēti sifr fiūt de h̄ fumo. Et postqz manifestū ē qz mltē stelle alba cadere demōstrant mltos fumos siccos in illa p̄te q̄ appent: p̄ bec signant cursuz ventoz a p̄te illa. Angli vō de qb⁹ locur⁹ est in h̄ loco si illi q̄s dixim⁹ eē iter septentrionē z occis z oēs alij quoz anguli.

CEodē quoqz mō cū nubius qualitates lane floccis assilabuntur: byemalē aerez fortassis significabūt.

CEt similiter nubes que assilant vellerib⁹ lane significant aliqñ aerem byemalem.

CSi nubes tales fuerint facte sūt de fumo mltū spisso icifoz: h̄ fumofitas p̄suevit aerē facere byemalē z maluz.

CIris et q̄ qñqz vī: cū in serenit̄ t̄pib⁹ appuerit: aerē byemalē p̄signabit: cūqz in tēporib⁹ byemalis aeris formabitur: serenum nuntiabit.

CSifr arcus q̄ aliqñ appet si appuerit tpe sereno aerē byemalē demōstrat: cūqz in t̄pib⁹ bye-

malis aeris formabilis serenū annuntiabit.

Circus fit in aere per reuerberationē radij visus: et per rotē aq̄ in luce solis: et quā appuerit in tpe sereno dem̄rat adiunctamētū fumositatis aq̄se in aere būide: et quā aer ip̄e ispis/ fat̄ fit pluuiā: et tps̄ hyemale: et si appuerit in tpe fortis plu/ uie aeris hyemalis dem̄rat q̄ fumositās q̄ adiūctata est in aere: et minui: et derama: et ppter hoc significat serenū.

Cōnialiter aut̄ dicim⁹ q̄ in maiori pte p̄p̄ij colores qui appent in aere q̄litates silēs accidētibus p̄dictis coloribus significatis indicabunt.

CEt dico ḡnāl̄ q̄ plures horū colorū p̄p̄iorū q̄ appent in aere signant res p̄cordātes cū acc̄ti/ bus q̄ significauerunt colores quos diximus.

CIn hoc loco adiungit̄ p̄to. q̄cqd̄ dixit̄ an̄ et dixit q̄ color fumositatis q̄ adiūgit̄ in aere dem̄rat q̄ acc̄tis p̄tigit̄ p̄ eū.

Chec igit̄ v̄li uestigatiōe rez̄ ḡnālīū et p̄ticulariū ḡnālī mō p̄dicta sūt. In subsequētib⁹ v̄o natiuitatuz̄ p̄gnosticationē velut ordo postulat̄ explanabimus.

CHoc est id qd̄ diximus in demōstratione ḡnālī rez̄ v̄liū et p̄ticulariū: et nos notabimus p̄gnosticationes que erunt in natiuitatib⁹ boiū fm̄ q̄ hūc ordinationi conuenit.

Cp̄to. p̄fecit p̄tē z̄m̄ cū h̄ ocō qd̄ dixit q̄ p̄noscationes v̄les et p̄tictares q̄ acc̄nt̄ i q̄lz̄ regiōe et q̄lz̄ citate erūt p̄ ea q̄ dixim⁹. Et postq̄ ille c̄natiuitas v̄l etas p̄coris fuerit cū ac c̄nte recipiet̄ ip̄z̄ acc̄tis: p̄uēit̄ v̄l loq̄f̄ i natiuitatib⁹. **C**Ego aut̄ cognoui p̄ bono addere i h̄ trac. v̄ba h̄ermet̄ q̄ dixit̄ i l̄o suo de acc̄tib⁹ res d̄ q̄b⁹ iuare nos possum⁹ i p̄nosc̄t̄ catiōib⁹ v̄lib⁹. Dixit̄ h̄ermet̄ ordiā signatores. p̄ fortiorē: postmō debiliozē: q̄z̄ gl̄z̄ eoz̄ h̄z̄ p̄ticipatiōē in signe cū eo q̄ fortior ē. Et dixit̄ quā fuerit p̄tē eq̄liū dignitatū asp̄i/ ce q̄s eoz̄ erit i ascēdēte v̄l. id. vel si se asp̄icit cū aliq̄ lūina riū: et illū accipies p̄ signatozē: et dixit q̄ fm̄ status cuiusq̄ p̄tē: hora signatoz̄is erit stat⁹ illi⁹ in q̄ d̄nāf̄ ille p̄ta: q̄z̄ si sol fuerit in p̄o. signabit̄ motū regū d̄ vna terra ad aliā: et si applicuerit ei fortia erūt sua itinera p̄ bono et p̄ pace: et si ei applicuerit ifortuna: erūt p̄ guerra et malo: et dixit sol est signicator regū et luna quā fuerit i signo 5° solis est signa/ tor filioz̄ regū: et dixit q̄ iuppiter est signicator magnoz̄ boiū et iudicū ac religioz̄ et sapiētū: et si fuerit ifortūat⁹ q̄liscūq̄z̄ sit eoz̄ istis q̄z̄ fuerit nā illi⁹ ifortūe. Et dixit ispi/ ce ad oēm gētē et reges a d̄no dom⁹ illi⁹ q̄ d̄nāf̄: et dixit quā fuerit gubnator fortia: vadit ad ifortunā erit mutatio de bono i malū et eoz̄: et dixit quā aliq̄ p̄ta v̄l aliq̄d̄ signū fue/ rit ifortūa hora signis: ois res i q̄ d̄nābit̄ erit ifortunata: et erit mltū peior si retrogradabit̄ ifortuna i signo signatio/ nis: et dixit quā aliq̄ ifortūa fuerit i exaltatiōe alicui⁹ p̄tē ipe/ diet mltū illos q̄ sūt in p̄ticipatiōe illi⁹ p̄tē: q̄z̄ si signū arie tis nocebit̄ ab aliq̄ ifortūa nocebit̄ gregib⁹: et vaccl: ouib⁹: messib⁹: et arborib⁹. Et dix̄ ispi/ ce hora signis loca ois p̄ta rū: et p̄ illū quē iuenies maioris po^o dic q̄ gētes q̄ fuerit h̄ regiōis erūt lete et b̄n̄ fortūate: et maxie si fuerit idē p̄ta in loco bono ascēdētis: et d̄ die i bono aspectu solis et de nocte lūe: et silr̄ si fuerit d̄ bono aspectu cū ifortunis erit maioris po^o op^o suū: et si d̄ malo: erit d̄bili⁹ op^o suū. Et dixit quā retro gradabit̄ in fortia in exaltatiōe alicui⁹ p̄tē et trāsiuerit p̄ gradu exaltatiōis nocebit̄ gētib⁹ q̄ fuerit i regiōe illi⁹ p̄tē. Et signat̄ q̄ rex regiōis illi⁹ faciet supbias et maleficia: q̄z̄ quā p̄tē illi⁹ retrogradus est sic ille q̄ exit d̄ obediētia: et peior retrogradatio p̄taz̄ ē saturni et mari. Et dixit: asp̄ice a regib⁹ et a gubnatozē et magnatib⁹ et potētib⁹ a p̄ta q̄ eū se/ quif̄ i v̄tute et p̄p̄o a p̄ta. 3° in v̄tute si p̄ticipatiōē būerit v̄n̄. i. cū alio i signe. Et dixit sp̄ cū mutabit̄ gubnator d̄ o

mo alic⁹ p̄tē v̄l exaltatiōe siue trigonos aut d̄ trino suo re/ ctifica hora illa ascēdēs et ispi/ ce si fortune isp̄erit gubna torē a 10° rex magnū bonū hēbit̄ et eū oēs reges timebūt et erit illd̄ bo^o p̄z̄ p̄tā asp̄iciētē: et si fuerit masculin⁹ erit ba ronū: et si feminin⁹ mulierū: et si fuerit d̄ signo regali erit re gū: et si fuerit signo magnoz̄ boiūz̄ erit taliū: et si viliū erit taliū: et si fuerit a z^o erit ex pte hauer̄ et d̄tiaz̄: et si fue/ rit ab ascēdēte erit de reb⁹ de q̄b⁹ se itromittūt. Et dixit: p̄ta direct⁹ signat̄ pacē: et q̄ ē in itatiōe faciet rixas et bella retrograd⁹ fac̄ oē dānū et malū: et quā fortia fuerit retrogra da affirmat malū suū et auget ip̄z̄: et quā p̄ta q̄liscūq̄z̄ sit būe rit hora signis ad sp̄z̄ aliq̄: cū duob⁹ lūinarib⁹ v̄l cū vno v̄i cēt illi q̄ sit illi⁹ p̄tē. Et dixit: si gubnator eclipsis fuerit i an gulo signat̄ q̄ acc̄tis an̄is durabit̄: et si fuerit i seq̄nti angulo: mēses: et in cadētī dies. Silr̄ si gubnator fuerit i angulo ei⁹ signatio erit magna et durabit̄ multū: et si fuerit cadēs erit pauca et durabilitatis modice: et sig^o mobile signat̄ q̄ cito exit et fixū tarde: et illd̄ duoz̄ corpoz̄ signat̄ q̄ erit me dianū: et p̄ta festin⁹ signat̄ festinātiā: et tardus tarditates: et quā dānati fuerit d̄nī trigōi gubnatoz̄is: nō iudices nascētī tpe illi⁹ signis aliq̄d̄ bonū: et quā fuerit i malo loco sol dāna t⁹ hora signis: hēbūt reges ifirmitates: dolores: et tristitias: et mutationes de vna terra ad aliā: et maxie quā ille q̄ d̄nāf̄ fuerit dānat⁹ in signe p̄ cōbustionē v̄l rē aliā: q̄z̄ quā p̄ta q̄ d̄nāf̄ et sol dānati fuerit signant dānū negotioz̄ regū ac po puli et magnatū. Et dixit quā p̄ta fuerit in p̄n̄ signi op^o eius erit cito: et si latitudo p̄tē septētrional fuerit erit signatio sua maior et durabit̄ tpe lōgior: et si meridional fuerit eoz̄. Et dixit q̄ oēs p̄tē mittūt ad lumiaris posse suū nisi p̄ta mlt̄ tas v̄tutes būerit suū augētē posse. nā tē mittit̄ lūinare pos se suū ad eē. Et dixit: quā mars posse būerit i eclipsi fac̄ lites et iterfeciōes: et si iuppit̄ dices eē bo^o. Et dixit hora signis asp̄ice p̄p̄o ab ascēdēte et suis datys a z^o: et suis boiūz̄ a 3°: et suis filijs a 5°: ifirmitatib⁹ a 6°: inimicis suis et mulie/ rib⁹ a 7°: et totū aliq̄ d̄ de h̄ mō: et fm̄ q̄ iuenies oēs domuz̄ erit ei⁹ significatio: q̄z̄ si d̄n̄s p̄ fuerit cadēs et iouē asp̄erit signat̄ itinera. silr̄ ascēdēs eoz̄ q̄ sūt i oriētē: et 10° eoz̄ de meridie: et 4° eoz̄ de septētrione: et 7° eoz̄ d̄ occ̄nte. Et dixit: quā adiūgent̄ due fortie i vno signo et fuerit ip̄edite luna ex̄tēte secū: si signū ip̄m fuerit terrenū erit terremot⁹ magn⁹ et ruina ciuitatū et pietū: et si aq̄z̄: valde magnū dā/ nū accidet et forte nocu^m i aq̄: et h̄ mō erit die q̄lz̄ p̄z̄ q̄ ei p̄uenit. Et dixit: quā mars potēs et oriētalis fuerit vincēt illi q̄ sit in oriētē morātes in occidēte eoz̄: et si potēs occ̄ntalis vincēt illi de occidēte morātes in oriētē eoz̄. Et si guerra fuerit iter illos de occ̄nte et oriētē: asp̄ice si saturn⁹ et iuppi/ ter festini fuerint v̄tute: oriētales erūt victores festini: et si fuerint tardī lis plongabūt iter eos. Et si duo p̄tē fuerint in signo duoz̄ corpoz̄ erit lis i multis terris v̄l multoties. Et si fuerit in signo fixo erit lis leuis: et si in mobilib⁹ erit magnū et forte d̄nū i terra. Et dixit quā mars fuerit retro gradus p̄tra saturnū hora signatiōis accidet lis mltū ma/ gna et guerra fortis: et elōgabūt lis donec cōpleat̄ tps̄ signi ficatiōis: et scias q̄ saturnus ē valde peior de nocte q̄ de die: et mars peior d̄ die q̄ de nocte. Et dixit q̄ caput dracōis est calm⁹: et cauda frida. Et si saturnus se cōiūxerit cū cau da hora signatiōis demōstrat famē et forte frigus fm̄ rē in q̄ p̄cordauerit sig^o suū: et si fuerit in piscib⁹ accidet i boi/ b⁹ expauētatiōes: magn⁹ met⁹ et gradis d̄fect⁹ piscaminis: et accidet hoib⁹ religiosiis dolor magn⁹ et tristitie: et si mars eos asp̄erit interficiet eos: et si ven⁹ eos asp̄erit erunt subit⁹: et si sol rex appodiabit̄ se de ipsiis. Et dixit q̄ quā p̄ta alicui⁹ gētī ip̄edit⁹ fuerit hora signis: si signū fuerit humi/ dū erūt ip̄edite pp̄ submersiōē aquaz̄ et humiditatū: et si fuerit siccū pp̄ siccatē et v̄etos: et si ea mercuri⁹ asp̄erit ex̄ns ifortuna erit aq̄ circa eos: et nō poterūt eam h̄re: et si

Tractatus

saturnus eā aspexerit cū dolorib⁹ morient⁹ v̄toꝝ ⁊ dela-
sciradas: ⁊ si mars aspexerit morient⁹ cū spata ⁊ igne. Et si
fuerit mars i signo duoz cozpoz morient⁹ cū sagittis ⁊ re-
bus diuersis. Et dixit si aspexerit fortūe ⁊ ille d̄ sub radys
signat̄ d̄ni ei⁹ qd̄ signat̄ fortuna: ⁊ si ifortuna a loco suo
aspexerit erit malū p̄ latrōes: ⁊ qñ fortūe aspexerit exñtes
retrograde aut i statioe sub radys hereses signant ⁊ aliqd
litis: ⁊ qñ signatio fortunaz ⁊ ifortunaz fuerit p̄ vnū eq̄le
signant q̄ gēci pueniet bonū ⁊ maluz in vno: ⁊ dixit q̄ qñ
mercuri⁹ dānat⁹ fuerit signat̄ q̄ scribe ⁊ seruietes p̄sultet
regi vt faciat iniustitiā: ⁊ si mars mercuriū aspexerit in b̄
statu signat̄ multos latrones. Et dixit q̄ qñ luna mariez ⁊
mercuriū aspexerit signat̄ q̄ gētes guerreiantes iter se pe-
tent treguas. Et dixit q̄ qñ p̄ta magnatus ⁊ ppli fuerit in
fortuna exñs retrograde: vel in statioe ⁊ aspexerit aspectu
malo d̄ni regiōis surgēt boies q̄ nō sūt de sua terra: ⁊ ini-
mici sui: ⁊ si aspect⁹ fuerit de trino vl sextili erunt inimici
sui boies de sua domo: ⁊ sui p̄ping: ⁊ qñ dānū forte fuerit
aspice in q̄ loco fuerit oppo: ⁊ dic p̄ certo q̄ die ipsa morie-
tur: ⁊ si fortune aspexerit iudica q̄ rex vincet: ⁊ euadet d̄
sua gēte nisi cadēs fuerit ipa ifortūa: ⁊ si mars sibi aspe-
xit festinabit̄ mors sua: ⁊ si saturn⁹ hēbit̄ ibi carcerez logo
tpe donec moriat: ⁊ si ambo aspexerit mars ⁊ saturn⁹ erit
captus ⁊ postmodū iterfect⁹: ⁊ si b̄ fuerit in signo bicoꝝpo-
reo iterficiēt̄ in carcere multi secū: ⁊ si vna ifortuna fue-
rit in signo bicoꝝporeo: ⁊ alia imobili nō erit vna sola vice
sed ml̄tis: ⁊ erit damnū in terra ipsa donec ifortuna exeat
de loco ipso: vel q̄ aspiciat fortuna destruēs p̄stellationes
ipsaz. Et dixit cōuenit vt des cōparationē a signatiōibus
reꝝ ad signatiōes luminariū: q̄ si sol fuerit tardus: ⁊ luna
minuta hora signatiōis: ⁊ significatio demonstrauerit lites
plōgabunt̄ ml̄tū: ⁊ si sol fuerit festin⁹ ⁊ luna aucta lumie:
hora signatiōis: erit res de cōuerfo: ⁊ demfante signatio-
nes lites exñdo de die: festinabunt̄ lites: ⁊ nō plōgabunt̄
tur. **C** Dic eni adiungim⁹ multa de dictis Hermētis de
qb⁹ p̄ficiēs: si de⁹ voluerit. Et expedit vt bñ ispicias ⁊ in-
telligas ea q̄ bñ diximus in istis duab⁹ p̄tib⁹. Et si itelle-
xeris ea bñ scies id qd̄ accidit in mūdo: de pauco vel mul-
to: cum auxilio summi dei.

C Dic p̄ficiē glo. Daly hebē rodā sup 2ª pte q̄ dri⁹ P̄to.
C Incipit p̄mus tractat⁹ eiusdē sup 3ª pte q̄ driptiti P̄to.
⁊ est 7° tractatus glo. Dixit Daly.

Mān glosauimus p̄mā p̄tē ⁊ secūdā p̄tē tracta-
tū: ⁊ demonstrauimus in eis rōnes verboꝝ
P̄to. q̄bz̄eu⁹ potuim⁹: nūc aut̄ glosare volum⁹
mus eodē mō 3^{am} p̄tē ⁊ 4^{am}: ⁊ dicem⁹ q̄ P̄to.
nobis m̄rauit̄ in his duab⁹ p̄tib⁹ regulas q̄bus
sciam⁹ accñtia futura cuius p̄sone tota vita sua: ⁊ q̄lz tpe.
In vna. n. pte dem̄rat nobis regulas q̄ accidunt in essentiā
hois in cozpe suo: ⁊ in alia dem̄rat regulas accñtiū q̄ p̄un-
gunt hoī ex se. Et qñ hec p̄fecit P̄to. reputat̄ aliq̄ q̄ log di-
misit i q̄onib⁹: elonib⁹: ⁊ silib⁹. Et nos dicem⁹ q̄ h̄ oia mō-
strauit̄ in id qd̄ locutus est P̄to. in b̄ li⁹: qñ qñ accipe vo-
luerim⁹ q̄onis vl̄ elctiois ascēdēs: vel taliz aspiciemus
p̄m⁹: ⁊ h̄ est hora q̄onis interrogātis: vel hora q̄ eligere vo-
lumus aliq̄d: ⁊ aprabim⁹. ⁊ z. domos: ⁊ plas sup illud p̄m⁹ ⁊
locū p̄iunctiōis vel oppōnis aut̄is: ⁊ pres: ⁊ ispicimus ad
hec oia qd̄ significāt: ⁊ dicem⁹ q̄ qd̄ sit talis: ⁊ elctio talis:
eo mō q̄ faciem⁹ in natiuitatib⁹ ⁊ reuolutiōib⁹ suis. Et d̄ia
q̄ est iter res istas est in p̄iungendo signatiōē forme cum
mā q̄ recipit. v. g. forma quā accipim⁹ ab eclipsib⁹ ⁊ p̄iun-
ctiōib⁹ p̄taz sicut demonstrauim⁹ iā p̄inet ad accñtia ge-
neralia: sic sūt leges: regna: p̄lia: caristia: abundātia victua-
liū: mortalitates: pestilētie ⁊ bis silia. ⁊ forma quā accipi-
mus ab ascēdentib⁹ hoīz q̄ nascunt̄: oñdem⁹ q̄ p̄inet ad
accñtia q̄ p̄tingunt cuiq̄s hoīz p̄ se: oñdem⁹ silr q̄ forma

quā accipim⁹ a reuolone natiuitatis: p̄inet ad accñtia que
p̄tingūt cuius hoī: quolz āno p̄ se. Sic d̄m̄raim⁹ q̄ forma
q̄ accepta est a reuolone ānoz mūdi p̄inet ad accñtia q̄
accidit mūdo quolz anno p̄ se: silr forma q̄ accepta est in
q̄one vel elone p̄inet ad re in q̄ accidit accñs illd̄. Et post
q̄ ita est maneries h⁹ artis tot⁹ est p̄tita ⁊ diuersitas non
est in alio: nisi materiēb⁹ recipiētib⁹ accñtia: ⁊ cū ita sit oēs
q̄ones ⁊ elones icluse sūt in v̄bis P̄to. q̄ locut⁹ fuit in nati-
uitatib⁹: ⁊ añ natiuitates: ⁊ si qs diceret si ita est vel fuisset
res ista conueniret q̄ id qd̄ narrauit in natiuitatib⁹ intra-
uisset in res ḡiales q̄s narrauit. R̄ndemus ad h̄ q̄ res ita
est: sed neciū fuit diuidere ⁊ iudicare res multas p̄ricula-
res in natiuitatib⁹ q̄s in ḡialib⁹ non diuisit. ⁊ si qs diceret
q̄ silr p̄ueniret diuidere in elonib⁹ ⁊ q̄onib⁹. r̄ndem⁹ ⁊ di-
cim⁹ q̄ si res ḡiales eclipsiuz ⁊ fortū p̄iunctiōnū p̄taz cō-
cordauerint cū signatiōib⁹ natiuitatū: ⁊ suaz reuolutio-
nū: graue erit rez taliū signatiōē destruere. Et postq̄ ita
est: q̄ones ⁊ elones nō h̄nt vim que gēq̄ valeat in reb⁹ q̄s
significāt ille alie fortes: ⁊ pp̄ b̄ sup̄fluum est loqui in eis.
Nihilomin⁹ p̄t h̄o extrahere de eo qd̄ p̄dictū est in reb⁹
nec̄q̄: ⁊ p̄ea nō laborauit P̄to. ad libz̄ in talib⁹ cōponē-
dū: q̄ tenuit q̄ h̄ ars tota p̄ficere cū eo qd̄ narrauit: ⁊ h̄ ē
veritas. vñ q̄ bñ vsus est: ⁊ h̄ studuit in b̄ q̄ driptito: ide
bene p̄t extrahere oēs elones ⁊ q̄ones. Et postq̄ h̄ m̄ra-
uimus redibim⁹ ad glosandū v̄ba P̄to. sicut incepimus.

C Incipit tractat⁹ 3° libri q̄ driptiti P̄to. in quo sunt
decem ⁊ q̄tuor capla. Prohemū istius tractatus.

Distq̄ accidentia ḡialia in his que ex
nostra obseruatione p̄missa sunt de-
monstrauimus: co q̄ eoz⁹ obseruatio
ad p̄mittendū est cōuenientior: qua-
liter futura rerum vniuscuiusq̄ boīum
in suarum naturaz p̄prietatibus depre-
bendamus nunc explanare nitentur. hec igitur pars
operis vocatur rerū natiuitatū p̄gnostica.

C Postq̄ narrauim⁹ ante ⁊ incepimus in acci-
dentibus generalib⁹: q̄ est res cōuenientior: vt
p̄ponatur: modo oñdere volumus qualr̄ sciri
possunt ea que accidunt cuiuslibet homini in sua
nā p̄pria: ⁊ hec est pars huius artis dicta pro-
nostica natiuitatum hominum.

Accidentia ḡialia sunt que accidunt vni genti vel
plurib⁹ in aliquo tēpore sicut terremo-
tus: venti fortes: magna diluuitia: inundationes riuoz: no-
ue leges: noua regna: abundantia victualū: ⁊ caristia mor-
talitates: ⁊ pestilētie: fuga ⁊ depopulatio hominū de vna
regione in alterā: p̄elia ⁊ robarie: conflictus: diuerse mor-
tes: famis ⁊ glady: submersio nauium: multiplicatio ma-
laz bestiaz: mortalitas animalū perfectibilium: guerre
regū vni⁹ ⁊ aliū: appitio nouoz moruz in hoib⁹ ⁊ talia. Et
iam oñdim⁹ p̄ glosaz p̄ti scde: regulas oēs q̄bus scire pos-
sumus vnūq̄q̄s hoī añq̄ accidat. Et manifestū est: qñ
res talis h̄z ius maius dicat̄ anteq̄ natiuitates: qñ ḡialia
sunt maioris vtutis ⁊ vincūt p̄cularia: pp̄ qd̄ cōuenit hu-
ius artis d̄no accipere cōparationē p̄cularis ad vlc: ⁊ cū
b̄ semperit verbū suum firmū ⁊ iudiciū rectū.

C Et aut̄ istaz duaz sp̄ez vis in via operis ⁊ sciētie
sit vna scire nō est incōueniens. Plaz solis ⁊ lune stel-
larumq̄ motus vniuscuiusq̄ prop̄ij ⁊ generalis acci-
dentis est occasio. differētia v̄o naturaz eoz⁹ que
p̄dicta sunt ⁊ motū p̄similiū ⁊ obseruatio quos ⁊ ce-
lestia mouēt: ⁊ ea que ipsa circūdant est occasio per

quā erit horū accidentiū pronosticatio.

Cōuenit vt sciamus: qz virtus barū duarū manerierū est vna in opando: z sciēdo eas. Quia id qd facit qdlibz accētū gñale vlt p̄ticulare: sic est cursus p̄taz: ac sol' z lune: z p̄p̄a qz scim' accēdētia añqz sint est diuersitas nārū horū oīum p̄dictoz z rectificatio motuū sibi p̄similiū sicut mouentur celestia in his que cōprehendunt.

Cduarū manerierū quas dixit: vna est accēdētū vltiūz q̄ narrauit in 2ª pte: alia accēdētū p̄ticulariū: z h̄ narrat in 3^a z 4ª parte. Dicit ita qz vis eius qd accidit per accēdētia vltia z particularia: quō sciamus qm̄ accidat est vna eadē: z pbauit hoc cū eo qd dixit qz res faciēs qdlibet accēdētū est motus stellarū: z totū aliud qd dixit. Et accētia p̄ticularia sunt natiuitates: z vltia ea q̄ narrauit in 2^a parte: qz bec accēdētia veniūt per cursus solis z lune: z planetarum ac stellarū: z rerū celestiuū aliaz: sicut diximus in glosa p̄ime p̄tis: ita qz per eos fit quolibet tēpore: mensura z cōpletio vna diuersa ab ea q̄ fit alio tēpore p̄pter diuersitatē naturarū z suaz applicationis ad terrā. Et p̄p̄ has cōplones: quarū vna cōponitur cū altera veniūt accēdētia omnia: z p̄rectificationē haz cōplonuz: scimus anteqz sit: quod totum demonstrauimus in glosa p̄ime partis.

CPræter qz gñalia accēdētia maiora sūt z alteri' sup̄plemento nō egent: p̄ticularia vō non sic.

CQm̄ accētia vltia sūt fortiora: z magis cōpleta p̄ se qz ita nō sūt accētia particularia.

CPostqz ostendit qz vis duarū manerierum est vnāmet: distinguit mō inter eas: z dicit qz vis faciēs accētia vltia fortior erit z magis cōpleta per se: qz nō indiget inductiōe in eo qd operat: z vt id sciam' vis tñ faciēs accētia p̄ticularia est debilior ea: nec est cōpleta per se: qz op' ei' nō cōplet sine affirmatiōe prioris ius: tñ si nō affirmauerit illō vis p̄ma in magnū cadit erroz: qm̄ euenire pōt natiuitas alicui' significās ei vitā. 50. annoz: z accidet ei aliquo āno sue vite aliqua debilis abscisso: z accidet illo anno aliqua vis fortis ex primis submersiōe significans generalem vel plū generale in quo gens maxia moriet: aut mortalitas magna p̄p̄ aeris corrupelā: z ille añqz. 50. ānos cōpleat moriet: eo qz vis magna p̄uertit z cōiunct oēs alias q̄ sūt sub ea sic oñsum est in scia pbice. Et p̄p̄ hoc dicem' in tali vi q̄lis ista qd ita erit. Si tñ vi p̄cordauerit gñali: z cōuenit vt a me itelligas i h̄ loco rē vnā quā pbici dem̄ant qd est qz nō p̄uertunt oēs vires debiles ad maiores nisi sint p̄cordes cum ea: z p̄pter h̄ nō accidit abscissio alicui: nisi de hoc habeat aliquā in natiuitate significatiōe.

Chec opz vt ipsoz p̄ncipū horas in qbus celestia q̄ litates ponimus z qbus id p̄scire nitimur qd a societate figurarū que in ip̄sis horis formant significatur vnū z idē p̄ncipiū esse putemus: imo qz plura sint iniitia gñaliū accēdētū existimare debemus: eo qz in toto vnū p̄ncipiū iuenire nō possumus. hec vō p̄ncipia semp nō ex ip̄sis rebus subiectis sed ex reb' circūdantib' q̄ futuroz sūt occasiones iueniunt: nos etenim in maiori pte cuncta accētia per gradiores eclipses z per stellas que manifesto motu mouent inq̄rimus. In singulis aut boibus vnū z multa p̄ncipia reperunt. vnū nāqz p̄ncipiū est initiū collectionis qd est in nobis: multa vō p̄ncipia respectu p̄imi sūt alterationes que post hec ex rebus circūdantib' contingunt: vnū igit initiū ad p̄mittendū hoc in loco cōue-

nientius est ob hoc qz alia oia nō nisi hui' occasione pueniunt. Quapp cū hec ita sint generales p̄p̄rietas collectionis ex obseruatiōe p̄imi initiū deprehēdunt: ex reliquis vō p̄ncipijs id qd in vnaqzqz hora: rū ex augmēto vel diminutione p̄tinget s̄m hoc qz ex tempoz diuisionibus subiungemus addicemus.

CEt non cōuenit nobis vt intelligamus qz hore p̄ncipioz oīum in qbus res celestes aptamus pro sciēdo ea q̄ accidere debēt p̄pter figuras q̄ erūt in illis horis sunt oēs vnū z idē p̄ncipiū: imo scire nos opz qz p̄ncipia accētū vltiūz sunt multa: qz res q̄ oia cōprehēdit nō est vnū p̄ncipiū solūmō: nec semp accipimus bec p̄ncipia a rebus subiectis recipientib' imo a circūdantibus ea qbus veniunt accēdētia. Ita qz in maiori parte pcuramus scire bec accēdētia ab eclipsibus qui magis sūt cōpleti z a planetis cursu currentib' manifesto: inuenimus tñ per se cuiuslibet hori p̄ncipiū vnū z p̄ncipia multa: z est vnūz p̄ncipiū qm̄ p̄imit' formaz: qz hoc p̄dictū p̄ncipiū habem': z multa p̄ncipia sūt multe mutationes q̄ accidūt postmodū p̄ res circūdantes s̄m cōparatiōe ad p̄ncipiū p̄imū. Et vnū p̄ncipiū h̄z ius mai': vt p̄ponat in hoc loco: qz oia alia p̄ncipia p̄ istud veniunt. Et postqz ita est scire possumus per p̄ncipiū p̄imū p̄p̄rietas vltis cōpositionis: z a p̄ncipijs sciemus qcqd accidet quolibet tēpore de augmento z decremento: sicut in diuisionib' tēpoz audicemus.

CPtolō dicit qz scientia accētū anteqz sint diuiditur per manerierū duas. vna est scire gñalia: z alia natiuitates: z docuit nos qz quelibet haz duaz accidit p̄riū naturarū stellarū: qm̄ h̄ vis est q̄ opat accētia q̄ nos scire opz añqz accidat: z mōstrauit nobis qz h̄ scire possum' qm̄ sciem' vires z opa eaz: z aliud totū qd dixit in hac rōne. Nūc at ostendit nobis in his v̄bis quō sciem' tpa in qb' accidūt vires iste qb' veniūt opa: z p̄n' eius qz accidit in eo qd futurū est. Et dixit qz tēpora p̄ncipioz in qbus accidūt vires iste: sūt vna eadē: imo multa. Et p̄mitus nos docuit qz nobis in p̄pre de reb' istis mōstrauit. Et dicit qz eaz sūt p̄n' fortia: z bec sūt tpa cōpleta in qb' accidūt eclipses z magne p̄iunctiones planetaz annoz p̄n': z q̄rtaruz z cometaz z taliū. Et eoz sūt p̄n' minora sicut p̄n' edificandi ciuitates: castra domus reguz: z id qd p̄inet ad q̄libet ciuitatē de diuersitate haz eclipsiū z cōiunctionuz ex pte latitudinis z lōgitudinis sue z taliū rez: qz he sunt vires minores non h̄ntes viz destruēdi fortes: sed addēdi vel minuēdi: in eis quāritatē vnā. Et postqz cōmemorauit nobis res istas q̄s nobis dem̄ant cōplete. in 2ª pte incipit postmō narrare nobis qd vult ostendere in 3^a z 4ª pte vt in eo qd vult dicere sint itellectus n̄ri p̄uisti oñs sicut qz p̄n' magnū natiuitatis h̄nt viz maiore altero est p̄stellatio firmamēti hora q̄ incipit gñari: qz vltus opationis in illa hora opat in corpore: z oia accidentia que nūqz ab hōie sepant tota vasa sua. Alia vō p̄n' q̄ bec sequūt sūt ea q̄ signant p̄iuz natiuitates s̄m ac filioz: ac reuolones diuifozes ad litias ductos: z talia. z bec oia sūt p̄n' minora q̄ p̄n' h̄ntia viz addēdi vel minuēdi in opibus p̄imi p̄ncipij. Et qm̄ mētē apposueris verbis suis: s̄m banc glosaz ea bñ itelliges vō ad verbū: z qm̄ es

Tractatus

Intellexeris intelliges. ploguz Prolo. per hunc tractatum & scies p eū quantū scire potest hō de hac arte: & qualr fiet.
In casu spermatis & in exitu infantis. Cap. p^m.
Dixit Daly.

Postq̄ Prolo. docuit nos q̄ natiuitates veridicum hūc p̄n^m: & q̄ alia p̄n^m que sunt post ip̄m alia vim nō hūc nisi addendū vel minuēdū: de primo vult mō p̄quirere q̄le est p̄n^m primū p̄ dubiū qd̄ est ibi. Si p̄n^m est hora qua cadit sp̄ma in ventres matris: vel hora qua exit creatura ad lucem. Et iuenit per argumēta qd̄ p̄n^m est illa hora q̄ sepat̄ creatura a suo p̄ statu: & h̄ incipit inde loqui.

Quoniam ad esse hominū tēporale principiū habet: est aut̄ hoc principiū naturalr cum sp̄ma cadit: in potētia vō & accidentalr cū infans hora partus egredit̄. Conuenit his qui horā casus spermatis fortuitu vel obseruādo deprehēderūt: vt cū corporis & aie q̄litas tes pp̄rias scire voluerint: suas ad hoc iuestigatiōes ex hoc q̄ figura stellarum hac hora pp̄rie. i. hora casus spermatis operat̄: accipiant.

Quoniam generatio hominū h̄z principiū tēporale & principiū qd̄ est per nāz est q̄n cadit sp̄ma: tñ p̄ potētia & acc̄is est principiū creature ipsa hora q̄ nascit̄: p̄p̄a p̄uenit scientib⁹ horā casus spermatis rectificādo vel ibi mentes ponēdo q̄n voluerit scire status q̄ accidūt corpi & aie qd̄ p̄quirat h̄ ab ope qd̄ operant̄ figure stellarū in hac hora pp̄rie que est hora casus spermatis.

Quod dixit Pro. p̄n^m tēporale: est distinctio ei⁹ & illius qd̄ nō est in tpe sicut lux q̄ venit p̄ rē lucētē q̄ nō h̄z p̄n^m tēporale & alia m̄tra nō hūc p̄n^m tēporale: vt hō & res q̄ tales sūt ḡnant̄ in p̄n^m tēporale: & dicit hoies p̄ q̄libet p̄sona hois: sed sp̄s ḡnalis hoium necesse h̄z altiori p̄bia q̄ ista de q̄ nūc loquimur. Et qd̄ dicit p̄n^m p̄ nām est casus spermatis: vult dicere q̄ sp̄ma dat nām mēstruo vt de eo fiat vnū corp⁹ tale q̄le est illud vñ venit sp̄ma: & h̄ nā est ḡnā: tñua & formatiua: & p̄uenit q̄ p̄n^m opis sui p̄ certo sit hora q̄ cadit in m̄tricem: & postq̄ ceciderit illuc incipit mēstruus p̄mutari: & ei⁹ opa erūt p̄tinua donec cōpleat̄ opus ei⁹. Et pp̄ hoc expedit vt sciam⁹ q̄cqd̄ accidit corpi & aie: si cōplebūt vel nō: & si cōplebunt cuiusmodi maneries erūt vñ cōplexionis: h̄ totū scire poterim⁹ p̄ figuras naturarū stellarum hora qua cadit sp̄ma in matricez: & est maneries huius principij qd̄ est casus spermatis: & pōt h̄ sciri rectificādo & mētē apponēdo in figuras stellarū hora ipsa. Et fortitan sciri pōt itelligēdo q̄ die & hora fuit: & optabit̄ p̄stellatio q̄ fuit ipsa hora & id qd̄ dicit: tñ per po^m & acc̄is est p̄n^m hois q̄n nascit̄ creatura: vult dicere q̄ nā spermatis nō h̄z aliō facē nisi creaturā solūmō: & q̄n cōpleta fuerit mouet̄ p̄ nām sui ad exeundū: & p̄ h̄ est exit⁹ in cōpatiōe nāe spermatis fm acc̄is: qz sp̄ma nō h̄z ex nā extrahendū eam.

Quapp̄ cū acciderit sp̄mati semel in principio q̄litate recipere que sibi ex reb⁹ circūdantib⁹ aduenit: lz illa qualitas in hoc ex rebus hois eē corp̄is cōtinget postea variet̄: ip̄m tñ augmētuz materiei sibi tm̄ filis nālr sibi met̄ attrahet: cūqz creuerit illa rez maneries qualitati p̄me q̄ sp̄mati pp̄ria est assimilabit̄.

Ita q̄ q̄n sp̄ma se p̄parauerit vna vice ad recipiēdū in principio aliquē statū d̄ statib⁹ ad ip̄z p̄uenientib⁹ ex re circūdante: lz mutet̄ stat⁹ ip̄se:

postea in t̄p̄ibus ip̄m sp̄ma est qd̄ trahit ad se p̄ nām augmētū materiei cōueniētis ei & nō aliō. Et q̄n creuerit materia reuertet̄ similr in similitudinez primū status pertinētis ad sp̄ma.

Dec sunt v̄ba multū iclusa & obscura: & q̄n inspereris in eis: iuenies q̄ hic bon⁹ vir erat sapiēs mltū in sapia p̄bie & maxie in p̄bia Arist. & ei⁹ secta: q̄n illi bñ p̄siderauerūt in reb⁹ oib⁹ q̄ sūt in mūdo: & iuenerūt q̄ sp̄ma & res p̄siles sūt bi sūt in aere parate ad recipiēdū a firmamētō vtutes cū qd̄ faciūt opa sua oia. Et postea dixit Arist. in lib⁹ suo de aialib⁹ q̄ sp̄ma est res dei in q̄ vtute posuit p̄ mouēdo mēstruū: vt creatura ḡnaret̄ ex eo. & dixit in lib⁹ suo nāruz q̄ hō hoiem ḡnat & sol: voluit dicere q̄ sp̄ma hois pp̄rie recipit a sole vtute ḡnāricē & formatricē alteri⁹ talis hois q̄lis p̄mus: & ex hoc cōuenit vt h̄eat meliorationē sup oia terrena tā magnā: sicut sol h̄z opandū sup oia alia corpa celestia. Et q̄n in h̄ mētē apposueris p̄uenit ēt vt luna posse magnū h̄eat in boie qd̄ est circa nām solis. Et p̄p̄a tenens se natiuitates hoium pp̄rie cū duob⁹ luminarib⁹ & eorum p̄iunctionib⁹ & oppōnib⁹: & natiuitates alioz aialū tenens se eoz. s. q̄libet cū quo p̄staz p̄cordēt: & tu iuenies bec diuincta & diuisa añ in v̄bis Pro. tñ in hoc loco inquātū itellexit hāc rōnem p̄bie in sp̄mate demōstrauit nobis q̄ q̄n sp̄ma sepat̄ a viro & cadit in matricē recipit in illo mōmētō p̄ cōmixtionē q̄ fit de nā stellarū vñ vtute cūz qua mouet̄ mēstruū: & cū hac vtute opant̄ postmō vtutes nāles oia opa sua: & hoc est qd̄ Pro. vult dicere in h̄ dōcō Et oz vt multotiēs in his v̄bis ispicias donec itelligas ea bñ. Et si qs diceret q̄ Pro. loq̄ debeat sepat̄ in casu spermatis & ei⁹ cōstellatiōe: sicut locut⁹ fuit de exitu creature dicem⁹ ei q̄ quātū habeat loq̄ ibi separatim in antea oīdemus: & q̄n bene intellexeris scies q̄ non erat plus necesse.

Cum aut̄ hora casus spermatis ignorabit̄ sicut multotiēs euenire cōpertum est: initium qd̄ est infantis exitus necessario cōuenit obseruare. Qd̄ idē maximū est initium: nec etiā a prio differt: nisi in hoc qd̄ subiungitur: per primū itaqz principij id quod est ante partum vt p̄sciatur ante possibile est.

Et quando nesciueris horaz casus spermatis q̄ plerūqz accidit: oportebit te isp̄icere necessario in principio qd̄ est hora exit⁹ creature qd̄ est maximū principij nec a primo differt nisi quātū tibi dixerō: qz hō scire pōt per primūz principij ea q̄ accidunt creature anteqz nascatur.

Jam demōstrauim⁹ in p̄cedētib⁹ q̄ a figura firmamētū q̄ erit hora casus spermatis pōt sciri id qd̄ accidit in opibus spermatis de augmētō vel diminutione: tñ qz maior pars hominū q̄n cū mulierib⁹ suis iacent sūt iebriati: & q̄n alio mō ita q̄ nō p̄siderāt horaz qua cadit sp̄ma p̄pterea grauiissimū est scire hoc p̄n^m. Et opz necio vt inspiciam⁹ aliō p̄n^m qd̄ est hora exitus creature de v̄tre matris: qz lz hoc p̄n^m sit z^m per tēpus h̄z tñ vim magnam: q̄n recipit in eo creatura vtute alia quā haberet ante: & nō minuit hoc p̄n^m a p̄mo nisi q̄ ignorabim⁹ qd̄ accidet creature ante exitus de ventre matris: ēt a verbis Pro. credūt aliq̄ q̄ p̄n^m p̄ casus spermatis: pōt sciri totū illud quod accidet hoī in tota vita sua: & ip̄se nō fuit locutus de hoc p̄n^m. nisi p̄ponendo ip̄suz in dubiū: & dubiū in antea destruendo: & p̄ demōstrationē pbauit q̄ p̄n^m z^m est p̄n^m veridicū hominis: sed primuz nō est nisi pro sciēdo qd̄ accidet spermati.

Flam primū eē principij: aliud aut̄ simile fore principio satis enuntiari pōt: eo q̄ vltimū eoz scōz est in

tpe: et fortassis eius quantitas est in fortitudine perfectio: primo: opz etia vt primu initiu esse seminis boi frequentius appellet. Scdm vo esse boi dicatur.

C Et si qs dixerit q primu boz duorum principioru est principiu veritatis: et aliud est principio simile: dicem q vltimu e scdz in tpe: tñ e maioris fortitudinis et magis completuz primo. Et puenit in maiori pre vt dicam q primu principiu esse gnone seminis boi et scdm boi gnonem.

C In hoc vbo patefacit pto. dubiu et cu quo destruit: et dubiu est si dixerit aliqs q pn^m pmu est pn^m certu: et q z^m sequitur primu. Pto. aut destruit dubiu istud cu eo qd dixit q z^m principiu est maioris fortitudinis et magis completa: qm pn^m est pn^m seminis boi: et z^m est principiu gnonis boi: qz qñ nā incepit boiem generare nō potuit fieri bō a pn^m fecit corp^o aiale paratu vt fieret de boie: et hoc est qd fecit nā in pmo pn^o corp^o aiale paratu vt eēt bō: tñ in z^o principio fecit nā boiem de illo corpore aiali: et si aliter essentia principia infinita: qm ante illud pmu eēt aliud quando fit sperma in corpore patris. Et pto. demōstrat hoc cu ppositionibus qbus nullus dēdicere pōt.

C Ob hoc q infans ea tūc adipiscit: que dū in vtero clauderet nō habebat: et cu hoc ēt ppetates q tñ sūt in boi natura: et qlitate q suo corpi accidit acquirat.

C Ita q creatura tunc recipit re quā ante nō habebat tempore quo erat in matrice: et recipit similititer ppetates solūmodo que sūt de natura hominis et statu qui sit in eius corpore.

C Res qō recipit creatura qñ exit de ventre matris quas nō habebat ante qñ erat in matrice sunt sicut recipe cibū ore suo et exire supfluitates retro et ante: et anhelare cū peccatorib^o et silita. bec. n. sūt res nāles qō añ nō habebat. Et nā pparabit sibi mēbra de qbus nō iuuabit se nisi postq exit de mēre: qñ anhelabat in mēre p poros q sūt iter venas eius: et venas mēris sue: et gubernabat p venas q ptingentur cū vmbilico cū venis qb^o venit mēstruū et supfluitates sui corpis exeūt p poros q sūt iter ipm: et p aures, ppetates vo qō dixit esse de nā boi solūmō sunt sicut ridere plorare icipere imaginari: intelligere et hie discretionē paulatim: et star^o que dixit accidere corpi suo: est mor^o mēbroz suozū et vti eis ac dormire et vigilare: et ceteri. s. sensus: et de oibus his reb^o rē nullā habebat qñ erat in matrice: qz qñ iterius generat est sicut vna plāta pparat ad recipiendū boza q exiuerit virtutē cū qua vta^o de suis opib^o aialib^o et humanis corpozū celestiu: et hic est finis sue essentie nālis veluti sicut paratu est sperma qñ sepa^o a viro recipere de rebus celestibus virtutem cū qua formet creaturā et cū qua faciat eam paratā recipiendi res celestes sicut hoc pn^m de quo fuit hō: et ppter hoc cōuenit oib^o modis vt pn^m z^m sit maioris fortitudinis et dñy p qd est casus spmatis.

C Item id qd boza ptus nos circundat lz in faciendo natum nihil iuuare putet vt illius cuius est qualitas existat: iuuat tñ vt sit eius apparitio eiusq exitus fm ppiā circūdati rei qualitatē: ppterea q nā post ipsius perfectionē eū ad exituz moueri facit cū qualitas qualitatē que eum formauit assimilabitur.

C Silt res q nos cōpbēdit boza natiuitatē lz credat aliq q nō adiuuet vllo mō i formādo creaturā i māerie q ē: adiuuat tñ vt sit exit^o ei^o et apparētia sua fm statū ppiū rei cōprebēditis nos: qz

nā fac i exitu motū suū similit statū i quo formauit eā a prio gradu p gradū postq fuit cōpleta.

C Pto. nobis oñdit p bec vba quāta picipatio est inter pn^m pn^m et z^m: et locut^o est in eo fm credibile argumētū: qz lz nō habuerit pbōne q pn^m z^m sit maioris fortitudinis et plus manifestū q pn^m: puenit tñ per hāc picipationē que est inter ea q pn^m z^m bzet vim per quā scirem^o id qd accidet p natiuitatē qñ nesciremus p certo pn^m pn^m: qz paucis vicibus pōt hō aspicerē p sciendo illud: et bec picipatio est q nā quā dicimus q est vtus quā recipit spma in casu eius p corpora celestia: bec eadē mouit similit creaturā ad exeūdū in boza q accidet p illud in reb^o q sūt inter nos vis silitis pme per corpa celestia. vbi grā. sol semp cōcordat in boza natiuitatis cuz loco ei^o quo erat casus spmatis: qm sp erit in. 7. vel. 9. vel. 10. vel. 11. Et dixit Hermes q loc^o lune boza casus spmatis ipemet est ascendēs in exitu creature: et ascēdēs boza casus spmatis est loc^o lune exit^o creature. Et ego pbauit b dictū Hermes: et ipm inueni vicib^o multis certū et aliqñ incertū: luna tñ semp cōcordabat cū ascēdēte: et de hoc nō errat. Et postq ita est puenit vt sit cōcordantia inter duo pncipia: et postq est inter ea concordantia possumus scire a pn^o secūdo quicquid accidet creature: et bec est ratio quā nobis tribuit hic: et quādo eam iunge rimus cū prima pbatōne: sciemus pro certo q z^m pn^m bz maius ius ostendendi nobis id qd accidet homini.

C Oportet igitur vt stellarū qualitatē boza exitus infantis istarū rerum similia iterū significare stinemus nō q ipsa bec operetur: sed necessario et naturaliter in fortitudine opifici assimilatur.

C Et puenit nobis vt teneamus statū planetarū boza exitus creature: qd similit oñdent res tales qz sūt factozes eaz sine dubitatioe: sed per naturam assimilatur factori per potentiam.

C Dec est conclusio dicti quod narrauit de concordantia que est inter duo pn^o: et iam glosauimus hoc.

C At qm in hoc sermone nra intētio est vt hāc sciētie partē solerti tramite manifestem^o sicut pmisimus in bui^o libri primordio: vbi ad hūc pnotificādū modum perueniri posse pbauim^o: et qm antiquissima via pnotificādū que est fm oium stellarū vel plurimū cōmixtionē multoz est modoz: et fere infinita: cū qō eā plane et apertē pscrutari tētauerit. Maxime at in futuris pnticularib^o q a nārū speculatorib^o ingrun^o q in narrationibus q ab ipsis dicta fore dicunt inueniri pōt: et pp ei^o vsus grauitatez et ei^o explanatiōis difficultatem nos bec ptermittēre deliberauim^o. Illius autē magisterij pnotificatiōne p quā vnaqueqz spēz in pscrutandū mō dephendit manifestare: necnō vires opifices pzie stellis cū pfectione p hoc q psequi potest via naturalis pecture cōpēdi: ose narrare intendimus.

C Et ppterea nostrū est ppositum in hoc dicto narrare hāc partē artis cū opione certificata: sicut pmisimus in principio bui^o libri qm mōstrauimus q qō pōt attingere talē manierē pnotificatiōis. Et opio antiq in dicēdo res anteqz sint per cōmixtionē oium stellarū vel maioris ptis earū est multarū manierē: ita q pnt esse sine fine: si aliqs voluerit multū certificare: demōstrare et declarare: et maxime in accētib^o pnticulari

Tractatus

bus quod petunt sapientes naturarum de his quos
audiuimus loqui: quoniam tale rem determinamus:
quod multum fortis est ad operandum: et multum gra-
uis ad demonstrandum: et volumus procedere ad
narrandum. pronosticationem ipsam artis: per quas
sciri potest vnaqueque rerum secundum modum inquisitionis:
et ad narrandum virtutes factrices: et proprias stel-
larum complete secundum quod homo potest rem talem sequi
breuiter etiam manerie considerationis naturalis.

Copio certificata totius artis sapientie ac scie est certificare bene
regulas certas et veridicas per quas iungitur intellectui hominis ars
tota: si bene intellexerit omnes regulas: et potest ire per omnes res particula-
res artis: et per hoc dixit Pto. in hoc dicto id quod dixerat in primo
prime partis: quod eius propositus erat narrare in hoc libro regulas
istas complete. Et postquam narrauit in primo parte generalia omnia regula-
rum artis: et narrauit in secunda parte quod ex ea pertinet ad magnam gene-
tem: et narrauit in tertia parte quod ex ea pertinet ad quemlibet ho-
minem per se et in. 4. quod pertinet ex ea de accidentibus quod accidit homini
extra se. opio autem antiqua quam dixit est astrologorum quod ante
eum fuerunt: quod nullus eorum narrauit omnia accidentia in hac arte:
sed eorum quilibet narrauit accidentia particularia. vbi gra. qui di-
xit tale et tale signum signat tale et tale rem quoniam fuerit ascendens
alicuius creature: et talis et talis planeta demerit tale et tale
rem quoniam fuerit dominus gra. ascendens: et talia omnia et tales res sunt
iste quarum nulla sequitur regula: et est plus quod est res infinita et
grauis ad narrandum. Et prope oportuit ut premitterem dicta
taliu ad regulas procedam de quibus ars ista solummodo copo-
nit. Et id quod dixit in modum considerationis naturalis. vult
dicere quod he regulas sunt accepte per scias naturarum: et ideo erit
consideratio eius concors in rebus futuris cum scia naturali.

Nec oportet ut ad qualitates rei circumdatis per quas vnum
quodque accens quod accidit homini deprehendit nostra tradat inte-
ntio. Sed generaliter uenit ut vires corporum opifices cum lo-
cis sibi consilium coniungam super victorie determinationis quod mo-
dum: sicut in emissione sagitte facimus at futuri quod in hac subta-
spe per multarum naturarum collectionem colligitur ei quod super ipsa ita
deliberauerit et perspicaciter inquisierit. sicut sagittator cum
bene ei euenit ad signum observationem relinquimus.

Et non uenit ut sit nostrum propositum ad quod pro-
cedere volumus in statibus rei circumdatis vnum sciri
potest quodlibet accens ex his quod contingunt hominibus: sed
cum hoc toto uenit ut iungamus virtutes factri-
ces que ueniunt corporibus cum locis concordanti-
bus cum eis in manerie potencie et dominij: sicut fit in
preceptione sagittarum: et accens quod adiungitur in spe
subiecta de compositione multarum naturarum premitte-
mus illo inquisitionem quod multum cogitauerunt in eo
sicut facit balistrarius quod certificat ad signum.

Pto. nobis demerit in hoc dicto regulas quas nobis dedit in
hac arte: et ratio suorum verborum est hec. vult dicere non uenit tibi
perquirere omnes vires que componunt: quod ipse erit uenire ad
eas: quoniam compositiones infinite sunt. Et ego tibi declabo ra-
dices et simplices regulas: et ostendam tibi maneriem compositionis
eorum: ita quod ex eis extrahere poteris ex verbis nostris pro pre-
vium quod accidit ex vnaquaque compositione. vbi gra. qui sol fue-
rit in. 10. dominus est apertus ut sit hyleg. vult dicere signator vite
quoniam sol in hoc loco habet dominium et posse magnum: et si acciderit ut
sit in alio loco ex loci hyleg. in triplicitate vel exaltatione sua:
aspiciat eum aliquis planeta habens dignitatem in illo loco de bono

aspectu: et non sit ibi aliquis alius habens ibi posse maius eo sicut app-
erit ut sit hyleg: quod hyleg sunt parte habentes maius posse in natu-
ritate. Et postquam ita est totum quod audiuimus de verbis Pto. est ra-
dix et regula quam uenit ut sequimur et operamur per hoc. Et quoniam
sic fecerimus poterimus ire per quam parte artis voluerimus. Et spe-
dedit tibi similitudinem sagitte: quod si trahunt ad signum a quocumque
parte: et per hoc uenerunt ponas verbum Pto. rem certam et autenticam que
te regas et aspicias in quibus stellatiode quibus uicis: et scies quod co-
pulo virtutum stellarum redit usus illam que vincit et iudicabis per eas.

Flostri vero sermonis initium in rebus vltimis in princi-
pio quod est in exitu infantis apparitionibus: velut congruo
uenit ordini ponemus: cum per hoc principium ad eum omnia re-
rum habent nam habentium: sicut diximus uenire possumus.
proprietates autem que hora casus spermatis inascunt: per
hanc eandem observationis spem ab illo quod solas proprie-
tates que in ipsa eadem collectiōe fuerint sagaciter perscr-
tabitur et subtiliter inuestigauerit deprehenduntur.

Et volumus ponere principium nostrum dictum in rebus
vltimis postquam appent in principio quoniam nascitur crea-
tura sicut uenit postquam ueniri potest ad factum ho-
rum omnium quod habet hec nam per istud principium ut dixit
mus: et sciri poterunt proprietates que accidunt in ho-
ra casus spermatis per hanc eandem maneriem a quolibet
volente multum studere et subtiliare ad ingrendum
proprietates que sunt solummodo in compositione ipsa.

Postquam nobis demerit in dicto procedenti quod quartum narra-
uit in hoc libro sunt radices et regule quas narrare incipit premit-
sunt res vltis per hominem que tedere potest cum eo in tota eius vita sicut erit
aspectus: mores: factura corporis et cuiuslibet membrum: et nar-
rat nobis id quod demonstrat ante: quod hec talia sciri possunt
a primo quod est hora natiuitatis: et quoniam hec omnia narrauerit possu-
mus extrahere ide res pertinentes ad primum quod est casus sperma-
tis quoniam sciuerimus bene horam: quoniam creatura recipit per corpora
celestia hora exitus eius virtutes conexas corpori et aie ligant
res accidentia quod nunquam in tota vita sua sepanit ab eo. Similiter
hora casus spermatis: quod sperma recipit a corporibus celestibus:
similiter opa ad se pertinentes dum in matrice morat sicut est for-
mare: figurare et trahere manus conuenientes ei per nutriendo.

In scientia gradus ascendens. Capulum 2^m:
Dixit Daly.

Postquam nobis demonstrauit Pto. in primo cap. quod
primum quod est exitus creature est maius princi-
pio in natiuitate: ostendit modo nobis qualiter istud princi-
pium sciemus pro certo et uicis.

Cum in re prima que sustentaculum est quod est
gradus ascendens: hora exitus infantis multum
toties inascat dubietas: eo quod in maiori
parte horam egressionis absque scrupulo scire
nequit nisi quod inter omnia horarum instrumta per solum
astrolabium obserauerit: alia quippe horarum instrumta quod
quod plures eorum qui versant in his inspicunt multum for-
tasse fallunt et a veritate declinant. Illis et enim quod sol
indicat horam per eandem declinationem in pone scietero-
rum et ex scieterorum tortuositate pertingit. Instrumta autem ho-
rarum que per aquarum decursus adaptant: euenit ex aquarum re-
tentione et decursus diuersa: que per differentes occasiones vlt-
per quolibet aliam occasionem ei contingentem aduenit.

Cum in horis cadit dubietas in priore re in qua
magis perfidere debemus que est gradus ascendens
hora exitus creature: que sciunt banc potentiam per cer-
to maiore

to maior ps ispicitū eā p astrolabiū solū inter alia istrumta horaz: qm ipsa istrumta horaz cū qb⁹ aspiciūt aliq pnt mltū mēturī: 7 a veritate recedere. Et si fuerit ex illis cū qb⁹ aspiciūt horas p solē cadit error pp inclinationē solis quā bz in illo loco: 7 pp sui toruositates aspectus. Accidit etiā magnus error in instrumentis horaz aque pppter derentionem que accidit in aqua: 7 qz diuersimode currit p quouis ipedimēto.

Quod dixit p⁹ res in qua debemus p̄siderare est gradus ascēdēs hora exitus creature: iā dixit 7 hic apte: qz p̄n^m isti^m veridicū ē p boie: 7 in eo in q̄ debem⁹ cōfidere. Et p̄pea dixit 7 pōt scire horā exit⁹ creature p certo q̄ aspiciūt p astrolabiū: 7 h̄ ē istrumētū cognitū: 7 dī qz p̄ mus inētor ei⁹ fuit Abrahā. 7 dī qz fuit iuētū tpe regl Salomonis filij Dauid v^l an eū. 7 dī qz qdā q̄ vocabat⁹ Lab iuenit eū 7 Astor. vult dicē lineē vñ vocatū ē astrolabiū. i. lineē Lab. Et mani^m qz nō pōt rectificari p ipz nisi sit diuisionis certe: 7 ille qz p ipz aspexerit sit bñ sapiēs eo mō qb̄ in rectificādo sibi error nō cadat: qm in rectificādo mltōtēs cadit error qm stella quā aspiciūt ē circa mediū celi: 7 aspiciēs ignorabit vtrū sit in medietate celi recte: vel tardabit regulā ponē sup gradū: ita qz firmamētū ibit diu anteq̄ moueat eā: vel surget tarde ad ispiciedū postq̄ fuerit sibi ocū qz creatura sit nata: 7 ita neciō hēbit aliū graduz aspiciē ascēdētis post natiuitatē: aut erit ibi error in astrolabio vel diuisione graduū altitudis: vel in regula vel i to to 4° altitudis: 7 raro euadet hō a talib⁹ sic bec nō accidat ei. Si enī acciderit sibi error in vno gradu altitudis ascēdēs iuētū nō erit illd̄ natiuitatis: 7 etiā in vno minuto qb̄ erret nō erit illd̄ ascēdēs. Dixit nob 7 Ptol. qz in oib⁹ alijs istrumētis horaz cadit magn⁹ error: qz in istrumētis vmbre cū qb⁹ sol aspiciūt solūmō cadit error qm sol nō fuerit egdistās supficiē in qua ponūt istrumētū ipz: aut qz lineē aspectus sint retortē: ita qz vmbra nō erit certa. Dixit etiā qz erit error in istrumētis aq̄ p ea q̄ accidēt in aqua: v^l qz sit spissa: vel qz aliqd̄ trāfuerit in ea: vel pp clausurā q̄ foraminī accidat: vel qz ipsa diuersimode currat: ex q̄ qnqz ampliabit⁹ foramē: vel qz erit aqua mltā 7 curret cito: vel erit pauca 7 curret tarde: aut erit cala vel frigida: 7 postq̄ ita est nō est istrumētū de quo possit hō eē securus in certificādo horā qua sepā creatura a m̄re: pōt tñ onidē horā p̄n⁹ huic ppinquā: verius tñ istrumētū esse astrolabium: postmodū istrumētū vmbre: postmodū illud aque. Et pp hos errores accites in istrumētis: puenit vt nobis ondat p̄mitus regulas 7 radices cū qbus certificare possumus.

¶ Necessario puenit vt viā q̄ gradus circuli signoz: qz fm nālē rōnē p̄secutiua dī eē ascēdēs dephēdi pos sit iudicemus. Postq̄ gradū ascēdētis fere dephēdemus in viā ascensionuz p horā que nobis attribuit.

¶ Conuenit modis oibus vt doctrinemus manerē per quas possumus scire cui gradū zodiaci puenit vt sit ascēdēs fm viā naturalem quā semp sequamur: sciendo ante p horam que nobis dabitur extimatione ppinqua: magis gradū ascendentis per capitulum ascensionum.

¶ Postq̄ nobis demonstrauit qz nō sufficiunt istrumēta in rectificādo certū ascēdēs natiuitatis. docuit nos iū h̄ dō qz puenit oibus modis vt p̄mitus doceat nos regulas qb⁹ scire possum⁹ gradus ascēdētis nālīs q̄ est hora exit⁹ creature: 7 ego vidi natiuitatē 7 de illis quas rectificauerā qui

ab hac veniat nālī pro aliquo disturbamēto accidēte ibi. 7 iueni rē in bis natiuitatib⁹ sicut dixit in caplo ip̄fectio nis vel desiccationis mēbroz: 7 in caplo nō recipiētū ci bus: 7 bec disturbatio pōt esse pp angustā horis matricis vel debilitatē vtrius ipellētis creaturā: aut pp aliquā ifirmiratē q̄ accidat mlieri. nā pp talia 7 talia q̄ p̄igūt tardat exitus creature: 7 mani^m ē qz corpa celestia faciūt has disturbatiōes: 7 p̄quisiui h̄ 7 logo tpe apposui mētē i eo: 7 iueni qz in eo accidat sic i alijs nālīb⁹: qm aliqñ cadit error in illis. Et postq̄ ita est puenit nob solūmō res p̄culares p̄quirē nāles. 7 Ptol. dic⁹ qz scire possum⁹ hāc rē nālē: oādo aliqd̄ ascēdēs ppinquū nālī: siue sit illud ascēdēs rectificatū siue nō: qz p illud scire poterimus ascēdēs nālē.

¶ Opz igitur vt gradum p̄iunctionis vel p̄uentio nis que ante natiuitatē ipsi p̄pior fuerit inueniamus 7 eum veraciter addicamus.

¶ Et dicim⁹ qz puenit nob accipe p̄iunctionē vel oppōnē p̄cedētē natiuitatē q̄ eaz. i. p̄pior fuerit 7 bñ mētē apponem⁹ in sciēdo ei⁹ certū gradū.

¶ Iā demonstrauimus p vba p̄cedētia p̄cordatiā quam bz nā boīs iter nām solis 7 lune: 7 memorauimus illud qd̄ in hoc dixit Arist. 7 eadē est opio Ptol. fm qz iuenit p̄ experientā 7 nālīa argumēta. Sicr̄ demōstrauimus in 2° pte qz p̄iunctionis opus bz durare vsqz ad oppōnē: 7 gradus op̄positionis bz v̄tutē durādī vsqz ad p̄iunctionē: 7 qz cuiuslibz ipsoz duoz graduū crescit 7 minuit hora q̄libet fm planetā hora ipsa vincentē. Et postq̄ bec sunt exposita 7 cōpleta: conuenit modis oibus vt ascēdēs exitus creature babeat nām cōnexā cū nā planete gubernātis gradum p̄iunctionis vel oppōnis p̄cedentis natiuitatē. Et cuz dicit 7 bene mentē apponemus in sciēdo eius certum gradum. vult dicere pro certo vnus gradus erit conuinctio: vel quem gradum dabunt oppositioni.

¶ Et si fuerit illud in qd̄ iuenerimus p̄iunctio vtriusqz luminaris gradū accipiemus. Si at̄ p̄uētio fuerit gradū luminaris sup terrā existentis obseruabimus.

¶ Et si id qd̄ accipiemus p̄iunctionale fuerit accipiemus gradū duoz luminariū. Et si oppōnale gradū illi⁹ luminaris qd̄ erit fuerit terram.

¶ Quis planete sup terras sunt maioris fortitudinis qz existeres sub terra: puenit vt accipiamus gradum luminaris sup terrā existentis. 7 hoc dictū pōt duobus modis intelligi. vnus est accipere gradū luminaris exātis sup terram. alius accipere horā natiuitatis hora oppōnis. 7 h̄ est magis notū. Similr̄ si vnū luminariū fuerit in oriēte 7 altez in occidēte siue hora natiuitatis siue in hora oppōnis: puenit vt accipiamus graduz illius qui fuerit in ascendēte: qz semp accipere debemus illud qd̄ fuerit maioris posse.

¶ Post bec cui planetaz natiuitatis hora illius gradus dispōnem habere conuenit inquirēmus.

¶ Aspiciemus postmodū qz plra ē maioris iuris disponendi gradū illum hora natiuitatis.

¶ Vult dicere qz qñ accipiemus gradū p̄iunctionis vel op̄positionis: aspiciemus qz planeta dñabit in eo hora natiuitatis solūmodo: qz ille qui gubernat euz hora p̄iunctionis vel op̄positionis disponit ipsum pp̄ie: 7 hoc magis p̄tinet ad natiuitatē. Et si accidit qz ille qui fuerit dispōsitio generalis sit simplr̄ pp̄ius firmitior erit: 7 demonstrabit qz sit natiuitas hominis magni esse.

¶ Si alr̄ at̄ viā qua planete puenit dispō bis quinqz reb⁹ explicat q̄ sūt triplicitas: domus: exaltatio: tertius: 7 apparitio: vel solis affinitas in figura.

in s; fratru signat statū alioꝝ fratru: ⁊ h̄ ꝑcordātia qñq; signat fortunā qñq; ifortunā: qñq; bonū qñq; malū: ⁊ h̄ totū iuenies in antea demōstratū ⁊ distictū in suo loco.

C At illa q̄ ipsa eadē hora ptus eueniūt nō sūt vnū ⁊ idē plane ⁊ aptū velut hec q̄ p̄dicimus. Accidētū vō postremum qd̄ sciri p̄t illud esse dicif qd̄ post partū accidet. Hanc autē speciem multozum modozū multarumq; partium fore non dubitatur.

C Id tñ qd̄ erit in natiuitate non est res vna sola simplr sicut ea que narrauimus: ⁊ postertus ad qd̄ attingere possumus ex accidētibus est id qd̄ ex eis accidet post natiuitatē: ⁊ hec pars est multarum manerierum ⁊ modozum.

C Ipse diuisit iudiciū status ei⁹ q̄ nascit̄ in duas pres. vna ē id qd̄ accidit hora ipsi⁹ natiuitatis. ⁊ alia qd̄ accidit post tēpus natiuitatis: ⁊ nulla h̄az manerierū simplex est sic iudiciū parētū ⁊ fratru: qm̄ qd̄libz hoz iudicioꝝ ē simplex: ⁊ ꝑpterea dixit qd̄ iudiciū cuiuslibet hoz duozū modozū ē multaz manerierū: ⁊ ipse vult hec in antea demōstrare.

C Ex his igit̄ que in ipsa eadē hora partus eueniūt illa q̄ scire volumus sūt log de marib⁹ feminis: ⁊ vtrū geminos an ples pturiēs pariet: loqui etiā d̄ formis monstruosis: necnō ex his qui nunq; crescent.

C Et id qd̄ scire volum⁹ ex eo qd̄ accidit hora natiuitati finet: ē iudicare de masculis vl̄ feminis: aut si duo nascunt̄ inicē: aut si ille q̄ nascit̄ ē iperfecte facture: aut si nō recipiet victū vel cibum.

C Hic est vnus modus duozū incōpositozū q̄s dixit: ⁊ diuidit eū in q̄tuoz modis. p̄mus est de masculo vel femina iudicare. scōs si nascit̄ plus vno. tertius si ē iperfecte facture. q̄rtus de his qui cibum non recipiunt iudicare.

C Ex his at̄ q̄ post ptū ea q̄ scire q̄rim⁹ sūt sermocinari de vitā: eo qd̄ eoz q̄ crescūt narrationib⁹ nō adherēt: post hec at̄ log de forma corpis: ⁊ ex ifirmitatib⁹ atq; ipedimētis corpis p̄tigētib⁹. deiceps de q̄litatib⁹ aie ⁊ illi⁹ accñtib⁹ sermocinari. Deide log de fortunio ⁊ ifortunio nati: ⁊ d̄ regno ac exaltatione illiusq; sublimitate: postea ipsi⁹ et̄ in h̄ qd̄ ex opib⁹ efficiet enarrare. Deiceps d̄ ei⁹ p̄iugio p̄mocinari ac d̄ moza cū vroz faciēda: ⁊ ex h̄ qd̄ de ifatib⁹ ei⁹ p̄tiger: necnō ex ei⁹ cōmixtiōe ac familiaritate cū hoib⁹ ⁊ ex amicis ipsi⁹. Deide pegrinatōes onē: postremo qd̄ modū sue moꝝ idicare qd̄ i fortitudie locutioni q̄ fit de vitā assilaf. Illi⁹ tñ ordo post hec p̄dicta ponēdus est.

C Id at̄ qd̄ scire volumus ex eo qd̄ accidit post natiuitatē ē iudicare de vitā: qz hec nō ē res q̄ cū iudicio teneat eoz q̄ cibū non recipiūt. Et post de forma corpis iudicare: ⁊ de ifirmitatib⁹ ⁊ pestilētis corpis accñtib⁹: ⁊ post h̄ de statu aie ⁊ accñtib⁹ spūalib⁹ iudicare: post h̄ de forma nati ⁊ ei⁹ suba ⁊ honore ac exaltatiōe: post h̄ de statu ei⁹. s. de quo magisterio se itromittet: postmodū de suo p̄iugio: ⁊ q̄l̄ se habebit cū vroz: aut vroz cum viro suo: ⁊ cuiusmodi filios hēbit: ⁊ cuiusmodi societate vl̄ p̄cipationē cū hoib⁹: ⁊ cuiusmodi amicos hēbit: ⁊ postmodū iudicare si erit i terris extraneis pegrin⁹: ⁊ q̄ morte mo-

riet. vltio iudicare qd̄ puenit p̄ potētā iudicij vlti: ⁊ puenit qd̄ eius ordo sit post hos omnes.

C Hic ē numerus eoz q̄ sit in 2° gre q̄ ē cōposita: ⁊ diuidit eā in. 13. modos. p̄m⁹ ē iudicare vitā: ⁊ dic qd̄ h̄ modus iudicij nō tenet se cū iudicio eoz q̄ cibū nō recipiūt: qz ipsi nō hnt vitā hntē quātitatē in cōparatione cursus solis q̄ ē onis oiuz p̄taz: ⁊ id qd̄ adiuuat vt hēat quātitatē: puenit qd̄ sit h̄z cursus sol̄ vt salti cōpleat cursus suū vna vice: ⁊ h̄ ē annus vn⁹. 2° modus ē formā corpis iudicare. 3° iudicare ifirmitates ⁊ pestilētias corpis. 4° stat⁹ aie iudicare. 5° ifirmitates ⁊ pestilētias aie p̄tigētes. 6° fortunā nati i substātia. 7° exaltationē vl̄ deffionē ei⁹. 8° de q̄ magisterio se itromittet. 9° p̄iugiu nati: ⁊ quot copulabit: ⁊ q̄ māerie: ⁊ quātū durabit cū illis qd̄ copulabit. 10° de filijs q̄s natus habebit. 11° cuiusmodi vitā hēbit: ⁊ quā societate cūz hoib⁹ ⁊ cuiusmodi amicos. 12° aspice cuiusmodi itinera faciet: ⁊ ad quas terras. 13° cuiusmodi maneriet erit moꝝ sua. Et qñ aggregabim⁹ hos. 13. modos cū supradcis q̄ sūt parētū ⁊ fratru: erūt. 15. ⁊ i 4° pte st̄ q̄tuoz modi: sic ibi iuenies. Et cū dic qd̄ puenit p̄ po^o iudicij vite: ⁊ puenit qd̄ ei⁹ ordo sit post hos oēs. vult dicē qd̄ iudiciū moꝝ ē res q̄ cōcordat cū iudicio vite: qm̄ res q̄ dat vitā est res q̄ dat nato vnū tps in q̄ sint ei⁹ moꝝ nāles: ⁊ ei⁹ virtutes ex corpe: ⁊ h̄ tps durat donec venit res alia q̄ abscedit ipsz: ⁊ h̄ ē illd̄ qd̄ dat moꝝ: ⁊ ꝑ h̄ puenit vt iudiciū moꝝ sit ꝑcos cū illo vite: ⁊ h̄ sit ibi ꝑportio iter eos p̄ potētā: puenit qd̄ ordinetur post istud totum: qm̄ hic est finis peractum.

C Hos autē hoz vniuscuiusq; modū gñalr enarrabimus: ⁊ cū sol̄ ē nre narrationis fortitudinib⁹ h̄ opantib⁹ ista dicem⁹ sic supi⁹ manifestauim⁹: ea vō q̄ a q̄s plimis stulte supflueq; plata sūt: in qb⁹ nō ē p̄mo p̄babilis: q̄ occasionib⁹ p̄ p̄mā nāz exñtib⁹ pueniat: ⁊ postponem⁹ ex his id ad qd̄ puenire possumus: nō p̄ sortes neq; p̄ numeros: ⁊ qbus occasiones p̄ quas h̄ oporteat eē nō habent: s; p̄ planetaz figuraz earūq; similitudinū cū suis locis obseruatōes iuestigabimus.

C Et dicemus qd̄q; hoz i antea gñalr: ⁊ noiabimus virtutes simplices q̄s fecit vnūq; hoz sic p̄dicimus: ⁊ p̄termitemus vanitates quas ml̄ti hoies narrauerūt: in qbus nō est aliqd̄ pfectū: neq; qd̄ audiēdū sit: neq; qd̄ rōni p̄rincat q̄ fit de p̄ia nā: ⁊ noiabimus ea q̄ attingere possumus ex p̄dictis: nō p̄ sortes vel numeros nullaz rōnē hntes: s; aspiciendo in figuris stellaz: ⁊ in concordantia quam habent cum locis suis.

C Ponas vna hora cor ⁊ mētē tuā mecū vt possis itelligē dictū istud tā noble: qz si tu itelliges ipsz exibis de magno labore ⁊ lōga pena: ⁊ de vanitatib⁹ q̄s cōpilauerūt ml̄ti faciētes ml̄tos libros d̄ illis. Et ē magnū m̄z quō nō appofuerūt mētē in h̄ li⁹ qm̄ fact⁹ ē iaz sūt mille anni: ⁊ quō nō glosauerūt eū nec dem̄auerūt rōnes q̄svult dicē: ⁊ nō sūt eū secuti solūmō. Nō. n. itromississent se de vanitatib⁹ nec d̄ fabulis vetulaz. Ego at̄ nō credo qd̄ p̄ alio d̄miserit nisi ꝑ pigritiā vl̄ malitiā. Si p̄ pigritiā: cā fuit qz ml̄tū ē h̄ lib̄ obscur⁹: ita qd̄ eū itelligē nequerūt. Et si p̄ malitiā: fuit qm̄ eū aliq̄ itellegerūt ⁊ dem̄auerūt hoies ab itellectu ipsi⁹ cōpilātes alias vanitates in qb⁹ hoies laborarēt: ne aspicerēt i h̄ li⁹. Et si h̄ dicē vellemus qd̄ aliqs eoz q̄ fuerūt añ me nō itellegerūt quātū ego de h̄ li⁹ crederē dicē veritatē: ⁊ si tu hnt mētē appofueris in glosa mea: tenebis me veridicū in h̄ meo dō: nec volo plōgare amplius: s; v̄boꝝ ꝑtol.

Tractatus

libi ostendit rationes. Quod autem dixit narrabimus unquamque rerum istarum generaliter. vult dicere quod iste res quas narrabit sit regule et radices solummodo: quod de regulis et radicibus componitur ars ista tota: et particularia iacent in ea que sunt in ipsa arte. Et quod dixit et narrabimus virtutes simplices operantes res istas. vult dicere quod cum istis regulis ponat exempla que accepta sunt de virtutibus stellarum. Quod autem dixit et permittit vanitates in quibus non est ratio que sunt in istis dixerunt que teneant cum prima natura. vult dicere quod non habent rationem per virtutes celestes que operantur res iter nos extrinsecas. Et manifeste dicit quod virtutes veniunt per alia natura que est prima causa: et omnes philosophi multum bene demonstraverunt rem istam per rectas probationes: quoniam demonstraverunt quod deus per creavit celos et stellas: et posuit in eis virtutes per gubernando circumta terrena: et hec est res bene affirmata in scientia philosophie: et in philosophia multum locuti fuerunt Plato et Aristoteles. et illi de secta eorum: et Ptolemaeus voluit nobis ostendere per dicitur istud quod probatum est in philosophia quod omnia que iter nos accidunt: sunt per voluntate dei: quoniam deus est ipse qui movet celos et quod quod est in eis: et per motum veniunt omnia accidentia in mundo de generatione et corruptione. Et postquam ita est magister ius habet Ptolemaeus. dedignandi et vilipendendi vanitates que alii copularunt: quod nihil est in eis pertinent ad virtutes que derivant a parte dei. Et dicitur quod erat vanitates: quoniam ipse et omnes philosophi reputant quod non est res in mundo que veniat nisi per dispositionem celestem: et si aliquid credit homo est vanitas. Et si quis dixerit quod homo per se potest aliquid facere: vix est: tamen illud posse quod habet consequitur voluntate ad se pertinentem que est sua propria. Et quod dixit perquirem ea que attigere possumus ex eis non per fortes nec computationes que non habent rationem. vult dicere quod dedignat fortes que dicitur partes et numeros illoz que non habent rationem in hac arte sicut partes que sunt accepte ab uno loco que virtute non habet ad alium locum non habent virtute: et sic numeri que narravit velius: et sicut numeri miliarium et ceterorum annorum et sicut quibus locuti fuerunt astrologi. Et id quod dixit in ponendo metem in figura stellarum et in concordantia quam habent cum locis suis. vult dicere quod regulas et radices per quas demonstrabit in hac arte sunt per participationem que est inter figuras stellarum et res in quibus operantur. v. g. quoniam demonstrabit in iudicio pariter participationem que est inter patrem et solem. Et manifestus est quod per partes et numeros que habent tale participationem que ista: veniunt iudicare sicut est pars fortune et numerus alioz planetarum et aliarum rerum his similitum.

Quod apparet in vobis in vnoquoque scriptorum capitulorum retractare sit opus in omnibus generaliter nos hic perferre veniunt.

Et ne multoties loquar beamus in his que per dicitur: veniunt ut dicamus deum unum in omnibus generale.

Postquam nobis demonstravit quod id quod locutus est in hac ratione: erunt regule et radices de quibus componitur deum in quolibet 17. modorum predictorum: dicit in hoc loco. quod ne hiet redire ad hoc dicitur multoties veniunt ut det in hoc loco regulas generales: et he regule sunt tres sicut intelliges ante.

Ex capitulis igitur observationis natiuitatum locum circuli signorum que spiritus illius que sunt capituli assimiles consideremus. velut est loci medij celi cum opibus et loci solis cum rebus similitudo: postea planetas quibus ex predictis quibusque spiritibus illi loci disponere hinc veniunt observemus.

Conuenit ut primum aspiciamus in loco circuli signorum que veniunt illi rei quam petimus de his que volumus iudicare. v. g. Sicut concordat locus medij celi cum magisterijs et opibus de quibus se itromittet natura vel sicut concordat locus solis cum rebus pertinentibus ad partes. Et postea aspiciemus que planete ius habent disponendi locum illum per quibusque modos quos per dicitur.

Hec est prima regula quam voluerimus aspiciere in vnoquoque 17. modorum per sciendo quod erit de eo: petemus primum participationem siue proportionem que erit inter rem illam et res celestes: et hec proportio

est concordantia et ea que est de locis planetarum est sicut locus solis que pertinet ad partes: et concordantia que est per locum signorum est sicut 10. domus que pertinet ad magisterium: et quoniam hec sciuerimus inquirimus que planities beate disponendi illum locum: et sciemus que erit dispositio per predictas res. 5. que sunt triplicitas: domus: et exaltatio: terminus: et applicatio sub radiis: vel beate aspectum cum sole in figura: sicut ista ostendimus.

Et si vnus planeta omnibus his modis ipsi loco distinetur illius rei que sita disponere attribuemus ipsi. Si autem duo vel tres ei dominantur illi qui plurimum numerorum fortitudinem habuerit dispositionem dabimus.

Et si domus triplicitatis loci fuerit vnus planeta per omnes partes dabimus eum dispositorem rei illi. et si eiusdem loci fuerit domus due plures vel tres ponemus illum per dispositorem que plures per numerum habuerit dignitates.

Vult dicere quod si domus illi loci fuerit vnus planeta per predictos quibusque modis ipse solus erit dispositorem illi rei. et si fuerit duos vel plures accipiemus illum que fuerit maioris virtutis et plurimum dignitate: et dabimus ei auxiliatorem planetam que eum sequitur in virtute ac numero dignitatum: et in omnibus aliis modis sibi faciemus.

Deinde futuri qualitate consideremus: cuius investigatio erit ex naturis illarum stellarum quibusque dispositio veniunt et ex naturis signorum in quibus planete fuerit necnon ex locis sibi.

Postmodum aspiciemus accensio que erit: et habebit temus per nas planetarum qui ius habent in disponendo et a natura signorum in quibus fuerint idem planete et locis concordantibus cum eisdem.

Vult dicere quod id quod accidet in quibusque 17. modorum: et generaliter omnes accensio potest sciri per tres res. prima est et veniunt per poni natura planetis disponentis. 2. natura loci est in quo est idem planeta dispositorem. 3. est natura locorum habentium concordantia cum re illa sicut locus solis concordat cum parte: et locus medij celi cum magisterijs: et comites vnus cum alijs: et extrahes de ipsa copone id quod erit de illo accensio. v. g. si habet tria fuerit concordantia in vna natura non est amplius aspiciendum. et si diuersa fuerit dicemus quod natura illi accensio erit 3. de illis tribus. Et ponamus quod sol sit in 11. in domo saturni: et saturnus in 10. circundat a ioue et venere in domo solis: et quoniam hec viderimus dicemus quod per erit bene vite in lege sua post hanc naturam et faciet per aia sua bene vel religionem intrabit: et erit idigens per obilitate ionis que sibi aduenit per saturnum: et per venerem que est cadens ab angulis: et saturnum que non aspiciet se cum sole.

Post hoc investigationem quantitate futuri ex eorum virtutibus accipiemus: considerando vtrum in suis qualitatibus fortes extiterit in mundo et in natiuitatibus: an si primum fuerit. In mundo quod fortiores dicuntur existere: cum in locis sibi proprijs vel sibi fuerint: et cum orientales etiam extiterit et aucti numero. In natiuitatibus vero fortiores erunt: cum in angulis vel in locis ad angulum ascendentes fuerint: maxime autem in duobus primis que sunt ascendentes et celi medij: debiliores autem erunt in mundo cum in locis extraneis vel sibi dissimilibus extiterint: aut cum occidentales vel in itinere diminuti fuerint: at in natiuitatibus tunc erunt debiliores: cum ab angulis recesserint.

Postmodum inquirimus quantitate accensio per eius fortitudinem: et aspiciemus si sunt in statu posse ac fortitudine in mundo: et si sunt in tali statu in natiuitate et si est primum: maius enim posse quod beant in mundo est quam sunt in loco pertinentem eis et concordate cum eis: et quoniam sunt orientales: et quoniam aucti numero. Et maior fortitudo quam ipsi beant in natiuitate est quam sunt in angulis

angulis vel in succedētib⁹: maxime in duob⁹ pri-
mis q̄ sūt ascēdēs ⁊ mediū celi: ⁊ maior debili-
tas quā hēant in mūdo est qñ sūt in locis pere-
grinis: vel cū qbus nō habeant ꝑcordātam: aut
quando fuerint occidentales vel diminuti cur-
sus: ⁊ maior debilitas quam habeant in natiui-
tate est quando ab angulis sunt cadentes.

Chec est 2ª regula. iaz eni nob̄ demōstrauit q̄ scire possu-
mus statū accētis ꝑ tres. ꝑ a planeta dispositore: ⁊ a signo
i quo ē: ⁊ a loco hñte ꝑcordātiā cū accēte: ⁊ nūc demōstrat
nob̄ in B̄ dco q̄ quāritas accētis sciri pōt ꝑ quāritatē for-
titudis boꝝ triū: ⁊ reuertit ad id qd nob̄is demōstrauerat
in ꝑ^a pte: vt nob̄is patefaciat qd demōstrauit in illo lo-
co: ⁊ dicit q̄ planete hñt res essentielles ꝑꝑ quas hñt mai⁹
posse: ⁊ res accētales ꝑꝑ quas sūt debiles. res at̄ eētiales
ꝑꝑ q̄s hñt mai⁹ posse: sūt qñ fuerit in domibus vel triplici-
tatib⁹ aut exaltationib⁹ v̄l terminis suis: aut q̄ planete ma-
sculini sint in signis masculinis ⁊ h̄s filia. s̄l̄r si orientales
sint a sole aut velocis cursus erūt maioris posse. Cōtraria
v̄o his eētialib⁹ faciūt eos debiles: s̄c̄ qñ in locis fuerint
pegrinis vel in qb⁹ ꝑcordātiā nō hñt: ⁊ h̄ ē qñ planeta ma-
sculinus est in signo feminino vel q̄ sint occidentales aut di-
minuti cursus: ⁊ necesse ē quādo dixit i B̄ li^o 3° q̄ narrauit
in ꝑ^a pte. res v̄o accētales ꝑꝑ quas planete mai⁹ posse hñt:
sūt qñ fuerint in angulis vel in succedētib⁹ maxime si fue-
rit in ascēdēte in medio celi: ⁊ accētia ꝑꝑ q̄ sūt debiles sūt
qñ fuerit i locis cadētib⁹: ⁊ hec s̄t 3^a 6^a ⁊ 12^a: ⁊ h̄az peio
res sūt 6^a ⁊ 12^a: qz nō aspiciūt ascēdēs. Et expedit vt reti-
neas in tua memoria qd docuit in ꝑ^a pte cā huius loci.

CSpatiū q̄z t̄pis futuri ꝑsiderabim⁹ inuestigādo: vtrū
respectu sol⁹ ⁊ ascēdētis matutinales an vesp̄tini fue-
rit. Due nāq̄ ꝑ^a 4^a vtriusq̄ eoz: ⁊ due ꝑ diametrum
e⁹ oppositē s̄t matutinales: reliq̄ v̄o sūt vesp̄tinales.
Cōsiderabim⁹ et si fuerit i angulis v̄l ad āgulos ascē-
dētib⁹. Si matutinales igit̄ v̄l in angul⁹ fuerit: acutio
ris erūt opis: si v̄o vesp̄tini vel ascendentes ad an-
gulos extiterint: tardioris operis esse dicentur.

CEt vsqz ad t̄ps̄ orientales aspiciem⁹: ꝑsiderādo
si illi p̄te s̄t matutinales an vesp̄tini in cōparatiōe
eoz ad solē ⁊ ad ascēdēs: qz duo q̄rti āntes quē-
libz eoz: ⁊ alij duo eis oppositi i diametro s̄t ma-
tutinales: ⁊ alij duo q̄ sequūt̄ sūt vesp̄tinales: ⁊
aspiciemus si sūt in angulis vel in ascēdētib⁹ ad
angulos: ⁊ si fuerit matutinales vel in angulis:
erūt opis fortioris: ⁊ si vesp̄tinales vel in ascen-
dentibus ad angulos erunt operis tardioris.

Chec ē 3^a regula: ⁊ ondit nob̄ q̄ q̄rtus q̄ āncedit ascēdēs
est 10^a dom⁹ 11^a ⁊ 12^a. ⁊ ei⁹ opp^a est 4^a 5^a ⁊ 6^a: ⁊ isti duo q̄-
drati dci sūt matutinales in cōparatiōe eoz ad ascēdēs:
⁊ alij duo q̄drati quoz vn⁹ est 7ª domus 8^a ⁊ 9^a: ⁊ alter q̄
est ascēdēs 2^a 3ª sūt vesp̄tinales: ⁊ q̄rtus q̄ āncedit soles
est 10ª dom⁹ 11^a ⁊ 12^a a loco suo. Et ali⁹ 4ª est 4^a 5^a ⁊ 6^a a
loco solis: ⁊ isti duo s̄t matutinales: ⁊ alij duo q̄drati vesp̄-
tinales in cōparatiōe solis sūt alij duo q̄drati. Et mani⁹
est q̄ qñ planete fuerit orientales a sole sūt maioris operis.
s̄l̄r qñ trāseūt oppōnē solis: qñ q̄lz die plus fortificānt ⁊
appropinquāt directiōi. Et hec oia iā demōstrauimus i glosa
ꝑ^a p̄tis: ⁊ id qd dixit sūt maioris opis. vult dicē q̄ op⁹ suuz
veniet i t̄pe natiuitati ꝑꝑinquo. Et q̄ dixit opis tardioris.
vult dicē q̄ plōgabif op⁹ suū ad horā natiuitatis: ⁊ pōt sciri

ri plōgatio ista a quāritate fortitudis ipsaz triū rez q̄ sūt
planeta dispositoz: ⁊ eius locus qui ꝑcordat cum re.

CIn parentibus.

Cap. 4^m.

Dixit Dally.

Jam ondimus rōnē ꝑꝑ quā ꝑuenit q̄ natus hēat signi-
ficationē in parētib⁹: ⁊ dicim⁹ q̄ est ꝑꝑ ꝑcordātiā
q̄ est iter natiuitates filioꝝ cū illis parentū. S̄l̄r diximus
rōnē ꝑꝑ quā posuit ꝑꝑol. ꝑꝑmitus iudicium parentum.

Rima nāqz via quā in vniuscuiusqz ista-
rū speciez inuestigatione semper imitari
debemus: est huiusmodi.

CPrimū ꝑꝑositū qd nos seqoz sp̄
in sciēdo quēlibz modoz ꝑdictoz ē in h̄mō.

Vult dicere q̄ artificialis via in quolibet. 17. modoz
cōprehēdēs oēs sūt tres regule gñales quas nob̄
dedit. ⁊ vna eaz est accipiēdo significationē cuiusqz rei a lo-
co firmamētī ⁊ a dispositore illi⁹ loci: ⁊ a signo in quo est
dispositoz. ⁊ alia est in sciēdo quo t̄pe veniet accētis illud:
⁊ hoc sciri potest per acuitatem harum stellarum.

CPos itaqz nūc a ꝑmo caplo qd est caplz in locutio-
ne parētū exordiu⁹ faciem⁹: velut ordini quē moꝝ enū-
tiam⁹ ꝑuenire videt. Solē igit̄ ⁊ saturnū ꝑibus: lu-
nā at̄ ⁊ venerē matribus nāl̄r assimilari dicemus.

CEt nos ꝑꝑimit⁹ iꝑꝑtm⁹ a ꝑꝑo caplo qd ē caplz
iudiciꝝ parētū sic ꝑuenit ordinationi ꝑdicte. Et
dicim⁹ sic q̄ sol ⁊ saturn⁹ hñt ꝑcordātiā nāl̄r cū
patribus: luna v̄o ⁊ venus cum matribus.

CQm̄ sol ē maior cā ⁊ fortior: ⁊ gñatio creature ⁊ moꝝ mē-
strui venit ꝑꝑ sp̄ma viri: ꝑuenit ꝑ nāz vt sol sit ꝑꝑors cum
ꝑꝑe. S̄l̄r qz saturnus h̄z ꝑꝑicipationē cū sole in fortitudine
⁊ h̄az: qz ē masculinus ⁊ diurnus sic ipse ꝑuenit: s̄l̄r vt sit
dispositoz patrū in t̄ꝑib⁹ qb⁹ sol nō pōt h̄re dispōnē ipsaz.
Nā qñ sol fuerit debilis v̄tutis erit saturnus dispositoz pa-
trū: s̄l̄r qz luna seḡ solē in gnōne: ꝑuenit vt cōcorder̄ cū
matribus: ⁊ qz venus h̄z ꝑꝑicipationē cū luna ꝑꝑe ceteris
alijs: ꝑuenit vt sit matrū significatrix post lunā eodē mō.

CQuapp̄ quēadmodū h̄az stellaz q̄l̄itates adiucez
⁊ cū alijs iuenient: ita fore parētū q̄l̄itates nob̄is ex-
stimare ꝑuenit: eoz eteni fortunū ⁊ ifortunū: necnō
⁊ regnū ex stellaz vicinitate cū luminarijs nob̄is ꝑsi-
derare ꝑueniēs ē. nā cū vtrūqz a fortunis q̄ fuerit ex
eoz h̄az ⁊ in duob⁹ signis eozūdē vel in signis ea se-
quētib⁹ circūdabit: eē parētū egregiū fore significa-
būt. Maxime aut̄ cū planete circūdantes solē matuti-
nales: circūdantes v̄o lunaz vesp̄tinales extiterint:
tunc enim erit eozum positio conueniens.

CEt h̄z q̄ iuēt⁹ fuerit stat⁹ boꝝ planetaz vel in
cōparatiōe eoz cū alia re eodē mō: ꝑuenit no-
bis itēdē qd ē stat⁹ patrū: ita q̄ expedit vt mētē
apponamus in fortuna ⁊ diuitijs eoz qualr̄ pla-
nete circūdant ambo luminaria. Et qm̄ qñ p̄te
fortune circūdāt ambo luminaria: ⁊ illos q̄ fue-
rit de suo h̄az ⁊ fuerint ipsi planete in suis duo-
bus signis metipsis aut in signis sequētib⁹ ea:
signabit q̄ stat⁹ patruz optimus erit ⁊ bonora-
bilis maxime si planete ipsi fuerit qui circūdant
solē matutinales: ⁊ ipsi q̄ ꝑcordāt lunā vesp̄ti-
nales: ⁊ cū h̄erit situs eoz bon⁹ sicut ꝑdiximus.

Quadri. ꝑꝑol.

5 3

Tractatus

Cſi dedit nobis q̄ p certo illi q̄ p cordat cū p̄ib⁹ ſūt ſol & luna: q̄ ſic demōſtrauimus in pcedētib⁹ gloſis ſol & luna ſūt ois gnōnis fortiores. Et dixim⁹ pauloan⁹ q̄ ſi aliqs eoz nō hūerit magnā v̄tutē in natiuitate erit diſpoſitor i natiuitate planeta q̄ cū eo p̄cipitationē hūerit: ſi ſol fuerit ſubilis erit ſaturnus loco ei⁹ diſpoſitor p̄is: & ſi fuerit luna erit ven⁹ loco ei⁹ diſpoſitor m̄ris. Et circūdatio quā dixit ē: vt ſit ante planetā alter planeta vel radj ei⁹: & poſt eū alter planeta vel radj ei⁹: ſiue ſint in vno ſigno ſiue in duobus: ponēdo mētē in hac p̄ditione: & vt miſceat v̄tus obfeſſi cū v̄tute circūdatiſ. Et mani⁹ ē q̄ q̄n fortune circūdat aliq̄ue planetā v̄tus ſua cōmiſceat cū v̄tute fortune cū bono & honore. Et ſi obfeſſus fuerit iſozunar⁹: ſi tñ de ſuo bai⁹ augmētā in v̄tute ſua quaz vult: & in tali mō p̄feret: q̄ ſi fuerit dānoſa v̄tus ei⁹ & v̄tutes planetaz circūdatiuz tēperātes cōplonē illā: cū ſi pōt ide bonum euenire. v̄.g. ſi dānoſa fuerit p̄ ſiccitatē p̄feret ml̄ū ſi circūdatiuz v̄tutes fuerint humidē: & ſi dānoſe fuerit p̄ frigiditatē multū confert ſi erūt cale. Et iā demōſtrauimus hāc regulā in gloſa p̄me partis: nihilominus memorauimus hic itez vt melius in mētē ſerues: & manifeſtū est q̄ q̄n planete circūdantes lunā fuerint v̄ſp̄ritales: eſt res p̄ueniēti⁹ ipſi lune: q̄n v̄tus ei⁹ occidētalis eſt: & ois res fortificat ſuo ſimili: cū āt intellexeris gloſaz iſtam deñ intelliges p̄tol.

Cſi ſaturnus & venus oriētales fuerint in almuſgea ſibi p̄p̄ria: vel ſi fuerint in angulis manifeſtū fortuniū parentum ex hoc ſignificare debemus ſm quantitatem v̄triq̄z ipſozum conuenientem.

Cſi ſaturnus & venus fuerint oriētales & in aspectu faciei q̄ p̄tinet ad eos: vel in angulis cōuenit vt itēdamus p̄ ſi q̄ fortuna patrū erit bene appibilis ſz q̄ p̄cordauerit cū vnoquoq̄ eoz.

CIn ſi dōcō ē aliquātulus grauitatis: q̄ p̄uenit vt aſpiciat ad ſtatū veneris & ſaturni: q̄n ambo fuerit diſpoſitores parētū: q̄n ſi diſpoſitores fuerit oportebit vt ſiſr aſpiciam⁹ q̄ planete ipſos aſpiciat: & cuiuſmodi fortitudinē hēant in oib⁹ aly⁹ reb⁹ q̄s añ m̄rauimus. Et ſi vltra ſi acciderit: vt ſic ex aspectu faciei p̄tinet ad eos: & hūc aspectū faciei iāz d̄m̄rauimus in p̄o p̄re: aut q̄ ſint i angulis: p̄uenit vt p̄ ſi itēdamus q̄ fortuna parētū erit bñ apparēs: ſic itelligem⁹ p̄ duo luminaria q̄n fuerit diſpoſitores & ea circūdauerit plācte fortune & bono: v̄l ſi ſint d̄ ſuo bai⁹: q̄n p̄ ſi itelligem⁹ m̄s q̄ ſtat⁹ parētū erit honoratus. Et cū dicit ſm q̄ p̄cordauerit cū vnoquoq̄ eoz: intelligas ſi q̄ dicit cū vnoq̄z eoz: q̄ p̄o parētū dicit: p̄uenit enī nobis aſpicē in p̄re a planeta ip̄z gubernāte: & in m̄re a planeta ipſaz diſponēte.

Cſi autē hoz p̄rium fuerit: vt luminaria. ſ. ſint curſu vacua & a nullis ſtellis circūdata: parentum declinationē ac vilitatē ſignificabunt. Maxime v̄o ſi poſitio veneris & ſaturni fuerit inconueniens.

CEt ſi res in p̄rium ſe babuerit: ita q̄ luminaria ſint curſu vacua nec circūdet ea planete aliqui ſignificat debilitatē parētū & vilitatē eoz: maxime ſi bonus nō fuerit locus veneris & ſaturni.

Cſi itellexim⁹ p̄ v̄ba p̄tol. q̄ ſignator p̄is ē ſol: poſtmodū eū ſequit ſaturnus: & luna ē ſignatrix m̄ris: & ſequit eā ven⁹. Et intelligim⁹ q̄ q̄n vn⁹ eoz fuerit in bono ſtatu ſic narrauit: & d̄nabit ipſe ſolus in p̄re vel matre: ille cui⁹ ſi ſignificator d̄nabit erit in bono ſtatu. Et ſi illi q̄ ſequit eos in diſpōne fuerit ſiſr i bono ſtatu: augebunt in bono & honore illi parētis cui⁹ ſignatores fuerit: q̄n ſignatores erūt ſup vna re p̄cordes. v̄.g. ponamus q̄ ſol ſignat p̄ri p̄peri

tatē & honore: & ſi ſaturnus ſe p̄cordauerit cū ſi eodē: imo bit ſolē dare p̄ſperitatē patri maximā & honore ac nomē. Et ſimilr aſpiciemus in ſtatu quez narrauit p̄tol. in hoc loco: & diſtinguemus infelicitatem parentuz & eoz v̄ſilitatem: ſicut fecimus in honore ac bono.

Cſi planete ex eoz bai⁹ non exiſtētēs ea circūdet. Quēadmo⁹ p̄tigit cū mars poſt ſolē: ſaturn⁹ v̄o poſt lunā aſcēderit: nec ēt loca fortūaz reſp̄cū luminariū p̄ueniētia fuerit: nec ex eoz bai⁹ miſerā vitā parētū & ip̄oz eē diſtructionē nob ex ſi ſignare nō d̄licōuenit.

CEt ſi aſpexerit ea planete q̄ nō ſūt de bai⁹ eoz ſicut accidit q̄n aſcēdit mars poſt ſolē: & ſaturnus poſt lunā: & locus fortunaz nō fuerit bon⁹ in cōpatione luminariū: & nō fuerit de eoz bai⁹: p̄uenit vt p̄ hoc intelligamus vilitatem vite amboz parentum: & penam quam habebunt.

Cſi q̄ dicit ſi aſpexerit ea: dicit p̄p̄ duos ſignatores ſiue ſint duo luminaria ſiue ſaturn⁹ & ven⁹. Et iāz demōſtrauimus q̄ planete q̄ nō ſunt de bai⁹: dat nobis exēplū de ſi & dicit q̄ q̄n mars aſcēdit poſt ſolē eſt ante eū: & facit in v̄tute ſolis v̄tutē vnā dānoſaz p̄ magnā calitatē & ſiccitatē: & q̄n ſaturnus poſt lunā aſcēdit eſt ante eā: & facit in v̄tute lune v̄tutē vnā dānoſam p̄ magnū frigus & humiditatem. Et poſtq̄ dedit nobis hāc diuiſionē & exēplū ei⁹: dicit nobis vnā ſummā in eo q̄ dicit. Et nō fuerit locus fortunariū bon⁹ in cōparatione luminariū: q̄n fuerint de ſuo bai⁹: vult dicē ſignificatores parētū q̄n fuerint corrupti & fortune nō reſtificati eis fuerint duobus luminariū ḡnāl: ſi ſignificat parētibus vilitatē & miſerā habere laborioſaz vitam. Et poſtq̄z hec perfecit vult dare nobis aliam regulaz per quā ſciamus diuitias & paupertates parentum.

Cſi āt pars fortunū ſignans cui⁹ mētione faciemus ſtellis ſolē vel lunā circūdatibus: apta p̄ueniētia p̄ueniēs fuerit in natiuitatib⁹ parētū ſuba ſaluabit atq̄z durabit. Q̄d ſi pars fortunū ſignificās nō extiterit: velut diximus. Aut ſi hoz p̄rium fuerit nec fortune circūdederint luminaria: vel ſi circūdatēs fuerit iſoztune non p̄ficiet parētū poſſeſſio: ſed nocebit.

CEt ſi pars ſignificās fortunā quā in antea noia bim⁹ fuerit i natiuitate p̄ueniēs cū planetis circūdatib⁹ ſolē vel lunā p̄cordatia bona ſaluabitur & remanebūt parētū diuitie. Et ſi pars fortunā ſignans nō fuerit ſic p̄diximus aut p̄ria fuerit: & aliqs planeta fortunata nō circūdauerit luminaria: v̄l ſi ea circūdauerit plācte iſoztune nō p̄ficiēt parētū diuitie: imo faciet eis dānū.

Cp̄tol. diſtinguit hāc rōnē ſiſr & affirmat eā. Et diuiſio eſt q̄ dicit. ſi fuerit pars fortune p̄ueniēs i natiuitate cū planetis circūdatib⁹ ſolē & lunā p̄cordatia bona ſaluabunt & remanebūt parētū diuitie. vult dicē in ſi dōcō q̄ ſi pars fortune fuerit p̄corz cū planetis circūdatib⁹ ſignatozē parētū ſit quis ſignat q̄ nō deſtruent nec p̄denē parētū diuitie poſt natiuitatē iſtā: & ſi p̄corz nō fuerit neq̄z de bai⁹ ſignatoris parētū: ſignat q̄ diuitie parētū p̄denē & deſtruent: & dedit exēplū in ſole & in luna p̄ dādo itelligi q̄ ſiſe accidit in ſaturno & venere ſi ipſi ſignatores fuerit. Et ſūma ē q̄ dicit. ſi aliq̄ planete nō circūdauerit luminaria aut circūdet ea planete iſoztune. vult dicē q̄ ſi ps fortune nō fuerit p̄corz in natiuitate cū planetis circūdatib⁹ ſignatores parētū: p̄denē & deſtruent diuitie parētū. Et ſi q̄ plus ē accūdit q̄

ait q̄ ifortune circūdet duo luminaria: penabūt ⁊ fatiga-
būt parētes p̄ suis diuitijs donec remote ⁊ ablatae sint ab
eis: ⁊ ad magnā deueniēt paupertatē ⁊ ifortuniū. Et puenit
vt B̄ idē itelligas de pre fortune q̄n uolueris iudicare di-
uitias nati. Et quātū dixit Ptol. vsqz huc de parētib⁹ ē in
vno tres signoꝝ p̄dictoꝝ. Et ipse nobis añ dixit: q̄ puenit
vt aspiciam⁹ s̄l̄r ad planetas dñantes in locis signatoꝝ pa-
rētuz: ⁊ in locis planetaz q̄ dñant. Et postq̄ ita est puenit
vt aspiciamus in statu parētū ab vnaquaꝝ hāz rez triū:
⁊ pp̄ B̄ iuenim⁹ i libris Doromi ⁊ alioꝝ astroꝝ iudiciū
statū parētū p̄ dños triplicitatū: ⁊ p̄ alia m̄lta d̄ qb⁹ locuri
fuerit: ⁊ B̄ totū iclusus ē i v̄bis Ptol. si bñ recolis: ⁊ quātū
tibi dixim⁹ i memoria tenuisti: ⁊ h̄ pars fortune quā dixit
in B̄ loco: ē illa pars q̄ p̄ ascēdēs natiuitatis cōputata est.

C Lōgitudinē autē vite parentū eiusq̄ breuitatem ex
stellaz societatibus in figuris p̄siderabimus.

C Et expedit vt i lōgitudie ac brenitate vite parē
tū aspiciam⁹ ab alijs p̄cipatiōib⁹ figuraz p̄lraz

C Ptol. demōstrauit nob̄ quō scire poterim⁹ quāta erit vi-
ta parētū: ⁊ dedit nobis penitus regulā gñalē q̄ est q̄ scire
possumus B̄ a quolz signatoꝝ parētū: ⁊ nobis patefecit q̄
signatoꝝ parētū sūt tres. vnus est locus dispositozis. ali⁹
est dñs ipsius loci. tertius est locus ipsi⁹ dñi: quoz oīuz po-
tētiōz ē locus dispositozis: ⁊ postmodū locus ipsius dñi.

C De p̄is igit̄ vita dicamus. Cūqz sup̄piter ⁊ ven⁹ in
figura q̄lz mō solī vel saturno associant̄: aut cū sup̄-
piter idēz veneri associat̄: fueritqz sol ⁊ saturni apta
societas: vl̄ si p̄iuncti aut i trino vl̄ sextili aspectu fue-
rit ⁊ vterqz fortis lōgā p̄is vitā ex B̄ annūtiabimus.

C Et si sup̄piter vl̄ venus cū sole p̄cipationez
habuerit vl̄ saturno in quīs figura: aut si sup̄pi-
ter p̄cipationē habuerit cū venere: ⁊ p̄cipa-
tio saturni cū sole fuerit p̄corz: ita q̄ sit in tertia
ei⁹ vel in sextili: aut sint p̄iuncti ⁊ ambo potētes
itelligemus p̄ hoc q̄ vita parentum longa erit.

C Jā docuit nos q̄ signatoꝝ parētū nātr ē sol: ⁊ post solē sa-
turnus: puenit igit̄ vt sciamus p̄mitus qz eoz sit signatoꝝ
p̄is: ⁊ q̄n sciuerimus ⁊ iuenerimus q̄ forme bēant p̄cipi-
ationē cū eo: ⁊ p̄ quēuis modū ex eis quos p̄dixim⁹ in p̄
pre: itelligemus p̄ B̄ qd̄ plōgabif̄ vita p̄is: ⁊ si nō iueneri-
mus ita: s̄z cū iter venerē ⁊ iouē sit p̄cipatio sic q̄ eoz v̄-
tutes cōmiscēat̄: p̄ B̄ itelligem⁹ id idē: q̄n puenit magna
v̄tus fortunaz ad terrā: saturno hūte p̄cipationē cuz sole
p̄cordātie sicut p̄diximus: B̄ at̄ p̄i tribuit lōgā vitā. ⁊ sig-
dixerit quō erit p̄cordātia de p̄iunctione saturni ⁊ solis: di-
cemus q̄ calor solis cū saturno in frigore temperat̄: ⁊ vna
bona cōplo sit inde. Qd̄ autē dixit si ambo fuerint potētes
dictū est pro sole ⁊ saturno: si ambo fuerint in situ mundi
vel cōp̄ratione anguloꝝ: patri longā vitā signabunt: ⁊ eo
fortius si fuerit ibi iouis ⁊ veneris participatio.

C Si v̄o fortes non fuerint: non erit hoc ita: p̄ter q̄
vite breuitatem veraciter non significabunt.

C Et si potētes nō fuerit B̄ erit i h̄iū: nō tñ p̄p̄ea
demonstrabunt penitus q̄ vita erit modica.

C Vult dicere q̄ si fortune p̄cipationē nō habuerint cuz
significatoꝝ patri: ⁊ sol ⁊ saturnus nō fuerint potētes
in locis suis: sit tñ participatio inter iouē ⁊ venerē: ⁊ inter
solē ⁊ saturnū. Si res sic se habuerit non iudicabimus q̄
vita patris sit longa: s̄l̄r pro tam modica re non iudicabi-
mus q̄ sit breuis nisi sit ibi aliquod qd̄ dicit.

C Hoc at̄ si nō sic euenerit: s̄z supra solē vel saturnū

mars eleuatus fuerit aut si sequat̄ eos: nec solī satur-
nus cōueniens fuerit: sed in eius aspectu quarto vel
per diametruz opposito: vel si vterqz fuerit ab angu-
lo remotus: patris debilitas significabitur.

C Et si B̄ ita nō fuerit ⁊ mars eleuatus fuerit su-
per solē vel saturnū: aut si fuerit sequēs eos: vel
saturnus nō sit p̄corz cū sole: s̄z sit in q̄tro vl̄ op-
positione ei⁹ in diametro: siue q̄ ambo sint ca-
dētes ab angulis accidit debilitas inde patri.

C Qz dixit si B̄ ita nō fuerit. vult dicē q̄n non habuerimus
signatoꝝ dñōstratē lōgā vitā p̄is: imo iuenerimus aliam
signationē ex q̄ itelligimus debilitatē ei⁹ ⁊ ifirmitatē cor-
poris ei⁹: iudicabimus q̄ vita p̄is breuis erit: ⁊ id pp̄ qd̄
itelligemus p̄is d̄bilitatē ē q̄n fuerit mars eleuatus super
signatoꝝ p̄is: vel q̄ signatoꝝ sequat̄: ⁊ B̄ est q̄n vadit vt
iūgat se cū eo. nā q̄n B̄ mō fuerit debilitatē signat vel ifir-
mitatē corpis sui cū sole: q̄n auget in calore ⁊ siccitate sua
⁊ cū saturno: q̄n auget in malo ⁊ dāno suo. Et puenit vt i-
telligas q̄ planeta altus est q̄ vadit p̄ motū egnocū ad lo-
cū planete ex̄it̄is sub eo. v̄. g. planeta q̄ fuerit in 10° domo
ē eleuatus sup̄ illū q̄ ē in 9° iudicabimus s̄l̄r: si iter soles ⁊
saturnū fuerit p̄cipatio dānosa sicut est 4° ⁊ oppō: qz B̄
totū d̄bilitatē p̄is signat ⁊ ifirmitatē corpis sui. Et si sol ⁊
saturn⁹ fuerit cadētes ab angulis: qz tūc erūt d̄biles signa-
būt s̄l̄r d̄bilitatē p̄is ⁊ ifirmitatē corpis sui: ⁊ q̄n p̄ in ta-
li statu māserit cito mōrē icurret: q̄n ei⁹ v̄tus destruet oc-
casiōne magnaz ifirmitatū que multiplicabunt̄ in eo.

C At si in angulis vl̄ in locis ad angulos ascēdētibus
fuerit: breuē vitā parētū aut nocumtū signabūt: cum
enī i duob⁹ p̄mis angulis q̄ sūt ascēdēs celijqz mediū
steterit: vite breuitatē idicabūt. Cū at̄ i duob⁹ alijs ex-
titerit: q̄ sūt occis ⁊ angulus terre: vel i locis ad ipos
ascēdētibus ipedire dñr. Cū mars et solē p̄dicto mō
aspererit: p̄ subita morte migrabit: aut i ipsi⁹ lumini-
bus ipedimtū p̄tiget. si v̄o saturnū aspererit: p̄i mor-
tē aut febrē cū tremore vl̄ ipedimētū ex abscisiōe seu
cōbustione futuz signabit. rursus cuz saturni figura
respectu solis icōueniēs fuerit: occasiōe morboꝝ ex
humoribus nocuis accidētium: mors patri eueniet.

C Et si ambo fuerit in angulis vel domib⁹ q̄ ele-
uant̄ ab āgulis erūt p̄res modice v̄i: ⁊ accidet
eis pestilētia ⁊ modica vita. ⁊ si fuerit in duob⁹
p̄imis āgulis q̄ sūt ascēdēs ⁊ mediū celij: accidet
eis pestilētia. si fuerit i duob⁹ āgulis posteriori-
b⁹ q̄ sūt occidēs ⁊ āgulus terre: vl̄ q̄ p̄ hos āgu-
los eleuent̄: q̄n q̄n mars aspererit solē mō quē
dixim⁹: p̄i morte subita moriet̄: vl̄ accidet pesti-
lētia i oculis suis. ⁊ si saturnū aspererit: accidet
p̄i mors aut febris cū tremore: vl̄ aliq̄ pestilētia
ex pre icisiōis vl̄ cōbustiois. ⁊ q̄n figura saturni
fuerit mala cū illa solis: accidet p̄i d̄bilitas p̄ i-
firmitatib⁹ eis v̄tūris occasiōe maloz humoz.

C Qz dixit si fuerit in angulis: dixit pp̄ ipetuositatē marti
ad signatoꝝ p̄is q̄ ē sol ⁊ saturn⁹: ⁊ pp̄ nocumētū saturni
ad solē. Et qd̄ dixit q̄n mars aspererit solē eo mō quē di-
xim⁹. dixit q̄n fuerit eleuat⁹ sup̄ eo: vel q̄n v̄oluerit iungi
cū eo: vl̄ q̄ eū aspiciat alio aspectu. Et qd̄ dixit p̄ aspectuz
figure saturni cū illo solis si fuerit mala. dixit si fuerit de
Quadri. Ptol. 5 4

Tractatus

4^a vel oppōne: febres at̄ q̄ s̄t cū tremore: sūt ille q̄ accidūt p̄ humorib⁹ putridis v̄l putredie humorū. Et mali humorē q̄s dixit sūt illi q̄ discurrūt p̄ reuma: et pro his accidūt apata gutturis et costarū: p̄tifica et flux⁹: et bis filia q̄ sp̄ accidūt p̄ reumate. Et P̄tol. nob̄ d̄m̄rauit i b̄ oco q̄n̄ accidēt p̄i mors et pestilētia: et si tu itelleristi glōsā n̄as p̄dictā: potes b̄n̄ itelligē q̄cqd̄ dixit in rōnib⁹ istis: et pp̄ has regulas q̄s te docuit P̄tol. scire potes id q̄d̄ accidēt p̄i et quātrita te vite sue: et quātitatē accidētū que sibi accident et q̄n̄.

CItē de vita matris agamus: cuz̄ igit̄ in figura lune seu veneris iuppiter vel venus itēz̄ lune associabit: siue cum ea seu in eius aspectu trino vel sextili fuerit et vtreqz̄ fortes: vitam matris elongabunt.

CEt q̄n̄ iuppiter habuerit p̄cipitationē cū luna et venerē i figura quouis mō: v̄l p̄coris fuerit venus cū luna de sextili vel tertio aut p̄iūctione et ambo potētes fuerint: vitā elōgabūt matris.

CSi tu itelleristi quātū dem̄raimus in vita p̄is nō ēne cessaria tibi glōsa: et si nō itelleristi nūc itelligas. vult dicē q̄ si signator m̄ris fuerit fortunatus p̄ que vis modus significat lōgitudinē vite m̄ris: et si m̄ris signatores fuerint p̄cordes in p̄cipitatione amoris: et q̄libz̄ eoz̄ i se potēs fuerit vitā m̄ris silr̄ plōgabūt: et ibi iacet vna q̄d̄: q̄z̄ cōplo veneris ē circa cōplonē lune: et q̄n̄ p̄iūgent̄ crescet m̄tū i eis humiditas: et m̄tra humiditas ē dānosa. Ad q̄d̄ r̄ndemus q̄ in luna est calor accidentalis: et nā veneris est circa nāz̄ iouis: et ex ambobus fit vna cōplo rēperata. Et p̄t aliqs̄ q̄rere nūgd̄ fit talis cōplo de 4^a: et oppōne lune et veneris. Et nos r̄ndem⁹ q̄ 4^a et oppō sunt figure discordes: sic dem̄strauimus in glōsa p̄ p̄is: in p̄iūctione t̄n̄ voluunt̄ v̄tutes: et tātū cōmiscēt q̄ ex eis fit vna v̄t̄ q̄ d̄scēdit ad terrā.

CAt si lunā mars aspererit v̄l venerē secutus fuerit: aut in ipsi⁹ aspectu. 4. v̄l p̄ diametrū opposito remāserit: seu si saturni q̄litas resp̄cū lune isti⁹ q̄litas extiterit: si ipsi minutū cursu fuerit vel ab angulo recesserit: i morbos et egritudines solūmō matres illaqueari d̄signabūt. S̄z̄ si aucti cursu fuerit v̄l i āgulis: matrū vitā abbreviabūt: aut eis ipedimētū iherēt: abbreviabūt q̄ppe vitā cū i oriētalib⁹ āgulis fuerit v̄l i ascēdētib⁹ ad eos. In occidētalib⁹ at̄ angulis v̄l in ascēdētibus ad ipsos cū fuerit eis ipedimētū adducēt: cū mō nāqz̄ p̄dicto lunā mars viderit: fueritqz̄ luna oriētal̄ repētina: mors matrū: v̄l suoz̄ oculoꝝ ipedimētū ide p̄ueniet. Si v̄o fuerit occidētal̄ earūde mors ex ab̄orsib⁹: vel ex his silib⁹ accidēt: aut occasiōe icisiōis et cōbustiōis eis ipedimētū eueniet. Si venerē at̄ mars aspererit: erit eaz̄ mors p̄ febres et ifirmitates ex visus offuscatione p̄tigētes: ac p̄ humores subito decurretes: cūqz̄ lunā saturn⁹ aspererit mortē vel egritudinē ḡnabit: luna v̄o cū oriētal̄ fuerit p̄ febres cū tremore mortē annūtiabit: et cū fuerit occidētal̄ occasiōe corrodētū apostematū et comestiōnū: vel i muliebribus membris p̄tingentium illud eueniet.

CTñ si mars aspererit lunā v̄l sequēs fuerit venerē: aut i q̄rta ei⁹ v̄l oppōne sup̄ diametrū: siue fuerit stat⁹ saturni i respectu lune b̄ mō: q̄z̄ si fuerit ambo minutū cursu v̄l cadētes ab āgulis adducēt m̄rib⁹ ifirmitates solūmō: tñ si fuerit aucti cursu v̄l fuerit i āgulis: abbreviabūt vitā ma-

trū: et accidēt eis pestilētia mala: et abbreviatio vite erit q̄n̄ fuerit i duob⁹ angulis oriētalib⁹: v̄l q̄ eleuant̄ ad eos: et accidēt eis pestilētia si fuerit i duob⁹ āgulis occidētalib⁹ vel bis q̄ ad eos eleuat̄: q̄z̄ q̄n̄ mars aspererit lunā mō p̄dicto: et ipsa fuerit oriētal̄: accidēt p̄ b̄ m̄ri mors subita v̄l pestilētia in oculis: tñ si luna occidētal̄ fuerit: accidēt p̄ b̄ m̄rib⁹ mors emissionē filioꝝ vel filioꝝ: aut pp̄ pestilētiās accidētes p̄ icisione v̄l cōbustione: et si mars aspererit venerē: accidēt p̄ b̄ m̄rib⁹ mors p̄ febrib⁹ et tenebris oculoꝝ et visus d̄bilitatē pp̄ m̄z̄ q̄ tēdet ad eos: et si saturnus aspererit lunā: accidēt ipsa mors et ifirmitates: et si luna fuerit oriētal̄: erit mors cū febre cū tremore: et si luna fuerit occidētal̄: erit mors pp̄ apostema q̄d̄ fiet in v̄tre matris p̄ cancrūz̄.

CTotū b̄ d̄m̄r̄ iā glōsatus est in p̄cedētib⁹ glōsis de p̄re: et ea q̄ sūt b̄ plus q̄ itelligē d̄bes in b̄ loco: sūt q̄ P̄tol. semp̄ dat nobis regulas memorādo p̄ v̄ba p̄terita. Et ego volo ea tibi oñdē i b̄ loco: vt itelligas q̄cqd̄ legeri de v̄bis p̄to. Q̄d̄ dixit cursu diminuti et cadētes ab angulis et aucti cursu in angulis et occidētales: totū dixit ad memorias rōnis ei⁹: q̄d̄ nos docuit in ca⁹ isto p̄cedēti de acuitate opis et ei⁹ latitudine: vt itelligas p̄ bos stat⁹ si accis erit cito aut si p̄ lōgabif. Et si duo āguli oriētales q̄s dixit s̄t ascēdēs et celi mediū: et duo occidētales 7ª dom⁹ et 4^a. Et q̄d̄ dixit q̄n̄ luna fuerit occidētal̄: dic̄ q̄n̄ fuerit cadēs ab āgulis: et oriētal̄ q̄n̄ fuerit in angulis: et b̄ ē pp̄ s̄litudinē quā b̄z̄ cū planetis oriētalib⁹ vel occidētalib⁹. Et quātū in b̄ dixit iā oñsuz̄ est p̄ glōsas p̄teritas. Q̄d̄ at̄ dem̄strauit nobis de esse patris in b̄ loco sunt res d̄re: sicut bona fortuna cōpleta et mala fortuna: et lōga vita et modica: et dedit in b̄ nobis significaciones notas de figuris planetaꝝ tali mō: q̄ q̄n̄ itelligemus b̄n̄ et inuenerimus alias figuras mediocres iter eas: itelligemus per eas mediocres status parentum.

CAt sciēdū q̄ si scire volumus spēs p̄ticulariū ipedimētōꝝ v̄l ifirmitatū seu mortis q̄ parētib⁹ accidūt si gnōz̄ q̄litates cū bis q̄ p̄dirim⁹ nobis obseruare p̄uenit. In q̄b⁹ stelle p̄p̄e q̄litates opifices iueniēt: necnō signoz̄ q̄litates quoz̄ mētionē faciemus: et quoz̄ etiā esse explanabimus: cū res natiuitatū enarrabimus.

CEt p̄uenit vt apponam⁹ mētē si volum⁹ scire māeris pestilētiāz̄ p̄ticulariū: et ifirmitates ac mores q̄ accidūt parētib⁹ cū alto toto q̄d̄ diximus i statu signoz̄: i q̄b⁹ iueniem⁹ plāctas opan tes statū illū p̄p̄iū: et in antea noiabim⁹ stat⁹ signoz̄: et ostēdem⁹ eos q̄n̄ loq̄mur in natiuitate.

CVult dicē q̄ q̄n̄ sciemus p̄ illas regulas id q̄d̄ accidēt parētibus de bono et malo: et cōplete scire voluerimus maneriē illi⁹ accis q̄d̄ erit: aspiciemus in locis planetaꝝ habētū v̄tutē operādi rē illā: et sciemus rei maneriē que p̄inet ad illa loca: et P̄tol. oñdet b̄ in antea diuidēdo ea in duas maneris. vna ē eēntialis p̄tinēs ad quodl̄ signū ex. i. z. s̄. gnis: et alia est accit̄alis p̄tinēs ad quālibet. i. z. domoz̄.

CEt in die proprie solem et venerem: in nocte v̄o saturnum et lunam obseruemus.

CEt q̄d̄ aspiciamus de die ad solem et veneres proprie: et de nocte ad saturnum et lunam.

CVult

Uult dicere q̄ significatio p̄is est de die solis: z sui loci ac dñi loci sui z loci in quo morat̄ dñs loci sui. Et signatio matris de die est veneris mō quē dixim⁹: z de nocte lune in p̄dicto eodē mō: z hic iacet vna q̄d cur potius eliḡt de die venus q̄ luna. Ad q̄d respondemus q̄ luna maiorem viz habet de nocte q̄ de die: z ven⁹ maiore de die q̄ d nocte: qm̄ multū est propinqua complexioni iouis.

Illud etiā q̄d ad uestigādas residuas res p̄ticular̄ res parētū nos obseruare opz est: vt locū p̄is v̄l matris qui fm̄ batz fuerit ascēdētis loco ponam⁹: z oēs eoz res obseruem⁹: sicut ip̄s parentū natiuitatibus facim⁹: quēadmodū in sequētib⁹ pbauim⁹ ex accñta lib⁹ z opificib⁹ modis: q̄ in gñalib⁹ sp̄eb⁹ inueniunt̄.

Et id q̄d nos oz p̄q̄rere i parētū negotio d̄ p̄ticularib⁹ q̄ dca nō sūt: ē ponere locū p̄is z m̄ris ad albayz fm̄ ascēs: z aspiciemus oibus alijs domibus: sicut facimus in natiuitate parentuz veluti demōstrabimus in antea per opiones accidētales q̄ accepte sūt in manerieb⁹ gñaliuz.

Postq̄ p̄to. dedit nobis vias i facto parētū dixit i B loco q̄ qñ voluerim⁹ scire p̄ natiuitatē filioz ascēdētis vulturū tātū cuius parētū q̄tū si eēt suemet natiuitatē vt sciat̄ p̄ ip̄m totū eē ip̄oz gñale z p̄ticularē: accipiem⁹ locuz sui signatoris p̄ ascēdētē z sciem⁹ p̄ ip̄m oēs. i. z. domos z faciem⁹ vna figurā sepatā vt iudicem⁹ res oēs quālibz fz q̄ dicit in caplo suo: z qñ mētē apposuerim⁹ in eo q̄d sciemus de. 10. caplo z volueris ascēdēs facere patri vel m̄ri aspiciem⁹ locū significatoris: z accipiem⁹ ei⁹ ascēssionis in circulo directo: z ei⁹ ascēssionis i villa illa: z sciem⁹ qd erit inter vrasqz: z inde accipiemus. 8. p̄tē z multiplicabim⁹ eā in horis distātie loci signatoris ab angulis: z numer⁹ q̄ ex eadē multiplicatione exierit addemus sup̄ ascēssiones circuli directi si fuerint ip̄se ascēssionis min⁹ ascēssionibus ville: aut minuem⁹ si dñi fuerit: z q̄ post additionem vel minutionē fuerit erūt ascēssiones signatoris sup̄ orizonē in qua fuit z sciem⁹ p̄ ip̄m decimā domū cū ascēssionib⁹ circuli directi z hoc mō extrahem⁹ ascēssiones 7 dom⁹ de hoc eodē loco: similr sciemus p̄ hoc pres horaz eiusdē loci z duplicabimus eas z extrahemus oēs. i. z. domos per hūc mediū: z ponemus in qualibet domoz ipsarū planetas fm̄ q̄ fuerint in natiuitate z euz hoc habebim⁹ figurā p̄p̄riā p̄ patre vel matre: z hoc mō faciem⁹ in ascendētibus fratru z filiozū: sicut nobis p̄tol. oñdet in dictis suis.

Modoz autē coadunatiōis occasiōnū adinuicem nobis hic z vbiqz memoriā h̄ie cōuenit: vt cōsideremus q̄ cū planete q̄ locis exquisitis dñabunt vnus sp̄ei nō fuerint: sed ex sp̄eb⁹ differētib⁹ vel dñi op̄ratib⁹ ex planetis quoz vires sup̄ ip̄m sunt maioris auct̄is illū q̄ maiores auct̄es habuerit accipiem⁹: ita vt z ip̄se rei future pueniat: z p̄ ip̄m istarū rerū nature p̄tingant. Et si eoz auct̄es eq̄ls extiterint: z stelle cū eis eleuate fuerint: leuiter ad notitiā rei coadunate ex istaz naturaz differentīū cōmixtiōe pueniem⁹. Si autē fuerint separate: id q̄d ex accñtib⁹ ei affimilat fm̄ horas p̄ticularēs vnicuiqz ip̄soz attribuem⁹. Sed illis qui matutinales fuerint attribuemus p̄mit⁹: illis vō qui vespertinales extiterint posterius. Necessario tñ opz vt ex p̄ncipio eis affimilef. nā si sic se nō habuerit nil futuri facere poterit: cum nullam retinuerunt societatem in p̄ncipio.

Cōuenit tñ vt modos cōpōnū causaz vni⁹ cū alijs reducā⁹ i mētē i B loco: z oib⁹ locis aspiciēdo si planete q̄ sūt dñi locoz: q̄. i. loca petim⁹ nō fuerint de vna nā h̄ diuersis: aut dñi op̄rat̄es: qz pl̄ra ex pl̄tis q̄ bñt mat⁹ dñium z iueniemus eū pl̄iū dignitatū: ita q̄ b̄eat ip̄e mat⁹ ius i opando id q̄d accidet: q̄ seq̄t ad p̄quirēdū semper nām barū rez. Et si eq̄les fuerit dignitates i p̄dēre: aspiciem⁹ si cū eis fuerit planete alijs: z pueniem⁹ ad sciēdū rez q̄ p̄iugit p̄ cōmixtiōē baz diuersaz nārū leuiter. Et si fuerint separate: dabim⁹ vnicuiqz eoz accñta sibi cōueniētia fz tēpora p̄ticularia. Et p̄mit⁹ dabim⁹ de his accidētib⁹ ea q̄ p̄tinēt ad pl̄tas matutinales: z post modū ea q̄ p̄tinēt ad vespertinales. Et puenit oibus modis vt sit p̄corz euz ip̄s a p̄ncipio: qz si sic nō fuerit nihil opari poterit illo mō postq̄ non habuit p̄icipatiōē cū p̄ncipio primo.

Dec est via z radix gñalis p̄ quā sciri p̄t cōp̄to cōp̄ssita de v̄tutib⁹ planetaz z q̄ opat̄ p̄mo: z q̄ sc̄do: z q̄ tertio: z qñqz erit opus cuiuslibet eoz. Et manifestū est q̄ hec est regula gñalis cōprehēdēs res oēs necessarias in hac arte. vbi gr̄a. si planete dñantes in dispōne alicui⁹ rei nō fuerit vni⁹ maneriei fz diuersaz: aut dñi fuerint tūc debemus aspiciē qz eoz est pl̄iū dignitatū: fm̄ p̄dictos qñqz modos q̄ sūt triplicitas: dom⁹: exaltatio: termin⁹: apparitio: z aspectus solis accipiem⁹ ab eo significatiōē. Et si dignitates fuerint eq̄les in p̄dēre: nō p̄t eē qñ planete illi q̄ dñant sint vni⁹ cōp̄lōnis z nāe: z leuiter sciem⁹ id q̄d cōgruit eis. Et si fuerit cōp̄lōnū sepataz: dabim⁹ vnicuiqz eoz id q̄d sibi puenit: fm̄ ip̄s p̄tinēs ad illd op⁹. Cōuenit illr vt p̄ponam⁹ planetā matutinalē vesp̄tinali. Et cōuenit oib⁹ modis q̄ opus vni⁹ z alteri⁹ sit concors cū signatiōe radici. vbi gr̄a. si ascēdētis significauerit mortē dñi sui cito: z alter planeta significauerit p̄iugiū vel h̄ie filiū in tpe lōgior giori q̄ illud: significatio illa destructa erit si fuerit p̄cipatio inter illā p̄mā. Et puenit tibi multotiens studere in hoc loco donec intelligas verba p̄tol. z nostra.

Prima vō dispō nō est occasio futuri temporis: h̄ qualitas stelle que respectu solis z anguli mundi domina dispōnis fuerit tempore natiuitatis.

Tamē qñ. i. quo tēpore erit accidens: illud nō venit per primaz dispōnem z in comparatione solis z angulorum mundi.

Uult dicere q̄ sciem⁹ tēpus rei future qñ accidet nō ab ip̄somet significatore rē significāte: verū etiā a cōparatiōne ei⁹ ad solē: z ab ei⁹ cōparatiōe ad angulos mundi: z ab B sciemus qñ accidet res illa futura: z tā dem̄ auim⁹ hoc in glosa cap. p̄cedētis: z ab inde poteris bñ itelligere.

In fratribus z sororibus. Caplin 5^m.
Dixit Daly.

Iam p̄diximus q̄ puenit vt fratru ratio sequat̄ illā parentū: z demonsttrauimus quomodo.

Predictis igif locū parentuz pbauim⁹: locū vō fratruz siquis inuestigatiōe generali p̄scrutef: z sua p̄scrutatiōe quāntitatē polem nō p̄treat q̄ ad ingrendā notitiāz numeri fratru veraciter eē p̄t: rez fratru qui eiusdē matris sūt naturali modo scire poterit ex

Tractatus

signo medij celi: aut locū matris: locuz quidē dicim⁹
in quo venus in die z luna fuerit in nocte.

Cum demonstrauimus locū parētū p̄ precedentia
verba: z si homo q̄siuerit locū fratrum in hoc lo
co ḡnialiter: z voluerit q̄rere nisi quātū hō scire
pōt in numero fr̄m vnus ad vnū: pōt scire fr̄m
negociū qui sūt vni⁹ matris naturaliter p̄ signū
medij celi z a loco matris: z hic est vel erit ve
nus de die: z luna de nocte.

In caplo precedenti monstrauim⁹ id qd dixit p̄to. in
negocio parētū: sic vniciqz eoz possu
mus facere ascēdēs p̄ ascēdēs filij. Et nos mō volum⁹ in
hoc caplo ostēdere qd dixit p̄to. in facto fr̄m: z dicim⁹ sic
q̄ id qd dixit p̄to. p̄quirere vel petere ḡnialr: vult dicē q̄
res quā nobis ostēdit in negotio fr̄m sūt s̄l̄r regule z radi
ces ḡniales sic fecit in oib⁹ alijs caplis. Et qd dixit: z nolue
rit hō petere nisi tātū quātū hō scire p̄r: vult dicē q̄ quā
tū nobis demonstrat hoc solū est qd hō scire p̄r de negotio
fr̄m. per hāc artē tñ id qd aly dicūt hoc exceptio est ipole:
nec expedit vt ibi mētē apponas. Et ostēdit nobis q̄ qñ
volumus iudicare quot sint fr̄es vni⁹ m̄ris per signū me
dy celi z per locū qui est ascēdēs matris iudicemus: z s̄l̄r
qñ iudicabim⁹ fratres qui erūt vni⁹ patris qd iudicemus
eos per signū medij celi z per id qd erit ascēdēs p̄is. Et
q̄ dixit nāl̄iter: vult dicere q̄ istud qd diximus in hoc lo
co cōcordat cū scia naturaz: qñ signū medij celi p̄cipita
tionē hz cū ascēdēte sic hz frater cū fr̄ib⁹ suis. Et loca pa
rentū p̄cipitationē h̄nt cū ascēdēte filioz suoz. Et p̄ hāc
rōnē puenit vt signū medij celi habeat p̄cipitationē euz
significatorib⁹ fratruz: z q̄ loca patrū p̄cipitationem ha
beant naturalē cū fratribus qui sūt illius patris.

Cum qz signum hoc z signum qd ad ipsum ascendit
locus matris: sunt quo res filiorum eius deprehē
duntur: eum locum fratrum esse opz.

Cum qñ signū istud z signū qd eleuat ad locuz
ei⁹ sūt ambo loc⁹ matris: p̄ quē scire pōt hō ne
gociū filioz suoz: puenit q̄ hic sit locus fratrum.

Cum qd dixit istō signū. vult dicere signū medij celi: z qd
dixit signū qd eleuat ad locū: vult dicere. z. signoz: qñ si
gnoz istoz vni⁹ hz p̄cipitationē cū altero per meliorē vir
tutē q̄ alie vtutes euz alijs p̄cipitationē habētēs. Et id qd
dixit: locus m̄ris per quē scire pōt hō negociū filioz suo
rū: vult dicere q̄ h̄ duo signa que sūt decima z vndecima
sūt loca per quē scire pōt hō negociū filioz q̄ sūt vni⁹ ma
tris solūm d̄: q̄ nō sūt loca ad ipsāmet m̄rēz p̄rineria: imo
sūt ea q̄ dixit p̄to. de die locus veneris z de nocte locus lu
ne: z h̄m hoc de suis verbis itelligere possumus q̄ 4^m si
gnū z 5^m sūt loca per que scire possumus negociū filioz q̄
sūt vnus p̄is: z h̄ est h̄m q̄ credim⁹. z pōt itelligi per ei⁹
verba q̄ qñ p̄iungemus decimā z vndecimā cū loco ma
trū: qui est venus de die z luna de nocte poterim⁹ scire ne
gociū fratrum eiusdē matris: z qñ p̄iungem⁹ 4^m z 5^m cū lo
co patrū: qui est sol de die z saturnus de nocte: poterim⁹
scire negociū fr̄m qui sūt eiusdē p̄is. Sed de illis qui sūt
matris: qñ locuz nō fuit de alijs q̄ sūt p̄is: qz reputat q̄
tātū quātū hoc pōt hō scire per hāc artē z nō plus. Et euz
dicit puenit q̄ hic sit locus fratrum: vult dicē q̄ decima do
mus z illa que est añ eā q̄ est 1^a: z venus de die z luna de
nocte: sūt tria loca. Et qñ ispicimus regulā ḡnialē inuenie
mus q̄ quilibet horū triū locoz est tres: sicut multis vici
bus demonstrauim⁹: qz cū quolibet horū ponere habem⁹
planetā disponentē eū: z locū ipsius planete: z euz hoc erit

locus per quem aspicere nos oportet in fratrum negotio no
uem loca: decima domus: z eius dispositoz: z locus p̄p̄ius
re: z eius dispositoz z locus dispositozis.

Cum ergo loco si planete fortune in figura associā
tur fratruz multitudinē inde iudicabimus: cuius aut
existimatiōē rei ex numero istozum planetarū assu
memus. Considerabimus etiam si fuerint in signis
vnus imaginis vel duoz corporum.

Cum si planete fortune euz h̄ loco participatio
nē habuerint in figura: iudicabim⁹ q̄ multos fra
tres hēbit: z sciem⁹ quot erūt p̄ quantitates hoz
planetaz: z sciem⁹ si fuerint in signo vnus si
gure: vel in signis duoz corporum.

Cum poterim⁹ scire numerū fr̄m p̄ numerū planetaz fortu
natoz. Nā si fuerit i signo vni⁹ figure: nō duplicabit v̄tus
eoz: p̄p̄ qd tribuit frater vnū: z p̄te q̄ fuerint i signis duo
rū corporoz: qñ duplicat v̄tus eoz: dabūt duos fr̄es. Et cō
uenit vt p̄iungamus regulā istā: regule in q̄ dixim⁹ q̄ p̄ta
opans est ille q̄ hz p̄les dignitates: z totū aliō qd dixim⁹.

Cum si planete infortune super hūc locum eleuati fue
rint: vel eum ex oppositiōe aspererint: paucitatē fra
trū indicabunt: maxime aut si sol cū eis extiterit.

Cum si sup locū illū eleuabunt planete ifortune:
aut fuerint in ei⁹ oppōne sup diametrū: defectū
fratrum significabūt: maxie si itrauerit sol cū eis.

Cum locus quē dixit est qz nouē locoz p̄dictoz: z si p̄ta in
fortuna p̄cipitationē h̄uerit cū aliq̄ eoz: fr̄es nullos signi
ficat: z puenit vt mētē apponas quō nobis p̄to. tā mira
bilr demonstrauit: qz semp nobis dem̄fat qdlibet d̄ioruz
in suo capite: vt extrabam⁹ inde illos q̄ sūt mediocres per
ipsas regulas ḡniales q̄s nobis dedit: qz p̄rimit⁹ nobis di
xit de planetis fortunatis: quō fratres significat: z infortu
ne fratrum defectū: ita q̄ si inuentem⁹ fortunā z infortuna
z cū ipsi locis participatiōnē h̄ntēs: aspiciem⁹ quis eoz sit
maioris fortitudinis: z indicabim⁹ fr̄m hanc: z dicemus q̄
alter planeta eius cōtrarius addet vel minuet.

Cum si vō fuerint i angulis z p̄p̄ie i ascēdēte: fuerit qz
planeta in istoz aliq̄ locoz ex̄ns saturnus: in v̄gini
bus z maiorib⁹ fr̄ibus hoc eē signabit. Si aut mars
fuerit: alioz fratrum numerū per mortē abbreviabit.

Cum si fuerit in angulis maxie i ascēdēte: z pla
neta q̄ fuerit in vno hoz locoz fuerit saturnus:
erit signatio in fratrib⁹ maioribus. Et si fuerit
mars minuet numer⁹ alioz fratrum p̄ mortē.

Cum vult dicere q̄ planete ifortune q̄ sūt saturn⁹ z mars. s̄l̄r
mercuri⁹ si fuerit de nā hoz duoz: z sol ē: si aliqs eoz lo
cū fratrum damnauerit eo ex̄nte in aliq̄ anguloz erit forti⁹
nocumentū ei⁹: qz manet in loco maiorē vim h̄ntē: similr
qñ aspiciet de 4ª vel oppōne. 10. domū. Et si fuerit satur
nus in aliquo anguloz nocebit fr̄ib⁹ maiorib⁹: z si mars
minorib⁹. Et puenit vt addat huic loco regulā quā p̄ dixit
scilz q̄ planete maturales signant fr̄es maiores: vel p̄p̄
nales minores: pones s̄l̄r mercuriū si cōmixtiōnē habebit
cū fortunis vel infortunis. Dices s̄l̄r de fortunis si fuerint
in angulis q̄ bonū vim maiorē habebit: z iuppiter signifi
cat fratres maiores: ven⁹ z luna minores significant.

Cum qualitas qdem planetarum qui sunt datores fra
trum si fuerit in positione pueniens: fratres potētēs
z exaltatos existimemus oportet. Si autē in cōtrariū
fuerit imbecilles erunt z impotentes.

C Planetarū tñ dantiū fratres s̄m statū eorum in situ mūdi suo: si fuerit bonus status itelligemus q̄ fratres erunt nobiles z magne laudis: si contrariis viles z modici valoris.

C Planete qui dant fr̄es sūt fortune: z bonus status in suo situ in natiuitate est: vt sint ipsi p̄te in angulis vel in succedentib⁹: z hoc totū iam narratum est in. 3. cap. z hic voluit nobis oñdere p̄ro. q̄ fratruz nobilitas z valor erunt s̄m statū planete dantis fratres in suo situ in natiuitate.

C At si planete infortune sup datores eleuentur: vel si eos sequantur: breuis vite iterum erunt.

C Et si planete infortune sup dantes fratres eleuabunt: aut sequent eos: erūt modice vite.

C Jam nouisti q̄ planete qui eleuant: sunt illi qui vadunt p̄ motū firmamēti ad alioz locū. Et p̄t itelligi q̄ planete qui eleuant: sunt illi qui per fortitudinē alios vincunt. Nouisti etiā q̄ planete qui sequunt alios sunt illi qui vadūt vt iungant se cū alijs. Et manifestū est q̄ fortune vel infortune qñ participationē habuerint cū locis fratruz si infortune fuerint super alios eleuate: fratres modice vite erunt: qz non viuent nisi s̄m fortitudinē fortunarum.

C Masculozū datores sunt planete masculini in suis qualitatibus mundi: largitores autēz feminarū: sunt feminini in suis qualitatibus mundi.

C Et planete masculos tribuētēs sunt masculini in suo situ in mundo: z dantes feminas sunt feminini in suo situ mundi.

C Vult dicē q̄ planete masculini in se: z illi qui sūt masculini in situ mūdi: fratres tribuūt masculinos. S̄m p̄te feminini z q̄ sūt feminini i situ mūdi: sorores tribuūt: z tu potes itelligere totum hoc dictū per primā partem: z si aliquē planetā qui fuerit masculinus in se z fiet feminin⁹ s̄m eius situm in mundo iudicabis s̄m virtutem illius q̄ habuerit maius posse z fuerit plurium dignitatum.

C Oriētales itē p̄mos largiunt fr̄es: occidētales postremos. Rursus cū in figura largitores associēt s̄m gno rē s̄m signanti societate p̄ueniēt s̄m p̄cordiaz significabūt: z si cū p̄te iteruz fortune p̄ueniēt s̄m societate in suis reb⁹ indicabūt: si vō fuerint in signis nullā adinuicē societate habētibus: vel si qualitatez predicte qualitati contrariam habuerint: voluntate fratrum ad discordiam z inuidiam significabunt: z eos deceptores esse demonstrabunt.

C Oriētales similr dant primos fratres: z occidentales vltimos. Similr si planete dantes fratres habuerint participationē cōuenientē cū signo disponēte statū fratru: significat q̄ fratres se diligēt: z si fuerint in signo a quo nō sint iter eos aspect⁹: vel q̄ sit p̄rarius eius qd diximus inimicitiaz z inuidiam: ac deceptionē quaz habebunt scilicet vnus cum altero: significat.

C Pro. nobis in hoc picto dem̄at qualr sciemus q̄lis erit vel quō amor fratru. s. vn⁹ cū altero: z dicit q̄ planete fortune qui dant fr̄es si habuerint p̄ticipationē p̄cordiē cū decima domo vel cū loco m̄ris significabūt amorē z amicitia. S̄m si p̄cordiā hūerint cū p̄te fortune signabūt amicitia z p̄ticipationē in suba z in vita z his similib⁹: z illi q̄ cū illis locis p̄ticipationē nō habuerint significabunt inimicitia z malivolentiā z deceptionē inter fratres.

C Sigs aut vnāquāq̄ rem s̄m plus q̄ supradictū sit iuestigādo p̄scrutari voluerit satis h̄ agere poterit: si loco ascēdetis largitores p̄tas p̄stituerit: z tūc oēs eoz res quēadmodū i natiuitatib⁹ facim⁹ obfuem⁹.

C Et si quis voluerit p̄quirere de negocio fratru vltra hoc: p̄t imaginari sc̄dm hoc ponēdo planetā dantē fratres s̄m ascēdens z aspiciet in omnibus alijs rebus sicut fit in natiuitate.

C Postq̄ nobis demōstrauit quō sciem⁹ numerū fratru z totum eius negociū generaliter: vult nobis ostendere p̄ hoc dictūz status eius particulares: z dicit q̄ qui hoc scire voluerit ponat planetā dantē fratres p̄ ascēdēte z per illū faciat oēs alias p̄dictas domos etiā nobis demōstrauit in caplo parentū quō facere in hoc habemus. Et qñ istud sciuerit iudicabit oēs status fratru quos sibi dedit ille planeta: z p̄dices futura sibi tam particularia q̄ vltia.

C Tractatus s̄ glose Daly beben rodan: z est 3⁹ tractatus sue glo. 3⁹ partis quadripartiti p̄tolomei.

C In masculinis z femininis. Cap. 6^m.

Dixit Daly.

In tractatu glose que hāc p̄cedit docuim⁹ quaz tuz scire cōuenit de statib⁹ qui eē p̄nt ante natiuitate: volum⁹ tñ oñdere in hoc tractatu stat⁹ oēs quos scire volumus qui accidūt hora natiuitatis de reb⁹ nato acciditibus in seipso: z ponemus cū hoc iudiciū tēporis vite: z sp̄ p̄ponem⁹ v̄ba p̄tol. z glosabimus ea sicut buculqz.

Ost q̄ naturalē calle fratrum enarrationē explanauim⁹ qd in ipso nato cōtinget sub iūgam⁹ opz: z masculozū feminarūq̄ cōsiderationē primitus indicemus.

C Et postq̄ demōstrauim⁹ rōnē s̄m s̄m opinōnē naturalē cōcordataz: cōuenit nobis postmodū loqui de hoc in rōne rerū accidentiū ipsimet nato: z prio loq̄mur de masculis z feminab⁹.

Pro. in hoc caplo 3^e pris mōstrauit q̄ rō s̄m segē rōnē parētū: z q̄ rō p̄tines ad natū s̄m sequit rōnē: z p̄p̄a ordinauimus capla hui⁹ 3^e partis sicut añ locutus fuit in p̄ cap. ipsius pris: z p̄mitus incipit in reb⁹ p̄tinentibus ad natiuitate in masculis z feminibus.

C Cuius obseruatio non vnus modū est nec ab vna re sed ab vtroqz luminari z ab ascēdēte necnō a planetis in hoc auctoritate habentibus accipitur.

C Aspiciere in hac rōne nō est vni⁹ manerici nec accipi potest ab vna re sola imo a luminaribus ambobus z ascendenti z a planetis in his locis habentibus dignitatem.

C Vult dicere q̄ si natus erit masculus vel femina debemus accipere a duobus luminaribus s̄m statum eorum in mūdo: z s̄m natiuitate z ab ascēdente z a planetis p̄les h̄ntib⁹ dignitates in locis luminariū z in ascendente.

C Hoc autem ex qualitate qua hora casui spermatis fuerit p̄p̄ie deprehēdemus. In vniuersali vō mō p̄ q̄litates hora natiuitatis appentes hoc indicabit.

C Quā masculus z femina gñant in matrice cōuenit vt iudiciū hui⁹ rei p̄p̄ie sit p̄ticipij: qd est hora casus spermatis: z id qd de hoc scire possūmus q̄ p̄ticipiū qd est exi⁹ creature ē gñale p̄p̄ participationē quaz h̄z p̄ticipiū istud cū prio.

Tractatus

C nobis quoque generaliter obseruare uenit: si hec tria loca prefata: et planete eis oibus vel pluribus dominantes masculini fuerint: quia natus erit masculus: et si femini fuerint erit femina: et secundum hoc supra natum iudicabimus.

Et uenit nos aspicere si tria loca predicta et planete ipsa disponantur sunt omnes masculini vel feminini: vel maior pars eorum: et secundum hoc erit iudicium.

Tria loca que dixit sunt locus solis et lune et ascendens: et si hec tres loca fuerint masculina et planete ipsa disponantur masculini in se: vel per eorum situm in mundo vel hora natiuitatis: aut inuenerimus maiorem partem istorum vel illos qui maius posse habent qui sunt masculini: iudicabimus quod natus erit masculus: similiter faciemus si eos inuenerimus femininos vel maiorem partem eorum: aut eos qui maius posse habent: iudicabimus quod natus erit femina. Et iam tu scis quod planete dispositores sunt illi quod plures dignitates habent in his tribus locis secundum illos quos modos que narrauimus in Animodar.

Oportet etiam ut loca et planetas masculinos ac femininos consideremus: que admodum in huius libri principio monstrauimus: demonstrauimus in quibus ex naturis signorum in quibus fuerit: et ex naturis ipsorum planetarum: nec non ex eorum qualitatibus respectu mundi: cum orientales nati fuerint masculinizantur: feminizantur uero: cum occidentales extiterint. Item ex eorum qualitatibus respectu solis: masculinizantur namque cum matutinales fuerint: uesperinales existentes feminizantur. Ex his igitur omnibus quod genus inati constitutione secundum maiorem partem incurrit coniungimus.

Et conuenit nobis diuidere vel distinguere inter masculos et feminas a locis et a planetis eodem modo quo diximus primum in principio huius libri: et hoc est a natura signorum in quibus sunt et a natura ipsorum planetarum: et a statu eorum in comparatione mundi: quoniam quoniam fuerint orientales sunt masculini: et quoniam occidentales feminini. Similiter a statu eorum in comparatione solis: quia masculini sunt quando sunt matutinales: et feminini quoniam uesperinales. Et conuenit ut extrinsecus hoc de toto: et sciamus que natura vincet in natiuitate in maiori parte.

Si tu intellexisti a principio huius libri usque ad hunc locum bene debet intelligere omnia uerba ista: tamen si non intellexisti idiges glossa: nec cognosco aliquem intellectum tam grossum cui necesse sit iterari hec uerba multis uictibus nihilominus ea uolo tibi exponere una uice. dico quod pro dixit debemus distinguere et scire si tria loca que nominauimus in hoc capitulo: eorum dispositores sint masculini et femini per id quod diximus in principio parte in qua docuimus que sunt signa masculina et que feminina: docuimus etiam quatuor uisusque planetarum sit masculinus et etiam unum quodque signorum in comparatione mundi: et diximus quod sunt masculina quoniam fuerint in locis masculinis: et femina quoniam fuerint in locis femininis. Similiter fuerint masculini quoniam fuerint orientales: et feminini quoniam occidentales: fuerint et masculini quoniam fuerint matutinales: feminini quoniam uesperinales. Et postquam hoc totum demonstrauimus: tibi bene potes meditari que harum naturarum vincit: et secundum hoc iudicabis. Et si ambe nature fuerint equales iudicabis quod natus ille erit de duabus naturis commixtis.

In natiuitate geminorum. Cap. 7^m.

Dixit Dally.

Conuenit nobis similiter intendere in hac ratione id quod intendit procedens capitulum ita quod huius rei iudicium proprium est primum principii: et generaliter ipsius scire potest.

sumus per duo primum per participationem que est inter duo primum.

Similiter quippe modo nobis in geminis et eis pluribus esse eorundem predictorum locorum. id est luminarium et ascendens obseruare conuenit.

Conuenit etiam ut mentem apponamus in geminorum natiuitate ad ipsa tria loca que diximus que sunt duo luminaria: et ascendens.

Quod aliquem mulieres geminos pariant: notum et manifestum est: tamen quod pariant plus quam duo raro accidit. fuit enim quedam mulier que peperit. sex. similiter dixerunt mihi aliqui se uidisse mulieres peperisse. id est. filios et omnes obierunt. Et prolo. accipit significationem numeri filiorum quot mulier una uice habet a loco solis et lune et ab ascendente sicut ante fecit.

Hoc autem ex collectionibus euenire manifestum est.

Quia hec res accidit propter compositiones.

Uult dicere quod hora que cadit spuma si sol et luna fuerint in signis duorum corporum vel duarum figurarum et ascendens fuerit similiter separabitur spuma et gignabitur ex eo plus quam unus. Et propterea conuenit quod quoniam simile acciderit in natiuitate ut sit similis significatio: quia primum habet concordiam cum primo.

Si prefatorum locorum duo vel tria fuerint in signis duorum corporum: maxime autem cum planetis illorum dispositores: id est iterum accensum contigerit: ut quidam scilicet eorum sint in signis duorum corporum fuerintque quidam eorum bini: et bini vel plures in dispositione.

Et quando duo loca que narrauimus vel tres fuerint duorum corporum maxime si acciderit hoc id est planetis dispositores ipsa loca: vel quod sint unum. id est. planete in signis duorum corporum et alij de duobus in duobus vel plus quam duobus.

Quoniam acciderit quod locus solis et lune et ascendens sint loca duorum corporum omnes natos esse plus quam duos: et si duo horum trium locorum fuerint duorum corporum et acciderit ut dispositores sint simile in signis duorum corporum nati erunt similiter plus quam unus. Et si acciderit ut unus sit duorum corporum et dispositores aliorum in signis duorum corporum: erunt nati similiter plus quam unus. Et si acciderit quod omnia tria loca sint signa duorum corporum: et eorum gubernatores sint duo planete: vel quod sint in signis duorum corporum: nati erunt plures quam duo: et secundum hanc regulam iudicabis in oibus compositionibus: quia de compositiones multe sunt: et regula que est ibi necessaria est: ut ille qui maius posse habet: ibi sit duo: propter hoc erunt nati gemini: et si fuerint maioris posse. tres nati erunt. Et conuenit cuius natorum ponas ascendens per se a planetis qui illud significauerunt secundum quod ante demonstrauimus: quoniam locuri fuimus de parentibus et fratribus: et scies hoc per ascendens cuius eorum uolueris.

Et si loca dominantia signa duorum corporum extiterint: et cum hoc cum pluribus in figura planetis associantur: erunt nati plures duobus.

Et si loca principalia fuerint signa duorum corporum: et cum multis locis participationem habuerint in figura nati erunt plus quam duo.

Loca principalia sunt locus solis de die: et locus lune de nocte: et ascendens et alia que ostendimus in capitulo alitibus temporibus uite. Et loca principalia que dixit in hoc loco: sunt locus solis et lune et ascendens: quod si hec signa fuerint duorum corporum: et acciderit quod eorum quodlibet participationem habeat vel aspectum cuius plus quam uno planeta: nati erunt plus quam duo.

Eorum quoque numero nonnumquam augmentat planeta qui hanc proprietatem habuerit.

CEt addet in numero suo planeta qui habet bac proprietatem.

CUult dicere quod planeta qui disponit loca principalia: si fuerit de natura operandi duas res diversas: sicut est mercurius qui applicauerit ei plus quam duo planetes: vel fuerint in signo duorum corporum dat hoc totum augmentum natoz numero.

CGeneris autem nati notitia auget planetarum genus: qui soli et lune ascendentiq; signo associantur in figura que masculinis et femininis secundum premissum modum in nascendi fortitudine superaddit.

CEt addit in sciendo genus nati eorum genus qui participationem habent cum sole et ascendente in figura que affirmat videlicet generantem masculos et feminas modo quem diximus.

CPlanete que sunt participationem cum sole luna et ascendente in figura confirmante videlicet generantis masculoz et feminaz: sunt hi qui disponunt: et planete que applicantur quando fuerint in figuris duorum corporum vel fuerint de duobus in duobus: et manifestum est quod masculinum significat masculum: et femininum feminam sicut demonstratum in alio tractatu: et in capitulo fratrum.

CHec vero qualitas si signum ascendens et luminaria non pertinerit: habet ei loco medij celi loco sic inuentus fuerit: barum matrum plus secundum maiorem partem geminorum vel plurium erit.

CEt si itatus habet non complebitur signum ascendens cum duobus luminariis. sed inuenit hic statim in vice signi medij celi: erunt illud quod generabunt matres iste: in maiori parte gemini vel plures.

CUult dicere quod si tria loca que narravit non fuerint omnia duorum signorum: sed quod duo loca tantummodo sint duorum corporum: uenit nobis aspicere signum medij celi: quod si fuerit duorum corporum mater generabit duos vel plures secundum planetas dispositores cum quibus coniungentur: et raro accidit hoc quod natura de cime domus sit nature alterius quam ascendens.

CQuod autem proprium in triu masculinorum perturbatione est: ut quemadmodum contingit in albetatra qui sunt reges: contingat ut saturnus. scilicet iuppiter ac mars cum prefatis locis in duum corporum signis existant: et est proprium in perturbatione triu feminaz: ut id quod in alchatis contingit: eueniat ut luna videlicet ac venus: ac mercurius femininum in predictis locis permaneat. In duorum masculinorum ac unius femine perturbatione proprium est ut contingat sicut contingit illis qui diabolica vocantur: ut saturnus. scilicet iuppiter ac venus in illis sint locis. Parturiet etiam duas feminas et unum masculum cum id euenierit quod illis qui diabolici appellantur: euenisse dicitur: ut luna. scilicet et venus ac mars: illis in locis existant.

CEt res que pertinet ut nascentur tres masculini completi est: ut sit res in manerie que est in masculinis anepatros: et isti sunt reges: qui sunt saturnus: iuppiter: et mars cum locis que nominauimus in signis duorum corporum: et pertinet ut nascentur tres femine quod sit res in manerie que est generationis iaricos ut sit venus et luna cum mercurio et ipse femininus in locis que narrauimus: et pertinet ad generationem duorum masculinorum et unius femine ut sit res hac manerie que est in generatione illorum qui dicuntur discora ut sit saturnus: iuppi-

ter: et venus in his locis et generabunt due femine et unus masculus qui res generationis fuerit in manerie que dicitur dunnari fortitas: ut sit venus et luna et mars in his locis.

CIta diximus quod multe mulieres generant duos filios in uno ventre: ac euadent ac viuunt: et quicquid ambo morientur vel unum eorum: et habet omnibus manifestum. Mulieres tamen plus quam duos generantes: pance sunt. sicut pauci sunt viuentes ex his quod. 3. nascuntur vel quatuor simul: et pro hoc dixit Pto. status barum mulierum et filiorum suorum. Et dixit quod illa que tres filias genuit et. 3. filios in uno ventre: et quibus eorum fuerit completus de figura et copulatione sua: ita quod status natiuitatis sue sit. si fuerint masculini: conuenit ut sint tria loca duorum corporum et masculina: et sint domini horum trium locorum saturnus: iuppiter et mars: et ipsi similiter sit in signis masculinis duorum corporum. nam status talis qualis isti dicitur in greco anepatros: et si omnia tria fuerint feminina uenit ut sint tria loca duorum corporum et femina: et quod sint domini horum corporum venus luna et mercurius: et ipse femininus in signis duorum corporum semioz: et talis status qualis iste dicitur in greco iancos et si fuerint duo masculini et una feminina uenit: ut sint tria loca duorum corporum et unum feminus et duo masculina: et quod sint domini horum locorum saturnus: iuppiter et venus et ipsa loca duorum corporum: et venus femina: et saturnus et iuppiter masculini. nam talis status qualis iste dicitur in greco discora. Et si fuerint due femine et unus masculus uenit ut sint tria loca duorum corporum et unum femina et unus masculinus et quod sint eorum domini venus luna et mars ex modo in signis duorum corporum: et venus et luna femine et mars masculus et talis status qualis iste dicitur in greco dunnata rifoitas. Et potest intelligi verbus eius isto alio modo. quod si venus et luna et iuppiter fuerint dispositores horum locorum opz quod sic est. sed coniunctio saturni cum venere et luna non faceret re tales qualis ista: quod frigiditas et humiditas vinere haberet in hac copulatione: et haberet prope mori. Et secundum hoc intelligi potest de alijs rebus quas predictimus quando inuenieris quod unus planeta sit in loco alterius.

CSecundum hunc vero modum frequenter contingit ut natus non proficiatur: et ut in ipsius natiuitate quedam impedimenta corpori accidentia contingant. In ipsius est quibusdam membris id est ex quo nullus timor ueniet absque perfecta occasione contingit: aut erit in eis quoddam horum accidentium secundum partem rei que non apparet.

CEt accidit pro maiori parte in statu tali qualis iste quod natus non erit completus: et nascet cum alia pestilentia de his que accidunt in corpore: et accidet in aliquo membrorum suorum impedimentum pestilentie non per rem apparentem: sicut res que uenit sine suspicionem vel habebit in suis membris aliquod horum accidentium in modo eius quod apparet.

CUult dicere quod statim in quo mulier generat plures duobus: sicut tres aut plures: uenit ut illi qui nascuntur in tali statu: sicut iste: non euadent a morte aut aliquibus pestilentibus: quoniam in natiuitate triu masculorum ifortune plures sunt quam fortune: et in natiuitate triu feminarum vincit copulo multum frigida et damnosissima super copulationem temperata: quod venus luna et mercurius existentes feminini faciunt copulationem multum frigidam et damnosam: et in natiuitate duorum masculorum et unius femine: saturnus et mars habent participationem cum fortunis. Et cum hoc toto quod diximus: conuenit pro maiori parte ut moriantur: vel quod accidat eis damnatio membrorum: et erit hoc ante natiuitatem vel hora natiuitatis vel statim post natiuitatem. Et quod dixit in modo res que apparet. vult dicere de re que de-

Tractatus

boc accidet eis post natiuitatē per virtutē planetarū.
CIn monstruosis signis. Cap. 8^m.

Aulitas quā habem⁹ de hoc capto est in sciēdo si natus est homo vel non. et si homo: si est factus re imperfecte vel non.

Lud qdem qd nullatenus a nro recedit itellu est mōstruosaz figuraz enarratio.
CEt nō est extra rōnem loqui in his qui habent pmutatam facturam.

Ault dicere q loqui in his que hnt nām permutatam sequit rationem qui nascunt. 3. 4. 7. horum multū nascuntur de permutata factura.

CDicemus igitur primitus q in his luminaria frequentius inueniunt remota vel ab ascendente disiuncta: et q ab infortunis anguli continentur.

CBicim⁹ primit⁹ q duo luminaria sūt iuēta p maiori pte in natiuitate talitū cadētia ab angulis vel nō: p cordantiā cū ascendēte aliquā habētia: et planete infortunati in angulis potentes.

CAspice qd diximus anteq natiuitates hoīum sunt p cordes cū duob⁹ luminari⁹: et tu scis q planete cadētes sunt illi qui sūt in 12^a et 6^a. Illi tū q sunt in 3^a et 9^a sūt cadētes ab ascendēte nō aspiciūt. 10. sed aspiciunt ascendens: et planete qui nō aspiciunt ascendēs sunt existentes in domib⁹ nō aspicientibus ascendens. Un quādo accidit q sol et luna sint cadentes ab ascendēte: et q nō habeant cū ascendēte aspectus: et accidit q ifortune potētes sint in angulis significat q natus erit vilis miser et pmutate facture.

CUm hoc igitur sic inuentum fuerit: conuenit si hoc illud fore cōtigerit q in miseris et infortunatis natiuitatibus multotiens euenire dicitur.

CQuā rē inuenimus isto mō postq multoties accidit in natiuitate viliū et ifortunatoz puenit.

CId qd dixit isto modo. vult dicere q quādo luminaria fuerint ab ascendēte cadētia vel q ipm nō aspiciāt: et q infortune in angulis sint potētes. Et talis status multū accidit vel in natiuitate viliū et miseroz in qb⁹ vincit paupras et exulatio de vna terra ad aliā. vel in natiuitate eoz qui sunt facture pmutate vel in ambabus natiuitatibus.

CEt si natiuitates ille mōstruosaz figuraz nō fuerit. Licet be natiuitates non sint eorum qui non sunt facturarum permutatarum.

CUlt dicere q qn tales statū a cōstellatione inuenim⁹ in aliq natiuitatū et nō fuerint facture pmutate: puenit vt aspiciamus in alia re quā dicit: vt aspiciamus in coniunctione vel puentione q fuit ante natiuitatē: et q sciam⁹ planetas dispositores huius loci et p iunctionis vel puentionis et dispositores duoz luminariū hora natiuitatis.

CEt preteritā p iunctionē vel puentionē obseruem⁹ qtenus p iunctiois vel puentiois: nec nō loci luminariū natiuitatis hora dispositores planetas deprehēdamus. Quā si loca eoz in natiuitatib⁹: et locus lune vel ascendētis itez oīa. i. vel planeta loco p iunctiois vel puentiois nō alligent: erit nat⁹ forme mōstruose.

CSi loca eorum in natiuitate et locus lune vel ascendētis locus similr: siue oēs vel maior ps eoz non aspererint locum coniunctionis vel oppōnis: natus erit facture pmutate.

CJa pcepit se aspiciē cū statu quē tibi narraui pmit⁹ i alijs

4. rebus et eas adiūges cū eo qd pdiximus et p⁹ hāz rerū 4. est dispositoz p iunctiois vel puentiois q fuit an natiuitatē et 2° dispositoz loco luminariū duoz hora natiuitatis siue sit locus in natiuitate: vnus vel plus vno 3° est locus lune: et 4. locus ascendētis. Et si h oīa vel maior pars eoz nō aspererint locum cōiunctiois vel puentiois autis natiuitatē: et cū hoc acciderit q ifortune potētes sint in angulis et ambo luminaria ab ascendēte cadētia vel ipsum nō aspiciētia natus erit p certo facture pmutate ita q ei⁹ figura nō erit in figura hoīs: nō si aliqua hāz rerū vel maior pars fuerit hoc mō vel q sint maioris fortitudinis natus erit hō. sed erit pmutate vel stimate figure.

CDec aut si sic fuerint et cū hoc in qdrupedib⁹ vel ferilib⁹ signis luminaria repremus fuerint q ifortune in angulis erntes: nō erit natus ex hominibus.

CEt si heres sic fuerint et iuenerim⁹ luminaria i signis qdrupedū aut bestiaz feraz et plie q fuerint i angulis ifortune fuerint natus nō erit hō.

CQuā figure planetarū in natiuitate signauerint p certo q natus erit pmutate facture: et acciderit cū h q sol et luna sunt in signis bestiarū feraz et ifortune in angulis fuerint natus est aliqua fera be⁹.

CSi qua vō fortunarum cū luminari⁹ testimonium nō habuerit: sed eis ifortune testificate fuerint: natus non erit domesticus: eritq natura ipsius ex ferarum impediētium naturis.

CEt si nulla fortuna testificata fuerit: sed testificentur ifortune natus erit nō domesticus de natura syluestris nocentis.

CQuando sciuerimus p id qd pdiximus q natus est aial domesticū si iuenerim⁹ ifortunas duob⁹ luminari⁹ testificantes nat⁹ erit aial nō domesticū d nā syluestris potētis: et h totū ondit q aliqua bestia syluestris est que cū hoib⁹ bz vitā: et est domestica sicut canis et muspula. Et eoz alie que sūt societate cū hoib⁹ nō hntes sicut leo: et liuncia. Et alie que nō sūt fere hnt societate cū hoib⁹ vt camellus et asinus. Et alie que nō sūt domestice: nec hnt vitas cum hoibus sicut vacce syluestres et serui: demōstrat etiaz dictū istud q si duo luminaria fuerint in signis auium q aial erit auis: et si fuerint in signis piscium aial erit piscis: et alia oīa fm h. Et si tu intellexisti qgd dixim⁹ a p⁹ hui⁹ libri vsq ad hūc locū nihil tibi pot de h capto occultari.

CEt si iuppiter aut venus luminari⁹ testificent: erit natus ex aialibus domesticis vt sūt canes: furones: et his similia. Si mercuri⁹ aut testificet: natus erit ex aialibus qbus opus habent et vtunt hoies: vt ex gallinis: porcibus bobus capris: et his similibus.

CEt si duobus luminariibus testificentur iuppiter et ven⁹: natus erit de bestiis hntibus societate cū hoibus sicut canes furones et filia. Et si testificabit mercuri⁹ natus erit de aialibus de qbus seruiunt sibi hoies: sicut sunt galline: capre: pecudes: suelli: vacce et similia.

CProlo. dat hoc exemplū vt intelligas rōnem verborū suorū: ita q qn sciuerim⁹ qre demāuit q natus est bestia fera et testificabit luminari⁹ aliqua fortuna intelligem⁹ p hoc q natus societate bz cū hoib⁹ sicut canes et furones et similia: et hoc exemplū ostendit nobis aliam rōnez: et qn sciuerimus q natus est bestia nō fera et iuenerim⁹ aliqua fortunā testificantē luminari⁹: sciemus q illa bestia erit domestica. Et si cū hoc testificabit mercurius erit natus

de animalibus de quibus hoies sibi feruunt vel pficiunt multuz vt galline: capre: vacce: fuelle: pecudes ⁊ filia. Et tu itelligere potes qualibet haru reruz specialr per figuras stellarum que sunt cuz luminariibus: ⁊ fm illa figurā erit species animalis nati. Si figura stellarū fuerit de stellis que dicuntur gallina erit illud animal gallina vel alia talis auis. Et si fuerint luminaria cū figura que dicitur coluber siue serpens erit illud animal de reptilibus: ⁊ conuenit vt res alias oēs supradictas partitas teneas in memoria ⁊ intellectu tuo.

C Et si luminaria mouent in signis quoruz imagines sunt hoies oiaq; similr fuerint: natus ex hoibus vel ex his q; cū hoib; puerantur fore nō dubitamus: ppter q; eum monstruosam formā habere dicemus.

C Et si duo luminaria fuerint in signis figuraz humanarū ⁊ res alie fuerint vt predictimus erit natus homo: vel sequens hominem: erit tamen permutate ⁊ stimate facture.

C Vult dicere q; si figure planetaz hora natiuitatis fuerint eo modo quo narrauit q; significet certius pmutationē facture ⁊ fuerint luminaria in signis figuraz humanaruz natus erit hō vel assimilās ho: nihilominus erit pmutate facture ⁊ stimate. Sicut ego vidi multos natos esse sine pedibus: ⁊ alios sine manib; ⁊ alios sine aurib; ⁊ dixit quidam q; natū vnū viderat cui nō videbat aliquid mēbroz nisi foramē vnū q; qd recipiebat cibū: ⁊ aliud nāle q; qd eiciebat eum: ⁊ dixit mihi idē q; natus faciebat multa signa q; que dabat intelligi futura. Permutationes autē facturarū sunt multarū maneriez sicut illius qui nō pot se sustinere sub duob; pedib; ⁊ illi q; hnt caput planū: aut oculos clausos ⁊ similia. Nihilomin; gñalr scim; q; qñ luminaria fuerint ab ascendēte cadētia vel ipm nō aspexerint ⁊ ifortune potētes in angulis ⁊ dispositoz punctionis vel puentionis pcedētis natiuitatē ⁊ dispositoz luminariū ⁊ loc; lune: ⁊ locus ascendētis nō aspexerint eoz. s. aliq; locū punctionis vel puentionis antis: vel maior pars hoz: natus erit facture permutate vel stimate. Postmodū si voluerim; scire cuiusmodi animal est. aspiciem; loca duoz luminariū: ⁊ si fuerint in signis figuraz humanaz: nat; est hō stimar; ⁊ si in signis aliaz figuraz nat; erit illi; gñis. Et Ptol. vult nobis totū oñdere: vt nulla in hoc remaneat dubietas.

C Qualitatis autē istius notitia eiusq; pprietas erit hoc in loco iterū ex figuris signoz in qb; ifortune steterint que luminaria vel angulos cōtinuerunt.

C Scimus q; statū istū pprie in hoc loco similr a figuris signoz in qb; erunt ifortune que sunt apodeate de luminariibus vel angulis.

C Vult dicere q; qñ scierim; q; natus est facture pmutate ⁊ iuenerimus luminaria in signis figurarū humanaruz sciemus q; est hō stimar; ⁊ qñ hoc scierim; aspiciemus figuras signoz in qb; fuerint ifortune q; sūt potētes sup luminaria vel sup angulos: ⁊ p hoc sciem; q; mēbra sua sunt pmutata. v.g. Si fuerit in signis quadrupedū sciemus q; natus habebit plus q; duos pedes vel erūt pedes illius alterius maneriei q; pedes hoium alioz ⁊ silr corp; suū. Et iā nobis demonstrauit in hoc dicto aliā rē q; qñ ifortune fuerint apodeate de luminariibus ⁊ ipsa cadētia vel ascendens nō aspiciētia natus erit permutate facture.

C Item si signa fortunarum hoc in loco nulli predictarum loco testificet: erit natus non loquens eiusq; forma veraciter ⁊ perfecte mutabitur.

C Et si nō testificabit similr in hoc loco aliqua forma alicui loco de his q; narrauimus erit na-

tus irrationalis sine aliquo intellectu ⁊ cū hoc tota erit pro certo facture permutate.

C Vult dicē q; qñ sciem; q; nat; ē hō pmutat; aspiciemus silr si nō iuenerim; etiā aliq; fortunā testificantē ascendētī neq; luminariū natus erit pmutat; ⁊ cābiat; totalr ⁊ cōplete. Et ego vidi multas narrātes se vidisse quosdā natos qui vaccis assimilabant vel pecudibus vel his similibus.

C Si iuppiter at vel ven; testificet nati pprietas quo fuerit illa mutatio erit vt honoret ⁊ sublimet eo q; ex hoc illa figura armafor: odhotis cōtinget. i. figura ex venere ⁊ mercurio denominata necnō figura que nūcupatur arfocarazietu ⁊ his similia.

C Et si te deificabunt iuppiter vel ven; erit nat; hñs illā pestilentia honorat; ⁊ hēbit in reuerentia: q; de tali sit forma q; dicitur hermaphrodit;. Et vult dicere forma q; pñet ad mercuriū ⁊ venerē: ⁊ forma q; dicitur amfrocratiator ⁊ filia.

C Quādo scierim; q; natus est hō pmutatus aspiciemus si iuenerimus iouē vel venerē testificantē ascendētī vel luminariū duob; sciem; q; natus cū illa pestilentia erit honoratus ⁊ honestus: ⁊ erit hō qui loquet in legib; ⁊ pphetabit multa: ⁊ forma q; pñet ad mercuriū ⁊ venerē que dicitur hermaphrodit;. vult dicere log de reb; occultis q; nō videt: ⁊ sunt future. Et forma que grece dicitur amfrocratiator: vult dicere res que veniūt in volūtate alicui alter dicat eā sibi. v.g. Venit in volūtate alicui hois d; egypto rex de pcynt in illa hora mortuus est. Et dicit res futuras pro vna certitudine que sibi venit in voluntate: ⁊ id qd dixit ptole. ⁊ alie res tales. vult dicere augurare ⁊ aspiceret prouerbiuz ⁊ res in nube itelligē: ⁊ in aq; ⁊ in mēbris animalū ⁊ alia multa filia q; sciunt antiq; sapiētes de egypto animalū ⁊ alia multa sapiētes ⁊ itelligētes: magi. n. ⁊ cantatores egypti multa sciūt de reb; istis: ⁊ sciētis. Et si itelligim; a reb; q; narrāt de porphitō egyptiano ⁊ signalib; q; hi sapiētes fecerūt ⁊ isti icatatores appent i hodierna die ⁊ demifant q; erāt ml tū sapiētes in his ⁊ itelligētes valde: ⁊ in aliqb; locis idie ⁊ acyn: sunt aliq; multū sciētes talib;: tñ in terris q; sūt circa nos sūt bec pdita ⁊ destructa: sicut pdite sūt mlte alie scie.

C Mercurius ipse si testificet: fiet natus cum his somniorū interpretator: ⁊ ex his erit eius victus ppter q; surdus erit ⁊ absq; dentibus. In his vō rebus erit conuenientis nature ⁊ subdolis ac deceptor.

C Similr si testificabit mercurius erit natus cū oibus reb; istis somnioruz interpret: ⁊ qd habuerit lucrabit per hoc: verūtñ sine dentib; erit ⁊ surdus: tñ in omnibus alijs erit bonozuz moruz: boni intellectus: sensus ⁊ consilij.

C Vult dicere q; qñ Mercurius ex his fortunatus testificabit in natiuitate alicui; hois permutate facture erit somniorū interpret: ⁊ ex hoc lucrabit suū cibū: ⁊ os hēbit sine dentibus ⁊ erit surdus: tñ in oibus alijs rebus ⁊ suis statibus erit bonorum morum pudentie ⁊ boni consilij.

C In his qui non creuerunt.

Cap. 9^m

Dixit Daly.

Quonia multi eoz qui nascunt permutant morum tur eadē hora ppter vim ifortunarū in eorum natiuitate: conuenit vt rō eoz qui non recipiūt cibū sequatur eos qui nascunt d; pmutata factura. Ost; eoz qui nō creuerint sermocinatio pcessit: restat d; illoz elocutione quoz per natiuitatis horā ptingētuz notitiā habere

Tractatus

querimus. Hanc autem enarrationem ob hoc quod istud questus capitulum ab istorum duorum utroque modorum non longe remouet: quandoque locutioni de vita adberere: quibus vero illi contraria esse: eo quod huius investigationis vis quibusdam variationibus alteratur: sciendum est. Sermo namque vite non est nisi in his omnibus qui vitam senserunt. Hi autem sunt quorum vita solari circuitione quod est unum anni spatium nequaquam minor habet: vita vero que est in fortitudine est id quod minus esse dicitur: ut sunt menses: dies: et hora. Eorum autem qui non creuerit sermocinatio est eorum locutio qui ad aliquod istorum predictorum temporum non perueniunt: sed in breui tempore propter mali et nocuenti superfluitatem moriuntur. Quapropter vite investigatio multarum est partium. Illorum autem qui non crescent una est et plana.

Postquam superest nobis loqui in his que accidunt hora natiuitatis. In his loqui quod cibos non recipiunt conuenit ut sciamus quod hoc totum esse debeat quibus coniunctum: cum videtur in ratione vite: quod tamen istud elongatum non est: tamen ab his duabus maneribus: et quibus diuisus est ab eis: huius virtus huius rationis sit diuersa. scilicet una ab altera aliquantulum: quoniam ratio vite non est nisi in his qui habent vitam habentem et aliquid quantitate: et tales quales isti sunt de his quorum vita non abscinditur nisi compleuerint unam reuolutionem cursus solis et hoc tempus diuersum unum et vita que est potentia est illa que est minus ista. et talis vita qualis habet: est illa que durat per menses diem vel horam. Et loqui in his qui non recipiunt cibum est in illis qui non perueniunt ad complementum alicuius predictorum temporum imo in minoribus que hoc tempore moriuntur propter magnam fortitudinem mali et nocuenti quod accidit eis causa sue male constellationis. Et propter hoc est inquisitio vite multis modis et inquisitio eorum qui non recipiunt cibum generalis est et simplex.

Quoniam vult nobis demonstrare regulas et radices quibus scire possumus si natus uiuet vel non: incipit nobis primitus demonstrare per hoc dictum distinctiones que est iter hanc rationem de qua locutus est: et rationem vite aliquam quantitate habentis: et incipit memorare de eo quod locutus fuit in 3° capituli primis: et id quod dixit quod illi qui non recipiunt cibum est res posterior que scire debemus de rebus accidentibus hora natiuitatis. Et postmodum hec ratio debet esse coniuncta quibus cum ratione vite: et quibus ab ea distincta: et quibus in vita est esse debet rationi vite et ratio vite que est in potestate: et hec est que non complet unum annum siue sint hora dies vel menses: vices tamen in quibus habet esse distincta a ratione vite sunt quibus morietur natus antequam compleat aliquod horarum temporum: et hi sunt qui per certo non recipiunt cibum. Horum autem est regula generalis per malum et nocuentum magnam quod fortificat in eorum natiuitate in locis principalibus: et dimisit vitam que est per accidens: et hec est quae dixit quantitates habere: et isti sunt qui viuunt annum unum completum vel plus: et hoc quod nobis multis vicibus demonstrauit concordiam quam habet natura huius solis: et propterea reputat quod vita huius que habet quantitates est illa que peruenit ad unam reuolutionem cursus solis vel plus una. Et posuit aliam diuisionem rationis vite illam que est potentia et isti sunt illi qui non complent unam reuolutionem et hi diuersi sunt: quod eorum sunt qui viuunt horas qui viuunt dies et qui eorum menses et eorum qui dies

et horas et eorum qui viuunt dies et menses et sicut. Illi tamen qui nulla vitam habent sunt qui cibum non recipiunt nullo modo: et talis modus qualis iste est idem in omnibus: et hoc est propter magnam malum et nocuentum quod fortificat in eorum natiuitate in locis principalibus. Et postquam Ptolemaeus nobis demonstrauit hoc dixit quod est quod dixit. Et propter hoc est inquisitio vite per multas partes. vult dicere quod regule et radices quibus scire possumus vite negocium sunt multe et diuersorum modorum. porro dixit et nonne alias que est quae dixit et inquisitio eorum qui non recipiunt cibum est generalis et simplex. vult dicere quod regule et radices quibus scire possumus statum eorum qui non recipiunt cibum est una maneries et simplex: et hoc est fortificamentum mali et impedimenti et alyndies solummodo.

Generaliter igitur cum luminariis aliquibus in angulorum aliquo fuerit: eius associet infortunarum altera in longitudine que cum eo fuerit gradu per gradum: vel fuerit in figura egercuria: nec fortunarum aliqua et associetur in figura: fueritque dispositio loci luminarium in locis infortunarum: natus non uiuet sed morietur.

Generaliter dico quod quoniam aliquod luminare fuerit in aliquo angulorum et fuerit sicut aliquo infortuna participatione aliquam habens cum eo in longitudine que fit cum eo gradu per gradum: vel ipsius aspiciens in figura duorum laterum equilateralium: nec habuerit cum eo fortuna participatione de figura. Et dispositio luminarium loci inuenit fuerit in locis partium infortunarum natus ille non recipiet cibum: et morietur hora qua nascetur.

Primum quod peruenit volenti addiscere est ut addiscat rationem reze et postea vadat additameto rationem compositorum et in quantum demonstrauit quod ratio eorum qui non recipiunt cibum est ratio generalis et simplex: primitus incipit ea: et quoniam ea incipit et profecerit incipit ostendere rationem vite: quod multarum est diuisionum et maneries. Et nos volumus ostendere verba sua dicentes quod quoniam dixit quod fuerit aliquod luminare in aliquo angulorum. vult dicere quod sit luminare in ipso gradu anguli: et hoc est ut sit in circulo oriente vel in circulo meridiei. Et id quod dixit et si fuerit aliquo infortuna: sicut habens aliquam participationem cum eo in longitudine que fit cum eo gradu per gradum: vult dicere quod sit infortuna iuncta cum luminari in longitudine et latitudine. Et id quod dixit. et aspiciat se cum eo in figura duorum laterum equilateralium. vult dicere quod sit in fortuna et in angulo et in circulo oriente vel meridiei: et cum erit in 4° alteri luminaris quod erit in angulo eius vel oppone: et quoniam imagina bimur partem in uno circulo: et imaginabimur unam lineam que vadat ab uno ad alterum et duas lineas que exeunt de ipsis ambobus applicatas ad terram fit hoc triangulus duorum laterum equalium: peruenit et ut habet applicatio sit in longitudine et latitudine si fuerit cum sole exire infortuna in zodiaco ipso signorum et si fuerit cum luna quod sit infortuna in circulo inclinato lune. Et quod dixit. nec habuerit cum eo aliquam fortuna participationem de figura. vult dicere quoniam luminare fuerit cum infortuna in predicta manerie et aliquo fortuna: illud non aspexerit luminare extrinsecus in hac manerie. Et id quod dixit: et fuerit dispositio loci luminaris in locis planetarum infortunarum. vult dicere quod quoniam lungen oes res ille in aliquo luminari et acciderit cum hoc quod dispositio loci sui sit in domo alicuius infortune: aut triplicitate aut exaltatione eius: aut quod aspiciat infortunam. Natus cui fuerit in eius natiuitate aliquod luminare in hac manerie cibum non recipiet: et statim cum natus fuerit morietur.

Quod si fuerit in figura egercuria: sed in piccione radiorum infortunarum a locis luminarium ad ipsius ascendentes fuerintque infortunatores duo: alterum vel utrumque luminarium infortunates ad ipsorum duorum loca vel alterius ascendentes. Aut si in eius vel eorum oppone fuerit seu si una

vna ifortunayz alterz luminariū ifortunauerit cū eoz altera fuerit oppōita: altera qdē ad luminaris locuz ascēderit: natū vitā nō hīe minime dubitatur.

C Et si cū h nō fuerit in figura duoz latez eq̄liū: sint tñ in p̄iectione radioz p̄ltaz ifortunayz loci duoz luminariū vel q̄ ascēdat ad ea: z ifortune fuerint due impediētes aliqd̄ luminare vel ipsa ambo siue sit q̄n ascēdat ad loca amboz v̄l ad loca alicui⁹ eoz: v̄l q̄ sint in oppōne alicuius eoz: vel ambozū sup̄ diametrū: vel q̄ vna ex ifortunis ipediētibus aliqd̄ duozū luminariū sit ex̄ns in eius oppōne sup̄ diametrū: z alia ascēdēs ad locū luminaris: natus ille nō hēbit vitā.

C Totū h̄ dcm̄ iacet in re vna q̄ ē vt si tres sint res iter luminare z ifortunā sic illā quā aū dixit. Distictio tñ q̄ est iter p̄m̄: z h̄ ē vt luminare cū ifortuna iūctū nō sit gradu p̄ gradum: sed sint iter eos aliqui gradus pauci: siue in lōgitudine siue in latitudine vel in ipsīs ambabus: z q̄ ascēdat in ifortuna ad luminare: vult dicere q̄ vadat z ponat se in angulo vbi fuerit luminare: qz hec maneries non est applicatio in figura duoz laterum equalium: sed est applicatio per proiectionem radiozū.

C Qm̄ maximū nocumētū qd̄ est in hoc valitudine z p̄fectū qui ex lōgitudine loci ad locū luminariū ascēdētis in vite spatio puenit destruit z occultat.

C Et hoc est pp̄ magnū nocumētū qd̄ est in hoc: dānat z destruit vtilitatem: z bonū qd̄ puenit p̄pter elongationē loci ascēdētis ad loca duorum luminariū in durabilitate vite.

C Vult dicē q̄ qñ ifortuna dānanerit luminare ex̄ns in angulis: z nulla fortuna applicuerit ad luminare: s̄l̄ ifortunā nō applicat p̄ lōgitudinē z latitudinē: s̄z p̄ radios: v̄l ascēdit ad locū suū maḡm nocumētū qd̄ ē in statu dānofo: z destruit vtilitātē z bonū qd̄ puenit pp̄ elongationē ifortune z luminaris. Et p̄tol. vult nob̄ dem̄fare p̄ h̄ dcm̄ rōnē q̄ h̄ stat⁹ ē: sic rō p̄ quā narravit: z nūc nob̄ dñsuz ē q̄ iudiciuz illoz q̄ nō recipiūt cibū est p̄ vnā rē simplicē: z hoc ē vt sit aliqd̄ luminariū vel ambo in ipso gradu anguloz ex̄ntibus ipsīs dānanis ab ifortunis: z dñs ill⁹ loci in dignitate ifortunayz nulla fortuna ipsa aspiciēte. Et si ambo luminaria fuerit isto mō for̄t⁹ ē. z si vnū h̄ mō fuerit z aliū alio: indiget alio intellectu. Et p̄tol. docet nos hāc regulā quaz posuit in nō recipiētibus cibū: p̄ alia q̄ nūc vult dicere.

C Id aut̄ qd̄ pp̄rie solē impedit ex̄ his que sunt in loco q̄ ad ipsius locū ascēdit mars esse dicif: lunam v̄o saturnus. At in eoz oppōne vel cū ad ipsam ascēderit p̄tingit p̄trarium. Solē etenim saturnus: lunā v̄o mars impedit: maxime autē cum locis luminariū z ascēdentis: dispositores eoz existendo dominant.

C Et si dānās solē pp̄rie fuerit mars: qm̄ ascēdit ad locū vbi ipse est: vel saturnus ipse qui lunayz dānanerit p̄ oppōnē: v̄l qz ascēdit ad locū eius: hoc erit in p̄trariū: qz ille q̄ solē dānat est saturnus z mars lunā: z pp̄rie si dñabunt in loco luminariū z in ascēdēte habēdo dispōnē eozum.

C Vult dicē q̄ maior fortitudo nocumētū z mali est si in fortune fuerit dispositrices luminariū z ascēdētis cū h̄ q̄ sint nocētes luminariibus: z manifestū est q̄ quādo infor-

tuna fuerint in aliquo angulo offendit oēs quatuor.

C Et si duas oppōnes habuerit: fuerintqz luminaria z ifortune in angulis vel in equicruria figura: mortui vel semimortui nascuntur infantes.

C Et si cuz eis oppositū habuerit sup̄ diametrū z duo luminaria z ifortune fuerint in angulis z in figura duorum laterum equalium nascuntur tunc creature siue mortue siue semiuue.

C Dic̄ p̄ficiē regula eoz qui vitā nō recipiunt z moriunt̄ hora qua nascunt̄. Et est v̄rytraqz sit in fortuna z oppositione v̄riusqz luminariū per longitudinem z latitudinē z eoz v̄rūqz in aliquo anguloz. 4. z quando sic fuerit cōuenit vt nascant̄ mortui vel quasi.

C Qd̄ si ita p̄tingit z ab altera fortunayz luminaria separata: vel in figura fuerint ei associata: z puenerint radij ad p̄cedētes ptes: viuet nat⁹ fm̄ signationē numeri graduū q̄ fuerit iter albileg z pp̄ious ifortune radios ex numero mēsu vel diez aut horayz fm̄ eoz ifortunij quantitatem que sunt huius occasio.

C N̄n̄ bec ita fuerit z diuidūf ambo luminaria p̄ aliquē p̄ltaz fortunam: vel būerint cū ea p̄ficiētionē in figura z radi⁹ applicat ad primas diuisiones: natus viuet tātū quātū fuerit gradus q̄ sūt iter hyleg z radiū ifortune ex̄ntis magis p̄pe tot mēses dies z horas s̄z stat⁹ ipsi⁹ malitie quātitatē: z fortitudinē reruz hoc facientium.

C Vult dicē q̄ qñ ifortune z luminaria fuerit in angulis z acciderit cū h̄ q̄ luminaria sepant̄ a iūctione p̄ltaz fortunayz cū paucis gradib⁹: aut sepant̄ ab aspectu fortunayz: tūc dabūt fortune fortitudinē qua viuet fm̄ quātitatē graduū q̄ erūt iter luminare z ifortunā. z si nocumētū ifortune fuerit mltū forte erūt bore: z si mediocre erūt dies: z si debili⁹ erūt mēses. Et iaz nobis pb̄auit p̄tol. q̄ luminare in quo aspiciē oz in his est eoz illud qd̄ fuerit hyleg. Et s̄l̄r pp̄lauit p̄ id qd̄ dixit numez graduū qui erūt iter hyleg z radiū ifortune que est: qm̄ ifortuna in hoc statu non est cum luminari in figura duoz laterum equalium.

C At si ifortunayz radij ad p̄cedētes ptes luminariū: fortūayz v̄o ad seq̄ntes puenerit: nat⁹ crescet z viuet.

C Et si radius ifortunarū fuerit qui ad diuisiones primas applicat luminariū: z radius fortunarū qui applicat ad diuisiones sequentes eaz: natus recipiet cibum z viuet.

C p̄tol. vult dicere in quolibz loco p̄inas diuisiones illas que ascēdūt ante sicut piscis qui ascēdit anteq̄ aries z p̄mi gradus arietis anteq̄ postremi arietis: z sic 9⁹ domus anteq̄ 10⁹: z h̄ talia z pres que sequunt̄. vult dicere que post veniūt sicut aries sequit̄ pisces z gradus sc̄ds arietis sequit̄ p̄mu: z 10⁹ domus sequit̄ 9^{am}: z postq̄ ita est bene demōstrat hoc dictū eius q̄ luminaria erunt ab ifortunis separata: z vadunt v̄rsus fortunas: z quando fuerint isto modo natus recipiet cibum z viuet siue sint luminaria z ifortune in angulis siue in alijs locis.

C Itē cū elenabunt̄ ifortune sup̄ associātes fortunas in figura: erit natus misere qualitatis z imbecillis.

C Similiter si planete ifortune fuerint sup̄ fortunas eleuate que sunt concordate in figura erit natus ifortunatus z vilipensus.

Tractatus

Quādo scierimus q̄ natus recipiet cibum ⁊ viuet: aspiciemus si iuenerimus infortunatas fortiores q̄ fortunatas dātes vitam: sciemus per hoc q̄ natus erit vilipensus ⁊ infortunatus ⁊ stimatus: aut omnia sua membra de mala ⁊ infirma compositione.

Quā si fortune eleuabuntur natus cum parentibus non morabitur.

Et si fuerint fortune exaltate: natus erit aliorū parentum.

Uult dicē ⁊ q̄ si fortune in B̄ statu fuerint maioris fortitudinis q̄ infortune: lz natus p̄pter hoc euadat a pestilentijs ⁊ infirmitatibus nō enutrient ipsuz parētes sui s̄z aly.

Et si altera fortunaz cum luna pariter oriatur vel ictifal babeat: ⁊ altera infortunarum occidat: natus a parentibus nutrietur.

Tamen si ascenderit aliqua fortuna cuz luna aut applicuerit ei ⁊ aliqua infortuna in occidente: nutribunt eum parentes sui.

Uult dicē q̄ q̄ luna fuerit in oriente ⁊ p̄ticipationē habuerit cū aliq̄ fortuna ⁊ fuerit in oppōne eius in occidēte aliq̄ infortuna vincet luna: ⁊ p̄ea enutribūt eū parētes.

Hoc itēz modo multoz natoz erit observatio.

Aspiciemus etiā in multis filijs isto modo.

Uult dicere q̄ hoc modo aspiciemus ad quēlibet filioz qui nascunt vna hora ad loca sui ascendentis: ⁊ sciemus si viuet vel non: vel qualis erit status eius aspiciēdo a loco significatoris cuiuslibet eorum in loco ascendentis sicut in precedentibus docuimus.

Cū stellaz aliq̄ duobus pluribusue modis in figura societate habētū in occidēte fuerit: ifans semiuuius oriet: aut velut carnis frustū: aut imperfecte creatiōis.

Et si aliqs p̄taz h̄ntū p̄ticipationē in figura fuerit in duab⁹ manerieb⁹ vel plib⁹ in occidēte creatura semiuuiua moriet: aut nasceit in figura frusti carnis: aut de suis membris stimatus.

Uult dicere q̄ si luminare fuerit infortunatū in angulo occidentis vel aspexerit illud aliqua infortuna ab angulo occidentis in 4° vel oppōne: creatura semiuuiua nascetur vel in forma frusti carnis: aut stimatus ⁊ diminutus mēbris suis. Et diffinitio vniuscuiusqz horum qui erit per casum prateritum de his qui nascuntur stimati.

Et si altera infortunaz sup eā eleuet: nō nutriet natus vel nō habebit vitā fm̄ B̄ q̄ per istud p̄tingit.

Et si sup ip̄z eleuabit aliq̄ infortuna: nō nutriet natus vel vitā nō habebit fm̄ q̄ puenit p̄ hoc.

Uult dicere q̄ si aliqua infortuna dominabit super luminare aliquod existens in occidente nō nutrietur natus nec vitam habebit fm̄ regulas antedictas.

In spatio vite. Cap. 10^m.

Dixit Daly.

Caplin istud sepatū est a caplis antedictis: qm̄ nō p̄tereūt illa horā natiuitatis: narrationis tamē hui⁹ capli: ⁊ alioz que succedūt horā natiuitatis p̄tereūt.

Druz qdē accidētū q̄ post partū p̄tingūt enarratio. Primus est vite fermocinatio: eo q̄ eoz q̄ primitus ordinauerunt ex his oibus que raro p̄tingunt tractare: qui ad tot annos vite nō peruenerit: in qbus ista p̄fici possunt: nobis r̄sum habere conuenit.

Loqui p̄rio puenit in vita loq̄ndo de accidētibus q̄ p̄tingūt post natiuitatē: nā puenit vt r̄sum fiat de illo qui primitus ordinat iudicium vniuscuiusqz rei accidentis nato vite ānos aliquos nō habēt in qbus possint res ipse cōpleri.

Accidētia que cōtingūt nato post natiuitatem sunt ea que accidunt in corpore suo ⁊ spū suo: ⁊ qd̄ accidit de honore: ⁊ magisterio: de filijs ⁊ filiabus: si mentē apposeris ad verba P̄tol. nō indigebis glosa.

Hec autē observatio nec leuis est nec plana: tamen ex dominantium locoꝝ potestatibus accipitur ⁊ deprehenditur. Qd̄ multis modis observatur.

In intellectus huius rei est res abscondita: tñ potest sciri a dominio locoꝝ p̄ncipalium: ⁊ eoz fortitudine: qz hec est res ad quā debemus aspiciere per multas partes.

Sapientes antiq̄ hui⁹ artis p̄cordati sūt q̄ signatio vite oz accipi a dñio locoꝝ p̄ncipalium ⁊ eoz fortitudine in natiuitate. Sūt tñ diuersaz opionū in manerieb⁹ q̄ sciri pōt quātitas vite: qm̄ eoz sūt q̄ reputāt q̄ qd̄z luminariū qm̄ fuerit in aliquo anguloꝝ in quocūqz sit aptus sit eē byleg.

Et ḡnāl̄ qm̄ mltē dignitates p̄iūgent alicui luminariū p̄ponūt illū ⁊ accipiūt ab eo signationē quātitatis vite. Et sūt aliq̄ q̄ reputāt q̄ qm̄ nō aspexerit byleg: aliqs dispositioꝝ lo ei sui: ⁊ h̄ ē ille q̄ d̄z alcocoden q̄ nō sit aptus vt sit byleg: fm̄ opionē eoz ⁊ alia multa q̄ scripta sūt in libris eoz. Et sūt aliq̄ eoz q̄ reputāt q̄ d̄z fieri directio byleg: ⁊ d̄z ataq̄ p̄ ascēssiones ciuitatis semp. Et sūt aly q̄ dicūt q̄ d̄z fieri B̄ ataq̄ p̄ ascēssiones circuli directi semp: ⁊ sūt aly q̄ dicūt q̄ d̄z fieri p̄ gradus eq̄les: ⁊ aly q̄ dicūt q̄ p̄cordari oz donū solis cū alcocoden: ⁊ si discordauerit aspiciāt i reuolūtione āni: ⁊ quēuis eoz p̄cordatē nocturnēto h̄ anni ponēt p̄ abscisore vite. Et oēs de vie sūt mltoz sensuū ⁊ mltaz inuolutionū. Et P̄tol. exc̄it has oēs ⁊ accipit viā vna q̄ sequit̄ regulā nālē ⁊ accipit p̄ byleg locoꝝ p̄ncipalium fortiorē ⁊ nobiliorē q̄ est in natiuitate: ⁊ facit directionē ipsi⁹ byleg per ascēssiones cōmixtas de ascēssionibus ciuitatis ⁊ de ascēssionibus circuli directi: qz facit ataq̄ p̄ ascēssiones circuli in quo est byleg. Nihilomin⁹ qm̄ mlti eoz q̄ sunt noiati ⁊ autēricati i hac arte opāt p̄ byleg ⁊ alcocoden: bonū erit vt in B̄ spatioꝝ habeamus aliq̄ vt tibi patefaciamus aliqd̄ de suis dictis in B̄ loco. Dico q̄ p̄mitus aspiciūt ad luminare vias. i. baiz: ⁊ si iūgent in eo p̄tes dignitates quam iūgant in altero loco de p̄ncipalib⁹ ⁊ acciderit cū B̄ vt aspiciat aliq̄ue dispositioꝝ suoz accipiūt illud p̄ byleg: ⁊ illuz dispositioꝝ p̄ alcocoden. Et si B̄ non acciderit et aspicient aliud luminare in hac eadē manerie: ⁊ sic lbunt p̄quiredo donec iueniāt qd̄ aspiciāt aliqs dispositioꝝ suoz: ⁊ dicūt q̄ vita erit fm̄ numez reuolutionū dispositioꝝ ipsi⁹ aspiciētis ipsuz. ⁊ si fuerit idē alcocoden potēs erit f̄z numez ei⁹ maiorē. ⁊ si fuerit mediocre erit f̄z numez mediocre. ⁊ si fuerit debili⁹ erit f̄z numez suū minorē. Et in q̄lz hoz nūmeroz addūt ⁊ minuūt f̄z fortūas ⁊ infortunatas aspiciētes alcocoden pro byleg: ⁊ fm̄ magnā fortitudinē ⁊ debilitatē byleg ⁊ alcocoden: ⁊ hec ē sūma opionis eoz: ⁊ sic in eoz libris inuenies eā demonstratā. Et postq̄ P̄tol. memorauit in B̄ li^o suo multa de reuolūtionib⁹ p̄taz bonū erit vt nūc patefaciamus dictū ei⁹. Dico q̄ numerus maior cuiuslibz p̄taz ē tātū quoz sūt gradus terminoz suoz p̄ oia signa. Saturn⁹ h̄z. 57. Iuppiter. 79. Mars. 66. Ven⁹. 82. Mercurius. 76. Numerus minor cuiuslibz p̄taz est quātus gradus in qbus vadūt p̄te reuolūtiones eq̄les. Saturnus. 30. qz in. 30. annis cōplet vnā reuolūtione. Iuppiter. 12. annos qz in

qz in his bz reuolutionē vnā. Mars. 15. annos: qz complet reuolutiones. 8. Venus. 8. qz in his cōplet. 5. reuolutiones. Mercurius. 20. ānos: qz in his cōplet. 61. reuolutiones cōpletas. Et qñ adiugemus annos maiores p̄taz cū minorib⁹ erūt medietates totius anni mediocres: 7 f3 B erunt anni mediocres. Saturni. 43. 7 medius 7 āni mediocres. Jouis. 45. 7 medietas. 7 Martis. 40. 7 medius. 7 Venens. 45. Mercurij. 48. 7 qz sol bz medietatē maiorem firmamēti q̄ est a p̄n⁹ leonis vsqz ad finē capricorni. 7 i hac medietate sūt signa ifortunaz q̄ sūt scorpio 7 capricorn⁹: 7 sol in hac medietate bz termini dignitates: 7 qñ minuemus duo signa remanēt quātor q̄ sūt. 120. gradus tot sunt sui anni maiores: 7 B p̄cordat cū elōgatione de trino: 7 qz ei⁹ exaltatio est in. 19. gradu arietis sūt tot anni sui minorēs quot sūt isti gradus: postmodū acceperūt medietates annoz maioz solis q̄ sūt. 60. 7 addiderūt eis annos minores: 7 B p̄cordat cū elōgatione de 3⁹ sūt anni. 79. 7 acceperūt medietatē qui sūt. 39. anni 7 dimidius: 7 posuerūt eos annos mediocres solis. Sitr fecerūt de luna qñ bz in minori medietate dignitatē terminat: qñ minuet ide aqri⁹ 7 aries q̄ sūt domus ifortunaz remanēt. 120. gradus: 7 qñ hec medietas ē diminitaz ascēssionū in habitatione diminiuit sibi quātū corpus lune q̄. 12. gradus: 7 sic remanēt anni maiores lune. 108. 7 loco hui⁹ diminutionis addiderūt quātū est medietas sui corpis q̄ est sex gradus sup annos minores solis: 7 posuerūt eos p̄ annis minorib⁹ lune. 7 sūt. 25. anni 7 cōpleuerunt diminutionē q̄ fuit in annis maiorib⁹ cū hac additione quā addiderūt in annis minorib⁹: postmodū acceperūt medietatē annoz maioz lune q̄ sūt. 54. 7 addiderūt sup eos quātū est corpus lune q̄ ē 12. gradus 7 sūt oēs. 66. 7 posuerūt eos p̄ annis mediocribus lune: post pbauerūt B multotiēs sine numero: 7 inuenērūt q̄ bene r̄ndebat p̄ experiētā: 7 posuerunt eos qñqz annos qñ planeta potēs erat: 7 qñqz mēses qñ iuentebant eū debilē: 7 qñqz dies qñ dbilis erat multū: 7 qñqz horas qñ erat in sūma debilitate: 7 addiderūt 7 minuerūt in q̄lz eoz f3 q̄ inueniebāt status cuiuslz eoz. v. g. qñ daret p̄ta annos suos maiores: 7 minuerēt de sua vtute quātū est q̄rtū minuebāt q̄rtā p̄te annoz suoꝝ. Ptol. aut̄ eycit 7 vitat viam istam p̄pter magnam inuolutionem que est in ea: 7 accipit vnā viam que sequit̄ regulam naturalem: 7 p̄pterea puenit vt hec sit via c̄erta 7 veridica solūmodo.

C Modus at̄ q̄ f3 n̄az existimationē puenit: 7 q̄ nālē viā imitat̄ ē vt enarrabim⁹. Hec at̄ obseruatio ex loco albileg: 7 eoz q̄ sup albileg potestatē habuerint: necnō 7 stellaz interficientium locis p̄sideratur.

C Manerēs tñ op̄inioni n̄re pueniēs 7 que viā sequit̄ nālē ē quā mō dīcē volumus: puenit enī vt aspiciam⁹ in locis bylegioz: 7 i reb⁹ dñiantib⁹ sup loca bylegioz: 7 sitr in p̄tis iterficiētibus.

C Manerēs q̄ viā seq̄t nālē est p̄ quā scire possum⁹ quātitate vite: 7 p̄ eā scire possumus id qd p̄cordat cū arte nārū. Qm̄ Arist. pbauit in li⁹ gnōnis 7 corruptiōis: qm̄ linea egnoctialis ē q̄ facit p̄tinuare 7 durare oēm gnōnē: 7 linea gōdiaci fac̄ gnōnē 7 corruptionē. Et qñ sciuit Ptol. q̄ p̄hi p̄cedētes ostēderūt istā rē recta dem̄fatione in libris suis p̄quisiuit viā q̄ p̄cordet cū eis i hac arte: 7 qñ iuenit posuit eā in B ca⁹ p̄ quolz B scire volēte. Et p̄m⁹ qd narrauit de eo est q̄ regula gñalis in hac re est q̄ vita cōtinuat 7 durat p̄ loca bylegioz 7 planetas ea disponētes. Et res q̄ faciūt eā abscondē sūt loca p̄taz h̄ioz bylegioz: 7 fm̄ B puenit vt sit quātitas vite tāta quātū est iter has duas res de nūero gra. egnocty. 7 dixit p̄ p̄tis 7 locis abscondētib⁹ iterfectores: qz dāt mortē: 7 id qd dāt mortē est iterfectores tā bñ de

reb⁹ q̄ sūt eē corpus q̄ p̄ his q̄ sūt itra sic est cōplo mala: vel humor corruptus aut vitus destructio vel finis m̄ae nutriētī nālē calozē sicut dem̄fauit Hipp. Gal. 7 aly p̄fici m̄liti: 7 B demōstrat nob̄ itellectū gñalem quātitas vite. Incipit mō nobis ostēdere vnāquāqz rē istaz: 7 dicit.

C Istaz vō rez vnus cuiusqz notitia est vt subiūgiat. Prīmū nāqz nob̄ scire puenit q̄ loca albileg illa sūt i qb⁹ stellā cui⁹ dñiuz fuerit albileg eē opz: hic at̄ sup signū ascēdētis qd est a qnqz gradib⁹ q̄ sup orizōtez ante ip̄m ascēderūt vsqz ad viginti qnqz q̄ ad ascēdēdū remāserit: 7 post hos gradus q̄ in hoz triginta graduū dextera eragona radiatione p̄sistūt q̄ sūt domus fortunū. Et hi q̄ sūt in eoz aspectu tetragono qd est mediū celi sup terrā: 7 gradus etiā q̄ sūt in eoz trigona radiatione qd est locus q̄ neuz appellat̄. Necnō 7 gradus q̄ sūt in eoz oppōne qd est occidēs. Hoz at̄ id qd ad p̄mittēdū pueniēs ē eo q̄ fortioris auctoritatis existit: id eē dī qd ē celi mediū sup terrā: 7 post B ascēdēs: deiceps id qd celi mediū ascēdit: 7 post ip̄z occidēs: 7 post ip̄z id ad quod celi mediū p̄cedit.

C Distinctio vnus cuiusqz rez istaz ē fm̄ q̄ volo dicē: nūc p̄mū qd nos scire puenit ē q̄ loca bylegioz sūt i qb⁹ eē puenit p̄ta dispositoz byleg: 7 B ē signū ascēdētis qd ē a qnqz gradib⁹ q̄ ascēderūt ante orizōtē vsqz ad viginti qnqz gradus q̄ remanēt ad ascēdēdū postea: postmodū gradus q̄ sūt in dextro hoz triginta graduū in septili eoz: 7 isti sunt vndecima domus fortune: 7 alij q̄ sūt in q̄rta eoz sup terrā: 7 isti sūt mediuz celi: 7 illi q̄ sūt in trino eoz sūt locus q̄ dī theos 7 illi q̄ sūt in eoz opposito: 7 isti sūt in occidente. Illi hoz quos nunc p̄ponere puenit pp̄ magnū posse qd bñt in dispōne ac dñio: sunt illi de medio celi sup terrā. Et subsequēter illi q̄ sūt in ascēdēte: postmodū illi q̄ ascēdunt ad mediū celi: postmodum illi qui sunt in occidente. Et postmoduz illi qui sunt ante mediū celi.

C Res due sūt quas nobis de h̄ōib⁹ puenit demōstrare. vna est diuissio. 12. domoz. 7 alia est suaz viriuz ordinatio vni⁹ ad aliā. Diuissio. 12. domoz est vt sit q̄lscūqz. 30. graduū. 5. aītes locus diuissionis domus: 7. 25. q̄ sequunt̄: 7 in his. 5. aītib⁹ est fortitudo loci diuissionis: qz sūt p̄pe locū: 7 cū B erit fortitudo diuissionis domus p̄ oēs. 30. gradus q̄ sūt domus: ordinatio tñ. 12. domoz vni⁹ post alterā est isto mō. 10⁹ qz est in medio celi: venit tota vtus ei⁹ ad totā orizōtā p̄ vni⁹ eq̄le: 7 qz est sup terrā vtus ei⁹ sup terras appet sine aliq̄ disturbance sic dem̄fauimus in glosa p̄mi tractatus: 7 pp̄ B puenit vt hec domus sit maioris posse ac dñy. fortitudo at̄ ascēdētis in ipsa eadē orizōnta ē: 7 vadit sup totā supficiē eius: 7 temp̄ ascēdēdo crescit: 7 p̄pterea puenit vt semp̄ sequat̄ 10^{am} in posse ac dñio. Sitr 11ª fortitudo ē apparēs 7 crescēs 7 vadit ad 10as ascēdēdo: 7 p̄pe sequit̄ ascēdēs in dñio. Occidēs ē est in orizōnta 7 bz talē fortitudinē q̄lē ascēdēs: nisi q̄ fortitudo minuit qz cadit: 7 pp̄ B cadit in 4ª ordinatione dñy. Et 9ª domus bz talē fortitudinē q̄lem 11as: qm̄ in statu tali est respectu orizōntis: verūtñ qz fortitudo ei⁹ vadit diminiūdo: qz deprimūt est in 5ª ordinatione dñy: 7 hec est regula quā nobis dedit Ptol. in his v̄bis: 7 fm̄ B ordinare possumus v̄

Tractatus

tutes aliarū domoz: & dicemus q̄ 4ª domus qm̄ est in di-
recto 10°: nisi qz pmutata est ei⁹ vtus qm̄ est sub terra: pue-
nit vt sit in 6° ordinatione dñy. Et 5^a in directo 11°. vñ pue-
nit vt sit in 7° ordinatione dñy. Et 2ª est in comparatione
ascēdētis sic est 11^a in cōparatione 10°: puenit igit̄ vt sit in
ordinatione 8° dñy. z 8^a ē in cōparatione occidētis sic 2^a
in cōparatione ascēdētis: z pp̄ b̄ puenit vt sit in 9° ordiatioe
dñy. z 3^a ē in directo 9°: z 10° puenit vt sit in 10° ordinatione
dñy: z domus debiliores sūt 6° z 12°. z 6° debilioz. 12. qz ē
sub terra: z b̄ mō ē ordiatio. 12. domoz f̄z regulā p̄tol.

C De at̄ qd̄ sub terra morat̄ hac i re tā p̄clara z tā ex-
cellēti: p̄termittēdū fore d̄creuim⁹ p̄ter id qd̄ ascēdēs
sup̄ terrā appuit. Illoz vō q̄ supra terraz sūt signa q̄
cū ascēdēte nō colligāt obseruāda nō sūt: nec et̄ signū
ascēdēs an̄ ascēdēs qd̄ laboris dom⁹ appellat̄ ob b̄
q̄ cū b̄ etiā q̄ ab angulo remouet: ei⁹ fortitudine ad
terrā pueniētē spissus z obscurus vapor q̄ ad ip̄az ex
humiditate terre ascendit distubat z destruit. Jōqz
id qd̄ ex colorib⁹ ac q̄litatebus stellarū: hac in domo
exīitū apparuerit nām ex eodem vō dubitatur.

C Et puenit vt nō opamur in rectā nobili sic ista
p̄ id totū qd̄ ē sub terra s̄z semp̄ p̄ id qd̄ ascendit
z appet sup̄ terrā. Et p̄ id qd̄ sup̄ terrā non pue-
nit nos opari p̄ signū videlz qd̄ ascēdēs nō aspi-
cit: nec p̄ signū qd̄ ascēdit ante ascēdēs q̄ dī do-
mus laboris: qm̄ ē cadēs ab angulo: z plus et̄ q̄
fumositates q̄ eleuant̄ ab humorib⁹ terre turbāt
virtutē ei⁹ q̄ venit ab ea ad terrā cū spissitudine ac
lubricitate sua z dānat ea: p̄pter qd̄ apparēt co-
lores z magnitudines stellarūz exīitū in hac
domo alterius maneriet̄ q̄ sint p̄ nāz eozuz.

C Jā demōstrauimus in glo. p̄ ptis q̄ vtutes rez celestū ve-
niūt ad nos p̄ lineas rectas: z mani^m ē q̄ oēs vtutes nāles
pmutat̄ f̄z lōgitudine p̄ quā ad nos veniūt: z q̄nto maior
fuerit lōgitudō illa: tāto magi obilitat̄ z mutat̄ pp̄ alias
mās q̄ miscēt̄ cū eis in lōgitudine illa. Est et̄ mani^m q̄ vtu-
tes leui⁹ trāsēūt i corpa subtilia z leuia q̄ spissa. Et postq̄
ita ē puenit modis oib⁹ q̄ vtutes applicātes ad nos d̄ celo
ex pte inferiori tre sint pmutate ac obiles mltū: qm̄ elōga-
tio ē maior cū tato q̄ntū ē diāmeter terre: z terra in se est
grossa spissa z dura mltū. Et postq̄ vtutes veniētes a 12°
domo pmutant̄ z dānant̄ pp̄ fumositates lubricas z spis-
sas q̄ ascēdūt ab humorib⁹ terre q̄ sunt subtiliores satis q̄
terra pp̄ spissitudine ei⁹ satis pz. Et p̄tol. et̄ oñdit q̄ h̄ est
res visibilis apparēs i eo q̄ dixit q̄ vt⁹ trāsēs a 12° domo
mutat̄ p̄ has fumositates: ita q̄ videri nō p̄t̄ colores nec
magnitudines stellarūz exīitū in hac domo sic puenit: z b̄ ē
qd̄ oñdit p̄ hec vba de celestū vtutū debilitate veniētūz
de sub terra: nō puenit et̄ opari in tali re q̄lis ista a 12° do-
mo: qz dixit q̄ ei⁹ vtutes mutat̄ z dānant̄ p̄ id qd̄ dixit: z
qz cadēs est ab ascēdēte: s̄l̄r in re ista nō puenit opari ab
8° domo: qz nō h̄z aspectū cū ascēdēte: z vtutes q̄ sūt in ea
vadūt minuēdo z debilitādo. Et domus p̄ quas opari d̄z
i hac re sūt. 5. z nō p̄les de oib⁹. 12. domib⁹: p̄mit⁹ 10° post
modū ascēdēs. 3^a est 11^a. 4^a est 7^a. 5^a est 9^a. Et mani^m est q̄
opatio fit p̄ has domos: qm̄ aspectū h̄nt cū ascēdēte.

C Postea conuenit vt quatuor dominantia que sunt
sol luna ascendens pars fortune: eorumqz locorum
dispositores albileg constituamus.

C Et puenit vt ponamus byleg res quatuor princi-
pales que sunt sol luna ascēdēs z pars fortune:
z dispositores locorum harum rerum.

C In p̄cedētib⁹ v̄bis diximus p̄ p̄tol. q̄ loca bylegoz s̄t
gnqz solūmō: z sūt 10° domus: ascēdēs 11^a 7^a z 9^a: nunc tū
nob̄ oñdit in his v̄bis quot sūt res: z ordinat eas vñā post
aliā: z dicit q̄ sūt quatuor. p̄⁹ est sol. 2ª luna. 3ª ascēdēs. 4^a
pars fortune: z ipse iā nob̄ in p̄cedētib⁹ caplis demōstrauit:
q̄ cuiusqz eoz dispositoz erit i vice ei⁹: qm̄ p̄ncipal nō erit
aptus in disponēdo. v. g. vt sit signatio solis ex̄is in domo
saturni z in ei⁹ triplicitate: z in loco apto vt sit byleg. Et sa-
turn⁹ q̄ ē dispositoz solis in b̄ statu erit in 10° domo vt in
alio locoz aptoz p̄ byleg: z qm̄ sic iuenerim⁹ puenit vt ac-
cipiam⁹ saturnū p̄ byleg vice solis: qm̄ h̄z dñuz supra sa-
lē: z cū b̄ dñio h̄z maximū regnū equiparās regno solis: z
postq̄ ita ē res p̄ncipales sūt quatuor solūmō: qm̄ eoz dispo-
sitores tenēt vice qm̄ apti nō fuerit p̄ byleg. **C** In tali lo-
co q̄lis est iste accidit dubietas vñā. p̄t̄ enī hō dicē q̄ qm̄
p̄tol. narrauit res p̄ncipales in caplis p̄cedētib⁹. dixit q̄
res ipse tres erāt sol: luna: z ascēdēs: z mō in loco tā nobili
sicut iste posuit locū fortune. Et qm̄ pars fortune h̄z ita ma-
gnā signationē i quātitate vite: quāto magi dare d̄z signa-
tionē in his q̄ sūt facture pmutate: z q̄ nō recipiūt cibū sa-
tis pz. **C** Et ego ad b̄ r̄ideo. dicēs q̄ vtus ptis fortune mi-
nus ē q̄ vtus ascēdētis: z vtus ascēdētis minus fortitudie
lune: z vtus lune minus vtute solis. z si acciderit in caplis
p̄cedētib⁹ q̄ vtus solis: lune: z ascēdētis sint oēs d̄p̄rauat̄
quo mō euadē poterit vt⁹ ptis fortune si dānata eēt am-
bo luminaria z ascēdēs: z p̄ tato quātū ē istō: posuit p̄tol.
i caplis p̄teritis solē lunā z ascēdēs: z dimisit p̄tē fortune.
Accipiemus tū hic a loco ptis fortune terminū quātitatis
vite: z nō accipiem⁹ ab ipso eodē signationē vite. z b̄ bene
demōstrat̄ ē ei q̄ mētē apposuit i v̄bis suis: z iuenies q̄ p̄to.
nō posuit in p̄cedētib⁹ caplis vtutē ascēdētis: qm̄ acciderit
q̄ virtus solis z lune fuerit dānata: qz nouit q̄ qm̄ de dam-
nate fuerint virtus ascēdētis posse non habebit remouē-
di dānū illud: z puenit vt sic itelligas opinionē ipsius.

C Partē igit̄ fortune sciemus: si numerū quē iueneri-
mus a loco solis vsqz ad lune locum: in die ac nocte
acceperim⁹: z ab ascēdēte ichoādo illi⁹ numeri quā-
titatē fm̄ signozū successione computauerimus. Hoc
itaqz mō ptis locū addiscemus. Qd̄ idcirco facimus
vt solis q̄litas respectu ascēdētis sit velut q̄litas lu-
ne respectu ptis fortune. Erīt enī fortune pars quasi
ascēdēs lune. Hāc at̄ eādē rōnē imitari vident̄ q̄ dī-
cūt q̄ in nocturnis natiuitatib⁹ z a luna in solez enu-
meremus opz. Deīde ab ascendente initiādo eiusdēz
numeri quātitatez in dñū ei⁹ qd̄ p̄dixim⁹. i. f̄z ordina-
tā signozū antecedentiā cōputem⁹. Qd̄ cū fecerimus
īdez ptis fortune loc⁹ q̄ nobis exierat: fm̄ modū hūc
apparebit: z eadez erit societatis figure qualitas.

C Tū pars fortune sciri p̄t̄ accipiēdo semp̄ nu-
mez q̄ est a loco solis vsqz ad locū lune de die z
de nocte: z icipiem⁹ ab ascēdēte: z ab eo nume-
rabimus talē numez: z a pte ordinationis signo-
rū. z cū b̄ sciemus locū ptis istī⁹: facimus enī b̄
vt stat⁹ solis in cōparatione ascēdētis sit sic sta-
tus lune in cōparatione ptis fortune: z erīt pars
fortune f̄z ascēsus lune: z est res pueniens: qm̄
hāc rōnē tenebat ille q̄ dixit pueniēs esse q̄ in no-
cturnis

cturnis natiuitatibus cōputare a luna vsqz ad solē: et postea inciperet cōputari talis numerus ab ascēdēte ad p̄rariā partē quā diximus: et hec est pars anterior signoz: quā quā hoc fecerimus erit nobis locus p̄tis fortune qui exiit ante et erit eius p̄ticipatio in figura hoc eodem mō.

C Verba ista nō idigēt glosa: quā q̄ aliqd̄ itelligit in hac arte leuiter itelligit ea. Et id qd̄ dixit: et erit ei⁹ p̄ticipatio i figura h̄ eodez mō. vult dicē q̄ quā cōputauerimus gradus q̄ sūt a luna vsqz ad solē: et piecerimus ab ascēdēte in d̄iū successionis signoz cadet pars fortune i illo met loco quo cadēt si cōputauissemus gradus q̄ sūt a sole vsqz ad lunā: et eos piecissimus ab ascēdēte ad p̄tē ordinationis signoz. Et p̄ hos duos mōs cadit pars fortune i vno eodē loco: et erit in cōparatione lune h̄z q̄ abscēdēs in cōparatiōe sol. Inuenimus enī ab hac regula aliq̄s recedētes: q̄ d̄nt q̄ ascēdēs noctis ē ascēdēs lune: q̄ luna ē d̄na noctis: et pp̄ h̄ puenit vt numerem⁹ de nocte a luna vsqz i solē et p̄ciam⁹ ab ascēdēte vsus p̄tē ordinationis signoz: et dixerūt q̄ exiet locus p̄tis fortune de nocte ascēdēs solis: et erit ascēdēs natiuitatis ascēdēs lune. Et nos dicimus istis q̄ si itelligerēt de scia nāz id qd̄ p̄tol. intellexit q̄ p̄cordarent euz eo et dimitterēt d̄cū istud: q̄ vacuū ē: q̄ p̄tol. tenet p̄ id qd̄ docuit in B li^o q̄ sol ē ille q̄ mai⁹ posse h̄z in celo: et h̄ mltū mant⁹ ē p̄ alia mltā q̄ demonstrata sūt in scia nāz et astrologie: et ē d̄mōstratū in naturis q̄ solis op⁹ patēt⁹ ē q̄ opa oīuz aliāz stellaz: et lux q̄ ē in oīb⁹ reb⁹ mūdi est p̄ solē: q̄ stellaz oīuz lux nō ē nisi quātū venit eis a sole: et in astrologia p̄batū ē q̄ mor⁹ oīuz stellaz p̄cordes sūt in cōparatione h̄z mor⁹ solis. Et postq̄ ita ē puenit vt sol h̄eat p̄rogatū et d̄niuz sup̄ oēs alias stellas: et puenit oīb⁹ modis vt d̄ die et nocte ascēdēs sit ascēdēs solis: quā ē p̄n⁹ acceptū i cōparatione solis solū mō: et p̄p̄ea d̄z accipi pars fortune de die et nocte a sole in lunā: et addemus sup̄ illū gradū ascēdētis et p̄ciam⁹ a p̄n⁹ signi ascēdētis ad p̄tē ordinationis signoz. Et si accepimus a luna in solē puenit vt p̄ciam⁹ in d̄iū ordinationis signoz: ita q̄ hic locus sit idēmet loc⁹ et erit in cōparatione lune h̄z cōparationē ascēdētis ad solē.

C Cōuenit etiā vt ex his in die solē: si fuerit loco albi leg p̄mitus eligam⁹. sin at lunā: quā si nequerim⁹ eligere stellā q̄ maiores auctoritates h̄uerit in dispōne loci solis: et loci p̄cedētis p̄iunctionis: necnō et ascēdētis eligemus. i. stella q̄ habuerit ex quibz potestatibus p̄ quas dispō p̄sistit tres vel plures auctoritates in aliquo loco p̄dictoz est eligenda. Quā si nō contigerit: ascendētis gradum accipiemus.

C Et puenit vt de reb⁹ istis si solē p̄mit⁹ eligamus si fuerit d̄ die eo exiit i loco apto p̄ byleg: et si sic nō fuerit lunā p̄mit⁹ eligemus: et si apta nō fuerit planetā p̄les dignitates h̄ntez dispōni loci solis: et in loco p̄iunctionis aūtis et in ascēdēte: volo dicere quā habuerit tres dignitates de quinqz dignitatibus per quas data est dispositio in aliquo loco quez aspiciamus vel plures: et si nō acciderit accipiemus gradū ascendētē.

C Si natiuitas fuerit diurna: aspiciem⁹ p̄mit⁹ si sol fuerit in aliq̄ ipsoz locoz q̄b⁹ puenit eē bylegerit sol byleg. Et si nō fuerit i tali loco: s̄z in 12^a vl 8^a nō erit apt⁹ vt sit byleg: quā vtus ei⁹ debilitat in his duob⁹ locis. Et postq̄ soli nō puenit bylegia aptitudo aspiciem⁹ lunā: si fuerit i aliq̄ lo

coz ipsoz h̄ntiū bylegiā aptitudinē erit ipsa byleg: et si fuerit in 12^a vl 8^a aut sub terra nō erit apta vt sit byleg: et tūc oportebit nos aspiciē p̄tā h̄ntē p̄les dignitates in dispōne loci sol⁹ et in dispōne loci p̄iunctionis aūtis et in dispōne ascēdētis: et si alicui. s. p̄taz iuenerim⁹ maiorē p̄tē dignitatū in his trib⁹ locis q̄ sūt locus sol: locus p̄iunctionis aūtis et ascēdētis: et cū h̄ acciderit vt sit idē p̄tā in aliq̄ locoz aptoz p̄ byleg: p̄tā ipse d̄z eē byleg. Et si cū h̄ nō acciderit aspiciemus p̄tā h̄ntē in aliq̄ boz triū locoz p̄les triū dignitatū. et si eū iuenerim⁹ in aliq̄ locoz aptoz p̄ byleg ipsa erit byleg: et si nihil de h̄ toto iuenerim⁹ ad gradū redibim⁹ ascēdētis: et ipz accipiem⁹ p̄ byleg: et h̄ ē qd̄ voluit dicē p̄to. Et credūt aliq̄ q̄ aliqd̄ deficeret in v̄bis p̄tol. s̄z nō est ita: q̄ vnū v̄boz suoz docet aliud: et h̄ apte oīdimus in hac glofa qd̄ itelligē tibi puenit: quā h̄ totū ab vna re depēdēt q̄ ē vt aspiciamus re maiorē vim h̄ntez si fuerit in locis aptis p̄ byleg ipsa erit byleg: et si nō fuerit ita aspiciemus illū q̄ eū sequit in posse et accipiemus eum: et sic ibimus faciēdo donec ad vltimū pueniamus ad gradū ascendētē.

C In nocte v̄o puenit vt lunā p̄mit⁹ eligam⁹: postea solē. Deinde stellas q̄ maiores auctoritates h̄uerit in dispōne loci lune: ac loci p̄cedētis p̄iunctionis: lociqz partis fortune. Cū aut hoc nō euenerit d̄nium si natiuitatē p̄iunctio p̄cessit accipiemus ascendētē. Si autem p̄uentio p̄cesserit fortune partem.

C Et puenit vt de nocte lunā p̄mitus eligamus subsequēter solē: deinde planetā p̄les dignitates h̄ntē in dispōne loci lune: et in loco dispōnis oppositis aūtis et in loco p̄tis fortune: et si h̄ nō puenit aspiciem⁹ ascēdēs: vltimo si natiuitas fuerit p̄iunctionalis vl p̄tē fortune si fuerit oppōnalis.

C Accipit de nocte p̄mit⁹ lunā quā sol erit sub terra: et vtus ei⁹ erit p̄mutata pp̄ terrā: quā iuenerim⁹ lunā de nocte i ali quo locoz aptoz p̄ byleg ipsa erit byleg. Et si nō fuerit ita aspiciemus solē si fuerit de illis. 25. gradib⁹ q̄ remanēt de ascēdēte: vl in illis. 5. gradib⁹ q̄ 12^a intrauerūt ē sol byleg: et si nō iuenerim⁹ eū ita aspiciem⁹ p̄tā p̄les dignitates h̄ntē in dispōnib⁹ loci lune et loci oppositis aūtis: et si fuerit i ali quo locoz aptoz p̄ byleg: idē p̄tā erit byleg. Et si nō fuerit ita aspiciem⁹ si natiuitas fuerit p̄iunctionalis: et tūc accipiem⁹ p̄tā p̄les triū dignitatū h̄ntē in loco lune vel i loco oppositis aūtis: aut in loco ascēdētis. et si fuerit in aliquo locoz aptoz p̄ byleg: ipse p̄tā erit byleg. et si nō fuerit ita aspiciem⁹ si ē aliq̄s p̄tā h̄ntē p̄les dignitates trib⁹ in loco lune vel in loco p̄tis fortune. et si fuerit i aliquo locoz aptoz p̄ byleg: idēz p̄tā erit byleg. et si nihil iuenerimus de h̄ toto aspiciemus si natiuitas fuerit p̄iunctionalis: et tunc accipiemus gradū ascēdētis p̄ byleg. et si oppōnalis gradū p̄tis fortune. et hec sūt rōnes v̄boz p̄tol. q̄rū aliq̄ abscōdit in his q̄ p̄palant in q̄b⁹ mētē apponēt eoz. volo enī re illā te docē. s. q̄ oīz q̄ aliq̄b⁹ vicib⁹ accipiat de nocte pars forme a luna in solē et p̄ciam⁹ ab ascēdēte ad p̄tē ordinationis signoz. et h̄ fieri puenit quā sol fuerit sub terra: vel quā ei⁹ vt⁹ debilis erit mltū. et accidit cū h̄ vt natiuitas sit oppōnalis q̄ luna in his locis et in hora oppositis h̄eat viz mltū maiorē q̄ sol et apparēt⁹ op⁹: maxie si ipsa fuerit sup̄ terrā in forti loco: et aspiciat eā dispositoz ei⁹. p̄tol. n. nob⁹ i his d̄cis oībus dem̄rauit vt accipiamus p̄mitus signationez a p̄tā q̄ fuerit maioris posse. et si nō fuerit aptus accipiemus illū q̄ sequit eū in posse: et q̄ sic semp̄ faciamus donec pueniamus ad posteriorē eoz: et hoc mō itelligere te oportet.

C Si fuerit vtraqz luminaria: et qui h̄z pueniēs aliaz dispositoz fuerit i locis albileg: puenit vt ex luminaria

Tractatus

rib⁹: illud qd i loco maioris ⁊ fortioris ptatis fuerit su-
mam⁹: dispositore at eligē sup luminaria nullatenus
puenit nisi cū i loco maioris ⁊ fortioris dignitatē fue-
rit: bñs in dispoñe fm duo alabz auctoritates.

C Et si ambo luminaria ⁊ dispositoz q est scbs
baiz apta fuerit in locis puenietibus pro byleg:
opz de luminariibus nos illud accipere qd fue-
rit maioris regnationis ⁊ posse: puenit tñ vt dis-
positore anteqz luminaria eligamus qñ fuerit i
loco maioris regnationis ⁊ posse: ⁊ habuerit
fm duo baiz ambo dignitates in dispositione.

C Quā sol ⁊ luna fuerit i locis aptis p byleg: vterqz illoz p̄t
eē byleg: vicet tñ ille q mai⁹ būerit posse: ⁊ magis appebit
opus ei⁹. Et iā demōstratū ē qz eoꝝ fuerit in domo. 10.
ille vicet. ⁊ si nullus eoꝝ fuerit in ascēdente q fuerit in 11°
vicet. ⁊ si nullus ibi fuerit q erit in 7° vicet. Et si acciderit
q ambo luminaria fuerit i quis locoꝝ aptoꝝ p byleg: ac-
cipiem⁹ illū eoꝝ q fuerit magis ppe gradū diuisionis vo-
mus ⁊ ille vicet. ⁊ si p̄ta dispositore iuenerim⁹ in aliq̄ lo-
coꝝ aptoꝝ p byleg: ⁊ ambo luminaria: vñ vnū eoꝝ i loco
sitr apto p byleg aspiciem⁹ si adiūget i p̄ta dispositore dis-
pō duoꝝ baiz i vno: quoꝝ vn⁹ ē dispositoz bylegioꝝ diur-
noꝝ: ⁊ alter nocturnoꝝ: ⁊ fuerit loc⁹ ei⁹ melior qz locus lu-
minariū eligem⁹ eū anteqz luminaria: qñ mltas vires si-
bi adiūxit: ⁊ manet i loco meliori qz luminaria. Dic. n. p̄fi-
ciē qz qd p̄tol. locur⁹ ē in ordiatōe bylegioꝝ. aly vñ repu-
tāt q si aliqs dispositoz byleg n̄ aspererit ipz nō erit apr⁹
vt sit byleg. isti. n. accipiūt numez vite a nūero ānoꝝ pla-
netaz q disponūt byleg sic p̄dixim⁹: ⁊ qz p̄tol. tenuit hāc
viā ⁊ sequit viā p̄cordatē cū scia nāp: nō fuit nobis. neces-
se in istoꝝ opinionibus dilatare. Dicimus at dictum istud
q qñ iuenerimus solē ⁊ lunā ⁊ planetā dispositore omnes
tres dignitatē equaliū: aspiciemus in hac rōne illū eozum
quē aspiciet dispositoz ei⁹: ⁊ ille aptior erit vt sit byleg.

C Cūqz patuerit albileg duas ei⁹ spēs nobis obserua-
re pueniet. Quaz altera ē f3 signoz successione solū-
mō. Altera vō ⁊ f3 eozūde successione ⁊ in successio-
nis sūū. Illā q ē solūmō fm successione in q̄litate q
radioꝝ p̄iectio nūcupat: nos obseruare puenit: q tūc
eē dī cū albileg in locis oriētalib⁹. i. a cell medio vsqz
ad ascēdēns fuerit. Illā vō que fm successione ⁊ in-
successionis sūū existit: ea in qualitate q grece vti-
ne appellat p̄siderabimus. Nec quidē est: cū albileg:
in loco recedente a celi medio fuerit.

C Et postqz sciuerim⁹ byleg puenit nos opari: p
duas māeries byleg. q̄rū vna ē f3 ordiationē si-
gnoꝝ solūmō i statu q dī p̄iectio radioꝝ: ⁊ h̄ ē
qñ fuerit byleg i locis oriētalib⁹: ⁊ h̄ s̄t a medio
celi vsqz ad ascēdēs: ⁊ ille p̄ que n̄ opabimur f3
ordiationē signoz solūmō: f3 f3 ordiatōis sūū:
sitr ē i statu q dī grece ozima. ⁊ vlt̄ dicē t̄pales:
⁊ h̄ erit qñ byleg cadēs fuerit a loco mediū celi.

C Postqz nob demōstrauit loca byleg ⁊ eoꝝ ordiationes i
posse: ⁊ qd eoꝝ puenit nobis accipe: ⁊ qd dimittē. vult mō
nob onidē loca q iterficiūt ⁊ p̄tas iterficiētes: ⁊ qñ h̄ facē
voluit incepit narrare quō p bylegiā opemur: ⁊ nos volu-
mus nūc glosare oca sua sic soliti sumus. Id qd dixit due
maneries byleg. q̄rū vna ē f3 ordiationē signoz solūmō.
vult dicē manerie p̄ quā facit ataqz de byleg. directo fm

ordinationē signoz solūmō donec applicet ad gradū p̄te
ifortune vñ ad gradū radū ei⁹. Et q dixit altera q ē fm or-
dinationē ⁊ iordinationis sūū. vult dicē de alia manerie i
qua fit ataqz byleg. directū ⁊ p̄uersuz i vnū donec directū
applicet ad gradū p̄te ifortue: vt ad gradū radioꝝ suoꝝ:
p̄uersuz pueniat ad gradū occētis quoꝝ duoꝝ illd vincet
qd mai⁹ posse būerit in abscedēdo. Et q dixit p̄ illd qd est
fm ordinationē signoz solūmō nos puenit opari in statu
q dī p̄iectio radioꝝ: ⁊ h̄ ē qñ fuerit byleg in locis oriētalib⁹
bus q sūt a medio celi vsqz ad ascēdēs. vult dicē q qñ by-
leg fuerit in 10° 11° aut in ascēdēte semp faciemus suū ata-
qz directū f3 ordinationē signoz vsqz ad p̄tas iterficien-
tes: id tñ qd dixit: illa p̄ q nō opemur f3 ordiationē signoz
rū solūmō: f3 f3 anriozia eoꝝ sitr in statu q grece dī ozima.
⁊ vult dicē t̄pales: ⁊ h̄ erit qñ byleg cadēs fuerit a loco me-
diū celi. vult dicē q qñ byleg fuerit in 9° vel 7° faciem⁹ ei⁹
ataqz directū ⁊ p̄uersuz: ⁊ nō iudicabim⁹ p̄ vnā abscessionē
solūmō: nisi alia p̄cordauerit cū ea: ⁊ si ambe p̄cordauerit
ita ē. ⁊ si discordauerit sciemus q res puenit cōploni eius:
dē hois: ⁊ res quas dat p̄stellationes ḡiales ⁊ dicunt p̄ his
q cadunt a medio celi t̄pales: rōne redeūdū: qz dicemus qz
ymbza reuertit q reuertit q t̄pat. Et p̄tol. patefecit nob
quodlibz duoꝝ ataqz. i. directū ⁊ p̄uersum: ⁊ nobis onidit
quō numerabimus ipsuz: ⁊ sciamus ab eo quātūtatē vite.

C Et cū talr ista fore p̄cipiē grad⁹ iteritū signantes
f3 albileg q ē in spē quā f3 signoz an̄tia iuenerimus:
erit grad⁹ occētis eo solūmō q ipse vite dñiū occultat.

C Et postqz ita sunt res iste: gradus significātes
mortē erūt si fuerit byleg in manerie p̄tis ante-
rioris signoz gradus occidens solūmodo: qñ
cooperit vite dñiū: ⁊ eum abscondit.

C Byleg qd ē in p̄te anriozii signoz ē byleg p̄uersuz: ⁊ ipse
reputat q ille q iterficiūt i h̄ byleg: ē ipse gradus occētis:
⁊ dicit rōne qre. dicēs: qz coopit ⁊ abscondit dñiū vite: ⁊
exterminauit seq̄lā sue viris. i. fortitudis ⁊ mutat eā d ap-
p̄tūde ad occitationē ⁊ obilitatē ⁊ eā dānat: qz ē sub terra.

C Scōz stellaz gradus ipsi eidē albileg q sic iuēta fue-
rit applicatiū aut eidem testificantium: ob h̄. i. q ipse
collectis nūeris supaddūt ⁊ minuūt vsqz ad horā q ce-
ciderit albileg p̄ter q n̄ occidēt: eo q ad locū byleg
ipse nō eūt: i3 ipsa vadit ad eaz loca. At ille q semp
addūt fortune: q vō minuūt: ifortune dicunt. Mercuri-
us itez erit cū stellis qbus associbitur in figura.

C Et gradus p̄taz obuatiūz byleg: qd ē h̄ mō:
⁊ affirmat ipz addūt ⁊ minuūt solūmō i nūeris
q tūgūt vsqz ad horā q cadit byleg siue q iterfi-
ciāt: qz gradus isti n̄ s̄t illi q applicāt ad locū by-
leg: ipz tñ applicat ad eoꝝ loca. Quū vō addūt
s̄t p̄te fortune: ⁊ q minuūt ifortue: mercuri⁹ tñ
sitr vadit cū p̄tis cū qb⁹ p̄cipatōez h̄ i figura.

C Planetaz obuatiū byleg i ataqz p̄uerso: aly sūt fortune
sic iuppiter ⁊ ven⁹: ⁊ stelle fixe q sūt de cōplone eoꝝ: ⁊ isti
addūt in dono ataqz p̄uerso: ⁊ alie ifortune sic saturnus ⁊
mars. ⁊ stelle fixe q s̄t cōplonis ipsoꝝ: ⁊ h̄ minuūt de do-
no ataqz p̄uerso. Et puenit q stella fixa q addit vt minuūt
nullā h̄eat latitudinē: vel q ei⁹ latitudo sit modica: vt ei⁹
v̄tus sit in ipō godiaco signoz. Mercuri⁹ tñ ⁊ stelle fixe q
sūt de cōplone ipsoꝝ fortune erūt ⁊ addēt in dono ataqz: h̄
p̄cipationē būerint cū fortunis. ⁊ si cū ifortunis erūt ifor-
tue ⁊ minuēt de dono ataqz p̄uerso: qñ byleg vadit ad lo-
ca stellaz q addūt vt minuūt: puēit vt h̄ id seq̄mur i ataqz
gir directo

gir directo: qm̄ p̄te vadunt ad loca byleg. Et Ptol. docet nos q̄ntitatē b̄ diminutiōis ⁊ additiōis in b̄ qd̄ vult dicē.

C Numerus at̄ augm̄ti v̄l diminutiōis ex locis graduū vniuscuiusq; eoz̄ dep̄hēdet. Ipse eteni f̄z numez̄ tē poz̄ horaz̄ quē vnusq; f̄z gradus eoz̄ būerit iueniet. nā cū t̄ps̄ diurnū fuerit: t̄pa diurnaliuz̄ horaz̄ attribuem⁹: cūq; nocturnū extiterit: t̄pa nocturnaliū horaz̄ attribuem⁹ f̄z quoz̄ quātitatē erit numer⁹ annoz̄ p̄fectoz̄. Qd̄ itelligēdū ē eē dcm̄ cū i ascēdēte fuerit: post b̄ f̄z ipsi⁹ elōgationē ab ascēdēte: numerus itaq; ex ip̄o cū ad occidēt̄ p̄cūtu p̄uenim⁹ nihil remāeat.

C Numerus additiōis ⁊ diminutiōis situs gradus cuiusq; eoz̄: ita q̄ ē f̄z numez̄ tēpoz̄ horaz̄ cuiusq; gradus eoz̄: ⁊ si t̄ps̄ natiuitatis fuerit d̄ die erit p̄m̄ t̄ps̄ horaz̄ diei: ⁊ si de nocte erit p̄m̄ tēpora horaz̄ noctis: ⁊ tātū quātū bic erit numerus annoz̄ p̄fectoz̄. p̄uenit at̄ vt̄ hāc rē itelligamus: qz̄ hoc dictuz̄ est si fuerit in ascendente: ⁊ post minuet̄ de eo p̄m̄ elongationē eius ab ascēdēte donec applicet̄ de eo: ⁊ nihil sequit̄ de eo.

C Vult dicē q̄ q̄ntitas additiōis ⁊ diminutiōis erit f̄z elōgationē p̄te ab occīte q̄ sūt ei q̄tuor q̄ntitates p̄portio nales. vna ē hora elōgatiōis p̄te ab occīte. 2^a ē. 12. hore. 3^a q̄ntitas additiōis v̄l diminutiōis. 4^a ē p̄tes horaz̄ p̄te. Et qm̄ multiplicabim⁹ horas elōgatiōis p̄te ab occīte i p̄tes horaz̄ p̄te: ⁊ diuiserim⁹ sup. 12. exhibit quātitas additiōis v̄l diminutiōis: ⁊ b̄ ē qd̄ petim⁹: ⁊ addem⁹ v̄l minuem⁹ de q̄ntitate q̄ nob̄ exit de ataq; p̄uerso ip̄o qd̄ ē q̄ntitas ei⁹ qd̄ vadit d̄ firmamento dōec p̄ueiat byleg ad gradū occidētis.

C At̄ f̄z albileg q̄ ē in sp̄e quā f̄z signoz̄ successiōne i uestigam⁹: loca stellaz̄ ifortunaz̄. i. saturni ⁊ martis s̄t p̄uētia cū corp̄al̄ ad byleg p̄uenit: v̄l cū radios ex q̄lz̄ istoꝝ locoꝝ p̄iecerit. i. ex locis q̄rte ac opposite radiatiōis: ⁊ fortassis ex sextilib⁹ q̄ obediūt aut asp̄iciūt ⁊ equāt̄ i fortitudine. Itē ē q̄rtus aspect⁹ loci albileg q̄ est p̄m̄ signoz̄ successiōne occidet̄ itez̄: ⁊ forsītā idē opabit̄ fertilis cū ifortuna fuerit: ⁊ cū ex signo ml̄taz̄ ascēsiōnū extiterit. Silr̄ q̄z̄ faciet trinus cū fuerit in fortuna ⁊ in signo paucaz̄ ascēsiōnū manserit.

C Tñ f̄z byleg: qd̄ ē p̄ maneriē eādē ad p̄rē ordi nationis signoz̄ illd̄ qd̄ iterficiet est locus p̄lraz̄ ifortunaz̄: ⁊ bec sunt loca saturni ⁊ martis: vel qm̄ obuauerit byleg p̄ corpa eoz̄: vel qm̄ p̄iecerint eoz̄ radios de quouis hoz̄ duoz̄ locoꝝ. i. de loco q̄rto: ⁊ de loco oppōnis: ⁊ qm̄q; pōt̄ b̄ esse de sextilibus obediētibus vbi asp̄icit: ⁊ sūt eq̄les i virtute: ⁊ loc⁹ q̄rt⁹ ipsiusmet loci byleg: qd̄ est ad p̄rē ordinationis signoz̄ silr̄ iterficiet: ⁊ qm̄q; b̄ facit fertilis si fuerit in fortuna: ⁊ cuz̄ signo multaz̄ ascēsiōnū extiterit. Sic quoq; faciet trinus si in signis breuium ascensionum.

C Vult dicē q̄ ataq; directum sp̄ accipi⁹ oz̄ ab byleg vsq; ad locū ifortune v̄l rady ei⁹ f̄z ordinationē signoz̄: ⁊ d̄mō strauit nob̄ factū locoꝝ iterficiētū ⁊ ascēdētū byleg cui⁹ ataq; factū ē directū: ⁊ dixit q̄ sūt loca p̄lraz̄ ifortune ⁊ loca in qb̄ cadūt eaz̄ q̄rte ⁊ oppōnes. Et qd̄ dixit ⁊ qm̄q; erit silr̄ de sextilib⁹ obediētibus vbi asp̄icit: ⁊ sūt eq̄les in virtute.

vult dicē q̄ qm̄ byleg fuerit i signis paucaz̄ ascēsiōnū talis sextil⁹ q̄lis iste abscedit byleg: qz̄ loc⁹ sextilis ifortune ē iter factor ⁊ p̄nceps sup̄ byleg: ⁊ byleg ē obediēs loco sextili i fortūe. Et qm̄ silr̄ acciderit q̄ byleg sit elōgatū a capite arietis v̄l cācri talis q̄lis iste sextil⁹ abscedit byleg: qm̄ ē i loco cui⁹ virtus v̄l vis eq̄lis ē cū virtute seu vi loci byleg. Et qd̄ dixit ipse loc⁹ 4^a byleg q̄ est in p̄re ordinationis signoz̄ silr̄ iterficiet. vult dicē q̄ 4^a silr̄ byleg: abscedit byleg: qm̄ i figura 4^a ē inimicitia ⁊ nocuitū: ⁊ facit q̄ hō p̄p̄rys manib⁹ seips̄ iterficiet: ⁊ addit hic p̄rē ordinationis signoz̄: eo q̄ byleg semp̄ ē rectū. Et id qd̄ dixit: ⁊ qm̄q; fac̄ b̄ sextil⁹ si fuerit i fortūe ⁊ i signis ml̄taz̄ ascēsiōnū. i. q̄ loc⁹ sextil⁹ v̄l byleg: qd̄ sit in signis lōgaz̄ ascēsiōnū ē sic 4^a: ⁊ s̄t hēbit iudiciū. Silr̄ trinus qm̄ fuerit in signis paucaz̄ ascēsiōnū iudicabit̄ pro 4^a. Et b̄ dcm̄ docet nos q̄ Ptol. facit semp̄ radios planetaz̄ gradus ineq̄les: qz̄ si faceret eos p̄ ascēsiōnes cōmixtas sicut multi hominū crediderūt nō poterat tā absolute dicē dcm̄ illd̄ qd̄ dixit sextilis in signis lōgaz̄ ascēsiōnū: ⁊ trinus in figuris paucaz̄ pro 4^a iudicat̄.

C Lūq; luna fuerit albileg iterficiet solis locus qm̄q; eo q̄ cū sol ad locū albileg isti⁹ sp̄ei p̄ueit iterficiēdi ⁊ saluādī vs̄ hēbit. Ibit enī ipse ad locū albileg.

C Et qm̄ luna fuerit byleg iterficiet sicut solis locus silr̄: qz̄ qm̄ sol obuauerit locus istius medietatis byleg habebit posse iterficiēdi ⁊ saluādī: quoniam sol est qui vadit ad locum byleg.

C Locus solis abscedit sup̄ lunā qm̄ loca eoz̄ dissona fuerit vt̄ sit luna i humido ⁊ sol sit i sicco: v̄l q̄ sit luna in termino ifortune: ⁊ sol in termino fortune: aut q̄ in terminis ifortunaz̄ sic ambo in dignitatib⁹ ifortunaz̄: ⁊ in signis cōcordib⁹ nō abscedit sol sup̄ lunā. Et p̄uenit vt̄ itelligat̄ bec regula i bylegys: vno. s. cū altero: qz̄ stelle p̄trarie semp̄ abscedūt sup̄ byleg. Et si stella esset p̄traria p̄ essentiaz̄ sicut saturnus est d̄ius iouis: ⁊ pōt̄ esse p̄traria per accidēs: sicut quando locus vnus est p̄trarius loco alterius.

C Nec nobis existimare conuenit q̄ bec loca necessario semper occidant: nam nullatenus occidēt nisi cū ifortunabuntur solummodo.

C Et nō p̄uenit nobis intelligere q̄ bec loca abscondant semper oibus modis: sed hoc faciunt quando sunt ifortunata solummodo.

C Vult dicē q̄ oēs res q̄ abscondūt nō abscondūt sup̄ byleg: nisi qm̄ fuerit ifortunate. s. q̄ sint ifortune cū byleg: vel eaz̄ asp̄iciant: vel q̄ sint in terminis ifortunaz̄: vel q̄ sint in locis in quibus debilitet̄ virtus byleg: ⁊ hui⁹ talia.

C Quia p̄hibet̄ b̄ cū vni⁹ fortunaz̄ termin⁹ fuerit vel cū altera fortunaz̄ ex 4^a v̄l trino seu ex oppōne ad ip̄z̄ gradū q̄ occidit: seu ad gradū q̄ post ip̄z̄ succedit radi os p̄iecerit: ita q̄ i p̄iectiōe radioꝝ iouis plus q̄. 12. gradus: ip̄z̄ nō trāsgrediat̄: nec veneris plus q̄ octo.

C Quia res ista disturbat̄ qm̄ fuerit termin⁹ alicui⁹ fortune: v̄l q̄ aliq̄ fortuna p̄iciat radios suos sup̄ eos d̄tertio v̄l q̄rto v̄l oppōne ad ip̄z̄ gradū iterfactoris: v̄l ad illū q̄ seq̄t̄ eū d̄mō nō trāseat ip̄z̄ in radijs iouis plus duodeci gradibus.

C Qm̄ fecerim⁹ ataq; byleg vsq; ad locū iterfactoris: p̄uenit vt̄ asp̄iciam⁹ si fuerit termin⁹ alicui⁹ fortune ⁊ asp̄iciat eū aliq̄ fortuna q̄ applicet̄ ad gradū iterficiētē: vel ad aliq̄ quē aliū gradus ex his q̄ an̄ eā: ⁊ sit gradus iste q̄ fuerit āterior gradus iterfactoris: si fuerit gradus iouis q̄ sit ad

Tractatus

12. gradus vñ min⁹. et si sic fuerit: sciem⁹ qd abscessio nō erit illo tpe: s; plōgabif⁹ oōcc aspiciat res alia sup byleg: et radu fortunaz quos narravit Ptol. in h loco sūt tres solūmō: qz sūt q̄rus trin⁹ et oppō: q̄nqz qlibz eoz sup magnā vim quā hz pōt defendē mortē. S; qz sextilis ē iuris debilitō: ris quā aliqs ali⁹ alioz terminū nō hz potētiā remouendi mortē: et pp hāc rōnē Ptol. noluit eū cōputare. S; ilr itelli ginus p vba ei⁹ pcedētia qd sextilis nō hz potētiā q̄riti: nisi qñ fuerit in signis lōgaz ascēsiōnū. Et tūc iudicabif sic 4⁹ vel qd sit in signis obediētib⁹ vel eq̄lib⁹ in v̄tute. S; ilr qñ acciderit in oib⁹ alyz aspectib⁹ q̄s narrauim⁹ in p tractatu. qd cuilibz eoz duplicē v̄tus ei⁹ tali mō qd valeat tātū q̄r tus vel trinus: aut oppō hēbit posse remouēdi mortē: et il lud idē faciet stella fixa que fuerit cōplexionis fortunatē si latitudinem nō habuerit cōdiaci signoz: et bene docet Ptol. p hoc dictū qd bene reputat qd vis corporis iouis est 12. gradus: et vis corporis veneris. 8. et sic itelligi puenit.

C Silr et ita euētet cū p̄iūget albileg stelle cui corpali p̄ditōi adhibebit: nec eoz duoz latitudo fuerit eadē.

C Silr qñ byleg obtinuerit planeta: ita qd iūgāt corpali: et nō fuerit latitudo amboz vna et eadē.

C Vult dicē qd gradus itercificiēs sic fuerit qd non itercifici: nisi qñ in eo ē p̄ta ifortuna et nō p radios ei⁹: et fuerit latitudo ei⁹ elōgata a latitudie byleg eūl ad eā. Si ita fuerit gradus in quo morat ifortuna itercifici in statu tali: qz itercificē nō pōt nisi qñ fuerit byleg in vno circulo de circulis maioribus: et si tu quicqz de arithmetica itelligis: scies qd in aliq⁹ locis qñ fuerit byleg septētrionalis a cōdiaco et ifortuna meridionalis: et latitudies amboz eq̄les i vna eadē ifortuna abscedit sup byleg in statu tali qlis est iste: quando acciderit qd ambo sint super vno circulo.

C Si at stelle saluātes vel adiuuātes aut itercificiētes due vel p̄les fuerit in vnoquoqz istoꝝ duoz: puenit vt fm rez ea iuuātiū mltitudinē ac eorūde fortitudinē id qd ipsoꝝ duoz fort⁹ ē obseruemus: fm mltitudinē igit cum altera duaz sp̄ez plus q̄ altera fuerit augmētatiōe manifesta. Scōz fortitudinē vō cū stelle q̄ iuuāt vt itercificiūt i locis sibimet p̄uētiōib⁹ fuerit: nec in hō locis alie p̄māserint: maxie at cū stelle vni⁹ sp̄ei fuerit oriētales: alteriusqz sp̄ei stelle occītales.

C Et si planete mortē remouētes et adiuuātes vt itercificiētes fuerit duo planete vel p̄les i vnaqzqz hāz duaz rez: puenit vt ispiciam⁹ q̄ hāz duaz maneriez vicit fm silitudinē rez adiuuātiuz et posse suū: ac s; silitudinē suā: qñ vna maneries ē plus altera in re bñte quātitatez: et ea q̄ est fm posse qñ fuerit planete adiuuātes vt itercificiētes in locis p̄tinētib⁹ ad eos: et altera nō fuerit i tali loco: pprie si fuerit planete vni⁹ maneries oriētales: et planete alterius maneries occītales.

C Vult dicē qd qñ dubitabimus de locis i q̄b⁹ iueniemus planetas itercfectores et planetas remouentes mortē: tunc aspiciemus statū cuiuslz duaz manerierū p potētiā quaz hūerint: et p illū quē iueniemus alteꝝ vicē de v̄tute iudicabimus: et sciemus qd eoz vicit: aspiciēdo in eē cuiuslz hoz p duas maneries. vna ē numerus rez affirmātiū quālibz duaz maneriez: qz ille qd p̄les auxiliatores hūerit in re habēte quātitate vicit. Altera ē posse cuiuslz hāz duaz maneriez: qz maneries q̄ fuerit ipsa vel res adiuuātes eaz in locis p̄tinētib⁹ ad eas vicit alterā q̄ nō ē sic in locis p̄tinētib⁹ ad eas. Silr aspiciemus in oib⁹ alyz eoz statib⁹ q̄ ma

nerie stat in cōparatione mūdi: et i natiuitate. v. g. planete oriētales sūt maioris potētie q̄ occīdales: et huius filis. **C** Quapp eoz q̄ sūt sub radijs in occīdēdo iuuando ac saluādo nos nihil gñalr oz obseruare nisi vt luna sit albileg: tūc etenim ipse idē locus solis erit itercfector: et tūc etiā si ifortuna q̄ cū ipso fuerit eū impediērit et nulla fortunaz eum adiuuauerit p̄siderabimus.

C Ita qd non puenit nos gñalr iudicare p planetas sub radijs exītes: nec in itercficiēdo nec in liberādo nisi fuerit luna byleg: et erit tūc locus solis met itercfector: et iudicabimus p planetā ifortunā existēte cū eo: si dānauerit ipsoꝝ et nō fuerit planeta fortuna q̄ ip̄z adiunet et euadat.

C Nō puenit nos iudicare p planetā aliquē sub sol radijs exīte: nec itercficiēdo nec liberādo aliquo mō nisi sit luna byleg et loc⁹ solis itercficiat: qz qñ fuerit isto mō et i aliq⁹ ifortuna fuerit sub radijs solis quā nō aspiciat aliq⁹ fortuna p̄ta ipse erit itercfector: qñ dānat locū in quo sol morat: et pp h̄ habebit iste locus maius posse itercficiēdi.

C Numeros at q̄ sūt s; lōgitudinē quā iter locū albileg et locū abscessōis: inenim⁹ vt dissolute et qlitercūqz sumat mime pueniat. Quēadmodū plimi faciebāt qd s; quātitate tēpoz ascēsiōnū gradunz illi⁹ lōgitudis h̄ semp eē dicebant: nec etiā vt h̄ aliquo tpe p̄sideremus: nisi cum ascendēs fuerit ipse locus albileg: vel vnus locoꝝ ascendentiū ad ascendens.

C Et numez annoꝝ q̄ erūt et exhibūt p elōgatiōes q̄ erūt iter locū byleg et locū itercfectoris: nō puenit solūmō nos accipere: nec quocūqz mō accidat sic mlti boiuz acceperūt qd crediderūt qd sp̄ esse d; p tpa ascēsiōnū gradunz elōgatiōis ip̄si⁹: nec opamur p h̄ aliq⁹ tpenisi ascēdēs met fuerit loc⁹ byleg: vel aliqs loc⁹ ex bis q̄ vadūt ad ascēdēs.

C Postq̄ p̄fecit nobis loca byleg et ip̄sumet byleg et res q̄ itercficiūt: et illas q̄ mortē remouēt: icipit h̄ oñdē nob quō sciemus quātitate ānoꝝ vite: et s; sp̄ s; numez elōgatiōis q̄ ē iter locū byleg et locū itercficiētis. Et qñ h̄ facē voluit icipit p̄mit⁹ destruere dca tria veritati in h̄ scō: donec in hac re purā et directā veritate sequat: qñ mlti boiuz crediderūt qd h̄ scirem⁹ sp̄ a nūero q̄ ē iter byleg et itercfectores p gradus ascēsiōis ciuitati nati. Et Ptol. dixit qd h̄ nō ē veritas nisi si ip̄semet gradus ascēdēs fuerit byleg vt grad⁹ alicui⁹ loci ex bis q̄ vadūt ad ascēdēs: et ista sit bylegia q̄ sit in 7⁹ et 9⁹ domo: qz ab istis locis sciem⁹ h̄ ab ascēsiōnib⁹ p opposita sua donec ponat byleg in occīte sic ante fecim⁹: tñ qñ byleg fuerit in gradu medy celi sciem⁹ h̄ p gradus ascēsiōnū circuli directi: et qñ silr fuerit i gradu 10⁹ vt 11⁹: vel in gradib⁹ ascēdētis q̄ sūt post gradū ip̄z q̄ ascēdit: sciemus h̄ p ascēsiōnes cōpositas de bis circuli directi: et de bis ascendētis: et he sunt res diuerse que nō sequunt res naturalem sicut hic ostendit in dicto sequenti.

C Illos igit q̄ nāli p̄sideratione hāc sp̄ez obseruauerūt: oib⁹ modis vnū obseruare puenit. I. quot tēporuz ex eqnoctialis circuli tēporib⁹ erit loc⁹ stelle vt figure sequētis loco stelle: vt figure p̄cedētis i natiuitate eo qd eqnoctialis circuli tēpora circuli oriētiōis et meridiē lineā equalr pambulat: qd duo sūt p quos p̄siles lōgitudines locales accipiunt: vnūquodqz vō eqnoctialis circuli tps loco vnus anni solaris p̄stituit.

C Et

CEt cōuenit oibus modis volētī mentē apponere in hac rōne fm nām q̄ mentes apponat in vna re: z est q̄ aspiciat ad que tpa de tpiibus eq̄ noctij applicabit locus planete vel figura anterior in natiuitate: qz tpa eq̄noctij ibunt totā orizontā z totā lineā meridiēi p̄ vnū eq̄le z be sūt due res: qbus pōt hō iuenire elongatiōes signorū similitū: z acceperūt q̄libz tēpus ex tēporibus eq̄noctij in vice vnus anni solaris.

CQz dixit cōuenit oib⁹ modis volētī in hac rōne mentes apponere fm nām q̄ aspiciat in hac re. vult dicē q̄ semp̄ oz̄ facere vnāmetipaz rem q̄ nō p̄mutet. Et totū illud qd̄ dixit: est q̄ vna res q̄ non permutat in hac re est accipere inter hyleg z interfectoz: z si fuerit ataq̄ rectū accipit p̄ ascēsiōes circuli in quo acceptū fuerit hyleg: z si ataq̄ fuerit p̄uersus accipiem⁹ illō p̄ ascēsiōes oppōni loci ad quā applicare debēt hyleg: qz hoc p̄cordat cū abassamēto circuli in quo acceptus fuerit hyleg: z h̄ totū docebit te añ: z si aliqd̄ itelligis in astrologiā leuiter poteris itelligē dc̄m̄ istō sine glōsa. Et q̄ dixit z accipiet q̄ls tpe a tpiib⁹ eq̄noctij vice añi solaris. vult dicere q̄ qñ hoc fecerim⁹ accipiemus p̄ q̄ls gradu q̄ nob̄ exiuit de ataq̄ vnū añuz solarē.

CConuenit igit̄ vt cum ipse locus albileg p̄cesserit z sup̄ orizontālē circulū orizontis fuerit: tpa ascēsiōnū graduū ab ipsa hora vsqz ad horā q̄ iterificat accipiant: ob hoc q̄ post hāc quātitatē tēporis eq̄noctialis circuli: in loco albileg q̄ ē orizontālis circuli orizontis erit interfectoz: cūqz fuerit albileg i linea medij diei z ascēsiōes circuli directi fm q̄s erit tēpus trāsitus illius ptis circuli signoz: i circulo medij diei accipiant oz.

CEt puenit qñ locus hyleg fuerit anterior z in lorizonta orizontis q̄ accipiat tpa ascensionū graduū ab eadē hora vsqz ad horā interfectoris: qz interfectoz applicabit ad locū hyleg. idest ad orizontā orizontālē: post hāc tps eq̄noctij quātitatē circuli in loco hyleg: qui est orientālis circuli orizontis erit interfectoz. Cūqz fuerit hyleg in linea medij celi z ascensiones circuli directi fm quas erit tēpus transitus illius partis circuli signoz: in circulo meridiēi accipiantur.

CVult dicere q̄ qñ fuerit hyleg in ipomet gradu loci accipiem⁹ qd̄ est iter ipsz z locū interfectoris p̄ ascēsiōes ciuitatū: z tātū quātū fuerit: ibit ab eq̄noctio: quōsqz ad locū in q̄ fuerit hyleg: applicet interfectoz. Et si hyleg fuerit i linea meridiēi puenit vt accipiant ascēsiōes spherē recte: qz fm eaz erit tps in quo trāsibit ps ipsa zodiaci in linea medij diei accipiem⁹ ascēsiōes que sūt iter ipm z locū interfectoz p̄ ascēsiōes circuli directi z q̄tū fuerit: tātū ibit ab eq̄noctio quōsqz ad locū in q̄ erat hyleg applicz interfectoz.

CCū aut̄ in occidentāli circulo orizontis fuerit numerū tempoz in qbus vnaqueqz illarū longitudinū cadit: z occidit: accipiem⁹: qd̄ est sicut numer⁹ graduū ascensionū ptium circuli signoz q̄ sunt istius opposita.

CEt si hyleg fuerit in orizonta occidentis accipiemus numerum tempoz in qbus abassabitur quelibet elongationū ipsarum z q̄ occidit. Et hic est talis qualis numerus gradus ascensionū partium zodiaci que sunt eis opposite.

CVult dicere q̄ qñ fuerit hyleg in ipso gradu occidentis z accipiem⁹ id qd̄ ē iter ascēsiōes ascēdētis de ciuitate z inter opp⁹ loci in quo est interfectoz: z q̄tū fuerit tātū ibit de eq̄noctio quōsqz ad locū hyleg applicet interfectoz.

CEt si locus albileg cū p̄cesserit nō in aliquo istoz trū: h̄ in locis iter ipsa p̄stitutis fuerit p̄statū tps ascensionū z tps occasus: ac tps trāsitus p̄ celi medij: nō erūt illa in qb⁹ loca sequētia ad loca p̄cedētia: h̄ erūt in qb⁹ ad differētia loca p̄uenierūt: eo q̄ loc⁹ ad quē vadit sequēs: loco in quo fuerat p̄cedēs nec silis: nec talis q̄lis ipse est: diiudicat nisi cū ei⁹ positio ipsius pōni assilabit: z ei⁹ ps respectu orizontis z celi medij quēadmodū ipsius pars fuerit.

CEt qñ hyleg qd̄ est oppositus nō fuerit in aliquo hoz trū terminoz: sed sit in locis q̄ sūt iter eos: nō erūt tpa ascensionū p̄dictaz vel tpa descensionū: aut tpa trāsitus p̄ medij celi ea q̄ applicat. i. loca sequētia locis anriorib⁹: sed applicat in ipsis ad loca diuersa: qz loc⁹ ad quē applicat sequēs: d̄ silis loco in quo erat anrior: z q̄ talis est q̄lis ipse qñ situs eius suo silis fuerit: z ps ei⁹ talis q̄lis ps sua in cōparatiōe orizontis: z i cōparatiōe lineē meridiēi: z i ipsis ambob⁹.

CTres termini q̄s dixit sūt gradus met ascēdēs: z gradus medij celi: z ipsemet gradus occētis. Et id qd̄ dixit z loca q̄ sūt iter eos. vult dicere hylegia q̄ fuerit i alyz q̄s in istis trib⁹: qz puenit q̄ q̄ ibi fuerit: silr i illis i applicādo interfectoz est ad locū hyleg fm q̄ vadit de eq̄noctio q̄ fiat silr sicut malus. Et pōt hoc sciri p̄ cōparatiōe loci hyleg ad lineā orizontis z ad lineā meridiēi: z ppter hoc opz vt sit ataq̄ in hoc cū ascēsiōib⁹ cōmixtis de ascensionib⁹ velle in qua fuit natus: z de ascēsiōibus circuli directi: ita vt per hoc fiat id qd̄ vadit ab eq̄noctio quātuz tēpus in quo applicat interfectoz ad circulū in quo stabat hyleg.

CEt cōtingit ēt vt respēu hoz duoz vna sit eius p̄nis: cū fuerit ppe loca que sunt supra semicirculū ex circulis p̄ locū cōem circulo medij diei z circulo orizontis transeuntib⁹: z hi sūt quozum vnusqz vnaz temporalē efficit horā: equales adinuicem fere.

CEt accidit q̄ sit eozū amborū cōparatiō vna: met: qñ fuerit ppe loca q̄ sunt in medio circulo de circulis que transeunt: p̄ intersectionē conalez lineē meridiēi z orizontis z sūt ille quarū quelibet facit vnā horā temporalem.

CEt partes hozaz sunt circuli q̄ sunt elogati vnus ab altero tantū quātū vna hora de horis tēporalib⁹: z oēs abscondunt sup̄ vnā intersectionē eoz. Silr linea meridiēi: z medietas cuiuslibet hozū circuloz apparet sup̄ terrā: z alia medietas est abscondita sub terra excepto solo circulo orizontis: qz iste semp̄ est positus iter medietatē q̄ apper de firmamento: z alia medietatē q̄ nō appz sub terra. Et postqz ita est oz nos petē in toto hyleg: medietatē circuli in q̄ morat sup̄ terrā: z q̄ accipiam⁹ ataq̄ fm ascēsiōe medietatis hui⁹ circuli: z quātū fuerit tātū erit id qd̄ ibit de eq̄noctio: quōsqz applicet interfectoz ad locū in q̄ erat hyleg.

CCū aut̄ hic semicirculus p̄statū locū cōem circulo tauerit erit ei⁹ positio qñqz sicut positio hemisperij: qñqz vō sicut positio circuli medij diei. erūtqz tēpora in qbus circuli signoz ptes: hec duo loca p̄trans

Tractatus

sibunt sequētia: tpa vno in qbus ptes circuli signoz hūc semicirculū trāsgredient cū in certis locis alijs extiterit: q differētū sūt lōgitudinū: erūt differētia.

Et qñ hic medius circulus fuerit circūqz in interfecationē conalē quā dixim⁹: fiet eius situs in aliqb⁹ tpbus sicut situs linee meridiei ⁊ fiet tempora in qbus ibūt partes zodiaci p ista duo loca: tpa equalia: ⁊ fiet tpa in qbus ibunt ptes zodiaci iste medius circulus qñ fuerit in alijs locis q sunt sup lōgatiōes diuersas tpe diuersa.

Uult dicere q qñ imaginabimur mediū circulū in quo morat⁹ hyleg: vñ interfectoz q mouet⁹ p totū egnocitiū qñqz occidet cū circulo oriōtis: ⁊ qñqz occidet cū circulo meridiei: ⁊ manifestū est q ascēsiōes hui⁹ circuli medij qñ iuerit p elongatiōes diuersas q nō sūt in linea oriōtis nec in linea meridiei: silt sunt diuerse: ⁊ ppterea modis oib⁹ cōuenit q qñ fuerit hyleg in alijs locis excepto in ipsis trib⁹ terminis cōmixtū sūt de ascēsiōib⁹ circuli directi: ⁊ de ascēsiōib⁹ ciuitatis in qua fuerit natiuitas ⁊ qead diximus in arte astrologie ostensuz est s̄m motum s̄phere.

Sūales autē modū quē opabimur ponemus hoc qd subiungit: videlicet cum precedens duoz predictoz rū locoꝝ in ascendēte vel in circulo medij diei vel in occidente: siue in alio loco fuerit: solus ipse locus sequens ibit ad pcedentem s̄m tpa que per ips̄ eundem antecedentem locū pertransibunt.

Et via p quā hoc opabimur: erit hec quā dicere volo. s. qñ anterior horum duoz locoꝝ fuerit in ascendēte: vel in circulo meridiei: aut in occidēte: vel in aliquo alio loco sequenti: accipiet suū atazir vsqz ad locū anteriore: s̄z tēpora que transeunt per illūmet locum anteriorem.

Locus añrioz est loc⁹ hyleg: ⁊ locus sequēs est loc⁹ interfectozis: ⁊ applicabit hic loc⁹ sequēs ad locū anteriore s̄z ascensionē loci anterioris: ⁊ hoc iam demonstratū est: si tu bene intellexisti quantū tibi prediximus.

Nā cognito gradu medij celi: ac gradu pcedētis necnō ⁊ sequētis locū añtis gradus prius iuestigando p̄siderabim⁹: quot tpalib⁹ horis a medij diei circulo distat: numerādo ascēsiōes q sūt sub gradib⁹ q sūt iter hūc ⁊ celi medij gradū q sup terrā vel sub terra in circulo directo cōstituit post s̄ eas p numerū tēpoz horaz quez pcedēs gradus habuerit diuidemus. Qz si sup terrā fuerit p diurnaliū horaz tpa: ⁊ si terra fuerit p horaz nocturnalīz tpa: ⁊ q extierit: erunt hore ipsius longitudinis a medij diei circulo.

Ita q qñ p̄mit⁹ sciem⁹ gradus zodiaci q ē in medio celi: ⁊ silt sciem⁹ gradū añriore ⁊ gradū sequēte: ingrem⁹ p̄mit⁹ gradū loci añriozis ⁊ aspiciemus quot horis tēporalib⁹ elongat⁹ erit a linea meridiei numerādo ascensionē q erunt sub gradib⁹ qui sunt inter istū gradū. Et gradū medij celi q est sup terrā vñ eū q sub terra i s̄phere recta: ⁊ postea diuidem⁹ eas p numerū tēporū horaz q sūt gradus anterioris: si tñ fuerit sup terrā erit p tpa horaz diei: ⁊ si fuerit sub ter-

ra erit p tpa horaz noctis: ⁊ quot ide extierint: tot erūt hore elōgatiōis eius a linea meridiei.

Pro. docet nos in oibus vys atazir vnam viāmet ipsaz que est vt p̄mit⁹ sciamus quot sunt hore elōgatiōis medij circuli in quo moratur hyleg a linea meridiei: ⁊ totum verbum suum in hoc apertū est: ⁊ nō indiget glofa.

Quapp qz circuli signoz ptes: qñ lōgitudō est circulo medij diei est vna eadēqz quātitas numeri tēporaliū horarū sunt cadentes sup vnum ⁊ eundē semicirculū ex p̄fatis circulis: opz vt sciamus in longitudine quātū tēporis ex temporibus egnocitialis circuli lōgitudō gradus sequētis a linea medij diei: reddet horas tēporales eqles in numero horis lōgitudinis gradus pcedentis a circulo medij celi.

Et in quātū gradus zodiaci q sunt elōgati a linea meridiei vnamet ipsa quātitate: vel ambo numeri horaz tēporaliū sūt positi supermet circulo de articulis antedictis: puenit vt sciamus quot tpa post tpa egnocitiū erit elōgatiō gradus sequentis a linea meridiei de horis tēporalibus tot per numerum quot hore elongationis gradus anterioris a linea meridiei.

Uult dicē q postqz est res oib⁹ gñalis gradib⁹ zodiaci vna ⁊ eadē res: ⁊ est q qñ qz eoz mouebit a linea meridiei in tot horis q̄t ille applicabit. Silt ad circulū in q̄ itabat p̄m⁹ gradus: ⁊ erūt hore ille horem elōgatiōis cuiuslibet eoz a linea meridiei qñ fuerit in medio ipsius circuli. Et postqz ita est scire nos cōuenit q qñ sciem⁹ horas elōgatiōis grad⁹ añriozis a linea meridiei: sciam⁹ et qñ vadit egnocitiū quāqz sint hore elōgatiōis gradus sequētis a linea meridiei tot q̄t s̄ hore elōgatiōis gradus añriozis: ⁊ quātū fuerit tantū erit quātitas atazir: ⁊ hec est radix regule atazir: ⁊ p̄to. vult mō nob̄ oñdē quō s̄uerabim⁹ eū.

Cunqz hoc sciuerim⁹ p̄siderabimus quot tēpoz ex egnocitialis circuli tpbus fuerit lōgitudō gradus sequētis a gradu medij celi: cū positio gradus sequentis p̄ma positio fuerit. Hoc autē ex ascēsiōib⁹ circuli directi de p̄hedem⁹. post hoc igif obseruabim⁹ quāta erit ei⁹ lōgitudō ab eo iterū q suarū tpalīū horaz numerus q sūt iter eū ⁊ medij diei circulū erit: sic sūt hore gradus pcedentis: istarū horaz numerū in numerum tēpoz horarū sequētis multiplicando. Et si hore que nobis extiterint respectu medij celi qd supra terram est accepte fuerint ea p que multiplicabimus erunt tēpora diurnaliū horarū. Si autē fuerint respectu medij celi qd est sub terra p nocturnalium horarū tēpora multiplicabim⁹: deinde id qd iter vtranz longitudinē ex superatione vnus ad alterum extierit accipiemus: qz ipm erit numerus annoꝝ q̄sitoꝝ.

Et qñ hoc sciuerim⁹: aspiciem⁹ quot tpa de tēporib⁹ egnocitiū fuit elōgatiō gradus sequētis a gradu medij celi: sic vbi fuit situs gradus sequētis talis q̄lis p̄mit⁹: ⁊ sciem⁹ hoc p ascensionē circuli directi: ⁊ postmodū aspiciem⁹ quātū est elōgatiō sua. Silt qñ fuit numerus horaz suarū tēporaliū eaz. s. q sūt iter ipm ⁊ circulū meridiei tot: quot s̄ hore gradus añriozis: ⁊ sciem⁹

hoc multiplicatio numeru istar horar p nume
ru teporu gradus sequetis. Tñ si bore q nobis
exiuerunt accepte p cõparatione medij celi sup
terrã multiplicabim⁹ ipz in tpi⁹ horar suar no
cturnar z postea supfluũ accipiemus qd hẽbit
vna elongatio super alteram : z tantũ quantuz
istud erit numerus annoz quã perimus.

C Jam dixit q loc⁹ añrior est loc⁹ byleg: z gradus sequẽs
est locus interfectoris in atagir recto z puerio z in byleg cõ
uerso: z postq̃ ita est z sciuerim⁹ horas elõgatiõis gradus
añriori a medio celi accipiem⁹ id qd fuerit iter gradu medij
celi z sequẽtẽ p ascẽsiones circuli directi z ponem⁹ eũ
apre: postmo^m multiplicabim⁹ numerũ horar elõgatiõis i
prib⁹ horar gradus sequẽtis: s; si bore elõgatiõis accepte
fuerint p cõparatiõẽ medij celi sup terrã multiplicabim⁹
eas in prib⁹ horar diurnar: z si fuerit in cõparatiõẽ anguli
terre multiplicabim⁹ eas in prib⁹ horar nocturnar: z qd
exiuerit de ipa multiplicatiõẽ: tantũ erit q ibit egnocitiũ do
nec moueat gradus sequẽs a medio celi: z tantũ quãtũ mo
uet se gradus añrior a medio celi. Et postea accipiem⁹ id
qd extrahem⁹ de multiplicatiõẽ z numerũ quez posuim⁹
apre: z vnũ ab altero minuem⁹. si fuerint ambo gradus in
vna pte medij celi: si tñ fuerint in duab⁹ prib⁹ diuersis ad
demus vnũ sup alie: z q inde exiuerit erit qd petimus.

C Et vt hoc qd diximus sit euidentius: arietis pncipiũ
locus pcedẽs ponat: locusq; sequẽs: sit geminoz ini
titiũ: clima ẽt in quo fuerim⁹ queadmodũ z illõ cuius
dies lõgior est quã: deciz horar: tpa igit horar pñ
cipij geminoz erũt fere decẽ z septẽ. ascẽdatq; pmi
sus arietis initii ita q capricorni pncipium sit in celi
medio: tũc etenim erit lõgitudõ geminoz a medio celi
qd est sup terrã. 148. tẽpoz ex egnocitialis circuli tẽ
porib⁹: z qz lõgitudõ inittij arietis a medio celi qd est
sup circuli medij diei est sex horar tpa: cũ eas in
17. tpa multiplicauerim⁹ q sunt quãtitas tẽpoz inittij
geminoz: eo q lõgitudõ. 148. tẽpoz nõ est nisi respe
ctu medij celi: qd est sup terrã erit tps hui⁹ lõgitudi
nis. 102. tẽpoz. Sequẽs igit locus post: tot tpa quot
sũt tẽpora supationis que sũt. 4.6. ad pcedentẽ locuz
mutabit: tẽpora igit ascensionũ arietis z tauri tot sũt
fere: quot z ista tẽpora: hoc autẽ ita posituz est : vt si
locus albileg sit ipse locus ascendens.

C Et vt qcqd dixim⁹ meli⁹ z clarius ondat: po
namus vnũ exẽplũ. .x. g. sit loc⁹ añrior primus
gradus arietis: z sequẽs loc⁹ sit prim⁹ gradus
geminoz: z in climate in quo sumus sit maior
dies. xliij. horarũ: z fm hoc erũt tpa horar ca
pitis geminoz circa. xvij. tpa z primit⁹ ascẽdat
caput arietis: ita q sit caput capricorni in medio
celi: z erit elõgatio capitis geminoz sup terrã
xlvij. tpa õ tpi⁹ egnocitij: z qz caput arietis elõ
gatũ est a medio celi qd ẽ linea meridiei. vi. ho
ras tpales: z qñ multiplicabimus has horas in
xvij. tpa: tot quot fuerũt bore capitis geminoz:
qz elõgatio. xlvij. tẽporũ est in cõparatiõẽ me
dij celi sup terrã. ppea erũt tpa hui⁹ elõgationis
102. tpa: z mutabit loc⁹ seqũs ad locũ anterio

rem post tpa residui remanẽtis vel superflui q
sũt. xlvj. tpa: z sũt tpa ascẽsionũ arietis z tauri
sunt tot quot ipsa tẽpora vel qñ: z q sit ibi po
situs locus byleg in gradu ascendens.

C Quãdo byleg fuerit in pñ⁹ arietis: z ipm sit gradus ascẽ
dens: z interfectoz sit in pñ⁹ geminoz: z sic in climate alexã
drie: cui⁹ bore sunt sicut manifestũ est elõgatiõis ascẽden
tis a decima domo semp sũt sex bore. Et manifestũ est q
iter pñ^m capricorni qd est gradus medij celi: z pñ^m gemi
noz vbi est interfectoz sũt. 148. gradus ascensionũ circuli
directi. Similitr ptes horar diurnar a pñ⁹ geminoz sunt
17. z qñ multiplicabim⁹. 6. qui sũt bore gradus anterioris
in. 17. exhibũt nobis. 102. gradus: z qz gradus añrior z gra
dus sequẽs sũt in vna pte minuem⁹ ipsos. 102. gradus de
ipsis. 148. z remanebũt. 4.6. z tãta est quãtitas atagir: z si
accepissem⁹ id qd erit iter pñ^m arietis qd est ascẽdẽs z pñ^m
geminoz inuenissemus. 4.6. ascensiones ville.

C Sit iterũ celi medij arietis inittiu: ita q si pñã põ
nẽ inittij geminoz lõgitudõ a medio celi qd est sup ter
raz sit egnocitialis circuli tẽporib⁹. 58. tẽpoz. Quapp
in b scõo loco nob obseruare puenit qñ erit ea i qb⁹
aries z taur⁹ medij diei circuli abicindũt. 30q; me
diã diẽ accipim⁹ sic: qñq; ibidez albileg eẽ ponim⁹.

C Bonam⁹ ẽt q medij celi sit pncipiũ arietis:
ita q elõgatio pncipij geminoz a medio celi su
per terrã: sicut post narrauim⁹. lviij. tẽpora de
tẽporib⁹ egnocitij: z qz puenit q ab hoc loco se
quẽti aspiciam⁹ qñ pncipiũ gemini eoz in me
dio celi erit: babe bim⁹ de residuo q hẽbit elõ
gationẽ. lviij. tpa: qz tot tpa ibũt aries z taurus
a linea meridiei: z accipimus medij hoc celi:
qz locus byleg erit in hoc celi medio.

C Quãdo byleg fuerit pñ^m arietis z gradus medij celi erit
z interfectoz in pñ⁹ geminoz byleg nõ habebit horas elõ
gationis z remansit q sit inter ipsum z locum interfecto
ris per ascensionẽ circuli directi.

C Itẽ sit occidẽs arietis pncipiũ sup eundẽ moduz
ita q inittiu cãcri sit in celi medio z lõgitudõ pncipij
geminoz a medio celi qd sup terrã est sit fm signozũ
accessionẽ. 32. tẽpoz ex egnocitialis circuli tẽporib⁹.
Rursus qz lõgitudõ pncipij arietis a medij celi cir
culo: versus occidentẽ est. 6. horar tẽporaliũ cũ eas
in. 17. multiplicauerim⁹: babe bim⁹. 102. tẽpora q sũt a
medij diei circulo geminoz inittij lõgitudõ cũ occide
rit: eratq; iã ipsius lõgitudõ versus hãc eadẽ pte: cũ
in suo p loco fuerat. 32. tẽpoz: pbatũ est igit ipm ire
ad occĩtalẽ locũ in supatiõẽ q est inter bec duo tpa:
qd est tps occasus arietis z tauri: ac tps ascẽsionum
duoz signoz eis oppositoz q sunt libra z scorpius.

C Bonam⁹ q sit occidẽs pncipiũ arietis b eo
dẽ mõ: ita q medij celi sit pncipiũ cãcri z q sit
elõgatio pncipij geminoz sup terrã a medio ce
li ad pte añriorẽ signoz. xxxij. de tpi⁹ egnocitij.
Sũt qz elõgatio pncipij arietis a linea meridiei
versus occĩs est sex bore tpales: qñ eas multi
plicabim⁹ in. xvij. sient. cij. tpa: z tantũ est elõga
tio a pncipio geminoz a linea meridiei: qñ oc

Tractatus

cidit: et iaz erat elongatio ei⁹ qñ erat in loco primo versus hanc metipsaz ptē. xxxij. tpa: et modo demonstratū est qd applicuit ad locuz occētis in vna iterfatione iter hec duo tpa: et tot tēpora sūt descēssiones arietis et tauri: et eoz ascēssiones signoz oppositoz q sūt libra et scorpio.

Cū hyleg et iterfactor fuerint in bis duob⁹ locis metipsis exrte tñ hyleg in gradu occidētis erit eius elōgatio a gradu medij celi. 6. hore et erūt iter gradu iterfactori et medij celi. 32. gradus: et qñ multiplicabim⁹. 6. in. 17. fiet. 102. gradus qñ minuem⁹ d̄ ipis. 32. remanebūt. 70. gradus: et tātū erit quātitas ataq̄. et si accipiem⁹ ascēssiones ascētis et ascēssiones oppositi pncipij gemioz fuisset tātū quātū istud.

C Et nō sit arietis inītiū in anguloz aliquo et ponamus ei⁹ lōgitudinē versus ptē pmissaz a circulo medij diei triū horaz tēporaliū: ita qd mediū celi sit. 18. gradus tauri: sitq̄ gemioz pncipij lōgitudō cū i suo loco p fuerit a medio celi qd est sup terrā fm signoz aīntiam. 13. tēporz ex eqnoctialis circuli tēporib⁹. Cū autem. 17. tēpora in tres horas multiplicauerimus: erit geminoz inītij lōgitudō a medio celi circulo cuz ad scōz locū puenerit fm signoz successione qnq̄ginta et vnum tēpora: erūt qdem hec oīa tēpora. 64.

C Et ponam⁹ qd nō sit pncipiū arietis in aliquo anguloz. x. g. qd sit ei⁹ elōgatio ad ptē aīntiorē a linea medij celi triū horazū tpalīū: ita qd sit medietas celi. xvij. gradus tauri: et erit elōgatio qñ fuerit i suo loco prioria medio celi sup terrā ad ptē ordinatiōis signoz. xij. tpa d̄ tpb⁹ eqnoctij: et si multiplicabim⁹. xvij. tpa. in. xij. tpb⁹ erit elōgatio geminoz qñ fuerit in suo loco secūdo a linea medij celi ad ptē anteriorē signoz. 17. tēpora: et hec oīa ipsa erunt. lxvij.

C ū elongatio hyleg existētis in pñ⁹ arietis a medio celi fuerit. 3. hore et fuerint iter gradu iterfactoris et medij celi. 13. gradus multiplicabim⁹. 3. in partes horaz gradus iterfactoris: et addemus sup eos ipsos. 13. qz sunt in trib⁹ maneriebus diuersis: et erūt ataq̄. 64. gradus.

C Et iā pambulauerat locus albileg: cū in ascēdente fuerat. xvi. In medio autē celi. lvij. In occidēte vob⁹ lxx. differūt itaq̄ numeri tēporū qui sūt cū iter occidētē celiq̄ mediū ei⁹ loc⁹ fuerit ab vnoquoq̄ numeroz q tūc sunt: cum ipsius locus alr qñ nūc diximus extiterit. est. n. lxvij. tēporz et fm. 3. horas adiectionis est ei⁹ dīa: eo qd supatio tēporū que nobis extiterat cū p anguloz opabim⁹ qui sūt de q̄rta in q̄rtā circuli xij. tēporū fore nō dubitat: cūq̄ triuz horazum lōgitudō fuerat. vi. tēporum erat superatio.

C Et iā mot⁹ erat hyleg qñ loc⁹ ei⁹ erat in ascēdēte. xlvj. tpa: et qñ erat loc⁹ ei⁹ in occidēte. lxxvj. tpa et videm⁹ qd numer⁹ tēporū est diuersus ab his que fuerūt qñ loc⁹ erat iter mediū celi et occidēs cuiusl3 numeroz ab eo qd erat qñ fuerit loc⁹ alio mō q̄ dixim⁹ qz sūt. lxvij. tpa: et diuersitas fm tres horas que sūt de residuo: qñ qd magis est qd est iter tpa qñ fecim⁹ angulos fue-

runt. xij. tpa: et residuū vbi erat elōgatio erat triū horazū. vj. tpa. Et pp hoc tradidimus hanc regulā vt teneam⁹ qd ita cōuenit oib⁹ modis.

C Prolo. docet in h̄ vbo nos res duas. vna qd qñ fecerim⁹ ataq̄: p vna eādē viā: ponet nos in reb⁹ diuersis fm situz circuli in quo morat⁹ gra. hyleg. et postq̄ ita est: in alio mō iam errāt illi qui semp accipiūt numerū ataq̄ p ascēssiones ciuitatis vel p ascēssiones circuli directi: aut p gra. eq̄les. Altera qd res est qd pportio residui est vna eadē. Et postq̄ ita est iaz tradidit nobis Prolo. regulā neāiam: sicut ante pbauit per demonstrationē situs circuloz quō residuū sequit vnmet pportioni: et iam similr facere possumus ataq̄ per hanc pportione: que est pportio residui.

C Modū at bis oib⁹ reb⁹ puenietē si agēdo psequemur: lz in hac alia leuiozi aptiozq̄ via q̄ mox emarrabim⁹: puenietē vti possum⁹. Cū accedēs igif gradus fuerit oriēs: ascēssiones que ab ipso vsq̄ ad sequētē extiterit in h̄ obseruabim⁹. Cū at in celi medio fuerint ascēssiones circuli directi p̄siderabim⁹: cūq̄ fuerit in occidēte aspiciemus illoz graduz occidentia.

C Et iō bene poterim⁹ opari per hanc aliā viā qd est leuioz et magis declaratiua: qd est qñ gradus aīntioz fuerit in ascēdente: dirigemus eū p ascēssiones que sūt a gradu illo vsq̄ ad gradum sequentes: et si fuerit in medio celi faciemus illas ascēssiones in sp̄ra recta: et si fuerit occidens faciemus occidentes ipsius gradus.

C Postq̄ nobis patefacit quō numerabimus ataq̄ p illā manerē gñalē demonstrat nobis mō hoc idem p aliā regulā: et qd dixit h̄ locus satis manifestus est p id qd pdixit.

C Et cū iter hec loca steterint et erit exēpli cā in supra posita lōgitudine arietis tpa supatiōis vni⁹ ad alterū eoz. i. qd debent vniciq̄ duoz anguloz q formant⁹ ex vtraq̄ pte arietis primit⁹ accipiemus. Quapp qz pncipiū arietis est inter angulū medij celi et angulū occētis. erat. n. positū ipsi⁹ inītiū post mediū celi qd est sup terrā accipiem⁹ tpa q̄ signo geminoz debent: si foret aries in celi medio q sūt. lvij. sumem⁹ tpa q debent ei: si foret aries in occidēte q sūt. lxx. Cūq̄ sic factū fuerit eoz supatiōes accipiem⁹: et tūc qd horazū tpalīū lōgitudō pcedētis puncti: ab vtroq̄ duoz anguloz ei intrinsecus positoz inuenta fuerit: et quāta sit ei⁹ ps ex. vi. hore tpalib⁹ q quāta sūt obseruabim⁹: et fm ipsi⁹ ptis quātitate ex supatiōe quā inter duos angulos iuenerim⁹ accipiem⁹. Qd aut acceptū fuerit ab angulo cui relationem fecimus minuendum vel addendum fore decreuimus.

C Et qñ fuerit inter hec loca. vbi grā. ponamus qd sit sup elongationē arietis q̄ posita fuit: accipiem⁹ primit⁹ tēpora q sūt residuū occidēs cui libet duozū angulozū qui sunt a duob⁹ laterib⁹ arietis sup alterū: et inquātū est aries iter angulū medij celi et angulū occidentis: qz pncipiū arietis positū fuit post mediū celi sup terram. Et pp hoc accipiem⁹ tpa q̄ caderent geminis si aries eēt in medio celi: q sūt. lvij. tpa. Et postea accipiem⁹ tēpora q sibi caderēt si esset aries

In occidēte ⁊ sunt. lxx. tempora. Et postq̄ hoc scierimus accipiem⁹ residuū qđ est inter ea: ⁊ aspiciem⁹ qđ hore tēporales erūt posite in ante elongatiōe spatij anterioris cuiuslibet duorū angulorū q̄ sunt duorū laterū suorum ⁊ in quāta pre cadit de sex hore tēporalib⁹. s. que sūt vni⁹ q̄rti: ⁊ tātū accipiemus quātū illa pars residui quā tenuim⁹ inter id qđ cecidit duob⁹ angulis: vel addemus vel minuemus illud ab eo qđ cadit angulo a quo accepimus cōparationem.

¶ Vult dicere qđ qñ hyleg fuerit in alijs gradib⁹ q̄ i gradu b⁹ anguloz accipiem⁹ horas elōgatiōis ipsi⁹ ab vno anguloz ⁊ aspiciem⁹ in q̄ pre cadit de. 6. hore q̄ sūt iter vnum angulū ⁊ alterū: ⁊ qđ ide exiuerit custodiem⁹ apre. Et postea accipiem⁹ q̄ sūt iter hyleg ⁊ iterfectore p̄ circulū directū ⁊ ciuitatē: ⁊ vni ab altero minuem⁹: ⁊ accipiem⁹ de residuo qđ est iter eos tātū qđ p̄portio residui sit sic p̄portio horez elōgatiōis hyleg ad. 6. hore: ⁊ cadet ei quātuor quātitates p̄portionales. p̄ nō est scita: qđ est p̄portio residui: ⁊ est illa quā perim⁹. 2⁹ est residuū qđ est inter duas ascēssiones ⁊ est scita. 3⁹ est hore elōgationis. 4⁹. 6. hore. Et qñ multiplicabim⁹ residuū p̄ horas elōgatiōis ⁊ diuidemus sup̄ ipsas. 6. exibit illud qđ nō erat scitū. postmo addem⁹ illud sup̄ diminutū: vel minuem⁹ illud a residuo: ⁊ qđ ide exiuerit tātū erit quātitas ataq̄ qđ perimus.

¶ Verbi gr̄a. Qm̄ angmētū qđ sit per has. vi. hore positas. xij. tēporū fuerat: ⁊ qđ p̄cedētis loci lōgitudinē ab vnoquoq; duoz anguloz triū horez t̄paliū q̄ sūt medietas de. vi. posuerim⁹: accipiem⁹ dimidiū xij. qđ addim⁹ supra. lviij. vel minuim⁹ ex. lxx. iuenim⁹ angmētū eē. lx. qđ si fuerit hui⁹ loci lōgitudō a quoz duoz anguloz: duarū tēporaliū horez qđ est illaz. vi. horez ps̄ tertia: tertiā ptē d. xij. q̄ supatio sūt accipiem⁹ qđ ē. iij. Si at̄ ille hore lōgitudis a medio. c. lōgitudō fuerint addim⁹ illa. iij. t̄pa sup̄. lviij. si vō fuerint longitudo ab occidente: illa eadē. iij. de. lxx. minuemus. Idoneū est igit̄ vt ex hoc mō quātitates tēporū p̄dictaz lōgitudinū: sic p̄uenit ⁊ opz addiscam⁹.

¶ Verbi gr̄a: ⁊ qđ residuū erat rōne baz sex horez positarū. xij. hore: ⁊ posuim⁹ qđ elōgatiō loci anterioris cuiusq; duoz anguloz erāt tres hore tēporales: ⁊ erant be tres hore medietas sex horez: accipiemus medietatē. xij. ⁊ addem⁹ sup̄ lviij. vel minuem⁹ de. lxx. ⁊ inueniem⁹ residuū lxxij. t̄pa. Et si elongatiō hui⁹ loci fuerit ab illo angulo vel quouis duoz duaz horez t̄paliū: ⁊ hoc est tertiū sex horez accipiemus similr̄ tertiū. xij. tēporū residui que sunt quātuor: ⁊ si due hore elongatiōis fuerint elongate a medio celi: addemus ipsa quātuor sup̄. lviij. ⁊ si fuerint elongate ab occidente minuem⁹ ipsa quātuor de. lxx. tēporib⁹: ⁊ hoc mō p̄uenit vt sciam⁹ quātitatē tēporū elongatiōis qđ dixim⁹ sicut expedit.

¶ hec vba itaz patefacta sūt in glossis p̄cedētib⁹: ⁊ nos dicemus sūmā hui⁹ regule tali mō qđ eā itelligat scies aliqd de arithmetica. Dicim⁹. n. qđ si hyleg fuerit in gradu ascēdētis accipiem⁹ qđ ē iter eū ⁊ iterfectore p̄ ascēssōes ciuitatis: ⁊

si fuerit in gradu rō: accipiem⁹ qđ est iter eū ⁊ iterfectore p̄ ascēssōes circuli directi: ⁊ si fuerit in 7⁹ accipiem⁹ qđ est iter ascēdētis ⁊ oppo^m gra. in quo est iterfectore p̄ ascēssōes ciuitatis: ⁊ si hyleg fuerit i alio loco ex angulo: accipiemus horas elōgatiōis hyleg ab angulo: ⁊ accipiem⁹ qđ est iter hyleg ⁊ iterfectore p̄ ascēssōes circuli directi ⁊ ciuitatis: ⁊ accipiem⁹ residuū qđ est iter eas: ⁊ qđ inde exiuerit multiplicabim⁹ i horas elōgatiōis hyleg: ⁊ qđ ide exiuerit addemus sup̄ ascēssōes diminutas: aut minuem⁹ de ascēssōib⁹ residuis: ⁊ qđ exiuerit erit ataq̄ qđ petimus.

¶ Remansit aut̄ nobis vnāquāq; spēs rez p̄missarū ipsi albileg obuiantiū notificare: qđ illaz q̄ breuioris sunt t̄pis fuerint occulta: ⁊ q̄ fuerint ex his q̄ vocant̄ felimecaturā: ⁊ alia etiā que obuiare dicuntur.

¶ Nunc restat distinguere vnāquāq; manerē rerū obuiantiū hyleg: ⁊ casuz ipsi⁹: p̄ ea q̄ p̄dicimus de illis q̄ sūt tēporis breuioris: qđ earū est iterfectore: ⁊ qđ eaz est illa que grece dicit̄ climatirtos: ⁊ oēs res alias obuiantes eidem.

¶ Res obuiates hyleg: sūt planete ⁊ eoz radij q̄ accidunt iter hyleg ⁊ iterfectore vel pres planetaz. Et id qđ dixit̄ ⁊ casum eius. i. planete vel radij: vel pres eoz accites iter hyleg ⁊ occidēs: qđ ille qui aspiciet in iudicio vite p̄uenit vt cognoscat ⁊ sciat que res est iterfectore vel que res facti p̄ silentiā magnā: vel que res dabit formas ⁊ similia.

¶ Cui⁹ rei cognitio erit ex scia inique obuiatiōis ipedientis ⁊ bone iuantis que fm̄ mox p̄dictū modū euenire dñr: necnō ex initijs ānoz sequentiū sup̄ quos locus ille qui ipsi albileg obuiauerit signationē habere nō dubitat. Nā cū iniqua ⁊ infortunata fuerint obuiationis loca: fuerint q̄ loca stellarum in annoz subseq̄ntiū initijs ipedientia loca dñstantia: illd qđ ide p̄ueniet veraciter eē mortē nob̄ scire nō ē incōgruū.

¶ Cui⁹ cognitio erit in sciēdo obuiationē malā ⁊ nobilē vel bonā aut auxiliatricē q̄ sūt in manerē supradicta: ⁊ p̄ itroitu ānoz venientiū postea quez signat ille loc⁹ q̄ obuiabit hyleg: qđ qñ loca obuiatiōis fuerint mala ⁊ ifortunata: ⁊ loca planetarū ⁊ itroitu annoz venientiū postea fuerint nocentia locis principalibus: p̄uenit vt p̄ certo sciamus: qđ id qđ tūc accidit erit mors.

¶ Quādo loca hyleg p̄uenit ad loca ifortunata: ⁊ acciderit qđ quātuor loca hyleg sint ifortunata qđ an̄ narrauim⁹: vel maior ps̄ eoz: vel p̄prius onus illius: ⁊ sit hic itroitas anni in quo applicuit diuisio hyleg ad locū ifortunarū: cōuenit vt itelligam⁹ qđ hō ille moriat̄ ipso anno: ⁊ si acciderit cum hoc qđ loca diuisiōis hylegiorū illi⁹ hoīs sint omnia ifortunata: cōuenit nos scire pro certo qđ homo ille non euadet a morte aliquo modo illo anno.

¶ At si alterum istorum duoz tm̄ bonū fuerit id qđ inde continget magnuz felicituram esse nō dubitamus que sunt impedimenta grandia magni timoris.

¶ Et si barū rerū fuerit vna bona conuenit nos itelligere qđ id qđ erit: accidet climataratraz: ⁊ be sunt magne ⁊ periculose pestilentie.

¶ Una barū rez est locus diuisiōis hyleg: ⁊ altera est stat⁹ locoꝝ atintye in introitu anni in quo erit diuisio illa. magne. n. pestilētie sunt: sicut cecitas: paralytis: epilepsia: alii cuius mēbz incisio: ⁊ similia.

Tractatus

Cor si vtraq; bona fuerint pigrítia z debilitatez: vel impedimentum: aut exulationem seu peregrinationes inde cotingere manifestum est.

Et si be res ambe fuerint bone: conuenit nos scire q; accidet debilitas z impedimentuz z infortunium: z talia nocumenta vel exilia z hominem recedere de loco suo.

Quñ hyleg in aliquo anno puenit ad gradū q; fuerit infortunat⁹ in radice per aliquā infortunā z adiuuerit forma aliqua que remouere possit abscissionem illius anni: z acciderit simlir illo āno q; loca hyleg fuerint cōpōnis salue ab infortunis erit accidens futurū per illā infortunam de radice alicuius ifirmitatis vel debilitatis aut nocumēti: aut exibit de loco suo z ibit ad alium.

Proprias autem species in vnaqua; istarū rerum cōtingentes ex similitudine loci rei obuiantis rebus natiuitatis deprehendemus.

Et possum⁹ scire pprias maneries accidētes ob qualibet harū rerum per cōcordantiā locorū rei obuiantis rebus natiuitatis.

Uult dicere q; possum⁹ scire maneriē ppiaz cuiusq; hyleg p cōcordantiā loci rei obuiantis hyleg z de nā illi⁹ rei facietis β: z ipse in antea hō oia demonstrabit in dicto eius.

Et cū qñq; dubitauerimus qui locorū earū interfectores eē debeāt: nihil nobis phibere poterit qui existimem⁹ z obseruem⁹ res que in vnaq; re nati pueniūt ad albileg: z in hoc qd̄ ide futurū est id qd̄ ei assimilā qd̄ ex accidētib⁹ iā cōtingit z apparuit psequemur: eorūq; modū oium p̄siderabimus eo q; modus i perfectione eorū que per ea ptingūt equalis sortitudinis est in oibus. Secūdu hoc igif nostrā inuestigationes z eorū augmentū ac diminutionē p̄stituemus.

Et si aliqb⁹ vicib⁹ dubitauerim⁹ in locis puenientib⁹ z rōnē hūitib⁹ iterficiēdi nō disturbar nos si p̄santes aspiciem⁹ in reb⁹ obuiantib⁹ hyleg in qlibet rerū natiuitatis: z si seqmur in rebus q; de ipsis accidit rē cōueniētē ei q; acciderit z appuerit d̄ accētib⁹: z q; bñ mētē apponamus in oib⁹ postq; res est in cōplendo qd̄ de ipsis acciderit egle in virtute p oēs z pquirem⁹ p que modū crescent vel minuent fm̄ hoc.

Uult dicere q; qñ iueniem⁹ q; res diuerse in diuersis tēporib⁹ abscindit hyleg aspiciem⁹ q; cōcordāt cū cōplone illius hois: z alia accētia q; scim⁹ de scō ipsi⁹ z de reb⁹ vlib⁹: z iudicabim⁹ fm̄ illō q; cōcordat cū eo. v. g. ponam⁹ q; alii cui hois accidāt abscissōes diuerse z accidat s̄lir q; aliq; earū sit in tpe mortalitatis gñalis cōuenit tūc vt iudicem⁹ p illā vñā z si p alias: v̄l accidet q; erit cōpō corpis illi⁹ hois talis q; plus durare nō poterit mltis ānis: z ita cōuenit vt iudicem⁹ p abscissionē q; accidet illo anno: z tu scies cōpōsitiones corpis a regulis q; narrauit in caplo eorū qui non recipiūt cibū: z in caplo. 11. z. 12. hui⁹ 3. p̄ris. Et qñ intellexeris has rōnes oēs aspicias cū hoc simlir q; tam magnā viz h̄z abscisor z q; tam magne sūt vires accidentiū q; sibi iungunt: qñ qñ bene mentē apposueris augmētū z decremētū itelliges quātitate status qui cōuenit. Et manifestuz est q; p̄to. docet in hoc caplo regulas solūmō rez ascendentū vt exemplū assumamus ab eis de rebus dantibus fortunā. Et q; sufficit hic tractatus in prolixitate glose cō-

uenit vt in hoc loco finiamus eundez: z q; glosemus id qd̄ restat de 3. parte libri in. 9. tractatu glose nostre.

Dic incipit nonus tractatus glose Daly beben rodan.

Res quas nobis demōstrauit in hoc tractatu est iudicare accētia que accidūt cuilibet hoī. Et postq; hō cōpositus est de mā q; est corp⁹: z de forma q; est aia: puenit vt sp̄ sciam⁹ hō oia accētia p̄ statu corpis z aie: p̄p̄a diuissit p̄tolo. bunc in quorū capla. p̄m est in quo posuit regulas per quas status corpis sciri p̄t. z. m̄ in quo posuit regulas q; scire possum⁹ pestilētiās corpōri p̄tingētes. In tertio posuit regulas q; scire possum⁹ statu aie. In q̄rto posuit regulas q; scire possum⁹ pestilētiās aie p̄tingētes. Et adiuixit hec quorū capla decē p̄cedētib⁹: z ita fit hec pars 3. cu; istis 14. capla: quoz. 10. iā glofauim⁹: z nūc glofare volumus qd̄ dixit in his quatuor capitulis remanentibus.

In forma z figura corpōris nati ac in ipsius complexione. Caplin 11.

Ost electionis vite p̄fectionē: formaz z figurā corpōris ex rebus p̄ticularibus sicut ordinatim puenit enarrare p̄mit⁹ incipimus: eo q; corpis qlitates nāliter aie qlitates p̄cedūt: id q; cū corpus spissius sit q; plura in eo apparētia que ipsius coadunationi sūt ppria cū iplo nascūt. In aia vō nō appent nisi eē q; p̄ p̄mā occasiōnē post natiuitatē z creationē ipsa fuerit pedetēm.

Dixit p̄tol. postq; loq; p̄fecimus de tpe vite p̄mit⁹ icipe volum⁹ in p̄ticularib⁹ reb⁹ iudicāsi fortune nati z ei⁹ facture fm̄ q; puenit ordiatiōi hui⁹ libri: qm̄ status corpis p̄iores sunt q; status aie p̄ nām: z q; corpus est magis spissuz res p̄o maiorē p̄te in ipso apparētes de eo q; p̄tinet ad cōpōsitionē ei⁹ sūt nate cū eo. tñ in aia nō apparent res ei puenientes a p̄tima causa nisi post natiuitatē z gnōnē paulatim z paulatim.

Jam multotiēs dixim⁹ q; dicta p̄tolo. patēter nobis demōstrant maximū itellz ipsi⁹ in phia: z bñ demōstrauerūt ei⁹ v̄ba qñ locur⁹ fuit in quātitate vite q; sapientior erat aliq; alio in arte astrologie q; druiualis: z si v̄ba ei⁹ itellexeris in h̄ loco scies rez: nobilē valde. Sūt enī stat⁹ corpōris p̄ores p̄ nās q; stat⁹ aie: eo q; vires aie sequunt⁹ corpōris cōplonē sic sapiētes antiq; demōstrauerūt: z Hale. cōpōsitione fuit sup̄ hac rōne vñū magnū tractatū sepatis. z hec rō v̄l sibilis est z manifesta: qm̄ iuenim⁹ q; ille q; h̄z cor calidū ē audacior z irascibilior eo q; h̄z ipm̄ fridum. Inuenim⁹ ē q; in cōplone illius in q; vincit humor melic⁹ apper timor z leuitas z oia alia accētia de melia. Et qd̄ aliū petis Ari. patefecit in li⁹ suo de aia: q; aia est cōplēmētū corpis nālīs artificialis visibilis p̄ po⁹: z id puenit vt stat⁹ corpis p̄mit⁹ tus possit fuerint q; stat⁹ aie: lz vn⁹ ab altero nō sepet per tps. S̄lir suba corpis spissior ē q; illa aie: sūt z accētia corpōri p̄tingētia apparētiora ad sensuz q; ea q; p̄tingunt aie. Et manifestū est q; accētia p̄p̄a corpis nascunt⁹ cū corpē: z iā oñsuz est z p̄batū in phia q; p̄ cā q; est de⁹ cui⁹ nomē sit in sempiterna secula exaltatū ordiāuit aiaz post subas extractas z fecit eā nobiliorē: lz sit p̄tuncta v̄tutib⁹ corpōlib⁹ sicut est aia vegetabilis: z bona q; sunt in reb⁹ veniunt ex p̄te dei: z mala eueniūt reb⁹ p̄ suasmet nās z pp̄as mās suas: z postq; bona eueniunt māe ex p̄te dei manifestū est q; res quā recipit aia p̄ deū z p̄ corpus z p̄ suāmet nās sūt fm̄ qd̄ opant in ea figure stellaz boza natiuitatis. Et b̄ est

ro q̄ est in v̄bis p̄tol. r̄ q̄ docet magnus intells ipsius.

C Illa q̄dem que sunt extra corpus multo post in futuro tempore post ista cōtingunt.

C Res tamē que sunt extra corpus accidūt post hoc in tēpore multo q̄d postea venit.

C Res que accidūt extra corpus: sūt q̄ nō p̄tinet ad cōpositionē corpis: r̄ ideo conuenit vt accidant multus post natiuitatē in tēpore q̄d postmodo venit.

C Conuenit autē nobis in v̄litate rei orizontē orientālē r̄ stellas q̄ ipm sequunt̄ ex erraticis: vel dñs dispōnis ex ipsis eo mō quo p̄dicimus obseruare.

C Et puenit vt ḡnāl̄ mētē apponam⁹ i orizonta ouērali r̄ i p̄tis erraticis sequētib⁹ eā: aut i illis q̄ dñant̄ in eoz dispōnib⁹ s̄m q̄ dem̄strauimus.

C Vult dicere q̄ regula generalis p̄ quā scire possum⁹ status corporis: est vt apponam⁹ mētē ad ascendēs r̄ ad planetas ex̄ntes in eo: r̄ accipiemus sim̄l̄r cum eo planetas disponentes ipsum sicut mon̄strauimus.

C In rei v̄o particularitate esse lune velut hic iterum nobis considerare conuenit.

C Porro tamē vt pro re particulari in mentes apponamus ad lunam similiter.

C Vult dicere q̄ regula particularis in hac rōne quā nos or̄ ad iungē cū regula v̄l̄: est vt aspiciam⁹ ad lunā in q̄ loco ē: r̄ q̄ p̄ta sibi applicat̄: r̄ accipiem⁹ cū hoc p̄tas disponētes eā.

C Eo q̄ forma modusq̄ corporum nō nisi ex natura figurarum istorūz duoz locoz r̄ ex figuris planetaz qui sunt eoz dispositores: ac ex cōmixtione eoz que sunt in vnaquaq̄ ipsorū specie: necnō ex figura stellarum fixarum cum eis ascendentiū deprehenditur.

C Quia figura corporis r̄ ei⁹ stat⁹ sciri pōt p̄ nām signoz hoz duoz locorū: r̄ a figuris planetarū ea disponentiū: r̄ a cōmixtione q̄ fit de qualibz barū manerieruz: r̄ similiter a figuris stellaruz fixarum que cum illis ascendunt.

C Vult dicere q̄ possum⁹ scire figurā corporis: r̄ oēs status ei⁹ p̄prios p̄ nām ascendētis: r̄ p̄ nām loci lune: r̄ p̄ nās planetaz disponētū ipa duo loca: r̄ p̄ cōmixtione q̄ fit de reb⁹ istis: r̄ de stellis fixis ex̄ntib⁹ cū eis i vno circulo de circulis quos añ narrauim⁹ in cap. vite. Et q̄d dixit: r̄ ille silr q̄ ascendūt cū illis. vult dicē de stellis q̄ st̄ in ascendēte i gradu orizonte: r̄ d̄ illis q̄ sūt cū luna sup̄ vnū circulū: r̄ de illis q̄ sūt cū quibet planeta dispositore: r̄ poterim⁹ hoc scire accipiēdo horas elōgatiōis cuiuslibet barū horaz: r̄ id q̄d iuenerim⁹ p̄cordare cū horis elōgatiōis alterius: dicemus esse cū eo sup̄ vnū circulū de circulis quos narrauimus.

C Et ille quidem quarum v̄res aliarum vires preceadunt: sunt stelle dominatrices dispōntis: quas post adiuuat iterum qualitas ipsis eisdem locis propria.

C Et vis horuz qui se extollunt super vim alterius: sūt planete dispositores: r̄ postmodo adiuuat similiter status prinēs ad ipsamet loca.

C Jā dem̄stratū est q̄ tres sūt res i qb⁹ debem⁹ in b̄ ca⁹ mētē apponere. p̄ est ascendēs r̄ loc⁹ lune. z⁹ planete dispositores hoz locoz. 3⁹ est cōmixtio q̄ fit d̄ istis r̄ alijs stellis. Et nō nob̄ oñdit fortiorē eoz: r̄ c⁹ signationē puenit añcedē signationē aliaz: r̄ dicē q̄ hoz p̄or ē p̄tas dispositoz. z⁹ est ipsemet loc⁹ lune. 3⁹ cōmixtio q̄ fit de istis r̄ de stellis: r̄ s̄m p̄m̄ dicitur cōuenit vt p̄ponamus rem ḡnālez p̄ticulari: r̄ p̄mitus iudicabimus p̄ signationē ascendētis r̄ dispositois ipsius q̄ p̄ locū tunc r̄ ei⁹ dispositois.

C Res particularis que leuiter r̄ absolute ex eozū modis enuntari potest: est id quod subiungitur.

C Res particularis qua iudicare possumus simplex iudiciū haz rez est via quā dicere volum⁹.

C Postq̄ dedit nobis regulas de hoc: incipit nobis narrare res simplices que in hoc sunt: ita q̄ quādo eas sciuerimus poterimus vnam cum altera commiscere: r̄ sciemus id quod componetur de ipsis.

C Prīmū ergo q̄d in stellis dicimus est q̄ cū saturn⁹ orientalis extiterit: subaudi r̄ fuerit dispositoz solus erit nā in figura mellini coloris: mediocriq̄ crassitudinis: pili eius erunt nigri: capilliq̄ capitis crispi: pectorisq̄ pili spissi: oculi mediocres: corpus tēperate magnitudinis: r̄ sup̄ ipsi⁹ cōplonē vincet frigiditas r̄ humiditas. Cūq̄ fuerit occidētalis erit natus subniger macilentus parui corporis: planos r̄ raros habens capillos apte coadunationis: oculi eius nigri: r̄ in ipsius complexione vincet siccitas.

C Prīmū q̄d dicim⁹ de p̄tis est q̄ qñ saturnus fuerit orientalis erit factura nati mellini: coloris spissi corporis nigroz capilloz r̄ crispoz in capite: r̄ pili pectoruz spissi: eius oculi mediocri modi erūt: r̄ erit natus magnitudinis tēperate. vincet tñ in ei⁹ cōplone friditas r̄ humiditas. Et si fuerit occidētalis color nati erit bazus vermilius niger: parui corporis r̄ leniū capilloz r̄ raroz r̄ totus bone cōpositionis: oculoz nigroz. vincet tamen in eius cōplone siccitas.

C Si nō es memor eius q̄d dixit p̄to. in p̄logo p̄ p̄tis. s. q̄ puenit vt ingrat⁹ de ḡie r̄ ciuitate r̄ cibarijs hois r̄ q̄d dixit in p̄logo z⁹ p̄tis de p̄prietatib⁹ climatis puenit vt d̄ b̄ itelligas in hoc loco r̄ in quibz: qz nō loq̄tur nisi de locis tēperatis r̄ de cōplonib⁹ tēperatis: qz dem̄strat̄ Sal. quot sūt regule gbus pōt scire hō oēs alias cōplones. dixerunt eni phici q̄ talis medicina est cala in z⁹ gradu. in cōparatiōe rei tēperate que nō iclinat̄ ad calitatē neqz friditatē: dicit silr q̄ h̄ medicina est frida in z⁹ gradu in cōpatione talis cōplonis: silr astrologi oñt talis planeta signat̄ spissitudinē corporis in cōparatione spissitudis corporis tēperati: r̄ talis color erit alb⁹ in cōparatiōe coloris tēperati r̄ generis illius nati: r̄ res alias dem̄stratas p̄ bec v̄ba puenit te paratas in memoria tua tenere cū nō conueniat vt dicas de boie de scicilia q̄ erit color mellis bacī imo dices q̄ erit mior⁹ albedis altero. Et nō dicas p̄ ethiopiā q̄ erit alb⁹: s̄ dices q̄ nō erit sic niger vt alit⁹: r̄ sic oz te res itelligere q̄s p̄to. tibi dicē in b̄ cap. r̄ similib⁹. Et tu scis p̄ glosaz nostrā p̄ p̄tis q̄ qñ p̄te altiores fuerint orientales: crescunt vires eoz r̄ erit lux eoz maior. Et qñ fuerint occidētales minuunt vires eoz r̄ sua lux mior. Et pp̄ b̄ puenit vt sint alterius maneriet qñ sunt orientales: q̄ qñ sunt occidētales r̄ erit iter eos diuersitas tāta quāta erit diuersitas p̄te i bis duob⁹ statib⁹: qz planeta semp̄ h̄z res p̄prias r̄ diuersificatur s̄m diuersitatē statuū suoz. v̄ba q̄dem p̄to. cōpositione. i q̄ cōpositio membrorū suoz erit bone maneriet.

C Cū iuppiter autē dñs dispōnis locoz p̄dictoz extiterit r̄ orientalis fuerit: erit natus albi coloris r̄ cōuenientis mediocriq̄ capillature. Oculi eius mediocres: apte stature: quātitatēq̄ moderate. in eius cō-

Tractatus

plexione calor et humiditas preualebunt. Sed si fuerit occidentalis erit albus propter quod non adeo erit apte albedinis ut supra diximus. erit et illius capilli plani et ex anteriori parte caluus: oculi mediocres: et ipse corporis mediocres: vincet in istius complexionum humiditas.

¶ Quod si iuppiter fuerit dominus dispositionum locorum predictorum: et fuerit orientalis: erit forma nati albi coloris: bonorum capillorum: mediocrium mensuratorum oculorum: bone magnitudinis: et erit bonus honoratus: seu ordinatus: vincet in eius complexionum calitas et humiditas. Et si fuerit occidentalis erit natus albedinis mediocres: notatum quantum diximus ante: capillorum subtilium: et erit caluus a duabus partibus frontis oculi sui: et corpus eius erit mediocres quantitas: vincet in eius complexionum humiditas.

¶ Volo tibi distinguere verba. Pro. in hoc loco: et ea tibi tali modo aperiam quod de poteris accipere in alijs partibus exemplum. Dico quod id quod dixit quod si iuppiter fuerit dominus dispositionum locorum predictorum. vult dicere quod quod ipse solus signationem habuerit: signabit sicut signat ciuitas temperata: et genus temperatum hominum: et si sua non fuerit signatio separatum: erit in manerie quam signant res simplices. Et quod dixit si fuerit orientalis: erit natus talis et talis forme. id est quod si iuppiter fuerit orientalis fortis: signat tales colores et tales formas: qualem dixit. Et quod dixit si fuerit orientalis: erit natus talis et talis forme: id est quando iuppiter fuerit occidentalis debilis et modice apparentie ac splendoris: id est res tales significat quales dixit: et quod natura iouis est temperata inter caliditatem et frigiditatem: et magis tendit ad humiditatem: conuenit ut det caliditatem quam fuerit orientalis: et quod non det caliditatem quam fuerit occidentalis: id est conuenit ut det quam fuerit orientalis complexionem calidam et humidam: et quod complexio quam dederit quando fuerit occidentalis sit humiditas solummodo: et secundum hanc regulam in alijs iudicabis.

¶ Cum mars orientalis extiterit albedinis et rubedinis erit eius forma: princeps bone quantitatis et idonee carnitatis: oculi eius varij: capilli spissi et mediocres: in ipsius complexionum preualebunt calor et siccitas. Si occidentalis autem extiterit: natus tamen rubei coloris erit: et moderate quantitatis corporis: paruos habens oculos: et raros ac planos capillos: ac flauos: vincet in eius complexionum siccitas.

¶ Et si fuerit mars dominus dispositionum locorum quod diximus: et fuerit orientalis: erit forma nati inter album et rubrum: et bone magnitudinis: spissi corporis: oculorum rubeorum: capillorum spissorum et mediocrium inter spissos et extensos et viciet in eius complexionum calitas et siccitas. Et quod si fuerit occidentalis: erit forma nati inter rubrum et album: et bone magnitudinis corporis temperate: paruos oculos: et raros capillorum ac extensorum et blondorum: et vincet in eius complexionum siccitas.

¶ Quod nobis demeratum est per martem nomen: est combustio et siccitas maxima. Et quod si fuerit orientalis recipit nomen calidam et temperatam: et multam humiditatem: ita quod ingrossant corpus et oculi veniunt cardines. id est coloris celestis propter humiditatem que vincit: et capilli sunt spissi propter fumositates multas que sunt in corpore ob magnam caliditatem: et quod intellexeris hoc intelliges quod dicitur Pro. de forma quam significat mars.

¶ Veneris quidem opera iouis operibus assimilant: propter

quod ea que per ipsas contingunt pulchriora sunt et magis recipiunt: eiusque pulchritudo mulierum pulchritudini magis assimilatur: erit etiam melioris figure et puenientioris qualitatis anime: corporisque mollioris est. Item ex ipsius proprietatibus est oculos subruffos et idoneos facere.

¶ Quia quidem veneris filia sunt operibus iouis: nisi quod pulchritudo est quod ipsa operatur: et placibilis ac delectabilis visu: et eius pulchritudo magis assimilatur pulchritudini mulierum: et erit pulchrioris figure et melioris voluntatis et corporis grossioris: et est proprius eius oculos pictatos facere: et pulchros commixtorum oculorum.

¶ Id quod accidit per venerem: est sicut id quod accidit per iouem: nisi quod est maioris apparentie quam iuppiter: et est femina: puenit ut sit diuersa ab operibus iouis in his que narrauit.

¶ Cum mercurius inter orientalis extiterit natus coloris melius assimilatur: eritque in quantitate corporis moderatus: apte conadunationis: paruos oculos: capillos huiusmodi mediocres: et in illius complexionum calor preualebit. Sed si occidentalis fuerit: erit natus subnigredis croceique coloris participantis: macilentus vocem huiusmodi exiliter: et cauos oculos: erit et ipsorum oculorum pupilla velut pupilla oculi caprim declinans rubedini. In ipsius complexionum siccitate preualet non dubitatur.

¶ Si vero si mercurius fuerit orientalis erit color nati sicut color mellis: magnitudo sui corporis temperata bone complexionum: paruos oculos: et mediocrius capillorum: vincet in eius complexionum calitas. et si fuerit occidentalis erit forma nati inter basium et rubrum et croceum colore: nigri corporis et vocis subtilis: oculorum concavos: et pupilla oculorum eius assimilabitur pupille oculorum capre tendentis ad rubedinem: et vincet in eius complexionum siccitas.

¶ Itaque diximus quod planeta lucra per orientalem bonam apparentiam et calitatem: et si fuerit occidentalis diuisus: quoniam pupilla nati mercurij tendit aliquantulum ad siccitatem et prope signat res predictas. Et manifestum est quod si commiscebitur alteri planete: inclinabuntur he res ad nomen ipsius planete. Et postquam mercurius facit per eius nomen propriam: et in villa temperata colore medio: cretiter basium rubrum et croceum: quod si fuerit in villa combusta: et huiusmodi magis faciet nigredinem quam fuerit in villa combusta: et huiusmodi mercurij hanc nomen inter omnes alios planetas: quod semper est combustus et subradys solis: sicut est villa multum calida.

¶ Quamquamque verba istarum stellarum adiuvat sol et luna cum eis associantur in figura.

¶ Et quolibet horum planetarum adiuvat sol et luna quoniam participationem cum eis habuerit de figura.

¶ Accidit dubietas quoniam fuerit sol dispositus nati vel luna in otendo quo accipimus significationem a sole vel luna in formis. et ratio ad hoc est id quod ante multis vicibus docuimus: quod sol et luna sunt domini et principes super omnes stellas: et quoniam signatio fuerit alicuius eorum per se signabit rem nalem huiusmodi sine aliqua inclinatione ad aliquod caput distinctio que est in eius signatione in his est quam dicitur Pro. in hoc dicto quod vult dicere.

¶ Sol etenim adiuvat in figura et formositate ac in corpore pinguedine. luna vero generaliter iuuat in temperie et macie vel humiditate. Maxime autem cum ab eo seperat particulariter etiam erit eius auxilium secundum proprias

rietates illius quod ei inest ex lumine: quemadmodum in huius libri principio narrauimus.

Sol filii adiuuat et dat pulchritudinem et appentiam et corporis spissitatem et luna generaliter adiuuat in omni temperie: et macredine ac humiditate coplonis humide: et hoc proprie facit quoniam separata a sole: particulariter tamen erit adiuuatio sua secundum proprietates lucis. quod est in ea sicut narrauimus in principio huius libri.

Manifestum est quod sol dat bene apparere ad pulchritudinem et corporis spissitudinem siue sol sit per se significator siue participatione beatus in figura eius planeta dispositore: et quod luna generaliter dat temperantiam macredine et coplonem humidam: et hoc proprie quoniam separata a sole et apparet lux eius: et hoc facit quod dat flegma falsum per augmentum sue lucis et dat flegma acetosum per diminutionem sui luminis: particulariter tamen dat in suis statibus diuersis. Similiter status diuersos secundum participationem quam habet in figura cum loco solis et cum angulis et talibus rebus quales in glossa prime partis docuimus.

Stelle item generaliter cum matutinales fuerint et appaerint magna corpora facient: et cum in statione prima fuerint vigorem ac fortitudinem eis tribuent cuiusque prebunt ea cotemperabunt: et cum in secunda statione se mouerint illa debilioza facient: cum autem occiderint eorum miseriam et impedimenta ac grauitates operabuntur.

Generaliter etiam quoniam planete fuerint matutinales et apparentes faciunt corpora gradia: et quoniam fuerint in prima statione faciunt ea fortia et calida: et quoniam fuerint anteriores faciunt ea temperata. Et quoniam in statione secunda faciunt ea debilioza. Et quoniam absconderunt se ita quod non apparent faciunt ea uilla: quoniam accidunt eis pestilentie et miserie.

Quando planete sunt matutinales sunt fortiores: et maiores: et ob hoc faciunt corpora fortiora et magis completa: et semper in hoc crescunt donec applicant ad primam stationem: et tunc perficitur eorum uirtus siue uis. Et propterea faciunt corpora rigida et fortia et durabilia et abinde vadit minuendo uis ipsa donec sint in oppositione solis: et tunc faciunt corpora debilioza et semper crescit debilitas donec fuerint uespertini quousque intrant sub radium solis: et tunc faciunt corpora uolentia: quod cito eis accidunt miserie et pestilentie: et hoc intelligere te oportet in uenere ac mercurio et huius modo secundum quod demonstrauimus in glossa prime partis.

Ipsa iterum eadem loca in quibus fuerint nati formam et figuram eiusdemque coplonem ut diximus adiuuabunt.

Adiuuat filii loca ipsa in quibus morantur: quod corporis facturam et eius figuram significant: et ipsi coplexionem proprie sicut diximus.

Uult dicere quod figure locorum in quibus sunt planete dispositores et figure loci lune et ascendentes adiuuant planetas filii in significatione facture corporis: et mutant facturam corporis ac figuram et coplonem ipsius secundum naturam si fuerint de natura piraria planetarum dispositorum ut antea demonstraui.

Alt et quarta que a puncto egnocctiali uernali usque ad solstitiale estiuale producit: naturam boni coloris statusque ueniens: apteque carnis: oculorum bonorum fore demonstrabit: et in ipso calor et humiditas preualebunt.

Alt et quartum est quod est a uere usque ad solstitium estiuale facit naturam boni coloris: boni status: bo-

ne magnitudinis: grossi corporis: bonorum oculorum et vincit in eo caliditas et humiditas.

Hoc est quod istud quartum est temperatum et tendit magis ad caliditatem et humiditatem.

Quarta uero que a solstitiali estiuale usque ad egnocctialem autumnale punctum distendit temperata et mediocrem corporis quantitate et competente carnis: gradus oculos: spissos capillos atque crispum nato donabit: vincet in eo calor et siccitas.

Et quartum solstitij estiuale usque ad egnocctium autumnale: facit naturam temperatam et mediocre in macredine: spissi corporis: magnorum oculorum: et multorum ac crisporum capillorum: et vincit in eo caliditas et siccitas.

Quonia hoc quartum est calidum et siccum. nam caliditas et siccitas faciunt in terra temperata totum quod dixit Ptolemaus.

Et quarta que a puncto egnocctiali autumnali usque ad solstitiale hyemale pertrahit: colorem mellinum: atque maciem gracilem. vocem: spatulas amplas: capillos mediocres: aptos oculos: naturam hinc designabit: et in eo frigiditas et siccitas preualebunt.

Et quartum quod est ab egnocctio autumnali usque ad solstitium hyemale: facit colorem nati: sicut est color mellis: et facit eum macrum: uocis subtilis: amplas spatulas: mediocrium capillorum: oculorum pulchrorum: et vincit in eo frigiditas et siccitas.

Quia quartum istud est frigidum et siccum sit talis post calorem: et conuenit propterea quod significet amplas spatulas et magnitudinem membrorum superiorum.

Quarta autem que a solstitiali hyemali usque ad uernale punctum equinoctiale collocat nigrum colorem et temperatam corporis quantitate: planos capillos et raros aptamque coadunationem nato dare non dubitabimus: vincet in eo frigiditas et humiditas.

Et quartum quod est a solstitio hyemali usque ad equinoctium uernale facit naturam nigri coloris et magnitudinis temperate: capillorum extensorum et rarorum: bone coplonis: et vincit in eo frigiditas et humiditas.

Quia 4^m istud est frigidum et humidum et niger color uenit a magno calore sic physici probauerunt: et quoniam uenit per magnum frigus: et quod hoc 4^m est magne frigiditatis colorem nigrum significat 4^m estiuale: sed pulchritudo solis et lune hoc disturbar. Et id quod dicere uoluit Ptolemaus est quod quilibet horum quatuor adiuuat partem concordantem cum eo: et minuit de operibus illius qui non concordat cum eo secundum res pertinentes ad ipsum: et ipse uult nobis demonstrare id quod operatur quilibet signorum per se: ita quod hoc adiungit cum eo toto quod dixit.

Particularem autem loca quorum figura figuris humanis assimilantur ex figuris. sicut circuli signorum et extra performatis apte et temperate coadunationis corpora performatur.

Res autem particularis est ita quod loca quorum forme sunt similes formis hominum de illis que sunt in zodiaco et extra zodiacum faciunt corpora bone compositionis temperata.

Conuenit quod forme iudicent que sunt extra zodiacum: quod ille que bene potentiam operandi sit que sunt supra circuitum cum parte dispositore de circulis quos diximus: et has formas iam demonstraui in glossa prime partis.

Tractatus

Illa vō quoz figure nō sunt versus tēperle corpis in hoc qđ eozum figuris assimilant imitare pbanī z eozū mēbra suis mēbris qualibus assimilari similitudine faciūt: ea nāq; ad magnitudinē vel puitatē: ad fortitudinē quoq; seu debilitatē ad puenientem vel icōuenientē coadunationē faciunt fore procliuora.

Hec tñ qđ nō sūt de hac forma sed de alijs mutant tēperatiā cozpoz fm qđ puenit formis suis: z faciunt mēbra suis filia aliquātulū similitudinē iclinādo eos ad maiorē magnitudinē vel minorē siue ad fortitudinē vel debilitatē ad bonā cōpositionē etiam vel ad malam.

Res que conuenit forme humane est tēperatiā fm qđ demōstrauit Gal. in lib^o cōpōnū: qđ qñ forme que sūt separate a formis hoīuz picipationē habuerint cū planetis dispositozib⁹ mutant ea cozpa z trabūt ea ad nām suā: ita qđ ea faciūt filia sibi aliquātulū: z verba pto. declarata sunt: z vult ea melius declarare per id qđ dicit.

Nā illa qđ ad magnitudinē ea pducūt sūt vt leo virgo sagittari⁹: ad puitatē vt piscis cācer z capricorn⁹.

Eaque magis tendūt ad magnitudinē: sicut leo virgo z sagittarius. Et que tendūt ad paruitatē sūt sicut pisces cancer z capricornus.

Quā figure leonis virginis z sagittarij sūt in celo magne significant magnitudinē. Similiter figure piscium cancri z capricorni: qđ sunt parue significant puitatem.

Itē id qđ ex ariete tauro leone vsus eoz inītia z in altiori arte fuerit ad pinguedinē mēbra faciet meliora pcliuora. Qđ at versus inferiora z eozuz extrema loca: ea maciei magis applicat. In istoz vō p rario id qđ ex sagittario geminis z scorpiōe versus sua pncipia ponit ad macie declinare facit: z illud qđ istoz extrema sibi vēdicat facit ea ad pinguedinē pcliuora.

Similr ille qđ sūt sicut aries z taurus z leo fm id qđ est anterius eoz faciūt mēbra tēdētia versus grossitudinē. Et id qđ est posteri⁹ eoz trabit mēbra ad macredinē z debilitatez. Et ille qđ sūt alteri⁹ maneriet sicut est anterius sagittarij geminorū z scorpiōis tendūt ad macredinē z eoz posterius trabit mēbra ad grossitudinē.

Hec est alia similitudo qđ figure que bestijs assimilant trabūt figuras hoīum ad figuras bestiaz: ita qđ aries taurus z leo: quonā anterioza ipsoz sūt maiorā qđ posterioza faciūt rē talem in cozpibus hoīum: z per banc glosaz intel ligere poteris totū qđ vult dicere pto.

Itē virgo libra z sagittarius versus tēperiez z bonam coadunationē cozpi pducūt. Scorpius autē pisces z taurus illa remouēt a temperie.

Silr virgo z sagittari⁹ iclināt cozpa ad tēpan tiā z bonā cōpōnē: z scorpio piscis z taur⁹ iclināt cozpa ad distēperantiā z malā cōpōnē.

Illa que tēperata faciūt: ea faciūt qđ sūt de figura hominum: z ille que multum elongate sunt a figuris hominum faciunt distemperantiam.

Aliaz itaq; figuraz qđlitatez z aliter obseruare.

Cōuenit ēt vt mētē apponam⁹ in alijs figuris.

Vult dicere qđ mentez apponere in figuris erit fm hāc rationem quam p dicit pto.

Easq; adinuicē cōferre z pprietates in forma cozporū z eozūdem cōplexione z eaz oīum rerū cōmixtione coadunatas nobis inde pucere conuenit.

Sz accipiem⁹ cōparationē in toto. s. vno cū altero z itelligem⁹ ide pprietates qđ iungunt p cōpōnez haz rez in forma cozpis z cōpōnis ipsius.

Hec est regula generalis pro omnibus ita qđ quādo inueniemus qđ dispositoz est vnus z qđ oēs alie res p cordāt cum eo iudicabim⁹ p dispositozē: z si res alia huic contraria fuerit minuemus tantū quantū illud de re illa ptenente ad ipsum. Et si inueniremus qđ in dispositore dominetur plus vno planeta accipiemus illum qui fuerit maioris testimonij z omnes res alias puenientes z minuemus z addemus fm hec. Et cuz hec sciem⁹ figuram cozporis z eius cōplexionē z formam.

In impedimētis z infirmitatibus accidētibus cozpori nati.

Cap. 12^m.

Dixit Paly.

Postqđ nos docuit in caplo. precedenti regulas per quas possumus scire figuram cozporis z formam ac cōplexionē ipsius: vult nobis in hoc cap. demonstrare per ordinationē rectā regulas qbus scire possumus pestilentias z infirmitates cozpori contingentes.

Quonā enarratio ipedimētōzū z infirmitatū accidentiū cozpi pmissa subsequit: hanc iuestigādo spēm psequit: qđ est vt subiūgitur. Cū in isto loco hoc itez gñalr scire cupim⁹ duos angulos hemisperij qđ sūt ascēdes z occis: pprie autē ipm eundē occidēt. illud etiā qđ an ipz est qđ id eē manifestū ē: cui⁹ nullā cū ascendentis angulo colligationē fore dicim⁹: duas qđ stellas ifortunas: z qlis sit eaz qlitas respēū hoz locoz nos obseruare puenit. nā cū vtrez vel eaz altera re spectu graduū ad loca p dīcta ascēdētū in iplo eodē loco vel in ei⁹ qrtō seu opposito aspectu fuerint: infirmitates z ipedimēta in ipō nati cozpe pfigētia euenire nō dubitabim⁹. Maxie at cū altez vlt vtrūq; luminare fuerit in angulis eo mō quo p dīxim⁹ vti in eodē scōo vlt duob⁹ adiuicē oppositis sit vtrūq;. tūc eteniz nō solū pfortat ifortunaz altez cū ad eos ascēderit post luminaria z in angulo fuerit ifortuna: ad aliqd ex p dīctis infirmitatib⁹ faciendū: vt infirmitates quas hemisperij loca significāt: z loca signoꝝ natureq; stellarum infortunantiz z infortunarū: stelle quoq; que eis associantur in figura: verum etiā super hoc iteruz confortatur cum ascenderit ante luminaria.

Et postqđ iudiciū pestilētiarū z infirmitatū qđ accidūt cozpi seq d3 id qđ p dīxim⁹: nūc volum⁹ loq z pgrere i hac nra rōne quā narrabim⁹. Bīcīm⁹. n. i b loco puenire qñ scire voluerim⁹ hāc rē gñalr vt aspiciam⁹ ad duos angulos orizontis: qui sūt ascēdes z occidēs: z ad ipsummet occidēs: z ad domū occidēs pcedentē: z est illa qđ nō h3 alligatōnez aliquā cū ascēdēte: z qđ aspiciamus ad duos planetas ifortunas: z cuiusmodi statū hnt in cōparatōe hoz locoꝝ: qđ si fuerint hec duo loca p dīcta i gradib⁹ i qđ ambo loca vel luminaria eleuant: vel aliqs eoz ita qđ ipsemet

Ipsemet fit in loco aut in quarta vel oppone super unum diametrum: puenit nobis credere quod natum attinget pestilentie et infirmitates in corpore suo maxime ut ambo luminaria aut aliquod horum fuerit in angulis manente quam diximus: siue sint ambo in uno angulo siue in duobus oppositis angulis: et tunc non solum dant vim plerisque infortunis quam ad eos ascenderit post luminaria infortuna exite in angulo faciente pestilentias et infirmitates que loca significat orizontis: et loca signorum et nature planetarum infortunantium: et stelle que habent participationem cum ipsis: verum etiam dabunt eis vim faciendi hoc idem si fuerit ascendens ante duo luminaria.

C Si mete apposueris in his verbis: et adiueris vobis capituli eorum quod cibum non recipiunt intelliges ea bene. Et id quod in hoc capitulo nos docuit Pto. est regula generalis qua scire possumus pestilentias et infirmitates in nati corpore contingentes. hec autem regula docet nos ut aspicias ad ascensum: et septimam domum et septimam: quod non habet cum ascendente aspectum: et ad planetas in his locis exites et ad planetas aspicientes ipsa loca. Et si ea infortunata inueneris: ab infortunis vel duo loca solummodo infortunata et proprie septimam domum et septimam sciemus per certo quod nato acciderit infirmitates et pestilentie in corpore. Et si unum horum infortunatum inuenerimus aspiciemus ad duo luminaria si fuerit in fortuna in angulis vel aliquod eorum sciemus per hoc quod acciderit nato pestilentia in corpore: nec aspiciemus in his quinque locis que sunt ascendens septima et sexta et locus solis et lune si aliquis eorum separatus ab infortuna vel vadit ad ea: quod tantum est unum quantum aliud: est tamen maioris nocumetum ille qui vadit quam ille qui separatus ab infortuna sicut diximus in cap. eorum qui cibum non recipiunt. Et ad id quod debemus mete apponere in hoc loco est ut sint vires planetarum commixte una. scilicet cum altera. Et puenit te scire quod pestilentie et infirmitates accedentes in corpore nati causa predictarum erunt secundum quod signum significat ascendens: et signum septimum: quod sunt super orizontem: et secundum quod significat signa in quibus stant significatores et nature planetarum infortuna torum: et loca infortuna et planete participationem habentes de figura cum eis: quod totum docet ab hinc in antea Pto.

C Eo quod uniuscuiusque signi partes circundantes parte recipientem lumen ex hemisperij partibus: dico parte ipse dimeta suscipiente eam corporis parte in qua futurum continget significant: designant etiam vtrum id quod eueniet impedimentum sit vel infirmitas aut vtrumque. Nature quoque stellarum impedimenta et casus specificant.

C Ita quod gradus cuiuslibet signorum qui comprehendunt gradum recipientem nocumetum gradum orizontis significant locum corporis in quo accensum illud continget vel si illud quod accidet in membro ipso erit pestilentia vel infirmitas aut vtrumque. Nature tamen planetarum faciunt maneries causarum suarum.

C Vult die quod gradus qui recipit nocumetum a plerisque infortunis siue sit de gradibus ascendens siue de gradibus 7 signat membrum in quo accidet pestilentia vel infirmitas vel vtrumque: quod si erit ipse gradus in termino alicuius planete: et proprie puenit ut disponat membrum quod est illius plerisque nature planetarum que faciunt maneries pestilentiarum et infirmitatum sicut faciunt causas barum manerierum. Et postquam ita est quam sciuerimus membra proprie planetarum sciemus totum quod congruit huic capitulo.

C Eo quod saturnus habet ex dignioribus partibus bovis

auditum dextrum splenem vesicam et flegma.

C Quia saturnus habet de membris principalibus bovis auditum dextrum et basium. id est splenem vesicam et flegma.

C Saturnus habet auditum dextrum quod est de partibus solis in multis sicut quod habet participationem in dispoitione patris et habet basium. id est splenem proprie meliam que est de natura eius et vesicam: quod habet participationem cum canalibus supfluitatibus. et flegma: quod quicquid facit magnam frigiditatem et quicquid magnam humiditatem.

C Iuppiter vero tactum pulmonem costas cartilagineas ac sperma.

C Et iuppiter habet tactum et pulmonem et costas pulsus et sperma.

C Dabet hec quod est calidus et humidus et temperatus versus humiditatem in alio et hec res illis conueniunt: quod tactus puenit temperantia: et pulmo costatus pulsus conueniunt calori et vite que est propter temperantiam et sperma propter illud idem.

C Mars autem sinistrum auditum: rignos venas et testiculos.

C Et mars habet auditum sinistrum: renes venas: et membra virilia.

C Hoc est quod mars multoties participationem habet cum luna: et propterea participationem habet in dispoitione auditus sinistri: et propter vilitates locorum que transeunt supfluitates ad hec membra: sunt eius renes vene et virilia membra.

C Sol visum: cor: et cerebrum: nervos: et omnia dextre partis membra.

C Sol habet visum: cerebrum: cor: nervos: et omnia membra lateris dextri.

C Quia sol nobilior est omnibus alijs stellis: docet eum habere nobiliora membra que sunt in homine: et in latere dextro: latus dextrum est nobilior quam sinistrum. Sicut quod sol habet participationem cum alijs plerisque in terminis medietatis maioris firmamini.

C Venus odoratum: epar: carnem.

C Venus habet odorem: epar: et carnem.

C Jam scis quod venus est secundum iouem et separata ab eo inquam est femina: et quod ipsa dat est pulchritudo: et propterea conuenit ut habeat ista membra.

C Mercurius locutionem: deliberationem: memoriam: linguam: fel: atque nares.

C Mercurius vero habet rationem loquelam: cogitationem: linguam: fel: et fundamentum a parte inferiori.

C Jam scis quod mercurius per se tendit ad siccitatem: et est conuertibilis nature cum quouis planeta misceatur: et scis quod semper vadit circa solem quod est princeps maior. vnde conuenit ut habeat loquelam: rationem: cogitationem: et linguam: quod semper est circa solem et tendit ad nam cuiuslibet planetarum: et habet fel et fundamentum propter commixtionem quam habet cum infortunis.

C Luna gustum: et deglutitum: stomachum: venter: mulierum pudenda: et omnia sinistre partis membra.

C Et luna habet gustum et guttur: et stomachum et venter: ac matricem mulierum et omnia membra lateris sinistri.

C Quia sol habet membra que magis habent distantiam in directione vite: puenit ut luna habeat membra que sequuntur illa principalia et fuerunt eis: et proprie venter et stomachum et matricem et guttur sunt de distantia lune. Sicut habet luna participationem cum plerisque in dispoitione membrorum que sunt in medietate minoris firmamini et nos demonstramus verba Pto. in rebus istis: ut a te sumas semper exemplum: et ut des cuiuslibet planete quod sibi conuenit.

C Impedimenta vero generaliter contingunt in maiori parte: cum infortunatrices stelle que sunt eorum occasio fuerint orientales. Infirmitates autem eueniunt cum eadem stelle fuerint occulta.

Tractatus

les: eo q̄ iter vtrūq; istoz duoz est sepatio. nā ipedi
mēta nō nisi semel ptingēt: nec multū durabūt. Infir
mitates vō vel sp̄ durabūt aut reciprocādo ptingēt.
C Accidēs pestilentiaz generalr erit: qñ planete
fortune eas facientes fuerint oriētales: accidēs
tñ infirmitatū erit: qñ hi planete fuerint occidē
tales. est. n. inter vtrūq; hoz dñia: qz pestilētia
accidit vna vice: z nō durat dolor ipsius. infir
mitas autē semp durat z bz accessiones qñqz.
C Planete ifortune faciētes rez talē: qñ fortes fuerint dāt
pestilētiā: z qñ debiles infirmitates: z hoc est qd̄ vult di
cere. Prolo. eni dedit vñū exemplū fortib⁹: vt in alyz for
tibus sumas exemplū: z hoc exemplū est: qz planete orien
tales sūt fortiores: z occidētales debiliores. Et est dñia in
ter pestilētia z infirmitates: z ppter hoc dixit qz pestilētia
accidit vna vice: z gescit dolor ei⁹ z ipsa remanet: nec re
mouet sicut cecitas: surditas: pditio vni⁹ lateris: infirmi
tas vō que accidit durat dolor qñsq; liberef vel p acces
siones: sicut est podagra: z hic pficiunt eius vba in hac re
gula gñali: ab hinc vō in antea in picularibus dēphēdunt cuz
C In reb⁹ vō p qz accñtia picularia dēphēdunt cuz
ipse pprie experimētate sūt z obseruate figure: z qñ
tates inuente sūt infirmitates z ipedimēta signantes
qd̄ dēphēsus est ex accidētibus q̄ sequunt z accidunt
in pte maiori fm̄ p̄siles pōnes stellaz in qñtatibus.
C Tres cū qb⁹ scire possum⁹ accñtia picularia
qñ bene rectificata fuerint inueniēdo figuras z
status signantes pestilētiā z infirmitatē sunt sci
re hec per accñtia que sequunt z attingūt in ma
iori pte fm̄ sitū planetarū q̄ sūt similes in statu.
C Postq; nobis dem̄strauit res qb⁹ scire possum⁹ gñalr pe
stilētiā z infirmitates q̄ accidunt nato: vult oñdere quō co
gnoscem⁹ quālz piculariū: z dixit sic. Qñ B̄ ingiui z scire
volui: aspexi z rectificauit has res pprie: z iueni qz accidit
cui libet eoz p p̄tia figurā ei⁹ z ipse distinguet in antea.
C Erit eni in altero oculo visus amissio: cū luna so
la fuerit in p̄dictis angulis: fueritq; in ipsa hōza p̄m
ctio vel p̄uentio: vel cū fuerit in alia figura cū sole z
habuerit alicūsal: cū aliqua stellarū alacea que nu
bibus assimilantur: z sunt in signozum circulo: velut
stella nubilosa que est in cancro z arborāie que est in
tauro: z cacumē sagitte sagittarij: cauda quoq; scor
pionis: z id quod est circa aldbasera ex partibus leo
nis: necnon calbez aquarij.
C Ita qz amissio visus accidit vni oculo qñ luna
fuerit solūmō in antēdictis angulis: z acciderit
illa hōza qz sit p̄iunctio vel oppō. Si r qñ fuerit
in altera figura de figuris quas bz cū sole: z ap
plicuerit alicui stellarū nebulosarū q̄ sunt in 30
diaco: sicut est stella nebulosa q̄ est in cancro: z
pleiades in tauro: z alia q̄ est in sagittario: z ca
pnt caude scorpionis: z ille que sūt in circuitu:
crinis leonis: z altalim aquarij.
C Nec est figura ppria que facit cecitatē vel infirmitatē in
vno oculo solūmō: z hec est figura vt sit luna in ascēdente
vel occīte ifortunata: z qz sit sol cū ea vel ei⁹ oppōne. Nā
hec cōstellatio facit infirmitatē in vno oculo vel cecitatez
in eo. Si r si luna applicuerit soli exñti in aliquo angulo

rū qui sūt ascēdēs z occidēs ifortunata: existēre aliq̄ stel
la nebulosa cū ea sup vno circulo de circulis q̄ assimilant
oriēti: quos ante narrauimus in cap. vite. talis cōstellā
tio facit cecitatē in vno oculo vel infirmitatem in eo.

C Cūq; luna fuerit in aliquo anguloz occidentalīs
fueritq; mars solus orientalis: vel mars z saturnus
oriētales eūtes ad eā a lōge: vel si sol fuerit in angu
lozū aliquo z ante eū be due stelle ascenderint: vel si
duobus luminarib⁹ associēt in figura z vtrūq; lu
minarie in vno eodēq; signo vel in oppositis z respe
ctu solis matutinales extiterint: luneq; respectu ve
spertinales: in vtroq; oculo futura contingent.

C Et qñ luna fuerit in aliquo angulo occītali z
mars oriētalis: vel mars z saturn⁹ oriētales: z
occidāt cū ea postea: z qñ sol fuerit i aliq̄ angu
lo z hi duo p̄te fuerit ascēdētes añq; ipse: z cū
hoc acciderit qz hēant p̄cipitationē de figura cū
duob⁹ lumiarib⁹ in vno signo vel opposita sup
diametrū z fuerit matutiales in illa p̄cipitationē
quā hñt cū luna erit accidēs in duobus oculis.

C Nec est alia regula oculos cōprehēdēs ambos: poterit
mus eni scire id qd̄ accidet ambob⁹ oculis p tres figuras:
quaz p̄ma est vt sit luna in aliquo angulo ifortunata cum
marte: vel cū marte z saturno: z ipsis exñtib⁹ orientalis
z luna vadat vt applicet eis. Secūda est qz sol sit ifortuna
tus in aliquo angulo ab his duobus planetis vt vadat ap
plicādo eis. Tertia ē qz luna z sol ambo sint p̄iuncti vel op
positi z abo ifortunati a saturno z marte: z qz dans ifortu
nūm soli sit matutinalis z lunā ifortunās sit vesptinalis.
Nā quelibet haz triū figurarū dat accidēs ambobus ocu
lis: ita qz si fuerit pestilētia eruēt: z si infirmitas: accidet
eis scabies vel vulnus aut tela venaz z his similia.

C Per martē igitur id qd̄ ex amissione visus p̄diximus
eueniet aliquo ictu vel ferro aut cōbustioe. Et si mer
curio fuerit associatus in figura ptinget hoc ex lucta
mine vel ludo: siue p hoc qz ei ab iniqz fiet. Saturn⁹
aut faciet hoc ex oculoz albugine vel frigiditate aut
iaculatione: z ex his similibus.

C Per martē eni puenit visus amissio ex p̄cus
sione aut ferro vel igne: z si mercurio cū eo p̄
cipitationē habuerit in figura erit accñs futuz cā
luctādī vel ludēdi vel equū currēdi vel pp but⁹
exercitia q̄ faciūt. Et accidit pp saturnū descen
sio aquarū capitis ad oculos vel pp magnū fri
gus siue p aquā cardinē cadentē ibi: z bis filia.

C Postq; scierim⁹ id qd̄ accidet in aliq̄ oculo vel in am
bob⁹ de infirmitatib⁹ z alyz: z scire voluerim⁹ cui⁹ rei cās
aspiciem⁹ si mars est ille qz facit: z si ipse fuerit erit illd̄
pp ictū aut vuln⁹ vel ferrū siue cōbustionē. Et si testifica
bit ei mercurio erit illd̄ cā luctādī z solaciādī aut ex p̄cus
sione alicui⁹ hoīs mali. Et si saturn⁹ fuerit ille qz fecerit
erit B̄ pp descēsuz aq̄rū ad oculos siue pp magnū frigus
vel hūiditatē aut pp vulnera q̄ fient sup pupillā oculi z fa
ciūt oculos cardies nebulosos. Et oz vt irelligas dem̄ ei⁹ qñ
dixit z bis filia: si due ifortune fuerit p̄cipites in signatio
ne cōponet ex duab⁹ his naturis id qd̄ est in simplicibus.
Et si luna sola significatix fuerit aspiciēs signus z termi
nū in quo fuerit: z idē scies cōplonē ipsi⁹: z dices accidens
erit tale z tale: fm̄ qz puenit illi cōploni. vbi ḡra. si mars
fuerit

fuerit i signo calo: erit pp igne: z si fuerit i termis saturni: erit ppter ferru: z hoc mo accipies exē in oib' alyz reb': qz id qd dixit p'ol. erit regula de qbus exēplū accipies: z opz te scire in hoc loco ifirmitates oculoꝝ a phicis: z occaſionē cuiuslibz eaz: z iudicabis qualibz fm q' ad eā ptinet: z opz te habere in memoria tua id qd dixim' in cap. eoz q' nō recipiūt cibū. Et est q' si nocumētū istud fuerit valde magnū: erit accūs circa natiuitatē: z si magnū nō fuerit plōgabif. s'lr si aliq' fortuna testificabit ei: z si scies ipsi quo accidet p' regulas q's sciuiſti tpa qb' accidet picula: z hoc iā dictū est: s'lr hoc scies p' reuolutiones annoꝝum.

C Itē cū ven' in aliq' p'dictioꝝ anguloꝝ z p'pe i occi'tali fuerit z extiterit cū saturno: v' ei i figura associa'ta fuerit suaq's loca cōmutauerit: z fuerit mars eleua'tus sup eā. vel in ei' oppōne: ptinget ex hoc boib' nō h'ie filios: mulieribus aboz sum z ptus intēpestiui.

C S'lr si ven' fuerit in aliquo anguloꝝ p'dictōrū z p'prie i occi'te iūcta saturno: v' aspiciat eū pmutādo loca: z mars alt' fuerit sup ipsos ani'bos vel in eoz oppōne sup diametrū accidet p'pterea viris q' nō facient filios z accidet mulie'ribus q' morient' earū filij: vel parient ante tps.

C De sūt regule alie q' accepte sūt per figuras veneris. p'ima est vt sit ven' in ascēdēte vel occi'te: qd est forti' eoz: z sit cū saturno iūcta: v' ips' aspiciat. Altera ē vt sit saturn' i loco boꝝ duoz locoꝝ anguloꝝ venere sibi iūcta: vel ipm aspiciēte: z si in his duab' reb' mā's aspexerit venerē: vel sit in ei' oppo' accidet viris q' erūt manerit: nec faciēt filios: z mulierib' q' morient' filij: vel parient ante tps.

C Qñq' etiā pueroꝝ detruncatiōes inde cōtingent: z p'prie in cancro ac virgine z in capricorno: z cum luna ab oriente habuerit alicūsal cum marte.

C Accidet s'lr eis q' abscindēt creature in matricib' suis: z b'uenit p'prie in cancro: virgīe z capricorno: luna marti applicante a pte oriētis.

C Vult dicere q' qñ ven' fuerit in b' statu quē dixit: z accidit ipō mō i cācro: aut v'gīe: aut capcoꝝno: luna applicāte marti ex pte oriētis: accidet m'lt'erib' d'ismēbratio creaturarū.

C Q' si hoc iterum modo: mercurio z saturno venus associetur: eleueturq' super eam mars vel sit in eius oppositione per diametru: natus erit absq' testiculis: aut hermaphroditus vel clausus.

C S'lr si ven' habuerit p'cipitationē cū mercurio exi'te ipsa in hoc statu cū saturno: z mars altus fuerit super eam vel in eius oppositione super diametrū: natus erit castratus vel feminin' aut neuter vel clausus de fundamēto toro.

C Vult dicere q' qñ venus fuerit cū saturno vel in manerie quā narrauit z mars altus fuerit super eā: z ipsa p'cipitationē habuerit cū mercurio existente in hoc statu: natus erit castratus aut neuter vel clausus.

C Et cū hoc ita fuerit: z sol iterū in figura fuerit associatus z masculina fuerint luminaria z ven': z luna occi'talis ifortune q's in gradib' sequētibz: si natus fuerit masculus ementulabitur vel in suis ipedimenta testiculis accidēt. Maxime at cū hoc in leone ariete siue in scorpione aut capricorno seu aquario fuerit. Si femina v'o fuerit erit sterilis z forsaz istoꝝ alius oculoꝝum ipedimenta non effugiet.

C Et qñ beres sic fuerit z sol p'cipitationē habuerit in figura z ambo luminaria z ven' fuerit masculia z luna occi'talis z ifortune i gradibus q' secunf: nat' erit sine mēbris virilib': vel si ea b'uerit pestilētia sibi accidet in eis dē: z maxie si hoc fuerit in ariete vel leone siue scorpīe aut capricorno aut aq'rio: z femine nō pariet z erūt manerte z accidet pestilētia i bis aliqñ in visu.

C Vult dicere q' qñ ven' fuerit i statu p'dcō cū saturno z marte z aspexerit solē z ipa z ambo luminaria fuerit masculia z luna occi'talis z ven' i b' statu applicet ifortunis erit masculus sine mēbris virilib': vel si ea b'uerit accidet pestilētia in eis dē ita q' nō poterit dare spmā: z si fuerit mulier nō pariet z erit manerta. z iste qui talē natiuitatē h'z aliqñ aulus pestilētia nō euadit z maxime si venus in tali statu fuerit in ariete leone scorpione capricorno vel aquario.

C Nati qdē quoz lingue tenent in loqndo z q' balbutiētes existūt sūt bi qb' saturn' z mercuri' in p'dictis angulis cū sole fuerit: maxie qdē cū mercuri' occi'talis extiterit: z vtriq' lune in figura associate fuerit. Mars aut' si cū his duob' stellis fuerit ex q' lune associet suaz linguaz tenacitatē i pte maiori denotabit.

C Et nati quoz ligue d'rinent vel q' v'ba eoz nō bñ formāt sūt illi q' bñt in eoz natiuitatib' saturnū z mercuriū cū sole in angulis p'dictis: z maxie si mercuri' fuerit occi'talis aut ambo fuerit in p'cipitationē vel in figura cū luna. z si acciderit mars cū istis duab' p'tis dissoluit lingue detentionē pro maiori pte a tpe quo lune obuauerit.

C Cōstellatio faciēs ligue detētiōes ē qñ saturn' z mercuri' fuerit yincti cū sole exi'te i ascēdēte vel i occi'te z luna aspiciēte ipsos ambos. z si sic nō fuerit s'z fuerit solus mercuri' cū sole bñdo aspectū ad saturnū vel luna applicante saturno talis p'stellatio s'lr ligue detētiōē fac. Et si mars aspexerit lunā z bos p'tas dissoluet aliquātulū detētiōē ligue z faciet accētudoꝝ: z tps i q' d'struet ligue detētiōē erit fm gradus q' sūt iter martē z lunā vel iter ipm z iter istos alios p'tas. z h' est regula in his reb' p' quā scire poterim'. q'gd accidet ligue siue ab hoz natiuitatis siue alio tēpore vite aspiciēdo in hac re h'z aspectū ei' cū forūnis z ifortunis z ad loca planetaz p' reuolūtiōes ānoꝝ z hui' silia.

C Itē cū ad ifortunatrics stellas in angulis ifortunatis iuerint luminaria vel cū in opposito luminariū ifortunatrics fuerit. p'prie autē cū luna fuerint in altero duoz nodoꝝ vel in casmon: aut in signis ifirmatib': vt aries: taur': cācer: scorpī': z capricorn': ptingēt corp'i gibbositatē impedimēta vel alicui' mēbrī destructiōes vt claudicatio: desiccatio aut desūctio. Q' si fuerit cū luminari' ifortunatrics ab ipsa boꝝ ptus: bec eadē ipedimēta ptingēt. Si at i celi medio fuerit: z sup luminaria eleuent' fueritq' loca earū i lōgitudine cū eis: adueniēt bec ipedimēta p accūtia maxima plena timoris: vt p'cipitatio: v' casus i man' latronū: seu p' q'drupedia. z si mars eleuatus extiterit z dñef: ex cōbustiōē ignis vel ex plagis maris: siue q' i latronū man' icidet: bec ptingēt ipedimēta. Et si saturnus eleuent' z dñef: bec eadē accidēt ipedimēta ex p'cipitationē: vel submersiōe: aut ex paralyfi.

Tractatus

C Si si ambo luminaria applicuerit in fortunis in angulis exiit⁹ vel i oppone luminariu sup dia metruz: z marie si fuerit luna in aliquo nodoz: aut i cozimō vl i signis i cecados: q sē aries: taurus: scācer: scorpio: accidet i corpe nati pestilētia: gibbositas aut coxedar: vl ablatōis cruriū. Et si ifortune fuerit cū luminari⁹ erūt pestilētie ab hora ipi⁹ natiuitat. Et si fuerit i medio celi: vl alte sup luminaria: z eis applicuerit in lōgitudie: accidet be pestilētie p magnis accētib⁹ z piculo⁹ sis: sicut q cadit ab alto: z q cadit in man⁹ latronū aut aliq⁹ r feraz. Et si mars fuerit ille q dñā tur: accidet be pestilētie p igne cōburēte: vel p magnis calorib⁹ z malis: aut qz cadet i man⁹ inimicoz. Et si dñābit saturnus erunt be pestilētie p casu ab alto vel pp nationez in aqua vel in tegumento de mēbro fald ruba: coxedar: vel figura significans paralytū aut contracturam.

C Cū ifint due ifortune in angulis: z ambo luminaria vadāt ad iunictionē vel oppōnē: aut ad qdraturaz earū: z acciderit cū b q sit luna cū capite draconis: vel cauda: aut in cozimō: z b est loco vbi sit caput draconis alicui⁹ planetaz: z q sint signa z cecados: sicut aries taurus cancer: scorpio z capricorn⁹: talis signatio q̄lis ista: signat vna ista: rū pestilētia: vel plures vna fm loca in qbus morant⁹ bi planete si fuerint signa duoz corpoz vel vni⁹. z si aspexerint ips⁹ fortune: plōgabūt ips⁹ ipi⁹ pestilētie: z si nō aspexerint erit pestilētia ab hora natiuitat. Et ego inueni z certifi caui in vna natiuitate in q luna erat iuncta cū marte in capite draconis: z erāt in p̄tione 12° dom⁹: z ambo in 4° solis z iouis: q erāt ambo in p̄tione 12° dom⁹: z accidit pp b gibbositas: z elōgata fuit pestilētia ipa. 12. mensib⁹: sic est curfus minor iouis: qz erat sub radys solis. Et postq̄ ita ē id qd nobis mōstrauit p̄tol. hic nō est aliō nisi regule generales in his reb⁹: vt inde sumam⁹ exē^m in alyz reb⁹. Et id qd dixit si fuerint in medio celi: vel alte sup luminaria eis applicātes in lōgitudine. vult dicere q si due ifortune fuerint in medio celi: z luminaria ambo cadentia a medio celi in oppōnē ifortunaz ambarū vel in earuz 4° gradu p gradu tal stat⁹ q̄lis iste: signat q pestilētie q accidet: erūt pp fortia accētia z picula magna: sic est cadē ab alto loco: siue i man⁹ inimicoz vl latronū: aut p feris aliqb⁹: vt sūt lupi leones z vsi: aut p eq p̄cussio: vel his silia: sic ē morsus colubz aut vipere. Et tu scire potes q vnāquāqz istarū rez tā narrauit p̄to. qm mētē apposueris in figuris stel larū fixarū q stāt cū pl̄ris Et id qd dī. q si fuerit mars ille q dñā erit pestilētia p ignē nō indiget glosa. Et si id qd dixit de saturno. Id tñ q est tibi nece est cognoscere loca luminariū z ifortunaz. Et scias cui⁹ maneriei erit pestilētia: qz si fuerit in p̄n⁹ signoz qdrupedū erit pestilētia i manib⁹. z si in fine: erit in pedib⁹: z si alibi erit in alio loco corporis. hoz aut oīuz cognitio tā trāsiuit in glossis capituloz. que p̄diximus: z ita facies in quolibet loco: qz vbi tibi nece fuit aspiciere in alyz rebus que nominate fuerit in alio loco adiūges vnū cū altero z itelliges q voluerimus.

C Impedimēta qdē q̄ frēqnti⁹ accidūt: cū luna i duob⁹ p̄ctis egnoccialib⁹: z duob⁹ solstitialib⁹ existit. sūt hec. Cū fuerit itaqz luna i p̄cto egnocciali vernali impedimētū ide p̄tingēs erit pp̄le morsea: z si fuerit i p̄cto solstitiali estiuāli erit ipetigo: z i p̄cto egnoc-

ciali autūnali: erit albaras: at si fuerit in p̄cto solstitiali byemali frēqnti⁹ inde p̄tingēs erit lētigo z silia. **C** Et maiori p̄te accidet pestilētie qm luna fuerit i duob⁹ p̄ctis egnocctij solstitialioz vl egnocctiorū. z si fuerit i p̄cto egnocctij vernali: pestilētia q̄ accidet erit ababac. Et si fuerit in p̄cto egnocctij autūnalis erit accētis albaras pp̄rie. Et si fuerit in solstitio estiuāli erit accētis empeymes. Et si fuerit in p̄cto solstitij byemalis accidēs erit pro maiori p̄te rubedo z facies que dicit⁹ rosa.

C Hec est alia regula in pestilētijs q̄ cōprehendūt corpa: z sūt ad remouēdū graues: vba p̄to. manifesta sūt in b loco z b est qz egnocctiū autūnale assilat⁹ egnocctio vernali. Et qm luna fuerit ifortunata in egnocctio vernali facit māçielas albas: z qm est i egnocctio autūnali puenit q̄ silr faciat albaras: q̄ est multū p̄ ad remouēdū. Et postq̄ luna qm ifortunata est in solstitio estiuāli facit empeymes puenit qm fuerit in solstitio byemali q̄ faciat rosaz z similia fm ifortunā que ibi est: z planetā ifortunantem ipsam.

C Accidūt at ifirmitates: cū ifortune p̄dicto mō associāt i figura solī vl lune: mō tñ p̄rio. i. vt soli associēt z sint matutinales z associēt lune z sint vesptinales.

C Et accidūt ifirmitates qm ifortune steterint in maneriequā dixim⁹ habēdi p̄ticipationē de figura cū sole z luna: hec tñ est alio modo q̄. s. participatio ifortunarum cum sole ifortunis existentibus matutinalibus: z cū luna participatio sit ifortunis exiitibus vesptinalibus.

C Hāc reglaz tā narrauit p̄to. i p̄cedētib⁹: nihilomin⁹ vult repetē istō in b loco. vt itellm nrm bñ iformet: z ē hec regula q̄ qm ifortune inēte fuerit cū duob⁹ luminari⁹ vel cū vno aut q̄ sint in opp⁹ eoz: aut in 4° gradu p̄ gradu accidet ifirmitates si matutinales fuerint ifortune in cōparatione solis aut vesptinales si fuerint in cōparatiōe lune.

C Illud aut qd gñalr ex ifirmitatib⁹ p̄tinget est id qd subiungit. Cōplonē vētris nati: faciet saturn⁹ fridā z valde flegmaticā: aut ex humorib⁹ ad mēbra discurrentib⁹ macilētū: morbidū z ictericū: plagā ē in intestinis: tussiz: sputū: cauleg atqz lepra: z cū his oibus accidet mulierib⁹ dolor vulue. Mars aut sputū sanguinis z meliam q̄ ex nigris coloribus puenit: apata in pulmone atqz scabiē: z cū hec accidet ei semp ipe dimēta ex icisionib⁹ z adustionib⁹ in eo factis pp̄ ifirmitates quas in occultis locis patient: vt sūt ficus atqz fistule: z id qd in corpe nascit⁹ z amplificat: aut quēadmodū sūt vlcera calida ignea: necnō z vlcera q̄ corrodendo crescunt: mulieribus etiā cū his accident puerorum aborsus z eorum detruncationes.

C Et ifirmitates q̄ gñaliter accidet erūt itaqz facit saturn⁹ dō cōplone vētris natū frigidū: z erit mltū flegmatis z humorū descēdētū ad mēbra: macer erit z infirm⁹ hēbit colorē oculoꝝ z corporis mltū croceū: z i intestinis vulnera: tussiz: vomēt q̄qd comedet: z patiet dolores biatus q̄ dicit⁹ colica: z lepra: z cū hoc accident mulierib⁹ in matricib⁹ dolores. Mars nō facit natū sanguinē spuerē sibi vuln⁹ in pulmōe z scabiē: z accidet

z accidet inde sibi q̄ dolebit pp̄ cōbustionē q̄ fiet ei: aut p̄forabit p̄ loca coopta occasiōe mali exit⁹ vt fistule z demorroides: aut res q̄ nascit̄ i corpe vel p̄ vulnerib⁹ multū calis z cōburētibus: vel p̄ plagis comedentib⁹ carnē: z accidet cū hoc mulierib⁹ mor⁹ filioꝝ quos in vēribus deferūt. vel q̄ putrescēt aut disperdent̄ in eis.

C Jā scim⁹ q̄ qñ ifortune sūt potētes z dānatrices lumina riu: id qd̄ accidet in corpe erit pestilētia: z qñ fuerit debiles accidet infirmitates. Et p̄to. dat nobis rōnē in B loco pp̄ qd̄ ē: z ipsi⁹ v̄ba declata sūt: z glosa q̄ idigēt ē hec: vt in illigas qd̄ signant v̄ba p̄to. id qd̄ dixit: vēter nati: vult dicere oīa loca vacua q̄ sūt in corpe: sic est vēter: cerebruz: z vacuitas pectoris z stōchi: z itestinoꝝ: z matrici. Et humores q̄ descēdūt. vult dicere humores q̄ p̄ v̄nā descēdūt: z qz flegma acetosuz z saluz macrescit corp⁹: z mēbroꝝ vulnera iteri⁹ accidūt pp̄ humores q̄ descēdūt ibi: puenit q̄ ille q̄ fuerit in tali statu sit macer multū. Et manifestuz est q̄ flegma qd̄ descēdit a capite ad pect⁹ facit tussis z vomere cibaria: z colica accidet pp̄ flegma qd̄ cōpingit̄ in itestinis: z lepra pp̄rie accidet qñ p̄tingit̄ in corpe cōplo cōburēns humores: z facit eos melicos: z hoc facit saturnus qñ fuerit in aliquo locozuz martis vel eius termino: damnat̄ a duobus luminaribus vel ab vno: z si aliqd̄ intelligis de nā: verba p̄to. potes itelligere sine glosa.

C Predictē quoqz nāe stellaz q̄ adinuicē associant̄ i figura: pp̄as infirmitates i mēbris corpis qñqz faciūt q̄s i augmēto malitie mercuri⁹ adiuuat. Saturnū. n. iuuat in ifridādo z pp̄rie in decursu hūoz ad mēbra z in eoz nocumētis. Maxie at̄ i his q̄ ad palatū z pectus atqz stōchū discurrūt: martē v̄o iuuat in desiccādo z in his q̄ ex desiccatiōe pueniūt: vt sūt cruste vlcēru: z escare: dubailet: z herisipilla: z ipetigines ini que: melancholia: frenesis: epilepsia: z his similia.

C Et accidūt in naturis suis q̄s dixim⁹ p̄ p̄cipatiōe figure q̄ est planetarū quā hñt̄ in mēbris corpis infirmitates pp̄rie: z res iuuās ea ad augēdū has res malas est mercuri⁹ q̄ iuuat saturnū: z p̄cordat cū eo ad ifrigidādū z maxie in eo qd̄ currere facit humores ad mēbra z dolores probūditatib⁹ z maxie q̄ decurrūt ad guttur z pect⁹: z ad stōchū: z adiuuat martē i desiccādo z qd̄ accit̄ p̄ desiccatiōe sic sūt pustule que esse flare cortē ayalas exidas q̄ sūt icurtatiōes z erituras q̄ mltū durāt: z ap̄ata calā q̄ sē coloris rubel sāguis cōburētis z lasembexē mole z ipetigines malas z melia q̄ amittere fac̄ sensuz z stultitia q̄ fac̄ boiez stultū mltū z epilepsia z hui⁹ talia.

C Quā mercuri⁹ miscebit̄ cū q̄ls ifortunaz auget i ope suo: z si miscebit̄ cū saturno auget i frigore z fac̄ reuma ad guttur descēdere z ad pect⁹ z ad stōchū plus q̄ si saturn⁹ eēt in capite suo. i. solus p̄ se: z si fuerit cū marte auget in desiccādo ita q̄ facit icurtatiōes in spatulis z erituras z ap̄ata calā z ipetigines malas z male nāe q̄ furit p̄ corp⁹ facit per mēllas stultitiā feriēdi boies z res alias laboriozas.

C De itez hñt̄ qñqz pp̄rietates s̄z signoz dīas in q̄bus fuerit earū societas in p̄dicta figura que sup̄ duos angulos fuit. nam cancer: capricornus z pisces z

oīa signa quoz figure syluestrib⁹ aīalibus atqz piscibus assimilan̄ ifirmitates pp̄rie generant que corrodedo augmētant̄: ipetigies quoqz excoziatiōes scrofulas fistulas: lepras: z his similia. Sagittarius aut̄ z gemini faciūt casum z epilepsiam: z his similia.

C Habebūt et̄ he ifirmitates pp̄rietates s̄m diuersitatē signoz i quo erit p̄cipatio figure quā p̄diximus q̄ sūt duo anguli: ita q̄ cancer capricornus z pisces z oīa signa q̄ habēt figuras aīalium syluestriū q̄ assimilan̄ figuris piscaminis faciūt pp̄rie ifirmitates q̄ spargunt̄ p̄ corpus z ipetigines z infirmitatē q̄ dicit̄ defectus cordis z dolorē lumboꝝ z fistulā z leprā z hui⁹ talia. Sagittarius tñ z gemini faciūt infirmitates de q̄bus cadit bō ad terram z epilepsiam.

C Vult dicere q̄ ifirmitates quas facit q̄ls ifortuna sūt diuerse s̄m nās signoz in q̄b⁹ sūt z nām ascētis z septime: z he q̄s faciūt cancer capricornus: z pisces z oīa signa: z loca habētia figuras aīaliū syluestriū: z q̄ sūt que vadūt p̄ corpus z comedūt carnē: z q̄libet die crescūt sicut ipetigines scabies sicca lupinelli fistule: lepra: z hui⁹ talia. Et ifirmitates q̄s faciūt sagittari⁹ z gemini sūt q̄ faciūt boiez cadere z in his q̄ trāspōnunt̄ z amittūt sensum sicut paralyfis totius corpis z suffocatio matricis mulierū z epilepsia. Et poqz ita est cōuenit vt distinguas res que sūt in hac regula s̄m q̄ fuerit nā p̄te ifortune: z iudicabis quālibz s̄z hoc. v. g. Si mars vel mercuri⁹ fuerit in sagittario vel gemini faciēt epilepsia z saturn⁹ i bis duob⁹ locis faciet paralyfis toti⁹ corpis. si aliqs eoz ifirmitatē corpis significauerit.

C Quā in postremis p̄ribus signoz stelle fuerint accidens infirmitas pp̄rie in corpis extremis apparebit: qd̄ euenit pp̄ ipedimenta ei p̄tingētia: z pp̄ter hui⁹ morū decursus: per quos lepra puenit: z s̄m maiorē partem podagra z ciragra inde cōtingit.

C Et qñ p̄te fuerint in vltimis gradib⁹ signoz erūt pestilētie z ifirmitates q̄s faciēt in extremis corpis pp̄rie: z accidet b̄ pp̄ damnuz eis eueniēs ex decursu humoruz ex quo fit lepra z podagra z ciragra in pedibus z manibus.

C Hec est alia regula extracta a situ planetaz ifortunaruz in signis: qz qñ fuerit i finib⁹ signoz: erūt ifirmitates que accidet in extremitatib⁹ corpis: sicut est lepra z podagra. Et si fuerint in p̄ncipis signoz erūt ifirmitates z pestilētie in mēbris p̄ncipalib⁹: aut in facie aut in tali loco.

C Quā bec ita fuerint si fortune nō associant̄ in figura stellis ifortunantib⁹ q̄ sunt hoz occasio: nec luminaribus etiā in angulis ex̄tibus: erūt ifirmitates z ipedimēta inde pueniētia valde grauia z icurabilia. Idēz iterū eueniet cū eis associant̄ in figura: z super eas elenate fuerint fortune vel magis fortes.

C Et si bec sic se būerint isto mō: z aliqs planeta p̄cipationē nō habuerit cū planetis ifortunis faciētibus istud z luminarib⁹ si fuerint in angulis erūt pestilētie z ifirmitates q̄ accidet nocentes multū: ita q̄ nunqz curabunt̄. similit̄ erit qñ cū ipsis p̄cipationē habuerit si planete fuerint altiores eis: aut fuerint maioris posse.

Tractatus

Uult dicere q̄ qñ ifortune fecerint aliq̄ ifirmitatē in corpore: nō testificabif infortunis: neq; luminaribus aliq̄ fortuna neq; infirmitates ille: neq; pestilētie liberabunt: et erunt multū nocētes similt̄ si fortune testificabunt debilit̄ et infortune fuerint uiris maioris.

Cū aut̄ in suis digniorib⁹ figuris: et fortiores infortunis q̄ sūt opeꝝ occasiones fortune fuerint: tūc nō erunt ipedimēta turpia: nec ad uerecundiā: erūt etiā infirmitates leues que cito quiescūt: hoc silr̄ eueniet cum fortune fuerint orientales.

Si fortune fuerit i figuris orientalis: et elenate sup ifortunas faciētes rē illā: tūc pestilētie nō durabūt multū: neq; erūt turpes: et ifirmitates erūt leues et cito quiescent: et leuiter mutabunt: similt̄ erit si orientales fuerint infortune.

Uult dicē q̄ qñ testificabunt fortune: et fuerint in se fortes et infortune debiliores eis: pestilētie turpes non erunt: nec corpus pro eis minus ualebit: et infirmitates similt̄ leues erunt et cito quiescunt: et si cum hoc fuerint fortune orientales et q̄ exeat ante solē: cito sanabuntur.

Iuppiter etenim occultat impedimēta: et quiescere facit infirmitates aliorum auxilijs ei causa pecunie uel probitatis attributis.

Quia nā iouis ē coopire pestilētiā et ifirmitates remouere uel mitigare cū auxilio quo p̄ custodiā bonā boiū patientes iuuantur.

Uult dicere qñ iuppiter aspexerit pestilētiā cooperit et egritudines māfuescit cū auxilio quo de boib⁹ se iuuabūt et eoz aliqui se iuuabunt egritudinē mitigando.

Cunq; fuerit cū mercurio debeat ifirmitates cū medicaminibus: uel per iustozū medicoꝝ medelas. Venus autē decorabit ipedimēta pte quadaz decoratiōis eā: diuinis occasiōib⁹ uel p̄phetijs: ifirmitates quoq; quoquo mō lenit: et eas medicaminibus diuina occasione prouenientibus cessare facit.

Et si fuerint cū mercurio egritudines p̄ medicinā quiescūt et bonoz custodiā p̄physicoꝝ. Et uenus egritudines et pestilētiā alleniāt alleniāmēto grādī diuino miraculo: uel p̄ aliquē p̄phetā uel boiez sanctū: et egritudines māfuescit cū medicinis uel custodia ex parte dei proueniens.

Uult dicere q̄ qñ uenus aspexerit affaitat aliquātulus pestilētiā q̄s faciūt ifortune: q̄s enī hūerit eas est dei seruus: ita q̄ bona opa ei⁹ faciūt eū hīe amorē boiūz nec te debet eū pestilētie illius: reputabunt tñ boies q̄ hō ille p̄m hēbit a deo p̄p̄a. Et si accūs fuerit ifirmitas et nō pestilētia quiescent pro reb⁹ q̄ fiēt de incantationib⁹ uel alicui⁹ characteris q̄ sibi ponent ad collū et alijs talibus que accepta sūt ab amicis dei: uel p̄ somnia ab amicis prouenientia.

Et si saturn⁹ cū ea fuerit: erit b⁹ notū et manifestū: uel hoz eq̄pollens. Et si mercuri⁹ cū ea fuerit fiet hoc cū p̄ficuo et lucro patiētis q̄s p̄ hoc patiet illi p̄tinget.

Et si saturn⁹ fuerit cū ea erit res illa patefacta et detecta et silia: et si mercuri⁹ fuerit euz ea erit illud cū auxilio et p̄fectu quē hēbit ille qui pestilentia uel egritudinē patiet p̄ illa quam hz.

Uult dicere q̄ qñ saturn⁹ fuerit cū uenere erūt pestilentie et egritudines et affaitamētū et mansuetudo eoz res de-

mōstrate et apparentes multū. Et si mercuri⁹ fuerit cū ea habebit p̄ficuū et uilitatem pro egritudine uel pestilētia illa: q̄ credēt boies q̄ deus auferre uel affaitare uoluit eā sibi p̄ amore quem habebit cum eo: et p̄pter hoc cupient homines sibi facere mercedem et bonum.

In qualitatibus anime nati.

Calm 13^m.

Dixit Daly.

Postq̄ perfectis regulas q̄bus scire possumus statū vni⁹ p̄tis hois q̄ est corp⁹ et pestilētiā et egritudines accites eidē: nūc uult nobis regulas dem̄fere q̄bus scire poterimus statū et partis hois que est aia.

Modus q̄dē quo corp⁹ accitia p̄gnosticata tur est hic que p̄dixim⁹. Et aiarū uo q̄litasibus id q̄d p̄p̄ie intellectui et rōni p̄tinet per mercurij q̄litas semp agnoscat.

Pars etenim q̄ scire p̄quirim⁹ accitia corp⁹ est sic p̄dixim⁹ cū aie status q̄ sūt in pte rōnali semp sciri p̄nt a statu in quo mercuriū uidebimus.

Status aie sūt boni mores qui vtutes dñr et malitie q̄ uicia nūcupant. Et apparat⁹ qui erit p̄ recipiēdo vnāquāq; rerū istarū et statū in quo mercuriū uidebimus est cōplo quā hēbit hora natiuitatis: et stat⁹ iste op̄ponit de signo in quo morat⁹ mercuri⁹ et d̄ dñis signi et de applicatiōe uel sepatione ipsius ab alijs planetis: et reb⁹ que in hoc dem̄fate sūt. regula uo qua scire poterimus factus aie rōnalis et oium suoz statū accepta est de cōplone mercurij q̄ cōponit ex his reb⁹ quas diximus.

Illud autē q̄d est irrōnabilitatis exaltatio dñi luminariū grossis corp⁹ibus p̄pingoz q̄d luna d̄: necnō ex stellis in figura ei affociantibus: et cum ea alicifal et alinbiref habentibus deprehenditur.

Et q̄d de ea fuerit in pte nāli sciri p̄t a luminari q̄d est vicini⁹ sp̄ssis corp⁹ibus q̄d ē luna: et a p̄tis cū q̄d hz de figura participatiōne per applicatiōem ad eos uel separatiōem ab eis.

Quod dixit in pte sua nāli: uult dicē de bonitatib⁹: et i alijs q̄ sūt in pte vegetabilis et uitalis. Et q̄d dicit poterit sciri a luminari q̄d est vicini⁹ sp̄ssis corp⁹ibus: uult d̄re d̄ corp⁹ibus i q̄bus morat⁹ luna. Et hñ docēt v̄ba sua q̄ regula q̄ scire poterim⁹ sc̄m aie irrōnalis et oēs stat⁹ ei⁹ sp̄ debem⁹ accipere a cōplone lune eā. q̄ sibi uest de nā ei⁹ et signi in q̄ ē et a dñis dignitatū suaz: et loco in q̄ ē in cōpatiōe anguloꝝ: et ab ei⁹ applicatiōe et sepatione: et ab oib⁹ alijs statib⁹ ei⁹ q̄s narrauimus. Et postq̄ ita est regula q̄ scire poterim⁹ sc̄m totū aie gñat⁹ ē a statu quē hēbūt mercuri⁹ et luna hora natiuitatis: et sepabit⁹ aia rōnalis a statu mercurij: irrōnalis uo a statu lune. Et est notoriū q̄ qñ bi duo p̄te applicuerint vn⁹. Galteri: uel aliq̄ p̄cordāria fuerit iter eos: factū aie ordinatus erit: et p̄cors iter eos. Et si mercuri⁹ fortior fuerit aia irrōnalis obedat rōnali: et si luna fuerit fortior eis: silr̄ ille qui fuerit in signo directo: erit dñs ei⁹ qui fuerit in tortuoso.

Quapp qm̄ motus aie eiusq; q̄litas multozū sunt modoz: ut eoz uestigatio uo eodēq; calle plano et qualrcūq; p̄cedat nullaten⁹ prouenit: s̄ ut mltis obseruatiōib⁹ diuersisq; cōsideratiōib⁹ attendat: eo q̄ si gnoz d̄ia in q̄d luna mercuriusq; et eoz dñi fuerit: p̄p̄ietatū aie q̄litas multū iuuāt. Societates iterū figuraz stellarū in p̄dictis respectu solis et anguloꝝ p̄te habētū: qualitates quoq; naturis vniscuiusq; stellarū p̄p̄ie anime motibus auxiliantur.

Postq̄

C Post q̄ res est i motu aie in statib⁹ ei⁹ maneriz multarū puenit vt inq̄sicio nra in eis nō sit res simplex solūmō: nec quocūq; accidit: imo fieri d̄z cū maria diligētia ⁊ diuersis rectificatiōib⁹: qz diuersitates signozū in qb⁹ fuerit luna ⁊ mercuri⁹ ⁊ plie dispositores eaz multū adiuuāt in statu p̄p̄tatiū aie: ⁊ magnū cōfert auxiliū. S̄i r̄ p̄cipationē signozū planetaz quā p̄tē h̄nt in eo qd̄ dixim⁹ in p̄cipatione quā h̄nt ad solē ⁊ angulos: similiter status p̄p̄rios nature cuiuslibet planetaruz adiuuant in motu aie.

C Hoc documētū ē glosa ⁊ it̄p̄tatio stat⁹ in q̄ erit mercuri⁹: ⁊ stat⁹ in q̄ erit luna hora natiuitatis: qm̄ postq̄ q̄z horū statū eē p̄t in multis ⁊ diuersis figuris: ita q̄ eaz q̄z signabit de statib⁹ aie aliā rē quā significet altera: o3 q̄ iudiciū accētiū aie sit multaz maneriz. Cōuenit ē vt inq̄sicio accētiū aie nō sit sola res vna q̄cunq; mō accidat: s̄z sit cū maria diligētia ⁊ rectificatiōe figuraz diuersaz: ⁊ diuersaz figuraz q̄sbēbit mercuri⁹ ⁊ luna: qz diuersitas narū signozū in qb⁹ erūt vnusq; s̄z. h̄oz duoz p̄taz: ⁊ id qd̄ fac̄ p̄cipatio vni⁹ cū altero: ⁊ diuersitas narū dispositoz suoz: ⁊ p̄cipatio quā h̄nt cū eis: ⁊ sit⁹ eoz in mūdo: ⁊ sit⁹ eoz in natiuitate dat in q̄z h̄az rez p̄p̄tatiū suā nate aie separā. Et postq̄ ita est res: accētia aie dem̄fantes suisq; status sciri p̄nt apponēdo mētē in his reb⁹ oib⁹ separatiz in q̄libz rerū: qz qm̄ sciem⁹ simplices ⁊ iuenimus quot earuz iungunt ⁹ vel. 3. vna cū alia cōponem⁹: ⁊ iudicabim⁹ fm̄ cōplonē vincētē sicut multoriēs patefecim⁹. Nā vidi alios quos astrologos aliqd̄ de hoc cap. nesciētēs: ⁊ qm̄ mētē apposui ad eos iueni q̄ nihil itelligebāt de toto eo: qd̄ est p̄tē r̄itū in hoc lib⁹ ⁊ itellēxi q̄ debilitas suoz itelluz erat in hoc cap. qz nihil itelligebāt de cap̄tis p̄cedētib⁹. v. g. q̄z itelligit id qd̄ docuit p̄to. in fine cap. diuisiōis natiuitatū: ⁊ in fine cap. parētū q̄ nō possint itelligere rōnes q̄ sunt in hoc lib⁹ quē p̄to. ordinauit: qm̄ h̄ est sicut id qd̄ est in Euclide ⁊ libris geometrie: qz rō h̄oz libroz ⁹ neḡ itelligi nisi p̄ p̄m̄ itellēctā: ⁊ q̄ itelligere p̄ om̄itit ⁹ itelligere nō valebit. vñ talis est liber iste. Et sic ille q̄ syllos nō itelligit nō poterit demōstrationē itelligere: ⁊ ille q̄ nō itelligit p̄p̄ones nō itelligit syllos: ⁊ qm̄ nō itelliges partes p̄p̄onū nō itelliges p̄p̄ones. S̄i r̄ qui nō itelligit p̄ricularia q̄ accipim⁹ de aia vnde regula ḡnāl̄is cōponit: nō itelligit regulā ḡnālē. Et ita varia has res p̄culares ⁊ sunt. 6. P̄ria est nā signozū. Secūda status quē hēbit mercuri⁹ in cōparatiōe lune. Tercia p̄cipatio quas ipsi ambo hēbūt cū alyz p̄tis. Quarta nā p̄taz dispositoz. Quinta id qd̄ facit stat⁹ sui sit⁹ in cōparatiōe mūdi ⁊ in cōparatiōe solis. Sexta id qd̄ fac̄ stat⁹ sui sit⁹ in natiuitate ⁊ i cōparatiōe anguloz: ⁊ p̄to. docet vnāquāq; rez istaz p̄culariū ⁊ d̄c̄.

C Ex signis igif mobilia ḡnāl̄r faciūt aiam res vniois ⁊ vn̄uersalitatis atq; ciuitates diligere eā. Itēz laudē affectare cōpellunt: ac diuinis cogitare ⁊ esse acuti ingenij: laudabilis mot⁹ uestigatricē: liberalē: alijs bone opionis ⁊ in stellarū iudicijs peritam.

C Signozū aut̄ eozuz ḡnāl̄r mobilia faciūt aias amatrices rerū pluriū ⁊ ciuitatū: ⁊ faciunt eas similt̄r amatrices laudis rebus diuinis p̄neras: subtilēs: boni motus laudati magni b̄nficiij. magne inq̄sitiōis in reb⁹ benefaciētēs alijs: boni cogitat⁹: dandī similitudinē bonā rebus: sapiētēs

iudiciorum astronomie ⁊ damnationum.

C Vult d̄c̄ de signis id qd̄ dixit ḡnāl̄r q̄ sūt de nā p̄cipa: bilit: qz p̄ h̄ac nāz quā h̄nt signat rē p̄p̄riā: ⁊ eoz qd̄libet h̄z signationē p̄p̄riā prinētē ad ipsa. Et qz bec signa mobilia signant p̄n⁹ q̄tuoz tēpoz puenit vt significant fm̄ hanc nām de reb⁹ p̄pli ⁊ ciuitatū ⁊ ville bonā famā: ⁊ inuenire de reb⁹ acceptis ex p̄te dei q̄ dicte fuerūt i lege. Et puenit vt significēt fm̄ nāz subtilitatē ⁊ alia oia q̄ p̄to. narrauit: qz p̄n⁹ sunt semp̄ maioris fortitudinis q̄ ea q̄ sequunt̄.

C Cōia faciūt eā mltiformē: leuis mutatiōis: difficilē ad coḡcēdū: agilē: amātē: instabilē: dolosā: mltinuolā: amatricē musice: babilē: p̄spicacis itellē: penitbilē.

C Signa h̄o duozū corpozū aias diuersiorū morū: leues in mutādo: s̄z graue est itelligere boibus q̄ voluerūt stultas leues ad monēdū se. ij. maneribus amatrices res multas ⁊ diuersas p̄cupiscētēs: musice dilectrices: pigras tardas: ⁊ cito eius quod faciunt penitentes.

C Quia signa duozū corpozū signant fm̄ hanc p̄cipalem nām q̄ habent plus puenit similt̄r talem significationē in aia qualis conuenit huic nāe: ⁊ qd̄ narrauit p̄to.

C Signa v̄o fixa faciunt eā rectā infallacē: imobilē: boni ingenij: quietā: itelligentē: patientē laborem: toleratricē: rigidā: refrenantē voluptates: inuidiam voluntatis: efficacem: imitatricem: amatricem: cōtētiōsam: trāsgressoriam: inconuertibilem.

C Et signa fixa aias iustas faciūt que se nō declipiunt fixe ac firme nature: magne maturitatis: itelligibiles: patientes: laboruz amatrices: fatigationis duras ⁊ fortes: a vitijs abstinentes: ⁊ apētitu ire retentrices: demonstrationes bonorum cōsiliozum: perfidiosas dulcīa inobedientes: ⁊ se pro re modica non mouentes.

C Nā cois quā h̄nt signa: est facere durabilitatē q̄tuoz tēpoz ⁊ q̄scere in suis naturis puenientibus eis: ⁊ p̄pteres significāt signa fixa in oi rē significationē cōcordantē cū sua nā cōi: ⁊ ideo expedit vt significant in statibus aie res p̄cordantes cū sua nā: ⁊ sunt ille quas dixit p̄to.

C Ex stellarū q̄litatib⁹ earūq; figuris: id qd̄ orientale fuerit ⁊ ascēdēs: p̄p̄rie aut̄ id qd̄ in sua alimua sibi p̄p̄ria fuerit: faciet aiaz liberā idoneā: ⁊ i suis ipsi⁹ p̄silio p̄sidentē: rigidā acuti ingenij: largam ⁊ apertam.

C Et status planetarū orientaliū ⁊ earū figure. dico q̄ illi q̄ sunt orientales ascēdētēs: maxie illi q̄ fuerit i aspectu suo speciei ad se p̄tinētis: faciunt aiam liberā: simplicē separataz cū suo cōsilio: fortē subtilē: acutā: ⁊ se leuiter nō p̄mutat.

C Postq̄ narrauit naturas cōes signozū planetarum quas h̄nt p̄ suū sitū ad cōparationē mūdi: ⁊ dixit q̄ ois planeta qui orientalis fuerit ascēdēs: ⁊ maxie si fuerit in aspectu suo faciei prinētis ad eū: ⁊ tu scis h̄ totū a glosa p̄me p̄tis: si talis planeta fuerit dispositoz operis aie: signat q̄ erit libera simplex separata cū suo cōsilio: fortis: subtilis: acuta: nullatenus retrocedit: qm̄ talis status planetaz signat viz magnā quā h̄nt planete: ⁊ q̄ sunt in bono statu: ⁊ propterea conuenit eos talem significationem habere.

C Stellarū at̄ matutinaliū statidēs: ⁊ cuz in medio celis fuerit: faciūt aias cogitatrices: fixas memores: quie-

Tractatus

tas: intelligentes: magnanimas: immobiles: inconuer-
tibilis: infallaces: cognoscentes: operarias: inuesti-
gatrices: in veris scientijs peritas.

Et statio planetarū qñ sūt matutinales vel qñ
sūt i medio celi: faciās cogitat⁹ magni: fortes:
non permutabiles: memores: graues: intelli-
biles: magni cordis: immobiles: siue fraude: bo-
ne discretionis: operatrices ac perquisitrices:
nobiles: sapientie certe.

Id qđ dicit statio p̄ltaz matutinaliū. vult dicē d̄ statio-
ne p̄. Et iā demōstrauim⁹ in p̄cedēti qđ planete in hoc sta-
tu erūt cōplete fortitudinis z p̄pterea cōuenit qđ signifi-
cent in reb⁹ aie res cōcordantes cuz tali re q̄lis est ista. z id
qđ dixit: vel qñ sūt cū re medij celi. vult dicere in 10° do-
mo: qm̄ angulis iste est magis cōplete fortitudinis oibus
alys. 1 z. domib⁹ sicut demōstrauim⁹: z p̄p̄ea p̄uenit vt pla-
nete habeāt in hoc loco talē statū qualē hñt qñ sūt cōple-
te fortitudinis. Et qñ planeta fuerit in alys hoz duoz lo-
coz siue statū. i. in sua statione p̄a vel in medio celi signi-
ficabit in anima id quod P̄tolo. narrauit.

Ascensiones quoq; stellarum in noctis exordio z
earuz occasus faciunt animas leues: agiles: debiles:
laborum intoleratrices: leuiter passibiles: infortuna-
tas: pusillanimes: efficitrices: pusillanimit magnas:
tentantes: fessas: tarde: mobiles: solitarias.

Planete tñ in noctis principio ascendētes: z
orientales faciunt aias leues: stultas: debiles nō
sufferentes laborē: leuiter p̄mutabiles: viles in-
felices: dubitātes: mobiles itervilitatē z ex for-
tuni non fessas ponderosas duri motus.

Qñ planete ascendūt nocte media tūc sūt in opposito so-
lis. Similr qñ occidūt in fine noctis: z in tali statu minui⁹
vis sua qualibet die: vnde conuenit qđ in tali statu signifi-
cent in statibus anime rem ad se pertinentem.

Stationes qđ stellaz vesptinaliū z cū fuerint in ce-
li medio q sub terra est: occasus etiā veneris ac mer-
curij vesptinalis: cū tps diurnū fuerit z earūde matu-
tinaliū occasus cū tps nocturnū extiterit. reddet aiaz
mūdā: purā: z sensatā icōueniētis memorie: illa ora-
tricem: nullius laboris amatricē: rerū secretarū iue-
stigatricē: occultozū inquisitricē: velut nigroman-
tie absconditoz: rerū altissimarū: ac sciētie instrumē-
tozū z machinaruz operuz mirabiliū z iudiciozum
stellarum: eam etiā faciet prophetatricē: z fm̄ artes
augmētatricē: somnioz interpretē: z bis similia.

Et statio p̄ltaz vesptinaliū z illi q in angulo
sūt sub terra v̄l q sint ven⁹ z mercurij vesptina-
les z occñtales: z fuerit natiuitas diurna aut si
fuerit matutiales occñtales z natiuitas noctur-
na opabunt i aia subtilitatē magnā bonū sensuz
z bonū itellm̄ nō erit i memorie bone nec labo-
rator nec diliget fatigari: nihilomin⁹ erit reruz
coptaz z secretaruz inq̄sitor ac rerū absconditaz
sicut nigromātie z rez residuaz sciēdi artificia
vt instrā z faciēdi extraneitatis z trāsgettamē-
ta: astrologie iudicia: diliget p̄hiaz auiz angu-

ria z erit somnioz interpretes z bis similia.

Statio planetaz vesptinaliū est statio z⁹: z manifestū ē
qđ eoz vires erūt in h̄ statu mediocres iter fortitudines z
debilitatē: z qñ planeta fuerit in medio celi sub terra erit
in angulo 4° dom⁹: z manifestū est qđ vires eoz in h̄ statu
mediocres erūt iter fortitudinē z debilitatē. Et qz sunt in
angulo 4° hñt po⁹: z qđ vtus eoz nō transit ad terrā hñt
debilitatē. vñ p̄uenit qđ vtraq; haz duarū rerū significet
in aia res cū tali statu cōcordātes. Et qz venus z mercurij
nō hñt oppositionē cū sole statum eoz addit in hoc loco: z
narrauit statū iter debilitatē z fortitudinē: vt p̄ hoc alios
status itelligere possimus: z dixit. qđ qñ venus z mercurij
fuerint occñtales vesptinales si de die fuerit. vult dicē qñ
fuerit occñtales a sole in natiuitatib⁹ diurnis: erūt medio-
cres iter fortitudinē z debilitatē. Et dixit. qñ fuerit oriēta-
les si de nocte fuerit. vult dicē qđ qñ fuerit oriētales in nati-
uitatib⁹ nocturnis: sūt mediocres iter fortitudinē z debili-
tatē: z h̄ p̄cordat cū statione p̄ltaz supioz: z docet h̄ dictuz
qđ qñ venus z mercurij fuerit occñtales in natiuitatib⁹ no-
cturnis sūt p̄derosi: z s̄l̄r in natiuitatib⁹ diurnis si fuerit
orientales: z tūc signābūt in statib⁹ aie res q̄s narrauit de
p̄tris supiozib⁹ qñ fuerint in suis statiōib⁹ p̄mis: z fm̄ hoc
exē^m accipies in alys reb⁹. Et postq; hoc p̄fecit dixit rōnē
qua itelligendū qđ planete q sūt mediocres iter fortitudi-
nē z debilitatē. signant in statib⁹ aie res p̄cordātes cū tali
nā: z sūt he vt sit aia subtilis z boni sensus: nihilomin⁹ erit
rixose nāe: nec laborator: nec laborē diliget: z sit ita: erit
p̄quisitor rez cooptaz secreta postulās: sicut nigromātiā
z res supiozes: facere artificia: z instrā rez villarū vel ma-
neriez: extraneitates z miracula: petet iudicia astrologi p̄
p̄hiam: diliget autū auguria: somnioz it̄pretatiōes: z h̄
silia. Et hoz statū quos narrauit P̄tolo. aly sūt p̄ueniētes
ex cōmēdatiōe signoz que sūt iter fortitudinē z debilita-
tē: sicut est acuitas sensus: qđ est cū modica recordatiōe z
cū pigritia: z eoz sunt: qz bi signatozes sub radys solis sūt
coopti: vel vadūt vt coopiant sub eis: sic petētes res coop-
tas secretas: h̄ talia q̄lia P̄tolo. narrauit: z est hec it̄p̄reta-
tio v̄boz suoz. Adhuc eni itelligimus qđ nobis dedit star⁹
q̄tuoz planetaz. P̄rim⁹ est id qđ signant qñ sūt oriētales
ascēdētes p̄ sciēdo ex eo id qđ signant qñ sūt occñtales
ascēdētes: z id qđ signant qñ sūt in suo aspectu faciel ad se
prinētis p̄ sciēdo ex hoc p̄riuz. Secūduz est id qđ signant
qñ sūt p̄derosi in sua statiōe p̄ p̄ sciēdo ide id qđ signant
qñ sūt debiles. Terti⁹ est id qđ signant qñ sūt oppositi so-
li p̄ sciēdo ide id qđ signant qñ sūt sub radys solis. Quar-
tus est id qđ signant qñ sūt mediocres iter fortitudinē z
debilitatē: vt qñ iuenerim⁹ aliq̄e p̄ltaz q nō sit in istis q̄-
tuoz figuris cōm̄iceam⁹ statū suū fm̄ suā operationez ad
duos fines iter quos erit p̄ltaz: z dabim⁹ significatiōē p̄ti
ad quā magis tenderit: z tu sic itelliges z sic iudicabis.

Et stelle que rez aiarum dispōni dominant cū in
suis locis suisq; hāz sibi p̄p̄rijs atq; s̄lib⁹ fuerint:
sicut in p̄missis explanauim⁹: aiaz p̄p̄riates aptas
faciūt: quaz effect⁹ nihil ipedire poterit: z quaz vna
queq; p̄te sola manebit z p̄sperabit. Maxime at cuz
vne eedez stelle duoz locoz dominatrices fuerint:
id est vt loco mercurij qualicūq; associēnt in figura
z a luna sepeñ vel habuerint cū ea alicūq; q̄ si non
ita fuerit vt dictū est. vel si in locis sibi nō p̄p̄rijs exti-
terint earū p̄p̄rie nature: qualitates aie nō apertas:
h̄ occultas faciēt z imperfectas que nō p̄sperabunt.

Similr si cū istis planetis gubernatozes facto-
rū aie fuerint in suis hāz: ad eos p̄tinētib⁹ z cō-

cordet se cum eis. sicut supinus ordinamus: facient aiaz fortis: nec ea aliquid disturbabit quin compleat id quod velit: et sibi accidat regere ex se ipso: et ponet ante illud quod incipiet: et maxime si planete gubernatores duo loca fuerint ambo unum. quod habeant participationem cum loco mercurij: quocumque sit: et se pareat a luna quam sibi applicet. **T**ertium si hoc non fuerit: sicut diximus: aut quod sint in locis non pertinentibus ad suas naturas proprias facient aiaz non fortes: pauldas coptas: non completas nec quod incipiunt ponunt ante.

Quidam nobis sibi in hoc dicto res. et dicitur ut duos statim mediocres intelligamus per eas qui sunt iter ipsas. Nam manifestum est sicut contrarium unum sciverimus quod aliud oppositum suum scire poterimus: et hoc contrarietas de qua loquimur in hoc loco est una que est magis completa quam planeta sit in loco suo pertinenti ad eum: sicut est domus aut exaltatio: vel est terminus. aut quod sit in suo habitatu ad eum pertinenti: et hoc est per se diurnum sit in loco diurno: et nocturnum in nocturno: et generaliter quod sit in loco concordantie cum eo: quibus non sit sua domus nec exaltatio: nec est trigonus nec terminus: et hoc est res una ex duobus contrariis que dat viam per se cum qua de statibus aie habeat re que ad ipsam pertinet: et est quod erit fortis in suo facto et regerit se suo consilio et quod incipiet ponet ante: et his similia. Aliud dicitur est quod sit planeta in tali loco et habitatu quod ad ipsum non pertineat: et hoc dat planete debilitatem propter quam habebit in statu aie re sibi convenientem: sicut ostendere nullum bonum minutionem vitalitatem in omnibus suis maneribus et quod incipit non completum: et quod aliud dicitur Ptolomeus expedit nobis rotum.

Nature vero stellarum illis distantium vel super eas elevarum aiarum humanarum opera rigida suisque subiectis nociva faciunt: velut iniusti homines et iniqui: quibus propter infortuniam similitudinem hoc contingit: quod cum distant ipsorum morum ad alios impedientem leues faciunt quod nihil prohibebit: nullaque erit cum eo difficultas. Cum autem istis distantur stelle que fuerint ex habitatu earum habitatus dicitur eos infirmis nois esse faciunt nec prelabunt: et ex eis supplicia sumunt.

Et nam planetarum exaltatarum super eos faciunt facta aiarum fortia et nociva super habites posse sicut superbi et mali in quibus hoc accidit propter concordantiam planetarum infortuniarum si fuerint gubernatores faciunt eos agiles et leues ad malum faciendum sine disturbance aliqua vel labore quem in hoc habeant: et hoc faciunt discepte. **E**t quando alter planeta que fuerit in habitatu suo contrario distantur super hos planetas faciet ex hoc in factis aie quod natus erit vilipensus infortunatus et penas: et dedecus assequetur.

Vult dicere quod planete gubernantes in gubernatione mercurij et lune si fuerint infortunie exaltate super eos: et fuerit potentes signabunt quod natus erit superbus et mole parvatus et agilis pro malo alijs: si tamen faciendum fideles fuerint infortunie significabunt aliud: ita quod natus erit superbus et malus. Si ipse autem ille que fuerint eleuate super eos fuerint concordate: et si fuerint de habitatu contrario una. scilicet alij: faciet natum vilem infortunatum: pene propter malum quod faciet receptorem.

Nec non etiam quemadmodum iusti homines et equi quibus per similitudinem fortunarum bene accidet: super quos cum nihil eleuet: alijs benefacere gaudebunt: et illis commendabunt: nec aliquid eis inde damnum continget: imo eorumdem bonitas

sui proficiet erit occasio. Cum autem earum stelle super eas eleventur: continget predictorum dicitur: et propter eorum molitiam atque getes dilectionem etiam in hominibus et pietatem: pauperum denique ab hominibus et inculpabunt et eis violentiam inferent.

Sicut boni et iusti que sunt propter concordantiam planetarum fortunarum si alius planeta non fuerit super eos eleuat: erunt leti et gaudiosi de bono quod alijs faciet: et propter fortunatis et laudatis se inde tenebunt: et habebunt ex benevolentia: nec inde eis malum eveniet: sed magnum bonorum et proficiunt. sic si distantur super hos planetas alij planeta contrarius res convertere evenient sibi per mansuetudinem et pietatem suam: et pro amando et dando dona: et multa facient ei iniuriam magnam.

Natiuitates bonorum et iustorum sunt quibus distantur planete fortunae super mercurium et lunam: ut super eos non exaltet alter planeta. nam tales natiuitates significant quod natus erit letus et contentus de bono quod alijs faciet: et laudabitur pro eo sine eo quod eum peniteat. et pro suo bono faciendum eveniet sibi proficiunt magnum et bonorum. tamen si planete fortunae distantur super mercurium et lunam et se exaltaverint super eos: alteri planete dicitur suo habitatu: faciet natum mansuetum vilipendentem propter amorem quem habebit ad homines: et pro bono quod eis faciet: et debonestabit. Si multum multi fuerint contra eum superbi: nec poterit se defendere ab eis. **E**t pro. docuit nos in hoc dicto et procedenti quomodo scire poterimus: si natus erit bonus vel malus: et quam dignitatem habebit in quolibet suorum statuum: et si bene inspexeris in suis verbis: et in hac glossa plus quam diximus intelliges.

Hec igitur est via generalis qua sensate et rationales aie qualitates pronosticant. proprietates autem particularium que ex stellarum naturis per earum dominium contingunt elocutione generali edocebimus visquequo ad commixtionem que generali calle deprehendit perveniamus.

Hec est regula generalis et communis que scire poterimus propter bonis que est in moribus et virtutibus: volumus generaliter numerare statim particulares pervenientes propter naturas planetarum secundum suas augmentationes: donec applicemus ad compositionem que apparebit secundum regulam generalem.

Regula generalis de qua loquimur. vult dicere regulam que componitur de regulis que nobis dicitur in statu aie: et id quod dicitur propter bonis que est in virtutibus et moribus. vult dicere pro aia irrationali: quod passiones spirituales sunt in hac parte solummodo: sicut docuit Aristoteles in ethicis. Et id quod dicitur volumus dicere statim particulares qui accidunt propter naturas planetarum generaliter secundum eorum distantiam: donec applicemus ad compositionem que apparuit secundum re generale. vult dicere quod narrabit id quod faciet nam cuiuslibet planetarum que non fuerit in significatione sua per seipsam: et que habuerit participationem cum eo alius planeta: per eo quod eum paratum teneamus: ut accipiamus de eo quod necesse habuerimus: et quod eum iungamus cum significatoribus regularum et radicum generalium que ante docuit in eo quod preterit: per eo quod sciamus de illo nobis adycere statim pertinentem ad quemlibet natum. **E**t pervenit ut hoc teneas in memoria tua propter in isto et alijs talibus capitulis.

Cum solus igitur saturnus disponi rerum aiarum distet: fueritque distans lune et mercurij: si respectum mundi et angulorum pervenies fuerit: natus iustos homines amabit: et erit rigidus profundique consilij: in sui etiam ipsius consilio premanebit: laboriosus erit: et disputator: quicquid autem a veritate modicum declinabit eritque locuples et appetitor regni: versipellis: thesaurizator: subterraneus: invidus.

C Et si saturnus solus fuerit in statu anime gubernator: et dominus loci mercurij et lune in bono statu in comparatione mundi et in comparatione angulorum faciet natum qui erit amator terrarum: magni et firmi consilij: laboriosus: secretarum rerum perquisitor: earum et diuinarum magnarum: amator regum: violator alieni sumptus: et thesaurorum locutor.

C Bonus status quem habet planete in comparatione mundi est ut planeta sit in sua domo vel exaltatione triplicitate termino vel facie ad se pertinente: et quod status solus sit talis ut planeta sit potentior sicut qui est matutinalis aut directus in cursu suo: et motus festini. Bonus vero status quem habet in comparatione angulorum est ut planeta sit in angulo et in suo habitus vel in succedentibus angulorum: et hoc ordinari secundum ordinationes virium duodecim domorum: et iam hoc patefecimus multotiens. Et manifestum est quod quando mercurius fuerit in hac manerie erit in meliori statu quem habere possit. Et propter hoc conuenit quod sit in rebus aie id quod ad hoc pertinet sicut dixit Ptolemaeus. Ita quod si alie regule quas antedixit significaret res alias adiuuabiles eas cum rebus istis. he res quas inuenieris concordantes accipies: et iudicabis secundum eas: et secundum illud quod maiorem habere significationes inuenies iudicabis: et ita facies in quolibet planeta: et conuenit tibi intelligere nec peras quod alia vice dicam tibi in alijs planetis.

C Si autem in huius quod diximus contrario extiterit ut inconuenienter videlicet existat natus fuerit imundus: vilis pusillanimus: insciens: in suo tempore consilio pmanens: inuidus: inaudax: ab hominibus separabilis: in verbis dolosus: amator occultationis et lugubris: inerecundus: infortunatus: laboris amator: neminem diligens: deceptor amicorum: nunquam gaudebit bonorum malivolus.

C Et si saturnus eius quod diximus fuerit de pueris et non in bono statu faciet natum turpe vile per cordis: sine discretione: male cognitionis: reget se suo consilio: inuidum: solitariu vile: ab omnibus separatum: mendacem deceptorum: falsum: in celato diliget endothicertias et planctus exuerecundatus: infortunatus: laboris amator: amorem nulli habebit: ab horribilis et falsus suis amicis: semper tristis et dolens: abhorrebit bonos.

C Planete qui sunt conuersi ab eo quod diximus sunt mali: habentes situm in comparatione mundi sicut qui est oppositus domui sue vel exaltationis: vel in dignitatibus planetarum discordantibus se cum eo: et qui sit vesperinalis vel retrogradus vel tardus motus et similium: et qui sit in malo statu in comparatione angulorum sicut in 12^a vel 6^a domo: et qui non sit in suo habitus: et his similia. hic enim docet nos Ptolemaeus. de facto saturni duo contraria ut excolligas quod fuerit inter hec duo: ita quod si eum inuenieris inter hos duos status quos dixit inspice quis status est magis circa et dabis eide statui maius posse quam alteri: et minues de suis opibus tantum quantum aliud huius inclinatum: et id quod intelliges retinebis. postmodum aliud adde cum regulis generalibus huius rationis et iudicabis secundum signationem vincetur et huius id quod ei adiungit magis de re vna: et tunc iudicabis rectitudinem: nec errabis: et secundum hoc facies in quolibet aliorum planetarum.

C Et si ioui assimilatus secundum quod predictimus eiusque qualitas commendabilis fuerit: natus erit iustus: senes honorabit: eritque sanus consilij: adiutor regni: cognitor: magnanimus: bone notitie: dilectorum amicorum: quietus: intelligens: patiens: philosophus.

C Et si fuerit concors cum ioue in modo quem dicimus et in bono statu faciet natum liberum bonorum: tutorum senum: boni consilij: adiutorum alius rei: semper factorum notum regum: magnationis: amorem suorum parentum: mansuetum intelligentem sufferentem et sapientem.

C Et si cum ioue habuerit concordantiam quod ipse et iuppiter sint gubernatores: aut quod vnus sit et alter eum aspiciat bono aspectu: vel quod vnus eorum sit gubernator et alter gubernator gubernationis ipsius: ita quod sit dominus domus sue aut exaltationis trigoni vel his similia: hec est ratio concordantie: et puenit ut intelligas sic in alijs partibus. Et id quod dicit quod si fuerit in alio statu puenit ut intelligas quod sit concordantia bona manerie iter eos: ita quod sit iter eos aspectus bonus aut receptio: et qui vterque eorum sit in comparatione mundi et angulorum in bona manerie.

C Sed si huius stelle qualitas predictis contra fuerit: natus erit ignarus bene facere: insensatus: circa diabolica pueris: in orationibus commorabit futura predictet: abhorrebit filios: non habebit amicos: morabitur in criptis et speluncis: cum hominibus non pueris: nec in eo quis confidet: erit insipiens: malus: debilis: honorem non amabit: penitens: male receptionis: electionis male: laboris patiens.

C Et si status horum planetarum fuerit de pueris eius quod diximus: faciet natum non vsum boni: male morigeratum: mali sensus: intronittet se de diabolis rebus et malis: et semper stare diliget in orationibus: diuinatorum: diffamatorum filiorum suorum: nullum habebit amicum: ab omnibus separatus: infidelis: malus queret hominibus: mali cordis: debilis: tediosus: honorem non diliget: laborator male receptionis: et contentus de omni re mala et vtili transitorum rerum: et dilatator.

C Vult dicit quod mala concordantia que est iter saturni et ioue que sunt gubernatores. facti aie: quod qui ipsi ambo sunt in aspectu inimico: vel qui sunt in comparatione mundi aut angulorum in malo situ vel qui vnus eorum sit gubernator aie in tali statu exis: et alter aspiciens se cum eo: de eodem aspectu exis in alio tali statu et sita: sicut ostensum est in glosa per partem et alijs precedentibus glosis. Scies quod tale inuenies constellationem quod natus erit talis qualis dixit Ptolemaeus. et puenit. pur diximus quod addamus has significationes cum regulis primis ut sciamus proprium statum nati: et Ptolemaeus docuit nos status bonos concordantie saturni et iouis et concordantie male sita: ita quod quando concordantia mediocrem inuenies iter eos secundum quod puenit iudicabis et copones iudicium rerum que dixit in illis duobus statibus: et cum hoc poteris intelligere totum hoc dictum Ptolemaei. et id quod in alijs planetis dicit.

C Et si marti assimilatus et ipse bone qualitatis et laudabilis existat: erit natus non cognoscens: valde laboriosus: miser et ibecillus: nocens: magna cum timore tatabit: erit grauis baratator: non patus: oia pui pendet: imoderatus: bellicosus: aia sua ponet in timore: amabit commutationes: pductor erit: aliorum perturbator: inuidie pessime: pro euentu aliquo eius aia mutabit: homines laborare faciet: vni perit alijs: transgressor: odio reges habebit et principes: amabit hypocrisim: et victoriam: inuidus: male pfunditatis: erit grauis ad tolerandum: rusticitate plenus: itolerabilis: ostentator sui: iniquus: hominibus nocebit et eos vilificabit ac odio habebit: nec mutabitur: nec alterabitur: intronittet se de pluribus et

ab eis leuiter recedet: erit artifex et studens generaliter: etiam prosperabitur.

Et si cū Marte concors fuerit et in bono statu faciet natū male cognitiōis: laboratorē: et utilitātū oīū: aliqñ audacē: et qñq; remissus male societatis: sine pietate: debonestatorē bonorū: vel durū rixatorē: ponet se in piculo magno: amator rixarū: falsus: infidelis: occisor: retētor ire male: loquax: instabilis in factis et dictis: oditor bonorū: amator blāditie ac supbie: male voluntatis: de sufferēdo fortis: austerus: et crudelis boib⁹: factiōe mali: querelosus: malus violator: roborator: debonestator: nō cambiat se: nec mutat de malo: bellicosus: acutus: horum omnium malorum compleror et fortunatus in eis.

Aspice ad nām duarū ifortunarū qñ participabūt in gubernatiōe aie et fuerit p̄cordātia inter eos existēdo in bono statu: aut qñ vn⁹ eorū fuerit gubernator: et alius cōcor det cū eo existentibus in bono statu ambobus quō faciūt anime nati res iste que multū inclinānt ad mala.

Sed si hec stella fuerit in p̄dicti p̄trariū: natū faciet esse dep̄datorē: ac viarū abscisorē: miserū: male qualitatis et mali lucri: deum nō timebit: nec aliquē amabit: blasphemator: p̄turbator: latro: deceptor: p̄ditōr: interfectōr: icestus malus: impius: homicida: nigromanticus: depredator oratorij: fornicator: sepulchrorū violator: et gñaliter nequā erit in omnibus.

Et si pl̄ta fuerit p̄uersus ab eo qđ dixim⁹: erit nat⁹ roborator: infidiator oīū in alijs cōplete maneriet: male vite: mali lucri: deum nō timebit: nec amorē hēbit in eo: d̄bonestator: d̄shonorator: interfectōr: trufator: nigromātic⁹: oratoriorū roborator et altariū: luxurie male: expoliator: mortaliū defūctorū p̄ditōr: et in oib⁹ alijs factis suis nequā.

Hec facta significant nām duarum ifortunarum existentiū cū malo statu sūt modo malitie multe pure et vitia mala. Et scias qđ habebit inde natus qñ adiunges cum alijs regulis quas dixit in statu aie p̄tolo.

Or si veneri saturnus assimilet: et ipsa bone q̄litas existat: natus mulieres abhorrebit: senes et rōcinos amabit: eritq; male receptiōis: honores nō appetet: abhorrebit fornicosa: erit inuidus: male societatis: ab boib⁹ segregabit et in sui ipsi⁹ cōsilio cōfidet: deū verebit: eritq; zelati p̄siliij: male legis: amabit occulta: diuinator: de diuinis cogitabit: pacific⁹: verecūdus: amator sciētie: fidelis: abstinēs: deliberator: ab imūdis se abstinēs: tediosus et in mulierib⁹ zelotypus. hec autē stella cū fuerit in p̄dicti cōtrariū: natus erit fornicator et imundus: turpia cōmittet in suis: turpis adulter: a mulierib⁹ se decipi p̄mittet. Maxime autē a suis cōsanguineab⁹: erit valde miser: ibecillius oibus modis: circa venereos actus absq; intermissione sollicitabit: abhorrebit fornicosa: maledicus: superbi⁹: celabitq; aium: vllis: sceleratus in coitu turpiter: et extra naturā veneri subijciē. hic autē cum annos et villib⁹ boibus: et cōtra legē: cū bestijs etiā facere desiderat.

bit: deus non verebitur: vilipendet secreta: et orationis domos sassana: castala et oia vilipendet: erit nigromanticus: et de oibus se intromittet.

Et si cōcor cū Venere fuerit et in bono statu: erit natus mulieres abhorrens: amator senis et beremitanorū male receptiōis: bonorē nō diliger: nec res pulchras: inuidus: male societatis ab oib⁹ separabit: reget se cōsilio suo: leget secreta: sciet leges: secretorū amator: diuinator: amans deū et legē suā: amator rerū dei: castus: amator itinerū: p̄p̄rius in litibus et bellis se ponet pro defensiōe legis: amator phie fidelis: legalis: abstinentie magne: et cogitat⁹: custodiet se a mala fama: tristis zelotyp⁹ mulierū: et si planeta fuerit p̄uersus ab eo qđ dixim⁹: erit nat⁹ fornicator magne turpitudinis: sine discretiōe et limpeditate in luxuria sua: decipiet p̄pter mulieres maxime p̄ sanguineabus suis: male fame: debonestatus in oib⁹ rebus suis: sequuto luxurie: oē factū bonū odibit: male rōcinatus: ebriatus secretorū amator: et luxuriarū cōtra nām cū maioribus eo dieb⁹: et cū vilibus extra legē suā: et cū bestijs: deū nō timebit: dedignator oratoriorū et religiosorū legis: diliget nigromantiā et similia.

Si memor existis glōsiarum omnium quas hinc retro diximus aperte intelligere poteris dictū istud: sed si harum oblitus es aio inspicias qđ reglofemus: habes enī vnū cūz alia virtute eorū que diximus tibi multa vice.

Or si mercurio saturn⁹ associet et ipse bone q̄litas existat: erit nat⁹ rex atq; legū inq̄sitor et uestigator: amabit medicine sciaz: occultus: occultorū deliberator: mira faciet: sophista erit: leuis: dispositōr: boni ingenij: amare anime: uestigator acutus: amator intelligētie et operū ei et bñ p̄tinget. Et si hec stella fuerit in p̄dicti s̄riū: erit natus inuidus aieq; turbide: laboriosus: odiosus: habebit p̄ sanguineos: erit laboris amator: tristis: in nocte turbabit: portētor: deceptor: in suis negocijs: nō associabit boib⁹: latro: sciēs: nigromanticus: icantator: versutus: nō prosperabitur.

Et si cū mercurio p̄cor fuerit in facto aie existēdo in bono statu: erit natus p̄quisitor et petitor chronicarū: bystoziarū: et legū: amabit p̄physicaz: secretorū retētor: studēs in secretis miraculorū sanctorū: sophysicator: in gēte sua agilis: populi gubernator: itelligēs: inq̄sitiōis magne: expertus: diliget oē bonū: et reb⁹ istis oibus fortunatus. Et si planeta fuerit eius qđ dixim⁹ de cōuerso: erit nat⁹ retētor ire: male volūtatis: semp tristis: laborator: suos abhorrebit parētes: laborē diliger: dolorosus: de nocte merū magnū habebit: infidiator et tēptator p̄ interficiēdo deceptor: societate cū boibus nō habebit: latro: inuenator: nigromātic⁹: factor characterarū et extraneorū ingeniose: et cū hoc toto ifortunatus.

Tractatus

C hoc dictū sūt est oñsus in aperto vltimū rem vnā volumus apire p quā declarem⁹ qd añ dixim⁹: q̄ scies q̄ mercuri⁹ qñ gubernat faciū aie exis in malo statu: et fuerit cū saturno eleuatus sup eū: significabit q̄ natus erit pditor et latro: et cū hoc toto erit sine fortuna: in eo penā p suo facto recipiet: et in alyz planetis intelligere poteris isto mō.

C Iuppiter aut cum solus extiterit dñs dispōnis aie.

C Et si iuppiter fuerit solus aie gubernator.

C Solus iuppiter erit aie gubernator: qñ solus domin⁹ loci mercurij et lune sine vlla picipatiōe cū alio pta bñdo.

C Si laudabilis q̄litas fuerit: erit natus magnanimus: largus: iustus: verecundus: hilaris: homines amabit atqz forma: liberalis: equus magne cogitationis: mansuetus: egregius: in suis operibus pius: benefaciet hominibus: amabilis ductor.

C Si fuerit i bono statu: erit nat⁹ magni cordis: liber: limpidus: honestus: delectabilis: amator boiuz: eēntie bone: pietosus: p̄ciabit se mltū: abstinētie bone: spūalis et cognitus p oib⁹ factis bonis hoibus factor boni: ab oibus se diligi faciet cognitiōis bone et gubernationis bone.

C Aspice quomodo planeta fortuna euz est potēs exhibet omnes bonas virtutes.

C Si fuerit in p̄dicti s̄iū: erit q̄litas aie nati filis p̄dictis: p̄ter q̄ in his erit debilioz: et magis occultus: absqz bono intellectu: loco nanqz magnanimi erit p̄dignus: loco iusti seruet diabolo: vel erit male opionis: verecundie loco: erit caudardus et loco mansueti erit superbus: erit etiā loco diligendi homines bone q̄litas anime: loco amandi forma: diliget delectatiōes: at loco magne cogitationis erit p̄tumar: et pro libertate inscius et his similia.

C Et si fuerit p̄uersus ab eo qd dixit erit aia nati filis statib⁹ quos p̄dixim⁹: erūt tñ debiliores mltū sine discretōe itaqz i loco qd sit magni cordis erit deuastator. Et in loco qd sit limpidus et iustus erit seruitoz diaboli: aut credulitatis vel secrete male: et in loco verecūdo si erit vilis: et in loco casti et bone abstinētie: erit fatu⁹: et loco amatoz boiuz erit bone volūtatiz: et loco amandi res pulchras: amabit vitia sine abstinētia et filia.

C Ptol. nō curauit in quolibet loco dare nobis regulas vlt q̄ eis assimilāt: qz fortuna semp donat q̄ cū sua nā cōcor dat: si fuerit in bono statu bonas trahet virtutes: et si fuerit in cōuerso dabit loco bonoz virtutū qd assimilabitur virtutib⁹ et nō est sicut res quas in hoc loco retulit Ptol. et dixit ita q̄ erit loco habendi cor magnū deuastator et loco limpidi et iusti fuitoz idolatrie: aut heresis magne vt religioi hereticoz et tenētū malā legē. et q̄ dic loco amatoz boiuz erit bone voluntatis. vult dicere tam blādus et mansuetus q̄ nunq̄ irasceat: et oēs alias res quas dixit.

C Si marti iuppiter assimilēz et q̄litas ipse laudabilis existat: erit natus versutus: placitator: bellicosus: dispositoz: tūc agēs fortissim⁹: et nulli humiliabit: erit etiā hō exercitiū et operū: cupiēs vindicari: et penit⁹ supare: semetiipm dñum faciet: eritqz rerū inuentoz rei veritatē nō ignorabit: puidus erit et magnanim⁹: p̄sperabit: queret etiā honorari: iracūduz reruz cō-

gnitor: multiqz multa mādabit. Et si hec eadē stella in huius p̄dicti cōtrariū extiterit: erit natus blasphemator: et verborū perturbator: impudens nullius rei celator: vilipēsor aliozū: hypocrita: medicus: superbus: inobediens: depredator: leuiter alterabit: leuis penitens: instabilis: vilis: infidelis: nullius notitie ac consilij: insensatus: raptor: suozum amissor: et generalr diuersarū erit q̄litas modozūqz mutabilium.

C Et si fuerit cōcorz cū marte in facto aie et fuerit in bono statu faciet q̄ nat⁹ erit malus: incooperato: rixator: litigator: magni bolicij: gubernator alioz: inobediēs: acutus: bestiaz et caualcatarū director: magne p̄ualentie: volet se vindicare: factor despectuū: multus: diliget semp vincere et sup alios esse magn⁹: rex iuentoz: vir et fortificator in oib⁹ suis factis: liber: donator: semp victor: magni cordis: amator honoris: irat⁹: p̄ceptor et inhibitor. Et si sic planeta fuerit de cōuerso ei⁹ qd dixim⁹: erit nat⁹ debonestator: crudelis multū: nō parcer: rixator: blādiosus semp erit cū suo sēsu: iobediēs: fatu⁹: robator: et leuis et mobilis: cito penitebit: nec erit stabilis in re illa: simplex: infidelis: sine discretōe et p̄silio: cito oib⁹ malū dicet: qd dicere voluerit dicet sicut insensatus: et gñalr est diuersarū manierierum.

C Itz docuit nos in eo q̄ transfuit duas cōtrarias p̄cordāttas que sunt inter saturnū et iouē: et h̄ glofauimus tali mō q̄ semp nō opz in alia vice ad alios redire planetas: et iō nō hēim⁹ in h̄ loco glofare has duas s̄rias p̄cordāttas q̄ sūt iter iouē et martē. Nā vba p̄to. in hoc loco manifesta sunt et declarata si p̄teritariū glofaruz memor existis et expedit in hoc loco si inuenis q̄ iuppiter sit gubernator et se cōcor dauerit cū saturno et marte q̄ adiungas vnā significatiōnē cū alia: et q̄ oēs adiugas et cognoscas fm regulas quas dixit i cap. patrū et adiuges oēs regulas et iudicabis p eas.

C Si veneri fuerit similis et laudabilis q̄litas existat: natus erit simplex: amās nitiditatē et magisteria atqz rerū uestigatiōes: cantos et iocos atqz comestiones appetens: eritqz bone q̄litas aie: pius sani cordis: deuz amabit et illi seruiet: cupiet et amore dei laboriosus eē: erit sensatus: et amās: humilis: aie splēdide: gratific⁹: munific⁹: libroz lectōes nullaten⁹ abhorrebit: erit rex cognitor: et circa legitimos veneris actus tēperatus: suos etiā cōsanguineos amabit: bonozis nominisqz formem cōcupiscet: gñaliter qdem erit iustus et p̄bus. Sed si hec stella fuerit in p̄dicti cōtrariuz natus erit illaboriosus: delicate vite: mulieris aie: saltator: eius ira mulierū ire assimilabit: erit prodigus: in reb⁹ mulierū insensatus: procus: libidinuosus: delinquēs: capillozū ornatus amabit: semetiipm extollet: nescius suozum amissorū gaudebit: in boiuz erubescencia leuiter ipediatur: sui cōpos erit: feminei qz sensus: in rex ecclesiasticaz dilectiōe p̄ualebit in reb⁹ p̄cedet: erit occultator: et fidelis oib⁹ malozum ignarus: cunctis obnoxius. In suis operibus cōmendabilis et liberalis in oibus que fecerit.

C Et si fuerit hic planeta cum venere proors exis in bono statu: erit natus limpidus: alacer: delectabilis: amabit se tenere limpide atque bene: diliget ministeria canere et exquirere res omnes cantus instrumentis musicos bene comedere: erit letus voluntatis bone boibus: factor boni: pius: sancti cordis: dei seruus et amator: diliget pro dei seruitio guerrizare: sensar: diliget boies: abstinentie bone: gratizator et retributor boni amator: amabit in libris studere: bona discretiois in luxuria temperata: et bono modo suorum penitus amator: dilector valitudinis et bonorum: et generaliter bonus in bonitatibus et completus. Et si hic planeta fuerit de conuerso: erit natus amator ludorum corporis: femininus voluntatis: in ira sua ire filis mulierum: byalator dispensator: amator mulierum: deceptuosus: magne luxurie: sine abstinentia: ut diliget a fayatus et peccinatus erit: sparis in vano: sui denastator: getium reprobos: sollicitabit de catugulis: sensus mulieris bene: debilis cordis: diliget oratoria et ea sequetur: amabit secreta: et puritates audire: tamen fidelis: sine remissione aliquid leta: bone receptiois: socius omnium: bone voluntatis: et in eo quod fecerit laudabitur.

C Similiter si hi duo status sunt contrarij accordamento iouis cum venere: si ambo vel unus eorum fuerit aie gubernator. Et manifestum est quod si saturnus et mars ambo concordauerint se cum eis significatio composita erit et mixta secundum regulas preteritas et secundum glosamus eas omnes: et expediat ut mentem apponas a principio huius capli: usque ad hunc locum: et si mentem apposeris in eo quod subsequitur melius iudicabis.

C Quod si mercurio iuppiter assimiletur et fuerit qualitatis idonee: erit natus in librorum lectionibus assiduus: amabit syllogismos et erit geometra pitus in quadrum: verus significator ac sermocinator: acuti ingenij: humilis: boni consilij: laudabilis in moribus: beneficus: dispositio: bone qualitatis aie: de pilsis congregatiois: bone opinionis amator: bene et subito incepta proficiet: erit homo regiminis: bone credulitatis: medicus regis: deum diliget: bone anime amabilis: consanguineos amabit: indolis erit bone: amator scientie: homo diuitiarum. Quod si hec stella predicti contrarium obtinuerit: erit natus stultus: stultiloquus: frequenter fallax: miser continget ei alantissimus: diuinis adhibebit: impetuus erit: amare anime: cum sit stultus sapientes se putabit: superbus: perturbator in alterius seruitute semetipsum collocabit: motus erit inordinatus: verbosus bone memorie: homo doctrine et appetitus rigidus.

C Et si hic planeta concors fuerit cum mercurio exis in bono statu erit natus perquisitor: et studens plures demeratiois amator ac geometrie: et totius quadrantalibus scie verficator et innotus bene rotinarum subtilis: ingeniosus: intelligens abstinentie et persilij boni morum laudator: largus omnibus: factor boni: habebit virtutem et intelligit alios gubernandi: bone voluntatis: dona magna donabit: amator

populi: boni intellectus in rebus: quicquid fecerit adimplebitur: et quicquid incipiet bonus et fidelis in lege sua: amator et mandatorum suorum: ab omnibus se faciet amari: suos amabit parentes. erit curialis: doctus: diliget sapiam: honoratus et ab omnibus preclarus. Et si planeta fuerit de conuerso natus erit stultus: pretiosus: ingratus meroris: in omnibus rebus suis viliis: eueniet sibi dedecus: res sequetur: eloquij magni erit: credet semper esse sapiens: et nescius erit: si fuerit fatuus in suis moribus: turbatosus: multorum nouorum narrator et reminiscitor rerum.

C Manifestum est totum hoc dictum per glosas quas ante diximus in hoc capitulo: et id quod dicit contentiosus est amissio sensus: et res dicendo futuras.

C Quod si mars aie disponi solus dicitur: et laudabilis qualitatis existat: natus erit fortissimus: et potens: iracundus: armorum appetitor: aiosus: ponet aiam suam in mortis piculo: nulli se humiliabit: destructor: in suis confidet viribus: primum in bello: vilipendet omnia: violentiam hominibus ingerit: et erit homo regiminis. Et si hec eadem stella fuerit in istorum que predictimus contrarium: natus erit tediosus: blasphemator: sanguinis effusor: contrarietatum amator: consumptor: garrulus: stultus: superbus: depredator: in ipius maleficijs inordinatus: deinceps consanguineos abhorrebit et deum ignorabit.

C Et si mars fuerit aie gubernator solus exis in bono statu erit vir fortis in omnibus factis suis aliorum capitaneus: iratus amator armorum: fortificator: victor bellox: ponet se spore et voluntarie ad mortis picula: iobediens: nulli voluerit obedire: audax: virilis: in omnibus dedignosus: superbus: sollicitus: magni cordis: sapiens ad alios gubernandos. Et si hic planeta fuerit de pueris erit natus crudelis multum: debonestator: diliget interficere homines: bellicosus: rixator et vociferator: mixtor mali: et robarum: ebrius: sine pietate: malorum factor: malarum cogitationum: laboriosus: stultus suos odibus paratus: et odiet omnes homines inobedientes dei et mandatorum suorum.

C Totum hoc dictum similiter est manifestum per glosas preteritas in verbis que dixit de saturno: et inde accipere poteris totam significationem maris secundum suam naturam.

C Si vero similis veneri fuerit et idonee qualitatis extiterit: natus erit alacer: et bene morigeratus suos amabit socios molis vite: iocosus: bonus homo: apte complonis et forme: amabit saltationes: pocus: homo diuitiarum et getis: vir leuis in coitu: ei tamen ide preterit bene: sibi que precebit: sapiens: verecundus: et cognitor: ite libeter habebit rez cum viris et mulieribus: erit et denastator: leuis iracundie et zelotypus. Quod si hec eadem stella in predicti primum pueris: natus multus ac superfluous erit in coitu: diuersarumque qualitatum: omnes vilipendet: delinquens erit: blasphemator: medax: proditor: suos et alienos decipiens: appetit festini: saltidiosus: coniugatorum et virginum corruptor: et versutus: acutus: inordinatus: deceptor:

Tractatus

peierabit: idē in ruborē z verecundiā subito cadet: insensatus: semetipsum fortassis adornare cupiet: ipe tuosus: turpia cōmittet: z horridus erit.

C Et si fuerit hic plta cū venere cōcordat⁹ exiēs in bono aspectu: erit natus receptiōis z volūtatē bone: amabit suos socios z amicos: dlectabile vitā hēbit: z letā: erit tribezator z alacer bone cōpōnis: z fortune: iocularoz amator: cito capiet amoz: vir in oibus suis reb⁹ ad luxuriā ibibitā cito mouebit z ad peccādū i ea: tñ fortunat⁹ i oib⁹ suis scis: qđ voluerit adiplebit: sensat⁹: sapiēs: i custodiēdo se: a verecūdia boiuz fortiter dephēfor: bone discretiōis: societate diliget pueroz tā viroz q̄ mulierū: cito irasceat: z erit zelotyp⁹. Et si plta fuerit decōuerso: natus erit audax: luxuriosus: z verecūdu i eo boiuz: dñi gnosus statū diuersoz: dñonestator: mēdax: falsus ifidelis: inimicū decipiet z amicū: ad vitia corpis cito mouebit: z ipm cito tedebit: extractor muliez: virginū: z nuptaz amozabilis: trauaiosus: siue laboriosus: pditor: interfectoz: i suis sacramētis piurus: cito falsabit ea: pro eis aut frōtabit mali sensus: z qñq; se diliget a fatare malo z turpi mō: leuis z stultus erit.

C Totū hoc de m̄ declarū est p id qđ trāsuiit nihilominus volum⁹ in h̄ parū glosare: vt accipiam⁹ exē^m in eo qđ acciderit de capto isto tibi. Dicitm⁹ eni in eo qđ dicit vir in oib⁹ suis reb⁹ cito mouebitur ad luxurias ibibitas: z ad peccādum in eis: tñ sciet se cū verecūdia custodire: totum hoc erit veritas si cōcordauerint secū be regule quas ante diximus in pñ⁹ huius capli: tñ si discordauerint vel iuppiter cū hoc testificabit be res q̄s narravit nō erūt facte s; po^a in aia nati: q; patius erit ad illas sed eas nō faciet: s; ad op⁹ cōducat: z in alijs maneriebus intelligas isto modo.

C Oz si mercurio mars assimilet⁹ z cōmendabilis q̄litas existat: erit nat⁹ cōductor: exercitiū rector: festini mor⁹: potēs: amās: sapiēs: laboriosus: cogitator: versutus: pditor: istabilis: astut⁹: maloz opez: leuis intellectus: deceptor: hypocrīta: versipellis: cōtumax: grādis inq̄sitor: rixaz amator: eiq; tñ inde bene cōtinget: suos similes diliget: z eos bene recipiet: gñalr quoq; nocebit inimicis: z suos iuuabit amicos. Si vō fuerit in p̄dicti s̄iū: nat⁹ erit destructoz: iobediēs: fatu⁹: z deceptor: penitēs: io: dinati mor⁹: mēdax: latro deū ignorabit: falso iurabit: versutus: homo p̄trarietatis: sapiens: hypocrīta manifeste neq;: blasphemator: viarū abscoīoz: parietū trāsfosoz: interfectoz: p̄cantator: proditor: nigromanticus: ac homicida.

C Et si hic plta p̄coz fuerit cū mercurio exiēdo i bono statu: natus erit alioz gubernator: magni sensus nālis abstinētie bone: agilis: nois bonorati: sapiēs: multaz diuersaz rez amator: trabator: curialis bñ doct⁹: bñ rōcinat⁹: ai dceptuosus: cū duab⁹ facieb⁹: istabilis: falsus: mltoz artificioz sapiēs z maloz opez: mutabit ad pditionez: male secte: male credulitatis: inq̄sitor z

petitor rez: diliget rixas: erit fortunat⁹ i toto: bone amicitie assilantib⁹ sibi z eis receptiōis bone: z erit gñalr suis nociu⁹ inimicis z p̄fectuosus amicis. Et si plta fuerit de cōuerso erit rixator: iobediēs: magne credulitatis: falsus: audax: cito penitebit eū: stult⁹: laboriosus in oib⁹ suis rebus: mēdax: latro: deū nō cognoscer: in falsitare turabit: testimoniū falsuz p̄firmabit: delectabit i oī malo: cognit⁹ z noiatus p malo: debonestator z infidiator: itineruz: accessoz p multa desertā: boies iterficet: malo mō ferizator: deceptor: semp erit imundus pp homicidia q̄ cōmitter.

C Inspice ad status mercurij qñ cum marte participat: vt mars cū eo qualr complo trahit ad oēm acuitatem si cōcordātia bona erit z ambo fuerint in bono statu opabuntur in anima nati mores firmos. Et q; barū rerum erit in nato proprium est id cum quo se p̄ime regule cōcordauerint fm veritatem vincentem.

C Cūq; venus sola fuerit dñia dispōnis aie: q̄litasq; laudabilis extiterit: erit natus iustus z getus: multarū deliciaruz: sensatus: hō deliberatiōis amās saltatiōes: valde zelotypus: impietates abhorrebit: amabit magisteria: z deū mltū verebit: et erit pulchre forme: bone q̄litas: z bonoz somnoz: amabilis: pius: bñfic⁹: p̄sperabit: z gñalr subserviet veneri. Et si eadez stella in eoz q̄ p̄dixim⁹ p̄trariū fuerit: nat⁹ erit piger: p̄cus: effeminat⁹: ei⁹ et q̄litates muliez q̄litas bñfic⁹ affilabunt: erit nullius aiositatis: nulliusq; notitie: nominis ifirmi z q; leuiter ad lapidē pedes suos offendet. At si mercuri⁹ assimilet⁹: z idonee q̄litas fuerit: nat⁹ amabit magisteria: z scias: doct⁹ erit: z acuti ingenij: verifcator: musicā amabit: oē cōmendabile: erit etiā apte q̄litas aie: hō deliciarū z getis: alacer: suos amicos diliget: eritq; bone legis intelligēs: eq; rū amator: erit boni ingenij z bone extimationis: recteq; calle p̄cedet: libēter addiscet: a semetipso meliorabit in discēdo: bonoz ac p̄broz mores boiū imitabit: iustisq; vris assimilabitur: apt⁹ in loquendo: in verbis alacer: erit et amabilis: tēperate q̄litas aie: equ⁹ defensor: cognitor: magnanim⁹: postponet mulieres: cum pueris aget: eritq; zelotypus. Oz si in istius p̄trariū fuerit: nat⁹ erit versut⁹: z multe astutie: maledic⁹: faciei duplicis: bilinguis: mali consilij: deceptor: mendax: p̄turbator: falsus: imunda faciet: p̄funde malus i p̄siliādo: pditor: nec amabit nec amabit: decipiet mulieres: z destituet p̄eros: erit hō maloz operū: culpās z vituperās alios: oia querens facere: s; qñq; ad bonū nōnunq; ad malū plurima tpa p̄petrabit: z in multis ac diuersis rebus culpabitur.

C Et qñ venus sola fuerit aie gubernatrix exiēs in bono statu erit nat⁹ māsuet⁹ bñ credēs in lege sua delectabilis: alacer limpidus sine aliqua rusticitate: bone cogitatiōis: amator p̄fallendi: multū zelotypus: oē malū odiet: z oēm rixaz: ministerioz amator: deū diliget z mandata: z erit bone figure: bona z certa videbit sōnia: ab omnibus

oib⁹ faciet se amari: factor boni: pietosus: fortunatus: itoro: et generaliter se ad res luxurie dabit. Et si hic plura fuerit et puerus erit nat⁹ piger: amator: femine⁹ in suo amore: oēs sui modi assilabunt in modis mulierum: non erit in eo agilitas nec discretio: obonestatus erit et vilis: male fame: mutabit oib⁹ rebus. Et si hic plura cum mercurio cocors fuerit: exiēdo in bono statu nat⁹ erit amator misteriorum et sciarum: sapiens: intelligens: iuētor: verficator: diliget musicam et oē bonum et oēm rem publicam erit bone voluntatis: alacer: delectabilis: letus: suos amabit amicos: bonus erit in lege sua: bone cogitationis et intellectus: directus in oib⁹ rebus suis: diliget addiscere: et addiscet per se milita: associabit et reges per bonos boies: et completos in bono: bone rationis: dilectus ab oib⁹: tēpat⁹ in oib⁹ suis modis: itoro bonus et discretiois bone: mori diliget et guerator per deo: magni cordis: magis cum pueris quam cum mulieribus amabit iacere: zelotypus erit multum. Et si hic plura fuerit et puerus erit falsus: et de malis reuolutis: rusticus verborum facierum et linguarum duarum: murmurator male facti: deceptor: disturbator: mēdar: mesculator: iurator in falso: malus in cooperto: in malo sine amore aliquo: nullum habebit amicum: mulierum deceptor iacendo cum pueris afaytabit se multum: et de hominibus male dicet: et ad mala exempla trahet eos: et potest esse quod facere voluerit res istas in retributione male faciendi: et ut aliquis ponat in opinione sua et dānet eos et potest esse quod eas faciet per se: et erit debonestatus in maneribus diuersis.

¶ Nominavit concordantias veneris et mercurij in caplo veneris et non nominavit concordantiam suam cum alijs planetis: quoniam id dixit in cap. cuiuslibet planetarum: unde accipies ab inde.

¶ Mercurius autem cum solis fuerit dispositionis dominus anime et qualitatis idonee: erit natus boni intellectus: acuri ingenij: rerum antiquarum relator: eritque multarum probitatum et experimentorum: dialecticus: rerum nature prelector: scientiarum investigator: beneficus: deliberator: bone existimationis: doctus in quadriuiuo: creditor occultator: et valde prosperabit. Si autem in predicti contrarij extiterit: erit nat⁹ deceptor et vilis: alios errare faciet: in sui consilium prederit: leuis: festini motus: leuiter conuertet: sanus: ignorans: magne fallacie: mendax: inordinate qualitatis: instabilis: infidelis: inobediens domino: faciet iniustitiam: generaliter autem multe erit fallacie.

¶ Et si mercurij solus anime fuerit gubernator existens in bono statu: erit nat⁹ intelligens boni sensus: narrator misteriorum gestuum et eternum: deceptuosus: sapiens in mercimonij: loycus: sapiens in naturis: acutus: doctor: factor boni hominibus: bone cogitationis: bone considerationis: scientiarum quadriuiuium sapiens: tenens secreta: fortunatus in rebus suis. Et si hic plura fuerit et puerus: erit falsus

rediosus: vanus: hominum sophericus suo regem consilio: leuis: mobilis in rebus: et cito redibit: stultus: nescius: erroris multi: in toto mēdar: laboriosus: sine fidelitate et firmitate: inobediens: tortuosus et generaliter multum et minutim errabit.

¶ Quā volueris intelligere quanta narrauit pro. opa principia ad quales planetarum quoniam ipse solus fuerit gubernator loci mercurij et lune: aut precipabit in gubernatione cum alio: aspice in eo quod glofauimus de saturno: et addas id cum rebus alijs quibus tibi docuimus in quibus plura: et quoniam feceris intelliges clare omnia dicta pro. Et postquam scire possumus factum anime pres quibus: quare vna est natura signorum in quibus stat mercurij et luna: et in quibus stant plures gubernatores. 2° est precipatio quam habet mercurij cum luna. 3° est natura plura gubernatorum. 4° est precipatio quam habet plures in gubernatione. 5° est sit⁹ eorum secundum modum. 6° est naturam: et nos patefecimus quales bar rerum per se: et per hoc patefecimus est totum iudicium anime demonstratione completa. Et quoniam id totum quod ante diximus est acceptum a quibus planetis: conuenit quod det in hoc loco id quod significet luna et sol quoniam tenet quod luna et sol dant significationem solis generaliter que est cuiuslibet essentie naturalis: sicut patefecimus in glofis capitulum istud precedentibus. Et per hoc docuit in hoc loco ab hinc in antea: quoniam vtriusque luminare dat planetis gubernatoribus adiutorium solummodo: et hoc est quod dicit in hac ratione.

¶ Et cum hec ita sint: nobis tamen scire conuenit quod lune qualitas hec que precipimus ut cumque inuabit: nam cum fuerit in locis anecaf: finis septentrionalis et meridiei: variationes qualitatū anime inuabit: et eas subito faciet alterare.

¶ Et postquam ita est conuenit ut sciamus quod status lune dat bis que diximus aliquid adiutorij: et quando fuerit in loco motus a parte meridiana et septentrionali adiuvat in mutando mores anime ad mouendum se cito.

¶ Et quoniam luna applicat ad finem sue latitudinis inclinatur ad preteritum diaci conuenit quod habeat iste status mores preordantes cum eo: et hec est mutatio voluntatis. scilicet mutatio se cito de vno in aliud.

¶ Si autem in aliquo duorum modorum extiterit acuitates qualitatū anime inuabit: et ut ipse festinater operetur efficiet.

¶ Et quando fuerit in duobus nodis in acuitate voluntatis adiuvat: et ad transeundum per omnia facta cito: et ut sit motus festini.

¶ Quā luna fuerit in duobus nodis est in ipso godiaco vie solis: et est manifestum quod non remanet in hoc loco: quoniam mutat de godiaco ad partem meridiei vel septentrionis: et propter hoc conuenit ut habeat iste status maneries concordantes cum eo: et hoc est acuitas motus festinus et cito intrare ad facta.

¶ Itē cum luna fuerit ascendens aucta lumine signationes augmentabit: et erit apertiores necnon magis necie.

¶ Similiter si luna fuerit ascendens et aucta lumine adiuvat in augendo res istas et in magis apparendo et ut plus sciatur.

¶ Vult dicere quod quando luna fuerit ascendens et aucta lumine: adiuvat in augendo lumine et maneries antedictas et ut sint fortiores et magis scite.

¶ At si minuta lumine vel sub radijs solis extiterit: eas faciet magis esse absconditas et non ut ita fortiter contingat: operabitur.

¶ Et si fuerit lumine diminita vel sub radijs abscondita: adiuvat ut sint obliuiores et festiores ac lapsae.

¶ Vult dicere quod quā luna fuerit ascendens minuta lumine aut

Tractatus

sub radys vel sub terra abscondita adiuuat aiaz vt sit ne-
scia flacca. i. lenta debilis: r fessa. Et manifestū est q̄ narra-
uit ̄rias star^o lune: r vnū ̄trariū est q̄ fuerit in fine sue
latitudinis: aliud q̄ nullā habuerit latitudinē: reliq̄ duo
̄ria sūt q̄ fuerit ascēdēs vel appens sup terras oriētalis.
Et aliū suū opp^m q̄ fuerit occidētalis: vel coopra sub ter-
ra: sufficit enī q̄ dixit ascēdēs vel sub radys: r nō curauit
dicere sup terras vel sub terra aut occidētalis: q̄ bene in-
telligitur ab eo q̄ dixit: r ita cōuenit vt intelligas illa duo
contrario sunt augmentatio r minutio sue lucis. Et q̄ di-
xit q̄ fuerit a radys coopra: pōt itelligi id q̄ significabit
luna q̄ fuerit cōpleta lumine: r postq̄ ita est: conuenit vt
q̄ lunam inuenis in quolibet istoꝝ statuū cōtrarioꝝ
oppositoꝝ cōmiscas significacionē duoz capitum.

Ciuat etiā vtiq̄z in his que p̄dicta sunt: sol ita cū
stellis q̄ dispositioni anime d̄nant similis existat. naz
cū eis assimilaf si eius q̄litas cōmendat: erunt aie q̄li-
tates magis directe r ipse remotior ab obliq̄: necnō
potentior r largior atq̄ fidelior legisq̄ melioris.

Sol etiāz dat aliquid iuuaminis in reb⁹ quas
diximus quando se concordauerit cum planeta
gubernatore facti aie: ita q̄ quando cōcordaue-
rit se cum eo existendo in bono statu erunt mo-
res nati magis directi accordati r temperati ac
nobiliores r honestiores r magis sine supbia.

Docet nos p̄ hoc dictū q̄ sol r luna tūc adiuuāt q̄ fue-
rint accordati cū p̄ta gubernatore aie: r q̄ sol fuerit accor-
datus cuz p̄ta exīte in bono statu: adiuuat in moribus vt
sunt tēperati r directi: r ab oi malitia denudati r elogati.

Cum autē sol in predicti contrariū fuerit nec stelle
assimiles: erunt anime q̄litas deteriores: ipseq̄ mi-
serior ac infirmus: maiorisq̄ laboris in suis ipsius cōsi-
lio magis permanebit: stultus erit r grauioris volun-
tatis: ḡnāliter etiā ad meliorandum difficilis.

Et si res fuerit de conuerso: r sol non habue-
rit concordantiam cū planeta: erunt mores ani-
me viliores ac debiliores: r separatiz in sua vo-
luntate ac modo r duriores p̄ioris voluntatis:
generaliter multū fortes: r mali p̄ dirigendo.

Vult dicere q̄ q̄ planeta fuerit in malo statu r sol con-
cordauerit se cū eo: signabit mores viliores: r q̄qd aliud
oñdit r docuit nos p̄ hoc dictū: q̄ si sol cōcordauerit cum
p̄ta gubernatore lz sit in tali statu malo minuet aliqd de
malitia moꝝ tātū quātū fuerit p̄cordaria ipsa. Et iā oñdi-
mus q̄ p̄cordaria est q̄ sit iter eos aspect^o bon^o: sicut d̄ tri-
no: vel q̄ sit virtutis receptio inter eos aut nāe vel filium.

Et volum^o adhuc tibi ostendere in hoc loco sumas to-
tius regule per quā iudicabis in natiuitate statu aie: r oēs
cuiuslz nati circa natiuitatē sciueris. hoc est q̄ aptaueris
r. domos r direxeris p̄tas aspice ad mercuriū r ad lu-
nā: r si fuerint in signis p̄cordatib⁹ scribes apte mores q̄s
significabūt eadē signa. Et si fuerint i signis solitarijs dis-
cordatib⁹ scribes apte qd̄ signat qd̄libz hoꝝ: r facies no-
tā sup mores signi mercury rōnales r sup mores signi lu-
ne irrōnales: r aspicias planetā dispositozē cuiuslz horum
duoz. Et si amboꝝ dispositoz fuerit vn^o p̄ta: ille solus erit
quē petem^o. Et si hūerint singulos dispositozes diuersos
scribes apte cuiuslz modi mores q̄ p̄tinēt ad quēlz dispo-
sitorē: r si inuenis q̄ aligs eoz hūerit plus vno disposito-
re: accipies illū eoz q̄ habuerit maiorē fortitudinē r p̄les
dignitates in loco suo. Et q̄ sciueris q̄s sit dispositoz: aspi-
ce ad sitū ei⁹ fm̄ mūdū r fm̄ angulos r fm̄ solē: r scribes

mores quos signat qlibet hoꝝ statuū r postmodū scribes
mores: quos signat ipsemet p̄ta eo exīte in bono statu. si
milit̄ scribes mores quos signat si fuerit in malo statu: r si
in statu fuerit mediano: aspicias id qd̄ signat idēz media-
nus star^o: r qd̄ significat figure p̄taꝝ r qd̄ signat signū in
quo est. silt̄ scribes apte: r si cū illo p̄cordauerit alter p̄ta
vel plus vno scribes id qd̄ inuenis p̄cordari cū quoz eoz.
Et q̄n hoc feceris appones mentē in notis omnib⁹ q̄s scri-
psisti: r q̄ mores p̄cordant in vnū r scribes apte rōnales r
irrōnales in alia: r postea mentē appones ad cōpationem
vni⁹ cū altera: r qd̄ inuenis p̄cordari accipies r iudicabis
p̄ illd̄: r in his q̄ nō cōcordabūt appones mētē q̄ magis cō-
uenient corpis cōplont: r id accipies r abycies id qd̄ non
p̄cordat cū eo: r q̄n hoc feceris adiunges id qd̄ accepisti in
oibus in q̄bus adiuuat sol r luna: r q̄ inde exiuerint erunt
mores nati quos petis: r q̄ ex his remāserint ipsamet cō-
plexio corporis tibi demonstrabit: verūtū non apparebūt
in eo: neq̄ operabilē per eos: r tu opari poteris per hāc re-
gulā q̄n intellexeris q̄qd̄ diximus in alijs glosis.

CIn impedimentis anime. Cap. 14^m.

Dixit Haly.

Homo intellect^o magni mirat̄ de p̄to. q̄n dixit in ca^o
z^o huius tractatus de facto corporis nati r de
pestilentis r infirmitatibus accidentibus in eodem: r di-
xit in hoc caplo pestilētias ascēdentes in aia solūmodo r
nō dixit infirmitates: q̄n infirmitates aie cito recedūt r nō
durant cū moribus q̄ homo habz cū quo se cōponit: r cū
hoc dicte sunt infirmitates q̄ nō moribus opponunt: r li-
gantur cum eis pestilentie solummodo.

Quoniam impedimentoꝝ aie p̄p̄iorū elocu-
tiones narrationē p̄p̄ietatū eiusdē: vtiq̄z
sequunt̄: in ipsorum notitiam mercuriales
ac lunares qualitates adinuicē r eozuz ad
angulos atq̄ infortunatrices stellas nobis ḡnāliter
r scire r obseruare conuenit.

Et q̄ iudiciū pestilentiaz p̄p̄iarū aie: sequit̄
iudiciū p̄p̄ietatū suaruz cōuenit vt ḡnāliter in-
spiciamus pro sciēdo hāc rē a statu mercurij r
lune: qualiter se habet vnus cū alio: r quō stat̄
fm̄ angulos r planetas infortunantes.

Generalis regula in sciendo aie pestilentias est in-
spicere ad statum mercury r lune quō
se habet vnus respectu alterius r q̄liter existunt respectu
angulorum r planetarum infortunarum.

Flam cū luna r mercurij⁹ adinuicē nō colligant̄: vel
cum qualibet stellarū quarū qualitates impediunt in
orientali orizonte: super eos eleuetur: aut eos circum-
det: vel in eoz oppositione maneāt multoz spediūē
ta modoꝝ aie q̄litatibus aduenire significabunt.

Et si mercurius r luna nō aspererint vnus cū
alio: r eleuatus fuerit sup eos in orizonta orien-
tis vel circūdet aut sit in eozuz oppōne planeta
aliquis infortuna discordatus: accidēt in p̄p̄ie-
tatib⁹ aie pestilētie multe multaz maneritū.

Vult dicere q̄ q̄ mercurij⁹ r luna fuerint discordati r
aspectus non fuerit inter vnū r aliū significabit q̄ due
partes aie nō cōcordant vna cū alia: r p̄pter hoc accidēt
ei pestilētie magne. Similit̄ si se aspererit vnus cuz alio: r
eleuati fuerint sup eos p̄te infortune nō hātes d̄nium in
gubernamēto suo: q̄ sunt in angulis vel q̄ circūdat̄ eos:
aut q̄ sunt in eoz opposito significabit q̄ accidēt aie silt̄
pestilentie magne. Et q̄n pestilētie accidentes aie diuerse
fuerint:

fuerint: manifestū est q̄ erunt multoz̄ modoz̄: r̄ p̄to. docet nos regulam per quam scire possumus vnamquāq̄ earum in eo quod dicit.

C hoc q̄dē ex predictis proprijs qualitibus stellarū que locis assimilant: cognoscere r̄ explanare satis apte poterimus. P̄ios aut̄ in his q̄ in demonstrando proprietates aie p̄missimus: plurima ip̄edimēta ex ip̄edimētis debilloz̄ib⁹ aie: vtcūq̄ iterū explanauimus r̄ fortassis eaz̄ augmētatiōes ac fortitudines ex sup̄abū dātia opeꝝ stellarū infortunatiū dephēdem⁹: p̄pea q̄ siqs aie q̄litates coerceri nequeūt ip̄edimēta nuncupauerit: siue intēdant̄ siue remittant̄ circa qualitatē tēperatā: eas bene r̄ proprie nominabit.

C cognitio h⁹ rei r̄ distinctio ei⁹ erit a statib⁹ proprijs quos dixim⁹ de p̄litis r̄ cordatib⁹ cū locis. Sicut iā dixim⁹ in eo q̄ trāsiuit pestilētiās debiles aie: r̄ possum⁹ scire fortitudinē r̄ augmētū suū a magnis opib⁹ p̄litarū i fortunaz̄ sic hō q̄ dicit de vitijs nō h̄ntibus abstinentiā q̄ sint pestilētiē: dicit vix sicut minus vel magis mediocribus.

C Dec est regula ḡnālis q̄ scire possum⁹ vnaquāq̄ res ex his q̄ sūt pestilētia aie. nā vult in eo q̄ dixit stat⁹ p̄pus q̄ itelligam⁹ de p̄litis r̄ cordatib⁹ cū locis pp̄ stat⁹ p̄litarū gubernatiuz̄ loca mer. ury r̄ lune. Et addidit nobis h̄ status p̄litarū infortunaz̄ q̄ erūt suoz̄ p̄litarū: r̄ loci mercurij r̄ lune: r̄ posuit tibi in mēte vicia q̄ dixit in caplo añ istō ea q̄ accidēt pp̄ malos stat⁹ p̄litarū: r̄ q̄n id inuenirim⁹: r̄ voluerimus scire quāritatē augmētū ip̄soꝝ vitioꝝ de mō q̄ se faciūt pestilētiās possum⁹ hoc scire pp̄ magnas v̄tutes p̄litarū infortunarū. Post h̄ at̄ diuisit pestilētiās in dus p̄tes. vna est mores q̄ sūt sine absentia r̄ mutant̄ de vna manerie vity in aliam: r̄ q̄ talia vicia sunt ista: h̄ sint minus mediocrib⁹ pestilētiē: sunt alia vicia q̄ sunt magis mediocrib⁹: n̄ mores mediocres sūt v̄tutes satis. Et q̄libet virtus h̄z in suis extremitatib⁹ duo vicia. vnū ē m̄n⁹ ea. aliō trāsit magis r̄ superat. vbi ḡra. paciētia est v̄tus r̄ in hoie debonestationē paciēte q̄ suū auferat̄ ei⁹ est cordis debilitas: r̄ malus mos. Sicut superbia mediocre: r̄ est vnū malū ex fortiū. similit̄ est virtus r̄ cordia est minor eo: r̄ est vitiū malum r̄ stultitia trāsit hoc: r̄ est mos malus. in libris autē morū demōstrāt philosophi totum istud.

C Illud autē q̄d minus sup̄abūdat r̄ velut infirmitas est: r̄ q̄d oīno nām excedit ac in pte intellectus aie sit: r̄ in pte recipiēte ip̄ressionē sicut dicam dephēdēt.

C Et de illo qui fuerit fortitudis magne: r̄ fuerit fm̄ infirmitatem r̄ res extra naturā. i. adoncedo: accidit in hoc in parte rōnali anime r̄ in parte recipiente operam: poterimus scire hac manerie quam dicere volumus.

C Quā dixit de eo qui fuerit magne fortitudinis: dixit pp̄ vicia mali si fuerit sup̄rema. Et q̄d dixit fm̄ infirmitatē: dixit pp̄ vitiū si fuerit malū: r̄ forte q̄ sit fm̄ infirmitatem corporis. Et q̄d dixit res extra nām adoncedo: dixit q̄ se parat⁹ est a nā gubernatē corpus. Et q̄d dixit: r̄ accidit h̄z in pte rōnali aie: r̄ in ea q̄ recipit opera. vult dicere q̄ bus istis statib⁹ ip̄edit rōnalē hoīs: r̄ p̄tē que nō est rationalis: r̄ p̄pter hoc dicit ad partē que recipit operam: qz pars rationalis nō recipit de mutatiōe in se: sicut dixerūt phi: qm̄ pars recipiēs mutatiōē est ps̄ aialis: qz opus rōnalis nō mutat̄ fm̄ sua artificia corporalia: cum ipsa in se nō recipiat mutatiōē sicut philosophi ostēdūt. Et nos similiter

ostendimus in tractatib⁹ quos edposuimus de natura.

C Epileptici itaq̄ sūt frequētius h̄i in quoz̄ natiuitatib⁹ luna r̄ mercurij: nec adinuicē velut p̄dixim⁹: nec cū oriētali orizonte colligant̄: r̄ cū hoc etiā in eaz̄ diurnis natiuitatibus saturnus: in nocturnis vō mars fuerit in angulis: ita tñ q̄ ipse huic qualitati d̄netur.

C Itaq̄ epileptici pro maiori parte sunt qui nō habēt in suis natiuitatibus lunā in aspectu mercurij sicut diximus nec vnus cum alio nec aliqs eozum cum orizonta orientis: r̄ cum hoc q̄ sit saturnus in aliquo anguloꝝ de die r̄ mars de nocte: r̄ q̄ sit dominus huius status.

C Epilepsia est colambziū vnū capiens totum corpus ad horā r̄ statiz̄ destruit: r̄ eoz̄ est q̄ capit ad tēpus cognitū: r̄ eoz̄ q̄ oi hora q̄n accidit: r̄ eoz̄ q̄d capit totā vitā hoīs: r̄ eoz̄ q̄d accidit postq̄ nat⁹ trāsiuerit ānis multis r̄ eoz̄ est vnū q̄d liberari p̄t: r̄ vnū q̄d nō pot. Et ego vidi oēs has maneries multa vice r̄ sūt in p̄fica demōstrate. Res at̄ huic ifirmitati p̄pinqua fm̄ opionē Ari. est fum⁹ intrās ventriculos cerebri: r̄ fm̄ Sal. est fumus q̄ se eleuat de aliquo mēbro sicut narrauim⁹ de fumo in puero q̄ se eleuabat de stōcho frigido ad suū cerebrū: r̄ est alia maneries q̄ est pp̄ infirmitatē: r̄ demōstratū est hoc rotum q̄ sint accia r̄ p̄tingentia in cerebro q̄ opa sp̄ualia ip̄ediūt: r̄ cuz hoc oñsuz est q̄ infirmitas q̄ accidit corpi r̄ maneries harū quā dixit p̄to. in hoc loco est que durat tota vita hoīs: nec p̄t mō aliquo liberari r̄ ipse locut⁹ est de hac manerie eplie pro eo q̄ q̄n scierim⁹ q̄ figure p̄litarū faciunt rē talē r̄ postea videbim⁹ rē aliā huic similit̄: sciem⁹ ē q̄ accidit alia maneries eplie: n̄ id q̄ narrauit p̄to. in h̄ loco est magis q̄d esse p̄t. Et cōuenit q̄ itelligam⁹ q̄ ipse sciebat id q̄d eēt m̄n⁹ isto: vt figura quā dixit. est Mercurij r̄ luna si se nō aspiciūt vnus. s. cū alio nec aliqs eoz̄ cum ascēdente: r̄ saturnus sit de die in aliq̄ anguloꝝ: r̄ q̄ impediāt locū mercurij aut lune: vel ambo in vno. Et mars sicut q̄ sit de nocte in aliquo anguloꝝ: r̄ q̄ sicut loca ipediāt sup̄radicta. Nam talis figura qualis ista est facit epliam sp̄ durabilē: nec hō p̄t liberari ab ea. Et si forte inuenimus q̄ mercurij nō aspiciat se cū luna: n̄ vnus eoz̄ aspiciat ascēdēs p̄ta infortuna in aliquo angulo exāte: talis figura sicut facit epliam: sed nō taz̄ forte vt alia sup̄radicta: r̄ fm̄ hoc exēplū in alijs manerieb⁹ sup̄radictis iudicabis.

C Insani vō sunt h̄i in quibus hoc erit in eoz̄ cōtrarium que prediximus. id est qualitatis dominus sit in nocte saturn⁹: in die vō mars: maxime aut cuz in cancro vel in virgine seu piscibus fuerit.

C Stulti autem homines festinosi ferentes sūt quozum res ista in eozū natiuitatibus fuerit de conuerso eius q̄d diximus cum illo eodem statu quē narrauim⁹: eo q̄ sit saturn⁹ de nocte dominus status r̄ mars de die: r̄ maxime q̄ sit in cancro aut in virgine aut piscibus.

C Quā dixit cū illo statu quē dixim⁹. vult dicere q̄ mercurij r̄ luna sint discordes sine ylo aspectu nec eoz̄ aliqs cū ascēdente. r̄ totū aliud q̄d dicit manifestū est q̄n inuenis statū mercurij cū luna d̄ hac manerie: r̄ accidit cū hoc q̄ sit mars in aliq̄ anguloꝝ in natiuitate diurna: aut q̄ saturn⁹ in nocturna: scies q̄ nat⁹ ille stult⁹ erit tota vita sua r̄ q̄ hoies feriet: nec poterit liberari. Et manifestū ē q̄ h̄ est corporis ifirmitas r̄ ē de multis manerieb⁹ r̄ diuersis. Et

Tractatus

Pro. dedit nobis regulā in re magis forti q̄ eē possit d̄ hac pestilētia vt addamus huic aliā maiore ista. vbi gr̄a. q̄ significat reuolutio alicui⁹ anni q̄ accidet nato res talis r̄ significabit hyleg q̄ sibi accidet infirmitas ipso anno: post modo iudicabimus q̄ bō ille iffirmabit illo anno: post infirmitate de qua mutabit̄ sensus ei⁹. Qd̄ aut̄ dixit r̄ maxime si fuerit in cancro aut virgine aut piscib⁹: vult dicere q̄ hec signa pprie hūt significare pestilētiā talē: r̄ si acciderit q̄ cōstellatio significet stultitiaz antedictam: in istis signis erit pestilentia valde fortior atqz peior.

C Demoniaci qdem r̄ qui nuncupant̄ aurotaselis. i. in quoz capitibus superabundat humiditas: sunt hi in quoz natiuitatib⁹ infortunaz qualitas quēadmodū dixim⁹ extiterit: r̄ ipse dominate fuerint lune ipsaqz luna fuerit ascēdens sub solis radijs: eiusqz domin⁹ in cōiunctione saturnus extiterit: in preuentione vō mare: maxime autem in sagittario r̄ piscibus.

Et illi q̄ dicti sūt demoniaci r̄ dñr grece oagro fatali: r̄ vult de illis dñe quoz humiditas vincit in suis capitib⁹: sūt hñtes i suis natiuitatib⁹: s̄m q̄ dixim⁹ ifortunas dñantes sup lunā: ea sub solis radijs exite: r̄ saturno dñante super ea boza cōiunctionis: r̄ marie boza oppositionis: r̄ maxime si fuerit in sagittario vel piscibus.

C Demoniaci sunt illi qui sūt defectiu in mēbris de boza qua nascuntur ppter humiditatē vinentē in suis capitibus: ita q̄ eozum cerebra sunt sic humida q̄ nō itelligunt rem in mundo: r̄ regula figurarū p̄taz q̄ facit eos tales esse: est q̄ luna nec mercuri⁹ nō aspiciūt ascēdēs: r̄ ille q̄ dominabit̄ ifortuna lune exeunte de sub radijs post cōiunctionē sit saturnus: r̄ qñ ascēderit sup terrā post bozaz oppōnis sit mars: r̄ sufficit q̄ dixit ascēdere sub radijs solis: r̄ nō oportuit dicere ascēdendo s̄l̄r sub terra: qz bi duo status lune s̄les sūt vna. s̄ alteri r̄ hoc qd̄ dicim⁹: affirmat dictū suū dicens. Si fuerit in boza oppōnis q̄ sit mars: qz manifestum est q̄ boza oppōnis: nec post oppōnē nō pot esse luna sub radijs: r̄ q̄ dicim⁹ maxie in sagittario vel piscib⁹: vult dicere q̄ hec duo signa in tali statu q̄lis est iste habēt pprietatē separatā quā alia signa nō habēt: r̄ ppter hoc adiuant ifortunas in tali re q̄ sint fortiores.

C Et si vtreqz tm̄ ifortune hac in qualitate vicerint: erunt anime infirmitates incurabiles: non erunt tamen feroces r̄ ignorabuntur.

Et si in h̄ statu vicerint ifortune in manerie quā dixim⁹: faciet q̄ be infirmitates accidēt in parte rōnali anime: vt nullo tēpore liberent̄: tm̄ sicuturpes nō erunt: nec adeo manifeste.

Jā oñdīm⁹ q̄ be ifirmitates tēdūt ad cerebrū ita q̄ virtutes spūales disturbāt ne opa sua faciāt: tūc postqz ita est tantū valet q̄ pro. dicit q̄ ifirmitates iste accidāt in pte rōnali aie. v̄l q̄ accidāt in artificijs cū qb⁹ ps ipsa sua opa opatur: r̄ qd̄ vult dicere in h̄ dicto est: q̄ ille in quo dñabit vna ifortuna vel ambe sine aspectu alicuius fortune nunqz liberabit̄: r̄ significationē nō hñt aliā fortune magis q̄ istā: qz per vim q̄ ipse significat rem istā: nō significat p eo q̄ be ifirmitates sint turpes: nec extracte: qz nō demonstrāt rem talem: nisi aliā cōstellatio affuerit.

Si aut̄ vtreqz fortune. i. iuppiter r̄ venus ei similes extiterint: r̄ vtreqz ifortune in occētis angulo: fortune vō in orientis angulo manserint: lz ferocissimas: curabiles tamen generabunt egritudines. Et si iup-

pter fuerit ille qui et assimilabit: infirmitates medicaminibus curabunt: siue per dietas siue per antido-
ta. Qz si venus ei similis fuerit propbetijs vel diuino auxilio repellentur egritudines.

Si cū eis concordauerint due ifortune que sunt iuppiter r̄ ven⁹ r̄ fuerint ifortune in angulo occidētis: r̄ due fortune in angulo orientis facient infirmitates que poterūt curari: be tamen infirmitates erūt discooperte: r̄ si fuerit iuppiter qui se accordauerit curabunt ifirmitates cura phice pro dieta vel medicinis: r̄ si fuerit venus erit liberatio ppbica vel pro parte dei.

Vult dicere q̄ qñ aliqua ex p̄dicis figuris significabit q̄ infirmitates erūt in cerebro r̄ ifortuna hoc facies fuerit in occēte r̄ vna ifortuna vel ambe fuerint in ascēdēte ppter meliorationem virtutis ascendentis quaz habet sup ascēdēs: habebūt fortune meliorationē sup ifortunas r̄ ppter hoc possunt ifirmitates ille curari. Aliud vō quod dixit manifestum est: ita q̄ non opz gloziari.

C Et si i orientali angulo ifortune: r̄ i occētali fortune fuerint: erūt egritudines incurabiles ac feroces: minusqz manifeste: infirmitates epilepsie sp̄ cū clamore r̄ timore mortis durabūt. Insani vō sensuqz carētes nullaten⁹ retineri poterūt: r̄ suos p̄ sanguineos ipediēt atqz turpia dicēt: r̄ bis filia demoniaci eoz ēt ifirmitates r̄ humiditatis supabūdātia: que capitibus nocet entusimesem⁹: r̄ detecta nimis: ac saltus ipetuosos in hoies facientes eos pcutient: r̄ bis similia.

Et si ifortune fuerint in angulo orientis r̄ fortune in occidēte faciet ifirmitates que nō poterūt liberari r̄ erunt discooperte r̄ manifeste multū. Et si fuerit epilepsia erit p̄tinua r̄ nūqz recedet: r̄ erit cū clamorib⁹ magnis: r̄ piculo grādi de quo mors puenire pōt. Et si fuerit ifirmitas stultitie q̄ feriant hoies vel q̄ exeat suū sensus: faciet q̄ q̄ eā habuerit sit cōtra suos parentes r̄ dicet turpia r̄ mala dicta. Et si fuerit ifirmitas que est ferica demonuz que est ppter magnam humiditatē vinentē in cerebro faciet eos angustos r̄ stultitias faciet discoopertas: insultabūt in hominē r̄ percutient r̄ tales res facient.

Qñ ifortune fuerit in ascēdēte in angulo istoz status vel eoz aliqua. Et in occidēte fortune vel eaz aliqua virtus ifortunaz vincet r̄ habebit v̄tus gubernas corpus p fortunas virtutē cū qua impellit causas infirmitatis: r̄ qz vincunt ifortune liberari nō poterit: r̄ ppter hoc accidet lis talis inter infirmitatē r̄ nām q̄ oportebit attēdere res quas prolo. dixit q̄ hic nos docuit vt adiungant̄ his que p̄dixit: vt qñ inueniemus ifortunas r̄ fortunas in figuris dicemus s̄m illd̄ qd̄ in ipso vincit: ita q̄ si fortuna fuerit domina figure r̄ eius dñum fuerit ifortuna r̄ fortuna fortior fuerit iudicabim⁹ s̄m eam: r̄ hoc mō in oib⁹ alijs faciem⁹. Et q̄ dixit angustys: est ifirmitas q̄ sensus amittitur r̄ tales p̄dicūt futura. prolo. at nos docuit in hoc loco q̄ hoc accidit ppter magnā humiditatē cerebri.

Quedaz vō locoz in qbus illa q̄litas fuerit pprio iuuamie qñqz iuuabūt. Loca nāqz solis r̄ martis pprie iuuāt vt sit ifantia. Loca vō louis r̄ mercurij ep̄leptie

lepie iuuant infirmitates. Veneris autem locus p ppbe-
tias: et vt occulta dicant adiuuat. Saturni at lunegz
loca demoniacos et humorum iuuant impedimenta.

C Et adiuuant aliquo iuuamine proprio aliqua
ex locis in qbus fuerint isti status: ita q loca so-
lis et martis adiuuant proprie ad stultitiaz eoz
qui fuerint hoies: loca iouis et mercurij adiu-
uant pprie ad epilepsiam: loca veneris ad diui-
nandum et ppbetizandum: loca saturni et lune
ad infirmitates humiditatu et ad demoniacos.

C Qd dixit adiuuat aliqua locoꝝ in qbus fuerit iste star⁹
aliquo iuuamine pprio: voluit dicere loca in qbus erunt
planete infortune ille q ca fuerint illius rei: et loca in qbus
erunt mercurius et luna: et ppter hoc dixit si fuerint hec lo-
ca q heat in eis solvel mars aliquam dignitate: aut de do-
mo exaltatione: trigono vel termino iuuabunt stultitiam
faciendo malu pro hoies feriendo. Et si iuppiter habuerit
dignitate in faciendo epilepsiam iuuabit. Et fuerit venus
ad diuinadu et prophetiada iuuabit. Et si fuerit in tali co-
stellatioe quale diximus: erit in diuinatioe stultitia. et si ta-
lis no fuerit: significabit solummodo ppbetizare: et si fuerit
in illis locis in qbus habeat saturn⁹ vel luna aliqua digni-
tatem iuuabit ad nocendum: vt multi currant humores: et
habebit infirmitates que dicta est ferica demonu. Et pot
intelligi similiter verbum suum q loca que dixit sunt in
quibus stant ipsi planete hora natiuitatis.

C Plurime igit species infirmitatu in agente pte aie
contingenti sunt he quas predictimus: que fm natura
suam generaliter per buis qualitates adueniat.

C Et plures infirmitates que accidunt in operi-
bus partis rationalis anime: snt in his manerie-
bus quas diximus: et accidunt pro talibus con-
stellationibus fm suam nam generalem.

C Vult dicere q figure nocentes ad opera partis rationa-
lis anime sut quas dixim⁹: et nocet similiter huic parti ani-
me concordantia nature cuiuslibet pte cu illis figuris.

C Differentie vo que pprie in parte recipiente dispo-
sitione accidunt in augmento ac diminutioe reru na-
turaliu masculinis et femininis nimis apparebunt.

C Et diuersitates que proprie accidunt in parte
recipientis gubernamentum: apparent multum
in augmento rerum naturalium: que sunt de ge-
neratioe masculina et femina et minutioe sua.

C Vult dicere q pestilentie q accidunt in parte bestiali hois
ples sunt: augmentum rerum naturalium que pntent ad
masculu et femina: aut minutio haru et res naturales quas
bz hec pars anime est id qd pntent ad sapores cozporis.

C Ad quarum pronosticatione illa via q predicte vie
assimilat perueniemus. Postq luna soles que admo-
dum ibi cum luna mercurium posuerimus: et veneris
ac martis ad ipsos similitudinem obseruauerimus.

C Et possumus hoc perquirere per vias simile
ei qua ante diximus: ponendo soles in hoc loco
cum luna loco mercurij: cum luna in illo alio in-
spiciam⁹ ad pcordantia martis et veneris cu eis.

C Vult dicere q regula hu⁹ pestilentie talis est qlis regula
pris ronalis: et diuersitas q est inter ambas est q sit sol in
isto loco mercury pro eo q sol est signator rez oius naliu:

et debes aspicere cu s toto ad accordantia martis et vene-
ris cu sole et luna: et hec regula est q se no aspiciat sol et luna
vnus. s. cu alio: nec aliqs eoz cu ascendente. Et q aliq ifoz
tunarū in angulo: et q ambosvl aliqē eoz impediat: hec
est regula: et manifestum est q regula infortunarum cum
sole et luna est ita vt diximus in hac eadem manerie.

C Post horum igitur explanationem.

C Et postq res istas diximus.

C Vult die postq docuit nos regula et res pntentes ad ob-
ctu pcedens in pte ronali q multu bene ondit hoc et clare.

C Ostendemus: q si sola luminaria in signis masculi-
nis fuerint: ea que sibi naturalia sunt homines nimis
exercebunt. Mulieres autez ea que sibi cōtra natura
sunt nimius operabuntur: et que sibi naturalia sunt in
vires et masculinitatem anime conuertentur.

C Volum⁹ die qn fuerit duo lumina in signis
masculinis q viri erunt supmi in re nali pro eis:
et mulieres supreme in re naturali pro eis: et ex-
cedet nam sua vt sint viriles et fortes corde.

C Vult dicere q qn luminaria no se aspiciunt vnū. s. cu alio
nec aliqs eoz cu ascēdēte et fuerit in angulo aliq ifortuna
nocēs duob⁹ luminarib⁹ exntibus in signis masculinis si-
gnabit in natiuitatib⁹ masculoz: et erūt nāl⁹ luxurie ma-
gne valde et in natiuitatib⁹ mulierū supmā luxuriā intātū
q re nālē trāsibūt q vna fricabit cu alia: ac si eēt cu viri.

C Itēz si mars et venus vel eozū alter masculinus fue-
rit: in naturalib⁹ rebus veneris valde conuersabunt
homines: et nimis circa vitiu illud sollicitabunt. Ex
rebus etiā coitus turpia que cōtra legem fuerint: fe-
stinanter facere desiderabūt. Mulieres autē innatu-
rales actus cupidinis plus equo perpetrabūt: et erūt
thababerat: eo q adinuicem in agendo cōmiscibun-
tur. Si venus autem sola masculina fuerint id quod
inde perpetrabunt erit occultum et ignorabitur. Sed
si mars masculinus extiterit: ita erit illd manifestum
q quandoq mulieres que cum eis conuersabuntur
quasi sibi pprias vxores fore demonstrabunt.

C Et si fuerit snt mars aut ven⁹ vel aliqs eoz in
signis masculinis erunt viri supmi multuz in
luxuria extra natura et turpiter et multu fornicatores
discooperi et extracti ac priuati valde per-
eum phibitam: et mulieres extracte multuz in
luxuria extra natura: sicut que iacent cum mulie-
ribus ac si viri essent. et si ven⁹ fuerit masculina
sola faciet hoc cooperte et extracte no erūt: et si
mars fuerit masculinus ecōtra: ita q sue sūt ille
alie mulieres ac si essent nupte secum.

C Vult dicere q qn figura luminariū statum significabit
ante dictū: et cu eo accidit q mars et venus sint masculini:
erūt similiviri de manerie qua dixit: et mulieres: et dixit
q si ven⁹ sola fuerit masculina: erit scm ipm cooperitū. et si
mars fuerit solus masculin⁹ erit discooperitū et palam: et si
ambo fuerint res no discooperata nec coopra: et hec est glo-
sa eius qd vult dicere: qz verborum suoz docet vnū aliū.
vbi gra. qd dixit de mulieribus quando venus fuerit ma-
sculina: aut mars: illud idēz debemus intelligere de viris
et re naturali p viris in hoc loco in iacendo cu aly viris:
et de mulieribus in iacendo cum aly mulieribus.

C Qd si eedē stelle in predicti snt fuerint. i. vt sola lu-
Quadri. pto. K 3

Tractatus

minaria cū pdictis qlitatib⁹ in signis femininis extiterint: mulieres ea que sibi nālia sūt operabunt. **U**ri autē ea que sibi sunt ptra naturā cōmittent z cū molitit ac feminitate anime naturalia trāsgredientur.

Et si planeta fuerit de conuerso eius qd diximus: ita qd sint duo luminaria in signis femininis existendo in statu quē diximus: significabūt qd mulieres supme fiēt in re naturali ad eas z qd viri supremi fiēt in re nālī pro eis: z transibūt rē naturalem: vt sint lasciuī z feminini corde.

Status quē dixit est qd duo luminaria se nō aspiciāt: nec eoz aliqd cū ascendēte: z qd in angulo sit aliqua infortuna nocens duob⁹ luminari⁹ vel alteri eoz: z qd hoc acciderit z fuerint duo luminaria solū in signis femininis: significabit qd mulieres diligēt multū viros z iacere cū eis z erūt gentes: z viri erūt multū in hac voluntate supremi: ita qd transibūt statū naturalē pro eis ad mulieres essendū: z diligēt multum banc maneriē luxuriē innaturalem.

Item si sola venus feminina fuerit: illegitimos act⁹ veneris mulieres nimis adimplebūt: frequēt⁹ tñ ad nālia declinabunt z cū qlibet: adeo qd nulli coitū de negabūt: seu deformis seu ptra legē fuerit: hoies aut erūt effeminati ac molles: z ad innaturales actus veneris pcliuiores: neminē etiā ab illicito coitu pbibe bunt: pter qd occulte illud ppetrabunt. **I**tem si mars femininus extiterit: istorum duoz vtrūqz id est fornicationem z turpitudinē: actusqz illicitos detectos z absqz frontis rubore faciet: ita qd pre nimia dtectione blasphemabuntur z vituperabuntur.

Silr si ven⁹ fuerit femina erūt mulieres multū in meretricatiōe supme: ita qd in re ista status naturalē excedēt qd hora eis accidēt z cū quo sit qd in mūdo se nō defendēt de re qd sit luxuriē: lz sit valde turpis z p legē vt viri femini z lasciuī erūt z volēt luxuriari ptra nāz z se a viris alijs nō defendēt iacere volentib⁹ cū eisdē aut secus res turpes facere. **E**t hoc erit in cooperto. **E**t si mars silr fuerit femininus erit in qlibet baz manerierū malaz z turpiū: qd diximus multū discooptū z sine verecundia z erūt extracti opi z nomiati pre ista sic qd erūt ppea debonestati.

Totū hoc dictū est manifestū z declaratū si bene inspexeris in glossis preteritis qd si figure luminariuz significauerint illas pestilētiās exēdo in signis femininis significabūt qd mulieres erūt adeo meretrices qd cū viris habere poterūt: ita qd petēt luxuriā in lege prohibita z qd secū iaceant ex pte innālī z turpi. **E**t qd talis cōstellatio qlis ista in natiuitatib⁹ viroz acciderit: erunt meretricatores z feminini z appetēt silr rē qlēz dixit z erit qd faciet mulieres z viri in abscondito z celato: vñ si mars fuerit femininus in loco veneri signabit qd res erit publica z sine verecundia nec timebūt p eo qd sint extra ita qd debonestabunt ab omnibus nec in malum tenebūt. **E**t si in tali statu fuerit venus z mars ambo feminini erit factū viroz z mulierum inspectū inter coopertū z discooptū.

Orientales autē z matutinales qualitates veneris z martis in masculinitate detectionem adiuuant.

Et status orientalis martis z veneris: z qd sūt

matutinales adiunāt vt sint viriles z famosi.

Uult dicere qd viriles z viri erūt masculiniores z fortiores: z mulieres erunt fricatrices vna. s. cū alia z extracte: z hoc manifestū est de statibus orientalibus martis z veneris: z quando sunt matutinales.

Eoz autem vespertinalis z occidentalis qualitas in feminitate iuuat occultationem.

Et status sui occidentales z vespertinales adiunāt ad feminitatem z vilitationem.

Semineitas mulierum est vt sint meretrices vt viroz vt sint in hoc vicio contra naturam eis.

Silr et si saturn⁹ cū eis fuerit: horriditates z putredies ac coingnatiōes: magnāqz verecūdiā eos icurrē iuuabit: eo qd ipsi nā vniūqzqz istorū de more iuuat.

Similiter quando saturnus fuerit cum eis deez iuuabit in magna pollutione z turpi: z qd natura eius est in talibus rebus iuuare.

Uult dicere qd si loca in quibus cōstant luminaria z plane dantes eis infortuniū: z loca in quibus stant venus z mars vel alter eoz fuerit saturni vel habeat picipationē cum eis in magna pollutione turpi z vilitate iuuabit.

At si iuppiter cū eis fuerit rerū pulchritudinē atqz decorem aptamqz verecundiam augmentabit.

Et si fuerit iuppiter cum eis iuuabit in regendo res istas z habēdo inde verecundiam ita qd hec pulchre facient.

Uult dicere qd si loca significatoz antedictoz fuerit iouis vel qd ipse habeat aspectum cū eis iuuabit ad pulchritudinem huius rei z facient cooperate.

Et si cum eis mercurius fuerit rerum detectionem z futuroz festinationē suarumqz specierum multitudinem z augmentum adiuuabit.

Et si fuerit cū eis mercurius iuuabit ad degendū res istas z ad magnū motum iuuenum in mulieris maneribus z ad magnū vsum: z ad magnū augmentum de illis.

Uult dicere qd si loca significatoz antedictoz fuerint mercurij vel ipse habuerit picipationē cū eis iuuabit in exemplamēto rerū significatoz p eū z ad magnū motū eaz in multis manerib⁹. **E**t illū cōplet torū qd dicit i b caplo: et est manifestū pro eo qd transiit qd infortune si fuerint in occidente: z fortune in ascendēte significant status pdictū qd he infirmitates liberari possunt. **S**imilr si fortune fuerint potentiores infortunis: tñ si infortune fuerint in ascendente: z fortune in occidente: erunt he infirmitates durabiles. **S**ilr si fuerint in fortune potētiōes fortunis. **E**t postqz hic cōpletur tertia pars quadripartiti pto. cōpletur hic similiter nonus tractatus glose Daly beben rodan phisici super hoc eodem quadripartito.

Dic incipit decim⁹ tractatus glose Daly beben rodan: z b principiū glose super quarto quadripartiti pto. Dixit Daly.

Res partes huius libri glosauimus in nouem tractatibus glose: monstrando z declarando qd breui⁹ potuim⁹: z adhuc glosare volumus z distinguere banc partē sine abbreviamēto cōplete z aperte talia reddituri exēpla que legētē reddent memozem eozum que in alijs partibus transiuerint: vt maius habeat auxiliū in intelligendo hūc libz: z lz volens intelligere eum: foret philosophus: dialecticus in quadriuo sapiens z naturalium in practica phie que sunt

sunt et bice: bene posset sine glosa nostra verba intelligere. Ptol. nihilominus haberet in hoc studium et laborem. Et postquam ita est quod nostra glosa prebet auxiliū magis intelligendo maior parti qui nō sunt in phia: nec mediocriter sapientes. Aperimus enī cannalia et clausuras quas Ptol. inclusit in eo quod in hac parte de phia fuerit locutus. Et quod sciantur tabule et planetarū equatiōes: nihilominus perfectus et auxiliū magnū iacet in glosis meis: tñ ei qui nunquam studuit in aliqua parte phie est melius consiliū: ut non laboret in re aliqua de toto quod diximus: ex quo voluntas eius quiescet sine labore. nam glosas istas nō facimus nisi sciētibz in hac scientia vel phia: quia ille qui nihil de hoc sciuerit: sciat quod eius nescientia est: nō de sciētia. Sicut intelligēs librū istum si errauerit in aliquo iudicio astronomie: puenit ut sciat quod error est: quia nō bene aspexerit in eo quod expedit ei scire: vel quia bene nō intellexerit id quod est in libro. Et manifestū est itelligenti hūc librū quod iudiciū p̄pus ei cōuenit. ubi gra. quod erit si iudicauerit aliq̄s quod natus nō transibit. 20. ānos quod lucrabit diuitias a rege: aut pro bonis mortuorū: vel pro thesauro quē inueniet si nō dixerit: pro rebus pertinentibus ad regē: et quod poterit lucrari diuitias pro eo quod cū rege mercabit: aut pro hereditatibus venientibus ei ex parte regis. Similr nō cōuenit ei dicere quod quā hic natus ap̄plicauerit ad. 20. annos morietur aut infirmabit infirmitate grādi: vel ibit de vna terra in aliā: tñ puenit ei dicere: morietur penitus: et quod infirmabit omnibz modis aut accidet h̄ totū: vel quod infirmabit et morietur: ita quod verba sua cognita sint et vera in omni re: quia ille qui bene nō distinguit omnī suū in iudicio nō bene intelligit id quod diximus: et si intellexit nō bene isperit ad opa sicut pueniebat. Et si quis dixerit quod mā nō est stabilis in vna manerie: ppter quod nequit astrologus in iudicijs certificare in aliquo vba sua. Responderimus ei quod mā sicut ante ostendimus recipit a corporibus celestibus rem p̄cularē et vniuersalē: et manifestū est quod p̄culare semp est p̄dicatū de vniuersali. Et qui bene sciuerit astronomie iudicia in vli opere et p̄culari de leui errare nō potest: et raro potest cadere in errorem: tñ nescientis bene res istas sunt oīa iudicia in forte. Et hic iacet aliud quoniā astrologus iudicabit in nato res aliquas et dicet quod eoz aliqua accidēt in capite. 50. annorū vite sue: et dicet in alijs quod accidet ad. 10. annos: et poterit accidere in vtroqz horū temporū duoz quod illud mutabit iudiciū. Ad quod respondemus dicentes quod ante diximus: quia cōuenit astrologo inspicere in rebus generalibus et p̄cularibus et in locis planetarū et reuolutionibus annorū et inspicat bene in his oībus: et de virtutibus habenti maiorē quolibet tēpore et de posse operi pertinenti ad illud tēpus iudicans postea. hoc enī totū patefecimus et declarauimus in alijs tractatibus p̄cedētibz: et adhuc multa que pueniunt in antea ostendimus.

Incipit tractatus quartus: libri Alabris Ptolomei: in quo sunt nouem capitula.

Incipit prologus. Dixit Ptolomeus.

Rerum igitur in quibus ea que ante partum sunt et que in ipsius hora partus contingunt necnō et omnia que post partū sunt obseruari possunt: id quod ei proprius ac naturale est: et quo totū eius esse nāturā pbatur quā maxime demonstrauimus.

In rebus hominis potest iudicari de his que sunt ante natiuitatem et eadem hora natiuitatis et res accidentes post natiuitatem que sunt nati proprie: et que dirigiunt cū eis in seipsis et suis statibus quos vsqz hic narrauimus.

Res de quibus potest homo iudicare existētes ante natiuitatē sunt iudicare de patribus et fratribus. Et de quibus iudicare potest ipsa hora natiuitatis sunt sicut est masculus et femina: vel est mutata cōpōnis: aut si nō recipiet cibū. Et quod accidit post natiuitatē est duobus modis et maneribz: vna est in nato p̄pria semp sicut iudicare vitam: corpus: et aiā suā. Et manifestū est quod in his oībz p̄nt itelligi status nati p̄sentia et p̄les eoz sūt itaz demōstrate in eo quod trāsīuit: et ex his sūt que d̄ hic in antea ostendit. Alia vō maneries rerū accidentiū post natiuitatē est iudicare status pro accidētibz p̄tingentes et sūt extra natus. Et itaz in glosa patefecim⁹ tertij tractatus quod hec oīa sciri possunt a 2º p̄nº quod est hora qua creatura exit de v̄tre matris.

Eoz vō que extrinsecus accidūt: eoz. s. quoz enarratio opportune p̄missa subsequit. Primū est in suba et valitudine nati p̄speritatē iudicare: et ipsi⁹ in suba p̄speritatē cū collectis rebz corp̄i p̄tinētibz enarrare: necnō eiusdem in valitudine prosperitatē simul cum rebus ad animam pertinentibus enodare.

Et res que accidūt nato extra cui sequi conuenit id quod ante dictū fuit: est primū iudicare fortunam nati in diuitijs et valore. Et iudiciū fortune in diuitijs est simile rebz p̄tinētibz ad corpus: et iudicare qualis erit eius fortuna in valore: est simile rebus ad animam pertinentibus.

Quod dixit quod dictū quod significauerit et plus quod pertinet ad hoīes: iam demonstratū est in eo quod trāsīuit: et intelligit de eo quod adhuc remansit aliquid de rebus ad hoīem p̄tinētibus: quod expedit demonstrare: dixit hoc verbum: fortuna nati in diuitijs et valore: et adiunxit iudiciū diuitiarū cum iudicio corporis: et iudiciū valoris cum iudicio aię: quia diuitie sunt valori subiecte: et valor in cōparatione diuitiarū est s̄m formā: sicut corpus est subiectū anime: et anima est cōplementum corporis et forma. Et est visibīlter manifestū quod habens valorem et honores habet in posse suo res multas: et quibus diuitias nullas hēat: p̄t h̄ie res alias hoī naturalēs ex parte exteriori: sicut magisteria: matrimonia: filios: et filia. Nā eē: nō p̄t quod hō res tales hēat quod nō hēat rē aliquā: et hoc est quod dicere voluit Ptol. in p̄logo hui⁹ libri.

De prosperitate nati et substantia. Caplm p̄m.
Dixit Daly.

Quia diuitie subiecte sunt valori et honori: et cum istis duabz rebus potest homo habere status omnes postea venientes posuit Ptol. post iudiciū diuitiarum pro eo quod sequitur iudiciū anime.

Quā r̄ rex substantie qualitas adueniat: et a sola parte fortune notitiā deprehendamus opz: quā id quod est inter solē et lunā obseruando et ab ascendēte in diurnis ac nocturnis natiuitatibus ppter rōnes quas in elocutione vite mōstrauimus p̄oiciendo semp addiscemus. **Et res p̄tinētes ad lucra substantie quō erūt puenit nobis p̄quirere a parte fortune solūmodo ab eo quod scimus semp per id quod est iter solē et lunaz: et p̄oiciē ab ascendente in nascentibus de die: et in nascentibz de nocte p̄ rōnibus quas dicimus quādo dum fuimus locuti de vita.**

Jam scis quod pars fortune semp accipit a sole in luna: et addimus sup hoc gradū ascendētis: et p̄oiciē ab ascendente: et ratio ppter quā hec portio habet virtutem Quadri. Ptol. **R 4**

Tractatus

sic magnā est: qz hec portio est ascendēs lune sicut luna est ascendens solis: et iam hoc totū ante in iudicio vite patefecimus diligenter. Et postq̄ hec cōparatio hui⁹ portionis ad ascendēs est s̄m cōparationē lune ad solē: conuenit vt pprie p̄tineat ad diuitias sicut ascendēs p̄tinet ad hoies: est talis: vt cōparatio partis fortune itrātis ascendēs: et sicut ascendēs p̄tinet ad significatiōē eius qd̄ hō h̄z in portētia: sicut diuitie sapiētia ministeriū hereditatis et filia.

Cuius autē obseruationis via est velut subiungit. Stellis igit̄ que ipsius signi dispōni dominant obseruabim⁹. Et que sit eaz fortitudo atqz similitudo: sicut prediximus: p̄siderabimus. Itēz stellis que eis associant̄ in figura vel que sup̄ eas eleuant̄: siue sint ex eaz h̄z: siue ex h̄z p̄traria: similr obseruabim⁹.

CJudicia hui⁹ sūt istius manerie: volo dicere: accipias planetas gubernatores signi et ispicies qd̄ posse et quā cōcordantiā habent in manerie quā diximus. Et aspicias similr planetas habētes participatiōē figure cū eis: et illos qui eleuant̄ super eos: si sint eiusdē h̄z vel alterius.

CUult dicere qz regula p̄ quā scim⁹ nati diuitias est accipere p̄tias gubernātes locū p̄tis fortune. Et p̄pones illū q̄ habnerit ibi p̄tes dignitates: et ispicies statū suū in cōparatiōe mūdi et suū ad angulos et ad solē: vt p̄ hos scias qz sic magna est virtus gubernatoris loci partis fortune: et in q̄ manerie est p̄cordātia et signatio sua. Et qñ hoc fecerim⁹ aspiciam⁹ s̄lr ad p̄tias h̄tes p̄ticipatiōē secū in figura et eos q̄ eleuant̄ sup̄ eū: qz si fuerit p̄cordes cū eo signatio maior erit firmior: et si fuerit alio mō: minor et debilioz erit.

CAm cum predicte partis dispositores: fortes extiterint: erit natus multaz diuitiarū. Maxime autēz si testimonio similitudinis eis testificent luminaria.

CEt quando gubernatores partis fortune fortes et potentiores fuerint erit natus domin⁹ magnarum diuitiarū maxime si duo luminaria testificentur in testimonio accordato.

CUult dicere qz qñ planeta gubernator p̄tis fortune fuerit fortis et potēs significabit qz natus est diuitiaz magnaz: et si cū hoc accidit qz ibi testificent̄ duo luminaria testimonio cōcordie: sicut aspectu trino vel sextili et in talib⁹ dent virtutē: significabit qz diuitie nati erunt multū maiores: et valde magne. Et p̄pter hoc itelligit̄ manifeste qz si gubernator p̄tis fortune fuerit debilis qz erit natus paucarū diuitiaz: et si v̄tus ei⁹ fuerit damnata sub radys et cadēs sub terra: natus nullas habebit diuitias nec bauere aliqd̄. Et si cū hoc statu nō testificentur ibi sol et luna erit natus pauper oīum rez valde: et si he res mediocres fuerint iter fortitudinē et debilitatē erūt eiusdēz manerie nati diuitie: et p̄uenit vt indices diuitiaz q̄ritatē nati a posse gubernatori vel debilitate: et a testi⁹ luminariū accordato et discordato.

CP̄ter qz saturn⁹ nati diuitias ex edificatiōib⁹: vel ex terraz cultib⁹: aut ex nauigatiōib⁹ p̄uētre signabit.

CScias qz saturn⁹ signat qz diuitie nati erūt ex p̄ter terraz: aut p̄ laborerio terre aut p̄ mararia.

CPro eo qz saturn⁹ accipit̄ vice solis in locis in qb⁹ sol nō h̄z significatiōē. Et nulla res diuitiaz ad solē p̄tinet in h̄ loco et signat sol matrimonii m̄liez danē saturno vice solis in signatiōe diuitiaz p̄ laborerū terre. Et qz signat s̄lr p̄ seipz aqs magnas dat diuitias p̄ marinarie: et qñ iuenerim⁹ saturnū solū gubernatōē p̄tis fortune ispicies si fuerit femia v̄l aspererit se cū venere: et rē talē iudicabi

mus qz diuitie nati erūt p̄ p̄te muliez. Et si eū iuenerim⁹ i loco terreo iudicabim⁹ qz diuitie erūt p̄ laborerū terrarū. Et si eū iuenerim⁹ i loco aq̄ iudicabim⁹ qz diuitie erūt p̄ ags vel p̄ mararia: et hoc mō cognoscem⁹ et distingue mus quēlibz statū quos iuenerim⁹ in p̄tione vnus nāe.

CJuppiter v̄o d̄signabit qz ei⁹ diuitie ex cōmēdatiōib⁹: vel ex baivla: aut ex q̄lz p̄bitate cōgregabunt.

CEt si iuppiter significat qz diuitie erunt p̄ senescalcia vel pro donis honorum et religiosoz.

CUult oīe qz qñ iuppiter solus fuerit gubernator p̄tis fortune: signabit qz diuitie nati erūt p̄ p̄te senescalcie aut fidelitatis: vel p̄ alcaldia: et tu cognosce poteris quēlz boz statū a reb⁹ tenētib⁹ se cū eis h̄z qz iuenerim⁹ stat⁹ iouis.

CMars autē significabit illius diuitias et ex exercitiū dominio: regimineqz p̄uenire.

CEt mars significat qz diuitie erūt pro ducēdo milites aut gubernādo hoies armorum.

CSi mars fuerit domin⁹ p̄tis fortune: significabit qz erūt nati diuitie pro exercitiis gubernandis seu ducendis. Et si fuerit minus potens erunt pro ducatu minorū: et si in signo fuerit fortunarū: aut in aliqua suarū dignitatū: erūt pro gubernādis hominibus: et huic similes.

CVenus ex amicoz donationib⁹: vel ex mulieribus eas coadunari denuntiabit.

CEt venus significat qz diuitie erunt pro donis amicorum vel mulierum.

CSi ven⁹ in hac re fuerit gubernatrix et habuerit aspectū amicitie cū dño ascēdētis et cū aliquo gubernatoz nati: signat qz diuitie erūt ex p̄te amicoz. et si fuerit aspectus hic cū aliquo significatoz mulierū nati: signat qz erūt ei⁹ diuitie p̄ p̄te mulierū: et p̄uenit vt ispicias in q̄lz boz statū: quo statu iueniem⁹ p̄tā gubernatōē: et h̄z h̄ iudicabim⁹.

CMercurius quidem ex mercationis industria diuitias affluere significabit.

CEt mercurius significat qz diuitie erunt p̄ scientijs et mercimonijs.

CQuia mercuri⁹ de sui nā signat stat⁹ aie rōnalis: h̄z significatiōē scientiaz: et qz semp̄ reuoluūt̄ circa solem: significat res huic similes: et h̄ est reuoluere se in mercimonijs: postmodū si fuerit gubernator p̄tis fortune: inspicias: et si fuerit in loco scientiaz: significabit qz diuitie erūt ab ista p̄te. Et si volueris scire p̄ qua scia erūt diuitie: ispicias in quo statu erit mercuri⁹: et ad dñm sui loci. et si fuerit in loco itinerum aut reuoluendi in lucra: significabit qz diuitie erūt ex p̄te mercimonijs: et scire poteris cuiusmodi mercimonia qñ inspereris in toto eo quod diximus.

CSi saturnus pprie p̄ti sube assimilē et ioui in figura associes: significabit hereditates q̄s hereditabit. Maxime autē cum in altis angulis fuerit: vel si in signo cōmuni iuppiter extiterit aut cum luna iterū ictis habuerit: tunc enī significabit qz natus lucrabit: et extraneorum hereditatem hereditabit.

CEt si saturn⁹ pprie significatiōē habuerit cū fortuna diuitiaz et p̄cordauerit se cū ioue: significabit bona mortuoz q̄ hereditabit. Et maxime hoc si fuerit in angulis sup̄iorib⁹: aut si iuppiter fuerit in signo duozūz corporū vel qz similit̄er habeat aspectum cū luna: et tunc significabit qz hereditabit bona peregrinorum.

CPostq̄

C Postq̄ dedit nobis nās planetarū separatas vnāquāqz p se. vult nūc nobis dare regulā eorū q̄n p̄cipitationes habuerint vn̄. sc̄. cū alio in gubernamēto loci p̄tis fortune: et nō nominauit p̄cipitationē nisi saturni et iouis: vt inde assumamus ad oēs alias p̄cipitationes exē^m qd̄ ponit: q̄ itellexerit libzū suū a p̄n̄ vsqz ad hūc locū poterit p̄ se itelligere oēs p̄cipitationes p̄tingētes iter alios p̄tas. nā q̄ posuit sup̄ solā p̄cipitationē vnā in β̄ sufficit: et postq̄ sufficit p̄ alijs narratio p̄cipitationis saturni et iouis. P̄tol̄ enī docet nos tres p̄cipitationes iter saturnū et iouē q̄ signant rē vnā ḡnālē: vt accipiam⁹ inde signationes ad oēs alias p̄cipitationes et erit signatio triū p̄cipitationū q̄ diuitie nati erūt pro p̄te bonorū mortuorū et est p̄ eaz̄ postq̄ p̄cipitat saturnus cū ioue in gubernādo partē fortune: vel q̄ vnus sit gubernator et habeat aspectū cū alio: vel q̄ sit gubernator loci sui: et similia. Secūda est q̄ si bec p̄cipitatio in angulis fuerit q̄ sūt sup̄ terrā et maxime qui sūt in medio celi erit signatio firmior et maioris fortitudis. Tertia est q̄ iup̄piter sit in signo duorū corporū vel q̄ aspiciat se cū luna. Et res p̄p̄ quā significat p̄cipitatio iouis cū saturno h̄ie diuitias de bonis mortuorū est: qz saturn⁹ dat infortunā et iup̄piter fortunā. nā bec est res bona tribuēs mortuorū: qz ifortuna dat q̄ moziū: et fortuna dat q̄ hereditatē sua res. Si milr̄ pro ex̄it̄is in signo duorū corporū et pro aspiciēdo se cū luna vt dictū est hoies extranei de aliena terra: vt q̄ nascet ei filius de extranea muliere p̄ quo hereditare habebit: qz signū bicorporēū signat p̄cipitationē rerū duarū et silr̄ lune aspectū. P̄to. autē stabilīuit nobis res istas vt sint radices a qb̄ sumam⁹ exēpla in alijs planetis q̄n vn̄ euz alio p̄cipitationē habuerit. Et si itellexisti q̄qd̄ dixim⁹ b̄n̄ sc̄ire poteris oēs p̄cipitationes et qd̄ significat quelibz̄ harū: et regula bec ē q̄ aspicias quā bz̄ p̄cipitationē: cū q̄ p̄ta est: et qd̄ significet in nati morib⁹ h̄ p̄ta et ei⁹ magisterij: et fm̄ β̄ iudicabis. v. g. si p̄cipitauerit cū marte saturn⁹ et hūerit signationē aliquā in nati morib⁹ vt sit larro: et si in suo ministerio vt q̄ sit miles iudicabis q̄ erūt diuitie de rapina vt ifsdys itinerū et silib⁹. et si habuerit signationē in nati morib⁹ q̄ sit recr⁹ et iust⁹ et i suo ministerio custodire ifirmos: et si fuerit gubernator p̄tis fortune saturn⁹ et mars iudicab⁹ q̄ erūt ei⁹ diuitie p̄ eo q̄ sit chirurgic⁹ vel q̄ vulnerib⁹ sanādis et silib⁹: et est manifestū q̄ bec oīa sc̄ire potes q̄n ispereris in oib⁹ statib⁹ p̄tarū in eo q̄ signant mores et iustitias: et q̄n rē istas volueris iudicare expedit q̄ ispicias b̄n̄ in toto qd̄ vsqz huc dixim⁹ in hoc lib⁹: et in β̄ qd̄ seq̄t.

larum que futuri sūt occasio aspectibus ad angulos vel ad loca ad angulos ascendētia deprehendēf. **E**t generaliter tempus in quo eueniet potest sc̄iri a statu planetarū hoc facientium in angulis et in locis ad angulos ascendētibz̄.

C Vult dicere q̄ sc̄ire possum⁹ ips̄ quo nat⁹ habebit diuitias et horā qua p̄dent si p̄di debuerit a quātitate acuitatis vturis p̄tarū facientū vnāquāqz rez̄ itaz̄: et iā glosaui mus β̄ i tractatu p̄terito. Silr̄ a locis p̄tarū facientū β̄ q̄n ispererim⁹ ad angulos et ascēdētia loca ad angulos. Et iā dixim⁹ hāc totā glosam in cap̄to vite: id qd̄ in cap̄tis illis dixit ostēdemus tibi: dico q̄ p̄te festini mor⁹ et q̄ sūt oriētales a sole: et illi q̄ sūt in medietate oriētali celi: et filia: significat q̄ ips̄ rei erit cito: et ordinabis significationē harum rerū: vt citius sint fm̄ hos status quos iuenies in illis planetis. Et p̄te silr̄ q̄ sūt tardi mor⁹ et occidētales in medietate occidētali et filia: significat q̄ res accidēt tarde et prolongabit⁹: et ordinabis significationē p̄tarū fm̄ hos stat⁹ in gbus hos iuenies. Silr̄ q̄n sc̄iemus quātiuz fuerint ab angulis elongati: et ad quos vadunt sicut demōstrauimus in cap. vite p̄ ataq̄r p̄ eo sc̄ire poterim⁹ et si erit cito: et si prolongabit⁹: et quo tēpore erūt lucra vel amissio certe.

C De p̄speritate et in valitudine nati. Cap. 2^m. Dixit Daly.

Iam diximus q̄ bonorū et valitudo est res dicta fortuna et cū iudicio illi cōplet in iudiciū diuitiaz.

Res autem valitudinis et eiusdem in valitudine prosperitates.

Quod honorē et fortunā ad se pertinētes.

Quod dixit fortunā ad rem p̄tinentē bonoris: ostendit distinctionē bonoris. Nam dicit pro honore fortunā cōpletam: et quādo dicit fortunā est fortuna pro aliqua re sola cognita.

C Ex luminariū ac ex stellarum ea circundantium qualitibus: et vt eorum itidem similitudinez cū hoc attendimus et obseruare necesse est

C Conuenit nobis asp̄icere a statu duorū luminariū: et a statu planetarū ea circūdantiū: et cū hoc similit̄ habemus inspicere in cōcordantia sua.

C Vult dicē q̄ regula ḡnāl̄ q̄ sc̄iem⁹ res p̄tinetes ad fortunā est ispicē in statu solis et lune et p̄tarū circūdantiū eos.

C Cū enivtraqz lūnaria in signis masculinis fuerint: et vtrūqz vel eorū alterū in angulis extiterit: maxie at illō qd̄ dñs baij fuerit et qnqz stelle erratice ea circūdederint: circūdantesqz solem matutinales et lunam ambientes vespertinales extiterint: ipsum natū regem fore non dubitabimus.

C Ita q̄ q̄n duo luminaria fuerint in signis masculinis et ambo in angulis vel vn̄ eorū et maxime qui eorū fuerit dñs baij: et qnqz p̄te fuerint circa ea: et circa solē fuerint sint matutinales et qui circa lunā vespertinales: erit natus rex.

C Figura faciēs natū regē est q̄ sint sol et luna in signis masculinis et in angulis: et si nō ambo in angulis eorū vn̄ in angulo q̄ sit dñs baij: et hoc est sol de die et luna de nocte: et q̄ qnqz planete sint circa luminaria et ex̄ites circa soles sint matutinales: et circa lunā vespertinales. Et iā sc̄is q̄ circū dare est q̄ sit vnus p̄ta ante et alius retro eundē planetarū vel radios suos. Et q̄n in natiuitate alicui⁹ talē figurā iuenirim⁹ dicem⁹ q̄ erit rex et sui magnitudo regnatoris erit

C Stelle qdem que fuerint ex baij stellaz̄ dispositionē habentiū cum eis testificant nati dispositionē ap̄ euz remanere et saluare designabunt. Et si stelle que ex baij cōtraria fuerit sup̄ loca auctis elcuent vel ad ipsa subsequētes eant: amissionē substātie demfabūt.

C Et p̄te q̄ sunt de baij planetarū gubernatorū si testificabūt eis: erūt diuitie ille durabiles et custodite nec mutabunt. Et si p̄te q̄ sūt d̄ p̄uerso baij eleuati fuerit sup̄ loca p̄cipalia q̄ se sequētes ea vt qz vadāt significāt diuitiaz amissionē.

C Nō h̄nt v̄tē testimonia p̄tarū h̄iorū nisi q̄n fuerint in p̄iunctioe vel oppōne aut 4°: et ḡnāl̄ cū sua h̄ietate sint nocētes cū aliquo aspectu. loca enī p̄cipalia iaz̄ ostēdim⁹ in cap. vite et dixit q̄ sūt q̄tuor: loc⁹ solis: locus lune: ascēdēs et locus p̄tis fortune. Et p̄uenit vt sp̄ ordines et ponas p̄ h̄ntē maius posse sicut dixim⁹ in multis locis: et hoc totū bene poteris iudicare inspicēdo ad cap̄m p̄m p̄p̄te: et ad id qd̄ diximus in alijs cap̄tis de mō q̄ id b̄n̄ itelligas.

C Aniuersaliter v̄o tēpus in quo istud eueniet ex stel

Tractatus

Fin horz fortitudinē: qz si sol fuerit in 10° domo in signo masculino z oēs planete circacūqz ipm aspiciant: dicem⁹ qz natus erit mirabilis z potēs. Cū at figurā talē iueneris nō opz te ingere a quo loco pcedit: sed solū si vixerit: vlt sensus habebit in natiuitatib⁹ filioz regū: puenit vt ispi- cias ad significatozē regni z gentis ac patris z iudicare in qlibet horz fin pcordatiā z discordatiā solū quā bñt. Et qñ iuenies hāc figurā quā Ptol. dixit z iueneris nato vi tā q̄ possit h̄ cōpleri z iuenies ipm habiturū vtutē cordis z aie pcordatē cū eo iudicab qz nat⁹ erit rex lz sit fili⁹ mer- catoris vel serui. Et ita puenit vt itelligas: qz res est mani festa. Qm̄ tā multos iuuenimus mercatores z seruos q in multis terris reges fuerūt z cōsueuerūt eē viles z serui: z debiles mercatores. Et puenit vt scias qz si cū tali figura pcordauerit aliq̄ ex stellis fixis: ita qz sint cū duob⁹ lumi- narib⁹ sup vno circulo erit nati po⁹ magna: valde z citius ac fortior erit exñtib⁹ illis fixis de baiz faciētib⁹ fortunā.

C Sed si stelle que ea circundant in angulis item exti- terint aut cum angulis supra terram existentibus in figura societatem habuerint: erit natus magne valē- tudinis atqz potētissimus z rex mundi.

C Si r si pte circundātes ea in angulis fuerint: z in figura p̄icipationē habuerint cū angulo q est sup terrā erit nat⁹ multū mirabilis magni fa- cti magne potētie: z rex valde potēs i tota terra.

C Vult dicere qz planete z stelle fixe circundantes solem vel lunā: vel ille qui est ex eis domin⁹ baiz: si fuerint in an- gulis: aut habuerint p̄icipationē cum 10° domo in figu- ra significabit regnatū: iudicabis qz nat⁹ erit potētie z fa- cti magni in suo regno: z regnabit in maiori parte habita- bilis terre: aut in valde magna parte illius.

C Eius etiam fortuna cum stelle circundantes dex- tre fuerint z angulis super terram existentibus fue- rint associate: augmentabitur.

C Et augebit multum in fortuna sua qñ fuerint planete circundantes stellas z habuerint p̄ici- pationē figure cū angulis qui sūt sup terram.

C Vult dicere qz qñ figura p̄staz signabūt in aliq̄ natiuita- te in angulis regnatū qz augebit in fortuna nat⁹ ille in suo regnatu z posse. Et si pte z stelle fixe circundātes luminaria fuerint bñ potentes: qz dextre sunt maioris po⁹ qz sinistre: sicut oñdim⁹: si tales po⁹ fuerint z se pcordauerint cū ascē- dente z 10° domo natus erit maioris potētie z fortune.

C Cum autē ceterarum stellarū qualitates velut hec qualitas fuerit: solusqz sol in signo masculino rota- uerit: luna vō in feminino z eoz alter in angulis fue- rit: natus erit hō solius regiminis z iterfectoz.

C Et si status quinqz planetarū fuerit isto mo- do: z sol in signo masculino solum z luna in fe- minino: z vnus eorum in angulo: natus erit so- lummodo populi gubernator: iustitiandi: z in- carcerandi: potentiam habiturus.

C Qñ oēs planete significauerint qz nat⁹ erit res z ex h̄ mi- numē solū mō qz sol est in signo masculio z luna in femi- no: z vn⁹ eoz in angulo: z ali⁹ nō talis figura de tāto dimi- nuta signat qz natus nō amplificabit vt sit rex: lz vt sit tā- tū mō gubernator potēs de iustitiādo multos: iterficiēdo: z incarcerādo: z hoc dixit similt⁹ Pto. lz natus nō sit de lo- co qz talis eē debeat. Nā vidi multos qui erāt valde ex vlt lib⁹ seruis z applicuerūt ad hūc statū. Et vidi vnuz q erat fargētus cuiusdā vilis serui: z creuit factū z bonoz suus do-

nec venit ad posse habendū in maiori pte terre egypti: ita qz habuit vltra centū milia hoīuz armigeroz ad suū mā- datū: z talia qlia ista satis inuēta sūt in hoīb⁹. Qd aut tibi puenit in h̄ loco: est vt adiūgas signationē hui⁹ figure euz signatiōe vite z corpis cōplone: ac aie morib⁹ z diuitijs. Et si rē paz volueris affirmare: aspice pcordatiā quā nat⁹ ha- bebit cum significatozibus regni in quo est: aut cum signi- ficatozibus regis aut cū aliquo significatozum qui osten- derunt in mundo accētia grādia: z sic certi⁹ rē itelliges: qz talis fortuna qlis ista est fortuna: vicarioz: regū: z ducum: exercitū gubernatoz: z itelliges si nat⁹ erit vicari⁹ regis: aut dux exercitū a re dante i natiuitate sua diuitias: z p̄ ministeriū qd habebit. qz si diuitie fuerint p̄ pte scie z re- rū qz dat mercuri⁹: erit vicari⁹: z maxime si iuppiter habue- rit p̄icipationē cū eo: z si habuerit p̄ pte martis: erit exer- citū gubernator vel dux magn⁹: z maxie si cū eo habue- rit p̄icipationē iuppiter z mercuri⁹: z pōt puenire ad talē dignitatē qlis ista descēdēs a stirpe nobili pro sole qui bz aliquantulū significatiōis talis fortune z fuerit significa- tio planetarū in sua natiuitate huius manerie.

C Si cū hoc circundātes stelle in angulis nō appa- reāt nec eis testificent: erit natus magni nominis tm̄: z eius valitudo velut illius q vni pti dominabit ap- parebit: seu velut dominū baiuli: seu dominū exer- citus: z nō vt dñiuz alcaidis qui toti regno disponit.

C Et si cū hoc planete circūdantes in angulis nō fuerint: nec testificabunt angulis: erit natus bo- noratus solū de magno modo: z erit bonoz ei⁹ sicut habentis magnū posse sup aliquā villam: vel habebit redditus regis videre: aut erit do- minus militie: nō qz habeat talem honozes qua- lem exercitus gubernator z totius regni.

C Vult dicere: qz qñ figura signauerit regnū z fuerit sol in signo masculino: z luna in femino: z vn⁹ eoz solus in angu- lo: z pte circūdātes solē z lunā in angulo nō fuerit nec te- stificabunt eis talis qlis hec figura signat qz natus erit so- lū de magno mō: z erit fortuna sua sicut eoz qui p̄cipiunt alicui ville aut maior dom⁹ regū: z sicut antianoꝝ sup mi- litias: vlt hoēs armoz: nō qz pueniat ad fortunā qz sit dux magnus totius regni sicut reguz vicary in toto regno.

C At si nō luminaria: sed q̄plures illaz stellaz circū- datricū in angulis extiterint: vel cū eis in figura socie- tatē habuerint: nō erit tāte valitudis nec etiā magni nominis: z ignozabit. In disponendo tm̄ ciuitatibus p̄ualebit: z in reb⁹ dispōnis vite mediocris erit.

C Et si luminaria nō fuerint in angulis z maior pars planetaz ea circūdantiū fuerit in angulis: vel habeat participationē cū angulis in figura: bonoz suus non erit famosus nec manifestus: tamē erit antianus in gubernando aliquas vil- las mediocris in vitam hoīum gubernando.

C Si sol z luna nō fuerint in angulis z maior ps planetaz eos circūdantiū in angulis fuerint: aut p̄icipationē habue- rint cū angulis in figura significabūt qz nat⁹ fortunat⁹ erit mediocris: tamē si luminaria fuerint in suis dignitatib⁹ z planete ea circūdantes in dignitatib⁹ suis significabit qz natus erit mediocris in gubernando aliquas villas. Et si mars fuerit dominus in facto diuitiarū suaruz: natus erit mēmus vel ei similis. Et fuerit iuppiter loco martis alca- dus vel index: z si saturnus erit director. Et si venus erit gubernator legis: z si mercuri⁹ erit scriptoz mediocris bo-

nozis. Et hoc mō sumas exemplum in omnibus regulis que dicte sunt in capitulo isto. Et si luminaria nō fuerint in suis dignitatibus. Et similr planete circundātes ea erit mediocris inter homines conditiones sue: si fuerit mercator erit mediocris: et si p̄ficus similiter: et similia.

C Si autem stelle que luminaria circundauerint nullam cum angulis similitudinem habuerint: natus in suis operibus miser et infelr̄ apparebit.

C Et si planete luminaria circundantes cum angulis nō fuerint accordati: erit natus vel in suis factis modice fortune: et in quocunq; fuerit.

C Uult dicere quādo sol et luna nō fuerint in angulis et similit̄ planete circundātes ea nec accordauerint se cū angulis erit natus fame modice ac fortune in quāto fecerit.

C Et si luminaria nec in angulis nec in signis masculinis extiterint: nec ea etiam fortune circundederint: erit in extremo miserie et improsp̄ritatis.

C Et si luminaria nō fuerint in angulis nec in signis masculinis: et nō circūdauerint ea fortune: natus erit multū plen⁹ laborib⁹ dep̄ssus et vilificat⁹.

C Uult dicere quādo sol et luna nō fuerint in angulis nec in signis masculinis nec planete circūdātes ea fuerint in angulis nec accordauerint se cū angulis et nulla fortuna testificabit alicui locoꝝ p̄ncipaliū natus erit multū laboriosus vilificat⁹: paup̄: ifortunatus: et filia. Et manifestū est quod p̄to. dedit nobis regulā: p̄ quā datur nato magna et bona fortuna: et eꝝ silr̄ dedit nob regulas dātes fortunas mediocres. Et postq; ita est puenit vt aspiciam⁹ sp̄ in facto fortune a statu solis et lune: et planetaz eos circūdantiū et cōparatiōnē quā hnt anguli. Et p̄to. docet nos totū p̄ dicitū.

C Via igitur qua in harum rerum inuestigatione est incedendū: est hec quam in augmēto valitudinis: ac diminutione monstrauimus.

C Et via tota quā d̄betis sumē in his reb⁹ est sic dixim⁹ in augmēto honoris et diminutiōe ipsi⁹.

C Uult dicere quod regula ḡnialis qua scire possumus factus fortune et quāta erit modica vel multa debet accipi a statu solis et lune: et planetaz eos circūdantiū: quomodo existunt in cōparatiōne anguloꝝ et locoꝝ in quibus sunt.

C Et plures s̄t q̄litates que s̄nt inter augmētū et diminutiōnē p̄ ea que in illa specie p̄ticularis alteratiōis inuēta s̄nt quā hnt luminaria et stelle q̄ ea circūdederūt: et q̄ circūdantiū disposuerint: nos obseruare debem⁹.

C Et cōuenit vt status dantes augmētū fortune et decrementū: et sunt multi: p̄quiramus a rebus q̄ erūt inuēte in ipsa manerie de mutatione p̄ticulari quā habebūt luminaria in planetis: ea circūdantiū et gubernantibus ipsos planetas.

C Status qui s̄nt inter augmētū et minutionē fortune s̄nt illi qui erūt inter gradū valde magni regis et ei⁹ qui est valde dep̄ssus: et fortune modice: qz boies hnt mltos in fortuna gradus: vn⁹. s. alio altiorē: ita. s. qz augmētū applicat ad gradū valde magnū regis et nobilis et applicabit in minutione ad fortunā multū paucā: nec multā. Et mutatio p̄ticularis quā hnt luminaria et planete ipsa circūdantes: et gubernātes ipsos planetas: et qz sint luminaria in duob⁹ signis masculinis et qz vnū sit in angulo et aliud nō: vel qz sit dominus hais eoz de meliori statu alio: vel qz ambo sint in suis dignitatibus et alia que in hac rōne ostensa sunt: similit̄ et status planetarum ea circūdantiū et gubernan-

tiū ipsos planetas. Et postq; ita est figure planetarum sunt multe et diuersaz manerierū et quelibet eaz daturū statū fortune p̄p̄riū ad eā p̄tinentē: qd̄ scire pro certo bene potes si intellexisti qd̄ te vsq; hic docuimus: et p̄ exēpla natiuitatum que tibi dabimus in fine huius libri.

C Nam cū dispositrices domine hais vel fortune fuerint natus in valitudine magis durabit.

C Ita qz isti gubernatores si fuerint dñi hais vel sint fortune: p̄uēit qz bonoz maior et firmior sit.

C Uult dicere quod qñ sciem⁹ quod natus habebit fortunā aliq; sciem⁹ quāta erit p̄ quātitate vite et cōplone ac moribus suis p̄ stirpe vn⁹ p̄cessit et a loco vn⁹ hēbit diuitias. Et ispīciemus post ea quod p̄te gubernātes loca solis et lune et illi qz gubernāt p̄tas eos circūdātes fuerint accordati cū sole et luna: et cū planetis qui eos circūdāt iudicabim⁹ quod illa fortuna erit altior: nobilior: firmior: et melioris star⁹. silr̄ iudicabimus si p̄te gubernatores fortune fuerint: sic iuppiter venus et mercuri⁹ qñ fuerit de cōplone vnus eoz. Et que nit similit̄ vt accipiamus a stellis fixis aliam significatiōnē in hoc loco: qz si fuerint vnus cōcordantie: significāt quod fortuna altior et durabilior erit ac melioris status.

C Si autem contrarie hais dominantē: aut sint infortune: ei⁹ valitudo debilis appebit: et leuiter trāsibit.

C Et si isti fuerint contrarij domini hais vel fuerint infortune: significant quod erunt euz vilicatiōne et rāfēz deperdunt.

C Itaz diximus quod hais accordatū est quod sit planeta de loco suo de nā signi in quo moratur vel ad quē applicat. Et est manifestū quod hoc hais diuersus in hoc loco est quādo planete gubernatores solis et lune et eozum qui circūdāt fuerint discordati cū eis gubernantibus: et qñ ita fuerint significat quod nati fortuna erit vilior et minoris tēporis.

C Res vō future valitudinis ex p̄p̄rijs stellarum qualitatibus que luminaria circūdant sunt obseruāde.

C Tamen quomodo erit factū honoris qui eueniet in sciendo puenit vt inspiciamus a statu planetaz luminaria circūdantium.

C Uult dicere quod qñ scire voluerim⁹ factū fortune quā natus hēbit: quō erit: inspicias hec ambo a statu in quo inuenias p̄tas: et h̄ est inspiciēdo illū maioris star⁹ et fortitudinis et hnt plus dignitatū in gubernamēto: et iudicabis p̄ euz.

C Cum huius eteni rei dispositoz saturnus fuerit fortitudo valitudinis in multitudine substantie et in cōgregatione pecunie permanebit.

C Ita qz si saturn⁹ hui⁹ rei fuerit gubernatoz erit vis honores in hnto mltas hereditates et filia.

C Uult dicere quod si saturnus hui⁹ star⁹ fuerit gubernatoz: erit virtus fortune nati in habēdo mltas hereditates et bona mortuozum. Et est manifestū quod si saturnus fuerit in bono statu: natus erit letus cum illis diuitijs et honore: et si in malo statu sicut illi qui sunt semper laboriosi s̄ sint domini hereditatum multaz. Et manifestus quia tunc sunt adeo parci quod de suo bonū non facient sibyp̄fis et iter hos status sunt alij multi de plus et minus quod bene intelligere poteris per te si bene glosas intellexisti p̄teritas.

C Sed si iuppiter vel venus extiterit: erit eius fortitudo in iocunditatibus et donationibus atq; honozificentia et magnanimitate.

C Et si fuerit iuppiter aut venus: erit sua virtus in gaudijs: leritijs: donis: et nobilitatibus.

C Si iuppiter aut ven⁹ gubernatores fuerint erit sicut di-

Tractatus

xit. Et est manifestum qd si fuerit in bono statu: qd bonum apertius erit et melius. Et si in malo statu: minutum erit bonum: et ipse debonestatus pro eo.

Co si mars fuerit: erit in dñio expeditionuz et in victorijs ac in suoz subditorum timore.

Et si mars fuerit significator erit dux exercituz in vincendo et lenādo metū ab ipsuz habētib⁹.

Uult dicere qd si gubertator huius status fuerit mars: maior virtus fortune erit in ducendo exercitus et suos inimicos vincendo et intelligēdo metuz ab ipso tibi vult imponere. Et est manifestum qd si mars fuerit in bono statu qd res erit maioris virtutis et magis directa et recta: et si in malo statu: erit debilioz et cum superbia.

Et si mercurius fuerit: erit in intellectu et disciplina ac rerum dispositione.

Et si fuerit mercuri⁹ est in intellectu doctrinamento et sapientia et multis rebus alienando.

Si mercurius fuerit gubernator: erit virtus fortune: vt dixit. et si fuerit in bono statu: hoc nobilius erit et melius. et si in malo: min⁹ et minoris precy. Sitr si duo planete dñā būtur in hoc statu vel plures: erit fortuna de suis naturis cōposita. vbi grā. aliquis erit sapiēs habens multas hereditates et erit auarus: et alter liber et magnū qd. Et aliquis dux armorū pōt esse sapiens et intelligēs et similia: hic enī nō expedit alia glosa: qz in eo qd transiuit docuit totum.

In magisterio nati: et eius opere. Cap. 3^m.

Dixit Daly.

Quod capitulum istud est complementum capitulorum que transiuerunt: quoniam ministerium est declaratum in iudicijs et fortuna.

Dus quippe nati eiusqz magisteriuz duobus modis per solem scilicet celiqz mediū signum dignoscitur.

Ministeriū autē et opus nati sciri potest a duabus rebus: vtz a sole et luna: et a signo in celi medio existente.

Stolo dixit in hoc loco pro fortuna et ministerio statū et dñs stat⁹ ministerij nati et sui officij sciri, pōt a duab⁹ reb⁹: sole et luna: et alia a signo in celi medio exīte: qz sol est potentior et maioris dñij ceteris planetis et io. dom⁹ sitr in respū aliarū domoz. Et ministeriū hoīs est res cū qd durat fortuna sua: et cū qd pōt hēre res alias et lucrari: uenit vt factū officij teneat qd lucreē a sole et decima domo virtutē talem cū qua nām habeat: vt opera sua sint porētiora maioris virtutis et plus completa.

Nā stella que de sub radijs solis egressa mane modicū apparuerit: et que in celi medio fuerit: pprie autē si cū luna icrisal habuerit nobis obseruare necē est.

Ita puenit nobis aspice ad plā qd appet in mane supra solē circa eū et illū qui erit in medio celi: et maxime si habuerit aspectū cum luna.

Planeta matutinalis qui est magis circa solē est qui ante eū subit parū et hz a sole maiorē virtutē alyz: sitr plane ta exīs in decima domo hz maiorē virtutē qz ceteri in alyz angulis exīstēs. Et si habuerit participationē cū luna virtus eius erit maior et maioris domini.

Co si hec duo que p̄dicta sūt in vno tm planetaz inuenerimus eū solū in his obseruabim⁹. Si autē alterū eoz vni planete: alterum vō nullū p̄tingat: eū cui tm alterū p̄tinget: obseruandum fore sancimus.

Si inuenerimus hos status in vno planeta cōuenit vt iudicemus p̄ ipsuz planetā solum: et si vnum borū status inuenerimus vni planete: et alius statū nullū habuerit ab alyz planetis iudicabimus per illū qui solum habuerit statum.

Unus hoz statū est plā existēs circa solē appārēs mane circa radios: alius stat⁹ est qd alter plā in medio celi sit in domo. io. et aspiciat se cū luna. Quia plā qd fuerit in. io. et habuerit aspectū cū luna habebit virtutē sic magnaz vt ille qui apparet mane circa radios. Cū autē habuerint virtutes eqles: accipiemus p̄ illū: qd habuerit plures dignitates et alium post eum qui participat in significatione.

Et si idē plā qui d̄ sub radijs solis egressus mane modicū appuerit: et i celi medio fuerit: et ali⁹ p̄ter ipz lunā aspexerit: erit vterqz p̄siderāduz. Illū autē qd p̄ multitudinē numeroz auctoritatū pprie dispositio nis velut premisuz est: alteri p̄ualebit: p̄mitteremus.

Et si fuerit aliqz planeta circa solē appārēs mane alter in medio celi aspiciēs se cū luna iudicabimus p̄ ambos et p̄ponemus illū qui in loco quez p̄dicim⁹ plures habuerit dignitates.

Uult dicere qd qñ virtus amboz plāz fuerit eqlis accipiem⁹ significationē ab amboz et p̄ponemus fortiorē et alter iuuabit in opere p̄mi: vel m̄nuet de eo. Et est manifestū qd ille qd fuerit circa eū et habuerit aspectū cū luna habebit maiorē virtutē: et hoc mō inspiciēs in alyz plāz.

Si quē autē planetarū de sub solis radijs egressus mane modicū apparere vel in celi medio moueri nō inuenerimus: mediū celi dñm accipiem⁹: p̄ter qd in tardis opib⁹ hoc euenire manifestū est: cuiuscūqz eteni hui⁹ q̄litas fuerit ociosus in maiori parte p̄manebit.

Et si nullū inuenim⁹ planetā qd mane appareat circa solē: nec vllū inuenim⁹ in medio celi: cōuenit vt accipiam⁹ dñz ipm mediū celi: cū iste erit in operib⁹ tēperatis vel tardis: nā talis q̄lis iste status significat qd natus erit pro maiori pte sui temporis sine officio vllō balderus.

Uult dicere qd qñ petemus dñz officij: et nō inuenimus vllū planetā qd sit matutinalis: nec vllū in medio celi accipiemus planetā habentē maiorē dignitates in gradu. io. et hoc erit in officijs que sunt ad tēpus: qz p̄ maiori parte stat⁹ balderus erit sine officio.

Hec via est igitur qua ad cognitionem qualitatum stellarum quarum est operis ac ministerij dispō: nec non eaz que ocium significant peruenimus.

Qualitas at op̄is et ministerij nō nisi ex triū stellaz pprietatib⁹: q̄ sunt mars et venus et mercuri⁹: necnō ex signoz in qbus fuerint q̄litatibus deprehēdentur.

Et est via in cognoscēdo factū planetaz gubernantium ministeria et officia cū status ministerij et officij sciri pōt a natura triū planetaruz: qui sunt mars: venus: et mercurius: et a statib⁹ signozum in quibus sunt.

Uult dicere qd qñ scierim⁹ qz plā est dñs officij: et voluerimus scire pro certo ministeriū quale erit: inspiciemus qualis erit stat⁹ ipsius plā cū illis trib⁹ quos dixit: et qd res cōponit de sui nā et de natura signi in quo moratur. Et qñ scierimus hoc inspiciem⁹ cuiusmodi p̄cordātia erit iter

eos: et quoniam sciemus commixtionem nature que de illis componitur sciemus pro certo ministerium quale erit.

C Si si mercurius auctor operis et magister fuerit: natus erit barator et computator atque doctor: mercator et ac numerator: rerum cognitor et imolator: per stellarum quoque vires iudicabit: et generaliter in librorum lectionibus ac eorum expositionibus versabit: dabit et accipiet.

C Ita quod si mercurius fuerit qui dederit ministerium et officium: natus erit mercator: barator: sapiens in multo: aut capso: aut diuinator: sapiens in iudiciis astronomie: factor sacrificiorum: et generaliter erit homo qui intromittet se de libris et de glosando: dando et recipiendo.

C Si mercurius solus fuerit dominus officii: significabit vester officium quod dixit pro: et significabit quolibet et proprie secundum nomen signi in quo erit et secundum nomen terminum in quo est. ubi gratia. si fuerit mercurius in suis ministeriis dignitatibus: significabit quod erit numerator: glosator: et barator dandi et recipiendi et similia. Et si fuerit in dignitatibus iouis erit mercator vel capso. Et si in dignitatibus veneris erit astrologus sapiens in iudiciis astronomie.

C Si saturnus ei testificetur: erit alienarum rerum dispositus: et somniorum interpretis: vel in domibus dei occasione alicuius notitie seu diuinationis que in eo erit commorabitur.

C Et si testificabitur ei saturnus: erit gubernator factorum aliorum: vel expositus somniorum: aut securus altarium et sanctuariorum pro parte indiuationum.

C Vult dicere quod quoniam saturnus fuerit dominus ministerii vel officii: et habuerit concordantiam cum mercurio: vel fuerit mercurius dominus officii et habuerit concordantiam cum saturno: quoniam ita precipabuntur ambo in significatione erit natus solutus somniorum sequens altaria: et predictus futura vel erit dominator hominum aliorum. Et est manifestum quod scire possumus quolibet horum officiorum quale erit ex illis a statu quibus signabunt saturnus et mercurius.

C Sed si iuppiter ei testificetur: erit natus auctor legis et sapiens: cum probis etiam hominibus conuersabitur.

C Si testificabitur ei iuppiter erit natus sapiens legum et iudiciorum ac rectoris et cum alijs vitam habebit.

C Vult dicere quod quoniam iuppiter et mercurius fuerint significatores ministerii: erit natus ordinator legum et sapiens et magnus: in eis bene rocinatus vitam habebit cum magnis principibus. Et hoc totum intelliges a statu iouis et mercurii.

C Si auctoritas operis et magister fuerit veneris ex odore florum et specierum seu ex vino vel tinctione aut pigmentis vel et his que ad ornatum pertinent: se intromittet: velut mercati species: et medicamina ac florum variationes: adornare: et cauponare seu texere: vel pigmenta mercari aut pingere et colores variare: vel seriterere.

C Et si venus fuerit domina officii intromittet se natus de speciebus aromaticis et bonorum odoribus: aut de vino vel tincturis pulchris aut de rebus pistatis: sicut pictor vel speciaris vel sector pannorum preciatorum aut apothecarius vel venditor vini: aut tinctor vel venditor coloratorum pannorum.

C Quoniam venus sola dominabit in officio et aliud non oporteat inspicere nisi quod ipsa sola dat significationem: eius signatio generalis: in rebus pulchris pictatis et huiusmodi bonorum odoribus. Et si fuerit in suis ministeriis dignitatibus: significat pannos vendere preciosos. Et si in dignitatibus solis: vel erit natus venditor lapidum preciosorum vel annulorum aut pannorum deauratorum. Et si in dignitatibus lune:

erit venditor pannorum pertinentium ad reginas et nobiles mulieres. Et si in dignitatibus iouis: erit physicus. Et si in dignitatibus martis: erit apothecarius. Et si in dignitatibus saturni: erit textor: et pannorum pictor: et preciatorum. Et si fuerit in dignitatibus mercurii: erit pictor: viellator: et similia: bene omnia componuntur una. scilicet cum alia: et secundum compositionem naturarum suarum. et generaliter natiuitas in qua dominabitur venus in officio suo: exis in suam et domo et in trigono et exaltatione saturni. Et est sicut iuncta cum luna: et vadit ad sextile saturni: et luna erat debilis. Cum autem hanc videri natiuitatem: iudicavi quod natus iste esset textor de re vilis: et ita fuit: quoniam accepi significationem generalem a venere significante res pictas et pulchras et inueni venerem circumdatam a radijs saturni: quod inter eam et verumque eorum non erat plus duobus gradibus. unde intellexi quod de res essent pictate composita de natura lune et saturni: et propter hoc fuit officium in texere quod est vilis. Sicut quod erat in fine libere et in primo scorpionis in participatione sexte domus: et hi erunt de subter terram fuerunt de res pictate quas se texere intromittebat: ac lauare lineam in pictata et similia.

C Et si saturnus ei testificetur: erit eius mercatio in superfluitatibus et mollitibus: eritque deceptor atque nigromanticus: et his similia.

C Et si testificabitur ei saturnus: erit natus mercator suo officio rerum que fiunt propter vitia et affaytamenta: facturator et deceptor et similia.

C Vult dicere quoniam saturnus fuerit dominus officii: et accordauerit se cum venere: vel fuerit in suis dignitatibus: vel fuerit in bono statu: erit effectus in rebus que fuerint pro his que ante dicta sunt et pro affaytamentis. et si non fuerit in bono statu: erit officium de facturis et deceptio: tamen si sola venus fuerit domina officii et fuerit in dignitatibus saturni: erit significatio sua secundum quod ad ea pertinet: sicut diximus de textore.

C Sed si ei testificatur iuppiter: erit lactator: et colorum compositus: erit etiam aptus diuitibus: et eius affluens diuitie mulierum occasione.

C Et si testificabitur ei iuppiter: erit natus abrachiator: aut parat ad magnos honores: et erit eius honor pro parte mulierum.

C Vult dicere quod quoniam iuppiter fuerit dominus officii et participabitur cum venere et ambo sunt gubernatores officii: si fuerit in bono statu: erit natus parat ut sit magnus iudex vel princeps: et sibi pro parte mulierum eueniet honor iste. Et si ambo fuerint in malo statu: erit abrachiator. In hoc autem loco ostendit prolo. nobis propter participationem iouis et veneris in gubernando officium rem unam quam semper habere debemus in mente: et erit adiungere res ad officium pertinentes cum illis que dicte sunt in capitulis que ante diximus. Nam debemus adiungere officium cum complexione corporis et cum moribus anime et cum fortuna substantie et honoris: quod per omnia scire potes pro certo nati officium proprium.

C At si mars soli in figura associetur: eius opus et magistrum cum igne demorabitur: velut opus coque: flatoris que metallorum: nec non opus eraminis ac minerarum auri. quod si soli non associetur: nati magistrum in ferro tractabuntur: ut naues componere: arare: architectari: lapides abscindere: in annulorum lapidibus sigilla sculperere: arbores findere: et his similia.

C Et si mars participabit in figura cum sole: erit officium suum opus ignis sicut cognari vel accessor ignis et caldari: aut aurifer: vel opator miera-

chirurgic⁹: malefic⁹: fornicator: et chartar⁹ falsificator.
¶ Et si fuerint domini officij mercuri⁹ et mars erit formator imaginum et incisor: et eorum que fuerint pro altaribus abrachiator: p⁹hysicus: chirurgicus: dictor mali hominum operum maiorum: falsator chartarum.

¶ Jam sciimus q⁹ significatio ppria mercurij est numerus et arithmetica: et ppria martis signatio est res in quibus est superbia vel que sunt ferro: et q⁹ hi duo planete commiscentur componit inde opus: et erit officium in imaginibus incidendo: et faciendo arma cum signalibus et figuris bestiarum: similiter si hi duo planete fuerint in dignitatibus veneris natus erit abrachiator: et si erit in dignitatibus iouis erit p⁹hicus: et si in dignitatibus saturni erit dictor mali: et si fuerit in malo statu: erit malorum operum: et falsator chartarum.

¶ Sed si saturnus eis testificet: erit natus interfector: et aliorum vestimenta diripiet: eritque viarum abscissor: et in cavernis morabitur: erit etiam et deceptor.

¶ Et si testificabitur eis saturnus: erit hominum interfector: robator: et expoliator: detentor itinerum: et insidiarum proditor.

¶ Vult dicere q⁹ quando fuerit officij dominus aliquis horum trium planetarum: qui sunt saturnus mars et mercurius: et participatus fuerit cum alijs duobus erit natus officium iustitie: et rectitudinis pariter: et hoc est boies interficere: robare: tenere itinera: et facere perditionem et scandere.

¶ Quod si iuppiter eis testificetur arma duellaque diliget: erit etiam rector et procurator ac versipellis: opera diligit: et circa extraneos sollicitabit: et ex his lucrabit.

¶ Et si testificabitur eis iuppiter: erit natus amator armorum: bellator abstinentie bone: deceptor: ingeret se de multis: habebit de negocijs peregrinorum videre: et erit de talibus lucrum suum.

¶ Arma diligere est propter participationem martis mercurij et iouis litigare similiter: et abstinentia est pro parte iouis: fraus et deceptio propter martem et mercurium. Et ingerere se in multis est q⁹ hi duo planete erunt in bono statu. Et videre facta peregrinorum et extraneorum est: quia non iouis est separata a non martis et mercurij: et q⁹ commiscentur significant talia.

¶ Item si domini disponis operis fuerit venus et mars: natus erit tinctor et specierum venditor: aurifex et argenti ac plumbi magister: erit agricola: et cum armis locabitur: ac medicamina conficiet: et erit medicus.

¶ Et si fuerit gubernatores officij ven⁹ et mars erit natus tinctor et specierum laborator plumbi et stanni: aurifex auri et argenti: laborator terre: lufos cum armis: apothecarius: p⁹hysicus: operator cum medicinis.

¶ Jam sciimus q⁹ opus veneris est totum limpida: et martis est siccitas: et que sunt ferro: tamen si veneris copio vicerit: significabit q⁹ erit tinctor aut specierum. Et si vicerit copio martis significabit operari in stanno: et si fuerit in dignitatibus solis et iouis: aurifex auri et argenti. Et si fuerit in dignitatibus saturni: erit laborator terrarum: et si martis: erit lufos cum armis. et si iouis erit p⁹hicus operator medicinarum.

¶ Et si saturnus eis testificetur ad imolandum anima lia deo sollicitabitur: mortuos idnet: et deflebit funera: ac sepulchra cantabit. Quolibet etiam modo divinabit in locis occultis: et ubi cantus exercentur fun-

ebres et sanguis effundetur: habitabit.

¶ Et si testificabitur ei saturnus erit gubernator bestiarum que degulant propter sacrificium dei: mortuorum factor et mediator planctus super foueas: divinator futurorum existens de sui memoria: moratur in locis ubi sunt secreta: et in sanctuarijs: et in iudicando et vertendo sanguinem.

¶ Quando natura saturni martis et veneris commiscet significat officia et ministeria infortunata qua trahunt ad partem boni: et hec sunt ministeria que dixit Ptolomeus. tamen si vicerit virtus martis erit cum illis effusio sanguinis: et si vicerit saturnus: erit secreta et res cooperte.

¶ Ac si iuppiter eis testificet: in orationis domibus assidue morabitur: et augur existet: et in feminis martandis sollicitabit: et ad affectum perducet: et inde erit eius vita: erit et delitiosus et dissolute cogitationis.

¶ Et si testificabitur ei iuppiter: erit sequens altaria: augurari: factor matrimoniorum: et ad effectum perducet: et inde erit eius vita pro eis de talibus viuet: et erit delectuosus in quiete.

¶ Quod si copiones iouis martis et veneris commiscet fortune magis erunt quam infortune: nam venus facit opera affaytata: iuppiter bona et famosa: et mars facit sectas et ministeria in quibus adiunguntur res iste sunt sequoratoria et auguria auium: tre pro matrimonijs mulierum: et omne aliud ministerium in quo est delectatio et voluntas. hoc autem est q⁹ nos docuit Ptolomeus de commixtione significationum planetarum: q⁹ componunt de duobus vel tribus: tamen si fuerit mercurij officij gubernator at venus et mars hoc non posuerit in mente: nisi participatus est cum eis saturnus et iuppiter: quia res declarata et manifesta per id quod dixit et ostendit. ubi gratia. q⁹ mars venus et mercurij dominant in officio iam sciimus q⁹ opera martis sunt que sunt ferro: et illa veneris pulchra et composita: et mercurij que sunt pro numero: et q⁹ vna cum alia commiscebimus iudicabimus q⁹ officium nati erit in incidendo gemas: factor margaritarum et incidendo res compositas mulierum et similia. Et si participabit cum eis saturnus significabit ex his ea que pertinent ad mortuos: agriculturam et marinariam. Et si participabit iuppiter: significabit ex his que pertinent ad iudicium rectitudinem et honestatem: et directionem hominum.

¶ Proprie autem unicuique signorum figure in quibus stelle que dominantur operi mouentur magisterij differentias quolibet modo iuuant.

¶ Et figure pertinentes ad signa in quibus erunt planete gubernatores officij: adiuuant aliquid in diversitate officiorum.

¶ Vult dicere q⁹ figure signorum in quibus stant planete significantes officium nati: adiuuant astrologum in sciendo opus proprium nati.

¶ Signa namque quorum figure figuris hominum assimulantur: omne magisterium scientiarum quibus opus habent homines perfectione iuuant.

¶ Ita que signa figuras humanas habentia: dant auxilium magnum omnibus ministerijs que sunt pro sapientia: et quibus homines multum egent.

¶ Ministeria omnibus necessaria sunt per sapientiam sunt composita duabus partibus: quia vna est theoretica: et alia practica: sicut sunt p⁹hica: iudicia astronomie: et agricultura que sapientes operantur per sapientiam: non ea que sciunt laboratores per vnum: quia labor-

Tractatus

ratores in agricultura p vsuz sūt: ita in cōparatione sapiē-
tiam agriculturę: sicut vnus pbicus 7 vnus astronomicus:
q vadunt audaces de villa in villā in cōparatiōe pbicozū
sapientum: 7 astronomicozū sapientū: 7 Aristo. 7 oēs de se-
cia sua docuerunt nos q ministeria sūt in quatuor mane-
riē. P̄ria est p̄ theorica: 7 ē scire solūmō 7 bec est p̄bia.
Sc̄da est practica: 7 hoc est p̄stq̄ scire p̄t bō mores aie:
7 quō debet dirigere 7 gubernare ciuitates 7 manutene-
re domus. Tertia est q̄ cōplet opa nature: sicut p̄bica 7 agri-
cultura. Et quarta est q̄ dirigit 7 affaytat: sicut fabricatio
domozū 7 habitationū: 7 malitia: 7 carpentaria: 7 texere: 7
alia ministeria silia. Et bec docuerūt nos: qz vnū minis-
teriozū hoz est ordinatū sub alio: 7 vnū seruit alij. Sicut
armerius 7 frenerius q seruiūt militi: 7 miles seruit duci:
exercit⁹ 7 dux exercit⁹ seruit officio regis: 7 hoc est guber-
nare ciuitates: 7 ita vadunt officia ascendēdo donec sint
oia ordinata sub p̄bica. 7 pp hoc diuisit̄ p̄ro. ministeria in
q̄tuor pres. P̄rima est totū ministeriū qd sequit̄ p̄biam
magna p̄ria: 7 bec est practica quā dixim⁹ q̄ est pp sapiam
quā hoies habent necesse: 7 signa significātia res tales sūt
habentia figuras similes figuris hominum: 7 iam dixit qz
hoc ministerium est sicut p̄bica 7 agricultura.

C Signa v̄o quozum figure quadrupeduz figuris af-
similantur: iuuant magisteria minerarum: mercatorū
num: ac edificationum atqz dolandi.

C Et signa habētia figuras q̄drupedū adiuuāt
in ministerijs que sunt opera metalloz: 7 mer-
cadanciarum 7 carpentaria.

C Pec est 2^a pars ministerioz: 7 est ois res in qua est dire-
ctio 7 affaytamētū: 7 ministeria metalloz sunt: sicut opa-
ri aurū 7 argentū: ebur: 7 breuiter plūbū: stannū: lapides
icidere 7 silia. 7 ministeria at̄ mercimonioz sūt mltia: sicut
gubernare: panē: oleum: pannos: 7 mercatariū cuius illis: 7
multa alia que de vna terra in aliam inducuntur.

C Signa autem solstitialia 7 eqnoctialia trāslationis
7 variationis ac geometrie ac agriculturę: necnō re-
rum domozū orationis magisteria iuuant.

C Et signa solstitij 7 eqnoctij adiuuāt i ministe-
rijs q̄ p̄ trāsserēdo iterpretādo p̄ geometria p̄
laborerijs terre 7 p̄ hijs que prinēt ad oratoria.

C Pec est pars 3^a officioz: 7 est ois res q̄ dat radicem pro
alia re: 7 est p̄m p̄biam: 7 signa q̄tuor tropicozū significant
taliam ministeria q̄ sūt p̄ncipia q̄tuor tēpozū trāsserre 7 in-
terpretari de vna lingua in alia dat p̄m vel qui nesciūt illā
linguā p̄ ea sciēda: 7 geometria est p̄m alioz ministerio-
rum multozū: sicut est facere decurrere aqs de vno loco
ad aliū: fontes 7 puteos apertre: 7 facere artificia 7 ferra-
mēta p̄ alys ministerijs: 7 gñalr facere artificia 7 figuras:
7 est radix oīuz alioz ministerioz: 7 nos fecim⁹ in hoc tra-
ctatum vnū: cui nomē iposui mus libzū radicū fabricatio-
nū: laborare terrā est p̄m habitatiōis: 7 oratoria sunt etiā
p̄ncipia aggregationis hominum ad seruitia dei.

C At signa quozū figure ferarū 7 aquaticaz aialij fi-
guris assimilant magisteria que sūt ad humiditatē: 7
in qb⁹ humectantia ponunt auxiliant: herbaz etiā:
cōpōnis nauijū salertiā: salita quoqz 7 solietia iuuāt.

C Et signa figuras bñtia bestiaz syluestrium 7
aq̄: tēaz adiuuāt in ministerijs q̄ sūt in humidi-
tatib⁹: 7 in q̄ intrant herbe 7 in faciēdo nauigiū
7 laborādo in rebus salicis vel sale.

C Pec est 4ª pars officioz: 7 est ois res in qua est humor 7

berbe: vel laborare in aqua: sicut piscator v̄l marinari⁹: 7
laborare nauigiū: facere discurrere aquas: facere pisces 7
salem: salfare carnes 7 pisces: legumina vēdere 7 talia.

C At si luna proprie loco magisterij dominata fuerit
7 post coniunctionē ad mercurium inierit: 7 in capzū
corneo vel tauro seu cancro: erit nat⁹ sapiēs 7 in mo-
latoz 7 obseruabit aquarum vasa.

C Et si fuerit luna dñā loco officij 7 post iun-
ctionē fuerit iter suū cū mercurio 7 fuerit in tau-
ro aut capricorno vel cancro erit nat⁹ diuinatoz.
factor sacrificioz 7 inspiciet in vasis aquaz.

C Multoties diximus qz sol 7 luna sunt p̄ncipes sup alios
p̄tas: 7 significatio sua nālis est dare ppria in reb⁹ oibus.
Id qd puenit p̄ nām: 7 pp hoc dat in ministerijs oibus ap-
paratū: 7 recipe oia alia ministeria postq̄ ita est qz sol nec
luna: nō habet significatiōē ppriā in ministerio cognito:
dat cās 7 auxiliū: in aliqb⁹ ministerijs 7 nō dat in alys: qz
sol dat auxiliū in oī ministerio qd est p̄ potētia 7 vincen-
do 7 p̄ grādī apparentia. Et p̄ro. docuit nos istd qm dixit
si participabit cū marte: fiet ide cōplo vna: que dabit oē
opus qd sit p̄ ignē: ita qz nos itelligim⁹ qz cōplo que fit per
solē 7 lunā: tñ quolibet alioz dat tale ministeriū quale cō-
uenit eidē cōploni. Tamē docuit nos in hoc loco qz luna
dat auxiliū in ministerijs in qbus est diuinatio: 7 de hoc
fecit mētiōē in p̄cordātia quas hz cū mercurio cū qlibet
signoz. Et nos volum⁹ verba sua glosare vt intelligi facia-
mus id qd añ fuit oñdēdo. Qz dixit qz sit dñs officij. vult
dicere qz dñs fuerit decime: 7 qñ fuerit p̄m p̄ta apparēs
d̄ sub radys solis. Et B̄ est id qd dixit: 7 fuerit suū ire post
iunctionē cū mercurio: 7 dixit mercuriū p̄p̄e iter oēs p̄tas:
qz hic star⁹ inuētus est in mercurio magis. Et id qd dixit 7
accidēt bec in tauro: aut in capcorneo vel cācro. dixit qz ve-
nus q̄ signat dñatiōes 7 luna hz p̄les dignitates in his si-
gnis: 7 diuinatiōes sūt p̄p̄e de signatiōe tauri rōne nāe ve-
neris 7 lune: 7 nā de regulationis est ppria de nā capcornei
rōne saturni 7 martis: 7 inspicere de meminulis de aq̄ est
ppriū cancri: qz signū est aque: 7 fortune hñt mltas digni-
tates in eo q̄ sunt iuppiter 7 ven⁹ 7 silia: de aq̄ sunt vasa in
qbus ponit: 7 aspiciunt res multe in eis: 7 ex his multi sūt
aspicientes in nubibus: riuīs: 7 puteis: 7 silib⁹. Et iam ostē-
dim⁹ qz bec officia p̄ maiori parte sūt pdita: qz demratio-
nes vniuersales cōtingunt: leges dantes que inhibēt aspi-
cere in bis omnibus: 7 contrarium mandant eoz.

C Si autē fuerit in sagittario vel in piscibus per mor-
tuos diuinabit: 7 malignos etiam spiritus de loco ad
locum moueri coget.

C Et si fuerit i sagittario vel piscib⁹. dic̄ dinatoz
p̄ inspicēdo in mortuis: 7 demouēdo spiritus.

C Vult dicere qz qñ luna fuerit dñā officij: 7 fuerit mercu-
rius circa iunctionē: si acciderit qz sit in sagittario vel pi-
scibus: significat qz nat⁹ inspiciet in mēbris aialij mortuo-
ruz: 7 dicet multa futura. Sitr mouebit spiritus qui dicti
sunt diaboli: vel alios spiritus: p̄pter qd diuinabit: 7 B̄ est
qz sagitari⁹ 7 piscis sunt dignitates iouis: 7 mercuri⁹ male
morat̄ in his locis: qz sunt sui casus 7 opposita suis omi-
bus: 7 propter hoc puenit qz quando miscentur cum luna
7 mercurio habeant significatiōem talem.

C Sed si fuerit in virgine vel scorpiōe: erit nigromāti-
cus 7 astrologus: idicabit occulta 7 pdicet futura.

C Et si fuerit in virgine vel scorpiōe erit nigro-
manticus 7 astronomic⁹: dicens res nō iustas
7 futuras anteqz fuerint.

Uult dicere q̄ qñ luna fuerit dña officij: & mercuri⁹ fue-
rit circa cōiunctionez accipiens vim a sole exiēdo in virgi-
ne vel scorpione: natus erit nigromāticus & astronomicus
diuinator rerū nō iustaz: sciet res anteq̄ sint. Nam nigro-
māticus est ille q̄ facit pp̄lo fascino m̄ta & facturas seu ma-
leficiā: q̄bus credunt q̄ accident p̄ certo: sicut ipsi credūt.
Et astronomicus est ille qui scit futura per figuras stella-
rum. Et diuinator est ille in cui⁹ volūtate res veniūt: & dic-
res que nō sūt apparētes & q̄ future sūt: & nescit qua parte
dicat eas nec q̄ rōne ipsas extrahat. Nam manifestus est q̄
in aīa istius talis veniūt res a significatiōib⁹ corporū cele-
stium: & faciūt eas in mūdū venire aliq̄ tpe futuro: & hora
aliqua forma eadē figura stellarum vt sit talis res. hac at
hora forma in volūtate illi⁹ diuinatoris illius rei future.
Et ego multos tales vidī: & vidī aliū q̄ dixit: dū eēt ifirm⁹
tali die moriar: & postea genuit: verū sic fuit de q̄ dixit:

Quod si in leone vel ariete vel libra fuerit: erit prophe-
ta & somniorum interpret ac sapiens.

Et si fuerit in libra vel ariete aut leone erit p̄-
pheta: solutor somniorū & incantator.

Uult dicere quando luna fuerit dña officij: & fuerit cum
mercurio circa iūctionē: & acciderit q̄ sit in libra vel arie-
te aut leone: erit natus p̄pheta: si testificabit ei venus exi-
stente in bono statu: sed in malo: erit solutor somniorū. & si
iuppiter testificabit erit incantator. Et dixit libra p̄pter di-
gnitates quas h̄t in ea saturnus: mercuri⁹ & ven⁹: & ariete
& leone p̄pter dignitates quas h̄t in eis sol & iuppiter: qui
h̄t in eis trigonū. Remanserūt enim ex omnibus signis
gemini & aquari⁹ q̄ nō nominauit: pro eo q̄ signatio lune
p̄ditur in eis & illa mercury fortificat ibi solū: q̄ iuppiter
nec venus nō habet in eis aliquā dignitatē que posse bz.

Hec ē igit̄ via quā ad magisteriorū q̄litates eorūq̄
spēs rōnabilr cognoscēdas nobis obseruare puenit.

Hec ē via p̄ quā ire nos oz vt sciam⁹ itat⁹ offi-
ciorū & cui⁹ maneriet erūt p̄ viā demōstratiōis.

Id qd dixit hec est via qua nos oportet ire: vult dicere
via demōstratiua bene certa qua scire possum⁹ cuiusmo-
di officium habebit natus ex officijs humanis.

Eoz at̄ viriū quātitates p̄ stellaz fortitudies q̄ dis-
pōni dñant: sūt obseruāde. Nam cū oriētales vel in an-
gulis extiterit: erūt illi⁹ magisteria: dignitatis & dñas-
tiōis ac fortitudis. S; si occītales vel cadētes fuerit
ab angulis ei⁹ magisteria sub alioz ptāte p̄stituent.

Nū puenit vt inspiciam⁹ quātitatē sue virtutis
p̄ virtutē ptāz gubernatorū: q̄ qñ fuerit oriēta-
les vel in angulis: erit officiū p̄cipale ac potēs:
& hēbit alios sub se. Et si fuerit occītales vl ca-
dētes ab angul: erit ei⁹ officiū sub manu alteri⁹.

Uult dicere quādo sciem⁹ qua manerie erit status offi-
cij & voluerimus scire si officialis ille erit p̄ncipalis per se
vel sub manu alterius: inspiciemus planetā & planetas qui
fuerint dñi officij: si sint potēs in suo situ in mūdo signi-
ficabūt q̄ situs nati erit in suo ministerio p̄ncipalis. Et iā
ostendimus in glosa primī tractatus q̄ status bonus ptā-
rū in suo situ in mūdo: est q̄ sit in suis dignitatib⁹: vl oriē-
tales aut in angulis: & si libus. Et si ēt fuerit dñs officij po-
tens in natuitate: significat s̄lr q̄ natus erit in suo officio
p̄ncipalis. Tamē si dñs officij fuerit in bis debilis q̄ dixi-
mus: erit officialis sub manu alterius. Qd aut̄ dixit p̄tol.
orientalis. dixit p̄pter potentā fm mundū. Et q̄ dixit in
angulis: est p̄pter posse ptē fm natuitatē. Et qñ occiden-
tales fuerint de p̄verso & non in angulis.

Sed si super eos fortune vicerint illius magisteriū
erit puenies & comēdabile atq̄ quietū nec in eovnq̄
decipiet. Sed si super eos vicerint infortune: erūt vi-
lia despectabilia atq̄ damnosa & in eis decipiet.

Et si fortune vicerint in ministerio erit mini-
sterium nobile & lucrosū. & si deficit & offi-
cialis in eo: & si vicerint infortune erit vilis & p̄-
dens & nō lucrabit in eo officialis.

Semp dat nobis in quolibz loco eos status p̄trarios: vt
mediū intelligamus p̄ eos. Nam dicit in B loco. si dñs mini-
sterij fuerit in aspectu fortunaz: vel suis dignitatibus: aut
salue virtutis: ministerij nati erit nobile & lucrosū: & si
dñabūtur in eo ifortune: vel fuerint in dignitatib⁹ vel fue-
rint virtutibus intentate: vel ipeditre: significat q̄ ministe-
riū nati erit vile & p̄nitiosū: & deficiet officialis in eo: & bñ
intellexim⁹ p̄ hec alia: q̄ si dñs ministerij fuerit in statu me-
diocri boz duoz q̄ ministeriū erit mediocre.

Quod si saturnus impeditoz fuerit: accidet ibi frigus &
prolongatio ac pigritia.

Et si fuerit saturnus impediens accidet in mi-
nisterio elongatio & tarditas.

Uult dicere q̄ si fuerit saturn⁹ nocēs dño ministerij vl dñs
ministerij fuerit de cōplone sua: natus erit piger & tardus:
intantū q̄ suū vilescet officiū: perdet & deficiet in eodem.

Si mars autē impeditoz extiterit timor ibi atq̄ de-
structio continget.

Et si fuerit mars impediens accidet in mini-
sterio periculū & fama mala.

Uult dicere q̄ si fuerit mars nocens dño ministerij vel
ipse dñs fuerit de cōplexione sua: erit natus tā cupidus si-
cut audax. & tantū sine verecundia in suo officio: q̄ ad ma-
gna pericula se ponet pro eo in modo q̄ perdet in illo: vi-
lescet ipsum & deficiet in eodem.

Et si vterq̄ fuerit impeditoz: erunt in toto tempo-
re vite sue multa inconuenientia.

Et si ambo fuerint nocētes: erunt hec omnia
multum mala tota vita sua.

Uult dicere q̄ si due ifortune nocuerint dño ministerij:
signabūt q̄ natus tota vita sua nūq̄ ibit ad dñm p̄ ministe-
rio. Et est manifestū q̄ p̄to. emēdauit in B loco id qd si-
gnat damnamentū dñi ministerij per duas ifortunas: vt
nos intelligamus id qd significant due fortune qñ adiuuāt
dñz ministerij: q̄ si iuuerit iuppiter erit ministeriū nobi-
le & lucrosū: & in eo nō deficiet p̄ bonū & fortunū: bonus
qd dat iuppiter. s̄lr si iuuerit ipm ven⁹: erit officialis i suo
officio fortunat⁹: lucrosus & let⁹. Et q̄ p̄to. 13 in mltis lo-
cis q̄ venus p̄cordat cū ioue in sua nā: dat eis in hoc loco
significatiōē vnaz: & est q̄ faciunt ministeriū nobile & lu-
crosū: & inter eos ambos diuisionem non fecit.

Eorum autem augmentum ac decrementū ex stel-
larū qualitibus que futuri sunt occasiones fm eoz
habitudinem ad angulos deprehendet si matutina-
les seu vespertinales fuerint.

Et sciemus ēt augmētū & decrementū: a sta-
ta planetarum rem illaz facientū: quō stant ad
angulos matutinales: & ad vespertinales.

Uult dicere q̄ qñ scire voluerim⁹ qñ augebunt ministe-
ria vel minuent aut debilitabunt: inspiciem⁹ id qd signifi-
cat elongatiōē ptāz ab angulis q̄ sūt magis circa ipsos:

Quadri. p̄tol. L

Tractatus

et accipiemus inde cōparationē de acuitate p̄tiaz q̄n sunt matutiales: et de tarditate q̄n s̄t vesptinales: et app̄ciabim⁹ id cū eo qd̄ signat vita: et cū eo qd̄ signant p̄tē i oib⁹ anis vite: et sciem⁹ p̄ oēs istas res qb⁹ t̄pibus fortificant: et augētur ministeria: vel q̄bus t̄pibus minuent et debilitabunt.

C Dic perficitur totum quod composuit P̄tolo. in rebus particularibus ad hominem.

C Dic incipit v̄ndecimus tractatus glose Daly super lib. P̄tolomei. Dixit Daly volumus glosare id qd̄ remansit de verbis P̄tolo. de libro suo iudiciorum.

C De coniugijs. Cap. 4^m.

Dixit Daly.

Artes de q̄bus cōponit dom⁹ sūt q̄tuor: et ita ondit Boet⁹ p̄s. p̄ est diuitie. 2^a mulier. 3^a filij. 4^a est seruientes. v̄z at eē diuitiaz m̄fauit P̄tolo. in. 4. caplis p̄teritis. Et vult adhuc mōstrare in β cap. mulieris factū. Et illd̄ filiozuz mōstrabit in .6. cap. in f̄uētib⁹ v̄o nō posuit capla separata: sicut fecit alijs reb⁹: t̄n̄ fecit m̄tione de amoze v̄l odio qd̄ h̄nt ad suos d̄nos in fine capli am̄coz: q̄ tenet q̄ seruientes nō sūt res q̄ teneat se cū hoie: q̄m̄ res est q̄ se tenet et p̄tinet ad diuitias hois. nā serui hois h̄ntis diuitias: et locus q̄ cū illis fuerit in suis diuitijs numerant: et s̄m̄ status in q̄ fuerint diuitie: erunt serui: et ab eodē loco p̄nt sciri facta sua. et s̄l̄r factū bestiaz et hereditatū. mulieres tamē et filij sunt naturales hominū et que tenent se cum eo: et p̄pter hoc dat v̄triaz eozum per se capitulum separatim.

Quoniam post premissa de matrimonio tractandum est: legitima virozum et mulierum coniugia que admodum subiungitur: nos obseruare conuenit.

C Et postq̄ iudiciū piugis sequit aliū qd̄ diximus: p̄uenit vt aspiciam⁹ adhuc in piugio mulierū et viroz hoc mō quo adhuc volo dicere.

Vult dicere q̄ iudiciū officij sequit iudiciū piugij: et iudiciū diuitiaz sequit virtutē aie hois cōiugij mulierū. vult dicere piugij discurrens iter hoies s̄m̄ leges suā: qd̄ nō est turpe nec teneri malum: sicut coniugium vetule vel iuuenis pro filijs faciendis.

C In masculoz itaq̄ coniugis lunares q̄litates hora natiuitatis viri nos subtilr̄ isp̄icere nō est icōueniēs. Primit⁹ eteniz obseruādū est. Si in altera duaz q̄rtiaz oriētaliū luna p̄maneat: t̄nc eteniz in iuuetute matrimonioū faciet: vel post suoz annoz plenitudinē iuuetulā in vxore accipiet. Si at̄ in altera duaz occ̄taliū extiterit: tarde vxorabit: v̄l sibi vetulū subartabit.

C Conuenit vt isp̄iciam⁹ i piugio viroz statū lune hora natiuitatis viri: ita q̄ p̄rio aspiciem⁹ ad lunā si fuerit in duob⁹ q̄rtis oriētaliū erit piugij viri i sua pueritia: aut copulabit cū puella post q̄ dies intrauerit: et si fuerit in duob⁹ q̄rtis occ̄dentalib⁹ piugij erit tardū aut copula cū vetula.

C Vult dicere q̄ regula p̄ quā sciem⁹ factū viri est accepta a statu iuuetō lune hora natiuitatis. Et dedit nobis de statibus lune duos de cōparatiōe sua ad mūdū: et de sua cōparatiōe ad natiuitatē: et adduxit totū. et dixit. si fuerit i duabus q̄rtis oriētaliū: vir copulabit in sua pueritia: cū quacūq̄ sibi accidet: vel copulabit cū puella postq̄ i dies p̄cesserit. et si fuerit in duob⁹ q̄rtis occ̄taliū: copulabit vir cū vetula in sua iuuetute: aut suū piugij plonget donec p̄cedat i dies: et postea copulabit cū quacūq̄ sibi acciderit

tula vel puella. Nā manifestū est q̄ duo 4° oriētalia s̄m̄ mūdū q̄ sūt ab hora piunctiōis vsq̄ ad oppōnē: et occ̄talia sūt s̄ria. s̄ ab oppōnē ad piunctiōnē: q̄ aut sūt talia s̄z figurā sūt ab ascēdēte ad mediū celi et ab angulo terre vsq̄ ad septimā. Reliqua duo acc̄dentalia s̄m̄ natiuitatē sunt duo q̄tra cadentia. v̄nū quartū est 7° dom⁹ 8°: et 9°: et aliud est ascēdēs 2° et 3°. Et postq̄ luna significat de cōiugio viri: hoc qd̄ dixit P̄tolo. q̄n fuerit in aliquo hoz duoz statū: conuenit vt significet in piugio viroz s̄m̄ oēs alios stat⁹. Et P̄tolo. docet nos rē istā in alijs dictis suis.

C Et si sub radys fuerit: et in figura cum saturno societatem habuerit: nunq̄ vxorabitur.

C Et si fuerit sub radys et participata fuerit cum saturno in figura nunq̄ copulabitur.

C Jā scim⁹ q̄ p̄tē cū sūt sub radys amittūt virtutē suā: et q̄ saturn⁹ dat friditatē et tarditatē i reb⁹. Et pp̄ β si luna fuerit sub radys: vel cū saturno participata fuerit in figura: vel fuerit i suis dignitatib⁹ signat q̄ vir nāt⁹ nūq̄ copulabit.

C Post hoc autē obseruabimus: si in v̄niū figure signa luna fuerit: vel si ad v̄nū solum planetam ictisal habuerit v̄ni soli copulabitur.

C Et post hoc isp̄iciem⁹ si luna est in signo v̄ni figure: et si applicat v̄ni planete: nāz si ita fuerit copulabitur v̄ni soli mulieri.

C Dic est alius stat⁹ ex statib⁹ lune: et est q̄ postq̄ vir significationē habuerit copulādū: et fuerit luna in signo v̄ni figure et applicuerit soli v̄ni p̄tē dū durat in illo signo significat q̄ vir copulabit cum vna muliere sola.

C Sed si in signo duoz corpozū vel multarū figurarū permanserit: et in eodē signo plus q̄ ad v̄nū planetā ictisal habuerit sibi q̄ plures desponsabit.

C Et si fuerit in signo bicorpozeo aut in signo multarū figurarū et in eodē signo applicuerit plus vno planeta: multa habebit cōiugia.

C Dic est alius status lune et est q̄ si vir habuerit significationē copulādū: et fuerit luna hora natiuitatis in signo bicorpozeo vel in signo multarū figurarū et applicuerit plus vno p̄tā donec durauerit in illo signo copulabit multa vice: et p̄t sciri quātitas mulierū a quātitate figurarū signi in quo stat luna: et a numero stellarum fixarū cū quibus piungit luna in signo illo in longitudine et latitudine.

C At si planete cum q̄bus ex cōiunctione vel aspectu ictisal habuerit fortune fuerint: sue sponse cōuenientes erūt et apte. si aut ifortune fuerint: erit cōtrarium.

C Et si planete q̄bus applicat fuerint fortune siue per piunctionē vel applicationē aliquā: mulieres quibus copulabitur: erunt bone et caste: et econuerso si fuerint infortune.

C Dec est alia regula qua scire possumus si mulieres qb⁹ copulabit vir: erūt bone caste vel male: et P̄tolo. docuit nos duos stat⁹ s̄rios: sicut facere p̄suevit: ita q̄ signatio bonarū muliez est a p̄tis fortunis: et suis locis: et signatio malierū malaz erit a p̄tis infortunis et locis suis. Et pp̄ β itelligim⁹ h̄n q̄ si luna fuerit in dignitatib⁹ fortunaz erūt meliores: et si in dignitatib⁹ infortunaz peiores: et si res cōmiscibit erit vel q̄ accidet d̄ ipsa manerie: et P̄tolo. docet nos post β idē q̄ significat q̄libet p̄tā p̄ se ad hoc vt scias cōponere significationēs si inuenis significationēs cōpositas.

C Nam si ad saturnum ictisal habuerit: erit eius vxor laboriosa: et ipsius qualitates erunt ferales.

CIta q̄ si applicuerit saturno: sciat mulierē la-
boziosam ⁊ prauam.
CDoc signat saturn⁹ si luna ei applicuerit: vel fuerit in di-
gnitatib⁹ suis exīdo in bono statu: s; si fuerit in malo sta-
tu signat q̄ mulier erit vilis ⁊ turpis: ⁊ male volūtatis.
CSi vō ad iouem ictisal habuerit: conueniens erit ⁊
idonea docta dispositione.
CEt si applicuerit ioui: erit abstinentie bone ac
boni ordinamēti: ⁊ retardi in domo sua.
CEt si fuerit in malo statu minuitur hoc factum.
CAt si ad martem: animosa erit ⁊ indomita.
CEt si applicuerit marti: erit audax ⁊ superba.
CDoc si fuerit in malo statu erit meretric; debonestata:
⁊ mala.
CEt si ad venerem: erit formosa valdeq; iocosa.
CEt si applicuerit veneri: erit pulchra: leta: ⁊
bone receptionis.
CEt si fuerit in malo statu minuetur hoc factum.
CSi aut ad mercurium: erit boni intellectus.
CEt si applicuerit mercurio: erit bona: intelli-
gens: ⁊ bonorum verborum.
CEt si fuerit in malo statu minuet hoc factus: ⁊ erit dece-
ptuosa ⁊ falsa: ⁊ uenit vt facias ataq; lune sicut alioꝝ ad
byleg. ⁊ qñ iuenimus: q; applicet ad radios alicui⁹ plane-
te: vel ad aliq; stellā fixā: s; hoc erit mulier cum qua co-
pulabit in ipso anno. Et si volueris scire si mulier erit libe-
ra vel serua inspice ad planetā significantē coniugium cum
fuerit in suis dignitatibus mulier erit libera: ⁊ si in di-
gnitatibus alterius planete serua erit.
CItē si cuz ioue vel saturno seu mercurio venus ex-
titerit: in his que ad vitam pertinent ei satis prode-
rit. Ip̄m etiā ⁊ filios multū amabit. Sed si cuz marte
fuerit erit deuastatrix ac instabilis ⁊ nō intelligens.
CSifr si ven⁹ fuerit cū ioue aut saturno vel mer-
curio: erit mlier pfectuosa: amatrix viri ⁊ filioꝝ
suoꝝ: ⁊ si fuerit cū marte: erit mulier dstrutrix
sui boni: male pfectōis: sine virtute ⁊ sine itellū.
CUult dicere q̄ regula qua sciemus statū mulieris cuz q̄
vir copulabit d; accipi a statu veneris sifr: ⁊ si ven⁹ fuerit
cū p̄tis quos dixit vel in suis dignitatib⁹ significat ea que
dixit. Et uenit in hoc vt petam⁹ qua rōne significat luna
coniugii viroꝝ: ⁊ sol coniugii mulierū: dico enī q̄ dem̄raui⁹
in glossis p̄teritis q̄ sol ⁊ luna p̄ncipes ⁊ dñi sūt oīum rerū
terrenarū: ⁊ id qd se cōcordat cū opposito d; signare con-
iugii: ⁊ pp hoc significat luna coniugii viroꝝ: ⁊ sol illd mulie-
rū. Et hec est res cōcordās se cum rebus naturalibus.
CIn seminarum vō matrimonij solares qualitates
hora natiuitatis feminee sunt obseruande.
CEt cōuenit vt inspiciamus coniugii mulierū a
statu solis hora sue natiuitatis.
CUult dicere q̄ possum⁹ iudicare coniugii mulierū a statu
solis in suis natiuitatib⁹. q; si sol fuerit in bono statu con-
iugii erit bonū: ⁊ si in malo malū: ⁊ si fuerit in mediocri erit
talemā verbo generali qualis fuerit status natiuitatis mu-
lieris tale erit coniugium qd habebit.
CFlam cum sol in altera quartarū duarum orienta-
liū. s. in figura in iuuentute viro desponsabit: vel in
senectute iuuenem pro marito accipiet.
CIta q̄ si fuerit sol in duob⁹ q̄rtis orientālib⁹: con-
iugii mulieris hntistalē natiuitatē erit i sua pueri-
tia vel copulabit puero postq; i dies pcesserit.

CPro. notificat nobis de statibus solis: res q̄s debemus
accipere p regulā: sicut fecit in statib⁹ lune. p̄ status quē di-
xit est q̄ si fuerit sol ⁊ hora natiuitatis in duob⁹ q̄rtis oriē-
talibus s; natiuitatē: significat q̄ mulier copulabitur in
pueritia cū quocūq; viro sibi acciderit: puero vel sene aut
cū puero postq; dies itrauerit. Et iam diximus duo quar-
ta orientalia s; natiuitatis ⁊ est vnū. 10. 11. 12. ⁊ z.
domus. Et aliud. 4. 5. ⁊ 6. domus.
CAt si in altera duarū occidēta liū extiterit tarde ma-
rito coniugabit: vel in p̄ia iuēntute senī desponsabit.
CEt si fuerit in duob⁹ q̄rtis occītalibus: copu-
labit tarde at cū vetula postq; in dies pcesserit.
CUnū ex q̄rtis occītalib⁹ est ascēdēs. z. ⁊ 3. ⁊ aliū est. 7. 8
⁊ 9. dom⁹: hec duo 4⁹ sūt in cōparatiōe natiuitatis: p eo q̄
sol est maioris pot⁹ ac dñi cūctis reb⁹ celestib⁹: uenit vt
oēs p̄te habeāt q̄rtā s; mūdū in cōparatiōe solis: ⁊ q̄ in
his q̄rtis sol nō hēat vllā p̄te. Et uenit vt itelligas in hoc
loco: q̄ qñ acciderit in natiuitate viri ⁊ mulieris: vt sit sol ⁊
luna in q̄rtis orientālib⁹: ip̄e ⁊ ip̄a copulabunt in sua pueri-
tia vir cū puella ⁊ mulier cū puero. Et si ambo fuerit i q̄-
tis occītalib⁹ copulabunt nati i senectute vir cū vetula: ⁊
mlier cū sene. Et si luna fuerit i natiuitate viri in aliq; q̄rtis
orientāliū ⁊ sol in aliq; q̄rtis occītalium: copulabit vir in se-
nectute sua cū puella ex puellab⁹. Et si luna in natiuitate ali-
cui⁹ mlieris fuerit in aliq; q̄rtis orientāliū: ⁊ sol in aliq; q̄-
rtis occītalium: copulabit ip̄a mlier postq; pcesserit i dies
viro. Et h̄ mō p̄igit mibi h̄z natiuitatē meā eo q̄ luna erat
in 4⁹ occītali: tardauit coniugii meū circa. 30. ānos: ⁊ q; sol
erat i 4⁹ orientali mlieres q̄b⁹ copular⁹ fut: oēs puelle erāt.
CEt si in signo vnus fuerit figure: ⁊ in eo planetam
matutinalem inuenerim⁹: vni tñ viro tradetur.
CEt si fuerit in signo huius figure: ⁊ inueneris
in eo p̄taz matutinalē: copulabit cū vno viro.
CUult dicere q̄ qñ sol fuerit i natiuitate alicui⁹ mlieris i si-
gno vni figure: ⁊ applicuerit in ipso suo signo vni p̄te so-
li mlier nūq; copulabit plus q̄ vni viro. Et q̄ dixit: ⁊ iue-
neris in eo vnū p̄tā matutinalē: vult dicere q̄ copulabit cuz
puero: ⁊ si eū iueneris vesp̄tialē: copulabit cū viro magno
dieb⁹. v. g. si acciderit in natiuitate alicui⁹ viri q̄ luna iun-
gat trib⁹ p̄tis donec stetit in suo signo: quoz vn⁹ sit vesp̄ti-
nalis: ⁊ ali⁹ matutinal alter vō sub radys. Ille q̄ fuerit ma-
tutinalis signat q̄ ille vir copulabit cū puella: ⁊ ille q̄ fue-
rit vesp̄tinalis signat q̄ copulabit cū vetula: ⁊ ille q̄ fuerit
sub radys significat q̄ nunq; copulabit. Et debes sifr itel-
ligere per statū solis in natiuitatibus mulierum.
CEt si in signo duū corpoꝝ vel plurū figurarum ex-
titerit: aut in figura plus q̄ vni matutiali planete fue-
rit associatus: multos maritos habebit.
CEt si fuerit in signo duoz corpoꝝ vel figuraz
multaz: aut cū plus vno p̄tā ex matutialib⁹ p̄ci-
pationē hūerit i figura: copulabit vice mltā.
CUult dicere q̄ qñ sol fuerit i natiuitate mlieris in signo bicor-
poro vlt mltaz figuraz aut p̄cipat⁹ fuerit i suo signo: cū
pluri vno p̄tā: signat q̄ mlier copulabit mltā vice Et p
eo q̄ dicit: ex his qui sūt matutinales: notificauit nobis id
qd glosauit in cap. qñ fuit ante istd: ⁊ est q̄ signat in eo pue-
roz. Et ad huc rē alias vltra id qd tibi glosauit ⁊ est q̄ p̄te
matutinales q̄ sūt de h̄z solis: ⁊ signat magis mltitudis.
sifr itelligim⁹ p hoc q̄ p̄te vesp̄tinales signant in natiui-
tatib⁹ viroꝝ qñ aspererint se cū luna: mltis vicib⁹ copulari.

Tractatus

C Et si in figura solis saturnus associet: erit suus vir probus et iustus ac laboriosus.

C Similiter si participatus fuerit cum saturno: erit maritus bone legis: amator laboris.

C Conuenit quod hec participatio fit de bono aspectu: quia si fuerit de contrario nocebit.

C Si vero cum ioue sol societate habuerit: humilis erit et magnanimus. si autem cum marte: erit crudelis et nullius dilectionis: nec humiliabit se. et si cum venere: erit probus et formosus. Et si mercurio associatur: in rebus vite proficiet: et erit laboriosus.

C Et si habuerit participationem cum ioue: erit abstinentie bone: nobil cordis. et si cum marte: maritus erit fortis cordis: sine ullo amore: et superbus. et si cum venere: erit pulcher et lipidus. et si cum mercurio: erit perfectus in suis sciis: et factor multarum rerum.

C Hoc totum glossauimus: quando locuti sumus de luna.

C Sed si cum saturno venus fuerit: eius vir erit fessus: et a venereis actibus se continebit: et si cum ioue fuerit suus vir erit bonus et iustus: ac verecundus: et si cum marte: erit acute complexions: et circa venereos actus valde sollicitabitur. eritque fornicator. Et si cum mercurio permanserit: circa filios proprios erit valde pius.

C Et si venus participationem habuerit cum saturno: maritus erit fessus et pauce luxurie. et si cum ioue: erit bonus in lege sua: et verecundus. et si cum marte: erit complexions calide: superbus in luxuria.

C Hoc totum demonstratum est: in glossis preteritis.

C Quod autem superius diximus ex duabus quartis orientibus in sole intelligendum est esse dictum de duabus quartis: quare altera punctum ascendens: altera vero punctum occidens zodiaci circuli preedit. In luna vero de duabus quartis que sunt inter coniunctionem et uentionem quousque sit dimidium illius luminis hoc intelligere debemus. Ex duabus ite quartis occidentibus: illas que his predictis opponuntur intelligemus.

C Ad quod dicitur volumus in hoc loco de duabus quartis orientibus solis sunt duo quarta anteriora a puncto ascendens: et a puncto occidens zodiaci. Et in luna duo quarta que sunt inter coniunctionem et oppositionem dum sit dimidiata in luce: et duo quarta occidentalia sunt duo quarta composita duobus que predictimus.

C Ut quod aliquis addidit in margine libri per totum ratione glorie: et ille qui extraxit librum istum: posuit in textu: et sic ita remansit: quod per totum non est sicut uerba sua glossare in aliquo loco: imo sic fuit consuetudo sua includere uerba sua: sic fecit Ari. et unum cum alio coopire. Et postquam ita est: duo quarta orientalia et duo occidentalia sunt in luna secundum situm suum in mundo. et solis secundum situm suum in natiuitate: et hec res assilatur uana: ut sol habeat statum secundum natiuitatem et non luna. Et propter hoc intelligitur quod hec uerba fuerit scripta in margine libri. per totum ratione glorie: et postea posita fuerit in textu.

C Cumque luminaria uenienter adiuuicem in utraque natiuitate per aspectum associantur. in trino uel sextili se respexerint: proprie uero cum hoc fuerit ex tabula: et maxime cum uirilis natiuitate luna soli conuenienter in muliebri natiuitate fuerit associata: eorum coniugium nunquam dissoluetur.

C Actum huius coniugii erit in plus firmum et fixum si duo luminaria participationem habuerint in figura

in ambabus natiuitatibus tali participatione que fit concordantia: ita quod ambo sint de trino uel sextili: et maxime si habuerint cum cambiameto: et eo maxime si luna participationem habuerit in natiuitate uiri cum sole in natiuitate mulieris participatione concordantia.

C Ita scimus quod coniugium uirorum est secundum lunam in suis natiuitatibus: et mulierum secundum solem in suis natiuitatibus. Et quod bonitas et malitia mulieris et uiri similiter erit secundum statum in quo erit uenit. Et id quod conuenit nos in hoc modo monstrare est: quod sol et luna aspiciant se in aliquo natiuitate de trino uel sextili signat quod ibi erit amor et amicitia. Et si acciderit cum hoc quod ibi sit cambiametum: hoc est quod luna sese concordet cum sole in natiuitate uiri. similiter quod concordet cum sole in natiuitate mulieris: de bono aspectu. similiter quod sol in natiuitate mulieris se concordet cum luna: et plus quod sol sue natiuitatis concordet cum luna natiuitatis uiri de bono aspectu. Nam talis stellatio quibus ista significat amorem et amicitiam magnam: inter uirum et mulierem: et quod nunquam eorum sepabitur coniugium. Et postquam nobis dedit regulam amoris et amicitie: ac firmam metum et coniugium: uult dare nobis regulam discoueniencie et odii.

C Qualibet etiam occasione dissoluetur: cum predicta luminaria loca fuerint in signis que adiuuicem non colligantur uel que per diametrum sibi met opponuntur: aut ex tetragona radiatione sese respexerint.

C Et destruitur et perditur coniugium: pro eo quod accidat quando loca luminaria que diximus fuerint in signis discordantibus: uel fuerint in oppositione uel quarta.

C Uult dicitur quod quando sol et luna in natiuitate uiri uel mulieris fuerint discordati uenit cum alio uel fuerint in quarta uel in oppositione: hoc signat uirum quod erit solcero: et mulierem quod non erit firma cum uiris quibus fuerit copulata. Et manifestum est pro eo quod superius diximus: quod quando cum tali statu loco lune in natiuitate uiri participationem non habuerit loco solis in natiuitate mulieris: uir ipse mulierem illam abhorrebit: nec erit firmus nec stabilis ulla manerie cum eadem. Et si fuerit loco solis in natiuitate mulieris discordatus: cum loco lune in suam natiuitate: tali discordantia. Et similiter pro discordantia ad locum lune in natiuitate maris mulier propter illam abhorrebit maritum et non remanebit cum eo.

C Quod si ad luminaria que sibi met in idonea figura conueniant suos radios fortune direxerint: coniugium in ueris dilectione et iocunditate ac ualitudine permanebit. Et si ea respexerint infortune permanebit quidem: sed in litigio et odio ac damno.

C Et si parte fortune aspexerint luminaria accordata in participatione in figura: remanebit illud coniugium: cum uoluntate amore et perfectum. Et si ea aspexerint infortune erit perseverantia sua cum rixis causis: abhorrentia et perditione.

C Postquam sciuerimus quod coniugium erit firmum et amicitie aspiciemus si fortune testificant loco solis: et lune. Et si ita fuerit erit illud coniugium cum uoluntate et amore perfectum. Et si testificantur solummodo loco solis: erit uoluntas et amor mulieri et non uiro. Et si testificantur loco lune: solummodo erit amor et perfectus uiro et non mulieri. Et si testificantur infortune erit perseverantia illius coniugii cum causis: iudicis abhorrentia et perditione. Et erit distinctio huius status secundum distinctionem status primi. Et manifestum est quod quando fortune et infortune testificantur: res similiter erit mixta.

C Similiter etiam euenit in eorum qualitibus inconuenientibus. Nam si luminaria fortune testificantur: coniugium non omnino bono dabitur: sed post separationem reconciliabuntur: et cum dilectione durabilis.

ne durabiliter permanebunt. Sed si infortune testifi-
cēt eis: erit sepatio valde litigiola: et feritatis plena.
C Et si filii erit res in statibus in quibus non est pueniē-
tia nec firmitas: quia quā testificabunt fortune duo
bonorum luminaribus: non sepabit coniugium nec destruet
totaliter: sed erit sepatio in eo cum reditu: reminiscē-
tia et amore: amboque pseueratiū in bona voluntate:
et si testificabunt in eis fortune: erit sepatio per
vias quae occurrēt iter eos: et fugiet vnus ab alio.
C Quādo sciemus quod coniugium non erit stabile nec remanebit:
aspiciemus autem et si testificabunt fortune locis signorum signi-
ficabunt quod reditus erit et quod inter eos durabit amor et bona
voluntas. Et si testificabunt infortune: sine vlla fortuna: erit
sepatio sine reditu cum rixis et mēdacys. Et bene intelligimus
per haec verba quod si fortune testificabunt lune in natiuitate vi-
ri: amor erit ex parte viri. Et si testificabunt soli in natiuitate
mulieris: amor erit ex parte mulieris. filii si infortune testifi-
cabunt in illa viri: rixa erit ex parte viri. Et si testificabunt
in illa mulieris: rixa erit ex parte mulieris.
C At si solus mercurius cum eis extiterit: manifeste se-
parabunt cum inculpationibus et querimonijs. Quod si venus
cum eis fuerit: continget hoc propter adulterium vel
nigromantiam: seu propter huius similia.
C Et si mercurius fuerit cum eis: erit sepatio infama
ta et directa: et malo dicto generatiū. et si fuerit venus
cum eis: erit sepatio propter fornicationē vel facturas.
C Vult dicere quod quā mercurius testificabit cum infortunis si-
gnificatoribus separatiōis: ostendit quod separatio erit multū vi-
uulgata et diffamata cum accusatiōibus magnis. Et si venus cum
infortunis testificabit significatoribus ipsis ostendit quod separa-
tio erit pro parte fornicatiōis et facturarum et silius secretorum.
Hoc enim est iudiciū coniugij quod currit iter hoies bone fame
cum in fornicatiōe et luxuria boiuz vnus cum alio et mulierū vna
cum alia: et reb' oib' principibus ad luxuriam: in hoc multū
locutus fuerit Pto. quā locus fuit in moribus aie: vult da-
re hic regulas proprias quales ad hoc pertinent.
C Qualiter autem fiat matrimoniū per venereas atque martia-
les ac saturninas quietate demōstrabit. Nam si cum lumina-
ribus se pueniēter habuerit: erit coniugium idoneū et legitimi-
mū. habet etenim iter venerē et vtrunq; predictorum ptra-
rū velut quāda habitudo: ei autem respectus ad martē vxo-
rē iuuenulā fore demōstrabit: et inter eos est habitu-
do: quia vniu'scuiusque eorum exaltatio est in signo triplici-
tatis alterius: eius vero societas cum saturno: vetulam
vxo'rē fore significabit: iter quos est habitudo: quā
vtriusque domus est in signo triplicitatis alterius.
C Et coniunctiōes quales eueniūt quālicūque manerie:
puenit nobis cognoscere ac scire aspiciēdo ad ve-
nerē: martē et saturnū. Et si fuerint cum lumina-
ribus in bono statu: coniunctio erit cum rectitudine et
cum lege: quia iter venerē et predictos duos planetas
est attinētia: quā si aspexerit se cum marte aspectu
bono: signabit quod coniunctio erit cum puella. et attinē-
tia quae est iter venerē et martē: est quod exaltatio cu-
tuslibz eorum est in signo de trigono alterius. Et si
aspectū habuerit cum saturno: significat quod coniun-
ctio erit cum vetula: et attinētia inter eos exis est:

quia res vtriusque eorum est in trigono alterius.
C Itā demōstrauimus quod coniugium quod est secundum leges de iudicari
secundum statū lune et solis. Et ostendimus adhuc autem quod coniunctio quae est
sine lege de iudicari secundum statū veneris respectu martis et sa-
turni: cuius ratio est: quia venus signat luxuriā nālr: et est iter eaz
saturnū et martē attinētia quā dixit Pto. in vbiis istis. Et
postquam ita est puenit quod mars et saturnus habent in luxuria signa-
tionē: et est manifestū quod si hi duo pte: participationē habuerint
cum luminaribus bono aspectu erit coniugium secundum legē: et si non fue-
rit bono aspectu: signabit quod erit ibi fornicatio et similia.
C Quapropter venus cum marte qualitatem amoris
efficit absolute.
C Et propter hoc faciunt venus et mars res que
sunt in amorem.
C Venus est temperate complexionis tēdes pars ad frigiditatem
et humiditatem: et mars est male complexionis et valde fortis sic-
citatē et quā commiscens componit ex eis mixtio vna quae vtriusque
eorum alteri declinat. Et Pto. dixit quod exaltatio vtriusque eo-
rum est in trigono alterius. Et dixerunt alij quod gradus exaltatiōis
vtriusque est in gradu exaltatiōis alterius: pro quod signat figu-
ra quae fit de venere et marte: oēm rem que est in amorem.
C Cum quibus si mercurius fuerit: erit hoc manifestum.
C Et si fuerit mercurius cum eis: res erit diuul-
gata et detecta.
C Itā ostendimus: quod mercurius signat detectionē rei: quia demō-
strat virtutē solis in signis quia est circa eū: et defert ad alia si-
gna cum suo aspectu: quia semper cito vadit circūquaque soles: et
propter hoc puenit quod quā cas venere et marte participationē ha-
buerint in figura: significat amorem publicū et detectum.
C Si fuerit in signis quodam vtriusque coibus: vt capri-
cornus et pisces: significabunt quod proprie sorori vel
sue consanguineae coniugabitur.
C Et si fuerit in signis in quibus participationem
habent sicut capricornus et piscis: significat quod
luxuria erit cum sororibus et propinquibus.
C Vult dicere quod quā in natiuitate participabunt venus et
mars et fuerint in signis in quibus ambo habuerint dignita-
tem significabit quod luxuria erit cum sororibus et propinqua-
bus: ita quod vnus sit in capricorno et alter in piscibus: quia in his
duobus habent ambo dignitatem.
C Quod si in masculinis natiuitatibus in eisdem luna fue-
rit: natus cum duabus sororibus vel duabus consan-
guineis adinuenit venereos actus exercebit. si autem
in feminea natiuitate idem permanserit: eam duo con-
sanguinei vel duo fratres incestabunt.
C Et si in natiuitate viri aspexerint se cum luna: vir
ille iacebit cum duabus sororibus vel duabus propin-
quibus. et si se aspexerint in natiuitate mulieris:
iacebit cum muliere duo fratres vel propinqui.
C Vult dicere quod quā venus et mars in signis fuerint quibus ambo
participationē habuerint: et aspexerint se cum luna: significa-
bit quod vir iacebit cum duabus mulieribus que sint sorores vel
propinque. Et in natiuitate mulieris aspexerint se cum so-
le: significabunt quod iacebunt cum ipsa muliere: viri duo qui
sunt fratres vel propinqui.
C At si cum saturno venus extiterit: erit coniugium
idoneum: longoque tempore permanebit.
C Similiter si fuerit venus cum saturno: erit con-
iunctio cum voluntate durabilis.

Tractatus

¶ Quia ven⁹ est femina: et saturn⁹ masculus et ei⁹ complexio temperat⁹ cum ea: est iter eos sicut precipitatio magis: quia libra est dom⁹ veneris et sicut trigon⁹ et exaltatio saturni. Et cap⁹ coronus est dom⁹ saturni et trigon⁹ veneris: et propter hoc saturn⁹ cum venere temperat⁹ maiori temperamento illo martis et louis et veneris: quia dom⁹ martis sunt opposite domib⁹ veneris. Et postquam ita se habet in saturno: pertingit quoniam precipitatio fuerit cum venere: quod significet voluntatem coniunctionis et quod durabit.

¶ Cum quibus si mercurius manserit: erit cum his ad proficuum.

¶ Et si fuerit cum mercurio: res erit profectuosa.

¶ Hoc est quia domus mercurii sunt in trino domorum veneris et saturni.

¶ Quod si cum hoc etiam mars iterum cum eisdem fuerit: coniugium non erit firmum et eis nocebit.

¶ Et si fuerit in hoc cum Marte: non erit firma nec stabilis: sed nocibilis et zelotypia.

¶ Vult dicere quod si venus accordata fuerit cum saturno et similiter habuerit precipitationem cum Marte: significat quod res erit nocibilis: nec durabit: et hoc quia domus martis domibus veneris sunt opposite: et in .4. domorum saturni.

¶ Si autem eius qualitas eorum qualitatum assimilatur: mulier viro sibi contemporaneo copulabitur.

¶ Et si fuerit status suus talis: sicut ille solis: erit coniunctio mulieris cum magno viro dicitur sicut ipsa.

¶ Vult dicere quod quoniam venus fuerit in suis dignitatibus et figuris sibi convenientibus significat quod coniunctio que erit iter virum et mulierem erit senilis etatis.

¶ Si autem ipsa plus illis orientalis extiterit: viro se minori desponsabit: et vir uxorem se minorem subartabit. Et si magis occidentalis fuerit: mulier viro se seniori nubet: vir autem uxorem se antiquiorem desponsabit.

¶ Et si fuerit magis orientalis alijs planetis: copulabit mulier iuniori ea: et copulabit vir iuniori eo: et si fuerit magis occidentalis: copulabit mulier viro plurimum dicitur ea: et vir antiquiori eo.

¶ Hoc est regula quam scire possumus quod dierum erit vir aut mulier: et vult dicere quod si venus fuerit orientalis ceteris partibus copulabit mulier iuniori ea: et vir iuniori eo: et si occidentalis est.

¶ Item si venus ac saturnus in signis sibi coibus commorentur: ut capricornus et libra: erit coniugium iter sanguineos. Si autem huiusmodi predictae qualitates luna fuerit et in ascendente celine medio qualitas ipsa permanserit: natus cum matre vel nouerca seu matertera: mulier vero cum plebe propter: vel cum sue sorori filio: seu cum suo genere veneri militabit.

¶ Et si venus et saturnus in signis fuerit in quibus precipitationem habent: sicut est capricornus et libra: coniunctio iter propter quos erit. et si cum luna fuerit iste status: et acciderit in ascendente vel in medio celi: vir iacebit cum matre sua vel sorore sue matris: aut cum muliere propter sui: mulier vero cum plebe propter: vel cum sue sororis filio: seu cum suo genere veneri militabit.

¶ Vult dicere quod quoniam sciuerimus quod coniunctio acciderit iter propter quos inspicimus in natiuitatibus viros a luna: et si cum venere precipitationem habuerit: et mars cum venere et saturno: acciderit hoc in ascendente vel .10. significat quod vir ille cum matre sua iacebit vel cum amica seu cum muliere propter sui: et si in acciderit in natiuitate mulieris: iacebit cum muliere illa pater sui vel filius sue sororis: aut maritus filie sue.

¶ Quod si sol istius predictae qualitatis extiterit: et planete occi-

dentales fuerint: natus filie vel sui fratris: seu sororis nate: aut propter filium coniugis: incestabit cubilia. Mulier autem cum patre vel patruo seu matris viro delinquet.

¶ Et si sol fuerit cum statu quem diximus: vel fuerint planete occidentales: vir cum filia sua iacebit: aut cum filia sue sororis: aut cum muliere filii sui: et mulier iacebit cum patre suo vel fratre sui patris: aut cum marito sue matris.

¶ Vult dicere quod quoniam sciuerimus quod coniunctio erit in propter quos et iueniemus quod sol id precipitatio: et fuerint parte signa: tores in occidente: talis stellatio signat quod vir iacebit cum filia sua vel cum filia sui fratris: aut cum muliere filii sui. Et mulier cum patre suo iacebit aut cum fratre sui fratris: vel cum marito sue matris. Et ego vidi quandam qui iur ad terram aliam dimissa quaedam filia sua qua: in domo sua: et post multos annos redijt ad domum suam nec filiam suam cognoscebat et petijt mulierem cui copulari posset: et contraxit matrimonium cum eadem filia sua: vno non cognoscere alium: et post coniugium semper habuit filios de eadem: vix post longum tempus cognouerunt se: quod erat pater et filia: vix propter legem oportuit eos et diuortium celebrare. filii autem remanserunt: et ita completa fuit stellatio natiuitatis suae.

¶ Et si hec predicta qualitas non in signis vniuersis generis: sed in locis feminis fuerit: natus plus eam veneri decantabit: omnibus et modis agere et pati sibi nullatenus erit difficile.

¶ Et si status iste quem ante diximus non fuerit in signis nature vniuersis: et acciderit quod sint in locis femininis: natus erit multum luxuriosus: sine vere recundia: de leui mouebitur ad luxuriam facendam per quascunque partes poterit.

¶ Vult dicere quod quoniam venus precipitationem habuerit cum saturno vel Marte aut ambobus: et acciderit quod sit venus alterius nate ab ea: cuius est signum infortune et fuerint loca in quibus status venus femina signat quod natus erit fornicationis magne: per quamcunque parte poterit et quomodo sibi accidat. Et iam ostendimus in eo quod transiuit: quia signa vniuersis nature sunt mobilia: cum mobilibus et fixa cum fixis: et masculina cum masculinis: et filia. Et non intellegit quod vult dicere hoc de vna natura: quod est pro masculino et feminino: per accedens sicut est secundum signum ab ascendente. Et loca que sunt dignitates planetarum feminino.

¶ Si autem quarundam figurarum predicta hec qualitas extiterit: cum hoc est in veneris actibus turpiter peruersabit.

¶ Et si qua figura ex stellis fixis acciderit cum hoc statu significat quod natus erit magne pollutionis in luxuria.

¶ Vult dicere quod quoniam signatio nati fuerit ut sit magne luxurie: per quamcunque parte poterit: et vult iaceat vir cum viro vel cum muliere: vel alter iaceat cum eo: vel quod mulier velit ut vir iaceat ab ambobus partibus cum eadem: et quod ipsa sicut cum alijs mulieribus iaceat fricans eas erit res talis fortior et virtutis maioris si signatores isti fuerint cum figuris stellarum fixarum quales dicit.

¶ Sunt quidem hec figure principia leonis et arietis: necnon quod grece sile lre lambda vocatur. et hec est eius forma lambda cuius vna stellarum aldebaram appellatur: est et illud quod grece vocatur calcas: et est finis leonis: facies quoque capricorni inter easdem figuras numeratur. Et si hec qualitas in duobus primis angulis qui sunt orientalis et meridiana inuenta fuerit: erit in suis operibus manifestus: et ea in locis in quibus boies in vniuersis inueniunt reuelabit. Si autem in ultimis angulis qui sunt occidentalis et septentrio-

nalis fuerit : erit eunuchus : 7 varias calamo distin-
 guet voces : aut erit sterilis vel sine virge foramine.
Ube figure sunt anteriores partes leonis 7 arie-
 tis : 7 id qd dicitu est et bala : qd assimilaf laude
 grece lfe. 7 est talis figura λ : 7 est bec in q mo-
 raf stella fixa : q dicta e aldebarā : figura et q dca
 est in greco calcas : 7 est finis leonis : 7 de illis e
 et finis capricorni. 7 si fuerint isti star in duob
 angulis primis : qui sut oriēs 7 mediu celii : erit
 nat exuerecūdar in factis suis 7 deteget illd :
 7 labe ipsa iduct publice. 7 si fuerit iste star in
 alijs duob angulis vltimis : q sut occīdalis 7 se-
 ptentrionalis : erit castrat algoger : spadus : vel
 manerus qui filiū nō habebit : aut erit clausus.
Uult dicere q qñ star nati signauerint pollutionez ma-
 gnā in luxuria : 7 signatores fuerit in ascēdēte vel. 10. nat
 deteget scā sua mala publice 7 sine verecundia aliq : 7 si si-
 gnatores in accīte fuerit vel in 4. erit res sic in coopto : 7
 in pauco q nat erit castrat vel maner : 7 si fuerit mulier
 erit clausa. Et postq bi status sunt cū angulis isto mō : bñ
 itelligit q si fuerint significatores iter angulos q erit de-
 tectio : 7 ptrariū eius qd dixit fm q stant circa angulos su-
 per terrā 7 illos subrus terrā : 7 hoc mō erit sītr in sua cō-
 paratione ad solē in decrefcōne 7 ptrario eius qd dixit.
Sed si cum hoc in eis mars fuerit si masculus exti-
 terit : ei virga cū testiculis abscondet : 7 si fuerit fem-
 na : valde pfunda erunt sua muliebria.
Et si fuerit mars cū eo vir habebit virilia mē-
 bra incisa. 7 si fuerit mulier erit fricatix aliarū.
Uult dicere q quādo significatores mōstrauerit q na-
 tus castratus vel manerus erit clausus : 7 testificabitur eis
 mars : si vir fuerit mēbra virilia cōtracta habebit : 7 si fue-
 rit mulier alias mulieres fricabit.
In masculinis vō natiuitatib natoz qlitates in ve-
 neris actib ex marte gñalr nos iuestigare puenit b
 mō. Cū igit a venere vel saturno separaf ei q iuppi-
 ter testificaf : nat in coitu erit mitis 7 non imundus :
 nec veneri nisi solūmō a natura coactus militabit.
Et conuenit vt aspiciam in statu nati qui vir
 fuerit quō erit in luxuria p pte martis isto mo-
 do : ita q quādo parcipatus fuerit de venere 7
 saturno : 7 si testificabitur iuppiter : erit natus
 limpidus 7 bone abstinetie in luxuria : qz tantū
 diliget quātū nature expedit 7 non magis.
Uult dicere q quādo mars participatus fuerit cū satur-
 no 7 sītr venus ab eo 7 testificabit sibi iuppiter : monstra-
 bit in natiuib viroz res quas dixit.
Si autem cum solo saturno fuerit a venere prolon-
 gabitur : 7 in hoc erit piger 7 frigidus.
Et si acciderit q sit cū saturno solo : erit piger
 7 frigidus in luxuria 7 abstinebit se de illa.
Uult dicere q qñ mars sepauerit se a ioue 7 a venere 7 re-
 manserit accordat cū saturno solo : signabit tali pcordan-
 tia : q vir erit multū frigidus in luxuria nec eā voluerit.
O si veneri 7 ioui in figura associef leniter ad ista
 promouebitur : 7 magnaz inde voluntatem habebit :
 semetipsum tñ inde redarguet : 7 coercebit : a turpib

etiam 7 imundis sibi multū cauebit.
Et si participat fuerit in figura euz venere 7
 ioue : mouebitur cito ad luxuriam : 7 inde ma-
 gnaz voluntatem habebit : vincet eum volūtas :
 7 a turpibus se custodiet.
Uult dicere q qñ mars aspexerit cū venere 7 ioue in aliq
 natiuitate natus ille magnā habebit luxurie voluntatē : tñ
 vincet voluntatem suam : 7 custodiet se a fama mala.
At si cum sola venere vel cum ioue solo absq sa-
 turni aspectu fuerit : magnam stupri voluntatem ha-
 bere dicitur : 7 deliciose viuere cupiet.
Et si cum venere soluz fuerit vel cū ioue stan-
 do cum eo : 7 q cum ipsa nō sit saturnus : natus
 magnam voluntatem delectationū habebit : 7
 p quantā partem poterit se trahere ad vitia.
Uult dicere q qñ mars adiunxerit se veneri soli aut cū
 venere 7 ioue simul : vel euz ioue solo 7 nō testificabit sa-
 turnus in his figuris habebit nat magnā luxurie volūta-
 tē : 7 vterus 7 diliget eā multū : 7 faciet vel artabit q mane-
 rie poterit in faciēdo vitia 7 delectatiōes 7 ppter mar-
 tē q dat rōnē in tali manerie qualis ista : 7 crescit eā mul-
 tum : 7 pro eo q se lungit cū venere manifestū est qz iun-
 git cū ioue : quoniā iuppiter est cū cōplexione veneris.
Sed si alter eoz vespertinalis : alter vō matutina-
 lis fuerit : natus cum viris ac mulieribus coire desi-
 derabit : nec minus in vno q̄ in alio sollicitabit . Et
 si vterq fuerit vespertinalis : in mulieribus tñ vene-
 ri minitrat. Et si signa feminina fuerint : ipse forsī-
 tan ad turpes act supponet. Et si vterq matutina-
 lis extiterit : cum masculis solūmodo scelus illud per-
 petrabit : 7 si signa fuerint masculina : oibus modis
 circa masculos agere sollicitabitur.
Et si vnus duoz p̄tax vespertinalis fuerit 7
 alius matutinalis : amabit luxuriā masculoz 7
 feminarū : tñ nō plus vnū genus q̄ aliū diliget.
 7 si ambo vespertinales fuerint : diliget multum
 luxuriam ppte mulierum. 7 si in signis fuerint
 femininis : sustinebit q res eadez fieret de eo.
 7 si ambo matutinales fuerint : diliget pueros
 solūmodo. 7 si in signis masculinis : diliget ia-
 cere cum viris cuiuscunq etatis fuerint.
Uult dicere q qñ mars 7 venus fuerint accordati in na-
 tiuitate alicuius viri signabūt malū luxurie appetitū : 7 si
 eoz vnus fuerit matutinalis 7 ali vespertinalis natus dili-
 get iacere cū pueris 7 mulierib equalr. similr fm regulas
 p̄to. puenit vt sit q qñ vnus p̄ta eoz fuerit in q̄rto ma-
 sculino 7 ali in q̄rto feminino. Et si ambo fuerit vespertina-
 les dabunt nato magnā luxurie quātitatē 7 magis p̄zie
 cū mulierib nō cū viris. Idē erit si ambo fuerint in q̄rtis
 femininis. Et si in aliquo boz duoz statū fuerit mars 7
 venus in signis femininis dabūt nato magnā superationē
 luxurie in volūtate : ita q patiet fieri de seipso id qd facit
 de mulierib. Et si mars 7 venus fuerint matutinales : na-
 tus cū pueris amabit iacere solūmodo : 7 idē si in q̄rtis fue-
 rint masculinis : 7 si in aliq boz duoz statū fuerint ven-
 7 mars in signis masculinis natus diliget iacere euz viris
 cuiuscunq etatis fuerint : nec diliget mulieres.
O si ven magis occīdalis fuerit : cū vilib mulieri-
 bus 7 ancillis ac eis similib venereos act exercebit.

Tractatus

C Et si venus fuerit occidentalior: iacere diliger cū vilibus ⁊ seruab⁹ que sint ꝓtra eū ꝓ stirpe.

C Vult dicere q̄ qñ venus fuerit occidentalior marte: hora natiuitatis erit id qđ dixit: ⁊ idē itelligas in natiuitatib⁹ in qbus venus debilior erit marte. Vbi gra. si venus fuerit in 4. declināte: ⁊ mars in 4. ascendente ⁊ fuerit magis ipe dita a marte: significabit hoc idē. Et iam diximus multa vice q̄ omnia que dixit ꝓtolo. sunt regule ⁊ radices solū modo itelligas ⁊ iudices ꝓm eas.

C Si mars magis occidentalior existit: nobiliores se: aut maritatam vel suam dominā cognoscat.

C Et si mars occidentalior fuerit: diliger iacere cum mulieribus nobiliozibus eo: aut cum sua nutrice vel domina sua.

C Quādo mars occidentalior fuerit venere vel debilior loco significabit q̄ iacere diliger cū mulieribus nobiliozibus eo: aut cum sua domina vel nutrice.

C In femineis at natiuitatib⁹ venus est obseruanda.

C Conuenit vt similiter inspiciamus in natiuitatibus mulierum ad venerem.

C Vult dicere q̄ regula qua sciemus limpitates mulieris vel pollutionem suā in luxuria est q̄ ea accipiam⁹ ꝓꝓrie a statu veneris in sua natiuitate.

C Si ioui nanq; ⁊ mercurio in figura associet: erit in coeūdo mitis ac mūda: ⁊ si absq; saturno fuerit associata mercurio: magnā coeūdi voluntatē habebit: ⁊ illud valde facere desiderabit: sed tamē in maiori ꝓte se inde refrenabit ⁊ verebit: turpesq; coit⁹ ꝓꝓponet. Vbi si cū marte solo fuerit: vel ei in figura associet: venereos actus ⁊ multum exercebit: ⁊ maximaz exercendi voluntatem habebit. At si cum eis iuppiter fuerit ⁊ mars sub radijs extiterit: rem cum seruis ⁊ miseris hominib⁹: vel cū extraneis sui generis habebit: sed si sub radijs venus extiterit: cū nobilibus vel suis dominis meretricabitur.

C Ita q̄ si cū ioue ⁊ mercurio ꝓꝓicipationē habuerit in figura: erit mulier limpida: bona: ⁊ abstinentie bone in luxuria. ⁊ si saturnus nō testificatur ei ⁊ se concordauerit cū mercurio: amabit mulier luxuriam ⁊ inde magnam voluntatē habebit: abstinebit tamē ⁊ se custodiet a re turpi. ⁊ si fuerit cū marte solo: vel secū ꝓꝓicipationem habuerit in figura: mulier amabit multuz luxuriam: ⁊ petet simistr multuz eam. Et si fuerit iuppiter ⁊ mars sub radijs cum eis: mulier iacebit cum seruis vilibus ⁊ pauperibus in sua stirpe. ⁊ si fuerit venus sub radijs: iacebit cū viris altis vel dño suo ꝓꝓ parte fornicationis.

C De sūt due regule docētes id qđ ante dictū fuit. vna est quādo venus cum marte fuerit accordata in natiuitate: ⁊ ꝓꝓicipationē habuerit iuppiter cū eisdem marte existēte ipsi debilioze. nā hoc significabit q̄ mulier iacebit cū vilibus viris. Alia est q̄ si venus fuerit in hoc statu debilior marte: significabit q̄ iacebit cū altioribus ea: vel cum suo domino ꝓꝓ parte fornicationis.

C Si autem hi planete in locis vel figuris femininis fuerint ꝓꝓrie in hoīum costu sollicitabitur.

C Si bi ꝓꝓte fuerint femint in locis suis vl i suis

figuris: amabit multuz iacere solūmō cū viris.

C Isti ꝓꝓte quos dixit sunt ven⁹ ⁊ mars: ⁊ qñ sūt vesperinales vel in q̄rtis cadentib⁹: vel in signis femininis ꝓꝓinent ad femineitatē: ⁊ signant q̄ diliger multū luxuriā viroz: sic signat in natiuitate viroz q̄ multū diliger mulieres.

C At si masculini fuerint in mulierū concubitu valde conuersabitur. q̄ si saturnus his qualitibus associetur: erit horrida.

C Et si fuerint masculini diliger mulieres fricari: ⁊ inde magnā voluntatē habebūt: ⁊ si saturnus se accordauerit istis statib⁹ antedictis in figura ⁊ fuerit femininus: similiter dabit rationē in pollutione ⁊ vilitate luxurie.

C Predicti status sunt quos dixit ꝓꝓol. in ꝓꝓicipatione veneris cū marte: in natiuitate mulieris: ⁊ q̄ quādo acciderit saturno q̄ aspiciat in quolibet illoꝝ statuū eo exite feminino signat q̄ status ille est cum magna pollutione ⁊ turpi: sicut iacere secum ex parte posteriori: aut fricari se cū alijs mulieribus: vel instrū facere simile illi viri.

C Si fuerit orientā ⁊ masculin⁹ i solario stuprū affectabit: vel viros q̄s ex solario respexerit: adamabit.

C Et si fuerit orientā masculinus: erit mulier aspiciens ad loca alta ⁊ superiora: aut capietur eorum amore qui sursum inspicient ad solaria.

C Vult dicere q̄ qñ saturnus fuerit masculinus ⁊ accordauerit se cū venere ⁊ marte in quolibet illoꝝ statuum quos dixit significabit in illo statu q̄ mulieres a solaris aut viros aspicient ⁊ itelligēt se in eis: ⁊ eos diliger cā inspicienti in altū: ⁊ itelligim⁹ ꝓꝓ hec vba q̄ significat ē q̄ mulier ꝓꝓarādo se ad solaria: vult oñdere id qđ tenet i vilitate.

C Iuppiter at semp bec impedimēta mitigabit: mercurius vō iuuabit eoz dteccōes: ⁊ iuuabit eoz turpia.

C Et iuppiter similiter iuuat ad bec mala vicia emendanda: ⁊ mercurius adiuuat ad ea detegēda: publicanda: ⁊ manifestanda.

C Vult dicere q̄ qñ iuppiter aspererit venerē ⁊ martē in natiuitate alicuius viri vel mulieris malicias in luxuria multuz emendat: ⁊ si aspererit mercurius: significat deteccionē ipfarum maliciarum ⁊ augmentū in illis.

C De filijs.

Cap. 5^m.

Dixit Daly.

Jam diximus q̄ in hoc caplo cōplect iudiciū eoz qui bus gubernatio domus completur.

Quoniam de filijs ꝓꝓt matrimoniuꝝ sublequēter tractandū est planetas qui in loco zenith capitū nostroz: aut in loco sequēt qui est fortune vel in loco qui bis in figura associatus extiterit nos obseruare cōuenit: q̄ si in hoc non inuenerimus planetas qui eis per diametrū opponentur considerare debemus.

C Et ꝓꝓtq; iudiciū filioꝝ sequit iudiciū coniugij: conuenit vt inspiciamus ad planetas existētes in loco zenith capitū nostroz ⁊ ad locū qui sequitur illū: ⁊ est locus fortune: aut ad locum ꝓꝓꝓicipantē cū illis in figura: ⁊ si hoc non inuenimus: cōuenit vt accipiamus planetas in suo opposito super diametro existētes.

Locus

Locus qui est genitib' capitū n'roz est. 10. dom' : 7 loc' g eā legē ē. 11. dom' : q' est dom' fortune : 7 regnula q' sciem' factū filioz est accepta a pl'is ex'itib' in locis p'icipatib' cū eisdē : sicut est ascēdēs 7 7^a domus : qz vtraqz earū participabit cū. 10. 7. 11. 7 si nō inueniē' in istis locis aliqū planetaz : aspiciēmus si quos iueniē' i domo 4ª vel 5^a : 7 accipiēmus inde filioz significatiōē.

Lunam etiam iouē atqz venerem in dandis filiis : solem vō 7 saturnum ac martem in denegandis vel in eorum paucitate cōsiderabimus.

Et luna venerē 7 iouē iudicabim' : in dando filios : solē 7 martē : 7 saturnū in auferendo.

Uult dicē q' qñ fuerit in. 10. vel. 11. aut in loco p'icipatē cū eis : vt 5ª vel 4ª aliqui ex planetis infortunis qui sūt sol mars 7 saturnus : si fortes fuerint : significāt q' natus nullū habebit filiū : 7 si habuerit erūt debiles 7 pauci filij.

Mercuriū aut cū vno eoz : cum illo videlicet qui ei in figura associatur : q'cunqz fuerit constituēmus.

Et dabim' mercuriū participatōz cum quocunqz eorum qui secum participet in figura.

Si mercuri' p'icipatiōē habuerit cū fortunis erit fortuna : 7 si cū ifortunis ifortuna : 7 qñ fuerit in aliquo ex locis filioz 7 fortunaz significabit filios : 7 si infortunam ecōtra : vel mortem eozum.

Qui si fuerit orientalis : dabit ei filios : 7 si occidentalis extiterit eos auferet.

Et si fuerit oriētalis dabit filios : 7 si occidēta lis significat filios nō habere.

Uult dicere q' mercuri' qñ fuerit oriētalis ex'is in locis filioz dabit filios : 7 si occidēta in eis signabit filios non b'z : 7 bene itelligit ex hoc q' si fortune 7 ifortune fuerint in locis filioz significabūt dare filios 7 auferre postea.

At si datores pl'te fuerint soli erit ei vnus filius.

Et si planete dantes filios fuerint soli erit ei vnus filius.

Pl'te dantes filios sūt luna iuppiter 7 ven' : 7 mercuri' 7 qñ fuerit in cōple fortunaz 7 oriētalis : 7 id qd dicit 7 fuerit soli : vult dicē q' qñ nō sit in 10ª vel 11^a ab ascēdēte nec i duabus domib' opp^o 10^a 7 11^a q' sūt 4^a 7 5^a nō signabūt filios : 7 qz filios nō signabunt natus erit singularis 7 solus.

Qui si fuerint in signis duozum corporum femininis : erunt due.

Et si fuerint in signis bicozporibus 7 femininis erunt due filie.

Uult dicē q' qñ aliqs pl'taz dātū filios fuerit in aliq' locoz filioz 7 i signo femino bicozporo filij erūt femie due.

Simil'r si in signis multoz filioz : vt pisces : cancer : scorpius fuerint : duo vel plures nascentur. Si autez masculini fuerint in signis 7 in figuris quas habent respectu solis : qd nascet' : erit masculini sexus.

Et si ēt fuerint in signis ml'tis semis : sicut sūt pisces : cancer : 7 scorpius : filij erunt duo vel plures. Et si fuerint in signis 7 figuris masculinis respectu solis : erunt filij masculi.

Pl'ta dans filius si fuerit in signo vnus figure signabit vnum filiū : 7 si in signo bicozporo significabit duos : 7 si in signo feminino : filiam significabit : 7 si in signo masculino significabit masculū. Similiter si fuerit matutinalis : 7 in quarto masculino significabit masculū. Et si vespertinalis 7 in quarto feminino significabit feminam.

Et si fuerint in signis 7 figuris feminis : id qd nascet' : femini sexus eē nō dubitabit. Et si sup eos infortune vicerint : vel in signis sterilib' fuerint vt in leone 7 v'gine : filius qdē erit ei : s' ifortunabit 7 nō viuet.

Et si fuerint in signis femininis vel in figuris femininis filij erūt femine. Et si in eis vicerint ifortune vel fuerint in signis sterilibus sicut leo 7 v'rgo : nascet' ei filiū 7 nō durabit.

Uult dicere q' si aliqua ifortuna eleuata fuerit sup planetas dantes filios 7 significātes vnū filiū vel magis vno vel fuerit in signis māneris habebit filium : nō erit ifortunatus 7 infirmus : ac morietur.

At si sol 7 ifortune p'dictis locis dñent 7 nō resperint fortune : hoc signat q' nō erit ei filius : 7 si in signis masculinis vel sterilibus existant 7 sup eos ifortune vincant : eū nullum filiū habiturū significabunt.

Et si sol 7 infortune fuerint in istis dñati p'dictis locis 7 fuerint in signis masculinis vel māneris : lz eleuate fuerint super eos infortune nō habebit filios v'lo modo.

Loca añ dicta sūt 10^a 7 11ª dom' 7 q' p'cordāt cū eis : q' ē ascēdēs : 7. 7. 7 eoz opposita q' sūt 4^a 7 5ª dom' : qñ si infortune fuerint in his locis : vel ēt sol nulla cū eo ex'ite fortuna signabit filios nō b'z. S'lr si fuerit ibi mercuri' ex'is de cōplone ifortunaz vel occidēta : 7 docet nos p' hoc dicitū q' signa masculina significant paucos filios : 7 femina multos : 7 ppter hoc puenit q' planete significantes nō habere filios sūt i signis masculinis 7 māneris : licz aspiciāt eos fortune : 7 erit hoc qñ nocuerit 10^a 7 11ª domus.

Et si fuerint in signis feminis vel multoz filioz : aut eis fortune testificate fuerint : ei filij qui mendā aliquā patiet vel qui breuē viuet tpe nuntiabunt.

Et si fuerint in signis feminis vel multi semis aut eis testificabunt fortune signabit natus b'z filiū pestilētiā habiturū : vel qui parum viuet.

Doc totum demonstratū est per glosas precedentes.

Et si vtraqz alaz in signis filios designatibus partē habuerint oēs vel qdam ex illius filijs ab hoibus abhorrebunt : cui' rei quātitas fm maiorē planetaz fortitudinē super alios aliqñ alaz testificantium apparebit : sit p'tigerit q' eoz maior vis sit fm planetaz multitudinē vel fm maiores auctoritates : aut q' sint plus orientales vel p'p'iores angulo seu altiores vel ad angulos ascendentes.

Et si duo haiz hūerint in signis dantib' filios dignitatē : signabūt filios abhorribiles 7 deiectos oēs vel ptē eoz : 7 q'litas hui' erit p'z meliorationē 7 auatagiū pl'taz testificantium vni haiz magis q' alteri : si acciderit posse p' ml'tos pl'tas auatagiū inueniri : vel pp' magnā fortitudinem quā habeant : aut q' sint orientales 7 maioris altitudinis : vel q' sint ad ascendentes.

Unū ex haiz ē pl'te dātes filios. aliū illi q' auferūt : qz qñ haiz duo p'icipant in figura in signatiōe q' vn' det filios : 7 ali' auferit : aspiciē' si iueniēmus q' pl'ta dans testificat auferēt : fili' erit abhorribilis 7 deiectus : 7 si iueniē' q' ei nō testificet pl'ta auferēs : fili' erit dilect'. S'lr si testimonij auferētis fuerit p'liū : signabit mortē filij : 7 g'ialr de

Tractatus

bes inspicere anātagiū ⁊ meliorationē quā hz vn^o sup aliū in
q̄titate p̄taz aut in fortitudine po^o vl^o in suo situ i mūdo:
aut i suo situ i natitate: sic m̄storiēs dixim^o: ⁊ iudicabim^o
p̄ illū q̄ magis vicerit: ⁊ h̄ ē manifestū p̄ glosas p̄cedētes.
Et si p̄fatorum signozū que filios dant domina-
trices stelle in suis locis sibi proprijs orientales exti-
terint: natus erit potens magni que nominis.
Et si fuerint planete domini: signozū dantium
filios: illi quos añ diximus orientales in p̄p̄ijs
locis: filius erit nobilis ⁊ magni p̄terij.
Quod dicit q̄ qñ aliq̄ p̄ta dat signationē in natitate van-
di filios: ⁊ scire voluerim^o statū filiozū q̄lis erit: inspicim^o
gubernatorē loci illozū p̄tarum dantium filios: ⁊ videbim^o
in q̄ statu ē: si fuerit fortis ⁊ oriētalis: filius erit nobilis ⁊
magni p̄terij: ⁊ si ita nō fuerit: erit filius fm̄ illud.
Si occidentales aut in locis alaijs sibi cōtrarie fue-
rint: natus erit miser ⁊ ignotus. Et si bore partiq̄ for-
tune alligent: natus vsquequo ducat vxozē remane-
bit ⁊ a parentibus diligitur: ⁊ eozū heres efficietur.
Et si fuerint occidentales aut in locis p̄trarijs
suo hāz filius erit vilis ⁊ modici p̄terij. Et si fue-
rint accordati cū bore ⁊ cū p̄te fortune: fili^o erit
a patre suo dilect^o ⁊ durabit donec matrimo-
niū faciat ⁊ hereditabit subam patris sui.
Quā dicit si fuerint accordati dicit pro p̄tis gubernato-
ribus locozū aliozū p̄tarū dominātiū filios. Et dicit ita q̄
si isti gubernatores se accordēt cū ascēdente ⁊ p̄te fortune
q̄ filius viuet ⁊ eū diliget pater suus: copulabit ⁊ heredi-
tabit subaz patris sui. Dec aut p̄cordantia planetaz inter
ascēdēns ⁊ p̄tem fortune est q̄ se aspiciant de trino vel
sextili vel q̄ sint de hāz conuenientibus.
Quod si non sibimet inuicem colligent: vel sibimet in
cōtrarijs existant: natus erit litigator ⁊ summū odiū
super parētes accumulabit: ⁊ eozū male tractabit: nec
eis in hereditate succedet.
Et si discordati fuerint vel diuersi: fili^o erit cō-
tendens cum suis parentibus ipsiq̄ nocius:
nec bona hereditabit eozum.
Quā p̄te gubernatores quos dixit nō p̄cordauerint euz
ascēdente: nec cū p̄te fortune cōuenienti cōcordia: vel fue-
rit ascēdēs p̄ti fortune h̄iū filius odiet patrē nec suū he-
reditabit auere. Et p̄to. dedit h̄ nobis duas regulas p̄tra-
rias: vt sciamus id qd̄ mediocre fuerit inter has duas res.
Item si planete filiozū datores in figura conue-
nienter adinuicē associant: fratres se mutuo diligent
⁊ honorabunt. Sed si non colligant: vel in sui oppo-
sito per diametrum constituantur: natus fratruz ad-
uersitatis illatozū ⁊ auctozū existet.
Silr si p̄te dantes filios participaciones ha-
buerint in figura p̄cordata fratres se diligent: ⁊
vnus aliū honorabit: ⁊ si discordati fuerint vel
oppositi super diametro: filius abhorrebit fra-
tres suos: ⁊ p̄quiret qualr ipsos occidat.
Quando planete dantes filios fuerint p̄tes ⁊ se accorda-
uerint in p̄cipatiōe accordati: significat q̄ se diliget vn^o
scilz aliū. Et si malo aspectu se aspexerint: significat h̄iū.
Res aut filiozū p̄ticulares p̄ estimationē dep̄ben-
di p̄nt: cū planetā filiozū datorē in loco ascēdētis po-
suerim^o. Tunc etenim cuncta filiozū p̄ticularia que

admodū ex natiuitate sciunt: gñalr agnoscemus.

Res particulares filiozū: p̄teris scire per con-
siderationē quādo bene inspexeris in quolibet
eorum ad planetaz dantē filios: ita q̄ eū ponas
loco ascendentis: ⁊ scies cetera particularia fi-
lioꝝū gñaliter sicut per natiuitatem.

Si tu intellexisti caplm p̄^m ⁊ z^m ⁊ glosas q̄ transiuerunt nō
egebis glosa in hoc qd̄ dixit: ⁊ si nō intellexisti inspicias ad
has glosas ⁊ intelliges. Qd̄ aut vult in hoc loco mōstrare
est q̄ euenit in natiuitate mea: inspexi ⁊ inueni iouē in 10°
⁊ in. z. d. gradu capricorni aspicientē se cū luna ⁊ saturno:
⁊ hoc signabat q̄ haberē filios: ⁊ q̄ morerent: qz saturn^o
erat cū iouē in 10° domo ⁊ iuppiter erat in signo femino ⁊
luna similr: significabat q̄ eēt magis vno: ⁊ q̄ eēt p̄tes
femine. Et qz iuppiter erat oriētalis signabat q̄ haberēz
aliquē masculū: ⁊ sic habui. 3. filios: vnū masculū ⁊ filias
duas ⁊ oēs obierūt. Erat at gradus ascēdētis natiuitatis
masculi circa gradū saturni in mea natitate: ⁊ pp̄ h̄ mor-
tuus est cito: ⁊ erat gradus ascēdētis vni^o femie in piscib^o
in sextili iouis i mea natiuitate: ⁊ in trino mee lune: ⁊ erat
sol hyleg in signo capricorni: ⁊ erat gradus ascēdētis al-
terius femine in capricorno: ⁊ h̄ est mirabile pp̄ h̄ q̄ scri-
pōt q̄ natiuitates semp se cōcordant vna euz alia: ⁊ diui-
dunt in p̄ticularib^o rebus: ⁊ pp̄ h̄ p̄uenit q̄ h̄eat mā iudi-
ciū vlt ⁊ particulare de eo q̄ dat nā plus q̄ lex. nā audies
mlta vice q̄ dicit p̄ boies p̄i meus fuit talis: ⁊ ille ali^o ve-
nit de p̄mo mō nobili: ⁊ ille alius de tali ⁊ tali p̄gentē ⁊ si-
milia. Et silr inuēta est p̄cipatio ista in p̄m̄cys q̄ q̄libz
p̄uincia h̄z d̄ firmamēto locū p̄p̄iū cadētē i suo directo
q̄ dat gēti ibi morātū aliq̄ p̄cipationē ⁊ similitudinē i mul-
tis reb^o: ⁊ iā distingim^o h̄ in glosis p̄cedētis p̄tis secūde.

In amicitijs ⁊ inimicitijs. Cap. 6^m.

Dixit Daly.

Profectum qd̄ facit in hoc caplo cui homini cō-
ueniēs est associari: ⁊ qui retinēdus
est a societate pro inimicitia eius.

Qualitates qdem amicitie ⁊ inimicitie: q̄
rū q̄ durabiliores sūt amicitie ⁊ inimicitie
nuncupant. Que vō min^o sunt durabiles
in alio applicationes ⁊ repulsiones. cōmu-
nes appellantur.

Status qui est de amore ⁊ odio qui dicit^o est
amicitia ⁊ inimicitia: ⁊ de hoc id qd̄ est maius
⁊ maioris temporis: ⁊ dicitur ei qd̄ est minus
⁊ minoris p̄tis tēporis habere vita in vno: aut
q̄ cito discordent vnus cum alio.

Pstolo. diuisit in v̄bis istis amorē in duas p̄tes ⁊ di-
xit q̄ ille q̄ durat maiori tpe est dicta amicitia:
⁊ q̄ est minoris t̄pis est dicta societas: diuisit silr abhor-
rentiā in duas partes: ea que longo tēpore durat est dicta
inimicitia: ⁊ que durat modico tēpore est dicta remotio.

Caliter inuestigare cōuenit. In illis igitur qualita-
tibus quas in rebus maioribus consideramus: loca
que in vtriusq̄ natiuitate dñio p̄tari magis conueni-
unt. i. loca solis ⁊ lune: ac ascēdētis ⁊ partis ⁊ fortu-
ne nos obseruare necesse est.

Cōuenit vt p̄gram^o hoc mō: ⁊ est q̄ si fuerit i
reb^o magnis: inspiciam^o ad loca h̄ntia mai^o vis
p̄ncipiū in duab^o natiuitatibus: ⁊ hec sunt lo-
ca solis ⁊ lune ascendentis ⁊ partis fortune.

Consum est p hec verba: q iudiciū amicitie z inimicitie acceptū est a locis quoz pncipalib⁹: z sūt loc⁹ solis z lune ascendēis z partis fortune. Et si in natiuitatib⁹ amicorū iter h⁹ p cordātia fuerit amiscabilis erit amor isepabil iter eos: z si fuerit iter bec i natiuitatib⁹ inimicorū h⁹ia: vel aspe/ et⁹ malus inimicitia sp durabit: z h⁹ est id qd te docet pto.

Clā cū bec oia i eodē signo fuerint: vel ptiz seu vlr loca cōmutauerint. Maxie aut cū inter vtraq ascen dēs fere decē septē gradus extiterint iter eos amorē firū: qui nec separabit nec turbabit: fore dicem⁹. Si aut in locis q adinuicē nō colligant: vel que sibi per diametrū opponunt rotauerint: sūme discordabunt: vel sibi inuicem longo tempore aduersabunt.

CIta q si bec fuerint in vno eodē signo vel fue rint i locis vnitatis: bec oia vel plura eoz z ma xime si fuerint inter duo ascendētia quātū decē z septē gradus erit iter eos amicitia firma val de: q nūq̄ tollēt: mutabit nec destruet. Et si in locis fuerint discordatis vel in locis de opposi tione sup diametrū accidet inter eos inimicitia magna valde z cōtrarietas lōgo tpe duratura.

CQuā be res quoz pncipales fuerint in natiuitatib⁹ duoz rū amicorū in vno eodē loco. v. g. q locus solis vn⁹ sit idē met loc⁹ alteri⁹: z loc⁹ lune vni⁹ ipse idē loc⁹ alteri⁹: z ascē dēs vnus: ipmet ascēdēs alteri⁹. Silr ps fortune q sit eadē isto mō z eodēmet loco. Et si fuerint diuersi cū can/ diamēto: h⁹ est q sit locus solis vni⁹ idē locus lune alteri⁹: z locus lune vnus idē locus solis alteri⁹. Et locus ascēdē tis vnus: idē locus ptis fortune alterius: z locus ptis for tune sit idē ascēdēs alterius: qz qn be res sic fuerint sūt lo ca mutata. Et pto. ponit terminū in bis reb⁹ qn fuerint in vno signo: vel qn fuerint mutata q sit elongatus vnus ab alio. 17. gradus vel vnus: qz tū sicut istd est res pueniēs. Id aut totū qd dixit pto. cū tāta glofa intelligi nō pōt.

CAt si in neutro istoruz modoz: sed solūmodo in si gnis que vicissim associant extiterit.

CEt si non fuerint in aliqua manerierū barum quas diximus: ramen sint proprie in signis ha bentibus participationem in figura.

CUna maneries est q dat amicitia durabile: alia q dat du rabile inimicitia: z hoc est qn loca rerū pncipaliū sūt h⁹ia z signa pncipalia in figura sūt q aspiciūt se de opposito. 3⁹ vel quarto aut sextili sicut diximus in pma pte.

CSi ex trino vel sextili sese respexerint minor inter eos erit dilectio. Si aut ex quarto sese viderint: mi nores iter eos discordias fore nō dubitamus.

CQui si būerint pncipationē de trino vl sextili amicitia erit minor: z i q̄rta inimicitia minor erit.

CQd dicit de pncipationē: dicit pp quatuor loca pncipalia: q st sol: luna: ascēdēs: z ps fortune: ita q nō hāt pncipatio nē in ambab⁹ natiuitatib⁹ hāc pncipationē quā volo glo/ sare. Et erit q sit locus solis in natiuitate in trino loci solis natiuitatis alterius: z silr de oibus alyz duob⁹: z est de sex tili z de q̄rta. Et illi q sūt in tertio in suis natiuitatib⁹: vel sextili dāt minozē amicitia q si eēt in eodē loco: vl in lo cis mutatis sic ante dixit: z q sunt in q̄rta in ambab⁹ nati uitatib⁹ dāt minozē inimicitia: q si eēt p̄trary: in ambab⁹ natiuitatib⁹ vel q se nō aspiciāt: z bec res crescit z mi nuif h in status pncipationis. Et pto. hoc tibi mōstrabit.

CIta q qnq̄ in eoz dilectioē verborū abscissiones

intercident: z se alternatim participent. bec autem contingent: cum infortune per figurarum loca trāsi bunt. In discordia vō par z concordia etiam cū for tune per figurarū loca discurrerint interponēt.

CIta q accidet aliq̄n in amicitia verborū inbibitio inter amicos: z hoc erit qn transibunt infor tune per locū: z accidet in inimicitia aliquādo par qn transibūt fortune p locū aspectus

CUult oīe q qn sciem⁹ q amicitia debilitabit iter ami cos erit pp ambulationē ifortuna: qn transibūt p loca q dederint amicitia: z si fuerit amicitia firmata nō poterūt eam auferre. Similr qn sciem⁹ q inimicitia est inter ini micos debilis z ad remouendū debilis: z inueniem⁹ aliq̄ vice q fortune trāseūt per loca inimicitie iudicabim⁹ q inimicitia ipsa reuertet in amorē z pacem.

CQuapp qm amicitie inimicitieq̄ modus: trib⁹ mo dis existit. i. q istaz duarū qlitatū dñi hoc ex natiuita te vl cā lucri z dāni: seu pp irā z gaudiū facē cogūf.

CEt qz maneries amoris z inimicitie sunt tres: ita q illi q sūt in duob⁹ statib⁹: pro qbus se dili gēt vn⁹ aliū pro volūate quā ad se habebūt: vel qz erunt de vno p̄silio: ppter pfectum vel dam nū: aut pro delectādo se in vno vel pro tristitia.

CIlli q se diligūt z odiūt sūt tot maneriez quoz sūt res q bus se amāt vel odiūt. nā glibet eoz hz rōnē vnaz q dili get vl odiet: z res būane qb⁹ amor z inimicitie veniūt sūt 3. p⁹ est pp volūatē quā hāt p cordātē in vno. z⁹ est pp pfectū vel dānū. 3. est pp dilectationē quā de altero vn⁹ hz vel p eis h⁹ia: z pp h maneries amoris z inimicitie sūt. 3.

CCū bec oia p̄fata loca vel eaz quāplima adinuicē assilabunt: amicitie ex his oib⁹ sp̄eb⁹ cōgregabunt. si at adinuicē nō cōuenerint: inimicitie ex eis colligē tur: h si eoz dilectio pueniētia vel pueniētie h⁹ia iter duo tm loca luminariū fuerit: necia ide dilectio pro creabit: que vera z sūma amicitia dicit: in qua max me cōfidēdū est. Inimicitia vō necessaria z q̄s pōt eē deterrima que nunq̄ cessabit inde nascetur.

CQuando oēs res vel plures earuz fuerint ac cordate: dabunt amorē: z qn fuerint discordate: vna. s. cum alia: dabunt inimicitia: z si fuerit cōcordia vel cōtrariuz inter luminaria sola: erit amor p cōcordia z volūate: z bec est amicitia bona in qua p̄fidere posset homo z est inimici tia mala multū que nullo tpe destruetur.

CLoca q dicit sūt loca luminariū z ascēdētis: z ptes for tune z si loca duoz luminariū fuerint accordata in dua bus natiuitatib⁹: dabūt amicitia inter ipsos suos pro p̄cor dia ac pro recapro: z bec est amicitia bona de q dz hō p̄si dere: z erit tant⁹ amor quanta iter duo luminaria fuerint p̄cordātia: z si loca luminariū fuerint discordata vel h⁹ia: vel q se nō aspiciant: dabūt inimicitia: z erit h inimicitia inter eos p discordia z recapro. z talis inimicitia est mala multū: qz nunq̄ remouet. Et pto. oedit nobis in hoc dī cto p̄mam maneriem amoris z inimicitie.

CItē cum ipsoz conuenientia vel eius contrarium inter duo vtriusq̄ partis fortune loca fuerit: q inde perficietur: causa lucri vel damni pueniet.

CSilr qn fuerit p̄cordia vel cōtrariū inter loca

Tractatus

ptis fortune erit hoc pro pficuo vel amissione.
C Quia loca pti fortune fuerit accordata i duab⁹ natiuitatib⁹ amor erit iter eos ta p lucro q³ p auere: vel p re qua³ habebit: vn⁹ de alio: r q³ bec loca d³ria vel discordata fuerint in duab⁹ natiuitatib⁹: hoc dabit inimicitia r mala voluntate iter eos: p dano qd eueniet vni ab alio: vl p pditioe: r h est ro amoris q erit de pficuo: r inimicitie q p dano.
C Et si fuerit inter duos ascendentes id quod efficitur ppter iram r gaudiu euenire dicemus.
C Et si fuerit inter duo ascendencia: erit pro delectatione qua vnus habebit de alio.
C Hoc manifestum est r glosa non eget.
C Modos quoq; locoz in qbus bec figure societas existit: r id et qd super ipsa eleuat: necno r planetas qui ea respererint: nos obseruare conuenit.
C Et cotingit vt inspiciam⁹ ad loca in qb⁹ cadit participatio figure r q inspiciam⁹ quis eorum eleuat super ea: r quis ptra ipsa aspiciat.
C Postq; vedit nob tres rones amicitie: r alias. 3. inimicitie. vult ad huc dare nobis qs status erit in qlibet eaz dices ita. Regla h⁹ e accepta a statu locoz qtuor signatoz.
C In natiuitatib⁹ eni in qbus planete q sup cois figure loca eleuant i eode fere signo fuerint: vel in eo qd sup illis eleuat occasioe amicitie r inimicitie i sua fortitudine r durabilitate ac sinceritate illis eleuatis planetis nos assignare puenit. In natiuitatib⁹ at in qb⁹ planetaz aspect⁹ fructuosus r idone⁹ appebit occasioe fructus amicitie r meliorationis inimicitie planetis ea respicientibus attribuere no disconuenit.
C Ita q natiuitates in qbus erut pte exaltati super loca figure picipate sint in vno signo vl circa: vel in illo qd eleuat eis: ad illum pmet fortitudo amoris r inimicitie: r sua firmitas r natiuitates in qbus erit aspectus planetaz bon⁹ r p⁹stabilis cotingit pp ipsos planetas iudicari in pfectu r bonitate amicitie vel inimicitie.
C Vult dicere q pte q fuerint sup loca pncipalia exaltati: r acciderit q sint in vno signo vel circa in ambabus natiuitatib⁹ vl illi q sut in natiuitate vni⁹ fuerint in vno signo r q eleuent ad signu in quo stat pte in natiuitate alteri⁹. tali pstellatioe docet nos scire factu amicitie r inimicitie: ita q si fortes fuerint r potentes r accordati: erit amicitia fortis r potes: r silr inimicitia r si debiles fuerint silr debiles. Status et planetaz aspicietiu loca pncipalia in ambabus natiuitatib⁹: si acciderit i natiuitatib⁹ ambab⁹ in signo vno vel circa: vel acciderit q illi q sut in natiuitate vni⁹ sint in signo qd eleuet ad locu signi in quo stat pte: natiuitatis alteri⁹: scire possum⁹ in tali cstellatioe statu amicitie vel inimicitie: ita q si fortes fuerit h⁹ mo^m: vl h⁹ natiuitate: ita erit amicitia vl inimicitia fortis: r si debiles: res silr erit debilis.
C In qlitatibus vo cois amicitie r inimicitie q ptem⁹ poralis fit r in qbusda horaria: imo etia mometanea repiat in vnaquaq; istaz duaz natiuitatu: planetaru modos. i. tepera in qbus albileg a locis stellaruz vni⁹ natiuitatis recedes: ad stellaru loca natiuitatis alterius p⁹trāsibit: obseruare no est inutile: q; fm hoc erunt amicitie r inimicitie particulares.
C Et puenit: vt dicamus factu societatis r separationis future aliquo tpe: r postq; minuit ppter

mor⁹ p⁹traz q erut in duab⁹ natiuitatib⁹: r h erit pp ascēsiōes ad qs applicat byleg vni⁹ natiuitatē ad locu p⁹traz natiuitatis alteri⁹: q; pp hoc accidet particulariter amor r inimicitia iter eos.

C Amicitia r inimicitia q tpe puo durat: dicit iudicari in duab⁹ natiuitatib⁹ p byleg vni⁹ natiuitatē: ita q q³ applicauerit p⁹trāsio vni⁹ ad tale locu qlis stat in natiuitate alterius: vel ad locu q se cōcordet cū eo. Silr q³ applicauerit alynthie: vel talis res sicut ista: si fuerit ibi cōcordata accidet pp hoc amicitia p⁹tralis: r si fuerint discordati vel cōtrary accidet inimicitia particularis.

C Que sue pmanentie terminu breuiorem ante istius separationē no nouerūt: diurnitatis aut tps spatii donec aliq stelle p⁹ingat metā no inueniet.

C Et minus q durabit est donec illud cōpleat r magis q durare potest: est donec attingat alium planetā ex planetis qui sequuntur.

C Amicitia p⁹trali q dca e societas. silr p⁹tralis inimicitia q³ aliq eaz acciderit iter duos durabit fm tps in q applicauerit motus byleg vni⁹ natiuitatis ad locu byleg natiuitatis alterius. r p⁹tr. dat nobis in hoc res. 2. d³rias: r e minus q durare pōt: r magis q durare pōt ipsa societas r amor: vel ipsa inimicitia. r h erit tam magnu tps: vt tempus quo mouet byleg q dixim⁹: r magis q durare pōt: est a tpe in quo applicat motus byleg natiuitatis vnus ad locum q se cōcordat cū alio tali: sicut ille in alia natiuitate: r donec applicet ad alium planetam qui ipsum abscondat: r manifestu est q cotingit vt sit planeta cōtrarius.

C Saturnus igitur r iuppiter cū alter eorum ad alterius locum peruenerit: amicitiam inter eos ex agriculturalis r hereditatibus iudicabunt.

C Quia saturn⁹ vel iuppiter qliscūq; sit eoz trāsuerit per locum alterius: accidet iter eos amor p laborio terre: vel p bonis mortuorum.

C Hoc erit q³ vnus eorum fuerit byleg in natiuitate vnus r alius byleg in natiuitate alteri⁹. r hoc modo est sicut locus est in alijs manerib⁹ post istud. Saturnus r iuppiter significant rem talem: quia sunt ambo concordēs vt sint masculini r de baiz diurno: r quia domus cuiuslibet eorum est in sextili domus alterius.

C Saturn⁹ aut r mars euz alter alterius locum obtinuerit: spontaneas rixas r discordias inter eos generabūt. Et ex saturno r venere societas r dilectio cōsanguineoz cā pcreabit: p⁹ter q; citissime terminabitur. Saturnus qdem r mercurius eoz societate r cōmixtionē in reb⁹ vite: necno dare r accipere ac mercari: r horu similia significabūt. Per iouem quoq; r martē: diuitiaru occasioe: vel quolibet d³no vel d³positione: societas r amor iter eos pcreabit. Per iouem aut r venerē cā mulierum: vel diuini cā seruituz: aut per domos oratiois: vel ex pphetis: seu ex his similibus seinuicem adamabunt.

C Quia saturn⁹ trāsuerit p locu martis vel mars p locu saturni: rixa accidet iter eos r nocumtu: p voluntate. Et accidet p saturno r venere societas: p pte parentu tñ celeriter abscondetur: r accidet p saturnu r mercuriu societas in mercimonijs r in lucrando aliqd. Et accidet p iouem.

z venerē amor pro parte mulieruz: z rōne oratoriorum vel romariarū vel ppbetiaz. Et accidet per iouem: z martē amor rōne honoris vel gubernationis populi.

C Erit id qd accidet p saturnū z martē: qz st hiarū cōplo: nū: z qd accidet p saturnū z venerē ē pp zcordatiā z iugio: rū qd ē iter eos. z pp b accidet societas p pre parētū z celesriter abscidef: qz vn^o ē fortuna z ali^o ifortuna. Illō saturni z mercury ē: qz dom^o vtriusqz eoz ē trin^o dom^o alteri^o. Illō iouis z veneris ē qz sūt zcordati nāe: z qz dom^o vtriusqz eoz ē i sextili dom^o alteri^o: z silt r qz ven^o hz i piscib^o mag^m posse: qd ē dom^o iouis: z pp b dat talia q̄lia dixit. illō iouis z marti ē: qz dom^o vtriusqz eoz ē i trino do. alteri^o.

C Juppiter z mercuri^o: occasione dialectice sciētiaz z ppbetie: spōtaneā societatez idicabūt. Mars autē z ven^o: vt ita dicā: ex oreueria vel adulterio seu fornicatiōe: aut sodomitico scelere eos pariter associabūt pter qd hic breuē: qz vnus eoz est fortuna z alter ifortuna durabilitatē habebunt. Mars qdē z mercuri^o inimicitias z deceptiones ac rixas iter eos occasione icantationū z nigromantie significabūt. Venus at z mercurius in vite rebus magisterq̄: vel musice seu libroz seu mulierū cā societate iter ipsos adducunt.

C Et accidet p iouē z mercurium societas rōne sciaz z logice ac pbie veniētis a voluntate. Et accidet p martē z venerē societas p parte luxurie z meretricatiōis ac fornicatiōis: z hoc non multū durabit: z accidet p martē z mercuriū: inimici detectio p̄tētiōes z accusamēta pro factoris z similibus. Et accidet p venerē z mercuriū societas: z amicitia habēdi vitā in vno siue pro magisterio aliquo: vel pro musica: seu p scripturis: vel mulieribus.

C Illō iouis z mercury est qz mercuri^o aiaz rōnalē signat: z iuppiter suū appatū: id qd dixit p martē z venerē: est qz qn ven^o p̄cipat cū marte dat iamozamētū fornicationē luxuriā z talia: z qn isti duo signabunt in natiuitatib^o dua b^o amicitia vl inimicitia erit b^o pp res istas q̄s dixit p̄to. z qz sūt de naturis huius nō ē illa res stabilis nec durabit. illō martis z mercury est: qz mercuri^o signat res sonari: z facturas z deceptiones: z qn cōmiscet cū marte fiet ifortuna: z pp b nō ab eis euenit vllū bonū. Id qd dicit de mercurio z venerē ē: qz mercurius inclinat ad nāz p̄te cui applicat: z iā scimus qd signat subtilitatez: scire de numero z arithmetica: z q ven^o signat oēs rē pulchrā z dlectabile: z qn cōmiscet eoz nāe in amic^o: z in inimic^o erit illō rōne alicui^o illaz rez q̄s dixit p̄to. Et nō noiauit p̄cipationē alioz hyleg: qz sp̄st i dignitatib^o boz. 5. p̄taaz: z pp b erit illō qd signat vnū. q̄tuor hyleg amicitia: vel inimicia: vel amor: vel defamor: z id qd significauerūt dñi suoz loco: vna ex rebus quas dixit p̄to. p̄ status. 5. planetarum.

C Augmentū autē z diminutionē in cōis amicitie z inimicitie vigore ex qualitibus loco: in qbus respectu quatuor loco: primozum: quozum est dominuz z potestas existunt: nos scire conuenit.

C Et cōuenit vt sciam^o augmētū z decremētū: z erit in vi amoris vel inimicitie a statu loco: q̄ sūt accepta i cōpatōe q̄tuor loco: p̄cipaliū.

C Vult dicere qd aug^m vel decre^m qd erit in amore vel ini-

micitia p̄t sciri a statu loco: p̄titiōis qd ē p̄tafir. z p̄ alyntia: fm qd dat loca q̄tuor hyleg. boza natiuitatū ambaruz.

C Nā si in angulis vel cū pre fortune seu cū luminaribus fuerint: erit id qd significabūt planius z apti^o.

C Ita qd si fuerint in angulis: vel cū pre fortune aut cum duobus luminaribus erit qd significauerint apparentius z manifestius.

C Vult dicere qd qn applicuerit p̄titiō vni^o duarū natiuitatū vel alyntia ad aliquē anglm natirat^o alteri^o vel ad locū p̄tis fortune illi^o: aut ad locū alicui^o duoz lūinariū: erit sua signatō i amic^o vl i inimic^o māifestioz z publica mag.

C Si autē ab eis lōge remoti manserint: neq̄ q̄s apparet. Et^o aut valitudines z nocumēta fm proprietatez cōuenientis vel incōuenientis q̄litatez stellaruz p̄fata loca respicientium deprehendunt.

C Et si elōgabunt nō erit manifesta: z iudicare si nocebit vel p̄derit: p̄t sciri a statu p̄taaz asplcientiū loca p̄dca: q̄lis. f. erit in bono vel malo.

C Loca p̄dicta sunt loca quatuor significantia amozez z defamozem: amicitiam z inimicitiam.

C Tractare vō de seruis in dilectiōe vel abhorritiōe suoz dñoz erga ipos: ex signo pprie qd ifortuniū loco fuerit ex nāli silitudie: quā adinūicē hnt p̄te q lo cū illū in ipsa natiuitatis boza respererit: vl q in ipso eodēqz loco seu in ei^o opposito fuerint: idicabūt. maxime aut si p̄te qui signo illi dominant: cum locis dominij z potestatis eoz in figurarum societate conuerint: vel si cum eis eiusdem generis fuerint.

C Iudiciū seruo: si diliget suos dños z odiēt: sciri p̄ta signo q erit in loco laboris: z a zcordatiā nāli quā habebūt p̄te aspiciētes ad hunc locū boza natiuitatis iner: vel bozis qbus ad eū veniunt vel qui erūt in opposito ei^o: z maxie si planete dominātes in signo fuerint zcordati cū locis p̄cipalibus suarū natiuitatū p̄ p̄cipādo cum eis in figura: vel q sint in hoc sui generis.

C Jā dixim^o qd iudiciū suoz est vna ex reb^o qb^o cōponit dom^o. z p̄to. nō dedit in b caplm ppriū: qz sūt ps vna diuitiaz. Et postq̄ narrauit in b cap. res signantes amozez vel defamozē quē serui hnt ad suū dñz. z qn accidit qd hō emit feruū zueniētē vel incōueniētē. dixit qd regula hui^o accepta est a signo q est in loco laboris: z hec est dom^o. 12. Silt a planetis q se applicāt huic domui boza natiuitatis: z qn applicat atafir vel alyntia hyleg ad hūc locū: z si cōcordatiā fuerit ter res istas fm hyleg boza natiuitatis: significabūt qd serui diliget dños suos: z dñi eos: z si huius fuerit: erit huius. z si itellexisti qcd glosauimus b cap. itellige re potes de leui: sine vlla glosa. Tamē de sexta domo quā dicūt multi esse domū seruo: iam dixim^o qd p̄to. eycit virtutē ei^o toti^o qd est sub terra z dixim^o qd 12° dom^o est maioris virtutis q̄ sexta. Et postq̄ ita est conuenit qd sexta dom^o significet bestias solūmodo. Et qn serui babuerit natiuitatē cognitā: contingit vt aspiciat p̄cipatio que erit inter suum hyleg z hyleg. domini sui fm qd p̄to. tibi dedit in capitulo amicitie z inimicitie.

C In peregrinationibus. Cap. 7^m.

Dixit Daly.

Prolo. dat nobis in caplo isto scire iudicare de nato si ibit itinera vel nō: z si ea iuerit cuiusmodi

Tractatus

statum habebit in illis: si lucrabit vel amittet: vel si habebit periculum in eis vel pacem.

Res quidem peregrinationis: ex luminariū qualitatis angulorum respectu deprehenditur. Maxime autem ex qualitatibus lune. Nam cum luna occidentalis extiterit: remota ab angulis: peregrinationes: et de loco ad locum mutationes iudicabit.

Factum peregrinationis et itinerum potest sciri a statu duorum luminariū in comparatione angulorum: et maxime a statu lune: ita quod si luna fuerit in occidente vel inclinabit ab angulis monstrat ire itinera et mutationem de vno loco ad alium.

Asole luna scilicet quod stant cum angulis: est accepta regula itinerum: et magis a luna quam a sole: quod si luna fuerit in occidente vel declinauerit a 10° vel fuerit in locis cadentibus ab angulis generaliter aut in quatuor cadentibus: significabit quod natus mutabit se de vno loco ad alium.

Similiter etiam mars cum occidentalis fuerit vel cum a zenith caput declinauerit: et eius longitudo cum hoc a luminariis longitudo oppositionis vel aspectus quarte fuerit: quandoque operabitur.

Et quicquid facit mars idem quod fuerit in occidente: vel declinauerit a zenith caput nostrorum ex his a duobus luminariis elongatione oppositionis vel quarte.

Et hoc est quod mars concordat cum luminariis vno modo et alio modo discordat: maneries quod concordat cum illis est quod domus lune cancer est 9° signum a scorpio domus martis: et leo est domus solis: et aries quod est domus martis est 9° signum a sole: et maneries quod dicitur illis est: quoniam aries est in quarta cadenti: et scorpio in quarta leonis. Et pro hoc conuenit quod quoniam mars fuerit hora natiuitatis in occidente: vel in toto quarto cadenti que est domus 8° et 9°: et si fuerit in quarta solis et lune vel in oppositione: significat ire itinera et mutationes.

Et si fortune pars iterum in signis iter significantibus ceciderit: erit tota eius vita: ac ipsius opera et actus in locis extraneis.

Similiter si pars fortune acciderit quod sit in signis dantibus itinera erit tota vita illius et eius mutatio in locis extraneis et alienis.

Ptolomeus docet nos rationem itinerum esse pro declaratione duorum luminariū ab angulis: et maxime lune: et scilicet martis: et ostendit quod loca dantia itinera sunt occidens 8° et 9° domus: et generaliter loca ab angulis cadentia: et solummodo angulus occidens: ita quod quoniam inueniuntur signatores itinerum quod sunt sol et luna et mars in locis itinerum et inueniuntur scilicet parte fortune in locis istis erit tota vita eius: et eius labor in terris alienis. Et bene ostendit hoc quod si duo luminaria et mars et pars fortune fuerit in locis alijs nisi dantibus itinerum: nuncquid ibi itinera natus ille nec de loco suo exibit: et si ex eis fuerit in loco itinerum: et ex eis in loco moris: sed ibi iterabit natus.

At si fortune loca predicta respexerint vel ad illa perreperint: aut illa sequentes fuerint: ea que in peregrinationibus operabitur idonea erunt ac pauca et proficua: erit etiam ipsius a peregrinatione reditus festinus atque leuis: nec ei vnicuique ab aliqua re contradicet.

Et si fortune aspexerint loca que dixerunt: vel fuerint in eis que illa sequuntur: erunt opera de quibus se intromittet in terris alienis: nobilitas et gratiosa: et sine turbatione aliquam ad locum suum celeriter reuertet.

Vult dicere quod quoniam fortune aspexerint loca significantium itinerum vel vadant ad ea proprio motu suo: aut quod se ponant in suo situ propter motum cognocunt. ubi gratia. ita quod significator sit in 9. domo: et fortuna in 10. nam hoc modo vadit fortuna ad locum significantium: et per quod horum attulerit: dabit fortunam in itineribus: et saluus celeriter reuertetur.

Sed si ea infortune aspexerint: erunt illa ipsius opera laboriosa et nocua: plena timoris: tardeque ex peregrinatione reuertetur.

Et si infortune aspexerint erunt illa opera cum labore perditionis ac periculo: et tarde redibit.

Vult dicit quod quoniam infortune aspexerint locum significantium itineris vel vadant ad eum vel sequuntur ipsum pro cognocunt siue proprio motu proprio infortune: significat quod itinera erunt cum labore: et facta que ibi faciet erunt cum periculo et perditione: et reditus tardus erit. Et hic dedit nobis Ptolemaeus res dantes fortunam in itineribus: et infortunam: et pro hoc intelligimus quod si fortune et infortune commiscerint: res erit mixta: et que fortior erit vincet.

Huius autem rei commixtio scilicet partium que his locis associantur in figura sicut in premissis ostendimus semper apparebit.

Commixtio erit huiusmodi accepta scilicet a partibus principibus in his locis in figura sicut monstrauimus.

Nam monstrauimus multis vicibus in capitulis preteritis quod bene considerare potest commixtionem fortunam et infortunam: et quod per vtranque earum accidet: et quantitate eius quod operabitur: similiter et quando accidet. vnde scilicet hoc: verbum istud Ptolemaei non oportet glossare.

Cumque luminaria in aliquo duarum quartarum orientalium fuerint: frequenter versus orientis et meridiei partes iter aggredietur. Et si in aliqua duarum occidentaliū quartarum: vel in ipso eodem occidente rotauerit: versus septentrionem et occidentem eius iter apparebit.

Et quoniam fuerint luminaria in parte quartarum orientaliū vel in oriente: erunt itinera eorum plura versus partes que sunt orientis et meridiei. et si fuerint in quartis occidentaliū: vel in ipso occidente: erunt itinera versus partes septentrionis et occidentis.

Quarta orientalis que dixit in hoc loco est medietas firmamenti que ascendit: et vnicuique 4. est. 10. domus: et 11. ac. 12. et alibi 4. est ascendens in 3. et duo 4. occidentalia sunt alia medietas. Et postquam ita est: uenit ut id quod monstrauit in parte 2. trigonorum adiungamur cum hoc quod dixit: ita quod trigonum arietis significat parte septentrionis et occidens: et trigonum tauri significat meridiem. et orientem et trigonum geminorum significat septentrionem cum oriente. et trigonum cancri significat meridiem cum occidente: et quilibet horum trigonorum significat de medio habitationis parte illam que est opposita sue parti. scilicet si significatori itinerum applicuerit aliquis parte septentrionalis sicut est iuppiter: significabit parte septentrionis. scilicet si applicuerit ei parte meridionalis sicut venus significabit parte meridiei. Et si applicuerit eis parte occidentalis sicut mars significabit parte occidens: et si fuerit parte orientalis ut saturnus significabit parte orientis et sol adiungat in partibus orientaliū et luna in occidentaliū. Expedi enim ut omnes res istas misceamus vna. scilicet cum alia et tunc scies pro certo versus quam partem ibunt: vel erunt itinera. Et si magis significabunt in vna parte cuiuslibet iudicabis a statu quam videbis. In his verbis Ptolemaei facit quod vna. id est dixit in parte huiusmodi capituli quod significantes itinerum sunt duo luminaria et mars: et dixit in hoc loco quod si acciderint ut luminaria in natiuitate fuerint in duabus quatuor orientaliibus erunt itinera versus parte meridiei et orientis: et manifestum est quod si fuerint in parte 4. horum duorum: non si.

gnificabunt itinera vllō mō. Et qđ rīdem^o dicētes qđ signi-
ficatores itinerum sunt. 3. fortior at est luna. postmō sol: r
postea mars: r q̄liscūq; harū significauerit itinera: inspi-
cies statū suū fm quā pte significat r statū alioꝝ duoꝝ r
iudicabis p illū q habuerit maiorē virtutē: r pp hoc dixit
Pto. in maiorī parte: r nō dixit absolute. Nā pars versus
quā erūt itinera: pōt sciri ab his q̄ ante dixim^o r qđ dixit i
hoc loco Pto. fuit pro toto alio documento.

C At si ipsa signa que peregrinationem significant:
vel eozūz domini vnus forme fuerint: fiet iter qñq;.
Et si duū corporum vel duaz figurarum extiterint:
erit iter continuum diuq; durable.

C Et si signa dātia itinera fuerit vni^o figure ipā-
met vl pte ipā gubernātes accidēt itinera aliq-
bus tpb^o: tñ si fuerint duoꝝ corpoꝝ vel duarū
figuraz itinera erūt cōtinua lōgo tpe duratura.

C Signa vni^o figure r duaz scita sūt: r peti expedit qđ pte
vni^o r duaz figurarū: r hoc est qđ pte q sūt vni^o figure sūt
aliq r q duaz sūt alij. Nā ven^o mars r saturn^o sūt vni^o fi-
gure. mercuri^o r iuppiter vterq; duaz figuraz. Et pp b
dixerunt aliq astronomici q iuppiter signat legē in q̄ est
binitas vel trinitas r saturnus signat legē in q̄ est vnitas.
Silt^r eē pte vnus figure si fuerit signū in q̄ stat vnus
figure r erit duaz figurarū si fuerit in signo duoꝝ vel qđ
aspiciat se cū plus vno planeta vel qđ sit iter duo signa vel
iter duos gradus r silia. Signa vō dātia itinera r pegrina-
tiones d vna terra ad aliā: sūt ea i qb^o stat signator itineris.

C At si iuppiter r venus locis iter significantibus: ac
locis luminarium dñent: nulla erit in itinere formida-
tio: sed ab eo desiderabit: eo qđ dñozūz terrarū lega-
tionē suaz amicoꝝ cā portabit. Hoc at habitas cō-
plonis aeris r rerū ei p̄ficiētū multitudo iuuabit.

C Et qñ dñi locozū dantiū itinera: vel loca lumi-
nariū fuerint iuppiter r ven^o nullū in itinerib^o
ip̄edimētū hēbit r erit dilectus vel itinera erūt
in legatōib^o amicoꝝ r adinuabūt eū: r hēbūt
habundantiā rerū sibi exp̄edientium.

C Hoc est alia regula cū q̄ puenit opari in hoc loco r alijs
mltis: ita qđ qñ dñs loci signatoris alicui^o rei fuerit ex for-
tunis nō hēbit piculū i re illa r erit dilect^o. v. g. si dñs loco-
rū. 3. signatoꝝ itineris fuerit aliq ex fortunis i suis itineri-
bus nullū piculū hēbit r erit dilecta r cū volūtate r habū
dātia victualū: ille q ea fecerit cōplebit p eo qđ fuerit.

C Qđ si cum eis mercurius fuerit hac p̄dicta occasio-
ne magnū cōsequit p̄ficiūm: suāq; legationē ad exi-
tum p̄ducet: dabunt etiā ei dona r honorabit.

C Et si fuerit mercurius cum fortuna lucrabit
rōne quam diximus: lucra vō complebit bene
r habebit honores r dona.

C Vult dicere qđ si mercuri^o fuerit cū aliq ex fortunis vel
ambab^o eo exīte dño signatoꝝ itinez: fiet de cōplone for-
tunaz r affirmabit significationē suā: r pp b itineras ille
hēbit lucra r bona q narrauit Pto. r est vna regula r ad-
huc vult dicere aliā circa istā vt sciamus mediū iter istas.

C Si saturnus r mars locis luminariū dñent. maxie
aūt cū per lōgitudinē in oppōne fuerit: id qđ ei p̄tin-
get iualitudo nūcupabit: r ipse multū ip̄ediet. Qđ si
in signis hūidis vterq; moꝝet: hoc ip̄edimētū ei ex ise-
stinatōe aq̄tici itineris r ex submersiōe: vl pp ifortu-

niū iter aride vie p desertoꝝ locoꝝ trāsitus p̄tinget.
C Et si saturn^o r mars dñabunt sup duo lumi-
naria: eo magis si vn^o alteri fuerit opposit^o in lō-
gitudinē nō p̄ficiet in itinerib^o illis: r fortia p̄-
cula intraret in ea. Et si fuerint in signis humi-
dis periculū erit pro trāsitu aq̄rū r necādo iti-
nera multū fortia r p loca dep̄plata r piculosa.

C Vult dicere qđ piculū qđ datur a duab^o ifortunis in ite-
nerib^o si fuerint in signis humidis: erit pp tēpestatē maris:
r p latrones: r qz mare depopulatū est r nō habitatū: pue-
nit vt signa humida significant loca depopulata.

C At si in signis fixis fuerint: hoc ex precipitatiōe r ex
ventozum flatibus validis adueniet.

C Et si fuerint i signis fixis: erit piculū pp casuz
a locis aliq p ruīnā: r pp v̄etos fortes r malos.

C Vult dicere qđ periculū datus a duab^o ifortunis in ite-
neribus existentibus in signis fixis: erit si signū fixū fuerit
pro casu: r si humidum pro ruinatione circa riuos: r si
aereum erit ppter ventos fortes.

C Si vō fuerint in signis solstitialibus vel egnocia-
libus: ex earum rerum quibus opus habent defectu
r p̄uatiōe: ac per q̄litates corrupti aeris egritudi-
nem inferentis ei hoc accidere nō dubitabimus.

C Et si fuerit i aliquo signo q̄tuor tropicoꝝ: erit
piculū ex d̄fectu victualū r rerū exp̄edientū: vl
ppter malū aerem qui infirmitatem adducet.

C Hoc est qz hec signa sunt p̄n^o quatuor tēpoꝝ dantiū res
r victualia quibus hō indiget: r si qua ex ifortunis acci-
derit in eis r significauerit piculū in itinerib^o: erit illō pi-
culū aque defectu vel p̄duct^o: aut reruz qbus hō idiget in
itineribus: vel pp corruptū aerē egritudinē adducētē.

Si aut in signis humane forme fuerint: ex viariū ab-
scissionibus seu proditiōibus vel depredationib^o eue-
nire dicemus sed si fuerint in signis: quozū forme syl-
uestriū animalū formis assimilantur: ex lupozum ra-
pacitate siue ex terremoto continget.

C Et si fuerint in signis figurarū boiū: erit pe-
riculū per latrones r malos boies: robatores:
r tenētes itinera. Et si fuerint in signis figura-
rū bestiarū syluestriū: erit periculū ppter raptū
bestiarū malarū: r ppter motus terre.

C Dicitum totum hoc non expedit glosare: qz Ptolomeus
docuit rationem eius.

C Qđ si mercurius in eis fuerit ex aggressionibus timo-
rem inferentibus: vel ex bestiarum moribus: seu ve-
nenozum animalū occasione p̄oueniet.

C Et si fuerit ibi mercurius: erit periculū ppter
magnā cōplexionē vel per arma in qbus est pe-
riculū: siue pp reptilia mala r venenosa.

C Vult dicere qđ si mercurius participationē habuerit cū
ifortunis dantibus significationē itinerū si fuerit in figu-
ra boium signabit id qđ dixit de armis r latronibus: r si
fuerit in signis bestiaz ferarū significabit morfurā bestia-
rū reptiliū venenosarū: r manifestum est qđ be figure sciri
possunt: qñ fuerint cū planetis sup vno circulo: r bene itel-
ligimus qđ fortune dabūt fortunā bonaz si fuerint in istis
figuris contra id qđ dabant ifortune qñ fuerint cū ip̄s
figuris. Et bona fortuna que fuerint in itineribus: sequit

Tractatus

bonam fortunā q̄ dicta est in cap. diuitiaz et honoris: et pericula sequunt̄ id qd̄ dictum est in caplo vite et pestilētia: r̄ū corporis et anime: et perditōib⁹ que accidunt in diuitijs et honoribus: et Prolo. hoc tibi iterum demonstrabit.

In proprietatibus autem rerum accidentium id est in futurarum occasionum differentijs siue profint siue obsint: a locis domini que sint operum et substantie rerūq; corporis et valitudinis occasiones s̄m predictas occasiones: nos obseruare conuenit.

Et cōuenit vt inspiciamus in proprietatibus accidentiū: si fuerint p̄stabiles vel nocētes. nāz debemus aspiciere pro reb⁹ ascēdētibus ad loca principalia significātia opa: diuitias: status corporis: et honorē s̄m modū quē dixim⁹ tibi ante.

Docet nos Prolo. in caplo isto bonum et malū qd̄ accidit in itineribus ḡialr. vbi gr̄a. si sciuerim⁹ qd̄ alijs natus itinerabit in .30. annis vite sue: et qd̄ incurret piculus pro ipso itinere inspiciemus si in illo āno est abscessio vite et iudicabimus omnino qd̄ propter illud periculū morietur. Inspiciemus similr ad significatores itinerū si bonus vel malū significant et adiugemus hoc cū significatore vite nati et cū officio suo: et cum significatore diuitiarum suarū: et ita de diebus alijs capitulis que sunt dicta. Et qm̄ ita fecerimus sciemus pro certo id qd̄ accidet nato in corpe suo.

Horazum vō cognitio in quibus hec futura contingent ex qualitibus in subsequentiū annorum principijs aduenientibus deprehendetur. In hoc igitur capitulo nobis hoc tractasse sufficiat.

Et scire tpa quibus hec accident: est a statib⁹ qui nato eueniunt in quolibet tempore. Nā tātum dictū quantū istud sufficit in caplo isto.

Hec est regula ḡialis q̄ opari puenit in cap. isto: et multis alijs lib. ita qd̄ qm̄ sciemus p̄ radicē natiuitatis p̄ficū vel damnū pro certo et annū quo accidet h̄ sciemus: inspiciemus id qd̄ significant loca diuisoz: et alynthiarū illius anni: et loca per que transeūt p̄te illo anno: et extrahemus quantitatem illius boni vel mali si minuet̄ aut augebit̄: et sciem⁹ tps̄ cognitū quo accidet res illa de bono vel malo.

In qualitate mortis nati. Cap. 8^m.

Dixit Daly.

Postq̄ docuit oēs regulas qbus scire possumus status hoīs de bono vel malo. vult iterz in hoc caplo dem̄strare reglas qb⁹ statū sue mortis scire possum⁹.

Quia post cōpendiosaz predictoz enodationē mortis q̄litates nobis obseruāde sūt eoz que in vita p̄diximus vtrū mors ex radiorū projectionibus an ex aduentu signi- ficatoris ad occidentalem angulum superuenerit: nobis scire conueniens est.

Postq̄ non remāsit nobis ex eo qd̄ diximus nisi iudicare de morte qua manerie erit: puenit vt post sciamus p̄ ea que ante diximus in vita: si mors erit p̄ obuiationē radiorū: vel qz huius rei gubernator applicat ad angulū occidentis.

Quod dicit erit mors p̄ obuiationē radiorū: vult dicere p̄ morte q̄ signauerit p̄ recto ataq̄z hyleg: et id qd̄ vult qz gubernator applicabit ad gradū occētis p̄ morte que erit per ataq̄z cōuersum hyleg: donec applicet ad gradum anguli occidentis.

Nam si mors ex radiorū p̄lectionibus: vel propter illius cui cōiungēt vllam coniunctionē interuenerit: cum mortis qualitates scire voluerimus eoz quibus cōiungetur loca cōsiderare nō est incongruum. Et si p̄pter ipsius ad angulū occētis applicationē mors affuerit ipse occētalis angulus erit obseruandus.

Ita qd̄ si mors fuerit p̄ p̄lectionē radiorū: aut p̄ obuiādo ei q̄ obuiat: puenit vt inspiciam⁹ qm̄ voluerim⁹ statum mortis ad loca que obuiat. et si mors fuerit p̄pter applicationē ad angulū occētis: inspiciam⁹ ad ip̄met locū occētis.

Hoc qd̄ dicit puenit vt inspiciamus. vult dicere qd̄ inspiciamus ad illum gra. qui abscedet cuiusmodi statum habebit: et in quo gra. erit abscessio.

Eo qd̄ s̄m planetas qui locis predictis subsequēnt: si qui subsequēnt vel s̄m planetas qui ad ea primitus fuerint si planete qui eis subsequant̄ nō inueniantur: mortis qualitas deprehendēt si cum eoz naturis in scientia differentiariū accidentiū stellarum in figura proprietates acceperimus: p̄prie autem si qualitates predicti loci occētis: quas ex signis et ex naturis terminoz habuerint considerabimus.

Quia s̄m planetas q̄ sequunt̄ loca illa que dixim⁹: si quis planeta ea sequat̄ aut s̄m planetas applicātes ad ea anteq̄ ad alia: si alijs planeta illa non sequitur: erit mors: adiugēdo semper cum suis naturis que significant diuersitatē accidentiū p̄prietates figurarum planetarum: et maxime statum locoz que diximus: que interficiunt ea que sunt pro parte signoz et pro parte nature terminoz.

Prolo. docet nos in hoc dicto statū gradus interficientis: ita qd̄ status iste cōponit̄ .5. reb⁹. p̄ma est nā p̄te stantis in illo gradu: vel qui prouocit radios suos in illo gradu. 2^a est nā p̄te stantis circa illū gradū qui ante vadit ad eum: aut p̄prio cursu suo aut per motū egnocry. 3ª est nā figura que fiet per cōmixtionem h̄az rez vni⁹ cū alia. Quarta est nā signi in quo est gradus ille vel in quo est p̄ta aspiciēs gradū ipsuz vel q̄ vadit ad eū. Quinta est nā termini cui⁹ est ille gradus iterficiēs: et si accidit qd̄ gradus ipse habeat vñū ex his .5. reb⁹ erit status suus s̄m qd̄ termin⁹ fuerit solūmō: vel si cōponēt̄ stat⁹ suus ex duab⁹ reb⁹ ex istis gnq; siue ex trib⁹ vel q̄tuor aut .5. Qd̄ ex his fuerit mors erit s̄m nām status quē h̄uerit gradus iterficiēs. Et Prolo. docuit nos p̄prietatē et nāz cuiusq; res ex istis sepatis vnā: quāq; p̄ se sicut in alijs p̄teritis facere cōsuevit: et nos sciamus cōponere res istas vt sciam⁹ statū mortis q̄lis erit.

Cum saturnus iḡi dñs mortis fuerit occasione lōge infirmitatis seu ptisis aut acatarri: siue p̄pter cozporis dissolutionē vel ethicā febrem: necnō ex ileon aut bydropis ventrisue solutiōe seu egritudine vult: et alijs infirmitatibus que magis frigoris occasiōe proueniunt: mors superuenire dicitur.

Ita qd̄ si saturnus fuerit dñs mortis accidit p̄ infirmitates lōgas: p̄ ptificā: per reumata: p̄ defectū nāe: p̄ febres que erunt cū magno tremore: per dolorē splenis: per bydropisim: per fluxū: aut per

aut per infirmitates matricū : vel que erunt pp vincimētū frigoris: z eius multitudinem.

C Pŕistica reumata z defect^o sūt qz saturn^o signat multas hūiditates z febrē cū tremore. dīc p qrtanis tertianis qti dianis z dolorē splenis: qz dñat i splene melia: z hydropi ſiz z fluxū: qz saturn^o signat malas hūiditates z ifirmitates matricū sūt qz matrices sūt in terraz in qua gñant res oēs: z saturn^o est significator terraz oīuz dantiū gnōnē.

C At si iuppi. dñs mortis extiterit ex synātia vel per i pleumonia aut apoplexia seu spasmo vel ex cephalagia seu cardia: oibusqz ifrigiditatibus que magne vētositatis occasiōe nascunt: vel per fetidos odores ei mortem puenire non dubitamus.

C Et si fuerit iuppiter dñs mortis: erit mors pp apostemationē gule z pulmōis: z p calabrā z p dolorē capitis: ifirmitatis cordis: z per oēs infirmitates ventosas vel mali fetozis.

C Hoc est qz iuppit signans tēpantiā gñat mltū sanguis: z qñ sanguis vincit accit ifirmitates iste pueniētes a repletiōe. z si de phica itelligis aliqd: bñ potes boc totū cognoscere: z malus fetoz erit pp putrefactionē humorum.

C Oz si mars eius dñs fuerit occasione febris assidue vel tertiane continue ictisue subiti siue nefresis: aut empici morbi cuiuslibetue sanguinis meat^o vel abozsus seu partus vel herisipile: aut egritudis mortificere: oīumue ifirmitatū febrili feruore seu calore superfluo venientiū vite terminus iponetur.

C Et si fuerit mars erit mors pp febres p̄tinuas z acutas z per ea q̄ dicte sūt emittites: z est mediatertiana q̄ accidit ppter accessionē veniētes ad borā z p dolorē renū: z pro spuēdo sanguinem: similr z fluēdo z mouendo filios: z pro pru z per ap̄ata cholere: z per oēs infirmitates interficiētes forzi febre z calore magno.

C Febres cōrinue sunt comburentes multū z ardētes que dicte sunt caufon: z similes. media tertiana est que fit de flegmate z cholera z gñaliter facit mars infirmitates que sunt ex calore z siccitate magna.

C At si venus dñs mortis extiterit: stōchi vel epatis seu cordis vitio: aut sanguinis egestiōe: siue mobilibus ap̄atibus vel fistulis aut potionib^o oibusue morbis humorum superfluitate vel malitia contingentibus: vitam terminari p̄nuntiabimus.

C Et si fuerit ven^o accidet mors pp infirmitatez stōchi z epatis z cordis fluxū sanguinis z ap̄ata eūtia per corpus z fistulas: z prohibēdo medietas: z per oēs res pueniētes a multis humoribus z corruptionem eorum.

C Hoc est qz ven^o facit tēperatiā tēdēre ad humiditates: sicut mult^o sanguis mixt^o cū humiditate: flegma dulce z res q̄s facit sūt cōposite multa repletionē z humida.

C Oz si mercurius illius dñs fuerit: mētis perturbatio vel mania seu melancholia siue p̄cipitatione aut epilepsia: vel tussi seu sputi superabundantia: cumctisue morbis nimia vel incongrua siccitate prouenientibus mors occurret.

C Et si fuerit mercuri^o erit mors p epilepsia: vt

pp stultitiā quā boies ferūt vl pp amissionē sensus p cogitationē malā cognitā vel p casum vel multā tussiz z vomitū: z p oēs ifirmitates que fiunt ex siccitate magna: aut p damnamentū z corruptionem illius.

C Hoc est qz mercurius est signator sensus z cerebri: z ei^o cōplo iclinata est ad siccitatē. Et de simplicib^o reb^o quas dixit in istis. s. planetis d̄ signatiōe naturaz suaz. manifestū est s̄līr q̄ est significatio terminoz in qb^o sunt gradus interfecientes: qz significatio cuiuslibet gra. est talis q̄lis s̄gnificatio planete cuius terminus ille in quo moratur.

C Illi autē qbus mō p̄dicto nā obitus iniunxerit: cum plte quoz est mortis dispō fm sibi pprias z nāles q̄litates vel his cōsimiles fuerint: nec sup eos aliquis planetaz: quoz occasione mala mors z grauis supuenit: eleuabitur: vitam exuerit.

C Et illi q̄ moriunt^o morte p̄ se diuidūt se a vita b̄ mō qñ fuerit plte q̄ gubernat mortē in suo statu nāli pprio z pueniēti eis: nec eleuat^o fuerit sup eos aliter plta ex illis q̄ dant mortē ex pte loci.

C Pto. diuisit mortē in. z. maneries: vna est pueniens ex infirmitatibus: alia est a re in q̄ non hz phicus qd videre: s̄c̄ ille q̄ moriē gladio: lancea: casu: igne: aut morsu bestie fere: vel aque submersione: z alyz multis occasionibus: z in q̄lz eaz exhibet rōnē. Mors at̄ pueniēs in q̄ hnt phici qd videre q̄ dicta est mors per se: accidit qñ plte gubernatores mortis salui ab ifortunis fuerit: z i suismet dignitatibus z potētes: z qñ sup eas nulla p̄ta s̄rius eleuat^o mors at̄ pueniēs in q̄ nō hnt phici qd videre: z quā dicit p̄tol. mortē p pte loci est q̄ accidit qñ fuerint plte qui dñant in morte infortunati debiles vel in dignitatib^o alienis eis s̄rys: aut aly plte ipsīs s̄ry eleuati fuerint sup eos.

C Mors autē que vl z nō lege nature inferf: cōtinget cum loco mortis vtreqz ifortune dñabunt: ita q̄ in ipso eodez loco: vel in ei^o aspectu q̄rto seu opposito p̄maneat: aut eaz q̄lz dñum z potestates sup solis aut lune vel super vtriusqz locum babeat.

C Et erit mors laboriosa cū penis z trabalosa: qñ dñantes sup loco mortis fuerint due ifortune sit: siue sint i eodē loco: siue in ei^o q̄rta vl op̄pōne in longitudine: vel q̄ sit qualis eozuz velut dñatrix sup solem vel lunam siue ambos.

C Mors penata z trabalosa. i. vexosa vel laboriosa pōt eē mors p se vel mors loci. z p̄tol. dedit nobis in β loco rōnē de labore z pena q̄ erit p eo q̄ due ifortune dñabūt in gradu interficiēti: vel q̄ vna dñabit in gradu: z alia sup aliq̄d ex luminarib^o: vel q̄ ambe sup ambo luminaria dñabūt. Et idē puenit q̄ tu itelligas d̄ alyz byleg: z res fortioz erit qñ dñabunt ambo sup byleg certū: vl sup gradu interficiēte: z hoc dñum qd dicit^o est dominium infortunatū.

C Mors autē mala z iniqua ppter duaz ifortunaz coniunctionez cōtinget: eius vō magnitudo per luminariū testimonia proueniet.

C Et mors mala erit p̄stictionē ifortunaz duarū: z magna mors erit p̄ testionia duoz lūinaz.

C Mors mala est illa que est cū pena z labore: z est boc pp̄ iunctionē duaz ifortunaz in dando mortem: z magna mors erit qñ duo luminaria testificabunt infortunis dantibus mortē: vel planetis mortē gubernantibus.

Tractatus

¶ At ipsius mortis q̄litas fm̄ alioꝝ p̄larū aspectus: ac signa in q̄bus infortune fuerint aduenient.

¶ Et erit sibi stat⁹ mortis p̄ aspectū alioꝝ planetarū: ⁊ per signa in q̄bus stant infortune.

¶ Status mortis erit fm̄ q̄ significauerūt aly p̄te applicantes ad locū mortis: ⁊ ad p̄tas iterficiētē: ⁊ fm̄ signū in quo stat p̄ta ifortuna qui iterficiet ⁊ abscindit byleg.

¶ Nā cū saturn⁹ in q̄rto solis aspectu vel in ipsi⁹ op̄posito ⁊ in sue alaiꝝ 3̄io fuerit: si in signis fixis p̄māserit manu ppli lapidate mortis nexib⁹ opprimet: v̄l strāgulatiōe seu penis mortiferis affliget. Cūq̄ occūtalialis fuerit ⁊ eū luna seq̄t: idē euenire nō ignoremus.

¶ Ita q̄ q̄n saturn⁹ fuerit in quarta solis vel in oppōne sua in baiꝝ diuersa si fuerit in signis fixis: erit mors p̄ lapidamentū ppli manuale: aut per cōbustionē vel penā: ⁊ erit similiter: quādo fuerit in occidente ⁊ eum sequatur luna.

¶ Nā fuerit saturn⁹ hora natitatis i 4° solis: vel ei⁹ opp^o: ⁊ fuerit ip̄e p̄ta abscindēs byleg: signabit si fuerit in signo fixo: mortē p̄ lapidamentū de manu ppli ⁊ idē signabit si fuerit in signo fixo ⁊ i occūte hora natitatis ⁊ eū seq̄t luna: ⁊ ois suffocatio est nō posse anbelare: ⁊ h̄ p̄t accidere p̄ clausurā viay v̄n̄ exit anbelit: ⁊ eē p̄t p̄ humore cadētē ad pulmonē vel suffocationē cū cōmestioe ⁊ potatione.

¶ At cū in signis quoꝝ figure ferarum figuris assimilantur extiterit ferarum moribus interibit.

¶ Et si fuerit in signis figurarū bestiarū ferarū: erit mors p̄ reptamentū bestie fere.

¶ Nā saturn⁹ fuerit in 4° solis vel ei⁹ opus: aut occūte euz sequēte luna: ⁊ fuerit abscisor byleg: ⁊ i signo bestiarū ferarū syluestriū: erit mors p̄pter raprum fere bestie.

¶ Oz si iuppit ei testificet ⁊ ifortunat⁹ existat i p̄cētuyf roꝝ die nota ⁊ solēni: feray obus voratū dānabit.

¶ Et si testificabit ei iuppiter ex̄nis ifortunatus cūciet natū illū ad bestias feras in loco v̄bicōne n̄r pplis diebus sanctis sonitis ⁊ festiuis.

¶ Nā saturn⁹ significauerit bestie raprum: ⁊ testificabit ei iuppiter ifortunat⁹ ex̄nis: significabit id q̄ dixit p̄to. Et manifestū est q̄ testimonia duoꝝ luminarium significāt hui⁹ mortes: diuulgatas ⁊ magnas.

¶ Oz si in alterius luminaris in ascēdēte locū obtinētis oppōne p̄manerit: carceris iteritu piclitabit.

¶ Et si fuerit in oppōne q̄liscūq̄ sit ex̄ luminarib⁹ ⁊ idē lūinā fuerit i ascēdēte moriet icarcerat⁹.

¶ Vult dicere q̄ q̄n saturnus fuerit abscisor: ⁊ acciderit vt aliq̄d ex̄ luminaribus qualecūq̄ sit fuerit in ascēdēte: natus in carcere moriet.

¶ At si mercuri⁹ ei in figura p̄iungat: marie in figuris serpētū celestis s̄phere: vel in signis q̄z figure sūt feray rapaciū: venenosoz aialiu⁹ morib⁹ dilantabit.

¶ Et si cū mercurio p̄cipationē hūerit in figura: ⁊ marie si fuerit i figuris serpētū q̄l s̄ i s̄phere vel signis q̄ sūt de figuris aialiu⁹ syluestriū: erit mors p̄ p̄cussionē aialiu⁹ reptiliū venenosozū.

¶ Vult dicere q̄ q̄n saturn⁹ signauerit magnā mortē p̄ eo q̄d nocet alicui ex̄ luminarib⁹ ⁊ p̄cipationē hūerit cū mercurio in figura: ⁊ fuerit cū aliq̄ stella fixa ex̄ bis q̄ sūt ex̄ figuris serpētū sup̄ vno circulo: v̄l fuerit i signo figure bestiarū syluestriū erit mors p̄ p̄cussionē reptiliū venenosozū.

¶ Si venus autem cum eis extiterit: potu mortifero fraude mulierum attributo morietur.

¶ Et si ven⁹ cū eis fuerit erit mors p̄ toxicū mortale iterficiēs ip̄z vel p̄ bestia ferā: q̄ eū iterficiet.

¶ Si cōstellatio significauerit id q̄ dixit de toxicis: ⁊ testificabit sibi ven⁹: erit toxica ea que dixit: q̄ venus signat res cooptas ⁊ secretas: ⁊ significatiōe simitr bz mulierū.

¶ Oz si in virgine vel in piscibus: aut in signis humidis sibi locū vendicauerit luneq̄ in figura associef: vitam submergendo terminabit.

¶ Et si fuerit loc⁹ ip̄e i signo virgis vel piscis: v̄l id q̄d signū hūidū ⁊ cū luna p̄cipationē hūerit in figura: erit mors p̄ submersionē in aqua.

¶ Nā saturn⁹ fuerit abscisor ⁊ nocens lune ⁊ fuerit in aliq̄ ex̄ locis q̄ dixit p̄to. signabit q̄ mors erit p̄ submersionē in aq̄: ⁊ h̄ est q̄ multā hūiditate signat ⁊ mortē grādē.

¶ At si in nani fuerit tēpestuosa fluctuatione maris vita p̄iuabit. Et si in aliquo signoꝝ solstitialiū vel in signis q̄drupedibus cum sole fuerit: seu in martis oppōne vice solis p̄manerit: ruine casu perimetur.

¶ Et si fuerit in hoc loco q̄ dictus est nauis: erit mors p̄ cremētū maris. ⁊ si fuerit cū sole i aliquo duoꝝ solstitioꝝ: v̄l fuerit i signis h̄ntib⁹ figuris quadrupedū: aut fuerit i oppōne martis vice solis: erit mors p̄ aliq̄d q̄d cadet sup̄ euz.

¶ Nā saturn⁹ iunctus fuerit cū sole vel in oppōne martis: ⁊ fuerit in aliquo ex̄ signis q̄ dixit eo ex̄nte abscisore: erit mors per aliquid cadens super natum.

¶ Si autem in celi medio vel eius oppōne fuerit: ex̄ alto precipitabitur ⁊ morietur.

¶ Et si fuerit in medio circuli sup̄ terram vel de subterra: mors erit p̄pter casum ab alto.

¶ Nā saturn⁹ dānauerit solē ex̄nis abscisor ⁊ fuerit in .10. vel 4° erit mors p̄ casum ab alto loco. De sunt mortes grādes q̄s signat saturn⁹ q̄n fuerit abscisor: ⁊ fuerit aliq̄d ex̄ luminaribus ipeditū ab eo: ⁊ fm̄ hoc poteris iudicare omnes mortes que accidunt per saturnum.

¶ Mars autē euz in quarto seu opposito solis seu lune fuerit aspectu: ⁊ in suo alaiꝝ contrario.

¶ Et mars quādo fuerit in oppōne solis vel lune: vel in quarta eorum in diuerso baiꝝ.

¶ Cōuenit vt itelligas diuersum baiꝝ in modo quē dicam tibi ⁊ est q̄ sol ⁊ luna dant vitas. ⁊ q̄n mars significauerit abscissionem byleg: ⁊ se aspererint cum aliquo eorum alia byleg: erit aspectus in diuerso baiꝝ.

¶ Si in humane forme signis rotauerit: p̄ guerras ⁊ alterationes inter suos p̄ sanguineos p̄tingentes seu bellando: capitis abscissione p̄bit: vel sibi manū p̄ priay cā mulierū iferet: aut muliez manib⁹ iterficiet. Illud autē eueniet cū ei ven⁹ iterū testificabit.

¶ Et si fuerit i signis figure boiū: erit mors illa sp̄ degulamētū p̄ guerrā q̄ accidit iter vnā gētē ⁊ aliā: aut p̄ bellū: vel q̄ se iterficiet manu sua cā mulierū: vel q̄ eū iterficiet mulieres: ⁊ hoc erit si ibi testificabitur venus.

¶ Si fuerit mars 3̄i⁹ soli vel lune in baiꝝ: ⁊ fuerit in signo figure boiū mouebit ille nar⁹ iter spiritū talē q̄ eos faciat p̄lari

clat plari iter se: et erit mors illi in bello: ipso aut mouebit vna voluntate tali: vt faciet q se occidet manu sua: et si asperit se cu venere erit ca mortis illius rone mulieris.

¶ Et si ei in figura mercuri associet: latronum et pyrataru insidiatorumue manibus dilacerabit.

¶ Et si mercuri participatione fuerit in figura erit mors p manu latronu iteratiu p mare vel terra.

¶ Quia si mars fuerit abscisor: et danauerit aliqd duoz luminariu et cu eo participatione fuerit in figura mercurius erit mors p manus latronu et maloz: et si fuerit in signo aquatico erit mors sup mare: et si fuerit in sicco erit in terra.

¶ Et si in abscisis membra vel imperfectaz fortunarum signis: seu in cathene capite cu ei dno sarleo fuerit: capitis siue membroz abscissione migrabit.

¶ Et si fuerit mars in signis priuis q no sut figuraru copletaz aut cu capite algol: erit mors per incisionem capitis vel membrorum.

¶ Quia si fuerit mars abscisor et danauerit aliqd ex luminariu vel fuerit in aliq ex locis q dixit pto. signabit qd dixit.

¶ Et si in scorpioe vel tauro fuerit: combustioe aut pforatioe membroz: vel icisione: vel spasmo: vite terminos transibit. Et si in celi medio vel in ei opposito pmaserit: in cruce suspedet. Marie aut si cu ficare et andromade fuerit. Et si in signo occidentali vel in ascendente locu habuerit: viu igne cremabit. Et si in signis quadrupedib extiterit cadendo conteretur.

¶ Et si in scorpioe fuerit vel in tauro mars: erit mors ex combustioe ignis vel aputatioe membroz aut pforatioe eoz: siue caladrio forte. Et si fuerit in medio celi suspedet: et marie si fuerit cuz cayse: vel cu endromada. Et si in signo fuerit occidetur: vel oppone ascendetis coburef viu: et talr moriet: et si fuerit in signis quadrupedu erit mors ppter casuz: vel pp fractione seu castratione.

¶ Hanc maneriem mortis significat mars qn fuerit in aliqua baru figuraru sup vno circulo et damnauerit aliquod ex luminariibus existens abscisor.

¶ Si vero iuppiter ei testificet et ifortunatus existat: iraprtatis vel regis mortis subibit iudiciu manifestum.

¶ Et si testificabit ei iuppiter exns infortunatus erit mors ppter iustitia explatam et diuulgatam multu et pp iram regu et principum.

¶ Semp qn fortune testificabunt signat q nat erit cum aliq iustitia et rectitudine: et si fuerit mars abscisor danauerit aliqd ex luminariu in natitate et testificabit ei iuppit infortunat exns significabit id qd dixit pto. Na manifestu est qz infortune significant q tales mortes grandes. Si eede fuerint abscisores et damnauerint aliqd luminariu: tñ si abscisores fuerint et no damnauerint aliquod ex luminariibus mors cum tanta pena nono erit.

¶ Et si vtreqz infortune iungant: vel altera alteri opponat: quemadmodu pdiximus: vt mortis. s. sit occasio mala vitalis sps priuatione peiorabut. Dominu aut qlitatis mortis est dñs iterficientis loci.

¶ Et si due ifortune iungent vel vna alteri opponatur in vna manerieru: qd dixim dantiu morie: in dado mala morte pcipue adiuuabut. dñs aut maneriet mortis: est dñs illi loci iterficietis.

¶ Quia due ifortune iungent in abscissione significant mala morte: et mors mala est in qua no hit phici qd videre: et iam ostendimus hoc in eo quod pertransiuit. Subnator at mortis est dñs gradus interficientis.

¶ Interficietia qdem accntia in quantitate vel qlitate multiplicabunt cu vtreqz ifortune in locis iterficietibus auctoritates fuerint. Cuz stellaz qlitates huius fuerint sepultura carebit et regimine. Drestibilia: rapacia: volatilia: pdatoria cu in signis hoz aialiu formaru susceptiuis ifortune fuerint nec locis iterficietibus fortunaz aliq testificet: et eis in hemisperio inferiori comorantibus: ipsius caduere pascunt.

¶ Et accntia qb mors puenit erit duplicata i qlitate vel quantitate: qn due ifortune dignitate habuerint in locis iterficietibus: et ille i cui natiuitate star planetaz fuerit isto mo no coopiet: nec sepeliet: s. comedet eu lupi canes vel aues male. Si ifortune due fuerint in locis taliu figuraru: qles diximus: nec testificabit fortuna aliq locis iterficietibus: exntibus sub terra fortunis.

¶ Duplicamentu qd dixit manifestu e i arithmetica: q res rata sit dupla quata vnu ad duo: vel tria ad sex: et qlitas et qlitas est res mostrata. Na qlitas vult dicere accnta qb mors euenit. et qlitas. vult die penaz quantitates: ita q si vna ifortunaz fuerit abscindes byleg in aliq gra. et fuerit ipa gubernatrix ipi gradus: signabit id qd dixit pto. Qd at dixit et no testificabit aliq fortuna loci iterficietibus exntibus sub terra fortunis. vult die qn fortune testificabunt ifortune abscindenti: q signant natu no sepeliri: erit hoc qn fortune fuerint sup terra: tñ si testificabunt existendo sub terra significabunt q sepelietur et cooperietur.

¶ Cuzqz planete locoz iterficietiu dñatores in locis declinatibus extiterint: marie at cu luna pdictis in locis: et in qrtto seu in isto locoz opposito maserit: inter alienigenas iuri mortis obediect.

¶ Et erit mors i terra aliena qn acciderit q plite dominates sup loca iterficietia sint i locis inclinatibus: et maxime luna in illis locis que diximus vel in qrtto locoz suoz vel oppone eozum.

¶ Quia si fuerit dñs mortis vel abscisor qliscunqz sit eoz vel ambo i locis itineru: signabit q mors erit i terra aliena: et affirmabit re ista: et si luna fuerit i locis itineru vel aspiciat se cu eis de 4. vel oppone. na expedit vt multoties ad caplm istu redeas: et ispicias donec bene itellexeris in oibus suis ronibus diligeter: et q possis comiscere signatores: si comiscent stellatides: vna. s. cu alia: et ita puenit vt facias in caplo qls hoz huius libri. na qn feceris scies bona parte huius artis. tñ si cu hoc scies aliqd de naturis et phisica: et scieris bene equare planetas et scieris aliqd de suis statibus qdriuiatibus fm q demratu est in almagesto: nullus te vincere poterit i hac arte: nec idigebis lib aliq nisi isto.

¶ Dic finitur secundus tractatus glofe quarti tractatus libri: et est vndecimus tractatus glofe.

¶ Incipit tractatus. 12. glofe Daly sup li qdripartiti pto.

¶ In diuisione tepoz in vita nati. Cap. 9m.

Dixit Daly.
Mroz multu de illis q ausi no fuerut mete apponere in h li tot astronomis exntibus rata voluntate hitibus in hac arte: et q eu no glofauerunt: nec fecerut itelligi iacere in eo sic magna prescie naru q multu neia et ptabilis est in vita

Quadri. Pto. M z

Tractatus

bois et oibus factis suis. Nam per hoc sciri potest res omnes que esse debent antequam sint: sic quod probabitur quod res crescunt in bono si bonum fuerit: et si malum minuet de malo. Nam talis res quod in ista inuenit multum in bono et pro eo bois voluntas gescit et non laborabit de eo quod bene non potest: et quousque voluntate non habeat res scire futuras: nec se in bono delectauerit magnam esse sibi bonum et gesit et non habebit pro quo penare debet quod res non inuenit eus habiturum: nec laborabit pro his que scit bene debere. Et postquam magnam est profectus in scia in libro latere: magna bene ratione ut addiscam et sciam et ut multum nos delectet intelligere id quod latet in eo: quod quoniam est intelligem et inueniem certum pro experientia: et rectificatio certa confidenter magis in his que significant que futura sunt: et res generales sciam que accidit propter contrarium: et quod pro se accidit unicuique de rebus particularibus. Ille vero quod hunc librum composuit cooperuit verba que dixit in quadam libris sicut facere consueuerunt sapientes antiqui: et hoc ut non reuelentur nec detegantur scie nobilibus illis que sunt vilius aiaz et mox malorum: sic dixit Hippocrates: quanto magis corpora non limpida gubernaueris: tanto plus augebis in malo suo. Et dixit Plato: quanto magis docueris aias malas scias ac sapias: tanto plus in suo malum augebis. Et antiqui sapientes que fuerunt ante Aristotelem dicebant verba scias ante pro metapora ut ea cooperiret sicut fecit Plato. Et postquam vidit Aristoteles quod verba ista diuersis intellectibus intelligi poterat: placuit ei glossare et non copulare scias cooperire in modo quod eas intelligere non possent illi de malis aialibus: et quod illi que essent de bonis intelligerent eas pro certo: quoniam insperarent: et postquam venit Plotinus post omnes philosophos istos cepit via Aristotelem et copulauit hanc arte multum cooperire: et nos apud res multas ex illis que cooperuit et monstrauimus eas illi que est philosophus medianus et non sum locuti in eo quod glossauimus sic talis: ut illi que se iactant quod sciunt hanc arte et sunt multum loquuntur ab ea: quod sunt malorum aiaz et itellus malitiam locuti sumus sicut illi que hunc magnam voluntate et studium in lucrando mores et virtutes bonas que quidie magis crescunt. Et placet mihi dicere in hoc loco verba que dixit Galenus in tractatu sui libri de pulsibus: et dixit quod pro multum magnam studium sensit in pulsibus res multas que ante non senserat: et dixit quomodo: et hoc sunt verba sua. Dixit Galenus hanc manerem sola sciuit in multis annis cum aliquid re eius quod ea sequitur in sciendo forte pulsibus tamen re alia ex his que primet ad pulsibus nesciebat bene: et bene studium annis multis laborando et cogitando cum magnis dubitationibus et cooperitis experientia fuit: non quod dimitterem meum studium nec mea investigationem: tamen quanto plus procedebat tanto magis augebat voluntas in procedendo et studendo: et visus fuit mihi quod sentire in cognitione pulsibus: et postquam studium et laborauit: magis intellexi me sentire in cognitione pulsibus non scia debili sed bene certam: ita ut sciui extensionem ad id quod potest attingi. postquam intellexi cognitionem: et quanto cognoscebat res primet ad pulsibus omnes non possunt tibi narrare: et feci me sic hoies in lubrico commorare: et sibi lux magis occurrit ad horam: tenes vero deum meum: et credes quod sit verum et non sit vacuum magnam sequitur ide profectus: quod stant cum incipit res petere non diffidat quoniam eas attingat pro certo non dimittat studere: ut aliquid sciat si velit longo tempore: quod hoc studium et laboratum multum in re aliquid: crescit in eo talis virtus et non intelligit quoniam se pro crescit et meliorabit: et nesciet quoniam incipit: ita quod apparet ista virtus ad horam et dabit cito fructum quod quantum laborauit leuiter restaurabit. Et si volueris dicere quomodo dicitur virtutes quod capitale et lucrum reuertet in vnum. Dixit Dalmatius Galenus. docuit nos pro hoc deum id quod uenit laborantibus pro virtutibus bonis quomodo se bene gerere in oibus rebus que volunt attingere: quod magnam studium dat fructum tale in rebus bonis: que restaurabit quantum laboris hoc hunc et lucrum magis: et magis que studium auget in hunc virtute talis: que potest attingere res que petit: et quoniam virtus venit nescit hoc donec inuenit se cum ea: et pro hoc ego volo magis castigamur istud ut ipsum meis amicis tribuat res bonas perentibus et virtutes: et volent dare et petere hanc arte et scias: uenit ut inspicit id quod dixit Galenus in hoc loco et quod studeat in eo fortiter

nec cum tedeat: nec diffidat: quod bene scire poterit artes istas de modo quod bene proficit in quanto iudicabit de rebus futuris fiducia tali quod dubium non habebit: et si aliquis dubitauerit dicet quod in studio non est profectus. postquam signauerit in nativitate bois quod futurum est et deesse non potest nec ide euadere. Et ego rideo dicens quod si intellexisses id quod philosophi demonstrauerunt: et quod dicitur pro. in plago huius libri et quod in hoc capitulo demonstrant: de te liberati essemus: et ias demonstrauimus tibi in eo quod transiuit quod sibi sunt opalia plura incipit: et decem non potest: et bene sunt puenientes pro virtute grade multum et potest: et ex his que mutant sunt: et bene sunt que pueniunt propter virtute debilem: ita quod quoniam inuenimus in nativitate alicuius virtute aliquid significantem quod erit sapiens et alia significantem quod erit delitiosus et alia quod erit sensar. dico ad hoc quod studium longum et continuu augebit in virtute significantem sapias: et sensus: et virtus delectationis reduceat ad hoc bona: ita quod magna delectatione de illis assumet. deum autem tuum semper quod dicitur esse posset si hoc fortunat esse ad laborandum de re aliquid: postquam bois non est de laborando et studendo: puenit ut studet at et laboret in his que vult attingere. Galenus autem multum bene exposuit hanc rationem in vno deo quod dixit post illud primus. Dixit Galenus illi qui uenit post me pro quanto pueniet studio et perseveratione in ea ad sciendum factum pulsibus manerem qua potest scire reprobare longo tempore hunc minus quam tempus in quo prope laborauit: et laborabit sibi minus quam ego laborauerim: quoniam via deo qua ibit recte ad sciendum quod voluit leuius. Est tamen vna conditio ibi necessaria et est vnum de cupiditate lucrandi diuitias et vana gloria retinere: quod bene sunt duo que diligit hoc multum: et dixit ita postea quod hoc de quo loquor in isto libro non sufficit hoibus volentibus hoc addiscere deponendo ad eos ad hoc audire et videntibus: sed expedit ut acuti sint multum et magne perseverationis in eo et tales quales isti sunt pauci: tamen ego faciam sicut dixit Ambracides: quod comedo magis vnum quam decem milia: et magis de sidero cum illo viro quam cum ipis decem milia tantum non valent quantum ille vnum. Nam veritas cum magno populo iudicari non potest: tamen potest cum aliquo intelligentibus iudicari et sensus huiusmodi: et ego non loquor nisi cum vno: sit que velit que diligat veritate: sit hoc in meo tempore: vel veniat post me. Dixit Dalmatius. Si tu que legis hunc nostrum librum volueris esse talis ut dixit Galenus phisicus: studiat: amator: et perseverator veritatis: applicares ad sciendum futura omnia que ea scire voles. per totum id quod tibi glossauimus et monstrauimus de vobis Plotinus: hoc est multum magnum lucrum et id potes habere fructum valde bonum: tamen si dilexeris et tue diuitie debent esse per agriculturam et mercimonia fructus ille non erit pro illis qui venient post te: tamen si dilexeris sapientiam et bonitatem et ea petere volueris: puenire potes ad grande rem si intellexisti Galenus castigamentum quod diximus in hoc statu: et similiter semper que testificamus. Nam si Galenus phisicus castigauerit nihilominus aliis oibus dedit exemplum quomodo se bene gerere si aliquid re nobile scire voluerint. Nam accidit hoc ea accipe cum magno studio et perseverantia non studere vna vice sola sed multis: et cum hoc ad id quod volueris applicabis. verum tamen conuenit ut res quam petiet sit possibilis tantum modo. Et nos ostendimus in glossa primi tractatus ea que potest hoc attingere pro hanc sciam: et sicut ostendimus in glossa secundi tertii et quarti tractatus et non remansit nobis ad loquendum de alio nisi in partibus rebus vite que crescit et minuunt in rebus quas dat corpora celestia in naturam: et de hinc in antea volumus hoc glossare.

In diuisione tepoz in vsta nati. Cap. 10^m.
Dixit Dalmatius.

Alta diuidit in pres: et quibus plura gubernat pre suam: vel principat cum eo alii plura in gubernando.

Postquam in vnaquaque spiritu istarum pronosticandi modum vsque ad notitie ipsarum vltimum rerum perfectionem generaliter put ostensum est explicauimus: ipso

mus: ipso eodē calle: ea que in natiuitatū partitione p̄ tpa in ipsis obseruanda: z in rebus p̄ ticularibus p̄ iatis modis sūt attēdēda: nos supaddē nālī puenit. **C** Postq̄ viā dedim⁹ in p̄quirendo gñālī quālīz baz mancrierū: ita q̄ pueniem⁹ ad sciēduz oēs res suas nālī p̄m q̄ dixim⁹ in eo q̄ trāsiuit: conuenit ad huc nobis vt adiungam⁹ cū illo in hac eadē manerie res oēs p̄tinētes ad iudiciū p̄titiō nū natiuitatū p̄ tēpora vite p̄m naturā z p̄z vias quas dedimus in rebus p̄ ticularibus.

Ault dīc q̄ iā docuit p̄m artē p̄bice res oēs qb⁹ ars ista cōponit dem̄fatiōe gñālī q̄ dat regulas z radices toti⁹ arti hui⁹. Et q̄ dīc ita q̄ applicum⁹ ad sciēdū oēs res suas vtes: vult dīcē applicuit: ad illas regulas z radices q̄s dixit ad cōplemētū oīuz p̄tīuz: q̄bus cōponit hec ars tota vlr. z id q̄ dicit: puenit vt q̄ adiungam⁹ cū illo in hac eadē manerie: vult dīc p̄m vias p̄bice: z q̄ remansit ad dōm est id q̄d corpa celestia in p̄titiōe vite. Et id q̄ dīc p̄m nām: dicit p̄m sciam nāz q̄ puenit p̄bice: z vie quas dixit in reb⁹ p̄ ticularib⁹ sunt regulę: z radices q̄s dedit in natiuitatib⁹.

Quēadmodū igit̄ iudicia z existimationes rez p̄ ticulariū que in enarratione natiuitatuz a p̄fatis locis assumpta sunt: p̄mittunt: z si maior eoz ps sint iudicia z existimatiōes q̄ ab ipsis eisdē regionibus assumunt. s. q̄ a regionib⁹ sumunt: z ipsa sūt iudicia in q̄bus p̄ ticularia q̄ in natiuitatibus obseruant: generaliter cōtinent: vt sūt forme z figure corpoz ac qualitātū: aiāz p̄prietates: necnō differētie morū z leguz. Conuenit ēt his qui nālīter hoc obseruauerit vt p̄mē occasione q̄ ceteris pueniētiōz est: ne vnq̄ in natiuitatibus similitudine decipiant: sp̄ adhereant. Veluti si natum in ethiopia albedine z capilloz planitie decoratū: vel hoz aiāz qualitates magis domesticas seu ad rōnes p̄cliuiores siue rez iuestigatores eos eē dīxerint. Aut si terre aliēnā icolas syluestres aiāz: mutatos z a rōne dissentaneos affirmauerit: vel in his iterū p̄pter mores z leges vnicūq̄ gētīū p̄prias decipient. Quēadmodū si in m̄rimonijs italos suas germanas i vroz ducere decreuerint supaddēdū eteni eis esset in iudicio si nati fuerint in egypto: vel in egyptiacis suas matres nubere sine hui⁹ additamēto p̄gnauerint si nati fuerint in p̄sia. Alēs autē q̄litates in suis iudicijs z existimatiōib⁹ p̄rius gñālīter obseruare: deinde p̄ ticularēs quātitates per quas iudicabūt: his superaddere cōuenit: vt augmēta z dimīnutiones in his p̄tingētes: ex hoc deprehendant.

Et sicut trāsiuerūt iudicia rez p̄ ticulariū que sūt accepta a locis q̄ dixim⁹ in iudicijs natiuitatū: verūtī māi⁹ iudiciū est id q̄d acceptuz est p̄ regīōes z terras bitatas qm̄ in h̄ iudicio itrāt mō gñālī res oēs p̄ ticularēs p̄tinētes ad natiuitates sicut forme corpoz z fractiōes sue: stat⁹ aiāz: diuersitates morū legū z p̄suetudinū: z puenit aliud q̄d studeat in reb⁹ istis sp̄ determinare in rōne p̄ria q̄ bz sus māi⁹ determinare de se q̄s de oib⁹ alijs p̄ eo q̄ nullus erret in reuolutis natiuitatuz. N. g. dicem⁹ q̄ qdā nat⁹ fuit in terra ethiopię: z

erit albi coloris z leniū capilloz: z alius natus i terris germanie z gallice: z erit baz⁹ z crisp⁹: z isti sūt de moribus māfuetis z diligūt documētū z sciaz rez: illi vō qui sūt in terris de ales sūt syluestres p̄ volūtātib⁹ z aiālib⁹ z male doctrinati. Nā posset errari in talib⁹ reb⁹ p̄p̄ etates, vel cōsuetudines z leges p̄tinētes ad gētē aliq̄ ita q̄ in cōiugijs iudicabit: z dicet hic hō de italia copulabit forozī sue: z debeat dicere cū hoc erit si nat⁹ iste fuerit de terra egypti vel dicet p̄ boie de egypto q̄ copulabit matri sue: tñ si natus iste erit de persia. Et generaliter dico q̄ p̄tino debemus accipere res vniuersales inquantū voluerim⁹ iudicare z postea adiungemus p̄ ticularia cū eisdem: z per hoc intelligemus omnem rem quō augebitur z minuetur.

Quicqd mōstrauim⁹ in h̄ dicto: mōstrauim⁹ z nos totū i glosis p̄teritis. nā docuit nos in hoc loco ea q̄ faciūt eos h̄ bac arte errare: z volūt iudicare natiuitates. narrauit enī singulariter res istas: vt qm̄ eas sciuerim⁹: custodire sciemus nos ab illis z liberabimur ab errore qm̄ res p̄ ticularēs voluerim⁹ iudicare ad natiuitatē quālīz p̄tinētes: qz iā oñsuz est p̄ predicta p̄terita q̄ ea que veniūt a corpozib⁹ celestibus diuidunt in tres pres. p̄ eaz est. vt sit iudiciū incisus: z est idē q̄ puenit a vi magna mltū z potētī q̄ alia oīa vincit. z q̄ h̄c seq̄ sūt ea q̄ veniūt a vi debiliōri p̄. Tertia q̄ seq̄ h̄c est ea q̄ veniūt a vi debiliōri scōa: z hec est illa q̄ p̄t cābiri z mutari p̄p̄ leges: mores z p̄suetudies z filia: z p̄ hoc puenit volētī aspiciere in hac arte: vt ponat itentio: nē suā in. 4. iudicijs p̄tinētib⁹ ad q̄bz baz vltū: z aspiciat vnā significatiōe cū alia: z iudicabit p̄m vincētē. z h̄ face re p̄t si sciuerit ea q̄ faciūt errare: z sūt hec in sex maneriebus. p̄ est forma corpoz. z figura corpoz. 3. stat⁹ aie. 4. mores. 5. leges z p̄suetudies. 6. mā vñ venit. de p̄ nanqz manerie z 3. iā dem̄fauit in z tractatu: q̄ p̄te signa z oēs alie figure celi dat vnicūqz gētī cuiusqz climatis suaz p̄prietatē: z p̄ hoc puenit ispiciētī in hac arte q̄ qm̄ inuenit q̄ corpa celestia significēt alicui nato virtū: fortunam p̄p̄ia: vt aspiciat fortunā illā: cū alia gñālī p̄tinēte ad illā gētē illi climatis z alteri climatis in q̄ nat⁹ fuit: z idēz dīz facere in z manerie z 3. Nā manifestū est q̄ figure gētīū cuiusqz climati h̄nt quādā similitudinē gñālez vne cū alijs: z mores s̄lr aiāz. nā iudicare nō debes idē nato i ethiopia q̄ erit alb⁹: tñ dices q̄ erit minoris nigredis illis de terra sua: nec iudices alicui ethiopiano: nec alicui scoto q̄ erit p̄hs: nisi transfert se ad aliū clima. i. glo. corpoz celestium mutant v̄tutes per 4. z 5. q̄ sūt mores: leges z p̄suetudines: qz fortioza vincūt minora: z v̄tutes fortiozes p̄me vincūt secūdas v̄tutes debiliozes. Corpora vō celestia cābiūt z mutāt quartā maneriē z qntā de re vna in aliā: sicut eoz q̄ in ripa maris nascunt vel in terra agriculture. naz mox ille ponet eos: vt sint marinary z laboratores terre. S̄lr natū iter sapiētes adducet mox ille vt habeat aliq̄ ex manerieb⁹ sapiētū. Et q̄ natus fuerit z nutrit⁹ iter larrones reducēt ipso more vt aliq̄ faciat ex opib⁹ eorundē. S̄lr leges z p̄suetudines cābiūt z mutāt. v. g. iudeis data est lex q̄ copulet cui sibi placeat de suis p̄pinquab⁹: z signauerit p̄te q̄ copulabit forozī sue: iudicabim⁹ p̄ certo q̄ copulabit ei. Tñ si ei cui data est lex q̄ p̄pinquab⁹ copulet: p̄terq̄ p̄sonis exceptuatis z significauerint p̄te q̄ p̄pinque copulabit: iudicabis q̄ p̄pinque copulabit nō p̄bibe in lege sua. S̄lr h̄ns legem: non nisi vni mulieri copulati nō

pōt copulari nisi vni. Sicut q legē nō bz cōiugiū nō facien-
di. Sexta maneries ex his q errari faciūt ex mā vñ pue-
rit nat: ita q bonū z pspertitas patrū attingit filios z illa
filioz patres: z fm h̄ spicies in oib' alijs. Ptol. aut dedit
nobis regulas gñalē in his que faciūt errari. Et id qd dixit
conuenit vt ispiciamus pmo status generales qñ voluerit
mus iudicare: z postea iungemus cū eis alios pticulares:
vt sciamus augmentū z diminutionē q sibi accidet. vult di-
cere q pmo debemus accipere significationē gñalē signi-
ficantē qñlibet eaz rerū. z qñ eaz scierim' adiungem'
cū ea significationē pticularē: z sciem' p hāc cōmixtionez
res pñtentes ad statū ipm in qñlibet statu. Rō nāqz illaz
sex maneriez est qz grandis z potēs virtus significauerit
qñlibet eaz: ita q in formis cuiuslibet climatis z eoz sey-
ones figuris maneries z mores res manifesta est: leges z
cū mā: vnde venit significare fuerint per ignes magnos z
fortes eclipses: z sicut p conjunctiones grādes: z manifestū est
q vñs maior minorē supat. v.g. qñ videbimus aliquem
eūtē bellatū ispiciem' si hz in natiuitate sua absforē alicui
ex hylegys: z si habuerit videbim' q mori poterit in ipso
bello: z si nullā habuerit absfisionē hylegys hora belli in-
spiciem' si testificabunt fortune z iudicabim' q euadet: z
si testificabunt ifortune iudicabim' q moriet i bello: z i-
spiciem' si vscerit: z si obiles fuerint iudicabim' q erit p-
cussus z vulnerat: h̄ at ē maneries q iudicare obem' i pri-
cularib' ad vnūquēqz pñtētib' adiūgēdo cū gñalib' ea p.

Sicut etiā in diuisione tēpoz z horaz nati: vt tēpo-
rales annoz die eozūqz cū vnoquoqz futuroz subse-
quentiū similitudines pmittant: z vt eoz qualitates in-
spiciant: ita q nullaten' in gñalibus accidētib' q na-
tiuitati obserauerint decipiant: necessario conuenit:
vt puerū operari ac vxorē ducere vel id agere quod
a nullo nisi maioris sit etatis agi poterit: z vt decrepi-
te virum etatis prolem gignere: actusqz soli iuuetuti
possibiles efficere diiudicēt: imo gñaliter eis puenit:
z ea que p tēpoz obseruationes deprehēderint: ex
annis ipis puenientib' his que eis assimulant: z que
in ipis accidere possunt superaddere.

Cōuenit et oī mō vt faciam' id idē in pñtione
tēpoz vita nati: z debem' ponere post diuersi-
tatē etatū tēpaliū: z et puenit cuiuslibet accñtiū q
ptigit: z ispiciam' i eis de mō q nō errem' vlla
hora in accidentib' gñalib' z simplicib' q aspi-
cimus in natiuitatib': ita q qñ dicem' q ifans
puus faciet opa magna vel copulabit: aut faciet
aliq ex opib' q nō p̄t facere nisi magn': aut q se-
ner habebit filius annihilatus: vel aliq faciet ex
ea que nō pōt facere nisi puer: tñ cōuenit vt huic
tori adiungamus ea q intelligemus de iudicijs
tēpoz cū his q sibi cōueniunt: z possunt accide-
re in illis etatibus res sibi conuenientes.

Pro. dedit nobis in hoc dicto res facientes errare in iu-
dicio eoz que accidūt in pñtib' vite hoīs. z regula quā nos
docuit est: vt aspiciamus ea que significant stelle in quoli-
bet tēpore vite: z q aptemus cū reb' duabus: vna cū gñalib'
q significauerint virtutes grādes. Alia est status pri-
nentes ad natum in oibus suis etatib': z fm q significau-
erit natiuitas sua. vbi grā. qñ iueniemus q stelle significēt
alicui q copulabit isto anno: vel ibi tñnera z filia ispice-
mus: si h̄ p̄cordauerit cū significationē radicis natiuitatis
z etatis sue z iudicabimus fm vim maiorem. Qd aut di-

xit in hoc pro. est si bene inspexeris manifestum.
Eo q eadē via idemqz modus necnō idem z vnus
ordo cunctis tēporalib' differētis habet: nām vñs
oēs homines cōtinentē complectens: z cum. vij. pla-
netaz ordine similitudinē obtinens.

Hāc bec est via z regula vna oibus diuersita-
tibus tēporalibus: z vnus idē cursus qui sequit
nām vñm que cōprehendit oēs boies assimila-
tes ordini. vij. planetarum.

Vult dicere q vita nālis hominis est que diuidit in se-
pte pres ordinatas fm ordinem septem planetarum.

Dec at via siue ordo a primis annis z a sphaera no-
bis affiniori. s. lunari sumit exordium: z in extremis
ānis ad vltimā planetaz sphaeram que saturni diei
applicatur. Sciendū est etiam singulis ānis res acci-
dere: cū illius planete natura qui in illius āni directo
fuerit: similitudinē fortiētes. Vni' aut obseruatio rei
necessaria est ad generalis hoz vnus cuiusqz tempo-
rū qualitatis cōprehensionē. Quoz differētie pticu-
lares ex eis iberentibus pprietatib' cognoscentur.

Cursus iste incipit a pria etate z pria sphaera q
magis ē circa nos: z bec ē sphaera lune: z appli-
cat vsqz ad postremā etatē z postremā sphaerā
planetaz q dca ē sphaera saturni: z accidit p certo i
qñlibet arte id qd puenit nature ipsi' pte assimē-
lātis eidē etati: z si est res quā nos ispiciere cōue-
nit vt sciam' statū cuiusqz tps vñ: tñ diuersita-
tes pticulares pñt sciri a reb' pprijs q sūt inēte.

Vult dicere q qñlibet septē etatū cōcordat cū nā pte gū-
bernātis etates ipsam gñalr: z q in statu cuiuslibet etatis
accidūt mltē diuersitates pticulares: fm q signat ex pla-
netis gubernātibus qlz ānos: dies: mēses: z horas q sūt in
illa etate: z postqz ita est: cōuenit vt pmo doceam' factum
cuiuslibz septē etatū: z postea docebim' regulas qb' scire
poterim' diuersitates pticlares. Et est manifestū q pñt
diuidūt vitam hoīs in qtoz pres: z posuerūt p̄mā pte pue-
ritiā totā: z h̄ diuidit ad tps ifantiū z ad alios: z posuerūt
z^m tēpus iuuentutē totā: z posuerūt 3^m senectutē totā: z po-
suerūt 4^m senū totū. Et qñ hō bñ inspexerit in pñtione vi-
te: partē nātr in septem pres: sicut astrologi diuiserūt: tñ
diuisio pñicoz p̄cordat cū regula pñice: qz ars pñice non
inspicit nisi res manifestas sentiēdo z vidēdo.

Nam qz luna ad plus. iij. primoz annoz infantis
dispōni dñat qui numero per quem quatuor primos
annos itelligimus assimlant: infans sui corpis tene-
ritudinē z ifirmitudinē festinūqz cremētū suscipit: cu-
lus et maior z frequētior est aquosa cibatio: eiusdēqz
forme leuis alteratio: necnō ipsius aia debilis imper-
fectaqz tenet: fm q ex eis qui ppter opificem infan-
tis anime partem accidunt: conueniens est.

Ita q luna ē gubernatrix etatis ifantiū: z hoc
in quatuor primis annis in molliori tpe: qz sunt
tales sicut dixi qd dictū est de qtuor ānis: z pp
hoc est corp' ifantis humidū z nō bñ cōpletus
crescēs cito: z et' cib' pro maiori pte liquidus
z mutant cito sui aspect': z aia sua nō est adeo
cōpleta nec ita fortis vt pñnet ad accidētia que
pveniunt

venunt pro parte operatrice anime infantis.

¶ Jam ostendimus in caplo vite q̄ anni maiores lune sunt 108. et monstratū est per astrologiā q̄ luna currit suū circū p̄ firmamētū in. 27. dieb⁹ vel circa: et q̄m diuiserim⁹ 108. per. 27. cadēt lune quatuor āni quos dixit Ptol. et q̄ luna assimilā statui infantis in essendo circa terrā in mltā humiditate et in mutādo se cōuenit vt luna sit gubernatrix infantis his quatuor ānis filr. nā virtus corporis infantis nō est fortis q̄ est p̄pe natiuitatez et nā sua est liquida multa: et currēs p̄pter multā humiditatē: et p̄ hoc creditur multi astrologoz q̄ nō puenit vt nati natiuitas iudicet donec transierint quatuor humidi anni p̄m: et Ptol. tenet q̄ eam iudicare debem⁹ ab hora qua nascit⁹: q̄ nato nō puenit vllū accidēs vllō t̄penit p̄ significatiōē plarū: et hoc bene intelligēs pōt scire id q̄d ei accidet quolibet t̄pe: et quō infans mori pōt in his quatuor annis sine hoc q̄d hoc habeat significatiōē in natiuitate sua.

¶ Et q̄m secūduz planeta qui mercuri⁹ appellat dñs existat dispositiōis. 10. annoz sequentiū qui et pueritie sūt: et secūdi nominant p̄ hoc inquam q̄ numeri medietatis. 11. annoz ipse dñs est: infra hoc annoz spatium: effectuz intellectus et rōcinationis anime manifestum: puer ingredit⁹ velut si quasi eruditōis planta et qualitatum aie radices in eo plantarent⁹. In his etiam annis ex eoz q̄ aptantur proprietatibus castitatis: necnon et doctrina splendescit et ad primū exercitiū modos expergefactus insurgit.

¶ Propter q̄d gubernator. 10. annoz q̄ sunt post istos q̄ est etas pueritie: et est etas scōda: est plā secūduz q̄ est mercuri⁹ dñs medietatis. 11. annoz: p̄pterea incipit nat⁹ in hac etate intelligere et rōnē h̄e sicut rami sapientie in sua aia plantantur: et radices virtutū: et apparent in eis pprietates operū que operabūt per doctrinam: et ibit intelligendo primam maneriem exercitiū.

¶ Etas pueritie est p̄ certo in p̄ncipio quarti āni donec ad mulierē se ponat: et pōt hoc eē ad cōplementū. 14. annoz: et nos docuim⁹ q̄ anni minores cursus mecury sūt. 20. et maior p̄ritio q̄ pōt ibi eē est medietas: p̄ hoc h̄z mercurius p̄cordātiās duas cū etate pueritie. vna q̄ ē 2^a s̄phere dñs: cōuenit vt beat secūda etatē. Alia q̄ h̄z medietatē. 20. annoz: et sunt. 10. post quatuor: et tanta est etas pueritie: et in hac etate sumit viz aia: et dat mām et incipit t̄ps quo plantantur in ea p̄n^a opum et p̄ptiarū virtutū suaz: et he res q̄ plantantur in ea trahent vt sint s̄m vsū quo cōuersabāt in hac etate: et vsus quo vtef erit s̄m acrem: legē et morē cōgruētē gēti illi climatis: et s̄m doctrinā q̄ nat⁹ fuerit doctriat⁹.

¶ At q̄ dispositiōni subsequentiū annoz. viij. qui et adolescentie sunt et tertij nominant: venus dominando p̄sudet: et qui numero annoz eius p̄p̄circūuolūtionis equant mot⁹ decursus s̄pmatis eiusq̄ multitudine adunatio sumit initiū: et ad act⁹ vsq̄ venereos adolescens ipse mouet. hoc autē tēpus eē dicimus: in quo aie quasi bolismū similitudinē sortiunt et vix minuz abstinētie portione tangētes ad plurimūq̄ cupidinis ipetū in oib⁹ ex reb⁹ veneris p̄tingere possibilib⁹ puenientes tēpestuosaz luxuriam deceptionez mentiq̄ cecitatez in optatis omnibus incurrunt.

¶ Et q̄ gubernator tertie etatis q̄ est etas adole-

scētie pueniēs in. viij. annis post istos quos vidimus: est ven⁹ s̄m q̄ sūt āni p̄p̄ij cursus sui: incipit p̄ hoc i bac etate motus s̄pmatis: ita q̄ ab eo fungunt sua itinera et mutant ad facta luxurie: et i bac etate aie canine sūt: et abstinētie mo- dice: et ē etas inamoramētū et diligēdi q̄cqd accidit luxurie: decipit se et p̄dit de re tali: qualiscunq̄ sit que suam voluntatem intret.

¶ Venus h̄z cū hac 3^a etate p̄cordātiās sue s̄phere alia concordātia cursus minoris que ē tot ānoz: sicut h̄ etas. Inuenimus eni q̄ Ptol. posuit in cap. vite q̄ corpus veneris est circa gradū 8^m: et corpus iouis. 12. sicut ostendimus in loco illo: et inuenim⁹ h̄c q̄ res ista seqt q̄ dat tot ānos vtriq̄z hoz duoz plarū: tot ānos quot tenet: vt nāl̄ significet tot ānos. et postq̄ res vna diuersas h̄z signatiōnes in mō ē habendi signatiōē in quilibet eaz s̄m q̄ cuilibet statui puenit: et ipse patefecit in cap. cōiugioz q̄ venus p̄ sui naturā p̄pta est dñā totius nāe luxurie: et p̄pter hoc significat in hac etate res quas dixit in tali significatiōe generali.

¶ Et q̄ sol medialis s̄phere dñator dispositiō annoz vnū de. 11. qui q̄rto loco notati et ordine sunt medij: et iuuentuti deputati p̄esse dicitur: in opibus potentie et in fructuosa dispositione vite necnon eiusdē directione sollicitudinem iuuenilem habere animā san- cimus: et ex qualitibus derisorijz ludicris et deceptibilibus ad aie salutem pudorisq̄ cōseruationem ac bonoz affectū: eam alteri dicimus.

¶ Quia dñs etatis q̄rte q̄ est mediana in ordina- tiōe et dñs mediane s̄phere ē sol: et est numerus annoz suoz. 11. facit q̄ aie in factis oib⁹ dñant: et p̄tāe sumunt de illis: et q̄ trahūt ad dirigendū et gubernandū res vite necessarias: et vt sint directi et quieti ac mutati de translationib⁹ ludis et magno errore ad abstinētiām et quietez aie et eius honestatem et bonoz diligēti.

¶ Sol h̄z cū hac etate p̄cordātiās tres. p^a est cōcordātia sue s̄phere. 2^a p̄cordātia annoz suoz minorz cū quāritate tēporis hui⁹ etatis tertie: q̄ sol est oium plarū p̄nceps: in hac etate est hō fortior et maioris virtutis: q̄ est etas iuuentutis: et sol nāl̄iter significat oēs res nāles nō inclinātes magis ad vnā p̄tem q̄ ad aliā inuenit in hac etate significet res que nāles sunt homini: q̄ cū eis et per eas est mundus iuentus: et sunt res quas narravit.

¶ Post solē autē q̄ mars. 11. annis quito loco cōstitutus dominatur qui sunt anni roboris atq̄ vigoris et numero p̄p̄ie rotationis ipsius equantur: vite grauitas ac impedimentum et aduersitas incumbunt: anī me vō cum corporibus anxietates et impedimenta sustinent: et corporis declinatio fere sentit et intelligitur: operabūt et hō grādia vnde sibi sumis labor eueniet quoz explicationē ante sue mortis accessuz expetit.

¶ Et mars in etate quata dñat post solē et est etas in qua est superbia et magnānimitas: et sūt anni 11. tot quot proprius cursus suus. Accidūt eni in hac etate pestilētie multe: et fortitudo vite accidūt in aia et corporibus anxietates et tristi-

Tractatus

tie multe: et vadit intelligendo ac sentiendo corporis minutione: et facit ut homo magis opera operetur: in quibus laborare ac penare habet: et antequam moriatur facere habet ista.

Mars hinc in hac etate concordantias duas. vna est concordantia sue sphere cum .5. etate. alia est concordantia sui cursus minoris cum quantitate huius etatis. Et Pto. dixit magnanimitatem per sensum et sapientiam: quod scit homo et addiscit per experientiam rebus: et quod mars per sui naturam quoniam cum sole precipue inclinatur ad sui naturam opera: puenit quod opera et mores quos homo habuit in etate solis inclinatur ad ea que dixit Pto. de operibus martis.

Deinceps autem ioui: sexti loci senem vendicanti senectutis annos. xij. sue proprie circūrotationi equales assignamus: in quibus homo ab operibus corporis et laboriosis necnon et ab anxietate manuum retrahitur: aiamque suam deinde periculo non committat: pro quibus omnibus sanam mentis habitum induens bone conseruationi studet: et pre sua magnanimitate turpia negligens in omnibus rebus desiderando prouidus: necnon sermociuator et consolator habebitur. In hoc et tempore circa libertatem et honorificentiam bonamque famam cum pudore et reuerentia maxime sollicitabitur.

Inuenientem quoque. vii. plura que est iuppiter etate senectutis gubernat: et sunt anni. xij. tot ut illi proprii sui cursus: et tunc trahitur homo ad operandum res per se: et non vult laborare nec penare: nec ad piculum se ponere: et loco et vite huius trahitur ad vitam et itinera bona: et remouet animam suam a rebus vanis et cuius existentia mala: et cogitat in omnibus rebus honestis et bonis: et honestat et letificat se: et reducitur in hac etate ad lucrandum bonorem famam et bonitatem cum verecundia et omni existentia bona.

Iuppiter hinc in etate senectutis que est. 6. etas a principio. 57. anno: usque ad finem. 68. annorum concordantias duas. primum est concordantia sue sphere. et concordantia sui cursus minoris cum quantitate huius etatis: et si glossas intellexisti preteritas bene debes intelligere hec verba Pto.

Post hos autem anni saturni velut in extremo positi qui sunt senij: nec ante vitalis locis egressum terminati: ordinatim eueniunt. Hos frigidior corporisque motus: grauedo delectationis: et appetitus diminutio: necnon et natura festina declinatio commutantur. hec autem qualitas vitam hominis eruit: impedimentum et tristitiam modicamque rebus sustentationem propter suorum motuum debilitatem imprimunt.

Etas vltima est saturni que est etas senij usque ad finem vite: et hec est in qua accidit frigiditas et grauedo: motus corporis et saporis delectationum: diminutio et declinatio festina nature. In hoc enim statu vita complectitur humana: accidunt homini infirmitates et tristitie et res sustinere non potest: quod motus omnes deficiendo vadunt.

Quia valde pauci sunt transeuntes annos. 100. in vita et qui ad dies istos pueniunt sunt velut illi qui opera omnia sua perdunt. dedit Pto. etatem saturno et non transiit ad plus: quod quoniam

addiderimus cursus minoris saturni qui est annorum. 30. applicat numerus ad. 98. annos: post quos reuertemur ad lunam significat eum cursum humorum: debilitate anime in corpore sicur in etate infantium significat et multum magis: quod mutatur nam saturni facies frigiditates et superfluitates humorum ad naturam lune cito mutatis et est multum humoris: et contingit ut post saturnum luna habeat annos. 25. tot ut illi sui cursus minoris: et non. 4. anni: quod numerus iste humorum. 4. annorum postus fuit in etate infantie: quod conueniebat: et propter hanc rationem teneo bene quod dentes alia vice renascantur transeuntibus etatem saturni: et quod valde pauci sunt peruenientes ad hanc. 8. etatem non fuit locutus de ea Pto. et posuit ipsam in. 7. etate.

De sunt igitur qualitatum temporum proprietates que sunt generales res nature apparent.

Hac manerie sunt status temporum secundum rem generalem vltimam secundum naturam.

Vult dicere Pto. quod accidentia generalia pertinentia ad quolibet partem vite vniuersi cuiusque hominis sunt res ille quas narrauit per naturas planetarum.

Particulares vero temporum proprietates: quoniam non nisi ex natiuitatis proprietatibus obseruare debemus: id quod ex eis vniuersale apparuit nobis ab albyleg dominatrice considerauimus. Flostra tamen in his obseruatio non ex earum aliqua sigillatim: sed ex omnibus notitiam attulit quemadmodum in vite spatio peractum est.

Modum enim statuum particularium qui accidunt per tempora qui pueniunt ut sint secundum natiuitates: accipimus vltimam ab albyleg principalibus que predicimus: nec accipiemus eum ab vno eorum sicut facimus in vita: sed ab omnibus hyleg.

Postquam Pto. dedit nobis regulas accidentium generalium in quilibet re: vult postmodum nobis dare regulam accidentium particularium: et diuisit regulam in duas partes. vna est vltima et alia particularis. vltima autem accipitur ab atagir semper quatuor hyleg. et particularis semper per alyntib: et per cursus planetarum in annis: mensibus: et diebus.

Illa etenim albyleg que ab ascendente sumitur in corpore accidentibus et peregrinationibus vitimur.

Operabimur enim per hyleg acceptum ab ascendente in accidentibus in corporibus: et in itineribus euenturis.

Vult dicere quod gradus ad quem puenit atagir ascendens in quolibet anno: significat id quod accidit in corpore de salute et infirmitate. Et quod est equalis gradui atagir occidentis significantis itinera: conuenit ut accipiamus ab isto gradu et eius opposito significationem itinerum.

Ea vero que a parte fortune consideratur: in rebus substantie potimur.

Et operabimur per hyleg acceptum a parte fortune in rebus pertinentibus ad diuitias.

Vult dicere quod cum applicat atagir partis fortune: accipitur significatio diuitiarum et substantie.

Luna quoque sumpta in anime qualitatis et conlugijs obseruamus. Que autem a sole deprehenditur in rebus valentie et sublimitatis assumimus: a meridiano vero celi repertam in alijs omnibus sui esse qualitatis

tatibus particularibus vt in operibus et amicis atq; filijs sequimur.

Et operabimur etiã per illud quod acceptum fuerit a luna in statibus anime et coniugiorũ: et per id qđ acceptũ fuerit a sole in honore et nobilitate: et per id quod acceptũ fuerit a medio celi in alijs statibus particularibus: sicut sunt officia filij et amicitie.

Uult dicere qđ gradus ad quẽ applicat ataq; lune significabit eodẽ año statũ anime et coniugij. et solis in honore et nobilitate: et eorũ signũ: quoniam sol est maior princeps alijs planetis. Sicut qđ sicut demonstrauim⁹. 10. dom⁹ significat officia et filios accipit significatio pertinet ad ea a gradu ad quẽ peruenit ataq; eius. Et postq̃ ita est uenit vt faciamus ataq; a sepre planetis: et a. 1. z. domibus: et a parte fortune pro accipiendo signationẽ de his que demonstrauerũt in radice natiuitatis a loco ad quem peruenit ataq; vniuscuiusq; eorũ: et hoc est quod Ptol. voluit in hoc loco monstrare: et Hermes iam demonstrauit hoc sicut in aliquo libro suorum: et Pto. in antea demonstrabit oia hanc ataq; et quõ accipit inde significatio: et qualiter diuiduntur partes vite.

Non nãq; sic facientes nõ nisi vnũ solũ planetam: fortuna vel infortuna fuerit: rei dominũ intelligim⁹: quod iustum et idoneum fore non ambigimus.

Et quoniam eo modo quo predictum opabimur: nõ erit dispositio vnus rei nisi plura vnus solus an sit fortuna vel infortuna: et hoc rectum est.

Uult dicere qđ quoniam faciemus ataq; planetarũ et domuum ac pris fortune: quilibet eorũ applicabit ad gradus qui sit in dispositione vnũ planetæ siue fortuna sit vel infortuna. Et Pto. dat rationes cur habemus facere ataq; cuiuslibet predictorũ et eorum aliquod non premittere.

Cum in eadem simul hora sepe contraria occurrũt accidentia: vt cum quis aliquem suum amittit consanguineũ: cuius heres efficiatur: vel infirmitas incubuerit: et dicitur seu ociose viuendo prole procreauerit: et his similia frequenter accidentia in corpore et in anima: in diuitijs et potentia: necnon in ceteris accidentibus bonis siue malis: vna eademq; qualitas ita necessario proueniens: vt in his omnibus homo bonum seu malum incurrat: at in temporibus intensionis fortunũ vel infortunũ huic simile contingere forsã est possibile: cum omnes fortune vel infortune pariter omnibus albyleg vel eorũ pluribus obuiauerint: quod successiue contingere manifestũ est: ob quod humana natura ad vtriusq; intensionẽ propter subitam declinationem et a temperie exitum bonorũ et malorum alteratione contingentes minime peruenire poterit. hoc igitur predicto modo res locorũ omnium albyleg deprehendunt.

Quoniam multis vicibus accidunt vno eodemq; tempore accidentia contraria: ita qđ perdet homo aliquem suum consanguineũ et hereditabit de eo aliquam substantiam: et accidet ei infirmitas: et tunc eueniet sibi bonorũ: vel vacabit eius ministerium: et nascetur ei filij: et multa alia accidentia que contingunt: quod status cor-

poris et anime: diuitiarum et honoris: et accidentia bona et mala nõ sũt omnia ex toto vnus maneriet: et hec oia in homine vel homini compleantur vel omnia desint: possibile tamẽ est qđ accidet res aliqua que videbitur vel assimilatur talis in temporibus: que sũt multũ et supflue infortunata: et multũ fortunata: quoniam accidet hominibus byleg vel eorũ maiorũ parti: vt perueniant ad omnes fortunas aut ad omnes infortunas: et hoc raro accidit: quoniam natura hominis non sufficit ad talia peruenire: eo qđ cito inclinatur et recedit a temperie propter celeres permutationem rerum bonarum et malorum: et hoc modo predicto diuidemus factum bylegiorum.

Expediit vt intẽdam⁹ in hoc 9º cap. qđ quoniam dixerit byleg. vult dicere pro plia vel pro domo diuitib⁹ signationẽ in aliqua re propria in radice natiuitatis et ille erit byleg illi⁹ rei: et cursus verbi sui currit super re vnã que est qđ quoniam fecerimus ataq; significatoris cuiusuis rei: inueniem⁹ gradũ ad quẽ applicabit significatõẽ aliã re quã significet alter gradus ad quẽ applicabit significator alteri⁹ rei. v. g. faciem⁹ ataq; mercurij pro significatione anime ronalis: et faciem⁹ ataq; martis pro audacia et pro magnanimitate cordis: et inueniemus qđ loc⁹ ad quẽ applicabit mercurij et mars erit fortis et potẽs: et loc⁹ ad quẽ applicabit luna erit in termino fortune: vnde in tali eẽ iudicabimus qđ dominus talis natiuitatis hoc tempore phiam perquiret: et in rebus vilibus erit abstinentie bone et addet ei mars fortitudines cordis et exfortunium per eum.

Ex locis autem albyleg obuiantibus non tã exitus vite significantia velut in spatio vite consideranda sunt: verum etiam omnia intuentia fore iudicamus. Item nec eorum tã corpoream vel oppositã seu tetragonalem obuiationem: sed etiam illis ex trino sexriliq; cõiunctum: obseruare debemus.

Ex locis. n. obuiantibus bylegijs nõ cõuenit vt accipiam⁹ solũmodo loca interficiẽtia sicut facimus in tempore vite imo accipiam⁹ oia: nõ quẽt et vt accipiam⁹ solũmodo loca obuiaria corporaliter aut de oppositione vel quarta: imo accipiemus similiter obuiantia de tertio et sextili.

Item ostendim⁹ in cap. vite qđ loca interficiẽtia sũt ea in quibus sũt infortune vel radi eazũ signũ et gradus occurrũt. et Pto. dicit qđ nõ sufficit in ataq; cuiuslibet significatorũ aspiciere solũmodo ad loca interficiẽtia: imo debemus aspiciere in alijs aspectibus qui vitiãnt et nocent: ita qđ sciamus per ipm id qđ accidet in quolibet tempore per totã vitam.

Tempora quoq; in vnaquaq; albyleg planete in ipso eodem gradu existenti albyleg vel eidem in figura associata primitus attribuemus. Et si nullius planetarũ in illo gradu permãserit: nec ei quis in figura associatus fuerit illa viciniõri planete gradũ illũ precedenti puenit vt assignemus donec ad illum qui gradum predictũ gradũ sequentẽ respererit: pueniamus: et huius ad illum sũm signorum successionem sit aspectus: de hinc sequentia tempora prefato donentur:

Tractatus

vs quequo ad illum qui eum subsequitur applicemur.
Et similiter in oibus faciendum esse decernimus.

C Et dabimus primit⁹ in quolibet bylegiaz tē-
pora planete q erit in gradumet bylegij: vel par-
ticipauerit cū eo in figura. Et si nullus planeta
fuerit in eodē gradu: vel cuzeo nō picipauerit
in figura: puenit vt demus loco eius gradū p
p⁹ quitorē ante eū donec perueniamus ad illuz
qui aspiciet gradū sequentē ipsuz gradum: et q
aspectus sit fm ordinem signoz: post hec dabi-
mus tēpus qd postea venit ei que diximus do-
nec perueniamus ad euz qui venerit ultimo: et
ita in omnibus faciemus.

C Hrauitas est in v⁹ b⁹ istis. vult tñ dicere q si aspicias in
gradu byleg que vis dirigere est aliqs p⁹ta boza natiuita-
tis vel rady alicuius p⁹te: qz ipse erit sp dispositoz donec
pueniat directio ad aliū gradū in quo sit aliqs p⁹travel ra-
dy p⁹te: et erit ille scds p⁹ta dispositoz byleg donec perue-
niat directio in aliū tertiu planetā vel ad radios ei⁹: et erit
ille tertius p⁹ta dispositoz byleg: et hoc modo facies et pla-
neta qui obuiauit ei. s. ataqz in illo tēpore erit dispositoz
byleg: et habebit de tēpore vite tātā p⁹te quātā gradus qui
sunt inter gradū vbi incipit disponere vsqz ad gradū alte-
rius dispositozis qui erit subsequenter.

C Planetas et in suis terminis existentes cōstituem⁹
quosdam ex planetis quos obseruauerimus et quos
quasi dispositores posuerimus.

C Et accipiemus aliquē p⁹ta p⁹ que opabimur
loco dispositozis p⁹ta q sūt in suismet terminis.

C Vult dicere q dñi terminoz disponūt de vita s⁹ tēpora
v⁹ta qm quilibz eoz disponūt byleg donec durauerit diui-
sio in termino suo. et qñ scire volueris quantum durabit
aliud suū tempus aspiciem⁹ quantum est ataqz postqz ve-
nit in termino illo suo vsqz ad exitum eius vite et ille p⁹ta
erit dñs ipsoz annoz. et si acciderit vt sit in ipso eodē ter-
mino vel aspiciat eū erit dispositoz byleg. s. dom⁹ p⁹ duas
pres: vna qz puenit byleg ad ipsum met. s. terminu: altera
qz est dominus termini. et hoc modo faciemus in termi-
nis domozum et exaltationum et triplicitatum.

C Fluxus aut annoz numero gradū longitudinū
dari conuenit. Albyleg igif ab ascendēte sumpte nu-
merus annoz numero tēpoz ascensionum climatis
in quo natiuitas fuerit equalis assignabitur: albyleg
autē a celi medio deprehense āni: quoz numerus nu-
mero tēpoz trāsitus per celi mediū eqbitur: pbeanf.
In alijs etiam albyleg aliunde sumptis hoc ordine
pcedemus: et fm eaz appropinquationem ad angu-
los numerū ascensionū vel occidentiū seu per mediū
celi trāsitus: que admodū in enarratione spatij vite
explanauimus: accipiem⁹. hoc igif modo p⁹fato: res
rerum tēpoz v⁹lium dominatrices deprehenduntur.

C Conuenit vt dem⁹ numerū gradū elōgati-
onis numerū annoz termini byleg: qd acceptū ē ab
ascendēte dabim⁹ numerū tot annoz quot sūt ipsa
ascensionū climatis i quo erit natiuitas: et in by-
leg qd acceptū est a remedio celi dabim⁹ tot an-
nos quot ē numer⁹ tēpoz trāsit⁹ p mediū celū:

et hec ē res in alijs bylegijs acceptis p alias res
fm hāc et fm p⁹mitatē eoz q sūt p⁹ping angu-
lis ad angulos accipiem⁹ de numero ascensionū
vel descensionū vel de trāsitu p mediū celū: sicut
demonstrauim⁹ in dictis q narrauim⁹ in tpe vite:
et tali mō sic ē iste sciem⁹ d⁹posituras v⁹ta tēpa.

C Si tu intellexisti qd narrauimus in cap. vite leuiter hoc
itelliges: qz qd p⁹to. in hoc vult dicere q addemus nume-
rū annoz cōpletoz qui transacti sūt de vita sup ascensio-
nes significatozis et circuli bozaz in quo est. et ponemus id
torū in arcu ascensionū illius circuli et vbi puenit ibi erit
locus diuisionis significatozis et modus qualr hunc nume-
rū faciemus est q si ascendēs fuerit significatoz addem⁹
numerū annoz p⁹teritoz sup ascensiones eius in villa qua
natus fuit et postea ponem⁹ hoc in arcu. Et si fuerit in mer-
idio celi addemus numerū annoz p⁹teritoz sup ascensio-
nes eius in circulo directo et ponemus id in arcu: tñ si fue-
rit in alijs locis significatoz numerabim⁹ horas elōgatio-
nis significatozis eius dē: postmodū accipiemus ascēsiōes
eius in circulo directo: et ascēsiōes ei⁹ in villa: et addemus
sup quālibet ascensionū numerū annoz p⁹teritoz: et pone-
mus id in arcu sup duo loca: et exibūt nobis duo gradus di-
uersi. et accipiem⁹ sextā partē ei⁹ qd est iter ipsos duos gra-
dus: et multiplicabimus id p horas elōgationis signatozis:
et addemus id sup gradū qui nobis exiuit p ascēsiōes cir-
culi directi si fuerit min⁹ gradu q nobis exiuit p ascensio-
nes circutaris: et si fuerit plus minuem⁹ ipm ab eo: et qd post
additionē et minutionē exiuerit: est locus diuisionis signi-
ficatozis. Et manifestū est q boze elōgatiōis. 11. dom⁹ ab
angulo medij celi sūt. et sūt tot boze elōgatiōis 9⁹ dom⁹.
et boze elōgatiōis. 12. dom⁹ ab angulo medij celi sunt. 4. et
totidē 8⁹ dom⁹. Et p⁹terito domoz oppositaz istis talis est
q⁹litas haz. Dec est via q scire possum⁹ loca ad q pueniūt
bylegia quolibz anno. Tñ quō pueniunt bylegia ad plane-
tā vel ad radios planete patefecimus in caplo vite.

C Dominatrices aut rerum ānoz cognoscuntur cum
annozū numerū a natiuitate sumperimus: et ab vno
quoqz loco albyleg incipiendo vnicuiqz signozuz:
fm sui successionē annū vnū p⁹ecerim⁹: et illius signi
dñs in quo numerus terminatus fuerit referuabitur.

C Et sciem⁹ dispōnē facti ānoz accipiēdo nume-
rū annoz natiuitatis et p⁹iciēdo eos a quolibet
locoz bylegioz fm ordinationē signozum vni-
cuiqz signo annū vnū: et accipiem⁹ disposito-
rē a signo in quo applicat numerus idem.

C Itā ibi mōstrauimus q oia bylegia que narrauit in hoc
caplo: vult dīe signatozes rez q sūt ad signandū in natiui-
tate. Et q in B dicto vult narrare: est alynthie: ita q qd⁹
signū disponit vno āno. et sic ibi signi reuolutio qbus⁹. 12.
annis vna vice vsqz ad finē vite: et B sciunt oēs astrologi.

C Hoc idē et in mētib⁹ faciem⁹. nā numerū mēsiuz qui
ex natiuitate p⁹terierunt accipiēdo a locis quoz est
āni dispō. xxviii. dies vnicuiqz signozum p⁹ociem⁹.

C Et tale qle istud in mētib⁹ faciem⁹: qm acci-
piemus numerū mēsiū a mēse natiuitatis et p⁹
ciemus eum a locis disponēribus illo anno: et
dabimus cuilibet signo. xxviii. dies.

C Vult dīe q qñ sciem⁹ signū alynthie āni cuiusuis signa-
toz: et voluerimus scire signū alynthie mēsis: aspiciem⁹

mēses p̄teritos illius ante exite quolibet mēse. 28. dierum
 ⁊ extrahem⁹ numerū mēsiū a signo alyntbie anni dādo
 quilibet mēsi vñū signū: ⁊ vbi applicuerit numer⁹ est alynt-
 bie mēsis: ⁊ ita erit numer⁹ mēsiū alyntbie. 13. mēses: qz
 28 eē alyntbie vñū cū alio p̄tinuū vt cadat alyntbie mēsis
 p̄mi scōi āni in 2° āno qd est alyntbie. z. āni. Et hi. z. 8. dies
 hnt aliā rōnē: qz sūt medij iter numez mēsis lunaris ⁊ nu-
 merū dierū in qb^o luna pagrat. iz. signa: puenit et vt dies
 mēsis alyntbie sint. 28. ⁊. z. bore ⁊. 3. tamen p̄tolo. dimi-
 sit. z. horas ⁊ tertiā vt leuior eēt numerus.

Co ⁊ similr in dieb⁹ faciem⁹. Plurēz etenī dierum a
 die natiuitatis sumētes: a locis mensium vnicuiqz si-
 gno duos dies ⁊ tertiā m obūciemus.

C Silr faciem⁹ i dieb⁹ accipiēdo numerū diez
 a die natitatis ⁊ extrahem⁹ eos a locis mēsiū: ⁊
 dabimus cuilibet signo duos dies ⁊ tertiā.

C Couenit vt qdls sig⁹ sit duoz diez ⁊ 6° vni⁹ diei vt alynt-
 bie diez sit p̄tinuuz alyntbie mēsis: ⁊ bñ teneo qz errauit
 scriptor: q p̄mit⁹ libzū extraxit: ⁊ postea remāsit in illo er-
 rore: qm qñ dabim⁹ cuilibet signo. z. dies ⁊ sextā partem
 vnius diei: cadunt vni diei. 1. z. gradus ⁊. 5. minuta: ⁊ bore
 tres gnta vni⁹ gradus vel circa: ⁊ totus hic numerus leuis
 est multū ⁊ leuiter potest quisquis intelligere ipsuz.

C Pltaz itez existentiā in locis tēpoz nos observa-
 re cōuenit. Hoc ⁊ enī futuroruz in tēpozib⁹ p̄tingen-
 tium cognitionem nō minimum adiuvat.

C Et puenit vt inspiciam⁹ ad plras cadētes in lo-
 cis tēpoz: qz hoc multū adiuvat res in tēpozib⁹
 euenturas non modicum.

C Loca tēpoz sūt loca in qb^o mutant⁹ signatores radcis
 ⁊ vbi est hylegioz diuiso ⁊ vbi applicauerit alyntbie.

C Existētia itaqz saturni in locis tēpozū vniuersaliū:
 iouis qdem in locis annoz: solis autem martis: ve-
 neris mercurijqz in locis mensium: lune ꝑo in dierū
 locis obseruabimus.

C Aspiciem⁹ et quō cadit saturn⁹ in locis vliuz
 tēpoz ⁊ quō cadit iuppiter i locis ānoz: ⁊ quō
 sol ⁊ mars venus ⁊ mercuri⁹ in locis mēsiū: ⁊
 quomodo transit luna per loca dierum.

C Loca tēpoz vliū sūt loca q cadūt iter ea dū sepat dire-
 ctio hyleg ab aliq⁹ plta vel a radys eius donec applicet ad
 aliū plta vl ad radios suos: silr sūt termi in qb^o cadit diui-
 sio hyleg: ⁊ loca ānoz sunt signa alyntbie hylegioz: ⁊ loca
 mēsiū sūt signa alyntbie signatoz mēsiū: ⁊ loca diez sunt
 signa ⁊ gradus alyntbie signatoz cuiuslibz diei ⁊ bore.

C Ex planetis tēpozū vniuersaliū dños in esse futuri:
 ac eidem perfectionem p̄siderabimus.

C Et iudicabimus p planetas disponentes vliā
 tēpora in eē accidentis ⁊ eius cōplemento.

C Vult dicere q signatores fortes hñtes in p̄cipitiōib⁹
 vite posse sūt plte hylegia disponentes: ⁊ hy plte duob⁹ mo-
 dis disponūt vnus est planeta a quo sepat hyleg vel ad
 quē applicat. alter est dominus termini alyntbie.

C Tēpozūqz particulariū dños: in hui⁹ augmēto vel
 diminutōe ꝑ rez in locis existitiū silrūdine inspicim⁹:
 B etenī erit occasio fortitudis ⁊ debilitatis accētuz.

C Et iudicabim⁹ dispositores tēpozū p̄ticulariū
 in iuuādo illud: vel ei nocēdo: ⁊ fm p̄cordātiā
 multaz rez cadētū in locis fortificabūt accēsa

vel ea debilitabūt: aut fm discordantiam.

C Vult dicere q iudicabim⁹ p dños alyntbie ⁊ per plras
 qui fuerint in locis tēpoz. ⁊ si fuerint cōcordes cū disposti-
 toribus tēpoz vliū iuuabūt eos in significatione: ⁊ si cō-
 trary fuerint nocebunt eis.

C Nam p̄prietatū vliis qlitatis ⁊ spacij tēporis signi-
 ficatoz loc⁹ albileg dñiqz tēpoz vliuz qui termino-
 rū est dñs: p̄hibet ob hoc q vnaqueqz stellaz istarū
 in ipsa eadēqz natiuitate: cū locis stellarū quaz p̄i⁹
 fuerit dispositio similitudinem habuerit.

C Quille q signat vlez statū ad q̄ritatē t̄pis: ē
 loc⁹ hyleg: ⁊ dispositoz vliū tēpoz: ē dñs tēp̄z:
 qz qlibz planetarū hoz fuit p̄cors in eadē natita-
 te a p̄cipio cū locis planetarū disponentium.

C Vult die q vliis signatio accētū p̄p̄ioz p oēs p̄tes vi-
 te accepre sūt a locis hylegioz: ⁊ a loco vbi applicat: ⁊ dis-
 positore t̄pis vliis in illo tpe. Et manifestū ē illo tpe q iter
 qlz baz rez ⁊ loca hyleg: ad q p̄taçir applicat est cōcor-
 dantia in radice natiuitatis: ⁊ quādo ibi applicuerint hyle-
 gia: accidet p̄ illud qd significauerit cōcordantia ipsa.

C Sz res accētis bonitas siue malitia ex p̄prietatib⁹
 qlitatiū nature dñoz tēpoz eo: siqz cōplone in faciē-
 do bonū siue malū: necnō ex eoz in principio cum re-
 dñatrice: similitudine seu p̄rietate deprehēdetur.

C Et sciem⁹ si accētis est bonū vl p̄trariū p statū
 nature dispōnis tēpoz ⁊ ei⁹ cōplonē quā hñt i
 opando bonū vel malū: ⁊ p̄ ei⁹ p̄cordātiā a prin-
 cipio cū illo q disponit p eius discordantiā.

C Vult die q sciemus modū accētis qlē erit in qlibz p̄te
 vite p nās pltaz opantiū t̄ps illō: ⁊ p cōmixtionē vni⁹ eo-
 rū cū alys: ⁊ per id qd signauerint fm p̄cipitationem eoz
 quā habuerint cū dispositore in radice natiuitatis.

C At in quo tēpoz p̄p̄ie futurū p̄tingat ex signozum
 rei anni ⁊ mēsis dñantiū qlitatis⁹ qz fm loca que fu-
 turi sūt occasiones habuerint: necnō ex qlitatis⁹ cō-
 tingētib⁹ cū plte ac sol ⁊ luna in signis rei ānoz ⁊ mē-
 sis dñatorib⁹ extiterint iudicabit. nā plte qui cū p̄di-
 ctis locis ab hora p̄incipij que natiuitatis dicat p̄ue-
 nerant eisqz in figura hora existie cōuenienter asso-
 ciati fuerint: bonū in re futura significabunt. Cūqz
 in cōtrario fuerit: ei malū annuntiabunt.

C Et scire poterim⁹ quo tpe accētis illō p̄p̄ie ap-
 parebit p statū signoz disponentiū illo āno ⁊ mē-
 se: aut illō aspererit cū locis accētis illō significan-
 tib⁹: ⁊ p statū q erit qñ plte ac sol ⁊ luna itraue-
 rint signa disponentia t̄pa ānoz ⁊ mēsiū: qz plte
 p̄cordātes cū locis p̄dictis a p̄cipio natitaç: q
 hec loca itrauerint si p̄cordātia fuerit: pueniens
 bonū facient in re illa: ⁊ in contraria malum.

C Qu p̄te ⁊ eoz figure pueniētes fuerint ⁊ adiuuātes ali-
 quē signatoz radcis: signabūt q res illa cōplebit siue bo-
 nū sit siue malū donec demōstrauerit t̄ps p̄cordātie. tñ si
 planete ⁊ significatores radcis silr puenientes fuerint cū
 eo quod significauerit hyleg in radice natiuitatis: erit ac-
 cidēs ⁊ illud iuuuans: ⁊ si contrariū erit nociuum.

C Illi aut qui eis incōueniēter associabunt vt sit. s. in
 earū oppositione p diametrū vel in q̄rto aspectu ⁊ in
 contrario balaz: erūt aduersitatis occasio.

Et si participata cum eis concorditer ita quod sint in opposito vel contra fuerit in hinc habet operabitur malum.

Quoniam quibus corporum celestium fuerit hinc concordantie cum aliquo significatores veniet malum per ea. Et ita ostendimus quod signatores annorum sunt parte et signa et gradus ad quos applicat hylegia et alymbie.

In alijs vero qualitatibus nihil operabuntur.

Necnon aliqd operabuntur in alijs statibus.

Alii status quod nihil operantur sunt illi in quibus applicat signatores ad talia loca quod nihil addunt in vi sua nec minuant.

Quod si ide planete in temporibus et in esse potestate habuerint naz futuri boni seu mali supfluitate et augmentum sentiet: hoc autem necio magis pertinet cum potestate super occasione ad hoc ut temporibus solam ostendit caruerit. Immo propter hoc quod ipsi iterum in principio natiuitatis dispositores extiterint.

Et si ostenduntur in temporibus et locis iude parte: supabit nam illius accitit: et fortificabit siue bonum sit siue malum: et hoc erit fortius quam non ostenduntur in re eo solo quod sint domini temporum: verum etiam ut sint dispositores in radice natiuitatis.

Cum ostenduntur aliquo parte in dispoone alicuius anni: et geuerint in locis dispoone aut aspererint ea: supabit et crescet melius nam illius accitit bonum sit aut malum: et erit fortius si istimet parte dispositores fuerint in radice natiuitatis.

Et ut nato in oibus suis rebus bonum siue malum pariter eueniat quam quod pertingit: seu pro hoc quod oes species albileg aut eaz quod parte in vno eodemque loco concurrerint vel quam a se iuice segregate fuerint: et in eodemque tempore res eis obuiam euntes vel que oes seu earum que plures fortune vel ifortune fuerint sibi inuicem conuenerint.

Alle natiuitatis proficiet res oes aut in eis deficiet oibus quam oes maneries hylegioz vel maior pars eorum fuerint in vno eodemque loco vel ex parte: et acciderit vno eodem tempore: quam omnes obuiant fortune: vel omnes infortunis: aut maioris pars eorum.

Ita vocuit nos quod quibus planetarum et domus: et pars fortune dunt significacione propria in oibus statibus natiuitatis. et si oes applicuerint vno tempore ad aliquam fortunam vel fortunas: oes status natiuitatis conplebuntur: et ibunt ad bonum: et hec est melior fortuna quam esse possit: raro accidat. et si oes applicuerint ad aliquam ifortunam vel ifortunas: deficiet in oibus rebus natus: et si est malum ifortunium quod esse possit: et si raro accidit. Et audiui tamen per certo quod quodam homo erat hinc diuitias multas et hinc multos filios et vasallos: et adueniente quodam magno diluuiio aqua: abstulit ei oes diuitias: filios et vasallos: et ipse solus enasit super vno camello cum quodam filio suo pro quo que accepit in brachyis: et quam esse credidit in loco saluo a diluuiio: descendit de camello: et camellus aufugit: et ipse dimittens ibi filium secum esse camellum: tunc venit quodam leo: et accepit filium et comedit. homo vero dum capere vellet camellum percussit eum camellus in oculis: ita quod cecus remansit et pauper de filijs et vasallis.

Hac igitur via secundum modum naturali rei competente per res temporum pronosticamus. Etiam autem particularium quibus tempora lis futuri qualitates pronosticantur: ob hoc quod ide puenientium multiformis est collectio: necnon grauis enarratio. Maxime autem in hoc loco enarracione proponere idoneum iudicabimus: eo quod ab illius libri primordio opus generalis nature stellarum eiusque cum rebus particularibus ut opus similitudines secundum speciem rationis existimatio-

nem in comixtione horum explanare proposuimus.

Hec est via per quam debemus perquirere res temporum secundum naturam: tamen vias particulares per quas inquirere bene status acciditium particularium per id quod acciderit de eo sunt narrare multis vicibus et multis maneribus et graues ad doctrinandum: et maxime in hoc loco: quam perpositum habet libri est ostendere opera partium generalium: et quomodo cum rebus particularibus concordant secundum estimationem in modo demonstrandi huius rei comixtiones.

Ute particularis per inquiredo status accititium sunt ut redeamus in vnoquoque signatores temporum vite et in annis mensibus et diebus et quod numerus id quod puenit illi signatores: sic ostendimus quod talis et talis parte fuerit domus alymbie et fuerit in bono statu significabit tale et tale re: et si in malo statu tale et tale: et quam partem pauerit cum tali et tali parte significabit tale et tale re. Et quod signatores temporum multi sunt in quolibet hylegioz secundum quod demonstrato. ut sit res multis maneribus: et cum si toto grauis est ad narrandum: prope placuit per tolo. permittere ratione eius: quam sufficit solummodo regule et radices quod docuit secundum quod fecit in toto libro: et ego miro quomodo non intellexerunt homines hanc rationem quod nos impediuerunt cum multitudine librorum quos compilauerunt in reuolutionibus natiuitatis: iuro tamen deo quod nunquam potuit aliquis eorum facere reuolutionem aliquam in qua non posuerunt iudicium in casu et fortuna: et narrare. et signationes diuersas in vna re et vna hora: et si talis est hec scia quod velimus eaz quam iudicarem de aliquo bono ut dicam aut erit vitas vel medacium: siue dicat aliquis eorum dominus fardarie signat bonum in hoc anno. postmodum dicit dominus alymbie signat malum in ipso anno. postea dicit dominus diuinitatis signat quod statum mediocriter bonum: et iterum hinc iudicia ponet res alias: et reputat quod multum dixerit et quod iudicauerit rectum iudicium: quam ipse est quod vnum istorum accidat scilicet bonum vel malum: et pro. displicet talis via: quod non congruit alicui artium: et demonstrat quod quam astrologi intellexerunt hinc librum suum: et operabuntur per eum poterunt iudicare de quod re voluerit et erit tali maneriei aut tali tempore: et sciet per certo quibus erit res: et quo tempore et hinc pnt vno et eodem tempore accidere res diuerse sic narravit per tolo. tamen res ille non erit vni maneriei nec in vna re. vbi. g. sicut quam homo lucrabit subaz et pdet de ea eodem tempore: et hoc accidit quam partem pauerit fortuna cum infortuna in aliquo signatone: et puenit astrologi ut dicat homo ille lucrabit substantiam in tali tempore de tali re et pdet de ea de tali re alia: cum hoc certificabit verbum suum in qualibus duabus rerum.

Rebus itaque natiuitatis generalis explicatis hoc in loco huic libro. sine imponere non incongruum existimamus.

Et postquam in modo vli psecimus iudicium natiuitatis sine in loco huic li. imponere pueniens existimamus.

Quod dixit in modo vli. vult dicere quod quod posuit in hoc libro sunt regule et radices quibus ars ista conponitur.

Explicit liber. 4. per tolo. in radice discretione per stellas de futuris et in hinc mundo pstructionis et destructionis pertinetibus.

Scientia proiectionis radioz.

Um proiectione radioz stellarum scire volueris: scias gradum ascendente et super eum. 4. angulos equa debinc gradum medij celi longitudine ab initio capricorni: necnon ipsius parte longitudine ab eodem angulo cum circulo directo considerabis minues alterum de altero: et quod super fuerit equatam longitudinem nuncupabis: post hec addes super ascensionem gradus planete in circulo directo partem radiacionis que que fieris ex sextili vel. 4. seu trino aspectu: si radiatione sinistra iuenire volueris: vel minues eam ex gradu parte si dextrum radii obseruaueris: et quod remanserit erit loci radiationis parte: decide addes vel minues ea descensionibus

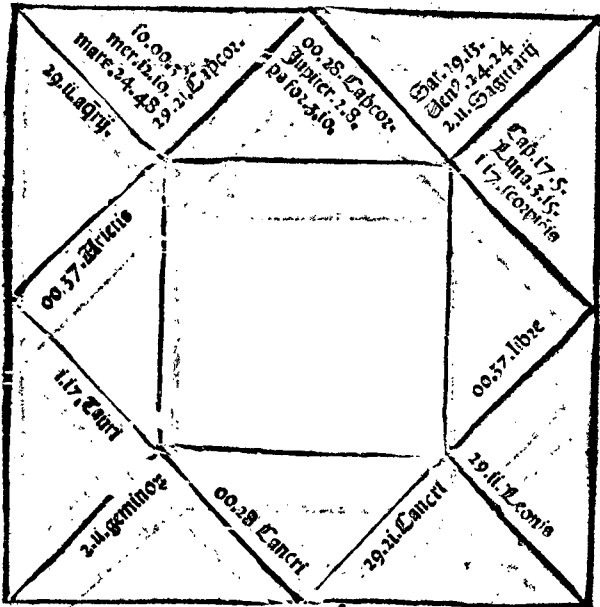

gradus planete in regione ipsa et quod superuenerint erit locus radiatiōis scde: post hec minues locū radiatiōis p̄me d̄ loco radiatiōis scde: et quod remāserit p̄ eq̄tā lōgitudinē multiplicabis: et quod collectū fuerit diuides p̄ mediū arcus diei ipsius planete: et quod exierit erit eq̄tio radiatiōis. Quod si iter gradū ascendētis et gradū medij celi ipse p̄lta fuerit p̄dictā radiatiōis equationē de scde radiationis loco subtrahes. Si uero fuerit iter gradū medij celi et gradū occit̄is: eā p̄me radiatiōis supaddes: et quod collectū fuerit ip̄m erit p̄te crio radioꝝ a gradu p̄lta. Si autē p̄lta sub terra fuerit ipsi p̄lta et anguli terre lōgitudinē a p̄n̄ capricorni p̄ ascensio nes circuli directi subtiliter obseruabis: et alterū de altero minuēdo referuabis: quodq̄ remāserit equatā radiationē appellabis. Deinceps trinū aspectū si eum operari uolueris uel. 4. seu. 6. supaddes uel minues p̄ circulū directū: et per ipsius regionis ascensiones: ut p̄me secūdeq̄ radiationis locū addifcas. Deinde minorē de maiori subtrahes: et quod remāserit p̄ dimidiū arcū noctis gradus ipsius p̄lta mlti plicabis: et quod collectū fuerit p̄ equatā radiationē diuides: et quod exierit erit equatio radiatiōis. Si autē ipse p̄lta fuerit iter gradū. 7. et gradū anguli terre: minues eq̄tionē radiatiōis de loco radiatiōis scde. et si iter gradū anguli terre et gradum ascendētis fuerit: cum p̄me superaddes: et quod collectum fuerit: erit locus radiationis equate.

De tribus natiuitatibus.

Dolo in B loco tibi dare exēplū triū natiuitatū: ut meli⁹ itendas quod locuti sum⁹ in eis: et p̄ est natitas mea. Ego natus fui i 3° climate in loco in quo diuisit p̄tol. terrā egypti in duab⁹ p̄ribus: quoniam locus fuit de figura terre: et latitudo illi⁹ loci est. 30. gra. et fuit in. 356. ānis bac ere. Jecdagirt: et angul⁹ et loca p̄ltaꝝ erant eadem hora sicut in hac figura.

De statu patris.

Asperi p̄mit⁹ in statu p̄ris uel in eē ei⁹: et iueni soles in medianā: et quod erat in opp̄ dom⁹ sue d̄bilis erat: et p̄ B signauit quod p̄ erat stat⁹ minoris q̄ mediocr̄ iter socios suos. Et inueni radios. 4. lune an̄ eū: luna ex̄ite in. 8. domo sine aspectu ascendētis: et B signabat d̄bilitatē p̄ris. Asperi ē saturnū gubernatorē solis quē iueni in p̄cipatiōe 10° dom⁹ vsus nonā iter fortunā duas: signauit B igiē quod p̄ iret p̄ natiuitatē in romariā. i. p̄grinationē: et teneret regulā religionis: et quod luna erat in. 10. do. a sole et in suo casu: et sepa

a fortuna: et iens ad q̄rtā mercurij et martis: significauit quod accideret ei nocuentū ex p̄te regis p̄p̄ imixtionē scribarū boiuz. Et quod luna aspiciet p̄te fortune p̄ris signat quod B nocuentū accideret ei in diuitijs et suba ei⁹. Postmodū posuit locū solis suū ascēns et quod eēt hyleg: et feci suū ataq̄r donec applicauit ad martē: et erat euz eo radij sextiles ueneris in. 11. p̄ris: p̄p̄ quod nō abscidit. Direxi postmodū suū ataq̄r ad trinū sinistrā lune in signo pisciū: et quod B erat in signo ex obediētib⁹ et ascēnsū breui⁹: et luna erat in signo ipanti: et lō gaz ascēnsū: et ipa erat in radice natitat̄ inimica sol hūit abscidere sup̄ solē: et quod ipsa erat in. 10. domo: fuit abscisio p̄p̄ casuz: et quod erat in signo humido habuit cū B fluxus uētris: et obyt p̄ in capite. 31. āni: et transiuit per bec omnia.

De statu matris.

Postmodū asperi in statu m̄ris et iueni lunā i 8°: et circumdabāt eā retro radij sextilis iouis et 4° solis: et an̄ 4° mercurij et martis et luna in suo casu significauit p̄rito iouis cū luna quod m̄r uiueret multū: et stat⁹ lune ondebāt paup̄tatē eius et d̄bilitatē in suo statu: quoniam luna erat i suo casu: nec aspiciebat ascēns. Et quoniam natiuitas fuit diurna asperi uenerē quā iueni i 9° do. p̄p̄ p̄rito: et sui locū uenerij suū ascēns: et cecidit luna in 11° ab ea: et fuit apta ut eēt m̄ris hyleg: et quod iuppiter signauit ei lōgā uitāz trāsiuit ips in q̄ applicuit ataq̄r lune ad. 4. dexteraz m̄ris nec remāsit ei ali⁹ abscisor nisi saturn⁹: et pueniret uita ei⁹ ad plus de. 50. ānis post natitatē. Feci ataq̄r silr ueneris: et inueni quod pueniebat ad soles in. 37. ānis: et illo tpe cecidit abscisio sup̄ matrē: et euasit inde euz maxima infirmitate. Direxi silr uenerē ad q̄rtaz lune: et cecidit abscisio in. 43. ānis et obyt: p̄p̄ multā yrinā quā sp̄ mingebat: et uellicatōnē corpis: et durauit multū ei ipsa ifirmitas illo anno.

De statu fratrum.

Asperi postmodū ad statu fratrum et ego iueni ioues in 10. domo quod signat f̄res solū maioris etatis q̄ ego: et quod iuppiter erat in suo casu iunctus cū saturno signabat ei⁹ paup̄tatē et d̄bilitatēz stat⁹ ei⁹: et quod nihil sui p̄fici faciebat: et iuppiter signat eū eē bonū et limpidū: et quod radi⁹ sextilis lune cadebat in. 10. sine aspectu infortunaz signauit vnā sororē: et 11° nō dedit f̄res aliquē quoniam sol erat i ea: et p̄p̄ hoc nō habui nisi vnā sororē et vnū fratrem. Uolo autē dimittere de his log in eē natitatis locutur⁹ suz f̄z quod significauerit: et quod de⁹ mihi tribuit p̄ uirtutē quā posuit in me.

De sexu nati et gemellitate.

Demonstrauit ascēns quod erat masculus: et loc⁹ solis et loc⁹ lune quod nati⁹ erit masculus: et quod de due res et luna erāt in signis vni⁹ figure: nati⁹ fuit solus sine alio. Et quod iuppiter erat d̄ns termi oppōnis an̄ natiuitatē et i. 10. et loca p̄ncipalia erāt salua ab ifortunis non fuit in me aliq̄ macula uel defect⁹. durauit mihi uita bono tēpore. Ut autē scirem quāta esset feci ataq̄r solis quod erat in 11° et inueni quod applicabat ad. 4. sinistrā saturni in piscibus in fine. 52. ānoꝝ: et fortune aspiciebāt locū ipsum in radice natiuitatis: et si in hoc nō offenderit loc⁹ saturni hunc locū euadaz vsq̄ ad. 4. quod tunc perueniret hyleg ad. 4. sui ipsius: ramē si saturn⁹ locū diuisionis offenderit anno illo non euadam: et bec tibi in antea demonstrabo.

De statu corporis nati.

Asperi postmodū in statu corporis nati: et iueni iuppit ex̄ns cū satur⁹ aspiciebat lunaz a. 10. domo et mars erat d̄ns ascendētis et lune in p̄tione 11° in sextili ueneris demonstrauit hoc totū tēperamētū mee cōplonis i friditate et calitate p̄p̄ iouē q̄ eōriētalis et martē q̄ eōccit̄alis: et iueni cū hoc toto quod uincebat hūiditas: uenirauerūt hoc ē corp⁹ mēsuratū iter puū et magnū et ē tales oculos: et iuppiter remouit nocu⁹ saturni q̄ nocēbat. 10. domū: et nullū

mercury signat qd pns suba pntes post bac natiuitate: qz mars erat dñs exaltatōis ptis fortune: z erat cōbustio sub sole: signat qd nocu qd hiet pz eēt post natiuitate: logo tpe: hiet tñ magnā z honoratā fortunā stati post natiuitate: z pp h luna z mercuri^o aspiciēbāt de.3. ptē fortune: z qz ambe fortune circūdabāt saturnū: eēt pz sp felix dōec ataqz ei^o puerus pueret ad pñ^m arietis: z tē iciper pdere subaz ei^o. aspxi ēt ad ptē fortune pns z iueni eā in gemis in sextili iouis: signat h ēt qd pdixim^o: qm sol erat dānat^o a marte.

De statu matris nati.

Asperi in statu mris in hac natiuitate: z qz luna cadit in ei^o exaltatōis cū mercurio: z ven^o añ eā: signi- ficabat qd mī uiueret multū: z ne valde lōge plongē: volo narrare de statu hui^o nati res miraculosas.

De forma z cōplone corporis nati.

Dico qd sol z mars erant in pncipatōe. 4. dom^o: z sol aspiciēbat angulos z mars ptē fortune signabat qd nat^o eēt dñccat^o. Et qz bec ifortuna cadit in. 4. signat qd eēt sicc^o in trib^o iferiozib^o dcis: z qz signū in q^o erat forzi- na erat d^o figura qd drupedū accidit h in pedib^o: z talis ext- uuit nat^o. hēbat eni vnū pedē rectū: z aliū sicut bestie: z cuz hoc toto mēbra iferioza nō erāt cōpleta sicut superiora.

De statu anime nati.

Quia luna erat cū mercurio signabat qd eēt sēsus cōpleti: correcti z bone aie: z qz erat in signo fixo signat sciam z itellm: z qz erat sub terra signat pglitionē rez se- cretaz z sciaz z astrologie z siliū. Et qz ven^o erat disposi- trix exñs in cōplone iouis z saturni signauit pnofticatio- nes: z exponē sōnio vīdica: bonos mozes: amicitia bonā li- galitatē: diltgere bonos z abozzere malos z oēm rustici- tatē: z laborare i bono z honoze itellu doctrinamēto: z ma- gnā dlectationē z psumationē oīuz rez. Silt saturn^o da- bat aie diltgere pbyficā: z astronomiā z pcatē. Et si itelle xiltis glosas pdictas leuiter poteris itelligere bec oia z sci re qd aia hui^o nati d^o ē ab oi pestilētia liberata: nec vnqz in vita sua patieē epiliā nec meliā: nec hui^o siliā. Et qz hy signatores sūt sub terra. z ven^o est cuz saturno signat ara- triam z deceptionē: tñ hoc erit in occulto ppter magnum bonum qd dat natura saturni qui aspiciet venerem.

De statu substantie nati.

Asperi postmoduz in statu diuitiaz z iueni ptē fortu- ne cadere in pntiōe ascēdētis: mibilomin^o erat in capri^o qd est dom^o saturni. z exaltatio martis: z triplicitas lune z termin^o mercurij: luna z mercuri^o ambo aspiciēbāt eā: de.3. significauit hoc qd ei^o diuitie puenirēt ex multis: z diuersis reb^o: qm mercuri^o signat qd ei^o diuitie erūt pro scribantia z siltib^o. aspec^o saturni cū. z. fortunis significat qd haberet de bonis mortuoz z hereditates terre.

De statu honozis nati.

Asperi postmodū i ei^o psperritate z honoze z iueni so- lē in signo masculino in angulo. 4. dom^o z lu- nā in signo feminino in. 4. masculino succedētē z ptē for- tune in ascēdēte p qb^o iudicau qd eēt mediocriter pspe- rosus: z qz mars dānabat solē z prem fortune: iudicau qd bis contingeret sibi amissio in eius substantia.

De magisterio nati.

Postmodū aspxi i ei^o misterio: z iueni qd mercu- ri^o erat ei^o dispositoz: qz erat dñs. 10. z erat iunct^o cū luna deserēte sibi luna vim solis: z signifi- cabat scribantia z dñiū mediocre: qz iste signator erat i. 4. oriētalī angulū succedētē: si eēt dñbilis mltū iudicauislez d^o puerlo tñ ei^o stat^o mediocris erat fz mūdū z fm angulū.

De statu coniugij nati.

Asperi postmo^o in statu piugij z iueni lunā in 4. oriē- tali: ex qd iudicau qd hiet vxozes i adolescētia: z qz luna nō aspiciēbat se cū, sole: iudicau qd ille mltres

eēt hie p maiozi pte. z qz luna aspiciet mltos ptas in illo sig: iudicau qd vxozabit cū mltis mltres: z qz luna iucta est cū mercurio: iudicau qd faciet piugijū cū vna muliere le- galr q cito mozieē z postea accipiet alias vxozes suas: qz mercuri^o erat in cōplone lune in sine angulū. Inueni post- modū venerē exñtē circa saturnū z iuppit aspiciēbat eā. vnde iudicau qd aliqb^o vicib^o diltgeret iacere cū pueris: z aliqñ faceret fornicationē ptra legē z h paucis vicibus.

De filijs nati.

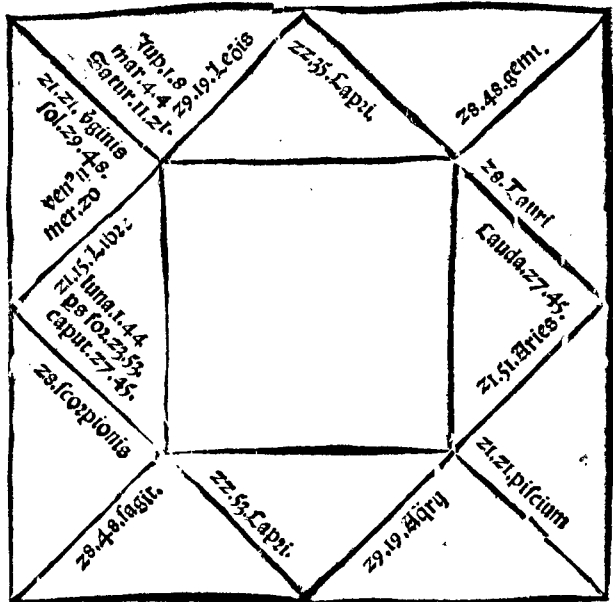
Et qz ven^o saturn^o z iuppiter aspiciēbāt 10°: z iuppit silt aspiciēbat. 11. signat ven^o. z. filios. qz vn^o ita- tis: z alter aliq tpe uiueret: z silt mozieē: z eēt de muliere antiq: z h eēt pp saturnū q dānabat signationē veneris: z remanet significatio iouis q dabat duos filios d vna sua: z qz iuppiter erat in 4. cadēte: sig^o qd h plongareē donec natus trāsiret terminū vite sue: z tūc hiet duos filios bo- nos z saluos logo tpe victuros. Et qz ps fortune hui^o nati pueniebat cū pte fortune natitat mee: iudicau qd iter me z ipm eēt magnus z firm^o amor occasiōe societatis sapie: qm mercuri^o erat dñs terminū ambarum partium.

De spatio vite nati.

Asperi in quātitate vite ei^o z feci ataqz sui byleg: qui erat gra. ascēns donec pueniebat ad qrtā dxtē rā saturni q cadit in aqrio z applicabat in. 69. ānis solarib^o. 8. mētib^o. 4. dieb^o: z qz saturn^o est abscisor z signū in q abscindit ē suū: puenit vt silt ex ifirmitatib^o mozs qlis si- gnat saturn^o. Et qz iuppiter ē in 8° aspiciēs saturnū: signat qd p se mozieē i domo ppa: iter panguieos suos honorat: z iā i pcedētib^o dteriauim^o ifirmitates saturni: z si fecisse- m^o reuolutionē āni i q obyt: sciuissem^o diē z horā mortis: z cui^o ifirmitas ex illis saturni fuisset mozs pcreata.

De tertia natiuitate.

Hec 3^a natitas fuit in insula asforicat ciuitate egypti. Et ego pbani z vidi oēs status nati bonos z malos ab eius pncipio vsqz ad finem: ascēdēs eniz z loca planeta- rū erant hora natiuitatis: sicut demōstrat bec figura.

De statu patris.

Bene demōstrat bec figura qd mars iuppit z saturn^o sūt piucti i. 11. domo: z qd ven^o ē i pntiōe 12°: z luna in ascēte. Aspxi igit in eē pns z iueni solē cadētē ab angulo in. 12. domo: verūtñ ē circūdāt^o añ a venere: z p a trib^o planetis supiorib^o z saturn^o in. 12. qd totū significauit pns

De tribus

natiuitatē: et diuitias magnas. direxi postmodū solē et iuēni q̄ pueniebat ad venerē in .9. ānis et ven⁹ erat ifortuna ta in p̄titiōe. et z. silr q̄ sol erat in .12. obyt p̄ de colica for tiffima: qm̄ p̄stellatio significauit q̄ uiueret modicum.

¶ De statu matris nati.

Asperi postmodū in eē m̄ris et inueni venerē in p̄titiō ne. et z. dom⁹ sub radys et lunā applicantē ifor tunis de sextili et existente in suo casu q̄ totū significauit m̄ris ifortuniū: et q̄ male sibi erat de p̄sona: tū uiueret m̄ tū donec videret mortē filioz qz luna erat in ascendene.

¶ De statu fratrum nati.

Aspectus enī veneris et lune ad .10. signat q̄ nat⁹ ha beret. z. sorozes quaz maior antequā alia moreret q̄ signat a venere.

¶ De statu corpis nati.

Asperi postmodū in statu nati et iueni mercuriū i ipo gradu ascēdētis et saturn⁹ ibat cū eis sup. z. cir culos eq̄distātes: signauit h̄ igit q̄ ipeditā hēret linguaz.

¶ De diuitijs nati.

Et qz .3. p̄te supiores iungebant in 11⁹ et mars q̄ erat dñs p̄ris fortune iugebat iouē signauit q̄ hēret diuitias maxias. Et qz saturn⁹ erat cū eis signat q̄ here ditatē patris auunculi hereditabit: et qz mercurius erat d̄ cōplone saturni: et ibat sup vnū circulū cū ascendēte signi ficat magnā p̄tītātē: et q̄ exponet corp⁹ suū ad laborem et ad laborandū suas terras et hereditates cum alyz opera tionibus.

¶ De filijs nati.

Et locus veneris et lune: et eius aspectus ad .10. et vnā decimā significat q̄ haberet. z. fillas.

¶ De spatio vite nati et q̄litate mortis eius.

Manifestū est at̄ q̄ gradus ascēdēs erat hyleg ei⁹: et q̄ luna abscisor ei⁹ q̄ erat in p̄titiōne ascēdētis in suo casu et in signo aq̄tico: tū mars et iuppiter aspiciēbāt eā de sextili et t̄pabāt magnā sterilitatē: et humi ditatē ei⁹ pp̄ q̄ elōgata est abscisio donec pueniret dire ctio ad sextilē saturni in scorpiōe et q̄ multū cresceret fri giditas: et h̄ic sextilis cadit in signo lōgaz ascēdētis et pp̄ hoc est abscisor sine dubio pp̄ magnā friditatē et humidita tē q̄ iungebat sup lucē lune. Et manifestū est: q̄ qm̄ radius ifortune fuerit abscisor: et ipe exaltat⁹ q̄ signat casus et rui nā: et qz luna erat abscisor ex̄tis in ascēdēte: et saturn⁹ q̄ erat dñs exaltatiōis et triplicitatis et ven⁹ dñs s̄ dom⁹ et ascen dētis signauerūt q̄ ipsemet iterficeret se: et signabant hec oia q̄ p̄iceret se ab alto loco in aquā: et moreret ibi. Et qz cadebat ibi aspect⁹ iouis plōgat hoc. et z. ānis. Mars at̄ et saturn⁹ minutū de h̄is. z. p̄tes: et qz iuncti sūt cū ioue et re manēt. 4. āni. Silr est tātū quātū est iter sextile saturni: et gradū ascēdētē: qm̄ minuem⁹ eū cū suis ascēdētib⁹ q̄ st gra dus. Et vixit nat⁹ iste. z. 4. ānis solarib⁹. 5. mēsb⁹ et sex die bus. tūc. n. irat⁹ fuit cū m̄re occasiōe vni⁹ puelle: et iuit ad pōtē et p̄iecit se in nilū et mortuus est. Et ego ipsa hora ac cepi ascēdēns: et fuit. 4. gradus v̄ginis in quo erat mars in radice natiuitatis: et feci reuolutionē anni in quo mortuus est: et inueni q̄ alynthia pueniebat ad locū gradus saturni in scorpiōe: et alynthia mēsis pueniebat ad pisces in oppō ne loci solis et aspiciēbat eū saturn⁹ de 4⁹ de reuolutiōe: et mercuri⁹ in eodē ipso gradu hora. 4. saturni: et mars ipsa die erat in .4. gradu ascendētis radice natiuitatis et mer cury. Similr in hac die erat saturnus in .4. gradu cōiun ctionis et mercuri⁹ in eius oppōne et erat ifortunat⁹ cū sa turno et saturnus in piscibus q̄ est signū aquaticū: et erant ambo luminaria dānata et ifortunata in reuolutiōe: fuit et illo anno eclipsis solis in quarta loci lune in natiuitate mar te existēte in oppōne ei⁹: et in .4. lune natiuitatis. hec exem pla satis sufficiūt cū his que tibi narrare volumus v̄ ea melius intelligeres. vñ expedit tibi vt non labores in alio libro nisi in isto. Nam oēs libros quos cōp̄lauerunt aly

Natiuitatibus

astrologi in sciētia ista inspexi et nec aliquē inueni qui cō cordaret cū vitate nisi liber iste. 4. partiū Ptolomei.

¶ De partitione tempoꝝ trium natiuitatum.

Nunc at̄ narrare volo p̄titiōes tēpoꝝ istoz triū nato rū: et p̄mir⁹ die volo vnū giāle dictū. Dico q̄ cō uenit vt opis in accētib⁹ ḡnialib⁹ q̄ narrauim⁹ in glosa ter ty tractat⁹ p̄ ataq̄r signatoꝝ et alynthie bñ fm̄ maneriē q̄ opaberis in signatoꝝ natiuitatē et suoz alynthie: ponēdo ascēs illi⁹ ascēdētis v̄lr fm̄ ascēdēs natiuitatis: et hoc mō cō ueniēs fuit q̄ iudicārē p̄titiōes tēpoꝝ mee vite q̄ sūt acce pte de p̄ figura quā p̄dixim⁹. Apponas mētē ad partiū nēz gubernatoꝝ: et ad .10. domū: qz qm̄ p̄uēt ad corp⁹ solis in .31. annis: et p̄titiō p̄ris fortune puenit ad q̄rtā lune: p̄ce p̄tū fuit mibi q̄ tenerē studiū in la aufermeria de mara sone: et habui pp̄ h̄ exaltationē dñy: et delectationē et bonū officij: qz p̄titiō solis silr applicuit ad .4. gra. et .50. mi. p̄i. sciū: q̄ erat locus trin⁹ lune: et erāt ibi radys sextilis iouis in radice: et qm̄ mars fuit iunct⁹ cū saturno in cap. sextili per gra. et iuppit⁹ erat i v̄gie i 3⁹ eoz gra. p̄ 6⁹: et applicuit lune i radice. p̄ceptū fuit vt sederez enlaenfermaria: et sp̄ creuit honoz et laus mibi b̄ndict⁹ de. donec fui in numero bono rū boiuz famosoz q̄ erūt in asforicat. Et qm̄ p̄titiō ascētū puenit ad .24. gra. et vnuz minutū tauri: et pagrauit ven⁹ p̄ 10. domū radice: et gubernatoꝝ gradus p̄titiōis solis et luna in introitu anni aspiciēbat eaz de .3. a loco vbi erat in radice in reuolutione lucratus fui tēpoꝝ istis thesaurū magnū cū quo fui letus et hilaris valde: qz nūq̄ viderā ta le qd: et ad hest regib⁹ et habui vtilitatē ab eis. iuppiter enī in .32. ānis adduxit mibi lucra multa: qm̄ erat in p̄titiōne illius āni in gra. p̄titiōis decime domus.

¶ De partitione in 2⁹ natiuitate.

Et aut̄ nō multū extēdā: volo loqui de his alyz duo bus natiuitatib⁹: vt ide sūmas exē. Accidit na to 2⁹ figure reuolutio vna i vno āno: in q̄ signauerūt p̄te magnas feritas vni societati scribanoꝝ: et annus iste erat in .52. ānis a natiuitate sua: et applicuit p̄titiō sui hyleg q̄ erat gra. ascēs ad .10. gra. et .19. mi. aq̄riy: et mars erat ibi hora reuolutiōis: et erat op̄ signi alynthie: et accit ip̄s nato eodē āno magna tribulatio: qz erat vn⁹ ex maiorib⁹ eoz. et bo ra qua capt⁹ fuit erat mercuri⁹ ifortunatus in hoc gradu cum marte de 4⁹: et ipsa hora captus fuit cū meliori socie tate scribanoꝝ. nō tū fuit ibi ifortuna in radice: ex q̄ sibi acci dit min⁹ mali q̄ alyz. et pp̄ h̄ nō fuit p̄cussus nec multum d̄decorat⁹: et fecerūt pactū cū eo p̄ .500. mar. q̄s soluit: nec tale pactū alyz facere voluerūt: qz aliq̄ eoz soluerūt. 200. mar. et aliq̄ magis. Et postq̄ ānus ille ifortunat⁹ fuit trās, acus liberat⁹ fuit: et rediuit ad suū officij: sicut erat ante.

¶ De tertia natiuitate.

Jam narraui tibi multū de reuolutione 3⁹ natiuitatis il lius āni quo submersus fuit i aq̄. Erāt. n. loca pla netaz sicut in eius reuolutiōe: sol in v̄gine. 29. 34. luna in v̄gine. 3. Saturn⁹ in cancro. z. 19. iuppiter in v̄gine. 11. 14. mars in capri. 1 4. 48. ven⁹ in libra. 11. z. mercuri⁹ in v̄gi ne. z. 52. loca v̄o p̄taz erāt hora q̄ scipz submersit h̄ mō. sol in piscibus. 6. z. 6. luna in cācro. 19. 47. saturn⁹ in gemini 23. 4. 6. iuppiter in v̄gine retrogradus. 23. 11. mars in can cro. 21. z. 6. in statiōe 2⁹. venus in ariete. 20. 49. mercuri⁹ in piscib⁹. 24. gra. 17. mi. Dec sūt que tibi glosauī in qb⁹ studiū et mentē apponas: et deus te dirigat in viam rectaz.

¶ Expliciant examinationes triū natiuitatum.

Volui pbare v̄trū auctor iste iudicaret fm̄ nonā sp̄be ram vel fm̄ s̄am. Et inueni loca p̄taz que ponit in figura sue natiuitatis q̄ ipsa fuit annis. 4. p̄fectis. 986. 10. mēsb⁹. et 5. die iuanuary qua die equauī planetas fm̄ tabulas mach. et inueni sic.

Sinis.

Incipit liber Centum verborum Ptolomei cum commento Daly.

Scribit Ptolomeus. Ita scripsi tibi iesu- re libros de hoc qd opant stelle in h se- culo: et sut libri ml- te vtilitat illis q vo- lnt pscire futura: et hic est fructus illoz li- broz oinz: et q pba- tus e multoties: qz no itelligent nisi ab

eis q in alijs libris laborauerunt: et multas alias scias cognouerunt. Accipe ergo bono aio illuz.

Uerbu p^m in cognitione eoz que vtz iudiciu perhibet.

Scientia stellaruz ex te et ex illis est: astrologus aut no debet dicere rez specialr sed vlr vt qui emin⁹ videt aliquam rem: sic enim facit qui co- siderat rem fm materiam sua et no venit ad eius certā cognitionē. Per materiā habem⁹ de re cognitionē dubiā: per formā ho certā: et hec iudicia que trado tibi sut mediā in- ter necessariū et pole: q dixi hec iudicia eē inter necessariū et pole: hoc est apud eū qui rez nās et stellarū opns cōsiderat. Sed illi qui ex me- liori pte aie cognitionē hnt futuroz ppingores sut veritati ppter aie vim in eis dominantez: lz no multā habeant huius artis scientiam.

Expōstio Daly super primo verbo.

Quod dixit Pto. Ex te et ill. Signat qz q res futuras scire desiderat: duab⁹ vtz oz icedē. Una vt aspiciat mot⁹ stellaz: et opa q fiūt i reb⁹ fz eaz motū. et li⁹ qz āti q scripserūt d signatōe motū ipsaz: et ad- iungat bis qcūqz pbabit i suo tpe. Jo dixit Ex illis. Alia via est: cū aliqs p diuinā inspi- rationē huerit istā sciaz: mta vo poterit dare iudicia. Ad- ti. n. st qui dat vera iudicia: qz. i. iudicioz nec signatiōes nec rōnes iuenim⁹ i opōne nec in opato: fz qd dnt ex eoz cordib⁹ manar. Et ex his mltoz videm⁹: et hec via cū pura fuerit a phis dina dī. Jo dicit Ptol. fz scia eoz q fiūt sub circulo lune qdā hnt p doctrinā: aly vo p inspirationē diui- nā. Cū vo aliqs hō sil has duas vias huerit iter sapiētes re- putabit: et i iudicys veridic⁹ iueniet. si vo aliq istaz carue- rit: min⁹ sapiēs iudicabit. Hoc vo qd Pto. dixit astro- logus nō dz dicere spāl r fz vlr. Hoc iō dixit qz hec scia nō est nisi fm pbatōne et opōne vel opationē. Et qz hec mā ad quā pnter totū op⁹ stellaz quertibilis est ad vnū et ad aliō: iō dixit. Nō spāl sed vlr. Ut ignis effectū: calorē vo camus: sic effectū aliqz rez calorē efficiētū: lz ignis effe- ctus ppe dicat cōbustio. Qz dixit Pto. Ex meliori pte. Di- xit fm vim aie q rōnales sum⁹: et in illa vi est not⁹ q ipsa cognoscit qd ptingere debeat: et qz hēmus circa hanc vim irā et cupiditatē: et qz oz nos eē sollicitos circa mūdāna au- ferē a nobis futuroz cognitio: fz si hāc viz a mūdānis oi-

bus sepamus: possem⁹ futura p̄cognoscē: sicut vidim⁹ he- remitaz q̄ plures q futura p̄dicūt qz tūc corp̄is sensibili- bus nō vtunt sed sola vi aie vñ qñqz futura p̄nūtiāt. Et signatiōes rez q̄s videmus in somnys ex vi ista p̄tingūt: et p̄p̄ea que dixim⁹ multa alia signa sūt in ea. Eoz at q ex se futura p̄cognoscūt: nō oēs eodē mō cognoscūt: qz aly ex solo corde: aly vo ex aliq̄ signo qd vidēt in iterrogāte: aly ex pauca locutiōe ad h. Et alyz modis multis dixit Ptol. mūdānoz mutatio ad hoc et ad aliō corp̄oz sup̄celestium temperat.

ADDITIO.

Sciētia astroz ex te et ex illis est. Et nō opz p̄ituz illū iudicare fm formā effectū p̄iculariuz que admodū nō opz sciētē recipe formā sensibiliū singulariū sed in ḡie sibi conueniētē: et hōrdo iudicātis supra mās et ei⁹ q̄litatē qz nō pōt qdē futuroz significare formā q est in agētē et veritatis formā: cū hac forma iuestigare ex pte materiē receptoris et recipiētis. Erit ergo receptio forma- rū iudicy in h mūdo et melius itra veritatē et iuestigatio- nē: hoc est in ḡbus opz q̄rere inductionē nārū et opus pos- sibilitatis. Sed qui iueniūt hāc sciam ex subtiliori pte sut ipsi sciūt formā veritatis ex veritate dina q est in eis astro- nomice: et si nō sit in eis ex scia subiecti plurimū.

Doctrina stellarū ex te et ex illis est: nec est doctrina mea vt p̄p̄ hāc formā ac⁹ idiuidual sit: nec sentiētis p̄ueniētē vt capiat formā siue sitū idiuidualē p̄ capiat formā cōueniētē ei in ḡie. Est autē hic modus iu- dicādī supra mām et q̄litatē. Minime autē pōt vt dicat su- pra formā q̄ ē i actu vt q in aia cū hac forma. Est at̄ iḡstio ex pte mae: et actus erit itaqz sumēda forma iudicy in hoc ope accurrētib⁹ fm cursuz ex aia et inḡstione. In eo qz su- perat supra ipm reuolutio nārū et leneus vel v̄stigiū effe- ctus. Qui ergo iueniūt aītes notitias ex pte meliori in eis ad id accesserūt ex forma aie q in eis est ex po⁹ diuina: nō q sit in eis aliq̄ doctrina fundamentū magne rei.

Uerbu 2^m in incessu vo circuloz.

Quādo eliget electoz melius: nō erit differen- tia aliqua iter ipm et eū qui habet hoc ex nā.

Multi hoies putauerūt qz Pto. loq̄ret hic de electiōib⁹ qz eligebāt astrologi in iceptionibus operū. sed nō est ita: imo volebat iprobare rōnes eoz q dicebant qz circuli nō eēt aialia sed eēt sicut vnū q̄mouē elemētōz et habebāt istā opōne: qz videbāt eos sp̄ moueri ab oriētē ad occ̄sū: et aial nō mouet sic: imo vadit huc et illuc: fz qz circuli sūt potētes sup oia q sub eis sūt: iō elegerūt sibi meliorē icef- suz. i. orbicularē q iceffus nō hz rōnos. et nil est qd eos pos- sit retrahere retro: iō qz ois q facit melius: et temp pōt idē facere et nō cognoscit aliud melius eē semp facit illud.

Uerbum 3^m de apparitione effectus stelle cū fortis fue- rit in natiuitate alicuius.

Ille q facit aliq̄d op⁹ ex nā vlr artificiiū: iueniet in natiuitate sua plā fortē ex nā eiusdē rei.

Docebit Pto. in lib⁹ isto ca⁹ 6⁹ qz tales sūt stelle: et forti- tudies ex eis manātes: et opa eaz in aialib⁹ q̄lia sūt elemē- ta corp̄ib⁹. Et iō qñ aliq̄ fuerit fortis in natiuitate alicui⁹ appetit op⁹ illius stelle in illo nato: et cito id addifcet arti- ficiose qz pficiet: fortitudo planete est vt sit in aliq̄ suarus dignitatū: et aliquo angulo: et in aliq̄ bono esse a sole: id est tres supiores sint oriētales. duo vo iferiores occ̄tales.

Uerbu 4^m in secundis stellarū et in eozū iudicio.

Alia q ex natura dat iudicia: iudicabit sup secū- dis stellarū: eritqz eius iudiciū melius q̄ illius qui iudicabit super primas stellas.

Itaz docui te: quomodo hoc anima habet ex natura: nūc dico tibi quia secunde stellaruz ex opere sūt: qd ipse facit

Centiloquium

sub circulo lunari vt sint illatioes vt iacula: r stelle cū cau-
dis r circulis q appent qñqz circa solē: r multa alia q ppe
circulū lune iferi? fiūt. Et bec oia noiauit arar? in li? que d
signationib? haz secūday stellaz cōposuit: r aly pbi sifr
noiauerūt. Sed signatio eaz nō tātu valet quātū signatio
stellaz: r tñ aia que bz hoc ex nā. s. iudicare per scōas stel-
las melius iudicabit p eas q̄ alius p stellas primas.

Uerbum quintuz in permutatiōe r p̄bitione ventu-
ri mali fm stellas.

Q primus astrologus multū malū probibere
poterit qd fm stellas venturū est: cū earū natu-
ram p̄sciuerit: sic enim p̄muniet eum cui ma-
lum futurum est vt possit illud pati.

Uidem? q̄ idē op? nō est egle suscipiētib?: r receptozes
ad maius vel min? suscipiēdū vtere possum?. Jō p̄ astro-
logus cū timuerit ne malū eueniat: p̄uertet ipm in futuri
mali hū. vt cū ipz malū eueniret: n̄ tātu ei applicet quā-
tū si ex ipzouiso p̄tingeret. v. g. Si aliqs tēperat? eēt hū: cu-
ius natiuitatē scirem?: tūc si aliqz ifirmitatē ex martis nā si-
bi vēturā viderem?: ei? cōplonē ad friditatē verterem?:
vt ifirmitas adueniēs: eā in tēpantiā vteret. Sifr opabit
in ceteris plis: cū p̄ficiuerit qd ex eoz nā venturum sit.

Uerbum sextum: in quibus electiones multum profi-
ciunt: r in quibus parum.

Tūc electiones p̄ficiūt: cū fortitudo t̄pis vel
electiōis maior fuerit q̄ supfluitas q̄ iter duos
receptozes erit. Si v̄o minor fuerit: ei? p̄ficiū
nō tātu apparebit: lz aliquantulū p̄ficiat.

Signatio natiuitatis r fortitudo electiōis: cū in signatiōe
boni ouenerit: idē bonū accrescet elcō. Si v̄o discordaue-
rint: fortitudo fortioris appēbit: qz natiuitas corpi assilaf: r
elcō rei. q̄ corpi adiuuat: vt est cib? r medicia: q̄ sūt aliena a
corpe. Anqz. n. videm? q̄ medicia corpi igrediēs si illō sa-
nū iuenerit: ei? sanitatē auēbit. Si paz ifirmū: ad sanita-
tē reducet. Si v̄o ifirmitate multū grauātū: nil v̄z ei p̄fi-
cere lz p̄ficiat. Talr discernas iter natiuitates r electiones.
Si v̄o natiuitas r elcō bone fuerint p̄ficiētes p̄ficiet bona
electiō. Si cognita fuerit r si natiuitas mltū mala fuerit nō
videbit ei electiō p̄ficere: lz aliquantulū p̄ficiat. r receptor
est mā i q̄ opabit elcō siue corpi? sit siue alter duoz exer-
citiū: siue alter duoz plācitātū. Docuit nos p̄to. in B ca?
qd mlti astrologi ignorauerūt: qz cuz volum? alteri duoz
exercitiū aspice debem? scire qd sit iter vtrūqz ex gēte r
fortitudie r ascūs alteri eoz accipe: si natiuitas fuerit igno-
ta: et qd sit iter dñm ascēdētis r dñm seprimi p̄siderare: r
gs eoz fortior fuerit: si dñs ascēdētis fortior fuerit q̄ dñs
seprimi: aut eglis: aut paz ifra illū: tūc de electiōe ei faciē-
da itromittē debem?: q̄ si mltū peior fuerit d ei? electiōe
nō multū nos itromittam?: qz nō appet electiōis p̄ficiū:
lz p̄fecerimus. Et hoc cōmemorat Zael in lib. electionū.

Uerbus 7^m in cognitiōe virtutis alicui? ex nā ipsius aie.
Non poterit dare iudicia fm stellarum com-
plexionē: nisi homo qui vim anime r cōplexi-
onem naturalem bene cognouerit.

Cōplexio stellarū est bec q̄ operant? earuz nature in cō-
iunctionibus r aspectibus ipsaz. Cōiunctio enlz r aspect?
opant? in vi aie r in opibus q̄ in hoc seculo agimus. Jā do-
cuit nos p̄to. ex B magna verba in tertia pre libri q̄tuoz
p̄ricularū: qz ibi nos docuit qlr ex natiuitate alicui? aie q̄li-
tatē cognoscim?: r opus est astrologo: vt multū sit audax
in aie sciētia: r in eius tribus virib?: r in hoc qd manat ex
ill ex bono siue malo: iustitia siue iniustitia: largitate siue
auaritia: veritate siue mēdacio: fidelitate siue p̄ditiōe: su-

pbia siue humilitate. Cū v̄o hoc totuz qliter ex aia manat
cognouerit: tūc stellas aspicere dz: r videre quō ex stellis
hoc ad aiaz p̄ueniat: r hoc totū scire radicitus. Et bec pars
scie est melior cūctis p̄tibz q̄ in hac scia p̄tinentur: quā q̄
bene scit: astrologus p̄bicus vel veridicus meret? dici.

Uerbu octauū de dignitate p̄scientie anime.

Aia sapiens ita adiuuabit opus stellaruz quē-
admodū seminatoz fortitudines naturales.

Sapiēs est illa aia que scit illud qd diximus de fortitu-
dinibus celi: r eius adiutorū est qñ aliqd bonū alicui eue-
turū cognouerit ei res sic aptare p̄cipiat: vt illō bonū ven-
turū maius ac melius eueniat q̄ eueniret nisi sic eū p̄mu-
niret: vt iam locuti sumus de hoc sufficienter in 5° caplo.

Uerbum nonū de imaginibus celestibus vniuscuiusqz
creature terrene.

Vultus huius seculi sunt subiecti vultibus ce-
lestibus: r ideo sapiētes qui imagines faciebāt
stellarum itroitu in celestes vultus ispiciebant:
r tunc operabuntur qd debebant.

In hoc caplo vult? p̄to. multa imaginū secreta pateface-
re: r vult? q̄s in B seculo eē dixit: sūr spēs aialiu r spēs pla-
netaz. r iō dicit q̄ oib? istis spēsbus dñant? sibi vultus cō-
siles in celo manentes. v. g. Scorpio celestis terrenis sco-
piōib? dñat: r celestis serpens terrenis serpētib?. r sapiētes
imaginū inspiciebāt quō p̄ta de sub radys solis egredie-
bāt r igrediebāt hos vult?: eūqz in ascite ponebāt: r vultū
quē itrabāt celabāt. i. sculpebāt in lapide r miscebāt cū
eo alia ad bec neēia: faciebātqz cū eo ex aptatiōe vel d̄stru-
ctiōe qd volebāt: r vis illa in lapide mltis t̄pis durabat: r
ego vidi in t̄pib? Lamorche regis cb̄ianoꝝ satellitē q̄ ad
nos ex romāis venit r sapiēs dicebat: q̄ fact? ē saracen? in
egyptio diuti? morās: i geometria p̄ir: q̄ faciebat imagies
q̄ artificialr mouebant: lapidū quoqz r herbarū nām co-
gnoscebat. Quadā aut? die dū cū eo effem armigerū ei? vo-
ciferantē audiuius quē scorpius pupugerat: q̄ statim ex
marsupio sigilla odorē icensī hūtia extraxit: eiqz vnū por-
rexit r eū portare fecit: statimqz vnū bibit armiger regeuit.
Tūc ego asperi illa sigilla: r in vno quoqz vidi vultū sco-
piōis ipressuz: itrogauiqz eū: cū q̄ illa sigillauerat. Tunc
ipse oñdit mibi anulū aureū cui? lapis erat bezabar: in q̄
scorpiōis vult? sculptus erat: itrogauī eū qua hora lapi-
dē illū sculpserat: dixit mibi luna exāte i scorpiōe sculpsi:
eratqz scorpi? vn? ex q̄tuoz angulis r sigillauī cū eo incen-
suz masticatū in eadē hora: alia ēt qd cū sigillo sigillauī:
qz putauī q̄ vis eēt in icēso: lz i aly reb? tātundē valebat.

Uerbu decimū in quibus sunt viles infortune.

Ali opz ifortunis in electionib? sicut p̄iti me-
dici vtunt? venenosis fm cōpetentē quātitatē.

Imperiti astrologi ponunt signatores in oibus suis ele-
ctionibus fortunas: r faciunt eas fortes: r abiciunt ifortu-
nas: faciūtqz eas debiles nō p̄siderātes dñi electionis nāz
nec spēs cui q̄rit? electio: r sic planete qui inuare credunt?
impediunt: docti v̄o loca aspiciunt in electionibus primo
ad naturā illius cui eligunt: r rei pro qua fit electio: que r
si natiuitas nota fuerit illius fortem faciunt significatiōē
vtrinuz capli rei pro q̄ fit electio: r illi cui fit siue fortuna
fuerit siue infortuna. Si ignota fuerit aspiciūt id qd in na-
tura eius r moribus: r id cui fit electio r forte faciūt pla-
netam concordantē illi in electione siue sit fortuna siue in
fortuna. Et ideo excitauit nos p̄to. vt oparemur per in-
fortunas in electionibus: qz p̄pter hoc p̄ficiunt qdaz que
nobis necessaria sunt in quibusdā horis de caliditatibus r
mendacijs: cuz nequit veritas punire reos r ceteris simi-
libus: assimilauit etiaz infortunas spēsbus acutis que dñr
quasi

quasi venenū. Igitur sic prudēs p̄bicus exercet has spē s̄ singlas
 et virtutes earū penetratiuas et attractiuas in mēbris purgā-
 dis et corpib⁹ sibi aptis: sic astrologus prudēs virtutes ifor-
 tunarū exercet in his q̄ p̄numeramus p̄m quātitatē esse
 earū. Et hortat nos P̄tol. vt q̄ operat̄ per illas caueat sibi
 ab illis. et dixit p̄m q̄ locutus est quātitatē idoneam.

Uerbum vndecimum non solum in ratione: verū etiā
 in experimentorum memoria.

Non eligas nisi illi cui⁹ tibi patnerit intētio p̄
 exp̄t̄mēta in nā cui eligis: et nisi ei⁹ intētiōis finē
 in illa sciueris: p̄ figurā natitatis illius cui eligit̄
 oino: et vt cōpares qd̄ est inter virtutē alcamia-
 nē. s. directiōis vel retrogradatiōis. Et sibi ne-
 cesse est vt sit loquela tua sup̄ id qd̄ iudicas. s. in
 quolibet iudicio: ne animaduertas solā sp̄bere
 nām: ne legenti libros: et edictionis linguā igno-
 ranti assimuleris: nec p̄fidat q̄s in his filibus.

Intēdit p̄ B q̄ nō solū op̄s astrologorū suorū exp̄mētorū
 esse memorē: verū etiā et antiquorū: vt per illa fortunarū et
 infortunarū quātitatē deprehēdat. Et accedat p̄ hoc q̄ in-
 tellexit ad futuras figuras: nec sufficiat ei loq̄ sup̄ suū gen⁹
 vt dicat. s. cū viderit fortunā q̄ interrogator terminabit eē
 suū in p̄speritate. Cū aut̄ infortunā viderit: dicat q̄ inter-
 rogator terminabit eē suū in malū. Et erit sicut legēs alicui
 chartā nesciēs p̄ter literaturā solā: s̄z oz vt terminet quā-
 titatē: ita vt dicat q̄ accidet huic fere sicut illi: et conferat
 illam alicui ex figuris quas ipse exp̄plificauit exp̄iendo.

Uerbum duodecimum in magnanimo et pusillanimo et
 in frigiditate ipsius anime.

Amor et odium remouēt boies a rectitudine.
 Magnanīm⁹ p̄uipēdit magna. Pusillanīm⁹
 nō magnificat pua: et est eq̄litas iter vtrunq̄.

Duas esse infirmitates aie: q̄ sūt amor et odium: a p̄bis de-
 prebensus est a bona rei discussiōe et p̄scrutatiōe illaz p̄bi-
 dentes. Parcēt enī per amorē multis rebus quas scrutari
 deberēt. Scrutant̄ cū odio qd̄ nunq̄ p̄ficiēt. p̄pter malaz
 significatiōē. Ob hoc at̄ p̄bis et astrologis a grecorū regi-
 bus donatiua dabant̄: vt eorū rata eēt iudicia. et nō time-
 rent aliquos: et eorū remouerent sollicitudines. Nec etiā
 honor vel dignitas seu diuinit̄ eos a via rectitudis auerte-
 rent. Magnanīm⁹ audaciā et nature p̄fectionē significat.
 Qui vō talis est p̄uipēdet grādia p̄pter excellentiā aie su-
 per corpus: ea nō discutit sed p̄terit p̄pter suā aiositatē.
 Pusillanīm⁹ vō aiaz imbecillē significat: et versat̄ iuxta
 minima: ita vt lōga cōsideratiō euz a maiorib⁹ impediāt
 scilz celestibus p̄ occultatiōē anime. A veris vō cōmen-
 datus in oia scia: mediū est inter has vtrasq̄ naturas.

Uerbum decimumtertium in secundis stellarum super
 affirmatione iudiciorum astrozum.

Cū sp̄bertica vis aliqd̄ p̄miserit super illad a
 secundis stellarum testimonium accipe.

Scōa stellarū sūt effectus q̄ fiūt in hoc mūdo. s. in aere p̄
 stellas: obseruatozi vō iudiciorū astroz necesse est scire qd̄
 doceat. s. ostendat hoc z̄: et cōfirmet per hoc qd̄ indicant
 stelle. Cuius rei exēplum est. Significauerūt stelle in aliq̄
 gente q̄ ver illius anni eēt multarū infirmitatum. Aspe-
 ximus itaq̄ in illa hyeme: sultq̄ multarū pluuiarum con-
 tinuarū et accidentiū: vt sūt vēti: tonitrua. Et medici signi-
 ficant p̄ hoc destructionem rerum in illo vere. ergo cōue-
 nerunt significatores agētes et patiētēs: et corroborati sunt
 per hoc vt considerent in hoc quod iudicauerunt. Quā vō
 stelle significāt aliqd̄: et scōa stellarum affirmāt illud: cer-

tior est astronomus. et si non: non est adeo certus.

Uerbum. 14. in malitia significatorum.

Quartus erit error astrologi: cū septimum et
 eius dominus fuerint impediti.

Cū sint ascēdēs et ei⁹ dñs significatores iterrogātis septi-
 mum: et eius dñs erūt significatores rei q̄site. Cū igit̄ infor-
 tunati fuerint: signant malitiā quā p̄sequēt astrologus in
 re illa pro qua iterrogat̄. Et p̄ma pars est cōuenientior vt
 fiat illi error in re quesita. Astrologi vō indi quādo infor-
 tunatum erat septimum et eius dñs: iterrogationem disse-
 rebant: et etiā loqui de illa timore errozi.

Uerbu. 15. de diuersitatibus ascendentium quozulibz. s.
 ciuitatum: edificationum: et intronizationum.

Ascendētia inimicorū regni ab eiusdē ascēdē-
 te cadētia sūt. Et ascēdētia dñantiū i illo regno
 anguli eius. s. regni. Ascendētia nō ministran-
 tiū in illo succedētes angulos. Ciuitatū at̄ ascē-
 dētia in earū edificationibus indicāt oia que eis
 accidunt. Que nō ascēdētia sunt in rerū ordi-
 nationibus earundē ciuitatum: pronuntiāt oia
 que sub earum regno fient: et ascendens apparī-
 tionis alicuius secte indicat ciuitatibus que eis
 accidunt in illis: et demōstrāt quicqd̄ sub illa se-
 cta futurum est in illis ciuitatibus.

Signa cadētia sūt quoz vnus nō erit angulus post angu-
 lū: et sūt q̄tuor. z. 3. 6. 9. Notū est oī astrologo q̄ cū fuerint
 ascēdēs natitatis: aut angulus ex angulis ei⁹: ascēdēs ince-
 ptiōis regni: aut angulus ex angulis regni: fueritq̄z natiui-
 tas cui regnū cōgruat: p̄ficiēt ei regnū. s. filij regis i illo re-
 gno. Eritq̄z ei honor in illo et nō i alio. Quippe reges antiq̄
 oiz in suis regnis nascētū natitates obseruabāt: et cuius-
 cūq̄z natitātē regno p̄petētē d̄p̄bēdebāt et ei⁹ ascēs domū
 inimicorū suorū vel. 6. aut. 9. aut. 3. iterficiēbāt eū puep̄: qz
 regnū ipsius eēt p̄tra regnū eorū. Sed si esset ascēdēs: aut
 aliqs anguloz regni: et esset natus regno cōpetens: ipse po-
 tēs eēt in illo regno. Et eēt illius eē sicut eēt ministri. Ascē-
 dēs aut̄ ciuitatis signū: sub eius ascēsiōne qm̄ icipit q̄s col-
 locare p̄imū lapidē in illa. Et illud significat illud qd̄ su-
 turum est oibus imozantib⁹ illā exaltatiōe et destructio-
 ne. s. duz rex adipiscit̄ illā ciuitatē. Et ascendēs ordinatio-
 nis vel ademptiōis regis indicat fortitudinē regni in bo-
 no et malo illius p̄ncipis et eorū filioz: et debilitatē duz rex
 erit in illa. Ascēdēs secte est in quo ipsa secta icipit p̄uale-
 re sup̄ sectā illius ciuitatis et suscepint eā imozantes illā: et
 illud signat quā diu durauerit esse qd̄ accidet de illa.

Uerbu. 17. in diuerso eē fortune vel ifortune in locis ti-
 mēdis vel fortunis vicissim et eorū significatiōe.

Cū p̄fuerint fortune locis timēdis adducent
 nocumentū a iustis. Si nō aspererint ad illud
 ipedimentū fortune trino vel sextil. i. sint almu-
 debir: aut fuerint in illo: annullabit timor ille: et
 p̄m hunc modū dic̄ in q̄tuor cōmixtiōnibus.

Intentiō ei⁹ est q̄ ipossibile est: qm̄ dominēt adinuicē
 in locis timēdis fortune vel ifortune. Et erunt hic qua-
 tuor cōmixtiōnes. Una vt p̄sint locis timēdis fortune: et
 veniet malum a bonis: sicut testantur super illud iusti p̄-
 pter cōfirmandā veritatē: et nocebunt ei. Scōa: vt p̄sint
 locis timēdis ifortune: et fiet ei malum ab iniustis notis
 in rapina. Tertia est vt p̄sint fortune locis fortunarū: et
 venient commoduz: bonoz: et sublimitas: a bonis et iustis.
 Quarta est: vt p̄sint ifortune locis fortunarū: et accidet bo-

Centiloquium

nū z vtilitas a malis z iniustis. Aspect^o vō fortunaz ad ali quā illaz priū. scōmixonū quoz: auget bonū z minuet malū. Et aspectus infortunaz ad illas: auget malitiā z mi nuet bonū. Alius dixit: cuz p̄ fuerint fortune locis timēdis scilz p̄ dñū dom^o exaltatiōis vel alteri^o dignitatis. Loca timēda sūt corpoz vel radioz ifortunaz: ad quē pueniūt significatores natiuitatū per directionē vel p̄fectionem.

Uerbū. 17. in errore iudicioz vite: actū q̄s z passionū.

Rimare naturam originis vel subiecti vitam quoqz: actus: z passiones ipsius anteq̄ propo nas iudicium de illo.

Inēdit in B cap. Pto. q̄ astrologus cū sibi fuerit porre cta alicui^o natiuitas nō d̄z iudicare q̄q̄ de vita ei^o: aut de q̄libet eē ei^o: nisi p̄us indagauerit cui^o originis sit: qz pole est vt sit natiuitas bestie: vel huic filie: z nō erit ei^o plonga tio sicut humane vite. Et si dici p̄t de eius actib^o z passio nibus: que oia variant: sicut variant^r origines vel subta.

Uerbū. 18. de coniunctione luminarium in eodem mi nuto: z essentia fortune in gradu ascendente.

Cum fuerint luminaria in eodez minuto: fue rintqz fortune in gradu ascendente: erit fortuna eius in acq̄sitione substantie. Et similiter si fue rit luna in minuto oppositiōis solis: z fortuna in gradu septime ab ascendente: z erit econuer so cum fuerit infortuna in loco fortune.

Omnes astrologi recusabāt itromittere se in aliquo: dū duo luminaria essent in eodē numero. Et cū fuerit fortuna in minuto ascēdētis: erit tūc ps fortune corpalr cuz fortu na: z erit tūc opus ei^o cū p̄speritate z lucro. Si vō fuerit in loco fortune ifortuna: erit illi in dāno. Et fortuna cū fuerit in minuto 7: hora oppōnis solis z lune: erit ps fortune cū fortuna: z hoc vtile est. Et si fuerit in loco ei^o ifortuna: mul tiplicabit^r ei^o nocū^m. Et iō dīc: multiplicabit^r dānū: qz tūc ipedit ascēns. s. ifortuna: z. 7. hec est expō sana snie magi.

Uerbū. 19. in purgationibus lune cū ioue existente.

Si quis purgatorium acceperit: luna cuz ioue existente: abbreviabitur eius opus: z effe ctus ipsius minuetur.

Effectus medicine nō est nālis corpi: sed attrahit hmo res superādo plures v̄tutes nāles. Cūqz nā fortior illa me dicina fuerit: p̄hibebit illis effectū. Et significatio hui^o rei est hec: odorare odorifera: cōfortat naturaz. Et in ipso im petu medicine debilitat effectuz. s. natura. Juppiter vō cō fortat naturaz z auget in coniunctione sui cum luna: forti tudinem prohibentem effectum medicine.

Uerbū. 20. i vulneratōe luna ex̄ite in signo mēbz illi^o.

Tangere membruz ferro: luna in signo illius membrū existente: verendum.

Jā puenērūt antiq̄ q̄ luna auget humiditatē i oī mēbro ad cui^o signuz mutat. Et tangere mēbra ferro: est illa vul nerare. Et addere vulnere humiditatē: multiplicat nocū^m.

Uerbū. 21. in dandis purgatiuis: in signis humidis: z domīno ascendētis sub terra z econtra.

Purgatorium accipere: z luna in scorpione vel pisce: domīno etiam ascendētis conuncto planete qui fuerit sub terra per coniunctionē. s. vel aspectum laudabile. Si vō conunctus fue rit domīnus ascendētis planete ex̄istēti in me dio celi: patietur nauseam: z mouebitur medi cina: z in eo non morabitur.

Triplicitas humida: hoc est aquatica: tota prodest: pota tozi medicine solubilis. Quia cum medicina igredit^r corz pus: in illis mēbz humiditas non obstat fortitudini ei^o. Cūqz hora sumptiōis medicine iunctus fuerit dñs ascē dentis: planete ex̄iti sub terra: mouebit medicinā sub ter ra: z erit actus eius vtilis. Cūqz dñs ascēdētis iunctus fue rit planete existenti super terram: mouebit ad superiora: z qui acceperit: nauseam patiet^r: z minuetur eius effectus.

Uerbū. 22. in vitādis signis fixis in bis que mutare z alterare intendimus.

Alia vestimenta facere vel exercere z luna in leone: timendū: maxime si fuerit impedita.

Per facere intendit scindere z cōsuere. per exercere: in duere z vti. Signa vō fixa vitanda sunt in omnibus ope ribus que intendimus alterare: z precipue signum leonis: qz cum hoc sit fixum: significat multitudinē victorie om nium que exercentur: z malum domīnium in illis.

Uerbū. 23. in significatione planetarum ad lunam ex diuerso esse eius ex circulo vel ascendente.

Alinusechelet: als figuratio vel conuenientia lune cum planetis in natiuitate: ponit natos mo biles: vel mouētes: in hoc qd̄ significat q̄ si eue nerit q̄ sint planete fortes in semetipsis: signifi cat q̄ exerceat se in hoc plus q̄ sciat. Et appa ritio in qua erit exercitium: erit ex esse illoz pla netarum in angulis apparentibus: aut succedē tib^o illos: vtilitas ei^o erit de fortunio eoz: z fm bunc modū cōfert qd̄ remanet ex partibus.

Amusechelet dī duob^o modis. vnus est aspect^o. alter eē eius ex circulo z a sole. Qd̄ vō in hoc loco inēdit est amu sechelet aspect^o qui sūt ex angulis figuraz: qui sūt triangu lus q̄dratus exagona z oppositio. Dixit ēt q̄ plte dant lu ne motū ex naturis suis. Luna vō signat p̄es recipiētes i nobis formas rez z opa eaz. Ita vō fit per aspectū iouis ad illā: iustitia. Et p̄ aspectū martis: iperū. Et p̄ aspectū sa turni: patiētia. Et p̄ aspectū vener^o: bilaritas. Et p̄ aspectū mercury: sapia z discretio. Et vnusqz ex pl̄tis confortat opus suū in dño natiuitatis fm fortitudis quātitatē ei^o in semetipsis. s. cū fuerit auctus numero z magnitudine in suo haiz: z apparebit sicut ille appet: hoc est si fuerit in an gulis apparētib^o: vel in succedētib^o angulos appebit: sin autē nō appentes dñr cū sūt oriētales a sole v̄l in angulis. Proderit vō illi fm quantitatem fortune sue z associabit^r fortitudo pl̄te lune: z erit qd̄ cōponit^r ex illis ex fortitudi ne z appitiōe z fortunio z ea ad q̄ puenit diuisio. Octo modi sunt significantes ea q̄ cōmemorant^r z sūt hi. Fortis apparēs valens iuuās. Fortis apparēs nocens. Fortis occult^o iuuās. Fortis occult^o nocēs. Debilis appens iuuās. Debilis appens nocēs. Debilis occult^o iuuās. Debilis oc cult^o nocēs. Cui^o stellaz sūt quoz: aut ē fortis: aut d̄bilis: aut fortunat^o: aut ifortunat^o. Est aut forma stellaz tri partita: multipliciter: plenaria: dimiuta. Multipliciter vt pueniunt in multis dignitatib^o. Plenaria vt in domicilijs meliores figure: vt saturnus in aquario z cetera. Dimiuta: vt in alteris. Est autē fortitudo ascēdens in sepr̄trione vel in atrio ascensus in circulo ex terra: motus augmētū: statio z^o: extra adustis directus in angulo z in succedētib^o periores oriētales: z in oriētalibus circulis quadrantib^o so lis ibidem pariter: z in signis masculinis: p̄ter libram.

Uerbū. 24. in horrendis ascendētibus p̄pter eclipsim solis z lune in angulo natiuitatis z reuolutionis.

Eclipsis luminariū: in angulis natiuitatū vel reuolutionū

reuelutionū ānoꝝ ipedit ſm nām illius ſigni in quo ſit eclipſis. ſ. ſm domū ⁊ tēpus in h: eſt vt ſit pportio que eſt inter gradū aſcēdentes ⁊ gradū eclipſis: vſq; ad horam illā ad totū tps: qđ ſignificatur a tota eclipſi vnaqueq; hora mēſis.

Intentio eius eſt vt ſol vel luna cum alter eorū eclipſat in angulo natiuitatis humane: vel in angulis reuelutionū annoꝝ eius: aſſequet ei aliqđ horrendū in loco q eſt eiꝯ dē ſigni: veluti ſi fuit angulus domus regni: erit in regno. Si vō fuerit angulus domꝯ vite: erit in corpe eius. Et ſm hūc modū dic in ceteris angulis: pter q anguli reuelutionū leuiorē ſūt angulis natiuitatū. Doza at q id maxie ſtinget qđ eē dz: eſt vt aſpicias horas eclipſis q̄ ſint: ⁊ ſi ſol fuerit eclipſis pono in eiꝯ hore ānū: ⁊ fractiōi hore ſm eādeꝝ pportione. Deide aſpice tps illō totū quot āni ſint: ⁊ quota fractio ſit āni: ⁊ accipe ex eo ſm quātitatē illiꝯ qđ eſt inter gradū aſcēdētē ⁊ locū eclipſis ex. 1 ſo. gradibꝯ. Cuiꝯ rei exemplū eſt q iuenimus lunā eclipſari in pñ capricorni: ⁊ eſt mediū celi natiuitatis: ⁊ morā eclipſis. 3. horis. Scimꝯ itaq; q regnū nati debilitabit. 3. mēſibꝯ: ⁊ iuenimus totū tēpus. 90. dies. Aſpeximus itaq; ad hoc qđ eſt inter gradū aſcēdētē q eſt initiū arietis: ⁊ gradū medij celi: ⁊ erit medietas. 1 ſo. per gradus eq̄les. Accipiamus ergo de. 90. diebus quātitatē: ⁊ erit inde. 45. ab eclipſi grauiꝯ qđ accidet ex quo ſignat. Et eodē modo operare in cliplis ſolis.

Uerbum. 25. in directione ſignificatorum.

Diriges ſignificatores cum fuerint in medio celi cuiuſlibet ciuitatis per aſcenſiōes circuli directi ſm ordinē ſignozū: ⁊ cuz fuerint in gradu aſcēdētis: per gradū aſcenſionū eiꝯ dē ciuitatis. In his vō que ſunt iter illa fac cū aſcenſionibus graduū ſm quātitatē caſus eorū: ⁊ duo loca ei oppoſita ſm quātitatē illius: partes vō diriges retroſum: qz quanto magis creſcūt motus ipſozum principioꝝ retardantur.

Intēdit q directio ſignificatoꝝ cū fuerint in gradu medij celi ſit ſm ſucceſſionem ſignozū: ⁊ ſm aſcenſionem circuli directi. Si vō fuerint in gradu aſcēdētē ſm ſucceſſionem ſignozum: etiam per aſcenſiones ciuitatis. Si vō iter illa fuerint ſm ſucceſſionem ſignozum ſm eundē modū: ⁊ per aſcenſiōes que equant inter illa in multitudine graduum: ⁊ dīminutione illozum. Partium autem directio. ſ. fortune ⁊ aliarum: eſt contra motum ſtellarū erraticarū. cuiꝯ rei cā eſt: quia mutatio earum eſt ſicut motus circuli mouētis ceteras ſtellas fixas: qz gradus partis eſt de gradu firmamēti: ⁊ mouet in illo. Motus quippe totius eſt contra ſucceſſionem ſignozum.

Uerbum. 26. in occultatione hominis vel actionis.

Fortior occultatio eſt: cum ſignificatores incorporantur ſoli: vel fuerint ſub terra: aut in loco non cōgruenti domui eozum vel exaltationi. Et fortior q̄ poſſit eſſe eſt: cū fuerint ſignificatores euntes a caſu ſuo ad ſuam exaltationem: ⁊ ille in angulo id eſt nature ſue cōuenienti. ſ. ſigno vel ſit in angulo in quarta vel ſeptima: que ſignificant occultationem: in quo ſit ſignū cōueniens nature ſignificatoꝝ.

Jam inciderunt plures ex malo intellectu huius capituli in impedimētum magnū: qđ autem intendit in hoc eſt id quod occultat: aut eſt homo vel actio huius. Sicut ali

quis timens principem vel aliquem qui eum inſequeret ⁊ abſconderet ſe. Actio eſt vt ſiquis manifeſtaret ſecretū ſuum alteri qđ vellet occultari ⁊ nulli pateſcere. Et in his iudicia ſunt diuerſa. Lum enī fuerit actio: vtilius eſt in ſignificatoꝝ vt ſint euntes ad cōiunctionem ſolis: ⁊ in domo finis rei. In domine vō remoueantur bec: qz bec iudicat q̄ qui abſcōdit ſe moriet in ipſo paribulo. Sed laudabile eſt in dominis occultatione vt ſit ſignificatoꝝ iam tranſiens gradū cōiunctionis: ⁊ nō ſit egreſſus ab omnibꝯ radys. Et quando ſignificatoꝝ vadit a ſuo caſu ad exaltationem ſuā: ſignificat q̄ ipſe apparebit in fortitudine ſua ⁊ bona perfeueratione: ⁊ q̄ rei finis laudabit. Significatoꝝ dñr ſignificantes ea que debent abſcondi.

Uerbu. 27. in ſignationibꝯ veneris in aſcēdente natiuitatis in mēbris diuerſis alioꝝmq; planetarum.

Venus natus facit adipiſci in membro quod ab eius ſigno in quo eſt hora natiuitatis ſignificatur ad delectationem: ⁊ ceteri planete quicquid dant: ad hunc modum dant.

In hoc conuenerunt antiqui q̄ venus faciat delectationem adipiſci ⁊ nō eſt dubium: qm̄ eius locus magis eis ſit idoneus in delectationibus. Et ſepe vidi quosdam: in quozum natiuitatibus venus erat in ariete: ⁊ eozum aſcēdēs in eodē: fuitq; eozum delectatio in videndis rebus famoſis: eo q̄ viſus ſit in capite: ⁊ caput ſignificatur per arietē ⁊ aſcēdentem. Et quibusdam vidi eam in leone: qui fuerunt multum amatoꝝ mulierum: eo q̄ leo habet cor in quo eſt amor. ⁊ quibusdam vidi eam in libra qui fuerunt multum libidinoſi qz libra hz verenda: fuitq; libido eozꝯ inceſta ſm fortunaz: ⁊ infortunaz aspectum ad illam.

Uerbu. 28. in cōfortatione nāe compoſite ex nālis duarum ſtellarum erraticarum.

Cuz vō acciderit tibi vt luna corpaliter duobus planetis coniungat: quere eius corporales cōiunctionē cū aliqua ex ſtellis fixis cuius natura ſit commixta ex naturis vtriuſq;.

Cū neceſſe fuerit pfortare nām cōpoſitā de naturis duarū ſtellarū erraticarū ⁊ difficile nobis fuerit vt ſit ſignificatoꝝ ſue fuerit luna ſue alter pſta: in aspectu earuz: aſpiciamus aliq̄s ex fixis: quaz nāe ſint cōpoſite ex naturis illarum erraticarū ⁊ inueſtigabimus vt ſit luna vel ſignificatoꝝ iunctus corpalr illi. Et hoc adeo pz vt nō idigeat exēplo que in. 9. cap. primi libri alabza inuenies.

Uerbum. 29. in cognitione dignitatis nati ⁊ eius mortis vel finis per natiuitatem.

Stelle fixe dant dona grādīa: modū excedentia: ſed multotiens finiuntur in malum.

Laudabilius eozuz que ſcire intendimus in natiuitatibus poſt originē ⁊ nutritionē eſt dignitas nati: cuius ſignificatio eſt a planetis oriētalibus ⁊ ductoria eoz vt ſint ſignificatoꝝ nati fortes in angulo. ſ. in gradu anguli vel ppe. 3. gradus. Et iā ſignat q̄ natus pueniat ad dignitatē ſuoz parentum tñ: nec ad plus. Sed cū fuerit aliqua ex ſtellis fixis que dicuntur bei bemie. i. fixe qui ſūt corda fixarū: ſicut cor tauri ⁊ cor leonis ⁊ cor ſcorpionis. ſ. ille que ſont in orbe ſignozum ex pma magnitudine. Et etiam oēs de pma magnitudine dicuntur corda aliarum ſtellaruz que ſunt maiores ⁊ in quātitate earū prima: in aſcēdētē: aut in angulo in medio celo: aut cum domino ⁊ neuba natiuitatis ex luminaribus. Ille ſcilicet cuius eſt dignitas vt ſolis in die: lune vō in nocte: ⁊ cum parte fortune exaltabitur eius eſſe in maximam dignitatem: donec conſulet reſibus magni regni: q̄uis etiam ſit vilis progenies ⁊ ſigno

Centiloquium

billis. Sed he stelle cum sole presuerint per fortunam earum erit mors eius mors pessima. Ductoria erit cum fuerit inter planetam eius orientalem et sol est. 60. gradibus et interpretat distinctio vel securitas.

Uerbum. 30. de successione propinquoꝝ regum in regno.

Opus propinquoꝝ reguꝝ vt succedant regno: est vt conueniat natiuitas eius cuz esse circuli: in hora qua rex ipse intronizatus est.

Scito q̄ idocci astrologi obseruant natiuitates propinquoꝝ regum et cuius natiuitatem inueniunt minui de hoc q̄ nō sint eius planete orientales: et in virtute anguli: et cetera talia cōueniunt q̄ ipse non succedat regno et pretermittunt q̄ precipuū erat: et est vt sit ascendens natiuitatis eius: vel medium celi cōueniens ascendenti: vel medio celi horę intronizationis eius regis: vel cōgruat ascendenti iunctiōis minoris vel medię que significauit sectā illam. Ego q̄dem recordor: cū essem vnus de idocci astrologis: adhuc quidē iuuenis: venit q̄dā seruus regis hūmārogōei deferens natiuitatē Aaron filij regis: et interrogāsit vtruz posses intelligere si natus iste succederet patri in regno. Et cū presagire: iueni planetas eius ponderosos occidentales: et cadentes ab angulis et a sole: nec pendere potui vnde significarem sibi regnū patris. Tūc distuli dare iudiciū donec studiosus inquisisset: post modicū vō temporis quesui a quodā sene: quem Laeth dicebāt: filiū alimelit elcemini: perito in dādis iudicij: q̄ cū respiceret figurā: interrogauit cui⁹ esset natiuitas: et dixi Aaron filij regis: obtinebit inquit locū. 10. annis fere in regno: et erit sub potestate vel regimine alterius: vel erit ille cui subest. Et quesui vnde deprehenderet hec: qui petinens me sermōnibus: noluit mihi indicare. Cum autem illum venerari et donis corrumpere nō cessarem. Dixit huius ascendens est scorpius: et sol in virgine. Et similr erat: cum auus ingressus est hoc regnū. Et successit Aaron patri suo in regno: et regnavit annis nouē et quibusdā mensibus: nam sol in virgine locus medij celi obtinebat. Et silr iudicauit rababachab almanor q̄ ipse obtineret imperium dum esset eius hospes: et erat tūc almanor in paupertate maxima: in diebus benuemeie. Et hec oia cōmemoraui in q̄dā meo lib⁹.

Uerbum. 31. de eē regis in regno: et quid ei accidat in vita et suis familiaribus.

Cū puenerit directio significatoris regni: ad stellā q̄ abscedit: moriet rex ei⁹: vel potēs in illo. Et ois stella que fuerit in signo alyntbie reuolutionis añt: ex annis regni: significat necesse potēs in regno eodē anno: fm naturam stelle.

Intendit per hoc q̄ gradus ascendētis in pncipio regni et etiam in qualibet dignitate: cum directus fuerit p ascensionem illius patrie: in qua est illud regnū ad vnūquemq; graduz Annū: cum preuenerit directio ad infortunam: fiet alicui magnati eius nocuentuz: fm naturā eius: qm ascendens est medium celi diuinituz: et cum peruenerit ad fortunam: fiet pspertas fm eius naturam. Omnis etiam stella que fuerit i signo alyntbie. i. in signo reuolutionis añt ex annis regni: interficiet eius potentem cōsimilem illi stelle in eo q̄ significat. Si fuerit saturn⁹: erit occulti animi: qui non detegit quod habet in animo. Si iuppiter fuerit: erit iudex vel sibi similis. Si mars: erit aiosus: aut dux militū. Si sol: erit rex ex propinquis vel potentibus regis. Si venus: erit mulier multe fame. Si mercurius: erit sapiēs vel scriba. Si luna: erit vnus ex vernaculis regis vel ministris. Et si fuerit stella orientalis et ascēdēs in sua auge: erit iuuenis. Et si fuerit occidentalis et descēdēs ab auge sua: erit senex. et fm quantitatem fixationis: vel more ei⁹ in

angulo: et fm fortitudinem esse eius: et fm fortitudines ei⁹ ex exaltatione: vel ex alia dignitate: erit hui⁹ honor. s. morientis et potestas: et fm quantitatem eius fortunę scilicet stelle: erit eius substātia vel fortuna: scilicet morientis.

Uerbum. 32. in significatione duarum natiuitatū: super concordia et super amicitia et inimicitia.

Concordia duoz in re aliqua est: q̄ reperit ex signatiōe illi⁹ rei in vtriusq; natiuitate. Si ergo fuerit in esse laudabili: erit iter illos p cordia bona: et q̄ fortior loco fuerit: erit sicut agēs et princeps: et debilior sicut patiens et subiectus.

Intendit per concordiam duoz: vt cōueniāt in vno opere: vel in vno negotio: et in aliquo bis simili. Et ois vt astrologus aspiciat ad duos significatores eoz in natiuitatib⁹ eozuz. s. illius negocij. et si oēs significatores fuerint cōcordes in oib⁹ erūt p cordes: et si in nullis: in nullis. Et si fuerit vnus eozum aspiciens alteruz ex trino vel sextili aspectu: significabit p hoc q̄ erit cōuenientia inter illos in illo opere vel negotio. Si vō fuerit aspectus ex q̄rta vel oppōne: significabit maximā discordiam: que erit inter illos in hac re. Sed si se non aspererint: non perficietur inter illos cōcordia in re illa. Et cū se aspererint: fortior in domo et in angulo: erit princeps vel victor in illa re super alterum.

Uerbum. 33. in significatione duarum natiuitatuz in dilectione ex dilectione eē solis et lune: et eoz aspectuum.

Amicitia et inimicitia: accipiunt ex permutatione duozum locozum luminariuz in duabus natiuitatibus: et ex cōsimilitudine ascendētū earum: in amicitia et discordia: et signum obediens: est fortioris amicitie.

Intendit cū sol fuerit in alicuius natiuitate vbi fuerit luna in natiuitate altera: et fuerit luna in natiuitate p̄ma: vbi fuerit sol in natiuitate secūda: fueritq; ascendens vnus in sextili aspectu ascendētis alterius: vel in trino aspectu: firmabitur inter illos dilectio. Et signum obediēs alteri: erit fortioris dilectionis et maioris inclinationis.

Uerbum. 34. de differentia natiuitatis hoīs a natiuitate alterius animalis per gradum almusteuli.

Almusteuli super locuz coniunctionis: erit in simili gradu anguli ois nati ex angulis qui erit in illa coniunctione: ex indiuiduis hominuz: et similiter in preuentione.

Scientia p̄tol. in animodar est q̄ locus almusteuli super cōiunctionem aut preuentionem: conuenit semper cuz angulo: ex angulis ascendētis natiuitatis hoīs in illa coniunctiōe seu preuentiōe. Et gradus qui nō fuerit sili gradu illi: nō erit angulus in natiuitate alicuius hominis. Jas quoq; expertus sum in natiuitatibus brutorū aialū: et nō inueni angulū ex angulis natiuitatum: vel cum ascendere vel cū. 10. ipsoꝝ equalem gradui almusteuli super graduz coniunctionis vel preuentionis: in qua fuit illa natiuitas.

Sensus hui⁹ capli est q̄ in natiuitate hoīs semper opz q̄ gradus ascendētis vel medij celi sint in toto gradu sui signi in quoto fuerit almusteuli super coniunctionem vel preuentiōē sui signi. Et si hoc non fuerit: non erit illa natiuitas hominis: sed alterius animalis.

Uerbum. 35. in frigore: et tepere: vel calore hyemis.

Cū peruenerit stella in aliquā quartā ex quartis añt ad locum circuli signozuz in quo nō fuerit sol et moueat aeri aliq̄ qlitas. Tūc si fuerit stella concordans illi qualitati: confortabit illaz quartā:

quarta: et secundum hunc modum dicitur semper in omnibus.

CIntendit quod cum stella puenierit aliquod ex signis hyemalibus: et fuerit frida vel saturnus et confortabit idem et augmentabit frigus illius hyemis. Et si calida fuerit: temperabit naturam illius hyemis. quod si fuerit stella illa calida puenieritque ad signum calidum: augebit calor illius estatis. et sic erit in ceteris. scilicet in siccis et humidis.

CUerbum. 36. in quibus edificationibus exerceri debet fixe: et in quibus erraticae.

CExerce stellas fixas in constructione urbium et planetas in compositione domorum. Dies ciuitates fundate Marte existere in medio celi: vel aliqua stella fixa ex albementa eius nature: morientur quibus plures principes eius gladio.

CIntendit ut sint stelle fixe ex albementa que sunt ex coplone Jouis vel Veneris in ascendente constitutionis ciuitatis et in medio celi et in domo finis rei: et in .7. et stelle erraticae aspicientes illas vel pueniente illis: quia almukenull in apparitione vrbium ex stellis: necesse est ut sit in maiori tarditate. scilicet stationary ut ploget eam fixo et taret eam destructio. Stelle. n. fixe maiore signatione signant quibus planete: vnde stelle fixe ciuitatibus dantur: et planete domibus. Deinde dixit si fuerit Mars in medio celi vel stella fixa: cuius nomen sit sicut Martis: plures principes eius pibunt gladio. Medius namque celus est ascendens principum eius. Et Mars in tali loco terminat tempora eorum gladio.

CUerbum. 37. in cognitione totius esse nati: et finis eius per ascensiones natiuitatis.

CUix fiet vnus quod non ille idem cui fuerit ascendens piscis vel virgo: sit maior sui regni occasio: et cuius ascendens fuerit aries vel libra erit fortior causa proprie necis: et scorpio vel taurus causa egritudinis: et secundum hunc modum profertur in ceteris ascendentibus.

CPto. dixit nobis quod omnes due domus que fuerit vni parte que vna fuerit ascendens nativitate vel interrogandis. Et altera que ex domibus que plura que puenit dicitur vtriusque: est sicut iunctio corporalis dicitur vni eorum cum dicitur alteri. Primum igitur ex his: quoniam id quod signat ascendens comouet ad id quod signat ab alia: ut si fuerit virgo vel piscis ascendens erit geminis vel sagittari domus regia. Et natus ab his gradibus labore in regalibus rebus se promouebit. Si vero si fuerit scorpius ascendens: erit aries. 6. domus. et si fuerit taurus ascendens: erit. 6. domus libra: et tunc erit causa sue egritudinis. Et eodem modo si fuerit ascendens aries vel libra erit sua mortis occasio: quia scorpius vel taurus erit in octaua. Si fuerit ascendens capricornus erit natus causa reservationis sue pecunie et lucris. Quod si fuerit ascendens aqrius erit ipse causa inimicitiarum hominum. id est per capricornum quod est in .12. Ecce ego non ut quedam cuius ascendens erat aries: quod ex sua egritudine nimia factus est demens: et puer quod amitteret sensum per multitudinem vaporis: circa arterias quasi suffocatione sentiebat: que signatio arietis est. Quadam est die de scriptorio suo cultrum accipiens secuit sibi guttur abscedendo sibi arterias vel guttur: et sic non cessauit sanguis emanatio: donec finiret vitam. In hac est vrbis quedam vidi que proposuit ametrilliois filius ut fundaret meschida maiorem que et distulit: vnde ipse indignatus fecit eum ventre ad se. Cumque venisset que finit cur opus suum inspectum relinqueret: qui suo isortuntio stulte ridens in ira regem comouit. Quod diu cesus: expirauit et eius ascendens nativitate fuerat libra. Quod vnde inquit Ptolemeus cum diceret. vix fiet etc. Quia non potuit se ut cuius fuerit ascendens vni ex illis quod necesse sit illud proprie necis esse causam. Sed cum fuerit signator natiuitatis duas interfectore illi semetipsum interficiet. Si vero eum in loco suo morturum signauerit: reueniet et secundum hoc. Quod si male fuerint

in .8. significat quod dicitur natus interfici: et si ibi fuerint fortune vel respiciant: significat eum mori in lecto suo.

CUerbum. 38. in significatione mercurii in domibus maiorum in natiuitate nati.

CU fuerit mercurius in aliquo domorum saturni: et ipse mercurius fortis in eum suo dat bonitatem intelligentie vel cognitionis medullitus in rebus radicalibus vel principibus artium. Et si fuerit in duobus signis martis dabit fortitudinem et acuitatem perfidie vel bonitatem subite eloquentie et debonestatione: et fortior locis duobus est aries.

CUius nomen p fuerit mercurius erit acutus: et addet ei subitam eloquentiam super cogitationem eius: et maior erit eius prudentia ex auditu ad intelligendum quod ad aliquid meditantium. Esse igitur eius in signo calido et sicco exiget hoc ad velocitatem et agilitatem vbi incorporatus fuerit fortune ex partibus et stellis fixis. scilicet cum tanta festinatione intelligit quod puer intelligit: quod audiat vel dicatur: et videbit ei intelligere: cum tamen non intelligat. Et cum occurrerit signo temperato declinate: ad frigus et humiditates figet animum eius in quo intromittet se: et assidue erit in illo et illis duobus signis que sunt capricornus et aqrius est cum temperamento proprio: aliquid quod attribuit eis saturnus ex occultatione animi. Et ideo necesse est esse sicut dixit Pto. Et locus eius in ariete dat sibi accedi per quod adeptus est ex Marte de acuitate et agilitate et non est ita in scorpioe per natus eius humiditas que fragit natus martis. Unde vobis cum fuerit in natiuitate alicuius mercurius in capricorno vel aqrio eligunt illi ut exerceat se in scis: quia hoc expetunt sicut sepe: et non decipit eos vnquam.

CUerbum. 39. in malo esse. 1. in regibus in tronicatione.

CAbalu esse vndecime domus et eius dicitur in tronicatione regibus signat quod accidet p filioribus suis et eius suba de malo: et eodem modo erit malus esse scilicet que est domus substantie: significans quod modicum adipiscet populus cum illo rege.

CU puenierit astrologi quod .10. in ordinacione regum est locus eius: et .ii. auxiliatorum eius et eius suber ascendens populi: et sube illo. scilicet populi. Et ideo impedit. 11. consiliatores: et secunda subam populi: si sunt ibi mali corporaliter vel per aspectum cauda vel aliqua ex stellis fixis malis: vel quod eius dominus sit cadens vel combustus: vel luna debilis sit.

CUerbum. 40. in signatione fortitudinis malorum in ascendente natiuitatis super bis in quibus declaratur natura.

CU p fuerit mali in ascendente nativitate: delectabitur dominus eiusdem nativitate in rebus insipidis et sapore amaris. Et quicquid erit eius delectatio in rebus odore terribilibus et ceteris his similibus.

CU concordati sunt astrologi quod cum dominus ascendens solus p fuerit in natiuitate et non participabit sibi alter: erit natura nati secundum quod dicitur de illo planeta. Si ergo saturnus fuerit: significabit quod delectet natus in gustu acetosis et ponticis. Et si fuerit Mars delectabitur in acutis et amaris et vino turbido: et huius erit delectatio et in odoribus terribilibus: ita ut pferat calorem stercoris in coitu bono odori et suauiter: videbunt ei pisces saporiferi salsi et fetetes. Et ego quidem vidi quendam diuitem: cuius natiuitatis dominus erant Mars et saturnus: et erant fortes et delectabatur in comestione marinarum beluarum que erant insulse et fetentes: et coquebat illas in furno. Jurabat etiam quod quando coibat cum formosis et suauiter redolentibus: deficiebat eius virga: et cum vili et olente confortabatur.

CUerbum. 41. in signatione euntium et redeuntium et eorum lucris. Centil. Ptol. 11 4

Lentiloquium

C Laue ab infortunis in. viij. et dñs erent in itinere: et in secundo et eius domino redeunt.

C Sepimus est locus ad quem tendit viator. et 8^m 2^m ab illo: et indicant quod futurum est illi in illo: et quid ibi lucrabit. Ascendens vero est locus ad quem reuertitur rediens: et 2^m significat quod adipiscetur ibi. Luna vero semper sit fortuna: et in bono loco ab ascendente. Sciamus quod in mutatione domus si fuerit iuppiter in secundo et luna in bono conuenienti eidem secundo semper ditabitur.

C Verbum. 42. in significatione planetarum super egritudines ex esse suo in radice natiuitatis.

C In egritudinibus si fuerit luna in signo in quo fuerit infortuna hora natiuitatis eius: aut in eius oppone vel quadrato: erit egritudo difficilis. Sed multo validius si in illo signo egritudinis hora fuerit infortuna: vel in figura illius laudabilis. Et cum fuerit. scilicet hora natiuitatis in loco fortune. scilicet luna in principio egritudinis: erit lenis: nisi conuenerit complexio egritudinis nature illius fortune qui tunc iuuabit eam. et hoc dicit postquam noueris certissime quantitate egritudinis sicut diximus in caplo. xij. tertij libri alabra: in eo enim docet cuius complexio erit infirmitas.

C Jam patefecit nobis Sal. hoc in tractatu 2° libri dierum ereticorum: et dixit quod docti egypti agunt sicut. Sed secundum lunam Pto. docuit nos in B quod mali si huius fuerit complexio egritudinis: minuet malitia eorum. Si vero fortuna fuerit conueniens egritudini minuetur eius fortunatus. Quod egregie dicit: dicit secundum quantitate egritudinis: quod si fuerit modica: non prouenit egritudo ad esse magnam.

C Verbum. 43. in significatione fortunarum vel malorum super libidine que fit cum lege vel extra legem.

C Res que sunt secundum esse naturale ut matrimonium: et secundum leges destruunt infortune. Que vero sunt secundum naturam et non secundum leges: vel que non sunt naturaliter nec secundum leges destruunt a fortunis.

C Intedit per matrimonium utile fore ut plures fortune inceptioe. scilicet per. Et ut contingant cum significatore: et nocent in B infortune. scilicet matrimonio: et destruunt ab infortunis. In fornicatione vero que fit naturaliter et non secundum leges: ut in sodomitibus et mulieribus se fricantibus que omnia sunt extra naturam et leges nocent illis fortune: et iuuant infortune. Et opus astrologum ut noscat unquamque istarum reum: que fuerit naturalis et extra naturam. Et sicut dixi in matrimonio: ita in alijs rebus naturalibus. Et de quantitate sufficienter vel sufficienter ex rebus extra naturam.

C Verbum. 44. in significatione ascendens infirmitatis contrarij figure natiuitatis.

C Cum fuerit ascendens infirmitatis contrarij figure natiuitatis. Et non peruenit annus reuolutionis ad illam figuram natiuitatis: pessimum erit.

C Intedit per contrarium: ut sit ascendens egritudinis: septimus natiuitatis aut finis domus que est sub terra vel domus mortis: quod tunc erit horredum nisi fuerit figura reuolutionis illi similis. scilicet figure: tunc enim leuius erit scilicet infirmitas.

C Verbum. 45. in significatione super mores nati per ascendens et significatorem.

C In omni natiuitate cuius nec ascendens nec eius signator fuerit in signo humano: dominus eius erit ex hominibus qui non associantur hominibus.

C Cum fuerit ascendens hominis: secundum hominis formam erit associabilis illis et domesticus illis. Cumque fuerit secundum formam animalium ferallium erit quasi tyrannus et furibundus inter eos. Nec vult assimilari alicui ex suis penibus. Eodem modo erit si natiuitas fuerit diurna: et sol fuerit byleg: et fuerit in signo humano. vel natiuitas fuerit nocturna: et luna fuerit byleg: et fuerit in signo humano: vel in aliquo alio. Quonia in natiuitate diurna sol erit dominus neuba. in nocturna: luna erit dominus neuba: sic de domino neuba natiuitatis ex bylegia sua.

C Verbum. 46. in signatione stellarum fixarum et esse superiorum inferiorum quoque et lune in radice natiuitatis.

C Maior fortuna in natiuitate est ex stellis fixis scilicet albebenia: et angulis allure scilicet coniunctiuo. scilicet et ductoria et ex loco partis fortune regni in ascendente.

C Jam commemorauimus in verbo. 29. modum stellarum fixarum et angulorum. scilicet malum: et allure iam exposuimus in verbo. 30. Et ductoria est ut sint ponderosi in esse laudabili a sole orientales et angulis. Leues vero qui sunt sub sole occidentales: laudabiles. Sunt. nam quidam qui sunt occidentales illaudabiles: et sunt bi leues occidentales a luna. Sitque pars fortune que ceciderit in ironi: gatione regni in ascendente natiuitatis. Ductoria est ut sint tres superiores orientales a sole et in angulo: et tunc sunt laudabiles. Et si fuerint occidentales illaudabiles sed non multum. Inferiores vero a sole occidentales sunt laudabiles. Si fuerint orientales sunt illaudabiles in luna vero conuerfo: quoniam superiores a luna occidentales sunt laudabiles: sed orientales ab ea sunt illaudabiles. Et inferiores si sunt orientales a luna sunt laudabiles. Si fuerint occidentales ab ea sunt illaudabiles. Ponderosi sunt circumdantes solem orientales in angulis.

C Verbum. 47. in proficiis impedimentis et iniurijs inter aliquos ex malo esse vel bono.

C Cum malus in natiuitate alicuius ceciderit scilicet corporaliter in locum fortune in natiuitate alterius: illi nato in cuius natiuitate fuerit fortuna: aliud horribile malum ab eo in natiuitate cuius fuerit infortuna euenire significat. Et genus mali erit ex natura planete. Illud vero in quo fiet: erit ex quantitate nature loci eius. Et secundum hunc modum fit in omnibus participationibus.

C Id in quo fit participatio est ut sit malus in loco boni: vel bonus in loco boni: et malus in loco mali. Malus vero in loco boni: ipedit per se dominum boni: et iuuat dominum. scilicet natum mali. Bonus autem in loco boni: signat quod unusquisque perdit socio suo. Et malus in loco mali: signat quod unusquisque ipedit socium suum. Nocentem vero erit ex natura mali. Si fuerit saturnus: erit occultus nocens: ut accusator et blasphemator. Si fuerit mars in initium malum persequens: vel si fuerit tunc malitia inceptio: nis et grossitudinis. scilicet electiois et inuasionis. Genus autem rei vnde fit ex loco parte in domibus ut si fuerit in domo regis: erit ex parte regis. Et si in domo sube: erit i suba: et sic in ceteris.

C Verbum. 48. in prouentia subiectorum cum dominis.

C Cum decimum ascendens ministri. scilicet regis: fuerit ascendens regis: vel ministri alicuius fuerit ascendens alterius: socij sunt: et cum venerit almutas super unum ex illis: cum almutas super alterum concordia conuenientis signationibus significator: significabit aptatione esse eorum et paucam discordiam inter illos.

C Intedit per hoc quod minister vel sequens: et captiuus: et vxor: cum fuerint in locis suis naturalibus: regi vel sequenti domino: et mariti torerit

10: erit longa prosperitas in eē eoz. Conuenientie vel con-
ditiones sunt: quas dixim⁹ ex alio caplo: ex aspectu signifi-
catoris. sextili vel trino: ⁊ ex pietu radioꝝ fortune super
illū: ⁊ ex fortitudine eius: a semetipso. s. signatoris.

C Verbum. 49. in posse subiectozum vel socioꝝum super
dominos suos vel socios.

C Cū ascēdens ministri fuerit. ⁊. ascēdētis dñi:
dñabit minister dño suo vel ei⁹ qui associat se-
quens: socio suo dñabit. Et similr si fuerit dñs
vj. alicuius natiuitatis in medio celi: ibi recipi-
ens dispositionē a dño ascēdētis eiusdeꝝ nati-
uitatis: erit boni dñij in suis seruentibus: ⁊ fm
hunc modum confert his similia.

C Parens est de eē 10° in fortitudine magis q̄ eē ceterozꝝ
anguloꝝ: qz illud apparet totū: qd nō fit in reliquis trib⁹
angulis: ⁊ cuz fuerit ascēdens ministri vel sequētis: signi-
ficās q̄ eē suū meli⁹ est q̄ eē dñi sui: vel locy sui: dñabit il-
li. Et receptor dispositionis est fortior dante ei dispōnem.
ergo receptio dispositionis significatoris serui: ⁊ dño ascē-
dētis dñi significat bonā societatem vel vicinities dñi
cū illo: ⁊ q̄ venerabunt serui illū. ⁊ sic necesse est eē in fra-
tribus ⁊ filijs: in his quoqꝝ qui sequuntur hoc.

C Verbum. 50. in coniunctionibus planetaz ⁊ eaz vtili-
tatibus incremento ⁊ decremento.

C Nō obliuiscaris eē centūinginti ꝑiunctiones.
q̄ sūt in stellis erraticis: in illis. n. est maior sciē-
tia eozum que fiunt in hoc mundum suscipiēt
incrementū ⁊ decrementum.

C 120. cōiunctiones ꝑinentur in oi eo ad qd pueniunt cō-
iunctiōes. 7. ꝑltaꝝ. Et sūt he. Binaria. Ternaria. Quater-
naria. Quinaria. Senaria. Septenaria.

C Binaria.

C Binaria. 21.	Juppiter. Luna.
Saturnus. Juppiter.	Mars. Sol.
Saturnus. Mars.	Mars. Uenus.
Saturnus. Sol.	Mars. Mercurius.
Saturnus. Uenus.	Mars. Luna.
Saturnus. Mercurius.	Sol. Uenus.
Saturnus. Luna.	Sol. Mercurius.
Juppiter. Mars.	Sol. Luna.
Juppiter. Sol.	Uenus. Mercurius.
Juppiter. Uenus.	Uenus. Luna.
Juppiter. Mercurius.	Mercurius. Luna.

C Ternaria.

C Ternaria. 35.	Juppiter. Mars. Mercu.
Saturn⁹. Juppi. Mars.	Juppiter. Mars. Luna.
Saturn⁹. Juppi. Sol.	Juppiter. Sol. Uenus.
Saturn⁹. Juppi. Uenus.	Juppi. Sol. Mercurius.
Saturn⁹. Juppi. Mercu.	Juppiter. Sol. Luna.
Saturn⁹. Juppi. Luna.	Juppiter. Uenus. Mercu.
Saturnus. Mars. Sol.	Juppiter. Uenus. Luna.
Saturn⁹. Mars. Uenus.	Juppiter. Mercu. Luna.
Satur. Mars. Mercu.	Mars. Sol. Uenus.
Saturn⁹. Mars. Luna.	Mars. Sol. Mercurius.
Saturnus. Sol. Uenus.	Mars. Sol. Luna.
Satur. Sol. Mercuri⁹.	Mars. Uenus. Mercuri⁹.
Saturnus. Sol. Luna.	Mars. Uenus. Luna.
Saturnus. Uen⁹. Merc.	Mars. Mercurius. Luna.
Saturn⁹. Uenus. Luna.	Sol. Uenus. Mercurius.
Saturn⁹. Mercu. Luna.	Sol. Uenus. Luna.
Juppiter. Mars. Sol.	Sol. Mercurius. Luna.
Juppiter. Mars. Uen⁹.	Uenus. Mercurius. Luna.

Quaternalia.

C Quaternaria. 35.

Saturnus. Juppiter. Mars. Sol.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Mars. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Mars. Luna.
Saturnus. Juppiter. Sol. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Sol. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Sol. Luna.
Saturnus. Juppiter. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mercurius. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus.
Saturnus. Mars. Sol. Mercurius.
Saturnus. Mars. Sol. Luna.
Saturnus. Mars. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Mars. Uenus. Luna.
Saturnus. Mars. Mercurius. Luna.
Saturnus. Sol. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Sol. Uenus. Luna.
Saturnus. Sol. Mercurius. Luna.
Saturnus. Uenus. Mercurius. Luna.
C Juppiter. Mars. Sol. Uenus.
Juppiter. Mars. Sol. Mercurius.
Juppiter. Mars. Sol. Luna.
Juppiter. Mars. Uenus. Mercurius.
Juppiter. Mars. Uenus. Luna.
Juppiter. Mars. Mercurius. Luna.
Juppiter. Sol. Uenus. Mercurius.
Juppiter. Sol. Uenus. Luna.
Juppiter. Sol. Mercurius. Luna.
Juppiter. Uenus. Mercurius. Luna.
Mars. Sol. Uenus. Mercurius.
Mars. Sol. Uenus. Luna.
Mars. Sol. Mercurius. Luna.
Mars. Uenus. Mercurius. Luna.
Sol. Uenus. Mercurius. Luna.

C Quinaria.

C Quinaria. 21.

Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mars. Mercurius. Luna.
Saturnus. Juppiter. Sol. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Sol. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Sol. Mercurius. Luna.
Saturnus. Juppiter. Uenus. Mercurius. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Mercurius. Luna.
Saturnus. Mars. Uenus. Mercurius. Luna.
Saturnus. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.
Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Mercurius.
Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Luna.
Juppiter. Mars. Sol. Mercurius. Luna.
Juppiter. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.
Mars. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.

C Senaria.

C Senaria. 7.

Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Mercurius. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus. Mercurius. Luna.

Centiloquium

Saturnus. Iuppiter. Sol. Venus. Mercurius. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Venus. Mercurius. Luna.
Iuppiter. Mars. Sol. Venus. Mercurius. Luna.

Septenaria.

Septenaria vna.

Saturnus. Iuppi. Mars. Sol. Venus. Mercu. Luna.
Uerbum. 51. in directo & ascendētis lune: in hora natiuitatis ab hora casus spermatis ad eundem locū in mora media. in maiori vō & minori minuitur & augetur.

Locus lune in natiuitate: est ipse gradus ascendens in circulo: hora casus spermatis in matrice. Et locus lune hora casus spermatis: est gradus ascendens hora natiuitatis.

In hoc cōcordati sunt phisici q̄ more natoꝝ in vteris matrū sunt diuerse & nō sint eedē in oibus. Ex illis igit̄ est mora media. 73. Et est cuz luna & gradus ascendens per fecerint in tempore moꝝ. f. natoꝝ in ventre matris ozbea eq̄les: & inueniē tūc luna in gradu ascendēte natiuitatis. Maior. 288. vō mora est tēpus auctū: sup tēpus moꝝ media post ozbes perfectos minus vno ozbe. Et inueniē luna per hoc vltra gradū ascendēte. Minor. 257. vō mora est subtractio de tēpoꝝ medio: & subtractio illa minor ozbe: & inueniē luna per hoc subtracta de gradu ascendēte. f. vltra gradū in quo est luna hora casus spmatis q̄ erit gradus ascendēs in hora natiuitatis. Eamq̄ cōmemorauerūt astrologi in libris suis sermonib⁹ prolixis moꝝas natiuitatū: qz erūt sibi valde necessarie in iudicijs. Ille enī ostendunt nobis locus ascendētis in casu seminis. Et illud est p̄m̄ inceptionis natiuitatū ex quo discernimus cōplones corporis eius: & modū mēbroꝝ: & multa que accidūt illi anteq̄ egrediat̄ a matrice. Illi aut̄ qui fuerūt ante p̄tol. pzo inquisitione casus spermatis passi sunt laborē nimīū. & patefecit nobis p̄tol. breuiter: & via leui q̄ locus lune in tēpoꝝ natiuitatis est ascendēs casus spmatis. Et locus lune in tēpoꝝ casus spmatis: est gradus ascendēs natiuitatis. Qd̄qz ascēs & luna reuertunt̄ ad locū suū in orbib⁹ eq̄lib⁹ in mora media & auget̄ & minuet̄ i maiori & i minori mora.

Uerbum. 52. de longitudine & breuitate nati per locum significatoꝝ & ascendētis.

Longoꝝ significatoꝝ erunt in sūmitate suorum circuloꝝ & ascendens eorum in initijs signoꝝ. Breuius vō significatoꝝ erunt in inferiori parte circuloꝝ suozꝝ: & erit eorum ascendens in fine signoꝝ. Auxiliare quoqz cū illis per planetas orientales: & per stationes suas: & per signa significantia longitudinem que sunt signa multarum ascensionum: breuitatem vō paucarum ascensionum.

Per significatoꝝ intēdit planetas maioris dignitatis in ascendente natiuitatis. Sūmitas vō circuli est punctus remotior i circulo cuspidis egressē: & in circulo breui a cētro terre. Et sciūt hoc eq̄toꝝes planetaz: cū fuerit medius cursus diuersitatis & cuspidis in minuto vno fere: & signat q̄ natus ille erit longus. Postq̄ p̄viderit astrologus qd̄ cōmemorauimus de esse reuolutiōis. Et est vt aspiciat patrem eius & matrem fm̄ longitudinē: & si fuerint longi vel mediocres: iudica illi fm̄ hoc. si vtriqz lōgi fuerint: longitudinem. Si vō vtriqz breues equitatem in longitudine scilz si cum hoc significatoꝝ fuerint in sūmitatibus circuloꝝ suozꝝ: & sic significat gradus ascendēs natiuitatis: cū fuerit in intrio signi ascendētis vsqz ad .5. gradū eius: & fuerint ascensionē signi augētes sup. 30. gradus: & fue-

rit dominus medij celi: vel etiā dominus ascendētis oriē, talis. Sed si fuerint significatoꝝ in inferiori parte circuli sui & in esse cōtrario omniū que enumerauimus: erit ille in fine breuitatis. Inferior vō circuli ps breuior linea extracta de loco stelle ad centrum terre. Postq̄ sciueris esse parentum in lōgitudine & breuitate. Si enī lōgi fuerint: nō erit natus in fine breuitatis: sed erit mediocris. Si cū hoc significatoꝝ fuerint in longitudinibus proprioꝝ: & q̄ ascendēs sit in fine signi: & dñs in medio celi occidentalis: & si omnia nō conueniunt: dic mediocritatem.

Uerbu. 53. in macerie & grassitie lenitate & tarditate motus nati per significatoꝝ domini ascendētis.

Cum non fuerit significatoꝝ ascendētis latitudo: erit macilentus. Si vō illis fuerit latitudo multa: erit nat⁹ pinguis. Si vō fuerit latitudo meridiana: erit eius motus lenis cū carnositate illa. Et si fuerit septētrionalis: erit ponderosus in motu. Cum vō fuerit significatoꝝ ad retrogradationem: vel ad directionē vel ad stationes suas operabitur idem.

Sol qd̄ supra intēdit per signatoꝝ. f. dñi ascendētis & dñi rei q̄site. Cū aut̄ fuerit cū aliquo suoꝝ gerigar in eodē minuto: erit natus macilentus. Et si fuerit illius latitudo erit addēs carnes: fm̄ p̄portionē sue latitudinis. Si igitur meridiana fuerit: & hoc est cū fuerit ante punctum capitis minus. 180. gra. erit motus eius leuis: qz bec pars est calca alienius oia. Et si fuerit septētrionalis: & hoc est cū fuerit post punctū capitis. 180. gra. qz bec ps est multe frigiditatis aggrauās q̄qd̄ in ea p̄ficiē: erit nat⁹ p̄derosus in motu suo. Retrogradatio aut̄ signat pinguedinē: qm̄ planete tūc sunt frigidi & humidi. Et s̄lr statio p̄ma. Directio vō & statio 2^a signat macilentiam: qm̄ palnete tūc dicunt̄ calidi & siccī. Necessē est astrologo vt nō festinet iudicare in aliquo istoꝝ donec certissime inquisierit esse parentū. f. in pinguedinē & macie: sicut in p̄cedēti patefecimus.

Uerbu. 54. de significationibus in edificationibus.

Nullum edificium cuius significatoꝝ iuncti fuerint planete existenti sub terra eleuabit̄.

Conueniunt astrologi q̄ motus qui mouent opa & corporū naturas fm̄ p̄portionem sunt motus stellaz. Cūqz ita necesse sit: si voluerimus eleuare edificii: ponamus significatoꝝ super ascendēs inceptionis eius in coniunctione stellarum existentiū super terrā. Coniunctio nāqz planetaz sub terra dilatat eius stabilitatē & erectionem.

Uerbum. 55. in his q̄ accidūt nauī ex esse planetaz.

Adiuitur quidem martis impedimētū in nauibus cuz nō fuerit in medio celi vel. xj. quia in his duobus locis amittetur quicquid fuerit in nauī per dominium pyratarum in illa. Et si cū hoc fuerit ascendēs gradus infortunatus a stellis fixis albebenijs que sunt ex natura martis cōburetur nauis: & quicquid in illa fuerit.

Omniū diuersitatū infortunarū naturaz quedaz expellunt vires aliaz frequēt. Impedimēta vō q̄ fiunt in mari sunt saturni. Sed ipedimenta marti cū fuerit in ascendente vel p̄fuerit illi sūt modicē: esse vō eius in medio celi & in. xl. qz vnū ex his. f. decimū p̄est nauī. aliud vō p̄est rebus q̄ possident in illa ingerit timorē de pyratīs. Cū at̄ infortunauerint eū stelle fixe in ascendēte ex nā martis cuz bis que p̄diximus. hoc est vt sit in medio celi vel in 11° cōburetur nauis. Et cū dicūt̄ omniū diuersitatum: & sen-

sus est: quando due ifortune iungunt fit vna fortuna.

Uerbum. 56. in accessione humiditatum corporum et in profundatione ipsarum.

Humiditates corporum accedunt in prima quarta. In secunda vero recedunt. Et secundum hanc proportionem erunt in reliquis duabus quartis.

Intendit quod humiditates corporum ab hora coniunctionis usque ad quartum aspectum solis et lune accedunt: et exeunt ab interioribus suis ut appareat et erunt sicut flumina: quorum aque crescunt: et dicitur illud in incrementum accessio. Et ab aspectu quarto usque ad preventionem contrahunt ab extremitatibus corporum ad eorum interiora: et sunt sicut flumina quorum aque recedunt. Et a preventionem usque ad 4. aspectum 2^m: sicut in quarta prima. Et ab aspectu. 4. scilicet usque ad coniunctionem recedunt secundum proportionem scilicet quartae.

Uerbum. 57. in significacione firmitatis medici quoque: infirmitatis et medicine.

Cum fuerit. vij. et eius dominus impedit in egritudine remoue medicum ab egro.

Ascendens et eius dominus secundum astrologos significat eum egrotum. septimum vero et eius dominus: medicum eius: qui cum infortunati fuerint: turbationem medici et eius errores significant. Item remoue medicum: vel permuta medicinas in egroto. Aliter distinxit Zael. Ascendens medico: de cimum infirmo: sextum infirmitati: quartum medicine.

Uerbum. 58. in significacione coniunctionis anni: et vnius anni fortitudine ad maius.

Aide ubi ceciderit locus alkirei minoris ab ascendente anni in quo fuerit illa coniunctio: et secundum quantitatem que fuerit inter illum et ascendens ex signis: erunt anni usque ad maius quod in illa coniunctione fuerit.

Intendit Ptol. quod opus aspiciere ad ascendens anni in quo cecidit minor coniunctio. Coniunctiois etenim sunt. Minor quod est coniunctio saturni et iouis usque equo coniungant scilicet. et eius quantitas est fere. 20. annorum. Media est saturni et iouis in aliqua triplicitate usque ad alias: et eius quantitas est. 240. annorum fere. Maior est saturni et iouis: et est in aliqua triplicitate donec abscondat. 4. triplicitates: et reuertat ad triplicitatem in qua incepit: et eius quantitas est. 960. annorum fere. Quibus sciueris illud ascendens anni: et signum coniunctionis: aspice quod fuerit inter illa loca ex signis et gradibus: et pone omne signum annum: et gra. parte anni secundum proportionem suam. Per alkirei intendit corporalem coniunctionem et non aspectum.

Uerbum. 56. in errore iudicantium et eorum doctrina.

Cum interrogatus fueris de absente non iudices de eo mortem donec remoueas ab eo ebrietatem: nec vulnus tibi tollat sanguis minutionem: nec est substantiam acquisitam: donec pecuniam sibi commissam remoueas. Est enim in omnibus istis iudicium.

Jam prediximus in prima expone huius libri quod qui tractat de iudiciis: iudicat per formas que sunt prope veritatem: et ostendimus hoc esse verum. Et ideo non inuenit in fortitudine iudiciorum partitio inter sopitum et mortuum: et inter vulneratum et minutum: nec inter illum cui commissa est pecunia: et illum qui acquisiuit eam. Audiuisti liquidem a patre meo: cui deus parcat: quod cum ipse fuisset cum his qui se absconderat a facie imperatoris almenum: cum Nabzaaz filio Almobedi: et quotidie occulte visitabat eum Albacem filium Nabzae: Rauca astrologus: discipulus Rauchil: qui precepit ut afferret concham maximam queam aqua plena: in qua poneres scabellum confutur ei: ut desuper sederet in maiori parte diei.

Et hoc ideo precepit ut faceret errare astrologos imperatoris in esse absconditorum. Dixerunt enim quod esset in medio maris. Tandem sonus factus est quod aufereret per mare indicium: et hoc est quod mouit Ptol. ut remoueremus.

Uerbum. 60. dierum criticorum et determinabilium egritudinis.

Albabarim sane et certe sunt horae quibus declarantur mutationes morborum: ad bonum vel malum velociter. Et sunt loca lune in angulis quadrati conclusi a circulo directo. Alterationes vero que precedunt has et indicant: sunt loca lune in angulis horis. xvj. latera: et hoc postquam precesserit esse egritudinis: secundum equalitates sine interpretatione: et non acciderit aliquid exterius quod conturbet infirmum: destruat vel noceat: ut cibibus: ira: labor: et huiusmodi. Quia igitur inuenerimus huiusmodi fortunam scilicet in predictis angulis: hora principij egritudinis: tam de fixis quam de erraticis: significabit alterationem prosperam. Si vero infortunam: alterationem aduersam nisi fuerit egritudine ipsa infortuna contraria in suo horis. scilicet infortuna. Luna vero in his angulis significat morbos acutos. Sol vero prolixos. Et similis omnis plura secundum mores proprios significat.

Ptol. in hoc verbo docuit nos causam dierum determinabilium: et qui sunt: et qui determinant de bono vel de malo: et alterationes secundum ordinem. **U**tilitas vero in hoc: maior est medicis quam astrologis. Et hoc ideo: quod multi phisici conueniunt super determinationes egritudinis sicut diximus in alio libro quod sint alterationes et prelia inter naturam egritudinis et morbum. i. 4. 7. et qui augent super hoc: de. 21. die accepto solo auditu et doctrina siue scientia: non determinent in hoc nisi per illud quod preterit de experimentis suis. Sed Ptol. dedit causam eius et patefecit occasionem unde fiat. Et occasio secundum Ptol. est quod non denicta est a morbo in initio eius. scilicet quod incipit dolere: et prohibet nam: ne precedant eius opera secundum equalitatem: nec repugnat morbo natura illa hora qua vincit: sed expectat ut sit luna in loco illi contrario per aspectum morbi: vel per contrarietatem signorum in quo fuit in principio morbi. Tunc etenim incitat nam ut repugnet morbo. Sicur agit prudens accusator cum accusato insipienti: cum voluerit illi repugnare non repugnat nisi cum eius virtus debilitata fuerit et ad locum in quo ille careat auxiliatoribus: et excitat illum in 4. signo a signo in quo incipit egritudo et luna in illo: quia 2^m signum ab omni signo: et 4^m contrarium est nature eius et similis 7^m: quia hec loca significat inimicitias propter contrarietatem signorum et aspectuum: quia contraria curantur. Et tempus quod est iter initium morbi et introitum lune in gradum quadrati in quo fuit in initio morbi per ascensiones signorum: per precessionem radioz sunt. 7. dies. Hoc est ad de super ascensionem gradum lune in initio infirmitatis. 180. gradum. vel. 90. vel. 45. vel. 22. et medium. Et postea reducat in gradum equales: et quoniam erit luna in illo gradu erit in predictis angulis equatoris diei siue orbis signorum. Et hoc est quod dicitur. Per precessionem radioz sunt. 7. dies. Et eodem modo quod est iter lunam in principio morbi et ipsa in opposita sunt. 14. dies: et quod est iter initium morbi et 4. aspectum sinistrum quod sic est huiusmodi principio morbi 21. dies: et secundum hunc modum procedit modus aliorum dierum: et erunt hec puncta anguli quadrati: que includit linea circuli directi: et illis punctis alia puncta sunt indicatiua. scilicet octogoni: et sedecagoni. Alia puncta sunt indicatiua. scilicet opposita vel quadrata: et est ut preueniat luna ad punctum qui abscondit vnumqueque arcum cui subreditur latus de lateribus quadrati per

mediū. Et in his arcub⁹ sūt latera figure hñtis q̄tuor angulos. Et oia hec p̄cta tria sūt p̄ctis in q̄bus cepit morbus per naturam. Igit̄ obseruet astrologus circa initium morbi q̄ fuerit in his punctis. s. quadrati ⁊ octogoni tñ. Illi nāqz anguli indicati sunt: qz semp̄ fiūt in signis cōtrarijs. Sed lat⁹ sedecagoni est ex. 22. gra. ⁊ dimidio: ⁊ sūt minus signo: ⁊ sicut nō est in illis angulis trietas: q̄re non deberēt esse significatiui alioz. Solo. Ideoqz Pto. dixit illos oēs significatiuos qz arcus isti sūt medietates arcuū octogoni. 45. gra. Et obseruet circa intiiū q̄ fuerit in his punctis. De stellis tam fixis q̄ de erraticis: cū fortune fuerint aut ifortune. ⁊ si fortuna fuerit: iudicet q̄ significet v̄ctozīa nature sup choleras. Infortune v̄o signant q̄ cholera supabunt nām. si ifortune ⁊ morbus fuerit eiusdē nāe: nisi fuerit ifortuna tria morbo: ⁊ fortis in suo hñz. Nō enī ifortunabit lunā: cū sit in suo hñz: ⁊ iam remouebit morbū per suam cōtrarietate illi. Et p̄pter cōtrarietatem ifortune ad morbus: vt si fuerit frigida ⁊ morbus calidus: vel si calida ⁊ morbus frigidus: ⁊ cū his filia in specie diuersitatū: ⁊ dixit q̄ esse solis in morbis prolixis sit sicut esse lune in acutis: quoz maius tēpus erit orbis lune: ⁊ in plixis orbis solis. Inuit etiam Ptol. nobis subtile quoddā: cui⁹ diceret. Similr omnis stella q̄ est illi de moribus. Docuit q̄ppe nos q̄ q̄qd imoderatū est in nobis ⁊ fuerit ex morbus quos in consuetudine nō habemus: dicit̄ pro morbo. Et ideo iustū est vt faciamus in hoc similr. Et dixit iustus est hoc: nisi acciderit aliq̄ extrinsecus quod destruat ordinē determinatiōis. Et locuti sunt de re que destruit determinationē: hī qui exposuerunt libzū afo⁹ Dip. Et ideo non est necesse nobis hoc recitare in hoc loco.

Uerbum. 61. in cōparatione lune ad p̄tas: quēadmodū corpus virtutibus comparatur.

Luna propria est corpori propter cōsimilitudinem eius in operatione.

Qm̄ luna dat dispōnez suam oibus planetis: ⁊ nullus ei dat dispositionē suā assimilauerūt eā corpori per q̄ virtutes operant: ⁊ nō operat̄ ipsum per eos. Et p̄pterā ppria est corpori in interrogationibus ⁊ ceteris rebus.

Uerbum. 62. in mutatiōe aeris per esse almutam super angulos lunares ⁊ proportionem figurarum in reuolutione anni: ⁊ aliarum figurarum.

Cū posueris minutū p̄iunctiōis principiū albalurē cētroz vel punctoz iudicabis alterationes aeris i illo mēse: ⁊ erit iudiciū in hñz almutaz sup angulos ois figure illoz: qz ille vicer nām aeris: postq̄ remouebis nām t̄pis p̄tis.

Ptol. diuidit nobis mēsem lunare p. 4. variatiōes: ⁊ erit p̄ 4. a gradu p̄iunctiōis: vsqz ad gradū. 4. aspect⁹: ⁊ almutaz sup ascēs p̄iunctiōis: perit illi 4. Scdā v̄o 4. est a gradu atrabie vsqz ad minutū p̄uentiōis: ⁊ perit ei ei⁹ dispositiōi almutaz sup ascēdēs cū fuerit luna in gradu atrabie. Tertia v̄o 4. est a gradu p̄uentiōis: vsqz ad graduz atarbie scdē: ⁊ perit illi almutaz sup ascēdēs p̄uentiōis. Quarta v̄o v̄tima est ab atarbia 2. vsqz ad p̄iunctiōē cui perit dñs ascēdētis cū luna fuerit in atarbia 2. Aspice itaqz ad nām ascēdētis ⁊ ei⁹ dñi: ⁊ ad p̄tas fortiozē illo: ⁊ iudica alterationes aeris in ipsa 4. fm̄ nāz illius significatiōis. Ob q̄iaz cām hñ dixit remoue in p̄iudicio de aere tēpus p̄tis. Si. n. signator signauerit pluuias in aliq̄ septimana ⁊ fuerit in mēse estiuāli erit humor in aere cū quodā flatu leui ⁊ humido sine pluua. Itē p̄m̄ alboarā cētroz p̄m̄ anguli q̄drati in quo cū fuerit luna fit crisis sicut supius dem̄ est. ⁊ est loc⁹ altioz in circulo breui. Sēsus hui⁹ capli est q̄ illd q̄ signat p̄iunctio maior scif̄ qm̄ debeat fieri p̄ p̄iunctio

nē mediā hoc mō in p̄iunctiōe maiori faciēda est figura ⁊ ei almutaz silr iueniēdus est: ⁊ tūc faciēda sūt reliq̄ tres figure reliquaz triū p̄iunctiōū mediāz q̄ fiet in ipsa cōiunctiōe maiori. Et tūc vidēdū est: cum q̄ illaz triū p̄cordauerit illa p̄: ⁊ sic fiet illd in illa p̄iunctiōe mediā. ⁊ si nō p̄cordauerit cū aliq̄ illaz triū: tūc signabit q̄ illud fiet in illa p̄iunctiōe mediā: ⁊ sic scief̄ in q̄ pte mūdi fiet illd. Scietur ēt in qua 4. p̄iunctiōū mediāz fiet: ⁊ sic p̄iunctio mediā diuidit vel distinguit vel p̄t̄ p̄iunctiōē maiore. Postea v̄o sūt faciēda. 1. ⁊ 2. p̄iunctiōū minorz: q̄ fiet in ipsa p̄iunctiōe mediā in q̄ fiet illd q̄ signatū est a maiori: ⁊ cū qua illaz p̄cordauerit ipsa figura p̄iunctiōis mediā: ⁊ tūc dices q̄ in illa p̄iunctiōe minorz fiet illud q̄ significatū est in mediā: ⁊ sic minor diuidit mediā. Deinde faciēda sūt. 20. figure. 20. annoz: q̄ sūt i p̄iunctiōe minorz. ⁊ cū q̄ illaz. 20. p̄cordauerit: in ipso āno erit illud q̄ significatū est a mediā p̄iunctiōe: ⁊ sic reuolutiōes annoz determinauit illud p̄fise q̄ signant p̄iunctiōe mediā. Similr. 4. figure. 4. q̄rtaz āni reuoluti: determinauit in q̄ pte anni fiet illud q̄ signat in p̄n° anni. nam cū qua illaz cōcordauerit figura anni: in illa pte anni fiet illud. Et similr tres p̄iunctiōes solis ⁊ lune que fiunt in vnaquaqz q̄rta anni si fuerit cōiunctiōnalis: vel tres p̄uentiōes: si fuerit p̄uentiōnalis. s. q̄rta anni determinatū ostendit in qua pte illius q̄rte fiet illud q̄ significat per figurā quarte: q̄ cū qua illarum concordauerit figura quarte in illa p̄iunctiōe fiet illud. Et similr illud quod significauit cōiunctio: quādo debeat fieri: scietur per quatuor figuras que fiūt: cū luna peruenerit ad quatuor angulos figure p̄iunctiōis: vt dictū est in tertio verbo ante istud. Et sic qm̄ tibi afferē figura aliqua: debes eā proportionare figure cōiunctiōis vel p̄uentiōis: ⁊ figure anni reuoluti: ⁊ figure p̄iunctiōis minorz: ⁊ figure p̄iunctiōis mediā: ⁊ figure p̄iunctiōis maiorz: qz hoc erit fortius: qz si minor figura nō p̄cordauerit cū maiori se pp̄iori: nō erit illud adeo forte.

Uerbu. 63. in significatiōe fortitudinis eleuationis planetę super planetam.

Q̄portet asp̄icere in cōiunctiōe saturni ⁊ iouis in eodem minuto ad eleuationē vnus eorum super alterum: ⁊ iudica cū fortitudine nature eius. s. eleuati in hoc mūdo: ⁊ similiter fac in. xx. residuis cōiunctiōibus.

Eleuatio p̄te super planetam est: vt sit remotio eius ab auge circuli sui breuis: minor remotiōe alterius ab auge sui circuli breuis: ⁊ ille dicit̄ eleuatus super alterū. Quod v̄o dixit de. 20. cōiunctiōibus residuis: dictum est q̄ planetę sūt. 7. ⁊ cum geminati fuerint: erunt. 21. ⁊ sunt hi. Saturnus iuppiter. Saturnus mars. Saturnus sol. Saturn⁹ venus. Saturn⁹ mercuri⁹. Saturn⁹ luna. Iuppiter mars. Iuppiter sol. Iuppiter venus. Iuppiter mercurius. Iuppiter luna. Mars sol. Mars ven⁹. Mars mercuri⁹. Mars luna. Sol venus. Sol mercurius. Sol luna. Venus mercurius. Venus luna. Mercurius luna. Dabent itaqz effectus mirandos: sed superat eleuatus. Est autem iudicium validum: cum fuerit in ascendente anni: vel in q̄rta anni vel in alcbire: aut in eclipsi solis vel lune.

Uerbum. 64. in expōne sūmarū vniuersaliū p̄ diuisione ⁊ cōiunctiōes maiores medias ⁊ minores.

In alcbire minor: est diuisa alcbirē mediā ⁊ in mediā diuisa est maior. Cū igitur locutus fueris de diuisione partiu⁹ confirma vniuersitatem: ⁊ non ponas sermonem tuum in reuolutiōe: qz vertetur malum esse in bonum.

CIntendit per diuisionem exponere vniuersitatez: qz maior indicat vniuersa: et non sufficit nobis nisi exponantur. Ideoqz fiunt reuolutioes annoz ad exponendas vniuersitates que sunt in natiuitate. Et maior vtilitas est in hoc: quia alchiré minor perficit vbi puenerit alyntbie que est pfectio alchiré medie: et qd promittit media perficit vbi puenerit alyntbie maioris: ergo si processerit via hac non vitabit qd non fit in reuolutioe cui nulla est expō. In cōiunctione minor: est distinctio cōiunctionis medie: et in media distinctio cōiunctiois maioris. Cū ergo locus fueris in distinctioe verifica vniuersitatem eius: et non ponas sermonē tuū reuolutioe: quoniam est debilius expositionis.

CExpositio addita. Vult per diuisionē expositionē vlez. Quoniam maior annuntiat summas: que non excusant nisi exponant. Et sicut hoc cadit reuolutio anni distinguēs summas que sunt in natiuitate. Et plurimū iuuamēti in hoc est qd eius qd promittit cōiunctio minor: non est vtilitas nisi vsqz ad illud ad qd peruenit ex iunctione media. Et sicut eius qd promittit cōiunctio media non est vtilitas nisi vsqz ad illud qd prouenerit ex coniunctione maiore. Nam tunc quando currit hoc cursu seruetur ab hoc ut sit relatiuus cui non sit expositio: neqz in quo sit declaratio.

CVerbum. 65. considerationis ad verum iudicium pferendum in qualibet questione.

CPostqz fortitudo significatoris interrogatiōis fixa fuerit vel manifesta. Aspice fortitudinē ei⁹ i ascendēte reuolutiois eiusdē anni. Et in ascendēte alchiré minoris. Et i signo ad qd puēit alyntbie i. pfecto in illo anno: et sicut fortitudinē ei⁹ in his oibus et debilitatē: perunt iudicio signorum.

CSubtiles astrologi qñ sciebāt fortitudinem planete in interrogacione ex fortitudine eius super ascendēs et receptione dispositōis ex locis laudabilibus in interrogatiōe non sufficiebat eis donec aspicerēt esse eiusdē planete in his q̄ cōmemorauit Ptol. partem aliquā: et si inuenirent illi aliquā pponeretur oibus alijs planetis. Et erat qui loquebatur sicut illi securas qd iudiciū suū esset verū et ratum. Si vō vacuus eēt significatiōe ab his: minuebāt astrologi de significatiōe eius sicut quantitatē qua carebat istis partib⁹ et ponebāt dominos istoz locoz picipatores vel picipantes cū illo. Et vidit Calitā filiū Aluelit qui ponebat significatorē in omni interrogacione non alium preter dñm cōiunctionis vel puentiois in qua erat si eēt ei dominū vel dignitas in ascendēte: et faciebat eū picipem cū dño istius interrogacionis: et si inueniret illū dominū cōiunctionis vel puenientis in angulo non participabit euz eo aliquis. Et hic erat valde veridicus in dandis iudicijs.

CVerbum. 66. in natura significacione mortis: sanitatis quoqz vel alterius accidentis algebutar scilicet pfectio: ne: et diuisione.

CNon abscondas p directionē solam nisi cōplete donationes significatorū fuerint: et significant veram esse directionem per vocā quod peruenit alyntbie natiuitatis.

CIntendit cū dixerimus gradū ascendētis natiuitatis ad vnumquēqz gradū annū: et peruenit ad malū. Non debemus per ipm solum significare mortē nati sine directione byleg et alcoboden. Et si puenerint ad id qd peruenierint vtreqz directiones qd pfecta sint dona annoz non erit in morte eius dubietas. Sin autē non abscondas: per illū alyntbie pot̄ intelligi pro pfectione etiā pro diuisione. s. p agelbutar. Et sic qñ pfectio vel diuisio agelbutar cōuenierint in bono vel malo euz directioe gradus ascendētis: tūc

accidet nato illd in quo puenerit: qm̄ ista tria significant eē sanitatis in egritudinibus nati: et hoc est qd dicit.

CVerbum. 67. de inquisitione originis alicuius nati ante iudicium ad vitandum errorem.

CRemove in oī iudicio sicut qd non poterit accipere natus totā formam agentis. s. stelle.

CIntendit qd cū viderimus in natiuitatib⁹ vel interrogacionibus prosperitatē: aspiciamus ad receptorē eius qd citatus vel dñs interrogacionis et non iudicemus ei pfectionē significatiōis donec sciamus originē eius: et erit diuisio inter illum et alius: scilicet inter natū et natā qui magis erit idoneus: ad suscipiendū illius ppinquitatē p genus et nobilitatē ut in. 17. verbo huius libri: et iam reueraui hoc in alio per se in expōne verborum huius libri qd sufficit.

CVerbum. 68. de impedimento membrorum officialiuz et aliarum egritudinum.

CCum fuerit malus orientalis significabit impedimētū. Et cū fuerit occidentalis: egritudines.

CPonit differentias inter impedimētū et egritudines: qz impedimenta sunt aq̄mena mēbroz de quibus non confidimus qd possint reuerti ad pprium actuz: ut est cecitas: surditas: et claudicatio. Egritudines dicuntur qñ egrediuntur membra a temperamēto et proprio officio rei naturalis et non desperamus qui reuertant ad id in quo erant. Et dixit qd malus qñ ipedierit aliquod membrū et fuerit orientalis: destruit illud penitus. Cū vō ipedierit: et ille occidentalis: erit effectus eius minor q̄ orientalis.

CVerbum. 69. de amissione oculorum.

CCum fuerit luna in oppōne solis mixta stellis nebulosis vel iduta eis: significat morbos inseparabiles in oculis. Et similiter si fuerit occidentalis luna et in angulo: et vtriqz mali. s. saturnus et mars ante soles ascendētes: et illi. s. sol et luna oppositi perdet natus vtrunqz oculum.

CMaius impedimētū in duobus luminarib⁹ est: cū fuerint duo mali ascendētes ante solē et post lunaz: et vnus sit in oppōsitione alterius. s. sol in oppōne alterius et ecōuerso. Et sol significat oculū dextrū: luna vō sinistrū. Et inenitabile est quā natus amittat vtrūqz oculū: cū fuerit significator in ei⁹ natiuitate hoc mō. Stelle vō nebulose sūt beathoriae: caput geminoz: et locus in quo cadit aq̄ quā fundit aquarius: et gutte leonis et alie q̄ qz mixte sunt non lucēt.

CVerbū. 70. super egritudines corporis longas: per maluz aspectum planetarum ad lunam in natiuitate.

CEpileptici sunt in quozum natiuitatibus luna non cōplectit mercurio: vel non aspiciat: nec vnus ex illis cōplectit ascendētē: et cū hoc sit saturnus in natiuitatib⁹ diurnis in angulo: et mars in natiuitatibus noctis. Amentes autē sunt eodē modo vel maniaci vel demoniaci pter qd saturnus sit in angulis in natiuitatib⁹ nocturnis: et mars in diurnis: et pprie si sit angulus cancer vel virgo aut piscis in quo fuerit mars.

CConuenerunt sapientes astrologi qd luna sit quasi corpus: et planeta qui aspiciat illā qñ virtutes q̄ apparēt in illo sicut nām planete aspiciētis. Ergo cū non fuerit iter lunā et mercuriū aspectus nec alter eoz aspexerit ascendēs: indicat qd natus non habeat vires agendi id qd eius sit: et erit multe obliuionis. Sed cum non aspexerit vnus eoz ascendens: nec alter aspexerit alterū: erit natus demens. Si vō fuerit infortuna in angulo: erit fatuus vel epilepticus. Cancer vō

Centiloquium

solis: virgo mercurij: piscis veneris: sunt exaltationes fortunarum mercurij: que cum ipedita fuerint: et fuerint anguli in natiuitate: amittet natus notitiam suam vel discretionem. Et erit amens vel demoniacus.

Uerbum. 71. in moribus masculinis vel femininis nati. **In natiuitatibus viroꝝ cum fuerint duo luminaria in signo masculino: actus eorū erūt nales. Et femine imoderate erunt in eē suo innaliter. Et eodē modo mars et venus: erunt coitus vt diximus: et cum fuerint orientales be due stelle auxiliant super masculinitates. Et cum fuerint occidentales auxiliant super femininitatem. Saturnus addit imunditiam. Mercurius auxiliatur super impetū delectationū. Et s̄m hūc modū cōferunt in contrarijs eorū. s. que mō dixi.**

Luminaria cum fuerint in natiuitatibus viri in duobꝝ signis masculinis et in duobꝝ q̄rtis masculinis: vel in eadez q̄rta masculina: opabit vir oia que ad viros p̄tinent. Et cum fuerint loca luminariū femina in natiuitate viri effeminabit nā eius: et erit desiderius eius femininū: nec poterit la chrymas suas cohobere vel retinere. Et cum oia loca luminariū fuerint masculina in natiuitate feminarū: apparebunt actus eaz similes viribus: et nō subiugabunt hoibꝝ. Lūqꝫ fuerint mars et venꝝ in signis masculinis: signabūt qꝫ modus coeundi dñi natiuitatis: s̄t s̄m nām. Et si fuerint orientales signabunt qꝫ ipse s̄gnat in mulieribus pp̄ multā masculinitatē: et coeat cū pueris. Et si fuerint in signis femininis et aspererit eos saturnus: et ipsi occultates: eius coitus erit innālis. Et forsitan p̄teribit illud donec roget vt agant cū illo: qꝫ tūc effeminabit: et hoc pp̄ saturnū. Et si fuerit femina: locus vꝝ martis et veneris masculinꝝ: et ipsi orientales: fugiet viros et odiosus erit ei coitus viroꝝ et eliget fricare puellas. Si vꝝ fuerit locꝝ martis et veneris femininꝝ: et ipsi occidentales: diliget viroꝝ coitus: et erit modus eius nālis. Si vꝝ fuerit iuppiter in loco martis erit coitus viri ac mulieris s̄m leges. Et si mars solus p̄fuerit nō aspiciens iorem: erunt q̄plures coitus eorū nō s̄m p̄cepta legis.

Uerbum. 72. radicum sententiarū in iudicijs.

Ex dñis triplicitatis ascēdētis p̄bat nutritio. Et ex dñis triplicitatis dñi nauba scilicet tēporis luminariū: scimus victū nati: vel esse vite.

Pto. narrat nobis in hoc lib. canonū radices sniaz in iudicijs astronomie. Eaz vꝝ ramos. recitat in lib. 4° alabza. Prima vꝝ intentio obseruatoꝝ nutritionis est: vt aspiciāt dñm triplicitatis: ascēdētis natiuitatis: q̄tenus sciāt fortitudinē eius p̄ esse suū in aliquo anguloꝝ vt sit liber a malis p̄tis. Et addit in B loco fortitudinē bonoꝝ in ascēdente: et alia multa q̄ numerāt astrologi in nutritioe. Anni nutritiois sūt quatuor et dñi triplicitatis sūt tres. disponit ergo vnusqꝫ vnū annū et tertiā p̄tē āni. Pto. fecit et in B mentionē illius qꝫ si nō fuerit nō p̄ficiemus cū alia re in ipso: nā si ista q̄ ponit Pto. defuerint in natitate nulla alia posse p̄desse: et si videant posse iuuare. Et s̄l̄r itelligo in oī eo qd̄ dicit in B recto libro. Et iō hoc qd̄ dicit in hoc lib. toto radices dñr: et ea q̄ ipse dicit in alabza: et et que alij dixerūt in suis libris rami dñr. Et sic si ista defuerint: ille nō p̄sūt in ipso. s. nutritioe: q̄uis alia addant in tpe et dent p̄speritatē in nutritione p̄ter dominos triplicitatis ascēdētis vident in libro natiuitatū. Similr et in victu: si dñs anauba in natiuitate: hoc est sol in die et luna in nocte: si fuerit in angulis aut in locis in q̄bus possunt eē albyleg. Gradus etiaz ascēdētis in cōiunctione: et pars fortune in p̄uentione.

Quicūqꝫ eorum fuerit dñs neuba scilicet sol in die: et luna in nocte: alius gradus ascēdētis in p̄iunctione et gradus partis fortune in p̄uentione. Et si sol et luna nō fuerit byleg: qꝫ quilibet istoꝝ dicit neuba: ex dominis triplicitatis vnus eorū operandum erit. Si dominus triplicitatis eius prius saluus fuerit: significabit bonitatez victus in prima vite. Et secūdus signat qꝫ erit post illam vꝫqꝫ ad secundam tertiā vite. Tertius aut qꝫ remanet deuicta. Sūt etiam quidā qui aliunde victus bonitatē attribuūt: ex bonitate secūde et eius domino ex parte fortune et eius dño. Sed itroduxit qꝫ erat fortius in bonitate p̄ oibus alijs.

Uerbum. 73. in qualitate mortis nati.

Cum fuerit corporaliter mars iunctus capiti albol. s. stella que est in tauro: et nō aspererit fortuna gradum ascēdentes nec fuerit in quarto et dñs anauba luminariū oppositus fuerit marti: vel in eius quarto aspectu: nati trūcabit caput. Qꝫ si fuerit luminare in medio celi: suspendet. Et si fuerint mali aspiciētes se a gemini et a pisce: ascēdēt eius manus et pedes.

Jā recitauit nobis Pto. qꝫ cum fuerit mars iunctus capiti albol corporalr in natiuitate hois: p̄det caput. Sꝫ adiūxit qdā p̄ qd̄ eius puidētia maxie fore deprehēdit. Sit eniz illud qd̄ signat bonā mortē. s. qꝫ aspiciat fortuna gradum ascēdētē. i. occidētē. Et vt sit fortuna in. 8. Quia hec s̄m astrologos remouet malā mortē. Et si fuerint hec: moriet natus ex morbo calido exite in capite in lecto suo. i. si vt diximꝝ qꝫ fortuna sit in gradu itercifiēte vel. 8. Audiuit eg dez a quodā qui vocabat Seualer: filius accelē: filꝝ fortis: legi qꝫ Ebzoamal vocabat qꝫ fuerat p̄cede filio Zali: valde aioso in mari vel in nauigādo: qꝫ cū veller igredi tybriz: nimis tumultuosum: vētis vndas exagitātibꝝ: cū illū icrepasset dixit illi: nō timeo mibi mortē in mari. Iuppit eniz fuit in natiuitate mea i domo mori et orientalis: qꝫ p̄hibz mibi mortē iussu dei oipotētis. Et vidit inqꝫ illū in lecto suo mori. Accidit et vt qdā seruies oñderet mibi natitatē filij dñi sui: et iueni solem in medio celi: et ipse erat dñs anauba albyleg. s. sol erat bylegi: et martē in 4° aspectu eiꝝ. Ascēdētis: saturnū et in angulo terre: cuiꝝ ascēns piscis: vñ exerit: distuli iudiciū dicēs: opz vt añqꝫ iudicē cōpleant dies nutritiois. Creuit at puer: et cū valde sollicitarē circa uestigationē moꝝ suoꝝ. Nil audiui vñ sibi timerez trūcationem manū ac pedū et ifurcationē: cū eēt verēcūsus mansuetꝝ. Lūqꝫ puenisset ad. 30. ānū igressi sūt qdā domū eiꝝ fugiētes: eo qꝫ accusati eēt sup illū d̄ dolo qꝫ p̄erat vrb̄ in egypto: et dephēsi sūt in domo illa: et ipse cū illis amisit manꝝ et pedes: et ifurcatꝝ est: et ego vidi illū absqꝫ manibꝝ et pedibus et ifurcatū. Nec oia induxi ad p̄firmāda verba Pto.

Uerbum. 74. in signatione cicatricis future nato.

Cum fuerit mars in ascēdente: erit in facie vel capite nati signum.

Mars est p̄ncipalis cā vulnerū et cicatricum. Caput vꝝ totū est ascēdētis cuius pars facies: non ergo mireris si fuerit signum in facie.

Uerbum. 75. in combustione nati.

Cum mars cōiunctus fuerit cū domino ascēdētis corporaliter in leone: et non fuerit marti in ascēdente aliqua dignitas nec fuerit in. viij. fortuna: natus ille cremabitur.

Leo est signū calz et siccū q̄ nullū calius est in eiꝝ triplici. Lūqꝫ fuerit corporalr mars cū dño ascēdētis natitatē i leone signat qꝫ accidet nato peiꝝ q̄ ipeditentū a ferro: et est

ignis. et B augebit p B q mars nō habeat dignitatē in gradu ascendēte. Quia si bier ibi aliq̄ prātē minueret de malitia sua: sicut minuit malitia amici pfidi erga notū suum. Quia cū mars bz dignitatē i ascendēte cognoscit natū: et remouet p̄tol. fortunā ab s̄o pp hoc qd dixi in v̄bo p̄misso.

Uerbū. 76. in signatiōe diuersoz piculoz et mozi nati.

Cum fuerit saturnus in medio celi: et ille cui fuerit anaba solis vel lune in oppositiōe ei⁹: et quartū signū sicuz fuerit: moriet natus ex ruina vel rebus pōderosis sup ipm cadētibz. Et si humidum fuerit submerget. Qd si fuerit ad formā boiuz signū quartū strangulabit: vel baculis cesus moriet nisi fortuna fuerit in. viij. tūc eni fient que diximus: sed nō moriet inde.

Cuia ē ex accitib⁹ saturni cū fuerit sup terrā. s. i medio celi et fuerit byleg. ille cui⁹ fuerit anaba sub illo: et 4^m signū sicū: Et si hūiduz fuerit: submerget. Et p̄to. remouet in B yrile qdā: et dixit qd destruit mortē malā: et B est cuz fuerit fortuna in. 8. accident. n. q̄ diximus: sed nō moriet.

Uerbus. 77. sup esse corporis et alteratiōe cōplonis ei⁹: agilitate: bilaritate quoqz et amissione.

Dirige gradū ascendēte: accitibus corpis et gradū ptis fortune sube eius: gradū v̄o lune ad esse corporis cū anima: et gradū solis potestati p̄ncipū eius: gradū aut medij celi illis in qbus operat ad vnū quenz gradum annum.

Hoc verbū et si planū sit vt appet: tñ reddit nos dubios in gradu ascendēte et gradu lune. Per gradū. n. ascendēte scim⁹ de eē corpis alteratiōes et cōplones ei⁹: s̄z qd renouabit sup eā ex morbis et sanitatib⁹. Et dirigem⁹ gradū lune ad id qd erit corpi ex bilaritate et agilitate: et qd sit obediēs aie: et agūt ea q̄ p̄tinet ad aiaz. Directiō v̄o ptis fortune ad id qd acgrēt vl amittet. Et dirigem⁹ gradū solis potestati vel dignitati quas bēbit a p̄ncipe vel rege suo in bono vel malo: qz si obuauerit fortune gradus solis vel radys ei⁹: augef honoz ei⁹ erga dñm suū. Si v̄o malo vel radys ei⁹: minuet honoz ei⁹. Et directiō gradus medij celi nō fit ita: qm directiō solis est tibi: et oib⁹ illis qd dñant tibi. Directiō v̄o medij celi fit tibi et oib⁹ illis qd dñant: et directiō est sicut dixim⁹ qd cū fuerit in medio celo: diriges p̄ ascēsiōes circuli directi: qñ fuerit in ascendēte: p̄ ascēsiōes regionis tue. Qd v̄o nō fuerit in aliquo isto: p̄ ascēsiōes istaz duarū ascēsiōnū: gradū quoqz medij celi ad illud in quo ipse exercef ex opibus gradū solis dirige dignitati quā habet a rege suo: hec sunt in vltimo caplo libri alabza.

Uerbum. 78. in significatione planete quādo puenit ad locum in quo p̄miserit aliquid in natiuitate.

Nil opatur planeta in loco in quo nil p̄miserit: nec in loco ad quē nō puenit natiuitas.

Indocti astrologi suspicabāt qd malus cū fuerit in ascendēte vel in medio celi siue in qlibet loco natiuitatis vel si figure faciat malū: et bonuse⁹ bonū. S̄z obfuādū est tā in natitate q̄ in reuolutiōe et iterrogatiōe. Si p̄ta p̄miserit bonū vel malū in initia natiuitatis illi⁹: vel reuolutiōis āni: vel iterrogatiōis: pficiet illd cuz p̄iungef illi: aut aspererit illū. et si puenierit ad locū in qd nō fuerit ei⁹ aspect⁹ in initio eiusdē loci: nō appēbit loc⁹ ei⁹ in illo. Cūqz puenierit p̄ta ad aliquē gradū p̄ directiōnē dabit fm nām suā: siue fuerit bon⁹ vel malus. Itē p̄te in natitate qōne et reuolutiōe p̄mittūt aliqd in locis vbi fuerāt in p̄n⁹ vel aspererāt. S̄z in locis i qb⁹ nō fuerāt: vel i locis q̄ nō aspererāt in locis

natiuitatis vel reuolutiōis vel iterrogatiōis: nil p̄mittūt. Ergo cuz planeta fuerit in his locis corporis. s. que nō asptiebat in p̄n⁹: et cū hoc non fuerit in locis in qbus puenit eius directiō vel directiō gradus ascendētis natiuitatis: vel alicuius alterius qui dirigitur: nil operatur.

Uerbum. 79. in significatione natiuitatis illius qui destruet substantiam regis.

Cū fuerit mars in. xj. fueritqz ei⁹ significatio fortis in ascendente: dominus natiuitatis: i fide lis erit p̄ncipi suo vel regi.

Domus. i. i. 2ª est a domo regia. Et est domus substantie eius. Cūqz fuerit in illa mars: significat qd cā missiōis ei⁹ substantie erit aliqs qui fuerit ex nā martis. Si itaqz fuerit marti in ascendēte aliqd testimoniū: significat qd dñs natiuitatis. s. natus erit occasio illius amissionis.

Uerbum. 80. in significatione turpitudinis coit⁹ nati.

Cuz venus incorporabit saturno in natiuitate: fueritqz eidez in. viij. dignitas: erit natus immundi coitus. Et hoc modo cōfert in alijs domibus et in cōiunctionibus vnus cuiusqz p̄te: cum quolibet duorum malorum.

Venus est principalis causa coitus: et precipue cuz p̄fuerit septime: q̄ est domus cōiugij. Cū ergo iuncta fuerit copozaliter saturno: incitabit natus vt preferat stupū posteriozem anteriori et in excitatione spermatis cū manu. S̄z si fuerit saturnus orientalis: diliget cōfricationem cū pueris: et p̄ponet nigros albis et flauis. Qd si fuerit infortunū ex incorporatiōe martis: significabit qd nō sit zelotypus: et qd coeat cū plurib⁹ pueris: q̄ et coeat cū illo et cū vxore ei⁹: et pueniet vt fornicet cū p̄puz filijs: et agat cū eis 3 legez: et cetera q̄ p̄tinent ad imūditia: et erit legis p̄uarcator.

Uerbū. 81. in significatione finis temporis rerum.

Hore accipiūtur ex. viij. partibus vel. viij. modis. Primo qd est inter vrosqz significatores. Secdo qd est inter eos. s. aspectu et similitudie in figura. Tertio vt pueniat vn⁹ eoz ad locū alterius. Quarto qd est inter vnuz ex illis et locū in quo est natura rei que site: vt si questio fuerit de vxore primā querenti. vj. rei que site. Quinto id quod proueniet ex dono planete post augmētū vel subtractionē. Sexto mutatio figure significatoris rei cū directiōne: et orientalitas: et qd huic simile fuerit. Septimo cum puenierit planeta ad locū qui p̄cordat illi per natram.

Per tpa intēdit tpa intentionū iterrogatiōnū et icipiōnum. Quia p̄mū est vt accipias qd est inter vrosqz signatores ex gradib⁹. Et verte eos in dies et in p̄tes tēpoz. Secūdo vt dñs ascendētis eat ad cōiunctionez dñi rei que site. sed p̄fectio eius erit cū p̄fecta fuerit cōiunctio: et hec est p̄fectio figure. Tertio vt sciamus qñ pueniet dñs ascendētis ad locū rei: vel dñs rei ad gradū ascendētez ex gradib⁹: erūtqz dies vel alie p̄tes tēpoz. Quarto qd est itervnū ex illis et locū iterrogatiōis per motū eius fm qd puenierit ad illū in diebus et horis et nō per numerū gradū: sicut in 3°. Vide itaqz in quot dieb⁹ ibit dñs ascendētis: vel dñs dom⁹ rei ad ipsaz domū rei. Quinto vt aspicias qd valeat suscipere dñs iterrogatiōis ex dono. s. t̄pis. 7. sicut aspiciē alcor bodeu in natitate qd det de ānis: et post aspicias qd addet vel minuunt boni vel mali p̄te p̄ aspectū: et qd remaneat ei post augmētū vel diminutionez planetaz. Ita aspiciē

Leniloquium

In quolibet interrogatione almutaq; qd habeat dare ex tēpo re. Et postea qd remaneat ei post augmentū ⁊ diminutio- nē bonoz ⁊ maloz planetaz. Aspiciat nāq; qd addat vel minuant boni vel mali planete p aspectū: ⁊ remanebit sic dñi alcohoden: ⁊ erit hoc finis tēpis. Sexto vt signator si gnificet aliqd in re q̄sita: ⁊ q; forte erit retrogradus: nō po- terit p̄ficere qd promittebat donec dirigat: ⁊ erit hoc fm quātitate tēporis retrogradatiōis ⁊ stationis 2°. Si r si cō- bustus fuerit: expectādus est donec sit oriētalis. Septimo sicut cū nō apparuerint signatores in itinere pp discordiā significatorū: eo q; vnus testificet iter ⁊ nō alter. Et cum fuerit mars in pre q̄ auxiliē itineri vel in domo itineris: incitabit vias. Vel septimo vt appareāt significatores in itinere ⁊ sint equales: ⁊ eat mars ad. 4. cadentē aut ad do- mū itineris incitabit illud: nec est illō tēpus p̄ter hoc. Dec- lra est melior predicta. Et sicut dixi de itinere ita intellige in alijs questionibus. 7. pro vnoquoq; gradu: qui sunt iter dominum ascendētis: ⁊ domum rei: vel ecōuēso: ⁊ pone diem vel alia tempora: ⁊ non sunt alia p̄ter bec. 7.

Uerbum. 82. in quibus signationibus nō sit iudicandū.

Cum eq̄les fuerint significatores in re aliq̄ ⁊ in eius p̄trario. s. q̄ tot sūt signatores fortes qui negant: quot qui cōcedunt: ⁊ eque fortes. Aspi- ce ascendens coniunctionis vel preuentiois q; si ibi eq̄les fuerint: nō festines dare iudicium.

Inspiciētes astrologi in oi interrogatione iudicabāt sp̄ per hoc qd eis p̄m̄ occurrebat: ide sepius in errore cadebat: ve- rū in hac arte discutiūt p̄tū: signatoz fortitudines: p̄cordā- tiū interrogationis: ⁊ illi discordatiū. Postmodū iudicāt per fortioz: qd vt lucid⁹ clarescat sub exēplo ponam⁹. Qui- dam interrogauit nos de itinere qd volebat agere: inueni- musq; signatores interrogantis: ⁊ significatores itineris iter quartū ⁊ septimū: ⁊ signabat morā vel stationē. Inue- nimus etiā significatozē interrogātis euntē ad cōiunctionē significatozū itineris: ⁊ ex hoc signamūms iter. Erat eni saturnus in 3° ab ascēdēte: ⁊ hoc idicabat stationē. Dpo- zuit itaq; prius q̄ loqueremur in hoc discutere oēs signa- tores stationis itineris: q; si eq̄les fuerint: nō iudicabim⁹: sed si vn⁹ fuerit alteri⁹ fortioz: p̄ illū iudicabim⁹. Inde ait p̄to. cū eq̄les fuerint signatores: obserua signatozē p̄iun- ctiōis vl p̄uentiōis dñantē in ei⁹ ascēte: ⁊ fac cū illo sic cū dño interrogationis: quē si iueneris f3 eē ⁊ modū p̄cordatiū nō iudicabim⁹: idē: s3 differem⁹ ddec iteret interrogationē.

Uerbu. 83. in signatiōe eoz q̄ accidūt per horā adeptio- nis: et que accidūt per horā itronicationis. i. per ascendēs.

Hora adeptiois dignitatis est ei qd erit inter illum ⁊ principem eius. Hora hō inronizatio- nis eius est modus eius in opere suo.

Cōuenerūt astrologi q; hora adeptiois sit ei q; adipiscit: ⁊ ei q; p̄st illi. Et hora itronicationis ei⁹ est ei qui adepr̄ est: ⁊ q; sūt sub illo. Et bec est diuersitas pp distātiā loci i quo morat qui adipiscit ⁊ qui dat. Res aut in hoc adeo patet q; nō eget expōne. Hora itronicationis est illa q̄n aliq; po- nit in dignitate vel officio. Cū q; dat honorē alicui: p̄ ascē- dēs ipsius hore videmus qd est inter dantem ⁊ accipien- tem. i. vtrum in bona hora det ei. Hora vō que inronica- tur: ascēdens indicat quid accidit ei in dignitate illa.

Uerbum. 84. de eo quod accidit super res inronicati in officio vel dignitate.

Cū fuerit dñs ascendētis inronizatiōis ali- cuius. s. officij alicuius dignitatis mars: ⁊ ipse in secunda domo vel cōmixtus dño secūde de-

struet substantiā eoz qbus p̄st p̄cipue si fuerit dominus secunde iuppiter.

Secunda ab ascendēte hora adeptiois dignitatis est do- mus substantie eoz qbus p̄st. Cūq; fuerit mars in illa: ⁊ ipse dñs ascēdētis significat q; rapiet substantiā eoz ⁊ ma- lū eē eoz cū illo. Cūq; p̄fuerit iuppiter domui scde erit opus martis in illa plus q; si p̄fuerit illi saturn⁹: q; in alijs cū p̄fuerit loco tuebit eū locū: ⁊ expellet ab illo ⁊ repugna- bit ipediētē. Iuppiter aut recedit a iurgys: ⁊ largit̄ exigē- ti ab illo nec sustinet nequitas vt tueat res suas. Et ideo in hoc loco viliores sunt mali.

Uerbu. 85. in substantia itronicati vel prelati in qualita- te expensarum eius vel acquisitionis.

Cū cōmiserit vel pulsauerit dñs ascendētis domino scde dispositionē ex esse laudabili cōsu- met vel expēdet villicus vel p̄fectus multū. Si hō fuerit ex illaudabili amittet. Cūq; cōmise- rit dominus scde dño ascēdētis dispositionē lu- crabit. Qd si fuerit ex esse laudabili: erit ex pro- pria voluntate populi. Si hō ex illaudabili erit contra velle populi ⁊ cum eius ira.

Prolo. ponit ascēdēs ⁊ 2m̄ in p̄misso verbo p̄lo: ⁊ eius sube. Et in hoc docet nos signationē eoz. s. ascēdētis ⁊ se- cūdi sup p̄fectionē: ⁊ ei⁹ subaz: vñ adducūt in errozē illos qbus occulta est scia nārū: ⁊ ascendēs itronicationis p̄fecti significat ipsuz p̄fectū. Scda vō signat populū: ⁊ eius sub- stantiā: ⁊ oē cui p̄st p̄nceps. Et nō est aliq; dubetas: si fue- rit mars dñs ascendētis cū p̄te nō ifortument dignitates suas quin dispgat ⁊ ipediat q̄cqd est in scda ex reb⁹ aliozū ⁊ saluabit qd est ascendētis: cui ipse p̄st: ⁊ hoc mō soluit erroz: qui habet ex verbo p̄misso. Qd vō ingt in hoc ver- bo notū est: q; cōmissio disponis dñi ascēdētis dño secū- de ex eē laudabili: ⁊ vt eat ad p̄iunctionē suā: ex sextili vel trino aspectu signat q; p̄fectus expendet multuz ex pp̄ria voluntate. Sed si fuerit p̄iunctio ex eē illaudabili: hoc est ex q̄tro aspectu vel opposito signabit amissiones nō ex p̄- pria volūtate. Cūq; dñs secūde iuerit ad cōiunctionē do- mini ascendētis ex sextili vel trino aspectu: lucrabit bo- no aio illoz a qb⁹ suscipit. Qd si p̄iunctus fuerit dñs secū- di cū dño ascendētis ex quarto vel opposito sic lucrabit ex raptu cōtra donantium velle q; per vim.

Uerbu. 86. in quatuor planetis p quos fit incrementū ⁊ de- structio ⁊ tribus per quos habent mores indiuiduoz.

Sol est origo virtutis vitalis q̄ ē cordis. Luna est origo virtutis nālis epatis. Saturnus origo virtutis receptiue. Iuppiter virtutis crescētis: ⁊ vegetātis. Mercuri⁹ virtutis imaginātis phā- tastice: ⁊ cogitātis. Mars virtutis irascibilis: ⁊ attractiue. Venus virtutis cōcupiscibilis: ⁊ appetitiue. Jō Mercurius Mars ⁊ Venus in natuitate signant mores nati ⁊ magisteria.

Philosophi cōuenerunt in hoc qd indiuidua suscipien- tia effectū ⁊ destructionē: sunt rami barū radicū vel fm quantitatē operatiōis eoz in fortitudine ⁊ debilitate vel opatione. vt indiuidua rami: terre: ⁊ aque: ignis quoq; ⁊ aeris. Et incrementū boz indiuiduoz: ⁊ detrimētū sit ex virtutibus illoz fm eoz cōmixtionē in fortitudine. No- res quippe omnes qui sunt: largitas: auaritia: veritas: mē- daciū: fidelitas: ⁊ fidelitas: ⁊ bis similia sūt ex cōmixtio- ne morum bozum trium. Ex esse bozum triū planetarum martis:

martis: veneris: et mercurij. Et similiter magisteria. Et iaz comemozauimus hoc totuz sufficienter in alio libro extra hunc. Intentio capituli e: qz p qtuoz planetas. s. solem et lunam: saturnum et iouem: fit incrementum et destructio ois indiuidui aialis. et per tres reliquos planetas. s. per martem: venerem: et mercurium: habetur mozes nati.

Uerbu. 87. i. disioe mesiū et reuolutōe āni vsqz ad ascēns.

Tempus mutatiōis signoz i reuolutōe ex parte signi pfectionis sunt. xxvij. dies et due boze: et xxvij. minuta vni^o boze fere. Ex pte at ascēnsi bemi sperio. s. i oriēte. xxvij. dies: et qnta diei fere mesi^o solaris ē a mutatiōe solis de gradu in quo fuerit natiuas i gradu sibi p simile i signo altero.

Uult oñdere nobis hoc quot dies: notandū est qz signorum pfit ab ascendente pfectionis: et ab ascendente obseruato ad reuolutionem. Et que sunt puncta gradus solis in alijs mensibus solaribus ppe veritatez: et qz signū in quo cepit ānus solaris: quē. s. reuoluimus in ascendēte: erit 2^m ab illo in quo incepit annus transactus. Et est vt dirigam^o ab initio signi vsqz ad finē eiusdē: et cōplebunt in āno solari. 13. signa in qb^o mutabit natus: et significabit eē illi^o. Cū ergo diuiserimus. 365. dies et quartā diei per. 13. signa eribūt. 28. dies et. z. boze: et. 1. s. mi^o vni^o boze fere: 2° min^o. et hoc est ips in quo morabit^o pfectio in vno quozqz signo: donec mouet^o ab illo ad signū qd succedit illud: et dicitur mesi^o pfectionis. Or aut ex pte ascēntis est boza reuolutiōis eius est. Qm annus qui est ex. 365. diebus et quartā diei fere: cū distributus fuerit p. 13. signa: et decimā vni^o signi fere: a minuto ascendētis obseruato in reuolutione vsqz ad ascendens in quo incepit annus sequēs. Accident vnicuiqz signo. 28. dies et qnta diei fere. Tēpora qdē mesi^o solaris sunt diuersa. Et sunt ab ingressu solis imminutū in quo fuerit boza natiuitatis: vsquequo pueniat ad simile illi in 2° signo ab illo. et vniuscuiusqz istaz partiū p proprietatē patefecimus iaz in libris nostris iudicioz.

Uerbu. 88. i. directiōe ptis fortune i annoz reuolutiōe.

Cū voluerimus diligere partē fortune i aliquo annoz reuolutiōis: accipiemus a loco solis in locū lune in natiuitate: et projiciemus a gradu ascendente anni reuolutiōis.

Prolo. eiusdem verbi sciam collegit in hoc verbo: ita qz non opz nos qcqz addere in suo verbo. Jam etiam comemozauit hoc Dorotheus: et vocauit eā ptē lune. Vñ reprobendunt eum quidaz: ignorantes eius intentionem. Sed hoc est dirigere ptē fortune in anno reuolutiōis ad fortunaz et infortunaz: necnō ad eoz radios.

Uerbum. 89. de inuentione domus patruozuz et domus filiozuz et fratrum.

Esse aut a. vij. et esse patruozū a. vij. et hoc modo in ceteris.

Intendit cum quarta sit domus patrū: et est septima domus auozum: tertia vō cum sit domus fratrum: erit tertia domus a domo fratrum: que est sexta domus patruozuz: et similiter significabit filios fratru. 7. quia est quinta domus a domo fratrum.

Uerbum. 90. in cognitiōe substantie rei occulte.

Cum aspererit significator ascendens: erit genus rei occulte ex substantia ascendētis. Si vō non aspererit ascendens: erit genus ex substantia loci signatoris: et dñs boze significabit colorē rei. Locus autēz lune significabit tempus

eius hoc est si fuerit super terram erit nouum: si vō sub terra vetus. A domino quidem partis fortune significabitur tibi longitudo ipsius et breuitas. A domino vō termini gradus quarte domus: et a domino termini gradus mediū celi ab illo scilicet eorum qui fuerit in angulo: et domino termini lune natura rei.

Significator que itendit pto. nō est luna: nec ille qui p fuerit ascendētī tm. Sed pta cui iungentur fortitudines dignitatū in ascendēte et in locis luminariū et fuerit vacu^o cursu. i. nulli iunctus. Et nō comiserit dispositionē suā alteri. Qd si forte ille qui p fuerit ascendētī: et locis alijs q enu merauerim^o: iungat^o alteri: et ille iterū alteri. Et ille ad que puenit p iunctio vltima: nō diuget^o alteri erit significator postqz iuenerit eū in significatiōe fortitudo loci sui: et fortitudo et in semetipsis. Henus etiā substantie ascēntis si fuerit terreū: erit res occulta terreā: vel nascens de terra. Et erit aquatica: vel ex mari si aqtiū fuerit et factū erit p ignē: si fuerit igneū. Similr locus significatoris. Dominus aut boze. Per bozā itendit tēpora que sunt. 12. in die et tōtidē in nocte oī die āni. Vidit etiā pto. qz cū luna fuerit sup terrā erit nouū: et cū sub terra vetus. Alij nō suspicati sūt qz cū fuerit significator oriēntalis erit nouū: et cū fuerit occidentalis erit vetus: et fm hūc modū qz erit iter hec loca planeta qui nō iungit^o alteri: s. alter iungit^o ei erit significator. Sificatio in lōgo et breui. Log^o ex hoc qz aliquis accepit vt si accepit aliqd cui^o pres sunt breues et clausurū in manu ex vitalib^o: vt partē corticis auellane: quoz vñ est lōgū aliud breue. Vbi dixit pto. de terminis dixit de suis et nō de alijs. Et eius nā est qd significat eius actio: vt passio ē cū fuerit siccū vel humidū. **ADDITION.**

Uel significatio. sup lōgitudine et breuitate eius nō vincit nisi baiz. Aliud in lōgitudine et breuitate sua: de quo accipit illa ps sicut cū illud qd accipit sit portio parua quas capiat alma ex aiali at palma corticis auellane. Et hec est lōga: et h est curta et oñi termini: vult terminos pto. et nō alios: et nām eius semp significat actio vel passio: sicut curz fuerit durū aut leue in alio molle.

Uerbu. 91. egrotantis sup peiorē significatiōe eius.

Destabilis in significatiōe egrotantis est vt sit significator interrogatiōis ingrediēs sub radios: vel vt sit p fortune ifortunata.

Cū pcient^o in significatore q diximus in pcedenti cap. perit esse egrotatis. s. qz sit dñs ascēntis et dominus locorū luminariū et solus. s. vacuus cursu vt dictū est in pcedētī cap. Cūqz voluerit cōburi mutatur ad amissionēz opis vel actionis et destructiōe. Pars vō fortune cū ifortunata fuerit destruet: vitā et nō destruit vitā alicui^o nec amittit actiones suas nisi qui preparatur ad mortem.

Uerbu. 92. de minutiōe ipedimēti malozuz in suo baiz.

Saturnus orientalis egrotates: mars vō occidentalis egrotates minus impedit. et hoc modo erit augmentum pspertatis iouis: et veneris in septentrione et meridie.

Intendit qz ipedimenta malozuz minuunt in suo baiz. Et pspertates fortunaz augent in pte sua. Et bi qtuoz pte hnt qtuoz pres. Oriēs ē saturni: occis martis: ven^o bz meridiē iuppit septētrionē. Cū iuenerimus pta baz ptiū in ascēnte egrotantis in illa pte: vel in loco alio cui prestiminet malum de ipedimento suo et augebit fortunam et pspertatem sui esse: mars minuit malitiā: curz est occi-

Centiloquium

dentalis: saturnus vo cum est orientalis.

Uerbū. 93. vt obseruemus primā cōiunctionē regū. deinde eē cōiunctionis et conferre simul ne erremus in iudicio.

Non presumas assimilare figuras an sciaz an similationis positorū: qz regna. i. significatiōes regnorū mutant vel variant in omni cōiunctione: et cum certificaues ordines: dabis regi et illis qbus preest: qd debet illis in vno quoqz tempore: et saluus eris ab errore.

Intēdit q cū ples astrologi erāt i collatiōe eē regū et solis solūmō eē diuītū et nobilitū. Per iouem tñ et per alias stellas erraticas in collatione maloz: significabant alterationem fm alterationez figurarum vel fortunaz illorum planetaz. Premittunt quoqz mutationez rei. s. q fit p aliquē planetā vnū post aliuz: et opari p̄mittēbant fm naturā ipsius. Cuius rei exemplū: q mutātū est regnū ad maritē: alterabit itaqz esse regni in tpe ipsi fm alterationē eius: et mutātū est op solis vel diminutū: et qgd ab alijs signatū est in eē regū p̄ter maritē. Incitauit itaqz nos p̄to. vt obseruem⁹ regna. i. q nos debem⁹ obseruare p̄m significatiōē q significauit regnū: deinde oēm cōiunctionē et conferre vel assimilare sit: et sic nō errabim⁹. et ea p q sur rexit. i. planetas p quos surrexit regnū: necnō et illa quib⁹ p̄est rex: et qui elegerūt. s. ciues: vt sollicitemur in obseruatione motū eoz. s. ciuū: et i oppōne vniuscuiusqz rei. s. stelle in loco suo. s. in figura cōiunctionis: qz astrologus q hoc postposuerit: errabit i iudicio: eo q nō p̄fert hz q ē via. Et nō q p̄fici vocāt eē regū figuras v̄l formas. In collatiōe eē regū iudicant esse regis per solē solūmodo: et esse diuītūm per iouez et alias stellas. Et fm q sol et alie stelle mutantur in signis et locis diuersis ita iudicabāt. Et in h erat error: qm p̄mittēbāt mutationē regis et regni que fit in qualibet cōiunctione. Nam reges mutantur fm nā. n. signi decimi et eius domini: et eē diuītū in qualibet cōiunctione.

Uerbū. 92. in loco q signat qd est in aia interrogātis.

Locus fortior significatoris in interrogatiōe: significabit qd est in animo interrogantis.

Significator interrogātis est ille quē p̄dicim⁹ in. 90. v̄l bo. et locus in quo est de interrogatiōe: est id qd i ei⁹ aio. Ut si fuerit in domo regia: qrit de regno. Si vo in domo itineris de itinere: et sic de ceteris domibus.

Uerbū. 95. in significatiōibus figurarū vel fortunarum in faciebus signorum commozantium.

Forme semper accidunt vt id quod ascendit ex gradu: simile sit ei quod appetet natus. Et si militer id quod ascendit in omni facie: barū figurarum vel formarum simile est operi eius in alio. Et iam exposuimus hoc in alio loco: scilicet in. xl. verbo.

Figure v̄l forme q ascēdūt cū facieb⁹: scripte sūt in lib⁹ dargenē. Et indi cōmendāt eas et alijs iudicijs p̄ferunt. Ego qpe vidī quosdā q iudicabāt p̄ illas i his q accidūt nato. Et noui etiā quendā cui⁹ natiuitatis ascēdēs fuit prima facies arietis. Et ples significatores ei⁹ in terminis saturni. Erātqz ipsius indumēta splēdida et mūda bñ redolēta: et tpe splēdide viuebat. Accidit at q vna die cū sederē cū eo: erat. n. mibi familiaris: dixi ei sic: bec qd idumēta tria sūt signatorib⁹ tuis. Et ille ait. qgd vides ego facio p oculos hoīuz: et si denudarē tibi desiderū meū addisceres: qz valde nitor et volūtātē ai mei: et q sū in maxio labore. et ego dixi et oīdi ei. Nullū est dedec⁹ id opari qd ei⁹ nā exprit. S3 tūc ē maximū dedec⁹: cū mala p̄suetudo nām

supat. Et ipse mibi dixit. Nil. n. ago qd in meo sedet aīo. Nūc quidē appeto vt amplectar nigrā aliquā vel aliquez nigrū cum quo forez inuolutus in gualagna alba de pilis bircinis. s. albis tertia: et hoc p arietē: et vt accerē cū eo p no etē. scit tñ deus qz semp abhorruī coitū virilē. Et lz h ap̄petā nolo tñ reuelare volūtātē mei animi p̄pter milites meos et hoies circūstantes. et hoc p̄bāt dicta in doz. Quia in p̄ma facie arietis ascēdūt qdā: quoz vn⁹ est vir niger i uolutus guadagna alba allegisse: vel iuuenes. vidi quoqz q̄plura in fortitudine significatorum istorū: quozū cōmēmoratio prolīxa esset in hoc libro nostro.

Uerbū. 96. in quibus terris vel locis cadunt retrogradatio vel planetarū directio: et effectus eclipsis: et in quibus natiuitatibus vel reuolutionibus et in signo super p̄dicis.

Loca in quibus cadunt effectus vel opa eclipsis: vel signa: vel significatiōes planetarum et stationū. Inceptionis quoqz retrogradatiōnis et directiōnis: sunt anguli propinquoies locis eclipsis: vel qui sunt circa loca eclipsis in natiuitatibus et reuolutionibus hominū et vrbū quas significant et anguli que sub ipsis angulis edificate sunt. Et natura in qua opabit: erit fm locū eclipsis: qd expositum est in septimo capitulo secundi libri alabra. Et fm indictionez figure stellarum. Et fm naturam illius que fuit in signo eclipsis ex stellis erraticis. Quantitas vo ipsius q stellarum fixarum fm quantitatez eclipsis in luminaribus. Et hoc modo loqueri super bec que apparent tibi de bono vel malo. Item loca in quibus et. hoc expositum est in quinto capitulo secundi libri alabra.

Hoc verbum est valde abbreviatū et obscurū cōplectēs sciētē iudiciōz partē. Et hoc est quod in mūdo fuerit effectus eclipsis cuiuslibet luminaris: et stationū aliarū stellarū erraticarū: et inceptionū retrogradatiōnū earū. s. que fiunt alimudheb: r in hora eclipsis: et directiōnū. Loca vo in quibus cadunt isti effectus sunt fm q signat angulus qui est circa eclipsim: scilicet ex climatibus et regionibus. Et ciuitates super quas significat signum illius anguli in quo fuit illa edificatio. s. earū. Et illud quod significat ille angulus super natos illius signi in natiuitatibus hominū vel eozū reuolutionibus: id est super natos in quorum annis reuolutionum: angulus ille fuerit ascēdēs: et id in quo cadet impedimētū vel p̄speritas erit fm locū eclipsis: et impedimētū stellarū fixarū: figurarū eius qui est in signo eclipsis. Qz si fuerit eclipsis luminaris multa. s. q multuz obscuret de eo: apparebit opus eius mū: tū. Et si modica modicū. Prosperitas vo et impedimentum erit fm illum planetam qui p̄fuerit angulo gradū stationis: v̄l retrogradatiōnis: aut directiōnis. s. triū superiorū fortuna fuerit v̄l infortuna. Itē loca in quibus cadūt et. Sensus est q effectus eclipsis et planetarū qui sūt in stationibus: et q scipiūt retrogradari et dirigi in eclipsib⁹: cadūt in hoīb⁹ et reuolutionib⁹ hominū et vrbū: quozū hominū. et quaruz reuolutionū et edificatiōnū: signa que sunt circa eclipsim fuerūt ascēdētia: et maxime in ciuitatibus que sūt de triplicitate eoz. s. angulus qui est ppinquoies eclipsi. Et etiā potest dici q ipse effect⁹ erit in ea pte mūdi cū est ppior angulus: vt si fuerit in angulo orientis: erit in ciuitatib⁹: quas significant in oriente: et ita itellige in angulis medij celi: et occētis. Sed in quinto capitulo secundi libri alabra dixit p̄tol. q effectus

effectus eclipsis esset in ciuitatibus: que sūt de triplicitate signi eclipsis: vel que fuerūt fundate in ipso. Et in 15 libro addidit qd sūt erit ille effectus in ciuitatibus et in hoib⁹ qd fuerūt sub signo anguli qd erat p̄pior eclipsi. Et hoc ideo: qz planeta qd habuerit plures dignitates in signo eclipsis et in signo illius: erit alimudbebir. Et effectus toti⁹ eclipsis erit s̄m nāz alimudbebir: s̄m qd fuerit direct⁹ vel retrogradus vel stationarius. Sed ille effectus eueniet maxime in illis qui sunt de nā signi eclipsis: et stellarū fixarum que sunt in eo vel qbus induit eclipsis: id est d natura planete qui est in signo eclipsis: et hoc est qd ipse dicit hic: et in alio capitulo secūdi libri alabza. Et cetera leuia sunt.

Uerbu. 97. in patefactiōe rei occulte per dñm ꝓiunctiōnis vel ꝓreuentiōnis habentē plures partes in ascēdēte.

Dominus cōiunctiōnis vel ꝓreuentiōnis: cum fuerit in angulo rei que sit: perficiet res. Et similiter id qd volumus durabile vel stabile permanere. Cūqz se occultauerit qspiaz: et ipse in angulo mediꝝ celi fuerit: apparebit occultans.

Dominus ꝓiunctiōnis vel ꝓreuentiōnis est p̄ta habens plures ꝓes in ascēdēte ꝓiunctiōnis vel ꝓreuentiōnis. s. cū illis: et in gradu eius: et ipse reuoluit cū effectū humano. Et iam patefeci hoc in verbo. 65. et ex ipsius natura est vt occulta deregat: et alleuet difficilia. Ob hoc cū fuerit in medio celi occultatiōnis alicui⁹ rei: apparebit qd est occultū.

Uerbu. 98. in dño anguli anni ascēdētis: et quartaz mēsuꝝ: et signatiōe sup semēta: et fructus: et ꝓeciū eorum.

Dominus anguli ꝓiunctiōnis et ꝓreuentiōnis necnō et quartaz anni: cum fuerit fortis erit eorū esse qd significat. s. si fuerit in angulis vel in succedentibus. Et cum debilis fuerit: erit vile: scilicet in cadentibus. Et similiter euz fuerit velox cursu vel tardus.

Omnes anguli ascendentis anni et quartaruz mensium de stellis erraticis est ille qui plures partes habuerit. s. in illis locis. Quoniam quomodo Ptol. loquitur de domino cōiunctiōnis vel ꝓreuentiōnis: et ego expono de domino qrtarū anni. Tu ergo cōmisce s̄m B et iudica. Et vnicuiqz illorū est significatio super semēta et fructus: et ideo inqt cum ꝓreuerit aliquis eorum in angulo augebitur ꝓeciū omniuz que significabat. Qd si fuerit euz hoc cursu velox perueniet ad perfectionē augmētatiōnis ꝓeciū. Si vō tardus medium erit in suo ꝓeciō.

Uerbum. 99. in iaculis et scintillationibus stellarum.

Alnaezic. i. iacule et habētes comas sūt de secundarijs stellarum et non sunt de illis.

Iaz patefecimus in ꝓremissis qd secundaria syderū sūt res que cōtingunt a stellis in aere et vocāt eas arabes asubuli: et alnaezic: et sūt iacula: eo qd assimilant illis in velocitate motus. Et certū est qd de secundarijs et nō de illis sint.

Uerbum. 100. in mutatione aeris: ventorum: pluuiarū: fluuioꝝ: et esse conditionis gentium.

Alnaezic: significat siccos vapores: cum ergo fuerint in vna parte significabunt ventos accēdētes in eadē parte. Et si diuulse fuerint in oēs partes significabunt diminutiones aquaruz. s. siccitatē et turbatiōē aeris: et exercitus venientes ad illud clima: regrētes regnū illius climatis. Et sunt cōtra id super qd cōnenerint. i. sunt contrarij legi in qua cōueniunt homines illius

climatis. Comas vō habentes: et sunt ille inter quas et solem sunt duodecim signa cū apparuerint habentes multos crines et fuerint ascendētes vel apparētes in angulo ex angulis regni vel regis: mouetur rex eius: aut homo potēs in eo. Et si fuerint in succedenti angulo destruentur thesauri eius et mutabit cōsiliatores suos. Qd si cadētes fuerint ab angulis. s. regni multiplicātur carceres et infirmitates: eritqz mors eorum q̄maxime subitanea. s. s̄m maiorem partē. Et accidet hominibus illius climatis detrimentuz in consilijs. Si vō habuerint comas. s. dudauciaba insurget contra regem ꝓoditor vel hereticus. Cum igitur inueneris habentē vnam comam se mouentem: mouetur semp̄tm̄ ab occidente versus orientem: veniet ꝓoditor de longe ad illud clima. Si vō fuerint immobiles: erit ꝓoditor ex aliqua ciuitate eiusdem climatis.

Iam patefecit Aristoteles in libro de operib⁹ altis qd vapores aridi quoniam perueniūt ad ethereꝝ fiunt sub ethere: et sunt alnaezic. Non ergo admirandū si eaz apparitiō significet desiccationes aquaruz: quoniam cōmemorauit Aristotele. in ꝓredito libro de operibus altis qd substantia venti est vapor siccus: significabit euz fuerint alnaezic in vna parte: fore ventos in illa parte. Cūqz diuulsa fuerint alnaezic: in omni parte significabit diminutiones aquaruz: quia ariditas cum multiplicatur in aere minuuntur aque. Reminisco enim: quoniam in nocte. 290. anni arabum diffuse sunt a sub multe. Occupaueruntqz aerem totum: et extincti sūt homines: durauitqz plus quatuor horis: trāsacto nō modico tempore eiusdem anni: immoderataꝝ sitim passi sunt homines: et peruenit nilus egypty ad. 13. cubitos. Et minuta est ad incōmodum hominuz quantitas 4. cubitoꝝ: creuitqz ꝓeciū annone: et ꝓturbati sunt populi turbatione vebemēti: et terminatus est regnum Ptol. regis egypti. Similiter in anno. 300. arabū: diffuse sunt in omni parte aeris: et minutus est iterum nilus: et via aperta est super egyptum ab occidente. i. a terra arabuz per beaba: et post hunc per claraamē. Acciditqz ipedimētū magnū repugnantibus: insurgētibus cū illis. s. egyptys. Ex habitibus vō comas: ascendit vna habens crines. s. ouanebat: egypty passi sunt multuz. Et fuit in angulo ex angulis ꝓiunctiōis: in qua iceptū est regnū filioꝝ abeq. Obijt ergo abeq anezir. In anno vō. 92. quedā ascendit bñs comas: et durauit. 11. noctibus: mouebaturqz omni nocte motu sensibili. Intrauit igitur filius alchalig post hoc breui tēpore: et ꝓfuit egypto: et eius partib⁹. Acciditqz tūc in egyptuz quicqd dixit Ptol. Hoc est qd malui exponere ex libro. Et credo qd idoneus sit suis rationib⁹: et qd perfecta sit ei⁹ expositiō. Dico tibi et hoc dignum esse vt cōmittas euz illi que doceat: et remoueat eum ab illo cuius intentiō est solūmodo vt eum habeat. Et qui putat eū scire cordetenus si in archa sua positus fuerit: difficile est enim illi laborare vt addiscat eū. Quapropter remouendus est ab hoc libro: et ab hui⁹ simili. Maximus nanqz error foret si tradeatur illi. Et ego deus ꝓecor vt te diligat: quoniam perfecta est hui⁹ libri trāslatiō. 17. die mensis Martij. 12. die mensis gumedī secūdi: anno arabum. 530.

Liber Ptolomei quatuor tractatus: cum Lentiloquio eiusdem et cōmento Daly: feliciter finit.

Lentil. Ptol.

D z

Lentiloquium

C Incipit liber Afoxismozum Lentum Dermetis.

Vrit Dermis. Sol & luna post deum: omni uiuentiu vita sut. Multoz quide natiuitates no habet byleg. Sed ga sol & luna ascns eoz ex dilectione aspiciut: eode libero exite eoz vita diut' elogat. 1.

C Omnes natiuitates diurne confortant per solem: quando idem configuratur beniuolis. Nocturne vo per Lunā quando ipsa aspiciat a beniuolis: si hoc no fuerit: si tamen fuerint boni planete in angulis: sic natiuitas est fortunata. 2.

C Mars cu fuerit dñs ascendens in .10. prebet nato dignitate atqz potētia: qbus cu iniuria & crudelitate yref: & hoc vere infortuniu dicitur potius q̄ fortuna. 3.

C Iuppiter cōfiguratus maliuolis mutat eoz malitiaz in bonū. Venus nō pōt hoc facere nisi adiuuetur a ioue: & iō in augmentando bonū & in p̄hibendo malū iuppiter multo melior venere reputatur. 4.

C Non potest facere astrologus commixtionem stellaruz significationum anteq̄ cognoscat amicitias & inimicitias earum. Amicitia qdem & inimicitia earuz est triplex: vna qdem fm nām: alia fm domos: & 3^a fm aspectus. 5.

C Opponitur venus mercurio. Dic qdem sermones & disciplina: illa vo voluptates & delectationes amplectitur. Similiter & iuppiter marti. Dic quide vult misericordiā & iustitiā: ille vo impietate & crudelitatem. 6.

C Magnozū p̄ncipuz facias significatozem solē vel aliu quem de superioribus. Scribaruz vo & rusticozuz iferior res planetas: & precipue lunam. 7.

C Aspectus non potest diminuerē significationē p̄iunctionis. Cōiunctio vo diminiuit significationē aspectus. Nam coniunctio fortior est aspectu. 8.

C Nō diffinias vel eligas aliquid existēte scorpiōe in ascēdēte: nec cuz anguli sunt obliqui. Aut si mars sit in eis: salus eni eueniet diffinitionis euentus: & precipue qz scorpio falsitatis est signum. 9.

C Fert a. 6. vl. 12. loco mala beniuolus cu ibi fuerit a maliuolus impeditus. 10.

C Rumores dicti luna existente in prima facie scorpionis mendaces sunt & compositi. 11.

C Eueniunt qñqz in qñibus astrologoz iudicia nō vera: vel pp erroze iastrumētoz eoz: vel ppter interrogantis insipientiā: vel qñ sol est circa gradū medy celi: vel qñ figure que rem cōcedunt vel denegāt sunt equales. 12.

C Duz luna erit meridiōalis descendens in scorpione vel piscibus nō incipias fabricare. Lito eniz bulusmodi fabrica diruetur. 13.

C Oportet mercuriū per loca p̄sona: & per cōfigurationes aliarū stellaz in natiuitatib⁹ esse forte ad hoc q̄ natus habeat dignitatē. Mercuri⁹ eni p se planeta debilis est. 14.

C In signis qdē duoz corpoz victoria bona: deuictio at mala: vtraqz siquidez duplicatur. 15.

C Non diffinias aliquid anteq̄ scias intentionē querētis. Multi quidem interrogare nesciūt: nec possunt exprime re quod intendunt. 16.

C Cum interrogatus fueris de patre aspice. 4. de fratre. 3. de filio. 5. de vxore. 7. Si vo interrogatus fueris pro egro nullam aliam q̄ ascendens aspicias. 17.

C Luna cum peruenerit ad beniuolozuz vel ad maliuolozum quadratos: & impedimentum & auxiliuz erit dubius & timidum est ne forte maliuoli quide impediunt: & beniuoli adiuuare nequeant. 18.

C In inceptioe itinerum & redituum nō sit luna in ascēdēte vel in .4. vel in .9. & si non fuerit impedita. In introitu vo ciuitatis nō sit in ascēdēte vel .2. vel .4. Similiter

nec in introitu domus.

C Tribus modis p̄sciunt accētia holuz: vel ex natiuitate propria: vel p̄mogeniti filij: vel ex interrogatione cu affectu & sollicitudine cognita. 19.

C Omnis iceptio facta cu planete retrogrado si luna fuerit coniuncta cito destruitur: & ad peius esse deuenit cum fuerit impedita. 20.

C Regum atqz p̄ncipū esse accipitur a saturno & sole & a planeta existēte in .10. Auxiliatozuz vo regis ab .11. Et auxiliatozuz rusticozuz a loco 2^c. 21.

C Exitus regis aut p̄ncipis ad itinera penitus reprobatur: cum cancer erit in ascendente. 22.

C Gemini & Sagi. obediunt capiti draconis & caude magis q̄ alia signa: & ideo grauioza mala in eis faciunt q̄ in alijs signis. 23.

C In natiuitatibus mulierū cu fuerit ascēdēns aliq̄ de domibus Veneris Marte existēte in eis: vel de domibus martis: venere existēte in eis: erit mulier impudica. Idē erit si in ascendente Capricornum habuerit. 24.

C Sol recipit planetaruz virtutes qñ in ascendente vel in domo medy celi iungitur cuz eisdē: hoc in nocte luna facit similr cu eisdem locis iuncta fuerit cu p̄dictis. 25.

C Iuppiter soluit saturni malitiam: que admodum venus martis. 26.

C Cum fuerit interrogatio pro muliere simpliciter accipe significationē a Venere. Determinate vo a 7^a. Et si p̄ imitico absolute quide a 12^a. Determinate vo a 7^a. 27.

C In exitu cuiuscunqz ad pugnaz sed specialiter reguz sit ascendens aliqua domus superioruz planetaruz vel solis: Et sit tā ipse q̄ dominus eius fortis. Dominus vo .7. debilis & impeditus a malis. 28.

C Luna saturno vel ioui iuncta lumine & numero aucta ad omnia erit bona. Si vo minuta fuerit ad omnia erit mala. Totū hūiū intelligas in venere & marte. 29.

C In mutuis & depositis caueas ne sit sub radys iuppiter vel ipeditus a malis. Quod si sic fuerit: nec ab ipeditioe receptus nulla vel modica restitutio sequet. 30.

C Euntēs ad cōfigurationē maloz beniuole ex quacunqz figura diminiunt aliquid eozuz malitie: & per bonas quidem figuras magis: per malas vo minus. Maliuole vo euntēs ad configurationem bonarum ex quadrato quidem vel opposito diminiunt aliquid bonitatis earum: ex alijs vo aspectibus nihil. 31.

C Saturno quide trāseunte ab vno signo in aliud fiunt in celo diacobontes quod arabes vocant assub: vel quedam alia signa de natura ignis. 32.

C Temperantia aeris ex p̄iunctione iouis & solis p̄tingit: maxime cuz ipsa coniunctio sit in signis aereis. Ex cōiunctione saturni & solis sit frigus. Et ex coniunctione solis & Martis in signo bicorpozeo & in tēpoze veris sit tenebrositas aeris: & infirmitates frequenter contingunt. 33.

C Estiuo tempore cum Sol ingredit terminū Martis sit estus. In byemali siccitas & paucitas pluuiarū aderit. 34.

C Facias in natiuitatibus & questionibus virozuz byleg & alcocoden: & directiones eozum & maxime in questionibus regum & magnatuz. Per ea enim sciuntur accidentia eozum siue bona fuerint siue mala. 35.

C Ascēdēs cu fuerit boni esse: dominus eius mali: sanitate quidem corporis indicat: anxietatem vo & tristitiam animi. Si vo fuerit ecōuerso diffinias ecōuerso. 36.

C Notabis semper configurationem stellarum: nō per signa: sed per radios. 37.

C Utere luna in curandis oculis cuz fuerit aucta lumine & libera a malozum aspectu. 38.

C Si pars fortune fuerit cu malo in q̄rto vl nono vel 12° Remotis beniuolis mortē indicat egrotanti. 39.

C Durabilia 40.

C Durabilia erunt bona vel mala cū fuerit significator stationarius 7 in angulo. Transmutabilia vō de facili cum fuerit idē retrogradus: 7 in cadētibz anguloz. 41.

C Eandem in ipediendo vim habet dñs. z. q̄ dñs. 8. Si milititer dñs. 6. eandē q̄ dñs. 12. 42.

C Marte occidentali in cancro nō aspiciente saturnū nec ionem: nec venerē: nec solem erit sloborbotomator. Eodem vō modo Marte existēte in capricorno erit corruptor hominum 7 sanguinis effusionis amator. 43.

C Errare contingit peritū astrologum quādo de significatore eius cui eligit est ignarus. 44.

C Saturnus p̄ quadratū sup̄ venerē eleuatus facit natos ipudicos: 7 in mulieribz ipatiētes. Si vō venus sup̄ saturnū eleuata fuerit: faciet faciles ad mulieres 7 p̄nos. 45.

C Si fuerit in natitate alicui⁹ mercuri⁹ i ascēte oriētalī 7 velox: tūc nar⁹ sit eloquēs 7 in sciētys liberalibus doctus. Idē erit et si fuerit i sagitta⁹ i pp̄rys termis tali mō. 46.

C Angulorum primus est horoscopus. Secundus mediuz celi. Tertius occidēs: 7 Quartus angulus terre. Reliquorum vō locoz primus est. 11. deinde. 2. post. 5. deinde. 9. post. 3. postqz. 8. Sextus vō 7. 12. sunt pessimi. 47.

C Nisi beniuolus planeta prohibeat q̄dcunqz dat mars reuocat. 48.

C Ad p̄sonas qbus supplicabis adaptabis planetas. 49.

C Horoscopus vel p̄tra dū iuenit in 30. gradu signi: significatio eius est in signo sequēti. Si vō in 29. erit in ipso signo. virtus enim planete in tribz cōsideratur gradibus. s. in quo est: 7 in precedenti ac succedēti. 50.

C Oporet futura p̄siderare a p̄iunctionibus planetaz: p̄sens vō vel preteritū a separationibus eorundē. 51.

C Si iuppiter fuerit in cancro remotus ab ascendēte: nec ipeditus ab aliquo erit quidē natus rationalis 7 in scientia valde peritus. Diliget tamen solitariā vitā: nec habebit laudem de scientia sua. 52.

C Siunt in mundo multa icōmoda quādo erit in vno mēse vtriusqz luminaris eclipsis: 7 p̄cipue in his locis in qb⁹ est significatio eorum specialis. 53.

C Luna tempore icipionis itineris cū fuerit in via cōbusta egrotabit peregrinus in perigrinatōe sua: vel aliquas graues molestias patietur. 54.

C Oporet in erraticarum directionibus: 7 non erraticarū tempus considerare. 55.

C Res paterna transit in filium dñz saturnus fuerit fortis natus: 7 ex dilectione aspererit dominū ascendētis magis ac amplius si fuerit dñs. 4. loci. 56.

C Existētibz beniuolis in signis in quibus nō habent dignitatē transfundetur horum benignitas. 57.

C Si mors fuerit almutaqz in natiuitate: 7 nō fuerit iunct⁹ beniuolis significat q̄ natus incendiū patietur. 58.

C Donat felicitatē immēsam planeta beniuolus cū fuerit in pp̄ria domo receptus. Maliuolus vō abstinēt se a malicia multa dum fuerit taliter receptus. 59.

C Eger erit natus 7 debilis cum Mars super Saturnum fuerit eleuatus. Si vō super Martem saturnus: erit fortis 7 pinguis. 60.

C Si pars cōiugy viri ceciderit in signis obediētibus: mulier autem in iperantibus: mulier quidem imperabit viri: vir autem obediēt mulieri: si autem econuerfo erit distinctas econuerfo. 61.

C Ex dilectione si fuerint domini triplicitatis p̄iunctionalis luminis coniuncti adinuicem: primus secundo: 7 secundus tertio permansibilem prosperitatem 7 tristitiarum liberationem significant. 62.

C Cum Mercurius erit in piscibus in gradibus puteosis facit natos insipientes vel mutos. Iuppiter vō in domibz

Martis 7 in gradibus putei facit foedidos 7 egenos: 7 a personis militantibus lesos. In domibus autem saturni: 7 specialiter in capricorno 7 in gradibus putei facit rigidos 7 omnibus odiosos. 63.

C Recipit naturā martis mercurius in domibz illius existens: 7 si fuerit cōfiguratus eidem cadenti ab angulo erit natus amator venationis: diliget ludere in taxillis. Si vō cadens nō fuerit erit bellicosus 7 miles. 64.

C Exiētibus p̄tis sub radys cū infra. 12. gradus soli p̄tmi fuerint ifortunant: nisi fuerint in eodē gradu cū eo. Lū vō. 12. gradus transferint exiētes oriētales sūt fortes. 65.

C Terribilia mala operatur caput: cū malis auget enī eorum malitiaz. Multa vō bona cuz bonis: per ipsum enī augetur eorum benignitas. Lauda vō sicut in situ: sic 7 significationibus obycitur capiti. 66.

C In loco. 6. natiuitatis sue si aliqz habet mercuriū cōuertetur a fide sua in aliā. Et qui partē felicitatis habuerit impeditam: hic non erit firmus in fide sua. 67.

C Signū primū in significationibus habet dominū quādo per duo signa significatio rei fiet. 68.

C Luna initium omnis rei accipitur: omnis finis vō a domino domus sue. 69.

C Si iuppiter in reuolutione annoz mūdi fuerit in pp̄ria domo vel exaltatione oriētalī in angulo: 7 expedit⁹ a malis penuriā annone significat. 70.

C Timetur in egrotantibus cū luna 7 dominus ascendentis fuerint ab. 8. loci domino impediti. 71.

C Rixam cōtentionem aut litē nullo modo incipias cū luna fuerit mali esse. Nam si tali modo p̄tigerit eris proculdubio superatus. 72.

C Omnis rebellis icipiens rebellare in principio anni obtinebit sine difficultate dominium. 73.

C Luna existente in signis ruminantibus: vel p̄iuncta planete retrogrado non est bonū purgationibus vel. Dec enī vomitum inferunt: vel alias lesiones. 74.

C Orientales planete bona exhibētes vel mala: cito dant: occidentales vō tarde. 75.

C Gradus p̄iunctōis luminariū ē media moza eclipsis. 76.

C In reuolutōe annoz mūdi mltre difficultates erūt 7 p̄lia: cū in exaltatiōibz suis fuerint iuppiter 7 saturn⁹. 77.

C Est suspiciosus atqz sollicit⁹ qñ beniuolus ē cū malio lo: nec valde p̄fidus q̄ mali malitia penit⁹ auertat. 78.

C Duodecim signa ab ascendente dependent: 7 ascendens quidem significat esse corporis: dominus vō eius esse anime. Studeas igitur omni modo: vt non sint ascendens 7 eius dominus impediti. 79.

C In signis fixis planete duz fuerint rem durabilē significānt. In bicorpozeis vō dubiam: in mobilibus conuertibilem vel ad bonum vel ad malum. 80.

C Utere in rebus clandestinis luna sub radys non eunte: sed exeunte. 81.

C Incidere vel induere nouas vestes Luna existēte in signo fixo: 7 specialiter in leone: horribile 7 periculosus est: etiam cuz fuerit in coniunctione vel oppositōne solis: aut a malis impedita. 82.

C Dabet in interrogationibus luna magnam potentiaz nisi fuerit ascendens leo: aut sagittarius vel aquarius. Deinde quidam eorum auferunt significationem ipsius. Et p̄cipue cum fuerint in leone vel aquario. 83.

C Est adhuc Saturnus sub radys: dum infra eundē 7 solē. 15. gradibz existit distātia. Idē intellige 7 de ioue. 84.

C Reprobat in matrimonys penitus luna in cancro s̄lr in virgine: preterqz in matrimonys viduarum. 85.

C Maliuolus cum erit orientalis in domo pp̄ria vel exaltatione melior est retrogrado 7 ipedito beniuolo. 86.

Liber Hermetis

C Erit impedimentū circa illā partē corporis quā signat signū quod fuerit natiuitatis tēpore impeditū. 87.

C Tunc fiunt prosperitates immense quando domini triplicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas sūt in angulis vel succedentibus angulorum in locis propriis et ab aspectu maliuolozum remoti. Et si dominus ascendētis fuerit boni esse: magis et amplius erit bonum. 88.

C Idē faciūt planete p̄ trinū: qđ faciūt per sextilē: min⁹ tñ in bonis vel malis infert sextilis aspect⁹ qđ trinus. 89.

C Saturnus infert mala cū tarditate. Mars vō subito: et ideo Mars reputat Saturno deterior in nocēdo. 90.

C Tunc dicitur magna cōiunctio quando tres superiores planete in vno de signis regis coniunguntur: et tūc regna potentissima faciunt quando aspiciuntur a sole. 91.

C Reuelatur statim verbum occultuz quod queritur: qñ Luna et planeta cui applicat sunt in signis voces habentibus: et in 5. vel 3. vel in oppositionibus eorum. 92.

C Auger in 8. loco maliuolus suaz malitiaz: beniuolus vō ibidem: neqz bona exhibet neqz mala. 93.

C Nunq̄ perficietur bonum vel malum nisi quando planete beniuoli vel maliuoli in natiuitate vel in reuolūtōe lunam aspererint per quadratum. 94.

C Si Mercurius in 6. fuerit impeditus: natus in carcere morietur. Si saturnus in 12. includetur et Venus in 8. precipitium patietur. 95.

C Timendum est in principio egritudinis: cum sol in die ac Luna in nocte fuerint impediti. 96.

C Variantē semp signatiōes stellarū qñ in p̄figurationib⁹ earū adinuicem ipsaz latitudines variant. 97.

C Luna in 4. vel in 7. vel 9. vel 12. indicat causas illā iaz interrogatā fuisse. Idē indicat si separata fuerit a Mercurio. Si vō fuerit ascēdens signū bicozporēū et luna similr in signo bicozporēo iterum ipsa causa queretur. 98.

C In ppria domo vel exaltatiōe: si fuerit maliuolus: et cū tarditate tñ exhibet bonum finem. Si vō idem in ascendente fuerit impeditus q̄uis in domo propria: vel exaltatione infert tamen impedimentum: et malū finem. 99.

C Terminat finis euentū ois inceptionis ois qz dubitabiliū ipsius per hos significatores: videlicet per 4. locū: et dñm eius: et per planetā: si forte fuerit in eodē. Item per luminare cui⁹ erit auctoritas: et dñm eius. Et per planetaz cui luminare ipsuz coniungitur et dominū eius. 100.

C His et alijs que tibi tradidi Clarissime vtere: et cū sobrietate vtendo nunq̄ errabis. Lum dei auxilio. Amen.

C Explicit Liber Astrologorum centum Hermetis.

C Quāuis ego videriz magnā prē baz stellarū aliter se habere in tabulis alphōsi regis q̄s scripte sint in hoc libello tā quo ad latitudines q̄ quo ad loca earum: nolui tñ aliter et ego illas scribere q̄ in exēplarib⁹ p̄corditer inuenerim ne p̄sumptuose mutasse imputarer dicta summi Hermetis cui libellus iste tali inscriptione ascribitur.

C Incipit liber Hermetis capituli ois p̄hoz de iudicijs et significatione stellarū beibeniarū in natiuitatibus.

D Hermes ego dicā vobis de rebus fortune. Un̄ hēbitis letitiaz et magnū pficiū ex eis: et h̄ est d̄ reb⁹ secretis q̄s de⁹ posuit et cōposuit in stellis q̄ dñr beibenie: et d̄dit regimē eis sup nos: ita q̄ cū sint in eodē gradu in ascēte v̄l in 10. v̄l in 7. v̄l cū sole in eodē gradu: v̄l cū luna: et p̄te fuerint ifortunati in natiuitate aut cadētes vel male dispositi: et erit aliq̄ stella ex supra dictis in supradictis locis signat alitudinē natī si de⁹ voluerit. Nā et p̄te sint male dispositi in natiuitate dū mō ipse stelle sint in supradictis qnqz locis

nō nocebit: signat enī q̄ pueniet ad illā dignitatē quā nō credebat alijs: nec in corde alicui⁹ ascēdebat. Et si iueneris eas cū alijs stellis in locis iaz p̄dictis: et maxie si fuerit ille stelle meridiales vel septētriales sic beibenia. Et maxime si fuerint in gradib⁹ lucidis sūt maioris fortitudinis. Ergo dicit Hermes p̄nceps sapiētū q̄ nar⁹ erit dñs et eleuar⁹ et placebit oib⁹ ei⁹ eleuatio p̄sertim si illa stella beibenia in domo fortune v̄l in termino fortune fortis fuerit. Et ego explanabo vobis qđ sonat beibenie et earū iudiciuz et fortitudinē in locis suis insignis: et gradib⁹: et suis cōplexionib⁹ cū stellis si deus voluerit: pp̄ qđ sciendū qđ multe sunt stelle beibenie q̄rū nomina loca et cōplexiones in sequentib⁹ declarabunt.

C Veneris et mercury.

C Respice ergo stellā q̄ dī albaiselb: et est in libra in 6. minuto meridialis: est qz de nā veneris et mercury: et exaltationis p̄: siue magnitudinis p̄. Et aspice illā q̄ dī bzine: et i. vultur cadēs: et est in sagittario. 24. gradu eiusdē meridialis: et est exaltatiōis 2. de nā veneris et martis. Et aspice illā q̄ dī sedulli. i. cauda galline: et est in aq̄rio in 12. gradu eius 2. 15. ml. latitudinis meridionalis: et est exaltatiōnis p̄me de nā veneris et martis. Cū ḡ inueneris vnam de istis tribus beibenys in aliquo de istis qnqz locis. i. gradu. ascēde: vel. 10. natus erit formosus: et noiatus: et diues: et magne sciētie eleuar⁹ p̄bus: verifcator: misericordia plenus: cui placet cantus: habebit multos feruentes: amator sapiētū: pacificus: alacer: velocis et p̄fidi⁹: et mittēs se in oib⁹ bonis negocijs: boni magister: et subtilis in eo: in oī tēpore bene fortunat⁹: verax bō. et qui ex igenio suo facit oia: nec loquit⁹: nec facit aliquid nisi ingenio et scientia: amat qđ bene loquat⁹ de eo: homo grauis in suis acribus: dilecti eloquy: benefactor omnū: amator mulieruz: et hoc quādo saturnus fuerit supra terrā oriētalis et aspererit venerē. Et si inueneris vñā de istis tribus beibenys in ascendente in natiuitate: ille natus acquirat sapientiaz et leges et decreta: nisi fuerit saturn⁹ in ascēde: qz damnabit illud. Et qñ fuerit saturnus cū aliqua ex illis non in ascendente appetet natus epulari: gaudere et potare: et esse cū muliere. Et si est saturnus in ascendente cū sole et venus in quarta domo vel fuerit cum venere saturnus: vel cum aliqua ex istis tribus beibenys in domo decima erit natus infortunatus et p̄trarius supradictis oibus. erit. n. homo frigidus: vel homo nō habēs potestātē coeundi: vel omnes nati ei⁹ erunt femine. Nam ille beibenie vertent ad malū quādo erit cū eis saturnus et venus in angulis: et si aspererint beibenie saturnū a domo 7. et venerē erit nat⁹ sapiēs in p̄hica: et qui poterit scire secreta et intentionē libroz et deus scit. Et si inppit aspererit aliquē bis trib⁹ beibenys addet nat⁹ in sui fortune et sui altitudie et sublimitate ei⁹. Et si iueneris mercuriū cū aliq̄ ex istis beibenys in ascēdente aut in 10. nar⁹ erit p̄pha: et magn⁹ in oculis hoiz: et erit p̄bus et inuētor sciaz: et sciet bñ oēs res: et maxie illa que nascunt in climate babilonēsi: et si natiuitas fuerit in nocte: et qñ videbis mercu^m sic et mars in sexto suo a dextro ascētis fuerit: erit nat⁹ adorator idolorū et famosus p̄ eis: et loquet verba p̄phete: et facit mirabilia: et deus sapientior est in eo.

C Jouis et mercury.

C Sūt alie beibenie que d̄cunt c̄rncecir meridionales in 15. gradu libze. 20. minuto exaltationis scōe de nā iouis et mercury. Et alia beibenia q̄ dī bumerus equi in 29. gradu pisciū latitudis septētrialis exaltatiōis 2. de nā iouis et mercury. Et alia que dī bertbas in 27. gradu. 5. minuto libze exaltationis 2. de nā iouis et mercury. Si ergo inueneris aliquā de istis trib⁹ beibenys in p̄ma vel decima: et maxime illā que dicit c̄rncecir que est in libra. nā illa est fortior alijs duab⁹: et eadē sit triū nā: ille qui nascit cū ea erit magnus

magnus in sui aparétia: fortunat⁹ rex: amator altaris dei: versificator: malefactor: cito in lógingis terris nominabit: amator hoíuz sui regni. Et qñ alie due beibenie erunt in p vel decimo: natus erit amator sciétiæ: et verboꝝ liberalis: sapiens in versib⁹: et famosus in suo seruitio: p̄physicus et rethozicus: amator dei: et gratiarũ susceptarũ retributor: fortunat⁹ in auro et argéto et silib⁹: et erit liberalis in oib⁹ suis actibus et suis negocijs: siue recipiat siue det: et maxime cũ sapiétibus et formosis: et deus est sapiétior in eo.

CJouis et martis.

CSunt alie beibenie et est vna in leone in .6. gradu. 10. minuto meridionalis exaltatióis p̄me de nã martis et iouis: et est alia in scorpióe in gradu. 16. minuto. 20. septétrionalis exaltatióis p̄ de nã martis et iouis. Et est alia in gemis in gradu. 21. minuto. 20. exaltatióis p̄ de nã iouis et martis. Et est alia in geminis in gradu. 6. minuto. 20. meridionalis exaltatióis sc̄de de nã martis et iouis. Et est alia in capcor: no que d̄i vultur volans in gradu. 9. minuto. 30. meridionalis exaltatióis p̄me de nã iouis et martis. Et si inueneris aliquã ex istis gnqz beibenys in ascédente: vel decimo in natiuitate alicui⁹ magister erit militũ. i. dux militie: et erit magn⁹ in suis actib⁹: noiatus in lóginquis terris: accipies terras: et ciuitates et arreos donec fuerit in sua potestate: et ei obedierit: distribuens ea put vult: et oēs obediũt illi: et faciet hoies lucrari: liberalis: laudat⁹ ab oib⁹: fortis i regno: sapiens in suis negocijs: amator hoíuz: et p̄didit in oibus: nõ diligit litigiosos: et succedit ei in oib⁹ bñ que volet: sensat⁹: diues in te pecunie. amat qđ laudat: et amat qđ bene loq̄tur de eo: et mortet bona morte: et erit famosus: et de⁹ est sapiétior in illo.

CJouis et saturni.

CSunt similr alie beibenie: et est in gradu. 20. mi. 50. tauri septétrionalis exaltatióis p̄ de nã iouis et saturni. Alia in gradu. 20. mi. 40. geminoꝝ septétrionalis exaltatióis z^c de nã iouis et saturni. Alia i gradu. 3. mi. 50. tauri meridionalis exaltatióis sc̄de de nã iouis et saturni. Alia in gradu. 20. mi. 40. sagittary septétrionalis exaltatióis secũde de de nã iouis et saturni. Alia in gradu. 28. mi. 40. tauri: et est alchibza meridionalis exaltatióis p̄ de nã iouis et saturni. Si ḡ inueneris aliquã de istis gnqz beibenys in ascédente: vel. 10. in natiuitate alicui⁹ nat⁹ erit diues et multe pecunie: et erit pecunia sua in multis locis: amator getis et letitie et amat qđ bñ loquat de eo. Et si luna aspererit aliquaz ex illis et fuerit luna in ascédente: vel. 10. erit pietate plenus: et ornamento simplex: et fortunat⁹: patiens iniuriaruz: sapiens in oib⁹: amat hoies et amat ab eis. Et dixit Hermes qđ illa q̄ est in sagittario lz habeat oia ista in se tamen natus amat aues et bestias: et erit bon⁹ equitator: et habebit domũ in q̄ beb̄it aglas et aues multas: et deus est sapiétior in illo.

CMartis et solis.

CEst alia beibenia in gradu. 20. cancri meridionalis exaltatióis p̄me d̄ nã martis et solis. Et qñ erit bec in natiuitate alicui⁹: et maxime nocturna in ascédente vel. 10. erit nat⁹ bellicosus: et erit caput et p̄nceps p̄ncipũ ac interfectoz viorũ et i multis erit bellis ac interfectoib⁹: et nõ amat qđ sit sub aliq̄: iracundus erit et bõ magni cordis. Et si natis fuerit diurna erit nat⁹ sine pietate: et erit p̄u⁹ religiosus: et raptor oium q̄ poterit: et distributor: sz male sensatus: erit iratus: verbosus: rethozicus: amic⁹ regũ: moiet pulchra morte: et de⁹ est sapiétior in illo.

CMartis et mercury.

CSunt alie beibenie et est vna in gradu. 20. mi. 40. cancri septétrionalis exaltatióis sc̄de de natura martis et mercury. Alia in gradu. 4. mi. 24. cancri septétrionalis exaltatióis p̄me de nã martis et mercury. Alia in piscib⁹ in gradu. 12. mi. 30. meridionalis exaltatióis z^c de nã martis et mercury. Alia in gemis in gradu. 5. mi. 40. et est manus gemiorũ exaltatióis z^c septétrionalis de nã martis et mercury.

Alia in v̄gine i gradu. 20. mi. 7. exaltatióis tertie meridionalis de nã martis et mercury. Alia in gradu. 4. sagittary de nã p̄dicta. Alia in piscib⁹ in gradu. 5. mi. 50. septétrionalis exaltatióis z^c de nã martis et mercury. Si ergo iueneris aliquã ex istis beibenys i ascédente: vel. 10. in natiuitate alicuius: maxime si fuerit natiuitas nocturna natus erit magister militũ et ponet se in negocio dei: al⁹ morib⁹: sensus mult: sapiens in oib⁹: et amat sapiétia: est famosus in multis terris: amator pecunie: et habebit pecuniã multã: diligit d̄ nãm pueros et puellas. Sed cuius natiuitas erit cũ aliq̄ ex istis de die erit audax in oib⁹ negocijs: pauce pietatis: mēdax: irrosus: nõ diligit aliq̄: d̄ceptor: nõ est n̄tũ subdolos: loquit de eo ois malũ: eccisoz erit: falsus in testimonio: fictoz: nã aliud loquit in ore q̄ h̄z in corde: et deus est sapiétior in illo.

CJouis et veneris.

CSunt alie beibenie de nã iouis et veneris. Et est vna eaz in .9. gradu. 25. mi. aquary latitudinis septétrionalis d̄ nã iouis et veneris ac tertie magnitudinis. Alia est in .4. minuto libze latitudinis septétrionalis de nã iouis et veneris et magnitudinis z^c: cũ ergo inueneris aliquã ex istis in ascédente: vel in .10. in natiuitate alicui⁹ erit nat⁹ formosus: p̄gregator pecunie: et verecundant hoies de eo: amator dei: amat ludos: et est sensatus: clara facie: semp̄ liberalis: pietate plenus: amat mulieres: et habebit de vxorib⁹ multã pecuniã: sublimis erit: verax fortunat⁹: bumide cõplonis et maxie si aspererit eam luna: et deus est sapiétior in illo.

CVeneris et saturni.

CSunt alie beibenie de nã veneris et saturni. Et vna earuz est in .17. gradu. 18. mi. leonis latitudinis meridionalis d̄ nã veneris et saturni: et z^c magnitudinis. In .27. gradu. 18. mi. leonis. est alia latitudinis meridionalis de nã veneris et saturni ac sc̄de magnitudinis. In .3. gradu leonis est alia latitudinis septétrionalis de nã saturni et veneris ac z^c magnitudinis. Si ergo iueneris aliquã ex istis in ascédente: vel in .10. in natiuitate alicui⁹ nat⁹ erit fortunat⁹ et diues: et faciet vltra qđ m̄des sibi: et in oib⁹ qđ desiderauerit faciet: erit turpis facie: verboꝝ humidoꝝ: amator pl̄taz: et arationũ: et seminũ et edificioꝝ: fornicator i reb⁹ mulierũ: et qñ puēiet ad senectutē exaltabit: cõgregabit pecuniã et subhumabit eã: et q̄ret m̄tra fercula: et erit astrologus in secretis sapiētũ nigros habens oculos: dulcis eloquy: et deus erit sapiétior in illo.

CMartis et veneris.

CSunt alie de nã martis et veneris sicut alolebarã que est in .2. gradu. 20. mi. tauri latitudinis septétrionalis de nã martis et veneris ac sc̄de magnitudinis. Alia est in .23. gradu. 8. mi. tauri latitudinis meridionalis de nã martis et veneris ac p̄c magnitudinis. Si p̄ iueneris aliquã ex istis in ascédente vel. 10. in natiuitate alicui⁹ erit nat⁹ fortunat⁹ sup oib⁹ fortunatis: et diues sup oibus diuitib⁹: et hēbit multas ciuitates: villas et castra: opator multaz operuz: et hēbit multos officiales vel scriptozes: et erit famosus in terra: sicut ille stelle in celo. Et queadmodũ dixim⁹ de ex̄ntia stellarũ beibeniaz i ascédente vel. 10. domo: ita itelligēdũ est d̄ ex̄ntia eaz in gradu occ̄ntis: aut in eodē gradu cuz sole vel luna. Debilitant aut̄ iterdũ iste beibenie fortitudine aliaz beibeniarũ: qz qñ iste beibenie que sũt in tauro ascēdũt: descēdũt ille q̄ sũt in scorpióe: et ista duo signa habēt magnam fortitudinē in celo: et adiunabit earũ fortitudinē fortitudo dei. Et sunt beibenie eleuate in oĩ climate et fortitudie. Et si ille q̄ fuerit in tauro fuerint in ascēte: et ille q̄ in scorpióe in .7. erit vxoz ei⁹ diues ex parte viri sui: et si econtra fuerit erit nat⁹ diues ex pte vxoris. Et dixit in natiuitate mulierũ qđ si qua nata fuerit cũ beibenia sicut dixim⁹ in natiuitate viri erit famosa famositate viri: et hoc in terris lógingis formosa et timozosa aly: fortis in ope venereo intantũ qđ detrahit sibiip̄si. Et erit pulchritudo eius sup oēs pulchritudo.

Centiloquium

tudines et erit formosior oib⁹ formosis. Et dixit Hermes
 q^d si inueneris aliquā ex istis beibenys in .9. vel .7. in nati-
 uitate alicuius ipsa ad iter vel ad matrimonium opabit. Et
 ego opatus suz: et nō inueni op⁹ forte: et ideo nō scripsi indi-
 cium in eis: et qñ accepis partē forme in natiuitate alicui⁹ s^z
 beibenias: aspice dñm triplicitatis solis in natiuitatibus
 diurnis: et in nocturnis domini triplicitatis lune: et sic per-
 uenies ad quod queris si deus voluerit.

Explicit hic liber Hermetis philosophi de fortitudine
 stellarum que beibenie dicuntur.

Incipit centiloquium beibem.

Hunc inchoabo librum de consuetudinibus
 in iudicijs stellarum.

Scias q^d qñ planete sūt retrogradi sunt
 vt vir infirmus: stupefactus: sollicitus. 3.

Cadens vō est quasi mortuus cui nō est
 motus. 4.

Combustus vt captiuus: icarceratus: vi-
 tuperatus absq^z posse. 5.

Stans ad retrogradationez vt sanus a quo recedit sani-
 tas: sed remanet parum de ea. 6.

Stans ad directionez vt eger postq^z conualescit et videt
 initium sue sanitatis. 7.

Obsessus vt timens inter duos hostes. i. quando est iter
 duas infortunas. 8.

Quando est inter duas fortunas vt homo comedens: bi-
 bens: securus ab omni malo et timore. 9.

Qñ ifortune aspiciunt planetā a q̄rto: vel et ipse eas: est
 vt hō cui incipit iaz sua mors et vindicta et decoratio. 10.

Quādo planeta est in aspectu sui hostis: est vt vir timēs
 hostem suum. 11.

Qñ est cū hoste suo: est vt vir pugnās cū hoste suo. 12.

Quādo est cuz planeta sibi amico et simili: est vt vir cui
 exhibet hospitalitas et complexus. 13.

Qñ est in domo focy sui: est vt vir cū socio suo. 14.

Qñ est cadēs a domo sua: vel a domo exaltatiōis sue est
 vt vir absens a domo sua: aut ciuitate sua. 15.

Qñ est in domo sua aut domo exaltatiōis sue: est vt vir
 in domo sua: et perficitur iudicium et voluntas sua et com-
 pletur quod vult fieri. 16.

Quando vō est in domo sua: aut domo exaltationis sue
 retrogradus: est vt eger vir in domo sua. 17.

Qñ est cōbustus in domo sua vel domo exaltatiōis ē vt
 vir quē icarcerauit dñs su⁹ in domo sua aut rex suus. 18.

Quando est cadens: est vt vir vexatus timidus. 19.

Planeta fortunatus quādo est retrogradus est qñ ifor-
 tunatus: et planeta fortunatus cadens ab angulis vel ascē-
 dentibus: est vt vir sperans fortunā et nō inuenit. 20.

Planeta fortuna qñ ē retrogradus: et ē cū ifortuna puer-
 tit nā fortune ad ifortunā: et corrobora^z i fortuna pte. 21.

Planeta ifortuna qñ est in domo sua direct⁹: et est cū pla-
 neta fortuna puerit⁹ ab infortuna ad fortunam. 22.

Qñ pta est in postremo signi ē recidēs vel recedēs. 23.

Quando est in primo gradu signi est debilis virtutis in
 iudicijs et questionibus. 24.

Qñ primo autem gradu ad 15^m est accedens: sed a 15^m ad
 25^m est completus. 25.

Si est in postremo signi est recedens: et tunc est vt vir re-
 cedens a domo in qua moratus est. 26.

Planeta agrestis in ascendente in quo habet auctorita-
 tē est singularis in iudicio et dispositione. 27.

Planeta i domo nō sua: ē vt vir in domo aliena pulsans
 iam deprimi iudiciū suū: nec est ei auctoritas. 28.

Quando est cum sole sunt vires eius debiles et suū dimi-
 nuuntur iudicium. 29.

Planeta in postremo signi existēs retrogradus trāsmi-

tit iudicium suum et debilitatur lumen suum et aufer⁹ ab
 eo claritas sua. 30.

Qñ est in domo sua retrogradus et in gradu 7° a sole est
 vt vir in domo sua et sup se est custodia. i. vir potētor eo et
 affectat fugere timorē ei⁹ et vitupationē et supbiā. 31.

Planeta in domo inimici sui est vt vir in domo alteri⁹
 inter quos iam aduenit odium et ira. 32.

Planeta in domo sua direct⁹: liber ab ifirmitate et ifor-
 tunis significat perfectionem questionum: et perscrutatio-
 nis et complementuz et cōsecutionē interroganti. 33.

Qñ luna sepat a planetis significat supra p̄teritū. 34.

Qñ luna p̄tinuat cū planetis signat qd est futurū. 35.

Luna separata a saturno accidunt ligationes et tristities
 et inuentiones mali et casus. 36.

Luna sepata a ioue accidunt gaudiū et letitia: amicitia: cō-
 firmatio dotiū: addimētū in familia: et filys: et seruis: et be-
 reditatib⁹: additio etiā in censu: multiplicatio fortunaz:
 dissolutio infortuny et casus. 37.

Luna sepata a marte accidunt rixē et iritates mali rumo-
 res: dolores: ligamenta: mortes: effusio sanguis: falsa testi-
 monia: filij fornicatiōis et meretricū: remorū et elotypie: vt
 in lectonibus cōcessio p̄hibiti: coitus masculini: p̄positus
 mulieri: potatio vini passarū et vini ex quibet ineb:abilis
 vulnera: abscissio natoz: dispositio syrupoz qui faciūt de-
 scēdere filios a matrice ad vuluā et planitiē terre. 38.

Luna separata a sole accidunt egritudines sollicitudo ti-
 mor: mors: icarceratio: inuētiō mali: et decoratio: dolores:
 casus: egritudo: ligatio: capriuitas: exercitus po-
 pulus: res terribiles. 39.

Luna separata a venere accidunt fornicationes: iocū: ri-
 sus gestellationes cantus: vestimenta serica: colorationes:
 varietates. 40.

Luna separata a mercurio accidunt fm quātitate appli-
 catiōis mercury cū fortuna vel infortuna. 41.

Luna applicata cū aliqua planetaz significat de futuro
 fm applicatiōē lune cum planetis. 42.

Luna mane fortunata laudabil⁹ q̄sserit i illa die d nego-
 cio aut natitate illi gratū erit fortunatū i oi iterrogato. 43.

Luna mane infortunata aut corrupta questū in illa die
 non est gratum in questione: et quilibet natus non durat: si
 durat debilis est in vita sua. 44.

Luna iuncta saturno dies illa mala i oi ope et qōne. 45.

Luna iuncta ioui dies illa bona in oi ope et qōne. 46.

Luna iuncta marti dies ingrata in oi opere. 47.

Luna iuncta soli dies illa vitupanda in oi opere: nisi i eis q̄
 vult aliq^z abscondi figs egrotauerit moriet⁹ illa cā. 48.

Luna iuncta veneri dies illa grata in oi opere: p̄cipue cuz
 fuerit qd de nuptys et reueriōe mulieris dissolute. 49.

Luna iuncta cuz mercurio dies illa bona in oi opere: p̄ci-
 pue pacisci dotes: obuiare scriptozib⁹: et dispēsatozibus: bo-
 nū est emere: vendere: computare. 50.

Quādo luna opponit saturno dies vituperāda in omni
 opere: nō est aptū pponere in ea nec lucrosuz. 51.

Qñ ioui dies laudabilis i oi opere: p̄cipue in regrēdo veri-
 tate: pacisci dotes: q̄rere d pactis imitari res: senū cōputa-
 re dispēsatozib⁹ res: eundo ppe vel longe bonū. 52.

Qñ opponit marti dies illa nihil in omni ope. 53.

Qñ soli dies illa nihil in nullo opere bonum. 54.

Qñ veneri dies laudabilis in omni opere p̄cipue in coi-
 tu et rebus mulierū querēdo amicitias et societates eaz: re-
 uerū mulierē sepatā bonū: aptū et est iter agere. 55.

Quādo mercurio dies media in omni opere. 56.

Luna in 4° aspectu a saturno dies illa laudabilis in oi
 opere: p̄cipue obuiare regib⁹ p̄cipib⁹ regni: et nobilib⁹ nō ē
 bonū iter i ea: exitus illaudabilis: eger moriet⁹ in ea. 57.

Luna in 4° iouis dies laudabilis: maxie i determinādo
 veritate

veritate ⁊ q̄rere piugius ⁊ accessus ad nobiles: ⁊ his q̄ p̄sūt regno fundare edificia: gratū est exire die illa de quolibet facto: in illa die letabitur factor. 58.

Luna in .4. martis illaudabilis in omni opere: maxime obuiare regi querere negociū: in illa non est bonū nubere: eger moriet̄ aut exibat de eo sanguis aut plaga. 59.

Luna in .4. sol dies vitupanda in oī scō: maxie obuiare regi ⁊ nobilib⁹ ⁊ q̄rē qd̄ ē ap̄d eos de negocijs ⁊ causis. 60.

Luna in .4. veneris dies laudabilis in oī ope: p̄cipue se gregare se cū muliere: iduere nouas vestes: exercē res nobilitat̄: ludī: p̄uiuy: piugy: coitus: emptio bestiarū: seruoy: itrare balnea: oznare: exire ad querēdū quietē. 61.

Luna in .4. mercury dies bona p̄ponēdo vedere emere misceri regibus: cōputatio maioris domus: ⁊ libroy lege re libros ⁊ scientias. 62.

Luna in sextili aspectu saturni dies bōa ⁊ obuiare senibus ⁊ villicis: ispicē in causis suis: ⁊ negocijs: ⁊ reb⁹ suis: ⁊ icedere in decuratione suay rez: p̄cordare oī negotio de terminādo: ⁊ auditū viri: ⁊ certe amicitie: ⁊ misceri magnis v̄tris: associari suis ⁊ filijs als ⁊ filiaris. 63.

Luna in sextili iouis dies bona p̄cordare i illa obuiatio ne alcaldeis: iudiciū iustoy q̄rē numerū ⁊ oē op̄ bonū: nubere: iter agē: misceri nobilib⁹ ⁊ altis viris: firmare res grā des: ⁊ strigare regnū: p̄sentari p̄uiuy ⁊ nuptys. 64.

Luna i sextili martis dies bōa: meli⁹ qd̄ ē in ea ē obuiare ducib⁹ ⁊ puifozibus armoy: exercit⁹ distribuere arma puidē de bellis: bonū ē v̄tosare accipe p̄iri equos. 65.

Luna i sextili solis dies bōa: p̄cipue obuiare senib⁹ villicis puifozib⁹ ciuitatis: obuiare regib⁹: p̄ncipib⁹ regis nobilib⁹: q̄rere negocia: cogere regnū: icedē in negocia sua. 66.

Luna i sextili veneris dies bona in oī ope: p̄cipue in miscendo mulieribus ⁊ ipuberibus siue castratis maioribus dominabus: querere amicitia quālibet p̄uiuy p̄paratio nem spectantium: induere nouas vestes. 67.

Luna i 6° mercury dies bōa: iocis ⁊ pactis dotū cōputatio: obuiatio villicoy puifozib⁹ i oī ope ⁊ mercari. 68.

Luna in trino aspectu saturni dies bona in oī ope maxime obuiare senib⁹ dñis regni ⁊ regi laudabile: in ea colere terras ⁊ fundare edificia ⁊ ispicē in rebus antiqs. 69.

Luna in trino iouis dies bona in oī ope maxime q̄redo veritate ⁊ determinādo oē opus bonū ⁊ amorē dei: est bonū obuiare regibus alcaldibus ⁊ nobilibus. 70.

Luna in 3° martis dies bona in rixis: venatioe: obuiare regib⁹: bonū emē bestias: disponē de bellis: mittē nūtos: p̄sentationes in bello: electio aciei ⁊ manipulay. 71.

Luna in trino solis dies bona in oī ope melius est in ea obuiare senibus regi opus terre puidere cuilibet operi: bonū obuiare p̄ncipibus nobilibus: ligare vexilla: cogere regnum omne factum bonum. 72.

Luna in trino veneris dies bona in oī ope melius in ea est q̄ones de ligatione cōnyby: ⁊ induere nouas vestes est apta: p̄parare ire ad tendas ⁊ causas: amoy sp̄salia emere bestias ancillas: obuiare senioribus: inspicere in conuiuy ⁊ nuptys: operari imagines ⁊ causas amoy. 73.

Luna in trino mercury dies bona ligare obuiare villicis ⁊ scribis puidere de oibus factis. 74.

Saturnus in ascēdente infortunat questionē apud quem rentem si fuerit retrogradus apud questionem: ⁊ tardat: ⁊ aggrauat: desolat ⁊ frangit. 75.

Saturnus in .10. terre q̄rentē: sollicitat negocia fiunt cū fortuna: ⁊ accidit in questione corruptio. 76.

Saturnus in septima corrupit questionē ⁊ facit p̄tingere apud questionē corruptionē negocij: ⁊ mutat negocius ab infortuna ad infortunam. 77.

Saturnus in 4^a facit p̄tingere in q̄one fortunā in p̄ncipio rei: ⁊ trahit infortunatum ad corruptionē. 78.

Jupiter dissoluit qd̄ saturnus ligat. 79.

Similiter venus quod ligat mars. 80.

Quā luna sepat a fortuna soluit qd̄ ligat mercurius. 81.

Planete superiores q̄n opponunt soli: ipediūt ⁊ corrum punt negocia: ⁊ impediunt questiones. 82.

Saturnus in .4. a sole significat p̄cessum negocij: tamen terminat ad infortunam ⁊ corruptionem. 83.

Saturnus in .4. iouis aut opposito suo aufert malus ⁊ dissoluit oppressionem siue impressionē suam. 84.

Saturnus in .4. ⁊ opposito ⁊ iunctione martis p̄hibz letitia ⁊ p̄cipitat negociū ⁊ corrupit ⁊ ipedit q̄onē. 85.

Saturnus in .4. veneris: aut iunctione: aut oppōne cōplet oēm questionem in illicito ⁊ in obedientia: ⁊ si fuerit p̄m diuersitate obedientie dico dicimus reuertetur aufert pudorem ⁊ corrupet. 86.

Saturnus in .4. mercury: aut oppositione aut iunctione ne corrupit questionem: ⁊ desolat negocia: ⁊ facit superfluere superfluitatem. 87.

Jupiter in .4. saturni: aut oppōne: aut iunctione vetat eius corruptionē: ⁊ vertit ab ifortuna ad fortunam. 88.

Jupiter in .4. martis: aut iunctione aut opposito p̄hibz eius ḡnationē ⁊ corruptionē ⁊ ipressionē. 89.

Jupiter in .4. veneris aut iunctione aut oppōne significat supra cōplemētū q̄onis: ⁊ finē gratū cū illo. 90.

Jupiter cū mercurio in 4^a: aut iunctione aut oppōne signat sup̄ p̄fectionē q̄onū: ⁊ determinationes negocioy ⁊ p̄fectionē suā ⁊ additionē fortune ⁊ res bonas. 91.

Quā planeta ifortuna fuerit i ascēdēte ⁊ i 2ª domo sit fortuna q̄rēs trāsmutabit ab ifortuna ad fortunā. 92.

Quā p̄lta fortuna fuerit i ascēdēte: ⁊ i domo 2^a p̄lta ifortuna: mutabit qd̄ de fortuna ad ifortunā. 93.

Quā planeta fortis fuerit in ascēdēte ⁊ in vno angulorū planeta mutabit questio de fortuna ad ifortunū. 94.

Quando dñs ascendens fuerit in via combusta corrupetur negocium ⁊ rogatum. 95.

Quā fuerit ifortuna in .10. aut .4. ab ascēdēte tremebunt corda ⁊ accidet ifortuna ⁊ puabit q̄stio ⁊ recidet. 96.

Quando planeta infortuna fuerit in ascēdēte: ⁊ in secūda domo sit fortuna complebit questio ⁊ minuet negociū cum letitia ⁊ lucro famoso. 97.

Quā planeta ifortuna fuerit in ascēdēte: ⁊ in 2ª domo sit in fortuna recedet q̄stio ⁊ p̄cedet ad ifortunam. 98.

Quā ascēdēs minuit in ascēssionib⁹: ⁊ dñs suus est in loco descēdēte in .6. aut .12. q̄rēs sperabit res quas nō p̄sequet: ⁊ q̄n erit fortuna in .3. ab ascēdēte ⁊ infortuna in ascēdēte: q̄rēs erit parue applicationis ad negocium. 99.

Planeta quū euenerit perdēs de tpe ascēssionis querens p̄sequet infortunā in fine negocij sui post determinationē eius ⁊ adeptionem. 100.

Quā planeta ifortuna erit in angulis receptus dabit ⁊ applicabit q̄rētis negocium: tñ accipiet ab eo qd̄ dedit sibi: scientia receptionis est q̄n fuerit planeta in domo sui: aut domo exaltationis sue saluus ab infortuna.

ExPLICIT centiloquium Bethem.

Sequit̄ de horis planetarum: ⁊ p̄mo de hora saturni.

Sam fuerit hora saturni bonum est emere res grauis nāe: vt ferrū: stānū: plūbū: ⁊ oia metalla: ⁊ lapidē: ⁊ pānos nigros: ⁊ icipe ortos fodere: ⁊ aliquos fraudes excogitare ⁊ inimicos: ⁊ nō est bonū sanguinē minuerē: nec medicinā accipere: nec potestati loqui: nec plato monacho hypocrite: nec piscatori: nec venatori: nec alicui amico loqui: nec aliq̄d muz p̄struere vel edificare: nullū qd̄ hoies iciperet est bonū: neqz aliquā societate facere: nec vxorē accipere: qz nunq̄ erūt p̄cordes: nec pānos icidere: nec nouos

De horis planetarum

Induere est bonum.

De hora iouis.

Hora iouis bonum est emere et cabiare argenti: et oia negotia tractare que pertinent ad argentum: et panos auri coloris mercari: et pontes et domos oronis causa: et iter causa domini bonum est incipere causa etiam negotiationis: navigationis iter incipere bonum est: et medicina accipere et sanguinem minuere bonum est: et loqui de concordia et pace et amicitia et potestate: et emere equos castanei coloris: et arma de auro bonum est: et telam ordiri: et agrum arare et seminare: puteum etiam fodere: murum construere et edificare. quid plura referas: oia bona opera bonum est incipere hora iouis.

De hora maris.

Hora maris bonum est emere arma: et equos ferrados et oes equos aptos in bello: galeas armare: iter causa belli incipere siue per terram siue per mare: et oes panos rubei coloris emere: medicina vero accipere: et sanguinem minuere: iter incipere per aliquam negotiationem non est bonum: preterea bonum est oia opera que ad ignem pertinent sicut fabriorum cocorum fornariorum fornariorum: et quemadmodum diximus de hora saturni non est bonum incipere societatem: nec vxorem firmare vel ducere.

De hora solis.

Hora solis bonum est emere aurum et oes res aurei coloris et equos aureos: et optimum est in ea hora log regis: et oibus potentibus: et bonum est preterea iter incipere causa belli et incipere bellum: et bonum est negociari panos crocei coloris: medicina vero accipere: sanguinem minuere: aut iter incipere negotiationis causa: siue vxorem ducere: vel societatem producere: vel facere vel tractare non est bonum neque malum.

De hora veneris.

Hora veneris bonum est emere feminas margaritas et oia ornamenta mulieris: et annulos aureos: et oes res muliebres inuadere: disponere et vxorem ducere perfectissimum est: emere quoque equos albos et vestimenta alba: et medicina accipere et sanguinem minuere: loqui reginis et nobilibus mulieribus bonum est.

De hora mercurij.

Hora mercurij bonum est emere oes res pictas: scriptas: furnum: milium: panicum: et oes vestes varij coloris que pertinent ad vsus hominum spes oes: bonum est emere bobace: setas siue stricum: et oia opera que sunt de serico: et incipere placitum facere: vxorem que ducere ac societate facere: medicina etiam accipere: sanguinem minuere optimum est: iter que causa negotiationis facere: equos que baleas: nos emere: et arma duorum colorum crocei et aurei: et vestimenta viridis coloris emere: telam ordiri bonum est.

De hora lune.

Hora lune bonum est emere mel: oleum: ficus: castaneas: nucis: amigdalas: lanam: linum: canapum: ordeum: carnes porcorum et oium animalium preterquam ouium: bonum est etiam emere aues ad mercurium pertinentes: et oes bestias que pertinent ad macellum: iurare: deceptiones: traditiones: fraudes: et ingenia facere bonum est: opera quoque quorum vis stabilitate non est bonum incipere: quorum vero vis celeritate bonum est incipere.

De ortu triplicitatum: et per de ortu prime triplicitatis.

Si fuerit in ortu aries leo vel sagittarius: quia ista signa sunt ignea: bonum est sub eorum ortu incipere: ea que pertinent ad ignem sicut foris facere incipere aurum: argentum: plumbum: stannum: aurum calcem colorare: et fabricalia: et ois opus cuius vis celeritate: nauigare: cursus equorum facere: nuntium mittere: vela erigere: puteum fodere: thesauros inuenire: et multa que numerari non possunt.

De ortu secunde triplicitatis.

Si fuerit in ortu taurus virgo vel capricornus: que sunt signa terrea: bonum est sub eodem ortu oia opera facere que pertinent ad terram: vt est terram arare: emere terras et domos: terram mensurare et diuidere vestimenta: et emere ligna: ex quibus vis facere naues et omnia edificia et oia opera facere: cuius vis habere stabilitate perseverantiam et durabilitatem.

De ortu tertie triplicitatis.

Si vero ascenderit gemini libra vel aquarius: que sunt signa aerea sub eorum ascensu bonum est facere que pertinent ad aerem: vt arbores in nauis ponere et in ipsam erigere: et

Propositiones

antenas et vela preparare et extendere: et omnia opera que pertinent ad nauem: cursum equorum et galearum: et iter bonum est incipere.

De ortu quartae triplicitatis.

Si vero ascenderit fuerit cancer scorpio vel piscis: que sunt aquatica signa: sub eorum ortu bonum est facere oia que pertinent ad aquam: vt riberia mittere in aquam: et ois generum piscationis exercere: balneare et balnea construere: et clausa ad molendinum facere: et aqua cursus dirigere: et multa que enumerari non possunt.

De hora saturni et signo eius ascendente.

Hec tantum diligenter attendendum quod si fuerit hora saturni: et signum saturni ascendant mirabile est facere oia que dicuntur de horis saturni: et idem intellige de oibus alijs horis et signis: et si potes concordas horas cum signis que optime est: et quod diximus de saturno sic intellige de oibus alijs planetis.

Explicit de horis planetarum Berhem.

Almanzor's iudicia seu propositiones. Incipiunt capitula stellarum oblata Regi magno Saracenorum ab Almanzore astrologo: et a Platone Tyburtino translata.

Forisinoz copediolum

Mi rex petisti vt tuis satisfacias votis: laborem nequaquam subire recusavi. Scripsi equo animo accipias queso.

Signorum disponus: vt dicam ab ariete finitium: vnum. s. e. diurnum: alterum vero nocturnum.

vnum masculinum: alterum femininum. vnum leue: alterum graue. 1. Cuiusque planetarum septem exaltatio in illo loco esse dicitur: in quo subalter pariter ab alio dicitur. Veluti solis in ariete: que saturni casus est. Sol enim habet claritatem: saturnus tenebrositatem: et vt iouis in cancro in quo mars cadit. Quorum alter cupit iustitiam: alter vero signat iniustitiam: et sic mercury in virgine: que casus est veneris. Alter namque signat sciam et phiam. Altera vero causat alacritates: et quicquid est saporis est corpori. 2.

Signario primi circuli o. Rex magne super vnum solum est: sicut signum ignee partis signat super ignem. Terree vero super terram. Aeree super aerem: et aquatice super aquas. 3.

Aries leo et sagittarius est triplicitas calida et sicca: amara ignea: diurna masculina: et significat choleram rubeam. 4.

Taurus virgo et capricornus: triplicitas terrea: frigida sicca. Nocturna feminina et significat choleram nigram. 5.

Gemini libra et aquarius: triplicitas est aerea: calida: humidum: sanguinea: dulcis: diurna. 6.

Cancer scorpio et pisces: aquatica triplicitas est: frigida: humidum: flegmatica: insipida: nocturna. 7.

Fortune large sunt et fideles. Infortune vero sunt auare et infideles. 8.

Fortune nihil cum labore dabunt alicui. Infortune vero quicquid dabunt abbreviabunt et auferent. 9.

Quia due coniungunt infortune sit ex eis fortuna perfecta: sicut ex duarum fortunarum coniunctione: et hinc dicta Ptolomei. 10.

Diurni aspectuum planetarum melior est trinus et sextilis. Deterior vero quartus et oppositus. 11.

Non pdest aspectus trinus et sextilis infortunarum: sicut nec obest quartus et oppositus fortunarum. 12.

Ex multis vite signationibus in hyleg significat multa et longa vita: et purus intellectus maximusque vigor. 13.

Cuiusque fuerit mercurius in radice natiuitatis in domo martis erit male suspitiosus et festinus in suis negocijs. 14.

Cuiusque fuerit mercurius in natiuitatis radice in domo saturni: erit magni intellectus: longaque cogitationis: sapientis et philosophus. 15.

Nunquam erit pauper et inops: cuius natiuitatis dominus fuerit Juppiter. 16.

Cuiusque fuerint in ascendente infortune turpem notam in facie patietur. 17.

C Nō potuerūt ei⁹ oculi euadē ab ipedimēto grani: cuius in natiuitate ambo luminaria fuerint impedita. 15.
E Nō amittet sensus in cui⁹ natiuitate luna iuerit ad mercurium. 16.
C Lū fortunē p̄ fuerit natiuitati: erit nat⁹ larg⁹ diligēdus. Si at ifortune p̄ fuerit: auarus erit et aborredus. 17.
C Lū saturnus in natiuitate p̄ fuerit erit sordidus: et cui mars feridus. 18.
C In cuiuscūq; natiuitate fuerint ifortune: in domo octaua: mala morte morietur. Si vō fortune ibidez fuerint in lecto suo nigraturus est. 19.
C Nō p̄gregauit pecuniā: nec thesaurificabit: nisi ille cuius ascēdētis dñs: et dñs 4⁹ fuerit idē planeta. Sicut nō lucra bīf pecunias nec diuitias: nec viuet splēdidem: nisi cui⁹ dñs ascēdētis et dñs decime fuerint idem. 20.
C Nō poterit iter duos eē dilectio: nisi fuerit i radice natiuitatis luminaria cōmutata: id est vt sit vnū in loco alterius in natiuitate socy sui. Odiosi vō sunt adinuicem: qui in oppositis horū nascunt: et in oppositis signis v̄l quadratis vel dominis signoz existētibz in hunc modum: aut luminariibus se cōspicientibus illo modo. 21.
C Dñs quinti circuli. s. venus significat madefactiones et pluuias: sicut dñs sexti. s. Mercuri⁹ itinera et mutationes ac peregrinationes significat. 22.
C Qui accesserit ad regē luna in aquario: nec recipiet nec aliquo modo de eo curabit rex. Si autē ad eum accesserit ipsa in piscibus auertet faciem suā ab ipso. 23.
C Nō erit bona sanguinis minutio: luna in geminis: sic nec erit pueniēs vti ventosis: luna in thaurō. 24.
C Meliora signa in accipiēdis laxatiuis et purgatoriz sūt aquatica: sed eoz melius est scorpius. Deterius vō cancer existimatur. 25.
C Meli⁹ signū in societati⁹ ē leo. Deteri⁹ vō aries. 26.
C Stelle fixe dāt dona grādia: et ex paup̄tate subleuāt ad sublimitatē quā nō faciūt planete. 27.
C Perfectus medicus erit cui mars et venus fuerit in sexta. Bonus vō cantor ille cui mercurius retrogradus cum venere in eodem signo. 28.
C Dominus quinti circuli. s. venus cū fuerit in primo gradu cancri faciet pluuias. 29.
C Lū planete p̄derosi fuerint occidentales a sole dabunt probitatem circa finem vite: et econuerso. 30.
C Qui emerit aliqd luna a capite cancri vsq; in finē sagittarij: emet care: v̄detq; viliter. Econuerso autē cū fuerit a p̄ncipio capricorni vsq; in finē geminoz. 31.
C Non est bona circuncissio luna in scorpione: sicut nec bonus vomitus in leone. 32.
C Illius signi nām in quo venus fuerit: nato attribuet. Lū enī fuerit in leone: dabit amorē. In tauro cantus: et in scorpione coitus. Ratio est: qz leo habet cor: taurus guttur et collum: scorpius vererum. 33.
C Quicūq; fuerit mercurius in duodecima erit sapiens: magnusq; philofophus. 34.
C Lū in radice natiuitatis impeditur luna: ceciderintq; oēs domini triplicitatum. s. hyleg: maxime vō primus dominus triplicitatis ascēdētis: fueritq; i aliquo anguloz in fortuna: indicat nato vite paucitatē. 35.
C Dominus quinti circuli. s. Venus: dissoluit quod ligat dominus tertij: et est mars. 36.
C Dñs at scōi. s. Iuppiter: dissoluit q̄ ligat dñs p̄mi. s. saturnus: et hec significatio est super res magnas. 36.
C Lū ceciderit oēs dñi triplicitatū: fueritq; i aliq̄ anguloz vna stellaz fixaz exaltationis p̄⁹ vel z⁹: q̄ sit ex nā dñoz triplicitatū pficiet ei nutritio et transibit eam. 37.
C Ad cadit sup lunā ex malitia martis et ipsa aucta lumine equale est ei quod cadit super eam ex malitia saturni.

ipsa lumine diminuta. Hoc autē caplm res grādes significat: nec scietur esse hereticoz: nisi ex domino circuli scōi. Et dñs quarti circuli significat super reges. 38.
C In electionibus regum cōmendantur signa planetarū altiozum: sicut in electionibus impotentū signa inferiorū planetarū cōmendantur. 39.
C Illa q̄ fortunū altius idicāt: sūt iuppiter: pars fortune: pars donationis: domus quoq; scōa: et q̄ in ea fuerit eiusq; dñs: dñs etiā triplicitatis luminaris: cuius fuerit auctoritas: necnō dñs decime: et qui in ipsa fuerit. 40.
C Lū significator erit iter ascēdēs et decimā erūt dies et bore. Lū iter decimā et septimā erūt septimane et mēses. Inter at septimā et q̄rtā: cum fuerit erūt anni. 41.
C Dñs p̄mi circuli. s. saturn⁹ cū fuerit in signis fixis faciet mortalitatē et caristiā: s̄ aut sapiētes expti sunt. 42.
C Lū volueris alicui eligere et non poteris differre: si luna fuerit ipedita pone ipediētē dñm ascēdētis. 43.
C Melior ictisal est in longitudine et latitudine. Fortune corroborāt nām boni: et vilificāt naturam mali. Infortune autem agunt contrarium. 44.
C Lū iuscūq; planetaz nā superior fuerit: nō cessabit eius actus: vsquequo sit ibidē eius dñum. 45.
C Lū nequueris electionē differre ponas ascēdēs: et eius dñm saluos: necnon noia fortunaz ponas in angulo: et qd melius est in decimo. 46.
C Non nocet mars in peregrinationibus aquaz: sicut nec saturnus in peregrinationibus terraz. 47.
C In itineribus signa fixa vituperantur: mobilia vō cōmendantur. 47.
C Lū aspererit ifortuna signatoz fueritq; retrograda: et cadēs: necnō in loco in q̄ fuerit pegrina. s. in nulla dignitatū suaz: et in signo dñio sue nāe ifert significatozī malū: qd nullus curare poterit nisi solus deus. 48.
C Lū mars appropiquauerit terre pacificabit cū ioue: saturnus qz sic pacificabit cū venere: et luna cū terre appropinquauerit: et ascēssio duaz p̄tū in pte vna. 49.
C Luna soli p̄cordat cū fuerit aucta lumine et numero: ois quoq; stella luminosa ei p̄cordat. 50.
C An mars debilitat: venus p̄fortat: sicut iuppiter saturno debili: minuit malitia ifortunaz: cū in aliqua dignitatū suaz fuerit et ecōuerso. 51.
C Lū recipiet ifortuna fortunā nō ipedet eā: maxie at cū nō aspererit eā ex 4⁹ v̄l opp⁹ nec fuerit i eodē signo. maximū ē p̄taz ipeditū cū fuerit in locis pegrinis. 52.
C Dis planeta cū in eodē p̄cto soli p̄iunctus fuerit ibi festināter: cū ad eū accesserit ibi p̄detētū. 53.
C Fortius testimoniū est Ictisal lune ad planetā qui fuerit in medio celi in ascendente. 54.
C Lacer significator est sup aquas ml̄tū mobiles: scorpius vō sup aquas currentes riuoz: pisces quoq; sup immobiles scilicet vt lacunas et puteos. 55.
C Dis res q̄ festināter fit: et festināter destruit: et que reitērat est in significatione martis. 56.
C Omne qd festināter fit et subito destruit: p̄manetq; diu destructū: est de nā saturni et martis. 57.
C Quicūq; fuerit ex stirpe regali: si in eius radice natiuitatis fuerint duo soles erit regibus cōtrarius: separabiturq; ab eis in operibus suis. 58.
C Quicūq; fuerit luna hora natiuitatis in tauro in minuto ascēssionis: et sol in leone in ascēdēte in minuto ascēssionis: ad magnā exaltationem perueniet. 59.
C Ea q̄ accidūt i h̄ seculo sciunt et inestigāt ex magna fortitudine supiozis signatozis: et ex sua eleuacōe: et si ea nō fuerit exgrit a p̄ta ad quē iuerit oēs alij planete. 60.
C Signū significauerit aliquis planetaz in natiuitatis radice: cū diuisio et dñs ad eū p̄uenit: apparebit eius signū.

Propositiones

- ficatio seu bona: seu mala fuerit. 61.
- C**ū dñs. 10. retrogradabit ab Jctifal dñi ascēdēt; nō recipiet natus a dño suo: cū dñs ascēdētis & luna fuerint in ascēdēte: & due fortune sūt aspexerit sese adiuicē erit natus mltū fortis & potēs: nullusq; p̄teribit ei⁹ mādātū. 62.
- C**ā ḡdu ascēdētis sc̄iūt accētia corpis: a ḡdu ptis fortune eē sube. A ḡdu vō lune eē corpis & aie dep̄dēt. A solis at̄ ḡdu valitūdes ei⁹: s; a gradu medij celi magisteria & opa dignoscunt: vnicuiq; gradu da annum. 63.
- C** fortunabit eritq; boni esse: necnō potēs ille cui⁹ annus reuolutionis similis fuerit radici: & cuius circulus in eadē sititudine fuerit in qua erit ipso anno radici. 64.
- C** diurnus esse nati accipitur ex directione: aliter ex motu dñi: aliter de die in diē esse: nati accipitur ex motu dñi signi protectionis anni in terminis expositis dñi signi alyntib; anni ad terminos expositos. 65.
- C**ū saturn⁹ ascēderit i altiori pte sui circuli. i. in sua auge p̄iugeritq; luna soli i extremo mēsis: & ipsa iuerit ad euz: signabit aug⁹ rei q̄ fuerit ex nā signi in q̄ ipse fuerit. 66.
- C**ū fuerit planeta in ipso minuto gradus oriētis: p̄iungeturq; ei luna in eodē loco apparebit actus nature illi⁹ plane ne te seu bonus: seu malus fuerit. 67.
- C**ū aliqs p̄ta dñabit alicui āno: ex ānis mūdi: i ipso gradu sue exaltatiōis appebit eius signatio: & eleuabit rex in regione illa & in climate in quo ab ipso signabit. 68.
- C** impedimētū mercurij a saturno d; ipedire linguā nati deterius aut si corporaliter p̄iungatur. 69.
- C** quātus erit timor super istū mū cum fuerint luminaria hora interrogationis sub terra. 70.
- C**ū fuerit vtrūq; luminariū i eodē ḡdu sue exaltatiōis i suo dño libe; ab ifortunus erit nat⁹ toti⁹ mūdi rex: & semē ei⁹ hereditabit terras ei⁹ obtinebitq; mltō tpe. 71.
- C**ū fuerit ascēdēs alicuius natiuitatis medius celi mūdi fueritq; signus mobile aries. s. vel cācer: & ille gradus qui fuerit sup̄ linea medij celi fuerit idē gradus in quo ē exaltatio solis vel iouis expandetur nomen eius p̄ vniuersam terram: & diuulgabit eius fama. 72.
- C** nec sūt illa q̄ sūt aptāda vt ex eis aptari pōt. s. ascēdēs: pars fortune luminaria: sig⁹ p̄iūctionis eozūq; dñi: signū dñi hore: necnō & locus rei q̄ sit eiu⁹q; dñs. 73.
- C** ex dño exaltatiōis & diuisore: necnō dño alioz; diuisoz; radioz; & ex dño āni: ex mutatiōe q̄z p̄tax in locis & eoz; aspectib; sc̄iūt accētia mūdi i reuolutionib; annoz;. 74.
- C**ū dominus. 10. domus fuerit in. 8. timebitur ne mater nati ex illo partu morietur. 75.
- C**ū fuerit dñs. 4. domus impeditus a dño ascendētis timebitur super patrem nati. 76.
- C** nihil p̄dest p̄iāri cū fuerit dñs ascēdētis in fortuna & retrogradus: vel sub radys: q̄ sūt si fuerit cū. 7. vel ei⁹ dño obtinebit in plio qui prius pugnare cepit. 77.
- C** infortuna suū locus calefacit & impedit: sol vō calefacit & non impedit. 78.
- C** caue ne rex exeat ad p̄lium domino ascendētis eūte ad dominum. 79.
- C**ū fuerit mars cū sole in signis septētrionalibus erit calor maximus: sūt etiā cū sol ierit ad saturnū in signis meridionalibus erit frigus maximū & ecōuerso. 80.
- C**ū puenerit ifortune ad locū pueniētē nō nocebūt: si nō fuerit ei⁹ signatio i radice natitatis: & sūt fortune nō p̄derūt: cū nō sit ex eis in radice significatio. 81.
- C** impedimēta q̄ v̄tura sūt i ānis alyntib; eueniēt: cū puenerit ān⁹ mūdi ad corpa maloz; vnicuiq; signo da ānū. 82.
- C** maius infortuniū saturni est cum fuerit in signis femininis: sed martis cum fuerit in masculinis. 83.
- C** nullus debet expugnare ciuitatem: cuius dominus fuerit dominus ascendētis anni mundi. 84.
- C** oportet in omni inceptioe aptare circulū ad naturam eius quod quis incepturus est. 85.
- C** nō comēdat Jctifal lune ad martē ex domibus venetis: nec ad iouem ex domibus saturni & mercury: neq; ad solem ex domibus saturni. 86.
- C** ex maiorib; fortunis ē vt p̄te sint diurni: oriētales a sole i signis masculis: p̄te vō nocturni occītales a luna. 87.
- C**ū dñi triplicitatis luminaris diei fuerit diurni & oriētales: ab eo q̄z dñi triplicitatis nocturni occītales: & erunt aucti lumine: erit maius signū fortune & felicitatis. 88.
- C** p̄ctus oriētales signat pueros iuuenes & vniuscuiusq; p̄ncipia: mediū vō celi reges legisq; dños: iudices: & ēt p̄telioz; dños. Septimū q̄z fenes atq; defūctos. Mulieres ēt ac inimicos atq; oē venustuz. Angulus aut terre patres & terras: locū etiā in quo natus est infans. Horam quoq; mortis & sepulcra demonstrat. 89.
- C** Planete qui dant grandes diuitias tres sunt: videlicet Juppiter Sol & Mercurius. 90.
- C** vorreda est ois iceptio ab eo q̄ multaz fuerit diuitiaz: in oibus medietatibus in gbus ipedita fuerit p̄iūctio vel p̄uentio: caueat igitur ab hoc. 91.
- C** vniuersalis q̄stio natiuitati assimilatur: Reuolue igitur annos eius: & super eos iudica. 92.
- C** gaudet saturn⁹ i aq̄rio: sic Juppit i pisce: gaudet ēt mars i scorpione: sic ven⁹ in libra: & mercuri⁹ in v̄gine. 93.
- C** sic addit Heuq̄abar sup̄ nās ois p̄te q̄ euz eo fuerit: ita cauda minuit ex nā cuiusq; planete: q̄ cū eo fuerit. 94.
- C** sortioz significatio sup̄ eē p̄tis ē p̄mogenitus: & q̄ sequitur dabūt similiter aliquid significationis. 95.
- C** Algebuthar fortioz est in cā vite. Alcocoden aut fortioz est in alyz rebus. Dominus vō radioz; fortioz est q̄z algebuthas: & forsitan erunt eque fortes. 96.
- C**ū moriet natus pus q̄z trāseat vna dies & vna nox erit sic abortiuus: & nullā hēbit in aliquo significationē. 97.
- C** Reges quoz; negocia cito fiūt: & cito se vindicat: q̄ cito etiā p̄ficiūt q̄z desiderāt: sunt quoz; ascēdēs in p̄n⁹ regni fuerit signū igneum: & similr medium celi: vel altez fuerit igneum: altez vō aereum. 98.
- C**ū fuerit dñs ascēdētis in bono loco in terminis fortunaz: fueritq; dñs termini boni esse colligatus ei dabit p̄bitatem ei ac regnum & omne bonum. 99.
- C**ū fuerit in medio celi significatoz; dirigetur per ascensionē circuli directi. In ascensione vō per ascensiones reuolutionis. In eo aut qd est inter vtrūq; per vtrūq; hoc qd est capitulū narrauit Alcibindus. 100.
- C**ā fortunaz ac p̄spitatis ē vt sint dñs dom⁹ solis: dñs dom⁹ lune: dñsq; ascēdētis oriētales: sint & i angulis: & aspiciāt sese ex bonis locis: idest ex trino vel sextili. 101.
- C** multū potēs est ille cui sol fuerit in medio celi in signo igneo: & luna in tauro: cuius aspectus erit sinister. 102.
- C** valde diuites & qui diuitijs abūdabūt: magniq; sūt nois q̄z dñs sc̄be dom⁹ fuerit in exaltatiōe sua vel domo: iens ad dñz ascēdētis: maxime at̄ si fuerit Juppiter. 103.
- C** vita omnium animantium est s̄m gradus solis & lune: & hoc ab altissimo datū s̄m astapham. 104.
- C**ū fuerit fortuna in locis martis: & signatoz; iuerit ad eā: vel ea ad significatozē abscindet sicut infortune. 105.
- C** auerte oculos a figura in qua mars fuerit in angulo: maxime cū fuerit ascendens scorpio. 106.
- C**ū voluerit aliqs aliqd abstrahere: significatoz; saturnum aspiciente: graniter abstrahet. 107.
- C** si q; postulauerit aliqd: capite exite in medio celi cūz Joue: & Luna eūte ad eū: vel si separata ab eo iuerit ad dñz ascēdētis: vel si dñs ascendētis iuerit ad eum: non p̄teribit quin breuiter adipiscatur quęstia. 108.
- C** nō ē bonū volēti bellare: nec etiā regi q̄z faciat iter dño

ascēdētis: et in octava: et si sit in exaltatione sua. 109.
C Nō est sol bonus in ascēdēte hora belli: nec cū dño ascē-
 dentis: nisi fuerit ascēdēs aries vel leo. 110.
C In ea pre qua sol et luna fortunabū: erit victoria iterro-
 gātibus: veluti si formabunt ab ascēdēte vsqz ad mediū
 celi: vel ab ascēdēte vsqz ad quartū vincet querēs si in lo-
 cis alijs fuerit: aduersarius superabit. 111.
C O3 maximū ipeditū eē rex q̄ sūt i potestate signi in q̄
 fuerit p̄ta cadēs: vl retrogradus aut i malo eē solis. 112.
C Signa significāt corpora: Planete vō ea que monēt cor-
 pora: loca planetarū in circulo eorūqz substātie: et loca eoz
 a sole significant opus et destructionem. 113.
C In cuiuscūqz natiuitate fuerit Iuppiter receptor fortitu-
 dinū oīuz planetarū: et ipse cōmēdauerit eas et suā saturno:
 fueritqz receptor ab eo: et vterqz oriētalis et ascēdēs in an-
 gulo: erit natus magnus et potēs in B seculo: necnon et boni
 esse: surget etiā nomē suū in orbe. 114.
C Laue ne sit saturnus cū dño ascēdētis vel in alijs locis
 exaltatis: qz ipse est deterior cauda. 115.
C Veri sūt rumores si fuerint hora nuntiationis anguli si-
 gna fixa: et Luna atqz Mercurius in signis fixis: et si luna
 etiam separata fuerit a fortunis: necnon si fuerit fortuna
 in angulozuz aliquo: cūqz ita iueneris bec significatio nec
 falli nec fallere poterit. 116.
C Prima diei hora vsqz ad p̄fectionē triū horarū ē sangui-
 nis. Tres vō scde cholē rubee. 3° cholē nigre. Sz vltime
 tres flatis: s̄itr et in nocte. Eodē quoqz mō est in q̄rtis mē-
 sis lunaris. Quarte autē anni sunt solis. 117.
C Cui dominus ascendentis fuerit in dextra solis: fueritqz
 super ipsuz eleuatus: idest oustoziaz habuerit et iam perfu-
 ciat suam vt ita dicam orientalitatem erit amicus regum
 et potentum: diues etiam et magni nominis. 118.
C Noli festinare in iudicādo cū planete adiucē p̄iūgetur:
 nisi p̄us signi nām p̄sideres: in quo p̄iūcti fuerint. Utrū sit
 ex eoz s̄ilitudine: nec ne. si eni fuerit ex eoz s̄ilitudine
 confortabis eorum significationem. 119.
C Cū fuerit dominus. 11. ascendentis: vel. 11. Lune: aut. 11.
 partis fortune circumuentus a fortunis magis fortunabit
 q̄ alter aliquis. 120.
C Cū due fuerint infortune in gradu. 4. domus et in eodez
 termino erit natus infortunatus: et valde miser. 121.
C Cū planete fuerint in angulis apparebunt ea que ab eis
 significabunt: siue bona: siue mala fuerint: signatio dñi. 4.
 Circuli est annus. Sz septimi circuli est mēsis. 122.
C Cū fuerint anguli ascēdētis signa mobilia et due ifortu-
 ne in angulis: misera erit oīs eius vita nati. 123.
C Cū luna fuerit in angulis p̄fortabit oēs signationē suam
 maxime at si quā auctoritatē habuerit in ascēdēte. 124.
C Festina cōmutatio nō poterit esse nisi a martē: sicut ma-
 gna elongatio nisi a saturno. 125.
C Status oīuz bonoz mutat de bono ad malū: vel de ma-
 lo ad bonū. Cū mutant signa et figure planetarū: q̄ signifi-
 cāt sup eos de ascēssione in descēssionē et ecōuerso. 126.
C Iuppiter et saturn⁹ mutat res et p̄uertit: eritqz variatio-
 nis initiū. Cū mutant de vna triplicitate ad alias in p̄iū-
 ctionibus: et ex vna figura in aliam. 127.
C Meliores p̄iūctiones due sūt: q̄rū altera est luminariū.
 Altera vō duoz planetarū p̄dōrosoz: planete masculini
 sunt qui agunt: feminini vō sunt in quos agitur: et similiter
 etiam in signis. 128.
C Aspice ascēssionē p̄tre et gradū exaltationis gradū q̄s sui
 casus. Nā bec sūt q̄ signant boies et eoz opa. 129.
C Si iueneris significatozē in angulis masculinū et i signo
 masculino: otrary vō significatozē femininū: et in feminī-
 no signo. Ager in eū. i. vincet atqz ille cuius signū est ma-
 sculinū et in masculino signo. 130.

C Signationes sunt duobus modis subalr. s. et accitair: et
 vtroqz mō numez septē planetarū significabunt. 131.
C Cum due ifortune p̄iūgent: et luna saturno in latitudine
 erit fames et mortalitas. Si vō marti mutabunt reges et
 erit multa sanguinis effusio et plia in loco qui signabit ab
 ipso signo et hoc non fallit. 132.
C Ex p̄iūctione saturni et iouis in signis mobilibus cogno-
 scetur cōmutatio status et mūdi: et ex eoz p̄iūctionibus in
 signis fixis iterum. 133.
C Cū p̄iūgent due fortune p̄iūgeturqz luna ioui in latitudi-
 ne erit iniustitia: et ges in terra diriget. Si at veneri erit ala-
 critas: gaudiū: salusqz corpoz atqz p̄speritas. 134.
C Cū venus et mars fuerint in eodē p̄ucto cum sole in loco
 veneris et termino: verba nati ab hominibus recipient: et
 a nullo repudiabuntur. 135.
C Veremita et quasi p̄beta: necnō cuius vba recipiunt est
 ille in cuius natiuitate Iuppiter et Venus in eodez gradu
 cum sole fuerint. 136.
C Samos reges in B seculo: et quoz mādata nō spernunt:
 sunt quoz Iuppiter et Luna fuerint in eodē puncto ascen-
 dentis ad augem suam. 137.
C Cui vigor maxim⁹ et posse magnū fuerit ē cui sol in me-
 dio celi cū saturno erit in signo masculino oriētalis. 138.
C Cū Luna et ceteri signatores remouent ab angulis non
 p̄ficiēt res ipse nisi fuerit qd̄ ex itinē et nō ex alio. 139.
C Cū non fuerit inter aliquē planetarū et significatozē icti-
 sal aspectus et fuerit vterqz in eodem circulo: et ex circulis
 parallelis in nadir vel anabat vel in equinoctiali itinere
 erit melius q̄ ictisal aspectus. 140.
C Oīs planeta duo bz signa p̄ter luminaria: quoz vtrūqz
 solam bz domum: qm̄ eoz lumē est saturni tenebrositas:
 Ideoqz posite sunt eoz domus contrarie. 141.
C Fortune sūt fideles et p̄spere cū fuerint in locis exaltatio-
 nis ac directe: necnon et aucte lumine. 142.
C In magnis et exaltatis rex diuitys vel initus laudat vt
 sint luminaria in terminis fortunarum sese aspiciētia et vt
 dñi terminoz sint ex rei icipiende natura. 143.
C Res circuli q̄ cōplectunt oia: et q̄ maxime sūt: septē sūt:
 vsqz dñm creationis hoīuz anni Solis maximi: et sūt. 143.
 Cū autē ascēderit aliqd̄ in ititū in termino ascēdētis radi-
 cis cuiusl̄ iceptionis iueneritqz duo minuta duoz p̄taz
 grauiū. Scia hore anni in qua p̄iūget in signis: Ascēdēs
 reuolutionis anni mūdi: Ascēdēs quoqz p̄iūctionis vel p̄-
 uentionis: qd̄ fiet ēt in hora natiuitatis vel q̄nīs. 144.
C Nō accidet sup aliquē bonū vel malū: nisi cū mutat nā
 vel s̄ilitudo triplicitatis signoz planetarū que sunt eius
 loci significatores. 145.
C Cum diuersificanē duo climata diuersificatur planetarū
 aspectus et eoz rady. 146.
C Cū vō due latitudines diuersificanē: circuli eius circula-
 ris motus diuersificanē. In hoc autē capitulo nullus ita p̄-
 secte locutus est. 147.
C Duoz nodoz impedimenta peiora sunt planetis iferio-
 ribus q̄ superioribus. 148.
C Figura circuli in q̄nibus magne s̄ilitudinis est ad s̄imi-
 litudinem anime querentis. 149.
C Cum fuerit iuppiter in ariete directus absqz malo aspe-
 ctu fortunaz dabit fortitudinē et regnuz in quo nulla fiet
 iniustitia. 150.

Sinis.

C Perfectus ē liber caploz Almanforis cū dei auxilio tras-
 latus de arabico in latinū a Platone Tybartino quē de^o
 exaltet in ciuitate bardonia. Anno arabū. 1530. 18. die mē-
 sis dullugida. Sole in yirgine. i. 5. Luna in ariete. 15. 16.

C Incipit introductorium de principijs iudicioꝝ Zabelis
 Ismaelite.

C De diuisione signozꝝ ⁊ de triplicitatibus. Cap. I.

A noie dei pꝛi ⁊

miseri cordis. Dixit Zabel
 dembiꝝ Ismaelita. **C** Scito
 qꝫ signa sũt. i. z. ⁊ ex eis. 6. sũt
 masculina ⁊. 6. femi. Aries g̃
 est signũ masculinũ ex signis
 diei. ⁊ taurus femininum: ex
 signis noctis: ⁊ sũt succedit
 masculino femininũ: ⁊ femi-
 nino masculinũ vsqꝫ in finẽ
 signozꝝ: ⁊ ex eis sex sũt signa

directe ascēdētia. i. hñtia directũ ascēluz: ⁊ ex eis. 6. sũt tor-
 tuose ascēdētia. i. ascēluz hñtia tortuosaz. Et directe ascen-
 dētia sũt ab initio cācri vsqꝫ in finẽ sagittarij: eo qꝫ latitu-
 do vniuscuiusqꝫ eozꝝ sit maior lōgitudine eiꝝ: ⁊ ascēdit in
 plus duabus horis eq̃libus: ob ß noiant directe ascēdētia:
 ⁊ tortuose ascēdētia sũt ab initio capricorni vsqꝫ in finem
 geminoꝝ: eo qꝫ latitudo vniuscuiusqꝫ eozꝝ sit minus lōgi-
 tudine eiꝝ: ⁊ ascēdit in minus duabus horis eq̃libus ab ß
 noiant tortuose ascēdētia. Et ex his. 4. noiantur mobilia:
 idest aries: cācer: libra: capricornus: ⁊ iō noiant mobilia:
 qꝫ cū sol igrediat i initia signozꝝ illoꝝ mutat tps ad subaz
 tps seq̃ntis. **C** Et q̃tuor ex eis sũt fixa. i. taurus: leo: scor-
 pio: ⁊ aq̃rius: ⁊ iō dñr fixa: qꝫ cū sol igrediat eozꝝ minuta fi-
 git tps in esse suo ⁊ nō mutat. i. si fuerit calm: calz erit. ⁊ si
 fuerit fridũ: fridũ erit. ⁊ si fuerit ver: ver erit. ⁊ si fuerit au-
 tũnus: autũnus erit. **C** Et ex eis sunt q̃tuor cōia q̃ arabice
 deue. grece deyn. i. duũ eozꝝ dñr: q̃ sũt gemini: virgo: sa-
 gittarius: piscis. ⁊ iō noiant cōia: qꝫ cū sol puenerit ad me-
 dietatē illoꝝ cōmifcet tps: fitqꝫ medietas eiꝝ p̃ cala ⁊ alia
 frida: aut medietas p̃ frida: ⁊ alia cala. Et q̃dā ex eis dñr
 q̃drupedia. i. aries: taurus: leo: capricornus: ⁊ finis sagitta-
 ry. **C** Sũt et eis signis q̃dā. ignea. i. aries: leo: sagittarius:
 ⁊ est triplicitas p̃. Et 2ª triplicitas ē terrea ⁊ signat q̃cqd
 in terra est ⁊ ex terra nascit: idest taurus: vgo: ⁊ caprico-
 nus. Et 3ª triplicitas est aerea: ⁊ signat hoies ⁊ ṽetos: ⁊ q̃c-
 qd fuerit in aere: idest gemini: libra: ⁊ aq̃rius. 4ª est aq̃ti-
 ca: ⁊ signat aquas: ⁊ q̃cqd in aqs est: idest cancer: scorpio: ⁊
 piscis. Et q̃dam ex signis dñr tenebrosa. i. libra ⁊ caprico-
 nus. Et est q̃dā locus in signis q̃ vocat cōbustus: ⁊ ē finis
 libre ⁊ initũ scorp̃ois. Et q̃dā ex ip̃tis signis hñt dimidiã
 voces: idest virgo: capricornus: ⁊ aq̃rius. Et q̃dā ex his hñt
 voces: idest taurus: aries: gemini: leo: libra: sagittarius. Et
 ex eis sũt q̃daz nō hñtia voces: idest cācer: scorpio: piscis.
 Et q̃daz sũt in gnōne filioꝝ dimidiã vel cōia: idest nec ex
 toto sũt gñantia: nec ex toto sterilia: idest taurus: gemini: ⁊
 aq̃rius. Et q̃dā plures filios hñtia: idest cācer: scorpio: ⁊ pi-
 scis. Quedã vō sũt sterilia: aries: leo: vgo: libra: sagittarius:
 ⁊ capricornus. Et q̃dā ex eis signant mōtes ⁊ loca granio-
 ra: idest aries: leo: sagittarij. Et q̃daz signant loca habitabilia
 ⁊ plana. i. rura ⁊ q̃ fuerit culta. i. taurus: vgo: ⁊ capricornus.
 Quedã vō signant loca barenosa. i. gemi. lib. ⁊ aq̃ri. Que-
 dã etiã signant loca humida ⁊ aquosa: ṽl q̃ sũt iuxta aquã:
 idest cācer: scorpio: ⁊ piscis. Igit signa ignea signant ignez
 ⁊ oēm subam q̃ p̃inet ad eũ vel q̃ p̃ eũ fit: ⁊ signant nobi-
 les. Et signa semētis signant terrã ⁊ oē qd ex terra eleuat.
 Signa quoqꝫ aq̃tica signant loca humida: ⁊ oē opus qd
 fit ex humiditate. Et signa gñantia plures filios signant
 p̃gregationes hoiaz. Arietis igit triplicitas est cala: sicca:
 hz ex naturis cholam rubeã: ⁊ ex p̃ribus mūdi oriētē: cuiꝝ
 triplicitatis dñi sunt: sol in die: ⁊ iuppiter in nocte: eozꝫ
 p̃iceps in die ac nocte ē saturnꝝ. Tauri quoqꝫ triplicitas

est frida ⁊ sicca: hz ex naturis cholera nigrã: ⁊ ex mūdi par-
 tibus meridiem: eius dñi sũt venus in die ⁊ luna in nocte:
 boꝝ p̃iceps in die ⁊ nocte est mars. Geminoꝝ triplicitas
 est cala ⁊ humida: ⁊ ex naturis hz sanguinẽ: ⁊ ex partibus
 mūdi occidētē: ⁊ huiꝝ triplicitatis dñi sũt: in die saturnus
 ⁊ in nocte mercurius: p̃iceps quoqꝫ eozꝫ in die ac nocte
 est iuppiter. Lācri vō triplicitas est frida ⁊ humida: hz ex
 naturis slegma: ex partibus mundi septētrionem: ⁊ huiꝝ
 triplicitatis dñi sunt: venus in die ⁊ mars in nocte: quozꝫ
 particeps in die ac nocte est luna.

C Caplm substantiaz duodecim signozꝝ: ⁊ quid significat
 omne signum.

S cito qꝫ iuenimus vnicuiqꝫ it̃rogationi
 seu rei q̃site signationez qua signat̃
 q̃cqd boni vel mali in eadē it̃rogatione fue-
 rit: ex modis quos exposuerũt sapiētes in si-
 gnificatiōe it̃rogationũ ⁊ rez ex substāty
 duodeci signozꝝ ⁊ ex naturis septē planetaz: ⁊ loca a qbus
 accipiunt res: sicuti hñt planete ex naturis ⁊ significatio-
 bus: prout volente deo narrare disponemus.

C Prima domus ascendētis ⁊ omne quod in ea est de in-
 terrogationibus ⁊ ceteris ex duodecim signis.

Prima domus cuius initũ oriẽ vel ascē-
 dir i oriēte hora it̃rogationis ṽl
 natiuitatis: seu alicuius opis it̃ceptionis: ⁊ ß si
 significat vitã ⁊ mortē: qꝫ est ascēdēs vite illiꝝ
 cū quo puenit eiꝝ vitã in mundũ dũ exiret de

ṽtre matris sue. Ascēdit eni ß signũ ab iferioꝝ p̃te terre
 ad sup̃iora illius: ⁊ q̃si a tenebris ad lumē: ⁊ exiret sũr na-
 tus de tenebris ṽtris ad lumen huiꝝ seculi: ⁊ de angusty
 ṽteri ad latitudinẽ aeris: ⁊ ostēdit it̃rogas it̃rogatio-
 nẽ suaz ex secreto cordis sui: luxitqꝫ ⁊ patefacta est q̃ p̃us
 fuit occulta. Significat g̃ torpa ⁊ vitã ⁊ oē initũ ⁊ motus
 corpis: ⁊ q̃cqd ab aliquo accidēte venerit ⁊ vniuscuiusqꝫ
 rei inchoationē: seu euentus: ⁊ oē mobile: siue rōnale atqꝫ
 initia oium rez.

C De sc̃da domo.

Secūda domus ab ascēdēte nō aspicit signũ ascēdēs
 signat p̃gregationē sube: ⁊ p̃tinētiã vite ⁊ eē
 seruiētũ ⁊ acceptiōes ⁊ donatiōes. **C** De 3ª domo.

Tertia domus nō ex toto ē cadēs ab ascēdēte signat
 germanos atqꝫ germanas: p̃pinquos atqꝫ co-
 gnatos ⁊ eē eozꝫ: patiētã quoqꝫ ac p̃silia fidē ac religionē
 ⁊ p̃tētiōes in sectis: eplas: legationes quoqꝫ atqꝫ legatos:
 ⁊ p̃grinationes ac somnia. **C** De 4ª domo.

Quarta domus dñ angulus terre signat p̃res ⁊ eē eo-
 rũ. i. originē ⁊ radicē: parētelã atqꝫ carceres:
 terras ⁊ rura: villasqꝫ ac ciuitates: ⁊ oē edificiu: oēm qꝫ te-
 ctũ ac absconditũ: siue thesauros absconditos ⁊ mōtē: ⁊ qd
 fit futuz post mortē. i. qd accidet mortuo. s. ex septura. s.
 ⁊ ṽtrũ effodiat mortuus vel cremet: seu ponat i partib/
 lo: aut eyciat in aliquo loco ⁊ cetera q̃ accidit mortuis: ⁊
 significat finem eozꝫ ⁊ domos ac terras. i. hereditates ⁊ oē
 qd sepultũ est sub terra. **C** De 5^a domo.

Quinta domus succedit angulũ terre ⁊ locus ē amo-
 ris: qꝫ est ex triplicitate atqꝫ gaudio ascēdē-
 tis: ⁊ signat filios ⁊ oē in quo est fiducia: legatos quoqꝫ ac
 donationes honorem ac p̃tētiōē muliez amicitias atqꝫ
 amicos ciuitates ⁊ esse ciuium earum: ⁊ fructus beredita-
 tionis. **C** De 6^a domo.

Sexta domus cadēs ē ab ascēdēte nec aspicit eũ: ⁊ ē lo-
 cus malignus ⁊ signat ifirmitates tā sepabiles
 q̃ ifepabiles ⁊ cās ifirmitatũ suos q̃s ⁊ acillas: iniustitias:
 ⁊ a loco in locũ mutationes. **C** De 7^a domo.

Septima domus ē angulus occidētalis: ⁊ signat nu-
 prias ⁊ res eaz: p̃lia ⁊ p̃tētiōes: ⁊ p̃tētiōes
 ⁊ p̃uentiōes q̃ sũt inter duos: illũ quoqꝫ qui querit ⁊ qui

querit vt fugitiuus ⁊ latro: ⁊ ammissus ⁊ cetera horum filia: peregrinationes ⁊ amissiones rez ⁊ cas eaz: ⁊ hoc signus est inimicu ascēdētis: ⁊ ois planeta qui in eo fuerit oppo- nit ascēdenti.

¶ De 8^a domo.

Octaua domus succedit angulū occidētale ⁊ signat mortē ⁊ interfectionē ⁊ venena letalia: ⁊ me- tū: ⁊ qcqd hereditatē a mortuis: ⁊ oē qd interit ⁊ laborē ac tristitiā bella quoq; ⁊ pentiones ⁊ pedissequas siue auxi- liatores aduersariorum siue contentorum ⁊ comēdata: id est que traduntur seruanda: ⁊ villicationes segnitie atq; in- genia.

¶ De 9^a domo.

Nonā domus est cadēs ab ascēdēte ⁊ signat pegrina- tiones ⁊ itinera ⁊ deitatis cultura: ⁊ oēs domos religiois: phias ⁊ pscias ois rez: sapiam astroz: ⁊ diuina- tiones: eplas ⁊ legatos ⁊ legationes: seu rumores: omnia: fidē: ⁊ sapias diuinā: ⁊ sanctitatē atq; religionē: ⁊ oēs res p- teritas atq; recedētes: ⁊ viz ab honore siue ope suo sposti- tū: ⁊ res futuri scilicet: ⁊ pscias futuroz.

¶ De 10^a domo.

Decima domus dicitur angulus celi: ⁊ signat regē seu re- gnū exaltationē ⁊ ipertū: gliaz: ⁊ memoriā: seu laudis vocem: matres quoq; ⁊ substantiam furatam atq; ablatam: iudices: principes ⁊ prelatos ope: ⁊ omne magisterium.

¶ De 11^a domo.

Undecima domus succedit angulū celi ⁊ significat amicos: fiducia atq; fortunā: substantiā regis atq; ei⁹ redditus vel tributa: ⁊ ei⁹ milites ⁊ pedisse- quos: ⁊ viz q succedit regē seu pncipē p^m: ⁊ significat lau- dationes ⁊ filios.

¶ De 12^a domo.

Duodecima domus est cadēs ab ascēdēte nec aspicit eum: signat inimicos ⁊ labo- res: lamētationes ac tristitias: susurrationses: dolositates: inuidias ⁊ caliditates malivolentias ⁊ peregrinationes: malitiam: laborem: carceres: ac bestias.

¶ De diuisione circuli ⁊ dignitatibus siue fortitudinibus domorum.

Digniora aut oib⁹ circuli loci ac laudabiliora seq; in iuicē in fortitudine succedētia sic di- stinguunt. Circulus diuidit in .12. signa: ex qbus qtuor no- minant anguli. i. signū ascēdēs. 4^m 7^m ⁊ 10^m. hec signa sūt velut anguli celi q signant oē qd pns fuerit ex reb⁹. i. p- sentia rez ⁊ fortitudinē in di re: ⁊ ex eis. 4. vocant succedē- tia siue seqntia angulorū. i. ascēdētia post eos. i. 2^m 5^m 8^m ⁊ 11^m. hec signant oē qd futuz est: ⁊ qcqd sit: ⁊ succedit ex reb⁹: ⁊ reliqua qtuor dñr cadētia ab angulis q recesserūt ⁊ ceciderūt ab angulis: q sūt 3^m 6^m 9^m ⁊ 12^m: ⁊ hec signant qcqd recessit ⁊ abyt nutu dei ex reb⁹. ¶ Fortior oibus lo- cis circuli est ascēdēs: ⁊ B signū est dignius oibus signis: ⁊ planeta q in eo fuerit est fortior oibus planetis: ⁊ maxime si fuerit idē pta in domo sua vel in exaltatione vel tripli- citate aut in termino vel in facie sua: deide succedit in for- titudie angulus celi: deide succedit angulus occidētalis. i. septimū ab ascēdēte: deide succedit angulus terre. i. 4^m ab ascēdēte. Post hec sequit hāc domū in fortitudine domus 11. ab ascēdēte: ⁊ hāc domus. 5. deide. 9. Dec septē loca sūt laudabiliora ⁊ fortiora: p^mus locus est melior 2°. scds me- lior 3°. ⁊ eligunt post hec ex signis q bona cognoscunt. Signū 3^m ab ascēdēte: eo q sit locus gaudy lune. deide lo- cus scds ab ascēdēte: eo q ascēdat post ascēdēs. In 8° aut signo ab ascēdēte est ipedimētū ⁊ ifortuniū magnū: q est domus mōtis: ⁊ nō aspicit ascēdēs: residua quoq; circuli signa. i. 6^m ⁊ 2^m sūt peiora oibus locis atq; deteriora: ⁊ ois planeta q in his locis fuerit nullū pfectus erit: q 6^m signū ab ascēdēte est locus ifirmitatū ⁊ vitiōz ⁊ ois morboz separabiliū ⁊ ifeparabiliū: ⁊ est cadēs ab ascēdēte: nec aspi- cit eū: ⁊ est locus gaudy martis: ⁊ 12^m ab ascēdēte ē locus inimicorū ⁊ laboris atq; tristitie: ⁊ est cadēs ab ascēdēte:

nec aspicit eū: ⁊ est locus gaudy saturni. Nā saturnus gau- det in lamētatione atq; plāctu ac tribulatione. Et nota q oē signū aspicit 3^m ante se: ⁊ 3^m post se qd est 11^m: ⁊ hic aspe- ctus dicitur sextilis: eo q sextā pte circuli teneat. i. 60. gradus de. 360. gradibus totius circuli. v. g. pta q fuerit in initio arietis aspicit eum q fuerit in gemini ante se: ⁊ eū q fuerit in aqrio post se ⁊ aspicit 4^m ante se ⁊ 4^m post se. i. 10^m: ⁊ h aspectus dicitur qrtus: eo q qrtā pte circuli teneat. i. 9. gradus. Aspicit q 5^m an se ⁊ 5^m post se. i. 9. ⁊ h aspectus dicitur trin⁹: eo q teneat 3^m pte circuli: idē. i. 20. g. d. Aspicit et 7^m p op- pōnē: ⁊ hic aspectus ē inimicitie: ⁊ si in his signis fuerit pla- nete: dñr se aspiciere.

¶ De aspectibus planetaz.

Hi sunt aspectus planetaz. i. pñctio sextilis: ⁊ qrtus trin⁹ atq; oppositus. Nā pñctio ē qñ duo planete iūgm⁹ in vno signo: ⁊ sūt iter eos. 12. gradus ⁊ in- fra: B est terminus pñctionis. ¶ Sextilis aspectus ē a 3° signo ⁊ ab 11°. Quartus aspectus est a 4° signo ⁊ 10°. Tri- nus aspectus est a 5° signo ⁊ 9°. Aspectus vō oppositus est a signo 7°. Igit bis aspectib⁹ fortior ē pñctio atq; oppō- ⁊ hi sūt fortioris opis atq; inimicitatis: ⁊ hi aspect⁹ signifi- cāt inimicos palā nocētes: ⁊ signant pñctates ⁊ pñctipatio- nes. Aspectus qrtus est medi⁹. i. nō ex toto detegit inimi- citias. Et aspectus sextilis scds. i. q sit ab 11° ē fortior sexti- li aspectu p. Et qrtus aspectus scds. i. q sit a 10° est fortior 4° aspectu p: ⁊ ex trinis aspectib⁹ 9° dom⁹. i. aspectus scds fortior ē trino aspectu p: ⁊ hic aspectus vocat⁹ eleuatio. i. al- tius. Signa at q seiuicē nō aspiciūt: nec planeta q in eis est aspicit aliū sunt hec. signū 2^m 6^m 8^m ⁊ 12^m. cetera vō preter hec aspiciunt se.

¶ De effectu ⁊ detrimēto planetaz.

Scito q oē qd signant stelle faciēdū vel nō: fit. 16. mo- dis: B ē alicel arabice: qd latine sonat pfectus. Alidb. i. deterioratio. Alctisal. i. pñctio. Alincraf. i. separa- tio siue disūctio pta a pñctione sua. Annael. i. trāslatio. Algēmee. i. pgregatio vel collectio: qd melius sonat. Alma- ne. i. vetatio vel prohibitio. Alcolbol. i. receptio. Bairalco- bol. i. inreceptio. Halaacen. i. euacuatio cursus. Airbad. i. redditus. Dapha alchia: id est pulsatio virtutis. Dapha aredir: id est pulsatio dispōsionis ⁊ nature. Alcederib: id est virtus vel fortitudo. Adof: id est debilitas. Uvanuelbal- camar. i. esse lune.

¶ Expositio alicel.

Alicel est qñ pte fuerit in angulo vel in sequēte an- gulum. Alidb est vt sit pta cadēs ab angulis. Alctisal est vt petat pta leuis atq; veloz pñctionez alte- rius pte tardioris atq; pōderosioris: ⁊ si pta leuioz min⁹ gradibus q tardioz q; diu iuerit ad eū: donec iungat ei: ⁊ fuerit in tali minuto p aspectū. Mutatil. i. pñctus. vel cō- glutinatus ita vocat⁹: donec sepat ab eo p gradus vni⁹ spa- tiū: ⁊ tūc vocat⁹ iuerfarif. i. sepat ab eo. S; si iūgm⁹ pla- nete in vno signo: nō dicitur sepatus pta ab alio donec trāseat eū p spatiū sui dimidy orbis. i. sui luminis: q; vnusquisq; planeta hz orbē luminis: ⁊ partes singulares: ⁊ dimidium ipsaz partiū est ante ipsum planetam: ⁊ aliud dimidium post eū: quo spatio dū trāserit planeta aliū vocat⁹ separa- tus ab eo.

¶ Scia luminū vel orbū planetaz.

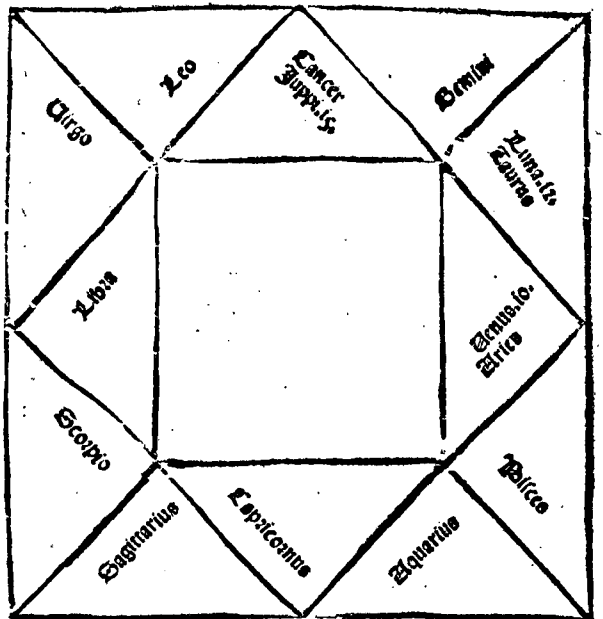
Scito q orbis luminis solis ē. 30. graduū: cui⁹ medie- tas est ante illū: id est. 15. gradus ante spm solē: ⁊ 15. gradus retro. Cūq; fuerit iter solē ⁊ aliqū planetarū gradus ab vno vsq; ad. 15. tūc pycit lumē suū sup eum ⁊ pñctif ei: ⁊ lumē lune. 12. gradus ante ⁊. 12. retro: ⁊ lumen veneris ⁊ mercury vnusquisq; eoz. 7. gradus ante ⁊. 7. retro hui⁹ luminis quātitate alter alteri iūgf planetē: lu- mē saturni ⁊ iouis vnusquisq; eoz. 9. gradus an ⁊. 9. re- tro. Lumē at martis ē. 8. g. d. an ⁊. 8. retro. Cūq; aspe- rit pta aliū ⁊ suo lumine pcusserit gradū illi⁹ dicitur pñctif illi: ⁊ nisi pcusat cū lumine suo: nō vocat⁹ ei pñctus: s; vadēs ad pñctionē donec icipiat iūgf ei: ⁊ si fuerit planeta in fi-

Zabel

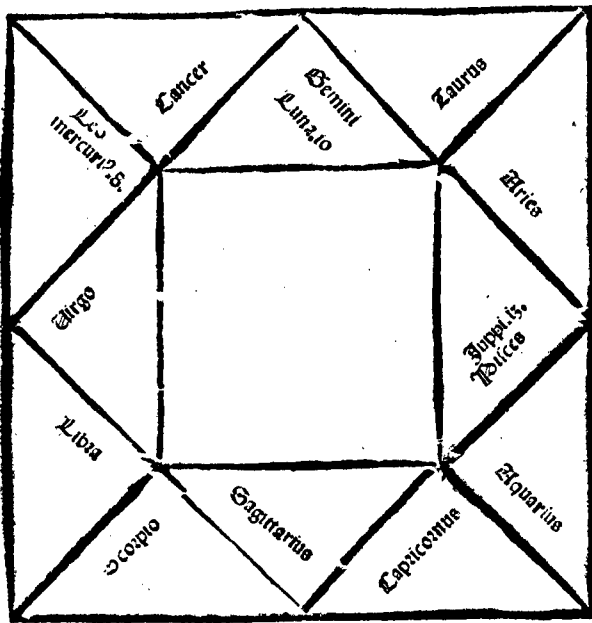
ne alicuius signi nemini iunctus et pufferit alter signum lumine suo quisquis planetarum fuerit dignior lumine illo erit coniunctus et: 13 planeta qui fuerit in primo signo non videat eum.

Expositio recessionis vel separationis planetarum est ut pretereat planeta leuior alium ponderosior: et incipiat habere plus gradus tam in aspectu quam in coniunctione. nam aspectus est a signo in signum. Coniunctio autem dicitur a gradu in gradum: et hec sciencia est Messalab: id est quem deus voluit magistrum.

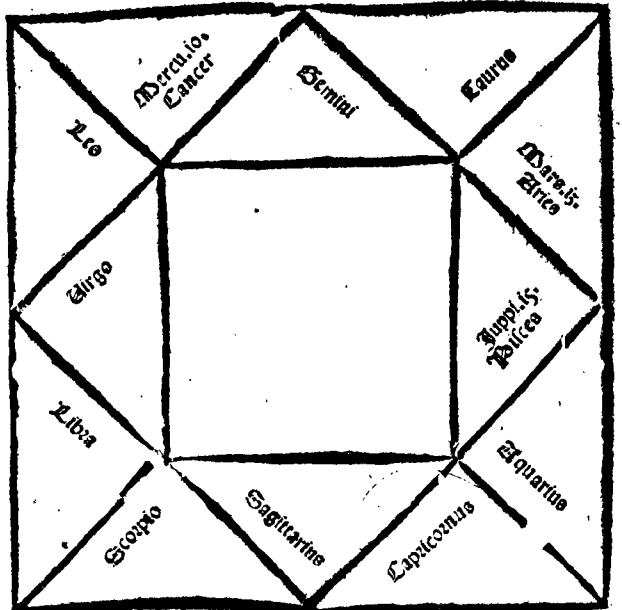
Traslatio luminis a planeta in planetam est ut separetur planeta leuior ab alio ponderosiori et iungatur alteri: tunc quasi coniungit eos et defert naturam primi ad alterum cui iungitur. Cuius rei exemplum est ut esset ascendens virgo: et fieret interrogatio de coniugio: et esset luna in decimo gradu signi geminorum: et mercurius in octavo gradu leonis: et Jupiter in 13° gradu piscis: erat dominus ascendens qui erat significator interrogantis non aspicebat Iouem qui est dominus domus coniugum: quia erat in octavo signo ab eo. Asperi ergo lunam quam. s. in. ueni in. 10. gradu geminorum separatam a mercurio et iunctam Ioui: deferebat enim inter utrosque lumen: et hic significauit effectum rei: id est acceptionem mulieris per manus legatorum et inter utrosque discurrentium.

Almana id est prohibitio fit tribus modis: quorum vnus dicitur abscissio luminis: et hic fit quando inter dominum ascendens et dominum quesite rei fuerit planeta aliquis in paucioribus gradibus vnus eorum et fuerit coniunctio cum eodem antequam fiat coniunctio cum domino rei: cuius exemplum est ut esset ascendens virgo: et interrogatio fieret de coniugio: et mercurius dominus ascendens qui est significator interrogantis in 10° gradu signi canceri: et Jupiter dominus domus septime qui est significator spose in 15° gradu signi piscis: et mars erat in 13° gradu arietis: abscidebat ergo mars lumen mercurii a Ioue: et erat mars in 8° signo substantie mulieris: significauit quod destructio huius rei fieret ex descriptione dotis.

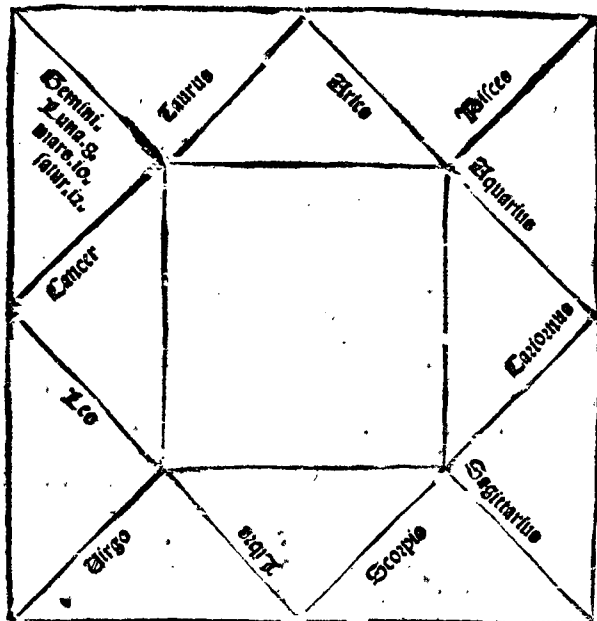

Coniunctio luminis planetarum est quando dominus ascendens et dominus quesite rei: iunguntur planete ponderosiori se: qui coniungat eorum fortitudinem atque lumen: et accipiat eorum naturas. verbi gratia. quedam interrogatio fuit de rege. utrum acquireret regnum an non: et erat ascendens signum libere: cuius domina venus que erat significatrix interrogantis in 10° gradu signi arietis: et luna domina domus regie: que significat regnum in 12° gradu signi tauri non aspicientes se: et erat Jupiter in 15° gradu signi canceri in angulo celi in domo. s. regia: et luna atque Venus iungebantur ei: coniungebat ergo Jupiter lumen: id est radios ambarum in loco quesite rei: id est in loco regni: et significat acquisitionem regni per manus cuiusdam ducis siue episcopi: vel per manus alicuius viri dilecti cui ambo planete libenter tribuant ascensum.

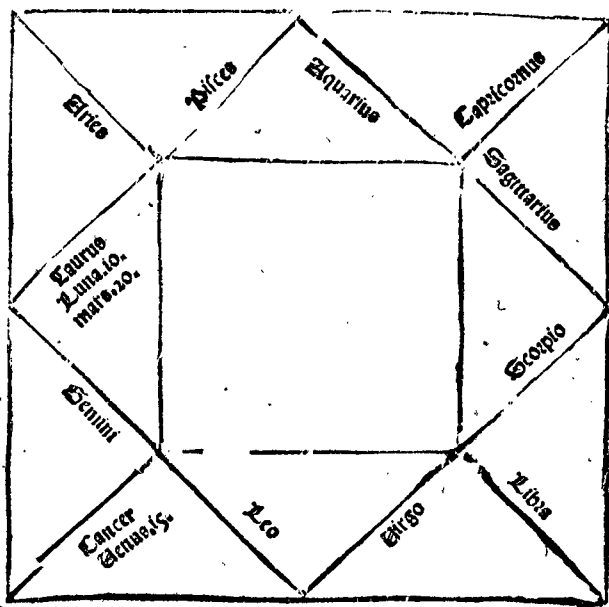

Secundus modus est ut planeta leuis et alter ponderosior sint ambo in vno signo et sit tertius inter eos in eodem signo petens coniunctionem ponderosioris: huius aufert coniunctiones primi: cuius exemplum est ut esset ascendens cancer: et interrogatio fieret de coniugio: et Luna in 8° gradu geminorum et mars in gradu 10° predicti signi. Saturnus vero in 12° gradu eius

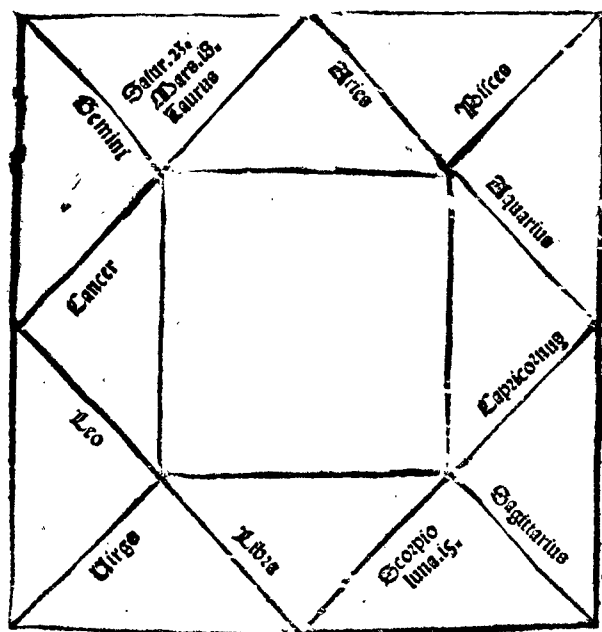
du eius ante martē. Mars ergo separat lunā & saturnus: & aufert coniunctionē eoz & destruit causam eoz.

C Si si p[er]ta iungat alteri p[er]te in vno signo & mittat dis[po]sitionē suam alteri. i. iungat alteri qui sit in alio signo: & post coniunctionē istius p[er] aspectū peruenerit ad euz cū quo est in vno signo & iungitur ei erit iudiciū f[er]m planetaz qui est cū eo in eodē signo. Lius exēplū est: vt eēt luna in .10. gradu tauri: & mars in .20. gradu eiusdē tauri: & luna iūgetur veneri per aspectū anteq[ue] iungeret marti: & eēt venus in .15. gradu cancri: & eēt venus minus gradib[us] referetur tñ iudiciū ad martē eo q[uo]d eēt cū luna i[n] signo vno: & huiusmodi cōiunctio fortior est aspectu vt diximus: hec est expositio eoz que diximus q[uo]d aspectus non annullat coniunctionem & coniunctio annullat aspectum.

Tertius modus est vt p[er]ta leuis iungat alteri planete p[er]derosiori in vno signo: & si alter q[ui] eidē p[er]derosiori per aspectū iungat qui sit infra illū leuioze in gradib[us]. i. minus gradib[us]. p[er]ta ergo leuis qui cū p[er]deroso est in vno signo p[er]hibet coniunctionē alterius q[ui] asp[er]cit. Lūq[ue] trāserit: vera erit eius coniunctio: & is modus s[er]u p[er]hibet cās & reddit eas sicut alij p[re]cedēs. Lius exēplar est: vt eēt asc[en]s[us] cancer: & fieret interrogatio de coniugio: & luna d[omi]na asc[en]dentis q[ui] est significatrix interrogantis eēt in .15. gradu scorp[ion]is & mars in .18. gradu tauri: & saturn[us] i[n] .23. gradu eiusdē tauri: eratq[ue] mars supra gradus lune. i. i plus gradib[us]: & id abscebat aspectū iter lunam & saturnū & p[er]hibebat eoz coniunctionē: q[uo]d mars iungebat saturno in vno signo & huius cōiunctio est fortior coniunctione aspectus. Aspectus eniz nō destruit coniunctionem: sed coniunctio destruit aspectus: & aspectus non abscondit aspectum sed p[er]hibet causam. Coniunctio v[er]o abscondit aspectum: & aliquando iungitur vnus planeta alteri: sed anteq[ue] veniat ad ipsum iungit alteri: & cum illi iunctus fuerit destruit ipsa coniunctio.

De receptione planetaz.

Sit autē receptio p[er]ta: cum p[er]ta iungit planete a domino vel exaltatiōe sua: tūc recipit eū bono aīo & p[er]fecta receptione. Est & alia receptio infra istaz. i. minor ista q[ui] videlz planeta iungit p[er]te d[omi]no ip[s]us triplicitatis & termini: vel d[omi]no termini & facie. i. q[ui] iungitur p[er]te q[ui] habet in loco suo de his minoribus dignitatibus duas vel plures: & tūc erit vera receptio. Si v[er]o vnā t[er]m[ini]nā habuerit nō erit ibi receptio: & ideo dic hic q[uo]d quod diuersum fuerit ab istis: alienatur a p[er]ito astrologo: & pro n[on]n[on] dicitur. Lius exemplar est vt luna esset in ariete: & iungeretur marti qui est d[omi]n[us] arietis & tūc reciperet eam mars: quia est in domo eius: aut iungeretur soli reciperet eam sol: quia est domus exaltationis sue: aut eēt in tauro: & iungeretur veneri aut in geminis: & iungeret mercurio: hec est receptio perfecta. Receptio autē triplicitatis est vt sit luna in virgine in termino venenis & iungat eidē veneri: essetq[ue] venus d[omi]na triplicitatis lune & domina termini eius: aut si eēt luna in geminis in termino saturni: & iungeret saturno: reciperet eaz saturnus: q[uo]d est d[omi]n[us] triplicitatis & termini. Lūq[ue] fuerit luna vel p[er]ta in tali similitudine erit recepta. Hec est sententia Mesalab: in receptione triplicitatis & termini. Et si fuerit luna in hac similitudine iuncta alicui planete: & ipse planeta iunctus fuerit domino domus in quo est luna: aut domino eius exaltationis erit luna recepta: & si fuerit luna vacua curru: post hec transferit ad alterum signū & iuncta fuerit domino p[er]imi signi aut domino exaltationis eius: erit luna recepta: & si fuerit planete iuncta qui non fuerit dominus p[er]imi signi aut dominus exalta-

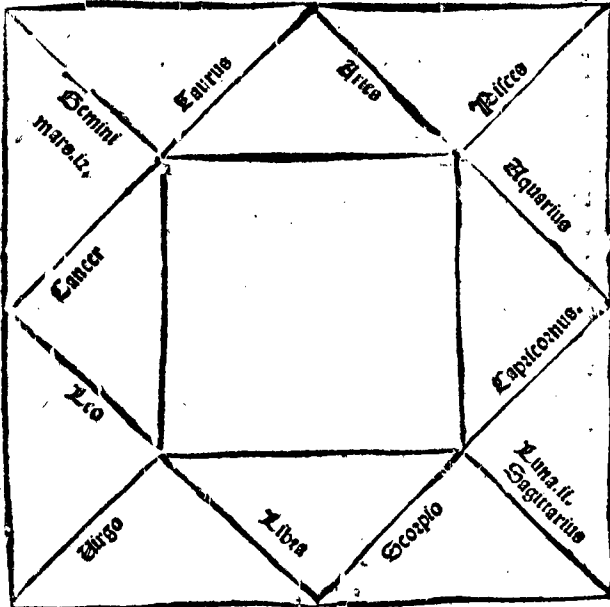
tionis eius impedit eam. Sed hec loca sunt: in quibus non fit receptio neque coniunctio: cum luna. scilicet aut dominus ascendens iunctus fuerit planete qui non habeat in loco lune vel domini ascendens testimonium. id est aliquam dignitatem non cognoscit eum nec recipit. Similiter si iuncta fuerit luna aut dominus ascendens planete in descensione sua erit quasi qui venit ad eum de domo inimicorum suorum: et non recipit eum nec diligit: cuius exemplum est: ut sit luna in ariete: et iungatur saturno aut in capricorno: et iungatur ioui: aut in cancro et iungatur marti: aut in libra et iungatur soli: aut in virgine et iungatur veneri: aut in piscibus et iungatur mercurio. Et si aliquis significator fuerit in descensione sua: et iunctus fuerit planete qui non habeat in loco illius significatoris potestatem: domum scilicet vel exaltationem: videbis eum pro nihilo: ac si alicui querenti daretur vestimentum ignotum: et si iunctus fuerit planeta alteri planete in descensione sua: aut descenderit ipse planeta pulsans facit eum descendere: et minuit quod veniet ei ex hoc.

De cursu planete vacui.

Expositio cursus vacui cum luna et orbis eius: vel planeta fuerit vacuus: et planeta fuerit qui si exalant: tunc dicitur vacuus cursus: hoc est quando nulli planete iungitur: aut nullus planetarum iungitur ei.

De expositione redditus.

Expositio redditus est quando planeta vel luna iungitur retrogrado planete aut sub radys solis et reddit ei quod recipit ab eo: et destruit causam. Alter quoque modus est de redditu et iudicio et destructione: ut iungatur planeta pulsans. id est levis qui sit cadens ab ascendente planete ponderoso cadenti tunc reddit ei quod recipit ab eo et destruit eius dispositionem: et significat quod interrogatio ipsa non habeat initium nec finem. cuius exemplum est: ut sit ascendens cancer et luna in sagittario in undecimo scilicet cadens ab ascendente et iungatur marti: et ipse mars fuerit in geminis in duodecimo ab ascendente cadens: et tunc significat destructionem iniqui interrogatoris huius et finis.

Et est alius modus de redditu ut sit planeta levis qui iungitur in angulo: et iungatur planete cadenti ab ascendente: cui erit illi cause initium: quod ille qui iungitur qui signat rei initium:

erat in angulo et non habebit finem: quod receptor eius: qui significat finem rei erat cadens: et ille qui iungitur est levis: et ab eo est initium rei. et receptor est ille qui est poterosus: et nominat receptor dispositionis: et levis vocatur pulsator dispositionis.

De pulsu virtutis.

Expositio virtutis rei est ut iungatur planeta alteri de domo sua: aut de triplicitate: aut de exaltatione sua sub tali exemplo: ut esset. scilicet luna in cancro vel in tauro et iungeret ioui vel alteri ex planetis et pulsaret virtutem suam ad eum: quod pulsavit. id est commisit dispositionem suam de domo et exaltatione sua. Similiter faciunt reliqui cum pulsaverint dispositionem ex domibus vel exaltationibus suis.

De pulsu dispositionis et nature.

Pulsatio quoque dispositiois ac nature est: ut planeta iungatur cum alio planeta de domo vel exaltatione: et pulset dispositionem seu naturam suam ad eum: cuius exemplum est ut luna vel aliquis planetarum esset in ariete et iungeretur marti: vel esset in geminis et iungeretur mercurio: et luna cum fuerit in tauro vel in cancro pulsat utraque virtutem. scilicet dispositionem: et cum non fuerit in his duobus signis: pulsat tantum dispositionem.

De fortitudine planetarum.

Expositio autem fortitudinis planetarum cui deerit occasio sine impedimento ad perficiendam causam cum receperint atque promiserint: fit hoc. in modis. **Quorum primus** est: ut planeta sit in bono loco ab ascendente. id est in angulis et succedentibus angulorum ex locis. scilicet aspectus ascendentis. **Secundus** est: ut sit planeta in aliqua partium suarum vel dignitatum hoc in domo sua: aut exaltatione aut triplicitate: vel termino seu facie sua vel gaudio suo. **Tertius** est ut sit directus. **Quartus** ut non sit cum eo malus planeta. id est in eodem signo in quo fuerit cui sit iunctus: aut aspiat eum ab oppositione vel a quarto aspectu. **Quintus** ut non iungatur stelle cadenti ab ascendente: aut planete qui sit in descensione sua: aut sit ipse in descensione sua. **Sextus** ut sit receptus. **Septimus** ut sint planete altiores masculini qui sunt Saturnus, Iuppiter et Mars orientales. id est ut appareant in mane exeuntes de sub radys solis: et planete feminini. scilicet venus, mercurius, luna occidentales. id est apparetes vespere. **Octavus** ut sint planete in suo lumine. id est sint planete masculini in die et femini in nocte. **Nonus** ut sint planete in signis fixis. **Decimus** ut sint planete in corde solis: cum sole in uno gradu: quod tunc fortune augent fortunam et bonum: et malorum confortatur malum. **Undecimus** est ut sint planete masculini in quartis masculinis ex partibus ascendentibus ex circulo: scilicet est a medio celi in ascendente. id est a quarto in septimum directi: et planete feminini: in quartis femininis. id est a septimo in medium celi et ab ascendente in quartum directi: et sint planete masculini in signis masculinis et planete feminini in signis femininis. **Dec sunt** testimonia quibus confortantur planete et non habent occasionem que eis noceat: ad perficiendam causam: quando receperint et promiserint.

De debilitate planetarum.

Debilitas vero planetarum fit. in modis: et impedimentum eorum in natiuitatibus et interrogationibus: ex quibus modis unus est ut sit planeta cadens ab angulis et non aspiat ascendens. id est in 6° vel 12°. **Secundus** est ut sit planeta retrogradus. **Tertius** ut sit sub radys solis. **Quartus** ut iungatur malis planetis ex coniunctione vel oppositione. id est ut sit cum eo in uno signo vel sit in septimo eius aut ex quarto aspectu. id est a quarto signo. **Quintus** ut sit obsessus inter duos malos: id est ut separet ab uno malo et iungatur alteri. **Sextus** ut sit planeta in descensione sua: vel iungatur planete qui sit in sua descensione. **Septimus** ut iungatur planete cadenti ab ascendente aut sit a planeta separtus qui eum recipiat. **Octavus**

bat. Octauus⁹ vt sit planeta in domo in qua nō bz testimo-
niū. i. aliqua dignitate. i. vt nō sit in domo sua aut exalta-
tione sua: vel triplicitate zc. z vt sit peregrinus: z iam in se
quutus a sole. i. ante solem. Nonus vt sit planeta cum ca-
pite vel cauda: si ei nulla fuerit latitudo. Decimus cū pla-
nere ipedierint semetipsos. i. cū fuerint in oppōne domo-
rum suarū: qd est illis quoddā impedimentū. Dec sūt ergo
capitula in qbus est impedimentū seu detrimentum pla-
netarū que fiunt in natiuitatibus. i. interrogationibus z in
ceteris opibus. Serua ergo hos modos quos diximus in
planeta qui recipit dispositionem z qui pollicet causam.

De vitis lune z eius malo esse.

Vitia ergo lune z esse suū malum qbus detrimēta fa-
cit rerū in oī interrogatione: z in oī initio fiunt
10. modis. Et primus est vt sit luna. i. cōbusta infra radios
solis: nondū trāsicens. i. z. gradus. z post ipm similiter: sed
hoc leui⁹ est. Secundus vt sit in gradibus descētionis sue:
aut iungat planete in sua descētionē. Tertius vt sit in op-
positione solis infra gradus. i. z. nōdus veniens ad gradū
oppositionis. Quartus vt sit iuncta malis vel aspiciant eā
a quarto aspectu: aut ab oppōne: aut sit obsessa inter duos
malos separata. i. ab vno: z iuncta alteri. Quintus vt sit cū
capite vel cauda in vno signo: z sit iter eos minus. i. z. gra-
dibus. Sextus vt sit in signo. i. z. a domo sua: qd signū est
geminorū: aut sit in fine gradū signorū q sūt termini malo-
rū. Septim⁹ vt sit cadēs ab angulis aut iungat plte cadē-
ti ab angulis. Octauus vt sit in via combusta: hoc est in si-
ne libre z initio scorpiōis. Non⁹ vt sit feralis vel cursu va-
cua. Decim⁹ vt sit cursu tardior. i. qm̄ minuit ex ea ei⁹ eq-
tio: aut qm̄ minuit lumē eius qd est in fine mēsis lunaris.
Dec sunt predicta vitia lune z ei⁹ ipedimēta: sub qbus nō
d3 vllū opus incipi. i. d3 ita fuerit luna nō d3 aliqd opus
incipi: nec laudat in natiuitate nec in peregrinatione. Scito
ēt esse lune in augmēto huius luminis z eius diminitione
id est dū crescit z dū minuit: qz luna d3 augmentat. i. dū
crescit si aspexerit eam mars a signo q̄rto vel a septimo:
aut fuerit cū ea in vno signo: ipedit eam mars: qz erit tūc
calida. Ecōtrario aut si cum ea fuerit saturnus z minuit:
aut eam aspexerit a q̄rto aspectu vel ab oppōne ipedit
eam: qz cum fuerit luna plus lumine. hoc est in initio mē-
sis z fuerit calida: nō ipedit eam saturnus: qz est fridus.
z ipedit eam mars qz est calidus. z cū fuerit minus lu-
mine: hoc est in fine mēsis erit frigida: tūc nō ipedit eaz
mars qz est calidus: z ipedit eaz saturnus qz est frigidus.
Et scito q saturnus in natiuitatib⁹ diurnis z itrogatio-
nibus que interrogātur in die: z in initio mēsis. z in signis
masculinis minus ipedit: z in fine mēsis. z in signis femi-
ninis plus ipedit: z mars in nocte z in signis feminis: z
in fine mēsis minus ipedit: z in die z in initio mēsis z
in signis masculinis plus ipedit: z nō vocat planeta im-
peditus nec luna: neqz signus: donec sint mali cum eo: aut
aspiciant eum a quarto signo vel a septimo: aut a decimo:
nec vocatur fortunatus planeta: neqz ascendēs donec sint
fortune in angulis eiusdē plte: vel in angulis ascendētis.

De planetis obsessis.

Expositio planete obsessi est: vt sit planeta inter du-
os malos separatus ab vno eorū z iunct⁹
alteri absqz projectione radiozum alterius planete inter
eos. i. vt nullus alius planeta pyciat radios suos iter eos:
z eo fortius ac deterius si fuerit separatio ac coniunctio a
septē gradibus z infra. cuius exemplum est: vt sit mars in
decimo gradu tancri: z saturnus in. i. 8. gradu arietis: z lu-
na in. i. 3. libre: z luna sepata a marte ex 4° aspectu z^o z iun-
cta saturno ab oppositione: tunc erit luna obsessa: qz sepa-
rata a lumine martis z iuncta lumini saturni.

Dicitur De planeta in lumine suo.
planeta esse in lumine suo: vt mars cum fue-
rit in nocte signator z est nocturn⁹: z saturn⁹
in die dicitur esse in lumine suo qui est diurnus.

Expositio De testimonijs planetarū.
quoqz eorū que dicunt de planetis q ba-
bent testimonia aut pres seu dignitates:
si fuerit planeta in domo sua aut in exaltatione sua: aut tri-
plicitate vel in termino suo: aut in facie sua: ipse est profi-
ciens cum fuerit in signo in quo habeat testimonia.

De gaudijs planetarum.

Expositio autem gaudijs planetarū sit quator mo-
dis. pmo aut gaudium eorū est ex circū-
lo qz mercurius gaudet in ascendēte: z luna in tertio: z ve-
nus gaudet in. 5. z mars in. 6. z sol in. 9. z iuppiter i. 11. z sa-
turnus gaudet in. 12. **Secūdo** gaudijs qd habet ex for-
titudine eorum in domibus suis. Nam saturnus gaudet in
aquario: eo q sit signum masculinus: z iuppiter gaudet in
sagittario: z mars in scorpiōe: z sol in leone: z venus in tau-
ro z mercuri⁹ in vrgine: z luna gaudet in cancro. **Tertio**
qz planete diurni gaudent cū fuerit in oriente: hoc est qm̄
oriuntur in mane: z planete nocturni gaudent cum appa-
ruerint vespere in hemispherio occidentali. **Quar-
tū** gaudijs modū: qz saturnus z iuppiter atqz mars gaudēt
cū fuerint in parte circuli masculina: que est a medio celli
vsqz in ascendente: z a signo quarto in septimū: luna vō
z venus gaudent cū fuerint in parte feminina a 7. i. vsqz
in medium celli: z ab ascendente in angulū terre: qd est si-
gnū quartū. Mercurius aut gaudet in vtrifqz partib⁹. i.
cū fuerit cū plris masculinis gaudet in pre masculina: z cū
fuerit cū femininis gaudet in pre feminina ppter diuersi-
tatem horū planetarum z eorum domorum.

Incipiunt precipua iudicia z sunt. 50.

Primum de receptione disponsis per lunam. **I.**

Lito q significatrix. i. luna cuius circu-
lus est omniū planetarū circulis p-
rior terre pre oibus planetis est p̄similis reb⁹
mundi. Nōne vides qd incipit cē paruis:
deide crescit donec finiat. Similitr facit luna.
habeto ergo lunā significatricez oīū rez: qz sanitas ipst⁹
sanitas est omnis rei: z eius detrimētū est detrimētū oīs
rei: z ipsa pulsat. i. cōmittit dispositionē suam ei sup quem
pycitat radios suos: z cui iungitur de plris z mutat esse suū
ad ipm planetā: nominaturqz ipsa planeta receptor dispo-
sitionis: qz recipit qd sibi cōmissum fuerat. Ipsa ergo lu-
na est delatrix horum planetarū z ipsa pacificat eos z de-
fert a quibusdam eorum ad alios.

Quid mali quidue boni planete significant. **II.**

Mali planete significant detrimentū z malum ppter
excedentiā vel supfluitatē vis frigoris vel ca-
loris in eis vincētis z impediētis. Sed si fuerit planeta
bonus in domo mali vel in exaltatione eius recipit eum z
refrenat malitiā suā ab eo: aut si fuerit aspectus malorū a
trino vel septili aspectu refrenat ēt ab hoc: eo q sit aspe-
ctus amicitie absqz vlla inimicitate. fortune vō qz sūt tē-
perate nature atqz equalis cōplexionis. i. qz sunt tēperate
ex calore z frigore semper proficiūt z prestant receperint
an nō: sed receptio in eis est vtilior ac melior.

De impedimento planetarū tria iudicia. **III.**

Duo modi sunt stellarū: bonus scilicet z malus: quo-
cunqz ergo videris malos planetas: dic malum: z
quocunqz videris fortunam: dic bonum. **III.**

Et nominatur planeta impeditus donec malus
sup lumen suūz pyciat radios
fm̄ quantitatē quam dixi tibi de eorum orbibus. Lunqz.

transierit terminū maloz vocat aspiciens maluz ⁊ non poterit impedire: ⁊ cum transierit malus planeta per gradum perfectum imittit timorem absqz impedimento corpoz ⁊ nō potest malus planeta agere: qz separatus est ab eo. Similiter fortuna cū transierit planetā: ⁊ fuerit separata ab eo p graduz integrum sperat sed nō perficitur res: ⁊ omnis impediens cū fuerit cadēs ab ascendente: imittit timorē ⁊ nō ipedit. Similiter fortune cū fuerint ab ascendente cadētes sperat: sed nō perficitur res. V.

Planeta cum fuerit in angulis maloz. i. cū fuerit cū eo: aut in quarto ab eo: aut in septimo vel in decimo erit sicut qui pugnat pro semetipso contra tribulationem ⁊ malū quod descendit super eum. Lunqz transierit eum ⁊ separatus fuerit ab eo per graduz itegru sicut predixi tibi: iam euasit impedimentum illius mali ⁊ nihil poterit malus preter timorē imittere. Serua ergo bec capitula: qz sunt ex secretis interrogationum.

De cursu lune vacuo. VI. Luna cū fuerit cursu vacua. i. nulli planetarū iuncta: significat inanitionē ⁊ annullationem ac reuersionē ab eadē causa: ⁊ impedimentū eludē cause.

De coniunctione lune cū planetis. VII. Coniunctio lune signat qd futurum est: ⁊ qd speratur ex rebus fm quantitātē nature planete qui recipit dispositionem lune. i. si fuerit fortuna: bonum. ⁊ si fuerit malus: malum.

De separatione lune a planetis. VIII. Separatio lune a planeta significat qd preteritum est: ⁊ qd iam recessit fm quantitātē nature illius planete a quo separatur luna.

De planeta in sua descensione. IX. Planeta cum fuerit in descensione sua significat tristitiam ⁊ carcerem ⁊ angustiam.

De planeta retrogrado. X. Planeta retrogradus significat inobedientiam ⁊ dictionē ac reuersionem ⁊ retractionē ⁊ diuersitatem seu discordiam.

De planeta stationario. XI. Planeta in statione sua signat malū ⁊ qd iam geuit.

De malis planetis. XII. Mali significant difficultatem: ⁊ pressuram ⁊ festinationem in opere.

De planeta tardo in cursu. XIII. Planeta cum fuerit tardus. i. cum tarde ambulat postponit numerum suuz siue promissum suum. i. facit dilationem in numero siue pmissio suo taz in bono qz in malo. Similiter facit cū fuerit in domibus saturni vel iouis: ⁊ in domibus ptaꝝ leuium festinat.

De coniunctione lune cū planetis in minuto. XIII. Luna coniuncta fuerit luna alicui pte ⁊ pferit suam cōiunctionē. i. cū fuerit cū eo in vno minuto: aspi ce quod futurum est de ipsa interrogatione a planeta cuz quo iungitur luna post hoc.

De esse planete in fine signi. XV. Planeta cum fuerit in vltimo gradu signi iam recessit fortitudo ei⁹ ab ipso signo ⁊ erit fortitudo ei⁹ in alio signo: ⁊ quasi vir qui posuit pedez suū sup limē porte volēs exire: qd si domus tunc ceciderit nō ipedit eum. Si vō pta fuerit in. 29. gradu: erit fortitudo planete eius in eodē signo: qz sunt vnicuiqz planete tres gradus in qbus expanditur virtus eius: gradus. s. in quo est: ⁊ gradus qui est post eum: ⁊ gradus qui est ante eum.

De pta qui petit ⁊ nō psequit cōiunctionē. XVI. Planeta perit aliquando cōiunctionē: sed nō cōsequitur banc in signo suo donec imiteꝝ ipz

planeta per festinationem suam. Lunqz insecutus fuerit eum in alio signo ⁊ nō fuerit iunctus alteri perficitur causa. Et si iunctus fuerit alteri cum mutatus fuerit: postea iunctus fuerit illi: non perficietur causa: qz iam cōmixtus est lumini planete alterius. XVII.

Planeta volens iungi planete in vno signo: sed non potest eum consequi in eodē signo: donec egrediatur ad aliud signū. ⁊ si eum cōsequit in alio signo: perficitur tunc causa nisi prius iungatur alteri. sed si iungitur alteri per aspectum: non impedit eum hoc ppter qd dixi tibi: qz coniunctio que fit per aspectum: non annullat cōiunctionē q fit p corp⁹ in vno signo: ⁊ hō coniunctio annullat eā q fit per aspectū: ⁊ aspectus nō abscondit aspectū: sꝫ pphibet causam: sed cōiunctio corporalis abscondit aspectū.

De planeta malo bene disposito. XVIII. Malus planeta cum fuerit orientalis. i. cū mane apparuerit in oriēte in domo sua: aut in exaltatione sua: ⁊ nō fuerit iunctus malo qui euz impediatur: melior est ac dignior fortuna retrograda ⁊ impedita.

De malis planetis diuis causaz existentibus. XIX. Mali cum fuerint domini causarum ⁊ iunctus fuerit eis dominus ascendens aut luna a qrtro aspectu aut oppositione. i. a quarto signo vel a septimo faciūt causam: sed destruunt eam in fine. ⁊ si mali fuerint illi qui cōiunguntur bonis melius erit qz vt sint ipsi recipiētes diu positionem. i. vt ipsi mali pulsent ⁊ iungantur eis.

De malis planetis in ascendente. XX. Malus cum fuerit in ascendente in domo sua aut in exaltatione: refrenatur a malo: si autē ipse sit retrogradus in ascendente: confortatur eius maluz ⁊ multiplicatur eius diuersitas ac variatio.

De planeta in signo simili nature sue exnti. XXI. Planeta cuz fuerit in suo habitu ac similitudine ex signis: erit ei conueniēs. i. si fuerit saturn⁹ in domo aut in exaltatione sua aut in signo frigido ⁊ fuerit mars sicut predixi tibi ⁊ in signo calido erit bonus. Si vō fuerit in contrarietate sue nature erit ei malū: sicut aq ⁊ oleum que non cōmiscēt neqz complectunt: ⁊ si fuerit in signo sibi simili cōmiscēt ⁊ complectunt: sic aq ⁊ lac.

De fortunis aspicientibus malos. XXII. Fortune quando aspiciunt malos: minuunt eorum impedimentum.

De malis aspicientibus fortunas. XXIII. Mali quando aspiciunt fortunas a quarto aspectu vel ab oppositione minuunt eozū fortunam.

De fortunis cadentibus ab ascendente. XXIII. Fortune cū fuerint cadētes ab ascendēte aut retrograde erunt impeditae similes maloz.

De planetis cum sunt recepti. XXV. Planete cum fuerint recepti ⁊ fuerint fortune: erit eorum bonus fortius: ⁊ si fuerint mali erit eorum impedimentum minus.

De malis in signo peregrino vel non peregrino exstentibus. XXVI. Planete mali cum fuerint in signo peregrino ⁊ cum non fuerint in domibus suis nec in exaltatione nec in triplicitate augent malū ⁊ magnificatur eoz impedimentū: ⁊ cū fuerint in signis in quibus habent testimoniu refrenant a malo oīno nō erit impedimentū.

De malis cū fuerint diuis rerū ⁊ bene dispositi. XXVII. Mali cum fuerint in domibus suis ⁊ fuerint domini rerum aut in exaltationibus aut in triplicitatibus aut in terminis suis ⁊ in angulis vel in sequentibus angulorum erit fortitudo eorum sicut fortitudo fortunarū. Intellige quod dixi tibi.

De fortunis peregrinis vel non peregrinis existentibus. XXVIII.

Fortune cū fuerint in signo in quo nō habent testimoniū minuitur eoz fortuna ac bonum: z cū fuerint in signo in quo est illis testimoniū. i. in domib⁹ vel exaltationib⁹ aut triplicitatibus vel terminis suis: magnificatur earū fortuna ac perficiūt res atqz auget bonū.

De planetis in loco maligno aut sub radys existentibus. XXIX.

Cum fuerint fortune z mali in loco maligno. i. in aliqua domoz quas predixi: aut fuerint sub radys cōbusti significant res paruas z despicabiles z non poterūt pte significare bonū vel malū ppter debilitatez que est in eis. Quia planeta cum fuerit sub radys combustus aut in oppositōe solis: erit debilis: qz in hoc loco nullitas nec aliquid boni est bonis pte: neqz aliquid mali malis: qz fortune signant modicū boni cū fuerint sub radys: z mali sīr cū fuerit sub radys erit min⁹ eoz ipedimētū.

De pte in dignitatibus suis existentibus. XXX.

Et omnis planeta fortuna aut malus cum fuerit in domo sua aut exaltatione aut in triplicitate sua zc. auertit qd in eis est ex malo in bonum. Ammirare ergo qd dixi tibi: z ab eo accipe mēsurā iudicādi.

De malis in angulis existentibus. XXXI.

Mali cuz fuerint in angulis ascendētis z impedierint a quarto aspectu vel ab oppositōe: erunt mali fortes ad nocenduz: z maior eoz erit afflictio z maxime ac proprie si fuerint fortiores planeta que oppriment vel impediūt. i. si fuerint in loco fortiori. i. si habuerint aliquā dignitatē: sed si aspexerint a trino vel a sextili aspectu: refrenantur a malo z minuitur eoz impedimentum.

De cōsideratiōe hūda circa loca planetarum. XXXII.

Fortuna non significat semper nisi fortunam z malus nihil significat semp nisi maluz ppter superfluitatē nature illius z malignitatē eius componis. Oportet ḡ aspicerē loca pta. i. loca eoz ab ascendente z signa in quibus fuerint: qz lz sit planeta malus: tñ si fuerit in similitudine sua: vel in suo lumine: aut in domo vel exaltatione seu triplicitate sua aut in loco bono ab ascendente significat bonum.

De fortuna cum fuerit male disposita. XXXIII.

Fortuna si nō fuerit in lumine suo. i. si fuerit ex planetis noctis: z fuerit significator in die: aut fuerit ex planetis diei: z fuerit significator in nocte: aut fuerit peregrinus a signo suo: vel cadens ab ascendente aut sub radys: impedit z non proficit.

De eo qd pnt mutare iuppiter z venus. XXXIII.

Iuppiter cum aspexerit malum mutat naturā suaz in bonum: z venus non potest vertere rez magnam. i. malū saturni nisi aspiciant ionē. Iuppiter enīz voluit qd nodat saturnus. i. si iuppiter iungit saturno: frāgit malitiā eius z mutat eā: z venus soluit qd nodat mars.

De eo qd signat pulsatio pta ad iuicem. XXXV.

Cum malus pulsat. i. iungitur malo: vertitur. i. mutat malum in aliud malū. z si malus iungit fortune: cōuertitur malū in bonum. Si vō fortuna iungitur fortune: auertitur bonū in bonū. Et si fortuna iungit malo: iueniet post bonum malū: z hoc modo cōmisce res.

De eo qd liberāt fortune a malis ifortunaz. XXXVI.

Luna z dominus ascendētis cum fuerit impeditus a iunctione vel a quarto aspectu sue ab oppōne maloz si tūc fortune iungant ei a q̄rto aspectu qd inuenerit virum ex destructiōe: soluet a fortunis z libera bit ab eis. Sīr si fuerint iuncti malis a 4° aspectu: z aspexerint fortune a trino aspectu: euadet vir ille qd occurrit ei ex destructiōe illa z cadet i alterā: vel euadet vir ille qd

occurrit ei ex destructiōe illa z nō cadet in alteram.

De pta ex dignitates suas z cadere ab angul. XXXVII.

Planeta cum nō fuerit in domo vel in exaltatione aut triplicitate sua vel in termino vel i gaudio suo: z fuerit cadēs ab angulis: erit B signū malū abfqz vlla vtilitate: z nihil boni est in impedimento planete.

De planeta sub radys versus occidentē. XXXVIII.

Planeta cum fuerit sub radys vsus occidentē. i. qñ oritur vespere: erit fortitudo er⁹ debilis vt dictum est de supioribus. Nulla. n. fortitudo erit ei nec lumen eius: z minus erit eius ipedimentū si fuerit malus: z si fuerit retrogradus erit tardus in omnibus rebus.

De planeta sub radys infra. i. z. gradus. XXXIX.

Planete cuz fuerint sub radys erunt debiles in omnibus rebus. hoc est si fuerint iter eos z solē min⁹. i. z. gradib⁹ nisi sit pta in gradu solis: qz tūc erit fortis.

De planeta cum sole. XL.

Planeta cū fuerit lōge a sole per. i. z. gradus in mane ab oriētē erit fortis in omni initio z in omni opere: z cum plongatus fuerit ab eo per. i. z. gradus tunc erit fortior. i. tunc erit in maiori fortitudine quā debet esse: z si fuerit planeta ante solē ex parte occidentis. i. si oriatur vespere in occidente z fuerit iter ipsum z soles a. i. z. gradibus vsqz in septem tūc incipit debilitari a septē gradibus donec sit in corde solis: fit planeta debilior quā potest fieri. Et cum fuerit in corde solis erit fortis per cor solis: sic vult intelligi vt cū sole sit in vno gradu.

De planeta peregrino. XLI.

Planeta cum fuerit in peregrinatōe. i. cū non fuerit in aliq̄ dignitatē suaz: vt est exaltatio facies zc. fit animus eius calidus z eius nā: z si non fuerit in domo sua aut exaltatōe: z fuerit directus z in loco bono ab ascendente: aut in medio celi vel in vndecimo erit bonus. Si luna iungitur alicui planete ille cui iungitur dicitur esse receptor dispositiōis lune z sic pcedet receptor vsqz ad saturnū: qz sup saturnū nō ē aliq̄ recipiat disponē.

De receptore dispositiōis. XLII.

Receptor dispositiōis cum fuerit occidētalis per. i. z. gradus z infra ante soles: erit debilis z contractus z nō perficitur quod iudicat: z si fuerit oriētalis erit fortis z prudens perfectus in iudicio quia planeta impeditus similis est edificio: z cum ceciderit reedificatur melioratur z fit bonum.

De planeta in octaua domo. XLIII.

Planeta cuz fuerit in octauo ab ascendēte z fuerit fortuna non operatur bonū neqz maluz z mali cum fuerint ibidem magnificatur eoz malum.

De pta in p̄n^o signi z in p̄n^o anguli. XLIII.

Planeta cum fuerit in initio signi: erit debilis do: nec firmetur in eo z perambulet in eo sex gradibus: z non cadit planeta ab angulis nisi post quinqz gradus: verbi gratia. Si fuerit angulus. 10. gradus arietis omnis planeta qui fuerit terminus quinqz gradibus est cadens z non putatur in angulo.

Quo pta post angulū intelligit esse in angulo. XLV.

Et omnis planeta qui fuerit post angulū p. i. z. gradus erit consimilis illi qui est in angulo: z si auxerit gradus nulla fortitudo erit ei. verbi gratia. Si erit angulus. 10. gradus signi arietis tunc ois pta qui fuerit ab eodē. 10. gradu vsqz in. 25. gradus eiusdem arietis vir putat i eodē angulo: q̄ si addiderit sup. 15. gradus nō erit in angulo. Sed pto. dicit vsqz in. 25. gradus post angulum erit planeta in angulo.

Quid significet pte in signis de stabilitate rei. XLVI.

Planete cum fuerint in signis fixis significant fixam id est infirmitatem z stabilitatem rei.

tribus modis fit effectus omnium rerum. Primo a coniunctione domini ascendantis et lune ac domini rei. Secundo ut aliquid plura deferat inter eos lumen: id est separet ab uno eorum et coniungatur alteri: tunc fit res per manus legatorum. Tertio a collectione luminis: id est ut sint iuncti ambobus alicui planete se ponderosiori qui coniungat lumen eorum accipiens fortitudine utroque: eritque acceptabile inter eos eius iudicium: aut per virus qui auxiliabit in eadem re. Ex his ergo tribus primis capitulis fit effectus rerum. Post hec aspice sicut dixi tibi ad receptorem dispositionis ab aliquo eorum qui est planeta ponderosior: sine domino ascendantis fuerit aut dominus rei: et planeta qui colligit lumen si fuerit a malis liber in angulis vel in sequentibus angulorum: et non fuerit retrogradus neque combustus nec cadens ab angulis: perficietur ipsa res post adeptionem eius. et si fuerit receptor retrogradus: soluetur postquam putaverit se eam adeptum fuisse.

Questio si fiet res cum leuitate vel cum duritia.

Et si interrogatus fueris utrum adipiscetur eam cum leuitate aut cum duritia. Aspice si fuerit coniunctio a domino ascendantis et domino rei ex trino vel ex sextili aspectu: erit adeptio cum leuitate. et si fuerit coniunctio ab aspectu quarti vel ab oppositione eorum: erit adeptio post duritiam et inopportunitatem et prolongationem.

Questio si rem per petitionem adipiscetur an absque petitione habebit eam.

Et si interrogatus fueris utrum per petitionem eam adipiscet an vltro sibi veniat absque aliqua petitione. Aspice dominum ascendantis et lunam: si iungunt ipsi domino rei: erit hoc cum petitione. Et si dominus rei iungitur domino ascendantis: veniet vltro. Item si dominus ascendantis aut luna fuerit in loco rei: erit cum petitione ac studio interrogantis. id est cum angustia eius: et cetera. Si vero dominus cause fuerit in ascendente: studebunt super eum in ipsa re: et dabitur ei sponte. Quod si fuerit interrogatio de ordinatione alicuius honoris: veniet vltro: et non veniet ad portam regis propter hoc. Et si fuerit effectus rei a translatione luminis: erit per legatos: et eos qui discurrunt inter eos. Si autem luna separata fuerit a domino ascendente et iuncta fuerit domino rei incipiet legatio ab interrogante. Si vero luna fuerit separata a domino rei et iuncta domino ascendente: veniet ei legatus: et studium erit super eum in hoc. Et si fuerit adeptio rei a collectione luminis: erit adeptio rei per aliquos iudices qui ingrediuntur inter eos: aut per unum qui irrat in re donec adeptio rei fiat. Et scito quod si dominus ascendantis aut luna iungatur planete ex descensione ipsius planete: significat detrimentum rei: veluti si iungerentur marti ex cancro aut ioui ex capricorno. Hec enim destruant res. Similiter si iuncti fuerint planete qui fuerit in descensione ipsorum qui non recipiat eos: significat malam dispositionem domini interrogationis in his que vult operari: et quod res non proficiat. cuius exemplum est: ut iungatur luna alicui planete que fuerit in tertio gradu scorpionis que est descensio eius de lune: aut sit dominus ascendantis mars et iungatur planete qui sit in fine cancri que est descensio eius. Et scito quod malus si fuerit dominus rei: et iunctus fuerit ei dominus ascendente aut luna ex quarto aspectu vel oppone et non receperit eos: desiderat interrogationem ut ipsa res non fiat propter mala seu tribulationes ac labores qui ingrediuntur super eum in eadem re. Si autem fuerit iunctio a trino vel sextili aspectu minuetur ab hoc. Et si dominus ascendente aut dominus rei fuerit vnus planeta. id est si idem dominus ascendente fuerit et dominus rei: et fuerit receptor: hoc est iunctus domino domus vel exaltationis sue vel situ erit liber a malis: perficietur res: et si fuerit aliter destruetur res. Similiter si luna ei iuncta fuerit et fuerit salua a vitis perficietur.

Testimonia signorum in effectu rei.

Et scito quia testimonia signorum in effectu rerum sunt: ut sit ascensio signi fixi: aut cetera: angulus stabili. id est. ut sit medium celi signum. id est. et angulus terre signum 4^m: et non sit medium celi signum nonum: nec angulus terre ceciderit in tertium signum. Nec expositio angulorum est stabilium.

Testimonia planetarum in effectu rerum.

Et testimonia stellarum in effectu sunt tria. a quibus queruntur dominus ascendente et luna ac dominus rei. si duo eorum liberi fuerint a malis predictis: id est dominus ascendente et dominus rei perficietur due partes rei. et si vnus eorum saluus fuerit perficietur tertia pars illius rei quam postulauerit: hoc est si habuerit vnum testimonium habebit tertia parte: et si fuerint duo testimonia adipiscetur duas partes eorum que petierit: et si iuncta fuerint tria testimonia: id est si dominus ascendente et dominus rei ac luna salui fuerint a retrogradatione ac combustione: a malis quoque et a descensione vel casu: adipiscet omne quod petierit. et si fuerint cum suis duobus testimoniis recepti: et ipse qui eos receperit fuerit etiam receptus augetur eius bonum super eo quod petierit. Scito ergo has interrogationes quia coniunguntur et congruunt omnibus reb: cuius rei exemplum est quodam interrogatio que facta est pro regno utrum acquireret an non: fueritque ascendens signum geminorum: 20. gradus et medium celi primus gradus signi piscis: et sol in cancro. id est. gradus et luna in virgine. id est. 19. gradus et mercurius in geminis. 27. gradus et mars in tauro. 8. gradus: et venus in leone. 3. gradus: et iuppiter in pisce. 20. gradus in statio prima volens retrogradari. et saturnus in geminis sex gradus. Aspeti igitur in hac interrogatione ad signum ascendens et dominus eius ac lunam qui sunt signatores interrogantis et ad signum medium celi et dominus eius qui sunt signatores regni de quo erat interrogatio erat que ascendens signus geminorum et mercurius in eo ascendente scilicet in fine signi et iuppiter qui erat dominus rei in medio celi in. 20. gradu: et iueni dominum ascendente separatim a domino rei. Aspeti ergo lunam quam iueni in angulo terre iunctam ioui ab oppone: et significabat adeptionem rei per acquisitionem et importunitatem eo quod essent iuncti ex oppositio. et si iungerentur ex sextili vel trino aspectu fieret adeptio cum leuitate: et erat luna que iungebatur domino rei significans quod hoc fieret per petitionem ac studium interrogantis: et si dominus rei esset qui iungeretur esset adeptio rei per inceptions illius qui ordinaret eum absque petitione seu importunitate interrogantis. Aspeti etiam iouem: qui erat receptor dispositionis: et huc iueni in medio celi in statio prima volens retrogradari significans solutionem rei quam dixi: et eius detrimentum citius fore: et erit hoc ex parte regis propter iouem qui erat dominus decime domus: que est domus regia: qui et significabat regem: et si esset receptor dispositionis dominus ascendente et ipse esset impeditus: dicerem quod detrimentum fieret ab interrogante et ex opere illius mer: quod dominus ascendente mutabatur a domo sua in domum substantie qui significat celeritatem mutationis interrogantis. et eius iter pro inquisitione substantie ad locum in quo faceret moras: et non reciperet hoc quod cum exierit de signo suo iungeret marti: et ipse non recipiet. Significauit itaque hoc quod faceret in exitu suo tale opus per quod ingrederetur super eum detrimentum et tristitia: et quia mars erat dominus sexti ab ascendente: que est domus seruorum et infirmorum significauit quod hoc quod dixi: fieret ex parte seruorum et vilium personarum et ab infirmitate: et quia iuppiter erat dominus rei qui volebat retrogradari et erat cum cauda significauit solutionem que ingrederetur super vtrum a quo petebat res: et multitudinem coniunctionis: et significauit separtio mercurij a

una: significat multitudinē arborū. et si directa fuerit: erūt arbores ei⁹ fortes et fructu abundantes. si vō fuerit retrograda: patient ipedimētū: et cōpariet emptor: et vedet oēs fructus arborū. Si vō in medio celi fuerit malus signat paucitatē fructus arborū. et si fuerit retrogradus vedet qđ remāserit in eis. Et si nō fuerit p̄ta in medio celi aspice dñz medij celi. si aspexerit mediū celū: erūt in ea arbores. et si fuerit oriētalīs: erūt arbores nouiter plātate. Si vō fuerit occidentālīs: erūt ipse arbores ex plātatione antiquoz. et si fuerit directus: remanebūt. Si vō retrogradus fuerit: non remanebūt qđ destruant. Et si dñs medij celi nō aspexerit locū suū. i. si fuerit in 2° ab eo aut in .6. vel in .8. aut in .12. erit terra absqz arborū. Post hec aspice signū 7^m. sic p̄dī gī tibi in medio celi: pro sūba at terre aspice signū 4^m ab ascēdēte. si fuerit aries: leo: aut sagittarius: ipsa terra motuosa erit et fortis ad culturā. i. idigēs mltā cultura. et si fuerit taurus aut vgo aut capricornus: erit terra plana. et si fuerit gemini aut libra vel aqri⁹: erit duob⁹ modis. i. mōtana et cāpestis. et si fuerit cācer vel scorpio aut piscis: erit aqsa vel iuxta aqz. et si signū 4^m fuerit cōe. i. gemini aut vgo: sagittarius vel piscis: erit terra duob⁹ modis: B ē erūt in terra ipsa mōtes et cāpi. Et cū volueris p̄ducē terrā aut pres ei⁹: aut volueris populare eā: vel tale aliqd eligē: aspice rē veditoris ab ascēdēte: et emptoris a 7° et finē opis ei⁹: et ei⁹ cāz ex medio celi: et ex signo. 4. finez illius rei. et si fortuna fuerit in ascēdēte: erit ipse veditor aptus: et studiosus erit. et si fuerit in eo malus: penitebit eū vedidisse: et remouebit ab B: vel voluerit eā vedē cū caliditate et nō pficiet ei. et si fuerit malus in 7°: ipse emptor reuertet. i. penitebit et non tribuet ei. et si tribuerit igrediet in ritā et abominationē: et nō pficiet ei. et si fuerit in eo fortuna: erit ipse emptor vtilis. et aptus. et si iueneris malū in medio celi: aut aspexerit euz aspectu inimicitie ipz negociū n̄ diriget. Si vō fuerit malus in 4° v̄l aspexerit eū. i. 4^m: erit finis in maximū malū. et si fuerit fortuna: bon⁹ erit finis et laudabil si de⁹ voluerit.

C Signū 5^m seu quinta domus cū suis interrogationibus. et primo vtrum habeat fillum ex illa muliere an non.

Saliquis te interrogauerit vtrū beat fillū d̄ hac muliere an nō: aspice dñz ascēdētis et lunā si iūcti fuerit dño domus filioz: aut dñs dom⁹ filioz si iūctus fuerit dño ascēdētis: aut fuerit dñs ascēdētis: aut luna in domo filioz: aut iueneris planetā q̄ reddat lumē iter dñz ascēdētis et dñm domus filioz: erit ei fill⁹. et si fuerit ibidē redditus lumis: erit dilatio in B. Post hec aspice receptorē dispōnis q̄ est p̄ta pōderosus: q̄ si fuerit liber a malis. i. si non fuerit eis iūctus: nec ipsi iūcti fuerit ei: et nō fuerit cadēs ab ascēdēte neqz cōbustus: viuet fillus. et si fuerit p̄dictus p̄ta retrogradus vel combustus: aut cadēs ab angulis erit: post hec peribit. Et si iueneris Jovē in bono loco ab ascēdēte: et nō fuerit ipeditus nec sub radys solis: signat p̄gnationē. et si fuerit malus p̄ta cū venere non signat p̄gnationē. Si vō luna fuerit iūcta malis: scito qđ nō ipregnabit. Et si iueneris fortunā in .5. que est domus filioz: pregnabit mulier. et si fuerit in eo malū: vel aspexerint eum ex oppōne vel ex quarto aspectu: non significat p̄gnationem.

C Utrum nascetur ei filius an non.

Et si interrogauerit mulier aut vir vtrū sit ei filius an nō: aspice ascēdēs si fuerint in eo fortune vel aspexerit dñs ascēdētis in ascēdēte aut in .10. vel in .11. aut in .5. et Jupiter si fuerit in optimo loco: nascet filius. et si fuerit dñs ascēdētis in .4. aut in .7. et Jupiter in bono loco: nascet ei filius post dilationē ab interrogatione sua. Si vō iueneris malū in ascēdēte aut aspexerit eū ex oppōne vel a 4° aspectu: et dñs ascēdētis fuerit in loco malo: fuerit qz

Jupiter cadēs vel in domo mortis aut sub radys: signat paucitatē filioz: et qđ modicū durabūt si fuerit: et nō dimittas aspice 5^m ab ascēdēte: qđ est filioz signū: in quo si fuerint fortune nascet ei filius cito. et si fuerit in eo mali: et videris aliqd boni in interrogatione erit filius: s̄ cito videbit mortē ei⁹. Si iueneris qz Jovē oriētalē in angulo: nascet ei cito filius. Si vō fuerit occidentālīs in angulo. i. si apparuerit vespere in occidentē: et fuerit dñs ascēdētis in loco opportuno: nascet ei tarde et post aliquā dilationē.

C Utrum mulier sit pregnans an nō: et vtrū pariet vel non.

Et si interrogatus fueris de aliq̄ muliere vtrū sit pregnans an nō: et vtrū pariet an nō: vel pficiat ei aut nō: aspice dñm ascēdētis: et lunā qui sūt signatores filioz. Si iueneris dñz ascēdētis et lunā in domo filioz: et fuerit dñs domus filioz in ascēdēte liber a malis: dic qđ sit pregnans. et si pulsauerint dñs ascēdētis et luna. i. si cōmiserint dispōnē suā alicui p̄te in angulo: erit p̄gnatio: et eo melius si fuerit receptus. et si iūcti fuerint p̄te cadētī ab ascēdēte: signat detrimētū et qđ p̄gnatio sit frustra: et cō forti⁹ si fuerit ascēdēs signū mobile aut fuerit malus in angulo: aut si fuerit luna iūcta malo: qz bec oia signant detrimētū. Receptor aut dispōnis. i. p̄ta pōderosior q̄ recipit dispōnem oēm a dño ascēdētis vel lune cum fuerit liber a malis. i. si non fuerit iunctus eis: nec ipsi fuerint ei iuncti et fuerit in bono loco p̄gnatio perficietur.

C Utrum p̄gnatio sit vera vel falsa.

Et si interrogauerit de p̄gnatione vtrū sit vera vel falsa. i. vtrū veniat ad effectū: vel frustra: aspice dñz ascēdētis: q̄ si iūct⁹ fuerit p̄te cadētī ab ascēdēte nec recipiētī signat detrimētū. s̄ si fuerit iūctus p̄te retrogrado vel sit luna recepta vel fuerit dñs ascēdētis in bono loco ab ascēdēte: qz tūc significat p̄gnationem.

C Utrum mulier pregnans pariet geminos vel non.

Et si interrogatus fueris de muliere p̄gnate vtrū pariat geminos vel nō: aspice ascēdēs boza in q̄ interrogatus fueris si fuerit signū cōe: aut si fuerit in ascēdēte: aut i domo filioz duo planete fortune erit p̄gnas cū geminis. i. portat geminos. s̄ si iueneris solem et lunam in signis cōmunibus. et si nō fuerit ascendens: nec signū filioz cōe: neqz fuerit in eis ex hoc qđ dixi: nec fuerint luminaria in signis cōmunibus portat pregnans vnum.

C Utrum pariet masculum vel feminam.

Et si interrogatus fueris vtrū masculū pariet vel feminā: aspice dñm ascēdētis et dñm domus filioz. si fuerit in signis masculinis: erit in ventre ei⁹ masculus. et si fuerit in signis femininis: erit femina in ventre ei⁹. et si fuerit vnus eoz in signo masculino: et alter i signo feminino: aspice signū in quo fuerit luna et p̄ta cui iūgit luna. si fuerit luna in signo masculino: et iūcta fuerit p̄te masculinū: pariet masculū. si vō fuerit luna in signo feminino aut iuncta fuerit p̄te femino pariet feminā: et scito qđ mercurius cū fuerit oriētal B ē qñ oriē an solē erit masculus. et si fuerit occītal B ē qñ oriē post solē erit femina si de⁹ voluerit.

C Signū 6^m siue sexta domus cū suis interrogationibus. et primo si infirmus sanabitur vel morietur.

Iterrogatus fueris de infirmo vtrū sanet vel morietur: aspice ascēdēs. Ascēdēs enī signat mediū: et mediū celi signat ifirmū: et sig^m 7^m significat ifirmitatē: 4^m vō sig^m signat medicinā. si fuerit malus in ascēdēte nō pficiet ei medicina medicorū. si vō fuerit fortuna in ascēdēte pficiet ei medicina medicorū et eoz cura. et si fuerit in medio celi malus non auxilium habet sibi ifirmus: s̄ magis excitabit sup se ifirmitatem. Si vō fortuna fuerit in .10. curabit ifirmus semetipsum cū qbus sibi pficiūt. et si fuerit malus in 7° v̄tē ab ifirmitate

in infirmitatē. et si fuerit idē fortuna veniet sup euz sanitas absqz curatiōe aliq̄ qua possit curari. et si fuerit malus in 4° signo augebit ei medicina eē sui fortitudinē. i. aggrauabit eū medicina. et si ibidē fuerit fortūa: pficiet sibi. Post h̄ aspice dñz ascēdētis: et luna ab illo q̄ fuerit in angulo. et aspererit ascēdēs si fuerit liber a malis et nō fuerit in aspectu dñi dñs mortis: et maxime in 4° vel in 7° q̄ dom⁹ mortis est signū octauē ab ascēdēte: nec fuerit sub radys: significat sanitatē. et si iūctus fuerit fortunis: signat ēt sanitatē: sin aut ipsa fortuna fuerit retrograda: signat plixitatē infirmitatis: s; sanabit. et si nō fuerit luna sup terrā: s; fuerit iūcta pte q̄ sit sup terrā signat sanitatē. et si fuerit sup terrā: signat sanitatē: nisi pta receptor dispōnis igrediat cōbustionē: qz tūc signat mortē. Et si fuerit luna sup terrā: iuncta fuerit malo sub terra: signat mortē. et si iūgit luna dño ascēdētis: et hic fuerit auctus lumine et numero: signat celeritatē ei⁹ sanitatis et emēdationem corpis. Et si fuerit dñs ascēdētis sub terra: et luna iūcta fuerit pte in. 9. ab ascēdēte volēti cadē: signat mortē. Et si iūctus fuerit dñs ascēdētis dño dom⁹ mortis et luna ipedita: signat mortē. et si portauerit lumē a dño ascēdētis ad dñz octauē erit timēdum qz malū est. et si fuerit receptus plōgabit infirmitas. Si vō dñs ascēdētis iunctus fuerit dño octauē a trino aspectu: et fuerit dñs ascēdētis i angulo: qñ puenerit dñs dom⁹ mortis ad gradū signat ascēdētis: signabit mortē. et si reddiderit lumē dñi ascēdētis ad dñz octauē aliqs pta et dñs ascēdētis fuerit cadēs: et dñs octauē in angulo: signat mortem. Et si fuerit dñs domus mortis in ascēdēte: et dñs ascēdētis: v; luna fuerit ipedita: signat mortē. et si ipeditus fuerit receptor dispōnis: signat fractionē. i. reciduationē post sanitatē. Presentia quoqz dñi octauē in angulis malum. et si nō fuerit dñs ascēdētis sup terrā et iūctus fuerit dño octauē in 4° et in domo mortis: signat mortē. Et si nō aspererit dñs octauē dñz ascēdētis: s; reddiderit lumē eoz aliquis pta: fueritqz dñs ascēdētis cadēs: et dñs octauē in angulo: signat mortē. Et si dñs ascēdētis ingredit cōbustionē. i. si fuerit iter eū et solē minus. i. z. ḡdib⁹ moriet. S; si fuerit cōbustus et nō fuerit receptus. Et si pta nō pulsauerit dispōnē. i. si fuerit pta recipiēs: et fuerit liber a cōbustioe: et luna fuerit salua: signat euasione. Et si fuerit domus infirmitatū signū mobile: alleuiabit infirmitas qdā vice et aggrauabit vice altera. et si fuerit cō: mutabit ab vna infirmitate in aliā. et si fuerit fixū: durabit in vno eē. Et si luna sepata fuerit a pta oriētali: h̄ est in mane oriēti in oriēte: erit infirmitas noua et recēs. Et si sepata fuerit luna a pta occidentali. i. in sero apparēte: iā plōgata est ei⁹ infirmitas. et si iuncta fuerit planete oriētali: signat celeritatē. Si vō iūcta fuerit luna planete occidentali: plōgabit eius infirmitas: et comel⁹ si aspererit dñm ascēdētis fortune: et ipse fuerit i loco bono ab ascēdēte: et deterior erit aspectus maloz ad eū si fuerit a 4° aspectu aut ab oppōne: vel fuerit cū eo i vno signo. Et si luna iuncta fuerit planete retrogrado: significat diurnitatē morbi. et si iuncta fuerit planete tardioz: significat aggrauationem: et dubium eum reddit.

De diebus criticis per locum lune.

Scito etiā locū lune in 7° die ex initio ei⁹ infirmitatis et interrogationis de ea: et in. 14. et in. 21. et in. 28. die. Nā luna qua die puenerit ad malos aut ad dñz domus infirmitatis: aggrauabit infirmitas in eadē die: et euz puenerit ad fortunas v; aspererit eā: accidet ei salus et quies ab infirmitate: et ad sciēdū esse infirmū die 7° addes sup locuz lune 90. gradus et pficias a gradu lune quo puenerit numerus: ibi erit locus lune in. 7. die: ad diē vō. 14. adde sup locum ei⁹. et 8. gradus: et hec est oppō loci ei⁹ in quo erat eadē die. q̄ icēpit infirmitas aut interrogatio: ad diē q̄z. et adde sup locū ei⁹. 270. ḡdus: die vō. 27. reuertit luna ad locū suū. i.

ad signū et ad gradū in q̄ erat in pñ⁹ infirmitatis v; interrogacionis: et q̄tiēs iūcta fuerit luna in bis dieb⁹ alicui fortune: toties iueniet infirmitas quiete et emēdationē: et quotiens iūcta fuerit malo toties augef ei⁹ dolor atqz grauaf.

Utrum aliquis sit infirmus an non.

Si fueris interrogatus de aliquo viro. vtrū sit infirmus an nō: aspice dñm ascēdētis et lunaz: qui si fuerit in 6° ab ascendente que est domus infirmitatū: aut fuerit iūctus dño sexti aut in descensione sua vel cōbustus sub radys dic eū infirmari: sin aut non.

Utrum seruus liberabitur a seruitute an nō.

Et si interrogauerit seruus vtrū liberetur a seruitute an nō: aspice dñz ascēdētis et lunam. et si iueneris alicui eoz separatus a domino medij celi vel a sole aut a malis: et non fuerit iunctus alicui eoz quos predicti dicfore eum liberum: sin autem non.

Questio si seruus liber ab vno seruiet alteri.

Et si te interrogauerit fuis dicēs egrediar de manu dñi mei ad aliū an nō. Aspice in h̄ dñz ascēdētis si fuerit in angulo et nō fuerit iūctus pte cadēti ab ascēdēte nō exibat de manu ei⁹: et si iūct⁹ fuerit alicui pte in. 9. v; in. 3. signat eū egressus. Si vō fuerit dñs ascēdētis in angulo iūctus ex oppōne aut ex p̄iunctione: vel a 4° aspectu aut ingredit cōbustionē moriet anteq̄ egrediat de dño suo.

Questio an dñs p̄sens melior sit seruo an futurus.

Et si seruus interrogauerit te dicēs. est ne mihi dñs me⁹ apud quē suz melior: an ille quē volo vel apd quē pficiscoz. Aspice dñz ascēdētis si fuerit recept⁹ in signo in quo est. i. si iūctus fuerit dño domus eius vel exaltationis: dñs eius cū quo est: et locus in quo est: est illi melior. Si vō dñs septimi fuerit receptus ille ad quē vult ire erit ei melior. Deinde aspice planetā a quo sepaſ luna: et planetā cui iūgit luna. et si planeta a quo sepaſ luna fuerit fortūa: dñs ei⁹ cū quo est: est illi melior. et si receperit lunā ipse cui iūgit ille quē petit erit illi melior. et si nō iūgit alicui aspice dñz ascēdētis et lunā si aliqs eoz fuerit receptus in signo in quo ē: aut fuerit signū in q̄ est dñs ei⁹ exaltatio aut triplicitas et. dñs ei⁹ cū q̄ est: est illi melior. Et si fuerit receptus in 2° signo ab eo in quo est aut erit ei pueniēs: tunc ille ad quē venit erit ei melior dño suo: et deus melius nouit.

Questio vniuersalis de mutatione rez de loco ad locuz quis sit melior an in quo est an ad quē mutatur.

Similiter iudicabitis viro pegrināti de esse suo in terra in q̄ est: aut de eē suo in illa ad quaz vēturus est. i. cū q̄serit q̄ eaz erit ei melior. S; si aspice in reuolutione: hoc est in mutatione ois rei qñ. et qz mutari a māsioe in māsione et eē viri de domo in domū: et de terra in terrā: et ab vno ope in aliū. Et q̄tiēs fueris interrogat⁹ de duab⁹ reb⁹ q̄ eaz sit melior aspice in h̄ sic pdixi tibi.

De seruo emēdo si pficietur emptio vel non.

Quotiescūqz interrogatus fueris de seruo cōparādo vtrum pficiat ei⁹ adeptio vel nō: aspice dñz ascēdētis: et lunā si fuerit iūcti dño sexti ab ascēdēte dño ascēdētis aut iunctus fuerit dñs sexti ab ascēdēte dño ascēdētis cōplebit ei⁹ emptio. et si fuerit dñs ascēdētis aut luna in. 7. ab ascēdēte vel fuerit dñs sexti in ascēdēte aut iueneris pta deferētē lumē iter dñz ascēdētis et dñz sexti: adipiscet h̄ de quo interrogat. et si nihil fuerit de his q̄ dixi tibi: nō adipiscet h̄ de quo interrogat.

De petente ancillā an habebit eam vel non.

Et si interrogatus fueris a viro q̄ petit ancillā ab aliq̄ ascēdēs: et dñs ei⁹ ac luna erūt interrogātis: et septimus ac dñs eius illius a quo interrogat. Signū vō vndecimū ab ascendente erit ancille. Aspice ḡ p̄iunctionem dñi ascendētis et lune cū eo vel cū translatione alicuius planete inter eos: sicut predicti tibi in hoc capitulo.

C Si dñs habeat substantiā serui mortui.

Et si interrogat⁹ fueris de reliquis mortui serui. vtrū adipiscat⁹ eas dñs an nō. Aspice dñm ascēdētis ⁊ lunā si iūcti fuerit dño septimi ab ascēdēte qđ est scđm a domo seruoꝝ adipiscet⁹ eā. Sitr si dñs septimi iūctus fuerit dño ascēdētis: aut fuerit dñs septimi in ascendente aut dñs ascēdētis: vel luna in 7°: aut iueneris p̄tā deferentem lumen ab vno eoz ad socium suū: adipiscetur eam.

C Si interrogans habeat possessionē vel nō. s. serui.

Et si interrogatus fueris de possessione. vtrū pueniat ad eū q te interrogauerit an nō. Aspice sig^m 3^m ab ascēdēte: qđ est 10ª domus seruoꝝ. Si iueneris dñs ascēdētis vel lunā iūctum dño tertij ab ascēdēte: aut iueneris dñs tertij iūctū dño ascēdētis: adipiscet⁹ eā. Sitr si fuerit dñs ascēdētis ⁊ luna in 3°: aut dñs tertij in ascēdēte: aut fuerit planeta trāsserēs iter eos lumē: hoc est a dño ascēdētis ad dñm tertij: aut a dño tertij ad dñm ascēdētis: adipiscet⁹ possessionem predictam per manus legatoꝝ.

C Signū 7^m siue domus 7ª cum suis interrogationibus: ⁊ primo si iugium perficietur an non: ⁊ qualis erit conuenientia inter eos postq̄ perfectum fuerit.

C Am interrogatus fueris de iugio. vtrūz p̄ficiat⁹ an non: ⁊ si p̄fectū fuerit quō erit p̄terio iter eos. Si vō nō fuerit p̄fectus ⁊ quo fit ei⁹ sepatio vel discidium pone ascēdēs a dñs ei⁹ ⁊ lunā interrogāti: ⁊ signū 7^m ab dñs ei⁹ mulieri. Si iūctus fuerit dñs ascēdētis: aut luna dño. 7. aut fuerit in 7°. adipiscet⁹ mulierē. Sitr si dñs septimi iūctus fuerit dño ascēdētis: aut fuerit dñs. 7. in ascēdēte: fit res cū facilitate: ⁊ magis erit voluntas mulieris q̄ viri. Et si fuerit luna deferens lumen inter eos: discurret⁹ iter eos legati: ⁊ erit effectus rei p̄ manus eoz. Post hoc aspice receptorem dispōnis: hoc est planetā ponderosiorē si fuerit impeditus a malis ex q̄to aspectu vel oppōne: aut fuerit cadens: destruetur res postq̄ fuerit directa.

C Questio de impedimēto siue detrimēto quali modo erit.

Et si interrogatus fueris q̄li mō erit detrimētū. Aspice ipm malū qđ ipedit: si fuerit dñs. ⁊. ab ascēdēte: aut. 8. erit detrimētū ex pte descriptionis dotis. Et si fuerit dñs. ⁊. ab ascēdēte: erit detrimētū ex rep̄b̄sione generositatis mulieris. ⁊ si fuerit dñs sexti: erit ex pte generositati viri. ⁊ si fuerit dñs q̄rti: erit ex pte p̄is. ⁊ si fuerit dñs tertij: erit ex pte fratru. Sic itellige de reliquis signis s̄m subas suas. ⁊ si fuerit p̄tā absēdēs iūctionē iter eos: erit detrimētū ex suba dom⁹ ei⁹. i. si fuerit dñs 2° pom⁹ aut 8° ex pte descriptionis dotis: erit inuolutio. ⁊ si fuerit dñs tertij erit ex pte fratru: ⁊ 4° ex pte p̄is ⁊ parētū: ⁊ 5° eo q̄ mulier fuerit nupta ⁊ hēat filiū: h̄ erit occasio. ⁊ si fuerit dñs sexti: erit ex infirmitate: aut ex vitio sui corp̄is: aut ex parte seruoꝝ. ⁊ si fuerit malus p̄tā q̄ deferat iter eos lumē erit ex pte legatoꝝ.

C Questio de q̄litate animi eoz.

De q̄litate animi eoz aspice iūctionē q̄ fuerit inter dñs ascēdētis ⁊ dñs rei q̄site. si asperit se a signo. 7. q̄ est aspect⁹ oppōnis: signat malitiā animi ⁊ m̄ltitudinē p̄tentionis. ⁊ si fuerit aspectus ex 4° signat bonitatē animi: s̄z aliqñ erit ibi p̄tētio. Et si fuerit aspect⁹ trin⁹ vel sextilis: signat dilectionē ⁊ bonā animi q̄litatē. ⁊ sitr si fuerit luna recepta. ⁊ si fuerit dñs ascēdētis in angulo ⁊ fuerit p̄tā pōderosus. i. receptor: erit vir eleuāt⁹ dñans ⁊ vicēs mulierē ⁊ q̄lēcūq̄ eoz iueneris cadētē aut pulsantē: ipse erit victus ⁊ subiectus dñs. s. ascēdētis: aut dñs rel. Si vō iūcti fuerit in vno signo signat p̄tentiones. ⁊ si fuerit luna aspiciēs ascēdēs ⁊ fuerit ipedita: erūt iter eos p̄uitia. ⁊ si fuerit malus in ascēdēte: erit h̄ ex pte viri: ⁊ de reliquis signis scđas subas suas sic itellige. ⁊ cū videris solem ipeditū erit ipeditū sup vix. ⁊ si fuerit ipedita ven⁹ ipedit mulierē: cū vō luna ipedita fuerit ipeditet. vtroq̄z.

C Questio de muliere q̄ aufugit a viro si reuertet vel nō.

Et si interrogatus fueris de muliere egressa de domo sua p̄ ira mariti sui: vtrū reuertat⁹ ad domū suam: an nō. Aspice venerē ⁊ solē q̄ s̄t signatores viri ⁊ mulieris. si fuerit venus sup terrā in loco optimo ab ascēdēte: ⁊ sol sub terra renūciat reuersionē mulieris ad domū suā cū dilatione forti ac duritia. ⁊ si fuerit luna hora q̄ exiuit de domo sua aut hora interrogationis iā trāsies p̄uentionē. i. post dimidiū mēsis: erit reuersio ei⁹ ad domū suā festināter. ⁊ si fuerit luna aucta lumē. i. in initio mēsis: erit ei⁹ reuersio cū tarditate. ⁊ si fuerit ven⁹ dū exiret de domo sua retrograda ⁊ occidētalis: erit reuersio ei⁹ ad domū suā spontanea voluntate ac penitēs. ⁊ si fuerit ozēntalis egredies de sub radys ⁊ retrograda: reuertet⁹: ⁊ erit vir ei⁹ penitēs de egressione ei⁹: s̄z nō penitebit eū de h̄ qđ fecit sicut penitet in p̄ cap. ⁊ ipsam penitebit de reuersione sua: sed nō penitebit de h̄ qđ fecit sicut penitet in primo capitulo.

C Questio de muliere si sit virgo vel corrupta.

Et si interrogatus fueris de muliere. vtrū sit vgo vl corrupta: aspice ascēdēs hora q̄ interrogatus fueris ⁊ dñs ei⁹ ac lunā si fuerit in signis fixis: erit vgo ab oi vitio ⁊ libera ab eo de quo diffamata ē. ⁊ si fuerit in signis mobilib⁹ aut cōibus erit corrupta. Jā enī nup̄sit. ⁊ si mulier putauerit se vginē eē delusa ē ⁊ accepta ē vginitas. ⁊ si fuerit luna in signo cōi aut mobili: ⁊ ascēdēs ac dñs ei⁹ in signo fixo: iā vexata est ab aliquo ⁊ nō est accepta vginitas bñ. ⁊ si fuerit luna cū marte in signo mobili aut cōi iā vginitas est accepta in amicitia viroꝝ. ⁊ si fuerit saturn⁹ in ascēdente cū luna in cōi signo aut fixo: ille cui iūgebat vtebat ea ex nās: ⁊ nō est accepta vginitas ei⁹. ⁊ si fuerit mars in angulo vel 2° in 4° aspectu vel 7° veneris ⁊ luna ipedita a marte ⁊ ven⁹ in scorpiōne: aut in triplicitate ei⁹ nō erit vgo. ⁊ si iueneris mercuriū añ Jovē in triplicitate veneris aut in angulo ei⁹ ⁊ ceciderit mars ab ea p̄te ⁊ nō aspererit fueritq̄z in ariete mars vl leone vl sagittario: erit vgo.

C Utrum mulier habeat filiū an non.

Et si interrogatus fueris de muliere: vtrū hēat filiū an nō: aspice venerē si fuerit in aq̄rio aut leone: ⁊ fuerit cū ea mercurius nunq̄ peperit. Si vō venus ⁊ mercurius fuerit in scorpiōne aut tauro h̄z filiū. ⁊ si fuerit mars ⁊ luna aut ven⁹ in signo cōi p̄ter sagittariū h̄z filiū. Nā sagittarius signat qđ mulier nō hēat filiū nec pariat in eteriū. S̄z si ⁊ filiū pepererit moriet. Si at fuerint mali in signis mobilib⁹: erit ei⁹ fili⁹ ex iniustitia. i. ex fornicatione ⁊ amicitia: nō enī seruat fidē marito suo. Si vō fortune fuerit in signis cōib⁹ erit ei⁹ fili⁹ ex iustitia. ⁊ si vtriq̄z fortune s. ac mali fuerit ⁊ mixti in signis mobilib⁹ tristabit cā filij sui.

C Qđ de p̄gnate si sit ex fornicatione vel nō.

Et si interrogatus fueris de muliere p̄gnate vtrū sit fili⁹ ei⁹ ex iustitia: aspice signū filioꝝ qđ est 5^m ab ascēdēte. ⁊ si aspererit euz mars aut saturnus vel mercurius erit eius filius ex fornicatione. ⁊ si aspererit euz fortunē erit filius eius ex iustitia: ⁊ erit legitimus.

C Utrū mulier h̄z vix quē diligit vel qui eā diligit.

Et si interrogatus fueris de muliere vtrū hēat vix q̄ eā diligit vel quē ipsa diligit. vtrū etiam eaz diligit aliqs vir an nō: aspice dñm ascēdētis ⁊ lunā si fuerit aliqs eoz cū marte in vno gradu h̄z amicū secū in domo. ⁊ si fuerit in vno signo ⁊ nō in vno gradu ē ei vicini⁹ p̄pe se. ⁊ si fuerit aliqs eoz sepatus a marte h̄z amicū quē diligit: s̄z iā dimisit eū. ⁊ si aliqs eoz iūgit marti: fueritq̄z in aliq̄ domoꝝ ei⁹ iā dilexit virū q̄ petit eā ⁊ ipsa vult vt hēat eā. Si vō aliqs eoz iūctus fuerit ioui iā olim dilexit vix se altiorē ⁊ nobiliozē ⁊ adhuc diligit eū. ⁊ si iūctus fuerit mercurio diligit iuuenē marito suo p̄ pulchriorē: etate quoq̄z minorē ⁊ est scriptoz ac negociatoꝝ. ⁊ si aliqs eoz iūctus fuerit veneri: diligit mulierē: etiā occupata a mu

teribus. Si autem Iuppiter aspexerit illū dimittet eū cā religionis q̄ ei accidet. Si vō sol aspexerit: iam eā iuuitus est qdā vir magnus et ob h̄ dimisit eū. et si aspexerit venus: iā bec pcepit mulier. Si r̄ vnūverſi planete fm̄ genus suum. Et scito q̄ mercurius vel saturnus si fuerit in vno signo et aspexerint lunam vel dñm ascēdētis iam pcepit bec iuuenis despōsatus simul iuuenibus. et si eis iungit luna: diligit viz effeminatum tali figura vt dixi.

De contentione duoz quis eoz vincet.

Et si interrogatus fueris de p̄tione q̄ fuerit inter duos qs eoz vicer et obtinebit victoriā. Pone ascēdēs ac dñs ei⁹ et lunā interrogati q̄ te interrogat et. 7. ac dñm eius p̄tiori: post bec aspice si ambo p̄te iuicem p̄iuncti fuerit a sextili aspectu vel trino pacificabunt añ p̄tione. et si fuerit iuncti a 4. aspectu vel ab oppōne nō pacificabunt nisi post guerrā et p̄tione. et si vtriqz p̄uenerit i vno signo erit iter eos pax absqz immissione alteri⁹ et absqz alio q̄ igrediat iter eos cā pacificandi. et si aspexerit eos dñs medij celi et fuerit cū eo p̄iunctio anteqz vnus eoz iūgat alteri nō pacificabunt donec veniat corā rege. et si luna trāstulerit inter eos lumē erit initiū pacis p̄ man⁹ legatoz. Post bec aspice locū vtrozūqz p̄taz dñi ascēdētis. ac dñi rei. i. dñi seprimi et fortitudinē eoz: qz p̄ h̄ intelliges fortitudinē eoz et p̄tētū: fortior enī est ille cui⁹ significator fuerit in angulo: et q̄ fuerit receptus ex eis hēbit p̄les auxiliatores: et scito q̄ initiū pacis erit a p̄ta pulsanti. i. ab eo q̄ petit p̄iunctionē qui est lenior et a planeta cadenti si fuerit lenior: et scito qd dñs. 7. cū fuerit in ascēdēte significat fortitudinē interrogātis: et dñs ascēdētis in. 7. significat fortitudinē eius de quo interrogat: qz silis est victo. et si vnus significator fuerit retrogradus significat debilitatē et fugā negociationē quoqz atqz mēdaciū illi cuius fuerit significator. i. si fuerit dñs ascēdētis retrogradus erit debilitas interrogātis. si vō fuerit dñs septime retrogradus: erit debilitas p̄tētoz. Si at dñs medij celi aspexerit eos et fuerit retrogradus significat iniustitiā iudicij et p̄tēto p̄logabit. Si r̄ vnus significator fuerit separatus ab alio: significatores dico dñm ascēdētis et dñm rei: et scito qd luminaria. i. sol et luna si vnus eoz iūctū fuerit vni significatoz: aut fuerit in domo eius erit fortior et dignior. et si dñs ascēdētis iunctus fuerit dño medij celi q̄ret dñs interrogationis auxiliū a rege. Si vō dñs medij celi iūctus fuerit dño ascēdētis auxiliabit ei rex absqz rogatu suo. et si dñs. 7. iunctus fuerit dño medij celi postulat auxiliū p̄tētoz a rege. Si vō dñs medij celi iūctus fuerit dño septimi auxiliabit rex p̄tētoz. Cūqz noueris fortitudinē vnus cuiusqz eoz ex altero: et noueris qd nō pacificabunt: aspice regem v̄ iudicē q̄ iudicat iter eos a dño medij celi: deide aspice quē eoz signatoz aspiciat. i. vtrū dñs ascēdētis v̄ dñs. 7. aspiciat p̄dic⁹ dñs medij celi q̄ signatoz regis v̄ iudicis: et scito qd rex v̄ iudex sit cū eo quē aspicit. et si fuerit in medio celi p̄ta pegrin⁹ nō aspiciēs eos: et dñs medij celi nō aspexerit eos: ipsi iter se cōstitūnt q̄ iuste iudicet iter eos. Si fuerit saturnus in medio celi: et fuerit ipe dñs medij celi: iudex n̄ iudicabit iuste nec vere. et si mars ipedierit saturnū: vitupabit p̄ h̄ iudex: et erit ide diffamatus. et si fuerit mars in medio celi: erit iudex leuis et multe celeritatis acutus et velox. si vō Iuppiter fuerit: erit iudex iustus. et si fuerit venus: erit leuis et boni animi: et leniter suscipit. et si fuerit mercurius: erit visu acutus. et si signū medij celi cōmune fuerit: primus iudex nō finiet eoz iudiciū donec eant ad alium iudicem.

Questio de emptione et veditioe quid erit de ea.

Et si interrogatus fueris de emptione v̄ veditioe alicui⁹ rei. Aspice i h̄ ad dñs. 7. et dñs ascēdētis si iūcti fuerit: erit p̄tēto iter eos: et leuitas erit ex p̄ta pulsanti q̄ leuior. si aut nō fuerit iūcti et iueneris iter eos p̄tā reddēt lumē vni⁹ eoz ad altez: erit p̄tēto p̄ man⁹ alicui⁹ v̄iri q̄ i

gredit iter eos. et si fuerit dñs ascēdētis in. 7. erit emptor sequens veditore. si vō dñs. 7. fuerit in ascēdēte: erit veditore sequens emptore. Et si fuerit i ascēdēte fortuna: signat leuitatē veditis et ei⁹ veritatē. si vō malus fuerit in eo: signabit ei⁹ duritiā et tarditatē atqz mēdaciū. si at in 7. fuerit fortuna: signat leuitatē emptoris et ei⁹ veritatē: et malus eodratario. et si luna nō fuerit sepata ab aliq̄ p̄ta: s̄ fuerit iūcta: vedit veditore possessionē seu rē quā nō emit: sed possedit ab aliq̄: s̄ si emit nodū dedit de p̄cio ei⁹ q̄c̄qz. si vō fuerit sepata et nō fuerit alicui p̄te iūcta: erit in emptione dilatio et placitū. si at p̄ta a q̄ sepata luna igrediet cōbustionē: moriet veditore anteqz reuertat ad eū substantia sua.

Questio de fugitio a suba vel alia re p̄dita si inueniet.

Et si interrogatus fueris de fugitio et de suba v̄ d aliq̄ re p̄dita: pone ascēdēs et dñs ei⁹ interrogati dño. s̄ fugitini siue fugitiuus fuerit vnus vel aliud. 7. vō et dñs ei⁹ ac lunā suo: et rei p̄dite: deide aspice si dñs ascēdētis iūgit dño. 7. adipiscet interrogas fugitiuū p̄ inquisitionē ac studiū suū. Si r̄ si fuerit dñs ascēdētis in 7. et si dñs. 7. iūct⁹ fuerit dño ascēdētis: aut dñs. 7. fuerit in ascēdēte: veniet spontanea voluntate añqz egrediat d̄ tra. Si at iueneris lunā sepata a dño ascēdētis: et iūcta dño. 7. veniet ad dñs p̄diti q̄ ondet ei vbi sit vnus suus. et si fuerit sepata a dño. 7. et iūcta fuerit dño ascēdētis: mittet vnus ad dñs suū legatoz q̄ sibi petat securitatē. et si post bec iūct⁹ fuerit dñs. 7. dño ascēdētis: reuertet vnus ad dñs suū spontanea voluntate. Si at dñs. 7. iūct⁹ fuerit malo p̄te in angulo: capiet fugitiuū. s̄ si aspexerit dñs ascēdētis malū aut dñs. 7. adipiscet eū dñs suus: s̄ reddet p̄ eo subas. et si aliq̄ luminariū iūctus fuerit dño. 7. nō poterit abscondi locus fugitiui. si fuerit qz dñs. 7. sub radys: signat inuentionē fugitiui. et si aspexerit eū dñs ascēdētis capiet. si dñs. 7. iūctus fuerit malo: capietur idē fugitiuus. et si iūctus fuerit fortune nō capiet nisi ipsa fortuna igrediat sub radys v̄ retrogradet aut ipediat: qz si itrauerit in cōbustionē signabit ei⁹ mortē. et si iūct⁹ fuerit malo et ipse igrediet sub radys in cōbustionē inueniet cadauer ei⁹. et si luna iūcta fuerit malo adipiscet fugitiuū. Si at iūcta fuerit p̄te retrogrado reuertet a seipso spontanea voluntate. et si iūctus fuerit p̄te statū. i. q̄ fuerit in statione sua in angulo v̄ in sequenti angulo fugitiuus v̄ erras nō moneat a loco suo: donec capiat. S̄ si fuerit p̄ta in statione p̄ volēs retrogradari capiet fugitiuū et striget viculis et reddet dño suo. et si fuerit in statioe z⁹ qñ vult dirigi capiet i p̄te et viciet: post bec euadet de captiuitate illa: et iterū poterit capi. et si ipse planeta cui iūgit luna fuerit directus reddet absqz viculis. Si vō luna fuerit sub radys et fuerit iūcta marti cremabit fugitiuus igne. et si iūcta fuerit saturno moriet in aqua. Si vō luna aspexerit dñm domus sue capiet suba fugitiui: et scito qd malus cū fuerit in fugitiuus capiet et reduceet. et si fuerit fortune ibidē nō poterit capi. et si fuerit luna augmentata lumine et numero tardabit eius captio: et in diminutione lune capiet citius.

Questio de loco fugitiui et rei p̄dite siue latrocinij.

Et si interrogatus fueris de loco fugitiui et p̄diti aut de loco latrocinij. Aspice locū lune. si fuerit in ascēdēte erit fugitiuus in p̄te orientis. et si fuerit in medio celi erit fugitiuus in p̄te meridiana. et si fuerit in. 7. erit in occidentali p̄te. et si fuerit in. 4. erit in septentrionali. et si nō fuerit in aliquo angulo: aspice ad p̄te p̄te ad signū. s̄ in quo fuerit: et iudica sup partē loci lune et signi in quo fuerit.

Questio si reuersio fugitiui ad locum vnde aufugit sit ei melior q̄ ire quo vult.

Ad si interrogauerit fugitiuus cui aspicias vtrū reuertit ad locū v̄n venit erit ei melior q̄ ire a q̄ vult. Aspice lunā si sepata fuerit a malis reuersio ei⁹ ad locū v̄n fugerat erit ei mala: et si sepata fuerit a fortunis reuersio ei⁹ erit melior. Si aut iuncta fuerit fortunis q̄ p̄tū

erit ei meli⁹. et si iuncta fuerit malis: quo pgit erit ei malū.
Quo de latrocinio vtrū adipiscat ips⁹ interrogans vel nō.
Si interrogatus fueris de latrocinio et vtrum adipiscat eū interrogas an nō.
 Pone ascēdēs ac dñs ei⁹ et lunā interrogati. i. dño latrocinij et septimū ac dñs ei⁹ latroni: et mediū celi latrocinio: angulū vō terre latrocinij loco: si fuerit dñs ascēdētis iūct⁹ dño 7. aut fuerit dñs ascēdētis in. 7. adipiscet ingitōr q̄sitū. i. latronē cū ingitōne sua. et si fuerit cū hac p̄iūctiōe dñs 2° ab ascēdēte q̄ ē domus sube sub radys: adipiscet interrogator latronē cū ingitōne sua: s; nō adipiscet latrocinij. et si iūct⁹ fuerit dño. 7. dñs ascēdētis: aut fuerit dñs. 7. i. ascēdēte reddet latro qd furat⁹ ē. et si fuerit cū hac p̄iūctiōe dñs scđi ab ascēdēte q̄ ē dñs dom⁹ sube sub radys iueniet latro: s; nō iueniet latrocinij. et si fuerit egressus d̄ cōbustio ne iueniet pars latrocinij. et si iūct⁹ fuerit dñs ascēdēt⁹ p̄te in angulis: et eo meli⁹ si fuerit in medio celi adipiscet interrogator latronē. Si vō iūct⁹ fuerit p̄te cadēti nō aspiciēs ascēdēs signat ei⁹ fugitiui recessione. et si fuerit ipe p̄ta aspiciēs ascēdēs sperat. i. poterit b̄re fiducia. et si fuerit dñs. 7. sub radys signat iuētione latronis: et eo meli⁹ si aspexerit eū dñs ascēdētis: q; signat b̄ q; dñs hēbit latronē. et si fuerit iūctus in b̄ qd dixit dñs. 7. dñs ascēdētis cū dño medij celi reducet subas timore regis. et si iūctus fuerit dñs ascēdētis dño medij celi minabit ei dñs sube p̄ regē aut p̄ aliū timēdū. et si nō aspexerit se. i. dñs ascēdēt⁹ et dñs. 7. accipiet rex subas aut ali⁹ q; ille q; interrogauit p̄ eo. et si iūct⁹ fuerit dñs. 7. cū dño medij celi auxiliabit latroni 2°. et si iūctus fuerit dñs ascēdētis cū domo medij celi auxiliabit dño sube rex. Et si trāstulerit luna lumē inter vtrosq; signatores. i. iter dñs ascēdētis et dñs. 7. signat iuētione latronis. et si iūct⁹ fuerit dñs. 7. ab ascēdēte dño tertij exibat latro de regiōe. si at fuerit i angulo ab ascēdēte nō discedet a loco suo et p̄ aspect⁹ maloz ad 7^m aut ad dñs. 7. scito q; occurret latrōi. et si luna iuncta fuerit mal signat ablationē sube. et si iuncta fuerit fortune et fuerit ipsa fortuna sub radys et i pedira signat ablationē sube. et si iuncta fuerit p̄te i ascēdēte aut in 7°. et ipse p̄ta liber fuerit a malis: signat iuētione sube. et si se aspexerit luminaria a trino v̄l a sextili aspectu signat iuētione latrocinij et rei pdite 2°. Si fuerit aliq; luminariū. i. sol et luna in ascēdēte aut in medio celi. Si vō aspexerit se ex. 4. aspectu v̄l oppōne erit adeptio post deoperationē et iuolutionē. et si aspexerit aliq; luminariū p̄te fortune aut fuerit cū eadē i vno signo iueniet latrocinij: et eo citi⁹ si aspexerit sol. Si vō luna aspexerit p̄te fortune aut iuncta fuerit ei in vno signo: erit in iuētione ei⁹ aliq; dilatio. Si at nō aspexerit aliq; luminariū p̄te fortune nec ascēdēs et nō se aspexerit luminaria: nō iueniet latrocinij ieternuz.
Quo d̄ eo qd abyt siue peryt d̄ suba ablata iueniet v̄l nō.
Et si volueris scire vtrū iueniat qd abyt an nō. Aspice dñs ascēdētis et lunā si iūct⁹ fuerit aliqs eoz dño ab ascēdēte aut reddiderit lumē ei⁹ ad enz aliqs p̄ta b̄ ē vt d̄ferat iter eos lumē: signat adeptione sube. Si l̄ si iūxerit lumē eoz aliqs p̄ta. i. iūcti fuerint ambo alicui p̄te se pōderosiori. q; si dñs scđi q̄ ē signator sube fuerit in ascēte: signat adeptione s; post modicū. Si l̄ si iūct⁹ fuerit dñs scđi ab ascēdēte p̄te q; fuerit in 2° signo ab ascēdēte. Et si dñs scđi ab ascēdēte nō aspexerit: pibit suba. Si l̄ si iūct⁹ fuerit dñs. 8. ab ascēdēte dño. 7. q; est signator latronis: et dñs. 7. si iūct⁹ fuerit dño scđi signat amissionē sube. q; si iūct⁹ fuerit dñs. 8. q; est signator sube latronis dño. 2. q; est signator sube interrogatoris et eoz q; amissit iueniet subas et accipiet p̄te sube latronis: et eo meli⁹ si aspexerit eos dñs ascēdētis. Nā si dñs medij celi aspexerit rex accipiet qd dixi. et si iūct⁹ fuerit dñs. 8. dño medij celi q; est signator regis: placabit latro regē munerib⁹. Si aut dñs. 2. ab ascēdēte non

aspexerit ascēdēs v̄l dñs ei⁹ amittet p̄sus suba et non erit de ea mētio. Si vō iūct⁹ fuerit dñs. 2. ab ascēdēte dño tertij et. 9. aut alicui p̄te i eis aut fuerit dñs. 2. in eis: signat exitū sube quā furat⁹ ē de regione: et scito q; cū luminaria fuerit vtraq; sub terra fur ignorabit ieternū. Si at fuerit luna in ascēdēte et dñs eius: aspexeritq; eos sol illd̄ quod abyt aut peryt aut furto ablatum fuerit iueniet et reuertē cito: et eo leuius si fuerit aspectus trinus.

Questio de latrone an sit peregrinus vel non.

Et si volueris scire vtrū sit latro pegrinus vel non. Aspice luminaria: si vtrūq; ascēdēs erit latro ex domo. et si aspexerit vnū eoz ascēdēs et aliū nō aspexerit erit eis cōmixtus et nō erit ex domo. Si l̄ si iueneris dñs ascēdētis in ascēdēte: aut dñs. 7. fuerit cū dño ascēdētis erit latro ex bitatorib⁹ dom⁹. et si fuerit luminaria i domib⁹ suis: aut in domib⁹ dñs ascēdētis aspiciētia ascēdēs: aut dñs ascēdētis: erit latro ex bitatorib⁹ dom⁹. et si fuerit i triplicitatib⁹ suis: erit latro ex ppings eoz: s; nō morat cū eis in domo. et si fuerit in terminis suis v̄l facieb⁹ erit familiaris ex bitatorib⁹ dom⁹: et putat q; sit iter eos aliq; ppingtas et ipe frequat eos. Et si fuerit duo luminaria in aliq; re eaz q; dixim⁹: et aspexerit vnū eoz ascēdēs et ei⁹ dñs ipse ē familiaris hoibus illi⁹ domus et frequat eos. Si vō aspexerit ascēdēs aliq; luminariū et nō aspexerit. 7. nō itrauit domū añ eā vicē q; furat⁹ ē nisi sit vnū luminariū in signo cōi: tūc iā itrauit eā itez sciētib⁹ illis bitatorib⁹: q; sig^m cōe signat iterationē. Si at vnū luminariū aspexerit dñs ascēdētis et nō aspexerit ascēdēs erit nor⁹ bitatorib⁹ domus: s; nō itrauit domū p̄sus. At si domus ascēdētis iā cecidit a ḡdu ascēdētis et fuerit cū eo ali⁹ p̄ta in eo signo in q; ē ḡdu ascēdētis ppior erit latro ex ḡbusdā de bitatorib⁹ domus. Si vō fuerit dñs. 7. in 9° a domo sua: nō erit latro de regiōe illa. Si at fuerit in. 6. aut in. 8. a domo sua erit faus v̄l ancilla. Si at fuerit in exaltatione sua: erit latro nobilis. et si fuerit in domo sua: erit ex bitatorib⁹ dom⁹ nor⁹ iter eos. et si fuerit in triplicitate aut i termino aut in facie sua: nō erit nor⁹ in regiōe sua. S; tñ nor⁹ erit in vico et in bitatione sua.

Lum vō noueris q; latro sit ex domo et fuerit sol significator illi⁹ dom⁹: erit p̄ ei⁹. Si vō luna: erit m̄ ei⁹. At si fuerit ven⁹: erit vxoz sua. Si at fuerit saturn⁹: erit faus aut pegrin⁹. Si vō Juppiter: erit nobilior oib⁹ q; sūt in domo: et nō sit nor⁹ in latrocinio. i. de q; nulla erit suspitio. Q; si fuerit mars erit filij v̄l filia v̄l frater ei⁹. et si fuerit mercuri⁹: erit ex amicis familiarib⁹. Si at fuerit signator latronis pegrin⁹: aspice p̄te fortune. et si fuerit libera a malis latro ille añ hāc vicē nihil furat⁹ erat. Si l̄ si fuerit dñs ascēdēt⁹ liber a malis. et si fuerit mars sepat⁹ a dño. 7. nor⁹ fuit i furto ab eis añ b̄. et si lunā saturn⁹ aspexerit aut ascēdēs: latro ille cū calliditate et igenio furat⁹ ē. Si at iuppit signator latronis ē. i. si fuerit dñs. 7. nō itrauit vt furaret: s; itrauit cā alteri⁹ negotij: accidit ei latrocinij et furatus ē. Si vō mars fuerit signator: nō puenit ad latrocinij d̄dec pforauit domū: aut fodit parietē ei⁹ dom⁹: aut fregit serā: aut iuenit clauē. at si fuerit signatrix ven⁹ signat amicitia et dilectionē: societate q; et audaciā iter eos vū itrairet ad fmocinationē suscipiēs imaginē et similitudinē amici v̄l tāt⁹ et sic furat⁹ ē eis. Si at fuerit mercuri⁹ signator latro i traui domū calliditate: igenio: v̄l arte aliq;. Nā sol et luna cū aspexerit ascēdēs: erit latro ex bitatorib⁹ dom⁹. Si at significator latronis fuerit fortuna: erit liber. Si vō malus erit faus. et si ven⁹ aut mercuri⁹ fuerit signator erit latro iuuenis v̄l puella: et mercuri⁹ minoris etatis ē q; ven⁹. Et si fuerit mars signator latronis erit iuuenis collectus. i. p̄fecte iuētutis p̄s saturno. i. p̄s iuuenis. Juppiter vō maior ē marce. et si fuerit saturn⁹ erit senex d̄crepit⁹. Si at fuerit oriētalis: erit p̄fecte etatis. S; si luna fuerit signatrix et fue

ciū eaz ⁊ libros in qb⁹ sūt laudatio ⁊ exaltatio ⁊ parabole de iustis. ⁊ si aspiciēs ē ipz saturn⁹ sūt libri in qb⁹ ft carmina ⁊ exorcismi: ⁊ res in qb⁹ nō sūt veritates: ⁊ fortasse sūt in eis fabricatiōes ferri aut lapidis in qb⁹ sūt dscriptiōes. ⁊ si aspiciūt ven⁹ ⁊ mars sūt istrumētū ex istrumētis delectationis sic sunt alochod ⁊ tripana ⁊ balmasif ⁊ asclebz ⁊ psalteria ⁊ fistule: ⁊ q̄ sūt talr: istra pot⁹ sic vasa ⁊ scyphi ⁊ vasa magna ⁊ vasa q̄ ueniūt vino q̄cūqz sint aut vinum ipz ⁊ q̄ sūt ita. Et si aspiciētes ipz sūt iuppiter ⁊ ven⁹: tūc ē decoratio muliez q̄ sit mulierib⁹ ad iduēdū ⁊ res facte ex istris muliez feminis ⁊ vasa aromatica ad moralia ⁊ aromata. q̄ si aspicit cū illo mars tūc sūt sic vasa erea ad dinū cultū hñtia formas ex eis q̄ faciūt reges ⁊ q̄ fiūt regib⁹ ex istrō glie ⁊ q̄ sūt illis filia. Et si aspiciūt iuppiter ⁊ mars si ex eis q̄ faciūt maiores ⁊ miores ad purificationē: ⁊ arma ex ferro ⁊ ere ⁊ q̄ fiūt cū ignib⁹ ex eis q̄ fiūt ad naues: ⁊ silr cōmisce vntes aspiciētū ad cōpositū. s. multitudinē ⁊z itē: tiones eoz in ipsoz simplicib⁹. s. in aspiciētib⁹ simplicib⁹. ⁊ si dñs terminū ē saturn⁹: tūc ē res terrena ex eis q̄ fiunt ex luto ⁊ lapidib⁹ ⁊ ferro. ⁊ si aspicit ipz lūa tūc ē sic qddā qd fit ad aquā aut ad agriculturā. ⁊ si aspiciēs ipz ē sol: tūc est sic qddā qd fit ex istris reb⁹ regib⁹. ⁊ si aspiciēs ē iuppiter: tūc ē sic qddā qd fit ex eis ad itē siliatē boiū. ⁊ si aspicit mars ē illd ex istris pugne ⁊ refrenatiōe calūniatoz ⁊ exitus ad iustitiā ⁊ eq̄litate. ⁊ si aspiciēs ē ven⁹: tūc illd est ex istris hois q̄ faciūt mulieres ad oionē ⁊ opationez bonā ⁊ rectā ⁊ fide d⁹ qb⁹ sit ammiratio. Et si ē aspiciēs mercuri⁹: tūc ē sic istra ex libris ⁊ ex eis ad q̄ fiūt libri in lege ⁊ q̄ sūt illis filia. ⁊ si ē termin⁹ martis ē illd ex istris ferri ⁊ armis: aut ex eis q̄ fiūt cū ignib⁹. ⁊ si est aspiciēs luna ē ex armis vulgi: ⁊ istrō pugne ⁊ ex eis q̄ accipiūt nutū regū. ⁊ si ē aspiciēs ven⁹ ē illd bonū in q̄ sūt forme ⁊ imago bōa ⁊ sculptura. ⁊ si ē aspiciēs mercuri⁹ ē illd ex istris puellaz ⁊ ex opationib⁹ castellaz: ⁊ q̄ sūt illis filia. ⁊ si ē aspiciēs saturn⁹ est illd vge ⁊ faretre: ⁊ sagitte ⁊ arcus. ⁊ si ē aspiciēs iuppiter ē illd ex armis vulgi caput regētib⁹ sic lozice clipei ⁊ flauī ⁊ q̄ sūt filia illis. Et si ois stella dñatrit. s. termini lune ē aspiciēs terminū ei⁹ ē illa res ex suba bona. ⁊ si ē oriētalis ē noua. ⁊ si ē occidētalis ē vetusta. ⁊ si ē in descēssione q̄ ē añ retrogradationē aut post retrogradationē ē media iter vetustate ⁊ nouitate. ⁊ si ē directa ē eq̄lis figure sane. ⁊ si est retrograda ē tortuose figure aut in ea ē fractura aut macula ex via tortuositatē. ⁊ si nō ē pp conamē ex adberētia eē ⁊z diuersitate ei⁹ q̄ excusat. ⁊ si ē in angulo ē ex suba sua fortis: decēter scā. ⁊ si ē i succedēti āgulo ē iter fortitudinē ⁊ obilitatē ⁊ pueniētā ⁊ icōueniētā. Et si ē fortunata ē sana in nā bona. ⁊ si ē ifortunata ē feda nociua ⁊ ē ei macula. ⁊ si ē i figura ē pueniēs in bonitate sua. ⁊ si ē in eo q̄ ē extra figurā ē icōueniēs ex bonitate sua: ⁊ in ea ē accūs qd p̄hibet illā. ⁊ si ē ⁊z diuersitate ei⁹ q̄ narraui ex aspē dñi sui: tūc diuersifica iudiciū p qd iudicaiū apd aspectū dñi sui: ⁊ silr testificat recitudo dñi boi ⁊ retrogdatio ei⁹ silitudinē q̄ testificat sup illd dñs lūe ⁊ oia q̄ testificat ex dispōnib⁹ dñi lūe.

Qd de latrone vtrū sit mascul⁹ v̄l femia .aut de ibzione.

Et si interrogat⁹ fueris de latrone an sit mascul⁹ an femina: aut de ibzione: tūc psidera illd qd ascēdit i facie ascēdētis in q̄ fiat qd ex formis hoiz ⁊ dic ⁊z subaz illaz formaz: ⁊ scias qd in p⁹ facie arietis ascēdit forma hois nigri iuoluti in hīse albo: ⁊ ascēdit in 2⁹ facie forma mulieris sup quā sūt pāni rubei. Et in 3⁹ forma viri pallidi coloris rubeoz capilloz: ⁊ ascēdit in p⁹ facie tauri viri speculatoz ⁊ vir nudus: ⁊ ascēdit in 2⁹ facie vir nudus in cui⁹ manu ē clauis: ⁊ in 3⁹ vir in cui⁹ manu ē serpēs ⁊ sagitta: ⁊ ascēdit i p⁹ facie geminoz in cui⁹ manu ē vga ⁊ alter seruiēs. Et in 2⁹ vir in cui⁹ ē manu fistula ⁊ alter curuus: ⁊ in 3⁹ vir q̄rēs

arma. Et ascēdit in p⁹ facie leonis formā leonis ⁊ vir sup quē sūt pāni eleuati. Et in 2⁹ imago eleuatas hīs man⁹ ⁊ vir sup cui⁹ caput ē corona. Et in 3⁹ iuuenis in cui⁹ manu ē scutica ⁊ vir vehemētis tristitie ⁊ fetide faciei. Et ascēdit in p⁹ facie v̄gis forma puelle bōe: ⁊ in 2⁹ vir niger sup quē sūt vestimta ex cozys: ⁊ vir hīs coronā: ⁊ in 3⁹ mulier surda alba. Et ascēdit in p⁹ facie libze forma viri irati in cui⁹ manu ē fistula. Et in 2⁹ duo viri fūiētes ⁊ irati: ⁊ in 3⁹ vir in cui⁹ manu ē arcus ⁊ vir nudus. Et ascēdit p⁹ facie scoz pionis forma mulieris bōe faciei ⁊ cozpis. Et in 2⁹ vir nudus ⁊ mulier nuda: ⁊ in 3⁹ vir curuat⁹ sup genua sua. Et ascēdit in p⁹ facie sagittary forma viri sordide creature: ⁊ in 2⁹ mulier sup quā sūt pāni: ⁊ in 3⁹ vir coloris filis coloris auri. Et ascēdit in p⁹ facie capricorni forma mulieris: ⁊ vir niger: ⁊ in 2⁹ due mulieres: ⁊ in 3⁹ mulier nigra sapiēs in ope. Et ascendit in p⁹ facie aq̄ry forma viri: ⁊ in 2⁹ forma viri alterius lōge barbe: ⁊ in 3⁹ vir niger iratus. Et ascendit in p⁹ facie piscium vir super quē sunt indumenta bona: ⁊ in 2⁹ mulier bone faciei: ⁊ in 3⁹ vir nudus.

Questio de societate duoz: ⁊ quis erit finis eius.

Et si interrogat⁹ fueris de p̄cipatiōe ⁊ societate alicui⁹. Aspice it̄rogātū ab ascēdēte ⁊ socio ei⁹ a. 7. ⁊ esse eoz a medio celi ⁊ fini eoz ab angulo terre: si fuerit dñs ascēdētis ⁊ luna in signis mobilib⁹ erit in p̄cipatiōe eoz ⁊ turbatio: post h̄ durabit. Et si fuerit i signis fixis: erit eoz p̄cipatio durabil⁹. Si v̄o fuerit i signis cōib⁹ erit p̄cipatio eoz cū lucro: ⁊ eoz societas erit cū securitate ⁊ fidelitate vniuscuiusqz eoz adiucē. Et si fuerit mali i ascēdēte ab it̄rogāte veniet iniuria ⁊ mēdaciū ac sepatio. Si si fuerit mali in .7. veniet iniuria a socio suo. ⁊ si fuerit luna dño dom⁹ sue p̄iuncta: sepabunt cū dilectiōe ⁊ lucro. Si v̄o nō aspererit eā sepabunt p̄ suspicionē quā hēbūt adiucē. Si fuerit q̄z mali sub terra sepabunt pp malā extimationē quā hēbūt erga se. Et si fuerit fortune in medio celi multiplicabil⁹ lucrū eoz. Si v̄o mali fuerit ibidē: minuet lucrū eoz. ⁊ si fuerit lūa iuncta dño dom⁹ sue i vno sig⁹: ⁊ iūcti fuerit ambo malo plte nō sepabunt nisi p̄ mortē.

Qd volentis ire ad magnū vix si eum inueniat aut nō.

Et cū v̄o voluerit ire ad mag⁹ vix: it̄rogauerit qz vix iueniat eū an nō. Aspice dñz .7. si fuerit i angulo erit vir i loco in q̄ putat. ⁊ si fuerit in seq̄nti āgulo erit ppe locū suū. si v̄o fuerit cadēs: nō erit vir ille in loco suo.

De duce p̄fiscēte ad bellū: aut ali⁹ qd p̄ eo sollicit⁹ q̄rit.

Site it̄rogauerit dux p̄fiscēs ad bellū: aut it̄rogauerit p̄ eo aliqz q̄ sit sollicit⁹ eo: qz si rex ⁊ regnū ei⁹ stabile fuerit: pōt tñ fieri vt dux ille supet ⁊ it̄ficiat ⁊ veniat alter. Pone ḡ ascēdēs ⁊ dñz ei⁹ ⁊ pl̄tā a q̄ sepat luna it̄rogātū atqz icipiētū: ⁊ sig⁹ 7. ac dñz ei⁹: ⁊ pl̄tā cui iūcti luna inimico. Si at nō fuerit lune sepatio nec p̄iunctio nō imittas eā in h̄ ope. Et scito qd plte altiores fortiores sūt pl̄tis inferiorib⁹ i cā bellū: aspice ḡ vtrosqz signatores. i. dñz ascēdētis: ⁊ dñz .7. Si iūcti fuerit a trino v̄l a sextili aspectu vnusqz eoz recepit altez erit pax ⁊ erit initiū a pulsante. i. a leniori pl̄tā. Si v̄o p̄iuncti fuerit ex 4. aspectu v̄l op pōne: recepitqz vn⁹ ex eis altez erit pax post p̄tentionē. Si at fuerit vn⁹ eoz retrogradus aut i loco ab eo q̄ eū recipit. sicōueniētū vt ē descēssio aut. 6. aut. 8. aut. 12. tradet sociuz suū ⁊ opabit ei ⁊z q̄ritatē sube dom⁹ i q̄ fuerit. Si fuerit in 2⁹ ab ascēdēte: dabit ei securitatē: post h̄ accipiet subaz ei⁹. ⁊ si fuerit in. 6. aut in. 7. dabit ei securitatē: post h̄ tenebit eū ⁊ patiet ab eo districtionē. ⁊ si fuerit in. 8. it̄fictet eum ⁊ destruet. ⁊ si fuerit dñs. 7. in h̄ qd dixi retrogradus signat fugā ei⁹ post securitatē. ⁊ si sepatus fuerit vn⁹ signatoz ab alio durabit bellū iter eos. ⁊ si fuerit vn⁹ ex signatozib⁹ ex pl̄tis altiorib⁹: fueritqz in angulo receptus: dic qd dñs illi⁹ signatoz is yicet: nisi igrediat cōbustionē. Si etia

fuerit dñs ascēdēt ex supiorib⁹ ⁊ ipse fuerit cadēs ab ascēdēte: ⁊ dñs. 7. in angulo ⁊ fuerit ex iferiorib⁹ nō iudicabis iterrogatorē vicēdū donec aspicias cui iungit dñs. 7. qz si iūgit pte in āgulo q eū recipiat inimic⁹ vicer: ⁊ adipisceet iterrogatē ⁊ hēbit sup eū fortitudinē ⁊ victoriā hz q̄tita tē illi⁹ pte: cui iūct⁹ ē dñs. 7. Si at fuerit dñs. 7. fortis: ⁊ iūctus fuerit pte cadēt q eū ipediat nō cessabit dñs. 7. i. inimicus hie fortitudinē q̄diu durauerit in loco suo optio. Lūqz mutat⁹ fuerit ab eodē loco debilitat⁹ ⁊ nō cessabit eē debilis: donec ipediat a malis. i. dñs. 7. aut cōburat⁹: ⁊ tūc pibit inimicus. Si vō nulli pte iūgit in signo in q̄ ē mutabit eū ad z^m sig^m: post β aspice iūctionē ei⁹ cū p̄tis ⁊ non iudices p fortitudinē p̄taz iferiorz nisi p bonitatē loci ei⁹ ab ascēdēte: ⁊ p liberationē ei⁹ a p̄tis ipediētib⁹: ⁊ p auxiliū altioz p̄taz erga eū. Et si fuerit dñs ascēdētis in. 7. significat fortitudinē inimici: qz assimilata victo: ⁊ eo graui⁹ si aspererit eū dñs. 7. qz signat q̄ adipiscat inimic⁹ iterrogatē. Et si fuerit dñs. 7. in ascēdēte signat fortitudinē iterrogātis. ⁊ si aspererit eū dñs ascēdētis: iterrogator adipiscet inimicū. Et si fuerit dñs ascēdētī in. 8. aut iūct⁹ fuerit dño. 8. v. dñs. 8. iūct⁹ fuerit ei: signat mōtē dñi iterrogātī. Silr si dñs. 7. fuerit in 2° ab ascēdēte aut iūct⁹ fuerit dño scōi v. iūct⁹ fuerit ei dñs scōi signat mōtē inimici: ⁊ eo fortis si fuerit dñs hui⁹ dom⁹ ipedit⁹ a malis ⁊ nō recepit pulfantē illū. f. q iūgit. ⁊ si iūct⁹ fuerit dñs ascēdētī dño medy celi aut dñs medy celi iūct⁹ fuerit dño celi ascēdētis: fueritqz dñs ascēdētis in medio celi signat fortitudinē iterrogātis i suo regno. ⁊ q̄ adipiscat eū q̄ secū p̄tēdit: ⁊ eo meli⁹ si fuerit receptor i āgulo qz erit victus: nlls eni poterit cū eo nec hēbit fiducia in regno ei⁹ ⁊ adipisceet eū q̄ secū p̄tēdit. Silr si dñs. 7. ab ascēdēte fuerit in 4° aut iūct⁹ fuerit dño ei⁹: aut dñs q̄rti iūct⁹ fuerit ei fueritqz receptor i āgulo erit inimicus iūct⁹: nullusqz poterit cū eo: ⁊ timet de regno iterrogātī. ⁊ si iūct⁹ fuerit vn⁹ ex signatorib⁹ alicui pte in āgulo v. dño āguli ⁊ eo meli⁹: si ipse fuerit in angulo: qz tūc signat fortitudinē dñi eiusdē signatoris. ⁊ silr si fuerit vn⁹ duob⁹ ex signatorib⁹ in angulo liber a malis receptor ⁊ eo meli⁹ si fuerit in signo fixo. ⁊ si nō fuerit liber a malis ⁊ fuerit in signo mobili signat ei mortē post adeptionē cito. Et dñs ascēdētis cū fuerit in. 12. ab ascēdēte signat fugaz dñi iterrogationis. Silr dñs. 7. cū fuerit in. 6. signat fugaz inimici. ⁊ si fuerit vn⁹ signator retrogradus signat p̄fractionē ⁊ debilitatē dñi eiusdē signatoris. ⁊ si fuerit dñs 10° in ascēdēte signat q̄ rex p̄beat auxiliū iterrogātī. Silr si fuerit in. 7. ab ascēdēte signat q̄ rex auxiliē inimico. Si vō pulsauerit aliqd luminariū dispōnē suā vni signatorz. i. si iūct⁹ fuerit ei signat fortitudinē dñi eiusdē signatoris: ⁊ q̄ ipse hēat auxiliū a rege. Et si sepata fuerit luna a dño ascēdētis: ⁊ iūcta fuerit dño. 7. erit victoria inimico. Et scito q̄ saturn⁹ cū fuerit in āgulo hora iterrogatiōis: si nullū fuerit ei testimoniū signat p̄licitatē belli: donec ide recedat: ⁊ eo forti⁹ si fuerit retrogradus: qz bellū tūc sepe reiterabit. Et si fuerit luna cū marte: ⁊ fortūe fuerit cadētes ab ea: tūc iterrogator iterficiet v. capiet. ⁊ si fuerit sol cū capite aut cauda qñ iceptit bellū erit vtriusqz exercit⁹ iterfectio maxima: ⁊ nō erit iter eos pax: q̄ si dñs ascēdētis ⁊ dñs. 7. fuerit cū cauda nō remāebūt ex vtriusqz exercitib⁹ nisi pauci. Aspice qz fortitudinē belli ⁊ eius terroz a marte ⁊ a loco ei⁹ ab ascēdēte: ⁊ ab eo q̄ aspicit eū: ⁊ aspice paucitatē iterfectiōis ⁊ ei⁹ multitudinē a luna: ⁊ ab eē ei⁹: ⁊ a loco illi⁹: ⁊ aspice eē ducū: ⁊ etati eoz a signatoribus duobus: ⁊ aspice p̄tā a q̄ sepāt mars: ⁊ tūc pone signatorē iterrogatoris ⁊ iceptoris ⁊ cui iūgit mars signatorē inimici: post β aspice vnū duoz signatorz: qz ille q̄ fuit in signo mobili erit debili⁹: ⁊ ab eo timet fuga: ⁊ ille qui fuerit ex eis in signo cōi signat q̄ dñs illi⁹ signatoris erit p̄ueras in bello: ⁊ signū

signabit stabilitatē rei q̄ stabil sit. Deide aspice fortitudinē eoz: put dicā tibi. si fuerit vn⁹ signatorz i exaltatiōe sua erit fortior q̄ si fuerit in domo sua: ⁊ dom⁹ fortior ē triplīcitate: ⁊ triplicitas fortior ē termino: ⁊ termin⁹ fortior ē facie: ex vtriusqz p̄tis dignior ē q̄ aspici dñs dom⁹ sue: qz tunc duplicat fortitudinē suā: ⁊ tūc erit p̄ta magis callidior cū fuerit i descēsiōe sua: aut in loco inimicitatē sue: ⁊ nō aspererit eū dom⁹ sue. ⁊ si fuerit vn⁹ duoz signatorz i exaltatione sua: erit dñs illi⁹ signatoris rex. si vō fuerit in domo sua erit ex ppings v. domesticis regis. ⁊ si fuerit i triplicitate sua erit ex filijs nobiliū. Si at fuerit in termino suo erit i fra β. ⁊ si fuerit in facie sua erit i fra istō. ⁊ si fuerit dñs domus signatoris aspiciēs eū signat audaciā ducis ⁊ milituz ei⁹: ⁊ q̄ sit fidel regi. Si vō nō aspererit eū dñs dom⁹ sue erit nō bñ fidel. Et q̄s signatorz fuerit retrogradus: ⁊ ipedit⁹ ipe puocat ad falsitatē: ⁊ q̄s eoz fuerit direct⁹ ⁊ fortunat⁹ ipe puocat ad veritatē ⁊ fidē. Aspice qz martē si fuerit in exaltatiōe sua aut in exaltatiōe sol bellū manifestabit: ⁊ erit noiātū. Si vō fuerit cū β in medio celi p̄fortabit bellū donec audiat i oriētē ⁊ occidētē. ⁊ si fuerit i ascēdēte erit i fra qd dixi tibi. Et si fuerit in āgulo occidētī erit ibi calliditas ⁊ stabilitas: ⁊ multiplicabit p̄liū. Si at fuerit mars in signo fixo ⁊ nō fuerit in āgulo erit bellū i fra β. Et si fuerit in signo cōi erit bellū sepe iteratū: ⁊ multiplicabit. si vō fuerit in signo mobili erit bellū forte. ⁊ si fuerit in domo sua aut triplicitate sua erit mediū. ⁊ si in descēsiōe sua fuerit nō magnificabit bellū: s̄ sepabit in puo tpe: ⁊ annūtia hz q̄ videris de fortitudinē martis: ⁊ ei⁹ debilitatē. Et scito q̄ luna cum fuerit in ascēdēte ⁊ mars in. 7. aut e⁹ mars in ascēdēte ⁊ luna in. 7. ille q̄ vadit ad p̄liū ⁊ q̄ ic̄pit iterficiet. Et aspice multitudinē militū ⁊ auxiliatorz ex aspectu p̄taz ad signatores ⁊ ex p̄tā eoz i domib⁹ suis: ⁊ pone sig^m z^m ⁊ dñz ei⁹ signatores militū iterrogātis: ⁊ 8. ⁊ dñz ei⁹ signatores militū inimici: ⁊ signū. 11. ⁊ dñz eius significatores auxiliatorz ⁊ ministroz regis. 5^m vō ⁊ dñz ei⁹ signatores esse ciuitatis: ⁊ eoz q̄ sunt in ea. Si vō fuerit fortūe i signo 2° ab ascēdēte: aut aspererit illd fueritqz dñs 2° in bono loco: signat fortitudinē militū iterrogātis: ⁊ eoz fidelitatē atqz auxiliū eoz ei. Silr p. 8. ab ascēdēte signat fortitudo militū inimici. ⁊ si fuerit fortune q̄ sūt in 2° v. 8. ab ascēdēte in signo cōi: aut in signo mltroz filioz aut i mobili annūtia multitudinē militū ei⁹. ⁊ si fuerit p̄ta oriētalis in domo 2°: aut dñs 2° fuerit oriētāl milites iterrogātī petūt v̄itatē. Si vō fuerit retrogradus iobediēt ei. ⁊ si iueneris malū in. 11. ab ascēdēte dñz. 11. retrogradum fuitēs regis: ⁊ ei⁹ auxiliatores s̄ pditoz. marie si fuerit in. 8. a sole malus p̄ta aut mercuri⁹: ⁊ cauda cū sole: qz rex ē cū focys suis ē malefactor multū nociuus v. nocibilis. Cū vō noueris q̄ duo dnces pacificabūt aspice p̄tā q̄ β signat si fuerit in domo sua ille q̄ igredif iter eos erit ex semetipsis. ⁊ si fuerit i domo sua erit pegrin⁹. Si vō fuerit saturn⁹ erit senex. ⁊ si fuerit iuppit erit nobil ⁊ magn⁹. Si at fuerit mars erit dux ex ducib⁹ eoz: ⁊ vult malū ēt senētēs mēdaciū. ⁊ si fuerit sol erit rex v. caput p̄gregatiōis. Et si fuerit ven⁹ erit gerus vir nō hñs disciplinā neqz ige niū malū. ⁊ si fuerit mercuri⁹ erit doct⁹ ⁊ sapiēs v. scriba. Et si fuerit luna erit vir q̄ veniet iter eos cū bonitate ⁊ in stitia. Et aspice in pditiōe ⁊ calliditate ad mercuriū si fuerit ipedit⁹ subradus ex vtriusqz p̄tis erit pditio ⁊ calliditas adiūicē ab vno quoqz eoz. f. ad sociū suū. ⁊ si fuerit mars cū mercurio ipa calliditas ⁊ pditio appebit ppalabit eni ⁊ nō poterit tegi. Testes s̄ pte qñ aspiciūt ⁊ qñ s̄t in vno signo. ⁊ si fuerit luna ⁊ saturn⁹ testes ascēdētī iudicā q̄ pditio iā fuit aut erit. Silr iuppit cū p̄buerit testimoniū lune: ⁊ ascēdētī signat bonū. Si vō ven⁹ p̄buerit testimoniū lune ⁊ ascēdētī nō signat pditionem. ⁊ si aspererit mercuri⁹

mercurius ascendens aut luna signat calliditate et pditione. nam ille pacificator q fuerit iter eos scilicet a mercuro q si fuerit sub radys: et luna cu marte aut cu pta a q sepat mars: ipe pacificator capiet. et si fuerit ipe mercuri orietal iueniet eu districtio: et liberabit ab ea. et si fuerit mercuri in signo coi ipe pacificator q discurrat iter eos no erit vn: et si fuerit malus pta exaltat sup mercu iueniet sniaz grauez et affliget: et si exaltabit sup eu fortuna euadet. et si fuerit ipe dir a marte erit ipe q affligit eu ex bellatorib. et si fuerit sol erit rex vl caput exercitu. Scia vo cae a q excitatu e bellu: cu voluerit scilicet aspice marte: qz pta a q sepat mars: signat icipient bellu: et cui iungit mars signat aduersariu. Si fuerit sepat a fortuis icipientes et interrogator qrit veritate. et si sepat fuerit a mal no qrit veritate: et si iucr fuerit mars fortunis: inimic qrit veritate. si vo malus iucr fuerit no qrit veritate. Et si fuerit mars i ascite erit bellu ca vict. et si fuerit in. z. erit ca sube. et si fuerit in 3 ca fidei: et religiois. et si fuerit i. 4. erit ca terre. si vo fuerit i. 5. signat et q bellu fit ca sube: et q sit iter duces ppingtas: fortas/ sis pacificabunt: aut erit bellu ca mulieris aut ciuitatis: et maxie si iueneris luna iucta mercu ex dilectioe erit tunc bellu ca ciuitatis: ad qua pficiscunt volentes accipe ea. et si fuerit i. 6. erit bellu ca rei debilis: et erit mltia iterfectio vl vulneratio. et si fuerit in. 7. erit ca antiq inimicitie: et no qrit subas. et si fuerit in. 8. erit ca rei antiq ingritioe sanguis. Sed si aspexerit luna dnz medy celi: erit b ca sube regni: et multiplicabit iterfectio in vtrisqz pplis. et si fuerit in 9 ca fidei. Et si luna fuerit i medio celi: et iucta fuerit marti a 4 aspectu aut ab oppone: aut fuerit cu eo in vno signo: erit bellu p honore regis vl magnificatioe regis: et ingritioe regni. et si fuerit i. 11. erit p amicis et p his q sut minores rege. et si fuerit in. 12. erit bellu ca inimicitie antiq: sed no erit bellum: qz mars in. 12. no signat bellum: qz est cadens ab angulo: audiet eniz et obedient ei qui pficiscit ad eos si deus voluerit.

Questio vtru exercitus sit magnus vel parvus.

Et si interrogat fueris de exercitu vtru sit magnus vel modicus: accipe a luna in mercu numeru signoz q sut iter eos: q si fuerit paria erit exercit magnus. si vo fuerint iparia erit exercit parvus. Post b aspice i vnueris rebus belli ad b caplm: qz est vlt vnueris reb bellu: b est vt scias q ascens sit signator icipientib bellu et cae ei: et qd sit qd excitauit illd bellu: et vtru cu veritate cepit aut cum medacio. Et 2^m ab ascite: signat vtz sit bellu an no: et vtz sit p pfectu aut dano. Et 3^m ab ascite signat arma et q sit: et qb gmb armorz erit victoria et adeptio: et q gna armoru no sit neia i ipso bello. Et 4^m ab ascite signat locu i q erit bellu: vtru. f. erit capestris: vel montanus: et si sit in litore maris maioris. f. maris: aut pui aut iuxta fluuiu: aut si sut in eode loco arbores fructifere aut nem. Et 5^m ab ascite signat pbitate ac facilitate militu: et eoz icessu: et audacia vl pigritia. Et 6. ab ascite signat aialia militu: et q sint. i. vtz sint eq vl assini vl muli siue camelli. Et 7. signat inimicu et op almagenie. i. istoz cu qb pyciunt lapides: et vtru sit bellu cu calliditate et igio: et e. 8. signat plagas et captiones et morte: fractioes qz et victoz fuga. Et 9^m signat op exploratoz et sciaz rexp inimici et ei rumozes atqz calliditates. Et 10. ab ascite signat puetudine vl actu ducis maioris ceterozuqz duciu q sut sub ei implo. Et 11. signat ordinationes eoz et qlr erit acies eoz et globi et qlr icedut et ordinatione erga inimicu. Et 12. signat cluitate et eos qui obsidit et expugnaf i ea. Aspice g b. 12. loca et loca dnz eoz et aspectu eoz qui aspiciunt vnaquaqs domu ex eis ex mal. f. fortunis: et q sut et i eis siue fortuna fuerit siue malus et qs aspicit dnim vnus cuiusqz domu ex ipsis fortunis: et malis: post b loqre fm qd videris de aspectu fortunaru

et in fortunaz: et de fortitudine eoz atqz debilitate: qm fortuna cu aspexerit signu signat eide signo fortuna et bonuz: et malus cu aspexerit ex 4 aspectu vel oppone. aut fuerit in eode signo imittit i illd ipeditu et malu i b. f. qz pntet ad ips signu f3 signatioes suas de his q exposui tibi i b ca. C Signu s^m siue octane domus cu suis interrogatiob⁹ et primo vtru absens vel aliquis vir viuat vel non.

Cum interrogat fueris de viro absente vl de alio aliq viro vtz viuat an sit mortu. Aspice dnim ascntis et lunaz si fuerit in 4 ab ascendete aut i domo mortis q est. s. ab ascete aut fuerint cobusti. aut in descensione sua. aut cu dnio dom mortis: aut cu dnio qre dom erit mortuus. Et si iueneris aliq eoz ita: aspectu aspice maloz et fortunaz ad eos si fuerit dnis ascntis in 4 retrogradus aut in descensione sua retrogradus: aut in domo mortis retrogradus: aut separat a domino domus mortis per retrogradatione. Aspice si reuertat ad gradum cobuitionis erit mortuus: et si iungit luna planete sub terra erit mortuus: et si iungit planete sup terra viuat. Et si iueneris dnim ascendetis i. 12. cu mal aut aspexerit eu mali et aliqd lumiaru fuerit ipeditu indicabis ei morte: si fuerit qzqz mali in vno signo cu luminarib q sut sol et luna absqz aspectu fortunaz signat morte: et silr si fuerit luna cu marte in 4 et fortune no aspexerint ea: silr cu fuerit ps fortune cu malis in 4 ab ascendete: aut in 6 vel. 12. et fortune no aspexerit eaz signat morte. Et scito qa qd e sup terra signat vita: et qd e sub terra signat morte. Cu g iueneris dnis ascendetis cobustu sub radys nullaqs fortua eu aspexerit: et lua fuerit sub terra cadens ab ascendente in 3 vel 6. scito q ille de quo est qd sit mortu: maxime si euenerit vt luna sit in scorpione in 3 gradu et iudicet ipedita a saturno qz naliter significat morte: tuc verificabis morte illi de quo sit interrogatio.

C Signu 9^m siue 9^m dom⁹ cu suis interrogatiob⁹: et p vtru pegrinatio sit an no: et si pfici no pot qd ea pbibet.

Cum interrogat fueris de pegrinatioe vtz sit an no: et si no pt pfici qd erit qd ea ipediat vl pbibeat. Aspice dnis ascendetis et luna q sut signatores interrogatis: et signu nonuz et ei dnim q sut signatores pegrinatiois si fuerit dnis ascendetis aut luna in. 9. aut iuctus fuerit vn eoz dnio. 9. qrenti pegrinatio a semetipo no erit horribilis: et si fuerit dnis noni in ascendete aut iucr fuerit dnio ascendetis accidet ei iter qd oino no poterit frustrari. Si at no fuerit de ee dni ascntis et de ee dni noni qd pdixit et reddiderit siue detulerit lumē eoz ad iuce aliqs planeta signat pegrinatione traslatio. f. lumis. Qd si b no fuerit et iueneris dnim ascntis ac dnis noni iuctos planete se ponderosiori et ipse pta aspexerit domu pegrinatiois signat pegrinatioe: et si n aspexerit n pegriabit. ite si fuerit dnis ascntis i angulo et iucr fuerit plete q sit in sinistra pre ascntis. i. inter ascendes et 3^m: fueritqz liber a mal signat pegrinatione. Si at iucr fuerit dnis ascntis: et luna alicui plete i angulo n pegriabit: et si iucti fuerit signatores iucez. i. dnis ascntis: et dnis noni: et fuerit in ascite malus pegrinatioe dnis ascete: aut dnis noni: no erit pegrinatio. et b accidet ex pre vri. i. ex pre interrogat: accidet ei aliqd qd turbet et pbibeat ei pegrinatione. Et si fuerit ipe malus. i. 7. veniet ei b eade terra ad qua volebat pficisci aut de re qua petebat q fru stret ei pegrinatione ac pbibeat. et si fuerit malus i medio celi vlet ei grauitas a rege vl ab eo q sup eu e aut pest ei. Et si dnis ascendetis iunctus fuerit dnio domus itineris po stea iucr fuerit malo ab oppone vl a iuctioe vel a qro aspectu: aut fuerit cu eo in vno signo: annitia districtioe que occurret ei post peregrinatione fm quantitate inimicitatis illius pte sexti. f. si fuerit dnis ab ascendete erit ifirmu

tas. et si fuerit dñs qrti erit carcer: aut aliq tristitia. et si fuerit dñs. 8. erit mors. et si fuerit dñs. 7. aut. 12. sigt districtio: nē a latronib⁹ et inimicis. et si aspererit ab ascēdēte timef ei iterfectio. Si vō aspererit a 2º ab ascēdēte: signat detrimētū sube. Si r qrtus aspect⁹ ab ascēdēte signat impedimētū corpis. et alter qrtus aspect⁹ scds. i. a 10º signat detrimētū sube. et si iueneris dñm ascēdētis in. 7. aut in. 8. signat la bore in pegrinatōe: et maxie si fuerit malus. Qd si dñs ascēdētis iā icipit oziri de subradys: aut iā fuerit solut⁹ ab ipedimēto suo in quo fuerat erit pegrinatio leuis: et si ipz dñz ascnt iueneris in ascēte aut in domo sua altera nec iuctū dño noni iā nō pegriabit: maxie si fuerit signū fixū: qz signū fixū dstruit iter. et cū iueneris lunā receptā sigt leuitatē. si vō nō fuerit recepta signat tarditatē et iuolutionē: et qd i pegriatiōe illa nihil adipiscet et erit odiosus et pōderosus apud eū ad quē venit. Similr signat dñs ascēdētis si aspererit eā ex oppōne: et scito qd ascēdēs signat pegrinatē et mediū celi res eius qstas: vel querēdas: et 7º ab ascēdēte terrā ad quā vadit. Quartū vō ab ascēdēte signat rei illi⁹ finē. si ergo fuerint fortune in ascēdēte eē ei⁹ animi et corporis erit vtile. et si fuerit fortune i medio celi erūt res ei⁹ vtilis et pficue. Si vō in 7º fuerit fortune videbit in terra in quā venit qd voluerit et desiderauerit. et si iueneris ali quē maloz in ascēdēte aut in medio celi: aut in 6º: accidet ei ifirmitas et labor inanis et diminutio. si aut iueneris fortunas in 4º ab ascēdēte erit finis rei illi⁹ fm qd vult et desiderat. si ifortunas eō. Et si videris qd sit pegriatio et volueris scire ad quē pficiscit pegriat⁹: aspice lunā: si iuncta fuerit soli pgit ad nobiles: vl ad regē. et si iuncta fuerit saturno: dic qd pficiscat ad ignobiles acviles. et si iuncta fuerit ioui dic qd pgit ad nobiles. et si veneri ad mulieres. et si mercu⁹ ad scriptozes et mercatores ac sapientes. Si vō fuerit luna cursu vacua exiuit qres notū: que si tūc sepata fuerit a saturno exiuit ppter dbitū qz ifestabat a creditorib⁹ suis. et si fuerit sepata a marte: erit fugitiuus: aut similis fugitiui a rege. Deide aspice plā cui iungit luna. si fuerit in domo sua: erit vir ille ad quē pgit ex ciuib⁹ regionis. Et si fuerit i triplicitate sua nō ē ex ciuib⁹ illi⁹: s; venit. i ea et morat in ea. Et si dñs dom⁹ pte cui iungit luna aspererit eū erit notus in regione. et si nō aspererit eū erit ignor⁹ in ea. et si fuerit aspect⁹ ex 4º: erit ex eadē regiōe: inter laudabilē et vituperabilē: nec ex toto laudat: nec ex toto vituperat. et si fuerit aspect⁹ ex oppōne erit odiosus et pētiosus. si āt sextilis et trin⁹ fuerit aspect⁹ erit dilectus. et si fuerit ei p iunctus in vno signo erit d his q vi auferūt subas boiuz. Post b aspice ipm malū qui impedit dñm ascēdētis vel lunā si fuerit in humanis signis q sūt gemini et ei⁹ triplicitas: amone eū vt caueat a latrōib⁹ et viayz abscissionib⁹. et si fuerit in signis aqctis caueat a naufragio. Et si fuerit in signis alaliū caueat a casu bestiaz aut ab eayz pcussione. si vō fuerit in signis semētuz caueat ab arboribus et spinis: et a loco altiori aut a cibo in q fuerit venenū. Si vō malus fuerit in leone pprie erit ipedimentū ex lupoz: et in scorpiōe ppe ex reptilib⁹: et in pisce ppe ab his q morant in aqs: et mars maioris ipedimētū est in terra: et saturn⁹ in mari plus ipedit.

Qd de igressu pegrinātis i ciuitatē aliquā qd ei erit i ea.
De igressu pegrinātis in ciuitatē. Aspice qñ igreditur pegrinus ciuitatē qd signū ascēdat boza igressionis ei⁹: si fuerit dñs scde dom⁹ ab ascēdēte retrogradus signat celeritatē reuersionis ei⁹ absqz pfectiōe sui negocij. si vō fuerit in sua statioe 2º qñ vult dirigi reuertē iter celeritatē et tarditatē et pficiet negociū suū post despartionē. et si fuerit in statione sua pº qñ vult retrogradari tardabit et reuertē absqz pfectiōe sui negocij: et nō iueniet bonū. et si fuerit dñs 2º in ascēdēte vel in medio celi aut in. 1. erit pegrinatio sana et proficua: et si fuerit in. 7.

occurrerit ei i pegriatiōe sua districtio atqz cōtēto. Si vō fuerit in 9º vel 3º non gescet in ipsa terra donec pficiscat ad aliā. si āt fuerit in. 4. et aspererit eū malus aut fuerit cū eo: b erit vltima eius pegriatio et timef ei mors in eadez regiōe: et nō reuertē aliq mō. si āt iuncta fuerit luna dño scdi in vno signo aut aspererit eā aut iuncta fuerit mercurio in vno signo: vl aspererit eā mars iueniet plagas et fractiōes et rē horribilē. Qd si tūc luna fuerit in angulo terre: mouet de hoc. si vō fuerit in angulo extra bñc remanebit vestigiū illi⁹ districtiōis ac fractiōis in eo. Et si aspererit luna martē et nulla fortuna eū aspererit iueniet plagas et istā subaz signi illius in quo est. qd si tūc fortune aspererit lunā erit ei de districtiōe quā dixi liberatio et sanitas buic ifirmitati: et fractiōi ac plagis iueniet remediū. Si vō fortune nō aspererint remanebūt in b donec moriat ex eis.
Questio de esse itineris pncipum vel regum et esse eoz qui succedunt vel remanent.

Et si interrogatus fueris de eē itineris pncipum vel regum: et esse eozum qui succedūt vel remanēt. Aspice ad 2º ab ascendente si fuerit in eo malus qui non habeat testimoniū erit post exitū ei⁹ i bis q post eū remanēt in ppings. s. ei⁹ atqz regno eius: aliq d detrimētū: si fuerit mars pētio et bellū: et cōbustio ignis. et si fuerit saturn⁹ latrones aut ifirmitas: vel naufragiū. si āt fuerit ille malus recept⁹ nō ipedit b et meliorabit. si vō fuerit in descēsiōe sua pficiet: ac mōstrabit: et eo forti⁹ si fuerit retrogradus: qz tūc signabit dissolutionē ac detrimētū: s; dic de fortunis cuius fuerint in 2º ab ascēte de pfectu et bona laude. Et scito qd dñs ascēdētis vel luna cui ipediti fuerint signat tristitiā et districtiōnē in via. qd si fuerit malus sup terrā i ter ascns et. 10. accidet ei b in reuersione sua: et si fuerit iter 7. et. 10. i discessiōe sua: et si fuerit malus sub terra iter ascēdens et 4º in eis que acqstuit in discessiōe sua: si vō fuerit inter 4º et 7. in eis que acqstuit in reuersione sua.

Qd vtrū terra i q qd ē: est melio: an ea ad quā ē iturus.
Cum te interrogauerit aliq dicēs terra in aq suz est mihi melio: an illa ad quaz volo ire. Aspice lunaz si fuerit sepata a malo egressio erit melio: ei: si vō a fortunis sepata fuerit manere est ei vtili⁹. et si eē dñi ascēdētis fuerit bonū manere est ei vtili⁹. si vō eē dñi. 7. fuerit melius: ire erit ei vtilius. Et si te interrogauerit vides mihi bonū si egrediar ad hoc negociū aut faciā b vl illud. Aspice dñm ascēdētis et lunā si fuerint sepata a malis et iuncti fuerint fortunis pcipe ei vt faciā qd vult. si vō sepata fuerint a fortunis et iuncti malis nō appropinquet illi operi.

Questio de victo quid erit de eo.
Si interrogatus fueris de aliq victo. Aspice in b sic aspicias i pegriatiōe: ga aspicias vtrūqz in exitu eoz a loco suo: s; in caplo victi cū fuerint dñi anguloz aut qdā eoz i domibus suis in angulis signat quorūdā retētiōnē eoz in ipso āno. Post b aspicias a dño ascntis et ei⁹ loco. q si fuerit i angulo signat plōgationē carceris et eo forti⁹ si fuerit angulus terre: quez si aspererit dñs. 12. aut aliq maloz iueniet districtiōnē euz carcerē. Si vō dñs ascēdētis fuerit cadēs ab ascendēte: s; iunct⁹ fuerit pte in angulo plongabit eius carcer postqz spabat euadere. si aut fuerit in angulo et iuctus fuerit pte cadēti significat liberationē eius post desperationē. sed si iunctus fuerit planete malo q sit in angulo terre qd est 4º signū: aut fuerit dñs. 8. in ascēde qd est signū mortis non erit a carcē donec moriat. et si iuctus fuerit dñs ascēdētis: aut luna alicui pte in. 3. vel. 9. signat liberationē: et eo leuius si non fuerit dñs alicui⁹ anguli ex angulis ascendētis: et si vnus ex eis: idest dominus ascendētis vel luna iunctus fuerit domino tertij vel noni vel receptozi in sinistra ascendētis significat ei⁹ liberationem: et erit hoc de ope qd opabit

quod opabit per semetipsum: et nullus exorabit pro eo. si vero dominus tertiū aut noni iunctus fuerit domino ascendētis opabit aliquis pro eo et liberabit absque petitione sua. si vero dominus ascendētis iunctus fuerit domino. 12. et fuerit in sinistro ascendētis signat fugā illius ex carcere. si si fuerit dominus tertiū aut noni cum domino. 13. si aut iunctus fuerit dominus ascendētis domino tertiū vel noni: sed receptus fuerit in angulo. i. ponderosus: non exibat donec egrediat receptus a signo et recedat ab angulis. et si iunctus fuerit dominus domus lune domino ascendētis signat dilationē in exitu.

C Post hoc aspice postquam cessasti aspiciere cum domino ascendētis et eius coniunctione cum stellis: et in coniunctione stellarum cum eo lo cum signatoris. i. lune si fuerit in signo mobili signat celeritatem liberationis propter cancrum quod est tardus: eo quod sit domus eius: et aries et libra velociores sunt in liberatione a capto: et non tardabit in carcere: et iuveniet ibidem multos auxiliatores. Lapideus vero signat tarditatem et solitudinem ac tristitiam: et quoniam inimici laborant ut retineant in vinculis: et si fuerit in signo fixo signat tarditatem exitus et tardior omnibus est aequius. si autem fuerit luna in signo comitis: et non fuerit liberata antequam egrediat luna de eodem signo plonabitur ei in carcere: et eo fortius si fuerit domus iouis et ipse eas non aspererit. In domibus vero mercury si fuerit oppositio in ipso carcere iuveniet bonum et gaudium. deinde aspice eius coniunctionem si fuerit in angulo: et iuncta fuerit parte in sinistro ascendētis et testificat fuerit dominus ascensit: si si signat liberationem. et si fuerit luna cadens et iuncta fuerit alicui parte in angulo signat plonationem carceris nisi fuerit parte dominus tertiū aut noni: tunc liberabit cum mutata fuerit ipse parte. et si fuerit cadens: et iuncta fuerit parte cadenti: quod sit dominus alicuius anguli erit in spe egrediendi donec egrediat ipse parte aliquo angulo ascendētis: et tunc despectur: quod si fuerit ille cui iungitur dominus anguli et fuerit in signo 3o aut 9o. erit melius et leuius ad exitum: et si iuncta fuerit cum domino alicuius angulo: et prope cum domino ascendētis signat tarditatem. et si dominus ascensit egredietur sub radibus: et fuerit malus in 4o: raro vivit. Quod si fuerit ipse malus mars: interficiet postquam exibat de carcere. si autem dominus ascendētis iam transiit combustionem infirmabit infirmitate forti: et cum fuerit aliquis malorum in aliquo angulo: quanto plus videris eum a gradu solis longior: tanto erit leuior eius infirmitas: et eo citius liberabitur. et si iunctus fuerit domino 8. ab ascendente: vel malo in angulo terre: morietur in carcere. Et si fuerit cum saturno aut aspererit eum ex fortitudine. signat plonationem carceris et tristitiam atque impedimentum in suba: et coope. si vero fuerit cum marte signat impedimentum: et vinctionem: et si fuerit luna tunc impedita: inueniet eum districtio et non flagellabitur: et si aspererit luna dominum domus sue erit leuius: si vero non aspererit erit durus. Post hoc aspice eum illius interrogantis a domino ascendētis: et eum illius quod dedit cum eo a domino. 7. si se aspererint ex trino vel ex sextili aspectu: ille qui puocat alius cum leuitate petet eum cum patientia optans pacem et salutem: si vero aspererint se ab oppone vel a 4o aspectu: petet eum cum gravitate ac importunitate: et erit pueras multus in petitione iustitie sue.

Questio de aduentu absentis.

Cum interrogatus fueris de aduentu absentis. Aspice dominum ascendētis et lo cum eius: si fuerit in ascendente aut in 10. aut comiserit dispositionem suam parte: quod sit in eis: signat eius aduentum: et si fuerit dominus ascendētis in nono aut in medio celi aut comiserit dispositionem suam parte in eis signat eius aduentum. si vero fuerit dominus ascendētis in 7. ab ascendente aut in angulo terre: erit in aduentu eius duritia: et dilatio: et signat quod absens sit in terra in qua est nondum exiens inde. et si fuerit dominus ascendētis in 9. vel in 3. ab ascendente: et iunctus fuerit planete in ascendente: erit in itinere volens redire. si si fuerit dominus ascendētis in 8. ab ascendente: aut in 2o: et iunctus fuerit parte in 10. B est in medio celi. Si autem dominus ascendētis fuerit cadens et non fuerit iunctus alicui parte in angulo: nec aspererit ascendens erit malus: quod si

signat tarditatem. et si iunctus fuerit dominus ascendētis aut luna planete retrogrado aut fuerit dominus ascensit retrogradus: et aspererit ascendens: signat eius aduentum. et si fuerit dominus ascendētis impedire signat duritiam et plonationem aduentus. Si autem non fuerit dominus ascendētis quod dixi. Aspice signatricem que est luna: quod si comiserit dispositionem suam domino ascendētis in ascendente aut parte ascendens. s. p. 11. gradus signat celeritatem aduentus. et si fuerit dominus ascendētis in 7. et in succedenti eum plonabitur. si autem se parata fuerit luna a domino querti aut 7. noni quod vel tertiū et iuncta fuerit domino ascendētis signat aduentum. Item si se parata fuerit a planeta qui fuerit in sinistra ascensit B est sub terra: et iuncta fuerit planete in dextera ascendētis. i. super terram: significat aduentum. si vero fuerit luna cadens et iuncta fuerit ad dexteram ascendētis planete in decimo signat aduentum cum dilatione: quia luna cum in dextera ascendentis fuerit impedita: significat duritiam ac retentionem aduentus.

Questio visionis vel somni.

Cognitio illius est ut consideres semper signum 9m: tunc si inuenies in eo stellam pone eam signatricem suam bonitatem vel malitiam visionis. si autem non inuenies in eo stellam tunc considera 10m: et si inuenies in eo stellam tunc ipsa est significatrix super bonitatem visionis. Quod si non inuenies in eo stellam tunc considera ascendens. et si non inuenies in eo stellam tunc considera 7. et si non fuerit in eo stella tunc considera 4. Quod si non inuenies in eo stellam tunc visio non est sana et est vanitas somni vani: et non videt ipsum aut oblitus est eius. et si inuenies in vno predicto: rui locoque aliquid ex stellis: tunc scias eam quod si est saturnus aut cauda tunc ipse videt rem terribilem ex eis que timorem inferunt. Deinde aspice cuius domus sit stella dominus tunc illud quod facit eum timere et terret ipsum est de genere domus illius parte. nam si est dominus 11. domus tunc illud quod terret sunt inimici aut genera eorum: et si dicit in reliquis domibus: et si est signator super visionem iuppiter tunc ipse vidit reges: et oppositos aut sublimateos et maiores ex omnibus et que similes nate iouis. Si autem est mars tunc ipse vidit venationem aut duellum: aut ex lege coniungi aut alterationem aut pugnam aut carnem aut sanguinem aut arma aut infirmum aut que similia sunt nate martis: et si est venus tunc vidit vestimentum et panos et rem bonam dilectam aut aromaticam et delectabilem aut margaritas aut mulieres aut puellas aut pueros sodomiticos et cetera que pueri nate veneris. Et si est mercury tunc ipse vidit aromaticum aut miscbitas aut quidam orationes: aut denarios aut imagines aut voces: aut quidam ementes et vedetes et alterates et que sunt filia nate mercury: et si est sol tunc vidit quod ipse volabat iter celum et terras aut vidit lumen: aut ignem: aut regem et que filia sunt nate solis. Et si est luna tunc ipse vidit mulierem: aut mare: aut vetulas: aut fluuium. et si est cauda tunc ipse vidit tenebrositatem: et puluerem: et susurationem: et murmurationem. et si est cap. tunc ipse vidit viriditatem et redolentiam et aurum et similia. Et si signum in quo est significator est femininum: et signat stella aliquid timoris: tunc ipse vidit locum altum eleuatum: aut rupem altam superminentem caute: aut quasi ipse cadat ex alto: aut eleuationem in locum et oppressionem: aut vetum pcellorum. Et si est stella que signat timorem in signo terreo tunc ipse est quasi lapidatus aut obsessus: aut cadens in foueam: aut in loco tenebroso et stricto tunc inuenit exitum. et si est in signo igneo: tunc ipse vidit suspensionem: aut combustionem: aut flammam: aut ignem: aut caliginem: aut nigredinem. et si est in signo aere: aut vidit submersionem: aut diluuium: aut refluxum: aut mare: aut periclitationem. Deinde aspice cum qua stella coniungatur dominus ascendētis: et significator visionis: nam si coniunguntur ambo: aut vnus eorum cum fortuna: tunc non consequitur ipsum ex eo quod vidit nocentem: et si coniunguntur cum infortuna tunc consequitur ipsum ex ipsa visione nocentem secundum genus domus coniuncti. nam si est dominus census consequitur ipsum nocentem in censu suo. et si est dominus septimi consequitur

ipsum nocumētū in mulierib⁹. ⁊ si ē dñs qnti tūc in filijs; ⁊ similiter fit in relijs domibus. Et similr si visio est cōueniēs: tūc aspice genus domus ꝑ iuncti cū significatore: ⁊ simile illi⁹ ex domib⁹: ⁊ iudica iuamētū ex gñe dom⁹ ei⁹. **¶** Decimū signū siue 10⁹ dom⁹ cū suis interrogationib⁹. Et ꝑ de regno in quo qd bz fiducia si adipisceat illud vel non.

Iterrogatus fueris de regno in q̄ bz qs fiducia. vtruz adipisceat illd an nō. Aspice dñs ascētis ⁊ lunā si iunct⁹ fuerit dñs ascēdētis: vel luna dño. 10. ⁊ receptor aspexerit mediū celi signat adeptio nē cū pfectu ⁊ studio: ⁊ cū petitiōe iterrogātus atqz ingstioe ei⁹. Si r si fuerit dñs ascēdētis: aut luna in. 10. nō ipedita. Si vō dñs medij celi fuerit in ascēdēte vel iunct⁹ fuerit dño ascēdētis adipisceat regnū absqz petitiōe ⁊ ipozunitate. s̄lir erit si dñs medij celi iunct⁹ fuerit fortune i ascēdēte. Qz si nibil fuerit de b qd dixi: ⁊ videris p̄ta reddētē lumē eoz. i. trāsserētē ab vno in aliū lumē: tūc iterrogator nō petit rez ꝑ semetipz. sꝑ petit aliqū q ꝑ eo opef in b: si at aspexerit receptor dispōnis ad mediū celum ⁊ fuerit liber a malis adipisceat. Si vō fuerit ipedit⁹ ⁊ nō aspexerit mediū celi soluet b op⁹ post directionē. **¶** Et scito q ma li cū ipedierit a 4. vel ab oppōne reuertet dñs iterrogatōis a socio suo reuertēte scda destruit iterrogatione: a trino at vel a sextili aspectu reuertet min⁹ ipediū: ⁊ si cōiūxerit lumē dñi ascētis: ⁊ lumē dñi medij celi p̄ta atqz. s. si iūcti fuerint ambo cū eo ⁊ fuerit ipse p̄ta i ascēte v̄l in medio celi: aspice tūc lunā: q̄ si iuncta fuerit reuertēte bona vel pulchra ⁊ dño ascēdētis: aut dño. 10. erit adeptio. si vō nulli eoz iūcta fuerit ⁊ fuerit libera a malis adipisceat ⁊ hēbit auxilio multoz boius. Si at nō fuerit luna sic p̄di xi: ⁊ fuerit p̄ta q ꝑ iūxerit lumē in medio celi: aut aspexerit eū: ⁊ nō fuerit cadēs: nec exierit ab eodē signo dōec iungat ei dñs ascētis ⁊ dñs. 10. ⁊ fuerit liber a malis adipisceat tur oino. **¶** Qd de qualibet re si adipisceat vel nō.

Cū videris dñm ascēdētis ⁊ dñm decimi ꝑiuctos. Aspice lunā si cōmiserit dispōnē suaz ac fortitudinē vni eoz: fueritqz recepta: ac libera a malis: annuntia ex toto ⁊ spera effectū. si vō nulli eoz cōmiserit dispōnē suā sꝑ fuerit recepta erit tardī. si at nō fuerit recepta nec fuerit ipedita aspice receptorē dispōnis ex eis: si fuerit liber a malis aspiciēs domū suā adipisceat p̄te eoz q̄ petierit. ⁊ si fuerit ipedit⁹ s̄m qd dixi de ipeditiōe lune nō adipisceat: ⁊ si iunct⁹ fuerit dñs decimi dño q̄rti ⁊ dñs q̄rti dño ascētis adipisceat: si vō dñs ascēdētis iunct⁹ fuerit dño q̄rti: ⁊ dñs q̄rti iunct⁹ fuerit dño medij celi: adipisceat post despationē. ⁊ cū recepit dñs ascēdētis dispōnē lune: lenior erit petitiō regni. Et scito q cū dñs ascētis fuerit in domo sua: cōstituet sup terrā i q̄ ē: ⁊ si fuerit i exaltatiōe sua cōstituet sup terras multas: ⁊ op⁹ ꝑcipue dignitatis. si vō in tripli^c sua fuerit signat op⁹ magnū: sꝑ nō erit i terra sua in q̄ est: si at nō hūerit testimoniu⁹ i loco suo: erit ignor⁹ in terra cui p̄rit. **¶** Et scito q fortassis dñs ascēdētis ⁊ decimi erit vn⁹ p̄ta: ac si eēt ascēdēs virgo ⁊ 10⁹ gemini. Qz si ita fuerit ⁊ fuerit ipse p̄ta receptor ⁊ luna cōmiserit ei dispōnē suā: ac fortitudinē ab angulo: adipisceat. si vō fuerit p̄ta receptor: ⁊ luna s̄lir fuerit recepta ⁊ in bono loco: ⁊ aspexerit locū rei v̄l domos suas: adipisceat p̄te eoz q̄ petierit: Si at si fuerit receptor ⁊ luna ēt fuerit ipedita: nō adipisceat qd petierit: ⁊ fortassis nō ꝑueniet v̄t dñs ascēdētis aspiciat dñs decimi: v̄t si eēt leo ascētis ⁊ anguli recti: tūc aspice locū solis ⁊ veneris vnūqueqz p̄se: q si fuerit recepti ⁊ aspexerit mediū celi: signat p̄fectū eoz. Si vō fuerit vn⁹ eoz receptor: ⁊ alter nō: aspice lunā si cōmiserit dispōnē suā: ac fortitudinē illi q nō est receptor adipisceat: si at nō fuerit receptor ⁊ luna fuerit ipedita ⁊ non recepta nec aspexerit ali-

quē eoz: ⁊ ipse q recipit dispōnē aspexerit mediū celi: ⁊ nō fuerit ipeditus adipisceat p̄te eoz q̄ petierit. ⁊ si ꝑiūxerit lumē eoz p̄ta i angulo nec egrediēs fuerit de loco suo vō nec iungat ei signat p̄fectū ⁊ adeptiōnē eoz que petierit. **¶** Post b aspice lunā si fuerit recepta ⁊ aspexerit mediū celi: ita p̄fecta est fortitudo ei⁹ atqz fortuna. Et si luna iūcta fuerit lumini dñi medij celi aut trāsseret ꝑ eū iunctaqz fuerit corpi ei⁹ atqz aspexerit mediū celi adipisceat: ⁊ si recepit eā dñs dom⁹ in q̄ est luna aspexeritqz ambo. 10. adipisceat: ⁊ si nō occurrerit luna lumini alicui⁹ p̄te: in signo in q̄ fuerit anqz egrediat de eo petēs ipsaz rē nō adipisceat rez suā nisi dñs ascēdētis ⁊ dñs rei habeat fortitudinē ⁊ testi moniū in locis: ⁊ aspexerit ambo locū rei. Et scito q vitiiū lune ⁊ dñi medij celi signat diminutionē rei in ope: ⁊ eo deteri⁹ si fuerit receptor dispōnis lune ipeditus: ga signat detrimētū opis: ⁊ si iuncta fuerit luna dño ascēdētis aut dño medij celi auxiliabit ad p̄fectū. Si at pulsauerit dñs medij celi fortitudinē atqz dispōnē p̄te q eos recipiat: ⁊ q hēat fortitudinē in loco suo ⁊ rei: ⁊ nō aspexerit mediū celi: nō ꝑficiet res eodē mō quo petiit. Et cū signator inimicat domui sue: signat duritiā ⁊ inolutionē in petitiōne rei: ⁊ inimicitia ei⁹ est vt sit in 12⁹ dom⁹ sue: aut in 2⁹: aut in 6⁹: aut in 8⁹. Et si aspexerit eū a 7⁹: signat ꝑietatē. Et scito q dñs ascēdētis est signator eoz q̄ occurrūt dño regni ex laude vel vitupatiōe: ac cetera q de eo sūt. Et dñs. 7. est signator opis ciuiū ei⁹: ⁊ mediū celi ac dñs ei⁹ s̄t signatores eoz q̄ sūt in regno ei⁹ ex bono vel malo. Et 11^m ac dñs ei⁹ sūt signatores eoz q̄ succedūt eū in ope suo. i. i regno: ⁊ 9^m ac dñs ei⁹ sūt signatores eoz q̄ fuerunt ante eū. Et 4^m ac dñs eius sūt signatores eius opis finis. Quere ḡ signatiōnē acq̄sitionis ei⁹ atqz sube ei⁹ a signo 2° ac dño ei⁹: ⁊ a p̄te fortune ac bōitate loci ei⁹: ⁊ scriptores a signo 2° ⁊ ei⁹ dño: ⁊ ab. 11. ⁊ dño illi⁹ reddit⁹: illius atqz amicis: ⁊ f̄res eius a signo 3° ⁊ dño ei⁹: ⁊ seruos ei⁹ a. 6. ⁊ dño eius: inimicos vō illi⁹ a. 12. ⁊ dño illi⁹. Aspice ḡ aspectu fortunarū ⁊ maloz planetaz ad hec loca vbicūqz fuerit fortuna: ibi erit bonū gaudiū atqz lucrū: ⁊ quocūqz inuenerit maluz ibi erit ipeditiō ⁊ timor ⁊ ablatio manū ab obedientia ⁊ bellū.

¶ Qd in quo expendet substantiā quā collegit rex. **Et si iterrogatus** fueris in q̄ expendet subam quā collegit. Aspice dñm domus sube si fuerit mars expēdet eā ac dispget i oi ope malo: vt guerra ⁊ luxuria ⁊ ebrietate: ⁊ cetera talia. ⁊ si fuerit saturn⁹ agitabit animū suū ⁊ duorabit subaz suā ⁊ alienā. si vō iuppiter fuerit expēdet eā ꝑ amore dei i elemosynis vel in oi ope bono. Et si fuerit sol damnabit eā cā parētū: ⁊ in acq̄sitiōe nobilitatis. ⁊ si fuerit ven⁹ faciet aiuz suū v̄t oi dlectatiōe. ⁊ si fuerit mercuri⁹ i emptiōe v̄l v̄ditiōe q̄ rēdo lucrū. si at luna fuerit opabit ⁊ nāz p̄te cui iungit. ⁊ si fuerit vacua cursu expendet eā donec ꝑsumet. Et dñs qz ascēdētis signat esse finis sui: qz est q̄rtus a 10° ⁊ ei⁹ depōne. Si inueneris. s. dñm ascēdētis: aut in. 12. vel. 6. vel 18. signat turpitudinē depōnis eius: ⁊ eo turpi⁹ si fuerit in 6. aut in. 12. tūc signat qz irasceat sibi ⁊ suspicabit ⁊ exercitabit v̄t isurgat in eū ille qui post eū cōstituet. Si aut fuerit dñs ascēdētis receptor auferet malū. i. nō patiet aliq̄d martyriū nec v̄nciet. Si vō nō fuerit receptor ⁊ fuerit ipedit⁹ cū hoc qd dixi: erit qd occurrerit ei post depōnē suaz deteri⁹ sua depōne: ⁊ si iunctus fuerit dñs. 12. dño ascēdētis: ⁊ ipse nō recepit eū: p̄fat⁹ ꝑpositus v̄nciet: ⁊ eo fortius si fuerit in aliquo angulo: q si fuerit in. 10. v̄nciet i regno suo in oculis oim: ⁊ ponet corā eis. ⁊ si fuerit in ascēdēte erit infra hoc qd dixi. Si vō in. 4. fuerit erit b in occulto: sꝑ in honore suo tñ. Si at fuerit in. 7. cōmittet ciuib⁹ ipsius honoris: ⁊ inuenerit ex illis districtionē. sꝑ si fuerit cadēs ab āgulis i dextera ascētis ⁊ fuerit cōmixt⁹. ⁊. nō v̄nciet i bonore suo

noze suo donec pducatur ad terrā in q̄ retinēdus ē. si vō fuerit in sinistro ascēdētis vinciet in itinere. et si iunctus fuerit dño. s. post separationez eius a dño. i. z. significat mortem ei⁹ in vincione sua. si vō iunctus fuerit post dñm. i. z. dño medy celi iueniet regnū post vincioē. ¶ Et scito q̄ mars signat et vincionē quēadmodū significat dñs. 7. si inimicat dño ascēdētis: b̄ est si fuerit dñs secūdi aut. s. aut. 6. v. l. 7. seu. 4. et dñs. s. est calidior: qz signat mortē in vincioē. ¶ Et aspice maluz q̄ impediērit dñm ascendētis: si fuerit saturnus q̄ dixi de districtione et martyrio erit ex carcere et p̄cussione lignoz. et si fuerit impediens mars: erit ex vinculis et penis ferri et p̄cussione flagellorum.

¶ **Questio de esse regis ab eo qui eum constituerit.**

Et si volueris scire eē illi⁹ ab eo q̄ constituit eū. Aspice interrogati ab ascēdēte et dño ei⁹: et ei q̄ constituit euz a 7° ac dño ei⁹: si dñs. 7. recepit dñm ascētis aut pulsauerit fortitudinē suā ad euz ex trino: aut sextili aspectu: aut 4° erit res eoz optime iuncta. Et si luna portauerit lumē iter eos: erit eis q̄ affectet iter eos. s. q̄ mittat concordia iter eos: cū cōmiserit luna receptozi dispōnē ex loco dilectiois. Et mali sūt oimō callidi: ex 4° aspectu v. l. oppōne: et fortune operant ex 4° aspectu et oppōne: q̄ si duo signatores nō fuerit iuncti adiuices: et nulla stella portauerit iter eos lumē: nō erit qd̄ iter eos est sic volunt.

¶ **Questio de qua terra est dominus regni.**

Si autē volueris scire de q̄ terra est dñs illius regni. Aspice signum medy celi si fuerit ibi p̄ta et ipse i domo sua erit ex hoib⁹ illi⁹ terre et ex mediocribus: et si i exaltatiōe sua: erit ex nobiliorib⁹ boiuz. Si vō fuerit in tripli⁹ sua erit ifra b̄. et si nō fuerit in domo sua vel exaltatiōe: vel tripli⁹ sua: erit pegrinus. et si fuerit p̄ta oriēta: lis: erit ex ciuib⁹ oriētis. et si fuerit oriēta: lis: erit ex ciuib⁹ occidētis. et si fuerit in 4° a sole erit ex ciuib⁹ septētriōis: si vō fuerit in. 10. a sole: erit ex ciuib⁹ meridiei. si aut fuerit planeta pegrinus in signo in q̄ est: et nō aspererit domū suam neqz exaltatiōē suā: nō erit giosus. et si nō fuerit in signo medy celi p̄ta: narra de dño medy celi sicut p̄dixi tibi.

¶ **Questio de ingressu eius in sede.**

Et aspice horā igrēssiois ei⁹ in sedē sui regni: dū se derit i sede ipery sui: et ceperit iperare ac p̄b̄bere: si fuerit itroitus ei⁹ i die: et fuerit sol cū saturno: iudica ei celeritatē depōnis ab eodē ope. s. regno. et si aspererint fortune solē et iueneris dñm ascēdētis: ac solē in loco optio ab ascēte: fueritqz in signo fixo: p̄ncipat⁹ ei⁹ plōgabif et videbit qd̄ voluerit i eo. Si vō mali aspererit solē: et fuerit ipe malus mars: et fuerit exaltat⁹ sup eū a medio celi: et fuerit sol i ascēdēte i signo mobili: aduersabit aliqs ex ciuib⁹ illi⁹ regni q̄ exterrebūt eū m̄tōtiēs: aut finis ei⁹ erit p̄ mortē et iterfectionē. Si aut iueneris iouē i medio celi et fuerit fortunat⁹: et fuerit sol i loco optio et forti: erit op⁹ ei⁹ in exaltatiōe et augmēto: et i memoria et collectiōe subaz. et si videris solē in. 8. vel in. 6. et dñs ascēdētis fuerit i ascēdēte: aut in medio celi: et ipe fuerit fortuna: erit res illi⁹ p̄ncipis optia: s. signat mortē ei⁹ q̄ constituit eū. Et si regni ei⁹ itroitus fuerit i nocte: aspice lunā sicut p̄dixi tibi de sole: et aspice saluationē lune a malis: q̄ si mūda fuerit a malis i bono loco: signat salutē ei⁹ corpi: si vō luna fuerit cum malis: aut iucta eis: deponet ab honore suo citi⁹: et hēbit q̄ relā maximā et fortē. Et si fuerit luna cū capite vel cauda: et fuerint iter eos. 4. gradus et ifra nō p̄ficiet in eodē ope: si aut fuerit iter eos pl. 4. gradib⁹: erit min⁹ eius ipedinētū: donec trāseat. i. z. gradus ab hora liberatiōis ei⁹ a malis eoz. Aspice quoqz lunā et ascēdēs et dños eoz domoz et aspect⁹ fortunaz ac maloz ad eas: si aspererint eos fortune: et dños eoz: fuerintqz dñi eoz in bonis locis: et fuerit mali cadētes et fortune in medio celi: videbit ipse p̄nceps

qd̄ diligit. Et si fuerit luna et dñs dom⁹ ei⁹ i malis locis inueniet malū in regiōe illa. Post b̄ aspice ascēdēs hora itroitus ei⁹ si fuerit grad⁹ ei⁹ ex terminis maloz et mali aspererit eūdē terminū ascēdētis erit in ope illo debilis: et dicef i eo crimē pessimū. Si vō fuerit gradus ascētis ex terminis bonoz: et aspererint eos fortune p̄ficiet op⁹ illud et egrediet bonoz: et dicef de eo oē bonū vna cū lucro qd̄ iuēiet ex ope suo. et si fuerit malus i ascēte erit op⁹ ei⁹ malū: iueniet. n. i eo districtiōne et moriet fortassis in ope suo: si aut fuerit i ascēdēte fortuna: et malus in 4° erit initiū illi⁹ opis laudabile et bonū: finis vō malus. et si fuerit malus in ascēdēte et fortuna in 4° erit initiū illi⁹ rei malū: et erit finis ei⁹ bon⁹. Et si iueneris caudā in ascēdēte fueritqz dñs ascēdētis in loco malo: et fuerit malus in aliq̄ angulo: luna qz fuerit ipedita a mal erūt ei ministri viles ex ignobilib⁹ q̄ d̄struūt ei⁹ iperū: et nō cessabit tristis eē ac tribulat⁹ et in timore q̄ diu durauerit in ipso ope. Et si iueneris hora itroitus in ascēdēte fortunā: aut iueneris dñm ascēdētis in medio celi dñs qz medy celi fuerit in loco forti liber a malis: signat bonitatē eē eiusdē p̄ncipis: et plōgationē illi⁹ p̄ncipat⁹. si vō fuerit in ascēdēte malus. et dñs ascētis malus ac dñs medy celi fuerit i loco malo: iudica eū citi⁹ fore deponēdū. Et si iueneris dñm ascēdētis et dñz medy celi i. 12. aut in. 6. iudica ei⁹ casuz fore festināter: nisi iuppif oriēta talis fuerit in ascēdēte aut in medio celi: qz b̄ tardare fac ei⁹ depōnē aliquātulū. Post hoc aspice signū medy celi et dñz ei⁹ vbi sit et qz aspicit eū et dñz medy celi: qz si fuerit in angulo et fortune aspererint eū: signat bonitates sui eē: et si fuerit fortuna i medio celi pueniet in ope illo ad meliora ac digniora sue fiducie: ac volūtat⁹: et dign⁹ habebit bonore illo: et valēs erit ei⁹ iperū et ei⁹ lucrū mltiplicabit. si vō mali fuerit ibidē iueniet districtiōne magna in eodē ope: et q̄qd̄ lucrat⁹ fuerit auferet ab eo martyrio et iuctiōe et depōne in ira regis sui quā hēbit erga eū. et si aspererit fortuna mediū celū: et nō fuerit ibidē malus: erit op⁹ illi⁹ gerū et bonū. sed si aspererit malus destruet ei ipm op⁹. Si aut aspererit fortuna et malus vide qz eoz sit plus gradib⁹ et ipse vincit atqz: s. alter accipiet p̄te ab eo. et si fuerit mercuri⁹ cū ioue in medio celi abundabit ei⁹ opus p̄ sapiam et p̄siliū et rōnē atqz igeniū: et erit ei p̄ hoc nomē et fama: et augetur opus sui cui p̄est opus et dilatatiōne in regiōib⁹: et maxime si aspererit lunā. s. si fuerit sol in medio celi cum eis absqz aspectu maloz: signat plōgationē sonit⁹ ei⁹ nominis et adeptiōne operis ei⁹ in oī q̄ voluerit et lōgitudinē vite ei⁹ in eodē tpe. s. si erit cū fuerit iuppiter cū luna in medio celi: et fuerit ven⁹ in loco optimo: et q̄tenscumqz iueneris fortunā i medio celi minuet ei⁹ districtiō et iueniet bonū. si vō fuerit mali ibidē: et dñs medy celi: ac dñs ascēdētis fuerint cadētes durabit modicū i ope suo. et q̄tēscūqz iueneris mortē i 7° ab ascēdēte: et nō fuerit in districtiōne fortunā: moriet i eodē ope. Et si fuerit ibidē saturn⁹: et i ascēte: aut i 7° fortuna nō moriet neqz iterficiet in eodē ope. si vō fuerit fortuna in 7° deponet pulchre cū honore ac salute. et si fuerit in 4° fortuna erit san⁹ in corpe et erit finis ei⁹ fm q̄ voluerit. si vō fuerit ibidē malus iueniet malum et ipeditmentū postqz deposuit⁹ fuerit ab ope suo cū carcere et martyrio et districtiōe et i plioz carcē. Si aut fortuna aspererit 4° euadet post tribulationez et districtiōne quā iueniet. si vō fortuna nō aspererit ipz malū q̄ fuit i 4° vinciet et sustinebit penas: et moriet i ipso carcere. s. si fuerit dñs q̄rti in ascēte aut i. 10. aut i ceteris locis optimis mūdus a malis: et dñs dom⁹ lune s. i. signat bonū finē eiusdē opis.

¶ **Questio de stabilitate regis aut de recessione eius.**

Et si interrogatus fueris de stabilitate regis aut de recessiōe ei⁹. Aspice dñm ascendētis et dominū. i. o. si coniuncti fuerint: et fuerit receptor dispositiōis. i. pon

derosior eoz in angulo nō mouebit ipse rex: nec erit in regno suo. r si fuerit receptor dispōnis in sinistro ascētis. i. sub terra erit ab eo: sed reuertet. q si receptor dispōnis fuerit recept^o signat celeritate ei^o reuersiōis cū honore: si āt dñs ascētis r dñs decimi iā trāsierint lumē eoz abiuu/ cē. i. si sepati fuerit a se iuicē signat discessionē regi: q si lu/ na pulsauerit dispōnē suā pte tardioris cursus in angulo remāebit i regno suo: donec cōburat ipse plta aut ipediat in loco suo: vl recedat: tūc signabit ablationē sui regni: r si iunct^o fuerit dñs ascētis dño descēsiōis sue opabit op^o in q pibit. Si vō dñs descēsiōis sue dño ascētis iunct^o fuerit dicit de eo mēdaciū: r q h fecit quāqz viuat. Et si iūctus fuerit dñs medij celi dño descēsiōis sue ipse pposit^o vl dux destruet regionē suā: si vō dñs dom^o descēsiōis dñi medij celi: iūct^o fuerit dño medij celi dñruef regio ei^o. Et si dñs ascētis pulsauerit dispōnē suā pte i angulo: dñs illi^o regni durabit in regno suo: r eo meli^o si fuerit receptor dispōnis in aliq anguloz pter 4^m qz ē opp^o 10° r ei 2ia. si vō dñs ascētis iunct^o fuerit alicui pte i 9° ab ascēdēte: vl in 3°: vl cū dñs eoz: nō erit dubitatio in exitu ei^o a regno suo. q si postea iunct^o fuerit alicui pte in angulo reuertet ad suuz regnū post discessionē. r si fuerit dñs medij celi in loco suo rex ipse nō recedet a regno suo: si iūcta fuerit ei luna. si fue rit qz iuppit in angulo: r hūerit in eo pte: vel recepit lunaz aut dñs ascēdētis remanebit in regno suo donec occurrer malo Jupit^o vl cōburat aut recedat a loco suo. Et sci/ to q dñs ascēdētis r dñs medij celi cū iūcti fuerit r fuerit receptor dispōnis i bono loco nō cōbustus nec recept^o: s nō aspexerit mediū celū ipse pnceps pstituet sup regnuz nō suū s3 alienū: si vō aspexerit mediū celū signat stabilitatē ei^o in regno suo: r si fuerit dñs ascēdētis: r luna in angulis in signis mobilib^o: r luna nō fuerit recepta discedet rex. Post hec aspice lunā si pulsauerit dispōnē suā alicui pte in āgulo dñs regni nō discedet a regno suo si aspe xerit dñs medij celi locū suū: si vō iuncta fuerit luna dño ascēdētis r ipse fuerit remor^o ab angulis occurrerqz dño ascēdētis malū anqz separef ab eo luna deponet a regno suo. Itē si iuncta fuerit luna pte pegrino in 9° vel 3°: aut dñs eoz in loco pegrinatiōis erit de regno suo: si āt fue rit in 4° signo mobili remouebit ipse rex: r eo callidius si iungit luna dño finis rei. i. dño qrti ab ascendente: nisi sit ei^o dñs in domo sua: qz tūc erit illud ei melius: r eo magis erit luna calida si iuncta fuerit pte in descēsiōne sua: vel fuerit in oppōne dom^o sue. si vō fuerit luna fortis in loco suo: fueritqz cursu vacua: significat abscisiōne illius regni.

Questio de eo qui recessit a regno suo vel rege absente vtrum reuertatur.

Et si interrogatus fueris de viro q recessit a regno suo: vl de rege absente vtz reuertat ad regnū suū an nō. Aspice i h sic pdi/ xi tibi in pca^o in punctione dñi ascēdētis r dñi medij celi adiuicē: qui si iuncti fuerit r receptor dispōnis ex eis aspe xerit mediū celū reuertet ipse rex ad regnū suū: si vō non aspexerit mediū celū r luna iūcta fuerit pte in medio celi reuertet. r et si fuerit dñs ascendētis retrogradus reuertet itez ad regnū suū. r si fuerit luna cū h q dixi tibi i signo mobili erit veloci^o eis. Si vō nō fuerit dñs ascēdētis retrogradus: r luna iūcta fuerit pte in ascēdēte vel in medio celi reuertet. Sitr si luna iūcta fuerit dño ascēdētis: r si iunct^o fuerit dño dom^o pegrinatiōis. i. noni ab ascēdēte dñs ascēdētis petet recessionē a semetipso. r si iunct^o fuerit dñs medij celi: dño descēsiōis sue: signat remotionē regis: et si fuerit i angulis. r si iūct^o fuerit dñs ascēdētis dño descēsiōis sue signat etiā remotionē: si aut fuerit dñs medij celi in loco suo: reuertet remor^o ad regnū suū. Et si separat^o fuerit dñs medij celi a lumie dñi dom^o finis rez. i.

qrti ab ascēdēte reuertet: si āt iunct^o ei fuerit remouebit: r si idē dñs qrti iunct^o fuerit dño medij celi pseuerabit in regno suo r dabit ei aliū regnū. Si vō dñs qrti iunct^o fuerit dño ascēdētis nō remouebit: r veniet ei regnū absqz pe titione. Et si sepat^o fuerit dñs ascēdētis a dño qrti signat firmitatē regni si fuerit rex remor^o. Sitr si iunct^o fuerit ei dñs qrti r si iuncti fuerit dñs ascēdētis: r dñs medij celi: r nō aspexerit dñs medij celi locū suū pstituet sup altam terrā cui pest. Post h aspice signatricē. i. lunā: q si iūcta fuerit dño medij celi r dñs medij celi aspexerit locū suuz reuertet: r eo meli^o si fuerit luna i signo mobili. r si pulsa uerit dispōnē suā pte pegrino in loco suo in sinistro ascē dētis remouebit. si āt fuerit signator receptus redibit ad suū regnū. r si nō fuerit recept^o remouebit. r si iuncta fue rit luna pte in 9° ab ascēdēte pnuntia recessionē ipsius regis. si aut fuerit ipse plta fortuna fueritqz in signo mobili vel fixo redibit ad regnū suuz: si vō fuerit in signo cōi ibit ad regnū suū ex regnū p^o. r perit trib^o ānis: eo q receptor dispōnis lune nō cadat donec veniat ad locū r 2^m ab ascē dēte: r erit āno 2° in meliori ope: r in nimia volūtatis sue expletioe nisi pns occurrat medio celi malus: r i eo retro/ gradet ante pdictā horā. Qz si eidē loco occurrerit malus destruet ei^o regnū. Et si iuncta fuerit luna fortunis vel fue rit recepta erit laudabilis in regno suo. si vō malis iuncta fuerit vitupabit. r si iūcta fuerit pte i 10° si recedet r ope rabif duob^o ānis. r si iūcta fuerit pte in 11° perit āno vno. Si tñ nō occurrerit malus i medio celi r ibi fuerit retro/ gradus. r si iuncta fuerit pte in 5° ab ascēdēte perit duob^o ānis r recedet in 3° āno. si vō iuncta fuerit pte in 4° p^o erit vno āno r remouebit in 2°. r si iueneris lunā r dñm medij celi ambos. i. impeditos ex punctione corpali in angulo nō reuertet vnqz ad suū op^o: r deponet r remanebit depositus fm quantitātē loci operis. Si vō iueneris lunā r dominū medij celi ifortunos: r si fuerint in signis cōi/ bus augebit operi eius aliud r fortis erit in opere suo. r si egressus fuerit de opere suo reuertet ad eum.

Questio si perueniet ad regnum vel non.

Et si te interrogauerit aligs vtrū perueniat ad regnū an nō. Aspice dñm ascēdētis r eius significatorem: que est luna. si iuncti fuerint dño medij celi aut solis vel fuerint in medio celi dic ita: si nautem non.

Undecimū signū siue 11° domus cū suis interrogatiōibus. Et primo vtrū adipiscef rem quā sperat.

Am interrogatus fueris de re aliā q sperat r in q est fiducia vt de māsionibus a regib^o vel honore. Aspice dñs. i. ab ascēdēte: si iunct^o fuerit dño ascēdētis: aut dñs ascēdētis iūctus ei fuerit adipiscef rē illā in q habebat fiduciā. Si aut fuerit punctio ex trino vel ex sextili aspectu erit qd dixi cū leuitate. si vō fuerit ex 4° aspectu vl oppōne erit pp districtiōne. r si fuerit dñs. i. in angulo r luna recepta pficief ipsa fiducia s3 q voluerit. r si fuerit receptor dispōnis lune in signo cōi adipiscef de eo qd spabat modicū: r si fuerit in signo mobili erit in h qd dixi difficultas. si vō fuerit in signo fixo adipiscef qd sperabat perfecte. si aut iueneris receptorē dispositionis lune impedītum: destruetur ipsa res post adptionē eius. r si fuerit receptor dispositionis eius receptus adipiscef plus eo qd spabat. r si fuerit dñs ascē dētis eius receptus habebit omne qd voluerit.

Questio vtrum iungat quis amico suo an nō.

Et si te interrogauerit de vno quē dicit esse amicū dixit ritz vide vtrum ei iungat an nō. Aspice dñs ascē dētis r lunā si iuncti fuerint dño. i. ab ascēdēte iunget: r sitr si iungat dñs. i. cū dño ascendētis. Si aut fuerit cōi iunctio ex trino aspectu vel sextili: erit in punctione illuz gaudiū

gaudiū dilectio et letitia. Si vō ex 4° aspectu vel oppōne fuerit: erit in p̄iunctiōe eoz d̄ietas et p̄tentio: et vnusq̄sqz eoz erit d̄ius socio suo: in oppōne q̄z fortior erit p̄tētiō.

Questio d̄ spe nō exp̄sa vtrū q̄s fm suā sp̄z adipiscat̄.

Et si interrogatus fueris d̄ re q̄ nō fuerit tibi exp̄sita: dixeritqz tibi: rē quā spero et in quā habeo fiduciā vide: vtrū habeam eam an nō. Aspice d̄nm ascendētis et lunā, si iuncti fuerint fortunis ex angulis vel ex sequētibus anguloz adipiscet̄. Si vō nō fuerint iuncti dic nō. et si nō minauerit rem quere eam a loco suo in circulo fm q̄ exp̄sai tibi ex substantijs. 12. significatorum.

Duodecimū signū siue 12° domus cū suis it̄rogationibz et primo que bestia vincet d̄vitiū in cursu.

Cum interrogat̄ fueris de bestijs q̄lis bestia vincet in cursu: fueritqz it̄rogāti bestia in d̄vitiū aut suspicā^o fuerit de aliq̄ bestiaz. Aspice d̄nm illius hore q̄ it̄rogat̄ fueris: q̄ si fuerit in ascēdēte bestia de q̄ suspicabit̄ vincet oēs bestias. et si fuerit in medio celi: veniet et idest veniet post p̄^o: et si in 11°. et si fuerit in 7° ab ascēdēte: erit media eaz. et si fuerit in 4° erit nouissima et nulla bestia erit post illā. et si fuerit d̄ns hore in descēdēte suo: cures eadē bestia terrebit̄ ex illo mō et cadet ex ea: et si cū b̄ dixi asp̄xerit eū malū frange^t pars corporis ei^o quā ip̄s signū significauit. si vō asp̄xerit euz malus ex oppositioⁿe vel fuerit cū eo in vno signo: et fuerit d̄ns ascendētis 8° domus sue. ille q̄ currit moriet̄ ex eo casu et eo callidius si fuerit d̄ns ipsius domus vel luna impeditus.

Questio quis sit color bestie vincētis.

Si aut̄ interrogauerit aliq̄s qui nō hz bestia iter alias bestias. s. dices q̄ illaz vincet. Aspice d̄nm hore: q̄ si fuerit in ascēdēte: vel iueneris aliū planetā in ascēdēte: aut in medio celi: vel in 11° ip̄se q̄ vincit eadē die hz bestia fm colorez illius p̄te q̄ fuerit in aliq̄ ip̄oz locoz. et si fuerit signator victoris in domo sua aut in exaltatiōe sua vel in triplicitate sua: aut in termino vel facie sua erit ip̄a bestia q̄ vicit ḡiosa ac nota et eo digni^o si fuerit dom^o vel exaltatio: et q̄ ex b̄ fuerit malū erit. si vō nō fuerit in aliq̄ boz q̄ dixim^o erit ignota: et si fuerit cū b̄ q̄ dixi tibi in descēdēte sua: hz p̄suetudinē malignā et pessimū aiūm: et in exaltatiōe sua ac domo erit ḡiosa et in tripl^o nō cognosce^tur in terra sua: et nō erit ḡiosa: in termino vō vel facie erit nota in terra: s. nō ḡiosa: nescit enim de qua terra sit.

Questio de etate bestie vincētis.

Et si interrogatus fueris de etate ei^o aspice significato^r rē. Si fuerit oriētal̄is erit duoz dentū: et si fuerit occiⁿtal̄is erit p̄fecta: et si fuerit iter vtrosqz erit p̄^o. s. quoz dentū. Et si nihil iueneris de his q̄ dixi tibi aspice ascēns. Si fuerit dom^o sol erit vincēs ex bestijs regis. et si fuerit dom^o saturni erit bestia magne etatis et fortitan nō erit generosa: nisi sit saturnus in angulo aut in loco optimo: et si fuerit in domo iouis erit bestia b̄n vincēs alicuius honorat̄: qui assistit regi. et si fuerit domus martis aial vincens erit cuiusdā ducis: qui iduis armis et bellatoris. et si fuerit veneris vel mercurij: erit alicui^o nobilis aut regis aut mulieris aut scriptoris. Si vō fuerit dom^o lune: erit cuiusdā negociatoris et eadē bestia ideo oñditur vt vendatur.

Questio de vniuersis inimicis quid erit inter eos.

Et si it̄rogat̄ fueris d̄ vniuersis inimicis a domo 12°. et ei^o d̄no: vel si noiar^o fuerit tibi vn^o vir a 7° et d̄no ei^o. Aspice qd̄ erit iter eos in p̄iunctionibz eoz sicut expo^sui tibi. s. n. exp̄sui tibi res in it̄rogationibz in. 12. signis: et nūc exponā tibi q̄ nō sunt in. 12. signis ne forte erres: qz sapiētes tā errauerūt in b̄z: q̄ nō fuerit in. 12. signis accipe illud ex subijs p̄taz: qz res plus sūt q̄ possint cōprehēdi.

Questio de epistola vel legato.

Cum interrogat̄ fueris de ep̄la vel legato aspice ei q̄ scripsit ep̄istolā ab ascēdēte et ab illo a q̄ sepa^t luⁿa: et a 7° et d̄no ei^o ei cui scribit̄: q̄cqd̄ vō sperat̄ vel time^t vel q̄cqd̄ fuerit in aio vtrozūqz viroz: et eē eoz a d̄no ascēdētis: et a d̄no. 7. et a locis eoz fm aspectū fortunaz et maloz ad eos. Quisqz eoz fuerit in angulis: aut in loco in quo recipit: et asp̄xerit locū suū: erit alio maior ac dignior. et si fuerit p̄ta a q̄ sepa^ta est luna fortuna: aut fuerit in exaltatiōe sua: erit ep̄la ex d̄no regni. Si vō fuerit ab angulis remot^o: tā fuit ei regnū: s. tā remot^o est ab eo. Si vō fuerit in domo sua: et fuerit in angulo erit ex domesticis notis. Est quoqz ex dignioribz dom^o sue: et hz aliquā dignitatē: et triplicitas est infra domū. s. si termin^o infra triplicitatē est et facies infra terminū: si at̄ fuerit in bono loco ab ascēdēte: et nō fuerit receptus: b̄bit dignitatē: sed nō erit laudabilis: igratus iter boies dom^o sue. Si vō fuerit in descēdēte sua: et fuerit in angulo ille qui scripsit ep̄istolā nō erit ḡiosus: sed erit cū rege: et qui sit honoratus. Et si fuerit in descēdēte sua et fuerit cadens non erit ḡiosus: nec erit notus in hoibz. Si nō asp̄xerit ascēdēs nec d̄nm dom^o aut d̄ns ep̄le nihil p̄t. i. nihil hz p̄ter q̄ comedat cotidie: et si asp̄xerit eū tūc fortuna erit de his q̄ opant̄ manu sua: et sic comedūt. si vō luna sepa^ta fuerit a malis: et fuerit sicut p̄dixi tibi erit cū hoc qd̄ parit̄ ex malo eē durus corde. et si luna fuerit sepa^ta ex 4° aspectu: aut oppōne vel ex p̄iunctiōe signat̄ fortitudinē d̄ni ep̄le: et eo fortius erit cū fuerit luna in angulo in signo suo: qz signat̄ q̄ ille qui scripsit ep̄las sit beniuolus in re sua: et q̄ sit in ep̄la qd̄ sollicitat̄ eū. Post b̄ aspice ei ad quē venit ep̄la: a p̄ta cui iungit̄ luna: et ānuntia eē suū hz q̄ dixi tibi in p̄ta a q̄ sepa^ta est luna. et scito q̄ luna cū sepa^ta fuerit a saturno et fuerit mercurij ipeditus erit in ep̄la labor: et res fort. et si sepa^ta fuerit a ioue erit ep̄stola ex viro nobili. et si fuerit a marte erit vir bellator q̄ viit sanguie et q̄ viit ferro. et si fuerit a sole erit a rege. et si fuerit a venē erit a miliere. si vō fuerit a saturno erit in ea aliq̄ vitiū. si fuerit ex mercu^o erit ep̄stola ex scriptore vel negociatore. **Q**uo de esse viri ad quē venit ep̄la.

Et si interrogatus fueris de esse viri ad quē venit ep̄stola. Aspice in hoc lunam et eius coniunctionem: que si iungitur saturno erit ep̄stola: ad senem missa, si vō iuppiter fuerit: ad nobilem. et si fuerit venus: ad mulierez: similiter de reliquis planetis fm substantias suas.

Questio vtrum bonū vel malū sit in epistola.

Et si interrogat̄ fueris de epistola vtrū bonū vel malū sit in ea. Aspice sepa^tionē mercurij: qz in hoc erit in ep̄la: scriptura. n. ois mercurij ē. Rumores quoqz lune. d̄ns quoqz noni: et tertij h̄nt in hoc p̄cipitationē modicā. Si ergo sepa^t fuerit mercurij a fortunis erit in ep̄stola bonū. et si separatus fuerit a malis: erit in ea malum. post b̄ aspice planetam a quo sepa^tat̄ mercurius et ipsum mercurij fortiozes. s. eoz: et hūc p̄stitue signatoz: qz si fuerit in ascēdēte erit in ea salus ac p̄ficiū: et retributio. et si fuerit in secūdo ab ascēdēte erit ep̄stola per subam in donatione. s. et acceptione: et bozū similia: que pertinent ad substantiā. et si fuerint in tertio erit ex fratre: vel amico. Narrat̄ in ep̄stola de itinere pro quo esset sollicitus aut q̄s^o aut de eē eius. et si fuerit in q̄rto ab ascēdēte: erit in ep̄stola mentio aliqua de terra aliq̄: aut erit fortassis ep̄stola a quodā p̄p̄nquo suo: qz etate sit maior illo vel in re antiq̄. et si fuerit in 5° erit ep̄stola in q̄busdā q̄ sperat̄: et erit ex filio vel amico. si vō fuerit in sexto erit ep̄stola de seruo. Si aut̄ asp̄xerit eundem locū malus: erit ep̄stola de ifirmo vel cā ifirmi. et si fuerit in. 7. erit ep̄la d̄ muliere: aut de eē mlieris. et si fuerit in. 8. erit ep̄la d̄ mortuo: vel d̄ reliquis mortuoz. et si fuerit in. 9. erit in ep̄la aliq̄ amonitio: vel p̄dicatio et cōmemoratio de deo ac mētiō de pegrinatiōe: vel

de remotioe regis. et si fuerit in .10. erit epistola ex rege: et in ea metio nobilitu ac proceru. Et si fuerit in .11. erit epla ex amico et in ea q sibi placeat: et eu redire faciat. et si fuerit in .12. erit epistola in contentione: vel ex inimico.

Questio qd sit in epistola responsali si cupis scire.

Et si scripta fuerit epistola: et uolueris scire qd sit rñsus eius. Aspice B ex cōiunctione 2^a: qz coniunctio p^a est significatrix eius qd pcessit de epistola: et 2ª coniunctio est significatrix responsionis eiusdem epistole.

Questio vtrum epistola sit perfecta vel nō.

Et si interrogatus fueris de epistola: vtrū sit perfecta: vel non. Aspice lunā si iuncta fuerit mercurio pfi ciet: et si iam p iunctus est ei et trās iuit per quantitātē duorum graduum vel triū: dic perficietur: sin autē non.

Questio vtrum epistola sit sigillata an non.

Et si interrogatus fueris de epistola vtrū sit sigillata vñ nō. Aspice lunā si iuncta fuerit mercurio dic sigillabit. et si separata fuerit ab eo transferitqz eū per quantitātē duoz gradū fere: et nō eum trās ierit per terminum: dic qz iā sit sigillata. et si inueneris mercuriū cū sole et aspe xerint ambo ascendens: dic sigillabit. sin autē non.

Questio si epistola egredietur a rege vel non.

Et si interrogatus fueris de epistola vtrū egrediet a pncipe vñ a rege. Aspice merc^m si separ^o fuerit a sole vñ a medio celi separatioe modica. dic egrediet: sin autē nō.

Questio si epistola perueniat ad reges vel nō.

Et si interrogatus fueris de epistola vtrū perueniat ad regem vel nō. Aspice mercuriū si iunctus fuerit domino medij celi vel soli. dic perueniet: sin autē nō.

Questio de rumoribus: vtrū veri an falsi sint.

Cum interrogatus fueris de rumorib⁹ vtrū sint veri vel falsi. Aspice dñs ascendētis vel lunā. illū. s. q fuerit ex eis in angulo et incipe ab eo. Qz si fuerit in angulo liber a malis: et nō fuerit iunct⁹ planete cadētis: veri erūt rumores. si vō fuerit in angulo: et iunctus fuerit planete cadētis q nō recepit eū: fuit de eis intētio: sed nō p̄tinuabunt nec p̄ficiēt. et si non fuerit dñs ascētis in angulo et fuerit iunctus pte in angulo veri erūt rumores: et apparebunt si fuerit fortuna. Si autē fuerit malus et nō recepit dñm ascē dētis: falsi erūt rumores. et si dñs ascētis iunct⁹ fuerit pte cadētis: falsi erūt rumores nisi ipse pte recipiat dñm ascē dētis. Si vō iunctus fuerit dñs ascē dētis malo q eū nō recipiat signat destructionē rumorū: et erit B ex pte dñi i terrogatiōis. Et si malus iunctus fuerit dño ascē dētis: veniet destructio rumorū ab alio: et destruet rumores. Post B aspice lunā et eius testimoniū cū dño ascē dētis si fuerit dñs ascē dētis plus testimonio: vtere ei⁹ testimonio. Si vō luna fortior fuerit: vtere ei⁹ testimonio cū dño ascē dētis: si fuerit dñs ascē dētis in signo mobili aut fuerit ascēs mobile: aspe xerintqz eū qdā maloz: erūt rumores mēdaces. Similr si fuerit luna cursu vacua. Silr quoqz si iuncta fuerit luna planete retrogrado: q̄nis recipiat eā. Silr si iuncta fuerit luna pte cadētis: et eo callidius: si fuerit malus: qz significat mendaciū et si fuerit receptus. si vō fuerit in angulo ipedita et ipse malus nō receperit eā: erūt rumores falsi. et si iuncta fuerit planete in angulo: q eā recipiat signat veritatē rumorū: nō ergo queras cū eo aliq̄ aliū testimoniū: si vō iuncta fuerit fortune in angulo et eo melius si fuerit in medio celi: vel in ascendente: signat qz rumores sint veri. Qd si tūc salu⁹ fuerit receptor a malis. et a retrogradatio ne p̄ficiēt rumores et meliorabunt: si vō ipedit⁹ fuerit a pta q nō recipiat eū: vel a pta retrogrado: signat destructionē rumorū post directionē. Silr si iuncta fuerit luna planete in angulo aut extra eū q eam nō recipiat et fuerit luna ipedita: vel fuerit iuncta planete retrogrado: significat destructionē post directionē. et si fuerit luna in angulo ipedi

ta: significat destructionē rumorū. Et si iuncta fuerit pte cadenti: significat mendaciū si nō fuerit receptus. et cuz pulsauerit dispositionē suā planete in angulo: veri erūt rumores. si autē fuerit pta in medio celi erūt rumores quos iam nouerunt hoies et apparuerunt. et si fuerit in ascendente iam cepit apparere: et si fuerit in .7. iam fuit et apparuit et est apparens: si vō fuerit in q̄rto erit secretū.

Questio de re que timetur.

Et si interrogauerit vir de re quā timet: aspice dñs ascē dētis si fuerit in aliq̄ angulo: et fuerit liber a malis erūt ipsi rumores mēdaces et nihil pueniet ad eū de B qd timet. et si fuerit dñs ascē dētis in locis malis. i. in 2°. 6. 7. 8. et .12. iā igressus est ad eū timor de eadē re quā timet. si autē fuerit dñs ascē dētis in locis malis et testificati sūt mali: cadet in B qd timet: si vō nō fuerint testificati remouebit et nō auget: supra id qd est in eo de timore. et si fuerint in angulo et aspe xerint eū mali ab angulis erit deterius eē suo. Qd si fuerit ipse malus dñs. s. ab ascendēte significat eius mortē: et destructionē. et si aliter fuerit inueniet eū dñs restrictiones. et si fuerit ipse malus dñs. 12. timebit penas et iunctionē qz si fuerit dñs secūdi capiet p suba: si at fuerit dñs ascē dētis in .12. et nō aspe xerit eū dñs. 7. vel .12. fugiet et liberabit et nō poterit sup eū. Similr si cū B luna iuncta fuerit malo demonstrabit euz tibi nisi sit ipse malus dñs domus eius: signat. n. tūc: qz occurret ei labor et districtio in fuga sua. Si autē nō fuerit dñs domus eius: oñdet eū.

Questio si interfectus vindicet vel non: et si q passus est iniuriā vindicabit vel nō restituēdo iniurias q̄s suscepit.

Cum interrogatus fueris de interfecto vtrū vindicet: aut de eo qui passus fuit iniurias vtrū possit sup eū q sibi fecit iniurias: aut si restituat iniurias q̄s sibi fecit. Aspice ascē dētis: et angulū finis rei: qd est 4^m ab ascendēte: si fuerint signa mobilia: et luna fuerit in signo mobili nihil poterit agere. si autē aspe xerit dñs ascendētis ascendens et dñs domus lune lunā: adipiscet rem suaz velociter. si vō fuerit sicut dixi: et aspe xerit dñs quarti 7^m adipiscet rem suā et fundet sanguinē interfecto: nisi sit luna iuncta fortunis si post B ipsa fortuna nō fuerit iuncta malo: qz tūc iterificiet post pacē. et si iuncta fuerit fortuna malis iterificiet: nisi sit p̄iunctio ex trino vel ex sextili aspectu: tūc signat qz sustinebit penas et vinciet ferro. Qd si fuerit malus in signo fixo: moriet in carcere. Si vō fuerit i signo mobili: et dominus eius signi fuerit cursu velocior et ipse aspe xerit ipsam dimittet eum cito. et si fuerit ipse cui iungit luna in signo mobili et ipse aspe xerit dñs domus sue aspectu amicitie: euadet gratis. et si fuerit aspectus ab oppositioe vel a quarto aspectu: euadet prelio: aut per similitudinē prely. si vō fuerit cōiunctio in vno signo dimittet cito vel fugiet et abibit. Et si inueneris fortunā in ascēte: ipsa ira extinguet ex parte dilectorum. et si luna cuz B iuncta fuerit malo forti in loco suo eadē vindicta non erit a dilectis: vindicabit tūc d eo rex. et si fuerit in ascendēte malus: et luna fuerit fortunata: dilecti. s. interfecto eius astringēt euz: et auxiliabitur ei rex: et studebit educere eum. Qz si dñs ascendētis aspe xerit ascendens adipiscetur eum dilecti post laborem in ira regis. si vō dñs ascendētis non aspe xerit ascendens et aspe xerit dominus domus lune lunam: educet eum rex absqz voluntate dilectorum eius. Et scito qz ois pena quā significauit mars erit in ferro et flagello: et saturnus p̄ ligna: et per prolongationem carceris atqz angustia.

Questio de aliqua re vtrum sit vera an falsa.

Et si interrogatus fueris de aliqua re: vtrum sit vera vel falsa. Aspice dominum ascendētis et lunam qui si fuerint liberi a malis erit res vera in effectū et proficua. Si vō impediti fuerint erit res falsa. et si fuerit aurū habeto testem solem: et pro argento lunam.

Quod quod ex duobus vel tribus rebus sit dignior et quod acquirere. **E**t si interrogatus fueris de duobus vel tribus rebus quod eorum sit dignior et quod eorum sit verus aut falsus: siue de vna re siue de duobus rebus: quod eorum adipiscere: aut de duobus bestis vel tribus quod eorum vicerit: aut de duobus viris quod eorum adipiscere re sua. Aspicere dominus ascendens si fuerit in angulis liber a malis et receptus illud quod prius noiaf est dignior et acquirere. et si fuerit in angulis impeditus: illud quod prius noiaf erit: postea destruetur. et si dominus ascendens aspererit ascendens et fuerit in succedentibus angulorum liber a malis receptus: et noiaf acquirere et est dignior. si aut fuerit impeditus: aptabitur: postea destruetur. et si fuerit dominus ascendens cadens: liber a malis: acquirere. 3^m ex noiaf erit dignior et acquirere. si impeditus fuerit nihil erit de his quod dixi: et destruetur interrogatio. Et similiter iudica de luna.

Questio si interrogatus fueris de multis rebus. **E**t si interrogatus fueris de multis rebus: constitues lunam significatricem interrogatis: et stelle. id est plures erunt res eius. Considera ergo coniunctionem lune secundum numerum ipsarum rerum: quod coniunctio prima erit significatrix interrogatiois prime: et 2^a coniunctio erit significatrix interrogatiois 2^e. sicut ex rebus 3^m numerum quod noiaf erit tibi. Aspicere ergo fortitudinem vniuscuiusque planete in angulis vel in succedentibus angulorum et in eorum saluatione ex retrogradatione et a malis: deinde commisce utrosque planetas in fortitudine: et loquere secundum illius quantitatem.

Questio de inquisitione venationis et quibus erit adeptio. **E**t si interrogatus fueris de inquisitione venationis et quibus erit adeptio. Aspicere ascendens et dominus bove: quod fortis est in venatione: et scito subas ascendens. vtrum sit ex signis quadrupedum: et postea aspicere subas signi. 7. atque ascendens dum proutis venatus: aut interrogatus de eo cuiuscumque signorum sit: et vbi sit locus domus eius a domino ascendens in eorum coniunctione. et tunc si fuerit ex dilectione signat adeptionem eius quod petierit de venatione cum leuitate. et si iuncti fuerit ex 4° aspectu vel oppositione: adipiscere venationem cum labore et fatigatione. si vero non fuerit iuncti: nihil habebit nec adipiscere quod voluerit. et si iuenerit signum 7^m ex quadrupedibus: fueritque dominus eius vel dominus bove in eo aut in aliquo angulorum fortunatus adipiscere venationem: et hora iouis aut in aliquo angulorum habebit capreolos. Si aut dominus. 7. fuerit malus et ceciderit ab eo fortuna: cruciabitur semetipsum in inquisitione et modicum venabitur: et timebit ei vitium: vel aliquid impedimentum in suo corpore: si fuerit saturnus dominus. 7. Si vero mars fuerit dominus. 7. fueritque illi in eo fortitudo: habebit venationes et detrimendum ei faciet aliquis illoz quod cum eo sit in labore: et liberabitur: quod mars habet venationis subas. Si aut aspererit iuppiter martem: et fuerit dominus bove vel dominus ascendens saluabitur ab omni quod timet et leuiter venabitur: et habebit re sua absque labore et fatigatione. et si fuerit signum 7^m ex signis aereis aut ex signis terreis: et fuerit in eo fortuna: fueritque dominus eius malus: aut dominus bove fuerit malus: saluabitur in venatione sua et non pertinget ad omne quod voluerit: et terribis ac fugiet ab eo venatio: et fortis erit eius inquisitio et cruciabitur semetipsum in eo: nisi sit iuppiter aut mercurius cum malo: quod est dominus bove: habet enim frangit malitiam mali et non prohibet venationem: quod mercurius maxima participatio est in venatione cum marte.

Questio vtrum multum an paucum venatores capiant. **I**tem si interrogatus fueris de paucitate venationis: vel de multitudine eius. Aspicere medium celum cum ingredere ad venationem: si fuerit mars dominus medii celi aut inueneris eum ibidem: fueritque in aspectu mercurii vel iouis: aut in aspectu vniuscuiusque: et fuerit vnus eorum dominus bove: vel dominus ascendens habebit venationem plimam et occurret ei: et poterit venari manibus suis: et non habebit laborem nisi sit saturnus aspiciens martem ex angulo: aut fuerit saturnus in medio celi: vel sit dominus eius: mittit enim super dominum venationis tristitia forte in se quod sperabit. Si aut iuppiter ceciderit ab eo: et fuerit saturnus sicut dixi et mars fuerit in angulo iuenerit dominus venationis impedimentum in

corpore suo et tarditate in itinere suo: et cum si non accret venatione: quod saturnus destruit venationem et tarditate igerit dominus eius maxie si fuerit venatio in terra. In venatione aut maris aspice dominus ascendens et luna et dominus signi. 7. Si vero fuerit ascendens signum aetricum: aut luna iuncta fuerit marti: aut dominus bove iunctus fuerit marti: cecideritque venatio ab aspectu lune: dimittite hac venationem posse tuo: quod impedimentum lune a marte in venatione aequum est res dterior et minoris proficui: quod nulla habet fortitudine nec utilitate nisi cum impedimento. si vero iuncta fuerit luna saturno: et aspererit lunam venatio multiplicabit venatio et non impediet saturnum lunam in venatione aetricum nisi sit mars aspiciens lunam: et cum si debilitet venatio: quod mars inimicus est veneris: cum aspererit eam saturnus: tunc timebit dominus eius naufragium: et cetera horum similia madefactio. scilicet aque humiditas.

Questio de iuuio et quid comederunt iuuio. **C**um iuuitus fueris ad iuuium vel ad aliquam comestio nem: aut fueris interrogatus de cibis aliquorum quot comederit. Aspicere ascendens si fuerit signum mobile comederit plura pulmenta. et si fuerit fixum comederit vnum pulmentum. Si vero comederit duo comederit. Et si fuerit luna in ascensione erit cibum eorum falsus. Et si fuerit mars in ascensione erit in eo aliquid amaritudo: et iuppiter signat dulcedinem. Sol vero acuitate: et venatio vetositate: habet sapore apy vel eruce: seu synapis et cetera habet vinctuosum. id est sapore sepi vel carnis crasse et habet mercurio signat acre sapore: et omne comixtum. Saturnus vero signat sapore ferocem et insipidum. Postea aspicere separationem lune: et eius coniunctionem si separata fuerit a malo: et fuerit iuncta fortunata a 4° aspectu vel oppositione: non potest fieri quod dominus illi cibi dederit eum cum iuuio: vel sit in nuptiis vel in circuncisione: vel in ceteris talibus quod exercet boies et accidit eis. Et si fuerit ex trino aspectu: vel ex sextili erit eam collocutis: vel retributionis etc. Si aut fuerit planeta cui iungitur luna in angulo: erit iuuio eorum vna die. et si fuerit comae erit plura vna die. Et si dominus domus lune aspererit eam: turbabit eorum iuuio: erit enim in iuuio aliquis quod conturbat eos: deinde pacificabitur: et postea reuertetur ad iuuio. Et si iuncta fuerit luna ioui: signat nobilitate iuuio et multitudinem pulmentorum: et si iuncta fuerit soli signat munditiam: seu pulmentorum pulchritudinem aut multitudinem acutorum. Et si iuncta fuerit veneri signat pulchritudinem ciborum: et multitudinem eorum dulcedis cum ludis et auditione: et risu: ac suauitate odoris. et si iuncta fuerit mercurio signat profuras boium in eodem loco: et quod ibi sit quod loquat sapias: et narret eam et multiplicabunt ibi pulmenta: et narrationes hystoriarum seu fabularum: et vten in cibo carnis auium. Et si fuerit iuncta ibidem pulmenta piscium et quod egreditur ex aqua. Si vero cum marte fuerit coniunctio signabit quod cadet iter eos rixa: et quod comedit omne calz. Et si fuerit in medio celi: signabit quod rixa cadet iter eos: et planeta quod est in medio celi signabit quod erit iter eos rixa. Luna igitur iuuitus fuerit ad iuuio: et fuerit luna cum marte in vno signo: vel iuncta fuerit ei ex aliquo angulo: non eas ad ipsa iuuio: quod penitebis te in fine illi. Sicut cum fuerit cum saturno: quod signat munditiam ciborum: et eorum utilitate. et si iuenerit: non iuenerit in illis cibum quod ibi fuerit suauitate. Si vero fuerit cum venere aut cum mercurio vade: quod videbis quod placeat tibi. et si fuerit iuppiter sicut et multiplicabit in eodem iuuio alioz. id est quod dicitur genone: de quo fit optimum pulmentum et grana. Postea aspicere dominus bove: si fuerit in ascensione vel in medio celi adducet cibum in possessione eorum. et si fuerit remotus ab his duobus locis comedit animum afferat: et non afferet donec remoueat ab ascensione vel a medio celi ista stella. et si fuerit in 7. vel in 4° non afferet cibum donec impleat locus: et quod quiescens fuerit luna iuncta marti erit cibum eorum calz. Et si interrogatus fueris siue iuuitus fueris: et luna fuerit in signo aetrico: aspiciens saturnum ex trino vel sextili aspectu comedit trutas. Si vero luna fuerit in libra comedit grana siue legumina. et si fuerit in geminis vel aetrico comedit carnes auium. et si aspererit saturnum lunam

ex 4.º aspectu: vñ oppõne: comedet carnẽ frigidã. 7 si lûcº fuerit sol marti: vniuersitas eiº erit cõbusta. 7 si fuerit luna in libra: vñ in 4.º aspectu eiº nõ comedas olera cocta vel cruda: 7 in vñine vñ libra nõ appropiques granis. 7 si fuerit in scorpiõne cû cauda: caue a piguedine. 7 si fuerit i leone: caue a comestioe carnis. 7 si in sagittario nõ appropiques carnĩ feraz. i. lepoz vñ vñsoz: 7 in pisce nõ comedas trutas falsas: neqz recetes: caue g q dixi tibi de locis lune cû malis in his signis q noiaui tibi: qz ipediũt eozº ipediũt mēto graui. Et scito q ascēdēs signat cãm puuui: si fuerit domº veneris erit cã nuptiaz. 7 si fuerit i domo mercury erit h pp filiũ vñ cã filioz. Si vº fuerit i domo iouis amicus pparat ei illã comestionẽ. Et si zº ab ascēdente significat vas in q portant suppellectilia domus. Si fuerit sigº zº cõe: erit vas eozº coloratũ. 7 si fuerit mars i eodẽ signo: erit in eodẽ vase es. 7 si fuerit venº erit in eo argētũ. 7 iuppiter argētũ 7 aux: luna vitreũ: saturnº vº lignea 7 testea. 7 si fuerit fortune in zº signo signat pulchritudinẽ ornamentoz domº. Si at fuerit fortuna pegrina: erũt aliena. 7 si fuerit ei i eo testimoniu: erũt de domo. 7 3.º signat eos q iterfunt puuio. 4.º vº ab ascēdēte: signat locũ vbi puuuant. Qz si fuerit sigº cõe erit eozº puuui i porticu. 7 si fuerit in eo sol aut iuppiter: erit eozº puuui in claustro domº vel in meridie. Et 5.º ab ascēdēte signat eozº potũ. si fuerit sigº cõe erit potº eozº diuersus. 7 si fuerit in eo iuppit aut mercury erit potº eozº diuersus ex vino. 7 si fuerit saturnº erit ex succaro. 7 si fuerit mars eº erit potº eozº accerrimus ex dactyl. Si at fuerit mars ipeditº a saturno: iã eozº potº acer effectº e. 7 si fuerit sol: erit in eo amaritudo atqz acritudo. 7 si fuerit venº potabũt mustuz dactyloz. Si vº fuerit luna erit potº eozº aq. Et 6.º ab ascēdēte: signat ministros. Et 7.º ab ascēdēte erit picerne. 8.º vº pistoz 7 cogitatoz. Et 9.º q ministrat eiº fercula. 10.º qz signat bonitatẽ ciboz: 7 vtrũ gaudeat cû iuitatis: aut nõ: qz fortune cû fuerit i medio celi gaudebit cû illis. 7 si fuerit in eo mal: erũt ei 7 amicis eiº odiosi. Et 11.º signat fres 7 amicos. 12.º vº signat dñz domº: 7 vtrũ desideret h vñ nõ. Aspice g locuz fortunaz: 7 maloz i his. 12. locis in qcũqz signo fuerit fortuna 7 dñs eiº fuerit fortunatus: iudica sup eũ q ptinet ad ipsam domũ bonuz 7 gaudium: 7 in quocunqz fuerit malus vel eius dñs fuerit impeditus: destruet omne quod pertinet ad eandem domum 7 omnes res eius.

De signationibus horaz planetaz in interrogationibus.
De sũt tres pñtiones horaz. hº didif in tres pres. Qui venit in pº pte hore sol iterrogat p rege vñ dño vñ hoie vñ magno malo vñ hz pauore: in media vñ p pauore vñ p ifirmo: in fine p victu suo vñ p mercatado 7 capiẽdo. In pº pte hore veneris iterrogat te p captione mulieris vñ p curis muliez. In medio p vestimẽtis muliez vñ ornamẽto eaz. In fine p cã q nascit vñ amicitia q nõ pot fieri. In pº pte hore mercury p causata vñ auo: vñ cã sculpta. In medio p vestimẽto apto vñ p aia iterrogat. In fine p amiflone. In pº pte hore lune p motioe de loco ad locũ: vñ p ifirmo: vñ q hz in ea aliq macula. In media p cã q exiuit de manu sua 7 nõ reuertit: vñ p hoie q venit a via: vel bestia: vel p hoie q morit. In fine p cõpletura vel cã q nascit a terra. In pº pte hore saturni p suo fugiẽte si fatigas p eo reuertit. In medio p hoie forti vñ societate quã vult facẽ vñ vult ambulare de loco in locũ vñ a petitione aliq. In fine p cã mala vñ iã euasit. In pº pte hore iouis venit te iterrogare ppo noie vñ aliqº forz. In medio p aptatura vestimẽti: vñ p ifirmo sanati. In fine p hoie q lucrabat 7 nõ perdit de hauere suo. In pº parte hore martis primo latrocinium rubeum: vel aurum vel es vel vestimentum. In medio vel pro ifirmo maxime afflicto vel calore. In fine pro deceptione vel causa que opat in igne.

Expletus est liber Zabelis de interrogationibus.

Incipit liber de electionibus eiusdem Zabelis.

Añes pº cordati sũt q electiones sint debiles nisi in regibº: bñt. qz isti lz debilitent eoz electiones radices. i. natiuitates eoz q pfortat oẽz plã debiles in itinẽ: mulieribº vº 7 mercatoribº 7 his q sequunt nõ eligas aliqd nisi supra natiuitates eoz 7 reuolutiones annoz illoz: 7 sup natiuitates eoz filioz: qru at ista ignozant accipiãt eis i terrogationes. 7 sciat effectº rei eoz ex eis: postea eligat eis hz qz dũ iterrogauerit qs de semetipso iã puenit ex natiuitate sua ad bonũ vñ malũ. qre ipse te iterrogauit 7 iudica ei hz iterrogationẽ suã. **C** Laue g ab hº electionibº. Quo eni eliges ei cuiº radix distracta e: maxie cũ h sit initiũ pº 7 radix antiq in q e fiducia: caue igif eligẽ ei cuiº radix natiuitatis vñ iterrogatiois signauerit aliqd horribile: ad qd cũ puenerit si posueris oẽs fortũas i agulis: 7 cadẽ feceris oẽs malos ab eo: nihil pficiet ei: 7 ois plã q n pgruit dño ascēdẽtis eiº nõ pderit illi viro gcqz: 7 maxie illis q st viiles vñ mediocres: qz necis vtrũ eligas ascēdēs vñ stellã q sit ei in radice inimica: vñ fuerit in eodẽ signo ascēdēte qd ei elegisti malũ: nihil. n. admiramur in illis q eqtãt mare: aut illis q pegrinant in vna hora qru itẽtio e in vna pegrinatioe. Sz qdã eoz naufragiu patiu: qdã vº euadũt: 7 qdã eoz iueniũt subaz: qdã vº nihil iueniũt: nõ. n. assilat eẽ qrudã eoz alioz eẽ: 7 iã mltoties pbauit h in collatioe q rudã q exierũt a loco i vna hora: 7 puenerũt ad aliã regio: nẽ in hora vna. Sz qdã ex eis velociº reuerfi st cũ optima suba: 7 qdã ibidẽ tardauerũt. Quidã vº eoz pierũt añqz redirẽt ad domos suas: h. n. eis accidit ex natiuitatibº suis 7 ex diuersioe eoz in ipsis annis: videmº et qdã gaudẽ 7 potare in die malo: 7 in timẽdo die. s. mltoz ipedimtoz: 7 pgregat atqz igredit sup eos rixa i die bono 7 laudabili: 7 videbis forte signatozẽ iuctũ malo ex 4.º aspectu vñ oppõne: aut erit cũ eo in vno signo: iueniet tñ in eo fortunũ bonũ. qre h nõ est nisi q mali fortassis pgruerit ei magis: qz erãt dñi ascēdẽtis pmi: vñ dñi diuiflõis eiº: aut dñi ascēdẽtis reuolutois anni. **C** Lũ at elegeris sup ascēdēs iterrogatiois aut natiuitat quã nosti: vñ sup dñz signa pfectiois anni: erit electio tua dignior: qz scies qd ei sit pgruũ ex stellis: 7 qd sit eiº affectº. Laue igif in h caº 7 sit opus tuũ sile electioi tue. **C** Et scito q oipotẽs 7 altissimus creauit oẽz creaturã: mũdũ. s. 7 gcqz in eo e. 4. naturis. i. ex 4.º elemẽtis: 7 collocauit trã 7 oẽ qd sup eã e ex ronalĩ 7 irrõnalĩ: 7 ex mobili 7 immobili i circulo: posuitqz iter h 7 circulus re subrilẽ: quã scũt sapiẽtes: vñ illa subrilẽ occasio quã posuit iter lapidẽ magnetis 7 ferrũ: 7 q e iter pñz 7 filiu: 7 iter vtrasqz subas: supiozẽ. s. 7 iferiorẽ tẽperant res 7 aduersitate destruant: 7 fortune sũt eqles. i. tẽperate nãe: mali vº nocibilis nãe: idqz volũt ipedire 7 si receperit: tñ oino nõ deerit eoz suba 7 calitas eoz diuersitatis: 7 sũt qñ fures 7 ciues maloz ex hoibus 7 ab eis venit diuersitas 7 discordia: cõmutatio qz ac rez pñfisso: itelligẽ h totum.

C Ascēdens 7 qd in eo est de electionibus in scientia naturaz signoz quozum prima sunt mobilia.
Scito q signa mobilia signant mobilitatẽ rez festinatẽ: 7 nihil durabile fit in eis nec plõgat tps illoz: bonũ tñ e in eis feminare: emẽ: vedẽ: 7 mulierẽ firmare: h oia sub eis pficiũt: 7 ifirmus liberabit cito: pñtẽtio qz in eis nõ plongat 7 fugitiuus reuertet cito: peregrinatio eẽ vtilis e in eis: 7 sigs pñfiserit in eis aliqd nõ pficiet pro missis: locutioes somnia 7 rumozes i eis falsi erũt: nõ curret sub eis aliqs medicus: nec plãret sub eis aliqua plãtatio: 7 nõ sũdet in eis sũdamtu: qd malũ e: 7 oẽ qd icẽpis in eis cuiº stabilitatẽ volueris: nõ erit stabile. oẽ at opº istabile 7 festinatioes q volueris facẽ. icipe sub eis 7 velociora

mobilitatis: libra vō r capricorn⁹ sit fortiora r mag⁹ tēpata. ¶ Pozzo fixa pgrua vōt oi opī: cui⁹ stabilitas r plōgatio tps qrit. r q vult auctor ei⁹ eē durabile bonūqz r vtile ē in eis edificare: r nuptias celebrare: postqz fuerit despōsatio i mobilib⁹. r si in eis dimissa fuerit mulier a marito nō reuertet ad eū: in inity vō r ceptionib⁹ in eis nō erit fiducia: nisi in eis mltiplicent⁹ testimonia fortunaz: r q victus fuerit in eis plōgabif ei⁹ carcer: r q irascit i eis nō poterit cito mīngari. Loditōes vō r mercedes i eis vtilis sūt: bonūqz erit edificare r facē fūdamtū. Scorpio at leuior ē oībus fixis: r leo mag⁹ fixus. Aqri⁹ ē tardior ac deterior: r taurus vō magis ē plan⁹. ¶ Signa cōia in picipatione r fraternitate sūt vtilia. Et qd opatū fuerit i eis sepe erit iteratū. Emere vō r nuptias celebrare in eis nō erit vtile nec pficiū r erit in eis igeniū r deceptio: r cui obycit aliqd in eis euadit r sanat ex eo q sibi obycit. r q carcerat in eis nō figit nisi in timore ppe pp puitatē sue appitionis r extus ei⁹: r q egredit ex carcē redibit ad locū suū. r si capit i eis fugitiuus redibit ad fugā suā z⁹: r q vadit in eis ad iudicē nō firmat ei snia neqz iudiciū: neqz in eis vadit aliqs in nauī. Nā q vadit pmutat ex ea ad aliā: cui pmutat aliqz in eis dissoluit r nō cōplet ei aliqd de illo: r i firmus in eis sanat: deide icurrit reciduationē. totum qd aduenit boi in eis ex bono r malo duplicat sup eū: r figs morit in eis tūc morit post eū in illo loco ali⁹ in pxio. Et pmutatio r ablutio capitis r barbe: r purgatio auri r argēti in eis sūt pueniētes r mittē pueros ad lras. ¶ Si at vis icipe aliqd ex eis q dixi tibi: tūc pone lunā in ascendēte illaz domoz pueniētiū ei qd vis r pūge lunā cū fortunis recipiētib⁹ illo signo: r signa qdē diei in cōparatione diei sūt fortioza: r pone ascēdēs diurnū. ¶ Signa aerea pueniūt venatiōi in terra r mari: r signa regalia pueniūt regib⁹: r signa qb⁹ sūt voces pueniūt illis q canūt fistula cū erudo r voci alchool r cātilene: r signa ignea pueniūt oī qd sit cū igne: r sig⁹ eq⁹ litatis in qb⁹ equant⁹ nox r dies pueniūt vitati r veriditio ni: r eis q opant cū lācib⁹ r sig⁹ mutabilia: r sūt illa in qb⁹ icipiūt mutari nox r dies pueniūt mutationi: r ei q vult pmutationē d re ad rē: r p sidera ad oē op⁹ qd tu vis icipe q sit nā illi⁹ signi⁹ qd ozib⁹: r pūge lunā r dñz ascēdēt cū il la suba: r radit illi⁹ nāe r vī cū illa hora. s. hora ceptionis. Oz si vis illd qd ē ex pte dñoz r pncipū r magnatū r ppo sitoz sup ciuitates: r spectabiliū r dñoz: pugne r lāguoz: tūc tibi ē p solē: r qd ex pte sublimiū: tūc tibi est p iouē: r agricolaz: r ifimoz: tūc tibi ē p saturnū: r ducū r dñoz pugnaz: tūc tibi ē p martē: r qd ex pte muliez: tūc tibi est p venerē. Empriones at r vēditiones ac ptētiōes r res scri pte ac negociatiōes: sūt mercurio r i cōmixtione reginaz ex mulierib⁹ r inqstione eoz: q apud illas sunt p lunā. ¶ Electio de inceptione alicuius operis: r de decem impedimentis lune.

Uergo volueris aliqd op⁹ icipe: apra ascēdēs r dñz ei⁹ ac lunā: r dñz illi⁹ rei: r caue ab ipedimēto lune sic dixit Dorothē⁹ r ceteri sapiētes in initio opez: r sūt decē modī. ¶ Primus modus vt sit cōbusta ifra solē p. r. z. g. d. u. s. r post ipz sūr. S. z leuius ē post ipz. ¶ 2⁹ vt sit in gdu descēssionis sue. ¶ 3⁹ vt sit i oppōne solis. ¶ 4⁹ vt sit iuncta malis: aut in lumine qrit aspect⁹ eoz aut oppōnis. ¶ 5⁹ vt sit in capite vī cauda: a gradu in. r. z. gradus q ē terminus eclipsis. ¶ 6⁹ vt sit in vltimis gradib⁹ signoz q sūt termini maloz. ¶ 7⁹ vt sit cadēs ab āgulis: aut i via cōbusta q ē fints libze r initiū scorpionis: r b ē deteri⁹ qd sit ex vī ipedimētis lune: r maxie si fuerit iceptio de pūgio: vel aliqd de reb⁹ muliez: aut emptio vel vēditio seu pegrinatio. ¶ 8⁹ vt sit in 7⁹ signo a domo sua. i. in gemini cū malo: vī fuerit in oppōne domus sue vī nō aspiciēs eā.

¶ 9⁹ vt sit luna cursu tardioz: r b ē qd vocāt sapiētes filii tudinē cursus saturni qusqz sit cursus ei⁹ in die minus. r. z. gradib⁹. r si eēt minus vnū minutū b est cū fuerit cursus ei⁹ in die min⁹ medio cursu ei⁹ in vna die q scribit in canone. i. in illo li⁹ cursuū. ¶ 10⁹ que dixerūt Desballach: r sapiētes tps nri ē cū fuerit luna vacua cursu: r apra lunaz p posse suo: r nō ponas eā in ascēdēte alicui: qz b timēdus ē pp qd accidit dño ei⁹ ex ifirmitatib⁹ in corpe nisi sit dñs ascēdētis vī fortuna aspiciēs gradū ascēdēte: qz pta q nō aspicit domū suā filis ē viro absentī a domo sua q nō pōt aliqd repellē ab ea nec pbibē. cū vō aspererit pta domuz suā filis ē dño domus q custodit eā. Quicūqz. n. in domo est timet eū: r q foris ē timet venire ad eā. Et si fuerit dñs ascēdētis malus fac eū aspice ex trino: vel ex sextili aspē: r caue ne ponas lunā in āgulis cū fuerit ipedita: sed ponas fortunas in angul⁹ ascēdētis aut lunā cū fuerit due fortune aspiciētes eā ex angulo r posueris eū in angulis ascēdētis: nec cadē facias pte fortune in oib⁹ inity vī iterrigationi bus ab aspectu lune aut ei⁹ pūctiōe: r nō aspicias dñz par tis fortūe: nec cures si fuerit ps cadēs ab ascēdēte. r si fuerit eadē ps: r si eadē ps aspererit ascēdēs r lunā. r stude vt ponas dñz ascēdētis cū pte: qz b vtili⁹ ē r maioris lucri: r nūqz ponas lunā in 2⁹ vel 6⁹ aut 8⁹ vī 12⁹ ex pte: qz b horribile ē: r pstitue ascēdēs sp ac lunā in oib⁹ inity i signis directe ascēssionis: qz signat leuitatē r pfectū: r non ponas eos in signis tortuose ascēssionis: qz signat inolutionē r tarditatē. Ascēdēs qz r 4. ab eo signat qd accidat illi electio ni. Aspice g fortunaz r malos de locis: r fortez ac debilē: r loquere sup initio eiusdē rei: r sinez illius de fortitudine r debilitate. Et Dorothē⁹ dixit cū videris lunā ipeditā r as fuerit res q oino vī fieri r nō pōt differri non des lune in ascēdēte pte: r fac eā cadere ab ascēdēte: r pone in ascēdēte fortunam: r pforta ascendens r dñm eius.

¶ Signum z^m siue z^a domus cū suis electionibus. Et pūmo in accipiēdo r accomodando pecuniam.

Cum volueris eligere horā in acceptione: r accomodatione pecunie: sit luna in leone vel in pisce aut in scorpione aut sagittario vel in aquario: sitqz deficiēs lumine: r fortune vtreqz sint deficiētes r aspiciētes lunaz vel ascēdēs: r sit mercurius mūdus a marte: r luna cū Jove vel mercurio: r caue ne luna sit ipedita ab aliquo malo: nec sit mercurius iunctus eis vel in 4. aspectu eoz nec sint fortune cadētes: qz si fuerit luna cū marte cadet in labore r sollicitudine r negociatione r asperitate. r si fuerit ipedita a saturno vel cadet in plōgatione r dilatione: r exhibit post districtionē r fatigationē. Si aut volueris occultare ipsam accomodationē vt nullus possit picipere sit luna dū hāc acceperis vī petieris sub radys solis iens ad pūctionē fortunaz post separationē eius a sole: b enīz leuius oīno est eius r nō publicaberis. nam si fuerit luna in exitu eius a cōbustione egrediēs ad pūctionē martis publicabit b r cades in hora boiuz r in hora eoz quos non vis vt b sciāt. Et caue ne sit luna in circulo signoz absqz latitudine. s. in capite vel cauda: vel in via cōbusta: qz hoc horribile ē. Et dixit Dorothēus: nō accipias accomodatū nec accōmodes alicui aliqd dū fuerit luna in p gra. leonis aut geminoz vel sagittary: vel fuerit bec signa ascēdētia: qz b odibile est accomodationi pprie. Scito hoc.

¶ Electio in participatione cum aliquo in substantia vel aliquo opere.

Et si volueris participare cum aliquo in suba vel opere: melius est ad b vt sit luna munda a malis r iuncta fortunis: r sit in signis cōibus vt multiplicē eoz lucrū: aut sit luna in leone vel in tauro: r horredū est illis vt sit luna in signis inferioribus: r deterior

ceteris est libra: qz est in ea via cōbusta. sifr horredus est aquarius 7 sit luna recepta ex trino vel sextili aspectu: vt sit bona eoz separatio: qz in 4° aspectu 7 oppōne erit iter eos locutio. i. rixa in sepatione. Aspectus quoqz dilectio: nis significat bonitatē seu honestatē separationis eoz: 7 si delitatē ac benivolentiā eoz. **Et caue a p̄sentia malozus in angulis: qz ascēdēs est icipiētis participationem ex eis: vel eius qui fuerit maioris etatis. Septimus vō est particeps alterius. 7 decimū significat qd erit inter eos: 7 multitudinē vel paucitatē lucra: a 4° vō scif exitus rei eoz. Et caue ne dñs ascēdētis nō aspiciat ascēdēs: aut dñs domus lune nō aspiciat lunā: qz cū fuerit ita deludet vnusquisqz eoz sociū suū 7 deteriorabit eoz res in separatione.**

Electio pro substātia mittēda vt lucreē ex ea.

Et si volueris mittere subam qrens lucrū eius: apta lunā 7 mercuriū 7 dñm domus sube: necnō 7 dñm gradus domus fiducie: 7 sit luna iūcta mercurio: facqz cadere martē ab vtrifqz put potueris: apta quoqz mercuriū: 7 purga eū a vitijs. Si at fuerit mercurius retrogradus apta lunā 7 gradū dñm domus fiducie ac dñm eoz: 7 fac cadere mercuriū a lumine maris: 7 non facias eū cadere ab aspectu veneris 7 a dño vndecimi. Et sit fiducia tua semp in directiōe sube 7 inq̄sitione lucri sup mercuriū 7 lunā 7 gradum domus fiducie ac dños eoz: 7 fac cadere martē 7 lumen eius ab eis.

Electio pro emendo 7 vendendo.

Et si volueris eligere horā emptionis: apta parte fortune: 7 sit in domibus iouis iūcta fortunis: qz hoc melius erit emēti q̄ vēdenti. Et luna cū fuerit in signis directe ascēssionis augmētata lumine 7 numero ac iuncta fortunis: q̄qd emerit in eadē hora amittet in eo dñs eius: 7 melius est hoc ementi q̄ vēdenti. Sitqz mars cadens a luna 7 mercurio: qz mars in venditione 7 emptione impedit: 7 ipse est qui significat labores 7 p̄tentionē. similr 7 cauda: fac eam cadere a luna pprie: 7 est infra martem. Et si volueris vendere pone lunam in exaltatione sua vel triplicitate separatā a fortunis 7 aspicientem malos: sed non sit eis iuncta.

Electio in operibus alchimie.

Et si volueris operari alchimia vel opus qd volueris iterare fiat hoc. 7 sit luna in signis cōmunibus munda a malis: 7 sit ascendens similr: apta ergo eos. 7 si fuerit opus tuum in auro p̄forta solem: 7 apta eum in inceptiōe eius.

Signum 3^m siue 3^a domus cū suis electionibus.

Quicquid in signo 3° de electionibus ceciderit pars eius in nono: 7 pars altera in domo amicorū: tunc dicemus id si deus voluerit.

Signū 4^m siue 4ª domus: 7 q̄qd est in eo ex electionibus: 7 p̄mo pro domo edificanda.

Elm volueris eligē vt edifices domum: apta lunam 7 dñm eius 7 gradū ascēdētis 7 dñm eius: parte quoqz fortune ac mercuriū: 7 fac martem cadere ab his significatoribus quos noiaui tibi: 7 nunq̄ des ei partes in aliquo de edificijs domoz. 7 si non potest fieri quin habeat partē: pone venerē forte in loco suo: 7 nō pones ei fortitudinē sup martē: 7 iūge eam sibi ex trino vel sextili aspectu: qz mars non impedit rē veneris pre multitudine amicitatis eius erga eū: 7 fac cadere saturnū a venere pro posse tuo pp inimicitatē eius cū marte 7 cū luna cum se aspexerint ex dilectione: 7 sit luna augmētata lumine ac numero: 7 iuncta Joui ex 4° aspectu: qz melius est q̄ de oppōne: 7 hoc significat pulchritudinem edificij 7 ei^o p̄fectionē. Et caue ne sit luna cū saturno

vel cauda: aut sit saturnus in ascendente vel 4°: qz hoc significat tarditatem 7 duritiam in opere: 7 qz non erigeſt vel q̄ si erectum fuerit vel fuerit habitatum non cessabit habitatores eius pati in eo timores 7 infirmitates ac labores 7 tribulationes a morte 7 scindetur edificium: 7 fortitan cadet. Et si aspexerit euz mars: 7 fuerit ascēdēs in circulo augis vel breui timetur super euz combustio 7 casus: 7 sit luna tunc augmētata lumine: quia erit tunc vile dño suo. Sitqz dñs domus lune aspiciens eum. Similr dñs ascēdētis sit aspiciēs ascēdēs 7 ipsi mūdi a malis: qz si nō aspexerint non morabit in eo dñs eius.

Electio pro destruenda domo.

Et cū volueris destruere domū sit hoc cum descendit luna in circulo suo fueritqz separata a malis 7 iuncta fortunis: sitqz ipsa fortuna orientalis aut ascendens directa vel iungatur luna dño domus sue ex dilectione. i. ex trino vel ex sextili aspectu vt sit leuior eius destructio: in quarto vō aspectu vel oppositiōne grantoz erit illis destructio.

Electio in emendo terram aut eam locando vt accipias redditus ex ea.

Et si volueris emere terras 7 intrare cū aliquo in eis: aut volueris habere terras vt accipias redditus eius ab aliquo sit saturnus in exaltatione sua: aut in triplicitate vel termino suo: sitqz iuppiter in aspectu eius ex angulo vel trino aspectu: 7 fac cadē martem ab eis: 7 sit luna in initio mēsis aspiciēs saturnum ex dilectione augmētata numero in aspectuqz iouis: hoc enī significat populationem illius terre 7 eius redditus. **Et si aspect^o iouis cū saturno hie nequiuertis: pone venerē in loco iouis: 7 fortunabis signa aq̄tica: qz cū fortunabis ea cū fortunis: erūt melioza signis aereis: 7 sit luna in exaltatione sua vel in medio celi: 7 dñs ascendētis aspiciēs eā: luna quoqz 7 ascēdēs sint mūdi a malis 7 a vitijs.**

Electio in deducēdo fontē vel puteum fodēdo.

Cūqz volueris deducere flumē vel fodere puteum vel canales: sit β cū saturno fuerit orientalis: 7 luna sub terra in 3° vel 5° liber a malis fortunata atqz recepta: 7 caue ne sit aliqz maloz in medio celi: qz timēdū est tūc ne puteus ruat vl canalis aut defluat flumē sitqz saturnus in 11° ab ascēdēte: 7 luna iungat fortune in signo fixo: ascendens in circulo est melioz fortunis: 7 iuppiter. **Et si β nequiuertis facere pone fortunā in medio celi: quia in hoc durabilius est flumen 7 stabilius canale vel puteus.**

Electio in plantandis arboribus.

Et si volueris plātare palmas 7 ficulneas 7 ceteras arbores sit β cū luna fuerit in signo fixo: 7 dñs domus ei^o aspexerit eā ex signis aq̄ticis: sitqz ascēdēs sig^m fixū aut cōe: 7 dñs ascēdētis ascēdēs ac oriētalis: qz si fuerit ascēdēs 7 nō fuerit oriētalis nascēt cito. **Et fructificādi faciēt dilationē. 7 si fuerit oriētalis descēdēs nascēt tarde 7 fructificabunt cito. 7 si fuerit occidentalis descēdēs tardabit vterqz ortus. f. eoz ac fructus: 7 sit dñs ascendētis 7 dñs domus lune aspiciens eos ipsiqz sint liberi a malis: 7 a combustione.**

Electio in seminando semen.

Et cū volueris seminare semē qd vltra volueris exercere sit ascendens signū cōmune: 7 dñs eius in signū mobili aspiciens dñs domus sue: 7 ipse liber a malis: qz si aspexerit eum malus inueniet ipsuz semen impeditū. Sit ergo luna augmentata lumine 7 numero: qz si fuerit luna sub radys 7 fuerit deficiens lumine 7 numero ipm semē abibit 7 non nascēt ex eo aliqd. 7 si fuerit sicut pdixi tibi luna augmētata numero: nascēt illud semē rap̄ fm quātitatē illius qd seminat.

Signū 5^m siue 5ª domus cū suis electionibus. et primo in generando filium masculinum vel feminam.

Am volueris eligere horā p̄iūgen- di. i. cū volueris iūgi vxori tue vt gñes filius masculū: sit ascēdēs ⁊ dñs eius ac luna ⁊ dñs domus filioꝝ in signis masculinis aut in 4° pte circuli masculina hora p̄iūctionis: ⁊ nō ponas in ascēdente eadē hora nec in signo filioꝝ nisi planetas masculinum. Et si vis vt sit femina: sint isti significatores in signis femininis ⁊ in pte circuli feminina. Qd si hoc nō poteris facere ⁊ fuerit diuersi isti significatores. i. si quidā eoz fuerint in signis masculinis: qdam vō in femininis participet dñs hore: ⁊ recepta lune eis qui fuerint plus testimoniū in signis masculinis: si volueris hoc ⁊ in parte masculina: ⁊ erit filius fm hoc.

Electio in educēdo partum mortuum de vtero.

Et si mortuus fuerit filius in vtero ⁊ volueris educē eū: sit B cū luna fuerit deficiēs lumine ⁊ numero descēdēs a cingulo signoz ad signū 7^m. i. a medio celi ad 7^m aspiciēs fortunas a trino vel a 4° aspectu cū aspectu martis: ⁊ eo ampli^o ac melius ac digni^o si fuerit signū lune: ⁊ ascēdēs de signis femininis que sūt directe ascensionis ⁊ non sit in signis tortuosis.

Electio si volueris filium tradere discipline vel mittere ad locū in quo doceatur aliquod magisterium.

Et si volueris filiū tradere discipline: vel volueris eū mittere ad locū in quo doceatur aliquod magisteriū vel ministeriū sit electio tua ad B: ⁊ luna aspiciēs mercuriū ⁊ ipsi sint liberi a malis: ⁊ sit ascēdēs gemini vel vgo. Sitqz mercurius oriētālis ascēdēs ⁊ nō sit descēdēs nec retrogradus: nec in statione sua p^o: nec in descēdēde sua: nec sit ipeditus: ⁊ sit dñs domus mercury filii: ⁊ nō ponas lunā descēdētē ac lumine deficiētē: qz tardare facit disciplinā: ⁊ sint dñi domoz eoz aspiciētes eos.

Signū 6^m siue 6ª domus cū suis electionibus. et pmo in expellēdo diabolos ⁊ phantasmata de aliquo loco.

Am fuerit in aliquo loco vel domo aliq diabolus vel infesta: ⁊ rō maloz habitātū: vel secuta fuerit eā aliq res terribilis q̄ fuerit timēda: vel aliq phantasma apparēs: ⁊ volueris remouere eū a loco suo aut ab aliquo boie p̄ carmē: aut aliq iquisitione v̄ ignio: caue ne sit luna vel ascēdēs in aliquo horuz signoz in leone. s. ⁊ cācro in scorpione ⁊ aquario: s. sit luna in ceteris extra hoc separata a malis ⁊ iuncta fortunis.

Electio in accipiēdo medicinā vel applicādo emplastrū vel qd cūqz aliud medicamen ⁊ cuiusqz mēbro.

Et cū volueris eligē ad capiēdā medicinam ad eos q̄ fuerit mali. i. q̄ spasmanē vel ad capiēdā medicinā ad dolorē vētris: vel emplastrū facere: sit B cū ascēdēs fuerit libra vel luna in ea iuncta fortunis: ⁊ nō ponas aliq maloz in āgulis lune. q̄ si nō poterit fieri qn B fiat sit B ex trino vel sextili aspectu absqz oppōne ⁊ absqz piectione duoz radioꝝ ex 4° vel igressu sub radys: qz si ita fuerit faciet dolorē ⁊ ipeditētū. Si at volueris curā capitis ⁊ qd descēdit ab eo veluti gargarisimū aut vomitū: sit ascēdēs aries: aut luna in ariete vel tauro: ⁊ sit luna deficiēs lumine ⁊ iūcta fortunis: ⁊ caue ab aspectu solis ex 4° aspectu vel oppōne in ariete pprie pp calorē solis. Ad medicinas at q̄ pyciunt in nares vt suffumigationes ⁊ sternutamēta ⁊c. sit B cuz luna fuerit in leone v̄ v̄gine iūcta fortunis: ⁊ nō sit iūcta malis: neqz plane te retrogrado neqz ipedito. Et si volueris curā corpis manū. s. ac pedū sit ascēdēs capricornus aut piscis vel aqrius vel luna in eis iūcta fortunis. Et si volueris curā alicui^o morbi antiq: sit electio tua ad B agēdū: cum luna fuerit in

tauro ⁊ ei^o triplicitate: ⁊ melior illa est taurus: qz ē ex morbis terre: sitqz luna mūda a malis: ⁊ sint fortune in āgulis lune ex tauro: eritqz fortius ac melius vt recedat antiqua infirmitas: ⁊ nō reuertat ad eū q̄ eā patit: ⁊ caue ne iungat luna saturno pprie: qz significat plogationē infirmitatis. Et dixit Messaballach. Aspice in oi curatione que volueris ad locū infirmitatis in corpe: q̄ si fuerit in pte capitis aut gutturis ac pectoris: cura eā cuz fuerit luna in ariete ⁊ tauro ac geminis q̄ est pars superior. ⁊ si fuerit in pte vētris ⁊ iterius in pectine cura eā cum luna fuerit in cācro ⁊ leone v̄gine. Si vō fuerit morbus in pte inferiori in ano. s. ⁊ in pte inferiori corpis cura eū cū luna fuerit in libra ⁊ scorpione ac sagittario ⁊ sit luna iūcta fortunis aucta lumine ⁊ numero. Et si fuerit morbus a genu ⁊ ifra vsqz ad pedem cura eū cū fuerit luna in capricorno ⁊ aqrio ⁊ pisce: ⁊ dcm est etiā q̄ ois dolor q̄ fuerit a capite vsqz ad pectē ⁊ curari cū luna fuerit iter angulū terre ⁊ mediū celū ascēdēs s. ab āgulo terre vsqz ad mediū celū p̄ hāc pte circuli. Et si fuerit a pectine in inferiorē pte pedū curabis eū cū luna fuerit iter 10^m angulū terre a 10°. s. descēdēs ad angulū terre q̄ est pars inferioris circuli. ⁊ sit ascēdēs fortunatū: qd si sic fuerit signat q̄ sanet ⁊ pficiat. Et si i oculo fuerit aliq vesi ca vel aliq res: ⁊ necesse fuerit vt atigat ferro vel scarificet: fuerit quoqz sup eū coopozitiū: aut fuerit in aliquo loco corpis cui necesse sit vt atigatur ferro vt abscisio venē ⁊c. sit B cum luna fuerit aucta lumine ⁊ numero nisi in minutione cū vētosus: qz tūc ponas lunā deficiētē lumine ⁊ numero iūctā fortunis: ⁊ sit iuppiter sup terrā in ascēdēte sup terrā vel. 11. aut in. 10. vel 9°. ⁊ caue a p̄iūctione ei^o cū marte cū fuerit luna aucta lumine ⁊ numero. Si at nequiuēris ponere ionē in his locis sit aspiciēs ascēdēs: ⁊ caue ne luna sit ⁊ ascēdēs in signis fixis ⁊ geminis cōmixta marti. i. hñs cū marte aliqua cōmunionē: ⁊ caue tūc in ortu lune: B est qn trāsit luna solē p. 1. ⁊ gradus: s. in p̄uentione aut nō sit mars in ascēdente qn B acciderit. ⁊ s. sit saturnus nisi sit in initio mēsis ⁊ sit luna aucta lumine ⁊ numero: qz si abscideris aliqd a corpe aut pforaueris putrefiēt: ⁊ minutio vel pforatio nō pficiet patiēti infirmitatem. Et nō abscidas venā nec eradices vēte luna in signo mobili vel cōi: nisi sit luna munda a malis aut fuerit fortuna fortis cū luna vel iūgat el luna ex trino v̄ sextili aspectu: dolores aut q̄ fuerint in oculis ⁊ q̄ atigūt eis vt flegmon ⁊ albedo: ⁊ cetera infirmitates qui curant ferro: sit hoc in augmētatiōe lune ⁊ ei^o numeri fm q̄ dixi tibi an B caplz: ⁊ sit luna mūda a marte in curatione oculi pprie: q̄ si asperit abstineas i B. Si vō saturn^o aspererit: tūc si luna fuerit aucta lumine ⁊ numero in initio mēsis nō ipedit: cuz at remotus fuerit a p̄uentione fac lunā aspiciere martē ex trino aspectu ⁊ ipsa sit iūcta fortune: ⁊ nō des marti fortitudinē in aliqua curatione oculoꝝ: qz sapiētes p̄uenerūt sup ipeditētū martis in capite. ⁊ dixerūt etiā oē qd curat cuz ferro aspice potestātē eius ex corpe ⁊ nō ponas lunam nec ascēdēs in B signo: nec atigas aliqd cū ferro cū luna fuerit in signo cōmuni: nec in signo mobili.

Electio in radendo caput cum medicamine.

Cū volueris radere caput cū annoza. i. cū quodā medicaminis gñe auferre capillos aut cetera: sit B cū luna fuerit in signis femininis: deficiēs lumine. Qd si nequiuēris hoc facere nō ponas eā in signis pilosis: vt est aries ⁊ leo ⁊ cetera ex signis bestialib^o: sitqz dñs ascēdētis descēdēs a medio celi ad angulū terre.

Electio in emptione seruoz.

Et cū volueris emptionem seruoz facere caue ne iūgat luna malis aut sit sub terra malus: aut sit in signo mobili: quia significat q̄ erit seruus ille infidelis dño ⁊ nō erit in vno esse stabilis: aut

erit fugitiuus si fuerit luna separata a malis: et iungat fortuna: et ipsa in libra erit hoc vtile propter librā que est ad β vtilior. In signis aut fixis erit patiens ac sustinens et bonozatus a dño suo propter scorpionē: qz erit tunc susurro et accusator ac vbo debilis. In leone erit cupidus: et pp ingluuiem vētris accidet ei dolor ventris et erit latro: et sit luna in signis cōmunibus: qz hoc erit laudabile propter piscē: qz cogitabit in animo suo pditionē et infidelitatē erga dños suos et detrahet eis vbi nō fuerit. Et time coniūctionē lune cū malis: qz cū iūcta fuerit malis: significat qd seruus vedat.

¶ Questio de danda ingenuitate.

Et cū volueris seruū ingenuū: caue a pñtia lune in signo. i. z. sicut est in li° 5° Do rotbei. Et cū volueris ingenuū libez reddere seruū: sit β cū luna fuerit mūda a vitys aucta lumine et numero: et iūcta fortunis: sitqz ipsa fortuna ozietalis aucta: qz si fuerit occidētalīs aucta: iueniet bonū. Sz accident ei dolozes: et non cessabit deficere donec moriat. In augmento vō luminis lune erit saturnus in corpe et in augmento numeri signabit inuentionē sube: et sint sol et sigm medy celi mūdi a malis: qz si fuerint ipediti: iueniet dñs aliqd ipeditimētu fm nām signi: et sit hora liberationis: cū luminaria se aspexerint ex trino vel sextili aspectu: vt sit pcordia ac dilectio iter seruuum et dñm: et inueniet ab eo bonum. Nam quartus aspectus medius est: et aspectus oppōnis significat qd seruus ptendit cum dño suo. et qui fecerit seruuum ingenuum cū luna fuerit ipedita melior erit ei seruitus qz ipsa libertas: pone ergo lunam in signis fixis.

¶ Signum 7^m siue 7ª domus cum suis electionibus. et primo in coniugio.

Cū volueris electionez piugy: caue ne sit luna in. i. z. et caue ne sit in signis que nō sūt vtilia ad β: que sūt aries: cācer: libra: capricornus: aquarius: et caue a signis in quibus fuerint mali et cauda.

Lū volueris firmare mulierē: sit β cum luna fuerit iūcta fortunis: et fuerit in signo mobili: cunctisqz illis melius est signū libe: et caue in firmatione ne sit luna in signo fixo: in coniūctione aut. i. qñ ingredit quis ad vxozē vt vtrā cū ea: caue ne sit in signo mobili: neqz in cōi. Sed sit hoc cū luna et ascēdēs fuerint in signo fixo: et meliora ceteris sūt leo et taurus: scorpio vō et aquarius mulieri sunt vtilia: et medietas tauri melior est in initio eius qz in fine: medietas vō geminoz p^a deterior est et finis est bonus: aries quoqz et cācer sunt mali: leo vō laudabilis: nisi qd vnusquisqz eorum nō cessabit destruere subam socy sui: et vgo vtilis est mulieri q iam fuit nupta vginii aut non: libra quoqz mala est: initium scorpionis vtile est: et finis eius malus: qz significat qd societas illoz nō plōgabit. Sagittarius quoqz malus est. et sūt initium capricorni: medietas eius ac finis bonus est: aquarius quoqz malus est: et piscis similr: nullaqz vtilitas est in piugio: cūz venus aspexerit malos: sitqz β piugium cum venus fuerit in domibus fortunaz et terminis eaz iuncta dño domus sue. Si autē fuerit malus dñs domus sue sit separata ab eo: et sit iuppiter eleuatus sup eaz: aut iungat ppter ea ei venus ex trino aspectu: sitqz luna et iuppiter ac venus aspiciētes se inuicem a trino vel sextili aspectu bisqz melior est aspectus trinus: et maxime triplicitas aque: et sit luna aucta lumine et numero libera a malis: et sit venus semp in exaltatione sua aut triplicitate vel gaudio suo: aut in coniūctione iouis vel mercury: et mercury fortunatus ac fortis. Similr apta solem sicut predicti tibi: qz ex sole et ascendente scitur esse viri: et ex venere et luna et signo 7° scitur esse mulieris. caue g ab aspectu malorum ad eos ex coniūctione vel 4° aspectu aut ab oppōne. et si fuerit mulier nupta: sit luna in signis cōmunibus et opus

fm qd pdixi tibi: et sit ascendens hora piugy ex signis que predicti tibi: aut sit luna in his: et non ponas aliquem malozum in ascendente: nec aspiciat eum ex inimicitate: sitqz aliqua fortunazum in medio celi. Et dixit Dorotheus: qz tunc tribuetur eis filius in eodem anno quo iungunt. qd si fuerit in gra. medy celi fortuna: pregnabitur mulier in prima coniūctione.

¶ Electio in exitu ad bellum.

Scientia horaz exitus ad belluz: opz vt ponas ascēdens aliquam domoz planetaz aliozorum quaruz fortioz est domus martis cum fuerit in sextili vel trino aspectu ascendente: et sit dñs ascendente in ascendēte vel in. i. i. et caue a 4° sexto septimo et octauo ac nono: et non sit combustus vel cadens aut iungat planete cadenti qui non recipit eū: et fac dñm ascendente iungi dño septimi: aut pone eum in ascēdente vel in scdo cum marte. Et si volueris vt iungant fac eos piugi in angulis vt sibi obuiens: et cadet inter eos bellū. et pone ptra martē fortunam habentē in ascēdēte partē vt pbibeat eū ab ascēdēte. Et nō eas ad bellū nisi sit mars in aspectu amicitie cum dño ascendente: aut sit ipse dñs ascendente et sit fortis in bono loco et non impeditus neqz cōbustus et sit in signis directe ascensionis: et caue ne ponas eū nisi in haiz ascēdētis vt sit eius auxiliū erga eū que mittis ad bellū: apta quoqz luna dū milites mittis ad bellū: qz liberabūt iussu dei: apta etiam 2^m et dñm eius ad milites icipiētis: et 8^m ac dñz eius ad milites inimici: et nō ponas dñm octauū in 7° nec in 8°: sed pone dñm octauū in 2° vel in 11°: et pone pte fortune et dñm eius in ascēdēte vel in 2° et nō ponas eos in 8° et 7°: et nō ponas ascēdēs ac dñz eius impeditos cū inceperis hāc rem similr dignitatē duodecime lune: qz necesse est in re belli aptare stellas belli. i. martē ac mercuriū lunā quoqz et dñm eius domus. Aspice g in aptatione hoz et nō negligas in hoc nec tradas eos obliuioni. Et scito qz cū vtrozqz exercitus sapienter pduxeris ad bellū sicut predicti ad ipsi scei victoria ipse qui ex eis natus fuerit in nocte et in cuius natiuitate habuerit mars pte: qz mars est dñs belloz et illi cōmissa sūt bella et fortassis pacificabunt vel dimittent bellū. i. cū bonus fuerit locus exitus eoz ad bellum.

¶ Electio in emendo vel mutuo accipiēdo aut restituēdo instrumenta belli et in destruendo aliquem locum vel instrumentum aliquod.

Et cū volueris emere arma et instrumenta belli sit hoc cūz mars fuerit in domo sua aut in exaltatione vel triplicitate sua in fine mēsis: qz sapientes cauet ne sit luna in initio mēsis cū marte et in fine eius est vtilius. et si volueris diruere castra tua sit incepio cū fuerit mars infortunatus nō habēs fortunādinem. Et cū volueris aliqd instrumentum belli destruere incipe hoc cū fuerit mercurius ipeditus et absqz fortitudine: et cū volueris destruere terrā icipe cū fuerit luna ifortunata nō bñs fortitudine. Et cū volueris destruere oppōne belli sit β cū mars fuerit ipeditus et absqz fortitudine. Et cum volueris destruere locū idoloz et locū in quo orat sit hoc cūz venus fuerit impedita et absqz fortitudine.

¶ Signum 8^m siue 8ª domus cum suis electionibus.

Cū aliqs homo voluerit disponere vel aliquid cōmedare non incipiat hoc cū ascēdēs ac signū lune fuerint mobilia: qz hoc significat qd ipsa cōmendatio annullē: cōmedat aut cū luna fuerit deficiēs numero et aucta lumine et nō iungat luna planete sub rādy: qz hoc significat celeritatē mortis: et eo callidus cūz fuerit luna cum marte vel in eius 4° vel in eius opposito aut fuerit mars in ascēdēte: aut aspicias euz ex inimicitate: qz hoc significat qd ipsa cōmendatio non annullē et mor

riet infirmus ex eadē infirmitate: et non proficiet ipsa com-
 mēdatio post mortē eius: et cū fuerit saturnus cū luna sicut
 in ascēdēte: vita ipsius viri plōgabit et proficiet ipsa comē-
 datio post eū et nō annullabit in vita eius neq; post mor-
 tē ipsi: et si fuerit iuppiter et ven⁹ sicut mō a luna et ascēdēte
 dñs ill⁹ comēdatio: finiet vitā suā et sequet comēdatio.
¶ Signum 9^m siue 9ª domus cum suis electionibus: et pri-
 mo in peregrinationibus.

Non dimittas dirigere pegrinatio-
 nes sup natiuitatem
 eoz sup ascēssiones. s. ois natiuitatis: et eius an-
 guloz et sit luna in ascēdēte eius vel in medio
 celi illius. Et apta dñm rei quem petis: et apta
 dñm anni. s. signi profectiois et dñm ascendētis radicis
 atq; anni. s. reuoluti. q. si ignoraueris qd dixi aspice sibi ei
 q. venerit tibi a dño rei que peti vbi sit locus eius a dño
 ascēdētis: post hoc indica ei horā eius natiuitati vel inter-
 rogationi similit: hoc est nō ponas ascēdēs interrogatio-
 nis et dñm eius cadentem ab ascendente eius recessiois.
 Sitq; ascēdēs recessiois. 10. ascēdēs interrogatiois vel
 natiuitatis si petieris regnum. et si petieris negatione. 11.
 ab ascēdēte interrogatiois. sicut in oi re quā queris
 pone ipsuz signū ei ascēdēs: sitq; luna in angulis et in suc-
 cedētibus anguloz. et si fuerit libera a malis sit aspiciens
 ad ascēdēs. si vō impedita fuerit fac eam cadere ab ascen-
 dēte: et sit dñs ascendētis et dñs domus lune in angulis: et
 luna aspiciat dñm domus sue. Et caue ne ponas lunā cum
 malis aut in aspectu maloꝝ ex 4° aspectu vel oppōne: qz
 aspectus maloꝝ ad ascēdēs leuior est aspectu eoz ad lu-
 nā in peregrinatione pme: qz iunctiones cū marte in ini-
 tio mensis significant latrone vel ignē: et caue ne ponas lu-
 nam in 4° temp: sed pone eā in 5°: qz si fuerit in hoc loco
 fortunata: erit minus ad laborē illius peregrinationis: et
 magnū pficiuz rebus eius et plus ad pfectū illius: minus
 quoq; ad solonē corpis illius: et leuius ad eius iter: et plus
 ad saluationē eius: qd cū ipso fuerit atq; pfectus: horribi-
 lis est presentia etiā lune in ascēdēte in introitu atq; exitu:
 qz timef peregrināti infirmitas in suo itinere: vel grauis
 labor in corpe. Si aut fuerit ad regē: pone lunā iunctā sol
 vel dño medij celi ex trino vel sextili aspectu: sit sol in bo-
 no loco in ascēdēte: vel in. 11. vel in. 10. qz si fuerit ita: inue-
 niet ex eo bonū. et si fuerit in 9° aut in 3° et 5°: significat la-
 borē et modicū pfectuz. Similit angulus occidētalis et q̄r-
 tus significat paucitatē boni cū labore et tarditate. Et si pe-
 tieris nobiles et iudices vel sectaz auctores. i. epos et ceteros
 tales: sit iunctio lune cū ioue ex angulis aut in loco bo-
 no ab ascendente. Si vō fuerint exitus tuus ad actores p̄-
 lioz: sit iunctio lune cum marte ex trino vel sextili aspe-
 ctu: et caue ab eius iunctione et ab angulis: et sit baiz in se-
 quantibus anguloz. Et si fuerit exitus tuus ad eos qui sūt
 pfecte etatis vel ad ignobiles: sit eius iunctio cū saturno
 ex amicitia: et sit saturnus in succedētibus anguloz. Si vō
 fuerit exitus tuus ad mulieres iunge lunam veneri et sit in
 signo masculino. et si poteris vt sit in locis que pdixi tibi
 ad p̄cipationē: fac. Et si fuerit exitus tuus ad scriprozes et
 mercatozes ac sapiētes: sit iunctio cū mercurio. et caue ne
 sit mercurius tūc sub radys aut retrogradus aut aspiciat
 eū mali: qz quoties fuerit stella cui iungit luna vel planeta
 qui fuerit in opposito ascēdētis: aut dñs. 7. tardus vel re-
 trogradus vel ipeditus: signat iuolutionē aut duritiā in
 ipsis modis. Si aut fuerit peregrinatio in aqua: sit luna in
 signis aque a malis libera et ascēdēs exitus et nō sit cuz sa-
 turno. et caue in peregrinatione aque a iunctione lune cuz
 saturno ex angulo. et caue a saturno ne sit in signo aque: et
 ne sit fixus in ascēdēte exitus aut cū luna: qd si nō pōt fie-
 ri qn ita sit luna iuncta fortune vel in aspectu eius ex trino

vel sextili aspectu: aut ex angulo: vt auferat malignitatem
 saturni ex naufragio aut ipedito vel tēpitate graui: in
 equitatione etiā maris non ponas luminaria impedita: qz
 si fuerit apta et salua a malis. et si nō fuerit fortunata a for-
 tunis: signat salutē et prosperitatē. Si vō ipedita fuerit: erit
 ipse vir mortuus vel pditus in pegrinatione sua: et nō equi-
 tes mare cū luna fuerit interlunio saturni: qz h̄ horribile
 est. Si aut equitaueris mare pp negociationē apta mercu-
 riū et lunā pprie: et sit aspiciens iouē ex cancro vel pisce. Nā
 scorpio horribilis est in equitatione maris pp locū martis
 et eius inimicitia erga equitantes mare. Et time terminos
 maloꝝ in equitatione maris: qz in equitatione littozis mi-
 nus ipediti est q̄ in equitatioe maris. Et si fuerit pere-
 grinatio in terra: sit luna nō in signis aq̄ticis mūda a ma-
 lis. Et caue ab aspectu martis in pegrinatione littozis: sicut
 ammonui te cauere a saturno in equitatione maris. et ca-
 ue ne sit pegrinatio q̄licūq; mō fuerit luna in scorpiōne.
 Et scito qz sanioza sunt signa terrea ei q. voluerit egitare in
 terra: et aquatica ei qui voluerit equitare mare. et saturnus
 maioris ipediti est in mari: et eo fortius si nō aspererit
 iouē. et caue a peregrinatione in terra et mari cū luna fue-
 rit in vltima parte signi libze. Scito hoc totum.

Electio pro ingressu itinerantis regionē vel ciuitatem.
Aptatio regionis ad ingressuz pegrinātis: et scito q. oz
 te cū volueris aptare regionē ad quā ingre-
 deris vt aptes 2^m ab ascēdēte dū igrederis q̄licūq; regio-
 nē vel ciuitatē volueris. et cū h̄ feceris iaz aptasti regionē
 Et debes aptare ascēdēs et dñm eius et lunā ac dñm sc̄di si
 poteris. pone ḡ eū fortunā: et sit sup terrā in 9° aut in 10°
 vel 11° et nūq; ponas eū sub terra in 4°. s. aut 5° vel 6°: qz h̄
 horribile est in pegrinatione et in oi ope qd petis in ipsa re-
 gione. et sit sup terrā siue fortuna fuerit seu malus: et stude
 vt sit dñs lune cū dño sc̄di sup terrā: et nō ponas sub terra:
 qz h̄ nō est laudabile nisi sit illud qd petis in ipsa regione.
 res quā vis occultare vt nō appareat donec pficiat. Et sit
 luna tūc a sole ifra. 12. 2. 15. gradus. et caue ad h̄ vt sit luna
 donec egrediat de sub radys vsq; ad tres gradus fortu-
 nata: h̄ eni melius et laudabilius est oi quo idiges in occul-
 tatione. Et si petieris regnū in ipsa regione: apta mediū ce-
 li et dñm eius cū 2° ab ascēdēte et lunam. Post h̄ aspice in
 pegrinationibus p̄ar q. dixit Dozothens in pegrinatione
 aque locū lune in signis. Oz si fuerit in p̄ facie arietis: aspe-
 xerint vel nō aspererint planete: signat facultatē eius rei.
 et si fuerit in tauro minus erit ei ipeditū martis. Si at
 aspererit saturnus ipedit eū et naufragiū ei faciet: et in 2°
 facie geminoꝝ signat tarditatē: post h̄ salutē. in cancro aut
 salutē ex oi ipedito: in leone vō dic ipeditū: et eo for-
 tius si aspererit malus. et in virgine dic prosperitatē et tardi-
 tatem atq; reuerstionē. et in libra cuz transferit. 10. gradus
 nō pegrinabis in terra nec in mari. et in scorpiōne dic tristi-
 tiā. et in sagittario dic anteq; pficiat iter reuertatur. Et in
 initio capricorni aliquātulū boni. et in aquario dic tardita-
 tē et salutē. et i pisce dic ipeditū et destructionē. Et si aspe-
 xerit malus augetur detrimentū. Si vō fortuna aspererit
 meliorabit ipeditū et p̄fortabit bonū. Scito hoc.

¶ Signum 10^m siue 10^a domus cū suis electionibus. et pri-
 mo in eundo cum rege ad regionē cui p̄est.

Cum volueris proficisci cū rege vt
 pncipe ad regiones
 cui iam p̄erit sit h̄ cū iuppiter fuerit in ascēdē-
 te vel in. 9. qz h̄ signat q. ille q. vadit inueniet
 in itinere illo bonū et gaudiū: et videbit qd sibi
 placebit. et caue ne ponas iouē in 4°: qz h̄ horribile est: et
 testificet illi luna ab aliq̄ anguloꝝ et venus. et caue ne sit sa-
 turnus et mars in ascēdēte vel in aliq̄ anguloꝝ: aut ven⁹ nō
 ponas lunā sub radys. et caue ne sit cuz luna vel cū malis

qz in B nihil boni est. si eni pegrinatus fuerit nō redibit. z si ifirmatus fuerit moriet. z si abierit ad bellū interficiet aut supabit.

Et cū volueris **C**lectio pro sublimatione ad regnū. sublimari z moueri ad regnum: sit B cū ascēfione leonis. z sit sol in tauro in medio celi: z sit luna in ascēdente iuncta fortunis aut domino medy celi.

Et cū volueris **C**lectio pro ponendo regem in sede impery. introducere regē in sedez ipery sui: sit ascēdēs signū fixuz z 4^m sūr z dñs medy celi liber a malis: z dñs ascēdētis in bono loco receptus z dñs. 10. nō aspiciat. 11. ex inimicitia z sit luna aspiciēs dñm domus sue ex amicitate: dñs quoqz qrti signi aspiciat fortunas. Si aut nequiueris sup qd pdixi sit luna recepta z dñs qrti in loco forti aspiciēs fortunas: qz si nequiueris: fac cū cadē ab ascēdēte z aspectu eius: z pone fortunas aspiciētes signū 4^m z mediū celum.

Et cū volueris **C**lectio pro faciendo pzeopstrū super redditus. eligere horā vt sit ppositus sup redditus sit luna iuncta saturno in initio mēsis ex amicitate z sit in domo saturni z fortunē aspiciētes eū: qz hoc significat stabilitatē: z qz opus sit stabile: sitqz mediū celi signū fixū vt sit opus vnum.

Et cū volueris **C**lectio in firmando pncipatū vel ducatum firmare pncipatū vel ducatum sit luna in domibus martis fortunata: z sit aspiciēs martē ex dilectione cū fortunis in fine mēsis iūcta eis: z eo dignior: erit ipsa pfirmatio ducatus est ifra regnū cū fuerit luna mūda z nō fuerit in domib⁹ maloz neqz in cācro nisi sit luna mūda in B ad dñz belli: z sit B in domibus martis: z melior ac vtilior illis est scz pio ppter fortitudinē martis z eius stabilitatē in eo.

Et si volueris **C**lectio pro inimicando regi. inimicari regi: fuerisqz tuipse qui inimicat: sit B cum fuerit luna aucta lumine: sintqz luna z ascēdēs mūdi a malis: z dñs ascēdētis in loco optimo ab ascēdēte in aliq dignitatū suaz: di rectus z saluus a malis siue fortuna fuerit siue malus: z sit dñs. 7. in loco malo ab ascēdēte nō aspiciēs fortunaz neqz luminaria.

Si vō **C**lectio pro mitigādo regē iratū tibi. tibi iratus fuerit vel inimicatus nō appareas ei nisi cum fuerit luna deficiens lumine atqz ascendens z dñs eius ac luna impediti: z sit dominus septimi fortunatus in bono loco ab ascendente: vt sit hoc fortius z ad res tuas.

Signum 11^m siue domus 11ª cum suis electionibus. z primo in faciendo amicitiam.

Cū volueris amicitia facere cum aliquo: sit luna munda ab angulis maloz: z sit dñs. 11. aspiciens ascēdēs ex amicitia: z ponas lunā iunctā sube pte quē petieris vt ven⁹ ad mlieres: z mercuri⁹ ad scriptozes z vniuersos circulos s⁹ qz veniet ex hoc.

Et cū volueris **C**lectio in petendo ab aliquo viro aliquam rem. petē ab aliquo viro aliquā rē: sit dñs ascēdētē aspiciēs ascēdēs ex amicitate: sitqz ascēdēs signū fixū aut cōe: z sit dñs ascēdētis in eo vel in eius triplicitate aut 4° aspectu. z caue ab oppōne: aut ne luna sit iūcta malis: aut nō aspiciat dñm domus sue. Si aut nō aspeperit luna dñm domus sue: nō pficiet ipsa res. pete q̄ semp res cū fuerit luna aucta lumine z numero z dñs ascēdētis directus: z luna iūcta fortunis. Si autem fuerit directa fortuna z luna iūcta fortunis augmentatis: qz augebit. z caue ne sit mercurius in malo esse: qz si fuerit ipeditus: z ipse fuerit receptus: signat ipozunitatē vt tristitiā z duritiā z reuerfionē scōaz in petitiō.

ne: dimitte ergo feditatē z pone lunā iūctā pte ad quē pti net res tua: vt sol pro rege: z mars pro ducibus z bellatoribus: similt de reliquis dominis circulozum.

Signum 12^m siue domus 12^a cum suis electionibus. z primo in emendo bestias.

Cū volueris emere bestia: sit hoc cū luna iuncta fuerit fortunis: z ipsa fuerit directa oriētalis ascēdēs. z caue p iūctionē maloz: qz tunc timef de bestia. z si fuerit domita z iā eqtata: eme illā cuz fuerit ascēdēs signū cōe: z luna in signo fixo pter aqriuz z scorpionē: z sit ille cui iūgit directus ascēdēs vt addat bestia in p̄cio z corpe: qz si fuerit retrogradus ascēdēs: erit corpe bestie diminutio: s⁹ augebit p̄ciū. Si fuerit directus descēdēs: erit aucta corpe z nō puenit ei p̄ciū. Si vō indo mita fuerit bestia: sit ascēdēs signū cōe: z luna in signo mobili iūcta fortune. Post B fac sic pdixi tibi in p̄ caplo.

Et si volueris **C**lectio in exitu ad venationem. exire ad venationē egredē sub signo cōi: z sit dñs. 7. deficiēs ac descēdēs: z sit in succedētibus anguloz: qz si fuerit cadēs: significat qz euadet venatio postq̄ adeptus fueris eas: z sit luna in vniuerso exitu ad venationē sepata a marte fortunata in loco optimo ab ascēdēte: z nō exreas ad venationē cū luna fuerit in fine signo: nec vacua cursu neqz i signo mobili. z caue ne nō aspiciat eā dñs domus sue: qz si asperit eā: signabit ei volūtātē z facilitatē in eadē re: z pone mercuriū mūdū a malis in venatione maris. Si at volueris venationē mōtis: sit luna in ariete vel eius triplicitate. Si vō fuerit venatio auiū: sit luna in geminis z ei⁹ triplicitate iūcta mercurio: vel sepata ab eodē mercurio: z ipse sit descēdēs: qz B melius est. Et si volueris venationē maris: sit B z ascēdēs signū cōe: z dñs eius in signo aq̄tico. z caue ne sit ascēdēs signū igneū. Sitqz luna aspiciēs dñz dom⁹ sue. z scito qz ipeditū lune cū marte in venatiōe maris deterius erit z pauciois pfectus. Caue igit ab ipedito martis in venatione maris. z caue ab ipedito saturni in venatione littoris. Et scito qz venus z luna cū fuerit boni eē z mars nō ipedierit eas in venatione maris: duplicabit venatio dño suo: z multiplicabit z lucrabit dñs ei⁹ la crū maximū: z p̄sperabit venatio dño suo. Sit q̄ luna iuncta veneri: z mercurius sit cuz eis etiā: s⁹ si ipeditus fuerit mercurius a saturno: nō pderit B. z caue ne sit mars in signo aq̄tico: z ne iūgat ei luna: aut sepef venus a marte.

Et si volueris **C**lectio in fugiēdo z quicqd volueris occulte faciēdo. facere fugā aut opari opus occultū: z ois q voluerit fugē vel abscondi: sit hoc cū luna fuerit iūcta fortunis z separata a malis: z sit luna iuncta saturno sub radys z sit iūcta fortunis tpe egressionis sue de sub radys: z luminaria cum orta fuerint sup aliquam rem detegent eā z apparere eā faciēt. Caue ergo ab aspectibus eoz in simili modo.

Si aut volueris **C**lectio in querendo fugientem. fugientē: sit in B luna iuncta malis aut egrediat de sub radys: z occurrat in ipso egressu suo malo ex 4° aspectu vel oppōne aut p̄iūctiōe: z nō ponas lunā nec p̄tā receptorē disponis i 4°.

Et cū q̄sieris **C**lectio in scribendo epistolaz: est de electionibus que non sunt in. 12. signis.

Cū volueris scribere epistolā: sit hoc cū luna fuerit iuncta mercurio mūda a malis: z sit mercurius fortis z fortunatus non retrogradus nec impeditus: sitqz ipse z luna mundi a malis.

Expletus est libellus Zabelis de electionibus.

Incipit

Incipit liber eiusdem de significatione temporis ad iudicia.

Scito quod terra excitat motus: fit

igitur initium motus quod fit in circulo usque in finem temporis tempus in quo aptatur hora unicuique motui incipienti usque quo finiat cum complone sibi congrua vel incongrua. Quod si hoc signum bonum vel malum: et uniuersum motus sunt secundum quod tibi narrabo si deus voluerit.

Scito quod mutatio figurarum: et destructio vel conuersio motuum in uniuerso circulo: signum quod stabilis in tempore ex bono vel malo. Et conuersio vel mutatio figurarum est mutatio planetarum ab oriente in occidentem: et ab occidentem in orientem: a septentrione quoque in meridiem: et e conuerso: et ex eo in latitudine ac longitudine. Notus autem circuli qui mouetur ab orientem in occidentem est omni die ac nocte semel. id est unum circuitus. Christus vero eorum motus in longitudine est: quod uniuersum parte ex qua separantur a sole et plonganur ab eo per 180. gradus: hoc est quantum transeunt corpus solis sunt orientales ex hoc usque ad expirationem. 360. graduum sunt occidentales: et hic motus quem dixi ab orientem in occidentem est accidens non subalis. Et orientem planetarum est ex parte motus circuli: significat celeritatem: hoc est ut sit inter ascensum et 10. et iter. 7. et 4. et eorum occisus: ut sit. scilicet plura inter 4. et ascensum: et hoc excedit: hoc est quod inter 10. et 7. et hoc locus in circulo significat tarditatem et dilationem secundum dicta antiquorum. Deshaballach autem diuersus est ab eis. id est discordat ab eis in hoc: facit locum altiorum ex circulo: quod in principio. scilicet eleuari ex circulo: et festinat ascendere et apparere: et est ex 4. retro ad 10. et vocatur hoc pars altior apta a primo motionis circuli in ascendendo. post hoc fuerit inter 4. ad 10. retro ad partem tardam ac descendente ad initium vocatur pars propter initium descensionis circuli et eius inclinationis et tarditatis eius apparitionis. Et hoc finis verior est ceteris secundum probationem. porro punctus orientis est gradus ascensum: et punctus occidentalis est gradus septimum: et punctus 10. est celi medius. Quartus vero punctus est angulus terre. Notus latitudinis est: ut sit plura ascensum in septentrione: et descendens in septentrione: vel ascensum in meridiem: et descendens in meridiem. Mutatio quoque figurarum planetarum est coniunctio parte cum sole usque ad horam ortus sui: et ex hoc in stationem suam prima est tempus. et a statione sua primo usque in finem retrogradationis: et initium stationis illius scilicet: et initium directionis est mutatio temporis: et ex directione eius usque ad coniunctionem solis est tempus: et ex motu planetarum a circulo superiorum retro ad solem in eius aduentum ad gradus planetarum et signorum est tempus: et ex motu circuli superiorum qui est ab orientem in occidentem: et mutatio eorum ad loca planetarum per corpus aut lumen: est tempus: et ex directione gradus ascendens aut alius planetarum unicuique gradui annum et mensium et diem vel horam: ante vel retro usque ad aliquem planetarum ad eius radios et eorum: et ad gradus signorum ac ad partes est tempus: et iam dixit hoc Deshaballach et Abnabal gbarat. id est conuictor. dixerunt enim dirige gradus in longitudine et latitudine ante et retro. uniuersum igitur motus circuli quibus sciuntur tempora fiunt ex his motibus.

Cognitio temporum precipua.

Scito quod signa planetarum leuium: et signa ponderosorum erunt in temporibus leuium dies et menses: et signa planetarum ponderosorum erunt anni: et vltimum in signis fixis: si fuerit significator temporis significabit annos. et cum fuerit in comibus significabit menses: in signis mobilibus significabit dies. Locus quoque velox ab ascendente signum celeritatem temporis. id est pars superior: et locus tardus ex circulo qui est pars descendens: significat tarditatem in tempore: ascendens etiam 7. 10. significat velocitatem in tempore. et septimus significat menses: et est tardus: angulus vero terre est tardus et significat annos et cum fuerit planeta significator tem-

poris in signis comibus duplicat tempus.

Capitulum de inuentione significatorum temporis.

Scito quod te non oportet accipere tempus ex

uno quoque planeta cuius sit fortis nisi sit significator eiusdem rei vel habeat aliquam partem in significatione rei propter luminaria: quod habent naturaliter significare tempora: quod non habent ceteri: accipies enim tempus a domino ascendens: vel a domino rei: vel a receptore dispositionis eorum: vel a planeta cui iungitur aliquis eorum si se non aspererint: vel a luminariibus vel a receptore dispositionis eorum vel a planeta cui iungitur aliquis eorum si se non aspererint vel a luminariibus vel a receptore dispositionis lune ab eo qui fuerit fortior ac dignior in interrogatione et qui plus vincit in ea hunc constitue significatorem temporis quod si consimilatio te decipit. id est si nequeris eligere significatorem eo quod sint multi consimiles in significatione: pone semper significatorem aliquod luminarium: ipsius. scilicet quod aspererit ascendens. si autem inueneris significatores temporis hoc dignior est quam luminaria. Si autem accepis a luminariibus accipe ab eo quod aspicit ascendens. Et scito quod uniuersa tempora in interrogationibus fiunt quatuor modis. Quorum primus est ut aspicias gradus qui sunt inter pulsatores: et receptores per lumen: siue per corpus: pone scilicet unicuique gradui annum aut menses vel diem: seu horam secundum quantitatem velocitatis loci: et eius tarditatem. Secundus modus est ut aspicias quantum pueniet delator ad eum cui delatio venit per corpus per gradus et per minuta. id est quantum puenit planeta leuis ad planetam poderosum per corpus. Tertius modus est ut aspicias quot gradus longitudinis fuerit iter eius quod iungitur et eum cui iungitur et pones eos dies. Quartus modus est ut numeres ab ascendente usque ad locum receptoris dispositionis vel a loco receptoris dispositionis usque ad ascendens unicuique mensi signum. Quartus modus ut aspicias quot sint anni significatoris temporis minores: eritque tempus secundum quantitatem ex mensibus vel annis. hi sunt quinque modi. Et tempus ex luna est mensis aut duo menses in numero et re. et cum puerint dispositionis. 25. menses et tempus veneris et mercurij in re et numero: in venere. 10. menses et 8. mercurij quatuor menses vel 3. etiam menses. Luna autem puerint dispositionis in mercurio si fuerit super eum abscisio significabit. 20. menses: et venere. 8. annos et in sole annum unum et 19. menses: et in marte. 10. et 8. menses aut. 15. annos: et iuppiter. 12. menses aut. 12. annos: et saturnus. 30. menses vel. 30. annos. Scientia cognitionis esse temporis. 5. modorum in celeritate ac tarditate. id est qui eorum sit tardior vel velocior: tarditas et velocitas est secundum quod dico. Scito quod planeta pulsans aut receptor cum uterque fuerit in parte orientali ab ascendente: oportet ut sint planete a semetipsis orientales velociores cursu. pone ergo omnem gradum quem inueneris iter eos horam ex die: et si fuerint duo planete inter 7. et 4. usque ad 7. significant menses secundum quantitatem graduum qui fuerint inter eos: et si fuerint utriusque planete inter 7. et 4. et ascendens significat annos et menses cum concordauerint duo planete a semetipsis in fili concordia eorum ab ascendente. si autem diuersi fuerint et fuerit planeta a se orientalis velox et ab ascendente occidentalis et tardus significat mediocritatem: constitue ergo tempus ita: si fuerit tempus graduum qui fuerint iter eos unicuique gradui diem pone. quod si transferit pone unicuique gradui menses: quod dixi: commisce ergo tempora secundum quod exposui tibi ex parte ascendens et ex substantia planete secundum signum in quo fuerit et figura planete. post hoc proba mensuram in tarditate et velocitate et non errabis si deus voluerit. Et scito quod ipsa sunt radices: et fortassis erit tempus singulare sine his radicibus eo quod luna cum fuerit in loco rei quesite aut aspererit locum rei: cumque luna iuncta fuerit domino ascendens: aut domino rei aspererit: quod locus rei significat effectum ipsius rei in eadem die.

Zabel

R

Quod si fuerit interrogatio velox et significauerit dies: et fuerit dies tarditatis et gradus partium planetarum: tunc non ponas tempus mensis donec transcat orbis lune: quod fortassis separabit ab uno duorum planetarum: ingredieturque inter dominum ascendentis et dominum reit: vel intrabit ascendens aut locum reit: et erit eadem hora: et eadem die adeptio rei. Et fortassis hora a gradu significatoris ad gradum ascendentis pro unoquoque gradu: aut fortassis erit tempus ex introitu solis gradum ascendentis aut locum reit: aut locum domini reit: mouebiturque res et veniet cum sua perfectione per opus eius in tempore dum ingrediat quartas: et id assimilauerunt eum aie. Post hoc aspice tempora vniuersarum rerum in .i. signis secundum quod tibi narrabo si deus voluerit.

Capitulum de vita hominis in ascendente.

Quod si interrogatus fueris de vita hominis ex dictis antiquorum: aspice ascendens hora interrogationis et dominum eius: ac dominum coniunctionis seu punctionis que fuerit ante interrogationem: et accipe fortiore horum significatorum reum qui fuerit plus testimonio: quod ipse erit alimbutarum est significator hore. Tunc autem dirige quemadmodum dirigis albyleg ad punctionem malorum et eorum aspectus dans unicuique gradum per ascensiones ipsius ciuitatis annu. Si autem non profecerint fortune radios suos ad ipsius terminum: mox tunc interrogas in eodem anno. fortior vero radiorum et magis interficiens est ille qui fuerit a quarto aspectu vel oppone: quod fortassis interficiet: cum fortune et profecerint radios suos ad ipsum terminum. Et si fuerit ipse alimbutarum receptus: aut profuerit byleg: tunc si ipse qui pest fuerit in angulo orientalis: dabit annos suos maiores. Et si fuerit in succedentibus angulorum: dabit annos medios. Si vero fuerit cadens ab angulis: significabit annos suos minores. Et dixit messaballach: aspice dominum ascendentis et lunam si fuerit iuncti malis: aut vno eorum: aut fuerint in combustione: accipe omnes gradus qui fuerint iter eum et malos vel combustionem et serua eos. Quod si fuerit dominus ascendentis in signo fixo: accipe unicuique gradum annu: et si fuerit in signo comi unicuique gradum mensis. si vero fuerit in signo mobili: accipies unicuique gradum die: et quod exierit a domino ascendentis erit numerus vite: quod vero exierit iter lunam et malos vel combustionem: erit numerus passionum.

Capitulum domus substantie.

Tempus vero interrogationis de subacta eam: cuius volueris scire: aspice numerum graduum qui sunt iter utrosque significatores. Et scito quod tempus illud erit secundum numerum ipsorum graduum ex diebus vel mensibus seu annis secundum velocitatem quantitatis illius vel tarditatis. Aspice quoque quando ingrediat dominus domus sube domum suam vel ascendens: aut iungat fortunam et tunc erit. Tempus vero 3^m et 4^m est infra cetera capitula.

Capitulum domus filiorum.

Quod si interrogatus fueris de muliere pregnante: quoniam pariet: aspice quot gradus sunt iter dominum domus filiorum et angulum ex signis et gradibus: et pone unicuique signo mensis: et unicuique gradui diem: et eadem hora pariet si deus voluerit.

Capitulum domus infirmitatis.

In tempore autem sanitatis infirmi: non facias cadere lunam in cursu suo donec aspiciat locum suum. Quod si fuerit ipedita iens ad gradum malorum: aut gradum domus mortis: dirige eam ad gradum malorum: tunc si luna iungat malis antequam pueniat ad gradum domus mortis: timebitur mori super eum antequam pueniat luna ad domum mortis. Qui si fuerit malus saturnus secundum gradus qui fuerint in

ter eos: erunt menses: et inter eam et martem dies aut mensis secundum quantitatem fortitudinis et celeritatem loci et eius tarditatem: et non negligas gradum combustionis.

Cap. signi. 7. ad tempora seu horas belli ex dictis Theophili.

Quod si volueris scire tempus vel horam in qua debet fieri bellum: aspice horam quam iungit luna soli. si fuerint oppositi festinabit bellum. Si vero fuerint iter lunam et coniunctionem. 20. gradus: tardabit bellum. Et si fuerit luna cum quibusdam planetis in domo sua: erit bellum festinater: et maxime si aspexerit sol. Et si fuerit dignitas 12^a lune in ascendente aut in .10. aut cum sole simul cum domino dormus sue: aut cum planeta qui iam oritur: significabit hoc celeritate belli. Et dixit etiam: cuius volueris scire horam prelii: et quam proficiet aspice luminaria: si se aspexerint ex trino aspectu et aspexerint ascendens efficiet bellum cito. si vero se aspexerint ex quarto aspectu non efficiet cito: et durabit plius: et mutabitur a loco suo in locum proprium recipietis: et si se aspexerint ex oppone non proficiet plius cito. Et cum fuerit pars fortune in medio celi: efficiet bellum in ipsis quadrantibus. Et si fuerit sol hora interrogationis in quarto aspectu ascendentis aut aspexerint ab oppone quam dixi tibi: erit effectus belli in ipsis opponibus et ex triplicitatibus et in triplicitatibus: et si sit cum fuerint iupiter et luna aspicientes ascensum: eo modo quo aspiciebat sol hora interrogationis. Et aspice etiam partem fidei: et planetam qui fuerit cum marte vel in suo. 4. aspectu: si fuerint fortunati efficiet cito: si fuerint mali non figeat bellum et grauabitur et prolongabit. Si autem indute fuerint fortune domino partem non facient moras quando vincat vnus exercitum secundum quod videris de loco fortune ex parte. Et dixit Hermes: aspice finem abscissionis belli et rerum omnium ad luminaria et ascendens et vltima graduum eorum ad fortunas et malos: tunc scies tempora rerum et abscissiones earum ex annis et mensibus sine diebus: et dixit etiam: aspice etiam in tarditate victoriae et in eius celeritate ad locum saturni et iouis. Si fuerit velocius cursu erit cito victoria ei in cuius climate ex eis fuerit mars siue orientalis fuerit vel occidentalis. Si autem fuerit cursu tardus erit victoria tarda et prolongabitur eorum res: et non facile abscindet. Et si directus fuerit significator eorum post martem ex saturno et ioue erit percussus eius in terra quam erit inter utrosque. Quod si fuerint in signo communi erit bellum in terra tota et erit inforties. Et si fuerit in signo fixo erit bellum modicum et leue: in signis vero inferioribus grauius et destruet res mundi et conuertetur res sicut fuerunt prius: et si sententia est ex secretis dictorum Verimetis. Cuius domus octaua commemoratio iam precessit in ca. vite.

Capitulum signi noni in pegrinationibus ex dictis antiquorum.

Quod si volueris scire horam reuersionis peregrinationis ad proprios et ad domum suam: aspice in initio pegrinationis dominum ascendentis et lunam: si videris malos in quarto aspectu vel oppone eorum prolongabitur eius pegrinatio et tardabit eius reuersio. Et si iuncti fuerint fortunis significat celeritate reuersionis: si iuncti fuerint fortunis post malos: iueniet in pegrinatione sua. Post hoc euadet et reuertetur ad proprios suos: et ipse cum fortunis et malis sentit per eum reuersio et mora. Et si iueneris lunam in initio pegrinationis in ascendente mora eius in eadem pegrinatione prolongabitur: et maxime si fuerit luna in domo saturni: aut in eius termino: et cum iueneris sol in initio pegrinationis non ipeditur: tunc quam venerit ad suum quartum aspectum: aut suam oppone vel redierit ad locum suum in quo fuit significat ei quod pegrinatio reuersionem. Et si non fuerit ipeditus in eodem signo habet quod dirigis sol in loco suo in radice et in trino aspectu loci eius vel quarto. Et si fuerit sol impeditus in radice erit eius mora secundum exitum eius mali et aduentum alicuius fortunam ad locum

ad locum eiusdem mali. Similiter scito fortitudinem eorum pesse inimicis: et dic secundum hoc in eius circulo ex annis et mensibus: quod saturnus cum fuerit dominus ascendens: aut idem saturnus fuerit in domo pegrinationis plongetur pegrinatio secundum quantitatem orbis saturni. Similiter si inueneris saturnum et iouem in angulo et fuerint retrogradi plongetur mora. ceteri vero planetæ in motu suo leuiiores sunt his planetis.

De reuersione pegrinantis. Dixit messaballach. **In horam** aduentus pegrinatio aspice lunam et dominum horæ eorum sit fortior. Et si fuerit fortior eorum inter .10. et quartum accipe quod fuerit iter eum et ascendens. Si autem fuerit dominus horæ malus quod exierit in gradibus erunt horæ: et si fuerit luna fortior accipe de eo quod exierit tertia decima eius et quod exierit erunt dies. Et si ab illis non acciperis significationem: et fuerit dominus ascendens in opposito eius quod dixi: fueritque luna domina horæ accipe quod fuerit inter eam et ascendens: et quod exierit erunt dies et tunc veniet. Item si fuerit domus ascendens in medio celi aut reuertens ad ascendens: et si fuerit luna pluris testimonij et fuerit fortis fueritque dominus minus ascendens non aspicias ascendens nec dominum domus: erit eius reuersio secundum hoc. Et si fuerit dominus domus lune in loco malo: et luna in loco bono ab ascendente: et non aspexerit dominum domus sue: secundum quod fuerit inter eam: et domum suam ex gradibus erit tempus reuersionis si deus voluerit.

Capitulum de epistola et rumoribus.

Am interrogatus fueris de epistola vel de rumoribus: quæ veniet: aspice mercurium: si fuerit in ascendente aut in 12º volens intrare ad ascensum aut fuerit luna iuncta domino ascendente vel fuerit dominus ascendens iunctus domino domus lune: vel dominus domus lune iunctus fuerit ei: aut fuerit mercurius dominus ascendens veniet epistola: et si non fuerit in ascendente hora introitus eius in ascendens veniet. Et si luna iungitur mercurio hora conjunctionis eorum vel hora aduentus lune ad ascendens veniet epistola: et si fuerit luna deferens a mercurio in gradum ascendens et dominum ascendens erit tempus cum puenerit delator ad eum cui defert. Et si interrogatus fueris de epistola quæ fuerit scripta. Aspice gradus qui sunt inter lunam et planetam: a quo separatur: et dic quod secundum numerum ipsorum graduum scripta sit eadem epistola. Similiter aspice gradus quos inueneris inter lunam et planetam cui iungitur et secundum eos erit tempus aduentus epistole.

Capitulum signi decimi in rege ex dictis messaballach.

Aspice horam recessionis regis illius cuius nouisti introitum vel tempus quo recepit regnum testimonij: et ex his scies quantitatem moræ illius in opere: quod elucidatum ei fuerit in eo. Et ex hora confirmationis eius electionis scies eius honorem et victoriam. Quotienscumque autem combustus fuerit ipse planeta qui significauit regnum in aliquo angulo ascendens: remouebitur ipse rex. Et si non fuerit in ascendente planeta. Aspice domum regiam si inueneris ibidem planetam habentem in ea testimonium: tunc quæ retrogradus fuerit ibidem malus aut dominus descendens domini domus: et aspexerit tunc planetam a qua habuisti significationem remouebitur rex. Si vero non inueneris in aliquo horum locorum planetam aspice cui iungitur sol. Si iunctus fuerit saturno et marti: tunc cum puenerit ad gradum illi cui iungitur in angulo remouebitur rex: et si iunctus fuerit ioui erit recessio eius cum puenerit saturnus ad locum solis: aut ad oppositum eius: vel ad quartum aspectum eius: aut fuerit retrogradus in eodem loco. Similiter si iuncta fuerit ei venus: et si fuerit sol remotus sic dixi et fuerit in .ii. vel .9. huius testimonium: tunc si retrogradus fuerit saturnus vel mars in eodem loco: aut in eius oppositum remouebitur rex. Et fac per noctem in luna sicut fecisti per diem in sole: non autem aspi-

cias tempore ex temporibus planetarum: sed aspice utrum iungatur luna soli: aut si iuncta fuerit ei vel fuerit separata ab eo: et tempore si iungere malo erit tempus eius rei a sole sicut dixi tibi in tempore eius: et si non fuerit separata a sole nec ei iuncta fuerit: aspice in 13º quod dixi tibi: quod non explebit eius regnum annum: opere ergo in eo. Et scito quod dominus ascendens et dominus .10. cum combustus fuerint in angulis significat quod remotio iam adierit. Et si fuerit dominus exaltationis solis ipeditus non perficiet eius annus. Aspice ergo in hora eius ante annum in combustionem domini ascendens et domini .10. et aduentus malorum in locis suis: et si non fuerit luna domina exaltationis. Aspice conjunctionem eius cum planetis: quod si conjunctionem fuerit mercurio: et fuerit in signo fixo aut cum significabit .20. menses. Et si fuerit signum motum decem menses: aspice gradum planetam cui iungitur qui si fuerit ipeditus a malis vel a combustionem: aspice quot gradus fuerint inter eum et fortitudinem mali vel combustionis et quot fuerint ipsum erit tempus. Si autem non fuerit luna recepta et dominus exaltationis eius fuerit receptus perficiet ei annus: aspice tunc annum 2º et reuolue super eum annos. Et scito quod dominus loci eius si fuerit liber a malis ipse qui ingredi remanebit in regno suo plus anno. Si vero fuerit luna recepta aspice applicationem mali ad gradum planete qui recipit lunam vel annos domini ascendentes minores: et commisce inter eos et reuolutionem anni et eius applicationem. Et si fuerit ascendens ingrediens: aut eius in initium ex domibus planetarum aliorum. Quod si retrogradus malus in medio celi: vel in eodem medio celi dominus: aut combustus fuerit dominus ascendens in angulis significat destructionem regni: et si retrogradus fuerit malus in ascendente: vel combustus dominus ascendens in .10. pibit in regno suo. Et si fuerit retrogradus in 2º significat destructionem sube. et in .10. significat destructionem operis. et in .11. destructionem redditus et in ascendente destructionem militum. Aspice quoque planetas qui sunt si fuerint in angulis et habuerint fortitudinem dant secundum numerum annorum suorum minorum menses vel annos: cumque fuerit saturnus in ascendente vel .10. et habuerit testimonium in eis et ipse per testimonium planetarum fuerit receptus significabit .30. annos et cum profecti fuerint reuolue annum. Si autem dominus ascendens combustus fuerit: aut significator in angulis: destruet res. Sed si confortatus fuerit saturnus et auxiliatus fuerit ei dominus anni: non cessabit esse fixus: donec destruet reuelatio et remouebitur testimonium et eius fortitudo: quod si non fuerit saturno tale testimonium: reuolue ei in .30. mensibus quod tempus est debile. Post hoc aspice destructionem anni ex ipedito et combustionem: quod si fuerit ille qui perit dispondi: retrogradus in sine alicuius anguli: destruet ipsa res repetere et iprouiso. Et si fuerit iuppiter in ascendente vel in .10. et habuerit testimonium: significabit .12. annos. Si fuerit mars in ascendente: et luna in .4. vel oppone: vel e contrario nisi fortune aspiciant: significat ipeditum mortale. Et si fuerit venus in ascendente vel .10. habueritque testimonium: notabis per eam .10. menses. Et cum combusta fuerit in angulo: recedet regnum eius. si vero fuerit recepta et a malis libera: significat .8. annos: et reuolue annos. Sed si obuauerit in reuolutione anni .8. malo: et fuerit retrogradus malus in loco eius: significabit destructionem regni et eius debilitatem et introitus ipediti super eum. Et si fuerit mercurius in ascendente vel in .10. et habuerit ibidem testimonium et fuerit fortis ac receptus: significat .20. menses: et reuolue annum. Si autem fuerit debilis et non habuerit testimonium: numera ei .5. menses. Item si combustus fuerit in angulo: et occurrerit in angulo domino .10. malus aut lumens mali recedet. Et si fuerit mars in ascendente vel in .10. aspice utrum eueniat ei combustio infra .20. menses: quod si combustus fuerit in angulo: recedet ipse rex: et reuolue eius annus. Et si fuerit luna domina eius et fuerit recepta: et a malis libera: habueritque testimonium: significat .25. annos: et si non habuerit

testimoniū. 25. mēses. Aut aspice planetā cui cōmittet dis-
 positionē: si cōbustus fuerit in angulo recedet. Si vō non
 fuerit combustus in angulo: et fuerit receptus: significabit
 eiusdem planete annos atq; mēses. Et aspice in hoc caplo:
 sicut indicauit tibi in sole qñ puenit gradus eius ad ma-
 los. Si autē puerit sol et receperit testimoniū stelle: signifi-
 cat annū. Si fuerit sol fortis et magni testimonij: significat
 19. annos. Si nō impedierit ei^o dispōnē in p̄ anno: malus
 qui impedit dñm dispōnis: aut ascēdēs vel 10^m. q̄ si fue-
 rit ipeditus: oabit. 29. mēses. Et scito q̄ planeta cū signifi-
 cauerit numez alicuius dispōnis: postea impeditus fuerit
 ante hoc in angulo: reuolue ei ipsuz annū si fuerit saluus a
 cōbustione et ab ipeditō: saluabit res donec expleatur
 numerus: sed intrabit sup eam dānū et dīminutio. Post h̄
 fac in reuolutione annoz regis in p̄iectione radioz quē
 admodū facis in natiuitatib^o ad vnūquēq; .i. annū signū.
 Aspicias quoq; a dño ipsius signi: et q̄lis sit locus ei^o: et qd
 sit esse suū: et qd sit in signis ex fortunis vel malis: et vbi sit
 locus dñi signi ex signis: et q̄le sit esse suū et locus eius: et si
 sit recept^o aut nō: et si sit ipeditus aut nō. Quale etiā sit eē
 suū cū dño. 10. erga ascēs anni: et sit reuolutio anni tui per
 eq̄les horas vt nō destruat ascēdēs reuolutionis. Post
 hoc aspice dñm ascēdētis et dñm. 10. si cōiuncti fuerint: si-
 gnificant stabilitatē regis. Et si fuerit luna libera a malis
 et pulsauerit planete dispōnē suā in angulo: significat stabili-
 tate eius. Similr in die sol et dñs ascēdētis: et si cōbust^o
 fuerit dñs. 10. in reuolutione: aut fuerit retrogradus: aut
 fuerit malus in. 10. significat recessionē regis. Similr dñs
 ascēdētis: et cū fuerit dñs. 10. reuolutionis oriētalis: signifi-
 cabit renouationē regni et stabilitatē eius. Si vō fuerit oc-
 cidētalis: significabit eius destructionē et eius finē. Et cū
 iunctus fuerit dñs. 10. reuolutionis dño q̄rti: significabit
 recessionē regis. Si vō dñs quarti iunctus fuerit ei: signifi-
 cabit stabilitatē regis: et eo plus erit recessio regis. Cum
 fuerit sol egressus ab angulis et luna in 6° aut in. 12. ab ascē-
 dente anni. et auxiliare in hoc capl. per applicationes anni
 ad signū in quo fuit fortuna: vel malus et cōmisce lumina
 re ipis reuolutionis et planetā qui fuerit in. 10. et dñm ascē-
 dentis: et dñm. 10. ad inuicem: et quere testimoniū eozuz
 fm q̄ exposui tibi: et tunc inuenies tempus et non errabis
 in depositione regis: si deus voluerit.

C Expletus est libellus Zabelis de significatione tempo-
 ris ad iudicia.

C Incipit liber Messaballach dictus de receptione plane-
 tarum: et est de interrogationibus quē transtulit Joannes
 Hispanensis de arabico in latinum.

Muenit quidam vir ex sapiē-
 tibus librum
 ex libris secretoz astroz de illis quoz the-
 saurificauerant reges exposuitq; eū et pate-
 fecit eius intētionē in oibus qbus indigent
 hoies in rebus suis de interrogationibus.
 Sūitq; ex eo qui posuit et patefecit in reb^o
 interrogationū: vtrū sit res an nō: et qñ erit si fieri debet: et
 quādo apparebit q̄ non sit: et si fieri nō debet et quid pro-
 hibet eam q̄ nō sit et per quez sit et vnde fieri debet: et sciē-
 tia huius rei et eius expositio est in planetis. 7. et in domi-
 bus eoz. 12. et in exaltationibus planetaz. 7. et in eoz de-
 scensionibus et in coniunctionibus eoz: in separationibus
 quoq; et in receptionibus eoz adinuicem: et in reditu recep-
 tionis et pulsatione eoz dispositionis abinuicem. Eritq;
 ad quē peruenerit dispositio significatoz iussu dei q̄ si fue-
 rit in esse effectus rei: significabit ei^o effectū. Et si fuerit in
 esse phibitionis significabit eius prohibitionē iussu dei.

C De receptione et coniunctione planetaz.

Scito q̄ receptio fit de exaltationibus et do-
 mibus tm̄ in cā rez vtrum
 sint an non: hoc est vt sit aligs planeta ex. vy. in exaltatio-
 nibus alterius planete: aut in domo eius: et ipse iungat ei
 de aspectibus notis: aut sit vterq; in vno signo et aliquis
 eoz. .i. vnus ex. vy. sit in exaltatione locy sui et iunctus: tūc
 iungitur ei per corpus suū. Cuius rei exēplū est. Ut sit sa-
 turnus in ariete in. 20. gra. et mars in. 15. gra. eiusdem arietis:
 tūc mars iungit saturno per corpus suū et mars recipit sa-
 turnū in domo sua: sed saturnus nō recipit martē. Hoc fit
 cum nō fuerit in aspectibus notis aligs planeta qui sit p̄-
 p̄ior cōiunctioni saturni gradu. s. per gradū ante marem.
 Q̄ si fuerit in aspectib^o notis aut in ariete planeta qui sit
 propior cōiunctioni saturni: erit ipse dignior cōiunctione
 saturni q̄ mars. Nā coniunctio vera est gradu per gradū
 tam de coniunctione q̄ de aspectu: et aliud exēplar est in
 coniunctione et receptione: cū fuerit saturnus in ariete in
 20. gra. et mars in capricorno in. 10. gra. et nullus planetaz
 sit ppior marte coniunctioni saturni gradu. s. per graduz.
 Cūq; iunctus fuerit mars saturno gradu per gradū: tunc
 recipiunt se adinuicem per domos. Recipit enim mars
 saturnū: eo q̄ sit in domo sua: et recipit saturnus martē qz
 est in domo sua. Similr etiā exaltationes sunt sicut domus:
 sed exaltationes sunt maioris auctoritatis in regno. s. si de
 rege agitur: fortior est dñs exaltationis q̄ dñs domus. Cū
 ḡ fuerit sol i ariete in. 10. gra. et mars i capricorno i. 10. gra.
 sol tūc iungit marti: et mars recipit solē: qz est i domo sua:
 sed sol nō recipit martē: qz nō est in domo illius. Similr
 ceteri planetaz. vy. quisq; eoz iunct^o fuerit socio suo de
 domo vel exaltatione sua: de aspectibus notis: aut in vno
 signo proieceritq; .i. cōmiserit ei suaz dispositionē si reci-
 perit eum ille cui cōmittitur pficit rem suā iussu dei: et sol
 in hoc aspectu nō recipit martē: qz nō est in domo neq; in
 exaltatione sua: et ipse mars recipit solē q̄ est in domo sua.
 Et si fuerit sol in libra in primo gradu: et saturnus in arie-
 te in. 25. gradu: et nulls planeta fuerit in ariete neq; in vni-
 uersis aspectibus ppior sole cōiunctioni saturni: nec exie-
 rit saturnus de ariete: donec iungat ei sol gradu p̄ gradū:
 tunc cū iunctus fuerit sol saturno gradu per gradū: recipit
 sol saturnū: et saturnus recipit solē. Unusquisq; enim reci-
 pit suū sociū in h̄ loco per exaltationes. Et si fuerit in op̄-
 positione et q̄rto aspectu significat errozē: laborē: sollicitu-
 dinē: et cōtrarietate et in trino aspectu et sextili coniunctio-
 ne leuitatē et subtilitatē. Cūq; iunctus fuerit sol saturno et
 receperit solē saturnus: et ipse receptus fuerit a sole ex do-
 mibus. s. aut exaltationibus suis pacificabunt et pficietur
 causa iussu dei. Similr vniuersi planete fortune cum fortu-
 nis augent bonū et mali cum malis fiunt boni ppter rece-
 ptionem. .i. faciunt bonū: et recedit eoz malū et impedimē-
 tum et fortune cū malis pacificant et recedit eoz maluz et
 perficit: nisi a quarto aspectu: vel ab oppositione: qz est in
 hoc qdā labor atq; error. Si vō fuerit sol in ariete: et saturnus
 in libra sicut predicti tibi de cōiunctione: erunt inimici-
 citie et cōtrarietates et ignorantie et denegationes: et nō reci-
 pit vnus eoz sociū suū et vniuersi planete faciunt similr.
 nā cōiunctio fit ex aspectibus notis ab oppōne. s. ex trino
 et quarto et sextili aspectu: et a coniunctione: et hoc fit in do-
 mib^o notis: et q̄cqd fuerit inter duo signa separaf a cōiun-
 ctione: hoc est cum intrauerit planeta 2^m signum: ante q̄
 iungatur ei planeta qui vadit ad euz nō iungit ei. Et scito
 q̄ coniunctio sit hoc mō: quisq; fuerit ex. vy. planetis. s. le-
 uis iungit ponderoso et ponderosus non iungit leui: qz le-
 uis insequitur pōderosum: et ponderosus non insequit le-
 uem. nam et coniunctio fit a gradu per gradū cum cōiun-
 gitur. s. leuis pōderoso a gradu per gradū: tunc iungitur ei
 cōmittitq;

cōmittitq; ei dispositionē suam: post hec separaf ab eo ⁊ non desinit aspiciere euz ex quo iungit ei donec separetur ab eo. Coniunctio vō est aspectus: q; q̄diu fuerit planeta iens ad planetā in lumine suo ⁊ nā sua. Erīt aspiciens eum donec p̄ouiciat sup eum lumen suū a gradu per gradum: tunc erit coniunctio vera: ⁊ cōmittit ei rem suaz: post hec separaf ab eo: ⁊ est finis aspectus illius hoc modo indicabit planeta q̄b nondum est. Cum fuerit iens ad cōiunctio nem: ⁊ euz separatus fuerit ab ea: indicabit q; transierit ⁊ q; iam factū est. indicabit. s. stella a stella a qua separaf q̄b p̄teritū est: ⁊ indicat a stella cui iungit quod futurū est.

¶ **Q**uestiones ascendētis: ⁊ p̄mo de aliqua re: vtrū p̄ficiat vel non: ⁊ de aliquo rumore vtrū sit aut non.

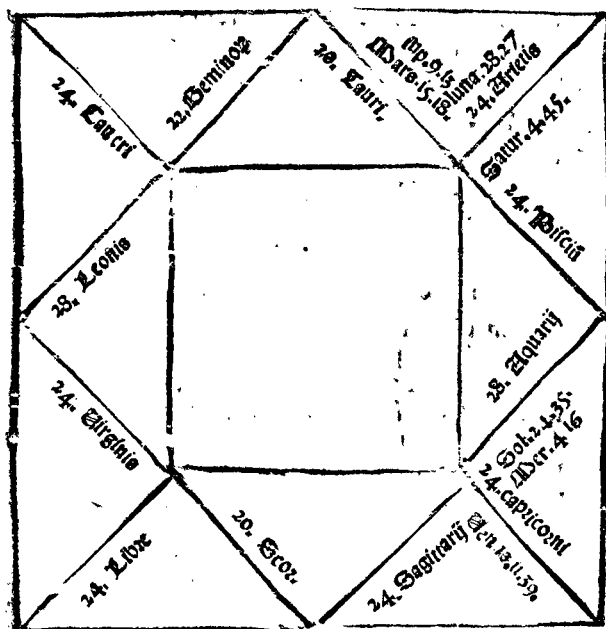
Lum ergo interrogatus fueris de aliq̄ re vtrū p̄ficiat an non: vel de al: quo rumore vtrū sit: an nō: accipies vmbzā statim: eadē. s. hora qua egredit̄ verbū de ore querentis rem: ⁊ sit vir qui q̄rit rez interrogans p̄ semetipsum vel scribat litteris pp̄te manus: q; si ignorauerit scribe re: mittat tibi talē qui sollicitus sit de re sua. Et non q̄ras cum ea aliā rem p̄ter eam: donec eam p̄cipias: ⁊ nō sit hoc nisi de re de qua sit magna sollicitudo: aut in re valde necessaria. Et nō cōgruit sapiētī aspiciere sibi met: sed opozet eum interrogare aliū. Lūq; patuerit tibi signū ascēns ⁊ gradus eius: ⁊ signū medij celi ⁊ gradus ei: ⁊ notaueris. 7. planetas dispositores iussu dei in gradibus suis: ⁊ in domibus in q̄bus sunt: ⁊ in minutis suis cū numero certissimo ⁊ puro a quo cadat nihil exiguū nec plurimū. Aspice tunc dñm ascēdētis ⁊ lunā: ⁊ quēcunq; eoz inueneris fortiorē opare per euz ⁊ particeps ei alter: hoc est incipias inspicere dñm ascēdētis: q; si aspexerit signū ascēdētis: erit β ex fortitudine testimonij eius: opare per eum: ⁊ particeps ei luna de quocunq; loco fuerit. Et si dñs ascēdētis nō aspexerit ascēns: aspiciēs vtrū iungatur planete qui de loco suo aspiciat signū ascēns: ⁊ reddat lumen suū ad ipsum ascēns: aut iungat planete cadēti ab ascēdente: ⁊ ipse planeta cadens iungat alij aspiciētī signū ascēns: qui eleuet eū ⁊ reddat lumen eius ad signū ascendens. Q; si dñs ascendētis iungit planete aspiciētī signū ascēdētis: aut idēz dñs ascēdētis iungit planete: ⁊ ipse planeta iungit alteri: q; reddat lumen suū ad signū ascēdētis releuet eū. Et si fuerit coniunctio a planeta in. 7. planetis: erit opus i eis idē: vnus. s. reddat ⁊ eleuat lumē illius ad altez: donec perueniat ad vltimū eoz. Si aut dñs ascēdētis pulsat lumen suū ad signū ascendens: opare per eū: ⁊ particeps ei luna. Et si dñs signi ascēdētis nō aspexerit ascēdētis: nec iunctus fuerit planete aspiciētī ascēdētis ⁊ reddētī lumē eius ad eū ⁊ pulsanti: q; pulsus est aspectus eius ad ascēdētis: ⁊ casus eius est q̄n nō aspiciat ascēdētis: nec reddat lumē planete aspiciētī ascēns. Q; si dñs ascēns nō aspexerit ascēdētis: erit tūc impeditus ⁊ malus. Tunc opare per lunā quē ad modū opares per dñm ascēdētis. Et scito q; fm quantitātē impedimētī q̄b ingressum est sup eum. i. sup dñm ascēdētis: intrabit sup rem tm: opare igit̄ per lunā: q; si aspexerit ascēdētis aut reddiderit lumen eius aliq; planetaz ad ascēns: opare per eaz ⁊ particeps ei dñs ascēdētis. Aspice lunā: que si aspexerit signū ascendens opare per eam: ⁊ particeps ei dñs ascēdētis: ea cōditiōne. s. si dñs ascēdētis nō aspexerit ascēdētis nec iunctus fuerit alicui planetaz qui reddat lumen suū ad ascēdētis: vide cui planetaz. 7. tunc iungit luna ⁊ opare per eaz ⁊ particeps ei dñs ascēdētis. Et si luna nō aspexerit ascēdētis nec iuncta fuerit alicui planete qui reddat lumē suū ad ascēdētis: aut fuerit luna aspiciens ascēdētis: ⁊ nō fuerit cōiuncta alicui planete: id est si fuerit vacua cursu: ⁊ dñs ascēdētis nō aspexerit ascēdētis:

⁊ ipse etiā fuerit vacuus cursu: tunc aspice quis eoz debet velocius egredi de signo in quo est: ⁊ qui sit minus in gradibus. i. qui habeat pauciores gradus ad exūdū: ⁊ hūc mutabis ad signūz^m a loco suo. Post hoc aspiciēs cui planetaz iungit p̄mū: ⁊ per hūc iudica. Et vnuerfi planete mutant: sed leuior planeta dignior est mutatione q; pōderofus: eo q; euacuatio cursus planetaz indicat negtiā. i. maliciā rei ⁊ tarditatē eius: ⁊ ois planeta cū euacuatiōne cursus sui idicat multitudinē tarditatis: paucitas quoq; gradū planete q̄s o; perambulare in signo in quo fuerit etiā multitudo tarditatis post interrogatiōnē indicat tarditatē vel velocitatē effectus rei: qui ergo velocius egredif de signo in quo est velocior erit in re: sed leuis ⁊ ponderosus euz fuerint cursu vacui indicant tarditatē rez ⁊ eaz negtiā. Lūz iueneris ergo dñm ascēdētis ⁊ lunā cursu vacuos nemini se iungētes p̄nuntiat tarditatez rei ⁊ eius plongationē: ⁊ q; debeat postponi fm q; videris: ⁊ vide cui iungit luna p̄ egressionis eius a signo in quo est: fm ipm iudica effectū rei iussu dei. Et particeps ei dñs ascēdētis fm fortitudinē illius: siue debilitatē in loco in quo fuerit. Particeps quoq; eis in ope planeta q; fuerit in ascēdētis: nec nō ⁊ planeta qui fuerit in domo rei que sit: q; si fuerit cōfors signo in quo est ⁊ fuerit receptus indicat bonitatē rei ⁊ ei⁹ dignitatē. Et si nō fuerit eidē signo in quo est concors: nec fuerit receptus indicat impedimētū eiufdez rei: ⁊ eius vilitatē. effectus aut rei ⁊ eius p̄hibitiō nō fit ex illo qui est in ascēdētis: sed fit ex parte dñi ascēdētis vel lune: ⁊ ex stellis q̄b iungunt ⁊ eoz coniunctione: ac receptione ⁊ redditu eoz receptionis. Et scito q; luna sit particeps dñi ascēdētis: q; q̄cūq; loco fuerit iussu dei. Lū ergo iueneris dñm ascēns impeditū opare per lunā sicuti oparis per dñm ascēdētis.

¶ **Q**uestio de morte vel vita interrogantis in anno interrogationis sue.

Quod si aspereris viro qui te interrogauerit de vita vtrū. v. moriatur in anno illo vel nō: aspiciēs ei sicut aspiciēs ifirmo. Aspice cui iungit dñs ascēdētis: q; si dñs ascēdētis iungit planete fortune ⁊ ipsa fortuna fuerit dispositrix ad quā accesse sit dispō: nec reddit eam ad altez: ⁊ nō fuerit ipsa fortuna dñi domus mortis: dic q; nō morietur in eodē anno iussu dei. Et si dñs ascēdētis fuerit coniunctus malo planete vltimo dom⁹ mortis qualiscūq; fuerit siue malus fuerit seu fortuna: ⁊ ipse dñs ascēdētis nō fuerit receptus: nec recipit euz planeta ipse malus vel dñs domus mortis malus fuerit seu fortuna. Aspice lunā si fuerit et mala morietur nutu dei in eodē anno: tunc aspice q̄n iungef dñs ascēdētis illi malo planete: vel dño domus mortis qui eum nō recipit gradu per gradū ⁊ pone illud dies. Q; si tūc nō fuerit erit q̄n cōmixtus ei fuerit per corpus suū ⁊ puenerit ad gradū eius: ⁊ cōiunctus ei fuerit p̄ corpus suū gradu p̄ gradū: tūc moriet. Si aut dñs ascēdētis iungit planete qui euz recipiat: tunc infirmus vel interrogator euadet mortē eodem anno iussu dei: ⁊ infirmus cōualescet ab infirmitate iussu dei. Et si dñs ascēdētis fuerit impeditus opare per lunā sicut p̄dixi tibi de dño ascēdētis: ⁊ iudica p̄ eaz sicut iudicasti p̄ dñm ascēdētis: q; eū p̄spicitas ⁊ sanitas ab infirmitate cōmittef. Aspice q̄n iungit dñs ascēdētis planete q; significauit ei⁹ sanitatē gradu p̄ gradū: ⁊ pone eos dies gradus. s. cōiunctionis: q; si tunc nō fuerit: erit q̄n iungef ei per corpus suū in signo in q̄ est: ⁊ iungef ei in aliq; loco vel in vno anguloz: si iaz remot⁹ fuerit ab eo: tunc euadet si deus voluerit. Si vō dñs ascēdētis iunctus fuerit dño domus mortis vel dñs domus mortis ei iunctus fuerit morietur nutu dei: ⁊ nō cōsideret luna in β. Et si dñs ascēdētis fuerit fortis ⁊ nō fuerit impeditus: ⁊ luna iuncta fuerit dño domus

Ipse est dominus rei tue: et ipse preest illi iussu dei: et fortuna planetarum et eorum malignitas aut impedimentum: receptio quoque eorum atque non receptio: indicabunt tibi lenitatem rei et eius ponderositatem: eius quoque effectum atque prohibitionem: sed finis rei erit ubi finitur coniunctio et commissio dispositionis: quia ipse planeta apud quem perficitur dispositio: est dominus rei et eius auctor. Similiter de universis rebus quae perveniunt dispositio ad planetam qui recipit: meliora res et perficitur iussu dei: et quando pervenerit etiam ad fortunam proficit in dispositione eiusdem. Quae perfecta fuerit eius dispositio et commiserit eam alteri: operabitur ipse dispositio per quantitatem nature eius: et esse illius nutu dei. Et iungebatur mercurius veneri post egressionem eius de ariete que recipiebat eum ex tauro: et ipsa venus et iungebatur iovi: et iuppiter recipiebat eam: et recipiebat ipse ab ea. Significavit et mercurius hoc quod significaverat luna. Alia interrogatio cuius leo erat ascendens 28. gradus: et medius celi taurus. 20. gradus: et saturnus in ariete. 4. gradus: et 45. minuta: et luna in ariete. 28. gradus: et 27. minuta: et iuppiter in tauro. 9. gradus: et 13. minuta: et mars in tauro. 15. gradus: et 18. minuta: et sol in aquario. 24. gradus: et 35. minuta: et mercurius in aquario. 2. gradus: et 16. minuta: directus et venus in capricornus. 11. gradus: et 39. minuta: sicut patet in hac figura.

Aspexi hanc interrogationem iussu dei: cuius ascendens erat leo: et erat sol in septimo signo: in domo. In nuptiarum cursu vacuus. In nemini iunctus. Aspexi etiam lunam quam inveni cursu vacuam nemini. In iuncta. Aspexi igitur quae eorum erat loco fortior eratque ambo aspicientes ascendens. Sed sol erat in angulo fortior ceteris. Aspexi quoque quis eorum esset plus gradibus in signis in quibus erant et quis eorum velocius egredere a signo suo et erat luna: operatusque sum per eas primum et si essent utriusque coniuncti: aut esset sol coniunctus alicui inciperet a sole qui erat in angulo: sed erat cursu vacuus. Aspexi autem lunam quam inveni plures gradus habere quam sol et ipsa erat velocius egressura a signo in quo erat. Lepi ergo iudicare per lunam: deinde per solem: post hoc aspexi cuius 7. planetarum iungebatur luna primo egressionis eius a signo in quo erat ad secundum signum. Iungebatur vero luna a secundo signo mercurio: commisitque luna dispositionem suam eidem mercurio. Iunctus est autem saturnus mercurio: commisit quoque mercurio saturno dispositionem suam: et receptus est ab eo per locum: quia erat dominus loci illius. Significavit igitur saturnus sanitatem eius iussu dei: eo quod recepit

saturnus mercurium de domo sua: post hoc aspexi cui iungebat sol primum quem egredere ad secundum signum iungebaturque sol iovi qui est dominus domus mortis: sed recipiebat eum a domo sua. Significavit quoque sol sanitatem atque prosperitatem iussu dei propter receptionem iouis qui eum recipiebat: et si non recepisset eum iuppiter esset hoc testimonium mortis: eo quod iuppiter esset dominus domus mortis. Et quae iungit domino domus mortis dominus domus vite: et commiserit sibi dispositionem suam significabit mortem nutu dei: nisi sit aliud quod dominus voluerit. Sive enim fortuna: fuerit dominus domus mortis seu infortuna: mortem significat: quia est prius domino vite nisi sit iter eos receptio que pulsatur mortem: ut dominus domus mortis. si recipiat dominum domus vite: aut recipiat delatorem dispositionis sibi a domino domus vite: quia tunc est receptio fortis. Et si dominus domus vite recepit dominum domus mortis: habet receptio debilis: verum non destruit eum dominus domus mortis ex toto iussu dei. Post hoc aspice si iueneris dominum domus vite: et lunam significantes ambos sanitatem: icipere per eum qui velocius pervenerit ad planetam qui significaverit ei sanitatem: et fuerit fortior in loco suo: et princeps et alter. Quod si iueneris aliquem eorum significantem vitam: et alterum mortem: significatio domini vite erit fortior et dignior: quia non patietur vite detrimentum nisi per detrimentum utriusque: et dominus vite dominabitur huic rei ut puret plus quam luna. Sed sunt participes semper in omni re: nec proprie aliquis eorum habet aliquam rem absque sortio suo. Et tunc cum profecerit aliquis eorum et alter detrimentum passus fuerit intrabit super eum qui profecerit: et super rem ex necessitate secundum quantitatem detrimenti sortio sui. Et scito quod cum aspexeris in morte et infirmitate quod pro omnibus planetis deterris inimicis domino vite dominus mortis et dominus domus infirmitatis: nisi sit vnus idem dominus. si domus vite: et dominus domus mortis: tunc non impediet semetipsum: quia quis est sit malus: sed impediant ei ceteri mali planetae. Et scito quod omnia planetae ex 7. quae cum iueneris dominum domus vite non impediet semetipsum: si. i. quis fuerit malus: sed impediet eum ceteri mali. Et scito quod qualicumque planeta ex 7. iueneris dominum domus vite: non impediet semetipsum in hoc quod est malus. Et qualicumque planeta iueneris dominum domus mortis: est inimicus domini domus vite: qui si sit fortuna: destruit tamen vitam si fuerit ipse dispositio: nisi recipiat aut sit receptus: tunc aufert hoc iussu dei. Item dominus vite non impediet semetipsum si fuerit fortuna aut malus. Et si esset dominus domus vite saturnus vel mars: et dominus domus mortis non pacificabitur cum domino vite altero: nisi per receptionem quia mors inimica est vite nisi sit dominus eorum vnus: tunc aspiciet cui committit dispositionem suam dominus. si domus mortis et dominus domus vite vel quae iungit ei committens sibi dispositionem suam: et iudica secundum hoc: si commiserit. si dominus domus mortis: et dominus domus vite dispositionem suam malo planetae eum non recipiant: significabit mortem eius si deus voluerit. Et si commiserit dispositionem suam malo planetae: et ipse malus recepit eum liberabit iussu dei. Et si commiserint dominus vite et dominus domus mortis dispositionem fortune liberabit infirmus a morte iussu dei: et non impediet eum fortuna si receperit aut non receperit eum. Post hoc aspexi in diminutione infirmitatis et in augmentatioe eius: aspexi. si dominum domus infirmitatis a domo infirmitatis huius infirmi et erat saturnus qui non iungitur: nulli enim planetarum iungitur saturnus: nec ab aliquo eorum separatur eo quod sit poterosior omnibus. Aspexi ergo quis planetarum 7. iungeretur ei: vel quis eorum separaretur ab eo a saturno. si qui erat in infirmitate dignior: inueniaturque venerem separata a saturno qui erat dominus domus infirmitatis 7. diebus a domo infirmitatis qui erat venus in domo infirmitatis: significavit igitur venus diminutionem infirmitatis eo quod separaret a saturno qui erat dominus domus infirmitatis per 7. gradus: et iungebatur marti qui eam recipit: et ipsa recipit eum: recepit eam. si ab exaltatione sua: et ipsa recepit eum a domo sua:

significauerunt ergo ambo lenitate doloris et aduentum salutis iussu dei. Hoc modo aspice in dolore et in morte.

Questiones secunde domus. Et primo de substantia inuenienda vel non et qualis sit.

Quod si uolueris scire de substantia quibus sit: et interrogauerit te aliquis utrum inueniat subas an non: fueritque interrogatio absoluta cuius locus scilicet ignozetur: et que ab aliquo non sit petenda. Aspice ei ab ascendente et luna: et a domo substantie que est secunda ab ascendente. Lum ergo statueris ascendens et eius gradu. Aspice dominus domus vite que si inuenieris aspicientem signum ascendens vel reddiderit lumen suum aliis planetarum ad ascendens operare per eum. Si vero ita non fuerit: et fuerit luna sicut predicti tibi de domino ascendens: operare per eam. Et si utriusque non aspexerint ascendens: nec iuncti fuerint planete qui reddat eorum lumen ad ascendens: notabis illum qui plus gradibus fuerit in signo in quo est: et qui uelocius debeat egredi ad secundum signum: deinde operare per eum. Quod si fortior eorum iunctus fuerit domino domus substantie: qui est dominus secunde domus: inueniet substantiam et adipiscetur eam: siue receptus fuerit a domino domus substantie: siue non fuerit receptus: fortuna fuerit aut infortuna: quod coniunctio domini ascendentis aut lune cum domino rei: ipsa est adeptio per semetipsam: et nihil uetat eius effectum si deus uoluerit: nisi dominus domus substantie committat disponere suas alteri planete: tunc aspiciet si fuerit malus et receperit dominum domus substantie: perficiet res. Et si fuerit fortuna perficiet etiam et inueniet substantiam: receperit eum aut non receperit. Si fuerit ipse dispositio in loco forti aut in angulis. nam receptio efficit res: et nullo modo poterit fieri quod fiat: siue plorata fuerit eadem res: seu abbreviata: id est siue longum fuerit tempus an breue: sed anguli festinant rem et confortant: et domus secunde vitales sunt: domus aut cadentes que non aspiciunt ascendens tardant rem: et postponunt eam: atque tardare faciunt: sed receptio non potest annullari: etiam si tardauerit iussu dei. Quod si dominus ascendentis aut luna: aliis scilicet eorum iunctus fuerit domino domus substantie aut fortune in domo sube: aut malo planete qui habuerit partem. id est dignitate in domo sube: quibus non recipiat dominum ascendentis: aut planete malo in domo sube qui non habeat in eadem domo partem: id est dignitate: et ipse receperit dominum ascendentis: erit res. Et si dominus secunde domus que est domus substantie: vel planeta qui in eadem sit domo fuerit iunctus domino ascendentis: sit res absque aliqua grauitate: et perficiet nutu dei. Coniunctio domini ascendentis cum planetis significat petitionem rei a domino interrogationis antequam detur: et coniunctio domini domus substantie cum domino domus vite: significat quod ueniet res absque petitione: et plus erit ex ea parte quam sperat. Quod si dominus ascendentis et luna non iunguntur domino secunde domus: nec alicui planete qui sit in eius vice: hoc est qui sit descendens in eadem domo. Aspice tunc cui iungitur dominus ascendentis vel luna: qui si fuerint ambo vel aliis eorum iuncti fortune: et ipse planeta dispositione alteri non commiserit: et fuerit in angulo: vel in loco forti perficiet res et inueniet substantiam: receperit eum ipsa fortuna: aut non receperit. Et si dominus ascendentis vel luna iuncti fuerint malo si eum receperit perficiet res: et si non receperit eum destruet. Si fuerit ipse malus dispositio eius atque auctor: quod malus planeta detrimentum facit rebus si non receperit: et fortune utiliores reddet eas iussu dei etiam si non receperint: nam si recipiunt maius erit bonus: et si non recipiunt operantur bonum et non impediunt iussu dei. Quod si fortuna commiserit dispositionem suam malo qui eum non recipit detrimentum partem res eius cum peruenerit dispositio ad malum: sed si receperit eum perficietur res.

Questio de pecunia accommodata ut restituatur vel ut detur tibi de sua.

Si autem petieris ab aliquo substantiam quam accommodasti vel quesieris ut det tibi de propria substantia: vel qualicumque modo postulaueris eam dominus ascendentis et luna erit quesitor: et a quo queritur erit dominus septimi: et domus substantie querentis erit secunda domus ab ascendente. Domus quoque substantie illius a quo queritur erit secunda et .7. octaua ab ascendente: que est domus mortis. Et si dominus ascendentis vel luna iunctus fuerit domino domus mortis: qui est dominus domus substantie illius a quo petitur aut planete qui fuerit in eadem domo sicut predicti tibi in capitulo precedenti: acquirat rem suam quam petierit. Et si nulla causa coniunctionis fuerit inter eum et dominum domus substantie predicti debitoris. id est inter dominum ascendentis: et dominum domus mortis: nec iunctus fuerit alicui planete qui sit in eadem domo: sicut predicti in superiori capitulo: nec dominus domus mortis qui est dominus domus substantie quesite iunctus fuerit domino ascendentis vel alicui planete qui fuerit in ascendente sibi conuenienti: siue malus fuerit seu fortuna et conuenientia eius est receptio: et ut sit ei aliqua dignitas in ascendente: tunc aspice cui iungatur dominus ascendentis: aut luna quod si aliquis eorum uel ambo iuncti fuerint malo planete qui eos recipiat: aut fortune que sit in loco forti perficietur res et inueniet eam iussu dei.

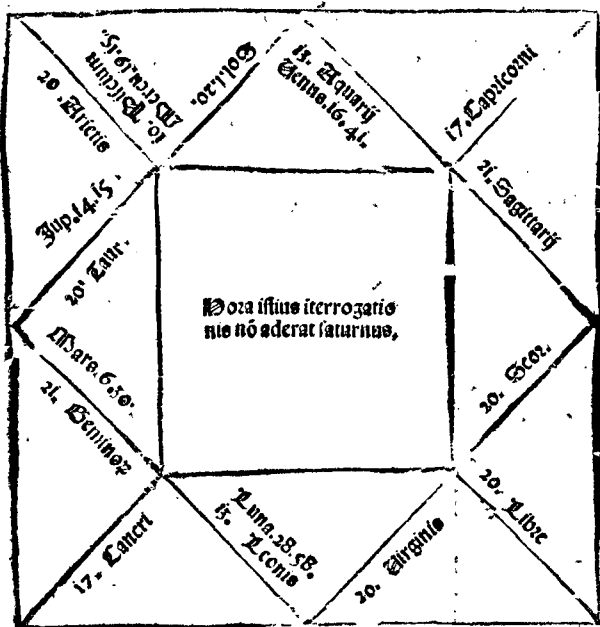
Questio utrum habeat substantiam regis: an non.

Et si interrogator interrogauerit te de substantia que sit in domo substantie regis. utrum habeat eam: an non. Aspice ei secundum quod aspexerit ad domum sube eius. id est interrogantis predicti: et ad domum sube predicti quesiti. id est ab .11. iudica secundum illud nutu dei.

Questio de re rei habende. quod si habebitur res illa.

Quod si te interrogauerit quoniam erit hoc aspice plane tam cui iungitur dominus ascendentis vel luna vel planetam qui iungitur domino ascendentis: aut fortunam que fuerit prioris receptionis a domino ascendentis vel luna siue malum qui receperit dominum ascendentis vel lunam in domo rei significat ipsum. id est qui significauerit effectum rei. Tunc si fuerit effectus rei per coniunctionem ex aspectibus notis: et non per corpus. Aspice quoniam proyiciet dominus ascendentis aut luna lumen suum super significatores gradu per gradum: et factus fuerint: tot pone dies. Quod si tunc non fuerit: erit quoniam puenit dominus ascendentis: aut luna ad ipsum significatores et iunctus ei fuerit per corpus suus in signo in quo fuerit gradu per gradum: aut quoniam puenit significatores ad dominum ascendentis: si fuerit coniunctio inter eos in uno signo: et fuerit dominus ascendentis ponderosior: tunc erit res iussu dei. Et erit hoc in loco forti: in angulis aut in loco in quo dominus rei gaudet. Quod si eadem hora non fuerit: erit quando peruenerit auctor rei ad solem: et fuerit orientalis. id est cum ceperit orienti post egressionem suam de sub radys solis. tunc enim renouabit ipse et renouabit rem suam: si deus uoluerit. Et si fuerit sub radys solis: erit quando egredietur de sub radys. Aspice dies quando erit hoc per gradus qui fuerint inter utrosque si fuerint stelle leuiiores luna. id est et mercurio: et uenus ac sol: pone eis dies secundum quod fuerit inter eos ex gradibus: donec proyiciat lumen suum unum super alterum gradu per gradum que est coniunctio uerit: tunc aspiciet gradus in quo fuerit auctor rei quando iunctus fuerit ei querens rem gradu per gradum. Cumque puenit ad eum gradum dominus ascendentis aut luna perficiet res iussu dei. Cuius rei exemplar est. si aliquis uir promitteret alii viro causam in aliquo loco: post hoc diceret: ponam eam tibi hic: et poneret eam: postea perficeret: dimitteretque eam in eodem loco donec ueniret dominus eius: et inueniret eam atque acciperet. Si aut

nō fuerit in loco nominato: querat donec pueniat ad eū. i. ad ipm promittētes: et cū puenit ad eū. si iuenerit eum in loco fortitudinis sue: perficiet rem suaz iussu dei. Similiter cū dño ascēdētis facies si iungit ei dñs rei. Et ponas tibi similitudinē per quā facies: et p quā dirigeris: si deus voluerit. **I**nterrogatio de reb⁹ cuiusdam mortui de relictis de qbus interrogauit quidā eius ppinquus: vtrus haberet ex eis aliqd an nō. Lūius stelle erāt hoc modo. Erat ascēdens taurus. 28. gra. et medium celi aquarius. 13. gradus. et venus in aquario. 16. gra. et 41. minu. Et luna in leone. 28. gra. et 48. minu. et mercuri⁹ in pisce. 19. gradus et 15. minuta: et sol in ariete. 1. gra. et 20. minu. et iuppiter in tauro 14. gra. et 15. minu. et mars in geminis. 6. gra. et 30. minu. sicut patet in hac figura.

Aspecti hāc interrogationē iussu dei: et erāt stelle sicut prēdixi tibi. Erat. s. dñs ascēdētis venus: et erat vacua cursu nemini iuncta: sed erat sepata a ioue qui erat dñs domus sube mortui q̄ est octaua domus ab ascēdēte: eratqz iuppiter in tauro in domo sua: et ipsa erat sepata ab eo ex receptione: et sepatio a receptiōe est qdā feditas et res horribilis. Post hoc aspecti lunā in eadē hora q̄ vacua cursu erat: sepata ē a venere. aspecti ergo loca eaz⁹ et inueni vtrasqz in angulis aspiciētes ascēdens: aspecti aut eū qui erat plus gradib⁹ in signo suo: et qui debebat velocius egredi ab eo. Erantqz ambo in angulis: sed luna debebat velocius egredi: et ipsi erāt plus gradib⁹ in signo suo quā mutauit ad 2^m signū in loco suo iunctaqz est pmo marti: et mars ē malus et nō recipit eā: nec recept⁹ ē mars ab ea: nec fuit mars dñs domus sube mortui q̄ est locus cause querētis: significauit ergo p̄hibitionē cause. Post hoc mutauit et venerē ad 2^m signū: significauit quoqz ven⁹ id qd et luna significauerat: qz iuncta est pmo marti. q̄ si eēt mars dñs domus substantie mortui: aut recepisset venerē aut lunā: et eēt stella fortuna: essetqz in angulo aut in loco fortitudinis sue: diceret qz res pficeret et acquireret de suba mortui eiusdem. Et si in domo sube mortui eēt aliqua fortuna et venus iungeretur ei eēt res aut malus: et haberet in eodē loco aliquā dignitatem recipereqz venerē: aut nō reciperet si iungeret ei venus eēt: aut eēt planeta malus in eodē loco recipiēs venerē aut lunā nullā dñs in eodē loco dignitatē eēt res si iun-

geret ei venus: qz receptio nō peribit quocūqz mō fuerit iussu dei cū p̄ fuerit rei planeta q̄ recipit et fuerit ei⁹ dispositoz: et peruenerit ad eū dispō: nō cōmiseritqz eā alteri: erit res: qd si eā cōmiserit alteri post receptionē suā significabit receptio effectū rei: et cōmissio dispōnis sue alteri significat finē rei et ad qd deueniet vltima eius: qz p̄fectio. i. effectus rei: cognoscit fortassis a planeta cui p̄mo iungit dñs ascēdētis a luna: aut ex sc̄do qui recipit cōmissum: aut ex vltimo quocūqz. v3. fuerit receptio: ibi erit finis: aut ex domino rei q̄ site: aut de fortuna q̄ fuerit in bono loco abfqz receptione: significauerūt itaqz planete qd significauerūt in locis suis: et fuit desperatio ab eo q̄ perierat dñs huius interrogationis. Et hora in qua iam intellexit qz nō fieret. qm̄ egressa est venus ab aquario ad signū sc̄dm: a loco suo qd est signū piscis: et qm̄ iuncta est luna veneri p̄ corpus suuz: post hec sepata est a venere et iuncta est marti ex pisce gradu p̄ gradu in eadē hora fuit illi desperatio de eo qd petierat: qz luna est significatrix rez: et ipsa est iuncta marti anteqz venus hora interrogationis nouit: qz luna q̄ erat apud martem anteqz iungeret ei venus. Lūqz puenisset rumor ad venerē indicauit luna rumores veneri. post hec iuncta est luna marti per corpus: et ex hoc venit detrimētum rei et dissipata est res tunc atqz soluta. Et scito qz angeli cōfortant res: et festinant atqz firmant res tam bonas q̄ malas: quicquid ergo boni fuerit: figit dño suo et durabit: et quicquid mali fuerit durabit similiter patienti illud.

Questiones decime domus. Et primo de regno si habebit ipsum interrogans: vel non et quando.

Quod si aspexeris de regno interrogaueritqz te vir vtrū perit an non. Et fuerit ei⁹ interrogatio absoluta. i. nō dixerit tibi vtrū pero in hoc anno: an in mense hoc seu i hac hebdomoda: aspice si videris qz nō preerit. Scito qm̄ erit despatio de hoc: et qd phibet eū p̄esse: et si videris qz nō perit et interrogauerit te absolute. i. nō nominauerit diē neqz annū: neqz mēses et notus siue hebdomoda aspice ei: si videris qz perit dixeritqz tibi qm̄ v2 tibi hoc posse fieri: cōstitues ei tēpus put videris in interrogatione sua. i. p̄dices ei qm̄ erit hoc in vita sua: in pte. s. eiusdē vite: et vniuersē interrogationes hoc mō erūt in oibus reb⁹. qz si te interrogauerit de anno vel mēse: aut ifra b̄ aut plus et videris qz nō fiet notū fac sibi qz nō sit i eodē tēpore de q̄ interrogauit. Et si te interrogauerit qm̄ erit desperatio ab hac re notū fac illi qm̄ erit ab hora qua te interrogauit. Et si videris qz res fiet indica ei qm̄ erit ex tpe de quo interrogauit in initio. s. vel in medio: aut in fine eius: aut i quacūqz hora fuerit ex eo. Lūius rei sciam sic accipies: cōstitues. s. ascēdēs ac mediū celi et eoz gradus per ascēdētes ciuitatis tue in qua tūc fueris: et p horas equales: et cuz vniuersis que necessaria fuerint ei de quo interrogat: apta ei igitur ascēdēs p horas equales: post hec aspice dñm ascēdētis et lunā qui sunt interrogātis semp̄ q̄ quis fuerit de vniuersis hoib⁹ et vniuersis interrogationib⁹ siue vir fuerit interrogator: siue mulier puus fuerit an magn⁹. Post b̄ aspice quis eoz sit fortior dñs ascēdētis: aut luna: et vide vtrū fortior eoz iungat dño medy celi aut recipiat dñm medy celi q̄ est domus regis: et si dñs domus regis nō cōmittēs desperationē suā alteri: tūc adipiscet querēs rez suam. i. iueniet regnū qd q̄ sicut: siue recepit dñs medy celi dñm ascēdētis: an nō: fortuna fuerit an malus: tūc querēs rez et regnuz adeptus est re suā nutu dei. Si aut dñs medy celi recepit dñm ascēdētis aut lunā: tūc bonū est qz meli⁹ erit et forti⁹ et magis cōmouebit res ad b̄ vt fiat et stabilius erit ac durabilius. Si vō dñs medy celi fuerit q̄ iungit. i. si ipse perit cōiunctionē dñi ascēdētis: tūc acquireret interrogans rei

Abessaballach

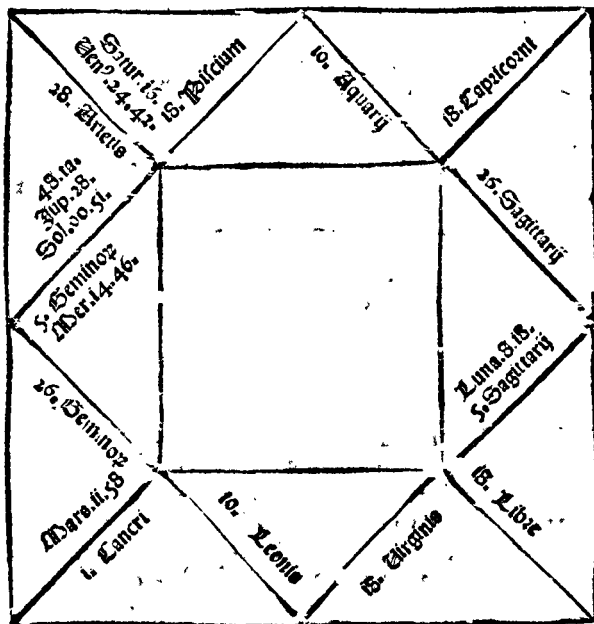
gnū absqz petitiōe. vltro. n. veniet ei sedēti in domo sua: z absqz labore. Nā si dñs ascēdētis iungat dño medy celi nō pōt fieri qñ ipse perat eū: aut aliquis pro eo qz ꝑiunctio dñi ascēdētis ipa est acq̄sitiō: z receptio est dilectio: z si cōiunctio fuerit ab oppōne vel a q̄rto aspectu: erit in re aliq̄ duritia z dilatio vel labor. Si vō fuerit ꝑiunctio ex trino vel sextili aspectu: erit res absqz labore z absqz duritia. Similr fit in ꝑiunctioe p̄ corpus. Qd si dñs ascēdētis aut luna nō fuerit iunctus dño medy celi: neqz dñs medy celi iunctꝝ fuerit ei: nec fuerit iter eos aliqz planetaz cōmittēs dispōnē donec p̄ducatur eā ad eos. Aspice tūc dñm ascēdētis aut lunā. si fortior eoz iungit̄ alteri q̄ nō sit dñs regni. idest dñs medy celi: z fuerit ipse planeta fortuna: aut fuerit in angulo aut in loco forti p̄ficiet̄ res iussu dei: recepit eū: an n̄ recepit. Et si fuerit malus z recepit eū p̄ficiet̄ res si de^o voluerit. si vō fuerit malus z nō fuerit dñs medy celi: nec receperit dñm ascēdētis: z ipse malus nō cōmiserit dispōnē suā alteri malo q̄ recipit dñm ascēdētis: z ipse malus nō dederit dispōnē suā alteri planete: tūc res nō p̄ficietur: qz malus ille destruit eā nutu dei: z si ipse malus cōmiserit dispōnē suā alteri malo q̄ recipit dñm ascēdētis p̄ficiet̄ res iussu dei. Et si cōmiserit dispōnē fortie q̄ fuerit in loco forti p̄ficiet̄ res iussu dei. Post h̄ aspice ipm plane tam q̄ fuerit in signo medy celi z in signo ascēdētis si fuerit in signo medy celi planeta malus: z nullā hūerit i eo dignitatē z recepit dñm ascēdētis aut lunā p̄ficiet̄ res. z si nō recepit eū: nō p̄ficiet̄. Et si fuerit exaltatio eiusdē mali in signo medy celi z fuerit i exaltatiōe sua: p̄ficiet̄ res iussu dei recepit dñm ascēdētis z lunā: an nō recepit si de^o voluerit. Et si fuerit in signo medy celi fortuna: z iuncta fuerit ei luna aut dñs ascēdētis: p̄ficiet̄ res iussu dei: recepit euz ipsa fortuna: an nō recepit: hūerit ipsa fortuna in signo medy celi dignitatē an nō. Aspice quoqz ꝑiunctiōe dñi medy celi cū planetis q̄ fuerit in ascēdēte quēadmodū aspexisti in re dñi ascēdētis z ei^o ꝑiunctiōe i stellis q̄ fuerint i signo medy celi. Et scito qz planete q̄ p̄sunt rei i angulis. 4. dispōnunt rez z festinat̄ z excitant: atqz p̄ficiunt res questas.

Questio de bono aut malo in quo fuerit vel postea futurum expectatur.

Quod si te interrogauerit de bono aut malo i quo fuerit vel postea futurum expectauerit: z iueneris planetas q̄ p̄sunt rei in angulis: erit illud bonum seu malū durabile. Et aspice cōiunctiōe planetaruz qui fuerint in angulis: z eorum receptiōe: z auxiliare per hoc super rem tuam si deus voluerit.

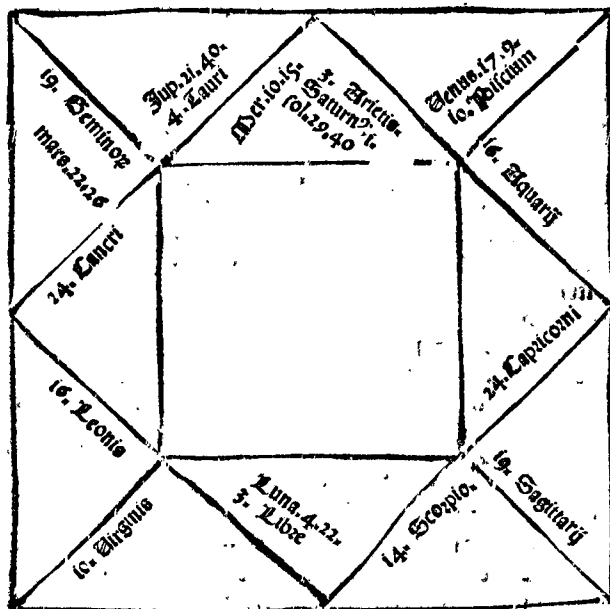
Questio qñ quis regnū hēbit aut erit desperat^o de eo. Et si te interrogauerit ingens qñ erit b̄ regnuz. Aspice dñm ascēdētis z lunā quis eoz fortior fuerit in signatione effect^o rei: operare p̄ eū. Aspice. i. fortiorē eoz. i. eū qui fuerit iter dñm ascēdētis z lunā fortior: z vide quot gradus sint inter fortiorē eoz z planetaz q̄ p̄ficiet̄ rem ei^o quousqz iungat̄ ei gradu p̄ gradu. z pone eos dies: qz si tūc nō fuerit: erit qñ peruenerit ad eū dñs ascēdētis: aut luna z iunctꝝ fuerit ei p̄ corpus suuz in vno gradu: aut puenert̄ dñs ascēdētis: aut luna ad gradū in quo erat dñs medy celi: z fuerit loco fortis. i. receptus in angulis: aut in loco oprimo in domib^o medys. i. in sequētib^o anguloruz: z fuerit illi in eodē aliqua dignitas: tūc erit. Deinde scito qz fortitudo loci. i. loca fortia in qb^o delectat̄ animus p̄ficiētis rem z p̄parātis eā: indicabit tibi qñ erit res de qua iterogaueris iussu dei: hoc est vt aspicias cui iungit̄ dñs ascēdētis aut luna gradu p̄ gradu. z scias in quo gradu sit auctor rei. Qd si qñqz piecerit sup eū radios suos gradu per gradū z nō fuerit: erit qñ puenert̄ ad gradum in quo erat p̄dictus auctor. Si auctor fuerit in loco forti z hūerit i eo

aliquē modū fortitudinis quo gaudet: qz si tūc ē nō fuerit qñ puenert̄ ad eū dñs ascēdētis aut aspexerit eū: z fuerit auctor ipse in loco forti: tūc erit res iussu dei. Si vō nō fuerit hoc de quo iterogaueris z videris qz nō fiet: aspice tūc planetā q̄ significauit ipedimētū rei z desperationē illius: aspice itaqz in eo: sicut aspexisti in illo q̄ eū p̄fecit: z qñ erit. si videris qd fiet: tūc erit desperatio eiusdē iussu dei. Et si dñs ascēdētis aut luna iuncti fuerint auctori per corpus suuz in signo vno z fuerit auctor in angulis: aspice quot gradus sint inter eos: z pone eos dies si fuerint stelle leues: z si fuerint pōderosi pone iuxta numez graduū mēses: z p̄m eundē numerū erit si de^o voluerit. Et scito qz stelle leues sint luna: mercurius: venus: atqz sol. ponderosi vō saturnus: iuppiter z mars. Et nūc cōstituā exēpluz tibi qd debes scire. Quidā vir iterogauit virū perficeret̄ sibi regnū qd petierat: an nō. Qd ēt sibi p̄missum fuerat z nominatū cui^o fuerat ascēdēs signū geminoz. 5. gradu. z mediū celi aquarius. 10. gra. Et mercurius in geminis. 14. gradu: z. 4. 6. minuto retrogradus. z luna i sagittario. 8. gra. z. 1. 8. minu. z sol in geminis. 51. minu. z iuppiter i tauro. 28. gra. z. 4. 3. minu. Et saturnus in ariete. 16. gra. z venus in ariete 24. gra. z. 4. 2. minuto. z mars in cancro. 11. gra. z. 7. 8. minuto. sicut patet in hac figura.

Q Aspexi hāc iterogationem nutu dei. Et erat mercurius dñs ascēdētis retrogradus: reuertebat̄ enim ad solem z iungebat̄ ei. z sol petebat ꝑiunctiōe saturni a sextili aspectu z mars ibat ad saturnū vt iungere^t ei a q̄rto aspectu: z oēs erāt in aspectu ideoqz habebāt testimonia vicit autēz mars. i. venit ad saturnū prius z iunctus est ei gradu p̄ gradum q̄ vera est ꝑiunctio. absceditqz ꝑiunctiōe solis a saturno: z destruxit rez: destruxitqz eā mars: qz separauit solem z saturnū: z sol erat cui dñs ascēdētis z luna cōmittēbāt dispōnē: z ipse erat mediū iter dñm medy celi q̄ est dñs rei quā petebat: z dñm ascēdētis: z si nō abscederet mars cōiunctiōe iter solez z saturnū z iungere^t sol saturno anteqz iungere^t ei mars p̄ficere^t eā iussu dei: sed mars fuit in loco quo iungebat saturno z sol iunctus est ei: z destruxit mars rem qñ separauit inter solē z saturnū z abscedit eoz cōiunctiōe: iunctus est ergo mars saturno z sol nulli iunctꝝ est qz lumē martis separauit iter ipm z saturnuz q̄ est dñs cause iterogātis. Uolui quoqz scire qñ esset

illi despatio. i. qñ pateret ei qd nõ fieret qd postulauit: r b fuit qñ iunctus est mars saturno: r piecit lumen suuz sup ipsuz saturnũ a gradu p gradũ: in eadẽ die fuit desperatio de cã illa. Et scito qd luna cũ fuerit in signo medij celi iuncta dño ascēdētis pficiet et cã iussu dei: qz est in loco cause r est significator rez r est fortia: pficiet cã iussu dei receperit an nõ: et si eēt dñs ascēdētis saturnũ vel mars. Et scito qd effectus rez fortassis fuerit in initio punctionis: aut in medio ei⁹ aut in fine quocũqz. s. fuerit p cordia atqz receptio. Et pfectio rei eē ex alimbutar: seu auctoze ad quẽ pueniūt nouissima dispõnis atqz cõiunctio. Et fuerit alimbutar: seu ipse auctor recipiēs semp eũ q sibi cõmittit dispõnẽ: r fuerit cõcoors cause: tũc pficiet cã r nõ patiet detrimētũ: siue plõgata fuerit: vel celeriter iussu dei acciderit. Quidã vir iterrogauit vtrũ acgreret in eodẽ anno regnũ an nõ: fuitqz ascēdēs cãcer. 24. gradus: r mediũ celi. aries 3. gradus. r fuit luna in libra. 4. gradus: r. 22. minu. r saturnus i ariete. 11. gradus: r sol in ariete. 29. gradus: r. 40. minu. r venus in pisce. 17. gradus: r. 9. minu. r iuppiter in tauro. 21. gra. r. 40. mi. r mercuri⁹ in tauro. 10. gra. r. 15. minu. r mars i geminis. 22. r. 26. mi. sicut pz in hac figura.

CAsperi ergo in hac iterrogatione nutu dei dñm ascēdētis: r erat luna quã inueni iunctã saturno a libra ab exaltatione. s. sua. Receptiqz saturnus lunã ab exaltatione sua: r significauit effectũ rei iussu dei: qz saturn⁹ recepit lunaz q erat dña ascēdētis: r saturnus erat in domo regia q est locus rei: fuitqz pncipatus ei⁹ a receptiõne saturni: qz recipiebat lunã: s. nõ erit hoc donec petat a dño iterrogationis: eritqz ibi aliq duritia vel labor: qz recipit saturn⁹ lunã ab oppõne r p̄tate: r anxiatib̄ aiuz petētis rẽ pp locũ suũ: eo qd saturnus q recipit lunã sit in descēssione sua r i puteo r in vilitate sua: r saturn⁹ angustiat in loco suo: p̄pterea vidimus qd vir iste angustiatib̄ in ope suo: r odio hēbit euz pp odiũ saturni qd bz erga locũ suũ: qz saturnus est q trībuit ei regnũ iussu dei: r eē suũ r ei⁹ nã est sicut nã saturni r eē saturni: r dñs iterrogationis inueniet apud eũ q eũ p̄stituit locũ receptionis r bonoz ac dilectione: qz saturn⁹ est dñs septimi ab ascēdētis: r ipse recepit dñm ascēdētis: r dñs ascēdētis est iterrogãtis. dñs v̄o septimi est illi⁹ q ordinauit iterrogãtes: qz g iunctus est ei r receptus ab eo: diximus qd erit iter eos dilectio: ac receptio euz bono loco erit

apud eũ si de⁹ voluerit. Et cũ volueris scire qñ erit regnũ istius viri: aspice quot gradus sint iter lunaz r saturnũ: do: nec iungat ei p lumẽ suũ gradu per gradũ: et atqz iter eos 6. gradus diximus qd qñ eēt. 6. dies: qd si tũc nõ fuerit erit qñ puenerit luna ad ipm gradũ in quo erat saturn⁹ qñ recepit lunã gradu per gradũ p lumẽ suũ. Et si tũc nõ fuerit erit qñ puenerit venus ad gradũ ascēdētis: qz venus est dña domus lune: qd signũ est libze in quo erat luna r luna erit cadētes aut p̄ficerit opus suũ: ac dispõnẽ suã r adhuc res quã puidisti nõ fuerit: debes operari per dñm signi in quo fuerit dñs ascēdētis. Sicut igitur pncipatus istius viri ad. 90. dies ex die qua facta fuit iterrogatio. hoc est qñ p̄mum puenit venus in gradũ ascēdētẽ ex signo ascēdēte: venit eniz in locũ fortẽ r cõfortauit rem r facta est tũc iussu dei: r stelle tũc opant nutu dei bonũ r malũ: qñ fuerint in loco forti in locis altiorib⁹ r fixis: qz bec sunt que figunt r p̄firmat res tam bonas q̄ malas nutu dei: mouet quoqz eas tpe effectus sui. Pone g cor tuũ ad sciendũ casuz p̄taz ab angulis: r eoz erectionẽ vel eoz altitudinẽ in ipsis angulis: ad motionẽ rez: ac recessionẽ eaz: siue stabilitatẽ illarũ atqz p̄firmationẽ. Et si nõ fuisset pncipatus hui⁹ viri: qñ puenit venus ad gradũ ascēdētẽ in orietate: dicerẽ qd eēt qñ veniret venus ad gradũ q̄rti signi: aut ad gradũ. 7. aut ad gradũ in quo erat saturnus hora iterrogationis: aut qñ cõsequerẽ sol saturnũ: r fieret oriẽtalis: r exiret de sub radus solis: r renouaret: renouaretqz rem suaz cui p̄erat. Et puentio veneris ad graduz in quo erat luna est res fortis. Exiit aut iste vir ad opus suũ cui p̄fuit qñ puenit venus ad gradũ signi ascēdētis: r scito qd iõ accidit tarditas hui⁹ rei: qz luna erat in q̄rto angulo r iungebat saturno a quo nouisti effectuz rei: r saturnus erat in angulo 10° in loco. s. rei: r in loco regni. r si eēt cũ saturno in signo 10° eēt adhuc velocius r in signo ascēdēte eēt veloci⁹ p̄re ceteris locis. Et scito qd tardare facit res atqz accelerare eas fortitudo dñi ascēdētis: r fortitudo lune aut debilitas eozuz si fuerint debiles. Si eniz fuerint in angulis r planete gbus iungunt: similr fuerint in angulis festinabit res iussu dei: r si fuerit vnus eoz cadens r alter in loco forti. i. planeta q iungit: vel ille cui iungit similr ipeditet hãc rem: r faciet eaz tardare fm quãtitatẽ eius casuz r fm ipeditetũ qd igrediẽ sup eũ in loco quo est. Et scito qd planete cadētes ab angulis faciunt tardare oẽm rem que nõdũ est: r expectat vt faciat: r planete cadētes ab angulis sunt boni r optimi ad oẽm rez bonã cui expectat recessio vt pegrinatio qñ aspiciẽ peregrino. i. viatorũ aut p̄fecto seu regũ: cui aspiciẽ qñ cadet r recedet regnũ eius: r viro p̄fecto qñ recedet ab ordine suo: r omni bono seu malo qñ a dño suo recedet r auferetur ab eo: aspice b̄ a recessionẽ planetaz fortius: q eleuant in angulis quatuor: qb⁹ dignior r velocior est ascēdēs in bonis agēdis r in effectũ secũdus est mediũ celi angulus. s. decimus: r tertius est septimus domus p̄iugũ vel nuptiaruz: r quartus est angulus terre. i. domus patrũ. Domib⁹ v̄o medys dignior est domus spei: r est velocior domo nuptiarũ r domo patrũ ad agēdas res: r ipa e dom⁹ v̄ndecima. r 2ª domus pegrinationis: r est nona r 3ª: domus filioz r est. gnta r q̄rta domus frũm q est tertia. he sunt bone r laudabiles. Domus iõ cadētes sunt oib⁹ domib⁹ deteriorẽ domus. s. mortis q est octaua. Et domus infirmitatis que est sexta. Et domus inimicoz que est duodecima. Et domus substãtie que est sc̄da ab ascēdēte. he domus sunt inimice ascēdētis que nõ aspiciũt ascēdēs: suntqz exitus huius rei pauci pficui. nõ eniz inuenit in eo nisi modicã rem. Receptit tñ iussuz r fuit mora eius donec reuersus est ad domũ

suam. 15. d'iebus: et iō accidit stabilitas iuris eius: et fortitudo operis sui: quia fuit casus planetarū ei⁹ in angulis. Et venit paucitas proficiū ei⁹: ideo quia saturnus qui dedit ei regnum iussu dei: erat in signo descensionis sue: et mali et vitiositatis sue et putei: et in loco in quo nulla dignitas erat ei⁹: et fuit illud quod datus sibi fuit de eo odibile propter odium quod habebat erga locū suū: sed fixit omnes res suas fixuras stellarum eius in angulis.

Cap. in sciētia vite nati.

Am volueris

scire vitā nati iussu dei. si nat⁹ fuerit in die: incipe a sole: si fuerit in ascēdēte aut in medio celi sol: aut in adīr. hoc est in opposito quod est. 7. ab ascēdēte: aut i. 11. et nō recesserit a gradu domus in qua fuerit plus. 5. gradib⁹: et fuerit recept⁹ a dño dom⁹ aut exaltationis signi in quo fuerit ex conjunctione: tūc vtilis erit pro hyleg. Et planeta qui recepit erit alchochoden: et ipse est qui perit natiuitati significator. scilicet dator annoꝝ aut mēsiū: seu dierū et diriget diuisionē mēsiū aut annoꝝ seu dieꝝ a gradu. scilicet in quo est: et ipse est gradus hyleg. Quia si non fuerit sol in aliquo locoꝝ que p̄dixi tibi: aut fuerit in eis et fuerit remot⁹ a gradu loci in quo est plus decē gradib⁹: aut fuerit in eis et nō fuerit iter eū et dñm domus: aut exaltationis in quo fuerit conjunctione: quia si ita fuerit: nō erit vtilis vt sit hyleg. Dimitte ergo eū et aspice lunas: que si fuerit in angulis. 4. et in sequētib⁹ anguloꝝ que sunt domus. 11. et scōda et quinta et octaua. hec sūt octo loca: et nō fuerit remota a gradu domus in qua est plus quinqz gradib⁹ et fuerit cōiuncta dño domus aut exaltationis in qua est: erit vtilis vt sit hyleg. Dirige tūc diuisionē annoꝝ aut mēsiū aut dieꝝ iussu dei. quia si tunc luna nō fuerit in his locis octo que noiaui tibi: aut fuerit remota a gradib⁹ dom⁹ in qua est plus quinqz gradib⁹: aut fuerit in eis nō remota: et nō fuerit iuncta dño domus aut exaltationis: quia si sic fuerit: nō erit vtilis vt fiat hyleg. Aspice tūc gradū p̄tis fortune si ceciderit in aliquo istoz locoꝝ octo: et nō fuerit remot⁹ a gradu domus in qua est plus quinqz gradib⁹: et fuerit dñs termini gradus p̄tis fortune: aut dñs domus ei⁹ iunct⁹ ei: vtilis fuerit pro hyleg: et domib⁹ termini ei⁹: vel dñs domus illius qui iunctus est ei: perit: id est erit dator annoꝝ vel mēsiū seu dierū: et diriget diuisionē annoꝝ aut mēsiū atqz dierū a gradu p̄tis fortune ei. Quia si nō fuerit dñs termini gradus p̄tis fortune: aut dñs domus ei⁹ iunct⁹ ei. scilicet p̄tis fortune: pars tñ fortune perit: et ipsa erit hyleg: et a dño eius scitur donatio annoꝝ aut mēsiū vel dierū: et ex gradu p̄tis fortune diriget ei diuisionē. scilicet mēsiū vel dierū seu annoꝝ nutu dei. Si vero nō fuerit pars fortune in his octo locis: aut fuerit in eis: et fuerit remota a gradu loci in quo est plus quinqz gradib⁹: nō erit vtilis: dimitte eā tūc. Quia si fuerit gradus conjunctionis solis et lune ante natiuitatē nati in his octo locis nō remota a loco in quo est plus quinqz gradib⁹ et dñs termini eius: aut dñs domus in qua est iunctus fuerit ei ipse perit signationi donationis annoꝝ aut mēsiū vel dierū: et diriget diuisionē annoꝝ aut mēsiū aut dierū a gradu cōiunctionis: quia factus est iussu dei hyleg. Si autē natus fuerit puer in conjunctione: et nō fuerit gradui cōiunctionis iunctus dñs termini eius: aut dñs domus in qua est et ipsa conjunctione fuerit in p̄dictis octo locis nō remota a domo in qua est plus quinqz gradib⁹: gradus conjunctionis erit hyleg: et dñs eius perit et ipsa conjunctione: ambo. scilicet ab ipsis scitur donatio annoꝝ aut mēsiū seu dierū. Si vero gradus conjunctionis solis et lune nō fuerit in p̄dictis. scilicet locis aut fuerit in eis: et fuerit remotus a gradu domus in qua est plus. 5. gradib⁹ non erit vtilis vt sit hyleg: dimitte ergo eū. Si r̄ aspice in gradu p̄uentionis qui aliter dicitur ipletionis qui fuerit ante natiuitatē si fuerit natiuitas in p̄dicta p̄uentione. Qui gradus: si

fuerit in p̄fatis. scilicet locis nō remot⁹ a gradu in quo est plus 5. gradib⁹ vtilis erit pro hyleg: et ab eo dirige diuisionē annoꝝ: vel mēsiū aut dieꝝ. Quia si dñs termini ei⁹ vel dñs domus iunct⁹ fuerit ei ille eoz qui iunct⁹ fuerit ei perit natiuitati: et significabit donationē annoꝝ aut mēsiū aut dierū. Et si fuerit gradus p̄uentionis in p̄dictis. scilicet locis: nō remot⁹ a gradu loci in quo est plus. 5. gradib⁹: sed dñs termini eius vel dñs domus illius nō iungit ei: gradus tñ p̄uentionis erit hyleg: et ipse perit. et a loco eius scilicet donatio annoꝝ aut mēsiū aut dieꝝ: et ab eodē gradu diriget diuisionē annoꝝ aut mēsiū seu dieꝝ nutu dei. Et si fuerit gradus p̄uentionis in ipsis. scilicet locis: si fuerit remot⁹ a gradu domus in qua est plus. 5. gradib⁹ nō erit vtilis hyleg: dimitte tūc eū: et aspice gradū ascēdētis quia ipse erit hyleg: et dñs termini eius: aut dñs domus qui iunctus fuerit ei perit natiuitati: et ipse erit dator ac significator annoꝝ: aut mēsiū siue dieꝝ: et a gradu ascēdētis diriget diuisionē annoꝝ: seu mēsiū aut dierū. Quia si dñs termini eius: aut dñs domus nō fuerit ei iunctus. scilicet si aliquis istoz nō fuerit iunctus gradui signi ascēdētis: ipse tñ gradus ascēdētis erit hyleg: et perit ipse natiuitati: et ab ipso diriget diuisionē annoꝝ aut mēsiū seu dierū: et ab eo scitur donatio annoꝝ aut mēsiū siue dieꝝ: et opaberis in nocte: sicut operaris in die equiter in oibus horis: sed incipies in die a sole postea a luna: postea a parte fortune: postea a cōiunctione: vel p̄uentione: si fuerit natiuitas in ea post hoc a gradu signi ascēdētis. Lūqz p̄teris capitula p̄nomina ab ipsis locis: et fuerit locus tuus a gradu ascēdētis: et nō plōgabit vita pueri nisi sit gradus ascēdētis liber a p̄iectione luminis maloz super eū: saturni. scilicet martis: et nō dimittas h̄ cum iueneris dñm natiuitatis: vt aspicias exēssionē radioꝝ planetarū ad hyleg: quia radij planetarum quā res est fortis nisi aspiciat cū eis sol: aut venus: aut iupiter: aut luna: quia aspect⁹ hoz frāgit virtutē maloz: si non fuerit mali plus gradib⁹ quā boni: nec dimittas eū cū h̄ iaculationē maloz ad hyleg per radios suos: scilicet cū h̄ p̄est natiuitati fortis non p̄bit dñs natiuitatis iussu dei. si inueniēt eum distractiones et labores et liberabit ab eis iussu dei.

Cap. in annis alchochoden.

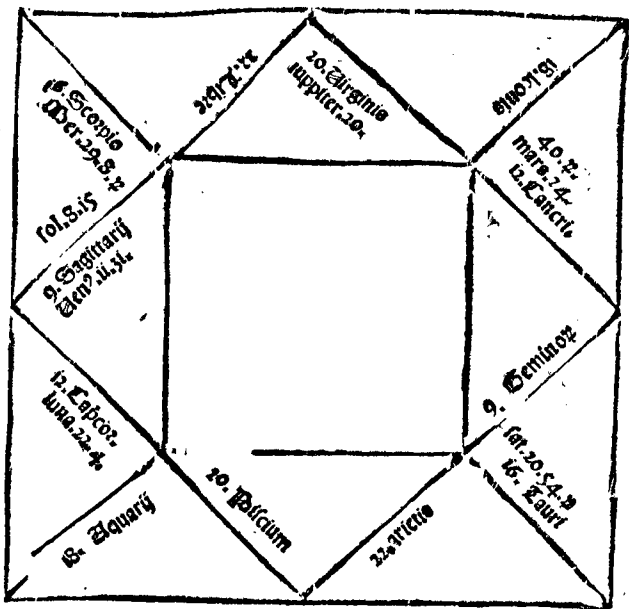
Cū inueneris

illum qui p̄est natiuitati in ascēdēte aut in medio celi aut in angulo. 7. egressum de sub radys solis. i. non fuerit sub radys solis directus nec fuerit in descēssione sua: dabit annos suos maiores. et si fuerit in quōto angulo qui est sub terra: et fuerit in termino suo: aut in domo: aut in exaltatione: aut in triplicitate: vel facie sua: et fuerit oriētalis: dabit annos suos maiores. Et si fuerit i. 11. ab ascēdēte aut i. 5. et fuerit oriētalis: et fuerit in termino suo in domo: aut in exaltatione: aut triplicitate: aut in facie sua dabit annos suos maiores. et si fuerit in. 11. ab ascēdēte: aut in. 5. et fuerit oriētalis nec fuerit in termino suo vel in domo aut in exaltatione aut in triplicitate: vel in facie sua: dabit annos suos medios. Et si fuerit in scōdo ab ascēdēte: vel i. 8. et fuerit in termino suo: aut exaltatione: vel in domo: aut triplicitate: seu facie sua dabit annos suos medios. Et si nō fuerit in termino suo neqz exaltatione vel domo: aut in triplicitate aut facie sua: nec erit fuerit in descēssione sua: nec in puteo: vel in loco in quo tristat dabit similr annos suos medios. Et si in nono ab ascēdēte fuerit: et fuerit oriētalis in termino suo: vel in domo aut exaltatione: aut triplicitate seu facie sua: dabit annos suos medios. si fuerit natiuitas diurna et ille qui p̄est diurnus: aut fuerit natiuitas nocturna: et ille qui p̄est nocturnus. et si fuerit in. 6. ab ascēdēte: aut in. 12. et non fuerit in descēssione sua dabit annos suos minores. et si fuerit in descēssione sua in. 12. aut i. 6. et fuerit retrogradus dabit menses

mēses iuxta numerū annoꝝ suozū mīnoꝝ. i. in loco vniꝯ cuiꝯqꝫ añi dabit mēsez. 7 si fuerit sub radys sol retrogradus in descēſione ſua 7 fuerit in loco. i. z. ab aſcēdēte: aut in. 6. dabit dies iuxta numez annoꝝ minorū. i. in loco vniꝯ cuiꝯqꝫ añi dabit diē. Et si iueneris illū qꝫ pꝛeest natiuitati. s. i. angulo retrogradu: aut sub radys solis dabit annos suos medios. Et si fuerit in sequētibꝯ anguloꝝ retrogradus aut sub radys solis dabit annos suos minozes. Et si fuerit cadēs ab angulis 7 fuerit sub radys solis retrogradus: nō poterit dare annos minozes: sed dabit in loco vniꝯ anni mensem. Et cū dederit ille qui pꝛeest annos: 7 aspexerint eū omnes fortune a quarto aspectu vel oppositione aut a sextili aspectu aut a trino: aut fuerint cum eo in vno signo augent ei sꝫ quātitatē graduꝝ qui sunt in tpe bozarum illius gradus in quo fuerit pꝫ vno gradu annuz: si non fuerit ille qꝫ auget retrogradus: aut sub radys solis: 7 cum fuerint planete qui significant augmentum in. 6. ab aſcēdēte vel in. 12. nihil augent. Et si aliquis maloz planetarum aspexerit illum qui pꝛeest ex omnibus aspectibꝯ a quarto. s. vel. 10. aut trino: vel a. 7. aut a sextili: aut fuerit cū eo: quocunqꝫ fuerit: minuet illi sꝫ numerum graduꝝ qui sunt in tpe bozarū illiꝯ gradus in quo est in clinatē: qꝫ fuerit natiuitas ad vñū quēqꝫ gradū ex gradibus tempoꝝ bozarum: annum. Et inueni in quodam libro sed nō pꝫ uel. Quia cum inueneris cum illo qui pꝛeest natiuitati caudam non longe ab eo. 8. gradus minuet ei quartam partē annoꝝ illius qui pꝛeest. 7 si fuerit caput ita minuet similiter quartam partē annoꝝ. Et scito qꝫ extensio radioꝝ rum planetaz sit a gradibus equalibus. sed da annos ad byleg per gradus aſcensionis: 7 non dimittas donationes annoꝝ ab aſcēdēte per gradus aſcensionis. Et scito quia cum duxeris donationem annoꝝ: seu mensuz vel dierum a gradu byleg: vel a gradu aſcendentis ad vñū quēqꝫ gradum: annum aut mensem: aut diem: quocunqꝫ inueneris maluz: aspicitur quo peruenerit gradus que deduxisti ad byleg vl ab aſcēdēte. Et scito qꝫ gradus ad quē peruenerit donatio quā deduxisti ab byleg vel a gradu aſcēdētis: si aliquis harum quatuoz fortunaz aspexerit eū euadet 7 liberabit a morte: nisi sint gradus mali qui aspiciunt locum quo peruenerit diuisio plus gradibus. id est si fuerint gradus mali plus gradibus fortunaz. hoc enī significat quia durabat natus donec trāſeāt gradus quos direxisti ab byleg gradus fortune: cunqꝫ transferint hec 7 peruenerint ad gradus malos significabit tunc mortem. Et scito quia cum fuerit natiuitas: 7 fuerit ille qui pꝛeest ei in loco forti si proiecerit malus radios suos super gradus signi vite: vel super gradum solis: aut gradū lune: aut gradum byleg qualecunqꝫ fuerit: non subiacebit natus mori donec perficiat ille qui pꝛeest natiuitati numerum annoꝝ quem significauit sꝫ qualitatē loci illius in quo fuerit: ex annis scilicet maioribus: aut medys aut minoribus aut mensibus: aut diebus seu horis: si deus voluerit. Et exponam tibi iactum radioꝝ: intellige eū. Putant qdā iactum radioꝝ ita esse planeta. s. qui est in. 10. recipit radios ab eo qui recipit illum ex quarto ab illo. 7 ille qui est in quarto ab eo proyicit radios suos ad eum qui est in. 10. ab eo. 7 ideo nominatur iactus radioꝝ ad hos quatuoz modos quos predixi: qꝫ ille qꝫ est ante eū in quarto proyicit radios ad eum qui est postpositus in. 10. ante istum qui est in qꝫto: qꝫ ille qui vadit ante eū proyicit radios suos calidos ad partem postpositam similiter: qꝫ ille qꝫ est in ariete aspicit eū qui est in cancro: 7 ille qui est in cancro proyicit radios suos ad eum qui est in ariete. Et conuenit pars maxima sapientū vt ponerent illos quinqꝫ gradus. qꝫ sunt añ gradū aſcēdētis de fortitudine aſcendentis: in quibus

cum fuerit sol: dicant eum vtilem esse vt sit byleg cū fuerit receptus: 7 luna similiter 7 cetera a qbus iuenitur byleg sꝫ. Illum aut qui pꝛeest qꝫ significat donationē annoꝝ cū fuerit remotus a gradu aſcēdētis: 7 fuerit in. 5. gradibus qꝫ fuerit añ angulū dixerūt nō posse dare annos maiores: sꝫ dāt ānos medios: 7 vñū est nobis sic aptare hūc libꝯ: vt sciret ille qꝫ pꝛeest 7 byleg: post hoc sciret qd significaret de annis aut mēſibꝯ seu diebꝯ: vel horis. Cū gꝫ nouerimus qd habeat de his: dirigamꝯ a gradu byleg in qꝫtuꝯ aspectū maloz eozūqꝫ oppositionē ad mortē: postea aspiciemꝯ tunc vtrum aliqua fortuna proyiciat lumen suū super locuz gradus mali: an non. Quod si fuerit aliquis planeta fortuna proyiciens lumen suū: super locum luminis mali: liberabit post dolozē: post hoc diriges eū ēt ad qꝫtū aspectum alteriꝯ mali: 7 ad eius oppositionē: 7 testimoniu dāt mali cum fuerint in trino vel sextili aspectu ifirmati. Qd aut significaret de gradibꝯ ad byleg vsqꝫ ad lumē: hoc est ad radios mali: dicimus qꝫ erūt anni vel menses vel dies seu hore sꝫ significauit ille qui perit. Cūqꝫ sciueris diuisione quā significat ille qꝫ pꝛeest: vtrum videlz sint anni: aut mēses vel dies seu hore: diriges ipsam diuisionē a gradu byleg: vsqꝫ ad 4^m aspectū maloz: 7 eozꝫ oppōnē ad mortē.

Interrogatio Qd d qdā duce qꝫ pꝫuit africe ex iussu regis alio dicitur cuiusdam ducis quez pꝫposuit rex africe: 7 erat ipꝫ qꝫ tūc perat africe in cōtrarietate eozꝫ: 7 eis rebellis dignꝯ depositione: iterrogauitqꝫ dux vtrū pꝫficeret ei qd rex pꝫordinauerat ei de ducatu africe: an nō: 7 qd eēt futura de eē eiꝯ: 7 de esse illius qꝫ perat ei iussu dei: aspexi hāc iterrogationem nutu dei: 7 erāt planete eiꝯ sicut tibi narro. Erat aſcēs sagitariꝯ. 9. gradus: 7 sol in sagittario. 8. gradus: 7. 15. minuta: 7 venus in sagittario. 11. graduū: 7. 31. minuta: 7 luna i capricorno. 22. gra. 7. 43. minuta. saturnꝯ in tauro. 29. gra. 7. 54. minuta retrogradus: 7 iuppiter in vrgine. 20. gra. 7. 55. minu. 7 mars in cācro. 24. gra. 7. 40. minuta retrogradus: 7 mercurius in scorpione. 29. gra. 7. 18. minuta: sicut pꝫ in hac figura.

Aspexi itaqꝫ in hac iterrogatione aſcēdēs 7 dñm eiꝯ: 7 plā a quo separāt luna: fuitqꝫ aſcēs sagitariꝯ: 7 in eo sol ac venus 7 dñs aſcendentis iuppiter in angulo medy celi directꝯ: 7 est ex planetis altioribꝯ: 7 ipꝫ aspiciebat vtraqꝫ domos suas: 7 vniuersos angulos. 4. in loco superiori 7 al

tiozi: et vniuersis angulis dño interrogatiōis digniori in loco. s. exaltatiōis dñi interrogatiōis et ei⁹ regni et ioui iungebatur sol: et ven⁹ a domo sua: recipiebatqz eos a domo sua receptione forti: et sol recipiebat eam per lumē suū: iunctaqz sunt ei testimonia super fortunam nutu dei: et significauit hic fortitudinē dñi interrogatiōis sup inimicū suū: et firmitatē eius honoris: et q̄ adipisceret regnū eius: et q̄ partim geret ad hoc qd sibi commissum fuerat ab impatore suo: et eēt in manu sua: deessetqz nihil qd nō adipisceretur nutu dei. Post hoc aspecti ei q̄ perat africe: qui suspicabat rebellis: ac contrarius inobediēs ac deponēdus anabir. i. ab opposito ascēdētis et a dño ei⁹: et a planeta cui iungebat luna. Sicut autē nadir signū geminoꝝ: et nullus. 7. planetaz erat in eo: et dñs ei⁹ erat mercuri⁹ ex planetis inferioribus et ipse retrogradus erat et cadens ad signū. i. z. ab scite: et iungebat post directionē suā saturno ab oppositiōe: s. z saturnus erat cadēs in signū 6^m ab ascēdēte: et erat retrogradus. Significauit igit̄ mercuri⁹ p̄ retrogradatiōē suā ac descēssiōē: et p̄ eius p̄iunctiōē cū planeta cadēte et retrogrado: annullatiōē eoz in quo igressus fuerit ille inimic⁹ et dñs: s. est annullatiōē ei⁹ p̄sily: et solutiōē eius ipery: et signauit casus ei⁹ in. i. z. ab scite: et casus saturni in. i. z. a nadir debilitatē cadentē in inimicū et aduersariū. s. forti et dispersionē illi⁹ p̄gregationis: et casum ei⁹ nois vl ei⁹ merito: et annullatiōē eoz q̄ aptauit: et q̄ collegit et eorum destructionē nutu dei. Post hoc aspecti dño interrogatiōis a planeta ēt a quo separabat luna: et separabat luna a ioue q̄ est dñs ascēdētis: et iuppiter erat in angulo celi: et ipse est ex planetis altiorib⁹ hñs locū altiorē post saturnū. Significauitqz iuppiter iussu dei per altitudinē ac bonitates loci eius: fortitudinē dñi interrogatiōis: et firmitatem ei⁹ honoris: et adeptiōē eius principatus: et eoz de quib⁹ interrogauerat de honore. s. atqz ducatu: quē sibi commiserat imperator suus atqz ordinatu: iussu dei. ¶ Deinde aspecti illi q̄ putabat rebellis et deponēdus q̄ inobediens fuerat a planeta: cui iungebat luna. Iungebat quoqz luna marti et mars erat cadēs in descēssiōe sua et retrogradus. i. in octaua domo ab ascēdēte: q̄ est secūda a nadir: et est locus auxiliatorū. i. militū illius qui suspicabatur rebellis et ei⁹ sube. Signauit ēt p̄iunctiō lune et marti: et retrogradatiō martis atqz casus ei⁹ in descēssiōē solone illi⁹ opis inimici: et aduersarij: et reueriōē eius a cōsilio qd igressus fuerat: et penitentiā eius super hoc qd moueat: et eius subiectionē atqz honoris amissionē iussu dei. ¶ Et signauit loc⁹ lune in 2° signi ascēdētis q̄ est locus militū interrogatiōis: et auxiliatorū ei⁹: locus quoqz eius sube. et luna est dña significatiōis inimici et aduersarij: et est significatrix eius militū atqz auxiliatorū: et erat luna iuncta marti ab oppōne: et vnusquisqz eorum recipiebat sociū suū receptione forti. Significauit igit̄ nutu dei introitus lune: que est significatrix auxiliatorum inimici et aduersarij in capricornū qui est locus auxiliatorum dñi interrogatiōis et locus sube petitione militū inimici aduersantis sube: petitionē. s. impletionis spei sue de acquisitione sube. et q̄ accipiāt partē eoz que putauerūt nutu dei: et q̄ ingrediant in obediētiā: et adiutorij dñi interrogatiōis. Post acceptiōē eorum in quibus habebāt spem. i. dona q̄ sperabant accepturos nutu dei. Significauit quoqz locus lune a capricorno: et locus martis a cancro: qd nō acciperēt omne qd sperabāt accipere: vl sicut putabant. Et significauit coniunctiō lune marti ab oppositiōe q̄ militēs aduersarij essent in petitione sube in portum: hoc enim erat intentiō eoz: et hoc petebant nutu dei. ¶ Post hoc aspecti inimico aduersanti quid esset de esse illius futurus: et de esse illius q̄ eū succedebat. Aspecti ergo mercurium qui erat significator inimici: aspecti. s. cui iunge-

batur et quis iungebatur ei: inuentqz eū iungi saturno post directionē suā ab oppōne: qui est aspectus cōtrarietatis et inimicitie: et saturnus erat dñs 2° domus interrogatiōis: et dñs 3° ei⁹: ei⁹: que sunt loca militū eius: et fratrū atqz auxiliatorū: et nulla erat inter eos receptiō. significauit s̄ q̄ ipse inimic⁹ inueniret quosdā sibi oppositos q̄ redderēt sibi vitē et dimitterēt ei⁹ verbū. i. ei⁹ obedientiaz ex hui⁹ scribis ac militibus nutu dei. Post hoc aspecti quibus illoꝝ eēt victoria ac regni adeptiō ab illis. s. et dñs eaz domoꝝ: eo q̄ significatores eoz erant cadētes ab angulis. Aspecti mus qz illis qui pugnabāt s̄ inimicū a mercurio et aduersantē a saturno et a dño domus eius: et erat saturn⁹ cadens retrogradus et domina dom⁹ eius erat venus et ven⁹ erat i angulo ascēdēte cōbusta: sub radys solis. Significauitqz locus eius in angulo in sagittario eo q̄ sit signū cōe: reiterationē p̄ely ab illis q̄ aduersarent inimico. i. q̄ illi q̄ aduersarentur inimico iterarent ei p̄eluz bis vel plus: et q̄ acciderent zelo p̄ely: et significauit cōbustio veneris: eozū consumptionē atqz fugam et eozū destructionē nutu dei. ¶ Post hoc aspecti eidem inimico aduersanti que eēt ei⁹ fortitudo atqz victoria erga eos qui aduersabatur ei: aspecti itaqz ei a significatore suo: et a domino dom⁹ ei⁹: fuitqz significator eius mercurius: et dñs domus eius mars: et mars in cancro in descēssiōe sua retrogradus: et hoc significabat debilitatem in initio eius operis iussu dei. Aspecti quoqz vtrum iungeretur mars alicui qui eū confortaret: aut si iungeretur ei aliquis planeta qui eū adiuuaret. Inuentqz lunam sibi iunctam ab exaltatione martis: et vnusquisqz eorum recipiebat sociū suū receptione forti. Significauit ergo hic victoriā inimici aduersantis de inimicis suis: et q̄ subiaceret eos sibi et acciperet quicquid habebant in manibus suis de regno iussu dei. Deinde aspecti quid esset de domino interrogatiōis et inimico aduersanti: et quomodo adipisceretur dominus interrogatiōis regnum: et vtrum haberet eum per p̄elium an per pacē. Aspecti igit̄ ionē qui erat significator domini interrogatiōis: et mercurius qui erat significator inimici aduersantis qui suspicabatur rebellis: ex qua p̄te circuli se aspiciēbant inueni vnusquisqz eorum proyicientem lumē suū sup sociū suū a sexuli aspectu. s. pacis ac quietudinis atqz cōcordie. Et hoc significauit q̄ adeptio domini interrogatiōis in ipsis quibus p̄erat et eius exaltatiō super ipsum esset per pacem et per leuitatem: et q̄ inimicus qui suspicabatur rebellis: et peteret securitatem et pacem: eo q̄ mercurius redibat ad iouem et ipse erat leuior vtriusqz stellis. ideoqz iungebatur ad hoc nutu dei.

¶ Explicit liber Messaballach de interrogatiōibus.

¶ Incipit epistola eiusdem de cōiunctiōibus planetarū.

Incipit epistola messaballach in rebus eclipsis lune et in coniunctionibus planetarum ac reuolutionibus annorum breuiter elucidata. Et sunt in ea duodecim capitula. Primum capl̄ est de ratione circuli et stellarum et qualiter operantur in hoc seculo. 2^m capl̄m in diuinitate vestigiū idest operis stellarum in plagis terre. 3^m capl̄m in signis et naturis eorum calidis. s. et frigidis: et que sunt ex eis fixa vel mobilia diurna siue nocturna. 4^m capl̄m in reuolutione annorum. 5^m capl̄m in eclipsis lune et eius significatione. 6^m capl̄m in mutatione temporū per mutationem planetarum in signis planetarum. s. ponderosum. 7^m capl̄m in eclipsis solis: et eius significatione. 8^m capl̄m in coniunctione planetarum: et eius opere. 9^m capl̄m in coniunctione

ctione planetarum altiorum. 10^m in coniunctione maiorum. 11^m in coniunctione media. 12^m in coniunctione minorum.

Capitulum 1^m de ratione circuli & stellarum & qualiter operatur in hoc seculo.

Dicitur Messaballach: quia dominus altissimus fecit terras ad similitudinem spherarum: & fecit circulum altiozem in circuitu eiusdem volubilem: & posuit terram fixam & immobilem in medio circuli: non declinantem ad dexteram neque ad sinistram: & posuit. 4. elementa mobilia: & fecit ea moveri per motum. 7. planetarum. Caput vero draconis & signa. & uniuersae stelle participantur. 7. planetis in operibus suis atque naturis. Sicut est ergo opus planetarum in hoc mundo lapidi magnetis: & ferro: quia sicut subtrahitur ab hoc lapide ferrum per notam longitudinem: ita omnis creatura & uniuersa que sunt super terram efficiuntur a motu planetarum: & uniuersa que sunt super terram: tam semel in anno: & uniuersa fortuna seu impedimentum: aptatio quoque vel destructio fit ex motibus planetarum & operibus eorum: cuius rei maxima signatio est diuersitas hominum in eodem suo: & in fortunis atque infortunis. Et quia videmus quosdam rationales priuari bonis: quosdam vero stultos bonis perfrui: nunquid hoc non habet aliquam causam significantem: quod fortuna: & infortuna fiant absque arbitrio & voluntate eorum: qui patiuntur fortunatorum. & eorum fortuna atque infortuna.

Capitulum 2^m in diuersitate vestigii operis stellarum in plagis terre.

Sicut quod sit planetis opus diuersum: secundum diuersitatem climatum: quia in quibusdam climatibus sunt quidam planetae fortunae: & quidam mali in alio climate diuersis ordinibus: & ideo debet omnis rationalis intelligere rationes climatum atque regionum: ut regio ethiopia apud quam est calor semper: & terra scilicet clauorum: apud quos est frigus semper. Cuius significauerint planetae civibus ethiopiae frigus superfluum: temperat eorum aer & cum hoc significauerint scilicet uis corrumpet eorum aer & peribit eorum habitatio. Et ob hoc necessaria est scia rationis climatum & regionum atque aerum. Et scito quod scia astrologorum sit grauis valde: & quod dignius ex ea sciri potuit: est si omne. s. vlt ac plurale: ut sunt reuolutiones annorum: & eclipses: & horum diuersae significationes intelligere: & hoc non fit nisi per cognitionem naturarum signorum: & quod significat uniuersum: & ex regionibus & punctis & uniuersis rebus: & iam diximus hoc in libris nostris: sed nunc dicamus praecipue breviter: & modo incipimus cum deo auxilio.

Capitulum 3^m de naturis signorum.

Igna sunt. 12. in vnoquoque signo sunt. 30. gradus: & in vnoquoque gradu. 60. minuta atque in vnoquoque minuto. 60. 2^a: & sic vsque ad quantitatem puncti: hoc est vsque ad infinitum. & sunt nomina eorum: aries: taurus: & cetera: & sunt eis significationes super ignem & aerem aquam & terram. Nam tria ex eis sunt ignea: aries. leo & sagittarius. & tria terrea: taurus: virgo: & capricornus. & tria aerea. Gemini: libra: aequarius. & tria aquatica cancer: scorpio: & pisces. Signa enim ignea sunt calida & aquatica frigida: terrea quoque sunt frigida & aerea calida. Et scito quod omnia signa calida sunt masculina & frigida femina. & omnia masculina sunt diurna: & femina nocturna. Sunt quoque signorum. 4. mobilia: in quibus. s. mouet tempus que sunt aries: cancer: libra: & capricornus. & 4. fixa in quibus significat tempus: que sunt taurus: leo: scorpio: & aequarius. quatuor quoque sunt bicorpora sive communia: in quibus. v3. iunguntur duo tempora que sunt gemini: virgo: sagittarius: & pisces. De sunt nature signorum: intellige.

Capitulum 4^m de reuolutione annorum.

Cum volueris scire quid accidat in mundo de pluuibus & ventis & cetera. Constitue ascendens hora introitus solis in primum punctum arietis: & constitue planetas. 7. ad eandem horam: & facta figura considera quis eorum presit ei. Qui si fuerit fortuna aptabitur tempus: si vero fuerit malus vel impeditus: erit mundus corruptus: & similiter fac in quartis anni & mensibus eius. Et scito quod planete cum plures coniuncti fuerint in signis aquaticis: in reuolutione anni: significant multitudinem pluuie: & in signis igneis significant superfluitatem caloris: & siccitatis vel terre sterilitatis: & in aereis significant multitudinem ventorum. & in terreis significant gelum: atque niues. & similiter in quartis anni cum fuerint planete in locis frigidis significant grauitatem frigiditatis & minutionem caloris. Scito quoque cum presuerint ei mars & saturnus & non aspexerint eos fortune significant multitudinem guerre & destructionem mundi. Ita etiam cum fuerit mars dominus quartae estivalis: & fuerit in aliqua domorum mercurij: significant multitudinem pluuiarum & pestilentiarum: & scito quod grauitas siccitatis: & terre sterilitatis vel penurie annonae non fit nisi ex coniunctione planetarum in signis igneis. Intellige hoc: & proba secundum quod dixit tibi & inuenies.

Capitulum quintum de eclipsi lune & eius significatione.

Dicitur messaballach. Quod tempus anni tam lunares: quam solares: prescit ascendens medie eclipsis: & cum qui presuerit eandem ascendenti: & eius figure: qui si fuerit malus significabit impedimentum & destructionem. si vero fuerit fortuna significat aptationem. Et scito quod eclipsis lune cum fuerit in signis frigidis: significat grauitatem frigiditatis: & in aquaticis nimietatem pluuiarum: si adiuuerit tempus. si fuerit hyems. si vero fuerit estas: significat temperamentum aeris: intellige & proba sic cetera. Intellige etiam quia cum fortuna aspexerint lunam & receperint eam erit eius significatio in his que significauerint super bonum & proficuum.

Capitulum sextum in mutatione temporum per mutationem planetarum.

Dicitur messaballach. Cum volueris prescire temporis varietatem super res diuersas mundi corruptibilis: scito signa planetarum ponderosorum vtrum sint scilicet calida vel frigida: que si fuerint calida significant calorem in estate & temperamentum aeris in hyeme. Et si fuerint in signis frigidis significant frigus in hyeme: & temperamentum in estate. & similiter cum coniuncti fuerint planete in signis aëricis: significat superfluas pluias: & aeris corruptionem per easdem pluias in hyeme: & temperamentum aeris ac multitudinem rois in estate: & secundum hoc proba: quod non errabis. planete autem ponderosi sunt saturnus: iuppiter: & mars. debet quoque copulare eis solem. Scito quod planete ponderosi denique cum fuerint in directo alicuius regionum: significant siccitatem: necnon terre sterilitatem: cum vero elongati fuerint ab ea significant multitudinem pluuiarum. Volo intelligi per propinquitatem cum sint in signis septentrionalibus: & per longitudinem in meridianis. Scito quoque quod planete ponderosi cum fuerint omnes orientales significant siccitatem: & cum fuerint occidentales significant multitudinem pluuiarum in hyeme: & temperamentum aeris in estate. Et similiter in ortu significant aptationem aeris in hyeme: & nimiam siccitatem in estate.

Messaballach

S 2

Capitulum 7^m in eclipsi solis: et eius significacione.

Dicit Messaballach. Scito q̄ in eclipsi solis non potest fieri quin significetur aliquod magnum accidens s̄m quantitatez eclipsis ipsius: hoc est vt sit ex quarta corporis solis: et supra. Scia autē eorum que accidunt de eclipsi solis est: vt scias ascendēs medie eclipsis: et planetas vincētes sup figuras eclipsis. Q̄ si fuerint mali significabunt malū et detrimentū: et mortē reguz atqz diuitum. et si fuerint fortune: significabūt fortunā et aptationē eē rez. Et scias q̄ eclipsis solis cū fuerit in ariete: et significabit interitū reguz et diuitū: et siccitatē siue terre sterilitatē atqz famē: et ita in reliquis signis igneis. in aquaticis at significabit multitudinem pluuiarū: et detrimentū ab eis: intellige quoqz q̄ fortune cum aspererint minuent malū: mali vō cuz aspererint amplificabunt illud et minuent fortunam. Scito etiaz q̄ cum sol vel luna fuerint hyleg vel alcohoden alicuius et obseruatus fuerit significabūt ei cuius fuerit hyleg vel alcohoden periculum magnum. vel infirmitatem grauem: nisi aspererint fortune.

Capitulum 8^m in coniunctione oium planetarū et eoz effectū.

Dicit Messaballach. Coniunctio planetarū significat accidentia huius mundi et eius res: que sic considerantur tempore coniunctionis planetarum altiorum et inferiorū: qz fortune significant fortunam et bonus effectum: si vicerint super figuram coniunctionis: si vō mali vicerint significabunt malum: et effectum malum. Noueris etiam quia cum coniuncti fuerint in aliquo signoz: significabunt detrimenti multitudinem s̄m substantiam eiusdem signi. hoc est: si fuerit coniunctio in signis aquaticis: significabit detrimentū pluuiarum: et sic in ceteris signis. si autem coniuncti fuerint in signis femininis: significabunt pestilentiam et mortē feminini sexus animalū: et idē dicitur de masculinis. Et scito q̄ coniunctiones et eclipses luminariū cū fuerint in signis fixis significabunt durabilitatē mali: et eius detrimentū: et si fuerint in signis mobilibus significabunt paucitatē durabilitatis mali et illius detrimentū. si vō fuerint in signis cōmunibus significabūt mediocre malum: et hoc idem dic de bono.

Capitulum 9^m in coniunctione planetarū superiorum.

Dicit Messaballach. Scito q̄ res maxie atqz mirāde accidant ex coniunctione planetarū superiorū: et hoc fit ppter tarditates motus eorum. Lunqz coniuncti fuerint ipsi tres in vno termino vel facie: et aspererit eos sol: significabunt destructionē sectarū: et regnoz: et eoz mutacionem et res maximas s̄m quantitatem fortioris eoz: et vincētis super signa eorum: et hec est coniunctio eoz maxima que significat prophetiā et destructionē quorūdā climatū et res maximas: et maxime si auxiliatus fuerit eis aliquis planetarum inferiorum. Et scias q̄ fortior ceteris erit significator. Qui si fuerit fortuna significabit fortunā. Et si fuerit malus significabit malum atqz tribulationē. Intellige etiam q̄ hi planete: cum cōiuncti fuerint in exaltationibus suis significabūt bonū et aptationē tēporis: et multitudinē cōmotionis belloz et demonstrationem miraculoz. si vō coniuncti fuerint in casibus suis significabūt detrimentū: et siccitatē: et sterilitatē terre atqz famē nisi sint fortunati. Et noueris qz cum iuncti fuerint in signo igneo significabunt etiaz terre sterilitatē. et in signo aq̄tico pluuię multitudinem. In aereo quoqz significabūt fortitudinē ventozum. et in terreo superfluitatē frigiditatis atqz detrimētū: et cum cōiuncti fuerint in signis masculinis significabunt detrimentū aialium masculinorū: et sic de femininis.

Capitulum 10^m in coniunctione maiorū.

Dicit Messaballach iā narrauimus q̄ res principales accidant a coniunctione maiorū que est coniunctio planetarum superiorum. Sed sunt his planetis superioribus alie coniunctiones significantes etiam accidentia maiorā. Coniunctio nanqz saturni et iouis est coniunctio maxima: et hec signat accidentia et sectas. Scia autē accidentiū ex ea habetur aspiciendo ascendens et planetas hora coniunctionis eorum: et quis eorum dominatur in figura. Qui si fuerit fortuna significabit bonum et aptationem temporis. Et si fuerit malus detrimentum et siccitatem necnō terre sterilitatem atqz guerras. Scito ergo q̄ cum iuppiter fuerit fortior saturno significabit locum in eadem coniunctione. Si vō saturnus preerit significabit detrimentum atqz tribulationem. Et scito q̄ coniunctio eorum in signis igneis et aereis significet siccitatem: et terre sterilitatem: necnō fori grauitatem. et in terreis destructionem seminum et famē. In aq̄ticis vō significabit nimitatem pluuiarum ac pestilentia: tali conditione quod sint impediti. Si demum fuerint fortunati significabunt augmentacionem bonozum in omnibus eorum significatis: et mali diminutionem. Item scias q̄ coniunctio maior cum fuerit in aliquo angulorum et maxime in angulo medij celi significabit apparitionē regis vel p̄phete ex parte eiusdem signi. Si autem fuerit ipsum signum fortunatum: et dominus eius boni esse: significabit hoc illius tribūp̄um atqz dominationem. Si vō fuerit impeditum et dominus eius significabit eius interitum atqz deiectionem: et erit coniunctio metuenda post annos eiusdē coniunctionis notos quos alibi cōmemorauimus.

Capitulum 11^m in coniunctione media.

Dicit Messaballach coniunctio media est cōiunctio martis et saturni. Et hoc signat accidentia belloz: atqz guerrarū contrarietates. Lunqz volueris scire eadē accidentia scito dominantem in figura eorum coniunctionis: qui si fuerit fortuna significabit bonum et aptationē esse. Et si fuerit malus significat malum: et eius impedimentum. Scias etiam q̄ cōiunctio eorum in signis hominum significet multitudinem infirmitatum eoz et coniunctio eorum in aliquo angulorum anni: significet contrarietatem diuitū vel regū et guerrarū multitudinē: et durabit res donec iungant alia vice. Et coniunctio eoz in igneis significat siccitatē: et terre sterilitatē. et in aeris vētos: in aquaticis vō multitudinem pluuiarum: et in terreis gelū et niuē et frigiditatem multitudinem. Scias etiaz q̄ fortune cuz aspererint minuet malum: et mali augebunt: proba quēadmodum narraui tibi et inuenies si deus voluerit.

Capitulum 12^m in coniunctione minorū.

Dicit Messaballach coniunctio minor est cōiunctio iouis et martis: et hoc signat accidentia que fiūt ex pluuiis et niuibus: et corruptionē aeris atqz guerram: si autem vincit in eorum cōiunctione fortuna significabit fortunā: et si malus malū. Et scito q̄ iuppiter et mars cum iuncti fuerint in ascendente anni vel in aliquo angulorū eius significabit cōmotionē et diuersitatē reguz: nisi aspererint fortune. Scito etiam qz quotienscumqz iuncta fuerit fortuna cū malo: apparebit natura fortioris eorum. Et cum iunctus fuerit malus malo supabūdabit malus: nisi is qui p̄fuerit coniunctioni sit fortuna: intellige: hoc est vltimum eoz que ptulimus in B li^o et est ex secretis scie astroz. Perfectus est liber Messaballach translatus a Joanne Dypalēsi in limba ex arabico in latinū sub laude dei et eius auxilio.

Incipit

Incipit lib. Messaballach in reuolutioibꝝ annoꝝ mudi.

Astodiat te deus: et augeat tibi vi-
ta: patefaciat tibi: sub

limet te deus: reuolutione annoꝝ mundi.
Lui^o scia et dispõ est: vt scias qñ ingreditur
sol p^m minutu signi arietis: et cū b^o sciueris
p^ostiuas ascendēs: et .4. angulos atqꝫ loca p
gradus: et minuta: et p^ostiuas loca planetaz
per gradus suos: et esse eozꝫ: et fm ordinem circuli per di-
rectionē. s. eozꝫ: et per retrogradationem et tarditatem: et
transitus quozꝫdam per alios: et eleuationem: et magnitu-
dinem atqꝫ latitudinem: et projectionem suozꝫ radioꝝ:
et scito qꝫ planeta retrogradus nullam habet fortitudi-
nem super bonum: donec dirigat. Post hoc aspice ascen-
dens: et dominu exaltationis ascendētis: si fuerit exaltatio
planete et dominu termini ac dominu triplicitatis: et locuz
dñi hore ab ascendente: et qualia sint. s. loca eozꝫ adinuicē:
et q̄lia sint in loco inimicitie ascendētis vel que in loco
amicicie: qꝫ si inimicat dñs ascendētis ascendēti: significat
detrimentum eiusdeꝫ climatis fm quantitatez inimicitia-
tis. s. n. fuerit in .6. erit infirmitas: et si fuerit in .8. erit moroꝝ:
et si fuerit in .12. erit inimicitia fm substantiam domini si-
gni in quo est dominus ascendētis: similiter si fuerit dñs
termini: et dñs exaltationis atqꝫ triplicitatis: sed erit infra
hoc qd dixi tibi ex dño ascendētis. Post b^o aspice loca lumi-
nariu ab ascendēte: et a dño ascendētis. Quia reuolutio cū
fuerit in die: et aspexerit sol ascendens aut dñm eius fue-
ritqꝫ sol a malis liber: signat fortitudinē et adeptionez seu
victoria ciuium eiusdeꝫ climatis: et eo melius si pulsauerit
sol dispõne dñi ascendētis: et si fuerit receptus in loco in
q̄ fuerit. Quia si fuerit sicut diximus humiliabuntur atqꝫ
subycient diuites ac potestates eiusdeꝫ climatis dño ipñ^o
climatis: et tribuetur eis prosperitas: et pax atqꝫ sanitas cū
bono esse nutu dei: et similiter erit de luna sicut dixim^o de
sole: et si fuerit reuolutio in nocte. Et cū fuerint dñi lumina-
riū: aut vnus ex eis aspiciens ea ex loco forti: et receperint
eam: nō erit in hoibus detrimentū neqꝫ vlla cōmotio: sꝫ erūt
securi: et quieti querentes iustitiā: et iudicantes per eā. si vō
fuerit econuerso die eꝫ. i. v. et bona que dixim^o in ma-
lum: et aspice post hoc receptionē planetaruz adinuicem: et
eorum inimicitatez in partibus: et p^orenuntia fm qd vide-
ris ex terris et plagis in qb^o fuerit. Et scito qꝫ signuz signat
partem mundi per naturas suas non per loca sua: qꝫ si cō-
uenerit pars nature signi: erit ei fortius. Aries et eius tri-
plicitas ex signis orientis: si pueniunt ascendenti erit hoc
fortius eozꝫ significationi. Taurus et eius triplicitas ex si-
gnis meridiet: cū cōuenerint signis medij celi erit fortius
eorum significationi Hemini et eius triplicitas: ex signis oc-
cidētis: cū cōuenerint signis anguli occidentis: erit forti^o
eoruz significationi cancer et eius triplicitas et signa septē-
trionis cum conuenerint angulo terre erit fortius eorum
significationi. hoc. n. dicimus cū fuerit in hoc qd diximus
p^ota in his locis. Et scito qꝫ terre sunt due diuisiones oriens
et meridies est vna: qꝫ conueniunt in calore: et occidens ac
septētrio in frigore. Post hoc diuisa est terra p. 7. diuisio-
nes. 7. p^ota in climatibus 83 ordinē circuloꝝ. a circulo g
sciunt climata fm ordinem circuloꝝ vt dñi horaz. Nā
p^oimum clima est saturni. 2^m iouis. 3^m martis. 4^m solis. 5^m
veneris. 6^m mercury. 7^m lune. climata vō sunt fm naturā
circuli. Deinde est vniciqꝫ ex terris et ciuitatibꝝ res nota.
similr et in terminis: qꝫ fortassis erit ciuitas alicuius signi
et vincet in ea ex eodē signo terminus alicuius plnete. vbi
grā. vt alirac que dicitur esse cancri: et eius planeta iuppi-
ter: et ideo est ei^o planeta iuppiter: qꝫ locus alirac est a. 19.
gradu vsqꝫ in. 27. cancri qui est terminus iouis. et descen-

sio fortunaru in hunc locum significat optationē ciuium
alirac pprie. et silr descētio malozꝫ significat malū. Scies
hoc similr ex descēstione fortunaz et malozꝫ in ceteris
terminis: et iam exposui tibi hoc. Scito g eum quedam
dū dixi tibi: qꝫ cum hoc feceris non te latebit cuius signi
erit ciuitas vel cui^o termini. Post hoc aspice vtrum sit
signū ascendēs fixū vel mobile: aut cōmune: et aspice simi-
liter dñs anni: qꝫ ascendēs anni cū fuerit signū mobile erit
reuolutiones q̄rtarū in anno necessarie: et eo plus si fuerit
dñs anni in signo mobili. et si fuerit signū cōmune: oriunt^o
tñ due reuolutiones necessarie. i. in capite arietis et libze:
et eo plus: si fuerit dñs anni in signo cōi. Sac g in introitu ani
p^omū minuta signi libze. et fac sup mobilia oēs q̄rtas anni.
Lū vō fuerit signū fixū ascendens erit reuolutio anni vin-
cens oēs q̄rtas anni: et eo fortius erit si fuerit dñs in signo
fixo. Lū autē fuerit dñs anni in signo mobili erit abundā-
tia vel penuria quā significauerit in p^oma q̄rta ani tm: nisi
sit et in q̄rta scda: et tertia. et q̄rta distinctio tunc erit fm qd
significauerit eadē q̄rta ex abundantia et penuria.

Capitulum in scientia domini anni.

Ergo volueris scire dñs ani. Aspi-
ce hora reuolutiois p^ota q

fuerit fortior ceteris in loco suo: et plus testi-
mony: et pone eū dñs ani in climate in q̄ fuerit.
Post b^o da. 7. climatibꝝ ex climate in quo fue-
ris fm qd pdixi tibi ex p^olis. 7. et ego exponā tibi pres pla-
netaz et eozꝫ testimonia: vt scias dñs ani. Scito qꝫ fortior
planetis est ille qui fuerit in ascendēte nō remotus neqꝫ ca-
dēs vel fuerit in medio celi. In vadix vō et in angulo ter-
re erit infra b^o qd dixi tibi in fortitudine per q̄rtā partez. et
signū. II. est ifra vadix et angulū terre: et .9. infra. II. et .5. ifra
9. et 3^m infra 5^m. Lum fuerit dñs ascendētis in ascendente
nō cadens neqꝫ remotus ab angulo ascendente: nō erit cuz
eo necesse aspicerē aliū planetā. Similr dñs exaltationis
cū fuerit in gradibus exaltationis sue: dñs vō triplicitatis
cum fuerit in ascendente vel in medio celi: habebit tertiā
partem fortitudinis domini ascendētis. dominus quoqꝫ
termini habet quintam partem et hoc fm quāritatem for-
titudinis eozꝫ in signis et dñs hore septimā habet p^otez.
Et scito qꝫ hoc sit cū fuerit in ascendente vel in medio ce-
li. si aut fuerit in occidente vel in angulo terre: minuet ei^o
fortitudo: similr cum fuerit in. II. et .9. et .5. minuit eozꝫ forti-
tudo. Et scito qꝫ luminaria cū fuerint in aliquo anguloꝝ
erunt dñi anni nisi ipsum qd fuerit in angulo sit ipedituz.
Qd si ita fuerit signabit ipeditmentū et debilitatē eiusdem
climatis: et eo melius: si furit sol in die in angulo: et in nocte
luna in angulo. Et similr nocturna vigēt in nocte: et diurna
vigēt in die. Cuz igitur opatus fueris reuolutiones anno-
rum: icipe per fortitudinem fm qd dixi tibi.

Capitulu qñ dñs anni cōmittit dispõne suā alteri.

Ergo patuerit tibi dñs anni: vide si for-
te cōmittat dispõne suā alteri. b^o ē
vt sit i domo planete et ipse p^ota sit in optimo
loco ab ascendēte. dñs quoqꝫ anni iunctus fue-
rit ei. Quia si ita fuerit: efficiē dñs ani dñs do-
mus ei^o qꝫ recipit eū ex ea: et eo meli^o si aspexerit eū lumi-
naria vel dñi eozꝫ domozꝫ. si vō nō cōmiserit dispõne suā
dño dom^o sue: aspice vtz sit fortitudo ei^o in loco suo sup
dispõne. Et fortitudo ei^o ē sicut dsignauit tibi in p^o cap. Lū
fuerit p^ote iuncti dño anni: et cōmiserint dispõne suā ei ve-
niet ad ipm clima gaudiū ex omni parte super quāritatez
dispõnis cū cōmiserint luminaria dispõne dño ascētis: aut
vnū eozꝫ nō erit tibi necesse aspicerē cuz hoc aliud qꝫ ipse
est dñs anni absqꝫ dubio: aspices aut rusticus: et esse eozꝫ
ex dño anni et loco eius: et ex aspectu planetaz ad eū.

Capitulum in significatore regis et subditorum eius.

Aspicies regi climatis ex dno medij celi et sole ab ytrifqz scilicet ex iunctione ac separatione planetarum ab eis. Et eliges ex sole et domino medij celi fortioze fm fortitudine eoz: pone qz electu significatorem regis: cumqz sciveris significatoze regis non te latebit esse illius cu suis rusticis ex bono et malo: et qzqd inueniet euz in eodem anno ex distributione distinctione et abudantia: seu penuria nutu dei: de omni re. s. imperij sui. i. de rusticis suis: et de substantia sua: de filijs quoqz et mulieribus suis: et de sanitate atqz infirmitate eius: de peregrinatione: et de fortitudine ac debilitate eius et de eius interitu: et scito qd hoc capitulum. i. regis planius est capitulo dno anni et ee rusticoz: qz aspicias regi singulariter: rusticis vniuersaliter. Cumqz sciveris dnm anni: significatoze regis eiusde regionis: aspice quis euz aspiciat: et qualis sit fortitudo aspicietis eum: et vtrum sit in lumine suo. i. euz exierit de sub radys solis: et nulliunctus fuerit vel in lumine alteri: et vtz necesse sit vt aspiciat eoz: loca qui fortassis erit dñs anni fortis: no idigens: et expona tibi qualiter erit hoc cu fuerit dñs anni cadens ab ascendete: no aspiciens ascendes ex. 8. vel. 6. aut. 2. vel. 12. tuc indiget: et io accidit ei debilitas: qz cecidit in locu remotu. Ideoqz indiget planeta cui iugat q reddat lumē suū ad mediū celū et pfortet eū: qz planeta cu fuerit pluris testimonij fueritqz dñs anni: et fuerit in. 8. tuc indiget planeta qui aspiciat eum ex medio celi. Et ois planeta q no aspiciat ascēdēs aspiciat mediū celū ex trino vel sextili aspectu: nisi qui fuerit in tertio debilitat et no aspiciat. Et si pta q est in medio celi fuerit fortis: et fuerit dñs domus dñi anni: cui iuncta sunt testimonia: et ipse dñs ani iunctus fuerit ei recipiet dispōnē anni et eius significatio: ne et erit dñs anni: et iam exposui tibi hoc capitulum in initio huius libri: et quomodo confortabit in loco suo a dño domus sue: vel ab alio. Post h aspice eū qui aspiciat dnm ani et pñuntia qd significet fm quātitate loci ex bono vel malo si fuerit fortis forte: et si fuerit debilis debile.

Capitulum in significacionibus aspectuum: et domini anni et reliquorum significatorum.

Scito q aspectus oppōnis signat inimicitatem et coniunctiones et qrtus sllr: trinus vo et sextilis aspectus amicitate cu aspexerint mali significatoze ani vel significatoze regni ex oppōne erit ipm ipeditu ex inimicis: et si aspexerit ex. 4. aspectu: erit ex gbus da q putant pacifici qz inimicitia pus latebat: et si fuerit ex trino vel sextili aspectu erit ex amicis. Post hoc aspice vtrū regrediat ipm ipeditu sup regē: aut sup rusticos. Quod si itrauerit sup regē: aspice vtrū auxiliēt ei rustici aut no: si vo itrauerit sup rusticos: vide vtrū auxiliēt eis rex vel no. Post h aspice ipaz domu in q fuerit malus. si signator regis vel dñs anni habuerit in ea aliqd testimoniu erit inimicitia ex ei climate fm quātitate sui testimonij: aspice et si forte dñs anni perit et signator regis non p erit qz si ita fuerit erit inimicus ex eode climate: sed debilitat rex et itroducit loco ei alter. si vo signator regis pfuerit et dñs anni no pfuerit no erit inimicus ex eius climate neqz ex ei regno: sed rex itroducet eos in dominationem sua: et subiugabit eos. Cu vo pfeceris h aspice locu mali ex qli pre sit: qz ipsa districtio ex eade pre erit ex ciuitate vel climate: aut ex climate eiusde signi. Scif qz etas ducis et pncipū ex loco mali a sole: si fuerit oriētalis erit iuuenis: et si fuerit occiētalis: erit senex. Et pñuntia in h qd est inter eos fm q fuerit locus pte: ex iunctione solis vsqz in combustionē eius. malus quoqz cu fuerit in medio celi: et ipe

dierit dñs ani itrahit hoc sup oēs boies. et si fuerit in oriēte: erit ipfuz malum ex pre orientis. et si fuerit in occidēte: erit ex pre occidētis: et sllr in septentrione et meridie. Et scito qd deterius ee nihil est ciuiū terre et ciuitatū q ē eiusde signi in quo fuerit malus: qz vt sit retrogradus i reuolutione aut: et eo fortius si fuerit malus in angulo. Post h aspice malū qui aspiciat dominū ani: aut significatoze regis: qz si aspexerit ab ascendete significat qd ipfuz ipeditu sit in corpore: et si fuerit in 2º erit ex parte sube: et si fuerit in tertio erit ex parte fratru: et si fuerit in 4º erit ex parte patruz et hereditatuz: et si in 5º ex parte filioz: et si fuerit in. 6. ex parte infirmitatū: et si fuerit in. 7. ex bello et cōtentio: et si fuerit in. 8. ex parte mortis: et si fuerit malus in signo coi timetur sup regem. si eius significator aspexerit eum sicut predicti tibi: et si dñs anni no fuerit significator regis timef sup rusticos qd dixi: qz erit in eis mortalis: et si fuerit in. 9. ex parte peregrinationis: et si fuerit in. 10. ex parte regis et eius dominationis: et si fuerit in. 11. ex parte amicoz: et si fuerit in. 12. ex parte inimicoz. et sllr dic in bono qd significauerit nutu dei. sllr quoqz dic in reuolutione annoz nati quedam moduz dixisti in reuolutione annoz mudi. Post hoc aspice dñs anni in cuius domo recipit annū: vel in qli termino vel in quali exaltatioe vel triplicitate: deinde aspice qualis sit locus eius ex his que dixi: qz cum aspexerint eum: et receperint erit fortior. Post hoc aspice signū in quo fuerit significator anni cuius climatis sit vel cuius ciuitatis: qd eiusde dñs climatis erit fortior: et plus adeptiois p ceteris climatib. Deinde pone vnicuiqz climati planetā: ne te lateat nutu dei qd eueniet regi eiusdem climatis. Et scito qd fortior regibus erit ille cuius clima vel ciuitas fuerit dñs ani. Deinde aspice qd sequit p successionē. Et ois q nat fuerit sub eode signo in terra vel sub signo domini ani: habilis erit ad bonū: et in eo erit fiducia nisi sit ipeditus. Et euz hoc feceris aspice qui pacificant vel inimicantur ex locis planetarū et eorum aspectibus ex oppositione. s. et quarto trino ac sextili aspectu: et ex domib. a quibus aspiciunt. Et scito qd planeta qui est sub radys similis est patienti. Cum enim ingreditur sub radys recedit fortitudo eius: et cum exierit de sub radys significat augmētū et pfectū. Et scito qd non sit ex. 7. planetis qui fruatur fortuna vel infortuna: velocius luna et mercurio: et hoc sit propter multitudinem diuersitatis eoz: et cōbustiois: qz pta cu abudauerit eiº cōbustio: signat malū: et maxime ois planeta q fuerit sub sole: cu fuerit vnus eoz dñs anni: et significator regis: aspexeritqz eum alius malozuz: tunc esse anni et regis hoc modo: erit deterius q poterit fieri. Et sol cu fuerit sub radys suis in reuolutione diei: planeta diurnus: et in reuolutione noctis planeta nocturnus: significat regez qz recipit tunc fortitudinē pta. Et si fuerit dñs domº ascēdētis sub radys erit sol dignior ano. Et optime aspice loca luminariū aspectus dñoz domoz suaz ad ea: et aspectus eoz adinuices. Aspice quoqz vtz sit aspectu eoz fortitudo: qz eo fortior p aspectū erit pta: cu aspexerit ex domo sua vl exaltatione aut tripli sua vel termino: aut ex loco fortitudinis: aut fuerit dñs ptis fortune: et fuerit euz h q dixi oriētalis: aut directus: tuc. n. erit fortior q poterit ee. Aspice quoqz partes fortune: et dnm eiº et loca eoz ex signis: qz bec pfortant dñs ani: et significatoze regis: q si fuerit ipediti aspice eos: et loca eoz ex signis qz ps fortune est fortitudo luminariū. Qz si fuerint apti i loco fortune: significat bonū et aptationez: et si ipediti fuerint sub radys significant detrimētū et amissionē fm subaz signoz: in qbus fuerit. Post h aspice dñs ani cui iugit: qz ex hac pre erit fiducia et timor. Aspice quoqz si forte fuerit significator regis dñs ani. Et expona tibi qualiter fuerit hoc: vt sit. s. dñs anni hñs testimonius in medio

in medio celi: aut fuerit dñs exaltationis medij celi: aut dñs medij celi cōmiserit dispōnē ac fortitudinē suā: vel fuerit dñs medij celi i domo sua aspiciēs eū. Lū. n. sic fuerit erit dñs anni significator regis: et cū β scueris i reuolutione annoꝝ: scito significatoꝝ regis ex dño anni. Et scito eē illius de esse rusticorū. Quod si fuerit sol dñs anni aspice sicut dixi tibi in p̄ caplo. Aspice etiā dñs medij celi si fuerit sub radys igrediēs i cōbustionē: signat β mortē regis. Et si iā exiuit de cōbustione: et nō apparet: sol erit dignior illo in significatione regis. Post β aspice cui iungit significatoꝝ regis: qz cū iungit dño anni: cōmittit rē suaz rusticis. Et si separatus fuerit a dño anni iunctusqz fuerit malo vel planete inimicari ascēdēt suspicabit sup eos: et imittet super eos ipedimētū. Et si iunctus fuerit significatoꝝ regis ali cui planete in. 8. aut. 6. ex oppōnē: aut 4. aspectu: timetur sup regē in eodem anno mors. Sicut si iunctus fuerit dñs annoꝝ extra hec loca que tibi dixi: eo fortius si fuerint iuncti malis: et timebit sup eū infirmitas: si iunctus fuerit planete in 3. vel 6. sicut dixi in p̄mo capitulo: aut dñs eorū. Similiter aspiciēs omni esse illius hoc mō: et hoc dixi si dñs medij celi cōmiserit dispōnē suā dño anni. Si vō nō cōmiserit dñs medij celi erit dignior hoc qd dixi. Aspice etiā in. 12. locis regionis: ex districtione: et abūdantia: et ex timore atqz tristitia. Et aspice igit̄ vniuersis regionib⁹ climatu: et partiū. Post β aspice qd sit dñs domus dñi anni: qz si aspexerit eū et recepit iueniet eos gaudiū dñi: et securitas. Et si nō aspexerit eum iueniet eos timor et districtio. Quod si cōmiserit dñs anni dispōnē significatoꝝ regis: imittet super eos districtionē ppter acquisitionē substantie: cum fuerit eius cōmissio ex 4. aspectu vel ex oppōnē. Si vō fuerit ex trino vel sextili aspectu significabit redditiōē census absqz ingressu districtionis super rusticos. Et si cōmiserit dispōnē suam absqz aspectu: erit hoc absqz sciētia regis. Et si aspexerit dñm domus eius: extrahet rē in eodē anno subas: et si nō aspexerit extrahet subam absqz mala volūtate sua. Post hoc aspice subas regis si fuerit significatoꝝ regis dñs medij celi ex 11. Et si fuerit dñs anni ex secundo: et esse milituz erga regem ex dño signi in quo fuerit: et ex dño termini vel facie: et auxiliare in hoc per partem fortune et eius dños: qui si aspexerit eā significatoꝝ regis: aut fuerit cuz eas: significat fortunam regis. Similiter aspice rusticis ex dño anni: et scito esse regis ex significatoꝝ re suo: potentum vō ac nobilitum ex dño anni: qz cum hoc feceris non te latebit esse eorū: et qd iueniet eos in anno ex bono vel malo: et quali modo vel quali causa erit si deus voluerit. Post β aspice dñm anni et significatoꝝ regis: si fuerint retrogradi: significant ammissionem et debilitatē regis: et ciuium eius regni. Si vō fuerint ambo retrogradi aut vnus eorum: aspice in cuius termino sit retrogradus: vtrum sit. s. in termino fortune vel mali: et mitte in opere tuo similiter dñs domus: qz si fuerit planeta retrogradus in domo fortune: erit melius q̄ in domo mali aut in termino mali: qz retrogradatio significatoꝝ regis significat debilitatem regis: et retrogradatio dñi anni significat debilitatem illius dominationis. Post hoc aspice bellum ex parte qua fuerit mars si fuerit directus: erit ex hoibus studiosis qui nolunt fugere. Et si fuerit retrogradus erit bellum cū latronibus qui non quiescunt in vno loco: et non accedent ad bellum. ¶ Saturnus vō significat districtionem ciuiū plage in qua fuerit βm substantiaz signi in quo fuerit et loci eius ex domibus per successionem: vt ascendens et domus substantie: donec perueniat ad. 12. Lūqz fuerit retrogradus erit quemadmodum dixi tibi de marte. Et erit β grauius ex iunctione. et si iunctus fuerit dño anni erit grauius regi ex terris in qbus fuerit et climate. Post β aspi-

ce adeptionem et victoriam ex fortiori planeta: qz ipse significat multitudinem milituz et eorū fortitudinem: sicut significat testimonium planetarū et fortitudinem eorū in locis suis. Post hoc aspice celeritatem victorie et eius tarditatem ex Joue et Saturno: et testimonys iunctionis eorum et esse eorum protectionis in radice βm cursum et in annis maioribus circuli in qbus sit iunctio media que mutat a triplicitate in triplicitatem alteram: qua fit a protectione eorum in radice mutatio sectarū et regnoꝝ. Significatur enim hoc qd dixi tibi in iunctione eorum tribus modis: et patefaciam tibi hoc in sequenti capitulo. Lūqz feceris super hoc: fac quemadmodum quis in reuolutione annoꝝ nati βm radicem natiuitatis. Quia accipies significatio nes sectarum et regnoꝝ ex coniunctione saturni et Jouis et mutatione eorū a triplicitate in triplicitatem. Aspice etiā presentiam planetarū trium qui sunt supra solem et eorū loca ex signis fixis: et mobilibus atqz cōmunib⁹. et mitte eas in hora destructionis reꝝ: et ego patefaciam tibi in cursu saturni et martis: et exponam tibi hec oia. Scito qz cū fuerint mali saturnus. s. et mars in signo ad imaginem boium: et iunctus fuerit ei alter malus: fueritqz directus vel retrogradus ex iunctione: aut 4. aspectu vel oppōnē erunt in hoibus pestilētie. Si vō fuerit retrogradus erit callidius atqz velocius: et opz te aspiciere vtrum sit aspectus et iunctio ex aliquo angulo: qz si ita fuerit erit callidius et fortius: aspice tūc in quali angulo sit. Si autē fuerit saturnus qui est tardior in 4. aut in medio celi: et planeta retrogradus qui ei iungit in. 7. veniet β malum ex parte occidentis: et magnificabit res et confortabit. Et si fuerit tardior in occidente et retrogradus qz ei iungit in 4. incipiet hoc in plaga quā dixi tibi donec veniat ad occidentes. ¶ Post hoc aspice modū inceptionis ex parte velocioris planete qz iungit pōderoso. Et scito qz pueniet βm malū ad locū tardioris et pōderosi: et scito qz retrogradus et iunctus. ille qz iungit: cum fuerit in signo cōterit mors ex bello vel interfectiones: et in fixis: et immobilib⁹ erit βm qz significauerit fortior maloz in locis suis. Si fuerit mars fortior: erit ex bello: aut ex infirmitate que fuerit calida. Quod si fuerit saturnus fortior erit mors ex oi infirmitate que fuerit ex similitudine saturni: et cōmisce ei fortitudinē martis. Et si fuerit qd diximus extra angulum: erit hoc modicum: postea soluetur si deus voluerit.

¶ Caplm 2^m in reuolutione annoꝝ mundi de grauitate.

Cum volueris reuoluē annos mūdi: in qbus timēdus est. Aspice vtrum sit in eodē anno iunctio saturni et Jouis: qd si fuerit erit malus maluz. Et si nō fuerit erit leuius: sicut dñs anni aut significatoꝝ regis cū trāserit p planetā tardū et maluz in angulo: timebit tūc ex signatore eius quēadmodū dixi tibi in destructione et morte. Aspice quoqz malos si fuerit in tali eē: qd supius diximus in loco noctis eorū: vel diei eorū: qz saturnus in signo diurno et masculino minus ipedit: et mars in signo feminino et loco noctis minoris ipedimētū ē. Post β aspice vtrum sint recepti in locis eorū vel nō: qz si fuerint recepti erit minus eorū ipedimētū. Et si fuerit infirmitas in eodē anno nō morient nisi pauci. Et si significauerit interfectionē erūt vulnera et nō interfectio nisi modica: et miserabunt hoies iuicem. Et scito qz caput draconis congruit fortunis et cauda auxiliatur malis. Aspice itaqz iunctionem capitis et saturni: qz significat βm substantiam signi in quo iungitur: sicut significat in eclipsibus lunarium. Nā cum fuerit quēadmodū dixi tibi in ariete et eius triplicitate: erit in bestys et lupis βm substantiaz signi in quo iunguntur. Et si fuerit in tauro et eius triplicitate: erit in

Hesballach

arboribus et herbis: et pauca erit plura: et annone. Et si plura fuerint in aeris: inuenient homines et aues impedimentum: et stabunt venti: et in aquaticis multiplicabit pluuia et aqua: ac pisces: atque frigus: et multiplicabunt locustae et reptantia terre. Et aspice in quarto mali aspectu et reuertentia terre. Et aspice in quarto mali aspectu et caude: et coniunctione eorum: quae significabunt forte bellum: et fame: et multitudinem timoris: et erit magna frigus et multitudo mali. Et si fuerit saturnus iunctus cum cauda significat famem: et paucitatem boni: et fortitudinem frigiditatis: et destructionem arborum: et erit in parte in qua fuerit: et si sol combusserit in ea planetam: fortius erit hoc in ea quam in ceteris partibus. Et scito quod planeta tardior significat bellum: et retrogradus significat fugam: directus vero significat pacem: et maxime si aspexerit eum fortuna de medio celi. Et si dominus domus eius aspexerit planetam: aut dominus triplicitatis: vel dominus termini: seu dominus exaltationis sue: significat multitudinem auxiliorum ex propinquis et ceteris: secundum quantitatem eius quam dixi tibi: aspice etiam esse domini exercitus ex planetis a quibus accipitur significatio: quia cum fuerit in domino sua exit ex domesticis regni: et est notus. Et si fuerit in exaltatione sua erit nobilis utilis regno. Et si fuerit in triplicitate sua infra quod dixi: sed erit notus: et est infra ipsos. Et si non fuerit ex hoc quod dixi aliquid: non erit notus: nec generosus: et fortassis dicet de eo quod sit natus ex fornicatione. Et scito quod planetae diurni sunt sol: saturnus: iuppiter. sunt etiam masculini in die: feminini in nocte: et planetae nocturni sunt luna: mars: et venus. Mercurius autem cum masculinis est masculinus: et cum femininis femininus: cum nocturnis quoque nocturnus: et cum diurnis diurnus.

Capitulum in timore super regem.

An in reuolutione anni ingreditur significator anni in combustionem: morietur rex eiusdem regionis. Et si fuerit in summitate radiorum irabit super eum meror et tristitia. Si autem aspexerit eum fortuna euadet. Et si fuerit super quod dixi tibi: et iam transierit combustionem: irabit super eum ira et potentia: postea soluetur ab eo: et meliorabitur eius esse: nisi aspiciat eum malus: quia tunc significat prolongationem eorum que dixi: et eorum distractiones: et timebit de eo secundum nomen signi: siue infirmitas fuerit vel mors. Aspice ergo horam illius significationis ex tempore coniunctionis significatoris et mali. Et si fuerit malus cum aspexerit significatoris regis ex oppone vel quarto aspectu: aut ex coniunctione: timebit super eum cum fuerit cum quod dixi in angulo. Et tempus illius erit in combustionem significatoris: et in aduentu eiusdem mali ad locum significatoris: aut ad medium celum: vel ad ascensum: nisi auxilietur ei fortuna per aspectum: et sit idem malus auxiliator in natura: et quicquid fuerit malus ipse erit significator regis et districtio irabit super homines ex parte regis: et eo fortius si fuerit in angulo: tunc significat quod non fatigabitur ex distractione eorum. Et si fuerit in medio celi cum hoc quod dixi tibi: erit districtio ex quibusdam alienis: et erit hoc in loco mali si fuerit in oriente: et si fuerit in occidente aliter. Et si fuerit in medio celi erit vniuersalis ceteris hominibus: et maxime in parte benethnas. id est vnde maioris per quam significat septentrio: ac si diceret in parte septentrionali. Et si fuerit in parte anguli terre erit in parte orientis: et acceden. id est nigro. et similis fortune: nisi sint retrograde: et in loco malo. id est in descensu: nisi sint: vel in opponibus domorum suorum: quia loca inimicitie sunt eius: et tunc debilitat. Scrutare ergo partes in quibus fuerint: et aspice planetarum quo significat rex et esse eius: et prenuntia super esse planetarum et perfectionem eorum per singulos dies: ex distractione et penuria vel abundantia: de bono seu malo. Post hoc aspice in receptione luminis et eius pulsatione: quia hoc significat quod eueniet rusticis.

Questio de bello: et quis de duobus vincet.

Et si interrogatus fueris de bello vtrius sit: et quis eorum adipiscet victriciam. Aspice ei cui volueris aspicere quale sit esse eius in eodem anno: et qualis aspiciat significator regis et dominus anni eum: qui si fuerit loco fortis: et non aspexerit eum significator regis: et aspexerit eum dominus anni super dominum interrogationis erit rex grauis: et non auxiliabitur ei rex: sed erunt auxiliares ex domesticis regis. Et si aspexerit eum significator regis prenuntia auxilium regis erga eum: secundum aspectum ex fortitudine et debilitate: quod si fuerit in natura inimici: dicit eum iniuriari ab eo. Et si fuerit pacificandi: iudica secundum quod videris: ideoque indicant hoc tibi ut mireris: et scias qualiter aspicias eius capitula: quia non latebit te aliquid ex hoc modo in descriptione eius. Et scito rationabiliter ex vtrius eius: sicut dixi tibi in capitulo reuolutionis: quousque non dimittas destructionem neque aptationem quin aspicias in ea: et videas cum hoc auxilium planetarum erga eum secundum substantiam deorum per longitudinem et breuitatem eorum dominorum.

Questio impedimenti de mortalitate et in quanta parte moriantur.

Et scito quod planeta qui fuerit sub radiis impeditur eius eiusdem climatis: et destruet esse eorum et fatentur se subiugari: et eo fortius si fuerit in reuolutione in angulo: aut aspexerit eum malus: quia si fuerit quemadmodum dixi tibi sub radiis: et fuerit in fine signi in quo est et aspexerit eum malus ante se: et alter malus post se: patietur clima secundum quantitatem aspectus mali. Si enim fuerit coniunctio in vno signo peribit vniuersitas eorum. Et si fuerit in oppositione medietas illorum. Si vero fuerit ex quarto aspectu: quarta pars eorum. si autem precesserit saturnus: et mars fuerit post eum captiui erunt: et non interficientur ex eis nisi pauci. Si vero mars precesserit: et fuerit saturnus post eum interficietur vniuersitas eorum. Post hoc aspice malum qui aspiciat significatorem regis: si aspexerit eum ex signo in quo fuerit regi testimonium erit inimicus ex terra eius secundum quantitatem eius testimonium. Et si aspexerit ex domo significatoris regis erit ex domesticis suis. Et si aspexerit eum ab exaltatione sua erit ex nobilibus de his qui fuerint ei conformes et eiusdem ordinis: triplicitas vero et terminus significat ciues dominationis eius. Et scito quod trinus et sextilis aspectus significat propinquos: et oppositio significat inimicos: et primus aspectus quartus: significat domus patrum. quartus vero secundus significat generosos: et bene natos sibi conformes: de his qui apti sunt regno. In coniunctione aspice ad signum de quo diximus: quia si fuerit ei in eo testimonium erit ex propinquis: de his qui cum eo nutriti sunt. Et si non fuerit ei testimonium erit progenies eorum vna: optime aspice hanc capitula. Post hoc aspice loca luminarium et fortitudinem eorum: et separationem eorum: atque coniunctionem quibus. id est iungunt: et quomodo separantur: quia coniunctio sextilis vel trini aspectus debilis est: opponit vero et coniunctionis fortis. Optime aspice hanc capitulum: quia significat quantitatem fortitudinis eorum: et indicabo tibi vniuersalem opinionem. et planetarum et significationem eorum. Sol significat regem: luna significat vniuersitatem vulgi. Iuppiter significat nobiles. Mars significat bellatores. Saturnus significat religiosos fidei. Venus signat mulieres. Mercurius significat negociatores: et pueros. Aspice igitur cum fuerit aliquis istorum signatorum: vtrum sit ei pars in eodem anno: quia si fuerit ei pars in eodem anno irabit super quod dixi tibi districtio et detrimendum: et pars illi est ut sit in ascendente: aut in medio celi: per gradum suum et signum: propter venerem et lunam: quia iste cum fuerit in domibus suis in occidente: aut in angulo terre significat impedimentum forte: quia hec duo sunt patri: et mars similiter

sed est infra eas. Iuppiter autē et saturnus ac sol eo fortius erit esse eoz: vt sit in domibus eoz ascendens: et medium celum. Omnis plane: a masculinus in oriente erit fortior: et similr domus eoz: et similr cum fuerint planete femini: ni in occidente fortiores sunt: et eo melius illis erit: si fuerint meridiant: et similiter domus eorum.

Capitulum in diuisione mundi et climatum per substantias planetarum et signorum.

L scito q̄ mundus diuisus est in tres diuisiones fm subas trium planetarū qui sunt super solem fm videlz eozum substantias et eoz complexiones. Pars igitur mundi superior est saturni: et pars mundi media est Jouis: et ipsa est pars temperata similis substantie Jouis: pars v̄o inferior est martis: que est pars caloris et est fm substantiā martis: et participat saturno luna in parte sua: q̄ signum eius opponit signo suo: ex qualitate igitur anni ciuium huius partis est paucitas sapientie et certitudinis: et abscissio pietatis: et obliuio. Colores quoqz eozum sunt rubei et albi: et similiter est in eis albedo et obliuio. Est enim eozum complexio ex tenebris terre et aeris. Et participatur Joui mercurius: quia domus eius opponit domui illius. Qualitas quoqz animi ciuium huius partis est sapientia: et certitudo ac religio et veritas et iunctio pietatis: et acuitas ingeny: et eoz colores sūt diuerse cōplonis cōmixti. s. ex albedine et nigredine atqz rubore: eo q̄ domus eoz sint cōmixte ex frigore terre et calore aeris: isto rum ḡ diuisio dignior est et p̄ciosior ceteris diuisionibus: et terra eoz est melior ceteris terris terra p̄betarū et sapientum. Et participat marti venus: q̄ domus eius opponit illius domui sicut p̄diximus: ex qualitate quoqz animi ciuium eiusdem partis est turpitudō: et cupiditas veneris: potationis ac ludis: fm loca eiusdem planetarū: et eoz colores sunt combusti ex calore terre et aeris: et participat sol Joui et mercurio in partibus eoz. Climata quoqz diuisa sunt fm hos modos in q̄litate seculari et coloribus eoz: p̄ fm ordinem circuli in latitudine eius: post hoc super 12. signa sunt diuisa etiam que sūt circuli porte vel partes et in his sunt. 360. itinera diuisa p̄ gradus solis: et sūt p. 21. milia. et 600. porte vel partes medie: minores autē non sūt necessarie nisi in reuolutione mundi: et in reuolutione. s. anni in capitulis solis: vult intelligi in equatione solis: vt nō te lateat gradus ascendens et quartarū. Item oriens et eius ventus est calidus siccus. Occidens et eius v̄tus est frigidus humidus. Meridies et eius v̄tus est calidus humidus. Septentrio et eius v̄tus est frigidus siccus. Et similr aries et eius triplicitas est calida sicca. Taurus et eius triplicitas est frigida sicca. Gemini et eius triplicitas: est calida humida. Lancer et eius triplicitas est frigida humida. Narrauerūt quoqz q̄ in climatibus. 7. qui est mūdus sūt ciuitates et castra: fm ville fm numez signoz celi. 12. sicut 12. signa que sunt ciuitates magne ex quibus sunt in vno quoqz climate. z. saturni. z. iouis. z. martis. 1. solis. z. veneris. z. mercurij et lune. 1. Et patefaciam tibi quor narrauerunt esse ciuitates: et castra: atqz villas in. 7. climatibus. Nam in primo climate dixerūt esse. 3100. Et in 2º climate. 1713. in 3º climate. 1077. in quarto. 2944. in quinto 3006. in sexto. 3408. in septimo. 3300.

Capitulum in significatione dñi anni et vniuscuiusqz planete quando est dominus anni.

Aspice ergo reuolutionem: si cōmittit sol dispōnē lune. i. si fuerit reuolutio in nocte. Aspice lunā et eius locū ab ascendente si p̄gruerit vt sit dñā dispōnē: aspice dñm domus eius et aspectū planetarū ad eum: et dic s̄z

q̄ videris de aspectu maloz et fortunaz atqz p̄iunctione eoz: et aspice locū eius a saturno qualis sit vtrū. si iungatur ei vel separet ab eo. Aspice in augmentatione vel diminutione luminis eius. Aspice quoqz vtrū eueniat ei eclipsis eodē anno vel nō. Post h̄ aspice eclipsim lune et locū ei: et eclipsim solis et locū eius: et aspectū planetarū ad euz. Et scito qz cū fuerit dñs ascendētis in eodē anno impeditus imittet detrimentū sup rusticos: et grauabit eoz esse fm substantiā eiusdem signi in eadē terra que fuerit eiusdem signi: vt libra cū fuerit ascendēs anni et fuerit venus cadēs aut retrograda: vel sub radys destruet terra libze: et accidēt ei infirmitates et tristitie. Post h̄ aspice oī signo fm esse dñi sui et locū eius ab eo et eoz aptatio atqz detrimentum: erit fm aspectum planetarū ad ipsuz: et loquere super h̄ fm qd videris: et cū de his expleueris. Aspice signuz 2º et dñz eius: deinde 3º et dñz ei: quē admodū dixi quousqz p̄ficias. 1. z. signa: et aspicias melius in signis āguloz: qz est eis fortitudo p̄ ceteris signis. Et scito qz mars cū fuerit hora reuolutionis in medio celi: significabit h̄ q̄ ponat rex aliquos in patibulo. Et si fuerit in ascendente vel in angulo occidentis abscedet manus aliquoz sue dñationis et in angulo terre interficiet. Et cū fuerit saturnus in ascendente: significat famē et mortē: et infirmitates et v̄tos vebemētes nocibiles. Et cū fuerit dñs ascendētis et dñs anni mercurius: et fuerit liber a malis: aspexerintqz eū fortune erit annus bonus: et vtilis sapiētib⁹ et mercatoribus: ac pueris: et eo melius si fuerit receptus a dño domus in qua fuerit. et si fuerit ecōtrario: dic ecōuerso. Et cū fuerit luna in ascendente dñā anni fueritqz libera a malis: multiplicabuntur pluuie: et frigus: et inundabūt flumina: et inueniēt bonum et gaudiū: et eo melius si fuerit recepta. Et si fuerit iuppiter in ascendente erit annus siccitatis et aptabunt res boiū et diuitum et p̄ficient. Et si fuerit receptus inueniet vniuersitas vulgi a rege bonū: et diligent reges suū. Et si fuerit in ascendente mars: erit terremotus in eadē terra: et pauca erit pluuia: et erit modicū bellū. Et si fuerit sol in ascendente: aut fuerit dñs anni: et fuerit liber a malis: gaudebūt diuites et abundabit bonū et p̄ficient res. Si v̄o fuerit ipeditus erit etiā qd diximus ecōtrario. Et scito q̄ etiā anni grauāt cū fuerint mali in superiori parte circuli et nō in parte inferiori: et maxime si cōmiserit mars dispōnē suā saturno: qz significat res graues et plōgatas: de apparitione detrimenti in terra: et debilitatē regis: et ablationem fidei ac religionis: et multiplicabunt latrocinia et p̄tentiones: et maxime si fuerit aliquis maloz in medio celi. Et aspice cuz hoc lunam: qz cū cōmiserit dispōnē suam saturno ex inferiori parte circuli sub terra significat tribulationē: et detrimentū et mutationē regni. Et si luna pulsauerit lumen suum saturno: et fuerit cū eo: aut in 4º aspectu: aut in oppōne eius: erit detrius. et similr aspice solem sicut aspexisti lunam: qz si fuerit receptus significat ablationem mali. Et scito q̄ fortune significāt solutionē mali et eius ablationē: si fuerint fortes in loco suo: et boni testimonij. Et si fuerit directi significant bonum et aptationē. Et scito q̄ planeta cum egreditur de subradys de combustione: erit sicut puer qui proficit et augmentatur: si tamen non aspexerint eum mali: et similiter cū ingredit sub radios et cōbustionē: erit vt senex defectiuus. Cōsidera ergo optime hoc capitulum. Post h̄ aspice introitum vniuscuiusqz planete in exaltationē suā et proprie saturni: qz tunc fit fortior: et cum hoc qd fuerit ei ex testimonio et fortitudine: aspice si recipit testimonium dispōnē: qz signabit tūc res magis: et sicut iuppiter et ceteri planete. Et aspice dum reuoluitur annus fortunaz et malos: si aspexerint ex signo fixo: plongabitur qd significauerint ex bono vel malo. Et si aspexerint ex signo mobili erit

hoc modicus. Si vero aspexerint ex signo comuni: erit media. Post hoc aspice in capite eclipsis secundum quantitatem substantie ascendente cum sciueris quod erit in eodem anno eclipsis. Aspice itaque dominum signi in quo erit eclipsis quod sit esse eius: et qualis sit locus eius: et esse eius ex domino ascendente eclipsis: et quale sit esse eius ex domino anni: et significatoze regis: et quatuor aspectus: iant eum fortune vel mali. Quia si fuerit impeditus ab aspectu malorum quod significauerint aggrauabitur et multiplicabitur: et eo fortius si fuerit dominus domus eclipsis significatoze regis. Quod si fuerit significatoze regis et fuerint mali aspicientes eum: timebitur de eo cum peruenerit sol ad medium celum eclipsis. Et si fuerit dominus anni: timebitur super rusticos cum peruenerit sol ad ascendens eclipsis secundum quantitatem substantie ascendente. Si fuerit super imaginem hominum: erit impedimentum super hominibus. Et si fuerit super substantiam animalium: erit in animalibus. Et si fuerit super substantiam aque: erit in aquis secundum quantitatem substantie signi ascendente. Et scito quod ad unquamque horam ex horis eclipsis lune: erit distinctio ad unquamque horam. scilicet mensis unius: et ad eclipsis solis: unquamque horam: annus. Post hoc aspice malos: si fuerint in ascendente vel ascendenti propiores: erit impedimentum in parte media quam diximus esse iouis et mercurii: etiam si fuerint mali in medio celi vel medio celi propiores: erit in superiori parte quam diximus esse saturni et lune. Si vero fuerint in occidente: vel occidenti propiores: erit in inferiori parte que est martis et veneris. Et si fuerit sol dominus ascendente in reuolutione: quod venus est domina medii celi: et fuerit venus sub radius eius: ipse erit significatoze regis. Aspice tunc esse regis pro loco eius ex malis et fortunis: et ex fortitudine eius in loco suo: et aspectu domorum domorum ad eum secundum quod exposui tibi ex testimonio eorum et aspectibus: donec expleas. 12. signa. Aspice igitur quis planeta sit in optimo loco: et quis eorum sit impeditus: et quis combustus: vel quis remotus ab angulo: vel a domo: et prenuntia a malis fortitudinem mali: si fuerit septentrionalis in latitudine sua: vel commiserit dispositionem suam malo septentrionali ex oppositione: aut conjunctione: vel quarto aspectu: aut trino vel sextili: quod te non laeabit eius significatio: et similiter si commiserit malus dispositionem suam planete in 6. significabit infirmitatem: et similiter in 8. significabit mortem: et in 12. conjunctionem et angustiam: et captiorem atque inimicitiam. Si vero fuerit venus egressa de subradius solis: in suo lumine ipsa dignior erit in significatione regis: et eo melius si fuerit in domo sua.

¶ Capitulum in scientia esse regis per significatozem suam.

Am sciueris

per hoc quod dixi tibi et patefactus est tibi significatozem regis: et nobilium ac rusticorum. Aspice quid erit de esse regis in eodem anno: utrum liberabit vel non: et quale erit esse eius cum suis rusticis. Et si erit ei peregrinatio longinqua vel propinqua: aut bellus: aut quid erit de re eius: aspicias enim hoc a domino domus peregrinationis hora reuolutionis: et a loco eius ex circulo. Quia si fuerit directus vel receptus in loco suo: ibit spatium et vagando. Et si fuerit tardus et in statione sua: significat tarditatem in peregrinatione sua. Et si fuerit retrogradus et receptus: exhibet et reuertet cito. Et si fuerit retrogradus absque receptione: significat detrimentum in peregrinatione sua: et non perficietur. Post hoc aspice dominum domus peregrinationis: si fuerit dominus eius retrogradus aspiciens domum suam ex 4. aspectu vel oppositione: ibit ad prelium inimici. Et si aspexerit ex trino vel sextili aspectu: ibit ad aptationem. Post hoc aspice salutem eius in peregrinatione sua et esse corporis eius ab eius significatoze si fuerit liber a malis: et ab inimicis eius

ex planetis: et non fuerit dominus domus peregrinationis in domo infirmitatis aut in loco impedimenti saluabitur in peregrinatione sua. Quod si fuerit significatoze liber ab his que dixi: et dominus domus peregrinationis impeditus significat restrictionem et merorem atque infirmitatem secundum qualitatem substantie signi. Et si fuerit dominus domus peregrinationis liber a malis et eius significatoze impeditus: accidet ei ex restrictione quod metuetur: et ex infirmitate. Post hoc aspice dominum domus peregrinationis: si fuerit in secundo: exhibet ad congregandum substantiam. Et si fuerit in tertio quod est in oppositione domus sue: exhibet ad contentiorem belli. Et si fuerit in 4. significabit quod erit peregrinatio mala: et timebitur super eum in eodem anno. Et si aspexerit eum malus ex 4. aspectu vel oppositione aut conjunctione: erit grauius rei eius: et timebitur super eum. Et si fuerit significatoze regis hora reuolutionis in ascendente: significat tranquillitatem et non peregrinabit. Si vero fuerit remotus ab ascendente: et alter planeta cum eo in ascendente non remotus: aspice quid sit ipse planeta: quod si fuerit inimicus significatozis: exhibet super eum qui querat regnum eius: et contendat cum eo in eo. Et si fuerit amicus tradet regnum viro: cuius erit significatoze ipse planeta: et erit ipse oppositus in regno illius. Et si fuerit significatoze regis: et in secundo ab ascendente: in eodem anno queret substantiam. Si vero fuerit cum eo malus: vel aspexerit eum ex 4. aspectu vel oppositione vel conjunctione: disperget substantiam suam: et extrahet suos thesauros. Et si fuerit in tertio multiplicabit equitationem: et desiderabit peregrinationem. Et si fuerit in 4. non peregrinabit et desiderabit quietudinem. Et si fuerit in quinto habebit filium et desiderabit eum. Et si fuerit in sexto: accidet ei infirmitas. Et si fuerit in septimo multiplicabitur eius cotus. Et si fuerit in octauo timebitur super eum mors. Et si fuerit in nono peregrinabitur. Et si fuerit in decimo confortabitur in regno suo. Et scit hoc de esse suo in directione sua: et retrogradatione et statione: quod directio significat aptationem: et retrogradatio significat detrimentum: et statio eius prima est sicut retrogradatio: et statio eius secunda est sicut directio. Et si fuerit in 11. significat aptationem et dilectionem et pietatem et expensas: quod est secunda a domo regis. Et si fuerit in 12. significat inquisitionem inimicorum suorum et causas eius in hoc. quod si aspexerit dominum domus adipiscetur eos si deus voluerit. Et similiter cum commiserit significatoze regis dispositionem dominus domus quod dicitur: significabit enim idem quod si esset in domibus eorum. Et si iunctus fuerit significatoze regis planete in nono et tertio significat peregrinationem: et similiter conjunctione cum domino domus infirmitatis: aut cum domino domus mortis. Et cum fuerit significatoze regis sub radius aut prope eos per 12. gradus timebitur super regem hora combustionis: et similiter dominus noni cum fuerit cadens: aut in loco malo timebitur super eum in peregrinatione sua. Et si combustus fuerit dominus ascendens in angulo intrabit impedimentum super rusticos. Et si combustus fuerit in medio celi erit hoc impedimentum ex parte regis. Et si fuerit dominus medii celi solis: et dominus ascendens combustus quod est sub radius: inuenient boies restrictionem a rege. Si vero fuerit combustio in angulo. 4. qui est angulus terre: significat quod mors cadet super homines. Quod si fuerit ascendens signum femininum: erit hoc in mulieribus. Et si fuerit masculinum erit in viris. Et si fuerit mercurius dominus ascendente erit hoc in pueris. Et si fuerit venus aut luna erit plus in mulieribus. Et si fuerit iuppiter aut saturnus erit in mediocribus. Et si fuerit sol aut mars significabit iuuenes. Et si fuerit orientalis erit in iuuenibus et pueris. Et si fuerit occidentalis: erit in senibus et decrepitis. Et aspice regi hora reuolutionis anni a sole: que si aspexerit mars aut

iunctus fuerit ei: timebitur super euz interfectio. Et si iunctus fuerit saturno: timebitur super euz angustia et uenenu. Et si combustus fuerit in medio celi dñs ascendens anni: timebitur qd dixi eis de modis quos dixi: et erit in regione sua in qua est: et non erit extra ipsam terram. Et si fuerit combustio in angulo terre: aut in opposito ascendētis. s. in 7º: erit qd dixi ab aliquo qui uenit extra terram in qua est: et oppositio maloz atqz quartus aspectus eoz grauior est eoz conuentione in hoc caplo. Et cum fuerit sol significator regis et aspererit Jouem ex oppositione inimicabitur rex domesticis suis: et suspicabit eos et grauabit eos. et similiter cum fuerit oppositus dño ascendētis inimicabitur rusticis: et suspicabit eos: et impedit eos.

Captm in significationibus duarum infortunarum.

Deinde scito receptionē planetaz adiuuicem: atqz p̄iectionē luminū suorum: et scito amicitiam atqz inimicitiam ascendētis et dñi eius: et scito qd utriqz mali soli: saturnus. s. et mars: cū fuerit vnus eoz in reuolutione anni in angulo: et fuerit in signis terreis directus significat destructionem arborum et mortem aialium. Et si aspererit mars significatorem regis: et fuerit mars cōmixtus luminū saturni: significat contentionem et effusionem sanguinum. Et si fuerit in signo igneo: significat iniurias et inimicitias. Si vº non fuerit in angulo et aspererit ascendens: et fuerit directus significat infirmitatem: ex ventis et sanguinem: et grauius in omni terra in cuius signo fuerit eius lumen vel oppo: aut quartus aspectus. Et si fuerit retrogradus significat pestilentiam. et si fuerit in signo qd non aspiciat ascendens: et fuerit directus: significabit infirmitatem: et detrimentū seminum. Si vº fuerit retrogradus significabit mortem: et sanguinem et infirmitatem. Et si fuerit mars dñs anni: et fuerit in signis igneis: fueritqz in angulo directus: significat infirmitatem calidam siccam: et p̄tendent potentes ad inuicem. Et si fuerit retrogradus: erit hoc grauius: et multiplicabunt destructio et latrones. Si vº fuerit in signis igneis extra angulum et non aspererit ascendens: iniuriabunt homines sibi inuicem: et erit hoc grauius in signo in quo fuerit eius quartus aspectus vel oppositio: et erit impedimentū qd dixi tibi fm̄ substantiā eiusdem signi et eius nature. i. planetæ. Et si fuerit saturnus dñs anni: et fuerit in ariete et eius triplicitate: et fuerit directus in angulo: significabit multas pluias et contentiones diuitem: et eo fortius. si receperit dispositionem martis: et eius fortitudinem: qz significat qd rustici p̄tendant cum rege. Et si fuerit retrogradus grauabitur esse boium. Et si fuerit remotus ab angulo: aspiciens ascendens: intrabit sup nobiles districtio si fuerit directus. Si vº fuerit retrogradus destruet domos substantiaz: et si receperit dispositionem a marte: et luna significat graue frigus: et mortem animalium euz hoc qd dixi tibi ex bellis et guerris. Et si fuerit cadens et non aspererit ascendens: et fuerit directus grauabitur frigus byemis. Si vº fuerit retrogradus: erit p̄tentio in rusticis et rebellio. Et si fuerit saturnus dñs anni: et fuerit in signis terreis in angulo directus: significat cōtentionem et bellum: et mortem animalium in terra cuius signus fuerit pprie. Et si fuerit retrogradus destruet messes et semina: et morientur iuuenes: et eo fortius si fuerit in medio celi. Et si fuerit remotus ab angulo aspiciens ascendens: destruet semina et morientur iuuenes: et pauca erunt messes. Si vº non aspererit ascendens: modicum erit malum. Et euz fuerit saturnus dñs anni: et fuerit in geminis et eius triplicitate: et fuerit in angulo ascendētis anni: generabunt venti septentrionales: et erunt validi et nocentes: et accidet rusticis ex substantia saturni: et erit bellum in hominibus:

et contentio et effusio sanguinum. Et si fuerit retrogradus: significat p̄tentionem diuitem et nobilium. Et si fuerit remotus ab angulo: et fuerit directus: grauabitur frigus byemis et v̄etoz. Et si fuerit retrogradus remotus: significat ventos et infirmitatem. Et si fuerit cadens et non aspererit ascendens: fueritqz directus multiplicabunt venti meridiani et infirmitates: et erit vniuersalr hoc in v̄ilibus personis. Et si fuerit in angulo terre: fueritqz dominus anni in hac triplicitate significat terremotum. Et si non fuerit dominus: et receperit dispositionem domini ascendētis: et ipse fuerit in hoc loco morietur homines in terremotu. Et si receperit dispositionem domini medij celi: significat contentionem et guerram in acquisitione regni. Et si fuerit saturnus dominus anni: et fuerit in signis aquaticis: fueritqz in angulo grauabitur frigus: et locuste multiplicabuntur. Et si fuerit retrogradus erit guerra maxima et mors valida. Si vº fuerit remotus multiplicabuntur pluuie et aque. Et si fuerit cadens et non aspiciens ascendens significat infirmitatem ciuium signi in quo est. Si vº fuerit retrogradus grauabitur frigus: et multiplicabuntur locuste. Et si ei iunctus fuerit planeta fortuna minuet ex grauitate eius.

CExplicit Messaballach in reuolutione annoꝝ mundi.

Venetus mandato ac sumptibus hereduz nobilis viri Domini Octauiani Scoti ciuis ac patritius MODOETIENSIS et socioꝝ. Anno virginiei partus saluberrimi. 1528. sexto february.

Registrum

aa B C D E F G H I K L M N O P Q R S.

Ex qbus aa Duernus. RS Terni: ceteri alij q̄terni.

